УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 8568

ТЕЖАК

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ГОДИНА I. 1869.

ИЗДАЈЕ

„ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ,“

УРЕЂИВАО ДО 10. БРОЈА

М. МИЛОВУК

ДИРЕКТОР РЕАЛКЕ, И ЧЛАН ОДБОРА „ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

А ПОСЛЕ

ДР. ЂОРЂЕ РАДИЋ,

секретар друштва, редовни члан ц. кр. земљодјел. друштва за краљевину Ческу у Прагу; краљ. угар. земљ. друштва у Пешти и шумарских у Пешти и Пожуну; саског економског друштва у Дражђанима; пруског земљ. друштва у Берлину и Марјенвердеру; хановеранског у Целли; белгијског земљодјелског друштва у Брислу; друштва поморских сељака; баштованског друштва у Ерфурту; друштва тирингских баштована у Готи; баварског баштованског друштва у Фрауендорфу; пчеларског и свиларског друштва у Готи и Финкенштајну; немачког помологског друштва у Рајтлингену; ц. кр. баштованског друштва у Бечу, друштва за произвођење боје зелени у Паризу; моравског пчеларског друштва у Брину; сељачки друштва у Берауну и Високом; друштва за радиност у Новом Саду; почасни члан земљодјелског друштва у Тителу; виноградарског и баштованског у Варадину; приморског пољодјелског друштва у Трсту; примаоц економске награде „златнога плуга.“

Са више од 150 дрвореза.

У БЕОГРАДУ

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА БЕОГРАД

2222

ПОКЛОН
УНИВЕРСИТЕТСКОЈ БИБЛИОТЕЦИ
ОД
Г. Теодора Мравунца

САДРЖАЈ.

Страна.

Радња друштвена.

Прва одборска седница . . . . . 16.
Друга „ „ . . . . . 17.
Помоћ „друштву за пољску привреду“ . . . 29.
Подружина за пољску привреду у Шабцу . . 29.
„ „ „ „ Чачку . . 46.
Трећа одборска седница . . . . . 46.
Четврта „ „ . . . . . 60.
Пета „ „ . . . . . 72.
Шеста „ „ . . . . . 84.
Седма „ „ . . . . . 100.
Прва седница ванредног главног збора . . . —
Осма одборска седница . . . . . 103.
Друга седница ванредног главног зрора . . . 116.
Пословник „друштва за пољску привреду“ 126. 140.
Девета одборска седница . . . . . 127.
Десета „ „ 171,
Једанајеста „ „ . . . . . 195.
Дванајеста „ „ . . . . . 196.
Тринајста „ „ . . . . . 207.
Четрнајста „ „ . . . . . 236.
Петнајста „ „ . . . . . 236.
Прва седница редовног главног збора . . . . 236.
Шеснајста одборска седница . . . . . 238.

Чланци разног садржаја.

Рад у месецу Фебруару. . . . . 2.
Постанак „друштва за пољску привреду“ . . 3.
Познати цвет (сунцокрет) . . . . . 9.
Рад у месецу марту . . . . . 17.
Накнада штете у пољу . . . . . 25.
Колица за вреће . . . . . 30.
Сигурност пољске својине . . . . . 30.
Кафено дрво . . . . . 35.
Телеграф без жица . . . . . 41.
Шта вреди једна кртица . . . . . 42.
Рад у месецу априлу . . . . . 47.
Како се казани говеђина у Лондону . . . . 56.
Сено из Америке . . . . . 57.
Говеђина и чорба . . . . . 66.
План баште са кућом . . . . . 69.
Разне жетве . . . . . —
Колико се где троши меса . . . . . —
Рад у месецу мају . . . . . 72.
Кварење петролеума . . . . . 79.
Јефтина артија за копирање . . . . . 80.
Да кожа никако не пропушта влагу . . . . 80.
Вештачко расплођавање и гајање риба . . . . 84.
Жеље и жалбе . . . . . 92.
Рад у месецу јуну . . . . . 103.
Самовози . . . . . 113.
Вајда од љиљака . . . . . 114.
Рад у месецу јулу . . . . . 182.
Колико јаја носи једна кокошка . . . . . 139.
Рад у месецу августу. . . . . 143.
Закон о потесима или царинама . . . . . 144.
Дали су коњи или волови за пољску привреду корисније . . . . . 146. 188.
Српски сељак испод Острвице, уредништву „Тежака.“ . . . . . 154.
О стању летине у Србији . . . . . 157.
Помози вам Бог! . . . . . 160.
Тежакова цјел (радња у августу) . . . . . 161.
Радња месеца септембра . . . . . 180.
Штедимо и врапца . . . . . 200.
Радња месеца октобра . . . . . 208.
Пољско-привредна књижевност . . . . . 218. 230.
Какву важност има со при одгајању наше кућевне стоке . . . . . 228.
Радња месеца новембра . . . . . 239.

Пољодјелство.

Земљорад . . . . . 4. 19. 32.
Дуван . . . . . 22. 33. 54. 67. 76. 111.
Везивање снопова са гвозденом жицом . . . . 40.
Мељ . . . . . 72. 86. 104. 134.
Пепео . . . . . 114.
Како холандези своје пашњаке употребљују . . 158.
Како се жито облагорођава . . . . . 162.
Коса с' наслоном . . . . . 164.
О семену и сејању . . . . . 172.
О једној простој ал' доброј дрљачи . . . . . 177.
Зашто млада детелина преко зиме озебе . . . 197.
Замените ваше неваљале плугове са бољима . . 197.
Поправљено решето . . . . . 199.
Луцерка детелина . . . . . 226.

Сточарство.

Како ћеш неуког коња научити да тегли . . 6.
Колико млека дају краве разних сојева . . . 26.
Опанак за коња . . . . . 57.
Врат у коња . . . . . 65. 76.
Клипови кукурузни, добра рана за стоку . . . 79.
Колико времена носе разне животиње . . . 81.
Свиње . . . . . 91.
Голубињак . . . . . 140.
Пијаћа вода за коње . . . . . —
Шта треба с' оним крмачама да радиш, које своје прасице ждеру . . . . . 163.

Страна.
Сечка . . . . . 165.
Како се свинче угојити може . . . . . 175.
У које доба треба младе овце под овна пустити. 177.
Јели крава стеона? . . . . . 201.
Да домаћу живад себи приволеш . . . . . 202.
О неги стеоне краве . . . . . 212.
Зашто имају наше краве мало и хрђава млека. 217.
О зимном рађењу наше стоке . . . . . 223.
Крава из Нормандије . . . . . 228.
Познати године код коња 242

Пчеларство и свиларство.

Пчеле преко зиме очувати . . . . . 11.
Гајите дудову свилену бубу . . . . . 51.
Растова свилена буба . . . . . 108. 123. 137.
Челарство . . . . . 147. 167. 179. 191. 202.
Које биље несме близу кошница стајати . . . 190.

Винарство.

Виноград . . . . . 6. 21. 35.
Двапут више вина . . . . . 8.
Поправљање вина . . . . . 24.
Избистривање мутног вина . . . . . 39.
Шта има у вину . . . . . 40.
Фини укус вина . . . . . —
Отакање вина . . . . . 41.
„ „ у стакла . . . . . —
Нов начин разплођавања винове лозе . . . . 49.
Слатка вина . . . . . 55.
Полагање загртањем . . . . . 57.
Да се непоквари вино . . . . . 60.
Наслон за лозу по баштима . . . . . 69.
Разплођавање винове лозе полагањем . . . . 113.
Подрумарство . . . . . 119. 128.
Како се прави шампањ . . . . . 156.
Кад је грожђе зрело . . . . . 157.
Хајдмо у бербу! . . . . . 186.
О кацама и бурадма за примање кљука . . . 214.

Воћарство.

Вајда од живе ограде . . . . . 11.
Како се подмлађују шљиве . . . . . 12.
Разашиљање дудовог семена . . . . . 37.
Јабуке презимити . . . . . 41.
Најбоље време за сађење воћава . . . . . 41.
Воћарство . . . . . 63. 74. 89. 106.
Воћке окречити . . . . . 70.
Опадање цвета и воћа . . . . . 80.
Корен дрва . . . . . 81.
Страна
Још један начин како се дудови из из семена подижу 147
Неколико начина прављења калемвоска . . . 189
Јабуке од трулежа годину дана сачувати . . 218
О калемима 227

Шумарство.

Шума 18. 31. 52
Тврдоћа дрва 37
Жир 38. 68. 77. 91
Уплив шума . . . . . 48. 64.

За домаћу башту.

Како се режу ружични фидани . . . . . 25.
Аниж (Онајс) . . . . . 50.
Практична канта за заливање . . . . . 79.
Да добијеш крупни и чврсти главица купуса . 167.
Добра баштованска тестера . . . . . 190.
Брауншвајски купус . . . . . 213.
Сађење краставаца с' јесени . . . . . 229.
Енглезки гра . . . . . .

Домаће умјетности.

Да кокоши носе много јаја . . . . . 11.
Да се у прању нескупи вунена материја . . . 11.
Месо саламурити шећером . . . . . 25.
Сапун за свилено руво . . . . . 26.
Да се димњено месо не уцрвља . . . . . 41.
Чим се разтерују мрави . . . . . 56.
Разтерати мишеве . . . . . 57.
Справа за сушење кошуља . . . . . —
Да се непоквари кисео купус . . . . . 80.
Брашно од варива за леб . . . . . —
Справа за бистрење пијаће воде . . . . . 112.
Справа за прање белог руба . . . . . 125.
Американска справа за изцеђивање опраног белог рува . . . . . 126.
Најбоље сирће од трудог воћа . . . . . 166.
Да заштедим свеће . . . . . 178.
Најбоља рана за ћуриће . . . . . 190.
За насађивање кокошака, гусака, и остале живине, узми најкрупнија јаја . . . . . 202.
Да црни лук дуго сачуваш . . . . . 218.
Најбољи фитиљ за кандило ил' жижак . . . . 229.
Да употребиш промрнут црни лук . . . . . —
Мала сувача за кућу . . . . . 241.

Сточарска лекаријв.

Кисељак као лек . . . . . 178.
Кламитање зубова код говеда . . . . . 229.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ М. МИЛОВУК.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена.

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

10. Фебруара, 1869. **ГОДИНА I.** **Број 1.**

Садрж. Календар за Фебруар. — Програм „Тежак“ов. — Рад у месецу Фебруару. — Постанак „Друштва за пољску привреду.“ — Земљорад. — Како ћеш неуког коња научити да тегли. — Виноград. — Двапут више вина! — Познати цвет. — Различности: Да кокошке носе много јаја. — Пчеле преко зиме очувати. — Вајда од живе ограде. — Да се у прању не скупи вунена материја. — Позив „друштва за пољску привреду“. — Додатак: Огласник „Тежак“ов. —

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ ФЕБРУАР 1869.

СЕДМИЧНИ ДАНИ			ДАН		ДАН		ДАН	
1.	Субота	Трифун мученик.	8.	Теодор стратил.	15.	Онисим апост.	22.	Мавр и Талас.
2.	Недеља	Сретеније Госп.	9.	*Никифор мучен.*	16.	*Памфил мучен.*	23.	*Полик. (мес. покл.)*
3.	Понедеоник	Симеон богоприм.	10.	Хараламије свем.	17.	Теодор Тирон.	24.	Обр. гл. св. Јов. п.
4.	Уторник	Исидор Пил.	11.	Влас. Теод. ц.	18.	Лав, папа римски.	25.	Тара, патр. цар.
5.	Среда	Агатија мученица.	12.	Мелетије арх. Ант.	19.	Арх. апостола.	26.	Порфир мучен.
6.	Четвртак	Вукола еп. смр.	13.	Симеон мирот.	20.	Лав, епис. катан.	27.	Прокопије препод.
7.	Петак	Парт. еп. Ламит.	14.	Авксент. преп.	21.	Тимотије препод.	28.	Василије исповед.

Прва четврт 7. у 6 сах. 22 мин. у вече. — Пун месец 14. у 1 сах. 26 мин. по подне. — Последња четврт 21. у 2 сах. 59 мин. изјутра.

ПРОГРАМ „ТЕЖАК“ОВ.

Ово је први лист „Тежака“, који у име Бога ево у народ наш пуштамо. Да би читаоци наши одма с почетка знали, о чему ће у њему бити говора и поуке, стављамо то овде на зачељу.

„Тежак“ ће поучавати народ: у орању и сејању разнородних усева према природи земљишта; ђубрењу, оснажењу и поправки земаља за обрађивање; чиш-

ћењу и дотеривању ливада; подизању шума, воћа и живе ограде; уређивању потеса или царина ради уштеде снаге народа и горе; усавршавању, дотеривању и употреби земљорадских справа и оруђа; гајењу и облагороћавању сваковрсне стоке и животиње; сточарском лекарству; пчеларству; свиларству; домаћим уметностима и пољско-привредној технологији, и у свему, што овамо спада. Даље, доносиће сва званична пољско-привредна наређења, извештаје о стању летине и цене земаљских производа; чиниће напомене, шта треба у ком месецу радити и кад је чему време; обзнањиваће све, шта се за пољску привреду памтења достојно покаже, било у природи, књижевности или иначе; једном речи, овај ће лист садржавати све оно, што ће подпомагати, да „друштво за пољску привреду“ свој велики и тежак задатак, али за народ од велике користи, постићи може.

Ово је програм „Тежака,“ ког ће се његово уредништво у свако доба и сваком приликом придржавати.

Из одбора „друштва за пољску привреду“.

Рад у месецу Фебруару.

У кући. Очисти и отреби семе за усев; прегледај и оправи све земљорадске справе и алате.

У штали. Брижљиво чувај тешку стоку и добро је рани. Пусти овна на оне овце, што треба да се ојагње у месецу Јулу.

У воћњаку. Обрежи воћке и очисти их од маовине; огреби стару кору; калами воћке у соби; ако је лепо време, у воћњаку каламі трешње, вишње и шљиве. Пресади млада дрва, прави нову живу ограду а стару попуни; посеј семе од воћака; спреми прпорце од дуда.

У башти. Спреми и посеј семене леје. Ако је удесно време, сеји по лејама салату, спанаћ, грашак, целер, жуту репу, бели лук и арпацик; а у топлим лејама краставце, диње и лубенице.

На њиви. Пази да отиче вода. Извози ђубре; по јако промрзнутим усевима превлачи ваљак. Ако ти дозволи време и земљиште, почни орати и посеј овас. Предрљај њиве, на којима је детелина; камење покупи. Угари земљу за летњу шеницу и јечам.

На ливади. Очисти је. Суву ливаду нађубри с ђубретом од домаће живине и голубова; влажну ливаду печеним, на ваздуху растворeним кречом или пепелом.

У винограду. Ријање (рајоловање); донашање ђубрета; спремање филарета и зашиљавање тачака; донашање земље; чишћење рупа, у које се хвата вода.

У пчелињаку. Преноси продате или купљене кошнице; дижи кошнице и загледај, да ли је жива пчела; ако је слаба, рани је.

У шуми. Скупљај семе од јововине и лиственице, прокрчи густиж, очисти крчено место, сеци прпорце и полажи их. Посеј или сади јелу, клен, бор, брезу. Пожури се да свршиш сечење дрва.

Лов. Зечеве не дирај; лови грабљиве тице, лисице и јазавце.

Постанак „друштва за пољску привреду.“

Ко не зна, да је пољска привреда данас једина грана радиности, о којој народ Српски живи? Ко не зна, да је наша пољска привреда поред свега тога, што је она једини извор за народно богатство, јако заостала, немоћна, неразвијена, још у правом детињству свом?

За цело се свакоме Србину, који је умео да оцени што вреди данас и шта још *може* за нас да вреди пољска привреда, и који је погледао на све махне, и скученост њену —, срце пунило жудњом, да овај рад народни пође једном путем разумнијега и напреднијега газдовања.

Као што је ова жудња била природна за свако Српско срце, тако је за цело за грађанску свест природно, да сваки сматра за своју дужност, да промишља и да како му и колико му силе његове допуштају, помаже, да се та родољубива жеља намири.

У отачбини нашој без сумње има доста њих, што су убеђени, да не треба све и сва очекивати од владе, већ да ваља и нама самима прегнути и прионути, да се где шта поправи и унапреди.

Убеђени, да се и нашој пољској привреди може много помоћи, ако једно од приватних лица састављено друштво узме себи озбиљно и својски у задатак, да свима дозвољеним сретствима ради на унапређењу пољске привреде, — знајући да овака друштва скоро у свима напредним земљама постоје и с правим благословом по народ раде, — и најпосле, уздајући се с једне стране у просвећеност наше владе, а с друге, у свест и добру вољу нашег народа, — у Београду се Октобра месеца састало неколико лица у дружину с циљу, да предузму све нужне кораке, те да се установи у Србији друштво, које ће се старати о унапређењу наше пољске привреде.

Дружина је ова израдила и устав за друштво, па га је поднела влади на потврду, а у исто време, изложивши по како корисним правцима друштво намерава делателност своју да отпочне и развије, и изложивши од какве је преке потребе, да се што већа брига поклони земљораду, сточарству и шумарству, — молила је, да се од стране владе определи нека извесна материјална помоћ друштву, као што такву помоћ ужива и „Српско учено друштво“ а и „Народно позориште“ у Београду.

Влада наша и сама испуњена жељом да се са свију страна и својски одпочне радити на унапређењу пољске привреде, одобрила је поднети јој устав друштвени, а што се тиче материјалне помоћи, то је г. министер финансије званично јавио дружини, да ће се и за то учинити код законодавне власти нужни кораци, чим друштво ступи у живот.

На ово је дружина приступила одмах, да се сходно од стране владе одобреноме уставу „друштво за пољску привреду“ избором званичника и одбора конституише, па је једногласно изабрала за прив. званичнике ова лица: за председника г. *Милована Спасића*, начелника економног оделења у министерству финансије; за секретара и уредника г. *Милана Миловука*, директора реалке у Београду, за благајника г. *Чедомиља Мијатовића*, начелника админ. оделења у министерству финансије, за чланове одбора: г. *Др. Јосифа Панчића*, ректора велике школе, г. *Арсу Ристића*, управитеља полугимн. Београдске, г. *Ф. Вшетечког*, професора артиљ. школе, г. *Косту Црногорца*, професора Беогр. полугимн., г.

Крсту Петровића, I. секретара екон. одел. у мин. финансије, и г. *Сергију Станковића*, газду економног заведења у Топчидеру.

Но како је г. Миловук изјавио, да њему поред његове званичне дужности и уређивања листа неће могућно бити, да и администрацију листа води, то је изјавио, да се прима дужности, које му друштво поверава само под тим условом, да му се когод од господе прида у помоћ за вршење дужности секретара и администрације листа. Одбор је уважио ову изјаву г. Миловука и замолио г. Арсу Ристића, да узме на себе вршење административног дела уредништва и секретарство; чега се г. Ристић драговољно и примио.

Пошто је ово учињено, друштво се прогласило за установљено, па се одмах обратило г. министру финансије, јављајући му за ово и у исто време молећи га, да учини код законодавне власти што треба, да се друштву одобри и материјална помоћ од стране државе.

У исто време одбор је закључио, да се устав друштва за пољску привреду напечата у 3000 комада, да се од 1. Фебруара почне издавати пољско-привредни лист под именом „Тежак“ и да се на ту цел одмах изда позив, којим ће се уједно позвати родољуби, да друштву у помоћ притеку и с прилозима, било као чланови утемељачи или помагачи.

За овим је одбор друштва предузео да руководи радњу друштвену и 26. Јануара држао је прву своју седницу, које ће се протокол у своје време предати јавности.

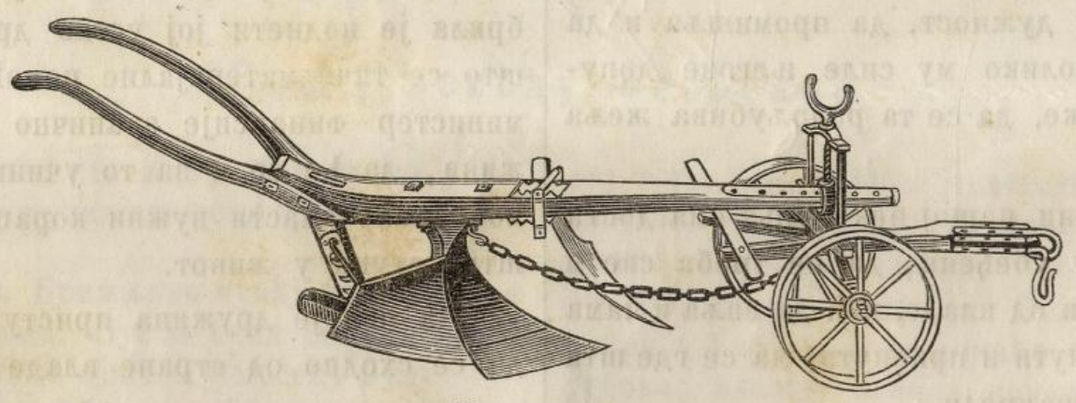

Прости плуг.

Земљорад.

I.

Први је посао ратара, да спреми земљиште за њиву. Ако намерава да крчи шуму, шушљак и т. д., онда треба најпре да промисли, хоће ли му то земљиште више вајде давати, ако га преобрати у њиву, па још и то, да тако ново земљиште већ после неколико година зактева већу негу и трошкове, него стара њива. Ако се крчи шума, онда се то врши најпре ручним алатима а доцније плуговима; но и за плугом одма мора рука човечија да дела и да вади корење, иначе доцније много ће цртала и дашчица плуговских искварити. Ако је место нешто подводно, онда се за одпуштање воде копа шанац око њиве, па ако и то није доста, онда се на самој њиви граде подземне ровине, које се пуне тученим

покрупним камењем, или фашинама, а одозго докле се оре, испуниће се плодном земљом; или ће вода у тим подземним ровинама да отиче кроз земљане печене цеви и то свагда до у главни шанац, који даље одводи воду.

II.

Спрема за усев.

Главни алат за спрему њиве, то је обичан плуг. Добар је плуг онај, што није одвише измајсторисан, па сваки час мора да се носи мајстору на оправку; већ да је у своме саставу доста прост, али да се може употребити и за преоравање и за дубоко и плитко орање.

Нуждан алат за раздробљавање земље то је неки вишекрачни плуг, који и траву

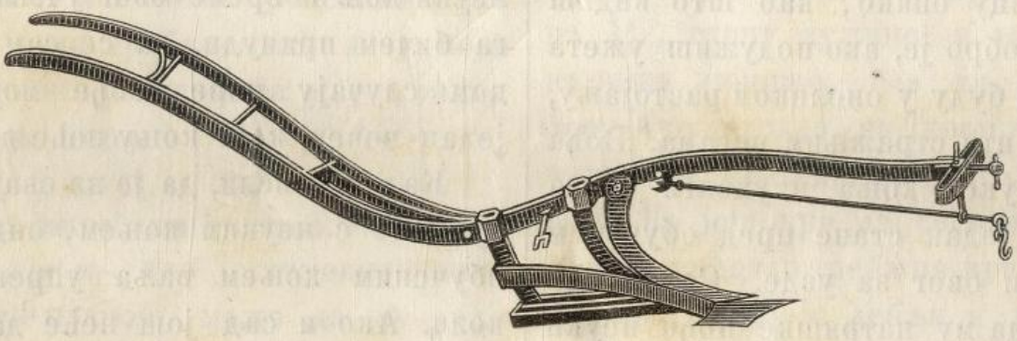

ПЛУГ РИЈАЧ.

зубачу заједно с кореном лепо вади из земље на површину. Где је врло тврда земља, тамо се употребљава плуг ријач који ријући под земљом, доле раздраба земљу, да се корен биљака у толико дубље може ширити. Одма после орања, докле се плугом преврнуто бусење јоште није осушило, брзо се на преораној земљи превлачи дрљача, која дроби земљу, похвата коров и тако њиву очисти; а да би обрада земљишта била са свим лепа, и да не остану шупљине међу малим бусењем, где онда зрно не може да клија зато, што није са свим окружено земљом, па и зато, што је онда изложено спољашњем ваздуху, — још једаред превлачи се лаком дрљачом, оплетеном зеленим шибчицама од дрвећа или трњем.

Ако зрно треба дубље да уђе у земљу, онда се употребљава зубна дрљача.

Ваљак притискује лаку земљу, која се иначе брзо суши, — или разбија бусење.

Дакле што су баштовану ашов и грабље, то је ратару плуг и дрљача.

III.

Усев.

Сејање бива или руком или махинама. Кукуруз, боб и т. д. обично се руком утурују земљу, а ситно зрнаста рана обично сејањем. Код напредних народа, који умеју употребити своје земљиште, сеје се махинама, што врло лепо спреме рупице у које падне семе, па га онда, колико је нужно, затрпа. Тиме се врло много уштеди усевног семена, а много се више жање.

IV.

Неговање усева.

Усев, који је руком сејан, не може да се обрађује, јер би се тако сав искр'ао и покварио. Но где махина правилно сеје, тамо се може и обрађивати земљиште, док носи усев, те га не превлада коров, што је при ручноме сејању, па онда се за то и не може узастопце двапут сејати једна и иста рана на истоме земљишту.

(Наставиће се).

Како ћеш неуког коња научити, да тегли.

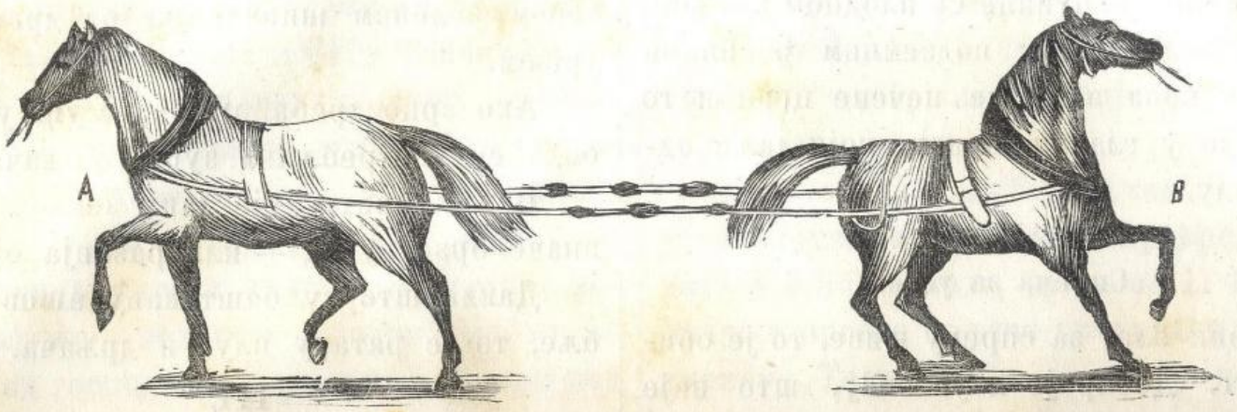

Спреми на теглење добро привикнутог коња *A*, као да ћеш га презати у кола; исто тако и неуког коња *B*, па их оба изведи на равницу, најбоље на ледину, где нема камења, рупа, ровина или других препона, вежи ужета (с којима коњи тегле) у противном правцу онако, као што видиш на слици. Но добро је, ако подужиш ужета толико, да коњи буду у оноликом растојању, да се не могу бити стражњим ногама. Вођа стане пред неуког коња и ухвати га за узде, а други један стане пред обученим коњем и ухвати овог за узде. Сада вођа нека покуша, да му натрашке пође неуки коњ *B*. У исто доба вађа се обучени коњ напред да повлачи за собом оног другог. Тај натрашки ход толико треба продужити, док се неук коњ не умори и сам већ не закте да иде напред; онда га пусти да неколико корака ступи напред, милујући и гладећи га по глави и куражећи га лепим речима.

То ваља дотле продужити, док неук коњ сам не почне да вуче и док се не види, да он већ жели и с напрезањем да иде напред. Колико год пута повуче, ваља га куражити оним речима, које ће доцније да чује кад буде упрегнут у кола. Ако неуки коњ за време овог учења легне, онда га бичем принуди, да се сам дигне; у таком случају поред вође мора бити још један човек, који коњу неће дати да легне.

Кад се мисли, да је на овај начин доста пробано с неуким коњем, онда га одма с обученим коњем ваља упрегнути у лака кола. Ако и сад још неће да вуче, онда га одма треба испрегнути и изнова почети обучавањем, али тако, да се неук коњ упрегне с пред у виљушку, а обучени коњ за шарагље. Но како се мисли, да се коњ већ научио да тегли, одма га ваља презати с оним другим коњем. Ово обучавање дотле продужи, докле се коњ не одучи од свог јогунства.

Виноград.

Поднебије и земљиште у нашем оташтву такова су, да би се малим трудом и знањем а много могло производити изредног вина, које би тражила спољашна трговина. Радиној и образованој Србији вино би било такав благотворни извор богатства, као што је садашњој Француској, којој је главни производ за извоз.

I.

Положај винограда.

Виноград у равници даје много али не отличног вина. Равница боља је за њиву,

а косе су стране брегова и брежуљака за виноград. Најбољи је положај према југу, за тим према истоку и западу; према северу не ваља, тамо је боље садити воћњаке. Но при избору лозе треба пазити на положај земљишта виноградског, јер друга треба да је лоза ближе низини, а друга у вишем положају.

Ако је косина положаја виноградског изложена правилно дувајућим ветровима, онда тамо неће да расте врло добро вино; но ако је виноград окружен холмићима или брежуљцима, као да је у казану, тамо ће да расте изредно вино. Ако је на подножју винограда река или језеро, то ће добро да дејствује, особито, ако је каменито земљиште виноградско. Виногради у низи крај воде јако су изложени пролећним мразевима, зато тамо треба садити лозу, која доцне тера, а на узвишенија места онаку лозу, што рано тера.

II.

Земљиште виноградско.

Каменита земља, ако је помешана иловачом или смољачом, може да дâ врло добро вино, нарочито ако је камење угасите боје, те већма привлачи сунчане зраке, па тако разгреје земљу.

Камичкаста земља врло је добра за виноград, а лако се и обрађује.

Песковите земље редко има на бреговима, но у равницама, па и ту добро напредује винова лоза.

Ситно распадајућа се земља састоји се од кречне и смољнасте земље; ако је та земља чиста, онда у њој тешко напредује она лоза, што хвата дубок корен, но ако је за четврти део помешана камичцима или песком, онда на њој расте врло много грожђа, али ово не даје добро вино.

Црница, кад је чиста, онда неваља за виноград; но ако је помешана с другом каквом земљом тако, да није црне боје, онда ће на њој да расте и много и доброг вина.

Уопште треба упамтити, да на земљи, која је добра за њиву, расте много али не добро вино; ако ли је земља слаба и каменита, дакле рђава за њиву, онда на овој може да расте мало, али одвећ добро вино.

III.

Умножавање лозе.

То бива семеном, одсеченим прпорцима и полагањем (потапањем). Најбоље је умножавати прпорцима и полагањем, па кад им је већ две године, онда тек да се пресаде у виноград.

Прпорце од добре феле треба одсећи на $1^1/_2$ стопу дужине, и то од годишњег изданка пониже, где им је дрвенастији део. Ако одоздо на прпорцу има још и парче од 1—2 палца двогодишњег дрвета, онда ће још пре да се прими. Прпорац и одозго и одоздо треба на крају да има пупу; прпорац што је дебљи и што мање има мозга, у толико ће се пре примити.

Пре но што се прпорац положи у земљу, добро је, да што више има у себи сока; још му се унапређује растење, ако се на 15 дана, пре него што се положи у земљу, метне у воду. Сади се прпорац у окопану земљу у ровиниħ овако. Мотиком се ископа земља, к себи вукући је, па се један прпорац од другог меће у одстојању од 2 палца, а резови да су од 1 стопе. При великој суши ваља их заливати. Већ после године дана могу се пресадити у виноград, али је боље, ако остану две године не пресађени, јер ће им бити онда јаче жиле. Кад им је већ три године, онда пресађени у виноград слабије напредују.

(Наставиће се).

Двапут више вина!

Сада ми с комином бацамо на ђубре силне паре, а од те комине могли би добити бар још један пут толико вина, кад би тој комини додали оно, што је грозд изгубио цеђењем.

У комини све су оне исте честице, што су у кљуку, само нема доста шећера и воде. Кад дакле новој комини у нужној количини додамо шећера и воде, онда ћемо по свршеном врењу добити течност, која се никако неразликује од вина зато, — што је и она сама — вино. Нема оног хемичара на свету, који би могао противно доказати: исти кус и мирис, исто буке, боја, алкохол, летеће миришљаве и екстрактивне материје, соли — све је то у истој количини, као и у тако званом природном вину! Где ту има дакле разлике? Нигде и ни у чему!

Шта ми зовемо рђаву винску годину? Кад има мало и само киселог вина. Овим недостацима врло се лако може доскочити — јер и у најрђавијим винским годинама гроздови у себи садрже све оно, што карактерише вино.

У интересу свију појединих виноделаца, ми их овим чинимо пажљиве на прост начин умножавања вина, и молимо их, да покушају, и да не мисле да су ово само празне речи.

Вино, што у себи има више од једног двестотинитог дела киселине, не допада нам се. Шта је дакле природније, него да киселину кљука ублажимо додатком неке количине воде? Но онда смо наравно кљуку одузели и нешто шећера, па би зато вино било слабо. Дакле просто додајмо кљуку онолико шећера, да опет има толико, колико је и пре имао, па тако ћемо добити много и доброг вина, а иначе би имали само мало кисељака.

Овако је најпре радио хемичар *Гал*, и зато се овај начин по имену његовом зове: *„гализовање вина.“*

Но случајно дођоше људи и до даљих и још бољих искустава. У Бургундској (Француској) обичај је, да се слугама поклања комина. Ови на комину сипају воду, па кад она преврн, онда имају лако винце. Почеше при врењу домећати и нешто шећера, па добише вино, које је било скоро тако, као право вино, — а у годинама, кад је право вино било врло кисело, онда је вино од комине бивало много боље од правог вина. Господин *Петио* у Шамирају (Бургундској) први је почео на много да прави вино од комине, а њему следоваше многи Французи и Немци, па назваше тај начин: *„петиотовање вина.“*

Материје винске, што му дају особени мирис, тако звани буке, и по ком се позна, да ли је вино француско, рајнско, будимско, белоцркванско, вилањско, неготинско, — те материје немој да тражиш у соку од грозда, већ у тврдим деловима зрна. Притиском пресе те материје прелазе у кљук и тек се врењем растворе. Но притисни грозд како му драго јако, тек ћеш један мали део ових важних делова изцедити из њега — највећи део заостане. Али ако комину помешаш с водом, за неколико ће дана ове миришљаве материје прећи у воду и с овом заједно у честице које чине да кљук ври. Петио доказао је опитима, да у комини има толико тих материја, да се с њима може начинити *пет* пута толико вина.

Но ајде да не терамо ствар у крајност, опет по начину Петиотовом можемо најлакше да добијемо бар двапут толико вина, колико смо досад добивали.

Комину промешај са толико воде, колико си из ње добио чистог кљука, у ову течност метни опет толико шећера, да исто онако слади, као прави кљук, — па си свршио посао. Кљук од комине остави нека ври као код обичног кљука.

Наравно, да у рђавим годинама, ако кљук не гализујемо, вино од комине (петиотовано) неће бити толико кисело, као вино од правог кљука, јер је у правом кљуку остало више киселине.

Сад ми дакле дозволи, да те питам: кад ја имам све материје у грозду, које су нужне за произвађање вина, осим шећера и воде, и ја му додам шећера и воде у оној количини, колико је било у правоме кљуку, па на такав начин добијем доброг, кусног и миришљавог вина двапут онолико, као одпре, — да ли ја онда радим као паметан човек, који уме од једног грозда да начини два? Суди сам, па пробај!

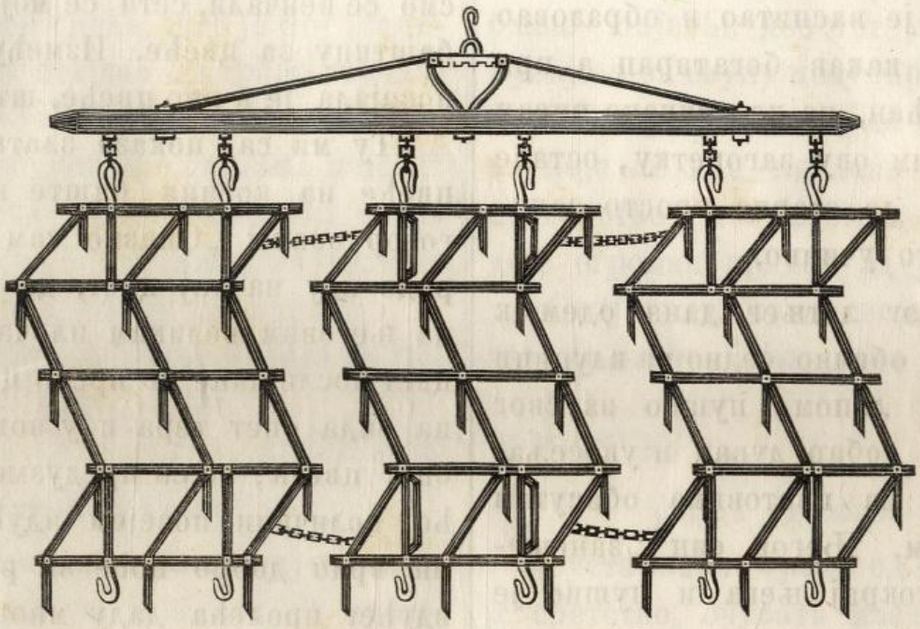

Велика, или Хауардова дрљача.

Познати цвет.

У каменитој доњачи *Бечве* има једно сеоце, где живе неколико влашких фамилија, што се ране купусом, кромпиром и млеком.

Неколико стотина коракљаја даље од сеоца једна је башта што од прилике има 4 дана ораће земље, коју наводњава поточић. У тој је башти кућерак, једини у сеоцу, што није покривен сламом, већ шиндром. Већи део баште лежи на косини брежуљка и има лепу алеју од липа; ту стоје до педесет кошница; онај пак део баште, што је у доли, најлепши је воћњак у сеоцу.

Ово је добарце својина неког доброг старца, коме су сељани надели име: „отац пчела.“ Он је то добарце од свог стрица наследио као парлог и презадужено. Но макар да је старчево добарце најмање у сеоцу, и макар да није ништа друго радио, осим што је зими градио кошнице, а лети дан по дан седио међу кошницама и пушио из свог кратког чибука, опет је за кратко време постао најбољи газда у сеоцу.

Но шта више! Он на косом делу своје баште никад није сејао ни кукуруза ни шенице, већ неко цвеће, што се ни у киту не веже, па не само да се одужио, већ је свој кућерак изнова градио, лепо и угодно живио, — данас је најимућнији човек у сеоцу и отац је — попин и једног испитача природе, или како он то вели: „отац сам попин и једног занешењака, који троши силне паре.“

Мислио сам, одкуд и како је овај сељак, што незна ни читати ни писати, могао учинити, те је васпитао и образовао своје синове као какав богатирац а при томе опет је имућан, па кад никако нисам могао да разрешим ову загонетку, остаде ми најкраћи пут, да старца просто запитам, како је он то учинио.

Једног красног летњег дана одем к њему. Он је као обично седио на клупици под једном лепом липом, пушио из свог кратког чибучића добар дуван и увесељавао је своје око на цветовима обасутим зрацима сунчаним. Његов син „занешењак“ седио је покрај њега и пушио је врло фину — цигару.

После кратког поздрава и разговора о пчеларству, рекнем му, зашто сам дошао. Син се насмеши на оца и брзо одговори: „Све, што год имамо и шта смо, то морамо благодарити нашој милој, покојној мајци, а највише то, што волемо цвеће.“

„Глед' ти њега, да те не уједе кртица! Зар опет говориш о томе!?“ са сузним очима рече старац, па окренув к мени умиљато продужи: „Овај је деран мамина маза, па за то хоће, да је све заслуга мајчина. То је узрок, те ми једнако живимо у раздору. Но опет зато као да говори право. Да вам дакле причам, како је покојница положила основу нашему благостању.“

Он истресе лулу, метне је на страну, па онда говораше овако: „Ја сам се одао пчеларству, па за то сам се морао постарати да моје пчеле имају богату и блиску пашу, а на то најмање њих пчелара мисле. Ова је алеја од липа већ стајала, кад сам ја наследио ово добарце; но липа цвета само за неколико дана, затим пчеле морају далеко, далеко да лете у поље и у шуму. Ја сам мотрио, на које цвеће и цветове најрадије иду пчеле, али дуго то нисам могао да дознам. Трећег лета пошто смо се венчали, сети се моја жена и начини баштицу за цвеће. Између осталог цвета посејала је и оно цвеће, што онде видите.“

Ту ми сад показа златно жуто сјајеће цвеће на косини баште и продужи свој говор овако: „Опазио сам да пчеле врло радо иду на тај цвет, да по вас дан седе на његовим великим плочама. Почем овај цвет после липе но преко целог лета цвета, па онда опет тера и у ново грање, које и опет цвета, то си предузмем, да га у већој количини посејем идућег пролећа. То ми врло добро пође за руком. Пчеле ми идућег пролећа даду много више меда и више ројева.

Једну годину доцније сав горњи крај баште посејем с тим цвећем, и преко све моје надежде добро ми испадне за руком. Од неких кошница добијем по четири роја а за продати восак и мед добијем толико новаца, што мој покојни стриц није могао да заслужи ни за десет година. Исте године пронађе моја жена, да се од семена тог цвећа врло брзо гоји живина а да му је лишће врло добра рана за краве.

Тако пође све даље. Од семења дао сам исцедити уље и нађем, да у 100 ока семена има 40 ока врло доброг уља за јело. Продам то уље, а трговац ми га плати у пола скупље него ланено уље. Остатак

од исцеђеног семена био је врло добра рана за краве, које су одмах давале и боље и више млека.

По времену моја покојница нашла је и више којекаке употребе тог семена. Она га олушти као семе од јечма или елде, па прави колаче, чорбу и т. д. као од најбољег бадема; шта више она га пржи и прави од њега пиће, као најфајнију чоколаду.“

Сад старац малко одахне, смешећи се погледа на сина и као у шали продужи свој говор: „То је још срећа, што је мој „занешењак“ тек онда отишао да тражи проналаске, пошто смо већ имућни били од цвећа, јер би га он иначе још пре цветања појео!“

Устаде син, па скине неколико плоча од цвета, дâ ми их и говори: „Окусите их па ми онда кажите, каког су куса.“

Ја окусим парче од доњег дела цвета, што је испод семена и нађем, да је истог куса као и артишока.

Старац Влах дакле обогатио се од једног цвећа и то не од каквог не познатог или новог, већ од свуда познатог цвећа, што је из средње Америке прешло к нама и ту се већ око 200 год. сеје по нашим баштама, а на неким местима расте и као дивље.

У *Русији* сад га на много сеју за уље. Најпре га сељаци сејаше крај шанчева, но већ 1865. године добише до 50.000 товара зејтина у вредности $1^1/_2$ милијуна рубаља. Највећи део тог уља извози се из Русије и за скупу цену продаје у Немачкој.

Тиме је доказано, да сејање тог цвећа, на које не иде никакав гад, унапређује пчеларство, а осим тога поред мале неге даје огроман приход од уља.

Овај цвет, коме своје благостање благодари стари Влах, зове се: сунцукрет!

РАЗЛИЧНОСТИ.

Да кокошке носе много јаја.

Обичну рану кокошака помешај са ситно истуцаним љускама од јаја или са прашком од креча. Оне ће то рада да једу, па ће и два пут више јаја да носе. Добро рањена кокошка могла би да носи много јаја, али јој не достаје материјал за љуску јајета; јер ма како да се добро рани сувом раном и водом, опет без кречних делова не може у њој да се потпуно образују јаја.

Пчеле преко зиме очувати.

Ко не уме зими да очува своје пчеле, тај неће од њих видити велику вајду. Најглавније је, да кошнице преко зиме стоје на мрачноме месту, али да до њих не дођу мишеви и други свакојаки непријатељи пчела.

Вајда од живе ограде.

Густа жива ограда од глога најпростије је сретство, очувати младе воћњаке од зечева. Јер онда зечеви не улазе у воћњаке, већ се задовоље да огризују спољашњу страну живе ограде до оне висине, докле могу да стигну. Гусенице што живе на глоговини, оне су исте, што упропашћују воћке, а то чине онде, где нема или није довољно живе ограде. Јер лептирови, ако имају избора у месту, воле да носе јаја у живој огради, него ли на воћкама. А у живој огради најрадије се гњизде опет оне тице, што једу и тамане гусенице.

Да се у прању не скупи вунена материја.

Пери је у *врло врелој* води, а кад је чиста, *одма* је баци у *врло ладну* воду, па је онда тек изцеди и суши.

БЕОГРАД

Како се подмлађују шљиве.

Кад ти шљива остари или мало носи плода, онда у доцну јесен или при крају зиме тестером одсеци јој грање, спољашњу тврду кору *испод* реза огули, па ово огулено место добро намажи смесом од жуте земље и кравље мокре балеге. Овај ће леп учинити, да се сокови не усуше а уједно ће бити и рана новим пупама. При томе одкопаћеш земљу около шљиве над жилама, метнућеш тамо подоста ђубрета од стоке и затрпаћеш је опет оном одкопаном земљом.

Позив „друштва за пољску привреду.“

Пријатељи народног напретка, који су ради да потпомогну цел „друштва за пољску привреду,“ могу то учинити, ако претплате на лист „Тежак“, или ако као помажући чланови или као његови утемељачи ступе у друштво.

Члан утемељач би ће сваки онај, који једанпут за свагда, на цели овог друштва приложи бар 20 дуката цесарских. Он за то од дружине добива диплому, и остале списе, по тачки 13. устава друштвеног.

Члан помагач онај је, што на цели друштвене за $^3/_4$ године приложи 15 гроша чаршијских или аустр. вред. форинте $1^1/_2$. За то ће он од друштва добити диплому, извештај годишње радње друштвене и семења од биљака, о којима се друштво увери, да могу код нас напредовати, а иначе теже би било појединоме, да га набави. И ко сакупи 10 претплатника

Претплата на друштвени лист „Тежак“ примаће се за сада на $^3/_4$ године, то је од 1. Фебруара до последњег Октобра ове године, на свега 27 табака, а стаје:

У Србији: 30 гроша чаршијских, а у Аустријско-Угарским земљама (с урачуњеном поштарином), аустријске вредности 3 форинта.

Писма и новци шаљу се под адресом: „Друштву за пољску привреду у Београду“.

Сваки се може уписати на што хоће; воља му као члан утемељач, или као члан помагач, или као претплатник на лист „Тежак“, или и на једно и на друго.

Скупљач претплатника на лист „Тежак“ може бити сваки онај, коме верују људи.

Који од гг. скупљача пошље претплатну суму на десет егземплара „Тежака“, онај безплатно постаје члан помагач.

Друштво моли све пријатеље народног напретка, особито пак: гг. свештенике, учитеље, писаре, кметове, званичнике, трговце, занатлије и т. д. да ово саопште свима својим пријатељима и познаницима, и да се подухвате уписивања чланова друштвених и претплатника на „Тежака“.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

Следује додатак.

ОГЛАСНИК „ТЕЖАК“ОВ.

М. ЦАЈЗЛЕР У ПЕШТИ,

(у краљевој улици № 60)

препоручује свој

КОНТОР ЗА ОБЈАВЕ

☞ у новине целога света ☜

и прима сваке врсте налоге по најпробитачнијим условима не урачунајући наплату писама и осталих трошкова. Осим тога даје доста велики рабат покрај безплатних оглашивања. *И са најмањим окушајем довољно се може уверити.*

Уједно препоручујем с мојом горњом радњом у свези стојећу

РАДЊУ С ПРОДУКТИМА, КОМИСИОНСКУ И АГЕНТУРСКУ

у свима њиховим огранцима а са најтачнијом и најпоштенијом послугом. — Главно и одправљачко стовариште Веберовог универсалног платна против костобоље, које су испитали прва лекарска друштва у Немачкој, с дозволењем високог ц. кр. наместништва и кр. Баварског, а у Инглеској патентовано, — против сваке врсте костобоље, ревматизма, чупања у удовима, болова у прсима, леђима и крстима, подагре, црвеног ветра. — Цена 1. пакета 1 фор. 5 новчића аустријске вредности. Двапут толико 2 фор. 10 новчића аустр. вр. — Фабричко стовариште *фотографских папира.*

(M. Zeislers Annoncen- Aufnahms- Bureau, Königsgasse 60. Pest.)

НАКЛАДОМ АЛЕКСАНДРА ВАГНЕРА,

књижара у Вуковару

изашла је књига:

НЕЧИСТА КУЋА

(Das böse Haus.)

Драма у пет радња, од барона Ј. Ауфенберга,

С НЕМАЧКОГ ПРЕВЕО

Александер Поповић.

Ова се књига може добити у свакој књижари, а стаје 50 новчића.

В. КРАМЕРА ФАБРИКА МАХИНА ШТО ШИЈУ,

овим јавља поштованој публици, да је у *Београду*, у кући г. доктора Стеве Милосављевића, преко пута од старог театра и „зеленог венца“, отворила своју

ФАБРИЧКУ ФИЛИЈАЛУ И РАДИОНИЦУ ЗА ОПРАВКЕ МАХИНА ШТО ШИЈУ.

Ту ће свагда бити на избору велика количина од сваке врсте, по најновијим и најбољим системама грађених махина што шију, и 3 ваљани махинисте ту ће све једнако да израђују разне махинске послове и оправке.

Тиме поштована публика при набављању махина што шију, добива најбоље јемство, и тако горња фабрика махина што шију, узима себи слободу, најучтивије позвати гг. кројаче, абаџије, чизмаре, седларе, сараче и т. д. и све остале занатлије, што иглом раде; даље и гг. учитељке, шивање и особито оне фамилије, што домаћи шав саме израђују, да је удостоје своје посете и да се лично увере о изредним врлинама и о најјевтинијој фабричкој цени наших махина што шију.

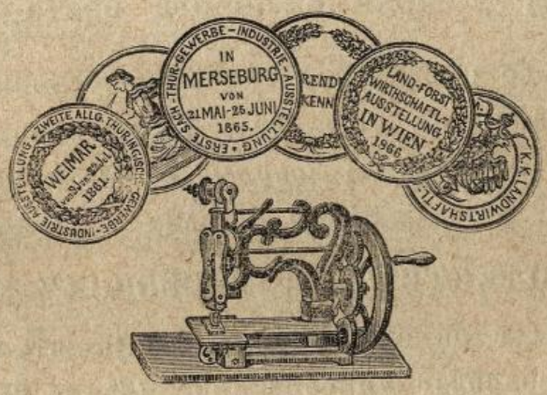

За доброту и изредну способност за рад сваке продате махине, фабрика подпуно јемчи купцима од 1 до 5 година и то на писмено, обвезујући се, да ће за то време сваку продату махину с другом заменити ако се купљена неби показала да је врло добра.

Цене су махина утврђене, разуме се са свима новим справицама, које припадају махини.

Обучавање у раду с махином што шије, за сваког је купца *безплатно* у стовариштy фабричком, а то се научи, како за коју махину, од 1 до 8 часова.

Да би и сиромашнији људи имали прилике набавити себи махине што шију, фабрика продаје и на месечне одплате.

Осим великог избора најразнијих махина што шију, ту ће бити свагда на продају све што спада у прибор махина, као: калеми конаца, ибришима у свима бојама, игала и т. д. за ма каку махину, па макар да је и на другом месту купљена. Исто тако примају се на оправку и оне махине, што су купљене на другом месту.

Писмене налоге са свију крајева Србије, Бугарске и Румуније наша ће фабрика да изврши најтачније и најбоље.

У истоме стовариштy примају је на израду сваковрсни послови шава: за бело руво, за аљине мушке и женске, штеповање и шарени шав коже за чизмаре, ципеларе и т. д. и т. д.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ М. МИЛОВУК.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена.

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

25. Фебруара, 1869. **ГОДИНА I.** **Број 2.**

Садрж. Календар за Март. — Имена чланова помагача „друштва за пољску привреду“. — Радња „друштва за пољску привреду.“ — Рад у месецу Марту. — Шума. — Земљорад (наставак). — Виноград (наставак). — Дуван. — Поправљање вина. — Различности: Накнада штете у пољу. — Како се режу ружични фидани. — Месо саламурити шећером. — Колица за вреће. — Колико млека дају краве разних сојева. — Сапун за свилено руво. — Објава.

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ МАРТ, 1869.

СЕДМИЧНИ ДАНИ			ДАН		ДАН		ДАН		ДАН	
1.	Субота	Евдокија муч.	8.	Теофилакт еп.	15.	Агапије муч.	22.	Василије свешт.	29.	Марко преп.
2.	Недеља	*Теод. (беле пок.)*	9.	*(Младенц.) 40 м.*	16.	*Савин муч.*	23.	*Никон преп.*	30.	*Јован Љеств.*
3.	Понед.	Евтропије муч.	10.	Кодрат муч.	17.	Алексије пр. ч. б.	24.	Артемије Еп. Т.	31.	Ипатије Еп. Г.
4.	Уторник	Герасим преп.	11.	Софрон. пат. Јер.	18.	Кирил арх. Јер.	25.	**Благовести.**		
5.	Среда	Конон муч.	12.	Теоф. и Григ.	19.	Хрисанта и Дар.	26.	Сабор ар. Гавр.		
6.	Четвртак	Калист. и Аркад.	13.	Никиф. патр. ц.	20.	Јован преп.	27.	Матрон муч.		
7.	Петак	Васил. свш. еп. Х.	14.	Венедикт преп.	21.	Јаков и Тома	28.	Иларион преп.		

Нов мес. 1. у 10 сах. 3 м. пре подне. — Прва четврт 9. у 7 сах. 10 мин. изјутра. — Пун мес. 15. у 10 сах. 49 м. у вече. — Последња четврт 22. у 10 сах. 4 м. у вече. — Нов мес. 31. у 3 сах. 4 мин. изјутра.

Имена чланова помагача „друштва за пољску привреду.“

(Оним редом, како су се друштву пријавили.)

1. Г. *Иван Протић*, воћар у Топчидеру.
2. „ *Владислав Деловић*, украситељ парка у Топчидеру.
3. „ *Јован Савић*, столар у Топчидеру.
4. „ *Фрањо Азенхамер*, шумар „
5. Г. *Јосиф Червени*, баштован у Топчид.
6. „ *Јован Червенко*, „ „ „
7. „ *Матија Матић*, члан касац. суда у Београду.
8. „ *Светозар Спасић*, рачуноисп. гл. кон.

9. Г. *Димитр. Обрадиновић*, трг. у Ваљеву.
10. „ *Марко Милошевић*, наредн. „ „
11. „ *Стеван Тодоровић*, проф. реал. у Беог.
12. „ *Драгутин Плајел*, „ „ „ „
13. „ *Михаил Валтровић*, „ „ „ „
14. „ *Тодор Мијушковић*, „ „ „ „
15. „ *Ђорђе Милошевић*, трг. у Шапцу.
16. „ *Атанасије Ђ. Кумануди*, у Београду.
17. „ *Димитрије Ј. Кумануди*, у Бечу.
18. „ *Јован Гец*, марв. лекар у Београду.
19. „ *Вујо Васић*, трг. у Г. Милановцу.
20. „ *Јован Мишковић*, офиц. „ „
21. „ *Светозар Андрејевић*, економ у Г. Милановцу.
22. „ *Ђорђе Божовић*, поштар у Г. Милан.
23. „ *Јеротије Р. Блашковић*, писар среза црногорског.
24. „ *Стеван Игњатовић*, наред. у Г. Милан.
25. „ *Мијајло Вукомановић*, капет. пешачки у Г. Милановцу.
26. „ *Василије Боровњакоеић*, свештеник у Г. Милановцу.
27. „ *Стеван Јаковљевић*, прота у Бершићу.
28. „ *Марко Вучићевић*, офиц. артиљ. у Г. Милановцу.
29. „ *Аксентије Тешић*, судија у Г. Милан.
30. Г. *Сава Солуић*, тежак у Бершићу.
31. *Читаоница вар. Горњ. Милановца.*
32. Г. *Петар Козељац*, пензионар у Г. Милановцу.
33. „ *Живко М. Јовановић*, практ. начал-ства у Г. Милановцу.
34. „ *Коста А. Шурдиловић*, члан суда општине, у Крушевцу.
35. „ *Д. Ж. Милојковић*, прота Неготински.
36. „ *Коста Младеновић*, трг. у Београду.
37. „ *Јаков Л. Левензон* „ „ „
38. „ *Јован Михајловић*, чин. у ђум. Беогр.
39. „ *Ђорђе С. Нешић*, трг. у Београду.
40. „ *Коста Живковић*, „ „ „
41. „ *Живко Н. Јосифовић*, „ „ „
42. „ *Фердинанд Ферко*, „ „ „
43. „ *Таса Банковић*, „ „ „
44. „ *Михаило Ђикадија*, „ „ „
45. „ *Димит. К. Николајевић* „ „ „
46. „ *Тома Андрејевић*, „ „ „
47. „ *Љубомир Божановић*, чиновн. у ђумруку Београдском.
48. „ *М. С. Бабић*, сресни писар у Д. Милановцу.
49. „ *Светислав Вујић*, у ц. кр. ратној школи, у Бечу.

Радња „друштва за пољску привреду.“

ПРВА СЕДНИЦА

Одбора „друштва за пољску привреду“,

држана 26. Јануара, 1869.

1.

Усвоји се предлог г. М. Миловука, по коме, да се сваки онај прими за помажућег члана, који скупи 10 претплатника на друштвени лист и за њих новце пошље, па да му се као таковом и повеља изда.

2.

На предлог председника би закључено: да се за потребу друштвену набаве два печата сходно уставу, а тако исто и једна штампиља; о набавци овог, да узме секретар бригу на се.

3.

Председник предлаже програм за „Тежака“ и закључи се: да овај програм уђе у први број „Тежака“ на прво место онако, како је састављен и одобрен

4.

За огласе у „Тежаку“, закључено је: да се на последњој страни листа могу бесплатно штампати огласи за пољску привреду; а друге приватне огласе, да може уредник штампати о своме трошку, као додатак „Тежаку“.

5.

Председник предлаже, да се изберу лица, која ће израдити пословни ред за друштво и одбор закључи: да се овај посао преда председнику и благајнику, да предлог за пословни ред израде и одбору га на претрес поднесу.

ДРУГА СЕДНИЦА

Одбора „друштва за пољску привреду“,

држана 9. Фебруара 1869.

6.

Прочита се распис г. Министра финансије, Е№ 279 од 27. Јануара, 1869. године, који је свима окружним начелствама одпуштен с упутством, да ова саветом и разлозима настану код дотичних општина, те да се оне на лист „Тежак“ упишу. — Но како су овим расписом разаслати позиви за уписивање, а „устав друштва“ није, то би закључено: да се и „устав друштва“ разашље уз први број „Тежака“.

7.

Како је за одправљање управних послова нуждан послужитељ, то одбор остави уреднику и секретару, да се о томе постарају и момка нађу, који би за овај посао имао нужна својства, са платом до 240 гр. чар. месечно.

8.

Почем повеље за чланове друштва још нису готове, то је одбор закључио: да се за сада јавно штампају у друштвеном листу на прво место имена оних лица, која би се за чланове „друштва за пољску привреду“ уписала; а кад повеље готове буду, онда ће се оне члановима издати.

9.

Поведе се реч о набавци нужног материјала за друштвену потребу, и одбор на ово одлучи: да се овога посла приме секретар и уредник, о друштвеном трошку.

10.

Како је потреба, да се распише стицај за уредника листа и списа друштвених, који ће у исто време одправљати и дужност секретара, би закључено: да се конкурс отвори са најмањом платом од 500 талира годишње; а међу тим да ову плату уживају она лица, која су се тога посла примила за време.

11.

Прочита се списак лица, која су се до сада јавила друштву као „чланови помагачи“.

РАД У МЕСЕЦУ МАРТУ.

У воћњаку. Калами воћке. Пожури се, да што пре пресадиш фидане. Прпорце од дуда засади. Са воћака скидај јаја од гусеница.

У башти. На семене изводне леје сеји купус, кељ, салате, келерабу, ротквице, карфиол. Дуванско семе посеј у башка изводну лејy. — Посеј грашак, боб и кромпир. — Спреми све остале леје. Очисти путањице.

На њиви. Ако још ниси спремио земљу за пролетни усев, а ти се пожури, те што пре поори и посеј јарик шеницу, јарик јечам и овас. — Где је била сувомразица, тамо њиву превлачи ваљком, да се земља боље приљуби на жилице усева. — Где има мишева, прегледај сву њиву, па на трошна и празна места досеј пролетњи усев исте ране и превлачи је браном. —

На ливади. Почевши од Младенаца забрани улаз стоке. — Очисти од корова, искрчи трње и изнеси камење. — Грабуљама поравни кртињаке и та места засеј трињем од сена. — На подводним ливадама, што имају тешку земљу, која не пропушта воду, прокопај ровинице (ендечиће), да вода може отицати, а саму ливаду поспи пепелом и не гашеним, на ваздуху распаднутим кречом. — Са гвозденим грабуљама састружи масвину и изнеси је. —

У винограду. Риљање. — Затрпавање ђубрета. Однашање одрезане лозе. Резање лозе. Полагање (потапање) лозе. Сађење лозе у новом винограду. Одгрћање и прво окопавање. — Сађење прпораца у лозну лејy. —

У подруму. Претачи младо вино, док није почело по други пут да ври.

У пчелињаку. Слабу пчелу израни финим, кукурузним брашном. (На 10 кошница $^1/_2$ оке брашна дневно.) — Очисти кошнице. —

У шуми. Изнеси што брже сво сечено дрво. — Сади прпорце од јаблана и врбе. — На гола места сади фидане. —

Лов. Зечеве не дирај. — Лови грабљиве тице, лисице, јазавце, дивље патке и шљуке.

О ШУМА.

Без живих дрва нема красоте у природи; где их никако нема, тамо је пустиња.

Образованост народа познаје се и по томе, како чува и гаји дрва, а по правилу они су народи најздравији, који умеју најбоље неговати и употребљавати шуме и који имају воћњаке са разним прекрасним воћкама.

Код сваке куће у паланкама и селима има места, где би могла стајати дрва, а на неким је местима и нужно, да она задрже ладну промаху од ветрова и да чисте ваздух од заразних задаха.

Сваки сељак има разних места у авлији, на њивама, ливадама и излазима, што му нису баш ни за каку потребу. Та места треба да засади шумским дрвима, која осим тога, што улепшавају предео и чине, да је место здравије, — дају још и дрво за јапију, алате, ватру, па и семе и воће.

Дакле цивилизованост народа спољашње се познаје и по томе, кад вр'ове његових брегова крунишу лепе шуме и кад му сва земља изгледа као природна башта и парак.

I.

Места за шумска дрва.

Где год земљиште не ваља за њиву, ливаду или башту, засади га шумом, а така су места: крај поточића, путова и места около торова, пашњака и по самим шумама.

Кака дрва, и колико их раздалеко на појединим овим местима ваља засадити, то зависи од тога, да ли је земљиште суво или влажно, дубоко или плитко.

За суво земљиште најбоља су ова дрва: багрен, липа, јавор (клен), раст, бор, лиственица.

За влажно земљиште најбоља су ова дрва: врба, јововина, јасен, топола.

У пределима, где има пчеларства, треба садити багрен, липу и поједина дрва с игластим лишћем; где има доста свиња, тамо сади раст, дивље воћке и букву; где смола има вредности, тамо сади црни бор, ако је земљиште за то. — Засађујеш ли шумско земљиште, онда мећи она иста дрва, што су и до сад тамо била и само пробај, да ли би се с успехом могла и друга дрва засадити.

Ако хоћеш од ветрова да сачуваш здања или парче неког земљишта, онда засади то растом, јавором, јасеном, пирамидалним јабланом. Ако хоћеш живу ограду око земљишта, онда сади граб, клен, леску, *бели глог*, или друга каква ђбунаста дрва.

Ако за своју насладу хоћеш код куће да имаш какво лепо дрво, а ти сади дивљи кестен, или липу.

II.

Младице (фидани) за расад.

Младице или купујемо или их сами одгајимо.

Ако нам треба само мало младица, онда је боље, да их купимо, јер неби вредно било више година трудити се око њих. Кад купујемо младице, онда ваља да пазимо на то, да те младице нису расле на одвећ добром земљишту, но да се опет већ спољашње познају да су здраве, и да су им жиле већма развијене к страни, него у дубљину.

Ко сваке године потребује много младица, добро ће чинити, ако их сам одгаји, а то може бити на два начина, или у башти или у шуми. — Ако је у башти, онда место не сме бити влажно, боље је у суво. Земљиште мора да је плодно на дубљину од два ашова, ограђено, у јесен ашовом на бусење прекопано, у пролеће поравњено,

раздељено на више леја, па онда тек посејано семењем од дрва.

У *јесен* сеје се: утурујући на 1—2 палца у земљу: растов и буков жир, кестен, ора и дивље воће; а сејањем у редовима од $^1/_2$—1 палца дубљине: семе од јеле, јасена, јавора. — У *пролеће* сеје се у редовима од $^1/_4$—$^1/_2$ палца дубљине: семе од чама, бора, лиственице, јововине. Кад никне семе одвећ густо, онда се младице или истог лета или идуће јесени или пролећа пресађују, а том приликом ноктима им се одсече средњи корен, ако то није већ у почетку Септембра прве године учињено широким, правим, оштрим ашовом.

У јесен посејано семе ниче рано у пролеће, кад има још мразова, дакле треба да се онда покрива асурама од сламе; оно пак семе, што се сеје у пролеће, ваља чувати од тица.

Леје се морају лети више пута плевити и окопавати а кад је суша и заливати. Младице пресађују се 1—2 пут, како их намеравамо на место, где треба да остану пресадити у 1., 2., 3. или 4. години. За таково пресађивање употребљава се полукругли ашов.

Ако хоћемо да стабла од младица имају висину од 5—8 стопа, онда их при 3. пресађивању мећемо на крајње леје, у одстојању једну од друге $1^1/_2$—2 стопе.

Путањице међу лејама свагда морају бити чисте.

Јаблани и врбе не гаје се из семена, већ се саде прпорцима тањим или дебљим, а то су двогодишњи јаки изданци од 8—12 пал. дебљине, којима се оставља парче годишњег изданка на вр'у и са стране, али на томе годишњем изданку не треба више од 2—3 здрава пупа оставити, а остало ваља одсећи оштрим ножем попреко баш над пупом, или на чвору.

Ови се прпорци полажу на косо у ровину, 4—6 палаца раздалеко, покрију се земљом толико, да ван земље остану само два пупа, а земља се око њих угази. Кад је суша, чешће се морају заливати. Прве, најдаље треће године младице од оваких прпораца могу се већ пресадити. — А могу се и дебље мотке од 5—9 стопа дужине одма на место у земљу утурити, но тада ваља употребити гвожђе, којим се начини рупа од 12 до 18 палаца дубљине, у коју се право утури доњи крај прпорца, земљом унаоколо добро испуни и најпосле јако залије.

Тамо, где се из ма ког узрока не могу гајити младице у башти, треба то чинити у шуми на таком месту, које није изложено квару од људи или стоке и где је прилична земља, па тамо сејати она дрва која нам потребују.

Осим тога фиданчићи што сами собом израсту у шуми, опет се пресађују, где су потребни.

(Наставиће се.)

ЗЕМЉОРАД.

(Наставак.)

V.

Жетва.

Ручним алатима, с којима се жање (срп, грабље, коса), посао иде врло лагано, зато је боље, да се сва класна жита скидају косом, која на себи има лаке грабље, те тако одсечене класе лагано без потреса и уредно полаже на земљу. Велика и штетна је та погрешка, што се класна рана жање кад је већ презрела, па тако и при малом потресу најбоља зрна испадају из класова

и губе се. Класна рана дакле треба да се жање, кад зрно није више млечно, макар још било и меко, јер ће и тако да сазри у навиљцима или крстовима. Још и у томе греше људи, што снопове вежу са сламом у којој су још зрна, те тако силна зрна губе, а снопови су им опет мали. За то сламна ужета ваља градити зими код куће, кад и тако нема другог посла. Кола, на којима се рана вози у двориште, треба да су подастрта чаршавима, да се не губе зрна. За вађење кромпира, цвекле и т. д. има један алат, на подобије гвоздене виле, јер мотиком или плугом расече се многи кромпир, па онда труне, и опет му остану жиле у земљи.

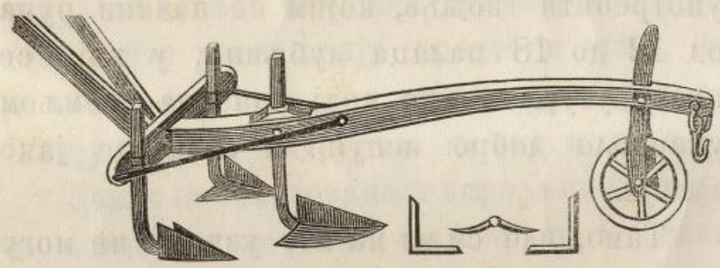

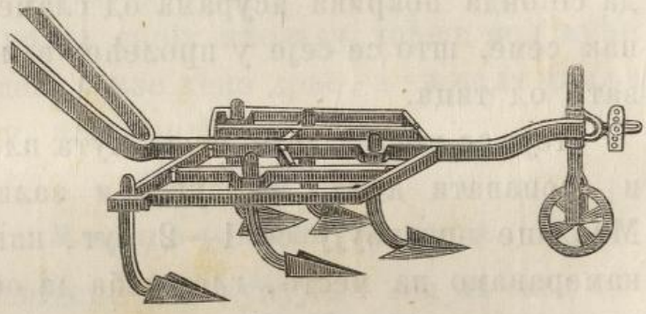

РАЛА,

што се употребљавају за цепање ледине или јако зубачом обраслог земљишта, преврћу корење трава на површину, одкуд их онда лакше одвуче и расчупа дрљача.

VI.
Чување ране.

Класна рана кад се повеже у снопове, намешта се у крстове, да се на пољу просуши, па онда се увози у шупе, где се доњи снопови постављају стојећи, да зрна у се не увуку влагу, — или се на пољу направе отворене шатре с кровом од сламе, који одозго непропушта кишу. У зиму, кад су већ престали ратарски послови, онда се класна рана млати тако, да се излупају само класови, а слама, колико је могуће да се сачува и да се не испребија, како би се доцније лакше могла исећи на сечку и с њоме ранити стока. У бољим сељачким кућама имају махине што млате класну рану. Коњима се врши само онде, где је ратарство још на најнижем ступњу.

Кукуруз у клиповима кад се обере, меће се у кошеве, где лежи док се мало просуши, па онда се круни руком, или боље махином.

Кад је рана омлаћена или окрњена, онда се меће у магазу, где не сме многа на гомили да лежи, јер би се запалила; али ипак мора сваке недеље једаред да се добро преврне.

Кромпир држи се у подрумима, но ту лакше проклија, па онда не ваља ни за рану, ни за усев. Већ боље је кромпиру, кад се за њ начине кућерци, покривени сламом, но с одушком од трске у форми оцака.

И класна и подземна рана и за време док расте и после тога, изложена је разним болестима, које од животињица, које од друге какве заразе.

Најбоље се предупређавају те болештине добрим *обрађивањем* земље, *здравим семењем* и прилежним *чувањем*, кад су већ под кровом.

(Свршиће се.)

ВИНОГРАД.

(Наставак.)

IV.

Облагорођавање лозе.

Ако у винограду имаш стару лозу рђаве феле, па је не можеш уклонити, а ти је облагороди. Откопај земљу око лозе на 1 стопу дубоко, тестерицом одсеци пањ лозе, па узми са 2—3 ока прпорац, који ћеш зашиљити као клин, засеци пањ, да можеш углавити клин прпорца тако, да се лика његова наслони на лику виновог пања. Све то завежи врбицом, која под земљом не труне, метни на пањ нешто маовине, и опет земљом попуни рупу тако, да горње око прпорца остане још на 1 палац под земљом. Најбоље се тако облагорођава на 2—3 недеље пошто је у пролеће лоза већ у сок пошла.

V.

Сађење новог винограда.

Најпре ваља размислити, да ли ће нуждан бити пут за кола у винограду, да се уштеди око нашања на леђима тачака, ђубрета и т. д. Овакав пут треба да се начини да умерено иде уз брдо.

Пре него што почнеш обрађивати земљу за нов виноград, треба да промислиш, шта би ваљало чинити, да од кишне воде доцније небуде квара. Томе ћеш најлакше доскочити многим ровинама, које ћеш или само просто ископати, или их ледином поставити, или ако је тамо јака стрмина, просто их озидати. Са тераса падајућа вода, застајаће у ровинама, па ће низ брдо отицати у ровине споредне. У ровинама, што су крај стрмог брда, треба у удаљењу од неколико хватова да су ископане рупе, које чине, да вода не може тако јако да дере, па кад се те рупе с временом испуне земљом, онда се морају изнова ископати.

Риљање (рајоловање) бива тако, да се прва ровина 3 или $2^1/_2$ стопе дубоко почне копати на доњем крају винограда. Горња земља друге ровине што је до ње, долази на дно прве ровине, а доња хрђавија земља друге ровине на вр прве ровине и т. д. Тако добра и плодна земља долази на дубљину од $1^1/_2$ стопе и тамо се лако могу распростирати жиле од лозе, а неће се никад осушити. Док се риља, меће се камење одозго на земљу, да би оно утопљавало земљу и задржавало влагу.

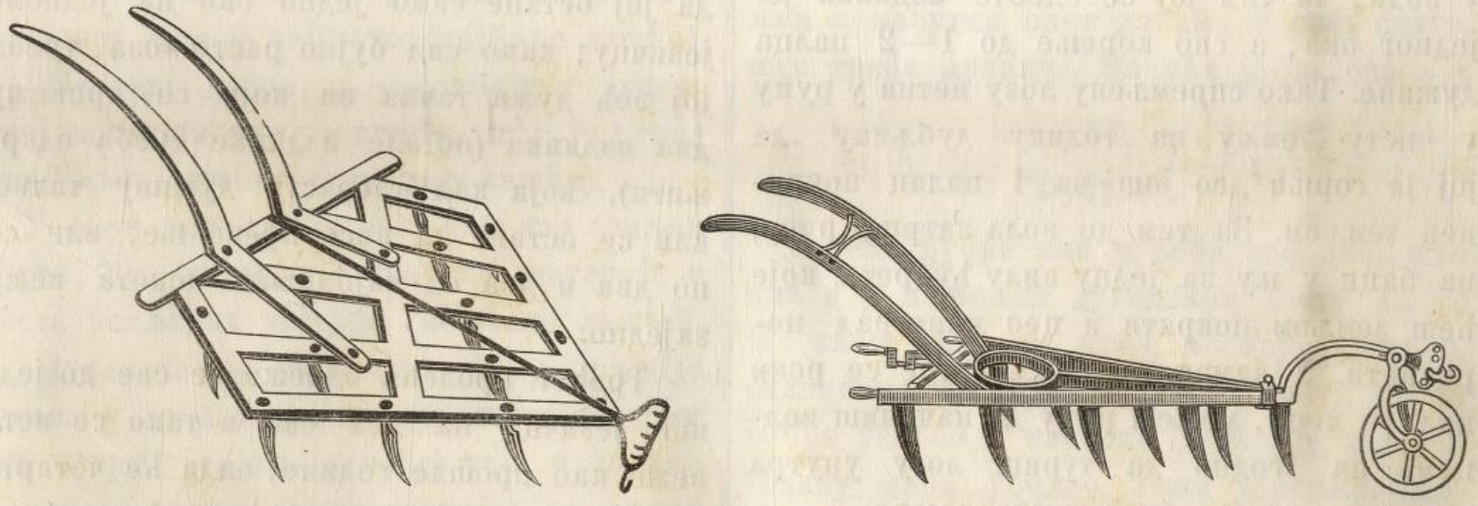

ЗУБНЕ ДРЉАЧЕ,

употребљавају се на чистом земљишту од корова, где бусење не треба да се чупа, но само да се расече.

Кад се земља поравна, затегне се по њој канап, на ком је у одстојању од 2—3 стопе свуда привезан модар кончић, Бразде треба да иду онако, како их може пробијати сунце у подне; а то се најлакше дозна, ако у 12 сахата на по дне једну мотку право туримо у земљу и на крају сенке те мотке туримо у земљу опет другу једну мотку. Правац између обих мотака треба да је и правац бразда. Сад затегни канап у одстојању од 3 стопе према по дна. Где су модри кончићи, тамо у земљу тури колчиће 1—2 стопе дугачке.

По томе *сади* лозу с корењем у рупе, које ћеш јаком мотиком на $1^1/_2$ стопу дубоко ископати код сваког колчића. Та лоза мора да је пре бар два три дана квашена у води, за тим јој се одсече изданак до једног ока, а сво корење до 1—2 палца дужине. Тако спремљену лозу метни у рупу у чисту земљу на толику дубљину, да јој је горњи део још за 1 палац покривен земљом. За тим до пола затрпај рупу, па баци у њу за једну вилу ђубрета, које ћеш земљом покрити и цео виноград поравнити. У каменитој земљи, где се рони кад се копа, можеш рупу да начиниш колцем, па згодно да туриш лозу унутра тако да око ње буде чиста земља.

Ако немаш лозу с корењем, а ти сади онако, као што рекосмо тамо, где говорисмо о умножавању лозе, или избуши рупе колцем, па метни у њих по два комада прпорца од лозе, која је од пре наквашена у води, па колико можеш, у самој рупи окружи је добром земљом.

VI.

Прве три године новог виновог сада.

Неколико седмица пошто је посађена лоза, она ће почети да пупи; ако је земља угњечена од кише, да изданци не могу себи да прокрче пут, онда земљу најосторожније раздроби а оне изданчице, што су још беле, опет покри земљом, јер ако их тако ухвати зрак сунчани, онда за цело пропадају. Није добро, младе изданке кресати у дубоку јесен, јер им се тиме смета у њиховоме развијању. Пред зиму младо се чокоће загрће, да не озебе.

Идућег пролећа лоза се одреже тако, да јој остане само једно око на једноме језичцу; како сад бујно расте лоза, треба јој већ дужа тачка на коју се привежу два изданка (остале изданке треба одкрњити), која кад прерасту дужину тачке, или се оставе да висе преко ње, или се по два и два од најближих чокота вежу заједно.

Трећег пролећа одреже се све до једног језичца на два ока и тако се исто веже као прошле године; онда ће четврте године лоза већ толико јака бити у дрвету, да је можеш употребити онако, како ти се по положају са̂да или по уобичајеном начину свиди, да је најбоље.

(Свршиће се.)

ДУВАН.

Сваке године чујемо, како у неким крајевима није родила рана, или су јој цене тако ниске, да се при продаји на њој не може заслужити ни кора леба. И то нам опет казује, да земљорадник не треба искључно само од једног усева да чека на своје благостање, већ, нека се лаћа и сваког другог рада, од кога се може надати добиту.

I.

Својства дуванског биља.

Дуван расте за једно лето, а треба од дана кад се посеје, 6 месеца док сазри,

па онда још $1^1/_2$ месеца времена без мраза, да му се скинуто лишће може осушити.

Дуван се сади због *лишћа*, а у овоме има нека особена материја — дуванска материја (Никотин), која је разна у разним фелама овог биља и по разној смеси земљишта, на коме оно расте.

Та дуванска материја при горењу и шмркању дувана *несносног* је мириса и куса и *врло* је *јака* у дуванском лишћу оног биља, што је расло на тешком земљишту. На самоме пак биљу дуванска материја *јача* се показује на ономе лишћу, што је на вр'у биља (вр'овно лишће).

Блажије и мање дуванске материје имају сва остала лишћа, ако биље расте на лакој песковитој црници, а код оваког дуванског биља најбоље је лишће, које је испод оног, што је најгорње (најбоље лишће).

Не тако добро па и слабије у дуванској материји оно је лишће, што је испод „најбољег лишћа“ (земљано лишће).

У оном пак лишћу, што баш над земљом расте, има најмање дуванске материје и доста земљаних честица (пешчано лишће).

Дуванска је материја већ од природе готова у зрелом дуванском листу — али она потребује још преображаја и то као у неком врењу (ферментацији) за време сушења листа; а сушење може бити или у ладовини (сенки) или на зраку сунчаном, час на канапу развучено, час скупљено и притегнуто, лагано или на брзо.

II.

Поднебије.

Дуван свуда расте, где и кукуруз, или онде, где у лето $7^1/_2$ месеца нема мраза. Влажан ваздух врло прија дуванскоме биљу.

III.

Положај земљишта.

Дуванско је лишће велико, дакле ветар га лако може да ск'ра, а ск'рано лишће не вреди много. За то сади дуван на онакоме месту, где ветрови не могу да бесне. Равница или мала косина најбољи је положај за дуванско биље.

IV.

Земљиште.

За дуван земљиште мора бити дубоко обрађено, јер жиле му иду на две стопе дубоко. То земљиште треба да је умерено влажно или суво.

V.

Смеса земљишта.

Лака, песковита иловача, особито ако је угасите или црне боје, кречна или умаста, најбоље је место за дуван-биље, које ће све боље бити, што је лакша земља а међутим опет да има у себи снаге, што треба дувану. Но сва је та снага у

VI.

Ђубрету.

Говеђе ђубре има у себи све оно, што има и у најбољем дуванском листу (а то је: кали, натриум, креч, фосфор, сумпор, силициона киселина и клорни креч), па то ђубре тек онда изредно дејствује, кад већ годину дана уорано лежи у земљи. Поврај ђубрета од стоке могао би на једно јутро (1600 □ хватова) још да бациш и да подореш смесу од 150 ока пепела од дрвета и 150 ока на ваздуху распаднутог печеног креча.

Као што рекосмо, дуван воле земљу, која је пре године дана ђубрена, особито после кромпира или кукуруза. Бар 3 до 4 године на исто место не ваља садити дуван.

Друкчије је то по дуванским баштама, што су свагда јако нађубрене; тамо се може сваке године садити дуван.

(Наставиће се.)

ПОПРАВЉАЊЕ ВИНА.

I.

Тегљиво вино. То је тако покварено вино, што се отеже, као бале, или расо. Тако се кваре понајвише она вина, што се рано отачу и то већином бела вина. Кад је вино тако покварено, а доста је јако, оно се по некада поправља мућкањем, а мућка се као оно, кад се муља грожђе; ако се мућкање не употреби, онда се меће у вино шећер, да изнова преври. Још друкчије поправља се *танином*, који се може набавити у апотеци и употребити *5 драма на 100 ока.* Но најбоље се тако вино поправља, кад се зрна од грожђа измуљају па се тај муљ заједно с измуљаним зрнима тури у вино и то 80 драма на 100 ока вина. Ако се црно вино почне кварити, оно се у почетку кварења може поправити тако званом винском киселином (cremor tartari), која се купује у апотеци и употребљава 10 драма на 100 ока вина.

II.

Укисло вино. Обично бива, да слаба вина укисну, а то зато, што су у топлоти, па и бурад добро не затварају, те ваздух долази у додир с вином. У почетку се вино са свим поправља, ако се у њега тури шећер, те оно изнова преври. Ако је вино са свим укисло, оно се не може поправити; онда га треба оставити да се усирћети. Укисло вино може се поправити млеком ($^1/_2$ оке млека на 115 ока вина); но ако буре не буде добро затворено и стоји на топлоти, вино ће и даље да кисне, то је, преобратиће се у сирће; за то треба бурад добро затварати и држати их на ладном месту.

III.

Горко вино. Ово се поправља квасцем и младим вином (широм). Мало квасца с младим вином треба помешати, и за тим турити у вино и добро промутити, да се с вином измеша.

IV.

Буђаво вино. Пре него што ће вино да укисне, обично почне да буђави и то онда, ако бурад нису добро затворена или нису са свим пуна. Ако буђа плива по вину, треба је скинути; ако је помешана с вином, онда ово треба процедити и гледати да се што брже потроши.

V.

Пресечено вино. Најпре вино почне слабити, губити кус, лице и замути се. Доцније засмрди и преобрати се у прокислу течност. Тако вино с почетка кварења може се поправити са врло мало етера сумпорне киселине, или да се што пре од њега пече ракија.

VI.

Лице вина. Ако је вино од природе врло црно, треба га помешати са бистријим вином или га оставити 2—3 дана на сунцу; тако вино добије умерену боју. Ако вино није доста црно, онда га помешај са црњим, но никако немој да га бојадишеш с онаким бојама, што нису оне природе, као што је вино.

VII.

Кипење вина. Кад вино преврева, а по некада и кад се отаче, неко се вино јако пени тако, да буре може прснути. Пењењу вина може се доскочити, ако се место, где се буре налази, добро разлади, такође ако се у буре метне нешто печеног гипса или мало шпирта.

А. Вучковић.

РАЗЛИЧНОСТИ.

Накнада штете у пољу.

Најбоље би се чувало поље, да цела општина јемчи за накнаду штете, учињену у пољу ма коме из општине у случају, ако се не би нашао онај, који је учинио квар, или не би могао да накнади штету.

Како се режу ружични фидани.

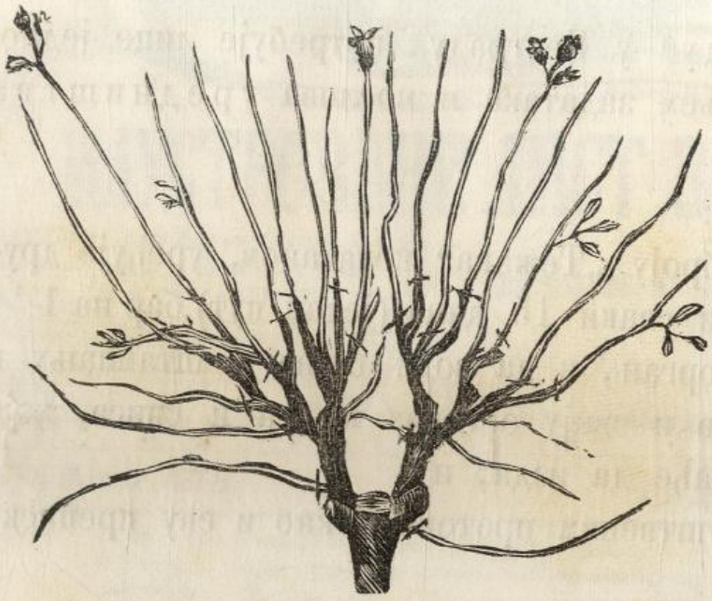

Није добро за ружичне фидане, кад им се редовно сваке године на круни одреже младо грање, јер тиме се јако слабе, и начини им се као чворуга чокотска. То се тако ради тек онда, кад хоћемо сву круну да преиначимо. Но опет не треба заборавити, да свака јака спољашња повреда шкоди фидану. Ружични фидан, који је већ дотеран, има осам грана на форму вазе. Сво то грање ваља одрезати на једнаку висину, над другом или трећом здравом пупом, а то је од прилике на дужину од 4 палца. Грање што је сниже круне, треба да се остави дуже, да је с осталим на једнакој висини. — Цртице на слици показују, где треба одрезати.

Месо саламурити шећером.

Најпре намажи месо с нешто шалитре а одма затим поспи то исто месо на $^1/_4$ палца дебело прашком од шећера. После 5 дана натрљај месо шећером и поспи га смесом од 1 дела шалитре, 3 дела шећера и 1 дела соли. После 7 дана опет шећером натрљај месо и поспи га са горњом смесом. Затим најпосле опет после 7 дана намажи месо финим сирупом од шећера, колико год упија. На 15 ока меса доста је 1 ока шећера, $^1/_2$ оке соли и 50 драма шалитре. — Овако саламурено месо, веле, да га лакше вари стомак и да има много финији кус, особито сланина.

Колица за вреће.

С овим колицима најлашке се преносе пуне вреће. Колица могу да се употребе на два начина: или да се на њих метне вреће стојећи или лежећи. Ако је стојећи, онда човек стоји за точковима, ухвати десном руком рукуницу *a*, левом руком врећу тамо где је завезана, гурне гвоздени ашов *в* под врећу, и докле к себи привлачи ту врећу, дотле с десном ногом напред гура точкове на осовини, а вреће тврдо стоји на ашову и може се одвући, куда се хоће. Гвоздена крила *c*, толико одстоје преко точкова, да ови не могу да чешу о врећу. Овака колица од јасеновог, бојадисаног дрвета имају висину 3 $^1/_2$ стопе, а кад се мере изнад точкова, 1 $^1/_2$ стопу ширине.

Колико млека дају краве разних сојева.

Учинише окушаје на једном спахилуку у Моравској, који ово показа: једна крава *бернског* соја црвенкасто шарена, од 5 година, давала је преко године 1825 ока; једна крава *швицког* соја, црно-мрке боје, од 6 година, давала је преко године 1865 ока; једна крава *мирцталског* соја, сиве боје, од 6 година, давала је годишње 1508 ока млека.

Сапун за свилено руво.

На 100 драма ситно исецканог обичног сапуна, узми 7 драма меда, 10 драма шећера, нешто мало воловског жуча и 1 драм венецијанског терпентина. Све то тури у чист земљани лонац, који ћеш да метнеш на жар. Кад се све то растопи, онда у чинијцу простри чисту мараму, па успи у њу тај растоп, с којим ћеш прати свилено руво.

ОБЈАВА.

„Друштво за пољску привреду“ у Београду, потребује лице једно, које ће се искључиво занимати свршивањем задатака и послова уредништва и секретарства друштвеног.

Дужности секретара-уредника ово су:

1. Он има да по програму у 1-м броју „Тежака“ печатаном, уређује друштвени лист „Тежак“, који ће да излази сваки 15 дана (један пут) бар на 1 ½ табака, а тако и друштвени повремени орган, и да води бригу о штампању и распрострањавању како ових органа, тако и свију осталих књига и списа, које друштво сходно своме уставу за добро нађе да изда; и

2. Он ће да води на састанцима друштвеним протоколе као и сву преписку друштвену.

Користи с којима је ово место скопчано ово су:

1. Стална плата од најмање 500 талира годишње, која ће се према раду и способности временом и повисити моћи, а која ће се месечно издавати; и

2. Приход од огласа, које уредник-секретар о своме трошку као додатак к „Тежаку“ штампа.

Лица, која се осећају, да се поменуте дужности могу примити, нека се најдаље до Ђурђева-дне ове год. јаве писмено с документима о способности својој и о своме досадашњем занимању, као и с каквом могућном жељом од стране пријавника, да се горњи услови измене, — председнику „Друштва за пољску привреду“ у Београду, г. Миловану Спасићу, началнику економног одељења у министарству финансије.

Уредништва Српских и Хрватских новина умољавају се, да ово објаве у својим листовима.

Из одбора „Друштва за пољску привреду“.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ М. МИЛОВУК.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена.

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

10. Марта, 1869. **ГОДИНА I.** **Број 3.**

Садрж. Имена чланова помагача „друштва за пољску привреду“. — Помоћ „друштву за пољску привреду.“ — Подружина за пољску привреду у Шапцу. — Сигурност пољске својине. — Шума (наставак). — Земљорад (свршетак). — Дуван (наставак). — Кафено дрво. — Виноград (свршетак). — Тврдоћа дрва. — Разашиљање дудовог семена. — Жир. — Различности: Избистравање мутног вина. — Шта има у вину. — Фини кус (буке) вина. — Везање снопова с гвозденом жицом. — Отакање вина. — Отакање вина у стакла. — Да се димљено месо не уцрвља. — Јабуке презимити. — Телеграф без жица. — Најбоље време за сађење воћака. — Шта вреди једна кртица. — Објава.

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ МАРТ, 1869.

Седмични дани			Дан		Дан		Дан		Дан	
1.	Субота	Евдокија муч.	8.	Теофилакт еп.	15.	Агапије муч.	22.	Василије свешт.	29.	Марко преп.
2.	**Недеља**	*Теод. (беле пок.)*	9.	*(Младенц.) 40 м.*	16.	*Савин муч.*	23.	*Никон преп.*	30.	*Јован Љеств.*
3.	Понед.	Евтропије муч.	10.	Кодрат муч.	17.	Алексије пр. ч. б.	24.	Артемије Еп. Т.	31.	Ипатије Еп. Г.
4.	Уторник	Герасим преп.	11.	Софрон. пат. Јер.	18.	Кирил арх. Јер.	25.	**Благовести.**		
5.	Среда	Конон муч.	12.	Теоф. и Григ.	19.	Хрисанта и Дар.	26.	Сабор ар. Гавр.		
6.	Четвртак	Калист. и Аркад.	13.	Никиф. патр. ц.	20.	Јован преп.	27.	Матрон муч.		
7.	Петак	Васил. свш. еп. Х.	14.	Венедикт преп.	21.	Јаков и Тома	28.	Иларион преп.		

Нов мес. 1. у 10 сах. 3 м. пре подне. — Прва четврт 9. у 7 сах. 10 мин. изјутра. — Пун мес. 15. у 10 сах. 49 м. у вече. — Последња четврт 22. у 10 сах 4 м. у вече. — Нов мес. 31. у 3 сах. 4 мин. изјутра.

ИМЕНА ЧЛАНОВА ПОМАГАЧА „ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

(Оним редом, како су се друштву пријавили.)

(Наставак).

50 Г. *Јован Мариновић*, председ. држав. савета.
51. „ *Гаврило Јеремић*, члан држ. савета.
52. „ *Данило Стефановић*, „ „ „
53. „ *М. Жујовић*, „ „ „
54. Г. *Владимир Вујовић*, члан држ. савета.
55. „ *Јевтимије Угричић*, „ „ „
56. „ *С. Петровић*, „ „ „
57. *Милан А. Петронијевић*, секр. „ „
58. *Димитрије Данић*, тргов. у Београду.

59. Г. *Гаја Рајковић*, трг. из Војковаца, окр. рудничког.
60. „ *Сава Атанасковић*, учит. у Г. Милан.
61. „ *Милан Мајсторовић*, трг. у Г. Милан.
62. „ *Павле Ђелмаш*, окр. начел. у Пожар.
63. „ *Димитрије Радовић*, окр. председ. у Пожаревцу.
64. „ *Никола Ђорђевић*, окруж. помоћник у Пожаревцу.
65. „ *Јевта Стојановић*, управитељ прав. ергеле у Љубичеву.
66. „ *Стеван Начић*, гостион. у Пожарев.
67. „ *Богдан Ђорић*, гвожђ. трг. у „
68. „ *Јован Радојковић*, мануфакт. трг. у Пожаревцу.
69. „ *Витомир А. Поповић*, свештеник у Трнави, окр. чачанског.
70. „ *Андрија Сабо*, мар. лекар у Љубичев.
71. „ *Арон Д. Протић*, каф. у Пожаревцу.
72. „ *Павле Шуваковић*, учит. у Жаркову.
73. „ *Радован Милошевић*, председ. општ. суда у Жаркову.
74. „ *Коста Влајић*, члан општ. суда у Жаркову.
75. „ *Степан Јоксимовић*, земљорадник у Жаркову.
76. „ *Димитрије Спасеновић*, земљорад. у Жаркову.
77. „ *Благоје Спасеновић* земљ. у Жаркову.
78. „ *Милош Влајић*, земљор. у Жаркову.
79. „ *Ђорђе Чедић*, „ „ „
80. „ *Голуб Петровић*, „ „ „
81. „ *Ђорђе Савић*, „ „ „
82. „ *Аранђел Танацковић*, „ „
83. „ *Илија Новаковић*, савет. у пензији у Београду.
84. „ *Владимир С. Јовановић*, трг. у Пожаревцу.
85. „ *Петар Николајевић*, трг. у Пожарев.
86. „ *Богдан А. Вељковић*, „ „ „
87. „ *Зарија Угричић*, судија у Смедереву.
88. „ *Милош Петровић*, пис. суд. у Смедер.
89. Г. *Мијајло Стајковац*, правоз. у Смед.
90. „ *Јован Ђорђевић*, окружни казначеј у Смедереву.
91. „ *Милутин Баниć*, окр. прота у Смед.
92. „ *Јован Дилбер*, апотекар „ „
93. „ *Благоје Јовановић*, капетан „ „
94. „ *Јоца Петровић*, „ „
95. „ *Милић Петровић*, судија „ „
96. „ *Манојло Стојановић*, прота у Књаж.
97. „ *Јован С. Милосављевић*, казначеј у Књажевцу.
98. „ *Мијајло Ђорђевић*, рачуновођа у Књажевцу.
99. „ *Милош Веселиновић*, трг. у Књажев.
100. „ *Никола Цветковић*, учитељ у Н. Хану.
101. „ *Кирил*, игуман манаст. Суводола у окр. књажевачком.
102. „ *Сава Ђорђевић*, поруч. у Књажевцу.
103. „ *Илија Живковић*, трг. „ „
104. „ *Гавра Аничић*, „ „ „
105. „ *Максим Ђорђевић*, „ „ „
106. „ *Владимир Савић* казнач. у Неготину.
107. „ *Никола Андробашић*, практ. „
108. „ *Г. Трифковић*, инжинир у „
109. „ *Никола Симић*, трговац „ „
110. „ *Пера Павловић Метришанац*, трговац у Неготини.
111. „ *Марко Милојковић*, трг. у Алексинц.
112. „ *А. В. Богић*, капетан „Старога Влаха“ у Ивањици.
113. „ *Урош Достаник*, срес. писар. у Г. Милановцу.
114. „ *Аврам Маринковић*, практ. у Гор. Милановцу.
115. „ *Аксентије Симић*, свешт. у Бањанима, окр. рудничког.
116. „ *Обрен Николић*, свешт. у Синошевићима, окр. рудничког.
117. „ *Симеон Поповић*. свешт. бањички, окр. чачанског.
118. „ *Михаил А. Атанасијевић*, учитељ у Неготину.

119. Г. *Ђока А. Поп-Мијовић*, трговац у Неготину.
120. „ *Радован Лазић*, гвожђ. тр. у Ваљеву.
121. „ *Светозар Табаковић*, „ „ „
122. „ *Живко Тадић*, „ „ „
123. „ *Мирко Радовановић*, правозаступ. у Ваљеву.
124. „ *Марко Дабић*, пенз. саветник у Ваљеву.
125. „ *Тодор Јовановић*, учитељ у Паунама, окр. ваљевског.
126. „ *Милан М. Шукић*, начел. среза морав., окр. рудничког.
127. Његово високопреосвештен. Архиепископ и Митрополит Срб. г. *Михаил*.
128. Г. *Василије Лазић*, секретар конзист. у Београду.
129. „ *Пајсије*, игуман и члан конзисторије у Београду.
130. „ *Атанасије Георгијевић*, секрет. конзисторије у Београду.
131. „ *Милош М. Ђурић*, практ. срез. поцерског, окр. шабачког.
132. „ *Љубомир А. Срећковић*, писар срез. поцер., окр. шабачког.
133. „ *Милан А. Врбовац*, општ. писар у Липолисту, окр. шабачког.
134. „ *Коста С. Марковић*, трг. помоћ. у Шапцу.
135. „ *Јован Берић*, учитељ у Богатићу, окр. шабачког.
136. „ *Јеремија Терзић*, практ. у Шапцу.
137. „ *Никола Поповић*, свешт. рабровачки у Дивцима, окр. ваљевског.
138. „ *Софроније Грујичић Павлов*, учит. у Рабровици, окр. ваљевског.
139. „ *Јован Ж. Радојичић*, парох папучански у Мрчићу, окр. ваљевског.
140. „ *Григорије Паниć*, земљорадник у Дивцима, окр. ваљевског.
141. „ *Алекса Јоксимовић*, трговац у Обреновцу.

ПОМОЋ „ДРУШТВУ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

Наша влада даје „друштву за пољску привреду“ ову помоћ:

„1. Да се министар финансије овласти да може друштву за пољску привреду као помоћ од стране државе у овој рачунској 1869. години, издати до 200# ц. из кредита одређеног овогодишњим буџетом на потпомагање земљоделија, шумарства и рударства, и то на потребе истог друштва, које министар финансије уважио буде.“

„2. Исти министар овлашћује се да може допустити друштву, да на земљиштима правитељственим у Топчидеру и Љубичеву, а снагом дотичних завода, чини опите пољско-привредне; и“

„3. Овлашћује се исти министар, да може бесплатно уступити друштву у коме од правитељствених зданија неколико соба за његово сместиште.“

ПОДРУЖИНА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ У ШАПЦУ.

Шабац, 26. фебруара. Имајући на уму велику корист, која се мисли постићи у предузећу, да се наш народ што боље упозна и обавести о *пољо-привредним* пословима, њих *четрдесет Шапчана*, грађана и чиновника, желећи припомоћи „друштву за пољску привреду“, да што с већим успехом изврши свој тако велики задатак, — образовали су у Шапцу „**подружину пољско-привредну**“ у цели, да ради по уставу главног друштва и да и практичним радом упознаје народ овога краја са

начинима, како се може више и боље урадити а с мањом физичном и материјалном снагом.

По томе дакле, подружина је на првом састанку од 23. о. м. саставила одбор, који ће у непосредној свези стајати са главним друштвом у Београду.

У тај одбор подружина изабрала је гг. *Алексу Стојковића*, помоћника начелства, *Мићу Аћимовића*, у пензији окружног начелника, *Стојана Обрадовића*, у пензији председника окружног суда, *Браћу Тошу-зовиће* трговце, *Јакова Т. Веселиновића* механџију и *Павла Томића* трговца, све из Шапца. За деловођу пак изабрала је г. *Мирка Срећковића* секретара ово-окружног начелства.

Ово је *прва* подружина, што се установила у смислу устава „друштва за пољску привреду.“ Ми се радујемо, што се тако својски подухватила основне и најлепше цели за наше свестрано напредовање, за утемељење и увеличање будућности народне. — Чујемо, да се већ и по другим крајевима почињу образовати такове подружине пољопривредне.

Уред.

СИГУРНОСТ ПОЉСКЕ СВОЈИНЕ.

Материјално наше напредовање зависи од напредовања у пољској привреди, а ово може да буде само онде, где је покрај личне слободе и сигурности, потпуно осигурана и пољска својина сваког појединог грађанина.

Где се општина у своме хатару са свим својски не заузме и не извршује чување сигурности својине на пољу, њиви, ливади, у шуми, винограду и градини, тамо се немој надати скороме напредовању; где човек на својој њиви може да сеје само оно, што сеју његови суседи, ако неће, да му туђа стока слободно шврља по његовом усеву, како остали скину њихове, — онде се неможе казати, да има пољске својине.

Свака својина претпоставља слободну употребу, а је ли то слободна употреба, кад ја морам сејати шеницу зато, што је моји суседи сеју, а несмем кромпир, јер ће га после суседових жетава изгазити и упропастити туђа стока?

Пољо привредни производи дају највећему делу грађана сретства, да плате данак и да живе као људи; па је ли право да ти грађани у својој својини зависе само од ћефа других људи, од неких старо укорењених предрасуда, од нехатних пастира и т. д., хоће ли им што на пољу остати или не?!

Баците на страну све старе предрасуде, учините да будете господари своје својине, па нетражите да вам судбина чува својину, већ се сложите па је чувајте сами. Ко се сам уме чувати, оног и Бог чува!

Неби ли већ било време, да се поставе чувари за поље, шуму, винограде и т. д. Кад би сваки сељак од сваког дана своје земље годишње плаћао 20 пара, онда би општина могла на сваких 2000 дана земље у своме хатару најмити по једног чувара са годишњом платом од 1000 гроша. За ову лепу плату чувар би био одговоран за сваку штету у своме кругу, па би уједно са осталим чуварима по другим круговима исте општине сачињавао општинску пољску полицију.

Осим тога могла би се цела обштина договорити, да јемчи за сигурност свију пољских производа у својој општини, тако, да сваком општинару, коме се учини квар, општина тај квар прирезом надокнади. Слетство би томе било, да сваки из општине пази, да се не чини квар и издао би сва-

ког, који квари или краде, а који је обично житељ исте општине. При томе би општина из свог кола на извесно време могла избрати неколицину добрих људи, које под заклетвом да постави за поротнике, што ће да пресуде о величини учињеног квара, како би се тај могао од општине надокнадити оштећеноме.

Кад би се то тако учинило, за кратко време осетили би људи, како су постали *правим* господарима своје пољске својине, а да не зависе од сваког случаја.

ШУМА.

(Наставак.)

III.

Сађење дрва.

Кад смо се већ решили, која ћемо поједина дрва садити, онда ступамо засађивању и нези. Почем се при сађењу појединих дрва употребљавају само повеће младице, то и само сађење мора да се уради с већом пажњом. —

У доцну јесен ископај на местима, која хоћеш да засадиш дрвима, 2—3 стопе дубоке и широке рупе, повади из њих крупније камење, па горњу (плодну) земљу баци на десно, а долњу (неплодну) на лево од рупе. — Сад узми младицу, погледај јој корење, па одсеци оно, што је рањено и пократи дугачко, па је право држи толико, да јој корени буду у 1—2 стопе сниже околне земље и почни затрпавати рупу са земљом. Камену и средње доброте земљу баци на дно и око окраја рупе, затим бацај добру земљу донде, где ће да дођу корени. Пре но што на ову земљу положиш младицу, мораш добро да угазиш земљу, која је већ у рупи, па затим младицу с левом руком држи тако високо, да се долњи корени лако наслоне на угажену земљу, а с десном руком разреди остало корење у природни положај и постепено на њ бацај добру земљу, коју ћеш на корене притиснути. Најгорње корене још ћеш на 1—2 стопе покрити добром земљом, а са оставшом рђавом земљом начинићеш венац около младице тамо, где су крајеви рупе и најпосле јако ћеш све то залити.

Ако дрво стоји на врло ветровитоме месту, онда ћеш рупу одозго добро покрити камењем, а ако је дрво несразмерно високо и слабо, онда га мораш привезати за тачку.

За тим код листнатих дрва првог ћеш пролећа поткресати круну; но дрва с игластим лишћем несмеду да се секу. Тако засађено дрво мора бар 5—10 година да се негује и да се чува од људи и од стоке.

За коју је цел дрво, за ту се мора и спремити. Ако је дрво за лад, онда се првих година исецањем из круне присиљује да се шири; ако дрво треба да задржи ветрове, онда ради баш противно. Ако му је лишће за рану, онда му се сваке године отсеца половина круне до 2—3 стопе са стране, а вр сваке друге године. Ако је зато, да дâ дрво за ватру, онда му се вр одсеца у 5—6 година једаред.

Почнули да се суше поједини краци, онда их што пре глатко одсеци и смолом замажи. Покажу ли се флеке од запаљења, треба их што пре исећи.

(Свршиће се.)

ЗЕМЉОРАД.

(Свршетак).

VII.

Рана биљака.

Као што свако животно мора да се рани, да би живило и напредовало, тако исто и свака биљка. Но као што свакоме животноме прија само извесна рана, тако исто и биљци.

Биљке узимају рану у се као и животно, само с том разликом, што се животна ране тврдом и течном раном, а биљке течном и газовитом. Течна је рана биљкама вода, у којој су питајући саставци растворени, и та рана кроз корен улази у биљку; газовита рана улази у биљку кроз лишће.

Тело биљке састоји се од ћелијца (кљетица), а то су мајушне округле цеви, које су свако обашка за себе. Зидови тих цеви јесу час дебљи час тањи, а код сочних биљака окружени су неком течности, у којој има растворених питајућих сокова и појединих куглица од штирка (скроба), зеленила лисног и т. д; у сувоме дрвету зидови цевни угушћени су или са свим затварају оно мало нешто течности.

Ток сокова биљака иде из цеви у цев, а снага за то као да је у зидовима цевним. Целокупни строј биљних цеви од спољашњег ваздуха чува спољашња кора, па само вр'ови корена имају отворене цеви у земљи, из које у воденој форми увлаче питајуће честице.

Газовита рана улази у ћелијце биљака кроз мајушне шупљине листова, а ћелијце саопштавају сокове зидовима.

Скоро све биљке потребују једнаку рану, само у разној множини, јер једна биљка заштева више ове или оне ране, да би напредовала. Оне материје, што се налазе у биљкама, треба сматрати као њене питајуће честице илити рану.

VIII.

Ђубре.

Биљке у дивљем стању налазе за свој развитак потребну анорганску рану у земљи, а органску рану у ваздуху. Но кад ми заштевамо од такове биљке да буде већа, крупнија или да више семена носи, онда јој морамо дати и више ране, а то најлакше бива ђубрењем.

Ђубрета има две феле, као што је и саставак биљака, а то је: анорганско и органско. Органски делови ђубрета јесу: угљеник, амонијак, шалитрена киселина. Угљеника има доста у ваздуху, дакле није нуждан у ђубрету.

Аноргански делови ђубрета јесу: силициона киселина, фосфорна киселина, сумпорна киселина, кали, натрон, креч и магнезија.

Од ових делова не налази се доста у свакоме земљишту, особито фосфорне киселине, кали и креча, а то су најважнији аноргански делови ране биљака. Остали аноргански делови потребни су само на рђавијем земљишту.

Дакле у ђубрету, као рани биљака, тражимо оне материје, којих мање има у земљишту, а ти су: амонијак, шалитрена киселина, фосфорна киселина, кали и креч.

Но није доста, да на наше земљиште износимо ђубре, што хемички има довољно тих делова, већ ови треба да су растворени или (код амонијака) у парној форми (кад ђубре гори), да би га тако биљке лако у се примале. Кад ђубре није доста растворено, дакле га биљке не могу лако у се примати, онда смо узалудно гнојили, и биљке тиме неће напредније бити.

ДУВАН.

(Наставак).

VII.

Спремање њиве за дуван.

У јесен поораћеш њиву са два узастопце следећа плуга на дубљину од 10 палаца и оставићеш тако просто поорано преко зиме да се земља добро измрзне. У пролеће подрљаћеш њиву, почетком Априла ораћеш на 6 палаца дубоко а пре него што расадиш, предрљаћеш је попречке. Ако је нужно споредно ђубрење, онда пре последњег дрљања разастри ђубре, или доцније мало даље од сваког расада у наоколо подкопај мало ђубрета.

VIII.

Изводне леје.

Почем код нас, као и у опште у средњој Европи, нема узастопце толико топлих дана, колико је нужно дувану, то почетак гајења дувана мора бити у оно време, кад на отвореном пољу има још мразева. За то ваља дуванско семе сејати у изводне ладне, топле или терајуће леје.

До половине Маја сав дувански расад треба да је већ на своме месту у пољу, но тај расад мора онда да има 4 до 5 листова од једног палца ширине. Ову јачину добива расад у ладним лејама за 7 недеља, у топлим лејама за 6 недеља, а у терајућим лејама за 5 недеља.

По положају свог земљишта сам газда мора знати, хоће ли дуванско семе сејати и ладну, топлу или терајућу леју, према томе ће дакле такову леју и за рана спремити. Дакле између почетка и свршетка месеца Марта леје треба да су спремне, и то:

Ладне леје у топлијим пределима близу каквог зида, где на подне сунце добро греје. Ту ћеш у лакој земљи на 1 стопу дубоко већ у јесен да окопаш (ашовом), и тако ћеш окопану земљу у пролеће насути на 3 палца високо добром баштованском земљом. Около те леје метнућеш даске на $^3/_4$ стопе висине, па ћеш крај њих споља да удариш колчиће, да даске не падну, а преко дасака на одстојање од 1 $^1/_2$ стопе приковаћеш летве, на које ћеш обноћ метнути асуре или покровце од сламе, да се нежно дуванско биље не смрзне. На ветровиту страну леје обдан постави таку исту асуру или сламни покровац.

Топла леја гради се исто тако, само што се около леје на 2 стопе широко, а повисоко меће ђубре, које ће да разгреје и топло да држи леју.

Терајућа леја опет се тако гради, само што се ископа најпре рака на 2 стопе дубоко, а у њу се олако натрпа влажно ђубре од стоке (најбоље од коња), рупа се окружи на $^3/_4$ стопе високо оквиром од дасака, па и на само се ђубре између оквира помеђу даске, док се ђубре не угреје. Кад се ђубре разгрејало, онда на њ баци на $^1/_2$ стопе високо баштованске земље, коју ћеш поравнити, залити је водом, па кад осетиш да се загрејала земља, а ти је посеј.

За *величину усевних леја* ово ти је мерило:

За њиву од једног јутра величине (1600 □ хватова) треба ти 20,000 комада расадних биљака за *велико лиснати* дуван; но пошто већ у самој усевној леји многе биљке пропадну, и на њиви се морају допунити она места, где је биљка угинула, то треба да рачунаш, да ти треба 40,000 биљака за расад.

За то посеј најпре једну леју с 20,000 биљака а после петнаест дана опет другу са исто толико биљака, а то за то, да ти

за попуњавање угинутих биљака *не оматори* расад.

У усевној леји стају на један четвороуголни палац 4 биљке, дакле за прву леју требаћеш простора површине 4 стопе у ширину а 10 стопа у дужину. За другу леју после петнаест дана спремићеш исто толики простор.

За дуванске сорте, што имају мање лишће и од којих 30 до 40,000 стају на једно

Дуванско је семе тако ситно, да на један драм долазе 6—7,000 зрна. По томе за једно јутро доста би било 5 драма семена оне дуванске сорте, што има велико лишће. Но боље је и сигурније двапут толико узети, јер може бити, да свако зрно неће да клија. За дуванске сорте што имају мање лишће, узми четири пута толико семена.

Семе је дуванско врло јевтино, јер једно дуванско стабло даје до 5 драма семена.

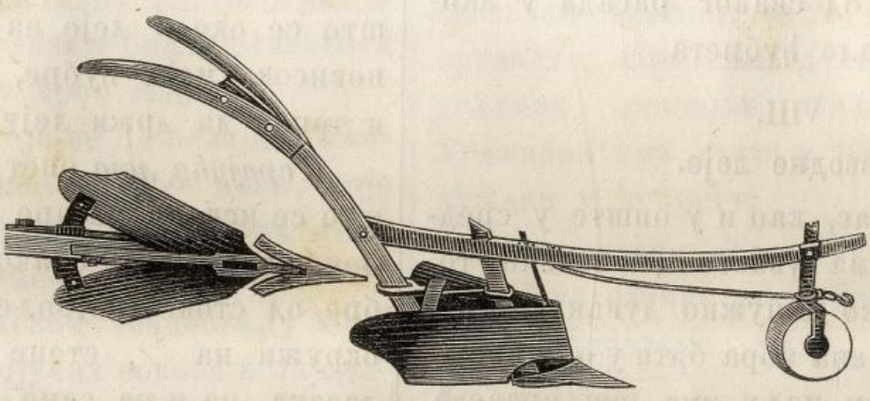

РУХАДЛО (ЧЕШКИ ПЛУГ),

за бразђење и окопавање оних усева, што се сеју у редовима, као: кукуруз, кромпир, шећер и бургундска репа и т. д.

јутро, мораћеш усевне леје у толико пространије градити.

IX.

Семе.

Посеј ону сорту дувана, што се најбоље плаћа, а тражи најбоље семе.

По западу европском и у Америци најбоље се плаћа онај дуван, што се употребљава као горњи умотни лист за цигаре, а тај лист је од средње или веће величине.

X.

Проба клијања.

Већ неколико недеља пре сејања, треба пробати семе, да ли ће да клија, а то овако: Извесну избројану количину семена замотај у ланену крпу и држи је влажно; кад већ проклија, а ти онда преброј то семе, да видиш, колико зрна нису проклијала, па по томе рачуну узми сразмерно повише семена.

(Наставиће се.)

КАФЕНО ДРВО.

Оташтво је кафе у брдовитим пределима Абисиније, у Енареу и Кафи, од извора река Хавеша, Гошопа и модрог Нила, чак до Нигра, Сенегала, Сијера Леоне и Анголе. *Пресађивање кафеног дрвета* почеше Арапи. Доцније кад су се Европљани упознали с кафом, *Холандези* пресадише дрво њено у своје населбине на Јаву. Од јавских кафених дрва донеше у Амстердам 1710. године једну стабљику у ботаничку башту, где је носила плод, од ког добише повише кафених младица. Године 1716. пренеше ово дрво на Антиле, 1719. у Суринам, 1720. на Сејлон, 1723. на мала Сундска острва. Исте године краљ *француски* Луји XIV. да то дрво пресадити на Мартиник, одатле на Гаделупу, Сан-Доминго и на друга нека острва. *Инглези* 1728. године пренеше кафено дрво у Жамеку и на острово Маврицијa. Сада највећи део кафе у Европу долази из *Америке.* — Годишње производи се свега од прилике 500 милијона фуната кафе, а образованији народи Европе и Америке потроше је скоро сву.

ВИНОГРАД.

(Свршетак.)

VII.

Радња у винограду, почето од 4. године.

Резање лозе управља се по разноме начину, но и ту се треба придржавати извесних начела. Пре него што се реже она лоза, што треба да носи плод, ваља пазити на чокот; јер ако је овај одвећ висок, онда се мора одсећи до најниже лањске младице тако, да ова израсте у ново стабло. Рез носеће лозе тако треба да је удешен, да буде на двогодишњем дрвету, почем једногодишње дрво из старог дрвета не носи плода. Дужина реза управља се по разноме начину и по разној снази лозе. Лањска плодна лоза обично се одсече на два ока.

Тачке се ударају после првог окопавања.

Виноград се обрађује за то, да небуде у њему корова и да се земља већма раздроби, па да и лоза боље расте. Обично се окопава три пут; први пут о ускршњем посту $^1/_2$—$^3/_4$ стопе дубоко онда, кад лоза још не тера; други и трећи пут лети, да се уништи коров, а то се управља по томе, како кад има корова; често се мора још и више пута окопавати.

Везање, крњење сувишних изданака, и скраћивање управља се по начину реза.

Лоза се *полаже (потапа)* на место болесне или јако рањење лозе; но у риљаном винограду тај посао одпада.

VIII.

Берба.

Код меког грожђа гледа се више на множину него ли на каквоћу, за то се то

грожђе бере онда, кад је пуно сока и кад је слатко; код тврдог грожђа оставља се да презри и да пређе у суви трулеж, јер онда ће вино бити много боље, па колико се изгуби у множини, богато ће да се накнади у каквоћи. Велико-зрнасто грожђе помуље се, а где има суварка, тамо се риба на пробушеној даски. За тим се пресује, да се сав сок вински изцеди из комине.

IX.

Ђубрење винограда.

Да би лоза јако носила, ђубри се виноград сваке 5—6 године а то дуж бразде, па се онда при првоме окопавању затрпа ђубре. У јако косим виноградима ископа се иза сваког чокота рупа, у коју се метне по једна вила доброг ђубрета, па се онда затрпа земљом.

X.

Календар за рад у винограду.

Јануара.	Фебруара.	Марта.	Априла.
Риљање. Донашање ђубрета. Спремање филарета и зашиљавање тачака. Донашање земље. Чишћење рупа, у које се хвата вода.	Риљање. Донашање ђубрета. Одгрћање лозе. Резање лозе и спремање прпораца за расад. Полагање (потапање) лозе. Сађење лозе у новом винограду.	Риљање Затрпавање ђубрета. Однашање одрезане лозе. Резање лозе. Полагање (потапање) лозе. Сађење лозе у новом винограду. Прво окопавање. Сађење прпораца у лозну лију.	Риљање. Затрпавање ђубрета. Резање лозе. Полагање (потапање) лозе. Сађење лозе у новом винограду. Прво окопавање. Сађење прпораца у лозну лију. Намештање тачака и филарета. Привезивање лозе с врбом на тачке и филарете. Каламљење старих чокота.
Маја.	**Јуна.**	**Јула.**	**Августа.**
Риљање. Крњење младих изданака. Привезивање нове лозе на тачке. Ако су ведре и ладне ноћи, од после по ноћи па до изласка сунца ложи ватру у сред винограда, или на више места, да сачуваш лозу од мраза.	Друго окопавање. Привезивање. Крњење младих изданака После цветања скраћавање младих изданака. Овог месеца може да се појави плесањ као болест гроздовима; сумпорским димом кади болесне гроздове.	Привезивање лозе на тачке. Крњење излишних изданака.	Треће окопавање. Привезивање. Крњење излишних изданака.
Септембра.	**Октобра.**	**Новембра.**	**Децембра.**
Крњење вр'ова од лозе. Забрана уласка у виноград. Пудари дан и ноћ. Спремање посуђа за бербу. Обилажење винограда, да лисице, јазавци, тице или осе не чине квара. Берба меког грожђа.	Чување тврдог грожђа, до идућег месеца. Извлачење тачака. Загртање. Полагање (потапање) читавих чокота у обраном винограду.	Берба тврдог грожђа, онда, кад већ почне да прелази у суво труљење. Извлачење тачака. Загртање. Риљање. Донашање ђубрета. Полагање. Разастирање ђубрета.	Риљање. Донашање ђубрета. Разастирање ђубрета. Чишћење шанчева за оток воде. Чишћење рупа, у које се хвата вода. Донашање земље.

ТВРДОЋА ДРВА.

Отпор, што га чини дрво секућим или ударајућим справама, стоји од прилике у сразмеру тежине дрвета. Исто је тако и са тврдоћом дрвета.

Одвеђ је тврдо дрво: тисеново и глогово.

Тврдо је дрво: растово, буково, јасеново, јаворово, кленово, брестово, багреново.

Средње је тврдоће дрво: брезово.

Меко је дрво: што има игласто лишће и јововина.

Врло је меко дрво: тополово, врбово, липово.

Растегљивост то је својство дрвета, да се вије а да се не пребије или да не препукне. Већа је растегљивост у корењу него у стаблу, а још мања на вр'у дрвета. Но опет је растегљиво грање неких дрва, као н. пр. чама, бреза. Старо дрво губи растегљивост. Смрзнута и у пуном соку сва су дрва крта. На стаблу осушена, опарена и пржена су дрва растегљива. Особито растеглива су ова дрва: младо грање од разне врбе, леске, бреза, чама, корен од бора и јасике; растегљиве су мотке од раста, бреста, тополе, врбе, бреза, јасена, као и јако дрво од бреста, врбе, јасена и јововине; крто је старо дрво од раста и букве.

Добро се *цепа* дрво с игластим лишћем, раст, буква, јововина. Рђаво се цепа дрво од бреста. Лакше се цепа дрво што нема чворова и грање, а теже се цепа чворовито дрво и корен. Жилаво дрво неда се цепати. Свако се дрво најлакше цепа правцем дуж мозга.

Трајање дрвета понајвише зависи од тога, да ли има у себи више или мање онаких честица, што му не дају да труне; пре ће да иструне, ако је изложено честој мени између топлоте и ладноће.

Врло младо и врло старо дрво, (као и лико од врло старих стабала) слабије је у трајању него дрво од стабала средњих година; дрво што брзо расте, не траје толико, као оно, што лагано расте; суво дрво дуже траје, него зелено.

На *свежем ваздуху* најдуже траје дрво од раста, бреста, лиственице, багрена и старог бора; мање траје дрво од младог клена и букве; а најмање траје дрво од тополе, брезе, врбе и јововине.

На *влаги* и у *води* најдуже траје дрво од раста, багрена, јововине, лиственице, старог бора и бреста; мање траје дрво од младог бора, клена и букве.

У *сувоти* трају дрва од раста, бреста, лиственице, бора и клена.

Дуже траје дрво, ако је осушено на стајаћем оољуштеном стаблу, ако је обојадисано или местимице паљено до угљена, или свуда унаоколо омотано смолњачом.

РАЗАШИЉАЊЕ ДУДОВОГ СЕМЕНА.

По наредби г. министра финансије послата је извесна количина семена дудовог дрвета из завода државне ергеле неким начелствама окружним с тим, да се по нешто од тог семена безплатно да на засејавање свима оним обштинама и приватним лицима, која би хтела дудове за рањење свилених буба подизати.

Да би са извесношћу сваки дудове из семена подићи могао, може се користити овим упутством.

Дудово семе пре засејавања треба у

ладној води 48 сахата наквасити, затим с мало песка помешати и у један суд метнути, који да се с влажном маовином покрије, у соби или на топлом каквом месту држи, где га неће моћи мраз уватити, кад кад треба га заливати или почешће покропити водом, да је свагда мало влажан но никад га не треба толико заливати да вода над њим стоји, и кад киша пада добро је изнети га на поље па свеж ваздух, но ваља пазити, да се никако неби сасушило. Да би сво семе једнако набрекло, добро је кад кад руком промешати га. На 15 дана после оваквог поступања приметиће се на семену клица, и онда је време да се приступи засејавању истог у леје.

Леје треба да су још с јесени прекопане, а где се то није учинило, добро ће бити да се на месец, 3 или 2 недеље дана пре засејавања семена, прекопа земља и добро измеша изгорелим ђубретом, па онда опет при самом засејавању или на два три дана пре тог треба опет леје прекопати. Семе нетреба дубље од 2 палца засејати и ваља да је, колико је могуће, обређе тако, да кад отуд млади дудови поникну, једна стабљика од друге да одстоји 2 до 3 палца.

Семе чим се засеје, треба га сваки дан дваред заливати и то: изјутра рано и при заласку сунца, а најудесније време за засејавање дудовог семена почиње од првих дана месеца Априла; но да се нежне биљке не би упропастиле од мразева, који и у ово време по кад кад бивају, треба их преко ноћи, нарочито кад се после кише ведрина укаже, сламом, рогозом или асуром каквом покрити.

Ж И Р.

* Сећам се неке скаске, где једна стара, добра жена даје неком краљевићу три лешњика, за то, што јој је учинио неко добро. Није потребно казивати, да је та жена вештица а да су лешњици које је дала, чаробни. Из првог лешњика излази мајушно псетанце; из другог комад платна, тако финог, да се може провући кроз ушицу од игле; из трећег пак лешњика излази особито лепа принцеза, с којом се краљевић венча.

Рећи ћете, да је то врло чудновато; али такових чудеса сад више нема, јер би зато требало вештица, којих сад не налазимо.

Нема их више! велите. Али ја познајем једну, што сваки дан пред нашим очима чини много већа чуда, него што су то чиниле разне вештице. Та је вештина — *природа*, само што ми њена чудеса видимо сваки дан, па смо се на њих навикли тако, да их једва примећавамо; ми им се не чудимо, јер су она за нас са свим обичне ствари.

Да из лешњика излази псетанце, то је заиста чудновато а није никад ни било. Али да из лешњика излази леска од које ћемо добити лешњике и тако до безкрајности, томе се ми не чудимо, то је са свим проста ствар.

Да ли си кадгод видио шуму од старих растова, изглед им је тако величанствен, да под њихову сенку долазиш као с неким страхом и с неким поштовањем. И цела је та шума постала од *једног жира!* Шта према томе вреди оно псетанце и комад платна?

Ма како да је живо уображење човека, оно не може никад да стигне богатство, плодност и чудеса природе. Ево жира. Кад би хтели подробно причати његову целу историју, како од њега бива раст, како

се овај развија, од какве нам је користи, које животиње живе у њему, — могли би написати о томе више књига. Но ја ћу вам то испричати у кратко.

Жир је плод раста, то зна сваки. Тај дугуљасти бадем, зелене боје, утиснут је у красно изрецкану чашицу и изгледа врло лепо.

Пре него што су људи умели обрађивати земљу, жир им је био храна, али то је било тамо по Италији, где је жир са свим сладког укуса, као бадем или кестен. Скоро све земље, што су близу средоземног мора, имају сладког жира, а те су: Грчка, Шпањолска, Корсика. Још и данас на пијаци у Кастилији продаје се жир, што га једу или сировог или куваног, па и у свој Шпањолској много га троше. Но у севернијим пределима жир није сладак, већ са свим горак. У тима пределима жир дају стоки, а у јесен, кад он опада с дрвета, у шуму се пуштају свиње, које се њиме ране и гоје.

У Русији кувају жир, па га сгњече и праве ракију, коју радо пију.

Кад у пролеће жир покријемо земљом, за неколико дана приметићемо ово: уклоњен од светлости и на влаги, промахи и врућини, он се отвори и скине са себе горњу љуску.

Клица, што је била у њему, развила се и нагоре је истерала два листића на танкој стабљичици; то је будуће стабло; на противној страни је истерала неколико кончића који траже да уђу у земљу; то је корен раста у маломе. Из средине жира то растиње добива храну, докле год не буде у стању да је црпи само себи. Та стварчица расте споро; али не треба да се жури, јер траје вековима. Сваке године то растиње добива нов дрвенасти слој, тако да се могу лако прорачунати његове године, кад пресечемо дрво или једну његову грану.

Из искуства знамо, да раст сваке године дебља (за осам милиметара), а то чини за сто година скоро 3 стопе у пречнику. У висину он расте много брже, јер му је онде потребан ваздух и светлост, па зато се жури, да надмаша дрва, што су око њега и што му заклањају небо.

Раст је најлепше и најснажније дрво у нашим шумама, колико због огромног стабла, што је покривено јаком кором, толико и због свог лепог и честог лишћа.

Ни чему се више чудити не треба, него расту, кад дође до свог подпуног развитка Још и сад се налазе у старим брањевинама растови, што имају у пречнику до три хвата, у висину више од 20 хватова. Неки долазе до огромне дебљине, као што на прилику раст у Ивету има до 6 хватова у пречнику; у шупљини је његовој црквица; његово грање баца на далеко ладовину. У Монтроваљу има још огромнији раст; овога стабло има близу земље у пречнику 10 хватова а по испитивању учењака има му најмање две хиљаде година.

Раст напредује само у умереном појасу, па зато је то дрво европских шума. Оно је највеће и најполезније дрво, и у више прилика не би га могло заменути никако друго дрво.

(Наставиће се.)

РАЗЛИЧНОСТИ.

Избистравање мутнога вина.

Вина која су добро преврела, сама се избристравају, но она, што добро не превре, остају мутна.

За избистравање вина служе следећа сретства:

1.) *Рибљи леп* (бешика) готово је понајбоље сретство за избристравање вина.

Рибљи леп треба исећи на мала парчета и метнути га у мало воде да се раскваси, а после досути му мало вина. 2--3 драма рибљега лепа доста је на 50 ока вина. Овај леп лагано избистрава вино.

2. *Беланце од јајета* бистри вино. На 80 ока доста је беланце од 3 јајета. Беланцету ваља додати мало соли, јер онда јаче дејствује.

3. *Крв* осушена и истуцана бистри вино, као и млеко. Млеко се може употребити само за јака вина.

4. *Песак* (ситан) и прах од утуцаног мермера избистравају вина.

5. *Гипс* употребљава се најпре да вино већма поцрни, па онда да се боље избистри. Кад се гипс употреби да вино већма поцрни, онда се он пече и меће се већ у ширу.

Кад се у вино метну онаке ствари, што га избистравају, онда треба вино мешати прутом, који на свом крају има четку. Вино треба мешати и пре и пошто се већ избистри.

А. Вучковић.

Шта има у вину.

У обичном, доста добром вину, што се лако не квари, има у 1000 ока: 880 ока воде, 80 ока спирта, 5 ока киселине и 35 ока разних осталих материја.

Ако је рђава винска година, кад се већ у напред може знати, да ће вино бити кисело, онда ћемо добро учинити, да га „*гализујемо*“ (види 1. број „Тежака“ чланак: „Двапут више вина“), јер тако ћемо изравнати несразмерност између киселине и спирта. Додајмо дакле свакоме акову кљука један аков воде и *12 ока* јевтиног тако званог „*воћног шећера*“*) па ћемо за сваки аков имати два акова добра вина. Ево предрачуна за гализовање вина:

1 аков вина нека стаје	гр. чар.	60 —
1 „ воде . . .	гр. чар.	0 —
12 ока воћног шећера најскупље по гроша чар. 4	гр. чар.	48 —
тако 2 акова гализованог вина стају . . .	гр. чар.	108 —
илити 1 аков . . .	гр. чар.	54 —

а тако гализовано вино вреди бар двапут толико.

*) Воћни шећер прави се од скроба, он нема кристала а изгледа као жута смола. Оваког шећера фунта стаје у Бечу 13 новчића. Неки Антон (Anthon) у Прагу фабрицира тај шећер тако, да је био и шупљикаст као мелис шећер, само што нема кристала и што је боје мутно беле.

Фини кус (буке) вина.

Фини кус вина долази од неких масних киселина. Ако хоћеш да ти вино има фини кус, а ти га остави, да први пут бујно преври, па онда на $5^1/_2$ *акова* узми 15 драма горког и 15 драма слатког бадема с којим ћеш овако да поступиш: попари бадем са кључалом водом, па му онда огули љуску; за тим га у авану са нешто чисте воде добро туцај и сипај на њ 2 литре воде, мешај га и остави га да на миру стоји неколико сахата. Сад га сипај на чисту крпу над чинијом, док се течност не процеди, али и оно што је остало на крпи добро исцеди. Тако сад имаш млеко од бадема, које ћеш да успеш у преврело вино па ће вино да ти добије фини кус.

Везање снопова с гвозденом жицом (дротом).

Гвоздена се жица у ватри усија, и за тим се њоме, кад се већ олади, вежу снопови сваке ране. Тако се лакше и брже веже, него сламом, а снопови не могу да се распадну. Кад се снопови развежу, онда ваља скупити све жице и до даље употребе чувати их од рђе, а то опет најбоље, ако се окалајишу.

Отакање вина.

Најбоље је време од половине Фебруара до половине Марта, и то кад је поладан, ведар дан, а у јесен кад већ почиње прелаз у ладније време.

Отакање вина у стакла.

У стакла могу се отакати вина тек онда, кад су већ са свим бистра и кад им се талог подпуно сео. Кад би се у стакла отакала вина, што су још у врењу, онда би многа стакла пропадала. Бела вина тако се отачу тек после пола или целе године. И ово отакање бива кад је ваздух поладан и ведро време. Свако се стакло напуни тако да у врату остане бар до 2 палца празнине, па кад се утури запушач, онда још остаје празнине до једног палца. Овако оточена вина не зактевају никако даље неговање, ако само не заборавимо, да се *та стакла морају положити*, да им је запушач покривен вином; иначе не само да ће да изветри вински спирт, но на вину ће да се ухвати плесањ, па ће и да укисне.

Да се димљено месо не уцрвља.

Метни димљено месо или шунку у просејан букови пепео, али пре тога четком скини с њега плесањ. Можеш месо најпре и да умоташ у артију.

Јабуке презимити.

Скини јабуке, кад им је семе већ зрело, па их чувај до дубоке јесени, кад с дрва опада суво лишће. Сад узми буре или сандук, па му метни на дно до три палца са свим сувог лишћа, затим ред јабука, но тако, да се не додирују; па онда опет лишће и ред јабука, док не напуниш буре или сандук. Одозго метни подоста лишћа, преко овог капак, а на капак потешко камење, да га притисне. То буре или сандук држи преко зиме на ладном, сувом месту, а у пролеће га пренеси у сув подрум. Тако могу јабуке да се одрже до ускрса, па и даље.

Телеграф без жица.

Проницајући дух људски нашао је већ толиких путова, на којима присиљава природу да га служи, па оваки проналасци учине, да буде могућно и оно, што се од пре мислило, да је баш немогућно. Тако ваљда сада нема међу нама никога, који не би уверен био, да телеграф носи људске мисли за један тренутак на хиљаде миља далеко. Но доста скупо стаје намештање телеграфских жица, особито кад се повлаче по дну река или мора. Како би се тој скупоћи доскочило, о томе је много промишљао неки млади Американац, по имену Мауер, и срећно му изађе за руком, те начини справе, с којима се могу дати знаци на врло велика одстојања, и то без свезе телеграфских жица. Његови јавни окушаји с тима справама врло су лепо испали, тако, да је сада намислио, да овакову телеграфску свезу начини из Европе у Америку преко атлантског великог мора. Досадашње његове окушаје чинио је на великом језеру Онтарију, где је с једне стране језера код Торонта, а с противне стране језера код Осуега у одстојању од 110 миља намештао своје справе. Читавих два сахата мењање и укрштаване су депеше између ових тачака без икакве сметње. Мауер још није показао своје справе, но толико се зна, да ове за телеграфисање мора да стоје на равној висини воде и у тачноме правцу од истока западу.

Најбоље време за сађење воћака.

У суво земљиште свршетком Новембра, у тешку смољнасту земљу почетком Марта, а у средњу земљу у половини Фебруара.

Шта вреди једна кртица.

Кртица је тако прождрљива, да за дан више поједе, но што је тешка; при томе воле да скапа од глади, него да окуси ма како биље. Узмимо, да кртица једно на друго само 30 комада разних црва и осталог пузећег гада што живи од корења, поједе за дан, то она изеде за један месец 900 комада, а за 6 месеца (преко лета) 5.400 комада разног гада. Дакле чувај кртице!

Због многог материјала принуђени смо, да овај број штампамо са четири стране јачи. Уредн.

ОБЈАВА.

„Друштво за пољску привреду“ у Београду, потребује лице једно, које ће се искључиво занимати свршивањем задатака и послова уредништва и секретарства друштвеног.

Дужности секретара-уредника ово су:

1. Он има да по програму у 1-м броју „Тежака“ печатаном, уређује друштвени лист „Тежак“, који ће да излази сваки 15 дана (један пут) бар на 1 ½ табака, а тако и друштвени повремени орган, и да води бригу о штампању и распрострањавању како ових органа, тако и свију осталих књига и списа, које друштво сходно своме уставу за добро нађе да изда; и

2. Он ће да води на састанцима друштвеним протоколе као и сву преписку друштвену.

Користи с којима је ово место скопчано ово су:

1. Стална плата од најмање 500 талира годишње, која ће се према раду и способности временом и повисити моћи, а која ће се месечно издавати; и

2. Приход од огласа, које уредник-секретар о своме трошку као додатак к „Тежаку“ штампа.

Лица, која се осећају, да се поменуте дужности могу примити, нека се најдаље до Ђурђева-дне ове год. јаве писмено с документима о способности својој и о своме досадашњем занимању, као и с каквом могућном жељом од стране пријавника, да се горњи услови измене, — председнику „Друштва за пољску привреду“ у Београду, г. Миловану Спасићу, началнику економног одељења у министарству финансије.

Уредништва Србских и Хрватских новина умољавају се, да ово објаве у својим листовима.

Из одбора „Друштва за пољску привреду“.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ М. МИЛОВУК.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена.

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

25. Марта, 1869. **ГОДИНА I.** **Број 4.**

Садрж. Календар за Април — Имена чланова утемељача „друштва за пољску привреду“. — Имена чланова помагача „друштва за пољску привреду“. — Подружина пољо-привредна у Чачку. — Радња „друштва за пољску привреду“. — Рад у месецу Априлу. — Уплив шума. — Нов начин расплођавања винове лозе. — Аниж (Онајс). — Гајите дудову свилену гусеницу! — Шума (свршетак). — Дуван (наставак). — Различности: Слатко вино. — Како се касапи говеђина у Лондону. — Чиме се растерују мрави. — Опанак за коња. — Растерати мишеве. — Полагање (потапање) загрћањем. — Справа за сушење кошуља у тесном простору. — Сено из Америке. — Кореспонденција. — Поправка. — Објава.

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ АПРИЛ, 1869.

СЕДМИЧНИ ДАНИ			ДАН		ДАН		ДАН		ДАН	
1.	Уторник	Преп. Мар. Ег.	8.	Иродион и Агав.	15.	Арист. Пуд и Тр.	22.	**Воскр. Вторн.**	29.	Мнемон чудот.
2.	Среда	Тит Чудотвор.	9.	Евпсихије муч.	16.	Агапије мучен.	23.	**Ђурђев дан.**	30.	Јаков зевед. ап.
3.	Четвртак	Никита и Илар.	10.	Терентије муч.	17.	Симон препод.	24.	Сава страт. муч.		
4.	Петак	Јосиф преп. пјес.	11.	Антипа свешмуч.	18.	Јован милост.	25.	Марко ап. и ев.		
5.	Субота	Агатонод и Теод.	12.	Василије преп.	19.	Јован ветхо-пещ.	26.	Василије свешму.		
6.	**Недеља**	*Евтихије патр.*	13.	**Цвети.**	20.	**Воскр. Христ.**	27.	*Симеон свшм.*		
7.	Понед.	Георгије еп. ме.	14.	Мартин пап. р.	21.	**Воскр. Понед.**	28.	Јасон и Сосип.		

Прва четврт 7. у 4 сах. 22 мин. по подне. — Пун мес. 14. у 7 сах. 37 м. изјутра. — Последња четврт 21. у 2 сах. 57. м. по подне. — Нов мес. 29. у 5 сах. 25 мин. по подне.

ИМЕНА ЧЛАНОВА УТЕМЕЉАЧА „ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

(Оним редом, како су се друштву пријавили.)

1. ГГ. Браћа Топузовићи, трг. у Шапцу. | 2. Г. Павле Куртовић, трг. у Шапцу.

ИМЕНА ЧЛАНОВА ПОМАГАЧА „ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

(Оним редом, како су се друштву пријавили.)

142. Г. *Риста Р. Илијћ*, свешт. у Штубику, окр. крајинског.
143. „ *Димитрије Р. Илијћ*, свешт. у Штубику, окр. крајинског.
144. „ *Милија С. Тодоровић*, општ. писар у Штубику, окр. крајинског.
145. „ *Коста Јовановић*, начел. среза свр-ићког, окр. књажевачког.
146. „ *Антоније Ђорђевић*, општ. писар у Кладову, окр. крајинског.
147. „ *Јованче Михајловић*, трг. у Кладову, окр. крајинског.
148. „ *Сава*, Игуман манас. Горњака.
149. „ *Јаниће Поповић*, проф. богосл. у Београду.
150. „ *Коста П. Николић*, практик. среза подунав., окр. смедеревског.
151. „ *Алекса Радичевић*, секретар мин. иностраних дела.
152. „ *Алекса Јоксимовић* трг. у Обреновцу.
153. „ *Матија Крајиник*, окруж. начел. у Шапцу.
154. „ *Стојадин Филиповић*, председ. окр. суда у Шапцу.
155. „ *Мика Ћимовић*, окр. начел. у пензији, у Шапцу.
156. „ *Стојан Обрадовић*, председ. окруж. суда у пензији у Шапцу.
157. „ *Алекса Стојковић*, помоћ. начел. у Шапцу.
158. „ *Мирко Д. Срећковић*, секр. начел. у Шапцу.
159. „ *Мијаило Л. Филиповић*, апотекар у Шапцу.
160. „ *Миленко Ж. Милићевић*, члан суда у Шапцу.
161. „ *Драгутин Тадић*, пис. нач. у Шапцу.
162. *Читаоница Дреновачка* у ср. мачван.
163. Г. *Никола Трипковић*, секр. окр. суда у Шапцу.
164. „ *Јован Марковић*, окр. инж. у Шапцу.
165. „ *Димитрије Нешић*, директор шабачке полугимназије.
166. „ *Антоније Нешић*, срес. начел. у пензији, у Шапцу.
167. „ *Арсеније Ковачевић*, угоститељ у Шапцу.
168. „ *Петар Топаловић*, штаб. поруч. у Шапцу.
169. „ *Хариш Константиновић*, трг. у Шап.
170. „ *Новак П. Савић*, трг. у Шапцу.
171. „ *Љубимко Поповић*, председ. конзисторије у Шапцу.
172. „ *Станко Остојић*, трг. у Шапцу.
173. „ *Јаков Веселиновић*, трг. у Шапцу.
174. „ *Ненад Деспотовић*, механц. у Шапцу.
175. „ *Сима Полићевић*, тргов. „ „
176. „ *Димитрије Главиник*, председ. опш. суда у Шапцу.
177 ГГ. *Гашић и Матић*, трг. у Шапцу.
178. Г. *Илија Ђенадић*, „ „ „
179. „ *Милан Савић*, члан окруж. суда у Шапцу.
180. „ *Коста Јовановић*, трг. у Шапцу.
181. „ *Мијаило Богатинчевић*, трг. у Шапцу.
182. „ *Лазар П. Богдановић*, писар окруж. суда у Шапцу.
183. „ *Ђока Угљешић*, трг. из Совљака, среза мачв., окр. шабачког.
184. „ *Никола Ружичић*. свешт. из Свилеуве, среза пос.-тамнав., окр. шабач.
185. „ *Бранко Николић*, трг. из Брдарице, среза пос.-тамнав., окр. шабачког.
186. „ *Обрен Вранешевић*, учитељ из Свилеуве, среза пос.-тамн., окр. шабач.

187. Г. *Василије Ашковић*, у Свилеуви, ср. пос.-тамнав. окр. шабачког.
188. „ *Живко Цветковић*, у Свилеуви, среза пос.-тамнав. окр. шабачког.
189. „ *Суд општине владимирачке.*
190. „ *Јанко Миљковић*, земљорадн.
191. „ *Љубомир Бабовић* свеш. у Коцељави.
192. „ *Милош Ђурановић*, пис. оп. „
193. „ *Јуриша Јуришић*, трг. из Љутица.
194. „ *Јоса Куртовић*, пенз. помоћ. начел. у Шапцу.
195. „ *Лука Мишковић*, трг. у Шапцу.
196. „ *Никола Марковић*, начел. ср. мачван.
197. „ *Антоније Петровић*, учит. у Дубљу.
198. „ *Михаил Вучетић*, учит. у Засавици.
199. „ *Јеврем Поповић*, начел. среза бугар-моравског.
200. „ *Миладин Мартиновић*, намест. бугар-мор. из Житковца окр. алексин.
201. „ *Петар Димитријевић*, трг. у Прћиловици окр. алексиначког.
202. „ *Мата Поповић*, учит. у Кобишници окр. крајинског.
203. „ *Крста Стефановић*, трг. у Кобишници, окр. крајинског.
204. „ *Никодије Недељковић*, II. р. батал. командир из села Дубоке.
205. „ *Матеја Милорадовић*, председ. оп. суда дубочког.
206. „ *Петар Радосављевић*, члан општ. суда дубочког.
207. „ *Милош Обрадовић*, члан општинск. суда дубочког.
208. „ *Милосав Милановић*, водник пешач. у Свилајенцу.
209. „ *Милета Милосављевић*, житељ у Свилајенцу.
210. „ *Јован Игњатовић*, казнач. начел. у Зајечару.
211. „ *Никола Лаловић*, трг. у Зајечару.
212. „ *Никола Цоловић*, „ „ „
213. „ *Радован Угриновић*, протој. у Зајч.
214. Г. *Милија Петровић*, свешт. у Бољевцу.
215. „ *Илија Коцић*, окр. начел. у Чачку.
216. „ *Младен М. Милијановић* тр. „ „
217. „ *Браћа Јовановићи*, „ „
218. „ *Урош Рајић*, кафеџија „ „
219. „ *Јаков Крен*, тишл. мајст. „ „
220. „ *Стеван Урошевић*, шустер „ „
221. „ *Никола Харизовић*, „ „ „
222. „ *Вуле Нешић*, свећар „ „
223. „ *Васа Драгојловић*, шпекул. „ „
224. „ *Јаков Влохчанин*, абаџија „ „
225. „ *Живан Тешић*, кафеџија „ „
226. „ *Стеван Бојовић*, бакалин „ „
227. „ *Алекса Радовић*, трговац „ „
228. „ *Ранко Јеремић*, кафеџија „ „
229. „ *Зарија Кундовић*, икон. бол. „ „
230. „ *Мијаило Ђорђевић*, тежак у Трнави окр. чачанског.
231. „ *Нико Бугарчић*, тежак у Кулинову, окр. чачанског.
232. „ *Вељко Јелушић*, тежак у Гробу, окр. чачанског.
233. „ *Милисав Војиновић*, тежак у Атеници, окр. чачанског.
234. „ *Манастир Ваведење* у Паковрађу, окр. чачанског.
235. „ *Михаил Протић*, свешт. у Гучи, окр. чачанског.
236. „ *Иван Радосављевић*, шпекул. у Норменцу, окр. чачанског.
237. „ *Милован Марић*, трг. у Балуги, окр. чачанског.
238. „ *Милош Достаник*, тежак у Брђанима, окр. чачанског.
239. „ *Милош Д. Поповић*, свешт. из Куле.
240. „ *Ђура Јанковић*, учитељ у Рашанцу, среза млав., окр. пожар.
241. „ *Коста Т. Лазић*, учит. у Дубоки, ср. млав. окр. пожарев.
242. „ *Трифун Матејић*, општ. писар у Мелниц. среза млав., окр. пожарев.
243. „ *Мита Кузмановић*, трг. у Смедереву.

244. „ *Јанко Шафарик*, народ. библиотекар у Београду.
245. „ *Милисав К. Миланковић*, трговац у Алексинцу.
246. „ *Јован Прапорчетовић*, офиц. у Алек.
247. „ *Светозар Жарковић*, адвок. „ „
248. „ *Милан Б. Перишић*, супл. „ „
249. Г. *Јаков Крчадинац*, телегр. у Алекс.
250. „ *Марко Белизарић*, супл. „ „
251. „ *Аранђел Машић*, судија „ „
252. „ *Коста Прендић*, телегр. „ „
253. „ *Стево Луковић*, офиц. у Ђунису, окр. крушевач.
254. „ *Гавра Михајловић*, трг. у Вуковару.

ПОДРУЖИНА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ У ЧАЧКУ.

Мило нам је, што можемо јавити, да је и у Чачку основана подружина за пољску привреду, која актом својим № 5 од 5. Марта о. г. извештавајући „друштво за пољску привреду“, да се установила сходно §. 24. устава друштвеног, уједно јавља, да за сада има девет чланова и да је у првој својој седници изабрала себи за председника г. *Попа Сретена Поповића*, за деловођу г. *Марка Јакшића*, и једног благајника. — Желећи чачанској пољопривредној подружини благословен и срећан напредак, из свег јој срца честитамо, што се тако патриотски одазвала тежњама „друштва за пољску привреду.“

РАДЊА „ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

ТРЕЋА СЕДНИЦА
Одбора „друштва за пољску привреду“,
држана 9. Марта, 1869.

12.

Прочита се писмо управитеља двора кнежевог од 5. Марта о. г. којим јавља друштву, да је покојни кнез Михаило дао 300 дук. цес. да се с инглеског језика на српски преведе и штампа „путовање по јужно словенским земљама Инглескиња, госпођица: Макензије и Ирбије,“ и да Његова Светлост, кнез Милан Обреновић IV., следећи стопама свог великог стрица, који је свагда само опште добро пред очима имао, уступа „друштву за пољску привреду“ од тих књига 650 комада с тим, да се новац од продаје тих књига употреби онако, како да одговори цели друштва.

Овај највиши дар прими одбор са највећом благодарности и одлучи: да се те књиге онда приме, кад друштво добије своје стално сместиште.

13.

Г. Министар финансије, писмом својим од 3. Марта о. г. Е № 678, јавља друштву, како му је влада одобрила као државну помоћ, за коју је оно молило, ово:

„1., Г. Мин. финансије овлашћује се да може „друштву за пољску привреду,“ као помоћ од стране државе издати за ову рачунску годину до 200 дук. цес. из кредита, одређеног овогодишњим буџетом, на потпомагање земљоделства, шумарства и рударства, и то на потребе истог друштва, које Министар финансије уважио буде.“

„2., Исти Министар овлашћује се, да може допустити друштву, да на земљиштама правитељ. у Топчидеру и Љубичеву, а снагом дотичних завода, чини опите пољско привредне.“

„3., Овлашћује се исти Министар, да може безплатно уступити друштву у коме од правитељствених здања неколико соба за његово сместиште.“

Но како је одбор видио, да би се друштво првом тачком државне помоћи на онај начин, као што она гласи, — јако спречило у својој цели, за коју је оно установљено, а нарочито још у почетку свога постанка, кад су му и потребе највеће, то је одбор закључио: да г. Министра финансије замоли, да он целу суму од 200 дук. цес. уступи друштву на слободно располагање, а оно ће му у своје време о томе поднети тачан рачун.

14.

Прочитају се писма од „Подружина“, које су се установиле у Шапцу и у Чачку, сходно уставу „друштва за пољску привреду,“ и одбор на ово закључи: да се члановима истих подружина изјави од стране друштва признање за њихову ревност и заузимање, што су делом припомогли, да се установе подружине, и да се ово објави званично и у „Српским Новинама.“

15.

Г. Др. Ђорђе Радић, уредник „Сељака“ у Новом Саду, честита друштву и шаље му на дар своје списе, што би примљено с благодарношћу, — а списи да се заведу у инвентар друштва.

16.

Усвоји се предлог председника, по ком, да се изда из друштвене касе двојици од послужитеља у министарству финансије у име награде за услугу, коју су они друштву у одправљању послова до сада указали, и то једном од њих 4 а другом 2 рубље, према заслузи.

17.

Прочита се писмо „техничарске дружине“ у Београду, од 26. Фебруара о. г., у ком ова разлаже своје мишљење, како да се спои са „друштвом за пољску привреду“ у једну целину, и то под неким условима, које она у 4 тачке друштву подноси.

Но како се одбор није могао упуштати у коначни претрес овог питања, јер према „уставу друштва“ овај предмет стоји изван домашаја његовог круга радње; то одбор једногласно закључи: да се ова ствар у своје време поднесе главноме збору, као за то надлежном, па да буде онако, како то главни збор реши.

18.

Како су нека господа скупљачи уписника на лист „Тежак“ из унутрашњости, изјавила жељу, у место да се према скупљеном броју уписника на „Тежака,“ приме за чланове „помагаче,“ да им се лист безплатно даје, ако удвојен број уписника друштву пошљу: то одбор једногласно закључи, да тако буде.

РАД У МЕСЕЦУ АПРИЛУ.

У воћњаку. Са воћака скидај гњизда гусеничка; огреби маовину са коре дрва. Окопај око дрва.

У башти. Сеји велику салату, кељ, цвеклу, ако то ниси урадио прошлог месеца. Сеји грашак, фини пасуљ, боб, бели лук и т. д. — Сад је највише рада у башти, немој да оклеваш и да дангубиш!

На њиви. У јесен преорано земљиште за кузуруз, кромпир, репу, боб и т. д. сада опет поори *попречке*, подрљај, посеј. — За *овас*, *јечам* и *летну шеницу*, *сочиво и граорицу* спремну земљу добро подрљај, преори и одма посеј. Кад је овас никао, а ти га с оштром дрљачом добро предрљај. Око средине овог месеца сеј лан и конопље густо, ако желиш да ти буде дугачак и витак.

На ливади. Маовином обрасле ливаде поспи кречом, што се у пра распао на ваздуху, или чађом из оџака; ко тако посуту ливаду јако и оштро подрља зубном дрљачом, имаће велику вајду.

У винограду. Риљај; затрпај ђубре; режи лозу; потопи лозу; засади нов виноград; окопај га први пут; сади прпорце у лозну леју; намести тачке, филарете и привежи на њих лозу; калеми старе чокоте.

У штали. Кад је топло време, пусти промаху ваздуха кроз шталу. Ждребад од 10—12 дана, с кобилама нека иду на пашу. Кад је влажно-ладно и бурно време, онда сва ждребад држи у штали. — Садашње теоце продај касапину. Време је штројењу. Нека стока што је на шумској паши, може да се поболе и да мокри крв. Против тога сигурно је сретство: 20 драма сумпорног балсама са 15 драма терпентинског зејтина. Пошто стока неколико сахата не добије никаку рану, онда на парче леба од тог лека дај:

једном волу	90	капљица,
„ крави	80	„
„ вочићу	60 до 70	„
„ по годишњем телету	40	„

Међутим тој болесној стоки даје се сува рана. У почетку болести даваћеш порцију лека у јутру и у вече; но ако је та болест већ поодавнашња, онда три пут на дан. — *Острижи* овце око *стражњице*, између *стражњих ногу* и на *репу*, па ће им чистија бити остала вуна.

Живина. Насади ћурке и подметни им и пачија јаја. И квочке насади. Гуске треба да су на паши, а онима што нису насађене, очупај перје. —

У пчелињаку. Рани пчелу и чувај удову кошњицу од непријатеља.

У шуми. Брзо сврши засађивање и пресађивање. Очисти, оплеви и окопај изводне шумске леје. Оправи путове и путање по шумама.

Лов. На дивље гуске, тетребе, шљуке, грабљиве тице.

У кући. Прегледај кров дома, да није негде кваран, па га оправи, пре него што могу бити јаке летње кише. — Димњаке и огњишта треба да оправиш у лето, кад их толико не употребљаваш.

УПЛИВ ШУМА.

Др. Ст. М. Лане имадох част читајућем свету у новинама описати уплив шума на народно благостање, желећи радом мојим не само поједине господаре шума побудити на штедљивији поступак са шумама, већ сам навео и друге државе, које са знатним жртвама подижу истребљене шуме.

Индустрија и сваки напредак људски, шта више и овога сам живот зависи од оних предмета, што се употребљавају за горење. Лиши људство ових сретстава и скорим ће га нестати са површине земље. Што је неки народ силнији и образованији, што је напреднији у занатима, индустрији и вештинама, то ће трошити и више материјала за горење, јер је споменути материјал темељ рукодељу и фабричкој радњи. Где се богатом шумом окићени предели шире по државама, тамо се може надати да ће вештина и индустрија процветати, јер наравно је слетство, да ове на рачун шума напредују, и као што се људство множи, тако шуме исчезавају.

Али ево зле прилике! Наше шуме пропадоше без да се по нашем оташтву виђају у облаке пружени витки димњаци разних фабрика, који би причали о нашој напредној индустрији. Шуме изедоше бездушне сикире у немилосрдним рукама лакомислених људи, који само привремену своју корист имају пред очима а не мисле на будућност, која потомке очекује. Неки таки истребљачи упућују ваљда потомке на сакривено благо, што се находи у утроби мајке земље? Истина, хвала благодетној вечитој промисли, она је из оног доба, кад човек још није на овој земљи обитавао, сто и стохиљадугодишњи плод бујне природе скрила, да би га напредно људство после многих хиљаду столетија могло црпити и на своју индустрију и вештину обратити. Било је периода у земном животу, кад су земну површину красиле шуме од непојмљиве величине, онда су на сваком углу света тако бујна и величаствена била растиња, да се само садашњи јужно американски предели могу приближно сравнити с њом. Ова исполинска вегетација, која је хиљадама столећа цветала, разним природним превратима би сарањена и упливом разних хемичних околности у ћумур се претворила.

Свака држава па и наше оташтво богато је снабдевено овим природним благом. У овом обзиру можемо спокојно у будућност гледати и желити развитак индустрије и вештина; ал има хиљадама других узрока, због којих се и штедња и подизање шума мора препоручити, јер као што неки мудрац вели: највећи догађаји људске историје скопчани су са бићем шума.

Пространим метеоролошким посматрањем, наука је прибавила то искуство, да шуме ублажују две крајности у поднебију: ладноћу и топлоту. Влажно испарење шумом покривене земље, умерава летњу врућину и разблажује зимску ладноћу тиме, што спречава брзо нестајање површне топлоте, давши у исто време неког заклона противу ладних северних и источних ветрова.

Земље, где нема шума, изложене су крај-

ностима температуре. Ту се опажа — сву вегетацију исушујућа — сунчана врућина. Ту зима бесни са свом својом строгости. Од свих страна заклона лишени горњи слојеви земље, одвећ лако губе прибављену влагу и зато се земља лети много брже исуши, а зими врло нагло оладни. Ови су упливи убитачни за растиње и плодност земље, по томе и за пољску радиност.

Друга главна корист шума постоји у томе што имају грдни утицај на стварање кише. Снежне и кишне талоге примајући у себе, овима подржавају небројене изворе, што су не само људству но и сточарству од највеће користи. Кишни талог по шумама само постепено одпарава а шума је препона киши, да се с брда нагло у долине не слива, ставши на пут поплавама и провалама облака. У овом смотрењу јасни су докази, предели у Француској дуж река Сене, Роне и Лоаре, где се тако исто немилосрдно истребила шума, а тим поводом наступише грдне поплаве споменутих предела у годинама 1840. 1841. 1856. Услед ове несмислене себичности, таки се страх и ужас пробуди у свој Француској, да се и сам цар Наполеон нашао побуђен, у отвореном писму савета дати и сретства препоручити, како да се на пут стане овоме злу. Као што по Француској тако се и по нашем оташтву виђају последице несмисленог истребљивања шума, јер гола брда нису у стању да задрже и постепено спуштају кишну воду, но ова се бесном брзином сгропошта у долине, носећи собом све и сва, што јој падне шака, па не само што сву плодну земљу снесе с брда, но ровећи на путу своме грдне јаруге, прекрасне цветајуће долине покрива шљунком и камењем, на не малу штету њива, ливада па и самих села.

Ко је прошао у књажевачком округу белопоточким просеком, кроз село Долњу Каменицу и у Сврљигу по неким местима, имаће појма о ужасима, које починише овогодишње поплаве у томе округу.

Но на жалост ово немилосрдно поступање као да је општа страст људска, јер исте мане видимо и у другим образованим и уставним земљама. Оваком уништавању шума изложена је и сама дивна Швајцарска, као што се види из статистичних извештаја. Опустошења по долинама Алпа услед лавина, — смицања земље и брегова —, проузрокују се у толико чешће и страховитије, што се више и више истребљују шуме, а искуство је посведочило, да су шуме једино сретство којим се коначно на пут стаје или бар умерава ово зло.

Да ли треба споменути и то, колико губи неки предео у својој лепоти, кад се шуме истребљују? На жалост у Србији има јасних примера, како се шуме немилице истребљују; и заиста многи старци, који су по бежанијама себе и своју породицу спасавали од беснога турског насиља, кад њима ове густе и непроходиме шуме, најсигурнијим бедемом и пристаништем служише, — тужну би сузу пролили на оваком немилосрдном истребљењу. Где су пре срне и дивљи вепрови под густим ладом прастарих растова, грмова, и букава боравили, ту сад вире голе стене, сваког биља лишена брда, исцепана дубоким жутим браздама и јаругама, неплодни простори, на којима нема ране ни за зеца, камо ли за стоку. Поглед оваких места мора у срцу родољуба да буди тугу и жалост.

(Свршиће се.)

НОВ НАЧИН РАСПЛОЂАВАЊА ВИНОВЕ ЛОЗЕ.

У *Бечу*, 20. Марта. (Допис.) Немогу пропустити, да вам не саопштим новост о разплођавању винове лозе.

Не далеко је од Беча село Гумполдскирхен. Ово је место доста бреговито и за винограде врло угодно, јер се највећи део брегова повлачи од истока западу тако, да се неизмерни простор на јужној страни налази, који је сав покривен виноградима. Гумполдскирхенско вино није само познато по Аустрији, него и по другим државама, а особито по Француској. За пример наводим само, да је гумполдскирхенско вино на последњој париској изложби добило прву награду.

Ја сам се трудио како прошавше, тако и ове године, да се што боље упознам са њиховим начином разплођавања винове лозе, радње око винограда, и особито о свима пословима, око збратог вина.

Пре него што ће се берба почети, зађе газда по свом винограду и побележи чокоће, на ком је најбоље грожђе. Кад берба прође и кад је

лоза после прве или друге слане са свим сазрела, а он онда зађе од једног до другог, пре бербе забележеног чокота, и избере по једну а највише по две и то најснажније лозе, које са косиром а не са ножницама (маказама) до два последња ока одреже, јер вели, да ножнице лозу угњече. Пре свега очисти ове лозе од сваког заперка, па ако је лоза при сечењу са чокота на долњем крају пукла, а он је са оштрим ножем лепо изравни. Ту тако приправљену лозу повеже по 50 парчади у снопове и после изједначи долње крајеве, али пажљиво да неби пупе (окца) повредио. За тим ископа за сваки сноп по једну рупу, што је до девет палаца дубља него сноп а исто тако и нешто шира. У ту рупу спусти сноп, али не као што је лоза на чокоту стајала, него врхови дођу доле, а долњи дебљи крајеви који су изједначени, дођу горе.

Око снопа изпуни све јамице ситном песковитом земљом, а на вр снопа, т. ј. на голе одсеке од лоза дође влажна маовина. На маовину метне живи песак и после умерено залије са говеђом мокраћом. Кад је све то учинио, он онда наспе горе још за четири палца дебело неизгорено коњско ђубре, и то после покрије са земљом тако, да површина земље није ни најмање узвишена.

Ова лоза остане на том месту преко целе зиме. У пролеће кад на чокоћу по виноградима ластар буде до два палца висок, а он онда одкрије своје снопове и повади их врло пажљиво да не би покидао нежне жилице, што је лоза на одсеченим крајевима истерала међу маовином и песком.

Ови тако назвати једногодишњи прпорци могу се расађивати као обичне сађенице, јер су им жилице још кратке, а много је сигурнија радња ако се расаде као и други прпорци.

При доброј и марљивој радњи не може се у сваком снопу наћи више од три до четири лозице, што не би имале жиле; а од сваке стотине тако усађених лозица нема пет а највише десет, које се не би примиле.

Светислав Вуић.

АНИЖ (ОНАЈС).

Има већ четири века, одкако се аниж на много сеје по средњој Европи. Он се познаје по мирису листа кад се трља, по цвећу и семену, што има познати мирис анижа. Цвет му је бео. Семе анижово је мало, јајасто округло, превучено одвећ финим длачицама, а боје је суре.

Двогодишње семе анижово тешко клија.

Земљиште за аниж мора бити топло и благо, а да има доста кречних делова; осим тога мора бити јако без новог ђубрења. То земљиште не сме бити заворовљено, за то је најбоље сејати аниж после кукуруза или кромпира, у пролеће, али земља већ у јесен спремљена треба да је чиста, као у башти.

Почетком пролећа сеје се аниж на добро подрљано земљиште, а семе посејано превлачи се браном. Треба га густо посејати, да неда корову да се дигне. На једно јутро (1600□ хватова) доста би било семена 2 ¼ оке, али не греши се, ако се узме и 4 оке.

Ако је семе добро а време угодно, онда ће за три недеље подједнако преко целе њиве на никне анижова биљка; ако ли је суша или старо семе, онда ће пре да никне коров, него аниж. Тада се мора тако звано „слепачки“ плевити. Но то је трудан и скуп посао, јер вешти радници морају при сувом времену са зашиљеним кочићима да истребе ситни коров, а колико је могуће, да не кваре анишки усев. Кад је аниж израстао на један палац висине, онда се окопава сва њива са врло малим мотикама. Кад је биљка једну шаку висока, онда се последњи пут окопава. Аниж цвета свршетком Јуна или почетком Јула. Кад му стабљике почну жутити, а семе добије малко угаситију боју, онда је време жетве, а то је обично у почетку Августа.

Извуку се из земље стабљике, лепо се вежу у снопове, носе се кући, где се пораздалеко међу на таван, или се вежу на конопце, да се суше на ваздуху.

Кад је семе са свим суво, онда се млати, па тада треба пазити на то, да се семе често преврће, јер ће иначе да се упали и убуђави.

При доброј жетви рачуна се на јутро до 250 ока анижа.

Дакле аниж зактева онако исто земљиште и исти рад као мак; али није тако сигуран као мак, само у успешним околностима даје много већи добит.

Аниж осим масног уља, смољнатих делова, пихтијског шећера и т. д. има у себи још и неко миришљаво уље, па се употребљава и као лек, и при фабрикацији ликера, на посластицама; па и од трења се његовог прави анишко уље. — Кад му је богата жетва, онда обично пада у цени; но почем се аниж не може врло дуго да држи, то одма опет скаче у цени, како му је слабија жетва.

ГАЈИТЕ ДУДОВУ СВИЛЕНУ ГУСЕНИЦУ!

Кад пролазимо кроз чаршију, па по изложбама дућанским видимо свилене материје, што блеште у најкраснијим бојама, онда се и не сећамо, да сав тај блеск излази из уста гусенице, која у своме телу претвара дудов лист у свилени конац.

Још би простије било, кад би се одма од дудовог листа могла правити свила.

И то већ покушаваше људи и као што веле, добише неке кончиће, само што ови нису били свилени. Не може то да буде, да се прескочи један чланак у природи; јер онда би се исто тако од детелине могло одма начинити млеко, или од црне масне земље шећер.

Није дакле вајде, морамо се трудити, те да гајимо свилену гусеницу, од које крадом у шупљим штаповима два калуђера први пут из Китајске донеше јаја у Цариград (у Китајској прописана је била онда смртна каштига ономе, који би се усудио, семе од свилене гусенице изнети из земље). Мала је мука, кад се на мало гаји свилена гусеница. То свак' може.

Где има белих дудових дрва, тамо ништа није лакше, него сразмерно множини дудовог лишћа гајити свилену гусеницу, па била би и крајња нехатост, не употребити прилику.

Ево *кратког* упутства:

Гледај да добијеш добра јаја од свилених гусеница, која ћеш да држиш на поладном месту, док не почне бели дуд да тера у лист. Онда метни јаја на топло место, — али не на сунце — па већ после неколико дана измилиће гусеничице,

које изгледају као мајушни црни кончићи. На њих метни младе дудове листиће, па их дванаест сахата остави на миру, онда их заједно с лишћем метни на један или више табака чисте хартије и дај им свеже лишће.

То тако продужи, док скоро све гусеничице не измиле из јаја, а на табацима хартије обележи дан, ког су измилеле гусеничице, јер оне што су пре измилеле, пре ће и да се зачауре. Обично за три дана измили из јаја највећи део гусеничица; сва остала јаја баци.

Гусеничице брзо расту, дакле ће им требати све више простора.

Главно је *чистоћа*, да се не разболе гусенице, и добра и довољна рана, да плету лепе чауре. За то је добро држати их на мрежама, што су превучене преко оквира, јер онда њихов гад пада доле кроз мрежу.

Сваки *други* дан треба их преместити на другу мрежу, како би се старо суво лишће испод њих могло уклонити. То је са свим просто. Кад на гусенице метнеш свеже лишће, за неколико минута све ће да премиле на то, онда их дигни заједно с лишћем, метни их на чисту мрежу, и баци старо лишће.

Овом приликом уклони све болесне гусенице или онаке, на које подозреваш да су болесне, јер ове лако преносе своју болест и на здраве гусенице.

Свилена гусеница кожури се четири пута, онда се укочи, спава и ништа не једе. Види се, кад измили из старе коже.

Одприлике после тридесет дана почиње се умотавати, но ту јој треба колико толико олакшати брезовином, метлом, сламом од репице или подобним стварима, на којима налази угодна места за умотавање, — а за то време треба је држати у сумрачку. Трећег дана, пошто се гусеница умотала, могу чауре да се скину.

Но да би добили свилу, нужно је, да убијемо чаурак, што живи унутра у чаури, јер би овај после неколико дана као лептир прогризао чауру и много кончића покварио, одприлике онако као кад би ми клупче од конца баш у средини расекли.

Ово убијање бива или у фуруни, где се пече леб, или над воденом паром. Али фуруна не сме бити одвећ врућа, јер би тамо нагореле чауре.

Воденом паром убија се тако, да се у казану угреје вода до кључања, над том водом држи сито у ком су чауре, а све то да је покривено марамом. Вода све једнако треба да кључа. За по сахата тако у пари над кључалом водом чаурци већ су умрли. За тим чауре разастри, добро их осуши и продај.

Најлепше чауре остави за семе. После неколико дана кроз чауру прогризу се лептирови и мужаци и женке. Мужаци су витки и брзи, а женке су дебеле и троме. Одма после пâрења женка носи јаја, за то је метни на белу хартију или на платно. Ако јаја од свилене гусенице не чуваш на ладном месту, то ће из њих после неколико дана да измиле гусеничице, а ако је баш лепо лето, могао би их гајити и по други пут.

ШУМА. (Свршетак.)

IV.

Сађење и сечење шуме.

Шуме стварамо или сејањем или сађењем дрва. Сеје се само тамо, где има доста јевтиног семена. Сеје се или по свој површини, или тек по појединим деловима.

Кад сејемо преко целе површине, онда ову најпре пооремо и подрљамо, или где

се не може орати, тамо окопамо. За тим половином од семена посејемо сву површину, па другом половином попреко опет целу површину. Тешко семење као: растов и буков жир, кестен, ора, сеје се и подорава или подрља се заједно са лаким семеном као: јавором, јасеном, чамом, бором и т. д. Ако се са семењем од дрвета с игластим лишћем сеје и зрнаста рана, онда ова рана ретко мора да је посејана, особито ако је раж или шеница. У јесен сеје се: растов и буков жир, кестен, ора, јасен, јавор, дивље воће, бреза, липа и јела; у пролеће се сеје: бор, чам и лиственица, а лети се сеје: брест.

Што је лакше семе, то се мање покрива земљом; што је лакша земља, у толико више од ње може да лежи на семену. Најлакше семење треба покрити само на $^1/_4$—$^1/_2$ палца, најтеже на $1^1/_2$—3 палца.

Пре него што се сеје, треба пробати семе да ли ће клијати, да би се дознало колико у извесној количини семена има рђавог.

Почасно сејање бива тамо, где се попуњавају делови голе шуме.

Ако засађујемо повелико земљиште, онда то чинимо у редовима у тросвези

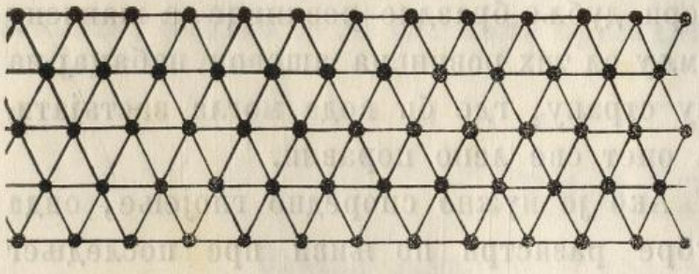

у четворосвези

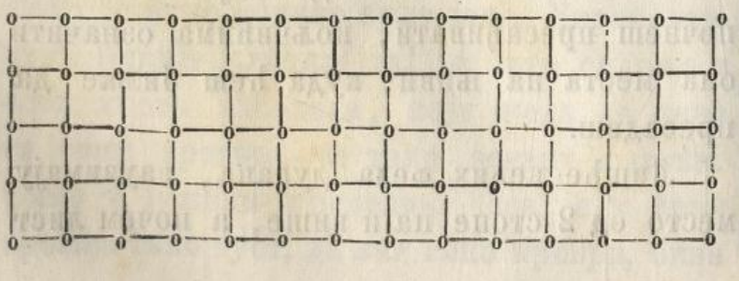

у петосвези

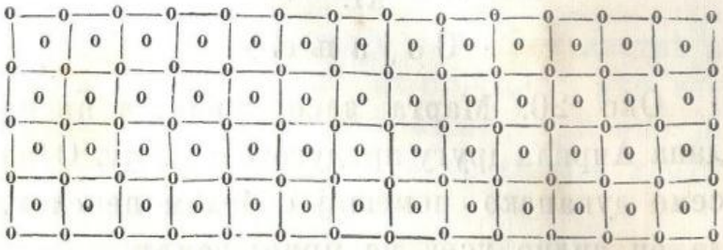

или у редној свези

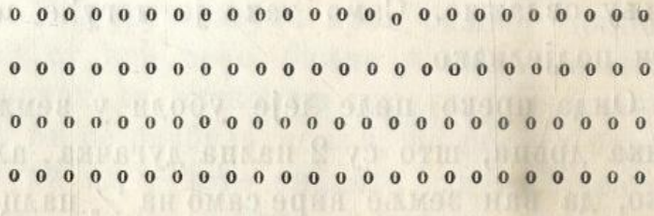

То се означава притегнутим канапом. Затим се или ископају или убуше рупе и одма дрва засађују.

Шуме, биле оне природне или засађене, потребују негу, која ускорава употребу. Већ у младој шуми укорењују се нека дрва од мање вредности, која нису сађена, а одвећ брзо расту, и тако задржавају напредовање засађених дрва. Такова дрва одма ваља искоренити: ако су са свим мала, исчупати их, ако су већа, онда крчити их заједно с корењем, а то се зове — плевити шуму.

Доцније почиње борба у растењу између појединих засађених дрва; она што остану мања, не добивају доста светлости и ваздуха, почињу кињати, боловати, и онда се у њих увуче разан гад насекомски, који доцније шкоди и здравим дрвима. Сад је дакле време, да се искорене та слаба, болешљива дрва, да би остала могла у толико боље напредовати. Ако се једнако овако поступа, онда је шума за 60—80 година зрела да се сече, и даће не само дрво за ватру, већ и за свакојаку грађу.

ДУВАН.

(Наставак).

XI.

Сејање.

Око 20. Марта засеј прву, а првих дана Априла другу предуготовну леју. Суво семе дуванско помешај с белим пепелом, да би видио усев на црној земљи.

За тим раздели изводну леју на десет делова и посеј сваки део семена на један део изводне леје кроз ситанце, пошто си земљу овлажио. Само тако је могуће сејати подједнако.

Онда преко целе леје убоди у земљу танка дрвца, што су 2 палца дугачка, али тако, да ван земље вире само на $^1/_3$ палца.

Кад си то тако учинио, онда преко целе леје подједнако и кроз сито а на $^1/_3$ палца високо просеј добру баштованску земљу. Дрвца су знаци, докле земља да се меће.

За тим зали леју с водом, која је у канти, што има *врло ситну* решетку на ружи.

Топле и терајуће леје можеш покрити прозорима. Ако такових немаш, а ти лаке оквире од простих летава превуци артијом, која је више пута умакана у зејтин зато, да се од испарења и кише не би кварила.

После 6 до 10 дана показаће се биљчице.

Изводне леје свагда морају бити влажне, ноћу покривене, да биљчици не би нахудио *ладан ваздух* или *мраз*. Али и прозори са стране треба да се отварају, да се биљчице *не скувају* и да *одвећ брзо* и *врло танко* не расту, јер онда су слабе, попадају и тако се покваре.

XII.

Школске леје.

Особито се може *препоручити* пресађивање дуван-биљчица, кад им се покаже трећи листић, из изводних леја у тако зване школске леје. Трошкови и рад око овог пресађивања богато се наплаћују, јер онда биљчице добивају *гушће корење* и *јачи узраст*. На сваки четвороугални палац пресади по једну биљчицу; зато ће школске леје у свему бити трипут веће од изводних семених леја, јер и у изводним семеним лејама исто се тако пресађују биљчице.

Но ове школске леје не смеду бити ни топле ни терајуће, већ ладне, али опет да су чуване од ветрова и мраза. После пресађивања биљчице треба да се чувају од сунца и ветра и да се покривају асурама, док не ухвате корен. За то време даје им се ваздух само са стране, никако одозго.

Имају ли биљчице већ пети листић и је ли време згодно, онда их пресади на њиву.

XIII.

Спремање њиве у пролеће.

Око половине Априла још једаред ћеш и то на 4 палца дубоко али попреко преорати њиву, ако се на њој стврдла земља или се указао коров, а бразде ћеш онако вући, као што су отпре биле, све то дрљачом и браном поравнити. Ако мислиш да гдегод на њиви може да застане кишна вода или ако је могуће, да се доцније укажу пукотине на земљи, онда на извесним местима изори дубље браздне ровинице, а шанчену земљу од тих ровиница ашовом набацај на ону страну, где би вода могла застајати, па опет све лепо поравни.

Ако је нужно споредно гнојење, онда ђубре разастри по њиви пре последњег дрљања.

За тим ћеш *сваки дан* пре него што почнеш пресађивати, колчићима означити она места на њиви, куда ћеш биљке да пресадиш.

Лишће већих фела дувана, заузимају место од 2 стопе па и више, а почем лист

о лист несме да се удара, то ћеш биљке садити у *тросвези* најмање 1 ½ стопе једну од друге удаљено.

За време рашћења биљке земља се мора обрађивати а у јесен за време сазревања много се мора ходати по њиви, за то је необходно нужно, да између два реда биљака оставиш стазу од 2 ½ стопе ширине.

Да би места, где ћеш биљке да пресадиш, што тачније обележио, у средини њиве постави неколико мотака у управном реду. За тим на канап вежи у отстојању од 1 ½ стопе крпице, а тај канап повуци дуж неколико мотака, па где је год крпица, у земљу убуши рупицу с кољчићем.

Други ред означићеш, кад канап у отстојању 1 ½ стопе од првог реда тако повучеш, да крпице таман дођу *између* рупица првог реда; ту ћеш исто тако обележити, па тако ће ти биљке доћи у тросвезу.

Кад си већ обележио прва два реда, онда можеш даље да бележиш с обе стране, но први даљи ред и на десно и на лево због пролазне стазе, поставићеш у отстојању од 2 ½ стопе, и тако све даље: један пут на 2 и по а други пут на 1 и по стопу преко целе њиве. Но бележи само онолико, колико се за дан може пресадити.

XIV.

Пресађивање биљака.

Кад биљчице имају већ пети листић а време је лепо, онда их пресади; ако изгледа као да ће бити кише, или ако је баш престала кишица, а ти се што већма пожури.

У вече јако зали изводне (или школске) леје, да се добро окваси земља чак до вр'ова корења биљака, да се биљке лако могу извући из земље, а да им се не повреде жиле.

У јутру извуци прве биљке, доцније, кад су већ ређе биљке у леји, можеш с ашовом да поткопаш под корење биљака, да би се разбила земља, па повади биљке, скупи их у ките онолике, да их лако можеш држати у руци, а корене им метни у чинију или шафољ, у коме има са свим житког земљаног кала. Кад се корени биљака умељају калом, онда ките метни у плитке корпе, покри их лишћем или марамом, однеси их на њиву, где ћеш их пресадити онако, како се све остале биљке пресађују, само треба да дођу мало дубље у земљу, него што су стајале у изводној леји. Кољчићем убуши рупу у земљу, у ту рупу метни биљку, а с кољчићем унаоколо али осторожно на њу притискуј земљу, но пази, да око биљке не буде узвишенија земља, јер онда вода од кише не би тако лако могла доћи до биљке, а то јој не би било од вајде.

(Наставиће се.)

РАЗЛИЧНОСТИ.

Слатка вина.

У слатком вину има много шећера. Тако је вино обично врло јако. Узрок, што вина бивају слатка, тај је, што садрже у себи много алкохола, који неда да вина са свим превре, те тако остану слатка. Само у јужним пределима сок је у зрну грожђа тако густ, да кад вино преври, бива вино слатко. Но у севернијим пределима, слатко се вино прави овако:

1.) Грожђе остави да се осуши и увене, а после ради с њим као с обичним вином, т. ј. измуљи и остави га да ври, као обично вино; може се помешати с обичним вином, које ће онда такође да слади.

2.) Грожђе се суши или на слами или

се веша на сицимама, за тим се помуља и поступа као с обичним вином. Тако оно бива слатко (сект) вино.

3.) Један део обичне шире укувај, док се угусти и у њу успи осталу ширу; даље поступи као с обичним вином, па ћеш добити слатко вино.

4.) У обичну ширу метни шећер или измуљано суво грожђе; ту ширу остави да преври, па ће бити слатко вино.

А. Вучковић.

Како се касапи говеђина у Лондону.

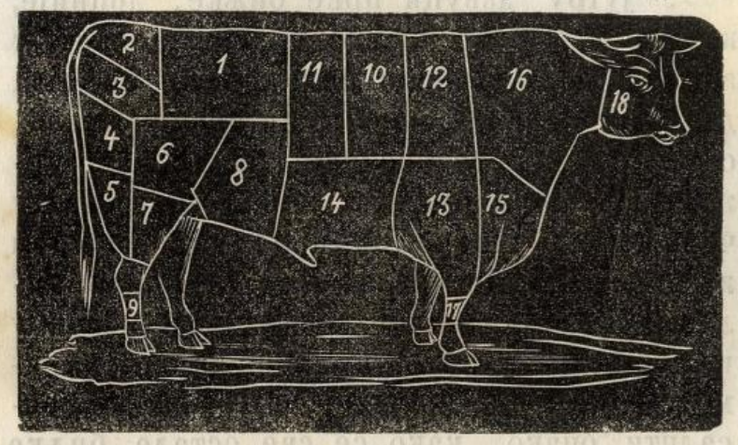

Познато је, да Инглези од свију образованих народа једу највише меса, особито говеђине. За то не ће згорег бити, да се упознамо с начином, како се у највећој европској вароши, у Лондону, касапи говеђина. Само још то имамо овде приметити, да у Лондону живи *трипут* више људи, него у свој Србији, да је тамо доста скупо живети што се тиче ране, особито печења, јер се једна угојена ћурка продаје по 2 дук. цес. При свему томе красна говеђина од угојене стоке сразмерно није скупља него рђава у Београду.

Говеђина у Лондону дели се на четири сорте:

Од Прве сорте под бројем (на слици)

1. *Бок*, стаје ока по наш. нов., 9 гр. 20 п. ч.
2. *Труп*, „ „ „ „ „ 10 „ 10 „ „
3. *Виљушка*, „ „ „ „ 9 „ 24 „ „
4. *Стражњица*, „ „ „ 8 „ 12 „ „
10. *Предња ребра*, „ „ 9 „ 20 „ „

Друга сорта:

6. *Жилавица*, стаје ока 7 гр. — п. ч.
7. *Дебели комад*, „ „ 7 „ 24 „ „
5. *Мишја стражњица* „ 7 „ 24 „ „
11. *Средња ребра*, „ „ 6 „ 16 „ „
13. *Плеће*, 6 „ 16 „ „

Трећа сорта:

8. *Танки комад*, стаје ока 6 гр. 16 п. ч.
12. *Јарам*, „ „ 6 „ 16 „ „
14. *Грудна кост*, „ „ 5 „ 32 „ „

Четврта сорта:

15. *Висећа кожица*, стаје ока 3 гр. 32 п. ч.
16. *Врат*, „ „ 3 „ 32 „ „
9. и 17. *Голеница*, „ „ 2 „ 20 „ „
18. *Ланита*, не продаје се по касапницама.

Само се по себи разуме, да се кости не продају за месо, нити се даје тако звани „цубок“, а на мери не сме да фали ни за длачицу. Сва стока што је за клање, мора најпре добро да се израни и угоји а сво се месо продаје под најстрожијим надзором. Може да се купи чак и на ¼ фунте и то од ког се парчета хоће.

Кад узмемо горње цене на средњу меру, онда у Лондону једно на друго стаје ока говеђине 6 до 6½ гроша, а у Београду сада се продаје по пет гроша одреда, и с костима, како је воља продавачу, а кад коме треба мање од пола оке, онда тешко да ће и добити!

Чиме се растерују мрави.

Најлакше мирисом од рибље масти, сланом водом од харинге, фурунским чађом, терпентинским зејтином, пеленом и т. д. Кад хоћеш да их растераш с дрвета, онда на дрво привежи за шаку велико парче дебеле артије (од шећера), намазано катраном, или венац од овчије дугачко длакасте коже око стабла, или венац од памука.

Опанак за коња.

Јапанци умотавају копите својих не поткованих коња опанкама од сламе, што изгледају као ова у слици. Таким опанкама они чувају коњима копите. Наравно да оваке опанке не трају дуго, за то више таких носе са собом, кад иду мало даље, па отуд долази и то, што Јапанци удаљење броје по изцепаним коњским опанкама, па онда веле, да су н. пр. ишли пет опанака далеко, као кад би ми казали, да смо ишли пет сахата далеко.

Растерати мишеве.

У петролеум (што наши људи зову „гас“), умочи неколико памучних или ланених крпа, па 4—5 таквих крпа метни на разна места. Мирис тог уља мишевима тако је несносан, да се сви разбегну, а неки од њих и цркавају.

Полагање (потапање) загрћањем.

То је начин умножавања, кад се цбун вр земље отсече тако, да мора да тера у младице, које се загрћу земљом лети, кад још нису дрвенасте, па се онда тиме присиљују, да терају у корен. Ако су већ прве године добили корен, онда се с њих одгрће земља, а биљка се ножем отсече од матерног корена. Ако ли пак корен још није доста јак, онда младице треба оставити и опет их загрнути добром сувом и ровитом земљом, вр'ове им отсећи, па их тек водити идуће године. Неке од тих младица неће бити добре, за то употреби само најбоље. Матерни корен опет ће да тера у нове младице. С тима поступи исто тако. Отсецање младица од матерног корена бива пошто престане зима, јер кад би их скинули у јесен, морали би загрнути матерни корен, да не назебе.

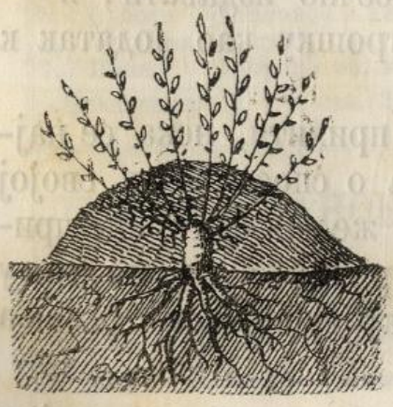

Справа за сушење кошуља у тесном простору.

На цртежу видимо справу, што изгледа као наопачке окренути кишобран, а има четири крака на више места пробушених, кроз које се провуку конопци, на којима се суше кошуље. Горњи део справе може да се удеси за спуштање а и за окретање, па се онда влажно бело руво врло брзо суши.

Сено из Америке.

Сад Американци чак преко мора на продају доносе сено у Европу, где одма и по добру цену налазе купаца. Но Американци све шта год раде, добро раде, и то махинама. Код њих сад већ раде 126,000 махина, што косе и преврћу траву, а свака сеоска кућа има махину, што упресује сено, да би овога цео воз лако стао у један сандук. Махина, што коси, ради за 20 ваљаних радника.

Г. *Ст. М.* у *К.* — Редовни се чланови „друштва за пољску привреду“ бирају на главном збору, на ком ћете бити предложени за редовног члана. Међутим слаће Вам се бројеви „Тежака.“ — Хвала на лепоме чланку.

Гг. *М. А. А.* и *Ђ. А. П. М.* у *Н.* — За разашиљање воћака доцкан је, јер су већ увелике пошле у сок. — Све остало, како сте желили.

Г. *А. А.* у *Ваљеву.* Друштво благодари на предложеној помоћи, али му није могуће, да учини по Вашој жељи.

Г. *Св. В.* у *Бечу.* Добићете 1. број. Хвала на допису. Пишите нам и више.

Г. *Ђ. Б.* у *Горњ. Милановцу.* Кукурузно брашно, којим се рани гладна пчела у почетку пролећа, ничим не треба закувати, већ се меће пчели близу пчелињака суво и на плиткој чинији разастрто. Наравно, да ту не далеко мора бити и чисте воде за пчелу, већ за то, што оне у својој згради у то доба морају да овлаже оно, што им је још од меда остало.

Поправка. У 3. броју „Тежака“ на страни 34. испод слике погрешно стоји: „*Рухадло (чешки плуг)*“, а требало би да стоји: „*Плуг браздар*“.

Због многог материјала принуђени смо, да и овај број штампамо са четири стране јачи. Уредн.

ОБЈАВА.

„Друштво за пољску привреду“ у Београду, потребује лице једно, које ће се искључиво занимати свршивањем задатака и послова уредништва и секретарства друштвеног.

Дужности секретара-уредника ово су:

1. Он има да по програму у 1-м броју „Тежака“ печатаном, уређује друштвени лист „Тежак“, који ће да излази сваки 15 дана (један пут) бар на 1 ½ табака, а тако и друштвени повремени орган, и да води бригу о штампању и распрострањавању како ових органа, тако и свију осталих књига и списа, које друштво сходно своме уставу за добро нађе да изда; и

2. Он ће да води на састанцима друштвеним протоколе као и сву преписку друштвену.

Користи с којима је ово место скопчано ово су:

1. Стална плата од најмање 500 талира годишње, која ће се према раду и способности временом и повисити моћи, а која ће се месечно издавати; и

2. Приход од огласа, које уредник-секретар о своме трошку као додатак к „Тежаку“ штампа.

Лица, која се осећају, да се поменуте дужности могу примити, нека се најдаље до Ђурђева-дне ове год. јаве писмено с документима о способности својој и о своме досадашњем занимању, као и с каквом могућном жељом од стране пријавника, да се горњи услови измене, — председнику „Друштва за пољску привреду“ у Београду, г. Миловану Спасићу, началнику економног одељења у министарству финансије.

Уредништва Србских и Хрватских новина умољавају се, да ово објаве у својим листовима.

Из одбора „Друштва за пољску привреду“.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ М. МИЛОВУК.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена.

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

10. Априла, 1869. **ГОДИНА I.** **Број 5.**

Садрж. Календар за Април. — Имена чланова помагача „друштва за пољску привреду“. -- Радња „друштва за пољску привреду“. -- Да се не покварі вино. — Уплив шума (свршетак). — Воћарство. — Врат у коња. — Говеђина и чорба. — Дуван (наставак). — Жир (наставак). — Различности: Наслон за лозу по баштама. — План баште за кућом. — Разне жетве. — Колико се где троши меса. — Воћке окречити. — Домаћа животиња по разним земљама. — Објава.

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ АПРИЛ, 1869.

СЕДМИЧНИ ДАНИ			ДАН		ДАН		ДАН		ДАН	
1.	Уторник	Преп. Мар. Ег.	8.	Иродион и Агав.	15.	Арист. Пуд и Тр.	22.	Воскр. Вторн.	29.	Мнемон чудот.
2.	Среда	Тит Чудотвор.	9.	Евпсихије муч.	16.	Агапије мучен.	23.	Ђурђев дан.	30.	Јаков зевед. ап.
3.	Четвртак	Никита и Илар.	10.	Терентије муч.	17.	Симон препод.	24.	Сава страт. муч.		
4.	Петак	Јосиф преп. пјес.	11.	Антипа свешмуч.	18.	Јован милост.	25.	Марко ап. и ев.		
5.	Субота	Агатонод и Теод.	12.	Василије преп.	19.	Јован ветхо-пещ.	26.	Василије свешму.		
6.	Недеља	*Евтихије патр.*	13.	Цвети.	20.	Воскр. Христ.	27.	*Симеон свшм.*		
7.	Понед.	Георгије еп. ме.	14.	Мартин пап. р.	21.	Воскр. Понед.	28.	Јасон и Сосип.		

Прва четврт 7. у 4 сах. 22 мин. по подне. — Пун мес. 14. у 7 сах. 37 м. изјутра. — Последња четврт 21. у 2 сах. 57. м. по подне. — Нов мес. 29. у 5 сах. 25 мин. по подне.

ИМЕНА ЧЛАНОВА ПОМАГАЧА „ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

(Оним редом, како су се друштву пријавили.)

255. Г. *Наун А. Николић,* бакал. у Београду.
256. „ *Милосав Јовановић,* учит. сиколски, у окр. крајинском.
257. „ *Јован Поповић,* парох јабуковачки, у окр. крајинском.
258. Г. *Јован Тодоровић,* учит. јабуковачки, у окр. крајинском.
259. „ *Стеван Казимировић,* тр. у Јабуковцу.
260. „ *Мијајло Д. Казимировић,* трг. у Јаб.
261. „ *Никола Кожица,* „ „ „

262. Г. *Станко Јовановић*, црквени тутор у Јабуковцу.
263. „ *Милош Николић*, земљор. у Јабуков.
264. „ *Јова Пајкић*, трговац „ „
265. „ *Станоје Живковић*, земљ. „ „
266. „ *Јован Стојановић*, бат. ком. у „
267. „ *Ђорђе Паник*, трговац „ „
268. „ *Гица Његојица*, председ. општ. суда, у Јабуковцу.
269. „ *Мијајло М, Цокић*, писар у Јабук.
270. „ *Илија Марковић*, мајор у Крушевцу.
271. „ *Илија Ракић*, пред. суд. „ „
272. „ *Димитр. Протић*, проф. „ „
273. „ *Димитр. Јовановић*, поруч. у „
274. „ *Светозар Ђ. Вучковић*, казн. „ „
275. „ *Милан Савић*, трг. у Свилајенцу.
276. „ *Димитрије Х. Манојловић*, трг. у Свилајенцу.
277. „ *Коста З. Ресавац*, рачунов. општ. суда у Свилајенцу.
278. „ *Павле Јанковић*, практ. среза ресав. у Свилајенцу.
279. „ *Стево Т. Михајловић*, практ. сресни у Свилајенцу.
280. „ *Алекса Михајловић*, каф. у Свилај.
281. „ *Милан Пекић*, трг. у Свилајенцу.

Радња „друштва за пољску привреду.“

ЧЕТВРТА СЕДНИЦА
Одбора „друштва за пољску привреду“,
држана 25. Марта, 1869.

19.

Прочита се писмо г. Министра финансије од 18. о. м. Е № 937, којим шиље друштву нешто мало семена и чаура дудових свилених буба и позива друштво, да му каже своје мишљење, да ли је то семе здраво и да не произлази од нездравих свилених буба.

Пошто је одбор прегледао семе и чауре, нашао је, у колико се по спољним знацима може дознати, да је семе здраво; да ли ће пак отуд излежене бубе имати какву наклоност каквој болести, то се неда у напред закључити из семена, јер то зависи од многих околности и од начина гајења те бубе. У исто време одбор би био мишљења, да се та мала количина семена на произвађање ради опита да топчидерској економији.

20.

Прочита се писмо г. Доктора Ђорђа Радића од 24. Марта о. г., којим јавља друштву, под којима би се условима примио за уредника „Тежака“ и секретара друштвеног; на то одбор закључи:

да се одговори г. Радићу, да ће се овај предмет решавати одма по истеку рока објављеног у „Тежаку“ за пријаву конкурената.

21.

Да би друштво послове своје сходно уставу могло стално уредити, одбор је закључио, да у смислу §. 23. устава друштвеног, сазове **ванредни главни збор** на дан 11. Маја о. г.

Да се не поквари вино.

Коме није познато, да се вино много крат квари, ако се на време не претаче, ако се у хладном подруму не чува или ако се при дужем точењу у не пуном суду храни; а то бива кадшто и при нај брижљивијој нези, благовременом претакању и чувању у запечаћеним флашама.

Шта је узрок томе кварењу и имали му лека?

Ево шта за сада о томе знамо.

У природи има обилато распростртих зачетака којекаквих сићаних (микроскопних) животиња и биљака, које се у повољним околностима — где има влаге, ваздуха, топлоте — развијају у животиње и биљке свог рода о трошку оних материја, у којима су се затекле — слатког, вина или каквог обичног јестива. Таквих небројених зачетака пуно је и наше вино — отуд му талог —, и ми га за то претачемо, да би из вина удалили талог, ми га чувамо у хладном подруму, да се ти зачетци неби на топлоти развили, ми га отачемо у мању бурад или у флаше, да се неби вино при дужем точењу излагало ваздуху, у коме се они зачетци развити могу. Али при вас-

коликој овој муци ретко можемо да сачувамо наше вино од сваког квара, што више, као да је баш често претакање повод, да из ваздуха неки зачетци пређу у вино, а нека и то најбоља вина постају, ма да се сасвим бистра расточе у флаше, с временом горчаста и непријатна.

Французи су у новије време изнашли врло прост и лак начин, да се вино од квара сачува а то јест, да се вино, пошто је преврело, до температуре од 60° Р. загреје. Тим се загревањем кваре сви они зачетци, којих у вину има, и одузима им се способност, да се могу развити у животињице или биљчице од којих се вино укисели, или се покрије цветом, или се преврне и замути, или најзад бива нагрко и за пиће непријатно.

Покушаји, који су се по овом важном изналаску у Француској са мањим количинама чинили, извиђени су комисионално и показали су, да између флаша од истог вина оне, што су се излагале загревању, ма где се оне после храниле, да су садржавале свакад добро и питко вино, а да је на против вино у другим не загрејаним флашама, исто тако чувано, било кад кисело, кад мутно, кад горчасто.

Али загревање веће количине вина није баш лака ствар, јер потребује особитих направа с којима се сада у Француској у велико свакојаки покушаји чине. За мање пак количине вина то не подлежи никаковој тешкоћи и сваки наш читалац може те покушаје да чини и да се увери о истинитости онога, што је мало час изложено; ево како. Напуни неколико флаша, било каквим вином, затвори те флаше са обичним запушачем од плуте и метни те флаше у котао пун воде, коју си на ватри најпре загрејао дотле, да је почела да се пуши. Ко има термометар, нека се њиме увери, да ли је вода наблизу 60° Р. топла. У врућој води флаше се држе само неколико минута а после се остављају, ма то било у какав орман у соби. Поред флаша са загрејаним вином добро ће бити, да се остави по која флаша и са не загрејаним вином, да би се касније, кад се вино буде огледало, види разлика, која између обојег вина постоји.

Ко жели, да о овом важном предмету што више дозна, нека набави ово дело: M. Pasteur. Études sur le vinaigre, sa fabrication, ses maladies, moyens de les prévenir; nouvelles observations sur la conservation des vins par la chaleur. Chez Gauthier-Villars. Paris 1868.

П.

Уплив шума.

(Свршетак.)

Др. Ст. М. Али и у Германији опажају се иста слетства од истребљивања шума, као и у Швајцарској и у осталој Европи. Шта више и у самој Америки, где се мислило, да су шуме неистребиме, има жалосних искустава. Насељавајуће се колоније, нису у виду имале згодан правац у требљењу шума, да би стално благостање осигурале житељству, већ су само привремени добит имале пред очима, тражећи да што веће благо нагомилају. Једно је столеће довољно било, да се грдне шуме Антила истребе, да врхови опустоше, да се извори пресуше, и савршена неплодност произведе.

Историја разних народа и држава довољним доказима служи, како се природа горко свети онима, који шуме немилосрдно утамањују и поступком својим у природи стварају преврат. Примером служи славна Јелада и пуно важних догађаја знатна Мала Азија. У њима је цветало изображење, благостање и плодност земље, а погледајмо њин данашњи облик, где су најкраснија поља и баште цветале, ту се пружају голе пешчане пустаре; на месту красних летњих дворова, тускула и вила, находе се развалине, гробови и смрт. Исушише се чокоти, који су славно менденско вино рађали, о коме Хора-

ције тако хвалећи пева и које је вино госте Клеопатре одушевљавало. Светих лугова Нептуна, који су најукусније смокве рађали, нестало је. И сама Сардинија и Сицилија, које су земље за италијске хамбаре држали, љуто су казњене због истребљивања шума. У старим описима ових земаља, прича се о удивљавајућој плодности, и пре хиљаде година биле су најкрасније државе познатог света. Да је Сицилија доиста морала удивљавајућа бити, сведочи исполински број тадашњих житеља и вароши. Данас са свим друге су околности, а узрок је што су висови и брда оголели и шуме опустошили, и сад се виђају жалосне пусте голе стене. Небесне благодети, а на име кише, ређе падају, јер је нестало дрва која такове привлаче, многи се извори и потоци исушише, што су плодност распростирали по красним долинама. Сад се једва трагови виђају прослављеног старог времена. А да је све у сагласију, и сам људски нараштај постаде слабшим, лошијим, као и сама природа, што кужи људство.

Чујмо речи неког изображеног лекара, који се у овом обзиру овако изразио: „Са истребљењем шума и човечији се род истребљује и скоро ћемо оскудевати руку, које би поље обрађивале“. Док су шуме цветале у пределу римске Кампање, живио је род најчвршћих људи и вилајетски житељи „Tribus rustica“ били су много снажнији, издржатељнији, но варошани „Tribus urbana“. Али Цицеро, Страбо и Марцијал, већ спомињу неплодност Кампање и нездрав ваздух, који се после истребљених шума појавио. Наравно да је на нездравом месту и пределу морао и народ нездрав и за рад неспособним постати, тако: да је онда већ у сваком обзиру више вредила Urbana tribus од изнурених слабих вилајетлија, који су непрекидно препуњавали римске болнице. Блистајући зрак просвете по селима и варошима угасио се. Дух житељства — окружен развалинама вароши и саме природе — у сваком обзиру обузео је нека глупа нехатост. Ови као неке хавети тумарају између тих развалина, напуштајући своја обиталишта, јер су малодушни, да се боре с природом. Равнодушно се склањају с пута све уништавајућим елементима, тражећи себи нова места, нова обиталишта, која ће на скоро исту судбину делити, и са малодушном оданошћу очекују разне редње болести, што их сваке године десеткују.

Овако стање здравља у саразмерно мањем степену находи се и по другим државама, где се истребљењем шума тежи истој мети. По шумама се виђа крепко, здраво и распаљено људство, а баш се противно опажа у шуми лишених предела где је негда живило чврсто људство. Шумовите губерније биле су завичаји телохранитеља руских царева. Нестајањем шума, нестаде јак сој људства, и сад се већ често виђају слаби, болешљиви, осакаћени, изнурени и осиромашени људи.

Грмови Германије у старо доба беше тако знаменити и силни као и њихови обитатељи, који су били страшила за Римљане. Грмови се проредише, исполинских растова нестаде и на њиховим се местима бакћу изродни папуљци.

Да нам је прилике сравнити наше садашње људство са оним претцима, што су се некада по Космају, Шарпланини и Копаонику са дивљим зверовима борили, челичећи своје живце и мишце, — по свој прилици сравњење би у њихову ползу испало. Истина, у нашем народу има још довољно устрпљивости и телесне неискварене снаге, но бојати се је, да ако се наше шуме још већма прореде и врхови се дрвета лише, да уопште искушене посљедице ни нас неће мимоићи.

Нема сумње, да са истребљењем шума, узастопце иду и неке болести, као што су грозница, запаљење плућа и још многе друге болести, за које наши стари ни знали нису. Овима можемо само тако стати на пут, ако обратимо сву снагу на одржање и подизање шума.

Историја нам сведочи да су у средњем веку више арапских калифа, поднебије својих држава сађењем дрва корисно преобраћали. Мисирски вице краљ Мемед-Алија исушивањем баровитих места и подизањем шума и разних дрва истребио је из Кајира кугу и жуту грозницу, ма да се је она пре ту порађала.

Ако смо ради угледати се на европске владе, наћи ћемо нечувену строгост закона противу преступника у смотрењу шума. А које су се чрезвичајне мере употребљавале, да се шуме и дрва подижу, нека — међу небројеним другима — образцем служи закон Фридриха Вилхелма, великог кнеза прајског, који је сам калемио,

обрезивао и сејао у својој башти, да би се поданици на њега угледали, наредивши да се ни једно сељачко момче несме венчати, док није у стању осведочити, да је 6 воћака и толико растова засадило! Да ли се ово неби могло и по нашим селима уобичајити?

Из наведеног може да се види уплив шума на здравље и благостање људства; зато, који није душманин себи и своме потомству, нека одржи, штеди и подиже шуме.

Воћарство.

Кад посечемо раст, букву и јелу, кад уклонимо шуму, што је природа поставила на површину наше земље, — онда ће и климатске (поднебне) околности да се промене. Кад велике просторе метнемо под плуг, онда ће земља да буде сувља, ветрови ће да дувају преко ћелавог простора, и финије ће биљке уздржане бити у своме напредовању.

Овим убитачним утицајима голих безшумних простора најбоље ћемо доскочити засађивањем вештачких шума, *воћњака,* па не само што ћемо тако да побољшамо климатске незгоде, већ ћемо отворити житељству нови извор рâне, слатке рâне, и укрепљавајућег пића. Многи су предели одавно већ воћкама покривени, па ту ти је берба и радост преко целог лета чак до зиме; али у многим пределима чак у јесен још звижди ветар преко ћелавог поља, и онде се јадна дечица преко целог лета једва изране пасуљом и пројом, а раденици и тежаци наслађавају се рђавом ракијом.

Сорте воћа.

По природи својој воће се раздељује овако:

1. Што има у себи ситно семе (јабука, крушка);
2. Што има у себи коштицу (вишња, трешња, шљива, кајсија);
3. Што је у љуски (ора, бадем, лешњик);
4. „ „ зрнасто (рибизла, огрозла, јагода).

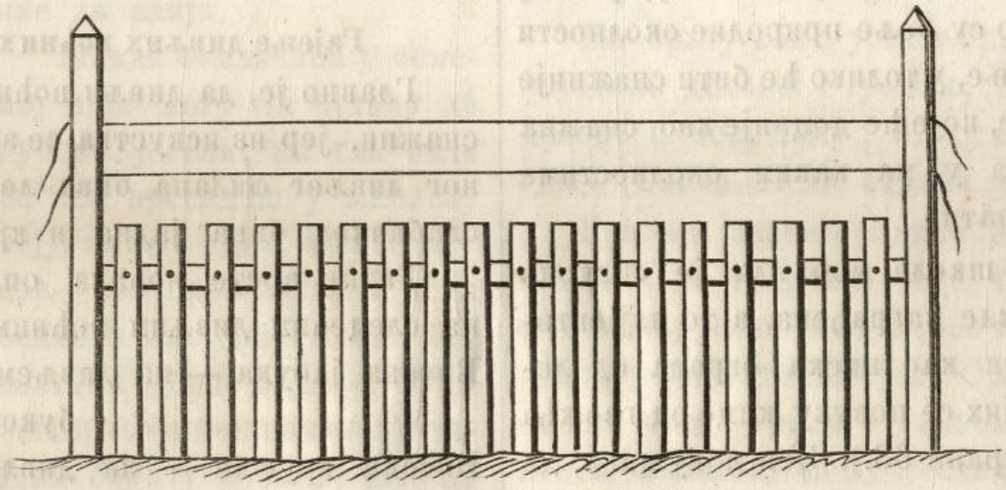

(Слика 1.)

Од ових врста има опет такових, што напредују само по баштама, или на дубоком добром земљишту, или на доброј њиви, или на слабој земљи и на бреговима. Осим тога дели се још и на воће за јело и на воће за икономију.

Школа за расплод воћака.

То је башта у огради, где се воћке гаје из семена, где се негују, оплемењавају и васпитавају фиданчићи. Ми ћемо се овде по највише осврћати на то, како се за икономију спремају јабуке и крушке.

За школу избери место у заветрини,

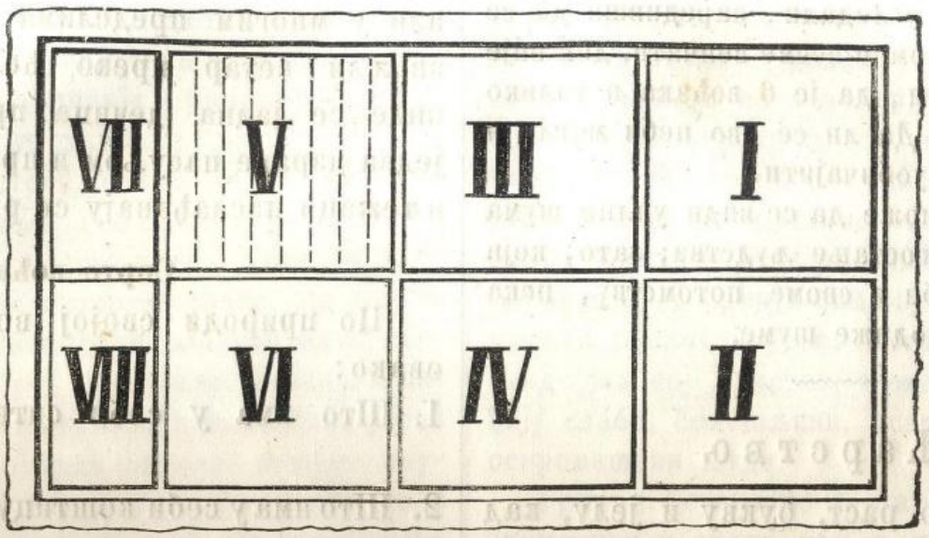

(Слика 2.)

где је дубоко, песковито-смољасто земљиште близу потока, или у влажној, равној доњи; у колико су боље природне околности за бујно растење, у толико ће бити снажније и лепше воћке, које ће доцније као снажна и здрава дрва у ма каким околностима боље напредовати.

Пре свега школа мора да је сигурна од зечева, дакле заграђена, а то најјевтиније може бити као ниска ограда од летава, преко којих се повуку жице од гвожђа (слика 1. на страни 63.). Зец покушава, да се провуче одоздо, зато ограда одоздо до земље мора бити; затим покушава да прескочи ограду, али не може од гвоздених жица. То наравно не може бити онде, где сва стока слободно и без надзора шврља.

Школу ћемо путањама разделити на шест великих и две мање леје (Слика 2); оне мање су леје за усеве семена воћног, а веће за пресађивање фидана, што ће да буду оплемењени и васпитани за високе воћке. Од оних шест великих леја сваке ће се године само по једна да засади фиданима, а шесте је године празна, тако да ту бива шестогодишњи обрт, то је, воћка остаје шест година у школи, па се онда као снажно дрво вади за пресађивање на оно место, где ће остати.

Гајење дивљих воћних фидана.

Главно је, да дивљи воћни фидани буду снажни, јер из искуства се зна, да од снажног дивљег фидана бива лепо дрво, а од слабачког бива јадна и кржљава воћка.

Разне врсте воћака оплемењавају се на следећим дивљим воћним фиданима:

Висока јабука — на дивљем фидану од јабуковог семена;

Висока крушка — на дивљем фидану од крушковог семена;

Висока трешња и вишња — на дивљем фидану од трешњевог семена;

Разне врсте шљива — на дивљем фидану од шљивовог семена;

Кајсија — на дивљем фидану од кајсијевог семена;

Бресква — на дивљем фидану од кајсијевог, бадемовог или шљивовог семена.

Семе од јабуке и крушке најлакше се добива из кљука јабуковаче и крушковаче, кад се *одма* после пресовања, и пре него што јабуковача или крушковача пређе у врење, кроз решето одлуче; семе што је пало кроз решето са нешто љуске, или се

одма посеје, или се за доцнију употребу лагано суши. — Најбоље је време сејању у јесен (Септембра, Октобра и Новембра); за то изабери леју, што је у заветрини (н. пр. на слици 2. VII.) и посеј зрна из руке, $^1/_2$ оке на 36 □ стопа, па га с грабљама покри на један палац дубоко; но преко зиме треба ту леју да покријеш сламом и да се побринеш, да тамо нема мишева. — У рано пролеће показаће се мали фидани, које такође мораш сваки пут покрити, кад је поладније, јер већ при слабом мразу хоће да се смрзну. Ако семе сејеш у пролеће, онда ће само један део од њега да никне; остали већи део тек ће до године да клија.

(Слика 3.)

Млади фиданчићи у семеној леји могу да остану до дубоке јесени, па тек онда да их пресадиш у школску леју, или им одма, како имају два—три прва листића осим семених листова (Слика 3.), ноктима одсеци корење. Овим ћеш последњим начином у толико бити у добиту, што ће ти дивљи фиданчићи брже, већ после прве године, добри бити за оплемењавање. Сечење корена ноктима бива овако: осторожно извуци фиданчић из земље, па му ноктима одсеци вр'ове свију корена и одма га пресади у добру баштованску земљу, на 1 □ стопу раздалеко. Сад мораш фиданчиће много да заливаш, и првих осам дана од сунца да их чуваш асурама, па ће брзо да расту, а преко целог лета само ћеш чисто да држиш леју. Таки мали, ноктима поткресани фидани зими се лакше смрзну него они, што су остали на семеној леји, зато је добро, да половину семених фиданчића не дираш и да их оставиш у семеној леји до јесени. Они први до јесени биће снажнији зато, што су им жиле поткраћене, и што у једнаком отстојању имају више места (слика 4.); а последњи су неједнаки у дебљини, имају корен што иде управо на доле, али зато мање побочних корена (Слика 5.).

(Слика 4.)

(Слика 5.)

(Наставиће се.)

Врат у коња.

На врату коња уопште разликујемо ове поједине делове: 1 гривањ, 2. гриву, бокне делове и површину; 3. гушни олук и 4. гушу (Слика 1. на страни 66.).

Гривањ зовемо горњу ивицу врата и потиљка до гребена; он је час оштар, нешто изокругљен или дебео и према форми врата различито извијен. Осим тога разликујемо свезу врата с главом као *наставак* **A—B** и његову свезу с осталим трупом као *поставак* **C—D**.

Лабудов врат (Сл. 1. на стр. 66.) је дугачак, витак, гривањ му је јако вијен и одоздо обично као исечено прелази гребен, његове су бокне стране суве, гушни олуци одвећ видими, прелаз од гуше у гушњу путању му је отворен, а свеза рамена с прсама дубока у њега постепено прелази. Ако потиљак није одвише висок и дугачак, онда је лабудова форма врата најлепша а осигурава коњу окретност, лепу фигуру и равновесу у јахању.

Дугачак и витак врат (Сл. 2. на стр. 66.) понајвише је танак и за то несигуран и несталан; ако је при томе још и несраз-

(Слика 1.) (Слика 3.)

мерно велика глава, то је онда велика мâна, особито на јахаћем коњу. *Чинили* се, да је тому узрок мршавоћа или досадашња слаба рана, то се по времену може поправити бољом и богатијом раном. Ако ли је урођена мâна и ако је одвише дугачак врат, онда се зове *гушчији врат*.

Јеленски врат (Слика 3.) има гукаво унапред повијену гушу, скоро управо на горе стојећи гривањ, јаке, меснате бокне делове и обично му је погрешно настављена глава с кратким потиљком. Ова форма врата коњу не дозвољава правилно дизање главе, за то се вели о таком коњу, *да пружа нос у ветар* или *блеји у звезде*. Оваке вратове обично имају коњи пољских и мађарских сојева. Ход оваких коња обично је брз, али несигуран, јер „блеје у звезде.“

Наопачки врат показује повијену гушу и више или мање удубљену линију гривња.

(Слика 2.) (Слика 4.)

Обично је са погрешним наставком, па има исте остале мâне, као и јеленски врат.

Кратак, дебео или свињећи врат (Слика 4.) при кратком и високом потиљку има дубок наставак главе, зато и показује свод виши од главе. Наставак обично је низак, све остале сразмерности незграпне. Овакав врат налази се само код коња од најпростијег соја. Нису никако за јахање, но за тешко теглење могу поднети.

(Свршиће се.)

Говеђина и чорба.

Састав тела људског такав је, да се мора ранити месом и биљем, јер оба заједно дају му у најбољој форми рâну.

Ово, што рекосмо, није само да је важно по науку, већ и по народну економију и политику. Јер народ, што се довољно рâни месом, *добро* ће да се рâни, па ће и умно и материјално надмашити народе, што се рâне биљем. Азијски Индијанци, 200 милиона на броју, што се рâне само биљем, постали су робови Инглеза, а американски бакро-кожни Индијанци, што живе од меса, макар да их је сразмерно мало на броју, још су и данас слободни и чувају свој завичај.

Па и у самој Европи видимо жалосна слетства недостатка довољне месне рâне на шлеском ткачу и на ирском сељаку; оног првог притискује јарам рада, што се слабо плаћа, а други је под јармом племића и свештенства, оба дакле — не слободна.

Сад хајде да уђемо у кујну и да завиримо у лонце, па да видимо, како и на који нам начин куварица готови говеђину и чорбу.

У Аустрији и у већем делу Немачке на грађанској трпези не сме да фали чорба

(супа) и кувана говеђина. Особито држе, да супа врло добро рâни, па веле: остариће, ко једе много супе.

Куварица узме лепо парче говеђине, коју на по сахата метне у воду, да је испере, па онда ту воду проспе. А за што она баца ту воду? Она вели, због чистоће, јер је говеђина прошла кроз многе руке. Е лепо; но шта бива тим „испирањем“ меса? Баш оно, што се вели: месо се „испира“, то је, уклањају се из меса сви они најбољи делови, што се лако растварају у води и које стомак најлакше вари. Па шта за тим остаје у месу? Скоро ништа више, осим мишичних жичића, које врло тешко вари стомак и који сами по себи никако не рâне. С оваким испраним месом ранише псе, који у след тога поскапаше. Дакле треба да обавестимо куварицу, да је доста чиста, кад месо обрише само чистом влажном крпом.

Но куварица добро „испрано“ месо меће у лонац, да „кува супу“, па немилице ложи ватру, да јој супа буде „снажна“. Али она незна, да од истог парчета меса неможе бити и добра супа и добра кувана говеђина.

Куварица дакле меће у лонац месо и ладну воду; ова ће лагано да се угреје све до кључања, па онда ће да „скида пену“, а то значи, да ће још оно мало нешто рâнећих честица (креатина, креатинина, беланцета и соли), што је после „испирања“ остало у месу, с „пеном“ да баци. Сад многим кувањем у супи, осим додате кухинске соли, остаје само још туткало, што нема велику рâнећу вредност; но кад баш хоћемо да једемо туткала, онда је јевтиније, да та куварица готовог туткала купи у бакалници, па да га кува са кухинском сољу у води, па ће мо опет да ручамо — супу.

Дакле и опет ваља обавестити куварицу, да месо неваља с ладном водом мећати у лонац, већ у *кључалу* воду, где се површина меса одма згруша, па тако се неће моћи растворити и „скидањем пене“ бацити сви његови најбољи делови. Овако ће месо да буде меко и сочно — али супа биће не снажна и слаба. Супа и месо само онда могу бити једнаке доброте, кад половину меса, ситно исецкано, метнемо у опредељени део ладне воде, кад та вода кључа, онда тек треба да метнемо у њу другу половину меса; од прве половине меса биће „снажна супа“, а исецкане парчиће меса даћемо псима, јер људски их стомак врло тешко вари, — а друга половина биће сочно скувана говеђина.

Дуван.

(Наставак.)

Даља нега младих дуван-биљака.

Ма какав рад да предузмеш, гледај, да из њега црпиш све могуће користи, за то и при гајењу дувана треба свагда, кад је суша, да биљке *јако заливаш,* јер иначе ћеш *изгубити и труд и трошак.* Сваки пут толико зали, да се биљка овлажи *чак до вр'а корена* и тако да је у овлаженој земљи. Свакој биљци дај бар пола оке воде, још боље водом разблажену мокраћу од стоке, и то тако, да кочићем убушиш рупу близу засађене биљке, и лончићем у који таман може да стане $^1/_2$ оке, успеш у рупу, па за тим овлажено место на један палац покријеш *сувом* земљом, да се долња влажна земља неби *тако брзо осушила* и онда отврдла. Заливање са $^1/_2$ оком сачува ће биљку, да јој се корен не усуши, а учиниће да се у толико пре укорени. $^1/_2$ оке воде на једаред држаће влагу 8—10 дана, а кад би ти дневно залио биљку само са 50 драма

воде, онда би јој морао дати за 10 дана 1 ¼ оке, а при свему томе опет би биљка *за време одвећ велике суше пропала*, јер површно влажење много не вреди, почем се онда вода *врло брзо испари*.

Ако суша траје подуже, онда ћеш после 10 дана опет да залијеш и то у рупице, које ћеш сувом земљом покрити. При ванредној суши мораћеш за тим после 10 дана још једаред да залијеш.

За време док заливаш, или ако то није нужно, одма други, трећи дан после пресађивања, обиђи сав сад, па подигни биљку што је полегла и поправи где треба; јер главан је услов за твоју корист, *да на свакоме месту стоји снажна биљка*, и да *тамо здрава остане* до сазревања дуванског лишћа.

(Наставиће се.)

Жир.

(Наставак к бр. 3.)

* У старо доба раст је чинио толике услуге народима, што су живили у околини шума, да су га они јако поштовали; у свима црквеним обредама он је заузимао главно место, па су га сматрали као божаство. Стари нам писци казују, да је жир био главна храна првих људи, и да су они од растовог дрвета градили прве кипове својих богова.

Код Грка је раст заузимао важно место; под највећи и најстарији раст седала је њихова пророчица да им претсказује будућност. Слушајући шуштањ растовог лишћа или грања, она им је слутила срећне или несрећне догађаје.

У олимпијским играма победиоц је у знак особите почасти добио венац од растовог лишћа.

Виргил вели, да су пред жетву сви сељаци певали свете песме и играли око својих њива. Свак од њих имао је на глави растов венац у спомен тога, како је жир њих све ранио, пре него што су им преци умели обрађивати земљу.

Подуго времена главни скупови Француза држани су под растовима, а и доцније, кад је тај народ примио хришћанску веру, задуго је раст код њега уживао највеће поштовање. При улазу у замкове француских великаша, били су посађени растови и под њима су они судили својим поданицима. Познато је, да је највеће задовољство св. Луја било, да седне под раст и ту да сваког саслуша и да му суди.

Кад је који великаш јако погрешио, онда су му посекли растове пред двором, и то се сматрало као највећа срамота.

У наше доба раст је изгубио свој појетски значај, али зато опет он заслужује велико поштовање због грдне вајде, коју имамо од њега.

Његово дрво је једно од најтврђих, што се употребљава за разне грађевине како на суву, тако и на води, па је и од велике потребе коларима, и столарима. За грађење домова растово је дрво најбоље, јер може дуго да издржи, а то се види на старим црквама. У старо доба правили су од тог дрвета собни намештај, који се и дан данји налази у богатим старинским замцима и у музејима, а ми му се све једнако дивимо. За грађење лађа раст је најбољи, јер најдуже може да издржи у води. Грдни стубови што се мећу у воду да држе терет мостова или воденица, од растовог су дрвета. И најпосле, најбољи је угљен од растовог дрвета.

Кора од сваког раста има у себи много опорине (танина), од које се прави материја, с којом се чине коже. Свака животињска кожа на ваздуху и на влази квари се и трули, а да би дуже трајала, та се

опорина мора сјединити с кожом, па онда кожа може бити на ваздуху а да се не квари. Материја, с којом се чине коже, није ништа друго, већ кора од растовог дрвета, осушена и ситно истуцана.

И као што има врло великих растова, тако их има и врло малих. У западној Француској има једна врста раста, којим би се пре могао засадити парк него шума, и који је тек три стопе висок.

Има још нека врста раста што има кору која се употребљава за запушаче. Он је и преко зиме зелен, а расте у јужној Француској, Шпањолској и у Алжерској, где се налази у читавим шумама. Док је дрво младо, његова је кора глатка, али с временом она бива дебља и добива рапаву површину; онда је та кора (плута) за употребу.

Свак познаје ту еластичну материју, што је врло важна и за домаћу потребу и за хемијску радњу. У залуд би лупали главу, да нађемо нешто друго, што би као плута било меко, а да не пропушта ни воду, па скоро ни један гас.

(Наставиће се.)

Различности.

Наслон за лозу по баштама.

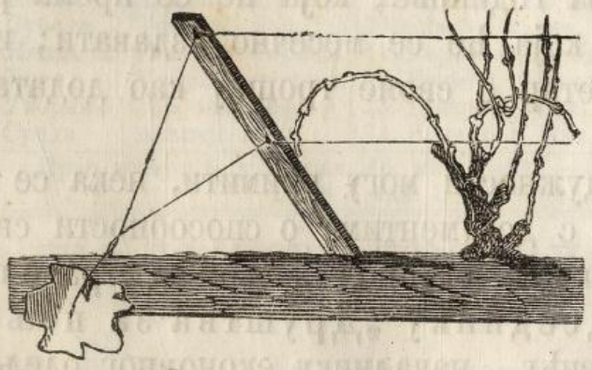

Диреци укопани у земљу, на два места пробушени, а кроз те рупе провучене гвоздене жице добро затегнуте и привезане за тежак камен укопан.

План баште за кућом.

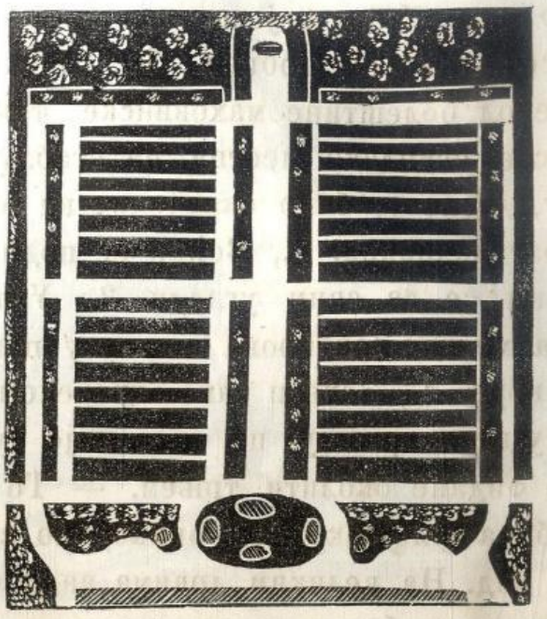

Кућа или авлија је спред (на слици доњи део). Одма за кућом или авлијом дугуљасто округло је место с ледином са 4 местанцета за цвеће, отуд с десне и леве стране опет су места с ледином но и са цбуновима, који сакривају леје за зелен и воћњак. У средини баште, на обе стране главне стазе, ниске воћке у форми пирамида чине алеју, која се из куће са свим види и леп утисак чини на око. На десној и левој граници зида (или плота) стоје шпалирске воћке, а остраг на прочељу је воћњак од дрва средње величине, као: шљива, вишања, кајсија.

Разне жетве.

Свако зрно усевног семена даје у Инглеској $9^{3}/_{10}$, у Француској $5\,^{3}/_{10}$, у Аустрији 5, у Пруској $4^{1}/_{10}$ зрна. — Колико ли код нас?!

Колико се где троши меса.

Годишње на сваку главу једно на друго долази фуната меса: у Инглеској 136, у Белгији 84 $^{6}/_{10}$, у Саксонској $41^{1}/_{10}$, у Француској $39^{4}/_{10}$, у Прајској $35^{5}/_{10}$.

Воћке окречити.

То може бити у јесен или у пролеће. У јесен тиме се добива: 1., Воћке се излече од болештине маховинске, тако да се после неколико месеца на стаблу или грању, докле је било окречено, не опажа ни траг маховине. 2., Воћке се подмладе, кора им се са свим углади. 3., Утамане се јаја многих лептирова што су у пукотинама коре. 4., Зечеви тако окречене воћке у зиму не нагризају, па онда није нужно, младе фидане околити трњем. — То кречење бива врло лако, исто онако, као кад се кречи зид. На великим дрвима ваља окречити само стабло и доње грање.

Домаћа животиња по разним земљама.

На 133 коња у Инглеској, долазе: у Француској 111, у Аустрији 105, а у Прајској 100 коња. — На 831 парче рогате марве у Инглеској, долазе: у Француској 360, у Аустрији 398, у Прајској 323 комада. — На сваких 1306 комада оваца у Инглеској, долазе: у Француској 1024, у Аустрији 806, у Прајској 1222 комада. — На сваких 467 свиња у Инглеској, долазе: у Француској 145, у Аустрији 238, у Прајској 176. — По овоме рачуну долази ђубрета на сваки дан ораће земље: у Инглеској 4849, у Француској 2088, у Аустрији 2776, у Прајској 2256 фуната.

ОБЈАВА.

„Друштво за пољску привреду“ у Београду, потребује лице једно, које ће се искључиво занимати свршивањем задатака и послова уредништва и секретарства друштвеног.

Дужности секретара-уредника ово су:

1. Он има да по програму у 1-м броју „Тежака“ печатаном, уређује друштвени лист „Тежак“, који ће да излази сваки 15 дана (један пут) бар на 1 ½ табака, а тако и друштвени повремени орган, и да води бригу о штампању и распрострањавању како ових органа, тако и свију осталих књига и списа, које друштво сходно своме уставу за добро нађе да изда; и

2. Он ће да води на састанцима друштвеним протоколе као и сву преписку друштвену.

Користи с којима је ово место скопчано ово су:

1. Стална плата од најмање 500 талира годишње, која ће се према раду и способности временом и повисити моћи, а која ће се месечно издавати; и

2. Приход од огласа, које уредник-секретар о своме трошку као додатак к „Тежаку“ штампа.

Лица, која се осећају, да се поменуте дужности могу примити, нека се најдаље до Ђурђева-дне ове год. јаве писмено с документима о способности својој и о своме досадашњем занимању, као и с каквом могућном жељом од стране пријавника, да се горњи услови измене, — председнику „Друштва за пољску привреду“ у Београду, г. Миловану Спасићу, началнику економног одељења у министарству финансије.

Уредништва Србских и Хрватских новина умољавају се, да ово објаве у својим листовима.

Из одбора „Друштва за пољску привреду“.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ М. МИЛОВУК.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена.

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

25. Априла, 1869. **ГОДИНА I.** **Број 6.**

Садрж. Календар за Мај. — Имена чланова помагача „друштва за пољску привреду“. -- Радња „друштва за пољску привреду“. -- Рад у месецу Мају. — Међ. — Воћарство. — Врат у коња. (свршетак). — Дуван (наставак). — Жир (наставак). — Различности: Практична канта за заливање. — Клипови кукурузни — добра рана за стоку. — Кварење петролеума („гаса“). — Да се не поквари кисео купус. — Јевтина артија за копирање. — Да кожа никако не пропушта влагу. — Брашно од варива за леб. — Опадање цвета и воћа. — Колико времена носе разне животиње. — Корен дрва. — Смола за пивске бечке. — Кореспонденција. — Позив на претплату. — Позив на ванредни главни збор „друштва за пољску привреду“.

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ МАЈ, 1869.

СЕДМИЧНИ ДАНИ			ДАН		ДАН		ДАН		ДАН	
1.	Четвртак	Јеремија пророк.	8.	Јован еванг.	15.	Пахомије велики.	22.	Василиск муч.	29.	**Спасов дан.**
2.	Петак	Атанас. патр. ал.	9.	П. мошт. св. Ник.	16.	Теод. и Јефрем.	23.	Михаил преп.	30.	Исакије далм. пр.
3.	Субота	Тимотије муч.	10.	Симон Зил. ап.	17.	Андроник апост.	24.	Симеон. и Ник.	31.	Ермије апостол.
4.	**Недеља**	*Пелагија преп.*	11.	*Кирил и Метод.*	18.	*Теодот и Петар.*	25.	*III. обр. гл. Прет.*		
5.	Понед.	Ирина мученица.	12.	Епифан. и Никод.	19.	Патр. Е. П. Кор.	26.	Карп апост.		
6.	Уторник	Јов. многостр.	13.	Гликерија муч.	20.	Талалеја муч.	27.	Терапонт свшм.		
7.	Среда	Акакије муч.	14.	Исидор и Мак.	21.	**Конст. и Јел.**	28.	Никита препод.		

Прва четврт 6. у 10 сах. 46. мин. ноћу. — Пун месец 13. у 4. с. 39 мин. по подне. — Последња четврт 21. у 8 сах. 38 м. изјутра. — Нов месец 29. у 5. с. 8 мин. изјутра.

ИМЕНА ЧЛАНОВА ПОМАГАЧА „ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

(Оним редом, како су се друштву пријавили.)

282. Г. *Василије*, Архиманд. благовештенс.
(Даваће сваке год. по 20 гр. чар. док је жив.)

283. „ *Никола Р. Младеновић*, трговац из Смедерева.

284. „ *Павле П. Козељац*, секрет. начелн.

285. „ *Тодор Павић*, свешт. трњански у срезу бугар-моравском.

286. „ *Дина Цанковић*, команд. у Свилајенцу.

287. „ *Стојан Петровић*, трг. „ „

288. „ *Никола Бабамиљић*, писар среза подунавског, окр. смедеревског.

Радња „друштва за пољску привреду.“

ПЕТА СЕДНИЦА

Одбора „друштва за пољску привреду“,

држана 30. Марта, 1869.

22.

Усвоји се од председника сачињени позив за главни збор, који ће се 11. Маја ове године држати, као што је на пређашњем састанку закључено, с тим, да се овај позив објави у „Тежаку“, а осим тога, да се од овог позива наштампају 100 комада, који ће се у своје време издати појединим члановима што у месту живе, и заступницима „Подружина.“

Рад у месецу Мају.

У дому и хамбару. Преврћи зрнасту рану на хамбару; очисти таван где држиш сено; спреми што ти је нужно за кошење сена и детелине.

У штали. Млечној стоки дај зелену рану; кад је лепо време опери и стрижи овце.

У башти. Окопај, плеви и заливај зелен; сади сваке врсте купусна биља; сеји салате, летње роткве, боб, краставце и бундеве.

У воћњаку. Немилице гони гусенице и мајски жук. Попусти свезу на оплемењеним воћкама; уклони с њих водне изданке. Из семена изниклим дивљим фиданчићима од јабуке и крушке ноктима оштини и пократи жилице.

У винограду. Риљај; окрњи заперке; вежи лозу за тачке. У почетку овог месеца, кад су ведре и ладне ноћи сачуваћеш лозу од мраза, ако после по ноћи па до изласка сунца ложиш ватру од ђубрета у сред винограда или на више крајева винограда.

На њиви и ливади. Сеј кукуруз, кромпир, цвеклу, елду, ситну пројy. Први пут покоси алову детелину, вечиту (луцернску), и штајерску детелину. — Најосторожније наводњавај ливаде и то кад је подужа суша, бистром водом. Сада је време, да се први пут косе трокосне ливаде.

Пчелињак. Време је ројењу.

У шуми. Искрчи пањеве. Сада се љушти кора растова и кленова; пруће од врбе за котарице сада сечено, лако се љушти.

Лов. На младе лисице и на младе тице грабљивице.

Мељ.

Ми доносимо са стране годишње од прилике 15,000 бечака пива, у коме је најскупоценији део, — мељ, кога товар просечно стаје 3800 гр. чарш. Сад не само да скупо плаћамо странцима рад око варења пива, и њихове данке и т. д. што то раде, већ им прескупо плаћамо још и мељ, који је у пиву, макар да би га на лак начин могли производити и сами, и за прескупе га новце продавати странцима, те да нам још остане лепа пара у џепу, макар да волемо страно пиво.

У нашим крајевима има доста винограда, које наш народ колико толико уме обрађивати, а што му вино није удесно за спољашње пијаце, томе треба тражити узрок у незгодном руковању подрумарском. Но о томе ћемо обширније говорити други пут.

Ко уме да ради око произвађања меља, томе ће земљиште носити више вајде, него да ма што друго на њему обделава, јер кад је једаред већ засађен мељ, онда ће за целих 50 година при паметном раду свако јутро (1600 □ хватова) годишње давати чист приходни вишак од 200—300 талира. Кад су врло добре године, берба меља превазилази и куповну вредност поскупљег земљишта заједно с трошковима око обрађивања тог земљишта.

Тако још ту пре неке године продаван је товар меља по 600 талира, а рачунајући на једно јутро (од 1600 □ хватова) само 3 товара меља, то је онда једно јутро таковог мељовог сада доносило оне године 1800 талира!

Зато, наканите се и почните садити мељ, јер је и грехота и срамота, пити страно пиво у земљи, где се не сади мељ, макар да би ту красно успевао!

Положај мељовог сада.

Мељу најбоље прија онакав положај земљишта, где га јако не бију ветрови, дакле онде, где за леђима има брда, која задржавију владајуће ветрове, а то најбоље у тесним и ширим долама.

Каквоћа земљишта.

Где расте детелина луцернска, ту напредује и мељ. Њему све боље прија, што је дубља зрела земља и што је лакша та земља. Он најволе смољнасто пешчану земљу, ако има до 3 стопе дубљине. Кад су му пријатне околности, онда тера жиле чак на 2 хвата дубљине, као и детелина луцернска, а то му је у толико боље, јер му онда не може да шкоди ни најгрђа суша. Но мељ, као и луцерна, пропада тамо, где је влажна земља. Ако нема другог осим влажног земљишта, онда то треба најпре бар на 4 стопе дубљине осушити (дреновањем). Мељ је тамо најбољи, где расте на великом простору. За то сви мељови садови једне општине треба да су без пресецања заједно.

РАД У МЕЉОВОМ САДУ
прве године.

Спремање њиве.

По правилу, њива опредељена за мељов сад, треба већ у јесен са два плуга, који узастопце један за другим иду, да се пооре на 14 палаца дубљине; но ванредно то може да се учини и у пролеће. Кад се тако преорано земљиште одмори за неколико дана, онда се на свако јутро његово довезу 30 јаких возова ђубрета, што се површно подоре. Затим се њива дрљањем потпуно изравни, и тако је спремно за расађивање мља.

Ако је земљиште тешко и ако, особито у дубљини, не пропушта влагу, онда се мора рајолати, а то је, да се прекопа на 2—3 стопе дубоко, или ће на оним местима, где ће да дође поједини расад од меља, да се ископају рупе 2 стопе широке, у дубљину шиљато на 3 стопе дубоко. Пошто је из тих рупа избачена земља неколико дана тако лежала, онда се опет поравне рупе, и — ако земља није у снази, — уједно се и нагноји добрим постарим ђубретом од стоке. За ово гнојење доста ће бити на једно јутро 12 јаких возова ђубрета.

Обелеговање сада.

4 стопе, то је најбоље растојање мељових биљака једне од друге, но тако, да за сваку остане 16 □ стопа простора површине. Тако ће на јутро од 1600 □ хватова илити 57.000 □ стопа, стати 3600 појединих мељових лоза, у растојању од 4 стопе једна од друге. За обелеговање треба дакле спремити 3600 комада колчића, који су 3 стопе дугачки а дебели као палац (од старе врбе, парчићи од цепаног дрвета или гранчице), па их с једне стране зашиљити. На најдужој страни сада убоду се у истоме правцу 5—6 са свим правих мотака, а међу овима у истоме правцу и у растојању од 4 стопе ударају се колчићи. Покрај овог првог реда, но 4 стопе даље од њега, опет се исто овако ради, само с том разликом, што се ту ударају колчици тако, да дођу као у средину оних од првог реда, па да изгледа, као да су у троуглу. У трећем реду, који је опет 4 стопе даље од другог реда, ударају се колчици онако, као у првом реду, а у четвртом реду као у другом реду.

Но за сигурност, да би сви редови стајали у правоуглом правцу, морају се и по преко у правом углу намештати мотке, а колчици на дубљину од 1 стопе управо на доле треба овако да су поударани:

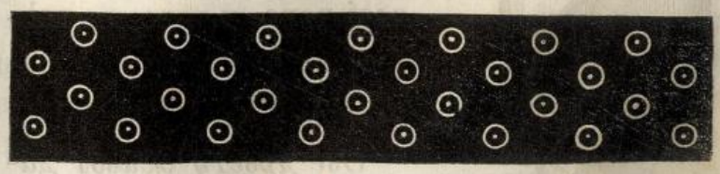

(Наставиће се.)

Воћарство.

(Наставак.)

Оплемењавање.

Има сијасета разних начина оплемењавања воћака, али при томе само једно је главно начело, од ког зависи напредовање сваког оплемењавања. Кад пресечеш грану, наћи ћеш у средини дрво, споља кору, а између дрвета и коре обично не видиш ништа, а баш тамо је скривен живот. Између коре и дрвета сваког се пролећа и у доцне лето пење свеж сок, тиме постају нове ћелијце, које се угусте и до зиме начине нов дрвени слој, годишњи обруч; исто тако створи се и нов слој коре, која се у виду лике изнутра приљуби на стари слој коре, и тако све већма напоље истискује најстарије слојеве коре.

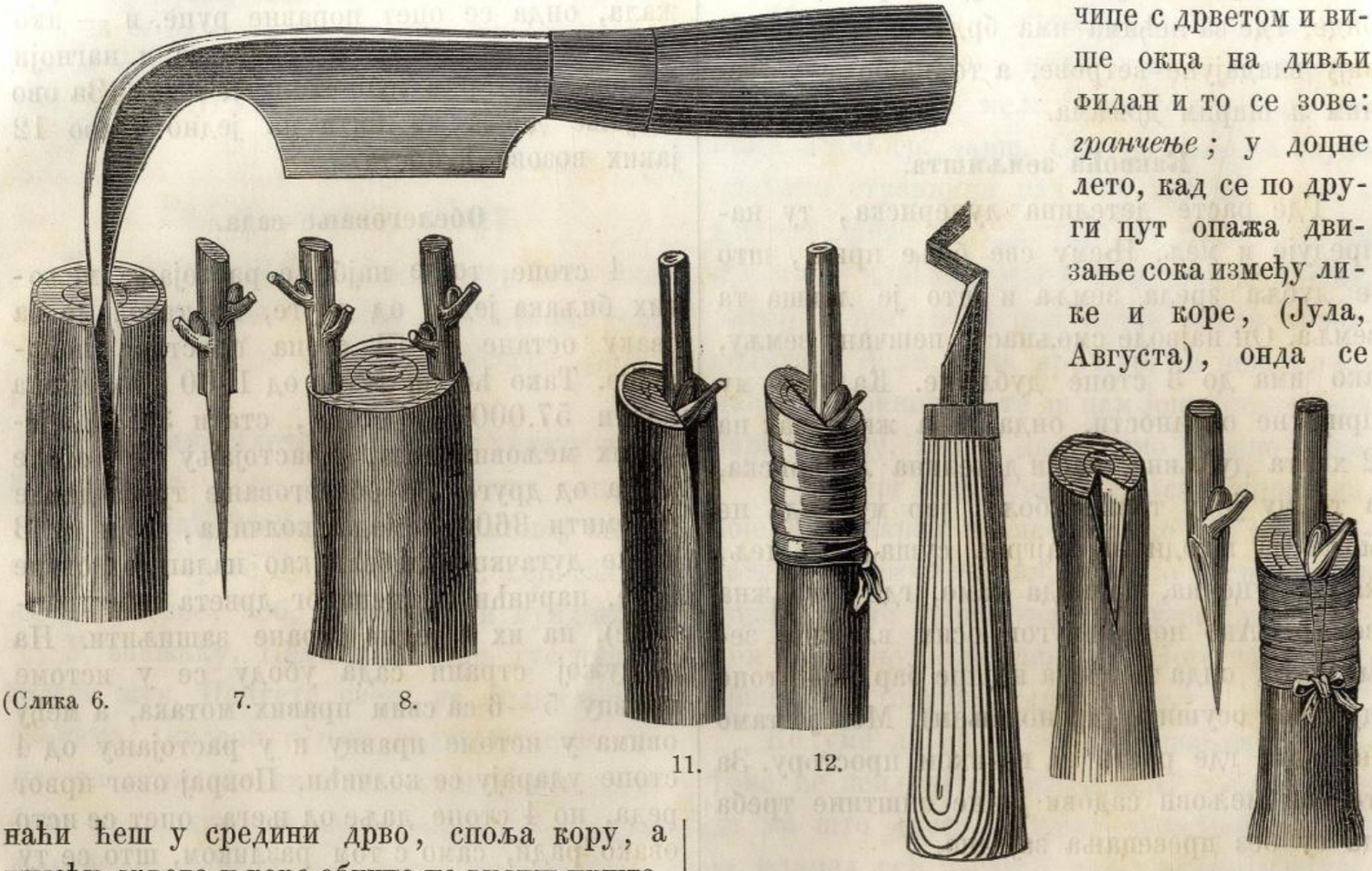

(Слика 6. 7. 8. 11. 12. 13. 14. 15. 16.

(Сл. 9. 10.

Ове дрвету живот давајуће ћелијце дивљег фидана и племените гранчице при сваком оплемењавању морају таман да су наслоњене, приљубљене и једна на другу умерено привезане.

Разни начини оплемењавања бивају или у пролеће или у доцне лето. У пролеће, кад дрва пођу у сок, мећу се племените гранчице с дрветом и више окца на дивљи фидан и то се зове: *гранчење;* у доцне лето, кад се по други пут опажа дизање сока између лике и коре, (Јула, Августа), онда се само поједина племенита окца умећу између коре и лике дивљег фидана, а то се зове: *очење.* Најобичнији начини оплемењавања јесу:

1. **Гранчење у цео расцеп.** С дугачком оштром страном ножа за цепање (Слика 6.) расцепи право отсечени дивљи фидан на 1 ½ палца дубоко, уклешти у њ зашиљену племениту гранчицу (Слика 7.) на једну страну расцепљене пукотине тако, да дође лика на лику (Слика 8.); с повезом од памука, што је намазан дрвомазом, рана процепа чува се од шкодљивог утицаја ваздуха.

2. **Гранчење у полу расцеп.** При овом начину каламљења оштрим се ножем направи само полу расцеп (Слика 9.), у који се троугласто зашиљена племенита гранчица (Сл. 10.) утури (Сл. 11.) и опет се омота памучним повезом, што је дрвомазом омазан. (Сл. 12.).

3. **Кундачење са справом, што се зове козја нога.** То је од прилике као и гранчење у полу расцеп, само што се у место полу расцепа, из дивљег фидана гвожђем (Слика 13.) исече троугласти изрезак (Сл. 14.), на који се племенита гранчица (Сл. 15.) јако привеже (Сл. 16.).

Сл. 17. 18. 20. 19. 21. 22. 23. 24. 25.

4. **Венчавање (спајање).** Коси отсек племените гранчице на исто таки отсек дивљег фидана (Сл. 17.) приљуби, свежи га памучним концем и омажи дрвомазом; при овоме начину лако зарасте племенита гранчица о дивљи фиданчић, али после неколико година при јаком ветру баш на месту спајавања лако се скр'а. Од овог начина боље је

5. **Инглеско венчавање.** (Слика 18.) а то ћеш научити, кад само добро погледаш слику. (4. и 5. начин може зими, месеца Јануара и Фебруара да се ради у не прегрејаној соби, само што се одма за тим мора изнети и добро затрпати земљом.)

6. **Просто кундачење.** По овом простом и изредном начину дивљи се фидан од земље на $^1/_2$ стопе, одсече, па му се онда на једној страни начини усек, а такав се исти одсек начини и на племенитој гранчици, па једно с другим с памучним концем свеже и сљуби и дрвомазом замаже (Сл. 19.). Ако дивљи фидан одсечемо мало на косо, онда према томе морамо одсек начинити и на племенитој гранчици (Сл. 20.) и овај последњи начин зове се

7. **Седласто кундачење.**

8. **Кундачење у кору** може само онда бити, кад је дивљи фидан у потпуном сочном току; на његовом одсеку дуж стабла (Сл. 21.) засече се кора, од које се коском, што је на ножу, ољушти од дрвета толико да се племенита гранчица (Сл. 22.) са својом свежом одсеченом страном може утурити; на слици 23. видимо, како ће бити спојено.

9. **Олучање** ретко бива и то само онда, кад је дивљи фидан у најбољем соку, а као што видимо на сл. 24. и 25. бива превлачењем цеви од племените гранчице преко одговарајући ољуштени дрвени део дивљег фидана. (Наставиће се.)

Врат у коња.

(Свршетак.)

Слика 5.) 6.)

Сланинасти врат (слика 5.) има одвећ угојен и дебео гривањ, који, кад стоји управо на горе, зове се *стојећи* сланинасти врат, на против зове се *висећи* сланинасти врат, кад му се гривањ већма привлачи на једну страну (слика 6.). У опште ова се форма врата налази само код простих коња и онда највише код ајгира. Коњи с оваком формом врата тешки су за руку и у толико им је већа мâна, ако су покрај тога одвише дебели и по целом осталом телу, а то свагда показује извесни степен ражнежености и слабости. Сланинасти врат мало нешто може да се излечи помесним знојењем или општим знојењем. Оваки коњи могу да се употребе само за лагано теглење.

Форма врата фамилијарно прелази обично само на ајгир-ждребчиће.

На врату коња показују се разне мâне и недостаци (слика 7.), као: *кврга потиљка* (1.), а то је изнајпре запаљени оток, што

(Слика 7.)

из разних узрока пређе у гнојење, па доцније тамо бивају зле и тешке за лечење шупље и цевне ране; *гривне красте* (2.), крастава болест на ивици гривња, што причини, да испада грива и да остају мали уједајући чирићи на кожи; *болесни перчин*, кад се из општих узрока болести гривња длака заплеће и замрси, а и сама је длака болесна, — но то може да буде и због месних утицаја, нечистоће и т. п.; *отоци жљезда увних* (3.), који могу бити или само запаљени или отврдли, па онда сметају свези слободног двизања главе с вратом; *оток жљезда повеска* (4.), као гуша, који лепо не изгледа, а поред тога може да причини тешко дихање; *жилна гуша* (5.), то је оток, што бива од рђавог пуштања крви, или као фистула жилна, што је рањава; *рапине* на горњем делу врата (6.), од разних оштрих маза против болести главе, очију, — или гола места — без длаке — на разним местима врата и то од шуге, лишаја и т. д.

Дуван.

(Наставак.)

НЕГА ДУВАН-БИЉА ЗА ВРЕМЕ ДОК РАСТЕ.

Раздробљавање и чишћење земљишта.

Дуванско поље свагда мора да је дробно и чисто од корова. Дакле мора се одма окопати, како се покаже коров, или после кишице, док не отврдне земља.

Ови послови морају се радити најосторожније, јер свака повреда листова *умањава* вредност добитну.

Да биљке право стоје.

Колико је игда могућно, биљке међу собом треба да стоје право у једнаком растојању. За то ваља сваку биљку, која би се прислонила на страну, привлачењем и гажењем земље около стабла изравнати, да при ветру не удара лист о лист.

Окрњавање вршака.

Дуван-биље истерује на своме вр'у велике цветне ките, а развијање ових кита јако црпи снагу земљишта. Даље листови дорашћују на стабло све донде, док се потпуно не развију цветне ките, али ти листови све ће бити у толико мањи, у колико их *више* има на стаблу, а што их мање има на стаблу, то ће и ти листови бити већи а и више вреде, ако иначе њихова количина стоји у доброме сразмеру потребне снаге земљишта.

Из овога само по себи се види, да је нужно, да се *што пре* са стабла уклоне цветне ките, које и тако нису ни за шта, и онолико листова с вр'а, колико мислимо да је нужно, — и пре него што би узалудно изцрпиле снагу земљишта, која треба да је ту за развијање осталих листова.

Кад дуван-биље дође до висине од 1 $^1/_2$ стопе, онда су на стаблу листови већ дошли до првог развитка, па се онда већ опажа зачетак цветне ките, кад отворимо средње листове, који су дотле били нагнути један према другоме и затварали ките и вр'овне листове.

Дакле треба ове затворене листове да отвориш, али да их не повредиш, и *да на вр'у стабла оштинеш будућу цветну киту заједно с онолико најмлађих листова*, колико мислиш да је потребно, да се остали листови добро могу развити.

Код велико лиснатог биља остави 16 до 24 листова, према снази земљишта.

Ситно лиснати баштовански дуван биће бољи у мирису, ако цветне ките окрњиш тек онда, пошто су се већ са свим развиле.

Цветне ките као и окрњени сувишни млади листови не могу се ни за шта употребити.

(Наставиће се.)

Жир.

(Наставак.)

Други и врло чудновати плод раста је шишарица, што се употребљава за бојадисање и за мастила. Сваки је од нас приметио лети на растовом лишћу неку округлу масу од величине лешника. Где које оваке шишарице тако су лепе као јабука у маломе на коју и личе по своме месу. Заиста ако је расечете, ви ћете видити, да је изнутра свежа, тврда и сочна као јабука; али је у њеној средсреди у место зрна, или јајце или бео црвић. Но ако и с највећом пажњом разгледате ту јабучицу, опет нећете наћи ни најмањег трага рупице, кроз коју би могло ући јајце или црвић. Сад ћу да вам причам, како је то јајце или тај црвић могао ући.

Та лепа јабучица, што се зове шишарица, није природан производ раста, већ његов болешљив израст. Ево како то бива: нека гурава мува, мрке боје, дође на растов лист, па са жаоком, коју пушта из трбуха и које вр наличи на вр стреле, она засече растов лист и положи у ту раницу неку љуту течност. Раница има на дрво онај исти утицај, што на нас уједац пчеле или осе: лист добије запаљење па отекне; сок му излази кроз пресечене судове на раници, отврдне на ваздуху, изокругли се, и тако бива шишарица, у средини које налази се јајце, што је снела мува. Кроз неко време јајце се отвори и из њега измили црвић, који не само да је савршено сигуран од сваке незгоде, него се још и храни зидовима свог затвора, докле год не заспи за време зиме, а идућег се лета не претвори у муву.

Ако наберете неколико тих шишарица, видиће те месеца Јуна или Јула, како из ње излази мала, гурава и гарава мува. Неки пут бива и то, да из шишарице изађе нека лепа мува, црне, светлеће боје. То за цело

није дете оне гураве муве. Заиста не! Ту се догодило нешто чудновато. Пошто је гурава мува снела јајце и већ се направила мала шишарка, дође на исти лист друга лепа и весела мува, скакуће и весели се; па кад опази шишарицу, скочи на њу, убоде га својом жаоком па одма лодети. Шта је то она учинила? Готово ништа. Она је просто снела јајце баш у средину шишарке покрај јајцета гураве муве. Ево шта онда бива: јајце гураве муве излеже се најпре, а црвић, што из њега изађе, као какво јагње пасе око себе зидове своје кућице; друго се јајце излеже доцније: то је курјак; он не једе унутрашњост кућице; он не може да поднесе таку храну; али он се привеже за другог црвића и сиса га без сажаљења. То сирото јагње ма колико да једе, опет не може да се угоји; јер други црвић — курјак — одузима му све сокове; али опет зато неће да га поједе, јер би за тим морао умрети од глади. Пре него што ће да заспи на целу зиму, он се баци на несрећног црвића и поједе га. Затим заспи. Почетком пролећа претвори се у ону лепу муву, коју смо већ описали.

Али шишарица од обичних растова не употребљава се за бојадисање материја и прављење мастила. Права шишарица долази нам са истока. Она се купи с раста, кога изобилно има у средњој Азији и на острвима Архипелага. То је мало дрво, а његово стабло ретко бива више од једног хвата. Шишарица, што се на њему развија, бива велика као ора; она је тврда, дрвенаста и сасвим рапаве површине. Она се бере пре него што је инсект измислио из ње, јер се она после тога суши и губи део оне материје што бојадише.

Има још нека врста раста, што нам долази из Америке, и сад је аклиматизована у Француској, а даје врло лепу жуту боју, добро примљену у трговини. То је лепо, величаствено дрво, а у његовој кори налази се жута боја, савршено налик на лимуново жутило. Ова боја употребљава се за бојадисање кожа, свиле, вуне и замењује пастел.

На једној врсти раста живи крмез-стеница, врло полезан инсект, који је био једини за црвену боју, пре проналаска Америке.

Раст, на коме живи крмез-стеница, сасвим је мали; он расте у џбуновима, не бива виши од $^3/_4$ хвата, и неби био од никакве ползе, да на њему не живи крмез-стеница.

Крмез је врло знаменити инсект, како по лепој боји, што нам даје, тако и по свом начину живота. Мужак има два крила, већа него што му је тело, и покривен је белим паперјем; женка нема крила. Њено тело је јајасто округло, озго пљоснато а одозго испупчено, састављено од многих прстена угасите боје и покривено белим паперјем. У младости крмез-стеница врло је жива, трчи овамо онамо по лишћу, тражећи себи храну; али чим буде паметнија, а то је после 30 дана, она са свим изгуби своју живост, забоде своју сисаљку у кожицу листа, и остане у томе положају, докле год живи. Онда је она велика, колико главић од чиоде, и одсад почиње да се гоји. Она се не миче, само јој сисаљка ради; она сиса сок листа и приметно дебља, али не толико од хране, колико од јаја. Женка најпосле дође до величине малог грашка и снесе стотинама јајца. Али она не доживи, да јој се јајца излегу; с наступањем зиме она умире, но опет остаје везана за лист. Природа се побринула за мале животињице, што се излегу почетком пролећа. Лешина њихове матере служи им у место куће, а прва им је храна унутрашњост њена. Ево жалосног примера себичности неке хрђаве деце! Мале крмез-стенице излазе из своје кућице, трче по лишћу и живе онако, као што су им живели и родитељи.

Јајца у осушеној стеничиној лешини, угасите боје, била су једина црвена кармин боја; али од проналаска Америке претпоставља јој се коченила, што се много лакше добива.

Крмез-стеница била је позната још за времена Мојсија; у Индији се она употребљавала у најстарије доба за бојадисање свиле; била је позната Грцима и Римљанима, а Плиније вели, да су житељи садашње Шпањолске плаћали половину свог данка Римљанима у крмез-стеници. Крмез-стеница скида се, кад су женке пуне јаја, па онда се лагано с листа стружу дрвеним ножем да падну у суд, који је подметнут; али треба на сваком дрвету оставити неколико њих због расплода. Оне се умртве у некој особитој фуруни, па се онда тако осушене продају.

(Свршиће се.)

Различности.

Практична канта за заливање.

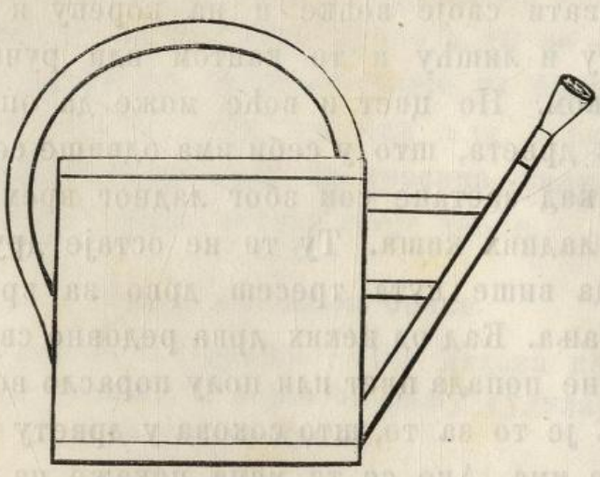

Обична канта за заливање има једну дршку за нашање а другу за коси положај, да би вода истицала из канте. У колико је већа овака канта у форми *округлог* цилиндра, у толико је тежа за нашање, јер због свог већег просека мора се удаљеније држати од тела, а то умори руку већма, него кад би у одвесном пруженом правцу носила много већи терет. Кад би хтели да више стане у канту, али неби хтели увећати попречни просек, онда би јој у место округле дали јајасту форму, као што слика *А* показује форму дна канте. *Попречни просек* округле и јајасте канте једнак је, али *просек дужине јајасте канте у пола је већи од округле,* дакле у пола стаје више у њу, а руке се при нашању могу да приљубе телу. Мала ће проба показати, да *умножена тежина* толико не умори, као кад се при ношењу терета рука ма најмање мора да удали од тела.

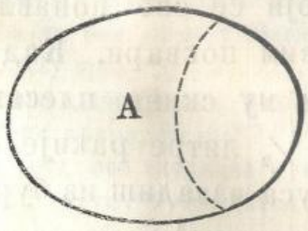

Клипови кукурузни — добра рана за стоку.

Окрњене кукурузне клипове досад смо мећали на ватру. Но ако их довољно раздробимо, онда су врло добра рана за стоку, а за раздробљавање има већ и справа. Такови раздробљени клипови на 5—6 сата пре рањења квасе се у води, па онда као рана кравља више вреде него ли трице, а за коње, макар само оквашени, и са две трећине зоби помешани, дају здраву рану у место сечке.

Кварење петролеума („гаса“).

Сада у трговину долази много кваренoг петролеума а то смесом разних уља са есенцијом петролеума. Ова смеса разних уља изгледа као прави петролеум, но врло је опасна, јер се лакше запали и судове развали. Прави се петролеум може познати овом пробом. У мали суд, који је скоро до вр'а пун ладне воде, успи петролеум, тако да покрије воду на дебљину сламке, па види, да ли ће се запалити пламеном од жигице. Ако је чист петролеум, он се неће запалити, ако ли је помешан, одма ће се запалити.

Да се не поквари кисео купус.

Површина киселог купуса у бурету хоће кад кад да се навуче смрдљивим плесњом, који се све понавља, па га најпосле са свим поквари. Кад ти је такав купус, а ти му скини плесањ, па на расољ сипај 1 ½ литре ракије свагда, кад нешто купуса извадиш из бурета. То повтори 4 пута. За тим ће ти купус бити врло добар и дуго ће да држи, а имаће мио, винасти кус.

Јевтина артија за копирање.

Белу артију за писање или цртање умочи или провуци кроз петролеум (течност она што гори у тако званим гас-лампама), тиме ће артија да постане провидна. А кад доцније ту артију са свим осушиш над мангалом или топлом гвозденом фуруном, она ће одма да поврати своју првашњу боју и непровидност, па онда на њој можеш да радиш чак и с бојама.

Да кожа никако не пропушта влагу.

У 8 делова кључалог олаја постепено растопи 2 дела гута-перче, 6 делова жутог воска, 25 делова свињске масти, 10 делова венецијанског терпетина, 1 део шпермацета, најпосле додај 20 делова сподиума (прашак од изгорелих костију), па све то донекле добро промешај и остави док још једаред узаври. Кожа (од обуће горња кожа, ђон и шав) треба да је одвећ сува, па се онда горња смеса умерено угрејана четком више пута маже преко обуће: што више то боље. Тек кад се та смеса сасвим осуши на кожи, онда можеш обућу виксати или лакирати.

Брашно од варива за леб.

Одавно су већ људи кушали да употребе за леб брашно од боба, пасуља, граха и т. д. због штедње, али свагда с рђавим успехом. Но ако се то учини на следећи начин, онда ће леб бити сочан, сладак и неће се моћи разликовати од шеничног леба. Узми 33 делова брашна од обичног ма ког варива, 65 делова шеничног или ражног брашна и 2 дела соли, па умеси, као што си то радио и одпре.

Опадање цвета и воћа

бива или због недостатка или због сувишног сока у дрвету. Сок, што је нуждан за рану цвета или воћа, губи се кад је дуга суша, а дрво стоји у мршавој или песковитој земљи. Ту је једино сретство, *заливање*. Макар да је цвету нужно ведро и топло време, то му опет потребује и топла киша. Скоро са сваке воћке отпашће највећи део прецветаног воћа, ако скоро после прецветања не буде топле кише. Дакле не треба узалудно чекати на ту кишу, већ још за време цветања добро заливати своје воћке и на корену и по цвету и лишћу и то кантом или ручним шмрком. Но цвет и воће може да опада и са дрвета, што у себи има одвише сока, или кад застане сок због ладног времена или ладних киша. Ту ти не остаје друго, но да више пута тресеш дрво за време цветања. Кад од неких дрва редовно сваке године попада цвет или полу порасло воће, онда је то за то, што сокова у дрвету одвише има. Ако се та мâна покаже на ниско резаној воћки, онда то долази од погрешног и сувишног резања, за то је остави једну годину на миру, па ће на њој да сазри плод. Висока дрва што имају такву ману, стоје или у одвећ масној земљи или имају сувише ране, овима ћеш осторожно дуж стабла врло површно да засечеш кору тако да им не повредиш лику.

Колико времена носе разне животиње.

На средњу меру, *кобиле*: $48^1/_2$ седмица или 340 дана, (ванредно 330 и 419 дана); *магарице*: неколико дана дуже него кобиле; *краве*: $40^1/_2$ седмица или 285 дана (ванредно 240 и 321 дан); *овце* и *козе*: скоро 22 седмице или 154 дана (ванредно 146 и 158 дана); *крмаче*: преко 17 седмица или 120 дана (ванредно 109 и 133 дана); *кучке*: 9 седмица или 64—65 дана; *мачке*: 8 седмица или 56—60 дана. На јајима седе — *квочке*: 19—24, али обично 21 дан; *ћурке*: 26—29 дана; *гуске*: 28—33 дана; *патке*: 28—32 дана; *голибице*: 17—19 дана.

Корен дрва.

Многа дрва пропадају од болесног корена, кад овај труне у земљи, или кад га нагризу животињице. Но како се под земљом не може видити корен, то се не може ни лечити. Али из искуства се зна, да за чудо брзо оздраве скоро са свим пропала дрва, ако се јако залију сапуњавом водом, у којој је прано бело руво, а то по свој прилици за то, што дејствује на болесни корен. Ко год има воћњак или воћке у башти, нека ту воду не просипа узалудно, већ нека с њоме залива своје воћке.

Смола за пивске бечке.

Растопи осторожно 100 делова колофоније (смола, с којом се мажу гудила) са 2 до 3 дела чисте масти.

Г. *Ђ. А. ПопаМ.* у *Неготину*. Семе цвећа с кратким упутством послало Вам је заведење економије топчидерске.

Г. *А. К. Ш.* у *Крушевцу*. Бр. 1. „Тежака“ послат је свима општинама преко надлежне надзорне власти. За семе је наређено да Вам се пошље.

Г. *М. Б. П.* у *Алексинцу*. Бројеви „Тежака“ шиљаће Вам се уредно. Бланкете диплома сад ће да се израђују; како буду готове слаће се свима члановима.

Г. *Н. БМ.* у *Смедереву*. Бр. 1. „Тежака“ преко надлежне власти послат је свима општинама, а идући бројеви Вашим ће претплатницима редовно долазити. Хвала Вам.

Г. *С. М. Ђ.* у *Неготину*. Да ли оне речи у Вашем писму: „спомоћно друштво за пољску привреду у J.....“ значе, да се тамо у смислу устава „друштва за пољску привреду“, установила „*подружина* пољопривредна“?

Г. *Ј. Ј. Н.* у *Каменици*. За труд око скупљана суме од 10 претплатника на „Тежака,“ друштво безплатежно даје чланство помагачко: но не би требало заштевати, да се за скупљених 18 пренумераната даду *два* чланства помагачка па још и лист безплатно.

Г. *В. П.* у *Ариљу*. Бројеви „Тежака“ послати су Вам; зашто их досад нисте примили, не знамо. Изнова Вам се шаљу опет сви бројеви.

Г. *М. А.* у *Неготину*. За семе је већ доцкан овог пролећа, јер га је требало раније набавити, а то није могло бити, што се друштво тек сад установило. Све остало биће по Вашој жељи.

Г. *А. П. Пожаревцу*. За лист и чланство биће онако, како желите; за семење је доцкан.

Позив на претплату.

С овим бројем „*Тежаку*“ се навршује прво тромесечије.

Сада му се отвара предплата од 1. Маја до последњег Октобра о. г., и учтиво се позивају родољуби који га још досад нису држали, да на њ претплате на идућих *шест месеца*, а за то време стаје „Тежак“:

За Србију . . . . . 20 гр. чарш.
За аустриско-угарске земље,
заједно с поштарином . 2 ф. а. вр.

Скупљач претплатника може бити свак, коме верују људи.

Који од гг. скупљача пошље **шест** *месечну* претплатну суму на **десет** егземплара „Тежака“, онај *безплатно* до свршетка Октобра о. г. *постаје члан помагач „друштва за пољску привреду.“*

Писма с претплатном сумом (из Србије неплаћена, са других пак крајева франкована) ваља адресовати: *„Друштву за пољску привреду у Београду.“*

ПОЗИВ*)

на ванредни главни збор „друштва за пољску привреду“.

Познато је нашем читајућем свету, да је влада наша одобрила, да се у Београду оснује „друштво са пољску привреду,“ и да је устав тог друштва потврдила.

Ово како је учињено, друштво се прогласило за установљено, изабравши привремено одборнике и званичнике, који су радњу друштвену предузели и позив издали за уписивање чланова и предплатника на друштвени лист „Тежак.“

Овом позиву народ је наш, свестан о великој потреби и користи оваке установе, одазвао се усрдно, јер за време само од два месеца, друштво броји близу 300 чланова.

Но да би се друштво сходно свом уставу стално уредило и посвршавало неке хитне послове, који у круг радње главног збора спадају, одбор је „друштва за пољску привреду,“ на основу §. 23. устава свог, закључио у седници на Благовести држаној, да се

ванредни главни збор држи дана једанаестог Маја ове године пре подне.

Овај збор по одобрењу Г. Министра Финансије, држаће се у **Топчидеру.**

Зато подписани сходно §. 29. устава друштвеног, има част позвати сву Г. Г. чланове, били они редовни, утемељачи или помагачи, да изволе у горе одређено време и место на овај **први** главни збор доћи, где ће се ови предмети на претрес и решење изнети:

1. Све што је одбор у име друштва радио, поднеће се на накнадно одобрење;
2. Пословни ред треба прегледати и одобрити;
3. Да се одобре услови под којим ће одбор уредника (и секретара) у друштвену службу узети;
4. Бираће се више редовних чланова, како би се умна снага друштвена умножила;
5. Предложиће се нека измена §. 9. устава друштвеног;
6. Изнеће се предлог „техничарске дружине,“ односно на здружење са пољско-привредним друштвом; и
7. Ако би какав важан и за пољску привреду користан предлог од подружина учињен био, а по природи његовој било би штетно одложити га до редовног главног збора.

У Београду, 10 Априла, 1869. г.

Председник друштва,

М. Спасић.

*) Због овог позива и због наступајућих празника овај лист излази у 10 дана раније. Уредн.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ М. МИЛОВУК.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена.

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

10. Маја, 1869. **ГОДИНА I.** **Број 7.**

Садрж. Календар за Мај. — Имена чланова помагача „друштва за пољску привреду“. -- Радња „друштва за пољску привреду“. -- Вештачко расплођавање и гајење риба. — Међ (наставак). — Воћарство (наставак). — Свиње. — Жеље и жалбе. — Жир (свршетак). — Позив подружине шабачке. — Позив на ванредни главни збор „друштва за пољску привреду“.

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ МАЈ, 1869.

Седмични дани			Дан		Дан		Дан		Дан	
1.	Четвртак	Јеремија пророк.	8.	Јован еванг.	15.	Пахомије велики.	22.	Василиск муч.	29.	**Спасов дан.**
2.	Петак	Атанас. патр. ал.	9.	П. мошт. св. Ник.	16.	Теод. и Јефрем.	23.	Михаил преп.	30.	Исакије далм. пр.
3.	Субота	Тимотије муч.	10.	Симон Зил. ап.	17.	Андроник апост.	24.	Симеон. и Ник.	31.	Ермије апостол.
4.	**Недеља**	*Пелагија преп.*	11.	*Кирил и Метод.*	18.	*Теодот и Петар.*	25.	*III. обр. гл. Прет.*		
5.	Понед.	Ирина мученица.	12.	Епифан. и Никод.	19.	Патр. Е. П. Кор.	26.	Карп апост.		
6.	Уторник	Јов. многостр.	13.	Гликерија муч.	20.	Талалеја муч.	27.	Терапонт свшм.		
7.	Среда	Акакије муч.	14.	Исидор и Мак.	21.	**Конст. и Јел.**	28.	Никита препод.		

Прва четврт 6. у 10 сах. 46. мин. ноћу. — Пун месец 13. у 4. с. 39 мин. по подне. — Последња четврт 21. у 8 сах. 38 м. изјутра. — Нов месец 29. у 5. с. 8 мин. изјутра.

ИМЕНА ЧЛАНОВА ПОМАГАЧА „ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

(Оним редом, како су се друштву пријавили.)

289. Г. *Лазар Павловић*, учит. у Манастирици.
290. „ *Александер Протић*, практ. среза пожаревачког.
291. „ *М. С. Исаковић*, телегр. у Неготини.
292. „ *А. С. Мијатовић*, учитељ трњански.
293. Г. *Владимир Поповић*, учитељ у Ариљу.
294. „ *Илија Маргетић*, начал. одељења и глав. казнач. мин. фин. у Београду.
295. „ *Димитрије Атанасковић*, секр. у министарству финансије у Београду.

296. Г. *Коста Лекић,* рачуноиспитатељ министерства финансије.
297. „ *Алекса Спасић,* секрет. администр. одељења у министар. финанансије.
298. „ *Милисав Миловановић,* ванред. бројач управе фондова.
299. „ *Коста Н. Х. Селаковић,* II. књигов. одељ. казнач. у мин. фин.
300. „ *Павле К. Михајловић,* практ. у мин. финансије.
301. „ *Живко Недић,* I. ванред. књиговођа одељ. казн. у мин. фин.

Радња „друштва за пољску привреду.“

ШЕСТА СЕДНИЦА

Одбора „друштва за пољску привреду“,

држана 26. Априла, 1869.

23.

Реши се у одбору, да се књиге „Путовање по јужнословенским земљама“, од госпођица: Макензије и Ирбије, које је друштву поклонила Његова Светлост, уступе г. Велимиру Валожићу књижару, да их он за рачун друштва продаје по цени од 3 цванцика комад, и да се на то име даде г. Валожићу 25% провизиона.

24.

С хвалом би примљено одобрење г. Министра Финансије од 8. тек. м. Е№ 1158, по ком „друштво“ може држати свој ванредни главни збор 11. Маја ове год. на дршавном земљишту у Топчидеру.

25.

Решено је: да се научним друштвима и библиотекама ученика виших и средњих школа може давати по један лист „Тежака“ бесплатно, и то последњима на особено захтевање; а тако исто и уредницима у замену.

26.

Усвоји се позив „Подружине за пољску привреду у Шапцу“, којим се позива народ у округу шабачком, да притиче у помоћ подружини а тиме и друштву, на постижење цели његове, с тим, да се исти позив стави најпре у „Тежак“ а после да се у 100 комада отисака засебно наштампа и подружини у своје време пошље.

27.

Прочита се и усвоји пословни ред друштва за пољску привреду, који је по пређашњем наређењу одборовом израдио г. М. Спасић, председник истог друштва, с том одлуком, да се поднесе ванредном главном збору на одобрење.

Вештачко расплођавање и гајење риба.

У новије доба, има томе око 14 година, подигнуто је по Европи много завода за вештачко расплођавање риба. Но прво место заузима хинингенски завод, који је установљен у Француској још 1825. године. Тај завод лежи у долини Рајне, не далеко од Базла, и тако је велики, да се у њему могу гајити 8 милијона младих рибица. Тај је завод рад тога, да се у Француској рибом од доброг соја множе све реке и језера, у којима је мало има. Икра (ајвар) се оплођава или у самом заводу или се купује од швајцарских и германских рибара. Такових завода, као што је хинингенски, у новије доба много је установљено по Германији, Белгији, Холандској, Инглеској, Шведској, Норвешкој, и Русији, неки чисто због спекулације, а неки опет ради опште користи. Најпосле установљено је много клубова и устроила су се многа друштва, којима је задатак да усавршавају вештачко расплођавање риба и да по народу распрострањавају знања о гајењу риба.

У Финландској је установљено особено инспекторство, коме је дужност свакога лета путовати по земљи, и давати савете свакоме, како се вештачки расплођавају рибе и старати се делом и речима, да се у земљи подижу рибњи заводи.

Вештачко гајење неких сојева риба особито је било развито у Римљана, који су трошили грдне новце, подизајући велике рибњаке рад неких лепих сојева риба; воду су у рибњаке доводили с мора или језера. Но вештачко расплођавање риба, што најпре вештачки оплођава икру (ајвар) и вештачки је негује, док се не излеже, познато је тек

у новије доба. Као што се сваки нови проналазак приписује различитим људима, тако је и вештачко расплођавање риба дало повода многим распрама о томе, који је први дошао на ту мисао. Има доказа да је још у 14. веку Француз Пентон вештачки оплођавао рибљу икру; но то онда није занимало никога па се тако и забацило.

Први је начинио рибњак за вештачко оплођавање икре и гајење младих рибица, и први је печатао о томе расправу Јакоби (Прајс), у почетку друге половине прошлог века. Но заводи, који су се за тим подизали, нису задобили велику пажњу.

Мавро Рускони у Италији и Карло Фохт у Швајцарској, занимали су се вештачким оплођавањем риба ради научних цељи, то је, да виде, како се развија рибица из икре. У то доба многи инглески сељаци, које је руководио знаменити јестаственик Агасиц, почеше вештачки оплођавати рибе, да би гушће населили реке, што теку кроз њихову земљу. 1842. године Реми, француски рибар, који ништа незнађаше о одкрићу Јакоба, дође на мисао вештачког оплођавања риба. Он је своју мисао и остварио. Од тог доба париска академија наука обратила је на то особиту пажњу и вештачко оплођавање риба поче се ширити и приносити велике користи.

Ево у чему се састоји вештачко оплођавање риба. Треба прво имати два сува суда са равним дном, где се икра може шире простртн и лакше помешати млечцем. Рибе, намењене за оплођавање, морају бити велике, здраве и са зрелим семеном. Над једним судом држи се женка с увијеном крпом око главе (женка има икру) да не би исклизла из руке, и обрнутом главом на горе с једном руком, а другом се руком таре полако по трбуху, да испусти зрело семе; у исти пар, други човек исто тако држи мужака (што има млечац) од истог соја, над другим судом. Кад је то учињено, онда треба млечац (семе од мужака) помешати с водом и с њим полити икру. Вода мора бити чиста и да је по могућности оне степени топлоте, при којој риба леже икру. Тако ће се сва икра (ајвар) оплодити, само сва та ствар треба да се ради брзо, то је, да се не одуговлачи извлачење семена и оплођавање.

Ако је врло крупна риба од које се семе извлачи, онда треба да око тог оплођавања раде 3—4 човека, и то око сваке рибе по двојица, т. ј. један да држи рибу за главу, а други за реп и да је таре по трбуху. Женке неких риба не пуштају сву икру на једанпут; таке рибе треба пустити у воду и други дан опет повторити тарење — тако ће она и осталу икру испустити. Мора се казати још и то, да је млечац од једног мужака доста да оплоди икру од неколико женака; а семе мужака сазрева врло брзо, тако, да мужак може користити неколико пута за оплођавање икре од неколико женака.

Оплођен је ајвар мутан али само кратко време, а после се избистри (светли); неоплођени ајвар не избистрава се и остаје мутан. Такав неоплођен ајвар мора се полако и осторожно покупити и избацити, јер ће он покварити остали (оплођен) ајвар.

Оплођена јајца (икра) чувају се док се не излегу. За чување икре служи подугачак и прост дрвени сандук, што с обе стране има довољно густо решето од пруђа или од жица да не би могле животиње (као рачићи и т. п.) улазити, да икру једу. У таком сандуку треба разредити ајвар (икру) да се зрна недодирују једно с другим и спустити га на тихо и чисто место дна реке (или поточића) а да није сасвим дубоко место. Сандук сваки дан треба обилазити, јаја (ајвар) од талога четкицом очистити, и искварена пенцетом (врло малим кљештицама) избацити, јер ова кваре здрава, ако се оставе. Летња јаја (ајвар)

излегу се за 10—30 дана, а зимња — за 2—6 месеца.

Кад се рибе излегу, оне имају довољну рану за време од 3—8 недеља, док им се не усише жута кесица, но у то их време треба чувати од других риба, рака, инсеката, и и т. п. да их не поједу. Зато се за то време чувају или у онаким судовима, каки се употребљавају за лежење ајвара — или у каналчићу, кроз који протиче вода. Каналчић мора бити патосан цигљом и да је са свим чист, да нема у њему биљака, што могу рибицама привући врагове.

Кад у рибица нестане жута кесица, онда ако су назначене за насељавање (попуњавање) река и језера, треба их пустити у њих; ако се жели рибом напунити рибњак, у циљи спекулације, онда се морају вештачки ранити свежом крвљу, плућама, месом од жаба, и т. д. све то мора бити исецкано на ситно. Парчиће те ране, што падну на дно, треба удалити, јер ако се усмрде, онда кваре воду. У опште треба рибњаци тако да су удешени, да се у њима налази рана за рибу: инфузорије, гусенице, и т. п., јер је врло тешко дуже време многу рибу вештачки ранити; или треба у рибњаку са скупом рибом да се налази и јевтина, тако да се прва може ранити другом.

Оплођена јајца (ајвар) могу се преносити на удаљена места; најбоље је време за тај посао онда, кад се на ајвару покажу две црне тачке — то су очи. За такав ајвар треба узети кутију и на њено дно метнути један ред влажне маховине, на маховину један ред ајвара; опет један ред влажне маховине, и т. д. Кад се кутија напуни, онда је треба затворити тако, да капак здраво не притисне на маховину, јер се тако ајвар може покварити. Ако се у зимње време ајвар преноси, онда треба кутију у којој је ајвар, турити још у једну другу кутију, што је изнутра обложена сувом маховином, да ајвар не промрзне. Таку кутију, кад дође с пута, треба неколико пута полити оном водом, у коју ће се тај ајвар турити, а после, кроз један сахат може се у њу ајвар изручити. Тако ће се маховина подићи на воду и лако ће се сабрати. [1])

Морамо се надати, да ће се и наше правитељство постарати да установи у нашој земљи друштва за вештачко расплођавање риба. Тиме ће наше реке постати богатије рибом; тиме ће се у нас подићи и већа трговина с њом. [2])

А. Вучковић.

Мељ.

(Наставак.)

Расађивање меља.

Мељово растиње умножава се сађеницама, од прилике онако, као рен. Мељова сађеница,

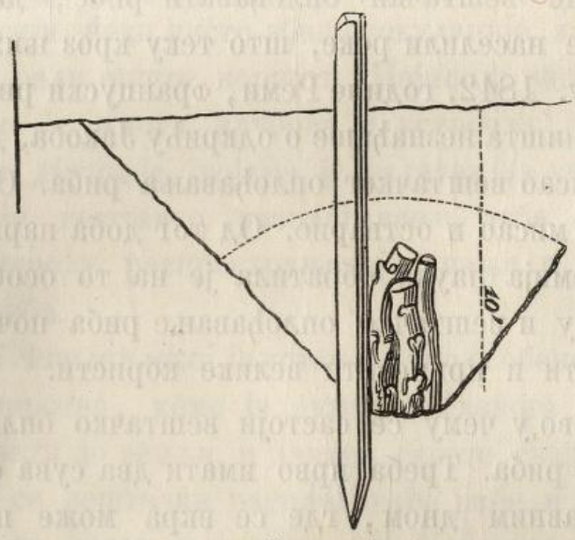

(Слика 2.)

[1]) Кад смо почели уређивати овај лист одма смо помислили, да опширно разложимо начин оплођавања и гајења риба. То ћемо учинити, кад добијемо слике, којима ћемо јасно показати и оно, што је тешко тумачити речима. Уредн.

[2]) Да „друштво за пољску привреду“ није још тако младо и нејако, оно би могло предузети такав посао; но за сад се од њега то не може ни зактевати. Ако би пак правитељство у општу корист, али у маломе хтело одпочети с установом таког рибњака, то би по нашем мишљењу било удесно место, у топчидерском рибњаку, што је пред старим парком крај друма. Уредн.

с којом се сад први пут засађује, то је мељове лозе онај део, што расте *под* земљом и што се одсеца у мељовим садовима *сваке* године *до старог чокота,* 6 до 8 палаца под земљом, због истог узрока, као и код виновог чокота, да *не одивља,* већ да доноси племенити производ. Од ових сађеница за сваки поједини чокот међу се 3 комада, дакле на 1 јутро свега 10.800 комада, а ваља их набавити ма и скупље, само да су од најбоље сорте. У Чешкој, у вароши Сацу и у околини те вароши врло је изредан мељ, зато је најбоље оданде доносити сађенице а тамо хиљада стаје 1 до 2 дуката.

Од Ђурђева дне па до 8. Маја расађују се сађенице. Онда се свагда крај исте стране колца *управо на доле* ископају 10 палаца дубоке рупе, па се по 3 расада на дну рупе добро *притисну на колац,* да *не остану шупљине,* и покрију се на 2 палца са земљом. Остали део рупе међутим нека остане онако, како је (Сл. 2.). Сађенице су 4 до 5 палаца дугачке, дакле дођу 6 или 5 палаца под земљу, а морају да су тако дубоко, јер би *иначе слабо напредовале.* Ђубре никад несме да је баш на сађеници већ између једног и другог мора бити земље. Но на оно 2 палаца земље над сађеницом може да се метне зрело, распало ђубре, па ће то онда да *чува од суше* и *неће* дати да *земља отврдне.*

Обрађивање између редова.

Међу редовима мељовог сада ове се прве године саде *бургундске цвекле,* што су врло добра рана за стоку, а ко хоће да је прилежан у томе послу, и ако није баш са свим рђава година, то ће му дати толико прихода, да може *наплатити све трошкове* око сађења меља (Сл. 3.). За тај посао сеје се бургундска цвекла најпре на лејице, па се онда расађује по мељовом саду одма, како буде за расађивање. Сади се пак једна цвекла између два мељова расада, дакле долази на једно јутро

Расад цвекле +, меља ⊙

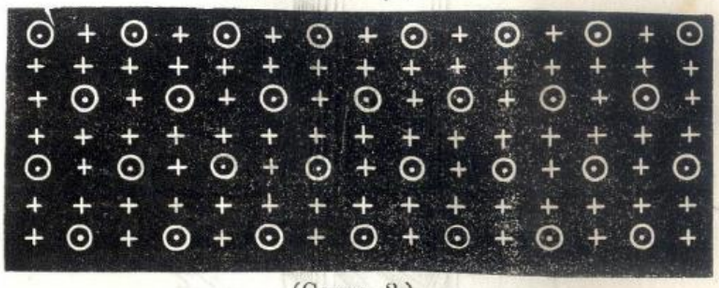

(Слика 3.)

14.400 цвекала, које при доброј неги и ако се чувају, да им се лишће не скида, лако долазе до тежине од 2 оке, дакле свега 28.800 ока цвекала на једноме јутру.

Нега мељова.

Кад изданци из мељових рупа порасту на 2 стопе дужине, одма их ваља омотати око мотака и за ове их привезати сламом. Веже се пак овако: Раденик клекне пред чокот и десном руком подигне сву лозу мељову, која унаоколо лежи по земљи, међутим левом руком *притисне* земљу око мотке,

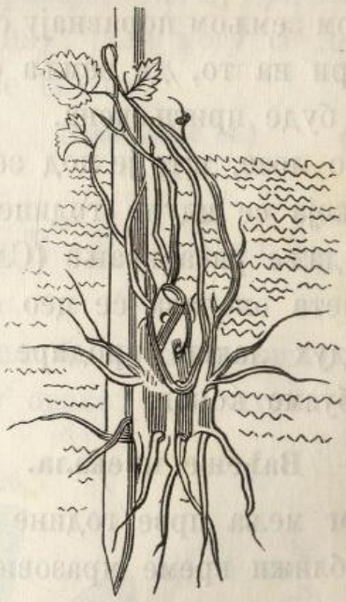

(Слика 4.)

да не *исчупа из земље или да не раздрма* сађенице са својим *слабим жилицама,* јер би онда кињале а можда и пропадале; затим мота лозу, у правцу *како се креће сунце,* око мотке, и за ову је привеже са струком од сламе; свакојако на свакој мотки треба да су бар две оваке везе (Сл. 4. и 5.).

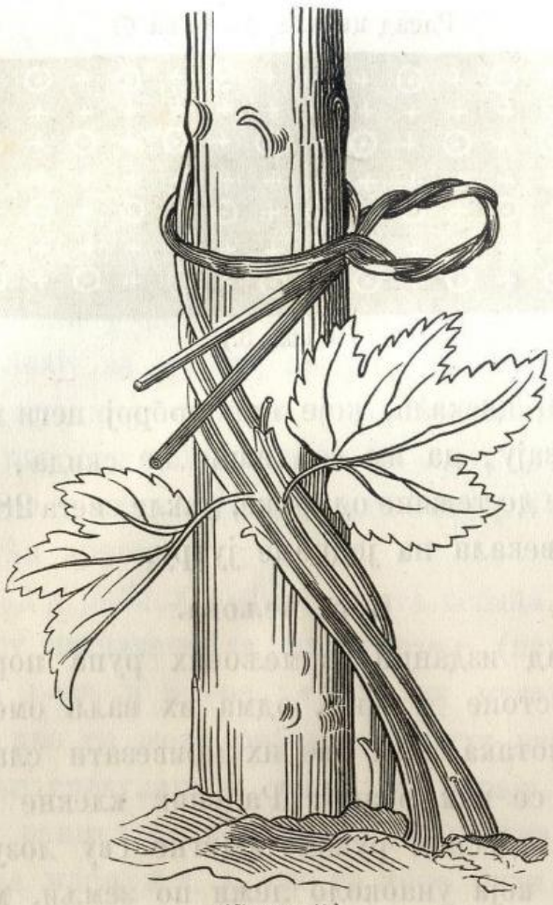

(Слика 5.)

Кад су већ привезане лозе, онда са одпре избаченом земљом поравнају се рупе и добро се мотри на то, да земља око и између лоза добро буде пригњечена.

Онај део лозе, што је под земљом, то је сађеница, која се идуће године може употребити за даље расађивање (Сл. 6.).

Преко лета окопава се цео сад 2 до 3 пут, да ваздух лакше продире у земљу, и да га не обузме коров.

Вађење цвекала.

Од самог меља прве године нема бербе. Кад се приближи време мразовима, *али не пре,* онда ваља вадити цвеклу. Кад је већ скупљена цвекла, онда треба извући све мотке а лозе одозго у чвор везати зато, *да би знали где стоји чокот.* Затим ћемо бацити на сваки чокот по једну вилу ђубрета, које ће са *зимњом влагом* оснажити земљу. Чворове лозе ваља провући кроз ђубре и усправити их. Најпосле с обе стране редова треба поорати, и тиме се свршава рад око меља прве године (Сл. 4. и 6.).

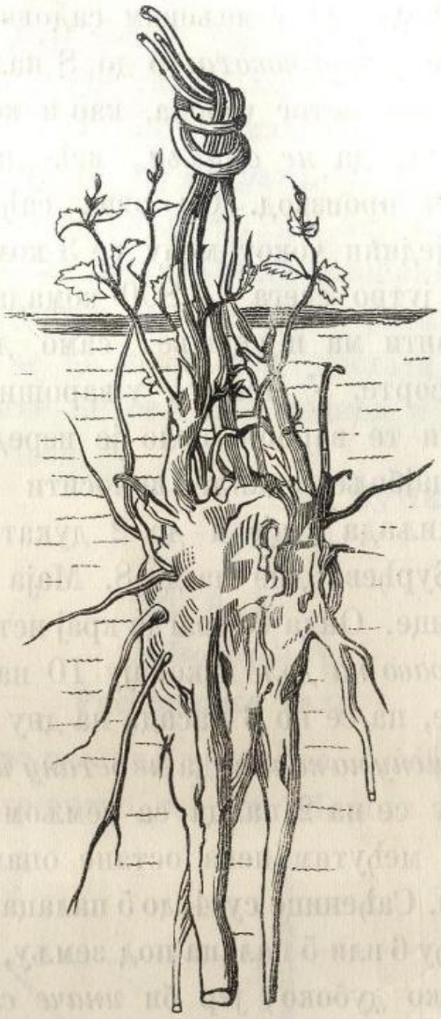

(Слика 6.)

Набавка алата и мотака.

Мора се набавити: 1.) Једно *гвожђе за бушење рупа,* а то је гвоздена мотка 3 стопе дугачка и 1 палац дебела, с којом је доле спојен као неки 2 $^1/_2$ палца дебели кундак, а овога опет доњи део, почевши од 6 палаца на ниже све се стањава, док не заврши подпуним шиљком; па онда сво то гвожђе дугачко је 4 стопе (Слика 7.);

2.) Једне *мердевине,* 9 стопа високе, одоздо 2 $^1/_2$ стопе, а одозго 1 стопу широке. Стражњи је део мердевина начињен од две мотке, које су горе састављене осовином што може да се помиче и једном пречном летвом (Сл. 8.);

3. *Једна справа за извлачење тачака,* а то је, 3 палца дебела и 6 стопа дугачка

мотка од тврдог дрвета, на којој је на 2 стопе висине одоздо јаким гвозденим обручем утврђена рубаста гвоздена кука. (Сл. 9.);

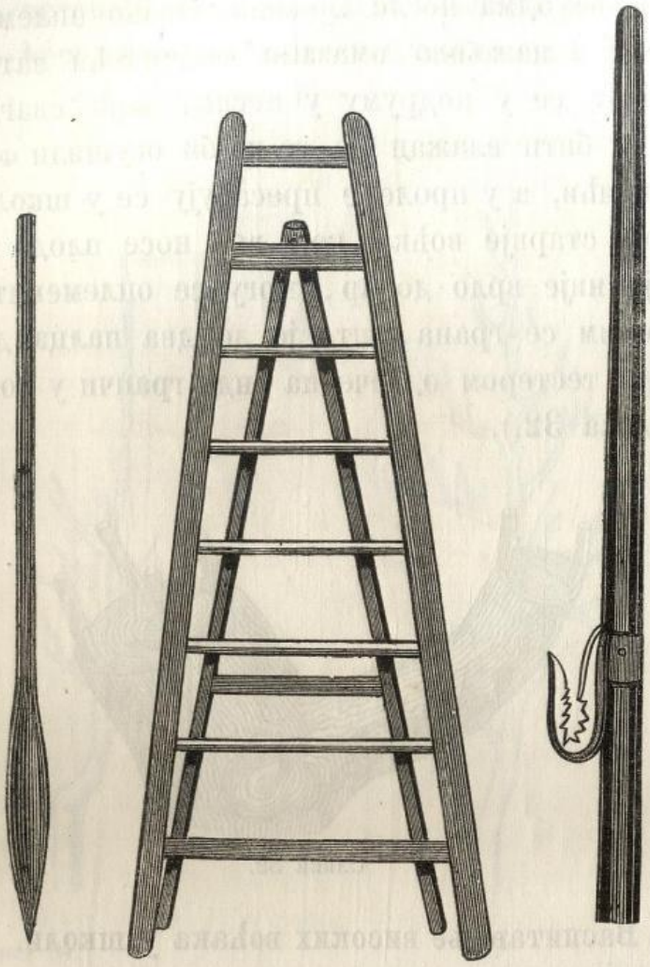

Сл. 7. 8. 9.

4. За резање међа употребљавају се стражни делови од старих пребијених српова заједно с држалом. Ове српове ваља исковати онако, као што се то ради с косом, па онда да се за време резања оштре на тврдом камену или на цигљи (Сл. 10.); осим тога нужна су

5. Једна *мотика* у форми срца а да је 6 палаца широка и да има држало 4 ½ стопе дугачко (Сл. 11.);

6. Једна *мотичица* у форми срца, 3 палца широка и 4 палца дугачка, с држаљом 1 стопу дугачким (Сл. 12.).

Тачке.

Прве године треба танких, 1 до 1 ½ палца дебелих, али јаких тачака од 9 до 12 стопа висине, и то према снази земље. На једно јутро треба 3600 тачака и мало нешто више, да се нађе. Тачке морају бити ољуштене, зашиљене и колико је могуће једнаке дужине. За тачке употребљавају се мотке

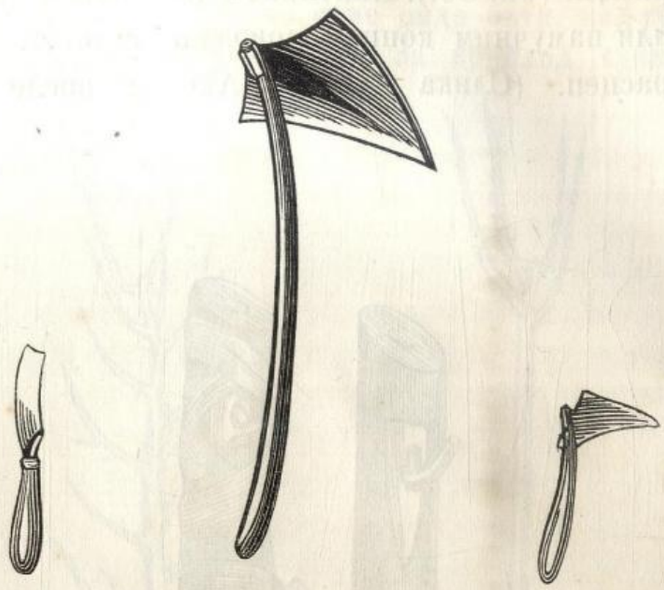

Сл. 10. 11. 12.

од кленовине, боровине, јеловине, лиственице, брестовине, брезовине или багрена, но да су што правије. Ове су *кратке* тачке само за *прву* годину, али могу се даље употребити за нове садове.

(Наставиће се.)

Воћарство.

(Наставак.)

10. Очење бива око свршетка Јуна и у месецу Јулу овако: као што показују слике

Сл. 26.

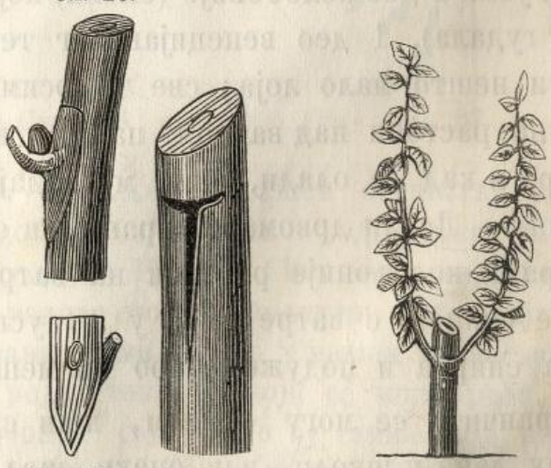

Сл. 27. 28. 29.

26. и 27. исецањем окца с петељком листа са младе племените гранчице, даље зарезивањем у форми T на дивљем фидану (Сл. 28. и 29.) и уметањем племенитог окца у овај расцеп (Сл. 30.). Пантликом од липовог лика или памучним концем довољно се повеже тај расцеп. (Слика 31.). — Ако се после 15

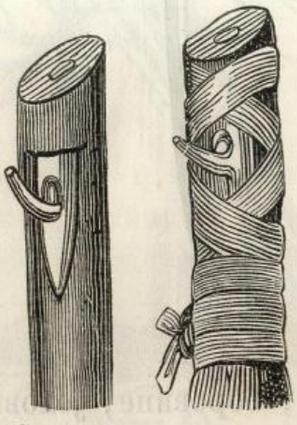

Сл. 30. 31.

дана петељка од листа лако окрњи, то је знак, да се окце примило; онда пантлику на неколико места од чести расеци, да не би у рашћењу сметала дебљајућем дивљем фидану.

Дрвомаз, што се употребљава при каламљењу, или ће бити топао и течан, па се зато мора грејати на лампици у којој гори спирт, — или ће бити ладан а течан. Топао дрвомаз прави се овако: На 2 дела жутог воска, узми 1 део колофоније (смола, којом се мажу гудала), 1 део венецијанског терпентина и нешто мало лоја; све то, осим терпентина растопи над ватром, па кад скинеш с ватре и кад се олади, онда му додај терпентин. — Ладан дрвомаз направићеш овако: 40 драма колофоније растопи на ватри, па кад је скинеш с ватре а ти у њу успи 15 драма спирта и подуже добро промешај.

Гранчити се могу фидани, који су већ годину дана у школи, или онаки дивљи фидани, што су у доцну јесен осторожно извађени из земље. Ови се последњи оплемењавају из руке при свећи и ватри, и то се почиње одма после Божића. Овако оплемењени и пажљиво омазани фиданчићи затрпавају се у подруму у песак, који свагда мора бити влажан да се не би осушили фиданчићи, а у пролеће пресађују се у школу. Но и старије воћке, које већ носе плод, но који није врло добар, могу се оплеменити, ако им се грана, што је до два палца дебела тестером одсече па онда гранчи у кору (Слика 32.).

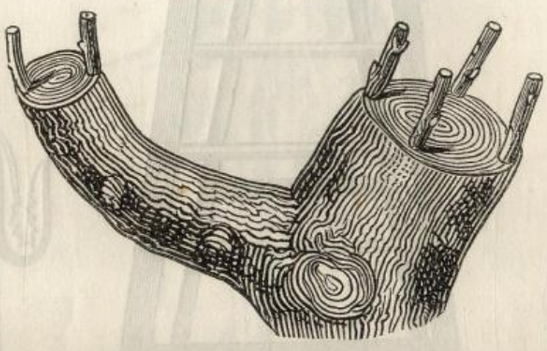

Слика 32.

Васпитавање високих воћака у школи.

На школску леју донеси зрелог крављег ђубрета, које ћеш да разастреш; затим ћеш почети ашовом да вадиш први крч дивљих фидана, које ћеш да режеш и на корену и на стабљики, па их или оплемењене или не оплемењене (Сл. 33.) пресадити у 2 стопе једну од друге удаљене редове, а да у овим редовима стоје на 1 стопу раздалеко. Да би фидани једнако раздалеко стајали, повућићеш канап, на ком је у одстојању сваке стопе привезан модар конац, где ће бити место фидану. Прво годишњи племенити изданак нарастиће лепо

(Слика 33.)

и право 3 до 5 стопа високо; док тако расте, ништа друго не треба, само да је чиста леја и дивљи део воћке. Друге ће године да истерају сва окца од лањског изданка, па ћеш их пократити до дужине од 2 палца (Сл. 34.) пре него што пођу по други пут

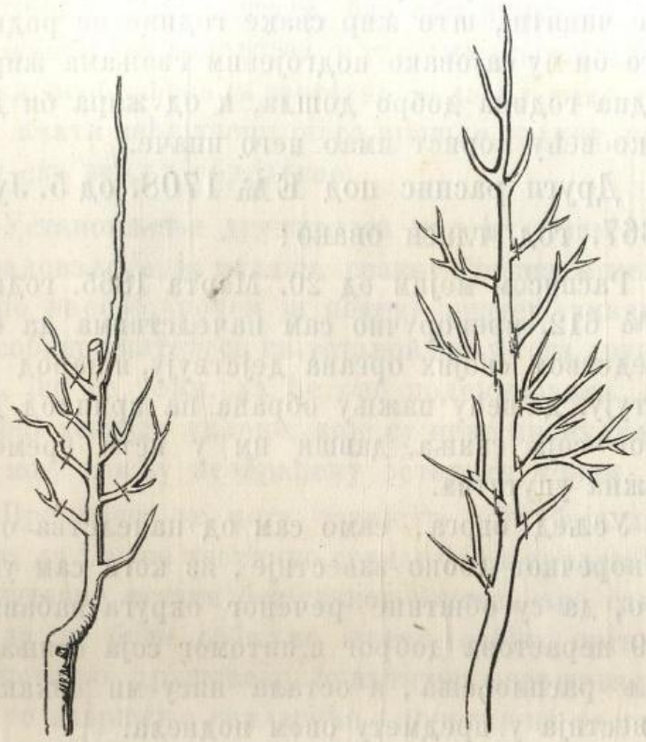

Слика 34. 35.

у сок (око почетка Августа), и то осим најгорњег, најјачег изданка, који остаје као стабло воћке. Треће године у пролеће одрезаћеш баш до стабла све оне лане покраћене изданке (Сл. 35.), па опет фидан оставити, да му у вис иде годишњи стаблени изданак, који ћеш истог лета подкратити, а идућег пролећа опет ћеш га са свим близу стабла одсећи и све тако даље (Сл. 36.), док ти у петој или шестој години не буде савршена висока воћка (Сл. 37.).

(Свршиће се.)

Свиње.

Следећа два расписа Министра Финансије, укратко и јасно описију чување доброг соја те по нас врло важне животиње, па мислимо да нам није нужно што додати.

Први распис Е№ 612. од 19. Марта, 1865. г. гласи овако:

У свима земљама, а нарочито онима, у којима су околности за скотоводство угодне, нужно је старати се, да се ова грана привреде народне увеличава, а ово може само онда бити, кад се добар сој стоке набавља и за приплод чува,

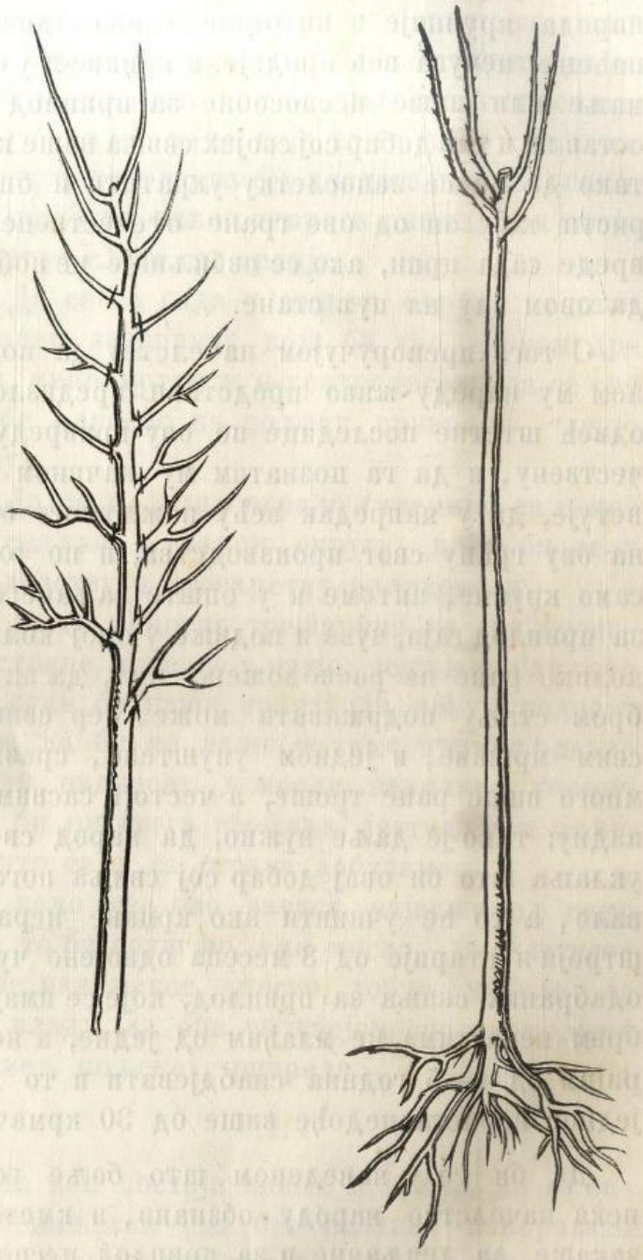

Слика 36. 37.

што је најбоље. У нашем отечеству истина нема добрих сојева сваког рода стоке, зато се правитељство Његове Светлости стара бар извесне родове стоке поболшати, набављајући их из страних земаља. Но у нашем отечеству има неког рода стоке, за који се може рећи, да је од најбољег соја, а то су свиње под именом „шумадинске“ које су крупне, питоме и врло

гојачке. Али противно преднаведеном приметио сам, да народ наш слабо обраћа пажњу да добар сој својих свиња добром негом у могуће боље стање доведе и тако им већу вредност да, а ово би у толико лакше учинити могао, што му за ову стоку потребну рану безплатно и изобиљно скоро сваке треће године даје жиродна гора. Шта више, велика част народа крупније и питомије свиње, добре за паћење, нечува већ продаје, а крџаве и у обште мање или више неспособне за приплод себи оставља и тим добар сој својих свиња више квари, тако да ће се напослетку укратити и оне користи коју он од ове гране отечествене привреде сада црпи, ако се озбиљније не побрине, да овом злу на пут стане.

С тога препоручујем начелству да подручном му народу живо представи предизложене одвећ штетне последице по ову привреду отечествену, и да га познатим му начином посаветује, да у напредак већу пажљивост обрати на ову грану свог производства, и по томе да само крупне, питоме и у опште ваљане свиње за приплод гаји, чува и подиже у оној количини колико ране на расположењу има, да их у добром стању подржавати може, јер свиње са свим мршаве, и једном упуштене, сразмерно много више ране троше, а често и сасвим пропадну; тако је даље нужно, да народ све оно уклања што би овај добар сој свиња погоршавало, а то ће учинити ако крџаве нерастове штроји и старије од 3 месеца одвојено чува од одабраних свиња за приплод, које се имају добрим нерастима не млађим од једне, а не старијим од 4—5 година снабдјевати и то да на једног нераста недође више од 30 крмача.

Да би се у наведеном што боље успело, нека начелство народу обзнани, и кметовима закаже, да дивљачне и за приплод неспособне нерастове никако не трпе, зато ће остављајући само добре наређивати, да се неваљали штроје. У ком пак окр. и срезу нема доброг соја свиња, особито нерастова, ту треба народ и кметове обавестити у којим их окрузима има, и препоручити им да их набављају.

Зими треба имати топал свињац, који се у недељи дана бар једанпут добро има очистити и са понешто сламе посути, за лежање свиња.

Да би пак народ што више ране за ову стоку имао, не треба да се ослања на род кукуруза и стрмних жита, који често омане, но треба да према броју свиња сеје белу и шећерну репу и кромпире, које кореље ситно исечено нарочито кад се по њему по нешто крупе поспе, а кромпир кува и посоли, даје одвећ добру пићу. Ово треба у толико пре чинити, што жир сваке године не роди и што би му са овако подгојеним свињама жиродна година добро дошла, и од жира би далеко већу корист имао него иначе.

Други распис под Е№ 1708. од 5. Јула 1867. год. гласи овако:

Расписом мојим од 20. Марта 1865. године Е№ 612. препоручио сам начелствима да она средством својих органа дејствују, и народ саветују, да већу пажњу обраћа на приплод доброг соја свиња, давши им у исто време и нужна упутства.

Услед овога, само сам од начелства окр. црноречког добио известије, из кога сам увидио, да су обштине реченог округа набавиле 169 нерастова доброг и питомог соја свиња на цељ расплођења, а остала нису ми никаквог известија у предмету овом поднела.

Користне наредбе само онда могу имати по народ добрих последица, кад се надзорне власти по окрузима о извршењу истих својски старају и унапређење народа у сваком смотрењу, па и у економном зависи код нас поглавито од настојавања власти с народом непосредно посла имајуће, зато препоручујем начелству том, да ми о следству и извршењу реченог расписа известије поднесе, имајући наставити даље настојавање сходно истом распису, да се народ сваком приликом побуди на боље гајење и размножење доброг и питомог соја свиња, у колико у том окр. овога могућности и потребе буде.

Жеље и жалбе. *)

I.

Ево имаде 10 година, од како се ја занимам с економијом у Србији, на ту цел купио

*) Ми отварамо ову рубрику у тој цели, да би се што опширније упознали с недостацима и сметњама пољо-привредним, али зато не треба мислити, да ми сваку овде изражену жељу потпуно одобравамо. Ур.

сам земље у селу Кнежевцу и Жаркову. У почетку мога предузећа мислио сам да је оскудост ради ених руку једини узрок, што земљоделство код нас не може напредовати, али у течају моје радње наишао сам на тегобе, које поједини људи с највећом жртвом одклонити не могу, ако сама влада озбиљно око тога настајавала неби.

Због оваких незгода, био сам принуђен, да се оканем земљоделства, и тако моја земља сада лежи необрађена, а известно је да ћу тако летос имати већу хасну, него прошле године, кад сам сву земљу обделавао.

Установљење друштва за пољску привреду обрадовало је, ја мислим, сваког Србина, а мене је по наособ, почем ја покрај општег, имадем и особеног интереса на установљењу тога друштва, јер се уфам, да ће оно подејствовати, да се оне незгоде уклоне, које су мене принудиле, да моју земљу необрађену оставити морам.

Пре свега не могу затајити моју бојазливост, да ће све теорично поучавање и предузеће друштвено остати без сваког успеха, ако сама влада не буде озбиљно преко својих органа поучавање друштвено практично извршавала, а и то извршење наилазиће у почетку на велике тегобе, јер то није лак задатак, покренути наше сељаке на темељно преустројство њиховог домаћег живота, почем им је ушла у крв она пословица: *„плети котац као и твој отац“*.

Ја мислим да ми се неће за зло примити, ако ја овде неке мере напоменем, које би по моме досадашњем искуству, требало предузети, за моћи нашу пољску привреду на бољи ток покренути и то:

1. Да се општински судови из темеља преустроје, за то што је њима дат велики круг суђења, а на жалост остављено је кмету, једном човеку, да он по својој вољи суди, необзирући се на природну правду и земаљски закон, а од Ђурђева до Митрова дана највише се суди о пољској потрици. За пример напоменућу један случај. Месеца Августа ухватим ја у мојим кукурузима у средини потеса 20 свиња у штети, отерам те свиње у обор, али кмет неда да се затворе говорећи, да нису свиње криве, него онај на чију су ограду (царину) те свиње у потес ушле. Сада ја морам тражити богаз на огради, која заузима 20 до 30,000 хватова и сведоке који су видили да су свиње на тај богаз прешле.

Због оваког толковања закона жалио сам се и напустио сам обделавање земље, што се пољска штета која се посведневно чини, никако наплатити не може.

2. Да се чува стока од поља, а не поље од стоке, која пустопашице лети и зими по пољу без чобанина тумара, а и пољска штета да се наплаћује, као што §. 817. грађанског законика прописује, а не како који кмет хоће; и да се точно извршује глава 42. казнителног законика, зашто најбољи закон невреди ништа, док стоји као мртво слово на артији.

3. Да се за сада у сваком округу постави бар један званичник који би као економ државни, имао мотрити и контролисати да се све наредбе односно на пољску привреду, точно извршују.

4. Да се одреди награда (премија) за неколико сељака у сваком округу, који би се у земљоделству и сточарству одликовали.

5. Да се наметне трошарина на све производе стране, који се у нашој земљи набављати могу, овим би наши производи већу вредност добили, па би то наше сељаке примамљивало на већу радиност, и после неколико година имали би ми свега изобиља, јевтиније и боље, него што сада са стране добивамо.

Но како све ово зависи највише од саме владе, то би друштво, ако мисли, да је штогод од горе изложеног умесно, добро учинило, да умоли владу, да она са својом снагом положи јак темељ пољској привреди.

II.

Када већ постоји опште правило, да се закону земаљском сви без разлике покоравати морамо, и незнањем закона нико се изговарати не може, онда ја мислим, да и сеоски кметови не стоје изван закона, с тим мање, што су они као власт позвани, да закону вољу извршују. Али на жалост из искуства уверио сам се да ти кметови чине много и осим закона, а то долази од туда, што немају никакве контроле.

Овде да напоменем неколико примера, где кметови највише обилазе закон баш онде, где се клони на штету пољске привреде, а то је:

1. Закон о потесима јасно наређује, да се сва стока најдаље до 25. Марта из потеса на утрину изтера. Ово је необходно нужно, јер Марта и Априла треба све пролетне усеве у земљу метнути, а шта вреди сејање, кад после стока све на ногама дигне и прерије.

Кметови се ни мало не обзиру на ово законо наређење, него по старом обичају око Ђурђева или после 8 дана изтерују стоку из потеса, и то је узрок, што наши сељаци сеју кукуруз у месецу Мају, кад су обично настале велике вруђине, и сва се влага из земље испарила, па због тога ни ливаде не могу никада добро родити.

2. Ако власт по правном основу не може сељаке силом натерати, да они своју стоку чувају, онда изискује политична мудрост, да се у толико строжије поступа у пољским парницама, као што §. 817. грађ. зак. наређује, а то би био најбољи начин, који би сељаке дотерао до тог убеђења, да је за њих саме много пробитачније, да своју стоку од поља чувају, а не поље од стоке.

3. Опште је познато, да оскудост радених руку причињава много, што земљоделство код нас не може напредовати, па код свега тога, иде се на руку леноштинама и скитницама, у место да се с овима поступа, као што §§. 342. 355. казн. зак. прописују, они су остављени без икакова надзора; од лењствовања највише произлази лоповлук и разна злочинства, јер природа заштева да сваки мора јести, пити и колико толико одевен бити, па који с трудом и радом неће то да набавља, тај мора тражити друга средства. У летно доба код највећег пољског рада, може се у селима а још више у варошима сваки дан у механама видити доста тежака, који по дану пију и спавају, а по ноћи лов лове, и да му нудиш 20 гроша надница, он те само исмејава, — а у зиму виде се те исте леноштине где голи и боси ходају.

Зар би се нарушила слобода, кад би се леноштине силом закона на посао принуђавале? Ја мислим да неби, а имао сам прилику слушати где говоре, у Србији је слобода за сваког једнака, па зато нека ради ко шта хоће, не може му нико ништа.

Ако ми ту реч „слобода“ у оваковом смислу толковали будемо, онда не треба се никакову материјалном напредку надати, а код нас у садање време не напредовати значи известна пропаст. Тако на пр. ја погодим слугу од Митрова до Ђурђева за 8 дук., прва три месеца кад и онако нема посла због злочеста времена и кратких дана, одслужи он како тако, у месецу Фебруару одма се узрогаши и неће да служи, ако није извукао напред ајлук, одма трчи код власти и тражи да му се за 3 месеца плате 4 дук. Бадава ја тражим да он по уговору дослужи до времена, кад власт то не усваја, говорећи да силом не може никога натерати да служи. Овоме подобних примера имаде доста, а по моме се мишљењу тим развраћа тежачка класа житељства и још више одаје леноштвовању, а с тим се опет чини неизмерна штета пољској привреди.

Да ово све овако код нас бива, то је ван сваке сумње, а ја мислим да би се све то лако одклонити могло, само кад би се општински судови већма контролисали, и постојећи закон точно извршавао, а добро би било и то, да се више пута празником и недељом сељацима на збору прочитају све постојеће уредбе односно на пољску штету и привреду.

У Београду.

Ђорђе Вишнић, економ.

Жир.

(Свршетак.)

* Под растовом сенком расту многе биљке; а у његовом грању живе многе тице и граде на њему своја гњизда. Веверица скакуће с једне гране на другу и једе жир, док још није са свим сазрео, а јелени и друга животиња једе онај жир, што може да дохвати.

Међу разном животињом, коју храни раст, налази се и једна врло занимљива; а то је скитајућа гусеница, која из свог обиталишта излази при заласку сунца али у подпуном поредку; једна иде напред, за њом иду друге у правилним редовима и то тако, да свака два три реда долази по једна гусеница више, док не дође до 7—8 у једном реду. Кад вођа застане, сва му војска стане, а кад

он пође, сва гомила иде за њим. Сва је та војска послушна своме вођи и чини све што он чини. Кад дође на растову грану, покривену свежим, зеленим лишћем, онда се све гусенице нареде по лишћу и почну јести. Кад сврше ручак, онда се враћају своме гњизду; једна гусеница пође напред, а све друге за њом.

Да би те гусенице могле наћи пут, по коме су дошле, природа им је дала оно исто сретство што је Аријадна дала Тезеу, да изађе из лавиринта. Свака гусеница оставља за собом кончић свиле, покрије с њим цео пут, и враћа се по њему.

Ако прстом прекинемо такав кончић онда ће се гусеницама пресећи њихов пут и биће збуњене. Кад дођу до тог места оне застану и поплаше се док се не нађе међу њима најпаметнија, која пређе покварено место. Она остави за собом кончић, а по њему пређу све оне друге. Нема ништа лепше, него шетање тих гусеница, које образују час прави, час са свим искривудан правац.

Али треба да се чувамо при гледању тих гусеница, не зато што су оне отровне, као што мисле неки људи, већ зато, што су покривене кратком чекињом, што одпада при најлакшем додиру. Та је чекиња врло танка, па лако улази у боре, причињава црвенило и јако сврби. Не треба стати с оне стране одкуд дува ветар особито кад смо код гњизда, што је свагда пуно тих чекиња, макар да гусенице нису више у њему.

Те гусенице би се страшно намножиле и утаманиле би читаве растове брањевине, да се природа није и о томе побринула. Осим тица, које се хране тима гусеницама, оне имају још већег врага, а то је црна гусеница, што има шест ногу и велика уста, с којима прогризе трбух скитајућој гусеници а после је поједе. Црна гусеница обично уђе у гњиздо скитајуће гусенице и поједе на дан по неколико њих.

Но све досад побројања добра својства раста, превазићи ће он онда, кад се започне гајење *растове свилене гусенице* (Вомвух Уама Маіі), што се *рани растовим лишћем*, а свилу има бољу, него дудова свилена гусеница и не подлеже њеним болештинама.

Та се растова гусеница већ од векова гаји у растовим шумама по унутрашњости Јапана, али до пре 10 година није се још за њу ништа знало по Европи. Мислимо да ће наши читаоци ради бити, да чују, како је семе те гусенице дошло у Европу, и који су окушаји чињени с њеним гајењем, — у толико више, што је и наша влада већ од две године овамо обратила пажњу на то, а прошлу је јесен за скупе новце купила семе од тих јапанских растових свилених гусеница, па их сада гаји у Топчидеру и Љубичеву.

Француски консул, Дишен Белкур, у Јапану, у граду Нангазаки, дознао је 1860. године за ту растову свилену гусеницу, али уједно и то, да је она крунски монопол, и да је законом прописана смртна каштига ономе, који би се усудио, да таково семе да странцу, или да га изнесе из земље. Консул то јави својој влади и пошље јој године 1861. у Париз једну малу партију гусеничког семена, што је потајно набавио. Од свег тог семена излеже се само једна једина гусеница, која се срећно уплете у чауру и из ове изађе као лептир. Онда се у Паризу определи ред и спесијес, у који спада та животиња, види се, како јој је лепа свила, да има будућности за њу у Европи, и да ју је могуће аклиматизовати. Затим Француска влада препоручи своме консулу, да, како му драго, гледа, да добије тог семена, па да га опет пошље у Париз. Но то консулу никако не пође за руком. Идуће године премести се тај консул, а на његово место дође неки Симон, који је опет потајно

радио, да добије семена. Но и овај не буде срећнији. Међутим се овај упозна с неким холандеским морнарским официром, по имену Помпе ван Мирдервурт, који је у Нангазаки при тамошњем холандском школском заведењу био као управитељ и професор хирургије. Код овога је учио и један млади Јапанац, кога је фамилија гајила ту гусеницу. Мирдервурт најпосле наговори свог ученика, те овај оде својој кући и донесе му неку количину семена од растове свилене гусенице и каже му, како се гаји. Управитељ тајно се удали из Јапана и срећно дође 1862. године у свој завичај, у Холандску. Он понуди семе влади француској и холандској и обе ове владе купе од њега тог семена. Остаде му још нешто семена, које он на дар пошље своме давнашњем пријатељу, познатом ентемологу, Герену Менвиљу, који седи у Паризу.

Од овога семена, но што је већ у шестом колену аклиматизовано у Европи, купило је наше правитељство и чини сада опите, да ли се може припитомити у Србији. Ако ти опити повољно пођу за руком, онда ћемо лакше сачувати наше растове шуме а добићемо један нови источник за благостање и материјално унапређење народа.

У идућим бројевима „Тежака“ опширније ћемо описати растову свилену гусеницу, како се гаји и каква јој је свила.

Г. *А. Ђ.* учен. IV. разр. полуг. у *Шапцу*. По 25. тачки решења одборског, (што је у данашњем листу штампано), примаће Ваша *ђачка* библиотека „Тежака“ безплатно.

ПОЗИВ.

Ради унапређења пољске привреде, саставило се у Београду друштво под именом: „друштво за пољску привреду.“

По уставу овога друштва могу се у осталим варошима отачаства у истој цели састављати дружине, које ће са главним београдским друштвом стајати у свези. Ове дружине по осталим варошима називаће се **пољопривредне подружине.**

Округ шабачки, који никада ни у каквој прилици, где се радило на општој цели, није последњи био, није сада ни у овој. Преко 40 чланова које из вароши Шапца које пак из округа, уписали су се у чланство „пољоподружине шабачке“ и паумили су својим искуством један другог, а потом и цео народ поучавати у корисном обделавању земље.

Подружина шабачка постоји и почела је већ да ради; изабрала је на првом свом састанку одбор, који ће у њено име сходно уставу, друштвене послове вршити. За одборнике изабрани су: гг. Стојан Обрадовић, у пенз. председ-

ник, Мића Аћимовић, пенз. начелник, Ђока Топузовић, трговац, А. Стојковић, помоћник начелништва, Јаков Веселиновић, механџија, Павле Тешић, трговац и Мирко Срећковић, секретар начелништва, као деловођа.

Овај ће одбор осим општег друштвеног рада, у име подружине још и ово вршити:

1. Примаће уписнике на чланство и на „Тежака“;

2. Прима изјаве појединих предплатника, било због неуредног примања новина или због другог чега.

3. Прима изјаве односно појединих сметњи, које данас у коме месту спречавају напредни развитак пољске привреде, па подносио их ма ко.

4. Прима податке о повременом стању појединих усева, као и о другим приликама, које су од уплива на пољску привреду.

5. Одговара на сва питања, која би се односила ма на коју грану пољске привреде и даје обавештења и објашњења о набавки појединих справа и алата пољо-привредних, као и о њиховим ценама и т. д.

Зато подписати одбор у име **„пољопривредне подружине шабачке“** учтиво позива све становнике округа шабачког, да приону свом силом и помогну „друштву за пољску привреду,“ те да се што боље и темељније утврди, које је једино у цели подигнућа општег благостања основато.

Та пољска привреда основ је правом благостању народа, а ипак је скоро без икакве неге до данас остала. Зато јој треба што пре помоћи. Помоћ ова може само онда од хасне и сигурна бити, ако се поједини имаоци земаља што пре упишу у подружину ради узајамног договора и поуке у пољској привреди. А становници шабачког округа треба да су први и на броју најјачи, јер су и они међу оним срећнима, што су се родили и што живе на онаковом земљишту које је најбогатије, где је просвета већ продрла, где су школе скоро у сваком селу; где је село до села као у неким окрузима кућа до куће; где се милионима ока ране извози и т. д; једном речи: где су сви услови да се до правог материалног благостања доћи може.

Приметба: Члан утемељач плаћа једном за свагда 20 дук. ц.; помагач 20 гр. ч. годишње. Предплата на новине пољопривредне *„Тежак“* стаје до конца Октобра ове г. само 30 гр. чар.

У Шапцу, 15. Марта 1869. год.

Одбор пољопривредне подружине шабачке.

ПОЗИВ

на ванредни главни збор „друштва за пољску привреду“.

Познато је нашем читајућем свету, да је влада наша одобрила, да се у Београду оснује „друштво за пољску привреду,“ и да је устав тог друштва потврдила.

Ово како је учињено, друштво се прогласило за установљено, изабравши привремено одборнике и званичнике, који су радњу друштвену предузели и позив издали за уписивање чланова и предплатника на друштвени лист „Тежак.“

Овом позиву народ је наш, свестан о великој потреби и користи оваке установе, одазвао се усрдно, јер за време само од два месеца, друштво броји више од 300 чланова.

Но да би се друштво сходно свом уставу стално уредило и посвршавало неке хитне послове, који у круг радње главног збора спадају, одбор је „друштва за пољску привреду,“ на основу §. 23. устава свог, закључио у седници на Благовести држаној, да се

ванредни главни збор држи дана једанаестог Маја ове године пре подне.

Овај збор по одобрењу Г. Министра Финансије, држаће се у **Топчидеру.**

Зато подписани сходно §. 29. устава друштвеног, има част позвати сву Г. Г. чланове, били они редовни, утемељачи или помагачи, да изволе у горе одређено време и место на овај **први** главни збор доћи, где ће се ови предмети на претрес и решење изнети:

1. Све што је одбор у име друштва радио, поднеће се на накнадно одобрење;
2. Пословни ред треба прегледати и одобрити;
3. Да се одобре услови под којим ће одбор уредника (и секретара) у друштвену службу узети;
4. Бираће се више редовних чланова, како би се умна снага друштвена умножила.
5. Предложиће се нека измена §. 9. устава друштвеног;
6. Изнеће се предлог „техничарске дружине,“ односно на здружење са пољско-привредним друштвом; и
7. Ако би какав важан и за пољску привреду користан предлог од подружина учињен био, а по природи његовој било би штетно одложити га до редовног главног збора.

У Београду, 10 Априла, 1869. г.

Председник друштва,

М. Спасић.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ М. МИЛОВУК.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена.

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

25. Маја, 1869. **ГОДИНА I.** **Број 8.**

Садрж. Календар за Јуни. — Имена чланова помагача „друштва за пољску привреду“. — Радња „друштва за пољску привреду“. — Рад у месецу Јуну. — Мељ (наставак). — Воћарство (свршетак). — Растова свилена гусеница и како се гаји. — Дуван (свршетак). — Различности: Справа за чишћење и избистравање пијаће воде. — Самовози. — Пепео. — Вајда од љиљака.

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ ЈУНИ, 1869.

Седмични дани			Дан		Дан		Дан		Дан	
1.	**Недеља**	*Јуст. муч. фил.*	8.	**Духови.**	15.	*Вид.-дан, Амос.*	22.	*Евсевије свешм.*	29.	**Петров дан.**
2.	Понед.	Никифор патр. ц.	9.	**Духови Понед.**	16.	Тихон чудотв.	23.	Агрипина муч.	30.	Сабор 12 апост.
3.	Уторник	Лукилијан муч.	10.	Тимотије свешмч.	17.	Мануил муч.	24.	**Иван дан.**		
4.	Среда	Митрофан муч.	11.	Вартоломије.	18.	Леонтије муч.	25.	Февронија муч.		
5.	Четвртак	Доротеј свшм.	12.	Онуфрије преп.	19.	Јуда ап. брат г.	26.	Давид преп.мч.		
6.	Петак	Висарион и Илар.	13.	Акилина и Ант.	20.	Методије свшм.	27.	Самсон преп.		
7.	Субота	Теодот свешмч.	14.	Јелисије прор.	21.	Јулијан Тарс.	28.	Кир и Јован без.		

Прва четврт 5. у 3 сах. 31 мин. изјутра. — Пун месец 12. у 2 с. 55 мин. изјутра. — Последња четврт 20. у 2 сах. 2 м. изјутра. — Нов месец 27. у 2 с. 54 мин. по подне.

ИМЕНА ЧЛАНОВА ПОМАГАЧА „ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

(Оним редом, како су се друштву пријавили.)

302. Г. *Димитрије Милутиновић*, апотекар у Београду.

303. „ *Мојсије*, Епископ шабачки.

304. „ *Пантелејимон*, настојатељ манастира Петковице.

305. Г. *Адам Приљева*, капетан понтоњ. полубатаљона у Ћуприји.

306. „ *Антоније Пеливановић*, писар суда окр. ћупријског.

307. „ *Ђорђе Рушчуклић*, земљорад. у Барзиловици, окр. београдског.

Радња „друштва за пољску привреду.“

СЕДМА СЕДНИЦА

Одбора „друштва за пољску привреду,“

држана 8. Маја, 1869.

28.

Г. Министер финансије писмом својим од 14. Априла ове год. Е№ 1154. извештава друштво; да према смислу 1. тачке највишег решења од 25. Фебруара ове год., не може се молби друштва од 26. Марта ове год. № 13. за доста учинити. Но друштво може му се у свако доба обратити представком поради новчане помоћи, која му је у 200 дук. цес. од стране државе намењена, што, вели, без икакве тегобе може бити, у толико пре, што се друштво налази у месту, где је и министерство. На ово одбор одлучи, да се та преписка сматра као свршена и да се акта о тој ствари оставе у архиву друштва.

29.

Г. Министер финансије писмом својим од 30. Априла ове год. Е№ 1406. јавља друштву, како му је г. Министер унутрашњих дела актом од 16. истог месеца О№783. саопштио: да су Наместници књажеског достојанства у име Његове Светлости Књаза Српског, Милана М. Обреновића IV., а по договору са државним саветом изволели решити:

„да пошта бесплатно носи писма и аманете до три оке тежине, које „друштво за пољску привреду“ буде слало поштом у внутреност Србије, а тако исто и оне, које би се из внутрености Србије истом „друштву“ слали, и да ово важи од дана потписа Наместника књажеског достојанства.“

Ово одбор прими с хвалом, и реши да се у „Тежаку“ објави.

30.

Г. Крста Петровић, прочита њиме састављени предлог о главним условима, под којима би се *уредник* имао примити у друштвену службу; који се са неким изменама прими и реши: да се ванредном главном збору на одобрење поднесе.

I. седница ванредног главног збора

„ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ“.

држана 11. Маја 1869. год. у Топчидеру.

У 10 часова пре подне отвори се седница ванредног главног збора „друштва за пољску привреду“ у присутству *Његове Светлости Кнеза Српског*, гг. *Наместника*, г. *Министра финансије* и многих одабраних гостију обојега пола.

Пошто председник г. *М. Спасић* изговори беседу, којом исторички описа у живим бојама наше пољско-привредно стање од искона па до данас, и пошто секретар друштва, г. *А. Ристић*, прочита извештај о постанку друштва; о радњи одбора; о моралној снази и материјалним изворима „друштва за пољску привреду“, пређе се на дневни ред, и председник предложи у име одбора:

1.

Да ванредни главни збор накнадно одобри сву дојакошњу радњу, коју је одбор у име друштва водио и привремени избор званичника одборских.

На ово ванредни главни збор једногласно одобри дојакошњи рад одборов, што га је у име „друштва“ водио, као и привремени избор званичника и чланова одборских, да буде до идућег редовног главног збора, сталан.

Кад се ово сврши, устаде г. Јанко Шафарик и рече: да по његовом мишлењу не би довољно било само, да се дојакошњи рад којим је одбор у име друштва руководио, призна и одобри, него би још уз ово требало, да се изјави члановима одбора и особена хвала; на што сви чланови главнога збора присташе и једним гласом изјавише члановима одбора велику хвалу.

2.

Поднесе се пословни ред за одборску и зборовску радњу на претрес и решење:

Прочита се §. 1. 2. 3. 4. 5. 6. и 7. пословника, и први шест осташе, као што су,

а 7. §. предложи г. Живко Недић, да се преиначи тако: да не само председник него и ма који члан ако захте да се отложи саветовање одборско, нека се учини ако на то већина чланова пристаје.

Г. председник вели, да тај §. остане како је, а пристаје да се у њему нека измена учини, која би по његовом мишлењу била у овоме „ако један члан не би пристао, да се саветовање одборско отложи, онда да се то прими као основ за предлог, који ће се вишином гласова решити“. А најпосле вели, да би се иста тачка могла са свим изоставити, што и иначе сваки члан одбора има право да предлаже и да се његов предлог решава вишином гласова.

По дужем саветовању о овоме питању, усвоји се најпосле предлог г. Недића вишином гласова, да се §. 7. дода још и ово:

„А тако исто и на предлог сваког појединог члана, да се може одборско саветовање отложити, ако на то пристане већина чланова.“

§§. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37 и 38, приме се без измене.

Кад се ово сврши, закључи се, да се седница главнога збора настави у 5 часова по подне; јер је подне већ јако превалило било.

У 5 часова по подне настави се радња главнога збора и председник предложи у име одбора:

3.

Да се одобре услови, под којима ће одбор примити уредника (и секретара) у друштвену службу, а услови су ови:

1., Да одбор друштва за пољску привреду може на име плате уредника — секретара — друштвеног 600 тал. годишње издати.

2. Да одбор може одобрити да се на последњој страни листа „Тежака“ поред друштвених и приватни огласи примају, и то последњи у корист уредника.

3. Ако би уредник без своје кривице ма каквим узроком без службе остао, да му се у том случају даде у име накнаде једном за свагда, полгодишња плата.

4. Ако одбор сходно §. 31. устава друштвеног не би могао наћи секретара, који ће уједно и уредник бити, онда да суму у 1. тачки изложену према приликама може употребити на уредника и секретара друштвеног.

Пошто се ови услови у 4 главне тачке прочиташе и главни их збор једногласно усвоји, примети на то г. Црногорац, да је огроман посао, кад би се једном лицу поверила дужност секретара и уредника, што вели, јака је сумња, да ће једно и исто лице у стању бити, да овај двојни посао врши онако, као што то интереси друштва захтевају; па с тога предлаже, да се секретар од уредника са свим одвоји, што ни §. 31. устава друштвеног ни мало није противно, јер се и по њему секретар од уредника потпуно лучи и смисао је његов врло јасан.

У овом смислу говорили су и гг. Јаниће Поповић и Арса Ристић.

Г. Недић предлаже, да се ово питање остави до редовног главног збора, што вели, да се за сада ништа извесно неможе казати, док се невиди, како ће се ток ствари према приликама развити.

С њиме се слаже у главноме и г. Милован Спасић, с том само разликом, што он хоће, да се остане при условима, које је главни збор већ усвојио.

Најпосле главни збор једногласно реши: да ово питање расправи одбор према приликама онако, како ће то у корист друштва најбоље бити; а на име, да ако одбор нађе у једном лицу уредника и секретара,

БЕОГРАД

онда, да он може одвојити уредника од секретара и ону суму од 600 талира поделити на једнога и другога према послу.

4.

Да би се умна снага друштвена умножила, предложе се више лица за редовне чланове. — Нарочито спомене г. председник, како се имају сматрати они чланови, који су ово друштво саставили?

На ово последње, главни збор не само да признаје ову господу за редовне чланове, којима то право по реду на прво место припада већ и по самој природи, него још и хвалу одавајући им, што су својом патриотском увиђавношћу ревносно настали, те се такво користно друштво по наш народ установило, — једногласно прогласи их за редовне чланове овим азбучним редом.

1., *Алексу Стојковића*, садањег помоћника окр. шабачког;

2., *Арсу Ристића*, директора полугимн. београдске;

3., *Др. Јосифа Панчића*, ректора велике школе;

4., *Косту Црногорца*, проф. полугимназије београдске;

5., *Крсту Петровића*, I. секрет. у министерству финансије;

6., *Милана Миловука*, директора реалке у Београду;

7., *Милована Спасића*, начел. економ. одељења у министерству финансије;

8., *Сергију Станковића*, газду економ. завода у Топчидеру;

9., *Ф. Вшетечку*, проф. артиљ. школе у Београду;

10., *Чедомиља Мијатовића*, начел. административног одељ. у мин. финансије;

11., *Чедомиља Поповића*, помоћника државне ергеле у Љубичеву;

Осим ових, прими главни збор за редовне чланове, и то једногласно:

1., *Јанка Шафарика*, библиотекара;

2., *Јосифа Пецића*, директора неготинске полугимназије;

3., *Јована Бендика*, референта и марв. лекара у минист. унутр. дела;

4., *Јована Екера*, марвеног лекара;

5., *Антонија Крагујевића*, кнежевог виноградара;

6., *Ивана Протића*, воћара у Топчидеру;

7., *Радојицу Шарчевића*, начел. пошт. одељ. у мин. унутр. дела;

8., *Стевана Мачаја*, окруж. физикуса у Књажевцу;

9., *Ђорђа Рушчуклића*, економа у Барзиловици, окр. београдског;

а већином гласова:

10., *Аћима Медовића*, секрет. санит. одељ. у мин. унутр. дела;

11., *Јована Драгашевића*, уред. „Војина“;

12., *Ђорђа Радића*, уредника „Сељака.“

Пошто се већ смркло било и главни збор није могао да и даље свој рад настави, то се закључи, да се седница главнога збора за другу прилику отложи и овласти одбор, да он одреди и огласи време, када ће се главни збор опет састати, да свој посао настави и сврши.

Тако прочитано и закључено на првом ванредном главном збору, 11. Маја 1869. год., у Топчидеру.

Председник „друштва та пољску привреду“

М. Спасић. с. р.

Секретар:

А. Ристић. с. р.

Опуномоћени чланови „друштва за пољску привреду.“

Ђорђе М. Топузовић. с. р.

Р. Милошевић. с. р.

Чедомиљ А. Поповић. с. р.

ОСМА СЕДНИЦА

Одбора „друштва за пољску привреду,“

држана 14. Маја, 1869. год.

31.

Г. председник позва одбор, да по закључењу „главнога збора“ од 11. Маја ове год. одреди дан у који ће се „главни збор“ опет позвати, да свој посао настави и сврши, у колико је на првом његовом састанку у Топчидеру несвршен остао. На ово одбор закључи: да се „главни збор“ наново позове на дан 1. Јуна ове год., који ће се у Београду држати и да се на ту цел и позив најпре у „Тежаку“ објави, а после да се од истога слога наштампају 100 ком. позива за себе.

32.

Г. Председник управи питање: шта одбор мисли да се уради са беседом и извештајем што се на главноме збору 11. Маја ове год. у Топчидеру прочиташе? И на ово одбор закључи: да се цео рад „главнога збора“ објави у „Тежаку“, а беседа заједно с извештајем, да се за себе штампа у једну књижицу.

33.

Г. председник предлаже, да се пословник штампа и одбор реши: да се пословник најпре у „Тежаку“ штампа, а после од истога слога да се наштампају 200 комада.

34.

Да би се повеље члановима друштва у своје време издати могле, одбор замоли г. председника, да он у име одбора умоли г. Стеву Тодоровића, професора реалке, да сачини нацрт повеља, које би више данашњем стању наше пољске привреде одговарале, и које ће бити ксилографисане, па да о овоме и одбор извести, чега се г. председник драговољно прими.

35.

Г. председник изнесе по дневном реду питање о уреднику и секретару друштвеном на претрес и решење. — На ово примети секретар: да је ово питање по природи својој од врло велике важности по „друштво“ и с тога предлаже: да се оно отложи до друге потпуније седнице; што и одбор једногласно усвоји.

36.

Г. председник предлаже да се известе они чланови, који су на главноме збору за редовне чланове „друштва“ изабрани и да се умоле у исто време, да се изјасне: примају ли се чланства или не? На ово одбор једногласно закључи: да се тако учини.

Рад у месецу Јуну.

Код куће. Очисти, опаји и пусти промаху ваздуха кроз амбар; соли и топи масло; у амбару преврћи рану.

У подруму. Пази на вино, јер сад ће да ври по други пут. Затвори подрумске прозоре и запуши их ледином.

Стока. Рогату марву и коње више пута али осторожно купај у реци или потоку. При врло јакој жеги не терај свиње у поље; добро им чини, ако их више пута окупаш.

У башти. Расађивање разних врста кеља; грашку и пасуљу метни тачке. Окопавај, плеви и кад је нужно, заливај. Непрестано гони гусенице, што тамане купусне врсте.

У воћњаку. Одреши везу с каламљених воћака, скрати побочно грање младих високих фидана; креши живи плот. Пресађена дрва заливај. Очењем облагороћавај воћке на јутарњој и вечерњој страни дрва.

У винограду. Док је у цвету, несме лоза ни да се дирне; кад пређе цветање, окопај други пут; крњи заперке; привезуј за тачке.

На њиви и ливади. Бургундску цвеклу, дуван, купус, још можеш садити; сеји водену цвеклу. Окопај кромпире и кукурузе. Детелину коси за сено. Спремај за жетву. — Кад је суво време наводњавај ливаду. На 15 дана пред косидбу престани с наводњавањем. Почиње косидба. После косидбе опет наводњавај.

У пчелињаку. Мотри на ројеве па их хватај. Пчеле носе тешко бреме и пуне кошњице, зато врло јаке кошнице настави и повеличај.

У шуми. Пази на ватру, да не запалиш луг.

Лов. На свакојаке грабљиве животиње и на младе дивље патке.

Мељ.

(Наставак.)

Нега меља прве и осталих година.

Прво орање.

Како у пролеће први изданци мељови проникну кроз земљу, а то је од прилике у почетку Априла, с обе ћеш стране чокоћа земљу поорати на 6 палаца дубоко и тиме колико толико их одгрнути. Добро треба пазити, да чокот *не тера у одвећ много изданака*, јер би се онда, као и чокот од лозе, *покварио*. С тога се од мељовог чокота *сваке* године *под земљом* одрезује онолико, колико је *прошле године* на њему *израсло* изданака. Лањски се изданци одсеку *од чокота сви*, тако да од њих остане само *за дебљину сламке* на чокоћу (Сл. 6. у бр. 7. и сл. 13.). Овако се пак режу: Најпре са

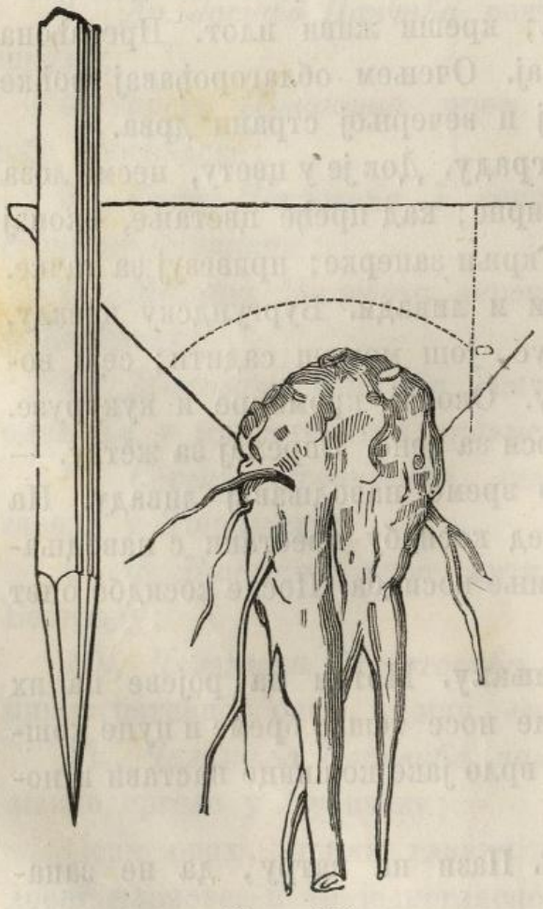

(Слика 13.)

широком мотиком што има дугачко држало, унаоколо одгрни круну чокота мељовог у форми корита, па онда клекни, и с малом мотичицом (Сл. 12. у 7. бр.) извади земљу између младих изданака, скупи те изданке у леву руку и одсеци ножем, на један палац над круном чокота, све лањске изданке, попречке и једном повлаком ножа. Затим малом мотичицом окружи сав чокот *на два палца дубоко испод горњег дела чокота* и *извуци* све *оне жиле* што су израсле из круне чокотове *до те дубљине*. Онда најпре те жиле баш до чокота одсеци а затим на дебљину сламке над чокотом и све *остало* што си већ одсекао на круни чокота. Тада с мотичицом унаоколо ровитом земљом у форми брежуљка а на два палца високо над круном покри чокот. Ако имаш сламно (незрело) ђубре, тада то метни сад око брежуљка, па онда га покри земљом на један палац високо (Сл. 13.).

Салата од меља.

Мељ *као и кромпир* тера под земљом *у форми куке* изданке, што су дебели као гушчије перо. Ови су изданци бели, док су *под* земљом, а одсечени на један палац дубоко, врло су добра салата и ако се готове као шпарга, онда су врло добро јело (Сл. 4. и 6. у бр. 7.).

Употребљавање сађеница.

Под земљом стојећи део израсле мељове лозе, то су сађенице, с којима се засађују нови садови. Сађенице од првог сада још су слабе, једва за мали прст дебеле, па зато и не ваљају. Али опет се могу употребити, ако се као прпорци винове лозе стојећке на 6 палаца у □ раздалеко а у добро нађу брену земљу тако метну, да над њима има три палца земље, па како даље порасту, да се опет метне на њих још по три палца земље. Леја између редова треба да је ровита и чиста, а кад је суша, да се *неко-*

лико пута залије. Идућег пролећа ваде се, одреже им се глава и жиле, па се као и друге сађенице све по три засађују. Трећe године скоро све сађенице нових садова биће за употребу, јер ће бити онда дебеле као прст или палац.

Донашање тачака.

Спремне тачке одма после резања уносе се у сад и међу се све по 6 комада на гомилу у сваки други ред; те су три за десну а три за леву страну чокота мељових.

Тачке ударати.

После унашања тачака одма се гвожђем за рупе на 6 палаца далеко од чокота буше 1 $^1/_4$ стопу дубоке рупе, а то овако: гвожђе се убија управо на доле у земљу па се унаоколо с њим притискује земља и то се дотле ради, док није рупа доста дубока и широка. Затим раденик узме у обе руке тачку и удари је у готову рупу. Онда с једном 4 стопе дугачком танком мотком набије земљу око тачке.

Деоба рада.

Сваки од ових послова ради други човек и то: један резац занима двојицу што одкопавају рупе; један што гвожђем буши рупе занима двојицу, што намештају тачке и једног што око тачака набија земљу. Почем на једном јутру мељовог сада мора бити више партија таковиx раденика, како би сав овај посао свршили за 2—3 дана, то је нужно за једно јутро мељовог сада снабдети се са 6 до 8 срцастих мотика, 3—4 мотичице и ножа, 2 до 3 гвожђа за бушење, 3 до 4 мердевине и 1 справом за извлачење мотака.

Прво привезивање.

Од прилике 20 дана после резања, то је, како изданци, којих по 10 до 20 истера чокот, на 1 $^1/_2$ стопе дужине нарасту, онда се први пут привезују. Избраћеш 5 најдебљих и најдужих лоза, што су израсле из *средине чокота.* Ове 5 лозе ухвати левом руком па их држи у вис, а све остале лозе *појединце* исчупај из рупе (да не потресеш чокот). Од пет оставших лоза две најслабије и најкраће оставићеш за резерву, положићеш их натраг у рупе (али да их не скр'аш или погазиш) а три најјаче и најдуже везаћеш за тачку. Сеци ражну сламу на дужину од 1 $^1/_2$ до 2 стопе, вежи је у свежљаје 2 палца дебеле, кваси је у води, па је метни у кецељу преда се. И попарени рогоз може се употребити за везање. Везање бива оним правцем, како сунце иде с лева на десно, држећи оне три лозе левом руком за тачком, *један* струк сламе између лозе и леве руке уметни, оба краја сламке пред тачком сједини, на десно заврни, сламчицу у половини завртљаја у петљу уви, а крајеве сламке прислони на тачку. Сламка тежећи да се одвије притисне се на тачку, па не може онда да се одвије. Поред оваке *везе без чвора,* може лоза *без притиска* дебљати и растети (Сл. 5. у бр. 7.). Овакових веза треба да има бар две, да се лозе не би могле склизнути. Како порасту лозе, све на више их треба везати. Ако ли се случајно ск'ра вр од *лозе,* онда се *лоза* исчупа а у место ње на тачку се привеже резервна лоза. Кад лоза у своме мотању око тачке дође до висине од 3 стопе, онда не употребљене резервне лозе треба *појединце* исчупати. Не може ли се више стојећки дохватити лоза, да се веже, онда се стане на столицу, доцније на мердевине. Кад мељова лоза стигне до вр'а тачке, онда јој се лишће, почето од земље на горе до три стопе висине окрњи. Ако мељова лоза *бујно* расте, могу јој се окрњити листови чак до *првог побочног изданка одоздо.*

(Наставиће се.)

Воћарство.

(Свршетак.)

Воћњак.

Воћке могу се употребити на разан начин; за подпуне воћњаке, за сађење по њивама, за алеје крај друмова или насипа.

У воћњаку треба земља да је питома, а не мора бити заклоњен, јер повећи воћњак сам себе чува од ветрова; крушке и јабуке засађују се у воћњаку на 4 до 5 хватова у □ раздалеко. На њивама воћке могу да стоје само у појединим редовима, да се рад с плугом неби спречавао; само у најбољим климатским околностима треба се надати доброј жетви под ладом воћака. Свака путања и пут, сваки друм требало би да је окићен и засађен воћкама, да нам чак и пут носи прихода; ту се саде воћке у одстојању 5 до 6 хватова; ако је врло узан пут, онда се засађује само једним редом воћака и то с јужне стране, да сенка од воћака пада на пут. Међе, насипи, обале река и потока треба да се засаде воћкама.

Сађење воћака бива овако:

Простор, што хоћеш да засадиш воћкама најпре обележи колчићима, код сваког колца ископај раку три стопе широку и три стопе дубоку, горњу добру земљу из раке немој да помешаш с доњом рђавијом; затим обрежи воћку на корену и на круни (Сл. 38.) и засади је у раку, тресући је, како би се све жилице окружиле добром земљом, наслони је на тачку, привежи је најпре лабаво за њу, а доцније, кад се земља већ слегла, онда за тачку добро вежи воћку на два места (Сл. 39.). Зими треба воћку да чуваш, да је не нагризу зечеви, зато ћеш је на 3 стопе високо омотати сламом или трњем (Сл. 40.). Годишње ћеш изданке идућег пролећа скратити на 3 до 5 окца (Сл. 41.), једну годину доцније према

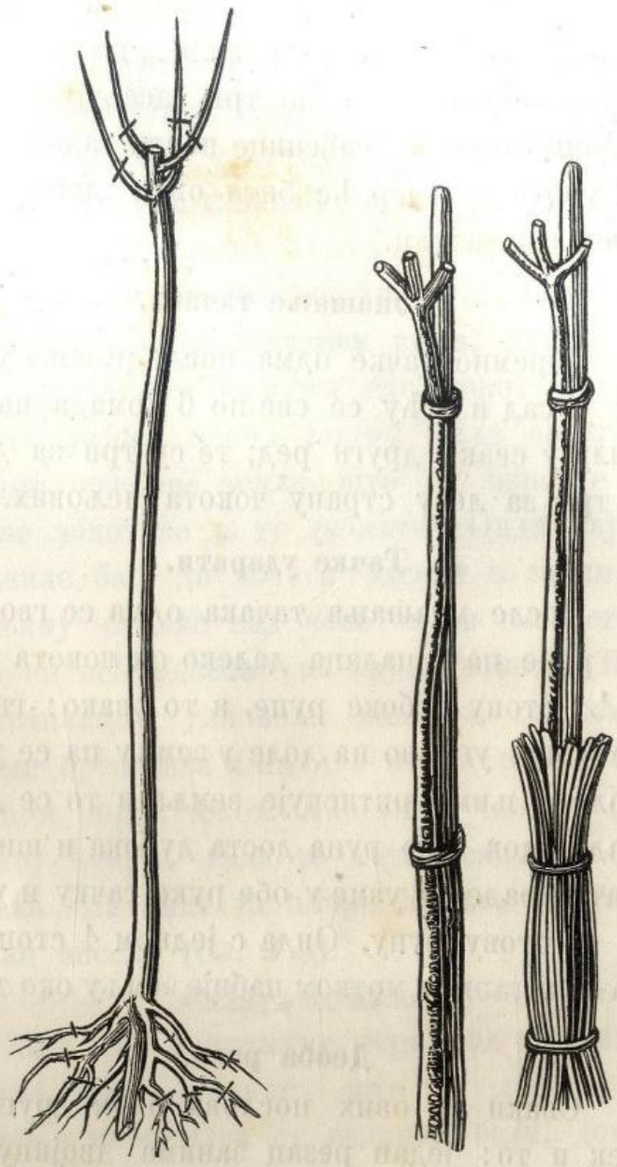

Слика 38. 39. 40.

јачини воћке можеш јој оставити подуже изданке, док ћеш по правилу после 3 или 4 године оставити воћки годишње изданке не-

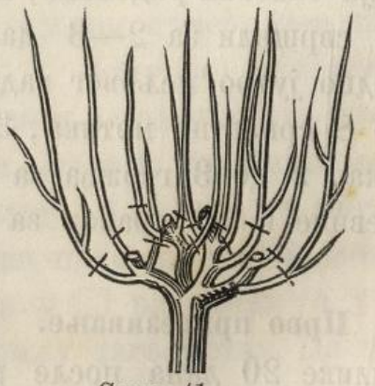

Слика 41.

окресане (Сл. 42. 106.). Одсад имаћеш само ту бригу, да круна не буде одвећ густа, па зато ћеш сваке године изнутра у

круни по неколико грана с тестером да исечеш.

Слика 42.

Због разних узрока код старих воћака баш из старе коре терају тако звани водени изданци (Сл. 43.), који се сваког пролећа

(Слика 43.)

морају уклонити, или се поједини могу употребити за подмлађивање дрвета, ако се јако маховином обрасла грана на 3 до 4 стопе од вр'а стабленог или над воденим изданцима одсече (Сл. 44.). Ови млади јаки изданци за кратко ће време старо дрво преобратити у младо.

Воћке подлежу разним болестима, што се понајвише приписују не природноме обхођењу с њима. У дивљем стању дрво у вис расте у густижу, а тај му чува кору од зрака сунчаних; ми на против вештачки са-

Слика 44.

димо младу воћку на отворено поље и нежну, младу кору излажемо жеги сунчаној. Тада се у воћки развије живина, рак и смолни

Слика 45.

46.

ток; ранећи сок, што се пење у вис, при јакој врућини сав се раствори.

Овима болестима воћака најбоље се доскаче, кад се стабла младих воћака умотају у сламу, код старијих воћака подпуном на све стране лепо израшћеном круном, или омазањем стабла и већих грана кречном водом. — Медљика и снет је, кад горње стране листова зноје лепљиву (гумозну) и шећерасту течност, бива при брзим прелазима температуре и учини, да са свим застане рашћење; јака киша може боре листова да опере од тог лепа, па онда опет иде рашћење својим обичним путем. Корен и жиле воћака не подлежу тако лако болестима, јер су под земљом исто онако, као да су дивље; изумирање жила понајвише бива шкодљивим утицајем инсеката, због влаге, због шљунковите подлоге и т. д.

Многи су инсекти непријатељи воћака, па су понајвише и узрок, те се благослов рода воћака у читавим пределима на много година утамањује. Главни је задатак воћару не само појединoм — јер овај сам није у стању, да злу доскочи —, но свима укупно и по целој околини, да немилице гоне и утамањују те непријатеље воћака. Пре свега треба разорити обиталишта тих инсеката, што су понајвише у кори воћке, а то с гвожђем (Сл. 45.), којим се кора огребе; маз од смолњаче и креча залепиће и оне рупице и пукотине, где не допре гвожђе. С ножницама за гусенице (Сл. 46.) лако ћемо зими с вр'ова грања одсећи гњизда гусеничка. — Природа поставила је воћкама пударе — тице певачице, које се ране гусеницама; зато чувај те тице и њихова гњизда!

Растова свилена гусеница [1])

(Bombyx Yama Maii)

И КАКО СЕ ГАЈИ.

Од ове гусенице, која се рани растовим лишћем, каквог има у свима нашим шумама, бива један од највећих и најлепших лептирова, што је где кад са раширеним крилима до 6 палаца дугачак. Та гусеница гради добро утврђену и затворену, жуто зелену чауру од 1 ½ палца дужине и 2 палца обухвата, с које се лако одвија свила.

Као и обична дудова свилена гусеница има *двоструки* конац. Но *сваки поједини двоструки конац* од дудове свилене гусенице изгледа под мискроскопом као одвећ фини, са свим прозрачан, неразделим, округао и гладак прутић од стакла, — а *двоструки конац* од растове свилене гусенице — по најновијим опитима — изгледа под мискроскопом као да је сваки поједини конац пругаст а састоји се најмање од 300 кончића, који се врло тешко, и тек оштрим повлачењем између ноката, могу разделити.

Сравњавање појединих кончића од оба соја гусеница.

	Од дудове гусенице.	Од растове гусенице.
Просек појединог двоструког конца *сировог*	0·010	0·0180 милиметра.[2])
Праног у цеђу . .	0·008	0·0170 „
Снага разтегљивости ових кончића, кад су сирови и 10 сантиметара дугачки	11·8	12·0 сантиметара. [3])
Праних у цеђу . .	12·8	14·5 „
Скупљање сирових кончића, кад им се одузме терет од 4 грама при дужини од 10 сантиметар . .	10·8	10·5 „
Праних у цеђу . .	10·8	11·4 „

[1]) У 7. броју „Тежака", у чланку „Жир," на странама 95. и 96., описали смо укратко, како се дознало за ту гусеницу, како је из Јапана пренешена у Европу, како су у Европи чињени опити гајења с њом и како је наша влада набавила малу количину семена од те гусенице и сада је на пробу гаји у Топчидеру и Љубичеву.

[2]) 1 милиметар = 0·4 линије.

[3]) 1 сантиметар = 3·9 линије.

	Од дудове гусенице.	Од растове гусенице.
Снага ношења, кад су *сирови* кончићи 10 сантиметара дугачки . .	6·0	10·1 грама. [1])
Праних у цеђу	5·7	12·2 „

Растове свилене гусенице деловни саставни кончићи, од којих се састоје поједини упредени кончићи, имају просек од 0·001 милиметра. Састав тако одвећ финих кончића узрок је већој разтегљивости, еластичности и способности ношења кончића ове гусенице, али и томе је узрок, да свила — при садашњем знању њеног израђивања у Европи — мање светли него од дудове гусенице, јер јој кончић није гладак, већ пругаст, и поједини одвећ фини кончићи при израђивању од чести на горњем слоју својих појединих кончића хоће да се отрцају. То је таква разлика као између материје од лана и памука. Многобројни окрајци кратког памучког платна сакривају светлост памучних тканих и предених материја, а дугачки ланени конци светле се.

Но и ако свила од растове свилене гусенице толико не сјаји, — што ће скорим друкчије бити, [2]) јер поједини дупли конац јако се светли — то је опет ова свила одвећ скупоцена и за нашу земљу од највеће важности, јер ће наше растове шуме давати добита и од лишћа, које досад нико и ни за што није употребљавао.

Развијање гусеница из семена (јајета).

Од тренутка кад гусеница измили из јајета, па до онога времена, кад већ као лептир леже јаја, мора јој бити ваздух умерено *влажан*, али *свеж, свагда чист и обнављан*, а много већи простор јој треба за време парења према тромој и не окретној дудовој гусеници. Ова је растова гусеница кроз све периоде свог живота врло жива и окретна.

Ако јој ваздух није умерено влажан и ако за време парења нема довољно простора, онда је за њу сва остала нега узалудна, јер ће:

1. Или никако или само врло мало њих и то у већем простору времена измилити из јајета;

2, даље развијање гусеница бива одвећ јадно;

3, већ од развијених највећи део неће да плете чауре;

4, само одвећ мало њих, и то у растојању многих дана разгришће чауре и изаћиће као лептирови, и

5, с тог истог узрока први мужаци или женке (лептирови) оматориће и изгубиће способност парења.

Да би се дакле с почетка свему овоме доскочило, нужно је, да се јаја, из којих треба да се излегу гусенице, одма како се почне развијати лист од раста, за три четири дана постепено навикну на топлију температуру, све до +22°R., па онда да се за 3 минута умоче у млаку воду која је опет топла +22°R., па при истој температури позорљиво разастру на танком филошу (гасу), што је превучен преко шупљег квадрата од танких летава. У чистом шупљем суду, који може бити испод тога квадрата, чистом водом нека се јако окваси одвећ чиста и врло фина артија, како да су јаја у умереном испаравајућем ваздуху. Сама пак јаја, све донде, док из свију неизмиле гусенице, морају бити покривена сочним листићима од раста, тиме се олакшава одозго, да се измиљене гусенице малко осуше. Како почну листићи да вену, одма се уклањају и мењају са свежим.

Кад прве гусенице измиле, ваља нове листиће прострти, но такове листиће, који са својом петељком и њеним продужењем од коре грања, имају као неку кукицу, како би се гусенице могле на листићима пренети у кавез, где се гаје, тамо обесити на утурено растово грање а да се никако не додирну прстима.

Гусенице излазе из јајета обично обноћ и до 9 сата пре подне, и *свака такова партија гусеничица, што је измилила истога дана, за сво време гајена мора бити заједно и да се непомеша с другима, како би се поједине партије у својим 5 периодима спавања* [3]) *у исти мах кожурале.* Ако се ова осторожност пренебрегне онда једна другој сметају за време кожурања, па тиме многе од њих не могу да доспу до потпуне зрелости за уплетање.

---

[1]) 1 грам=0·057 лота.

[2]) Свилене материје, што се граде у Јапану од свиле растове гусенице, лепо се светле.

[3]) Барон Бретон на основу искуства каже, да те гусенице имају 5 периода спавања; сви остали ентемолози веле, да имају само 4 периода спавања.

Јесу ли већ прве гусеничице измилиле из јаја, онда идућег дана пред вече треба остала јаја умочити у млаку воду, која је у један степен топлија од собњег ваздуха, али само за 1 ½ минута, а то зато, да се олакша осталим гусеничицама, да се прогризу кроз јаја. Тако се ради пуних 7 дана, за које ће време све оне измилити које су способне да живе.

Ако се могу добити јаја, што су прилепљена за артију или какву год другу материју, онако како су излежена, онда је у толико пробитачније, јер гусеничица много лакше измили из јајета, које се *немиче с места*, а то зато, што се предњим ногама ухвати за најближу тачку и онда лакше извуче цело тело. Многе гусеничице *од најбољег семена пропадају* само зато што не могу да се изкобељају из јајета. Но и тому има колико толико помоћи, што јаја леже између кончића филоша, па се и сама о те кончиће прилепе с лепљивом материом (Pigmentum) с којом су превучена јаја.

Кавези за гајење гусеница.

Растове гусенице одвећ су жустре, радо се размиле и мењају место, зато се у том свом нагону за скитање морају уздржати другим начином. *У ни једном периоду живота не сме прстима да се дира гусеничица,* јер су на њеној кожи као неки снопићи од чекиња што се лако кр'ају а то је онда рђаво по њихово здравље и напредовање. Осим тога тако се јако за лист ухвати гусеница да се воле дати разтргнути него да се скине с листа.

Ово су три узрока зашто се при гајењу те гусенице (било то на мало или на много) већ одма с почетка морају спремити цели одговарајући кавези.

Да се пак гусеничице неби размилиле, кавези на све стране морају бити окружени филошом (а то је она редка материја, што се употребљава за унутрашњу поставу женских сукања од горњих аљина,) а да се не би могле дирати прстима, кавези тако морају бити начињени, да гусенице својевољно са осушеног грања могу премилити на свеже. Но да то мењање места не буде одвећ често, треба гусенице да се ране с онаквим грањем, што има много лишћа и да је то грање с доњим крајем у води, како би му се лишће по дуже (2 до 3 дана) одржало свеже.

Простор.

У почетку гајења пренашају се у мале кавезе, од 1—2□ стопе доњне равнине и две стопе висине, све гусеничице, што се излегу једнога дана, а ти кавесчици наличе на оне веће што се доцније после првог или другог спавања употребљавају; јер овим одвећ малим гусеничицама тешко би било да у великом простору прелазе на ново утакнуто свеже грање.

Где се гајење гусеница ради на велико (а то је кад има више од 2000 јаја) тамо се гусеничице што једног истог дана изађу из јаја, морају пренети у више такових кавесчића, и ове кавесчиће треба *означити дневном нумером* или датумом, како да се доцније хронолошким редом преносе у поједина оделења већих кавеза.

За *гајење на чауре* (свилу), *ваља употребити мање кавезе,* а где је цел, да се добију јаја, тамо морају бити *много већи кавези*, јер оплођавање женке може да буде само у односно већем простору за летање.

Растова гусеница свил. одвећ је осетљива према свакоме додиру, зато по могућству мора имати доста простора, да се може двизати слободно и без препона. На две хиљаде гусеница кад су одрасле, треба 36 до 40□ стопа, дакле на 50 комада 1□ квадратна стопа, по томе за сваку гусеницу три квадратна палца просторне површине и то тако, да је висина над том површином бар 6 стопа, како би одрасле гусенице подпуно места имале да се на грању једна над другом слободно движу.

Кад се само хоће гајење на чауре (дакле не на семе,) онда за 16 ⅔ грама (један цол лот) јаја нуждан је простор од једног кубичког хвата.

Но лептирови од 16 ⅔ грама јаја за слободно двизање и оплођавање требају бар 6 кубичких хватова простора (дакле два кавеза по 3 кубичка хвата), али за лет оплођавања лептирова могу се употребити и мале собе или *филошом одељени простори једне собе,* само што онда и дуварови од собе морају бити превучени филошом, како би се на њему лептирови могли држати и јаја лећи а да не падну на патос. Почем пак мора бити ула-

ска у такову собу, да се сваки дан очисти од ђубрета, па би се могли згазити лептирови или јаја што су на патосу, то се на патос међу поједине даске, што стоје на 6′ високим на вис зашиљеним ножицама. При изласку из таквог кавеза те се даске међу са стране угља на штапове.

Где је нега на јаја, дакле мора бити и оплођавање лептирова, тамо на 1000 излежених јаја треба кавез од 18 стопа дужине, 6 стопа ширине и 6 стопа висине.

Где је само нега на чауре, тамо је тај простор довољан за 6000 излежених јаја (50 грама =3 цол лота.)

Корита и кавези.

На пречним балванима, као подножницама доњој површини кавеза и као на темељу за 4 оделења од разне величине, стоји једно дашчано корито (гледајући га с прочеља, у средини је као одељено) а на патосу његовом уздуж два корита од тенеђке, стопу широка а 4 палца висока.

На дрвеном је кориту дашчани кров у форми крова од куће. На свакој страни крова има лепо пробушена два реда рупа од 2 палца просека и то у растојању од 1 стопе. У ове рупе тура се растово грање тако, да је с доњим крајем у води. Да пак грање може стајати на горе мора на сваком кориту од тенеђке одозго бити још једна даска, у којој такође има два реда рупа, које у управном правцу на горе одговарају рупама на крову.

На крајеве од пречних балвана постављају се за 4 оделења стубићи од 6′ висине, који су на горњем крају у одговарајућој свези са летвама за дужину и пречњу. Сви простори на таваници, на 4 стране и у 3 унутрашња међу оделења имају своје *оквире, који се могу вадити.* На зачељу и прочељу и у унутрашња три пречна оделења имају свагда по *два* оквира. Свега треба *22* оквира. Ови се оквири утврђују обрткама. Сви кавези морају бити тако грађена, да се могу лако растворити. На таваници оквири се превлаче редким но јаким платном, да их неби пробило и продрло грање, што маша чак до таванице. Сви остали оквири на све четири стране превлаче се црним филошом, који мора бити укљештен између оквирних летава да се доцније лако да скинути филош заједно са јајима. Црн мора бити филош, што се кроз њега боље види него кроз бели. Филош мора бити јако уштиркан, али тако, да свуда пропушта ваздух, дакле рупице му не смеду бити запушене.

Оваки кавези, које је изнашао г. барон Бретон, до сад су признати за најбоље.

За периоде првог и другог спавања, могу се на 1000 јаја употребити оваке форме кавези, но сразмерно мањи. [1])

(Наставиће се.)

Дуван.

(Наставак и свршетак.)

Чување од ветрова.

С даљим развијањем листова постаје све већа могућност, да им нахуди ветар и олујина, дакле треба се побринути, да се тому колико толико доскочи, а то од прилике овако: На оној страни њиве, одкуд обично дува ветар, удари неколико колаца, па на њих обеси асуре, или с те стране њиве ископај ровину, а од ископане земље начини бастију (бедем). Ако је њива одвећ широка, онда треба начинити више такових бастија између редова у одстојањима од 10 до 20 хватова.

Крњење заперака.

Окрњавањем вршака учини се, те се покаже множина побочних заперака, што се брзо развијају, а шкоде снажноме узрасту листа још већма, него ли вршци, које смо зато и окрњили.

Како се дакле покажу оваки заперци, морају се окрњити ноктом али тако, да се не повреде листови.

Но с тим крњењем не ваља започети одвећ рано, већ онда, кад се почну развијати на сваком већем дуванском биљу, јер би иначе морали често прегледати сав сад. Мање

---

[1]) Ко има прилике, нека се потруди отићи у Топчидер или Љубичево, где може видити и напредовање растових свилених гусеница.

или *доцније* засађење биљке лако се познају, па им се могу доцније у један мах окрњити заперци.

Мотрење за време, док расте дуван-биљка.

Као што већ рекосмо, дувански сад само је онда подпуно користан, кад му на сваком свом месту једна биљка дође до подпуног развића. А да би то могућно било, мора бити својског надзора почевши од времена кад се биљка пресађује, па док не доспе до подпуног развића.

Све биљке, што кињају, заостају, закржаве или са свим пропадну, одма треба заменити новим снажним биљкама.

Ако би се још у доцне пролеће показао мраз, онда сâд треба очувати онако, како рекосмо код винограда, а то: да почето од после по ноћи па до изласка сунца, на страни сада, одкуд дува ветар, горемо сламно ђубре, којега ће дим очувати сад од мраза.

Но ако би се догодило, да нам се смрзну биљке, онда их изнова и подпуно треба опет садити из семених леја. — И *поједине* биљке, које нису дирнуте од мраза, морају се *исчупати*, јер би иначе биљке биле одвеђ не једнаке.

Најпосле, ако се на биљкама покаже *рђа* (пеге), онда се такове биљке *одма* морају *одсећи* на четири палца над земљом и пазити, да се с одсеченим биљкама не додирну остале здраве биљке. Такове одсечене биљке, као кужне, одма ваља затрпати дубоко под ђубре, а далеко од дуванског сада.

Одсечени корен одма ће да истера изданке на све своје стране, али му треба оставити само *један* најјачи изданак.

Различности.

Справа за чишћење и избистравање пијаће воде.

Ма како мутна и нечиста вода за тили се часак избистри кад прође кроз *пластички угљен*, који је у форми лопте, полукругле или плоче. У канцеларији трговачког агента, г. *Евгена Поповића* у Београду, видили смо разне такове справе, које за фамилијарну потребу, за механе, апотеке, фабрике, водоводе, као и помање за ловце, путнике и т. д. Ове су справе са свим просте и јевтине. У слици видимо једну такову справу у кутијци, што лако стане у џеп. Кад пластички угљен из те кутијце туримо у бару, па повучемо устима на цевну сисаљку од гута перче, онда лежећи потрбушке крај баре, пићемо са свим чисту избистрену и здраву воду. Та се кутија као ловачки рог канапом обеси на раме. У другој једној кутији, што хвата од прилике $^1/_2$ оке воде опет има пластички угљен са сисаљком; кад се та кутија напуни мутном водом, а ми из сисаљке као при обичној натегачи извучемо ваздух, одма ће кроз сисаљку подебело да цури чиста и бистра вода, која се точи у чашу. Повеће такове справе за фамилије начињене су у лепим формама од фине печене земље (тера кота), али ове имају славинице, кроз које се у стакло и у чаше точи онолико воде, колико баш онда треба. Осим тога има таког пластичког угљена у разним формама и величинама за велику масу воде, што се црпи из буради, шафоља, ведара, цистерна и т. д.

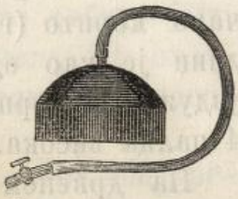

Ко зна, како се људи трују нечистом водом, како с рђавом пијаћом водом у тело улазе пљоснате глисте и т. д. —, тај мора желити, да се у интересу здравља људског ове справе употребљавају свуда, где вода већ од природе није са свим чиста; па почем су ове справе јевтине, мислимо, да ће се за њих наћи много одузимача.

Самовози.

У садашњем веку губити време значи: губити новац. Људи се журе, да своје послове сврше што брже. Све и сва се сада окреће око брзине. У таком добу мораше људи доћи и на ту мисао, да не губе време у ходању, па измислише само-брзо-воз (велосипед). То је справа од два точка једног пред другим, у средини између њих седло, на коме седи човек, кога ноге окрећу предњи точак. На оваком само-возу умети ногама радити и рукама удешавати правац, доста је тешко научити а колико ми мислимо, неће ни бити од практичне вредности, већ ће остати као гимнастичко и еквилибристичко вецбање за момчадију.

Самовоз на два точка.

Од веће практичке вајде биће самовози (велосимобили) на три точка, јер код ових нема опасности извртања.

Самовоз на три точка са столицом.

Самовози тамо се могу употребити, где има добрих друмова и калдрме, а богме по Београду неће провозати, докле буде овака врато-и ного-ломна калдрма, као што је сад.

Самовоз на три точка са седлом.

Већ се на много места самовозима служе поштаљони, разносачи писама и телеграма, и ми држимо, да ће после неколико година сваки човек имати свој самовоз, па се и надамо, да ће донде и калдрма београдска онако бити оправљена, да служи на олакшање ходања и возања, а не само као произвађач жуљева и покварених ногу.

Расплођавање винове лозе потапањем (полагањем).

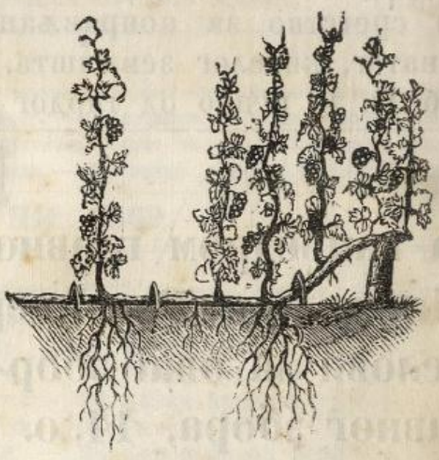

Овај посао има два опредељена периода. У првом периоду лагано се превија винова лоза ма како дугачка и с дрвеним кукама утврђује се у земљу. Ово се ради око Ђурђева дне, али пре него што се развију пупе; но те се пупе онда брзо развијају и у стајаћем положају нарасту 6 до 8 палаца високо. Сада се у правцу лежеће лозе ископају рачице, у које се умећу лозе, које се утврде дрвеним кукама и покрију земљом. У земљи се развије довољни број жилица,

да ране лозу. Тада и стари општи чокот, што је одпре можда 150—200 лозица морао ранити, но од којих му је остављено само 4 до 5, на које се раздели рана — повратком силазећег сока добива нову рану, која га учини способним, да *тера* опет у *нове* изданке, с којима се идуће године исто овако може поступити. — Разуме се, да се морају крњити излишне пупе, и само 4 до 5 да се оставе за идућу годину. Преко лета више пута ваља окопавати.

Свршетком јесени све су у земљу закопане пупе створиле нове биљке, које се једна од друге растављају баштованским ножем, кад се из земље извађена лоза пресече у средини између нових чокотића. Где је земља нешто мало влажна и не одвише песковита, тамо ће овај начин расплођавања сваки пут поћи за руком.

Пепео

је красно сретство за поправљање тешког, смољнатог, киселог земљишта. За тај посао најбољи је пепео од тврдог дрвета. Добро чини сваком земљишту, ако се обичним ђубретом помеша и уоре. Но још је бољи пепео од сапунџија (мумџија), јер овај суши, греје и откисели земљу, разорава маовину и ако је посут по снегу, овај ће пре да се растопи. Зато је добро употребити тај пепео у бреговитоме пределу како би се тамо могло раније сејати. Кад хоћемо пепелом да поправимо земљу, онда га на њу сипамо зими. Ако за башту употребљавамо излужени пепео, онда зими треба смрзнуту мокраћу од стоке да исечемо на табле, па да је метнемо на пепелом посуте леје. Кад се у пролеће открави, онда ће се мокраћа помешати с пепелом и врло плодну учинити земљу.

Вајда од љиљака (слепих мишева).

Код нас се утамањују љиљци и немислећи на то, да се тако тамани једина она животиња, што највећма спречава расплођавање ноћних лептирова, дакле и прождрљивих гусеница.

ПОЗИВ.

На ванредном главном збору друштва за пољску привреду, 11. Маіа о. г. у Топчидеру држаном, нису се могли свршити сви послови за оваі збор намењени; зато іе, по закључењу истог главног збора, 14. о. м. решио одбор:

да се седница ванредног главног збора продужи и заврши 1. Јуна о. г. у Београду.

Да би се ово учинити могло, умољавам сву гг. чланове, били они утемељачи, помагачи или редовни, да изволе реченог дана пре подне у девет и по часова доћи у башту велике пиваре, где ће се продужити и завршити ванредни главни збор друштва за пољску привреду.

Председник друштва,

М. Спасић.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Февр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ М. МИЛОВУК.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена.

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

10. Јунија, 1869. **ГОДИНА I.** **Број 9.**

Садр ж. Календар за Јуни. — Имена чланова помагача „друштва за пољску привреду“. — II. седница ванредног главног збора „друштва за пољску привреду.“ — Подрумарство. — Мељ (наставак). — Растова свилена гусеница и како се гаји (наставак). — Различности: Справа за прање белог рува. — Американска справа за исцеђивање опраног белог рува. — Пословник „друштва за пољску привреду.“ —

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ ЈУНИ, 1869.

СЕДМИЧНИ ДАНИ			ДАН		ДАН		ДАН		ДАН	
1.	**Недеља**	*Јуст. муч. фил.*	8.	**Духови.**	15.	*Вид.-дан, Амос.*	22.	*Евсевије свешм.*	29.	**Петров дан.**
2.	Понед.	Никифор патр. ц.	9.	**Духови Понед.**	16.	Тихон чудотв.	23.	Агрипина муч.	30.	Сабор 12 апост.
3.	Уторник	Лукилијан муч.	10.	Тимотије свешмч.	17.	Мануил муч.	24.	**Иван дан.**		
4.	Среда	Митрофан муч.	11.	Вартоломије.	18.	Леонтије муч.	25.	Февронија муч.		
5.	Четвртак	Доротеј свшм.	12.	Онуфрије преп.	19.	Јуда ап. брат г.	26.	Давид прешмч.		
6.	Петак	Висарион и Илар.	13.	Акилина и Ант.	20.	Методије свшм.	27.	Самсон преп.		
7.	Субота	Теодот свешмч.	14.	Јелисије прор.	21.	Јулијан Тарс.	28.	Кир и Јован без.		

Прва четврт 5. у 3 сах. 31 мин. изјутра. — Пун месец 12. у 2 с. 55 мин. изјутра. — Последња четврт 20. у 2 сах. 2 м. изјутра. — Нов месец 27. у 2 с. 54 мин. по подне.

ИМЕНА ЧЛАНОВА ПОМАГАЧА „ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

(Оним редом, како су се друштву пријавили.)

308. Г. *Ђорђе Петровић*, предс. касац. суда у Београду.
309. „ *Милосав Р. Протић*, члан касац. суда у Београду.
310. „ *М. Гавриловић*, члан касац. суда у Београду.
311. Г. *Д. Голубовић*, члан касац. суда у Београду.
312. „ *Сава М. Грујовић*, члан касац. суда у Београду.
313. „ *Сретен Л. Поповић*, члан касац. суда у Београду.
314. „ *Статин Петковић*, баштов. у Чачку.

II. седница ванредног главног збора
„ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ“,
држана 1. Јуна 1869. год. у Београду.

Пошто г. *председник* отвори седницу, позва *главни збор*, да настави своју радњу у смислу закључења свог на првом састанку, 11. Маја ове године у Топчидеру, на основу ког закључења настави главни збор своју радњу 1. Јуна ове године, и том приликом г. председник предложи:

5.

Да се у §. 9. устава „друштва за пољску привреду“ учини нека измена, која у суштини не мења сам устав, што би било од велике користи по само „друштво“; а на име: да се за чланове утемељаче могу примити, који на цели „друштва“ положе 5, или 10, или 20 дук. цес. и то на овај начин:

1., Онај, који уложи 5 дук. цес., да ужива оне користи, које и члан помагач.

2. Ко уложи 10 дук. цес., да ужива осим користи у 1. тачки, још и све списе осим листа. И

3. Ко једанпут за свагда положи 20 дук. цес., ужива ће поред оних користи у 1. и 2. тачки још и лист, као и сваки редован члан.

На ово г. *Шафарик* примети, да би се та измена могла учинити само у томе, да се члановима олакша у начину, а то лако може бити, ако члан немора положити на једанпут 20 дук. цес., него да ову суму исплати у извесним ратама, што би тиме олакшано било члановима, а „друштво“ би имало исту корист.

Г. *К. Црногорац* предлаже: да се чланови утемељачи поделе на класе, што вели, да по улозима има међу њима велике разлике, а по називу своме невиди се никаква, пошто је сваки члан утемељач и онај од 5, као и онај од 20 и више дуката.

Г. председник брани свој предлог и каже, да се та разлика довољно огледа у користима, које сваки члан према своме улогу од „друштва“ добија, и с тога би, вели, са свим излишно било да се мимо ове разлике, која у самој ствари већ постоји, заведу још и класе.

После овога пређе се на гласање, и са 19 гласова против 3 усвоји се предлог г. председника.

6.

Г. *председник* изнесе предлог „*Техничарске дружине*“ о спојењу са „друштвом за пољску привреду“.

Пошто се писмо „Техничарске дружине“ прочита, примети г. председник, да је ово питање врло важно по друштво, што оно иде управо на мењање самога „устава“, а тиме би се довео у сумњу опстанак „друштва“; па с тога позва чланове главнога збора, да о томе размисле и свој глас даду; јер питања таквог рода, решава „главни збор“.

На ово г. *А. Ристић* узе реч и настави овако:

Реч је овде о спојењу „техничарске дружине“ са „друштвом за пољску привреду.“

Пре нег што хоћемо о томе да зборимо, треба да се најпре озбиљски и упитамо: шта је задатак „друштва за пољску привреду“ а што опет стоји у задатку „техничарске дружине“, да га она реши?

Ово је нужно с тога, што од овога зависи и решење горњег питања.

Сматрајући нашу земљу по свом географском и природном положају, она је већ и од саме природе непосредно упућена на ове три главне гране производства: земљарство, сточарство и шумарство. Овим се наш народ већим делом занима и од тога живи.

Кад се ово у обзир узме, онда је и задатак „друштва за пољску привреду“ са свим природан; и по томе његов је задатак, да испита: да ли се налазе код нас сви услови за пољско-привредни развитак и да опре-

дели: како се могу исправити мане, које се појављују у нашој пољској привреди, те да према томе изнађе и начин, како би се она најлакше и најбрже унапредити могла па да се производство наше земље узвиси.

Сад, како према овоме стоји „техничарска дружина?“ Она по своме саставу и позиву ни из далека нестоји у том непосредном одношају, да одговори цели „друштва за пољску привреду“?

Ако се већ то хоће, да се она само споји са „друштвом за пољску привреду“ у једну равноправну целину и неимајући за то непосредног основа? онда питам: шта ће „друштво“ радити у том случају, ако се још и друге подобне дружине појаве, да с њиме ступе у такву заједницу, као што би на прилику биле дружине, које би по природи свога задатка у тешњој свези стајале са „друштвом за пољску привреду“, и које би се уопште занимале трговинским прометом са пољско-привредним производима и њиховим фабрикатима?

Ово је по моме мишлењу једно од најозбиљнијих питања, о коме треба „друштво“ са свим зрело да размисли, а да себи неотвори широм врата, кроз која би се читав ред дружина и разних друштава нанизао, а овамо се још извесно незна, како и оно само стоји.

Имајући све ово на уму, што до сад реко, ја нисам ни за какву заједницу па ни за ову са „техничарском дружином“ и с тога предлажем: да се преко тога питања пређе на признање самога „устава“, који је једини основ за опстанак и трајашност „друштва за пољску привреду“.

Ово у главноме подржаваше и г. *Спасић*.

Г. *Шафарик* вели, да је ово „друштво“ сама потреба изазвала, са чега му се и указује толико учешће од стране народа и владе наше, па када би се сада са ма којом дружином спојило, онда би и устав свој мењати морало, што би учинило, да се поколеба и вера, коју је ово „друштво“ код народа и владе за тако кратко време задобило. — Но осим тога, вели, да овде стоји још једна велика тегоба, а та је, имаовина друштвена, са којом неможе само нас неколицина располагати а да се и остали чланови о томе несаслушају, којих има више од 300, које утемељача, које помагача. Овако доказујући тегобе, које се томе питању на супрот стављају и које му се још ставити могу, вели, да нема правога основа за решавање тога питања, па кад тога нема, онда неможе ни речи бити о спојењу „техничарске дружине“ са „друштвом за пољску привреду“.

Г. *Лазић* одговори: да се нетреба бојати тога, да ће „друштво“ што од свога поверења изгубити код народа, или код владе, ако би се „техничарска дружина“ с њиме уједно спојила; јер је и техничко знање по наш народ од врло велике потребе; но он се боји једино тога, што се материјалних средстава тиче: да ли ће она довољна бити да подмире потребе и друштва и дружине. — С овог гледишта само, не би за то био, да се сада „техничарска дружина“ споји са „друштвом“, али није ни за то, да се она одбије, него, да се ово питање отложи за неко извесно време, па ако се покажу згодније прилике, да се ово спојење може учинити, онда да се то и учини.

На ово г. *Чедомиљ Мијатовић* одговори: да овде није реч о одлагању него о спојењу „техничарске дружине“ са „друштвом за пољску привреду“ у једну целину, а кад се узме с једне стране задатак „друштва за пољску привреду“, а с друге опет задатак „техничарске дружине, онда право г. Ристић примети, шта ћемо радити, ако се и друге дружине јаве да с овим „друштвом“ у за-

једницу ступе, као што би на прилику биле трговачке и друге индустријске дружине. А што се тиче материјалних средстава, вели да она ма колика била ипак могу једва да одговоре само цели „друштва за пољску привреду“, које је још и то на се узело, да приређује пољско-привредне изложбе и награде даје. И с тога није за то, да се „техничарска дружина“ спои са „друштвом за пољску привреду“.

Г. *Панчић* вели, да би се ово питање у нечему могло модификовати, што „техничарска дружина“ није могла рачунати на средства: јер је она на томе радила, кад је ово „друштво“ у самом почетку било, и није напред могла знати за средства, која ће ово „друштво“ имати.

Г. *Чедомиљ Мијатовић* на то одговори: да се устав неможе мењати, а да се „друштво“ не поцепа, него би се могло то учинити, да се чланови „техничарске дружине“ могу примити као редовни чланови овога друштва, те да на техничном делу раде као чланови „друштва за пољску привреду“.

Г. *председник* на ово рече: да ће се друштво и само поделити временом у неке одсеке, али та подела биће тек онда, кад умна снага друштвена ојача.

Г. *К. Црногорац* био би тога мнења: да се „техничарска дружина“ неодбије, него да се изнађе начин, како ће јој се част и достојанство одржати. С тога предлаже, да се „дружини“ учини предлог, да она избере из своје средине извесни број чланова, који би у исто време били и чланови овога „друштва“.

Г. *Панчић* одговори, да то неможе бити, јер би баш то вређало част и достојанство „дружине“.

Г. *председник* вели, да то неможе бити ни по самом уставу, јер се по њему зна, ко бира чланове.

Г. *Медовић* вели, да он из предлога „техничарске дружине“ не види, да она на то иде, да се са „друштвом“ спои као „дружина“, него само као одсек тога „друштва“, који ће поглавито радити на ономе техничарском делу, који у пољску привреду засеца, и с тога не увиђа зашто се захтевање „техничарске дружине“ не би могло усвојити?

На ово г. *Чедомиљ Мијатовић* одговори, да је техника пољске привреде врло ограничен круг за радњу „техничарске дружине“, и да је за то стручан и сваки пољски привредитељ, који се нарочито за то спремао и учио; па с тога се и неможе усвојити захтевање „техничарске дружине“.

Пошто се о томе још много говорило, г. председник положи ова питања:

1., Хоће ли се предлог „техничарске дружине“ одбити. И

2., Или да се исти предлог одложи?

По прибраним гласовима, прими се прво питање са 19 гласова против 6.

С овим је *главни збор* свршио своју радњу и г. председник захвали гг. члановима овога збора на указаном саучешћу и позва их, да и у напредак остану постојани у ревности, којом су се и до сада одликовали: јер се само тако може постићи цел „друштва“.

У исто време извести г. председник главни збор, како је преко њега *Наместник књажеског достојанства, г. Миливој Блазнавац,* уступио „друштву за пољску привреду“ 50 дук. цес., на цели истога друштва; што би примљено великом хвалом и „живио“!

С овим се седница „главнога збора“ закључи и чланови се његови разиђоше.

Председник „друштва за пољску привреду“,

М. Спасић, с. р.

Секретар:

А. Ристић, с. р.

Овлашћени чланови:

Др. Ј. Шафарик, с. р.

Др. Медовић, с. р.

Иван Протић, с. р.

Подрумарство.

Добра шира, коју смо великим трудом и муком произвели у нашем винограду, тек ће онда да се преобрати у добро, кусно и скупоцено вино, ако с њом умемо да обходимо у подруму. Зато је пак нужно пре свега, да познајемо хемијске саставе вина, како би могли определити множину појединих саставних делова у вину, и како би тачно знали, под којим условима и утицајима бива врење и остале промене вина.

Код нас се уопште без овог знања ради око шире и вина, па зато често од најбоље шире правимо рђаво и некусно, па чак и болесно вино, које неће нико да купи или тек по врло јевтину цену.

Хемијски састав вина.

Шира, осим шећера, што се у врењу преобраћа, има од прилике исте саставне делове као и вино.

Састав шире:		*Састав вина:*
1. Воде	70 до 90 од сто	85 до 95 од сто
2. Шећера	15 „ 30 „ „	1 „ 2 „ „
3. Киселине	¼ „ 1 „ „	¼ „ 1 „ „
4. Алкохола	0 „ 0 „ „	5 „ 12 „ „

5. Осим тога беланцета, гуме, боје, етерског уља, делове од пепела, екстрактивне материје и т. д., и т. д.

Каквоћа је вина *боља*, што више у њему има алкохола и екстрактивних материја и што мање има киселине. Добро вино треба да има 10 до 12 од сто алкохола, 1 до 1 ½ од сто екстрактивне материје а само од прилике ¼ од сто киселине. Многа вина имају такав састав, али вредност им се у много увећава, што се више у њима налази мирисљавих (ароматских) материја, које се не дају мерити, и које ми познајемо под именом „буке“. Код нас ваљало би се трудити, да нам вина имају више доброг буке-а.

Мера шире

показује нам, колико фуната шећера има у једном акову вина. Нова шира, што још

Определјавање количине шећера.

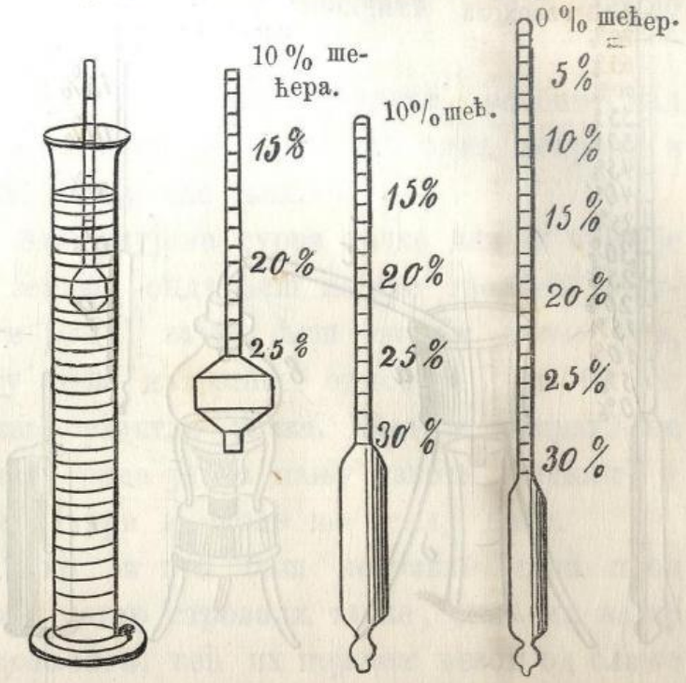

Цилиндарско стакло. Мере за ширу. Мера за шећер воду.

није почела да ври, успе се у цилиндарско стакло, и тамо се остави, док се малко не избистри; затим се мерац шире тури у ширу, где се неколико пута умаче, да на њему не остане ни један ваздушни мејурић; сада се види онај број, што је у равној висини с површином шире. Ако смо већ неколико година бележили меру шире нашег винограда, онда још при берби можемо знати с којим ће вином од прошлих година једнако бити садашње вино, или ако сравњавамо ширу од разног грожђа или разног положаја винограда, онда ћемо тачно знати, која сорта грожђа или који положај винограда даје најбоље вино.

Ако се мере шире разних винских предела неке државе одма после бербе обнародују, онда купци одма знају, где је најпробитачније за њих, да купе вина.

Определјавање алкохола и киселине у вину.

То је врло лако и одма се може знати; познавање алкохола и киселине поучиће нас,

како да обходимо с вином и како ћемо га поправити.

Опредељавање алкохола.

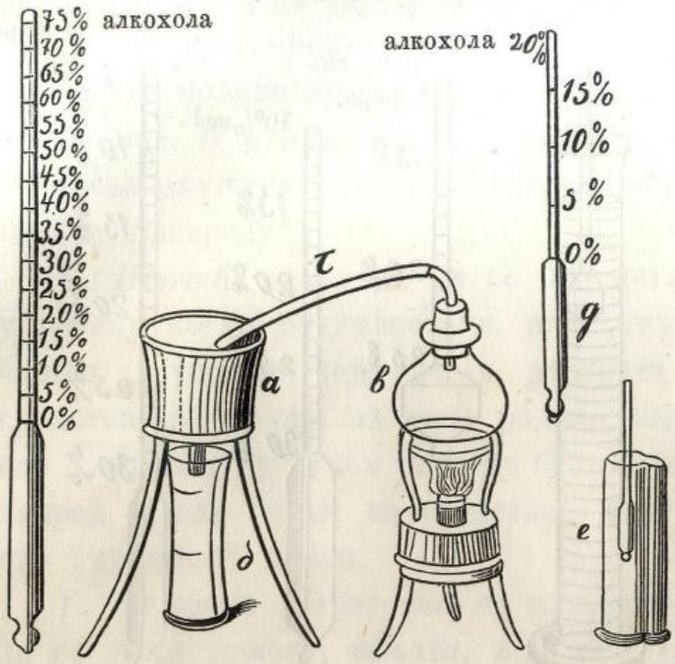

Мера за алкохол.

Алкохол у вину опредељава се овако: Цилиндарско стакло *б* напуни се вином до горње црте, па се онда то вино успе у флашу *в*, која са цеви од гуми-еластике *г* стоји у свези са справом за дестиловање *а*, где се вино угреје, док не почне кључати. Кад је цилиндарско стакло *б* до доње црте пуно алкохолском течности, онда се уклони с пламена и до горње црте напуни обичном водом; сад ће у цилиндарском стаклету бити толико алкохолске течности, колико одпре у вину, дакле ту ће бити воде и винског алкохола. Затим ћемо с алкохолском мером *д* (као што се види код *е*) определити проценте алкохолске, а топлоту с 80степеним (Реотїр) топломером, и у следећој таблици тражићемо прави број алкохолских процената, што их има вино.

Ако смо н. пр. нашли 11 степена алкохола при топлоти од 13 степена, онда вино има у себи 10·8 од сто алкохола.

ТАБЛИЦА.

Степени топлоте на топломеру	Степени алкохолске мере.										
	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
10	5·2	6·2	7·2	8·2	9·2	10·3	11·4	12·4	13·4	14·4	15·5
11	5·1	6·1	7·1	8·1	9·1	10·1	11·2	12·2	13·2	14·2	15·3
12	5·0	6·0	7·0	8·0	9·0	10·0	11·0	12·0	13·0	14·0	15·0
13	4·9	5·0	6·9	7·8	8·8	9·8	10·8	11·8	12·8	13·8	14·8
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
14	4·7	5·7	6·7	7·6	8·6	9·6	10·6	11·6	12·6	13·6	14·6
15	4·5	5·5	6·5	7·4	8·4	9·4	10·4	11·4	12·4	13·4	14·0

Киселина опредељава се овако:

Опредељавање киселине.

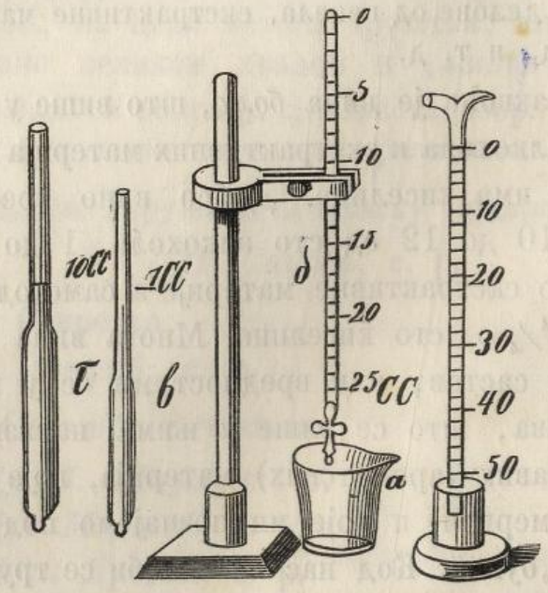

Пипете. Бирете.

Пипета *г* до црте се напуни вином, које се преспе у чашу *а*, затим се пипета *в*, напуни лакмуском модром течности, која се успе у исту чашу *а*, где је и вино; сада ће киселина што је у вину, модру течност обратити у црвену течност. Онда се бирета *б* до последње црте код *0* напуни натронском течности и капља по капљу од ње пушта у чашу *а* донде, док вино не помодри; тада ваља погледати степене црте ове нешто испражњене бирете и забележити њен број, а то је од хиљаде (pro mille) киселина, илити: у хиљаду фуната вина нашло се да има на пр. 4 или 5, 6 или 7 фуната киселине.

(Наставиће се.)

Мељ.

(Наставак.)

Обрађивање земље.

Кад се исчупа резервна лоза, онда ћеш са широком мотиком изравнити рупе. Сав ћеш сад лепо окопати мотиком или ашовом, пошто си лозу привезао стојећи на столици.

Између мотака може се радити земља и неким седмокраким плугом, пред који се упрегне коњ с брњицом на носу, а коња води дечко.

Који је ијоле вешт, може дрвенарију оваког плуга сам код куће да начини, а рала да му гради ковач. (Види слике 14. и 15.).

Пре сваког орања, најпре се великом мотиком окопа земља око тачака, и за време преко лета, док расте мељ, мора се сад поорати бар двапут, а ако је у јакој трави, и три пут.

Пажња.

Кад би се догодило, да при рђавом времену мељово лишће почне да зноји медљику, а за тим на томе се лишћу покажу милијуни вашију, онда ћеш брзо, ако је могуће по роси, сав сад посути просејаним пепелом од дрвета, и то овако: попећеш се на мердевине па ћеш одозго руком сејати пепео. Ако немаш пепела од дрвета, онда употреби врло ситан пепео од каменог угљена. Исто ћеш тако пепелом посејати лишће одоздо на горе.

Ако ветар накрене тачке, особито кад је влажно време, онда их одма исправи и наби земљу око њих.

Ако олујина сурва тачке или их пребије до земље, онда ћеш најпре гвожђем издубити рупу, затим ћеш *расећи доње везе*, лозу ћеш натрашке одмотати, да би се лакше уздигла тачка. Кад је исправљена тачка, онда је на пању изнова зашиљи, у рупу утури и около ње земљу наби.

Ако ли пак баш неколико дана пред бербу ветар стровали тачке, онда их *немој усправљати*, већ их појачом везом од сламе привежи о најближу другу тачку.

Мељ, што хоћемо да произведемо, то је *женски цвет* те биљке.

Мељова биљка има одељене полове, као и конопље, т. ј. једне имају само мушки, а друге само женски цвет.

Мушки се цвет распраши (Слика 16.) женски цвет израсте у кићанке, а то је *прави мељ*. Мељ, какав ми хоћемо, то је *женски*, али *не сме бити оплођен* и *не сме да има семена* (Слика 17.).

Но *мушки цвет оплођава* женски цвет, па онда тај женски цвет има семе у величини конопља, па му онда кићанка изгледа као у слици 18. Да таког семена *не буде*, не сме ни у са̂ду, ни у пределу около са̂да бити мушког мељовог биља. Ако би се дакле или у самоме са̂ду или ван њега налазила овакова мушка биљка, *одма је треба искоренити и искрчити*. Ако би се тиме у самоме са̂ду једно место упразнило, онда то попуни *сађеницама*. У старим се мељовим са̂довима на место оваке искрчене биљке потопе младе

мељове лозе, и то на *8 палаца дубоко под земљом*, па се довуку до оног места, где треба да стоји мељов чокот, па ће се онда *тамо* образовати чокот.

При свакоме орању и резању ваља утаманити све црве, што се нађу, јер ови нагризају чокот мељов.

(Наставиће се.)

Слика 14.

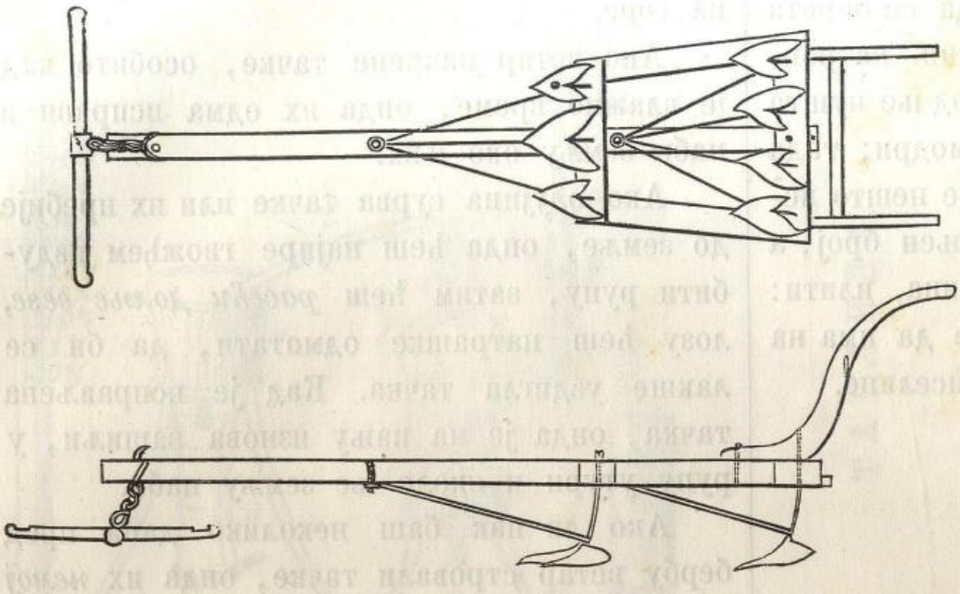

Слика 15.

Слика 18.

Слика 16.

Слика 17.

Растова свилена гусеница

(Bombyx Yama Maii)

И КАКО СЕ ГАЈИ.

(Наставак.)

Како се гаје гусеничице што су тек измилеле из јаја.

Гусеничице, које су првога дана из јаја измилеле и премилеле на грање, што има као кукицу крај петељке, пренашају се заједно с грањем у прво оделење, па се с кукицом обесе међу свеже са свим младо лишће. Исто тако бива и с гусеничицама, што измиле другог, трећег и т. д. дана, које се пренашају у друго, треће и т. д. одељење кавеза. Има ли их и доцнијих, онда се с овима поступа исто тако, само што никад несмеду бити у истом оделењу гусенице, што су измилеле у два, три разна дана.

Грање се меће свагда на једну страну сваког одељења, а мора бити тако високо, да дира у таваницу од платна, како би лако до лишћа доспеле гусеничице, које радо миле по таваници.

Но да не би гусеничице кроз рупе крова пале доле, то се те рупе около стабљике грања добро морају запушити врло чистом кучином. Исто тако запушавају се и оне рупе, у којима нема грање и које су на другој страни крова.

На таквом грању лишће остаје свеже 3 до 5 дана, како се кад то лишће развија, какав је кад степен температуре, влаге у ваздуху и промена ваздуха.

У лепој стакленој кући за цвеће, где би било доста биљака, по свој прилици добро би успевало гајење гусеница у првом периоду, ако им не би шкодила кроз стакло пребијена светлост сунчана. [1])

[1]) У Топчидеру гаје се гусенице у стакленој кући, али тамо нема доста промахе ваздуха, а и запара је одвећ јака, па при свему томе добро напредују.

Ако немамо влажан, топао локал, онда треба на вешт начин да произведемо температуру од +16 до +18°R. и нешто влажан ваздух; температура може такова бити, ако се обдан кавез постави крај прозора, а зраке сунчане у нешто ће умекшати филош —; влага може да се произведе, ако се на ону страну крова, где нема грања, метне дебело, са свим чисто изпрано платно, што ће се неколико пута обдан овлажити чистом свежом водом, па кад се метне грање на другу страну крова, онда се преноси и платно. Сво платно мора сваки дан врло јако да се изпира чистом водом, да се не би могли развити продукти труљења, јер би ови шкодили здрављу гусеница. Најприроднији и најздравији начин произвести влагу у ваздуху био би тај, кад би се на страну крова од корита, где нема грања, помећали плитки сандучићи, у којима је посађено онако биље, што у се увлачи много воде, па онда да испарава. Исто тако требало би и на оној страни крова, где је грање, да се метну са свим узани сандучићи, у којима расте овако биље.

Поред влажног ваздуха највећа се брига мора обратити на врло чисто и довољно мењање ваздуха, а то бива најсигурније, кад се покрај фурунске топлоте отворе прозори; но зраци топлоте, никад несме управно да додирну гусеницу. Као сурогат за ово природно испаравање влаге, могу се гусенице, па и лишће, двапут преко дана прскати врло финим шмрчићем. *Без влаге и без мењања ваздуха никако не напредују ове гусенице.* Промени ли се температура и падне ли на +13°R., онда се не смеду прскати водом, докле се год не дигне температура на +18°R.

Рана и рањење.

Ране мора свагда бити у довољној количини; гусенице морају изгледати као угојене, масне и да се светле. Како почне да

вене лишће на грању, одма треба на другу страну крова помећати свеже грање. Ако је грање влажно од росе или кише, то ништа *не шкоди*. Напротив влажно грање не сме да се баца на гомилу, јер би се лишће разгрејало и почело прелазити у врење; а такова би рана одвећ шкодила гусеницама. Кад се унесе влажно грање као за доцнију рану, онда га ваља најпре добро осушити на ваздуху. Најбоље је, да се свежа рана донесе из шуме баш онда, кад је треба.

Множина ране, што треба гусеница до подпуног узраста, износи за сваку гусеницу одприлике 120 грама (7 цол лотова), дакле за 20 грама јаја са 2300 до 2500 јаја, од прилике 200 ока лишћа, нерачунајући у то тежину дрвета од стабљика.

Кожурање.

Растова гусеница за време од 40 до 62 дана кожура се, или ти извлачи се из коже 9-тог, затим 8., 11., 20. и 12. дана, или 9-тог 8., 13. и 10. дана, или 8., 9., 11. и 11. дана. Ове разлике у кожурању зависе од разног начина гајења, неге и разних околности температуре. При правилној и доброј нези дотераће се кожурање на природну меру од 8, 9, 13, и 10 дана.

Свако кожурање траје 2 до 3 дана; за то време гусеница не једе ништа, па као и обична дудова гусеница са свим је мирна, на једном је месту, и неким лепљивим соком из стражњице залепи се за лист. Ако се за то време узнемири, онда се тешко извлачи из старе коже и умире. Зато је *врло важно, да се само оне гусенице негују у истом кавезу, што су измилеле истог дана,* да им неби сметале остале, које се не кожурају у исто време.

Увијање у чауру.

Ова гусеница увија чауру између листова грања за 4 дана. Како се почне увијати, онда се у том кавезу несме ништа више дирати; свако сметање за време увијања и преобраћаја гусенице у лептира, вуче тешке губитке за собом.

Лептирови, парење и ношење јаја.

Сада се ова скупоцена гусеница још неупотребљава на то, да се од ње добије красна свила, већ само да се добију још скупоценија јаја. Чауре се дакле тек онда скидају, кад у којему год кавезу из чауре изађе први лептир, онда се тек све чауре, које су на разним дуваровима међу-одељења кавезних, брзо и осторожно поскидају и уклањају се кавезна међу оделења.

Лептирови Yama Maii одвећ су живе и веселе природе; они хоће много да лепрше и лете са својим пространим крилима; они хоће да се гањају у својој еротичкој љубави, па ослабе или пропадну, ако немају довољно места, да се са свим слободно движу. У свима периодима живота, па и за време прогризавања лептирова из чаура, за време парења и ношења јаја, ова животиња мора да има влажну атмосферу и све једнако обнављан свеж ваздух, јер би је иначе обухватио и уморио плесањ и т. д. Водене биљке, прскање с финим шмрчићем и обнављање ваздуха, то су главни услови за напредовање тих гусеница.

При скидању чаура, по две чауре заједно с листом на коме су, и у истоме висећем положају како се налазе, вежу се својом сопственом свилом и вешају се пар по пар у празном кавезу на ужета, која су у одстојању од прилике 8 палаца метнута на више места над кровом.

Температура при доброј промахи треба да се повиси на +22°R., а та температура треба да остане кроз сво време парења и ношења јаја.

Женке носе јаја за 8 дана и то на дуварове од кавеза а заједно с мужацима умиру после 10 до 15 дана, без да су окусили јело.

Чистоћа.

Коси, кровасти положај горњег дела сандука, много олакшава чишћење. Гад од гусеница, који је ваљасте форме, котрља се према дуварима са стране и сваког се вечера мора почистити и изнети. Кад се тај гад уредно не исчисти, онда се гусенице поразбољевају. Исто се тако мора сваког вечера почистити и изнети сво попадано лишће. И из оних кавеза, где се лептирови паре и носе јаја, осторожно морају се покупити и уклонити мртви лептирови (и на то пазити, да при отварању оквира неизлети који лептир), јер мноштво ових трулећих телеса проузрокује развијање гљивичица.

За предохрањење болештина, добро би било, да се у једном истом здању не гаје одвећ много гусеница. Преко 50 грама јаја (до 6000) не би ваљало да живе у истом здању. Па чак и ако је то у две собе, треба да су им затворена средња врата. Ако се у растовим шумама граде шупе за гајење ове гусенице, онда те шупе морају бити тако положене, да обични ветрови недувају на дужину здања, већ на зачеље или прочеље; у свако поједино оделење треба да је улазак само споља (дакле да нема отворене свезе изнутра у здању), међу-дуварови до таванице морају бити такови, да нигде непробија ветар, и да су окречени.

(Наставиће се.)

Различности.

Справа за прање белог рува.

Кад је дан прања белог рува, онда ти је преврнута сва кућа; од праље плаше се сви у кући, од најмањег до највећег; њој се не допада бела кафа за фруштук, јер је с крављим млеком, или обратно; с ручком, ужином и вечером није задовољна, па зато дудле васдан. А шта она ради, што ли толико привређује, да може имати право, да узнемири сву кућу? Она којекако потопи илити лужи бело руво, па онда у кориту га пере у врућој води. Била она љута или не љута, свеједно, она ти прави штету. Да би опрала упрљане кошуље, она их свом снагом трља међу рукама тако, да би се морало исцепати и онако платно које би било од гвоздених жица. При свему томе још оклева што је могуће више, јер јој на дан плаћаш 3 цванцика. Свака варошка газдарица зна за ову невољу и плаши се дана кад треба да се перу кошуље.

Практични Американци доскочише и овоме злу, те пронађоше справу једну, у којој се *без посла* и *без кварења платна бело руво* **само** *опере*, а то је један котао од јаке беле тенећке, што има дно од бакра; у котлу унутри има још једно дно као решетка и две искривудане цеви, што се од дна котла дижу до капка, кроз које снагом кључа вода у боре белог рува, и тако раскваси и раствори ма каку упрљанштину. Овај се котао меће на обично гвоздено огњиште, где напуњен прљавим белим рувом, меком водом и мало нешто исецканим сапуном, вода у њему скоро прокључа, па се онда остави читав сахат, да се кува упрљано руво. Онда се из котла извади бело руво, и без трљања исплаче се у чистој врелој води дотле, докле је вода мутна; затим се исплакне у ладној води.

Оваких котлова има од разне величине, да се у њима у један мах могу прати 12 до

40 кошуља. Кад узмемо, да се за један дан најмање десет пута може котао изнова напунити прљавим белим рувом, то онда такав котао поред скоро никаког људског посла, поред грдне уштеде у горећем материјалу, опере 120 до 400 кошуља или сразмерно волуму: чаршава, чарапа и т. д.

Код тих котлова то је добро, да се прањем не квари бело руво, да се уштеди у трошку и времену око прања. Ови се котлови у велико употребљавају у великим и малим домаћим економијама, механама, хотелима и уопште где се много прља белог рува. Цена је тима котловима незнатна и то по величини, од 2 до 5 дуката, дакле се у неколико прања већ исплате.

Оваки се котлови могу видити и наручити код трговачког агента, *г. Евгена Поповића*, у абацијској чаршији, у Београду.

Американска справа за исцеђивање опраног белог рува.

Кад је праља бело руво опрала у сапуници или ладној води, онда она то мокро руво завија свом снагом да би из њега што више изцедила воду. Но тако изцеђивање одузима много времена и треба много снаге, а при томе опет није могуће избећи, да се јаким завртањем при исцеђивању не растегну поједини конци платна, па се онда ти конци отрцају и на скоро цепају.

Наша слика показује справу, кроз коју између два ваљка од гумиластике пролази опрано, мокро бело руво, па се много боље и једнако исцеди, него људском снагом. Ваљци те справе утврђени су на четвороугалној гвозденој осовини, но тако су еластични, да кроз њих са свим читав и непокварена пролазе и дугмета, копче и т. д. што су пришивена белом руву.

Такове справе по разној величини стају 3 $^1/_2$ до 4 дуката, а могу се набавити преко трговачког агента, г. Евгена Поповића, у Београду.

Пословник

„ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

I.

О одбору.

§. 1.

Одбор ради оне послове, који су му §. 17. и 35. устава друштвеног означени.

§. 2.

Одбор се скупља на позив председника, а то бива кад овај сам нађе да треба, или кад то заишту најмање три члана.

§. 3.

Председник отвара, руководи и затвара саветовања одборска.

§. 4.

Он сам, или преко секретара, саобштава одбору сва писма, која су друштву дошла, и позива одборнике, да о њима већају и решавају.

За извршење одборских закључења стара се председник и секретар.

§. 5.

Председнику предају се писмени предлози, које поједини чланови желе учинити одбору, а њему се управљају и устмени предлози; но и једни и други подносе му се пре, него што се одпочне саветовање.

§. 6.

Сваки члан има право и у самој седници устмено предлагати; но то може бити, пошто се послови на дневном реду посвршавају.

(Наставиће се.)

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ М. МИЛОВУК.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена.

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

25. Јуна, 1869. ГОДИНА I. Број 10.

Садрж. Календар за Јули. — Радња „друштва за пољску привреду“. — Рад у месецу Јулу. — Подрумарство (наставак и свршетак). — Мељ (наставак и свршетак). — Растова свилена гусеница и како се гаји (наставак и свршетак). — Различности: Колико јаја носи једна кокошка? — Голубњак. — Пијаћа вода за коње. — Кореспонденција. — Пословник „друштва за пољску привреду.“ (наставак и свршетак).

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ ЈУЛИ, 1869.

СЕДМИЧНИ ДАНИ			ДАН		ДАН		ДАН		ДАН	
1.	Уторник	Кузман и Дамњан	8.	Прокопије велм.	15.	Кирик и Јулита.	22.	Марија Магдал.	29.	Калиник муч.
2.	Среда	Положеније р. Бо.	9.	Панкратије свшм.	16.	Атиноген свшмч.	23.	Трофим и Теоф.	30.	Ангелина десп.
3.	Четвртак	Јакинт муч.	10.	Леонтије, Маврик.	17.	Марина велкмуч.	24.	Христина муч.	31.	Евдоким.
4.	Петак	Андреје арх. Кр.	11.	Евфимија муч.	18.	Јакинт, Емилијан.	25.	Успеније св. Ане.		
5.	Субота	Атанасије ар. пр.	12.	Прокл. и Илар.	19.	Макрена и Деја.	26.	Ермолај свеш.		
6.	**Недеља**	*Сисој вел. преп*	13.	*Сабор арханг. Г.*	20.	**Илија пророк.**	27.	*Пантелеимон вм.*		
7.	Понед.	Тома и Акак. пр.	14.	Акила апост.	21.	Симеон и Јован.	28.	Прохор и Никан.		

Прва четврт 4. у 8 сах. 4 мин. изјутра. — Пун месец 11. у 3 с. 11 мин. по подне. — Последња четврт 19. у 6 сах. 22 м. у вече. — Нов месец 26. у 11 с. 24 мин. у вече.

Радња „друштва за пољску привреду.“

СЕДМА СЕДНИЦА

Одбора „друштва за пољску привреду,“

држана 6. Јуна, 1869.

37.

Г. председник вели, да је до сада два пут изнешено питање о уреднику и секретару, па ништа о њему још коначно није решено; с тога износи га „одбору“ као прво на реду да га реши.

Пошто је одбор ово питање свестрано испитао, нашао је: да ће по „друштво“ од веће користи бити, ако једно лице нађе, које ће у исто време бити и уредник и секретар „друштва“. Па како се г. Ђорђе Радић, уредник „Сељака“ понудио „друштву“, да га оно за свог уредника и секретара у своју службу прими, то је одбор решио: да се г. Радић узме за уредника и секретара друштвеног према условима, које је одбор сачинио и „главни збор“ усвојио и одобрио.

28.

Г. председник у свези пређашњег закључења одборског упита: колико да се егземплара од беседе и извештаја, што се на „ван-

редном главном збору“ прочиташе, наштампа? На ово одбор реши: да се 1500 екземплара наштампају.

39.

Г. председник предлаже, да „друштво“ у свези своје пређашње молбе, умоли г. министра финансије, те да се сума она од 500 дук. цес. стави у државни буџет, за идућу рачунску годину као државна помоћ „друштва за пољску привреду“; што одбор усвоји и одлучи: да се тако учини.

40.

У исто време г. председник јавља, да је за подмирење друштвених потреба нужно, да се они 200 дук. цес. из државне касе изузму, што је наша влада друштву на ту цел уступила, па предлаже, да се и за то г. министар финансије умоли, да учини наредбу, те да се ова сума друштву изда; што је одбор једногласно усвојио.

41.

Г. Сергија Станковић, јавља, како је о свом трошку набавио и у Топчидеру засејао раног пасуља црног и жутог, који осим тога, што рано приспева има још и то добро својство, да се као боранија једе, па пошто се сада са званија свог из Топчидера у Београд креће, то он овај пасуљ поклања „друштву“, да га оно на своју цељ употреби како најбоље нађе: што одбор прими са великом хвалом.

42.

Г. Сергија у исто време јавља, како се у Топчидеру налази засејана бела крупна раж, коју је још покојни кнез Михаило набавио, као и неки кукуруз, тако звани „Краља Филипа,“ који врло рано приспева, обоје на ту цељ, да се од њих семе размножи и по народу растури, па предлаже, да се умоли г. министар финансије, да ове плодове уступи „друштву“ на његову цељ, што и онако ни су ушли као државно добро у државни инвентар. — Овај предлог г. Сергија усвоји одбор једногласно.

Рад у месецу Јулу.

Код куће. Преврћи стару рану. — Ђубре посипај мокраћом од стоке.

У штали. Теглећу стоку сада добро рани, да ти од многог рада не ослаби. — Летње јаганце чувај, и не пуштај их на сунчану жегу.

У башти. Празне леје засеј јесењом жутом репом, спанаћом и зимњом ротквом. — Окопавај прилежно. — Миришљаве биљке сеци пре цветања и суши их. —

У воћњаку. Очи дивље фидане, што су још у соку, и ако имаш зреле очи од племените воћке. — Подкреши рибизле и огрозле и очи их на спавајуће око. Попуштај везу на оченим фиданима. —

У винограду. Продужи друго окопавање; привезуј, и плеви. Крњи излишне изданке и врхове. После јаких ветрова прегледај, да ли добро стоје све тачке. —

На њиви. Жетва. — Вади рани кромпир. — Луцернску детелину по други пут коси. Доцни кромпир, кукуруз, окопај и загрни. У конопљу и лану плеви. — Угари.

На ливади. Коси једнокосне ливаде.

У пчелињаку. Овомесечни ројеви понајвише су слаби за зиму, зато им стани на пут. — Сада се пренашају кошнице.

Лов. На младе дивље патке. Увози шумско сено. Чувај њиве од дивљачи.

Подрумарство.

(Наставак и свршетак.)

Врење.

Врењем се у вину преобраћа шећер у алкохол и угљену киселину. Алкохол остане у вину, а угљена киселина иде у ваздух, а често у подрумима, где нема промахе, седа на патос, па онда тамо нити може да гори свећа, нити човек да дише. Једна ока шећера преобраћа се од прилике у $^1/_2$ оке алкохола и $^1/_2$ оке угљене киселине. Врење зависи од разних околности, па онда бива час брже, час спорије, подпуно или неподпуно. Главни услови за врење јесу ови:

1. *Извесни размер шећера и воде*;
2. *Стеља* (талог), *и*
3. *Извесна температура.*

Што више има шећера у шири, утолико ће спорије да ври; што мање, то брже. 40 % шећера у шири учиниће, да не може да ври, па онда ће шира да остане слатка.

Стеља се образује додиром беланцета што је у шири, са ваздухом; што више има стеље, у толико ће брже и подпуније шећер да се преобрази. Дакле кад млада вина често дођу у додир с ваздухом, онда ће брзо да преврну.

При температури +20°R. правилно и под-

пуно бива врење; још виша температура није нужна за врење.

Ако су сви услови за врење са свим пробитачни, онда ће врење већ први пут подпуно бити; ако ли фале неки услови, онда вино треба више година, докле подпуно сазри.

Грожђе се бере при разној температури, дакле и шира ће имати разну температуру, и то је узрок, што једне године брже, друге године спорије преврн вино.

Грејањем шире до +15°R., сваке године може да се постигне једнако брзо врење.

Сумпоровање.

Кад палимо сумпор, онда он ступа у свезу са кисеоником што је у ваздуху и претвори се у сумпорасту киселину, која има угушујуће дејство. Кад ваздух са својим кисеоником подуже дејствује на вино, онда ће то вино да укисне, за то је добро, да се засумпоре празна бурад, у којима свагда заостаје по мало вина, па и она бурад, у која хоћемо да претачемо боља, старија вина.

Сумпорски мирис с временом исчезне из вина, особито ако се ово више пута претаче. Сумпоровањем новоме вину може да се уздржи врење, а старо се вино брже избистри. Празна се бурад сумпоре сумпорским врањом, фина стара вина са справом за сумпоровање, јер кроз ову топећи се сумпор не може да капље у само вино. Црна вина никако се не сумпоре, јер би изгубила своју угасито црвену боју.

Избистравање вина.

Ако с вином поступамо правилно, и ако му оставимо нужно време, онда ће оно само по себи да се избистри. Хоћемо ли да убрзимо бистрење, или тако да избистримо вино, да га можемо оточити на флаше, онда ћемо то учинити другим сретствима. Најбоље је сретство *рибљи леп* (бешика). На сваки аков вина доста је овога лепа 1 драм. Овај се леп исецка на ситно, одкрави се у мало нешто вина, и метлицом добро се ишиба, док се на њему не виде никаке лепљиве честице; затим се успе у буре и подпуно измеша с вином. Онда вино треба да је 15 дана на миру, па ће се избистрити, и тада се отаче. Црна вина не избистравају се рибљим лепом, јер им овај одузима боју; но црна вина и сама по себи лако се избистре.

Подрумски намештај и справе.

Који се год бавио подрумарским радом, познаје алате и справе, што су нужни у подруму. Ми их показујемо овде у сликама. Но има неких справа, за које можда не знају ни сви подрумари. Н. пр. *врањска флаша* од стаклета утури се у пробушени врањ, напуни се вином и запуши се обичним чепом од плуте; онда газда једним погледом може видити, да ли су му бурад добро напуњена. *Врањ за врење*, од лончарске печене земље или штајнгута, тури се као и врањ у врањску рупу; одилазећа угљена киселина мора кроз њега и кроз воду што је у њему, па том приликом даје глас као кад кључа вода, и по томе може да се суди, да ли је вино већ преврело или је још у врењу. Овај врањ за врење, свагда пун воде, треба да остане на бурету, док вино не преврн и по други пут.

Добре су *славине* оне, што се могу закључати малим кључем.

Претакање у малим подрумима бива шафољом или фртаљчетом (ведрицом), а у већим подрумима винским шмрком. Ако хоћемо из ког бурета да извадимо мању количину вина, онда то чинимо кроз врањску рупу натегачом, каквих има од тенећке, стаклета, али су најудесније оне од гуми еластике.

Бело вино.

Шира од белог грожђа, онако како изађе из ступе, сипа се у чисто буре, али се ово не сме са свим напунити, да не прекипи кад врн. Врење по разноме степену температуре свршиће се или брже или спорије.

Брзо и подпуно врење боље је, него споро и не подпуно, за то је добро, да шира има температуру бар +12 до +15°R. Ако је шира ладнија, онда је ваља угрејати, а то најлакше у обичном казану, где ћемо је оставити, док не буде врела, па ћемо је онда усути у буре к осталој ладној шири.

Прве две године често и отворено треба вино да се претаче, како би у додиру с

СУДОВИ И АЛАТИ ПОДРУМСКИ.

Дрвени маљ

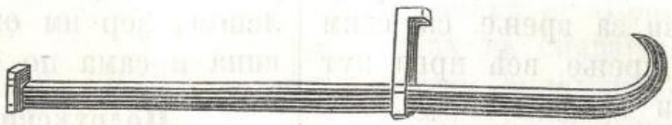

Справа за влачење обручева.

Кука за трску.

Резац.

Суд за пренашање шире.

Утурац.

Велики чекић.

Кругло длето

Кадица.

Ведрица.

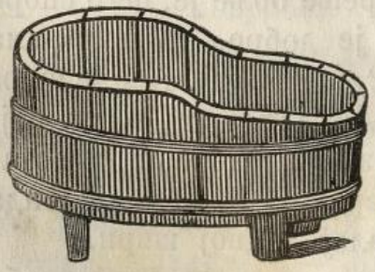

Левак.

Потук.

Длето.

Канта.

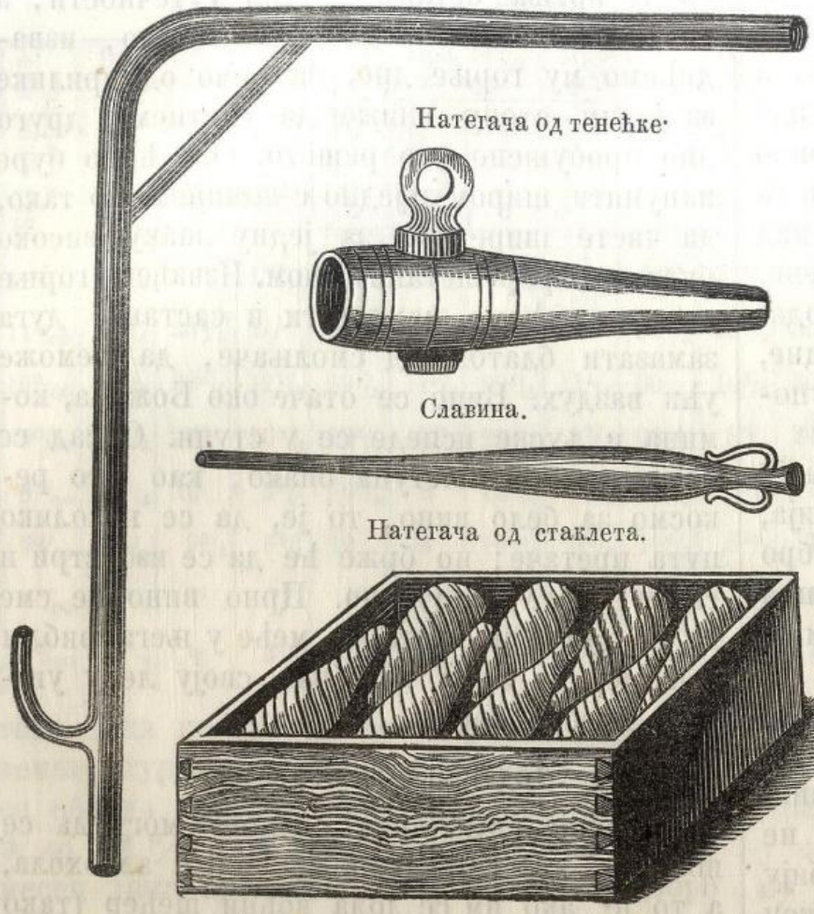

Натегача од тенеће

Славина.

Натегача од стаклета.

У сандук паковано вино у флашама.

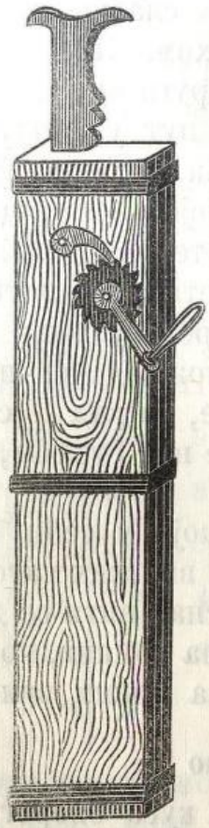

Винт за дизање бурадн.

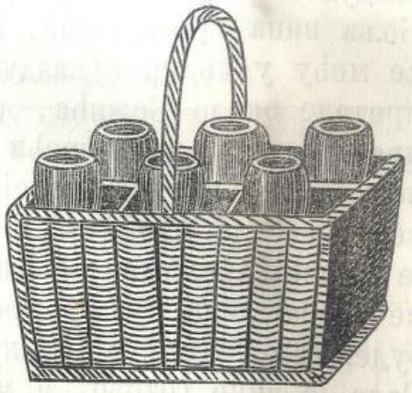

Корпа за паковање вина у флаш.

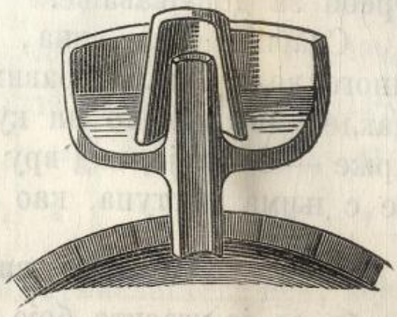

Вран за врење.

Цев од гумиеластике.

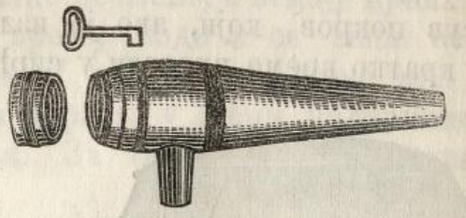

Славина с кључем.

Справа за извлачење чепа.

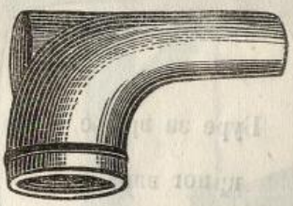

Велика славина.

Справа за утуривање чепа у флаше.

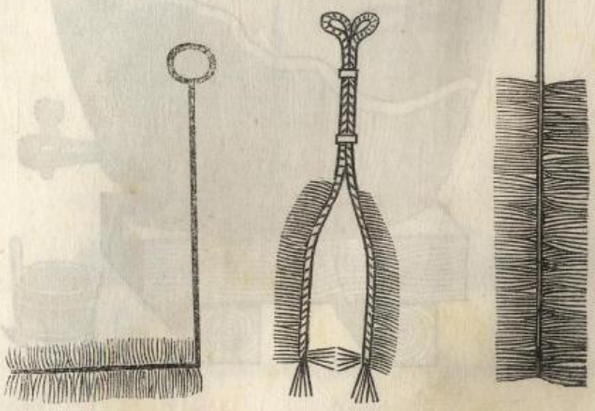

Четке за чишћење флаша.

ваздухом своје беланце преобразило у стељу. Боља вина треба више, а слабија ређе да се мећу у додир с ваздухом. Први пут се претаче около Божића, други пут у Априлу пре другог врења, трећи пут у Августу, а четврти пут идућег пролећа. — Вино је онда већ изгубило много од своје стеље, добило је миришљаве, етерске материје, па зато га не треба више често претакати, и то кад буде, само затворено и кроз тулумне цеви. Сада је вино готово, и може да се прода. Стеља се сипа у башка буре, па кад се седне, онда се чисто вино, што је над стељом, употреби за допуњавање.

Слабија бела вина, која у себи имају много воде а мало правих винских материја, дакле нису толико ни кусна, нити се добро држе — боље је, кад вру на комини, но онда се с њима поступа, као са црним вином.

Црно вино

треба да је угасите боје а куса опорог; оба ће та својства добити, ако ври на комини. То не би било тешко, кад само љуске не би пливале одозго, па онда тамо се збију као густ, сув покров, који, ако је изложен ваздуху, за кратко време прелази у сирћетну

Буре за врење
црног вина.

киселину и тиме учини, да вино киси. Дакле ту је главно, тако удесити, да љуске и за време врења остану унутри у течности, а то овако: положићемо буре на дно, извадићемо му горње дно, па ћемо од прилике за једну стопу сниже да уметнемо друго дно пробушено као решето. Ово ћемо буре напунити широм заједно с комином, но тако, да чисте шире још за једну шаку високо буде над прорешетаним дном. Извађено горње дно онда ћемо наместити и саставке дуга замазати блатом од смољаче, да неможе ући ваздух. Вино се отаче око Божића, комина и љуске исцеде се у ступи. Одсад се црним вином поступа онако, као што рекосмо за бело вино, то је, да се неколико пута претаче; но брже ће да се избистри и сазри, него бело вино. Црно вино не сме да се сумпори, нити се меће у њега рибљи леп, јер би онда изгубило своју лепу угасито црвену боју.

Додавање шећера вину.

Слабија бела вина у много могу да се поправе, ако им се умножи садрж алкохола, а то је, ако им се дода воћни шећер (тако звани „кромпир шећер“), који се при врењу на пола преобрати у алкохол. Шира, која на ширском мерцу показује 9 до 10 % шећера, пошто преври, имаће 4 до 5 % алкохола; ако ли додатком воћног шећера учинимо, да шира показује 15 до 20 % шећера, онда ће вино од ње имати 7 до 9 % алкохола, па то ће се вино и боље држати. Почем фунта воћног шећера у акову вина одговара од прилике 1 % шећера, то ћемо свакоме акову додати толико фуната шећера, за колико шећерних процената хоћемо да поправимо ширу. Шећер се може додати шири или пред првим, или пред другим врењем, дакле или одма после бербе, или почетком Фебруара идуће године. *)

Вина у флашама.

Вина, што их хоћемо да претачемо у флаше, морају бити са свим зрела, а то је обично у 3. или 4. години. При претакању

*) О петиотовању и гализовању вина говорили смо у 1. броју овог листа, на странама 8. и 9., и у 3. броју на страни 40., у чланчићу: „Шта има у вину.“

ТАБЛИЦА.

Да 1 аков шире дође на 20 % шећера и 5 ‰ киселине, ваља јој додати:

Кад шира има киселине.	При 12% шећера.		При 13% шећера.		При 14% шећера.		При 15% шећера.		При 16% шећера.		При 17% шећера.		При 18% шећера.		При 19% шећера.		При 20% шећера.	
	ока шећера.	ока воде.	ока шећера.	ока воде.	ока шећера.	ока воде.	ока шећера.	ока воде.	ока шећера.	ока воде.	ока шећера.	ока воде.	ока шећера.	ока воде.	ока шећера.	ока воде.	ока шећера.	ока воде.
12‰	$16\frac{1}{4}$	$41\frac{3}{5}$	$15\frac{5}{8}$	42	$15\frac{1}{4}$	$42\frac{2}{5}$	$14\frac{3}{4}$	$42\frac{4}{5}$	$14\frac{3}{8}$	$43\frac{1}{5}$	14	$43\frac{3}{5}$	$13\frac{1}{2}$	44	13	$44\frac{2}{5}$	$12\frac{3}{8}$	$44\frac{4}{5}$
11‰	$14\frac{3}{8}$	$35\frac{1}{5}$	14	$35\frac{3}{5}$	$13\frac{1}{2}$	36	13	$36\frac{2}{5}$	$12\frac{3}{8}$	$36\frac{4}{5}$	$12\frac{1}{4}$	$37\frac{1}{5}$	$11\frac{5}{8}$	$37\frac{3}{5}$	$11\frac{1}{5}$	38	$10\frac{3}{4}$	$38\frac{4}{5}$
10‰	$12\frac{3}{8}$	$28\frac{4}{5}$	$12\frac{1}{4}$	$29\frac{1}{5}$	$11\frac{5}{8}$	$29\frac{3}{5}$	$11\frac{1}{5}$	30	$10\frac{3}{4}$	$30\frac{2}{5}$	$10\frac{1}{4}$	$30\frac{4}{5}$	$9\frac{5}{8}$	$31\frac{1}{5}$	$9\frac{2}{5}$	$31\frac{3}{5}$	$8\frac{3}{4}$	32
9‰	$10\frac{3}{4}$	$22\frac{2}{5}$	$10\frac{1}{4}$	$22\frac{4}{5}$	$9\frac{5}{8}$	$23\frac{1}{5}$	$9\frac{2}{5}$	$23\frac{3}{5}$	$8\frac{3}{4}$	24	$8\frac{1}{2}$	$24\frac{2}{5}$	8	$24\frac{4}{5}$	$7\frac{5}{8}$	$25\frac{1}{5}$	$7\frac{1}{5}$	$25\frac{3}{5}$
8‰	$8\frac{3}{4}$	16	$8\frac{1}{2}$	$16\frac{2}{5}$	8	$16\frac{4}{5}$	$7\frac{5}{8}$	$17\frac{1}{5}$	$7\frac{1}{5}$	$17\frac{3}{5}$	$6\frac{3}{4}$	18	6	$18\frac{2}{5}$	$5\frac{5}{8}$	$18\frac{4}{5}$	$5\frac{1}{5}$	$19\frac{1}{5}$
7‰	$7\frac{1}{5}$	$9\frac{3}{5}$	$6\frac{3}{4}$	10	6	$10\frac{2}{5}$	$5\frac{5}{8}$	$10\frac{4}{5}$	$5\frac{1}{5}$	$11\frac{4}{5}$	5	$11\frac{3}{5}$	$4\frac{1}{3}$	12	4	$12\frac{2}{5}$	$3\frac{5}{8}$	$12\frac{4}{5}$
6‰	$5\frac{1}{5}$	$3\frac{1}{5}$	5	$3\frac{3}{5}$	$4\frac{1}{3}$	4	4	$4\frac{2}{5}$	$3\frac{5}{8}$	$4\frac{4}{5}$	$3\frac{1}{5}$	$5\frac{1}{5}$	$2\frac{3}{5}$	$5\frac{3}{5}$	$2\frac{1}{5}$	6	$1\frac{5}{8}$	$6\frac{2}{5}$
5‰	$3\frac{5}{8}$	•	$3\frac{1}{5}$	•	$2\frac{3}{5}$	•	$2\frac{1}{5}$	•	$1\frac{5}{8}$	•	$1\frac{3}{8}$	•	$\frac{7}{8}$	•	$\frac{3}{8}$	•	•	•

така вина не сме да се замуте и у разним температурама не сме да се мењају. У флаше се обично претачу најбоља, јака вина (од 9 до 12 % алкохола). Овака вина морају месец дана пре тога да се преточе у добро засумпорена бурад и да се ту кроз 8 дана чисте рибљим лепом.

Флаше морају одвећ чисто да се исперу четкама и добро да се осуше. На славини бурета утврдићемо од гумиеластике цев, којој други крај мора да је у флаши до близу дна, како би вино лагано и мирно цурило у флашу. Добри запушачи од плуте, што су равне дебљине, а немају црних пега, квасе се у врелој води и са свим се утурују у флаше. У малим подрумима има за то једна ручна справа, у већим подрумима нека већа справа. За тим се равно с горњим делом

Петље од канапа за везање чепова на флашама.

Умакање вратова флаша у смолу (лак).

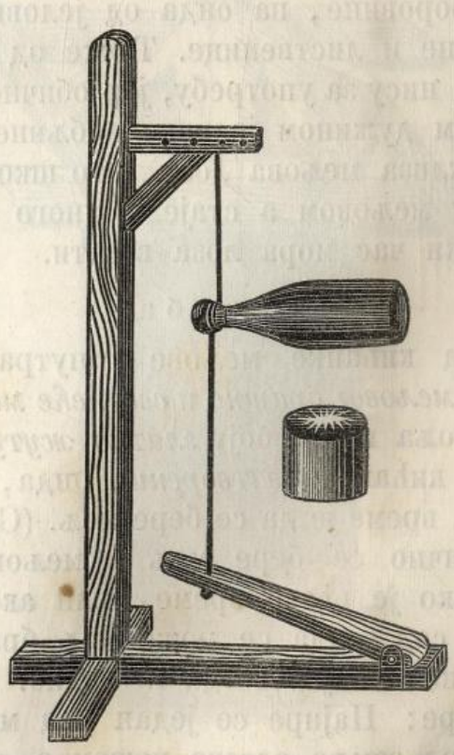

Справа за утврђивање цинка око врата флаше.

врата флашиног одсеку запушачи, па се или залепе лаком (смолом) или калајним капцима омотају.

Винске болести

свагда су знак рђавог рада око вина. Ту никаква сретства са свим не помажу; јер н. пр. буђави кус може да се уклони, али с њиме и добар кус. Ако вино киси, онда се из њега може уклонити сирћетна киселина, али с овом се уклања и винска киселина и т. д. (Види „Тежака“ бр. 2. стр. 24., бр. 3. стр. 39. и 40.)

Ако се старо вино замути, онда не мора бити болесно; то је само слетство рђавог врења, које се сад надокнађава.

Мељ.

(Наставак и свршетак.)

Велике тачке.

Већ при другом резу, а то је треће године, пошто је мељ засађен, морају се међу дати 20 до 22 стопе дугачке тачке, а да су на доњем крају 2 до 2 $^1/_2$ палца дебеле. Оваке тачке по разној својој каквоћи могу трајати до 10 година. Те се тачке већ зими спремају, то је, ољуште се, зашиље се и по могућству одсеку се тако, да буду једнаке дужине. Најбоље су тачке од чамовине и црне боровине, па онда од јеловине, беле боровине и лиственице. Тачке од листнатог дрвета нису за употребу, јер обично су криве и целом дужином једнаке дебљине, па се с њих склиза мељова лоза, што шкоди напредовању мељовом а стаје и много рада, јер се сваки час мора лоза везати.

Берба.

Кад кићанке мељове изнутра показују много *мељовог брашна* и *светлеће мељово уље,* кад споља имају боју *златно жуту* и кад су вр'ови кићанака *затворени*, онда, а *никако раније,* време је да се бере мељ. (Слика 19.).

Обично се бере мељ у мељовом саду; само ако је рђаво време, или ако је мали мељов сад, онда се може мељ брати и код куће, но ово је свагда незгодно. Овако се пак бере: Најпре се један ред мља на 3 стопе од земље одсече ножем а доњи одсечени део завеже се у петљу. За тим се са справом за извлачење тачака на неколико

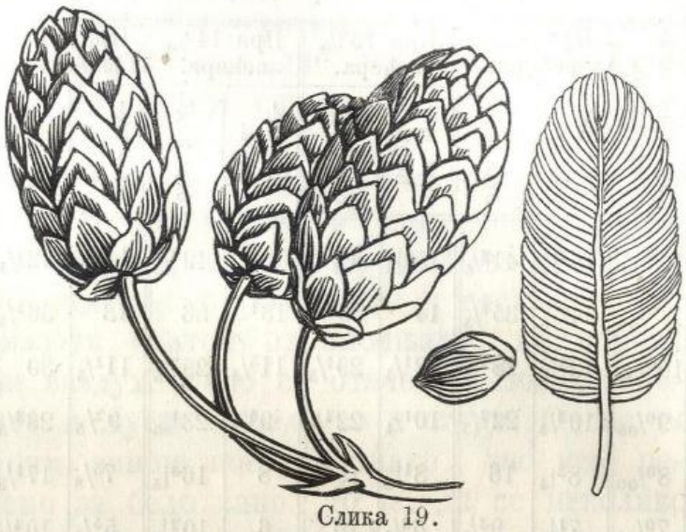

Слика 19.

палаца повуку тачке из земље, како би се лакше извадиле. Онда један човек вади тачку по тачку, и скида сву мељову лозу, почев од доњег краја тачке према вр'у. Празне тачке међу се у редове. Скинуте мељове лозе с ножем се расеку на 1 стопу дужине и носе

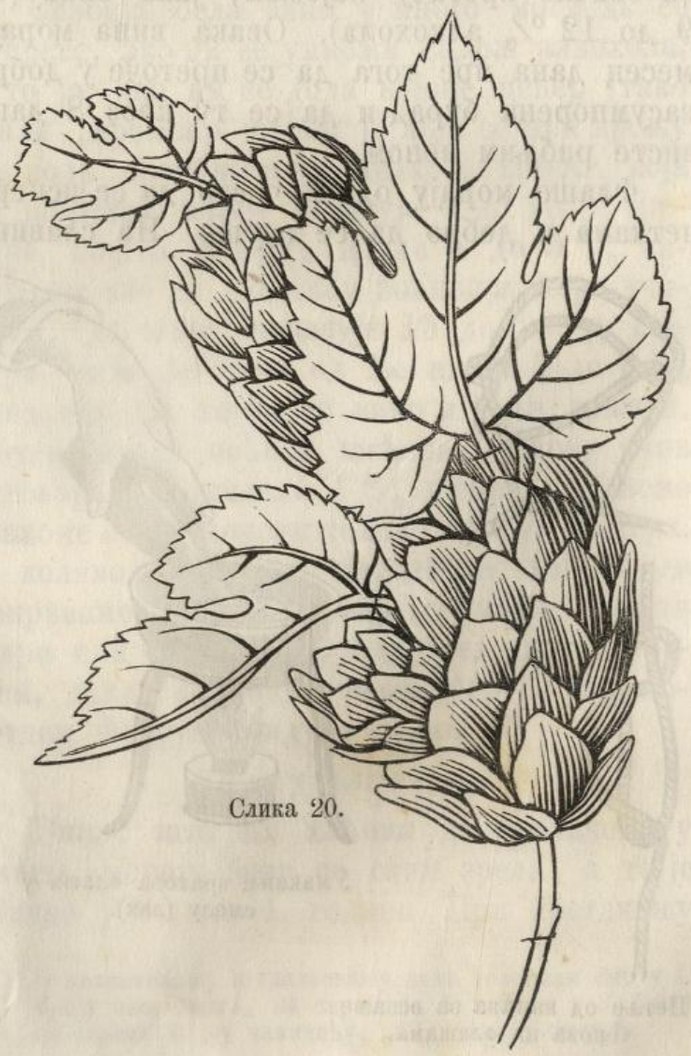

Слика 20.

се берачима. Мељ се бере у корпе, около којих седе берачи, а то су, жене и деца. Свака поједина мељова кићанка мора башка да се обере заједно с њеном $^1/_2$ до 1 палца дугачком *(не сме да је дужа)* петељком. Највише на једној сташћеној петељци могу остати две кићанке и то ако су петељке одвећ кратке, па би шкодило кићанкама, кад би се разделиле. У корпу не сме да се меће мељов лист, па ни онај, који је прорастао кроз

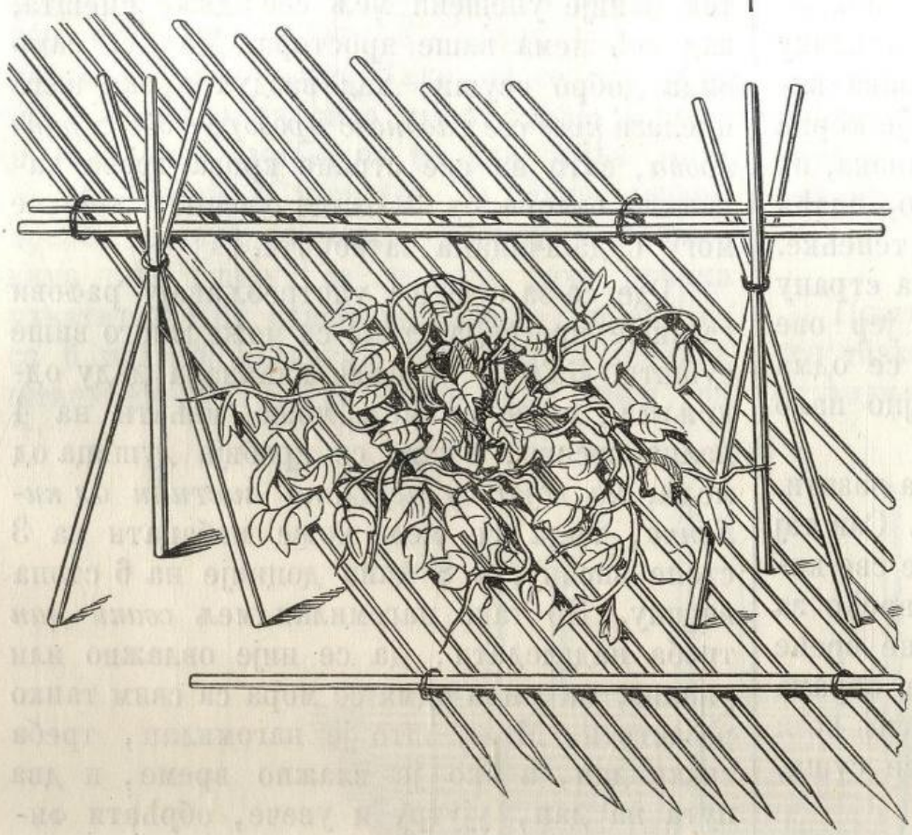

Слика 21.

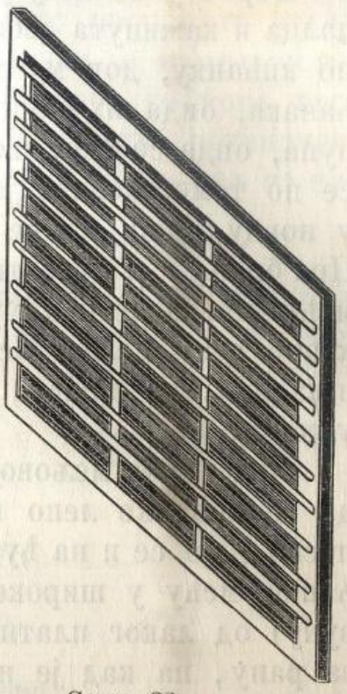

Слика 23.

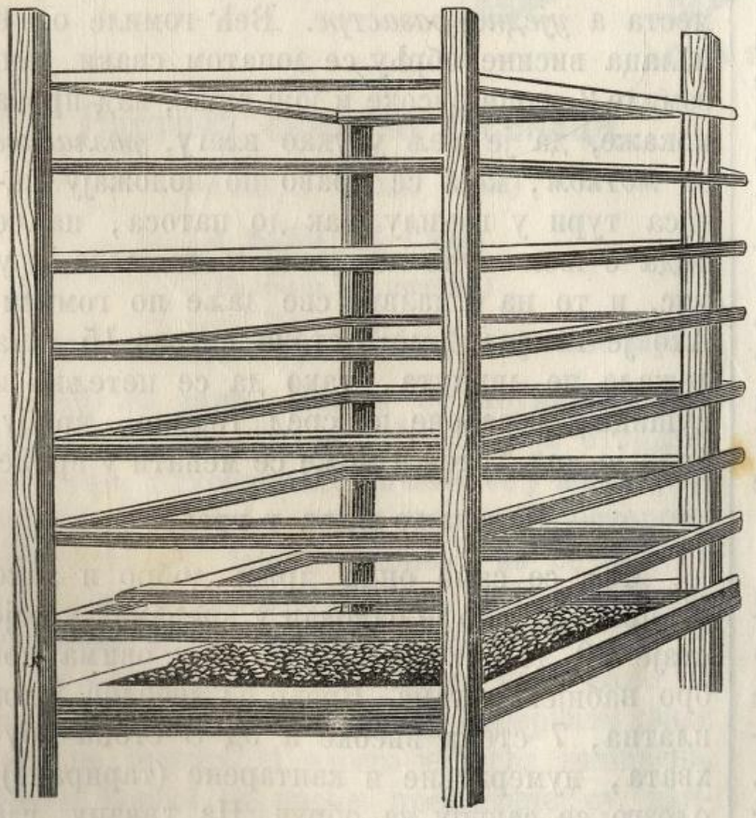

Слика 22.

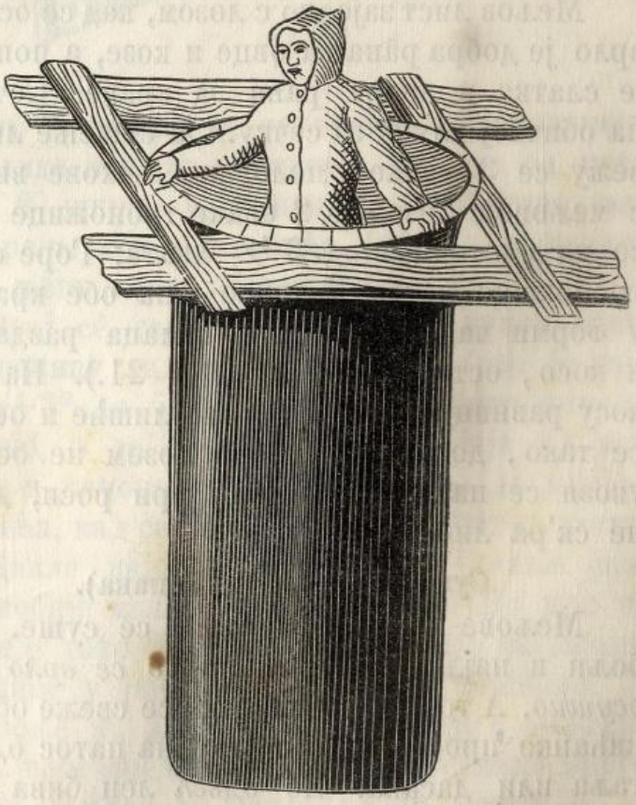

Слика 24.

кићанку, већ ако има таког, онда га треба одкинути чак до кићанке (Слика 20.). *Без петељке* не сме бити кићанка, нити се ова сме *згњечити* или *раздрпати*, јер се онда *распада* кићанка, а тиме се *квари* мељ.

Берач узме лозу у леву руку, а с ноктом палца и кажипута десне руке скида кићанку по кићанку, док му се не напуни шака кићанака, онда их баци у корпу. Кад је корпа пуна, онда се мери њен садрж кићанака, па се по томе, колико је берач набрао, плаћа у новцу, или му се да марка од тенеђке. При брању ваља пазити, да се одма на страну мећу црвенкасте и мрке кићанке, јер ове кваре цену мељу. Исто тако мора се одма извадити сво лишће, што је случајно пало у корпу.

При берби мељовој особито треба пазити, да се кићанке лепо и чисто оберу. Сав тај посао даје се и на ђутуре. Затим се све кићанке мећу у широке вреће (као вреће за вуну) од лаког платна или у обичне вреће за рану, па кад је извесна партија обрана (али свакојако не доцније од 3 сахата) вози се кући, где се одма разастре да се суши, а да се не угреје у већама.

Сушење лишћа.

Мељов лист заједно с лозом, кад се осуши, врло је добра рâна за овце и козе, а попарен је слатка и добра рана за краве. Сече се на обичној клупи за сечку. За сушење лишћа вежу се 3 тачке у половини њихове висине с мељовом лозом, а 2 оваке троножице мећу се на одстојање од 2 ½ хвата. Горе се на троножице метну 2 тачке а на обе крајеве, у форми чадора, а на 6 палаца раздалеко и косо, остале тачке (Слика 21.). На ову косу равнину мече се обрано лишће и остави се тако, док се заједно с лозом не осуши; увози се пак ујутру рано, при роси, да се не ск'ра лишће.

Сушење меља (кићанака).

Мељове кићанке мора да се суше. Најбољи и најлепши је мељ, *што се врло брзо осушио*. А то може бити, кад се свеже обране кићанке простру по тавану на патос од цигаља или дасака. Но *одвеђ* леп бива мељ, кад се под кровом простре на *лесе*. Мељ се *само онда осуши добро и лепо*, кад свака његова кићанка *сама за себе* лежи на патосу или леси (Слике 22. и 23.). Зато се дан по дан, свеж обрани мељ простире на целом простору што је у кући, па се онда тек раније унешени мељ све ближе смешта, кад већ нема више простора. Мељ се само онда добро осуши, кад ваздух преко њега прелази *кроз све таванске прозоре с обе стране крова*, зато на све стране крова треба начинити отворе од 3 палца висине, који се могу с дашчицама затворити.

Где се за сушење употребљавају рафови са више преграда, тамо се може много више сушити. Кад се петељке кићанака даду одкрњити, онда се мељ може мећати на 4 палца високо, а како се пребија душица од меља, *на којој су поједини листићи од кићанке*, онда се мељ може набацати на 3 стопе висину, а 8 дана доцније на 6 стопа висину. Но тако нагомилан мељ *сваки дан* треба надгледати, да се није овлажио или упалио, па онда одма се мора са свим танко разастрти. Мељ, што је нагомилан, треба сваки дан, а ако је влажно време, и два пута на дан, ујутру и увече, обрћати финим брезовим метлама и то тако, да се на 1 стопу напред и натраг уклони са свог места а *уједно разастре*. Већ гомиле од 6 палаца висине обрћу се лопатом сваки дан; гомиле 2 стопе високе и још више, кад проба покаже, да је мељ увукао влагу, *разлабаве се мотком*, која се право по положају патоса тури у гомилу чак до патоса, па се онда с њом вуче на десно и на лево и у вис, и то на 6 палаца све даље по гомили. Ако је гомила 4 до 6 стопа висока 15 дана лежала не дирнута, тако да се петељка и душица, извађене из сред гомиле, кр'ају, онда је мељ готов и може се мећати у вреће.

Паковање меља у вреће.

Мељ се само онда држи добро и лако се продаје, ако је пакован у већама, у које стаје 60 до 80 ока, и ако је у овима добро набијен ногама. Вреће од дебелог, јаког платна, 7 стопа високе а од 8 стопа обухвата, нумерисане и кантарене (тариране), одозго се сашију за обруч. На тавану, где

је мељ, изваде се две даске, што су једна крај друге, па се у ту шупљину тури вреће с обручем на горе. Човек што гази мељ, веже мараму преко главе и врата, сипа на 3 стопе високо меља у вреће, спусти се у њу и гази мељ на тај начин, да левом ногом стоји у сред вреће, докле га десном ногом унаоколо гази. Тако му се све даље по 3 стопе меља сипа преко главе, а он га једнако гази, док се не напуни вреће, онда се ова зашије (Слика 24). За лакше дизање вреће, четири се њена окрајка на ћошковима тако ушију, да се могу лако рукама ухватити. При сашивању одозго, вреће се са 6 палаца дугачким а 1 палац дебелим штапићима увија, да отвор буде мањи, па се тако зашије. Да би се уверили, да се мељ у вреће не квари, треба у зашивену вреће до преко половине да утуримо ражњеве од меког дрвета, но ови за једну шаку да вире из вреће. Кад из вреће извучемо ове ражњеве, па видимо, да су влажни и врући, онда одма морамо распарати вреће целом дужином, испразнити је и мељ осторожно разастрти. Вреће зато се мора распарати, што би се свака кићанка покварила, кад би се на обични начин вадио мељ из ње.

Слагање тачака.

Пошто се пооре мељов сâд, скупе се све тачке и слажу се, да презиме, као што се види у слици 25.

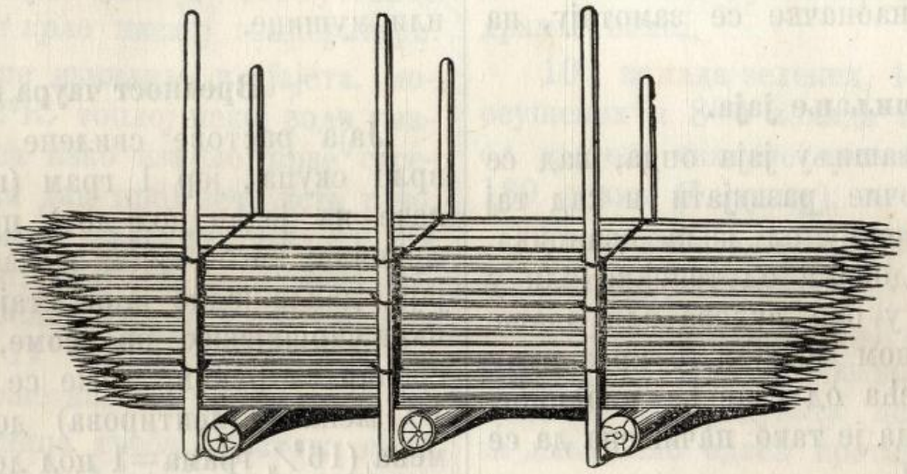

Слика 25.

Растова свилена гусеница

(Bombyx Yama Maii)

И КАКО СЕ ГАЈИ.

(Наставак и свршетак.)

Развијање гусенице у јајету и чување јаја.

На 30 дана, пошто су поумирали већ сви лептирови, кад су већ сва јаја отврдла, осушена, и гусеничице почињу се у њима развијати, онда се с тупим ножем најосторожније скидају јаја с филоша, па се мећу у вреће од тила, које су све на 1″ раздалеко дужином изпрошиване.

У оделењима вреће јаја се мећу само до половине зато, што се морају преврћати сваки дан по двапут. И одозго је вреће зашивена. На 4 ћошка од вреће прешивене су пантлике, с којима се те вреће на провучене пантлике вешају у оквир, који је од прилике 2′ широк и у наоколо снабдевен фином решетком од гвожђа (дрота), да ваздух кроз њега може промахати.

Овај се сандук с гвозденом куком веша о таваницу ладовинастог места (где је највише+3° до 5°R.), које несме бити нимало влажно, и да се тако сачувају јаја од мишева и пацова. Јаја тако стоје до идућег пролећа, кад се почне развијати лист од раста.

Дакле најбоље је место за чување јаја, предсобије какве лепе леденице. Но пре се несмеду тако оставити, док се прво развијање гусенице у јајету није са свим свршило.

Боље је, да се јаја *не скидају* с филоша, већ с њим заједно оставе, јер гусенице много лакше измиле из прилепљених, него ли из

неприлепљених јаја. Но требало би исећи бар она места филоша, где су јаја врло на густо, и та обашка чувати; али за овај посао филош *несме бити штиркан*, већ што више треба да је добро изапран, јер би иначе гусеницама шкодио штирак онда, кад се јаја оквасе. Па и то би било, да би штирак на филошу у леденици умекшао и плесњивио.

Имамо ли много, густо положених јаја на филошима, онда треба филоше сроћати и тако их мећати у сандук од цинкове тенећке, који (сандук) мора имати капак, што се на окрајцима тако може зашрафити, да не уђе ни ваздуха ни влаге, па онда се тај сандук тако затворен оставља у здравом подруму или предсобију леденице. Свакога се месеца једаред отвара сандук, из њега се поваде филоши и наопачке се замотају, па изнова пакују.

Разашиљање јаја.

Најбоље се разашиљу јаја онда, кад се лист од раста почне развијати и кад тај лист већ има величину од пола цванцика. Разашиље се у судовима од тенећке или у стаклама. Ваздух у ове судове или флаше улази само на једном месту и то кроз рупу која несме бити већа од главића чиодиног, но та рупа мора да је тако начињена да се како год незапуши.

И онај што шиље, и онај што прима јаја, треба да се увере, да јаја за време путовања нису била на топлом месту. Онај што прима јаја, одма ће их извадити, овлажити, температуру постепено утопљавати и т. д. (као што је то описано у заглављу „развијање гусенице из семена“.)

Болештине.

До сад се незна ни за коју болест ове растове свилене гусенице, јер што толико гусеница пропадају, узрок је рђаво чување јаја, па се онда гусенице одвећ рано развијају, — и што је рђав начин гајења и ранења у сувом ваздуху и т. д., онда гусенице ослабе, задоцне се и у кожурању и завијању, па тако само мало њих и тек у великом растојању времена доспу до развијања; но кад се свестрано пази, онда све бива природним током и има добра следства.

Једна се болест показала код ових гусеница, но та долази од рђавога гајења или од рђавог семена. Такове болесне гусенице на први поглед као да имају пегаву болест, (атрофу) дудових гусеница и на целом телу као да су посуте црним пегама од разне величине. По разгледању микроскопском нашло се, да су то црвићи неког малог соја оса, од мува и мушица, које лежу своја јаја под кожу гусеница па се тамо тако развијали, да су гусенице слабиле и умирале. Већ и зато је од велике вајде, кад су кавези у наоколо окружени густим филошем, како се у кавез не би могли увући непријатељи гусеница, па зато и листно грање мора добро да се отресе пред вратима собе (на пољу) да се с њиме у собу неунесу те осе, муве или мушице.

Вредност чаура и јаја.

Јаја растове свилене гусенице још су врло скупа, јер 1 грам (каквих 16 $^{2}/_{3}$ долазе на један цол лот) продаје се по 10 франака; на 50 грама долазе 6000 до 6500 јаја, дакле једно јајце стаје од прилике 17 пара чаршијских, по овоме, кад гајење пође срећно за руком, може се од 10 мужака и 10 женака (лептирова) добити толико семена (16$^{2}/_{3}$ грама=1 цол лот, = *5 $^{1}/_{3}$ грама)*.

Вредно би било на јаја гајити ову гусеницу још и онда, кад би 1 грам јаја вредио само 1 грош чарш.

Кад би се у пределима, где има доста растова, продавале чауре на фунту (160 драма) по 5 гр. чар., или ока по 12$^{1}/_{2}$ гроша чаршијских (сад се продаје око по 55 гр. чарш)., још би било довољно заслуге.

Но јаја ће сваком годином појевтинити, па ће се можда онда пробати и други, ваљда јевтинији и слободнији начин гајења.

Гајење у слободној шуми пробано је после трећег и последњег кожурања, но у велико (на много) неће моћи бити, на против ваљда ће се наћи начин, да справе за гајење буду простије и јевтиније.

По свој прилици, садашњи је начин гајења одвећ вештачки, можда у нечему и *ненормалан и неправилан* према природи гусенице, но и то ће скорим друкчије бити, па

ће онда моћи свако дете са гајењем растове гусенице заслужити лепу пару.

Преглед гајења растове свилене гусенице.

120—130 јаја иду на 1 грам. Највећа јаја имају дужине 1·4, ширине 1·2 а висине на 0·8 милиметара. Јаја су боје дубоко мрке. Има и белих јаја, која су такође добра, само што нису превучена пигметом. 1 грам јаја стаје 55 гр. чар. (10 франака).

Прво развијање гусеничице у јајету несме да се уздржи, бива већ 30 дана пошто су ношена. У овом стању остаје гусеница у јајету до пролећа.

Температура места, где се чувају јаја, несме бити преко +4° највише 5° R; а слободно може бити до — 10°R., јер ове гусенице развијају се и при врло ниској температури.

Да би гусенице измилиле из јајета, морају се јаја у +22°R. топлој мекој води умакањем квасити, па како измиле прве гусеничице, опет сваки дан пред вече исто тако, но само $1\frac{1}{2}$ минута квасити. Кад су све гусенице измилеле, онда се 2—3 дана постепено спушта температура до + 18° или најпосле и до + 17° R., и та температура остаје све до свршетка.

За 2000 гусеница треба простора од 1 кубичког хвата, при 3□ палца површине са 6 стопа висине за сваку гусеницу. За гајење на јаја, 2000 лептирова требају простора од 6 кубичких хватова; температура за време парења и ношења јаја + 22° R. Свака гусеница изеде највише до 40 драма лишћа, дакле 10 гусеница 1 оку, 100 гусеница 10 ока, 1000 гусеница 100 ока лишћа и т. д. Гусенице правилно кожурају се 4 пута и то 8., 9., 13. и 10. дана. Трајање гајења 40 дана.

Завијање у чауру траје 4 дана. Од времена завијања па док се развије и из чауре разгризе лептир, 40 дана. Једновремено измиљење мужака и женака лептировских зависи од тога, да ли је било добро гајење.

Лептир живи 15 дана а ништа неједе; парење бива ноћу у летењу. Женка носи јаја 8 пуних дана. Температура за време ношења јаја +22°R. Једна женка носи 200 до 250 јаја. Кад је 30 дана, пошто су јаја снешена, онда је довршено већ и прво развијање гусенице, а такова јаја мора да се чувају до пролећа у спавајућем стању, у температури највише +4 до 5°R. Сво време гајења од почетка па до скидања јаја 120 дана.

$5\frac{1}{2}$ драма (=$16\frac{2}{3}$ грама=1 цол лот) јаја дају 1000 женака; ове женке носе 200000 јаја. 2000 јаја дају 8 ока зеленкастих чаура, покрај ране од 200 ока лишћа, и ако сав ток гајења пође врло добро и срећно. (5 и $\frac{1}{3}$ драма јаја од дудових свилених гусеница дају 20 ока чаура при 400 ока ране од дудовог лишћа). $5\frac{1}{8}$ драма јаја од растове свилене гусенице дају у просеку 320 драма свиле; на против иста количина јаја од дудове свилене гусенице даје 1 оку и 240 драма свиле.

100 комада зелених, 400 комада са свим осушених и 800 комада проражених чаура од растове свилене гусенице, имају тежину 160 драма (1 фунту).

У шупљину од 100 кубичких палаца улази 70 комада ових чаура.

160 драма (1 фунта) овакових чаура са свежим тек убијеним личанкама (чавурцима) вредила би $\frac{1}{2}$ дуката цесарска. Но то би за даље било одвећ претерано рачунање, па дакле рецимо, да ће доцније бити много јевтинија. Али сада је вредно гајити на јаја, јер нема радиног огранка на свету, који би при вештој манипулацији могао дати већу вајду.

Различности.

Колико јаја носи једна кокошка?

Свега 600 јаја, јер толико их има у своме јајичнику. Од тих 600 јаја кокошка носи одма прве године: 20 комада; у другој години 120 ком.. у трећој години 135 ком., следеће четири године сваке године у 20 комада мање. — Који дакле хоће, да према датој рани највише вајде црпи, тај кокошку нека не држи дуже од 4 године.

Голубињак.

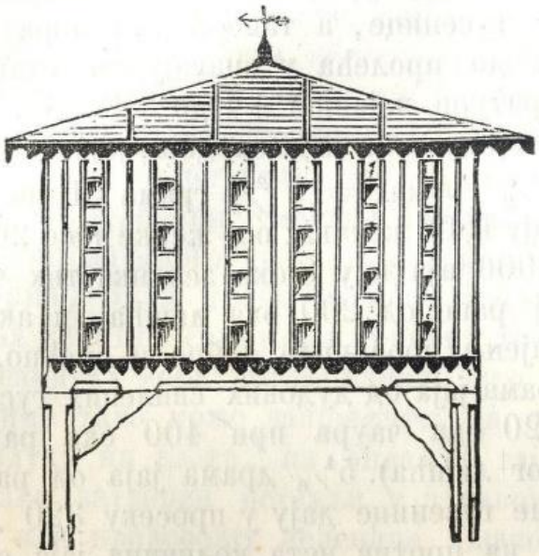

Ово је врло практично скројен голубињак. Стоји на четири дрвена стуба на зиданом темељу, велики је 10 стопа у □, а почиње у висини од 6 ½ стопа. Долњи отворени простор може да служи као шупа за тежачко оруђе, или споља с летвама закован као чардак или шупа за сушење. Но боље је, не заграђивати га летвама, јер би се дала прилика творовима и кунама, да се лако попну на голубињак.

Тај голубињак гради се од плетера, што је с обе стране добро омазан блатом, а споља је превучен даскама.

Пијаћа вода за коње

има јак утицај на њихово здравље. Чиста речна или изворна вода за њих је најбоља. Одвећ ладна, тврда вода, шкоди коњима, особито ако на њу нису навикнути, и утолико пре и више, што им је тело већма разгрејано кад воду пију.

Г. *Др. Ст. М.* у *Књажевцу*. Жао ми је, што ваш лепи чланак „о неговању конопаља“, није раније стигао, те би му и ја још нешто додао, у колико се тиче пољског рада око њега. Но како сад остављам уредништво „Тежака,“ мислим да ће одбор наредити, да се у идућим бројевима штампа тај ваш чланак.

Г. *Ј. Ф.* писару у *Смедереву*. Ваше прво писмо није примило уредништво. Јављено је експедицији за ваше закетевање.

Пословник

„ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

(Наставак и свршетак.)

§. 7.

Председник може одгодити саветовање и решење о каквој ствари до другог састанка, ако види, да ту ствар треба боље испитати и ако на то пристају још два члана; а тако исто и на предлог сваког појединог члана може се отложити одборско саветовање, ако на то пристане већина чланова.

§. 8.

Ако би који члан желио на састанку одборском читати какву кратку расправу, или састав, који би имао у друштвени повремени спис (орган) ући, он ће то напред јавити председнику, да би га могао ставити на дневни ред.

§. 9.

Састави или дела, које би друштво печатало, подносе се председнику, а овај их подноси одбору, да оценитеље једног, двојицу или више њих одреди.

§. 10.

Пошто се састав или дело прегледа и оцени, одбор решава:

а.) Оће ли неки састав примити у свој орган, или оће ли друштво печатати какво дело; и

б.) Колика ће се и каква награда дати списатељу, ако такова за известна дела не би у позиву одређена била.

§. 11.

Одбор одређује оценитеље и за друге ствари, да му о њима извештај поднесу.

§. 12.

Он прописује програм, форму и величину „Тежака,“ органа друштвеног и књига, које друштво издаје, а тако и продавну цену.

§. 13.

Одређује награду трошкова стручним људима, који би по народу путовали и пољско-привредне прилике испитивали и изучавали, и извештај му подносили; тако и награду ономе, који би на позив друштва или без овога, што најбоље произвео, или би напреднији начин радње завео, или справе земљоделске усавршио.

§. 14.

Приређује излоге земаљских производа пољско-привредних, одређује награде произвађачима и назначује лица између члановима друштва, који ће излозима управљати, под именом „одбор за излог“.

§. 15.

Стара се, да се програм излога земаљских производа благовремено обзнани и народ позове, да производе своје на излог донесе, а то има бити најмање три месеца пре, него што се излог држао буде.

§. 16.

Одбор чини издатке на све потребе друштвене у границама одобреног предрачуна од главног збора, и према §. 36. устава.

§. 17.

Одређује једног од чланова друштва, који ће настојавати и надгледати опите пољско-привредне, који се буду чинили на земљишту топчидерском и љубичевском.

§. 18.

Кад се ком члану одређује награда или накнада, било за какав састав или дело, или за путне трошкове, или ма за што (§. 13.), он излази из седнице.

§. 19.

Одбор даје упутства подружинама и на предлоге њине доноси закључења и ова им саопштава. Но ако који предлог прелази круг делања одбора, а нашао би, да би га требало усвоити, подноси га главном збору на решење.

§. 20.

Лица за редовне и почастне чланове предлаже председник и редовни чланови, но имају своје предлоге подкрепити сходно §. 7. и 8. устава и поднети их одбору, који ако их усвоји, подноси главном збору. Ако одбор не усвоји који предлог, он се ни у протокол не ставља.

§. 21.

Оно се држи, да је одбор усвојио, на што пристане проста већина гласова, но ако су гласови подједнако подељени, онда она страна претеже, на којој је глас председника.

§. 22.

Одбор се нарочито стара, да друштвени лист „Тежак“ и повремени спис, уредно по објави излази, тако и поједине књиге, које би друштво на себе узело, да их изда.

§. 23.

Он се брине, да ступи у свезу с другим друштвима (страним) за пољску привреду и ову обдржава (§. 4. тачк. 3. устава).

§. 24.

Одбор решава, да се коме друштву или заводу, друштвени лист, повремени спис и друге књиге безплатно, или у замену дају.

§. 25.

Око уређивања листа, повременог списа и књига друштвених, а тако и око разашиљања ових, води бригу уредник и секретар друштвени.

§. 26.

О оном, што се у одбору ради, секретар води записке, које ваља да подпишу сви одборници, који су у седници.

§. 27.

Писма која се у име друштва шиљу, подписује председник и секретар. Но одбор може овластити кога свог члана, да у неком послу води преписку у име одбора.

§. 28.

Издатке чини благајник по решењима одбора (§. 16.), као што он и признанице и писма на сва друштвена примања и издавања подписује.

II.

О главном збору.

§. 29.

На главни збор позива председник све чланове друштва обзнаном у листу свом „Тежаку,“ а чланове у месту живеће и писменим позивом, у ком ће у кратко назначено бити, шта ће се на састанку радити и где ће се држати.

§. 30.

Председник позива: прво на редовни главни збор, који се држи сваке године у првој половини Октобра (§. 20. уст.), и друго на ванредни, који може бити по овлашћењу редовног главног збора, или по закључењу одбора, у случају кад би одлагање штетно могло бити по друштво.

§. 31.

Већањем и саветовањем збора управља председник.

§. 32.

Пошто секретар у име одбора прочита извештај о радњи друштвеној, збор предузима послове, који у круг радње његове спадају по §. 22. устава, и за које је одбор нашао, да је потребно о њима већати у главном збору.

§. 33.

Дневни ред пословања, саставља председник, за то ваља, да му чланови своје предлоге саобште бар на пет дана пре састанка.

Предлози после овог рока у очи самог збора учињени, долазе после посвршиваних послова, који су у дневни ред ушли.

§. 34.

Како се извештај о радњи прошле године прочита (§. 32.) и контролори се изјасне о рачунима друштвеним, председник позива збор, да председника, одборнике, благајника и контролоре избере за наступајућу годину. Из овог избора не искључују се ни дотадашњи званичници или одборници. (§. 29. и 31. устава).

§. 35.

Пошто се избор званичника сврши, одма ови предузимају посао и збор продужава своје послове по дневном реду.

§. 36.

Како се секретар на три године узима, то о промени његовој не може за то време бити говора, изузимајући случај, кад би он сам хтео ову дужност оставити, или кад би одбор, на основу законих узрока, за нужно нашао, да се друго лице за секретара узме.

§. 37.

У главном збору решавају се предмети балотацијом, простом вишином гласова, а кад су гласови подједнако подељени, онда она страна претеже, на којој је глас председника.

§. 38.

О радњи на главном збору секретар води записку, у коју се у кратко бележе разлагања појединих чланова и закључења. Ову записку подписује председник, три редовна члана, које на предлог председника главни збор избере, а нису одборници, и секретар.

Кад се „друштво за пољску привреду“ зимус, онако на брзу руку установило, онда сам ја по понуди од стране „друштва“ на се узео уређивање „Тежака“ за време, до Петрова дне.

„Тежаку“ ваљало је дати правац, који ће одговорити тежњама „друштва“ и потреби народној. Да ли сам, онако, како сам са свим не спреман био за тај рад, погодио правац, о томе имају да суде читаоци. Радио сам својски, колико сам могао.

С овим бројем престајем уређивати „Тежака“.

М. Миловук.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ И УРЕЂУЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена.

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

10. Јула, 1869. ГОДИНА I. Број 11.

Садр ж. Календар за Јули. — Рад у месецу Августу. — О оградама зиратних земаља. — Да ли су волови или коњи за пољску привреду кориснији. — Још један начин на који се дудови из семена подижу. — Челарство. — Уредништву „Тежака“: Српски сељак испод Острвице. — Како се прави шампањ. — О стању летине у Србији. — Кад је грожђе зрело? — Како Холандези своје вашњаке употребљују. — Различности. —

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ ЈУЛИ, 1869.

СЕДМИЧНИ ДАНИ			ДАН		ДАН		ДАН		ДАН	
1.	Уторник	Кузман и Дамњан	8.	Прокопије велм.	15.	Кирик и Јулита.	22.	Марија Магдал.	29.	Калиник муч.
2.	Среда	Положеније р. Бо.	9.	Панкратије свшм.	16.	Атиноген свшмч.	23.	Трофим и Теоф.	30.	Ангелина десп.
3.	Четвртак	Јакинт муч.	10.	Леонтије, Маврик.	17.	Марина велкмуч.	24.	Христина муч.	31.	Евдоким.
4.	Петак	Андреје арх. Кр.	11.	Евфимија муч.	18.	Јакинт, Емилијан.	25.	Успеније св. Ане.		
5.	Субота	Атанасије ар. пр.	12.	Прокл. и Илар.	19.	Макрена и Деја.	26.	Ермолај свеш.		
6.	**Недеља**	*Сисој вел. преп*	13.	*Сабор арханг. Г.*	20.	**Илија пророк.**	27.	*Пантелеимон вм*		
7.	Понед.	Тома и Акак. пр.	14.	Акила апост.	21.	Симеон и Јован.	28.	Прохор и Никан.		

Прва четврт 4. у 8 сах. 4 мин. изјутра. — Пун месец 11. у 3 с. 11 мин. по подне. — Последња четврт 19. у 6 сах. 22 м. у вече. — Нов месец 26. у 11 с. 24 мин. у вече.

Рад у месецу Августу.

Са њиве пожњевену рану треба свозити на гувно и одма вршидбу предузети. Овршено жито ветрењачом добро овејати, па сместити у амбар или таван разтуривши је на танко да се неби ужегла, а после бар по један пут у недељи дана ваља је лопатом превртати.

На њивама са којих су пшеница и јечам пожњевени, треба стрнику заорати.

Са ливада, које су рано покошене, треба сада отаву косити како би се још док је лепо време добро осушити могла.

У башти нов спанаћ опет сејати, и главичасту салату, ако се од ње још расада има, садити, да би и једно и друго ове јесени још уживати могли.

Црни лук ако му се перје осушило и на земљу пало, копати треба.

Семе од различне зелени, сабирати треба, добро га очистити, разастрти у ладу да се осуши, после у кесице сасути, па оставити на месту где има промахе да се ту до будуће потребе чува.

И за семе од краставаца ваља се сада побринути. Каламљење на лист и овога се месеца предузимље, а тако и каламлење на спајуће око или тако звано окулирање.

Пасуљ треба брати и млатити, па чист на месту где има добре промахе ваздуха разастирати.

Семе од луцерне детелине треба брати.

Боцу и другу коровину поред путова и са утрина ваља чистити па на ватри спаљивати, како би се тиме утамањивала.

О оградама зиратних земаља.

Унапређењу наше пољске привреде највише сметају многе ограде. Кад човек путујући по Србији дође у неке пределе, особито у средину Србије, мора се чудити, кад види, да је свако приватно добро понаособ и за себе заграђено, или кад види, да је ретко где и само неколико њива или ливада под потес стављено. Ово му мора јошт чудније постати, кад дозна и увери се, да се ово ограђивање врши са врљикама и прошјем, а не шанчевима и живим оградама, јер милиони испрекрштаних врљика и уровљеног прошја мора врло велику радну снагу народа трошити и небројну гору сатирати. Поред ове велике незгоде и штете, треба знати, да и много плодне земље необделано остаје, јер нешто заузму испрекрштане врљике, нешто се поред њих неможе обрађивати, а нешто и под многе увратине мора доћи, које све, кад се скупа узме, може изнети готово двадесети део, да се необделава. Дакле на 1000 плугова плодне земље износи око 50 плугова који се необрађују!

Ове и подобне неприлике за пољску привреду, изазвале су без сваке сумње онај закон о потесима, или царинама, који је 14. Априла 1866. год. издат и по том обнародован. Једно, што је овај закон у многом обзиру врло важан за нашу пољску привреду, па треба да га сваки земљоделац на памет зна и њиме се користи, а друго, да би у датим приликама наше разлоге и мишлење о извршењу појединих точки овог закона у „Тежаку“ казати могли, стављамо овди цео

Закон о потесима или царинама.

§. 1.

У једној обштини или селу може бити један или по потреби више потеса, заграђени или незаграђени.

§. 2.

Заграђени потеси могу бити у том случају, ако је где потес према селу или појединим обиталиштима људи, или главним путовима у таквом положају, да се без заграде неби могли плодови лако од штете сачувати, па би се већина обштине или села на то заграђивање сагласила.

У противном случају држаће се потеси незаграђени.

§. 3.

У потесима, било заграђеним или незаграђеним, могу бити ограђене и поједине земље, ако њихове ограде неби сметале пролазима постојећим, или уобште неби од штете биле другим земљама.

§. 4.

На заграде потеса и приватни земаља у потесу и ван истога несме се никако трошити гора из обштински и обштенародни шума, него ће се оне подизати, само ако место положења дозвољава, шанцем, иначе трњем и живом оградом.

По доказаној потреби може среска полицајна власт обштинама или селима, а министер финансије приватнима дозволити, да своје земље ограде и дрвеним материјалом из обштински или обштенародни шума.

§. 5.

Ограђивање потеса пада на терет свију они, који имају у потесу своје земље, и то по количини тих земаља.

§. 6.

За стоку сваког рода морају се држати чувари у местима, где су потеси ограђени, а и онда, кад се стока у потесе пушта, ако у овима има земаља, на које се никако или у оно доба стока пуштати несме.

§. 7.

Потеске дрвене ограде (врљике и прошће), које сада постоје, могу се, ако се села или обштине на то сложе, одма дићи. Но кад се ове ограде а тако и поједине ограде и преграде приватних земаља у потесу или и ван потеса неби дигле, па временом иструле или се иначе искваре и упропасте тако, да би се морале поновити врљикама или прошћем, овакво се ограђивање неће дозволити из обштински или обштенародни шума, осим случаја у §. 4. изложени.

§. 8.

Они житељи, који већи део своих земаља у потесу под заградом држе, немају право на бесплатно уживање попаше у потесу.

О попаши на обштинским утринама важе опредељења уредбе од 29. Марта 1857. год. В. № 462. С. № 407. (зборн. X. стр. 26.)

§. 9.

Да би се развитку земљодеља уклониле с пута и оне препреке, које долазе од разпарчаности и разтурености непокретних имаовина, и од помешаности разнородних земаља, власти ће не само појединима и обштинама на руку ићи, него ће и саветом настојавати, да господари такви земаља, у колико је где могуће, међусобно или обштином учине сходне измене, како би свагда што више зиратних земаља или што више земаља једног рода (виногради, њиве, ливаде —), или што више земаља једног господара дошло у један везан простор у обштинском или сеоском атару, и тим се доспело до целисходнијег поделења земаља.

§. 10.

За предохрану усева и други плодова од могући штета обштинске власти, по заједничком договору, решиће, и свагда ће унапред па петнаест дана обзнанити, у које се потесе, кад и каква стока пуштати сме, и који се потеси, кад и од које стоке забрањују; како би житељи према томе знали, кад се сејање и сађење ког плода почети може, а кад жетва или берба почети и довршити мора.

Но после благовести, а према местној потреби и позном пролећу најдаље двадесет дана по благовестима, несме се стока нигде у потесима држати. У винограде потеске несме се стока ни у које време, ни свиње на ливаде у потесу никако пуштати.

§. 11.

Стока, која се увати у штети, затвараће се у обор обштински и с њом ће се поступити по 13. точки §§. 375. и 380. кривичног законика.

На стоку, која се у потесу ухвати и у обор затвори, наплаћиваће се, поред накнаде штете, и у ползу обштинске касе оборипа, коју ће свака обштипа унапред одређивати, но која неможе већа бити: на крупну стоку и на свиње од два гроша, на осталу ситну стоку од 20 пара чаршиски, изузимајући у оба случаја одојчад.

Обштине могу од оборине неки део или све свом пољаку уступити у име заслуге.

§. 12.

Министер финансије издаће упутства и прописаће правила за извршење овога закона.

Да ли су волови или коњи за пољску привреду кориснији.

Дали су волови, или коњи за пољску привреду користнији? то се не може баш тако одсечно казати, па да подједнако вреди за сва места и за све прилике; јер то зависи од посебног земљодеља, предела, обичаја и других местних околности. — Оно се зајиста никада искључно определити неможе, хоћели се у пољској привреди волови, или коњи предпоставити; јер има околности које су искључно за коње, а друге опет где су волови полезнији од коња.

Но ако би опет хтели да имамо опште једно правило о томе, то је онда од прилике ово: да свако газдинство онолико коња држи, колико их за привреду преко целе године непрекидно у послу занимати може. А као помоћну запрегу, којом се газдинство тек привремено у години служи, нека волове употреби.

У већим газдалуцима и економијама где земљодеље напредује, изчезава већ и та употреба, волове као теглећу стоку држати; јер се у пољској привреди сада већ много већа брзина и окретност изискује, но што су волови у стању, па се коњма замењују. Коњи су дакле праве радине теглеће животиње, а волови се јединствено гојења и меса ради држе и у своје време за скупе новце касапима продају. Али, у колико ми међутим о употреби радених животиња искуства имамо, нама се чини, да су свуда за земљодеље како коњи тако и волови подједнако полезни; почем има доста предела где су коњи полезнији, а имаде и таквих предела и околности где се волови предпоставити морају. Што се пак искључно коња тиче, они су у сваком газдинству — барем за поједине послове: као за дрљање и за разне возидбе на већа одстојања, неопходни. Но у том случају, толико само коња држати ваља, колико да буду у стању те потребе вршити.

Волови су нам у толико користнији, што се после свршених пољских радова угојити и касапима меса ради за скупи новац продати могу; за коју се цел — барем код нас још — коњи употребити немогу, с тога дакле воловима цена једнако расте и немају времена да остаре, коњи пак напротив, што старији бивају то и вредност губе. Поједини економи и газде нетрпе, да им коњи остаре, они обично купују ждребад, а пошто их 2—3 године држе и за своје пољске послове употребе, продају их опет. Но ова трговина може користна да буде под тим условима само, ако буде прилика да се коњи свагда на време купити и продати могу.

У студеним пределима који су у зиму снегом обично дуже време покривени, мора запрега по три до четири месеца безпослена да пландује; но волови ни то време негубе, јер умножавају ђубре, гоје се и постану тежи дакле и вреднији. Али ако би за то време и коњи у коњушницама безпослени стајали, они би се тукли и међусобно повредили.

Поједини економи ради добити шиљу своју запрегу по путовима да возе под кирију, — у време кад им за земљодеље нетреба — шта више, они запрегу за те цели често још и умноже. Али од тога обично немају велике користи; јер док се плати ковач, колар, сарач, слуго и док се друге разне потребе подмире, добит се исцрпи. Осим тога једнако су у ризику да се њиховој запрези на путу каква несрећа не деси; а помислимо још и то, колико се иначе трудољубиви, вредни, умерени, скромни и честити људи

возећи кирију и тиме непрекидном тумарајући и животарећи по крчмама, пропију, прокартају итд. па најпосле коначно пропадају!

Ми ценимо радну снагу волова према радној снази коња као 2 према 3, а по неки економи узимљу тај размер још повољније по волове, као 3. спрећу 4. Но ма који му драго број да се узме, размер у храни ипак све један исти остаје.

Коњи су кориснији на тешком каменитом и жилавом земљишту и где се више путовати мора; волови пак на лаком земљишту како за орање, тако и за друге послове које им у хатару вршити ваља. — У тешкој и јакој земљи расте овас и сва остала за коње употребљива зрнаста и тврда храна, лака пак земља по самој природи доноси згодну храну за волове.

Број пак, како потребних волова за пољску привреду, тако и коња по местним околностима определити ваља, почем се то у опште означити неда.

(Наставиће се.)

Још један начин на који се дудови из семена подижу.

Тежак у броју 3. листа свог говорио је како се дудови из семена подижу. Али има још један други начин којим се у топчидерској економији ради, и којим се, како сам се ја више пута уверио, дудове пресаднице најлакше подићи могу. А ево како:

Чим дудињке сазру и почну опадати, треба по мало сваку грану дудову протрести да само зреле дудинке опадну, па их онда скупити. За овим све дудинке у један суд метути, на једну част дудињки узети три части песка, па смешати. Ову смесу рукама из међу дланова добро истрти тако, да се овим трљањем све семе од дудињака одвоји и свако за себе буде, па кад је то готово, онда да се одмах истога дана сеје, за који посао треба земљу добро прекопати и уситнити.

За сејање овог семења треба земљу спремити испод велики дрва, где ће бити ладовина, но тако да по мало и сунце кроз гране допире. Леје треба начинити до 4. стопе широке, а дугачке колико хоћеш; висина пак леја да не буде већа од 4 до 6 палаца, јер ниже, боље и више влагу држе. Уз дуж ови леја пусти се канап и покрај канапа повуку се на леји 3 браздице у једнаком одстојању а у дубини 2 палца. После се узме семе дудово с песком смешано у шаку, покрај леје идући у браздицу се рукама, из међу дланова трљајући пушта обретко тако, да свако семце по даље једно од другог буде. Како то учинимо, одма треба семе покрити, т. ј. са ситним и изгорелим ђубретом помешаним са земљом праздице испунити.

Ово ће семе после 7 до 10 дана нићи, које кад буде, треба га кад кад заливати, особито кад је сушно време, плевити и у јесен покрити са листом од шуме или кровином да неби преко зиме промрзло, па у пролеће одкрити, подкресати, суварке изосецати, опрашити и идуће јесени вадити и у расаднице на 1 до 2 стопе раздалеко пресађивати. Ако ли је у леје поређе посејано, онда се може из леје 3-ће године вадити и на стално место пресаднице садити и дударе подизати.

Иван Протић
воћар.

Челарство.

Одгајивање чела.

То је онај у пољској привреди део, који је од врло велике користи и ползе у оним земљама, где се нетражи ни велики потрошак ни велико знање.

Обично једна кошница може да донесе годишњег добитка 40 до 60 гроша, а има

чешће случајева да је један кованлук рој од 15 до 20 кошница донео 400 до 500 гр., но у овим случајевима треба да је повољна година и згодан положај и да умемо челе разумно да одгајивамо.*)

Осим големог добитка, челарство нам даје и много задовољства и научне забаве, јер: чела је најлепши природан израз вредноће уредности, а тиме је уједно и знак, који мислећег и вредног пољског привредника подсећа да и он треба да је такав, — као чела вредан и уредан.

Чела ради и сабира своју жетву у пролеће и у лето по ваздан, т. ј. од јутра до мрака, да би преко зиме од плодова свога труда и своје вредноће живети могла. Зато —

Ми сви пољски привредници треба да радимо као чела, т. ј. да своје послове свршавамо приљежно, весело, пажљиво и разумно. И — онда ће тек наш труд и мука и наш рад награђен и богато обдарен бити!

Згодан положај за челарство.

Није сваки предео згодан и повољан за челарство. Најзгоднији је онај предео, где има доста шуме, а особито где расту четинари (бор, јела, смрча и т. д.) са вреском. Веома је згодан и онај предео, где има доста: репице, огрштице, врбе, огроза, жуте и беле детелине, еспарзете (сладке или спанске детелине), граорице, јелде, сунцогледа, липе, багрена, вреска итд. па јошт и онде, где има добрих — питомих ливада и много воћака.

У доњанама и равницама челе боље напредују него на бреговитим местима, а најлошији су они предели, где јаки и хладни ветрови дувају.

Ч е л а.

У свакој здравој кошници има преко лета од 3 руке чêла, које се зову: матица, раделице (праве челе) и трутови.

*) Ми знамо у Београду један кованлук од 4 кошнице, који је једне добре године донео 54 рубље. У.

1. Матица.

Једина је женка у кошници и мајка целом роју; већа је од раделице и од трута; крила су јој кратка, јер покривају јој само половину стражњег трупа, па зато слабо може да лети а и нема времена зато, јер леже скоро непрестано јаја.

Главни знак, по коме се матица може од раденица и прутова да разликује и да разпозна, ово је: матица има *ноге жутомрке* а раденице и трутови имају *ноге црне.*

Матица леже за годину 40 до 70 хиљада јаја и то: почне у Јануару па траје до јесени. За један дан леже 200 јаја и то у сваку кљетицу (— пресјек — кућицу) по једно; после 4 до 5 дана измиле из јајета црвићи (ларве без ногу), које одма раденице хране медом и цветним прашком; после 6 до 7 дана црвићи се замотају и у чауре и за 12 до 14 дана измиле из чаурица челе раденице, које мало затим почну да лете и мед да сабирају, и од старих раделица не разликују се ни бојом, ни величином, ни вештином, ни вредноћом.

Кљетице, у које матица улаже јаја, из којих ће се нове матице да излежу, веће су од оних, у које матица улаже јаја, из којих ће се трутови да излежу; најмање су оне кљетице, у које улаже матица јаја, из којих ће се раделице да излежу. Најпре се излегу раделице, после трутови а најпосле матице.

Ако матица угине док су челе јошт врло младе, онда раделице размире једну кљетицу и у њу унесу ново јаје (види челе без матице), и донесу бољег меда па излежу себи нову матицу.

У кошници има само једна једита матица, а у доба ројења — селења, излеже се повише матица (— и то је један од главних узрока, што се челе роје); раделице нетрпе у кошници више од једне матице, па зато поубијају све сувишне матице.

Храну, а то је: *чист мед*, доносе матици челе раделице.

Кад је ројење, а тако исто онда, кад је спаривање — које бива у доба ројења — матица излеће из кошнице. Живи 3 до 4 године, изузимајући случај, кад јој каква неприлика живот одузме.

Чудновато је, што матица обилази и походи омладак од кљетице до кљетице и тада ју свагда повише раделица прате; но пре тога: раделице најпре промотре кљетице да виде, да л' је све у реду, па све што недостаје и што је недовршено поправе; осим тога оне матицу чисте, хране, мазе ју и послушне су јој. После тога матица загледа у сваку кљетицу, па ако види да је која празна, улеже по једно јаје и то у њих 5 до 6 кљетица, па се после тога неколико минута одмара, за то време раделице ју лижу и доносе јој мед, којим се она храни.

2. Раделице.

То су праве челе у кошници; оне сабирају и спремају храну и справљају обиталишта, која се зову: кљетице, или пресјеци или кућице.

Храна, коју челе у пролеће и у лето донесу, зове се *челин хлеб*, а то је: *цветни прашак*, који оне доносе својим канцицама на стражњим ногама, па онда *мед* и *вода*.

Челе јошт негују и омладак, брину се за чистоћу у кошници и постављају на лêту од кошнице стражаре и чуваре против непријатеља. За обрану имају жаоку, која се у рани заломи, па зато ју добро и пажљиво чувају т. ј. да се не заломи, неубадају сваком приликом, јер кад жаоку изгубе, и свој живот губе т. ј. угину.

У богатој кошници има 15 до 20 и више хиљада раделица, и живе 8 до 12 а кадкад и више месеца.

3. Трутови.

Крупнији су од раденица, па имају тело здепасто и без жаоке. Живе у кошници од Маја до Јулија и Августа, а кад је лошија за челе година, живе и краће.

Чим раделице престану да справљају храну, поубијају све трутове, и то је: *рат трутова*, који траје од јутра до мрака и обично у Јулију и Августу; 3 до 4 раделице нападну својим жаокама трута, који бедно угине, и раделице избацују пола мртве и мртве трутове из кошница.

Ако трутови у то доба нису поубијани, онда је кошница без матице.

Што се трутови раније покажу и виде, предсказаће нам *добру за челе годину*, а показују се и виде обично пре ројења, па ако време добро и повољно буде можемо се рају надати.

Ако у Мају и Јунију буде време оштро и хрђаво, онда раденице поубијају све младе трутове и изтуре их напоље, а то ће нам предсказати: *хрђаву за челе годину*.

Трутови излећу само у најтоплије доба дана т. ј. од 11 пре до 4 сата после подне а хране се *чистим медом*, који раделице спреме и зготове, па зато су трутови *праве леньштине* које много ждеру, непрестано се чисте, одмарају и уживају а ништа не раде.

У богатој кошници има 600 до 1500 трутова; све су то сами мужјаци, који оплођавају матицу у летењу и чине, те је у кошници топлије.

Челињак или кованлук, трмчаник.

Челе траже топло, од ветра склонито и мирно место, па зато је за челе најбоље оно место, које је пола истоку и пола југу окренуто, па нема ни лупљаве ни вреве. Јошт мора бити то место и сухо, јер и челе испаравају па би тако одвише било влаге, од која саће поплесњави.

Челињак треба чувати и заклонити од оштрих северних ветрова, и нетреба га правити онде, где има: прашине, дима, лупњаве и узнемиривања, па зато нетреба да је близу: ковачнице, воденице, ваљалице, пиваре, пекарнице, ракицинице, а особито нетреба да је близу: друмова, јер је ту обично велика прашина и велика лупњава и треска од кола.

Пред челињаком несме да буде велике воде, јер ће јак ветар челе у воду да подави.

Од кише и од јаких сунчаних зракова треба челињак даскама, рогожином итд. заклонити, а ако близу челињака има ниског дрвећа, онда је то врло згодно за челињак.

Челињак треба посути песком и недати да ту биљке расту; чим се која биљка појави треба ју изчупати.

Најбоље је да кошнице стоје поређане у долапу (сандуку од дасака) на рафовима, а да је сваки раф 3 стопе један од другог извишен; доњи треба да ја изнад земље најмање 1 стопу висок.

Куповање ројева.

Кад хоћемо да купујемо ројеве, треба ово да знамо: 1. Добра је кошница она, у којој млого чела има, па је и скупља, ако јошт и сва друга добра својства има.

Да у кошници *млого* чела има, познаћемо по јаком излећању, а зими по јаком и дуготрајном зујању, кад у кошницу лупнемо.

2. Купују се једно или двогодишњи ројеви, а стари се познају по црномрком сећу, које се види кад кошницу обрнемо и у њу загледамо кошнице са челама, које су старије од 4 година неваљају, јер се те челе нерадо роје.

3. Добра кошница мора бити толико тешка, да у њој има довољно меда, како неби морали челе да хранимо.

Ако купујемо позне јесени, онда кошница мора да буде тешка: 10 до 12 ока.

4. Добра кошница несме бити без матице (види: чела без матице).

5. Пазити треба на јако или слабо излећање чêла и на њихову вредноћу.

6. Најзгодније је доба за куповање чела: *пролеће* и *кад се роје,* и куповати треба рâне ројеве, т. ј. оне челе, које су се у Мају или у првој половини Јунија ројиле, дакле: које себи храну могу да сабирају.

7. Ко неуме ројеве да купује, тај нека позове вештога челара, па том приликом купити треба два роја на случај: ако би један угинуо и пропао, други остаје за расплод.

Кошнице.

Кошнице се праве од сламе или од дрвета, а код нас од беле лозе па омазане балегом, а има јих и од трске и од сламе.

Сламне су кошнице зими топлије а лети хладније него оне дрвене.

Има и такових кошница, које се разклапају и врло су згодне и користне.

За кошнице треба уопште ово да знамо:

1. У најновије доба вешти челари хвале оне кошнице, које је изумео и направио: *Бротбек.*

Ове бротбекове кошнице подељене су у два одељка, и један зове се: *за мед* а други: *за разплод.* Одељак за мед заузима $^1/_3$ а онај за разплод $^3/_4$ простора у кошници. У сваком одељку има горе по 6 танких, шибљика, за које је младо и празно саће утврђено воском и танком жицом.

Из овакових кошница може се врло удесно и лако да вади мед а да се неморају челе сумпором да убијају, јер: просто скине се јали отвори капак, па се извади толико шибљика са пуним сећем, колико је потребно, а место тога умете се празног готовог сећа.

Ове су кошнице јошт користније, ако се умеће у њих *крупно празно-готово саће*, да неби челе млого меда трошиле око доправљана ситног саћа.

Из ових кошница може се јошт удесно и лако да вади саће са омладком и челама из оног за разплод одељка, и могу се у другу празну кошницу да пренесу.

Овакова једна кошница стаје 20 до 40 гроша; но треба сав њихов склоп добро да познамо и с њим да управљамо; који то неуме за тога су боље:

2. Кошнице које су састављене од сламних прстенова, а то су: *сламне гужве*, које се *разклапају*, па су баш зато згодне, јер се те гужве рој у могу да *скидају* и *подмећу*, а осим тога рој се немора да убија, ако му је саће остарело.

Горња гужва са старим саћем скида се а друга са новим празним саћем *оздо* се подмеће. Свака је гужва 3 до 4 палца дебела (висока), а 10 до 11 палаца шупља (широка), па кад се рој ухвати, онда се 3 гужве вежу жицом; а ако је тај рој врло велики, онда се узме више гужва па се 3 и 3 везују и једно на друго наслажу.

3. Ако смо ухватили млад и велики рој, онда кошнице морају да буду веће; за слаб или позни рој узимају се *мање кошнице*, а то се чини и онда, кад је предео мање медан, т. ј. мање за челарство згодан, јер кад је кошница малена, онда челе приљежније и вредније граде саће, него ли кад је кошница велика.

4. Кошнице, а тако исто и поклопчић до гужве, морају горе да имају отвор-рупу од 2 до 3 палца, да би могли озго челе да хранимо. Округле кошнице, којих у неким земљама имаде, нису нимало добре за челарство, јер се мед неможе да извади а да се челе несумпоре, што значи: вредне челе награђивати ужасно и сурово и неблагодаран према њима бити, да би се само њиховог меда и воска дочепали, а то ће учинити нам једну штету од 40 до 50 гр.

Разуман и паметан челар вади и узима из кошница само толико меда, колико треба, т. ј. неоставља ни челе без меда, а тиме одржава свој капитал, који он у челама имаде.

5. У средини кошница међу се танке шибљике унакрст, да би челе своје саће утврдити могле.

Данас имаде гдегде кошница, које се зову: *улмске* (т. ј. које су у обичају у виртембершком граду Улму на Дунаву). Ове се кошнице разклапају на уздужне тј. отвесне (дубке стојеће) кришке, које се могу повољи додавати и умалити, па се старо саће може згодно и лако да извади а ново да уметне и мед се може лако да вади.

Празнике, тј. празне кошнице, треба сумпором кадити, да се неби мољци залежали.

Потребне справе за челарство.

Почетници тј. млади и невешти челари, треба да се чувају сваког великог трошка, па зато требе да имају само најпотребније справе, а те су:

1. Челарска капа од платна испреплетена жицама.

2. Челарске рукавице од вуне.

Кожне рукавице и чакшире (панталоне) несме челар да навлачи, јер кад се челе узнемире, жаока се лако у кожу залама и челе губе свој живот — угину.

Ако је рој пао на згодно место нпр. на танку дрвову грану, онда вешт челар, који тај рој вата, треба рој са гране да стресе и тада нетреба да навлачи ни челарску капу ни рукавице.

3. *Крѐта*, тј. справа за цеђење меда и воска.

4. Водени шмрк; кад се рој при ројењу дигне у вис и спрема да утече, онда се тај

рој прска водом, која га принуђава да се спусти и да се настани.

5. Перушке од гушчијих крила, потребне су кад рој ухватимо и кад хоћемо нечистоћу да чистимо.

Радња око чела у пролеће.

Чим наступе у Фебруару или у Марту топли дани, треба кошнице отварати да се челе чисте, јер дуго затворене челе поболу се и добију пролив. У то доба треба топлог и сунчаног дана застрти оно место, где су челе, сламом, да челе неби пале на хладну земљу, јер ће лако измрзнути, особито, ако јошт снега имаде.

Према овоме треба да знамо:

1. После првог излета треба дашчице мењати и добро пазити да ли није међу мртвим челама и матица.

2. Плесњиво саће, или плесњив део тог сећа треба одсећи и бацити.

3. Првих дана излета треба пазити, да нису челе без матице.

4. С пролећа па догод биљке нецветају, треба лѣто да буде уже и мање, да не би могли грабљиви непријатељи челе да тамане.

5. Слаб рој треба у пролеће платном итд замотати, да неби младе челе изгинуле од хладноће.

6. Треба с пролећа пазити и мотрити на излетајуће челе, како би сазнали стање и погрешке у кошницама.

7. Чим замотримо паучину а особито пауке треба одма уклонити и почистити.

8. Све слабе и лаке ројеве, а тако и оне, које ушећерен мед издају, треба у пролеће да хранимо.

Ако и јаком роју у пролеће покадкад мало меда давали будемо, челе ће бити вредније, имаћемо већи омладак и раније ће се роји ти.

9. Челарство истина не тражи и не стаје много труда, али тражи од челара сваког сваког дана велику пажњу, и то:

Да чува челе од њихових непријатеља, да неби остале без матице, и да неби друге какве незгоде наступиле. Због непажње пропадају преко годипе млоге кошнице са челама, које би често у згодно време, кад би пазили, избавити могли или би се бар њиховим медом ползовати могли.

Храњене чела.

Паметан и разуман челар, задржи преко зиме само оне кошнице, у којима довољно има меда за храну чела, и гледа да све слабе (н. пр. позне) ројеве после ројења или позне јесени споји па мало слабим ројевима у Септембру и Октобру даје хране за зиму.

У зиму или пролеће, док се челе јошт чистиле нису, мора хранење да престане, да се челе неузнемирују. Но позно у пролеће или ако је пролеће лоше, нужно је хранење.

Хранење може бити из нужде и из спекулације.

Хранење из спекулације ово је:

Треба у пролеће сваког 3-ћег или 4-тог дана давати 2 до 3 кашике меда, па ће тако: матица више јаја да леше, виже ће чела да буде и пре ће се да роје.

При хранењу треба ово знати:

1. Најпростији је начин хранења тај, да се са оних кошница, које су медне скине горњи пун меда прстен (гужва) или капчић, па да се метне на оне празније кошнице.

2. И оне пуног сата кошнице, такође треба хранити. А

Ако је саће празно, онда треба хранити оним медом, који се у трговини продаје под именом: *мед од цветова и мед од четинара.*

Мед од цветова, то је онај, који су челе сабирале са многих биљских цветова, а мед од четињара, то је онај, који извире из јелових и борових четина (игличастог лишћа), па га челе сабирају.

Челе које су навикле на мед од цветова, разболу се и угину, ако их хранимо медом од четинара, и на то особито треба пазити. Добар је мед онај, који је с почетка житак, па се доцније счврсне, ушећери и кристалише, и мора се пре хранења са $^1/_6$ или $^1/_8$ воде да смеша и онда да се изтија раствори на топлој вуруни или над тијом ватром. Место тога може се добро да употреби за хранење чела преко зиме жути шећер, но: у Фебруару, Марту и Априлу треба медом хранити.

3. Хранење треба да је одозго, кроз отвор — рупу, да неби непријатељи челе таманили. Кроз рупу се спусти стакло или мален тањир са медом, или медно саће, па се опет покрије капчићем или сламном гужвицом. Ово хранење најлакше је и најбоље.

Ако хранимо са медом у тањиру, онда треба да се по меду слама помеће, да се не би челе удавиле у меду.

4. Ако хранимо челе одоздо, што је свагда лошије, онда се тако исто меће слама по меду у тањиру.

4. Челе не треба хранити никада дању него пред вече, када челе не лете; па: ако *оздо* хранимо, треба судове изјутра извадити, а ако *озго* хранимо онда се судови не ваде, и тада се отвор покрива озго платном — крпом.

6. Треба пазити, да се испред лêта не проспе нимало меда, јер тада наваљују на челе непријатељи.

7. Нетреба куповати стари и нечист мед, јер се од тог челе разболу; због тога: треба свагда сачувати неку количину меда од својих чела, али добро чувати да се непоквари и неуплесњави, јер ће се челе поболети и угинути.

8. С пролећа треба челе дотле хранити, док биљке а на име: огрштица, репица, трешња и вишња не почну да цветају.

9. На једну богату, т. ј. пуну чела кошницу долази с пролећа 90 до 100 драма меда, а пред зиму 7 до 10 драма на дан.

Главно је правило ово: у јесен треба челе добро хранити, у зиму нимало а у пролеће штедљиво (спекулативно).

Крадљивост.

Двапут у години, т. ј. у пролеће и у јесен, када у пољу мало хране има, челе су крадљиве.

Крадљиве челе нису нека особита врста чела, него: сваки јак рој може да буде крадљив чим добије прилике, т. ј. чим замотри да неки рој нема матице, или је слаб, или да му је лêто широко, или да се храни медом кад дању из кошнице излеће.

Крадљив рој напада и друге ројеве редом и мед им краде, па често ови ројеви и пропадну — угину.

Знаци, по којима се може да позна, да ће бити крађе, ово су:

Рој излеће гомилама рано с јутра и доцне с вечери, док су други ројеви мирни, па: или ће тај рој бити крадљив или ће бити покрађен.

Ако ће неки рој да буде покрађен, онда око лêта и око кошнице облећу црнкасто-сјајне челе са висећим — отобољеним ногама, па вребају како ће у кошницу да упадну. Тада ћемо видети да се челе туку и даве, па падају мртве на земљу.

Крадљиве челе лете брзо, несигурно, тумарајући и јако зујећи тако, да се њихово зујање јасно може да разликује од зујања некрадљивих чела. Ако је јак рој и доцне лети, па невидимо или нема да се челе туку и даве, онда је *тај рој крадљив.*

Крадљивост нетраје дуго, јер крадљивим челама, увлачећи се и продирући у лето и у кљетице, поодпадају маље, и смеће им те немогу после да беру сок из цвећа.

Средства против крадљивости, ово су:

1. Кад челе на лепом дану излећу, нетреба их хранити обдан, него само пред вече и то боље озго него оздо, а несме се ни мед просипати изпред кошница или по кованлуку.

2. Лѣто треба да је у пролеће и у јесен узано и малено, особито ако је рој слаб. Боље је, ако је лѣто ниско и толико да само 2 до 3 челе уједно излећати и улећати могу, па за то је најзгодније лѣто оштро на три угла, овако: △.

3. Никада нетреба да је рој без матице, и све рупе на кошници треба замазати.

4. Од крадљивих чѣла можемо често један рој да сачувамо, ако испред лета утврдимо полакружасто карту или тврду хартију, јер ће тада само по једна чела моћи да улеће и излеће.

Ако све ово непомогне, онда треба онај крадљив рој пронаћи, и то овако:

Треба онај рој, који је крађен, посути спрашеним кречом или боље кредом, и онда мотрити куда оне посуте челе одлећу и улећу, и то је крадљив рој, који треба на друго место пренети или га неколико дана држати затвореног на неком хладном месту, или најпосле оба роја т. ј. и онај покрађени и онај крадљиви рој преместити.

Ако крадљив рој нисмо могли да пронађемо, онда треба онај крађени рој преместити а на његово место метнути празну кошницу, па испред лета ставити дубке шупљу а криву цев, кроз коју ће крадљиве челе улећати у празну кошницу али неће умети да излете, и тако ћемо их похватати.

Није добро, што у неким пределима крадљив рој трују или га пивским квасцем убијају, јер то може и другим рojевима да шкоди и да угину.

(Наставиће се.)

Уредништву „ТЕЖАКА.“

Србски сељак испод Острвице.

Кад ми је дошао до руку позив друштва за пољску привреду, и кад сам из истог видио, да се је саставила дружина у престолници Србства, у намери да нас раденике поучава и руководи, те да више користи од трудова наши имамо, сваки ће ми лако веровати да сам тада осећао врло велику радост и чисто сам охрабрен надеждом, благодарио Богу, и благосиљао онога који први заче ову за нас сретну мисао; а не мање допао ми се програм тежаков по ком ће он просто само о упапређењу пољске привреде, и обучавању раденика писати у чему сам сматрао као неко јемство, да неће по примеру неких и неких листова, поред свега свога економног имена прећи на политику. Ја држим и мислим да ће нам „Тежак“, који нам казује шта, кад и како треба радити, па да већу хасну од труда и рада нашег имамо, примити у истој намери и наша раденичка сопствена умствовања о начину како би ми желили да нам се помогне, па да смо у стању више производити па тако и више и веће користи од трудова наши имати. Те зато ево се у овом готово за раденика најскупљем времену лаћам пера макар само недељом и празником, да по неку незгоду, која нас у раду, па наравно и у користи од радње, јако смета, — ставим пред установљену дружину. Уздајући се да ће она промислити и изнаћи начин како ће исте сметње одклонити, и нашу радњу олакшати, а ползу од радње удвојити.

Лепа је поука у I. II. и III-ћем листу тежака под наслом *Земљорад* о начину радње и о средствима за радњу, у обште, али ја удаљен и од помисла да ову поуку, која је види се из научног пера изишла критикујем, хоћу искрено да кажем, да ја као радених, а и то смем тврдити да не само ја но више

нас раденика има којима она поука неће много хаснити а за то, што је довољно не разумемо. Например под бројем VII. Рана биљака, коће знати како која биљка рану узимље, кроз лишће или кроз жиле, шта су ћелије а шта зидови код биљки, шта је газовита рана, а шта је анорганска, које је ђубре анорганско а које органско, колико које има угљеника, а колико киселине, то су све ствари нама раденицима непоњатне. Ми знамо само то да има биљки којој ако одкинеш врх или је случајно сломијеш до земље, она ће опет истерати и дати род, а има их које ако се закину или сломију више се не опорављају; знамо да има ђубрета које је као што ми велимо прегорело и може се за сваки род усева употребљавати, а има га које није прегорело и које се може само на земљу за известне усеве бацати, иначе мора се на гомилу остављати да угори. Знамо да усеви једни оће јачу земљу а други могу и на слабијој да роде, знамо да воће готово у опште хоће утрину и јаку земљу, а и да силно, а особито не прегорело ђубре, може воћки да нашкоди и да ју осуши, и све с једно на друго кад узмемо ми готово мање губимо што неразумемо ову или ону радњу, а напротив други нас узроци сметају и оназађавају које ћу ја као што рекох један по један износити пред дуужину, а дружину молим покорно да прими моју искрену исисповест, и да се стара зло, ако је и у колико могуће, уклонути.

Да би се лакше сватили узроци који нам у радњи досађују и оназађавају нас, хоћу прво да приметим да ми т. ј. прост народ раденици, радимо све послове око сваког производа који нам је у животу потребан, т. ј. један сеје сваки род жита и варива, сваки сади воћњак и виноград, сваки по могућству подиже и гаји од свамог рода стоке и проча, дакле нема само један посао, око једног рода но мора знати и вршити све послове око сваког рода потребног нам производа, па тако од оволико сваковрсног посла долазе и тегобе од који ћу ево прву да опишем.

I. Чобанија.

Шта је чобанија то ваљда свак зна. Као што сам мало пре казао, ми раденици који је иоле имућнијег стања, имамо готово сваког рода стоке, известно је да већ у Србији ретка су места гди још има простора и шума у које се стока известног рода и то бар јаловина може пустити на пашу да се нечува, дакле осим ситне стоке оваца и коза и крава музара и проча, готово у целој Србији мора се и остала сва марва чувати. Ово чување марве неизазива сад она потреба која је изазивала чување стоке пре 30—40, година јер онда је чувана стока, нарочито ситнија, само од зверова и да се на време напоји и кући или бачији на мужу дотера а паше је било свуда довољно; а сад се стока и ситна и крупна чува да тумарајући не уђе гди и не учини штету усевима. Зна се да се само овце и козе и на прилику говеда и ергела могу и то готово неприродно удружена чувати, а свиње са свим за себе, дакле сад један као што рекох прилично имућног стања човек мора најмање три чобанина држати; кога је Бог благословио и има своје деце, тај опет како тако намирује ову потребу, премда у привреди пољској равна је штета и за оног који нема своје деце но мора да тражи и погађа слуге, ја шта да рекнемо за оне који немају своје деце, но погађају слуге, па им и ове слуге не помажу у привреди, но само стоку чувају. Овоме злу ко би доскочио и измислио начин како да се помогне тај би тек био учитељ и унапређач наш. О начину како држим да би се могло спрам садањи околности помоћи ја ћу бити тако слободан да другом приликом ка-

жем своје мишлење, не с намером да се баш оно усвои, но само да би покренуо да јошт који од раденика изнесу своја мишљења, те да се има из више предлога бирати онај начин који се нађе за најпробитачнији.

(продужиће се.)

Како се прави шампањ.

Шампанско зове се оно вино, што се пени; обично је јако и с добром аромом. Осим у Шампањи (у Француској) где је случајно дознано, да се тако вино може правити и где се први пут почело правити (одтуда је и име добило(почеше га градити у Бурчундији, Мајнцу, Мозељу, на Рајни, Некару и у Аустрији. То је јасан доказ, да се шампањска вина могу правити и по другим земљама. У нас би се могло правити добро шампањско вино, зато ћемо да кажемо како се оно прави.

У шампањи овако раде: одберу најпре сво црно грожђе што је потпуно зрело и од добре лозе; покварена и не дозрела зрна одбацују. Кад се тако грожђе сабере, онда се одма из њега цеди шира тако, да не би кожица од зрна обојадисала ширу; зато је и потребно да се зрна цеде без одвеђ јаког притиска. Остатак муља опет се цеди, те се тако добије још једна сорта шире, од које бива црвенкасто шампањско вино. Од белог постаје црвенкасто шампанско вино, ако се обојадише варзилом. Ширу остављу и дан и ноћ у кориту да се избистри, то је, да сав талог падне на дно. Кад се шира избистрила, онда се она сипа у бурад, што на ладном месту, врење не буде одвеђ брзо и бурно. За време врења, бурад се морају све једнако допуњавати новом широм. Заједно са широм (на 50 ока шире) успе се у буре $^1/_2$ оке коњака (ракије љуте комовице); то се чини зато, да шира лакше преври. Кад већ преври, онда се бурад доливају широм и затварају се. То је прво (главно) врење.

Само се оно вино може пенити, што у себи има угљеничну киселину, која се налази у сваком вину, али се одели (изађе) ако вино још једанпут преври, јер вина обично двапут долазе у врење. Зато се може пенити свако вино кад оно сврши само прво врење, а друго због тога је и потребно, да се вино, како сврши прво врење, затвори да неби из њега изашла угљенична киселина, која треба да остане у њему. Јака вина боље држе у себи гас угљеничне киселине, но слаба.

Кад вино сврши прво врење онда се затвори и остави, да стоји тако до Децембра месеца; па онда се истаче у сумпором окађена бурад и избистрава рибљим лепом. Кад је то учињено, онда се остави да стоји за месец дана, а после се опет отаче у Фебруару месецу; вино опет ваља избистрити рибљим лепом и оставити га у бурету до Априла месеца. Онда се прелива у стакла. По некад, после првог избистравања, у вино се мође мало коњака са измуљаним зрнама грожђа.

У флаше у које ће вино да се налије, треба најпре усути ликера, који је овако састављен:

117 ока шећера $62^1/_2$ оке вина и 5 ова јаке комовице.

Тај ликер треба да се избистри рибљим лепом, и гледајући нато, каки се кус жели да има шампанско, у њега сипљу, порто, модеру, и т. д. у ликер треба после да се сипа по мало од ове две течности, које имају оваки састав:

I) — 200 — грама чистога тамина

1 — литар алкогола од 90 процената.

Друга је течност оваког састава:

II) — 16 — грама чистога лепа;

8 — грама стипсе

1 — литар белог вина.

По оке од прве течности доста је на 16 буради вина од којих је свако по 100 ока; а 50 драма од друге течности доста је на једно буре од 100 ока. Тако мало треба да се течности употребљују. Те се течности употребљавају зато да недаду талогу, да се увати за флаше, те се онда цеда удалити.

Флаше у које треба да се лије вино, морају бити, тако зване, шампанске, јер друге прскају. Када се почне вино лити у флаше, онда треба један да лије, други да мође запушач, трећи да везује запушач шпицимом, а четврти свезану сицину да обмота жицом. Када се то сврши, онда се флаше обрну грлом доле на 20° степени и 8—10 дани зато, да би сав талог пао доле, на запушач. После тога флаше се обрћу на 45° степени грлом доле и стоје тако 2—3 дана. Затим се флаше обрну сасвим вертикално (грлом право доле) у то време у флашама се почне врење вина, од кога се и јавља талог. Да би сав тај талог пао доле у грло флаша (на запушач) флаше треба у продужењу 14 дана, сваки дан трести. Ако талог не спадне, но се ухвати за флашу, онда није могуће да се он истера, (извади) а зато је и потребно, да се тако вино из флаше врне у буре, где оно и преврі.

Када сав талог падне на дно (у грло на запушач) флаше онда га треба удалити. Зато треба узети флашу у руке (грлом да је обрнута са свим дгле) и гледати, да ли је вино бистро; ако је вино бистро, онда треба да се одреши сицима и жица, којом је запушач био завезан — он ће, после тога сам излетити из флаше; у то време изиђе и мало вина из флаше. Од талога и вина, које је изишло из флаше, флаша остаје не сасвим пуна, а зато се допуњава шећером. У садашње време, када је удаљен талог од флаше, онда нарочито изсипљу из ње 160 куб. центиметра вина и доливају је ликером. Од тога шампанско вино постаје слађе али није здраво јако. Када је то свршено, онда се тура у флашу нов запушач, око кога се обмота сицима и гвоздена жица; запушач и крајеве грла треба смолом или оловом, од кога су листови направљени, одозго затворити (покрити).

Тако приготовљено вино постаје готово за употребу тек после 18—20 месеци; то зависи од тога, у колико време помаже да оно у флашама преврe.

А. Вучковић.

О стању летине у Србији.

По извештајима, који је министарство финансије од окружних началства добило, у месецу Априлу ове године време је било доста променљиво но у обште узимајући угодно за успевање усева; овог месеца стрвна жита како јесења тако и пролећна врло су добро напредовала, осим што у шабачком округу зимњи усеви ни су најбољи били, јер су им зимушњи мразеви доста нашкодили; воће је у обште добар род показивало осим шљива којих је на местима било по мало а на местима опет нимало; но у моравском срезу округа рудничког шљиве су добро понеле.

Виногради су такође добро понели, а и жир је добар род показао.

Народ се занимао орањем и сејањем пролетних усева и копањем винограда.

Рана се слабо тражила, напротив стока се добро продавала нарочито мршаве свиње.

Народ је стојао добро са раном сваке врсте и стока му је здрава осим што је у Лозовику округу смедеревском 6 волова од голубачке мушице угинуло.

У пожаревачком и краинском округу било је у овом месецу слане, која је виноградима нарочито оним по доњама прилично шкодила.

Од кише која је 8. 9. и 10. овог месеца падала излила се река Љиг и Колубара и изливом истих доста штете причињено људма у оградама постојавшим поред истих река, јер су такове разваљене и од части однешене.

У општини венчанској, берошавачкој и радовачкој у округу београдском 8. овог месеца било је туче, но ова није никакву штету причинила. За време пак падања ове кише била је јака грмљавина, и ударцем грома убијен је во Сарића из Миросављаца. Тог истог дана падала је туча и у селу Рештанима округа београдског која је приличну штету родној гори и воћњацима нанела.

У половини овог месеца у срезу и округу краинском падала је велика киша, од које је реке која кроз Неготин тече јако придошла, и изливом своим прилично штете починила.

И у месецу Мају време је било доста угодно за усеве и ако је прва половина истог месеца било прилично сушна. Стрмна жита а и други усеви напредни су били и обећавају добар плод. Траве су добре.

Воће је у обште добар род одржало, осим шљива, које су готово сасвим омануле.

Виногради су се такође до сада добро одржали а растова и церова гора обећава доста жира.

Народ се занимао орањем и сејањем кукуруза а од части и окопавањем овога и прашењем винограда.

Рана се и у овом месецу слабо тражила, стока, је у обште на цени била, а особито свиње.

Ракија је за Босну на љубовинском састанку добро пролазила.

Народ је и овог месеца довољно ране за се и за своју стоку имао.

Гусеница било је у пожаревачком, књажевачком и крушевачком округу, и починиле су доста штете жиродној гори и воћњацима.

5. овог месеца у потоку Коренити у округу јагодинском била је провала облака и од велике кише која је с градом падала, толика вода придошла, да је једног човека, жену, двоје деце, 13 брава оваца једног вола и једну краву однела и подавила. Усевима том приликом није никаква штета причињена јер се то у потоку и у малом простору догодило.

У селима Бошијане Маскарима и Бачини среза темнићског 30. истог месеца такође падала туча, која је само виноградима нешто штете причинила.

20. овог месеца падао је град и у селу Равњу и варошици Митровици, гди је доста знатну штету усевима и воћу починио.

Кад је грожђе зрело?

Да је грожђе зрело, познаје се онда:

1. Ако је петељка јагоде (бобе) мрка и сува.

2. Ако грожђе зато оборено виси, што петељка шепурике (кома) није више крута и лако се од лозе одкида.

3. Ако су јагоде мекане и лако се од своји петељчица круне.

4. Ако је кожурица јагода танка и нешто се мало кроз њу провиди.

5. Ако је сок јагода густ, сладак, укусан, и ако се за прсте лепи.

6. Ако су црвене, модре или црне јагоде, које нису сасвим у ладовини од сунца заклоњене биле, отворено- или црвено-црне постале; а на против, ако су јагоде зеленога, белога или жутога грожђа, од сунчане стране црвенкасто- или жућкасто-мрке постале.

7. Ако јагоде ни мало већ не једре, нит' набубравају, но једнако велике остају, које најлакше дознати можеш, кад једну јагоду одкинеш, пак после неколико дана видиш, да су споредне јагоде растењем и једрењем својим, празно оно место испуниле, онда је знак, да јошт јагоде расте, у противном пак случају, ако то место празно остане, знак је, да јагоде више не расте и да су зреле, а на послетку

8. Ако је зрно у грозду сасвим развијено и ако се лако од меса раставља.

Одпадање листа с' лозе и трулење јагода, не могу се никад као извесни знаци зрелости грожђа сматрати, јер опадање листа долази од мраза, а трулење грожђа од влаге и ладноће. У таковом случају је увек боље с' бербом не отлагати, него брати. После мраза више грожђе не дозрева, него заостаје зелено и јагоде му труну. Боље и корисније је и сасвим не дозрело грожђе брати, него чекати, да му мраз јошт већма шкоди. Јер то је извесно, да ћеш после мразева много горег вина добити, ако с' бербом отлагао будеш.

Недозрело грожђе врло непостојано вино даје.

При берби узми ово у обзир!

Како Холандези своје пашњаке употребљују?

Ево овако! Најбољу рану дају кравама. Најпре и најпре пусте на пашњак н. пр. *осам крава.* Ове краве најбољу траву попасу, ал за њима јошт траве лошије на пашњаку остане, које краве неће да једу. На ову заосталу траву пусте *два коња*, која ће се добро најести моћи, ал и за њима остане јошт траве на пашњаку, од које ће се *четири овце* подпуно најести моћи; — сад се пашњак на миру остави да трава на ново на њему нарасте.

Различности.

— Ретко је које године у Србији пшеница у снази била, као ове године. На београдску пијацу дошле су пробе овогодишње пшенице, од које меров дохвата тежину од својих 90 фунти, док је нпр. лане српска пшеница једва достизала 80 фунти.

— Лане је извоз жита из Србије био врло слаб, а ове године тешко да не буде јошт слабији. Година је ова готово по свима земљама добро понела, а из Америке јављају да никада није била пшеницом тако богата година као ова.

— Да воћка добар плод донесе добро је да се под јесен около ње по земљи докле се од прилике корен шири, разастре ђубре из штала, онако јошт не угарено, па нека тако преко целе зиме остане. Само ваља пазити да се мишеви у ђубрету, са сламом или сеном помешаним не залегу.

— У нашим планинским крајевима где расту четинари, бор, јела и подобно, може се народ помоћи мешајући са сеном и иначе травом лишће од четинара. Показало се да је ово лишће кад се умерено и помало даје стоци, особито овцама, здрава храна. Лишће и младо грање четинара служи и као лек од водене болести и пролива код оваца. Само га не треба претерано давати; не више од 50 драма на 1 оку сена.

— Пољско-привредно друштво окружја Берна у Швајцарској, разписало је награду за књигу, у којој би написан био „најбољи начин ранења марве у Швајцарској.“ Награда је 700 франака.

— Аустријско ратно министарство расписало је награду од 1200 фор. а. вр. за књигу популарним слогом написану за војену крајну, која има у себи све пољско-привредне струке садржавати, осим шумарства.

— Свиларско друштво у Прагу, одаткало је 25 свилени марама од своје, у Ческој произведене свиле. Једну је дало цару, једну своме председнику, једну секретару, а остале је поделила својим члановима, који су око подизања свиларства највише радили.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Февр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ: ДР. ЂОРЂЕ РАДИЋ.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

25. Јула, 1869. **ГОДИНА I.** **Број 12.**

Садрж. Календар за Август. — Помози вам Бог! — Тежакова цјел. — Како се жито облагорођава? — Шта треба с' онима крмачама да радиш, које своје прасице ждеру? — Коса с' наслоном. — О чишћењу воћака од суви грана. — Сечка. — Најбоље сирће од тролог воћа. — Да добијеш крупни и чврсти главица купуса. — Челарство (продужење). —

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ АВГУСТ, 1869.

Седмични дани			Дан		Дан		Дан		Дан	
1.	Петак	Происх. част. крс.	8.	Емилијан еписк.	15.	**Успен. Богор.**	22.	Агатоник муч.	29.	**Усек. Јов. крст.**
2.	Субота	Пре. м. Стеф. ар.	9.	Матија апост.	16.	Прен. нер. убр. Х.	23.	Иринеј и Луп.	30.	Алек. Јов. и Пав.
3.	**Недеља**	*Исакије и Фав.*	10.	**дан р. Ђ. Свет.**	17.	*Мирон и Стр.*	24.	*Евтихије свешм.*	31.	*Пол. ч. по. Бог.*
4.	Понед.	Макс. и Јамблих.	11.	Евил муч.	18.	Флор, Лав. и С.	25.	Тит апост.		
5.	Уторник	Евђеније муч.	12.	Фотије и Јаникит.	19.	Андрија стр. муч.	26.	Андријан и Нат.		
6.	Среда	**Преоб. Христ.**	13.	Максим испов.	20.	Самуил прор.	27.	Пимен вел. преп.		
7.	Четвртак	Деометије преп.	14.	Михеј прор.	21.	Тадија апост.	28.	Мојсеј Мурин.		

Прва четврт 2. у 1 сах. 57 м. по подне. — Пун месец 10. у 5 с. 40 м. изјутра. — Последња четврт 18. у 9 сах. 14 м. пре подне. — Нов месец 25. у 7 с. 23 м. изјутра. — Прва четврт 31. у 10 сах. 39 м. у вече.

Помози вам Бог!

Ево и мене драга браћо моја у вашој средини! Дошао сам амо на позив оних, који се за ваш материјални напредак старају и самном заједно желе: *да код вас од сада све на боље наилазимо,* те да *вас,* браћу нашу тежаке, заједнички: знањем и искуством нашим бољем раду учимо.

Тежње су моје, које ме руковаше, кад сам се одважио у вашу средину доћи, ове: да плугом *више* заорете, *боље* семе земљи поверите, *бољег* рода добијате, *бољег* смока у кући имате, и — вашим се послом *поносите!*

Заиста знајте, да је наш тежачки занат *први* од свију заната, — без нашега рала и ралице, нема никоме опстанка.

Ни трговина, ни остали занати, ни обртност — неби без нас опстати могли; наш је занат основ опстанка њи'овог, јер јим ми дајемо наше првобитне производе, те се тако с' тима производима: једни продајом, други урађивањем, трећи улепшавањем итд. ране и одевају. — Најплеменитији је наш тежачки занат, пак зато и каже наш велики тежачки научењак Шверц: *„Ишао сам у сваке научне скупове, поносито сам моје место заузимао и дичио се, да и ја у ону срећну класу људи спадам, који чисту савест имају, право раде, Бога се боје, закон поштују, у Бога сво уздање полажу и само с чистом природом посла имају; дичио сам се велим — да сам и ја тежак“!*

Сад знаш драги брате ко си; поред тога добро земљу обрађуј, коју ти је Бог на ту племениту цјел дао: да себе и свако друго живо створење раниш.

Наша је задаћа тешка, и нећемо је на општу корист дотле извршити моћи, док недобијемо од *сваког* Србина помоћи, сад било то у новцу, искуству, ил савету — све је једно.

И зато сам овамо дошао, да нерадимо сваки за себе раштркано по свету, но сви заједно, јер ћемо у заједници јачи бити, а мислим да се нигде угодније то учинити не може, као овде у милој нашој Србији.

Дошао сам на позив браће и пријатеља моји и ваши, који једној истој цељи тежише, којој сам и ја до данас тежио, а та је: да вас, браћу нашу тежаке, на што вишем степену економског изображења доведемо, а тим је одма скопчано и веће материјално благостање — богатство!

Та *„весело срце кудељу преде!“* А весеља онда може бити, где је благостања.

Ја сам горе рекао, да ће дружина наша то онда постићи моћи, ако нас сви подпомогнете; зато се ево и ја обраћам у име друштва овога с' молбом на све оне, који с' народом рукују, у којима народ поверења има, да нас својски подпомогну, а друштво ће се за све остало старати, да задатку своме у пуном смислу речи одговори, и употреби ће сва могућа средства, да вас што скорије на све што вишем степену тежачкога изображења види, препоручујући вам да све ваше снаге употребите и онако радите, као што вам ми у „Тежаку“ саветовали будемо, како би оно у земљи јошт налазеће се богатство на вашу корист употребити могли, а савети ће наши заиста на свестраном искуству основани бити.

Програм „Тежаков“ вам је познат, само ћу вам то примјетити, да ћу ја као уредник најпре и најпре ваше најнужније потребе пред очима имати и о њима писати, а друге ствари, које јошт за нашега тежака нису — оставићемо за друга времена. Језик, и начин писања, узећу онај, којим ћете ме *ви* браћо наша тежаци, за које управо и пишемо, најбоље разумети.

„Сељак“, ког сам осам година до данас уређивао, престаје од нове године излазити, а до нове године ће све свезке јошт под мојим уредништвом овде у Београду изаћи, од куда ће се како аустријским тако и овде у Србији налазећим се предбројницима редовно сваког месеца слати.

А на послетку вам од свег срца желим: да вам Бог у сваком раду, ког на основу савета нашег предузели будете, у помоћи буде, пак у име свете тројице — хајдмо напред!!

ДР. ЂОРЂЕ РАДИЋ,

СЕКРЕТ. ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ И УРЕД. „ТЕЖАКА.“

Тежакова цјел.

Ја сам ти рекао мало пре: каква је наша цјел; ал' и ти мораш цјели имати! Ти мораш гледати да оно извршиш, што ти ми на основу науке, здравога разума и изкуства препоручивали будемо. Немој мислити да добро радиш, ако те мора потреба од дана на дан на посао гонити; немој остављати на прагу толико непочишћена ђубрета, да преко њега пасти мораш. Нечекај да онда тек њиву нагнојиш, кад на њој већ ништа неће да роди. Неостављај неокрпљену еведру, да ти пси кроз деру пролазе. Немој се угледати на оне, који на путу коња поткивају, кад потковица већ одпадне и коњ рамљати почне; негледај продрт кров на кући дотле, да ти већ у кућу прокисава — све то за раније учинити треба, јер дуговлачење од дана на дан све више кошта.

Тежак треба да је у пуном смислу *господар свога добра*, он мора сваку долазећу незгоду, ма она и најмања била, одклонити.

Ал' немој све послове на један мах почети, јер нећеш ни један ваљано свршити моћи; боље оставити као што је, него све на једаред предузети; јер, ко много на једаред почне, тај неисвршава обично ништа; *кад пас два зеца вија, неувати ни једног!*

Кад имаш више послова, мораш ји разделити, сваки за себе започети, пак га и довршити; а онај најнужнији, прво започни и доврши.

А да неби смешао све послове, ми ћемо ти овде навести оне послове, које без отлагања у своје време треба да посвршаваш, а поред њи погледај и на оне, које на дому твоме посвршавати мораш.

Дакле: „У име оца, сина и св. духа!“ да започнемо с' радњом за идући месец, а при сваком раду позови Бога у помоћ.

Идућега (августа) месеца има тежак највише посла: ту ти је довршивање јошт недовршене жетве, ту ти је вршитба, ту преоравање и угарење. Сад треба стрњику преоравати за пролетње усеве, а треба и угар приправити за сејање озимице. С' овим послом немој оклевати, него како доспеш, одма угари и ори. За озимицу (зимњи усев) је боље, кад је земља у време сејања мало сувља, јер тежачка пословица вели: „Усев много боље успјева, кад у јесен семе у прашину, а у пролеће у блато бациш.“

У половини идућега месеца коси се по други пут она *детелина*, која ће се за сено сушити и оставити; а и она се детелина онда коси, која је за семе остављена, ако је дозрела. Ако ћеш детелиште под жито орати, а ти остави мало вишу стрњику, пак је заори — на тој ће њиви онда прекрасно жито родити.

Репицу можеш при концу идућега месеца сејати. Зимња је репица у обзиру земље много задовољнија од пролетње; пролетња репица много бољу земљу зактева.

Зрео *лан* такођер повадити треба, оставити једно 6—8 дана да се суши, пак га онда омлатити, после тога јошт неко време просушити, и кад лепо време наступи, ваља га натопити. Ал' га само немој на голој земљи сушити, а ни на стрњики, јер добије црне пегице, које га кваре; најбоље је, у мале га купице саденути.

При крају идућега месеца и *пироја* сазрева. Жетва је пројина врло трудна, јер неједнако сазрева, пак много зрно и пропадне, зато се мора пазљиво и косити и увозити.

Кравама се даје сада по мало зелене пиће, да се из далека на суву научи, и то треба ову зелену пићу са сувом измешати (најбоље са сламом, пак на сечки изсећи, а даље ћу ти и о сечки, овој важној справи за нас, коју реч рећи), да се неби краве и остала стока, прејели и поболели. После овакове ране неваља ји одма појити, него мало после, док бар први пут добро не преживе.

Ако *јаганце* од оваца јошт одбио ниси, сад је већ крајње време; овде оне јаганце мислим (овчице), које ћеш за приплод оставити, јер ти треба увек мало дуже да сисају.

Пчелама ваља помоћи да трутове туку.

Нов *спанаћ* сејати треба, а ако имаш од доцније салате расаде, а ти га расађуј, да можеш јошт ове јесени спанаћа и салате имати.

Црни лук, ако му је перје суво, треба копати при сувом времену, треба га од перја и жила очистити, који дан на леји потање раширити да се просуши, пак га онда оставити. Сад је време да се и *арпацик* вади, ако му је перје сасвим суво. Њега с' кочићем копати треба, јер је врло ситан и чест.

Семење од расне зелени: жуте репе, петрожеља, паштрњака, цвекле итд. збирати треба, добро очистити, раширити у ладовину да се осуши, а после у кесице сасути и на промајно место оставити. Добро ће бити ова семена преко зиме који пут и потрести. Кад гдекоја чаурица на изводима од црнога лука почне пуцати, пак се у њима примјети да је семе црно, онда треба бикове са корена свога одсећи и у снопиће повезати. Чауре ови снопића треба с' каквим платном повезати, јер врло радо пуцају на сунцу, пак би се семе изгубило, а овако ће у платну остати. И ово, као и свако друго семе треба после очистити и у платненим кесицама на промајно место обесити. И за семе од краставаца треба се идућега месеца побринути; за семе одређене краставце треба уздуж по среди расећи, семе заједно са салом с' кашиком извадити, у један лонац сасути и гдегод на топлом месту једно 4—6 дана оставити, а за то ће време семе врити; после тога сасни семе у већи суд, прели га чистом водом и здраво га с' дрветом измешај и то дотле, док се семе сасвим не очисти; семе, које горе на води пливало буде, побацај, то неваља. Овако опрано семе простри на даску и остави га ту да се осуши, ал' пази на врапце и кокоши, јер су то пишмани на семе од краставаца.

Овога месеца можеш на спавајуће око *очити* (каламити). Завоје од старији калама попуштају, а дивје изданке сеци и бацај. При крају овога месеца посеј коштице од кајсија, бресака и шљива. *Јагоде* и *малине* ваља од изданака очистити.

Како се жито облагороћава?

То смо најбоље научили од енглеског економа *Халета*. Он је, да докаже, да необлагороћава једну плодину само поднебије и земља, него и човечија нега, — узео један клас пшенице од 4 ½ палца дужине. Из тога класа је изабрао најбоље и најтеже зрно, пак га је, свако посебице посејао. Свако је зрно леп бус, а јошт лепше класје изродило; зрно у овима класовима било је много крупније, а клас много већи од првога. Од ови класова је опет изабрао највеће, најзрелије, са најкрупнијим зрном, пак је посејао идуће јесени, и тако је сваке године бирао зрно и сејао, и дотерао за неколико година, да му је клас од 4 ½ палца, ове величине нарастао, као што је овај овде насликан. Има данас довољно овога жита на продаји, ал' ако се њива ваљано неузоре, ако се усев за време раста ваљано не негује, ако се за сејање најтеже и најзрелије зрно не избере, биће опет клас и зрно,

као што су и пре били. Зато се номој само ослонити на земљу, него и на негу, која од тебе зависи, а избор зрелога зрна чува и од *главнице*. Сад се време сејању приближује, пак те драги мој пријатељу опомињем да ово извршиш, што ти овде реко.

Шта треба с' онима крмачама да радиш, које своје прасице ждеру?

Нису ретки случајеви, да се сељаци, који више свиња гоје, туже, да им је крмача опрасло прасе пождерала. Ова неприродна мáна, опажа се особито код неки свињски сојева.

Барон Ромаскан, ваљан економ из Галиције тужио се је не давна преко новина, да му крмаче већи део опрасли прасаца поједу, и позвао сваког који тому лека зна, да му га јавно каже, како би се и сваки други, који ту несрећу код своји крмача има, користити могао.

Један му је економ овако одговорио:

„Већ од 12 година гајем ја на мом имању свиње, које сам запатио крстарењем енглезких нераста са пољским крмачама, те добивам прекрасне свиње, тако, да сам прошле зиме заклао назимче од 5 центи меса и масти, а прасице сам поред тога за врло добру цену продавао.

Из почетка се чешће догађало, да су крмаче своје прасице пождерале, ал' томе нема већ од десет година ни трага више.

Код мене се супрасне крмаче одма од други свиња у посебне свињце затворе, како се време прасењу приближи, пак ту, само зато одређен човек, непрестано на њи пази. Његова је дужност да буде увек код супрасни крмача, тако да може у случају потребе и у ноћи код њи бити, ако би се ове прасиле. Такав човек не сме бити плашљив, и несме са прасном крмачом сурово поступати, него треба да настоји, да му се крмача издаље већ што већма приволе, а то ће постићи, ако ју чешће сам рани, ако ју непрестано чешка, особито око ушију и по трбуху, што крмаче радо имају, те се у свему живинчету умили.

Како крмача прасити почне, треба тај човек што код ње стоји одма свако прасенце да одузме, добро обрише и у за њи приуготовљен и на дебело сламом прострт свињац смести и покровцем, ил' другим чим топлијим покрије, да буду од ладноће закриљени. Пре свега треба сада настојати, да се постељица крмаче свакако уклони, јер ја држим, да крмача пождеравши постељицу, добије вољу и своје сопствене прасице да ждере. Кад почне крмача прасити, опраси за 3—4 сата све прасице, дакле могу за то време без ране тамо на слами остати. Кад се већ и последње прасе опрасило, онда треба све заједно узети и крмачи примакнути да се сити насисају, а то се лако познати може кад им је већ доста; затим се опет крмачи одузму и на своје место метну. За неко време, које се неда точно назначити, узнемире се прасици и почну цвилити, а то је знак да су гладни. Сад ји опет треба крмачи примакнути.

Оваково припуштање и одузимање је наравно за онога човека мало тегобно, ал' то траје само два до три дана, а после се могу прасици слободно код матере оставити, јер после тога се зацело неће више догодити, да ће крмача своје прасице пождерати.

Моје слуге имају обичај пре него што прасице крмачи примакну, овој њушку сланином намазати, тврдећи, да јој се овим мазањем огади сланински задај, те јој прође воља да прасице ждере. Може бити да је ово мазање излишно, ал' свакојако не шкоди.“

Знамо из искуства и то, да је врло добро

прасице одма натрти јаком ракијом, и онда неће крмача прасице ждерати, јер не трпи онај јаки мирис.

Коса с' наслоном.

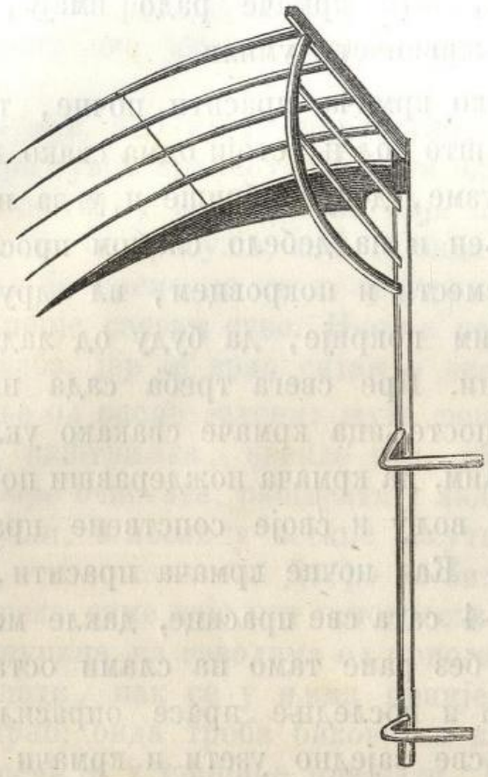

За жетву сваког усева, који се радо круни, треба направити овакову косу. Наслон онај с' једне и друге стране, неда усеву да нагло на земљу падне и да се тресе, него га при сваливању задржава. Сваки тежак треба овакову косу да има, т. ј. са наслоном, који се кад треба уметути, а кад нетреба, скинути може.

Строј ове косе врло је јасно на слици стављен, није нужно дакле даљега описивања.

О чишћењу воћака од суви грана.

Није довољно воћку само од гада, маовине, лишаја и тд. чистити, него се она, ако оћеш да ти лепо воће рађа, и од суви, водени и у опште непотребни грана очистити мора.

За добро чишћење једног великог дрвета нужна су два човека, од којих је један са сикирицом и тестером на дрвету, да оне гране и гранчице одсече, које му онај од оздо назначио буде; за таковог, који показује које гране одсећи треба, треба зацело узети човека, који нешто знања о воћарству има и који ваљано дрво воле. — Но почем су код нас и нашој околини такови људи ретки, то морам газдама препоручити, да они сами тај посао својеручно изврше, или бар ономе што сече од оздо казују, које гране, и како да ји сече, јер иначе тешко тај посао од неуки без штете пролази. И то је нужно, да се оно грање, које ће се одсећи, од оздо подупре и при падању предржи, да се неби ни грана разцепила, ни кора даље но што треба огуљила, а јошт мање у падању друге плодне гране одкр'ала. Тако звани „тестераша“, којима није стало до ваљаности дрвета, него само да одрезују сво оно грање које им до руке дође, треба се чувати.

Врло је добро, да се свака грана најпре од оздо подсече, да се неби разцепила.

При изчишћавању ваља одрезати све *водене* гране (гранчице, које из старији, јаки грана израшћују), исто тако као и изданке или тако зване крадљивце (водене гранчице, које из жила терају), и то сасвим до жиле, од куда су израшћивати почеле, ако их неби за будуће нове плодне гране оставити хтео, или за љубав лепшег изгледа целе воћке, оставити морао.

После изчишћавања израсте обично множина водењика (водени гранчица), од којих се непотребне с' јесени ил' с' пролећа одсеку и удале; а оне, које су за испуњење целости круне нужне, ваља с' половине ил' трећине дужине њиове с'кратити. А ако ји оћеш за плодне гране да оставиш, треба ји одма до најдољег слепог ока подсећи. За исчишћавање воћака од грана је најзгодније време одма после жетве па до зиме. Исто се то чинити може и преко зиме, ако је ова

удесна, а и на измаку њеном. За одсудно најбоље време за тај посао препоручује чувени воћар Лукас из Рајтлингена: *лето*, и то од коситбе сенокоса до пољске жетве, дакле почетак месеца јуна до Петрова дне. Ово време он зато препоручује, што је у том времену свако дрво у пуном листу, пак се онда најбоље види свака хрђаво стојећа грана, сва изумрла грана и сваки сув вр', а разне ране се у то доба најбрже залече, јер сок онда довољно живо ради, и као што Чуди вели, тешко сок у то доба преври. Није нужно да то примјећујем, да се она дрва, која су воћем оптерећена, и која се у башти налазе, где је зеље посејано итд. у речено доба чистити несмеду, јер би воће поодпадало, а зеље би се изгазило. Најгоре је време за изчишћавање, доцно пролеће, јер у то доба сок највећма ври и лако би се запала образовала.

Многи криво суде, да је летње чишћење шкодљиво. Да ји уверим да није, ево ћу навести речи једног ваљаног немачког воћара, који вели: „Јошт морам примјетити, да сваки онај неправо ради ако мисли, да је чишћење грана (резање) преко лета шкодљиво. Врло сам често ја подмлађивање старији дрва преко лета, где су дрва у пуном соку стајала, предузимао, и приметио сам, да су ране, које су одрезивањем неплодни грана постале, много пре зарастиле, него што то преко зиме бива. Будући да преко лета много више сока у дрвету има, то ускорава тај нагао сок много пре зарашћивање ране, без да је нужно дрвомазом је премазивати, које се преко зиме учинити мора. Код рана, које су учињене при резу јачи и дебљи грана, треба само мало са белом земљом и кравијом балегом премазати, да ји неколико дана од уплива сунчани зрака сачуваш, а при облачном и влажном времену нетреба ни премазивати.“

На послетку можемо јошт примјетити, да се све ово, што смо овде рекли, на јабуке, крушке, мушмуле итд. односи, јер се код коштичавог воћа, као шљиве, брескве, вишње, трешње итд. таково изчишћавање у средини и непредузима, него се круна подкресивањем грана од оздо дотерује.

Сечка.

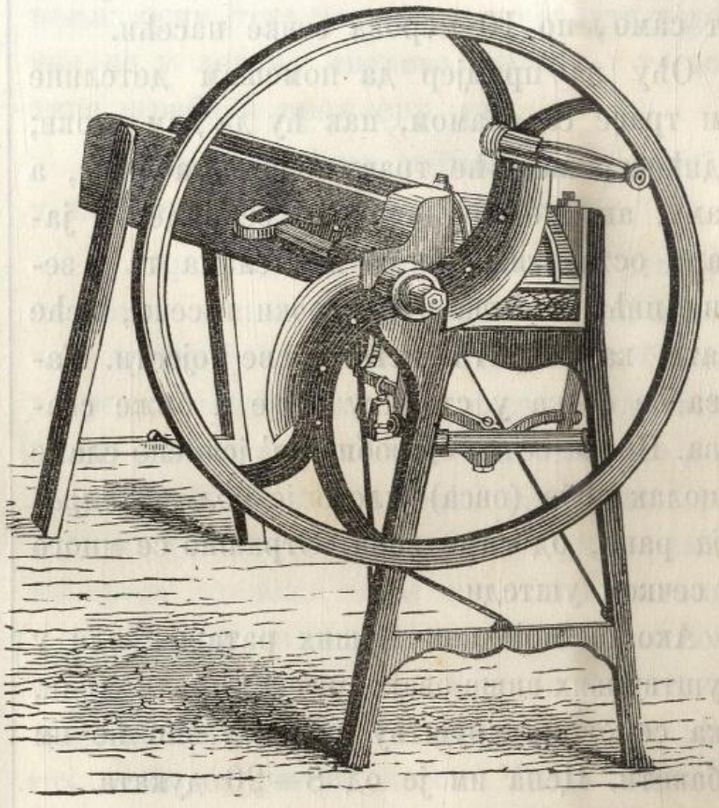

Колико нам сена и сламе пропада, кад ју онако целу из пласта стоки дајемо, — биће сваком економу познато. Енглези, које за најбоље економе сматрати морамо, измислише први то, да се свака рана у ситно изсече, како би и марва боље преживала и како неби ништа у штету отишло, и то се најбоље постиже са тако званом „сечком“.

Сечака има врло разни, ал' из искуства знамо, да је једна од овакови, као што је ова овде насликана, најудеснија. Има ји са 4, има ји са 2, а има и са једним ножем. Што више ножева, тим ситније сече. Има ји које су и тако удешене, да и кукурузовину (кукурузњаду, тулузину, тулеј) секу.

Цела је ова машина од ливеног гвожђа, осим дрвеног сандучића, камо слама ил' сено долази; јаке су довољно и дуговечне.

Ако и јесу н. пр. за *појединог* сељака скупе, могу се више њи сложити пак једну купити, те је после по потреби на изменце употребљавати, што особито нашим сељацима препоручујемо да нас послушају; ми смо уверени да ће нас благосиљати за овај савет. Један једини човек може, за један сат само, по 10 мерова сечке насећи.

Оћу на примјер да помешам детелине или траве са сламом, пак ћу да дам стоки; видићеш, како ће траву лепо изабрати, а сламу, ако не сву, оно бар већи део у јаслама оставити. Ако се пак слама та и зелена пића измеша и на сечки изсече, неће имати, кад бирати, него ће све појести. Такова се сечка у стомаку боље и брже сварива. Полак сечке од зобне ил' јечмене сламе и полак зоби (овса) млого је *боља* и *здравија* рана, од саме зоби. Страшно се много са сечком уштеди.

Ако би поједини наших ратара, или у друштву њих више овакову сечку имати хтели, нека се овоме друштву обрате, оно ће им набавити. Цена им је од 8—20 дуката.

Најбоље сирће од трулог воћа.

Следећи начин прављења сирћета може се у сваком месту употребити где воћа има, и где би се човек одао да труло воће купује и од њега сирће прави, јер ће трула воћа свагда јефтино добити.

Без сопственог искуства ће тешко тко и веровати, да труло воће најбоље сирће даје, и то много боље, него кад би се од здравог воћа правило, а готово је и за много краће време. —

Нема ни једне куће, где од јесени до пролећа воће не труне и не квари; ово треба све купити и остављати у каквом суду, н.пр. у буренцету, и то у подрум, или какво друго место, где се неће смрзнути, јер мраз шкоди смеси оној, од које се сирће правити мисли. Све, што год од воћа бациш, ма од куваног ил' пресног било, можеш у оно буренце бацити.

Кад си већ довољно воћа накупио, онда узми једно корито, шавољ, ил' ма какав други суд; у тај суд сво покупљено воће изручи и добро измуљај, пак онда сок онај кроз крпу (чаршав какав) процеди. Укус трулог воћа је сладак и за чудо добар, изузимајући оног трулежног укуса, пак се човек уплаши, да ће и сирће тај мирис добити; ал нема од тога ни разговора, неће га добити, јер га кисело врење уништи.

Тај ће изцеђен сок бити већ бистар, али га опет остави једно 2—3 дана у каквој каци ил' оддањеном бурету, да и оно мало нечистоте, што би се у соку налазило, горе изађе, те да се и то очисти.

Врење је свој посао свршило јошт у јабуци, а врење сирћета још траје. Пена она, која је лакша од сока, пење се мало по мало сасвим на површност. Ову пену покупи једном кашиком (жлицом) и баци, а тако разчишћен сок у буренце какво сасипи, у ком је пре тога *добро винско* сирће стајало. Ко дакле има таково (од једног или два акова) буренце, да га и у соби држати може, где је непрестана умерена топлота, тај може за 4—5 недеља имати добро сирће, које већ с' једнога прста стеље (талога) има, која ће му после за даље прављење сирћета служити, те ће онда непрестано добра, јако кисела, најукуснијег мириса сирћета имати, које ни најмање на трулеж не удара, и које је лепе бистре боје, да га је милина погледати.

Многи праве од свежег (фришког) воћа сирће; ал' труло исто толико сока даје, а при том је боље и пријатније, а од трулог воћа и пре ускисне.

Да добијеш крупни и чврсти главица купуса.

Да купус у најбољу, нагнојену и приправљену земљу дођи мора, то ће сваком добром и брижљивом баштовану познато бити. Следећа изкуства пак може бити да ће једном ил' другом непозната бити, и зато ћу ји ја овде навести, да се ко оће с' њима користи.

1. Леје, на које ће се купус расађивати, треба наравно ђубрити, али нипошто не са фришким ђубретом, нити на кратко пре расађивања; најбоље је време за ђубрење купусишта, *јесен*, пак ће ђубре на леји да боље сазре и изтруне, јер у одвећ топлом лету се ђубре ужеже на леји, а расад изгоре; и то је јошт код фришкога ђубрета хрђаво, да се у њему много више црви и други насекома задржавају, који расаду кваре.

2. За купус је најснажније и најбоље *свињско* ђубре; дакле с' јесени простри свињско ђубре по леји, пак га остави тако да преко зиме зре.

3. Јамице, у које ће расада дођи, поспи мало гипсом (садром), јер то одвећ добри посљедица за купус има — много веселије расте.

4. Расад мети пре пресађивања у једну чинију, у коју најпре устојане воде успи, и мало живинске (кокошије ил' голубије) балеге размути. Овако остави расад једно 2—3 сата у тој чинији, пак га после тога времена изнеси, са чинијом заједно, на расадницу, а при пресађивању сваки расад (жилу му) са пепелом поспи, да га црви не кваре и не гризу, а друго да боље расте.

5. После пресађивања залиј сав расад, пак онда и најтоплије лето издржи.

6. За сејање узми најбоље семе, јер ако је семе хрђаво, узалуд ће ти бити цела нега и мука!

Челарство.

(продужење.)

Челе без матице или челе сиротане.

Ако нестане матице у оно доба, кад у кошници нема доброг и здравог разплода, онда су челе сиротане т. ј. без матице су.

Узроци, због којих може матице да нестане и да је у кошници нема, ово су: старост, болест и нездрава храна у доба хранења; осим тога матица често залута у доба кад се у летењу спарива, или ју у то доба тице зграбе и прождеру, итд.

Знаци, по којима се може да позна, да у кошници матице нема, ово су:

1., првог дана, кад је матица угинула, видећемо велику узрујаност и велики метеж, челе тумарају страшљиво, бојазливо и брижно испред кошнице, као да траже своју изгубљену матицу и пуштају тужан глас као деца за изгубљеним добрим оцем или брижљивом мајком; тај се глас покадкад — од времена на време уталожи па се опет после понови.

Ако добро загледамо испред или око кошнице, наћи ћемо мртву матицу или на дасци пред кошницом или на земљи, где од многих чела окружена лежи. Често може да пропадне на дану, кад излеће да се спарива.

2., Ако трутови у доба трутовог рата нису у каквој кошници поубијани (а у другима су кошницама поубијани), онда је та кошницама за цело без матице.

3., Ако челе дању непевају тј. ако јаче испред лêта тамо и амо не лете и незује.

4., Ако челе у доба сабирања своје хране у доброј за челе годипи мало у кошницу меда доносе.

5., Ако су челе плашљиве и лење, ако мање лете, ако само овде онде и то полако и тихо лете, онда су без матице, јер: оне челе, које имају матице лете брзо и певајући. —

6., Ако челе испред лêта нечовре — недворе, т. ј. ако недрже стражњи труп високо а главу према лêту па својим крилима не зује весело и радостно.

7., Ако челе неистурају из кошнице своје мртве и другу нечистоћу.

Ако је рој остао без матице у пролеће или у лето, када у другим кошницама младог разплода (јаја) имаде, онда треба осећи једно парче саћа од овог — 2 до 3 дана младог разплода, па га уметнути у ону кошницу, која је без матице, и челе ће из таковог младог разплода (јајета) излећи себи нову матицу. Ако ово ништа непомогне, онда треба рој без матице *сјединити* са оним ројем, који има матицу, или у рој без матице пустити ону матицу, коју смо у резерви — готовости држали за овакав случај.

Ако је јак и тежак рој остао без матице под јесен, онда можемо јевтино купити један позни рој, па их сјединити.

Ако баш никако неможемо да помогнемо оном роју, који је без матице остао, онда га треба из кошнице изгнати и мед што пре извадити и збрати, а онај изгнан без матице рој сјединиће се сам са другим најближим ројем.

Сједињавање ројева.

Само је онај рој од највеће користи и ползе, који је јак и са много чела нарочито у оним пределима, који нису сасвим згодни и повољни за челарство. Слаб рој страда зими од мраза, не роји се и угине.

Да би имали јак и многобројан рој, треба се помоћи: *сједињавањем ројева*, а то се најлакше предузима у доба ројења, и доноси врло велике добитке.

У доба ројења згодно се и ласно сједињавају прваци (Vorschvärme) са првацима, а позни ројеви са позним ројевима (т. ј. вторак са втораком, трећак са трећаком, а четвртак са четвртаком), јер се међу собом неубијају и недаве.

Никада нетреба сједињавати прваке са позним ројевима, јер прваци имају оплођену а позни ројеви неоплођену матицу.

Често се може да догоди, да се ројеви, које сједињавамо међу собом кољу, убијају и даве, па да тога неби било треба: ројеве димом кадити или течним медом прскати и тиме их принудити да се покоравају и сједине.

Два роја можемо да сјединимо на више начина, а то су:

1 *начин.* Две кошнице метну се ушћем тако једна на другу, да се челе из доње кошнице могу да пењу у горњу. Кошнице се међу једна на другу пред вече, па се другог дана изтија, благо и редом оздо на више једним дрвцетом лупка у доњу кошницу, да се челе у горњој кошници сједине. Јошт је бољи:

2. *начин:* Обадве т. ј. и доња и горња кошница метну се у један чабар, па се ту толико и дотле воде долива, до год све челе из доње кошнице не пређу у горњу.

3. *начин:* Где се кошнице (од дрвета или од сламе) разклапају, лакше се ројеви сједињавају, т. ј. просто се скине капчић са кошнице, а поврх те стави се она друга у коју хоћемо да се ројеви сједине. То се може и са нашом обичном кошницом да учини, само ако врх те кошнице одсечемо, па уметнемо на њу ону, у коју хоћемо да се ројеви сједине.

4. *начин:* Ако се челе неби хтеле да сједине, онда их можемо да опијемо оном гљивом, која се назива: *пуара* или *пр'авица* (lycoperdon bovista), а може се да купи у свакој апотеци, — па матицу њихову треба потражити и држати ју у готовости у једном стакленцету, а челе сјединити са оним другим челама.

5. *начин:* Ако хоћемо један позни рој (вторак, трећак и т. д.) да сјединимо са другим ројем, онда: чим позни рој ухватимо,

треба испред кошнице прострти један чаршав (бошчу), а у поклопац од кошнице лупкати да челе на чаршав (бошчу) попадају, па матицу са једно сто до двеста чела ухватити једним стакленцетом. Овако са челама ухваћену матицу треба чувати у једном повећем стаклету, или у једној кошници, која се разклапа, па се после остави на склонитом месту једно $^1/_2$ сата далеко од челињака, и то је: *матица*, која се држи у готовости (резерви) за случај ако нека кошница у лето остане без матице. Кошница, у коју пуштамо матицу, меће се на неколико цепаница онде, где највише чела имаде, па ће ове челе у кошниву да улећу, а после тога меће се кошница опет на своје старо место у челињаку.

6. *начин:* Ако је неки рој слаб, па ако од другог роја каквог добијамо позни рој, који тражи да опет *у своју стару кошницу улеће*, онда треба *стару кошницу брзо уклонити*, а на њено место метнути ону са слабим ројем. Тако ће се слаб рој умножити овим позним ројем, коме се чини, да улеће у своју стару кошницу; тако ћемо учинити, да онај слаб рој буде јак а стара кошница да се не роји, т. ј. да се челе не деле. Чим позни рој уђе у кошницу, треба га на своје старо место метнути.

7. *начин:* Ако имамо старе од 4 до 5 година кошнице и са старим сећем, онда их треба: са другим, лакшим и млађим ројем сјединити.

Ако имамо н. пр. један лакши и слаб рој са добрим сећем или ако смо добили један поздни рој, онда треба овакове ројеве с' оним старим сјединити у доба ројења, и то овако:

Дигне се обдан стара кошница са свог места и однесе се мало подаље у ладовину а на њено место метне се она, у коју хоћемо да челе улећу; после тога изврне се она стара кошница па се оздо у њу лупка, да челе из ње излете, и да потраже своје старо место, т. ј. оно, где смо метули кошницу, у коју хоћемо да челе улећу. — Ако челе неби хтеле да излете из старе кошнице, онда треба сће разбити и једним перцем одгонити челе са сћа. Том приликом наћи ћемо на једном сћу и матицу, коју треба пажљиво са сћем и са другим челама извадити, па чувати и држати у готовости (резерви), јер ће нам може бити доцније — т. ј. онда, кад су челе без матице, — потребна бити.

Тако ћемо од старог сћа имати много меда, без да морамо челе у тој кошници да убијамо.

Кад сједињавамо два роја, имамо велики добитак и у храни за идућу зиму, јер: два сједињена роја због своје топлине потроше само 1 $^1/_2$, толико хране, колико би сваки за се потрошио, нпр. ако би један од два роја потрошио преко зиме 5 ока, онда ће оба сједињеаа потрошити само 7 ока.

Увећавање кошница.

Као што је у лето кошница сћем и медом све пунија и пунија, тако и кошницу треба увећавати, јер: увећавање кошница даје челама прилику, да и своје сће увећају, и више меда да нагомилавају.

Ово увећавање у повољном и згодном положају и у добрим годинама за челарство баш је од велике користи; но тада морамо пажљиви бити, да челе неби трошиле готов мед на грађење свога сћа, и да немају големог и многог сћа а у њему нимало меда.

Најзгодније се могу да увећавају оне кошнице са сламним гужвама, и то овако:

Горња стара гужва са сћем се скине, а доле — испод кошнице подметне се друга нова гужва, у којој ће сада челе ново сће да граде и новим медом да пуне.

Гужва, коју подмећемо, треба да је само 3 до 4 палца шира од оне најдоње а и то-

лико дебела, јер иначе: челе ће да постану страшљиве и неће приљежно да граде саће, т. ј. што је гужва ужа тиме и челе радије саће граде.

Где је положај за челарство неповољан, ту увећавање кошница може да буде од штете, јер: челе морају да потроше и много времена и меда на грађење сећа.

Осим свега тога увећавање кошница јошт је и средство, да се челе нероје.

Ако је кошница 11 до 15 ока тешка и пуна јаког роја, треба ју увећати, т. ј. оздо гужву подметнути, а ако је кошница лакша, онда је штетно гужву подметати, јер је потребно много времена и меда за грађење сећа у тој гужви.

Обично се узима, да је 7 до 8 ока меда потребно, да челе направе 1 до 2 литре воска.

Увећавају се оне кошнице, које су се ројиле, или које хоћемо да се не роје нпр. кошнице од сламне гужве или оне које се разклапају. Исто тако и онда, кад челе доста меда сабирају, а нарочито онда кад биљке страдају од медљике и кад је рој јак.

Ако је доња подметнута гужва испуњена, онда можемо опет другу да подметнемо. Ако се кошница ројила на згодном и лепом времену, рој ће подметнуту гужву медом да испуни; а ако се није ројила и ако је јака, онда: рој може лепог лета две и три подметнуте гужве да испуни.

Премештање кошница.

Кад имамо слабе и са мало чела кошнице, онда можемо их да ојачамо, т. ј. да умножимо, ако слабу кошницу метнемо онде, где стои јака и пуна кошница, а ову метнемо онде, где она слаба кошница стои;

Кад кошнице премештамо треба на ово да пазимо:

1., Кошнице, које хоћемо да премештамо, нетреба да су без матице и болестне, ако смо ради да се користимо и да се оне добре кошнице непокваре.

2., Кошнице се премештају у оно доба, када челе богато и изобиља мед сабирају.

3., Премештају се само оне кошнице, које највише једна на другу наличе и величином и обликом и бојом и које нису наблизу и једна до друге.

4., Кошнице се премештају после подне, јер је тада највећи број чела по пољу и изван кошнице храну сабира.

5., Ако нећемо да нам се један рој по други пут роји, онда га треба преместити са једним слабим ројем, јер: овом слабом рају придоћи ће млоге челе од оног јаког роја, па се овај јак рој неће моћи да роји.

Чудновато је и врло забавно, како челе траже себи храну, падајући на цвет и тражећи слатке сокове! Не лете у правој прузи, него кружасто и често вијугасто или пужасто, а из тога се види: да се челе поглавито по *мирису* управљају и да себе по мирису познају од кога су роја и од које кошнице.

Челе лете далеко, али се опет врате натраг у своју кошницу, а о томе уверићемо ре: кад челе једне кошнице забележимо, нпр. ако их кредом поспемо.

Челе запамте врло добро и своје старо место, где је кошница стајала, и кад се кући са поља враћају, нађу то своје старо место. Ово памтење челино баш је и дало човеку прилику, да може кошнице за своју корист и ползу да премешта.

(Наставиће се).

☞ **Умољавам учтиво сваког који самном посла има да ми од сада овамо у Београд пише и на мене управо адресује.**

У Београду 24. Јула 1869.

ДР. ЂОРЂЕ РАДИЋ,
СЕКРЕТАР „ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Февр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ: ДР. ЂОРЂЕ РАДИЋ.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

10. Августа, 1869. ГОДИНА I. Број 13.

Садрж. Календар за Август. — Радња друштвена. — О семену и сејању. — Како се свинче (крме) угојити може? — У које доба треба младе овце под овна пустити? — О једној простој ал' доброј дрљачи. — Зашто млада детелина преко зиме озебе — угине? — Кисељак као лек. — Челарство (продужење). — Различности. —

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ АВГУСТ, 1869.

Седмични дани			Дан		Дан		Дан		Дан	
1.	Петак	Происх. част. крс.	8.	Емилијан еписк.	15.	**Успен. Богор.**	22.	Агатоник муч.	29.	**Усек. Јов. крст.**
2.	Субота	Пре. м. Стеф. ар.	9.	Матија апост.	16.	Прен. нер. убр. Х.	23.	Иринеј и Луп.	30.	Алек. Јов. и Пав.
3.	**Недеља**	*Исакије и Фав.*	10.	**дан р. Њ. Свет.**	17.	*Мирон и Стр.*	24.	*Евтихије свешт.*	31.	*Пол. ч. по. Бог.*
4.	Понед.	Макс. и Јамблих.	11.	Евил муч.	18.	Флор, Лав. и С.	25.	Тит апост.		
5.	Уторник	Евђеније муч.	12.	Фотије и Јаникит.	19.	Андрија стр. муч.	26.	Андријан и Нат.		
6.	Среда	**Преоб. Христ.**	13.	Максим испов.	20.	Самуил прор.	27.	Пимен вел. преп.		
7.	Четвртак	Деометије препм.	14.	Михеј прор.	21.	Тадија апост.	28.	Мојсеј Мурин.		

Прва четврт 2. у 1 сах. 57 м. по подне. — Пун месец 10. у 5 с. 40 м. изјутра. — Последња четврт 18. у 9 сах. 14 м. пре подне. — Нов месец 25. у 7 с. 23 м. изјутра. — Прва четврт 31. у 10 сах. 39 м. у вече.

Радња друштвена.

Записник VIII. седнице одбора „друштва за пољску привреду“ држане у Београду. 3. Августа 1869. под председавањем друштвеног председника г. *М. Спасића.*

Присутни чланови: гг. Крста Петровић, Сергије Станковић, К. Црногорац, др. Вшетечка, др. Ђ. Радић секретар.

Бр. 43.

Г. председник јавља, да је уговор између друштва и новог секретара друштвеног дра Ђорђа Радића учињен и подписан онако, као што га је ванредни главни збор од 11. маја о. г. одобрио. — Почем према пословнику и секретар друштвени треба уговор да подпише, а при подписивању није присутан био, то се закључује, да га бивши секретар г. Арса Ристић накнадно подпише, а уговор да се преда благајнику на хранење и извршење.

Закључено да се по томе поступи.

У исто се време закључује, да председник и досадашњи секретар и уредник предаду дужност и ствари новом друштвеном секретару.

Бр. 44.

Прочита се писмо господина министра финанције, којим друштву саопштава највише решење од 17. јунија о. г. „„Да се од сваке ђумручине и при увозу и при извозу ослободе оруђа и справе за пољску привреду, биље, семење и у опште све што би „друштву за пољску привреду“ са стране за његову потребу и цјел долазило, или од њега одилазило.““

Примљено са великом захвалношћу.

Бр. 45.

Г. председник предлаже, да се умоли садашњи газда топчидерски, да усеве друштвене прибере, премери и јави колико ког друштвеног семења има, и да га до даље наредбе при себи сачува.

Усваја се.

Бр. 46.

Г. председник предлаже, да се умоли „Gospodarsko družtvo“ у Загребу, да ступи са овим друштвом у свезу.

Прима се.

О семену и сејању.

Време се сејању приближује, пак зато држим да је сада најзгодније време, да о семену и сејању коју реч рекнем.

Кад је сељак земљу своју орањем, дрљањем и т. д. довољно издробијо и измешао, и са потребним је гнојем снабдео, онда му се ваља и за сејање побринути.

При сејању је први услов добро семе. Од доброга семена и плод зависи. Семе за сејање мора подпуно здраво и у подпуној клијајућој снази бити. То треба сваки да запамти, да се за сејање најбоље зрно оставити мора, јер само добро семе добар плод донети може, а наша је земљодјелска цјел: да што боље, лепше и савршеније плодове производимо. За сејање се избере семе или јошт у класу, или при чишћењу — решетању; при решетању се дакле оно семе изабере, које најдаље одскочи, јер је то најразвијене и најтеже, а таково семе треба на тавану на танко разтрти, и чешће га превртати до времена сејања, да се не ужеже, или како другчије не уквари, те да од своје клијајуће снаге ништа не изгуби.

Добро семе мора крупно и светло бити, пак се онда мора суво увести. Ако желимо семе више година у добром стању одржати, онда га морамо на суво место оставити, бар једанпут преко године прорешетати и неколико га сати после на зраки оставити. За чување семена разне зелени, најбоље је узети ланене кесице, пак ји на сувом месту обесити. Тако се најбоље одрже.

Клијајућа снага семена зависи од природе и својства његова и од начина чувања. Нека семена задрже своју клијајућу снагу по више година, а код неких опет траје само неколико недеља. А у осталом: што је год семе развијеније и зрелије, тим дуже своја добра својства задржи; кржава пак и нездрава семена брзо ју изгубе. На овоме се и оно оснива, што је гдикоје семе боље кад је старије. Некоја семена уљасти биља задрже своју клијајућу и рађајућу снагу 2 до 3 године, а некоја опет 5 до 6 година. Брашнава биља редко своју снагу дуже од 2—3 године задрже. Код обичног остављања задрже своју снагу: пасуљ 5 година, елда 2 до 3 године, гра 5, јечам 2 до 3 (а зимац 3 до 4), зоб 2, кудеља (конопља) 3, проја 2, црвена детелина 2 до 3, келераба 5 до 6, купус 5 до 6, сочиво 2, лан 5 до 6, луцерска детелина 4, мак 2, мрква 4, раж 4, репица 3, жито 3, јарица 2, репа (бургунска) 6 до 7, а дуван 9 година. Клијајућа се снага губи, ако семе није добро сачувано и ако је влажно увежено.

Искуство нас учи: да поднебије и земља семе усаврше, а да се друга добра семена на хрђавој земљи губе, и зато је нуждно да се од времена до времена семе мења, особито код онога биља, које код нас јошт са-

свим одомаћено није, и које се у својим природним врлинама кроз више година неможе одржати. Кад би ми хтели плодине из јужни земаља у сјеверне земље одомаћити, онда морамо тако удесити, да добро семе добијемо и таково на сунчано — топло — место посејемо, како ће се пре научити поднебију нове отачбине; пак онда, увек се биљка пре одомаћи кад из слабије земље у бољу дође, него кад се из добре у слабију посеје.

Код сваког се семена клијање натапљањем ускорава, а да би се то јошт боље докучило, разтапљају се у води оне твари, с' којима се цјел најбоље постизава, тако н. пр. креч, пепео, садро и тд.

Колико ће се ког семена на извјестно парче земље посејати, зависи и од величине семена и од цјели коју постићи желимо. Овде нас искуство ово учи: 1) Кад се семе ређе баци, онда класови виши бивају, онда је влат већи, онда је семе савршеније и теже. 2) Чешће сејање ускорава сазревање, али у обште много мање зрневља рађа, и тако: оћеш у семе, сеј ређе; оћеш-ли пак у зелен, сеј чешће. А колико ког семена по наособ посејати треба, казаћу код сваке плодине посебице.

Што се пак времена тиче, кад сејати треба, и то од природе поједини плодина зависи. Само то могу овде рећи, да је за зимњи усев тим боље, што раније с јесени у земљу дође, а тако је исто и код пролетњег. Само се код оног пролетњег усева са сејањем мало оклевати мора, који је на зими осетљив, и ком доцнији мразеви шкодити могу.

За сејање је нуждан добар сејач. Добар сејач мора имати сигурну и здраву руку и мора палац добро притворити умети. Он мора бистро око имати и добро пазити како је семе разбацио. Добар сејач мора сигуран и једнак ход имати, јер рука и нога овде једнако радити морају. Ако оћеш да ти два сејача једнако један поред другога сеју, а да један за другим незаостају, морају обоје једне величине бити и једнаки вештаци у бацању семена.

Како се сеје, то се из књиге неда научити. Једни сеју у полукруг само пред собом, а други опет преко руке, т. ј. на сваки корак: сад на леву, сад на десну страну бацају — којом ногом корачиш, на ону страну бацај! Већа семена, као н. пр. пшеницу, раж и тд. сеју са читавом руком, а ситнија, као детелину, проју, репицу, мак, и тд. са три прста, ту увек мора највештији сејач бити, иначе цео посао невреди ништа.

Но будући је на многи мести тешко добити добра сејача, то су искусни људи понаправљали сејаће машине за разна семена.

Ја пак с моје стране мислим, да ми јошт до тога доба нисмо дошли, да би нам те машине нуждне биле, и држим да се јошт за сада држимо добри сејача, који се у нашој отачбини јошт у довољном броју налазе.

Што се неговања биља за време раста тиче, то од природе појединога биља зависи; ми знамо: да пшеницу од кукоља и другога ђубрета јошт док је мало, плевити и чистити морамо; ми знамо даље, да нам се је нуждно постарати да усеву нуждну влагу одржимо; ми знамо да кукуруз, кромпир, репу, дуван и тд. окопати морамо за време раста; ми знамо да наше плодине непријатеља и болести имају, које треба да отерамо и утаманимо, а од болести их колико у нашој моћи стоји сачувамо.

Непријатељи су наших усева: бубе, лептирице, гусенице, мишеви и тд. напомињем, да нам је дужност усеве наше од њих бранити.

Болести су пак понајчешће: главница, пикац и медљика.

Што има главнице у житу, ту има више узрока.

У плитком орању ћеш увек више главнице наћи но у дубљем; јер добро издробљена и дубље узорана земља, чува усев од главнице. Кад се земља за пшеницу н. пр. двапута оре, онда ју треба први пут дубље, а други плиће узорати. Ево зашто. У горњем су слоју земље хранеће твари већ упливом воздуха за одрањивање биља приуготовљене, а те су твари понајвише јаке соли, које су земљи за одрањивање биља нуждне, и поводом ваздушног уплива ублажене, како би биљу од користи бити могле. Такове соли имају дојни слојеви земље у природној јачини, њи треба дакле од оздо покренути и ваздуху ји изложити да се ублаже, те да биљу користе. Док се соли те на воздуху разблаже, том треба времена. Кад би ми дакле први пут плиће орали, неби те соли из дојни слојева земље покренули, пак кад би онда тек други пут дубље орали, и одма семе бацали, онда би нам оне љуте соли семе покварилe, пак и од тога понајвише главница постаје. Кад пак први пут дубље оремо, онда има до другог орања довољно времена, које обично 4 до 6 недеља траје, да се оне соли на ваздуху разблаже и биљу од користи буду.

Ове су соли пак неједнако подељене у земљи, и тако немогу целоме усеву, но појединоме биљу шкодити; јер ја сам у природи нашао, да је у бусу, ког је једно семе родило, и које је више класова имало, од ти класова гдекоје главничасто, а гдекоје сасвим чисто било; овде се неможе другчије разјаснити, но да је жестина оне соли само на оне жилице дејствовала, које су оне главничасте класе одрањивале, из ког дакле закључујемо, да главници није само хрђаво семе узрок, но да ту има јошт више нами познати и јошт непознати узрока.

Неки пак веле, да је и мена времена узрок, да у пшеници главнице има. Ја то неби рекао; јер кад би мена времена узрок била, онда би се главница на више, а не само на појединoм класу указала, који под једним околностима расте; узрок се тому за цело дакле у слабости појединога биља налази.

Та ми налазимо главницу у најкрепчијем и најроднијем житном бусу, као и у најслабијем и најневаљалијем; ми је налазимо у јакој, добро узораној, као и у неваљалој и слабој земљи, из ког ми се види да закључити могу, да ова болест недолази: ни од слабе, ни од сувишне обште биљне ране, него су ту сасвим други узроци, које морамо у особеним хранећим недостатцима потражити, који том одступању од природног усавршенствовања повода дају.

У природи све силе раде. Гди средства за подпуно усавршенствовање семена недостичу, ту постају *подрасти*, којих цјел ми незнамо. Кад код пшенице за подпун раст, за цветање и заметање плода, снаге недостичу, и онда се укаже главница, која се из премного мајушни гљива састоји.

И то сваки примјетити може, да је главничасто влаће у свом спољашном изгледу много снажније од здравог влата; ово је појавлење пак сасвим природно, јер је здраво влаће за одрањивање рађајућег зрна више ране требало, него што су гљиве за свој обстанак и живот употребиле.

Што гдикоји умствујући земљодјелци мисле, да се фино оно семе од те главничасте гљиве за житно семе прилепи и да се тим начином после и до влата простире, то је неосновано. Сасвим је то до данас нами непоњатно, како и којим начином семе од гљиве те кроз жиле и стаблику у влат дође, како се тамо развије и изглед влата сасвим промене; сад, било то да се у земљи налази или пак да је на семену прилепљено.

Нами је искуство довољно посведочило, да је тамо највише главнице, гди је недо-

зрело семе посејано; други су нам пак узроци сасвим непознати — ми ји нагађамо.

Наша дужност мора бити, да земљу добро узоремо и преправимо, и да добро и дозрело семе посејемо, јер нам је, као што сам пре рекао, искуство посведочило, да је то најбољи лек од главнице. — Што се пак тога тиче, да се семе гашеним кречом и тд. прска, те да се тиме од главнице чува, то могу поуздано рећи, да такова умјетна средства само местимице користити могу; ал обште умјетно средство против главнице није се до данас јошт пронашло, а и неће се за све мјестне околности ни наћи моћи, јер су дјејствујуће силе врло разне.

И *пикац* се такођер из мајушни гљива састоји, али је овом боловању већ време узрок, јер кад су влажне године, и кад су времене промене јаке, тада пикац читаве предјеле обаспе. Кад пикац за рана на усеве падне, не само да зрну шкоди, него и слама од тога усева не ваља. Једини је лек од пикца тај, да се пшеница раније посеје, јер што се год ова раније посеје, то јој пикац мање наудити може.

Медљика, или медена роса, ништа друго није, но шећераста, лепкава смрдљива течност, која се по површију листова проспе и шупљике на лишћу загуши. Прах се сав на таковом лишћу прилепи, те тако биље болестан изглед добије, ако га киша неспере. Медљика се указује обично месеца јунија и јулија, гди су дани врло топли, а ноћи ладне. Ова је дакле промена узрок медљики. То се врло често догађа, да је једна биљка медљиком обасута, а друга је до ње сасвим поштеђена, која је пре или после посејана.

Средства против ове болести до данас немамо. Али да би опет колико толико усеве наше од ње сачували, служе ова правила: дубље орање, једнако поделење гноја, и у обште добра нега за време раста.

У болести овамо могу јошт и полегање усева метути. Узроци полегања леже или у земљи, или у времену, или пак у приуготовлењу земље. Ако је земља јако нагнојена а плитко узорана, онда понајчешће усеви полежу, и то је код нас обични узрок.

Кад оћеш дакле да ти усев неполеже, а ти дубље ори, по томе нагној и толико семена баци, да ти га земља као што ваља одранити може.

Како се свинче (крме) угојити може?

У целој Европи је обичај надметати се, ко ће бољу краву одгојити, ко ће најбољег коња однеговати, коли ће најбоље свинче угојити итд., те расписавши мале и велике награде за то, надмећу се, ко ће највишу награду добити. — У гојењу свиња показаше Енглези, да ји у том послу нико боље достигнуо није. — Они имају један сој свиња, које не ране кукурузом, но остатцима из пивара, ракицијница, шећерни фабрика и тд. и тек кад и кад даду по гдекоји клип кукуруза, и опет дотерају до страховите тежине. Нетреба нам даљег доказа, него погледајте на ову овде насликану крмачу, коју је један Енглез при једном надметању за наградом показао. Била је крмача, само *две* године стара, голог соја, 6 стопа и 6 палаца дугачка, а мерила је 907 фунти. —

Енглези доказују, да се самим кукурузом не може овако јако свиња угојити, ал' да је од кукурузом угојеног свинчета сланина и много слађа и много чвршћа, да се боље и дуже да оставити и да је маст и месо много укусније. Они су покушавали да и друге сојеве тако угоје, ал' су до тога уверења дошли, да се — бар код њи — само голи свињи (без чекиња), као што је ово овде насликано, тако јако угојити могу.

Неби-ли добро било, кад би ми покушали ове голе свиње, које особиту наклоност јаком гојењу показују, са кукурузом ранити, те се осведочити, до колике би тежине дотерати могли?

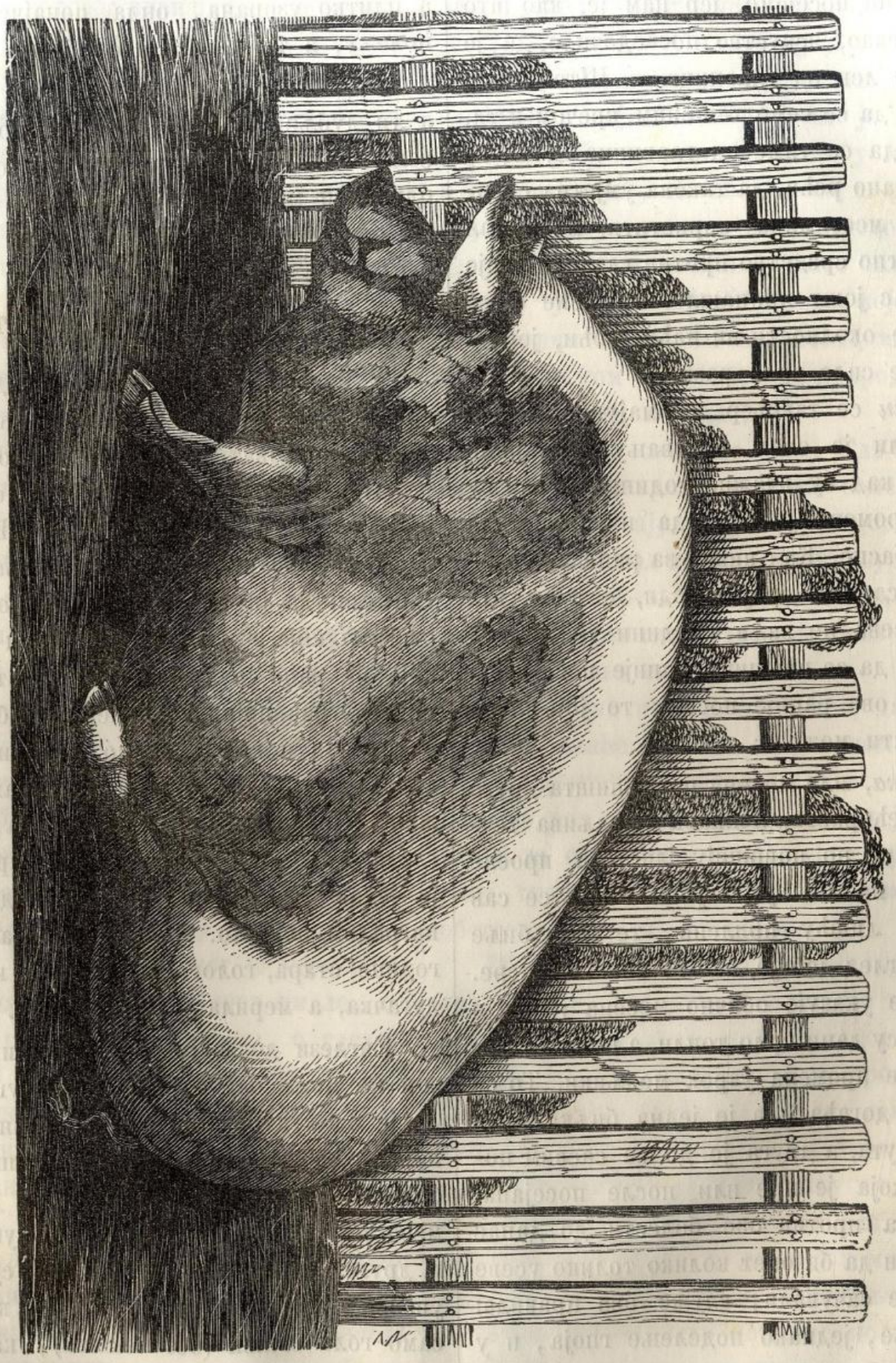

У које доба треба младе овце под овна пустити?

Овцу већ у дванајстом месецу природни нагон тера, да овну подлеже и да се пари, ал' је у то доба никад не треба пустити да се пари, јер брзо ослаби и наскоро ојалови. Изврсни овчари нас уверавају, да је за парење најбоље доба онда, кад овца двадесет први месец наврши, а јошт боље кад у тридесети ступи.

Ако дакле здраве и дуго плодне овце имати желиш, а ти тако поступај и непуштај да ти пре реченог времена овнови са овцама у смешу дођу. Истина је то цела, да се је догађало, да је овца већ у *другој* години здраво јагње ојагњила, а при том и она здрава и дуго плодна остала, ал' то само тамо може бити, где се овце по овчарама, под кровом и сваком заштитом *добро* ране, и само кад је лепо време из овчаре пусте, а не као код нас, где су ветру, киши и свакој непогоди изложене и где се покваренним сеном, плеснивом сламом и кукурузовином ране.

Што се овце боље надгледају, пазе и гаје, тим' су здравије, тим бољег млека и финију вуну дају — а зато ји гајамо! Зашто код нас и свилене овце немају тако фино и светло руно као онђе, где су од свачега заклоњене и добро рањене? Са оваким поступањем, као што сељаци са својим овцама поступају, нећемо никад праву цјел овчарства постићи!

Као што овца своје извесно доба за парење има, исто се тако и млад ован до онога времена чувати мора, док у своју подпуну снагу не уђе, а то је време *две и по* до *три* године; од оваког овна и здрави јаганци бивају, који у својој младости слабије болести, без икаква лечења, издржати могу.

Овца обично носи 21 недељу или 154 дана а за толико времена може се већ, као што сам горе рекао, парити. Док овца носи треба је чувати од назеба, од кише и ветрова, треба је снажном раном ранити, јер ће иначе или побацити, или ће слабе јаганце ојагнити, с' којима нећеш стадо твоје поболшати, него ће тим начином све јадније и чемерније бивати; овца само онда ваљана бива, кад се у младости својој подпуно развије, а тому је ваљана нега нужна.

На 20—30 оваца рачуна се један ован. На *сто* оваца треба увек 4—5 овнова, јер ако ји мање има, брзо ослабе и изјалове, нарочито онда, ако се ваљано не ране.

Пре него што ћеш овнове међ' овце пустити, треба ји добром раном ранити и по нешто зоби давати, а у воду коју пије по мало соли разтопити; овако почни радити 14—20 дана пре пуштања.

Сваки, који овце гаје и ваљана стада имати жели, нека се ови речени правила строго држи, јер ће само тако у своме чопору здраве овце и јаганце, добро млеко, добар сир и фину вуну имати.

Време, кад ће овнове међ' овце пустити, може сваки себи опредјелити; у које време н. пр. јагањаца имати жели, а он од онога времена нека натраг 21 недељу изброји и овна пусти.

Оћу-ли н. пр. да имам о *новом лету* јагње, а ја ћу једно десетак дана пре *преображења* овна овци пустити.

О једној простој, ал' доброј дрљачи.

С' јесени и с' пролећа се сеје, дрља и влачи.

Ми дрљамо: да бразду умалимо и изравнамо, да разтрто ђубре боље по њиви разделимо и са земљом измешамо, да шкодљиве траве изтребимо, да бачено семе земљом покријемо и да земљу раздробимо.

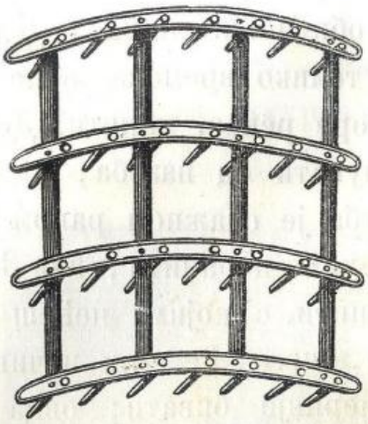

Ал' врло ретко можемо код наши сељака такове дрљаче наћи која би све оне послове подпуно и ваљано извршити могла.

Недостатци наши дрљача у тиме се највише састоје, што су зубци (клинови) тако намештени, да не иду један поред другог, као што би требало, него понајвише иду два и три зубца један за другим и праве јарчиће.

Ми имамо данас врло разни дрљача, а један од друге се разликује: начином како је склопљена, ценом и радом.

Не треба мислити да је она дрљача добра, која је скупа, и она најбоља, која је најскупља, јер најјефтинија, ал' добро удешена дрвена дрљача, као што је ова овде насликана, најбоље ради.

Ако би на овој хтели што поправити, то би једино било то, кад би дрвене клинце, с' гвозденим заменули, ал' ништа више поправљати не треба, јер знам из искуства, да сам радио са множином врсти дрљача, ал' да сам у *свима* околностима са овом најбоље цјел постизавао.

Слободно можемо дакле при овој дрљачи остати, ал' само мора дрљању *добро орање* предходити!

Да заштедиш свеће.

Свима је нами познато, да зима сваку ствар стеже, пак зато држи лојану свећу, пре него што ћеш је ужећи, два или три сата на ладном месту, а што је ово место ладније, тим боље.

При горењу треба чешће свећу да усекњиваш, јер што то чешће чинио будеш, тим ће ти и лепше светлити и много спорије горети. Покушај пак ћеш се уверити. Изкуство нам је посведочило, да ће, док усекњивањем две изгору, неусекњивањем три и преко три изгорети.

Шта на топлијем месту лојана свећа горе, тим је више изгоре, а на ладнијем мање, пак је зато ваља подаље од топле пећи (фуруне) ил' огњишта држати.

Зашто млада детелина преко зиме озебе — угине?

Један од најглавнији узрока, што детелипа преко зиме озебе, тај је, што ју доцне у јесен одвећ кратко покосе, пак јошт после тога стоку на њу пусте да пасе. Овим се поступком жиле одкрију, те преко зиме озебу, кад мраз или поледица на њи удари. Последњи је пут покоси у половини месеца октобра, пак је даље не дирај до пролећа, нека расте и нека јача, пак ћеш видити да ће ти детелина с пролећа лепа и весела бити, и неће ти озебсти. Ако ју пак и после половине октобра узкосиш, онда си ју за зиму јако ослабио, да никаква заклона ни јачине нема, да презимити може. Учини онако као што сам ти казао, пак ћеш се уверити!

Кисељак као лек.

Кисељака свако познаје. Кад га овце, коњи ил говеда једу, добију од оне киселине бољи апетит и много су здравији, јер им се од тога јако крв чисти. Кад које марвинче мало покуља, а ти набери кисељака, исеци на ситно и помешај с раном.

Челарство.

(НАСТАВАК).

Ројење.

У повољним и згодним за челарство пределима и годинама ројење започиње обично у половини Маја и траје (— како је кад предео са годином повољнији или неповољнији —) до краја Јунија.

Што се кошница раније и јаче (т. ј. са више чела) роји, тиме се и јаче надати можемо, да ће рој кадар бити себи потребну за зиму храну доста да збере.

Мања кошница са јаким ројем ројиће се раније, него ли другојачија кошница. Ако кошнице зими и у пролеће покривамо и ако у пролеће добру и као што треба храну дајемо, (види: хранење чела), ројиће се раније; исто тако: ако за ројење спремну и способну кошницу дању на сунчано место ставимо тако, да сунце целу кошницу загрева, ројиће се раније.

Рано ројење имаћемо: ако је пролеће рано и повољно, ако је матица оплођена и ако има довољно меда за хранење.

Ројење можемо да спречимо: 1. ако јаку (т. ј. са млого чела) кошницу разменемо са слабом кошницом; 2. ако кошницу увећамо, подмећући испод кошнице сламне гужве; 3. ако кошницу подрезујемо т. ј. саће пре ројења одсечемо и извадимо; и 4. ако сечењем извадимо: матичине и разплодне (т. ј. са јајима) кљетице и трутовско саће.

Ако би се у пркос овоме кошница ројила, па њен рој неби хтели да имамо, онда треба: рој ухватити и на прострту бошчу разтурити, па матицу потражити и у стакленцету затворити, и — ову матицу са јошт неколико стотина чêла можемо у готовости (резерви) држати. Кад смо овако матицу уклонили, онда ће све оне челе, које су се на пут спремиле, у своју кошницу да врате.

Први рој од једне кошнице зове се, *првак* или *првенац*, а остали ројеви зову се: *позни ројеви*, и то: вторак, трећак, четвртак и т. д.

Чим се млад рој спреми за селење — гојење, — јер нема у кошници доста места за сав тако велик народ, — излети из кошнице, а с њиме и стара матица, па на место ње предузме у кошници управу над народом — челама — млада матица.

Ова млада матица излеће првих 6 дана, кад је време лепо и пријатно, и то: обично у подне, па се у ваздуху са трутовима спарива, и оплоди. — Ако матица у спаривању срећно прође, онда остаје за целог свог века оплођена и улаже јаја.

У павољној и згодној за челе години може се једног истог лета, првак-рој да роји, и тај од првака добивени рој зове се: *паројак*.

Често у пролеће и у јесен због мало хране излети један рој из кошнице и тај се каже: *гладан рој*. Ако се за ројење готов и спреман рој због хрђавог времена неможе да роји, каже се: *певајући рој*, и тада измиле млоге матице из својих кљетица (кућица, пресјека), па се из саревновања — љубоморности — изроди јак и страшан — на живот и смрт — рат, у коме стара матица погине, јер: матице имају жаоку, коју употребе само онда, кад се две непријатељске матице сретну и састану.

После смрти старе матице, продуже тај страшан рат између себе младе матице, све то из саревновања и пуштају свој глас (види: знаци за ројење), обично изјутра, и у вече, па чим наступи лепо и згодно време, излети један млад и јак — т. ј. млогобројан рој, и то је: *првак* а поведе га млада матица, која је као и код позног роја јошт неоплођена.

Знаци за ројење.

Често се свршава ројење брзо и без предходећих знакова, па зато је нуждно, да не-

престано и пажљиво у доба ројења на челе мотримо изјутра од 9 па до 3 сата после подне, а обично се челе роје од 10 до 2 сата после подне; но позни ројеви долазе често раније а и доцније.

Знаци, који предсказују, да ће се челе набрзо и скоро ројити, ово су:

1., Ако челе јако излећу и задржавају се испред лѣта, а особито ако се изпред лѣта разширују лепезасто или као брада, која после изтија — мало по мало све јаче расте.

2., Ако се трутови показују, и то: ако јошт пре подна излећу: челе ће се обично да роје.

3., Ако челе из поља долазеће, неулећу и неуносе свој сабирак у кошницу: челе ће се брзо из кошнице да селе, — роје.

4., Пред самим ројењем приметићемо, да челе немирно — узрујано и брзо лете испред кошнице и на кошницу, па мало после тога долази селење — ројење.

5., Позни ројеви, који обично 7. 9. и 11. дана после првака долазе, предсказују ројење тиме, што унапред на неколико вечери и јутара пуштају јасан глас: *тит, тит* или *как, как,* а тај глас показује, да у кошници имаде повише матица.

Кад 15 дана после првог ројења прође, онда: нећемо више имати никакови позни рој.

Челе, које су готове и спремне за ројење, обично се радо роје онда, кад после кише наступи јака топлота и *запара* а без ветра, или само јака топлота без ветра.

Ако је топлота мања од 15 степена, нетреба се роју надати, осим ако сунчани зраци сву кошницу загревају.

Хватање ројева.

Кад наступи доба ројења, треба ово запамтити:

1., Треба држати и имати у готовости различне т. ј. веће и мање празне кошнице, које се зову: *празници;* у веће кошнице треба хватати *јаке,* а у мање кошнице оне *слабе ројеве.*

Кошнице, које ваља чисто држати, треба при хватању каквог роја намазати матичњачом (матичњаком) т. ј. биљком, коју челе због њеног пријатног мириса, волу па радо у кошницу падају.

Старије кошнице, које су раније употребљаване, треба у доба ројења да стоје неколико сахата на сунцу, да би у њима находећи се восак разгрејао се и свој пријатан мирис растурио.

Ако имамо са младим сађем кошницу, у којој су челе угинуле, онда је најбоље у њу рој хватати; но пре тога треба такву кошницу метнути неко време на сунце, да добро на восак мирише.

2., Све справе, које су за хватање роја потребне, као што су: челарска капа, вунене рукавице, мекана глина, шмрк, перушка итд. треба имати у преправности, како би их могли одмах да употребимо чим нам узтребају.

3., Ако у месецу Мају и Јунију буде кишних дана, нађићемо изјутра код неких кошница испред лѣта свагда изгрижен и избачен разплод, па зато: треба том изтурању на пут стати, а то ћемо учинити: ако хранимо челе доцне у вече једном кашиком меда, па то тако више вечери продужити.

4., Ако близу кошница нема никаквог низког дрвећа, на које би рој могао да падне, онда треба на побивеном колу заденути мале гранчице од белог глога, тополе, врбе итд. на које ројеви радо падају.

Обично рој пада близу челињака (кованлука) и често изгледа као грозд ако је матица у том роју; па: кад рој хватамо, треба чекати да сав рој падне, и да јошт само неколико стотина чѣла око роја облеће.

5., Ако се рој на какови предмет спустио и прикачио, онда треба кошницу на

неколико дрвета тако наместити, да челе могу у кошницу улећати.

Ако су челе у кошници мирне, па јошт весело зује и човре (дворе), онда је то знак: да је матица у кошници; а ако су челе у кошници јако узнемирне и узрујане или ако нехтедну у кошницу да улећу, онда је то знак: да је матице нестало.

У овом последњем случају т. ј. кад је матице нестало, треба свуда у околини наблизу потражити, небил' нашли какву гомилицу чѐла.

Често се догађа, да матица неможе да лети, па падне испред лѐта или кошнице или ма где у челињаку (кованлуку); тада се разтуре ројеће се челе по ваздуху да траже изгубљену матицу. У овом случају треба добро разгледати по челињаку и ту ћемо наћи на земљи једну гомилицу чѐла са матицом. Нађену матицу треба ухватити у једно стакло, па са јошт неколико раделица однети ју у ону кошницу, која је одређена за хватање роја, и после тога: све ће челе радостно и весело у ту кошницу да улете.

6., Ако се неки рој спрема да умакне (утече), треба га водом из шмрка попрскати или избацити пиштољ (напуњен без куршума), па се често догађа да се рој близу спусти. Ако лѐто уже начинимо, тако, да рој само споро може да излеће, принудићемо га: да где год *близу* падне.

7., Ако се рој спусти на какву високу грану, на којој се неможе згодно да ухвати, онда треба везати кошницу за једну мотку, тако, да је гротло горе ка' рoју окренуто, па једном кукачом (кукастом мотком) ону грану, на којој је рој, тако затрести, да рој падне управо у гротло од кошнице.

8., Ако се рој спусти на земљу, — што се догађа, кад матица због оштећених крила падне, — онда треба метнути на земљу два дрвца а на њих кошницу, у коју ће челе почети да улазе.

9., Ако се рој спусти на једно таково место, да се никако ухватити неможе, онда треба: тај рој димом нагнати на згодније место, где га ухватити можемо. Најбоље је натерати рој на такво место, са кога се може у кошницу да стресе, јер тада неће моћи челе тако лако да убадају. Напротив, ако челе једног роја перушком у кошницу сгрћемо, челе се јако раздраже и разљуте па убадају, и тако млоге угину.

Убод од чела проузрокује јак бол, јер се у рану излије отров (оштар и љут сок) кроз шупљу жаоку, па убодено место јако отече и покаже се запаленье. На оток мође се јак и љут биљски сок од дувана, од велебиља и т. д. а хладна вода и тазе земља (нпр. глина) блаже оток.

Кад чела убоде, изгуби и жаоку и живот, јер жаока има на врху кукицу којом се у ра́ни захвачи и заломи; то можемо да видимо: кад пустимо челу, да у једно парче учињене коже убоде, па после челу полако издижемо; том приликом извлачи се жаока заједно са отровним мехурићем, а сњиме и јошт један за неколико палаца дугачак шупаљ кончић, кроз који пролази отров из мехурића у жаоку.

Ако жаока у ра́ни остане, запаленье је све јаче и јаче, па зато треба жаоку извадити, а то се најбоље учинити може, ако на ра̀ну претиснемо кључић од сата или какву танку цевчицу, па ће се тако жаока издићи у шупљину кључића или цевчице.

10., Ако се два јака првака саставе и помешају, треба их ухватити у једну велику кошницу, па онда јих изстрести на једну велику бошчу и једном метлом прскати на њих воду, да неби умакли; после тога треба јих поклопити са неколико празних кошница, па ће се челе поделити са своим матицама у различне кошнице.

Ако јих овако неби могли да поделимо, онда треба кошницу увећати, подмећањем сламних гужва.

11.) Ако други рој какав из кошнице изађе, док се међутим један спустио, онда треба онај рој покрити платном, крпом и т.д. ла се неби та два роја помешала.

12., Кад смо рој ухватили, треба кошницу покрити платном и т. д; да сунчана светлост неби јако кошницу загревала и челе дражила.

Да матице има у кошници можемо знати: ако је рој јак и задуго човри (двори), ако нечистоћу изтурује и тихо зуји.

Да матице нема у кошници, т. ј. да није с' ројем ухваћена, можемо знати: ако оне на пољу челе нечовре (недворе), ако немирно и бурно око кошнице облећу, па најпосле мало по мало одатле одлећу.

13., Ако су челе у свој нов дом дошле, треба кошницу метнути на своје одређено место, но свагда мало даље од њихове старе кошнице, одкуда су се ројила. Исто тако и млад рој треба метнути даље од оне кошнице, која показује знаке ројења, јер иначе: чим се ова кошница почне да роји, одма се узнемири и раздражи онај млад рој, па хоће да излети.

Кад смо ухваћени рој метнули на своје место, треба метнути неколико камења на поклопац од сламне кошнице, да би кошница добро притворена била. Неваља да кошница овде до мрака стоји, и да ју јака топлота загрева, јер се често догађа, да млад рој одатле умакне.

14., Ако после ројења буде кише, онда треба млад рој хранити медом дотле, догод небуде лепшег дана, да челе могу излећати. Често се догађа, да један млад рој, кад се ухвати, неће задуго из кошнице да излеће, али о томе нетреба се ни бринути, јер: млад рој забунио се око грађења сећа свог; но ако би после три дана било кише, онда треба тај млад рој да хранимо медом пред вече.

(НАСТАВИЋЕ СЕ.)

Различности.

— У XVII. столећу се у Холандији цвеће страхота скупо продавало. Један баштован однегује једну *лалу* у соби, и назове је „Краљевом лалом.“ Један богаташ прође покрај куће тога баштована и смотри ту лалу на прозору и купи је за 4 вола, 8 свиња, 12 оваца, 400 ока сира, 2 бурета вина, један кревет и сребрну чашу; све у вредности од 200.000 гроша чарш. Да скупе лале за Бога!

— У башти неког *Алеја* у Енглезкој, налази се једна кајсија, која је године 1855. 16,000 комада, а 1857. године 10,000 комада кајсија родила; ова је последња година била за воће незгодна. Ово је дрво 20 стопа високо и има 60 стопа у округу. Исти тај *Алеј* вели, да јој је плодност ту одржао негом, чишћењем и ако је нужно било, заливањем.

— Енглеска пословица вели: „Подрањивајте земљу, док није огладнила; одморите је, док се није уморила; плевите је, док није корову подлегла.“

— Вечити или енглезки спанаћ је врло добро јестиво. Ово је нека врста киселјака. Као обични спанаћ скуван, даје врло укусно, мало накисло јестиво. Расте у свакој заклоњеној земљи преко целе године.

— Има од неког доба нека врста роткве, у које се не једе жила, него — *мауна*, која по 2 стопе дугачка нарасте.

— Да ти лебац не плесниви, чувај га на сувом месту, а најбоље је, примеси му мало кукурузна брашна.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ: ДР. ЂОРЂЕ РАДИЋ.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

25. Августа, 1869. ГОДИНА I. Број 14.

Садрж. Календар за Септембер. — Шта треба септембра месеца да радиш? — Хајдмо у бербу! — Да-ли су волови или коњи за пољску привреду кориснији. (наставак и свршетак из бр. 11.) — Неколико начина прављења калем-воска. — Добра баштованска тестера. — Које биље несме близу кошница стајати? — Најбоља рана за ћуриће. — Челарство. (наставак). — Различности. —

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ СЕПТЕМБЕР, 1869.

Седмични дани			Дан		Дан		Дан		Дан	
1.	Понед.	Симеон столп.	8.	**Рожд. Богор.**	15.	Никита велкмч.	22.	Фока свмч. и Јона.	29.	Миољ-д. Кирјак.
2.	Уторник	Јован псстник.	9.	Аћим и Ана.	16.	Евфимија велм.	23.	Зачат. Јована п.	30.	Григор. свешм.
3.	Среда	Јанићије патр.	10.	Минодора муч.	17.	Софија муч.	24.	Симон кр. срб.		
4.	Четвртак	Вавил. свшном.	11.	Теодор преп.	18.	Евменије преп.	25.	Евфросинија преп.		
5.	Петак	Захар. и Елисав.	12.	Автоном свшмч.	19.	Трофим и Сав.	26.	Прест. Јована ев.		
6.	Субота	Евдоксије муч.	13.	Корнелије сатник.	20.	Евстатије велкмч.	27.	Калистрат муч.		
7.	**Недеља**	*Созонтије муч.*	14.	**Крстов дан.**	21.	*Кодрат апост.*	28.	*Харитон испов.*		

Пун месец 8. у 9 с. 57 м. у вече. — Последња четврт 16. у 10 сах. 26 м. у вече. — Нов месец 23. у 3 с. 36 м. по подне. — Прва четврт 30. у 11 сах. 19 м. пре подне.

Шта треба септембра месеца да радиш?

„Тежак“ ти је казао, шта си требао прошлога месеца да учиниш; ако дакле ниси све оно учинити могао, а ти се пожури да одма оне послове посвршаваш, да пожњеш, што пожњео ниси, те да земљу за орање разчистиш, да те неби зло јесење време затекло, где би мучно најнужније послове извршавати морао.

У брдовитим предјелима сазрева обично усев доцније, због ладнијег поднебија, зато се ваља у таковим предјелима у памет узети и најзгодније време за жетву изабрати, да неби зрно узалуд пропадало. Овде у пуном смислу важи она тежачка пословица, која

вели: да један пренебрегнути дан, може цела пренебрегнута година бити.

Ако имаш детелине, а ти ју најдаље до половине идућега месеца покоси.

Њиве треба за сејидбу приуготовити — преорати. На орање добро пази! Што боље узореш, боље ћеш и пожњети, а да што боље жњеш, то ти је управо и цјел. Не бежи од плуга, него га сам својом руком води, ако мислиш да добијеш ваљану бразду.

Зашто се морају неки усеви с' јесени сејати, кад знамо да многе с' пролећа сејемо? Зато, да се ти усеви, које с' јесени сејати морамо, преко зиме добро ужиле и за пролетњи раст већ довољно јаки приспеју, да се и зрно ваљано развити може, јер је за раст и развитак њихов једно лето само кратко. Ми знамо разлику између јарице (пшенице, која се с' пролећа сеје) и зимње пшенице — каква је ту разлика! Сејати се дакле мора тим пре, што је год јесен краћа. У брдовитим пределима треба раније посејати, него у равници. Време сејања зависи у осталом од времена у овоме месецу. И орање има велика уплива на сејање. У тешку земљу посеј пре, а у лаку доцније; а у опште могу ти рећи, *да што пре посејеш, боље ћеш жњети.* Ми узимамо већ уобичајено време за сејање: од велике госпојине до св. Луке, а од времена зависи, да можеш и доцније сејати, ал' опет зато упамти: што раније, то боље.

Горе сам ти казао, да дубље, боље узореш, ако добру жетву оћеш. Јошт имам овде нешто да ти рекнем, а то је: да за сејање *сасвим, подпуно зрело зрно узмеш,* јер ћеш — добро памти! — од недозрелог зрна, *главнице* много пожњети. Недозрело семе и плитко орање, то су најглавнији узроци, што у пшеници главнице има. — Зимац јечам најпре посеј.

Сад можеш и *отаву* покосити.

Дали ћеш овнове преили после међ' овце пустити, то зависи од ране, дал' ји можеш од Божића до три Јерарха ваљало изранити, онда можеш слободно овнове пре пустити, јер рани јаганци боље напредују и боље се продају од доцнији. — Да ти овце преко зиме здравије буду, окупај ји, док нису ладнији дани наступили. Стоку не терај на пашу, докле год магле нестане, јер је магла и за стоку нездрава.

Кованција пак има идућега месеца више посла. Он ваља да се око половине истога месеца већ постара, које ће кошнице оставити за пресад. Ако ти може бити, да имаш из чега избирати, а ти немој узети за пресад маторке, јер су рojеви за тај посао бољи, ал' и то ону кошницу, која је 7—10 ока тешка, те су за пресад најбоље: јер које су теже и одвећ тешке, те се улење, пак неће да роје, пак ако би која и рojила, а она пушта мање рojеве, јер је преко зиме мало меда потрошила и саће је пуно меда, пак нема где да се леже. А друго, корисније је убити једну дебелу, нежели две средње. — Слабе такође није саветно остављати за пресад, а особито ако ји мораш зими ранити, јер ту потроше оно мало свога меда, пак колико се човек с' њима преко зиме намучи и меда на њи потроши, пак опет у пролеће мало која остане. Најбоље је: ако је слаба и не може себе изранити, у јесен је потући. — При концу идућега (септембра) месеца, већ се туку кошнице, пак зато треба најпре оне да одаберемо, које ћемо за пресад оставити. Истога месеца већ отварају пчеле саће с' медом, а они заклопци од меда падају на земљу под кошницом. Колико год у кошници саћа има, толико има бразда од ти трића од заклопаца. Ако видиш да има у тима трићама бело као ситан шећер, то је знак, да није добар мед. На таковом ће меду све пчеле изумрети, а мед ће остати, ал' је

кисео и бистар као вода; у сећу се стишта на дно као бели шећер, а горе бистар као вода, а пчеле сиротане принуђене су га јести, а кад га се наједу, добију срдобољу, пак у највећу зиму изилазе да се чисте, и чим на поље из сећа изађу, одма се смрзну и све до једне поскапају. Тај шкодљиви мед са врбе добију, јер су принуђене онакав да носе, какав нађу. Које су се пак раније изројиле и за времена добра меда добиле, те могу на пролеће здраве изаћи, ако нису принуђене биле такав шкодљив мед уносити. Такав мед обично онда пада, кад је јесен врло сува. Зато, кад приметиш у избирању кошница за пресад, да има у којој тако шкодљива меда, не шали се! не остављај такову за пресад, него је уби, више ћеш користи имати.

Ако си *зеља* за зиму посејао, остави је нека јошт порасте, а после је повади и у песку у трап ил' подрум остави. — Ако си посејао *целера*, а ти му сад покидај дојно лишће сво, само срце остави, пак га окопај да боље расте; много ће крупнији бити, ако га по који пут преко недеље са водом разгаљеном кравијом мокраћом залијеш. *Спанаћ* сејати треба, да га рано с' пролећа имати можемо. Сад се и оно семе збира, које није прошлога месеца сазрети могло. Зрео *пасуљ* немој дуго у мауни на лози оставити, јер ће мауне попуцати, пак ће ти се зрно просути. — Ранији кромпир, ако га прошлога месеца ниси повадити могао, вади сад, а доцнији остави јошт које време у земљи да се развија и боље зре.

Сад можеш све оно посејати, што ниси прошлога месеца посејати могао, као н. пр. зимну салату, мркву, петрожељ итд.

При крају овога месеца можеш садити зимњи лукац. Ако си пре зимњу салату посејао, те је за расађивање довољно нарастла, а ти је расађуј; ал' не треба сав расад расадити, него нешто за идући месец оставити, јер је тек најбоље време за то идући месец октобар.

Ако су јагоде наново нову лозу потерале, треба ју од главнога бокора одрезати. Можеш такођер јошт и нове јагодњаке засадити.

Леје, на којима нећеш сада ништа сејати, прекопај, пак ји тако преко зиме остави. — Ако имаш репе, купуса ил' зимског кеља, можеш слободно дојно лишће покидати и стоки (особито кравама) дати. Сасвим при крају овога месеца можеш репу вадити, али је боље, ако тај посао до октобра продужиш.

Ваљан баштован треба да се побрине за добар гној, те да леје своје за пролетњи усев приуготови.

Ако се кора на воћкама (шибицама) јошт добро згуљити даје, може се на слепо око очити. То ће се онда особито онде чинити моћи, где је у овом месецу топли и кишовити дана било. Ако ниси калемима прошлога месеца завој скинуо, а ти сад то учини, да би се оно накаламљено место постепено на зиму превикло. Она окца, која од прошлог каламлења нису зарастна, т. ј. нису се примила, треба лепо с' оштрим ножем скинути до зелене коре, пак рану дрвомазом премазати. — Опале и раке треба на воћкама изсећи и дрвомазом замазати.

Воћна семена и коштице збирај и ако је икако могуће одма ји и посеј. — Ако имаш времена, а ти копај рупе (јаме) за она дрва, која ћеш на пролеће усадити; те јаме морају довољно широке и дубоке бити, и за најслабије дрво ваља с' аршина дубоко и широко изкопати.

Воће остави дотле на дрвету док можеш, а кад га береш, гледај пак сунчан и сув дан за тај пасао изабери. —

Воћке треба чистити од маовине и лишајева, јер би се овде многи гад преко зиме улегао.

Хрђаво чокоће сад забележи и доцније, кад више времена узимаш, повади и с' пролећа бољим замени. — Наступа берба, о којој ћеш даље мало више шта наћи.

Хајдмо у бербу!

Овако сваки виноградар радосно позива своје познане и пријатеље, полазећи у виноград, да плодове свога целогодишњег труда, не сам, но у друштву са своји пријатељи у весељу збере!

Мало и велико, старо и младо, радују се берби; а и јесу, особито за виноградара, дани бербе, дани највеће радости, особито, ако га је Бог угодним временом за време неге послужио.

Ал' би више пута од веће користи било, да се ти дани бербе у мањем весељу проводе, него да се већом пажњом и марљивошћу берба одправља. Истина је цела, да су то за виноградара најрадоснији дани, ал' су и најважни, јер ако ту добро вино не приредиш, нећеш га после доброг ни имати! Ти радосни дани су управо они, који треба да покажу марљивост, способност и ваљаност виноградара: дали је нарочито он марљив, способан и паметан, дали је дужност своју ваљано испунио.

Узалуд се дичиш мој драги брате и пријатељу да си марљив и ваљан, да умно и лепо држиш свој виноград; узалуд се хвалиш да све у своје време радиш, кад покрај све твоје хвале немаш ни капљице добра вина у подруму (пивници); кад те је стид понудити га трговцу и кад госте своје киселицом служиш! Неће-ли ти образ поцрвенити поред оне хвале, кад ти се мора у очи рећи: да си, ако не немаран, а оно бар неук?!

Но на жалост! такови приговори понајвише нашим виноградарима у део падају. Њима је понајвише стало до веселе бербе, а не до ваљана вина.

Ево нам бербе већ скоро ту, пак ако је стало газди до веселе бербе, а он своје зване нека пусти да се веселе, он пак *оком код берача, а умом код приређивања маста (слатког вина) нека буде,* пак кад ту своју најглавнију дужност *ваљано* сврши, онда нек му је просто, нек и он у славу Божију своје грлце накваси!

Сваки се ваљан виноградар мора ових правила држати:

1. Свагда толико берача најимај, колико је довољно, да ти за један дан читаву кацу с' кљуком, ил' буре с' мастом (слатким вином) напуне; јер је ово једино средство, да кљук у каци, или оцеђен маст у бурету, једнако преври и своје винско врење доврши.

2. Најми бераче веште, поштене, и колико је могуће домаће људе, а не скитнице, и то толико, да бербу што скорије свршиш, јер што дуже траје — тим више трошка и незгода. — Не најимај одвећ старе људе, јер се је овима врло тешко сагибати, да најдојне гроздове одкидају и окрњене бобе са земље купе.

3. Над берачима вешта и паметна човека метни, да на брање пази и с' берачи управља, ал' и ти почешће у бразду загледај.

4. Берачима недај по браздама ништа јести, једно да се неби с' грожђем мрве од леба или друге ране мешале, а друго, да неби најзрелије и најслађе бобе одкидали и јели, но да све у котарице ил' путуње бацају.

5. Недај грожђе с' чокота с' голим прстима или с' ноктима кидати, но сваки је берач дужан оштар нож, или боље јошт ножнице — маказе — код себе имати и с' овима грожђе с' чокота брати. Овако беруући: нити се лозе стресају, нит' јагоде круне и на земљу падају.

6. Сваки берач, с' поменутом справом беруђи грожђе, мора с' једном руком грозд од оздо држати, а с' другом га одсецати, да се неби бобе круниле и на земљу падале.

7. Добро зрело грожђе, у ког су бобе скоро једнако велике, право своје лице имају, и на крају своје петељке добро сазрело, дај понаособ брати, труло одбацивати, а јошт недозрело грожђе на лозама оставити да дозре. Где се трулога грожђа налази, а још није сасвим зрело, то је свагда боље за времена га брати и башка у друго посуђе усути да преври, него-ли га јошт дуже на чокоту оставити да зре, нити га са зрелим грожђем мешати, јер од такове смесе увек хрђаво вино постаје.

8. Пре бербе заиђи, пак покидај и баци све осушене бобе и петељке, или берачима при берби то наложи да точно изврше, јер ако тако осушене бобе и петељке берач с' другим грожђем измеша, то ће ти вино кварити и хрђава му својства дати. Оваково се повремено сушење боба и петељака причињава понајвише невештином копача, који при раду ни мало не пази на грозд, него га повређује, пак се онда или читаво ил' од чести суши.

9. Будући да се које с' ногама берача, које с' његовим дојним крајевима хаљине многе бобе поодкидају и на земљу падају, то све ово добро и пазљиво подај покупити и у опште на то пази, да ти ништа туђе, као што је лишће, лоза, земља, камење и овима подобне ствари у котарице ил' чаброве не долазе, јер све то вино квари.

Како се грожђе из корице у чабар изручи, таки се и *муља*. Код нас се то обично с' простим *муљалом* чини, који је најбоља форма ова овде насликана. Кад грожђе муљаш, пази да се свака боба добро измуља, да неби читави боба у масту било, које не почну у једно исто време са мастом врити,

а то не ваља. После невештог муљања ћеш наћи при отакању вина много такови неизмуљани боба; и макар да ове не иду код нас у штету, јер се после отакања вина, комина на ново с' мотиком разкопава, с' ногама гази и уређује, да се од ње или сирће прави ил' ракија пече, опет је зато боље и корисније, да се грожђе што боље измуља. Грожђе се и с' цедником (пресом) цеди, и то је много боље; ко само може, нека себи такав цедник набави.

Неки винодјелци потврђују, да је свагда боље и корисније грожђе од своји петељака растављати, сок из њи изцедити и оставити да без дрождине (комине) превриј; код нас обично преврева са комином заједно.

Оба начина имају свога разлога.

Из искуства се зна, да петељке од грожђа неку горчину и опорост у себи имају, коју опорост и само вино, што с' комином превриј, у себе увлачи, пак онда опорим постаје. — Ал' има вина, која су од природе и без петељака бљутава и сасвим слаба, и то особито која на влажним местима расте. Таково вино баш треба пустити да с' комином преврі, јер га комина поправља. Тако вино с' комином много једначије вриј, него што из сами боба изцеђен маст сам по себи вриј. — Зато, ако се бојиш, да ће ти се вино с' винским својим врењем закаснити, или од слабости врло полагано врити, онда га свагда остави да с' комином преврі. То код слабог вина увек чинити треба.

Каква је пак корист при растављању боба од своји петељака?

По Срему, Србији, Славонији, Угарској и Аустрији, не растављају бобе од своји петељака (изузимајући врло мало виноградара), кад оће просто црно вино да праве; али ји

растављају, кад оће боље, изредније вино (н. пр. сушково — аусбрух —) да приреде, и то не кидају петељке од свакога грозда, него сок од сушака, а друге неосушене и зелене бобе са петељкама у засебан чабар бацају обичним начином муљају.

Ако грожђе није сасвим дозрело, или, ако у јесен врло рано мразеви падати почну, а бербу даље отлагати не можеш, него си је принуђен што скорије држати, или ако се надаш, да ће ти вино по природи својој довољно јако, снажно и тако изредно бити, да му није потребна опорост ни горчина петељака, или на послетку ако желиш врло изредно, доброг укуса и мирисаво, без икакве каштрине вино имати: онда само можеш бобе од своји петељака растављати, а добро измуљан сок оставити да с' кожурицама превриј, јер се само овим начином мирисаво и доброг укуса вино прави и добива; а та би му добра својства опорост петељака иначе покварила и одузела, кад би га оставили, да с' петељкама преври.

Напред сам јошт рекао, да се каца с' кљуком, ил' буре с' мастом за један дан напуни; на то ваља сваки виноградар да пази; јер, ако се каца или буре сваки дан, кроз неколико дана, допуњава, онда кљук или маст толико пути врити почне, колико се год пута новим кљуком ил' мастом надосипа; пак тако, једне саставне честице кљука ил' моста већ преврe, а друге тек врити почну. Зато и вино, које је не уредно преврило, непостаје правим вином, него постаје смеса од више вина, која су за дуже ил' краће време врила, пак више или мање преврила.

Да се сам о истини овога што ти овде казах увериш, напуни једну кацу с' кљуком, или једно буре с' мастом, а другу кацу или буре све мало по мало сваки дан допуњавај и остави да преври, онда ћеш очито искусити: да је у првом посуђу преврело вино много боље но у другом што је. Зато ваља сваки виноградар строго оне напред речене 1. точке да се придржава.

Ако би пак изненада киша бербу прекинула, онда је свагда боље набран кљук, или изцеђен сок понаособ оставити да преври, него после неколико дана опет на ново на њега нов кљук ил' маст сипати, и тако започето врење у своме току узбуњивати и природну доброту вина с' воденим кљуком кварити. За време кише пак, треба каце покрити, због чега увек заклопаца у приправности имати треба.

То је што сам имао за бербу рећи, а о даљем дотеривању казаћу касније. Истина, да је „Тежак“ у свом 10. броју своје опширно винодјелије завршио, ал' ми треба простије начине дотеривања вина најпре да сазнано и у простим га бурад'ма сачувамо; а кад ваљаног вина узимамо, онда ћемо га лако у стакла оточити, *јер хрђаво вино ни у стаклу не ваља!*

Да-ли су волови или коњи за пољску привреду кориснији.

(НАСТАВАК И СВРШЕТАК ИЗ БР. 11.)

Дакле у пределима, где је иловача, ваља да сваки поједини земљеделац бар једног или два коња за удаљене и теже домаће послове воловима у помоћ држи, да би ове с те бар стране поштедио; јер се они — као што већ и рекосмо — из економних узрока зими гојити а лети другима заменити имају; али где је земља више вапњена — кречовита — то су два вола за сваки поједини плуг довољна, а коњи се у дрљаче и у кола само прежу, т. ј. волови онде да ору и у време жетве кад је потребно усеве хитно уносити — само да коњима помажу.

Што се производа ђубрета тиче, за то су волови на сваки начин кориснији; јер једна крава н. пр. у стању је до 30 великих кола ђубрета годишње дати, а један коњ са по 3 оке простирке дневно, једва ће за једну годину и 6 само онаквих кола ђубрета да да; осим што је кравље ђубре — који га ценити знаде — млого боље но коњско.

А ваља још и то приметити, да су код нас волови онакова роба, коју сваки земљеделац, или сам собом лако запатити и одгајити или бар лако купити и кад узтреба продати може. Осим тога су волови мање неприликама изложени, нежели коњи. За одгајивање коња ваља још и особена срећа, посебна и основна вештина, постојанство и природни дар, што није свакоме дато; па се коњи на време ретко и купити, а још мање кад устреба опет продати могу.

За обрађивање пољске привреде потребна је дакле нека извесна снага, а та се снага одржавати мора неком извесном количином хране; а за саму је ствар свеједно, да ли да се снага воловима или коњма произведе. — Али, колико ми о томе искуства имамо, нама се чини, да су волови у опште кориснији за пољску привреду од коња, где то околности допуштају, но ваља лепо и уљудно с њима поступати, нетреба их злоставити или претерати, — волови су и научни и послушни; али с друге стране опет ако се повере слуги који с воловима опходити незна или који с њима нерадо опходи, или још горе који се стиди волове терати или водити, то ће они још и већим неприликама изложени бити, него коњи. — Зато где волови нису у обичају, онде је корисније служити се коњима; јер онај слуга код волова, ваља да се тако исто с њима поноси, као што се најбољи кочијаш с најбољим коњима дичи.

Неколико начина прављења калем-воска.

Будући су при каламлењу: калем-восак и лика нужне ствари, а сваки опет не станује близу вароши, да себи у дућану ти ствари готови купити може, то ћу овде навести најбоље прописе за прављење калем-воска и лике, како би сваки сам себи направити могао.

1. *Пропис:* Узми два дела жута воска, 2 дела беле смоле и 3 дела лоја. Све ово мети у једну земљану шерпењицу на жеравицу да се све добро разтопи; кад се ове три ствари разтопе, онда додај 3 дела венецијанска терпетина. Док је све ово на жеравици (не на жестокој ватри), треба непрестано мешати, и како кипити и пенушити се почне, треба са жеравице скинути. Кад се све добро разтопи и измеша, онда узми један лонац с' ладном водом, пак ону разтопљену смесу у ту воду успиј. Кад се олади, онда направи од те смесе мале штанглице; сад узми артије, напој је с' машћом и оне штанглице у њој до даљег употреблења чувај.

2. *Пропис:* У нужди узми само жута воска и толико, колико си воска узео, узми свињске масти, обоје разтопи, добро измешај и остави док ти не узтреба.

3. *Пропис:* За веће ране на воћкама узми свеже (фришке) кравије балеге и толико исто суве беле земље, пак једно с' другим добро измеси и рану замажи. Ово онда прави кад ти баш треба.

4. *Пропис:* Опет за веће ране: Узми 2 дела свеже кравије балеге, 2 дела суве просејане жуте земље, 1 део просејана негашена креча (можеш и стара креча у нужди и с' куће састругати) и 1 део крављији длака. Све ово без воде добро измеси. И то прави кад ти баш треба.

5. *Пропис: Форзит* неки напривио је следећи маз: Узми 4 дела свеже кравије ба-

леге, 2 дела просејана, са куће саструганa креча, 2 дела просејана дрвена пепела и 1 део песка. Ове се ствари све измешају и са том смесом ране замазују. Ово се мазало тако лековито на воћкама показало, да је енглески краљ Георг III. баштована Форзита са 30.000 талира наградио.

Лику за обмотавање калема овако прави: Ољушти с' концем месеца маја ил' почетком јунија, кад су дрва у највећем соку, кору од 2 до 6 палаца дебели липа, свежи ту кору у снопиће, положи ји у воду и притегни камењем. После 4—6 недеља ће се већ она унутрашња кожица (лика) сљуштити дати, коју треба сгулити, опрати и осушити, и на ладовитом, промајном месту оставити. Ако немаш липе, можеш узети кору од *багрена* ил' од *бреста*.

Добра баштованска тестера.

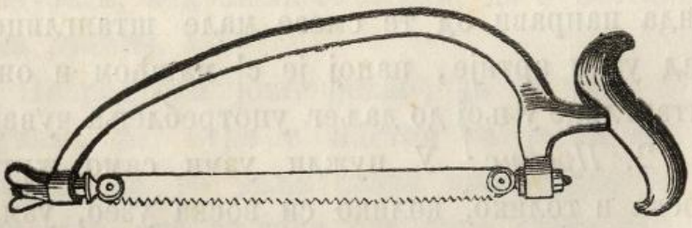

Сваки је воћар дужан у свако доба свој воћњак прегледати: како која воћка изгледа, да л' јој треба изглед улепшати, грање подрезати, суве одпилати итд. — Овом је послу нужна добра тестера.

Као што су у опште изображени народи у свакој струци газдовања за ови прошли 15 година брзим кораком напредовали, исто су тако барабар с' њима и мајстори са поправљањем и дотеривањем алата и справа земљоделски и баштовански напредовали, управљајући се по потреби и развитку земљодјелском и баштованском.

Што смо пре 20 година морали с' обичвим ножем и обичном бритвом резати и каламити, имамо данас ножиће сваке форме *), с' којима и почетници у каламлењу лако и сигурно руковати могу.

Ми имамо данас тестерица врло млого фели, од који једну најудеснију овде нашим читаоцима стављамо и најтоплије препоручујемо.

Друштво ће ово сваком, ко закте, овакову тестеру набавити. Она стоји 24 гр. ч. или 2 фор. 40 нов.

Има ји даље: без оног горњег обруча, те су много лакше, и стају 15 гроша, а има ји у форми повеће бритве, које 6 гроша стају.**)

Које биље несме близу кошница стајати?

Близу кошница несме стајати ни *црни*, ни *бели лук*, а ни *влашац*, јер пчеле њихово испарење не волу; исто тако не трпе *кељ* ни *салату;* јер кад се пчеле тешке на њи спусте, онда су тако слабе и уморене, да се при мало противном ветрићу не могу за даље летење подићи. Ко год близу кошница усађен кељ ил' салату прегледи, наћи ће увек у њима мртви пчела; салата опет није тако опасна пчелама као кељ.

Најбоља рана за ћуриће.

За ћуриће је најбоља рана ова: Узми 2 шаке лишћа од коприве, 2 шаке лишћа од мирођије, скувај ово у води и додај тврдо скувани 5 жуманаца. Све ово добро изсецкај и домети 3 шаке мекиња (трица). Овоме можеш јошт и изсецкана кромпира додати.

*) Све се те форме могу видити у збирци баштовански алата друштвеног секретара Радића, који станује у кући г. Станимировића на великим басамацима.

**) И њих има у истој збирци.

Челарство.

(НАСТАВАК).

15., Ако се један рој врати у своју стару кошницу, то ће другог или трећег дана опет натраг у своју нову кошницу доћи; но ако је матица угинула, доћи ће тек осмог или деветог дана, пошто себи младу матицу излеже.

Ако би видели да се један рој по други пут враћа у своју стару кошницу, онда треба брзо стару кошницу уклонити, а на место њено метнути другу празну; ако је тај рој у ову празну кошницу улећео, онда: треба ову кошницу метнути на старе кошнице место, а стару кошницу пренети опет на своје (старо) прваше место, т. ј. онде, где је најпре била.

16., Ако се кошница задржи врло дуго да се нероји, онда је томе узрок то: што челе немају доста места у кошници, па се олење; зато треба испод кошнице гужву подметнути, и тако ће челе да добију вољу на рад.

17., Главно је правило за сваког челара ово: *не млоге* него *само рojне*, (са млого чела) *кошнице доносе највећу пользу*. Према томе треба ово да запамтимо:

а.) У пределима, где је лето кратко и мало медних биљака имаде, треба свако позно рojење пресећи, т. ј. недати да се у кошницама пуштају позни рojеви, а то ћемо учинити моћи: ако испод рojних јаких кошница гужве подмећемо, и ако слабе рojеве сједињавамо, да би тако један јачи рој добили.

б.) Нетреба допустити, да јак и снажан рој пусти позне рojеве и паројке, јер ови се редко могу да разплођавају, почем немају тада оплођену матицу.

в.) Ако ли баш најпосле какове слабе рojеве добијемо, треба их сјединити.

18., Ако имамо кошнице са старим сађем, онда треба: челе у доба рojења избубњати (изтрести) и у празну кошницу нагонити, или што је јошт боље: нагонити јих у кошницу са младим сађем, ако такову кошницу имамо.

Ако је се стара кошница рojила, онда треба од дана рojења јошт 16 до 18 дана почекати па тек после тог времена челе избубњати, јер: у ово доба стара матица повела је из кошнице сав свој омладак, који је она излегла, а млада матица, која је у кошници остала, није јошт у ово доба јаја улегла, т. ј. јошт нема никаквог омладка. Оваковим начином изгнат из кошнице рој добија младо сађе и за зиму издржање, а мед и восак из старе кошнице извади се и користно употреби.

Размложавање рojева делењем.

Ово се размложавање може лако да извршава код разклоп-кошница, које су састављене из 4 до 5 сандучића, а особито се ово лако извршава код тако званих бротбекових и улмских кошница, које су састављене из 4 до 5 гужва.

Ово се размложавање предузима онда, кад се челе неће да рoје и извршава се у половини Маја, па траје до краја Јунија.

Ево како се то ради:

Ако је кошница састављена из 5 гужва (прстенова), онда треба три горње гужве заједно са сађем одвоити и обрезати једном жицом, и то се чини на лепом и повољном дану од 12 до 2 сата. Исто се тако чини, кад је кошница састављена из 6 гужда (прстенова).

Горњи део (т. ј. 3 горње гужве) има обично матицу, и треба га на друго место у челињаку преместити; доњи део (т. ј. чини 3 гужве, како је кад кошница из 4 и 5 или 6 гужва састављена) има обично омла-

дак, и треба га једним поклопцем поклопити, па на старом свом месту (т. ј. где је и био) оставити; челе, које се у том доњем делу находе, одгаје себи из омладка нову матицу.

Ако се челе намложе, онда треба сваком овом делу по једну гужву да подметнемо.

Овај вештачки начин *размножавање чела деленьем*, неиспада свагда за руком, и често оба дела тако јако ослабе, да челе нису у стању ни себи за зиму потребну храну да спреме, па зато:

Овај се начин само онде може да употреби, где челе одвише млого хране — меда могу да нађу и да сабирају.

Одгајивање чêла у кошницама, које се разклапају; или: челарство у разклоп-кошницама.

Одгајивање чêла у разклоп-кошницама даје нам млого веће добитке него у обичним кошницама.

Ове разклоп-кошнице састављене су из сламних прстенова (гужва) или из дрвених сандучића, који су 3 до 4 палца високи, па се лако могу према јачем броју чêла увећати а према мањем броју умалити.

Дрвени сандучићи могу се малени да начине и саграде, па острагу да имају прозориће са лево и десно покретним капцима за затварање и отварање; и тако можемо кроз те прозориће целу зграду — сање да гледамо. Овакови дрвени са прозорићима сандучићи могу нас млого да забављају и задовољавају, јер можемо очима да гледамо, како челе раде — сање граде, и своје друге послове н. пр. чишћење и т. д. свршавају.

Оне од сламе и т. д. исплетене кошнице, боље су од дрвених сандучића само зато, што је ту челама преко зиме млого топлије.

Добитци од челарства у разклоп-кошницама ово су:

1., Добијамо и више меда и више воска.

2., Можемо да узимамо и да вадимо мед и восак, а неморамо челе да убијамо.

3., У неповољним годинама можемо свагда по вољи и лако да дајемо челама толико хране, колико оне потребују, а то неможе да буде свагда код обичних кошница.

4., Ројење можемо лако да спречимо, т. ј. да недамо да се челе роје, дакле: неморамо у доба ројења онако смотрено да пазимо, као што је то врло досадно и несносно код наших обичних кошница.

5., Врло лако можемо сање т. ј. восак са медом одозго да вадимо а доле другу нову гужву или сандучић да подмећемо.

За овакове кошнице добар је онај рој, који има младо сање и који се никако или бар доцкан (позно) роји.

Ако је се такав рој толико намложио, да челе немају места у кошници, онда треба испод те кошнице подметнути један сандучић или једну гужву; и тако се целог лета подмеће дотле, догод челе немају у тој кошници места за сабирање и гомилање меда.

Ако неби могли више испод кошнице да подмећемо, онда треба горњи сандучић или горњу гужву заједно са сањем одсећи једном жицом, па се кошница озго једним поклопцем покрије а оздо се један сандучић или једна гужва подметне.

Сандучић или сламни прстен (гужва) за подмећање несме бити врло велики, јер челе радије граде сање у мањем него у већем простору.

Од дана, кад смо први сандучић или прву гужву подметнули, саграде челе себи ново сање за 14 дана и то: ако је време лепо и повољно, па зато: после тог времена (14 дана) треба опет по други пут подмећати сандучић или гужву, и то може да се тако продужава до краја Августа, када челе престају мед да сабирају.

Где су предели сурови и хладни или кад је година за челарство неповољна, свагда је боље одгаивање чела у разклоп-кошницама, него у кошницама од сламе и т. д. исплетеним; и — кадгод је добра година, треба сав мед у Септембру вадити, и то: *одозго*, па само оставити челама толико, колико јим је за зиму потребно; но будући се матица обично у горњем делу кошнице находи, зато: кад *озго* мед вадимо, морамо пажљиви бити, да матицу из кошнице неизвадимо, и да челе неостану без матице — сиротане; ако би се дакле десило, да при вађењу меда и матицу извадимо, онда ју треба опет кроз лѣто пустити да у кошницу уђе.

Све радње и послови н. пр. подмећање, сједињавање, делење, скидање сандучића или прстенова, изгонење и т. д. свршавају се свагда у најлепшем и најповољнијем дану и то око 11 па до 2 сата, јер су тада челе мирне и најмање раздражљиве.

Радња око чѣла и кошница у јесен и у зиму.

Кад челе на крају Августа престану да мед сабирају, треба пажљив бити, на сљедујуће:

1., Чим је доба ројења прешло, треба погледати дал' свака кошница има матицу, и дал' која није остала без матице (види челе без матице — сиротане).

2., Чим је сабирање меда мршавије (слабије), треба лѣта сужавати, да неби непријатељске и крадљиве животињице у кошницу улазити могле; а осим тога треба све отворе — рупице на кошници залепити — запушити и то: глином, лапором или другим блатом.

3., Треба измерити да ли су кошнице колико треба тешке, т. ј. да ли у њима има толико хране — меда, колико је потребно, да се челе преко зиме изхране до оног пролећног доба, кад челе саме себи хране у пољу итд. тражити и наћи могу; према овоме:

Обична кошница, да би у њој челе презимити могле, мора да буде у јесен тешка: 10 до 12 ока, јер: челе у једној кошници требају преко зиме меда . . . 4 до 4 $^1/_2$ оке

Челе са сађем тешке су: 2 „ 3 „
кошница са дашчицом теш. је: 4 „ 4 $^1/_2$ „
свега тежине: 10 до 12 ока.

Но ако у јесен и у пролеће буде млого лепих и повољних дана за излетање чѣла, онда ће требати *више ока меда* за хранење, јер сада челе више меда троше. Ако пак буде хладно па челе немогу да излећу, онда ће требати *мање ока меда*, јер тада челе мање меда троше.

4., Кад би у кошници било мање меда, нег што треба да га имаде, онда треба у Септембру и Октомбру челе *хранити*, да би јим њихова готовина за зиму задоста била.

5., Све слабе ројеве треба у Септемкру сјединити са другим ројевима, јер боље је имати: мање а бољих кошница него ли млого а слабих.

6., Све празне подметнуте гужве или сандучиће треба повадити — дигнути, да би челе имале мање простора, а зато више топлоте, те да би се тако сачувале од зиме и хладноће.

7., Кад су лепи и повољни дани прошли па наступи зимње доба, онда треба лѣта затворити ситно избушеним лимом (плехом) или главучама од дивље чешљуге или гвозденим клинцима, али свагда тако: да ваздух у кошницу улазити може, јер ако у кошници нема ваздуха, побуђавиће — попљеснивиће сађе, а то шкоди челама.

8., Особито треба пазити, да челе преко зиме буду на миру, т. ј. да јих неузнемирујемо лупњавом или каквим потресом, па зато у то доба нетреба јих хранити.

9., Треба челињак (кованлук) пре зиме заклонити од хладних и оштрих ветрова па и од кише, а кошнице покрити крпама, вре-

ћама, даковима и т. д. или као што је код нас обичај метати на кошницу каптар (т. ј. шиљасте капе од луба); све ово чинимо онда, кад хоћемо да кошнице остану онде, где су т. ј. у челињаку (кованлуку); па се исто чини и онда, кад сунце зими кошнице загрева, и то је шкодљиво као и хладноћа, ветрови и киша, јер: кад сунце зими кошнице загреје, и челе се разгреју па излете, и тако се лако на пољу посмрзавају и угину.

Ако имамо склонитија и топлија места од челињака, као: дућанић, собице, баштенске куће, стакленице (стаклене башче) и т. д. онда је боље ту челе склонити, јер су челе врло осетљиве на ладноћи тако, да 3 до 5° (степена топлоте) изнад нуле довољни су да челе измрзну и угину; но ако се челе у кошници згомилавају, као што обично зими чине, онда могу да одрже хладноћу и од 12° (степена) и испод нуле, дакле: најјачи мраз; по томе: што је рој јачи (млогобројни), тиме лакше преживи и хладноћу — мраз издржи.

10. У сваком случају треба кошнице чувати од мишева, па ако су јошт сачуване и од крађе, од других непријатеља, од хладних ветрова и од сунца, онда је *боље* и *паметније* оставити кошнице преко зиме у челињаку, јер пренашањем потресамо и узнемирујемо челе у кошницама.

(НАСТАВИЋЕ СЕ.)

Различности.

— Професор *Тосели* из Мантове пронашао је начин, како се за кратко време множина леда прави. Он је једном приликом за 18 минута голем комад од 44·65 фунти направио.

— Прошле године заклаше у северној Америци дивју свињу од 12 центи и 36 фунти.

— Дивљи голубови и грлице су сељаку од велике користи, јер сијасет пужића тамане, а поред тога и велику множину семена од корова.

— У Бурцеланду у Ердељу подижу ратарску школу, и траже већ згодан стан око Кронштата. У Угарској се у опште од лане млоги земљодјелски заводи подижу.

Српској читаоници у Ст. Бечеју. С' овим бројем сљедују сви.

Г. *М. М. Шукићу началнику среза моравског.* У смотрењу „Сељака“ ћу Вам писмено јавити. „Живинарски лекар“ пак, због моје сеобе, тек ће идуће недеље из штампе изаћи.

Г. *Јов. Мишковићу, штабном поручику у Г. Милановцу.* 12. број „Тежака“ добивате с овим; пре нисам могао послати, јер сам сад тек друштвене ствари од бившег секретара примити могао. „Сељака“ немам ни од које године више, све је разпродато; исто тако ни кућевне библиотеке немам.

Г. *Анђелковићу у Баточини.* 11. број с' овим добивате.

Оној господи и браћи, који ми „*добродошлице*“ послаше, нека буде овде речено: *хвала!* а будите уверени, да ћу све могуће силе употребити, да ваше очекивање у колу овога лепога друштва оправдам.

☞ Почем нам сваки дан рекламације долазе, које је знак неуредности у добивању листа до данас, *то молимо учтиво свакога, коме год који бројеви фале, да нам одма јави, како би му, док јошт подпуни бројева имамо,* све попунили, а од сада ће се свакоме најточније текући бројеви слати.

Да би пак и поједине општине точно своје бројеве примали, ми ћемо *све* на дотичне срезке канцеларије слати, *које* најучтивије умољавамо, да нам овде — точности ради — на руци буду; јер „кад прст фали није цела рука“, а „Тежак“ је при крају сваке године лепа и корисна књига, из које ни један лист не треба да фали.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ: ДР. ЂОРЂЕ РАДИЋ.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

10. Септембра, 1869. ГОДИНА I. Број 15.

Садрж. Календар за Септембер. — Радња друштвена. — Замените ваше неваљале плугове са бољима! — Поправљено решето (ветрењача.) — Штедимо и врабца! — Јели крава стеона? — Да домаћу живад себи приволеш. — За насађивање кокошака, гусеница и остале живине, узми најкрупнија јаја. — Челарство (свршетак.) — Одговори. — Распис награда. — Објава. —

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ СЕПТЕМБЕР, 1869.

СЕДМИЧНИ ДАНИ			ДАН		ДАН		ДАН		ДАН	
1.	Понед.	Симеон столп.	8.	**Рожд. Богор.**	15.	Никита велкмч.	22.	Фока свмч. и Јона.	29.	Миољ-д. Кирјак.
2.	Уторник	Јован посник.	9.	Аћим и Ана.	16.	Евфимија велм.	23.	Зачат. Јована п.	30.	Григор. свешм.
3.	Среда	Јанићије патр.	10.	Минодора муч.	17.	Софија муч.	24.	Симон кр. срб.		
4.	Четвртак	Вавил. свшном.	11.	Теодор преп.	18.	Евменије преп.	25.	Евфросинија преп.		
5.	Петак	Захар. и Елисав.	12.	Автоном свшмч.	19.	Трофим и Сав.	26.	Прест. Јована ев.		
6.	Субота	Евдоксије муч.	13.	Корнелије сатник.	20.	Евстатије велкмч.	27.	Калистрат муч.		
7.	**Недеља**	*Созонтије муч.*	14.	**Крстов дан.**	21.	*Кодрат апост.*	28.	*Харитон испов.*		

Пун месец 8. у 9 с. 57 м. у вече. — Последња четврт 16. у 10 сах. 26 м. у вече. — Нов месец 23. у 3 с. 36 м. по подне. — Прва четврт 30. у 11 сах. 19 м. пре подне.

Радња друштвена.

Записник XI.*) седнице одбора „друштва за пољску привреду“ држане у Београду 31. августа о. г. под председавањем друштвеног председника г. *М. Спасића.*

Присутни чланови: г.г. *Чедомиљ Мијатовић, Вшетечка, Сергије Станковић, Крста Петровић, К. Црногорац, М. Миловук и др. Ђорђе Радић секретар.*

*) Погрешно је у прошлом броју штампано 8. у место 10. седница; нека се овим погрешка ова исправи.

Бр. 47.

Г. министар финанције извештава друштво ово, „да му је министарство грађевине јавило, да је управитељству ововарошком одпустило нужну наредбу, да прави ону правитељствену кућу у вароши овој постојећу, у којој су пређе инцинири радили, и коју је друштву овом на употребу уступио.“

Узима се на знање.

Бр. 48.

Г. Петар Зоричић уредник „Gospodarskog lista“ у Загребу, шаље друштву своју, трошком

хрватско-славонског господарског друштва издану књигу: „Pouka, namenjena pučkim našim gospodarom.

Примљено с' хвалом.

Бр. 49.

Г. председник јавља одбору, да су дипломе за друштвене чланове, цјели својој одговарајуће, наручене.

На знање.

Бр. 50.

Почем се време за држање редовног главног збора приближује,

то се закључује, да се исти држи *14. Октобра* о. г. у Београду, после божествене литургије, а прави позив с' програмом изаћиће у идућем броју овога листа.

Бр. 51.

Г. председник предлаже, да се разпише награда за најбоље и најразговетније написано дјело за народ: *како би се најбоља пшеница производила.*"

Закључи се, да се за такову књигу разпише награда од 30 дуката цесар., а рок се оставља до 1. марта 1870. год.

Уједно се по предлогу г. председника закључује, да се разпише награда и за једну такођер популарним стилом написану књигу *„о одгајању и употребленју шума;* награда је 50 дуката цесар. Рок је Петров дан 1870. год.

Бр. 52.

Г. председник саопштава, како му је господин *Миливој П. Бзазнавац* намјесник књажевског достојанства, оцењујући подпуно важност популарно написаног дела *о произвођењу пшенице*, изволео изјавити, да ће он поред награде, коју друштво за таково дјело одреди, од своје стране дати 20 дуката цесарски.

Примљено с' особитом хвалом.

Закључено и подписано.

Записник

XII. седнице одбора „друштва за пољску привреду" држане у Београду 7. септембра 1869. под председавањем друштвенога председника г. *М. Спасића.*

Присутни чланови: гг. *Крста Петровић, Сергије Станковић, Коста Црногорац. М. Миловук, др. Шафарик* као редовни члан, *др. Радић секретар.*

Бр. 53.

Г. председник чита свој предлог за програм за идући главни збор и даје га одбору на претрес.

Овај се програм без измене примио, као што ће се у идућем броју штампати.

Бр. 54.

Г. председник предлаже, да се умоли београдска општина, да уступи друштву, за држање главнога збора, дворану, у кући тако званој код „круне", где је сада општински суд.

Прима се, и за договор са општином одређује се г. председник М. Спасић.

Бр. 55.

Г. председник предлаже, да се подружине умоле, да друштву овоме извешћа и рачуне своје поднесу најдаље до конца овога месеца, како би се та извешћа и рачуни друштвеном рачуну и извешћу додати, и идућем главном збору поднети могла.

Закључено да се подружине у том смислу писмено одма умоле.

Бр. 56.

Г. председник предлаже, да одбор учини иницијативу код министарства финансије, да се земљодјелски закон изради, и то да се г. министру фактама докаже, да је од преке нужде, да се тај закон што пре изда.

Прима се.

Бр. 57.

Г. министар финансије позива друштво, да му, ако је могуће, набави за растење способно семе од свију родова дрва, која се по шумама у Србији налазе.

Пошто је сад већ за збирање више врсти семења доцкан, то се зактевање г. министра за ову годину не може испунити. А што се тиче за будуће, друштво неби ипак овоме задатку одговорити могло, док му се неби нужна средства за тај посао дала, која за сада нема.

Бр. 58.

Како је сада најбоље време да се пољско-привредно јесење стање по разним крајевима у Србији боље упозна, да се што пре види у којој пољско-привредној струци народ наш највећма назадак трпи те да му се уколико је мо-

гуће помогне — то г. председник предлаже, да се секретар друштва г. др. Радић у некоје крајеве по Србији, од стране друштва још ове јесени пошље.

Одбор већином гласова закључи, да се секретар изашље на 15—20 дана у некоје крајеве окружија београдског, смедеревског, крагујевачког, рудничког и ваљевског, да види пољско-привредно стање и друштву по повратку извештај о своме путу поднесе, а на путни и подвозни трошак да му се 1 дукат дневно да. У исто се време закључује, да се умоли г. министар финансије, да да секретару отворено писмо са препоруком на дотичне власти, да му ове свуди и у свакој прилици на руци буду, како би се боље са стањем наших сељака упознати могао.

Г. Миловук свој глас одваја и мисли, да би то питање главни збор имао решити.

Закључено и подписано.

Замените ваше неваљале плугове са бољима!

Врло је чудно, како од толико столећа тако нужно и најпотребније земљодјелско оруђе, као што је плуг, код нас никаквим баш променама обновљен није, него се још и дан данас у његовој већ престарој форми налази. Има тому много узрока што је тако, ал' најглавнији је узрок тај: што наш сељак неда на свом плугу што променути ни поправити.

Ми сад у том добу живимо, где се научни земљодјелци и за свог простог земљака брину и желе му, да се на што виши степен у своме делању подигне; ал' за чудо! слабо за то наши сељаци маре!

Имао сам прилике видити код нашег простог сељака, да је са негодовањем моје савете примао, кад сам му о поправци плуга говорио, и заиста се видило, да би он за безчашће свога стања држао, кад би ма у чему год свој од прадеде наслеђени плуг поправити ил' преиначити морао, ма и увидио да би боље било.

Ми имамо данас и за наше земље и предјеле удесно направљене плугове, о којима се цео свет уверио, да су бољи од наши данашњи, тако звани „дрвени“ плугова; имамо ји за брда и за равнице, имамо ји за тешке и лаке земље — имамо ји једном речи свакојаки.

Ако су ови плугови пре 10 година поскупи били, те је то наше сељаке од куповине одвраћало, — данас су много јевтинији, тим је та једна препона одклоњена.

Зашто бар имућнији наши сељаци не почну једном нове справе у своје газдовање уводити и своју земљу боље обрађивати? Они баш треба да предњаче у томе своме сиромашнијем земљаку и да га на бољи пут изведу.

По мом сопственом искуству могу рећи, да су ово најглавније препоне биле, што се још и данас слабо новији, бољи плугова код наши сељака уводе:

1. Што такови плугова данас сијасет форми има, пак се сви препоручују; ал' између њи има и такови, који нису за наше земље, и само би се местимице употребити могли.

Те силне форме и препоруке учинише код наши прости сељака при избору једног или другог плуга велику забуну; а зашто? Зато, што наши сељаци немадоше до данас где научити се познавању плуга, да могу при избору сигурни бити, да ће им изабрани плуг заиста добар бити и цјели одговорити, него се ослоне просто на казивање продавчево, *коме је до продаје, а не до купчева рада стало.*

Јер, многи земљодјелци купивши нове, од продавца препоручене им плугове, дођоше после дугог удешавања у тај незгодан положај, да ји нису употребити могли, и тако један другоме то причаше, страшише се после остали да те плугове купују, јер неима-

доше довољно јемства, да ће се с' једним ил' с' другим купљеним плугом хаснити моћи.

2. И та је препона била, као што сам већ напред рекао, да су ти плугови поскупљи, пак се свак' заустеже велик новац издати, ма да и зна, да кад добар плуг купи, да тај и боље и сигурније оре и да је много постојанији од нашега обичнога, — и поред свега тога купи јефтинији и хрђавији, кад у ономе нема јемства, а и не уме да га удеси.

3. Неће газда ни зато да купи нов плуг, јер му дође ратар пак му рече да *неваља!* ал' треба газда сам о томе да се увери, јер ратар и из лењости да га удешава и из зле воље на нове плугове своме газди рекне да неваља. — Да је овако, јаћу жив примјер навести: Пре неколико година одем ја у походе моме зету, који је на моју препоруку купио два нова плуга. Прегледајући му газдовање, смотрим два зар'ђана плуга у кошари. На моје питање: зашто ти плугови стоје сад у време орања? одговори ми, да су ратари — тежаци — његови рекли да не ваљаду ти плугови. Одма дам упрегнути коње у кола, натоварити плугове на кола и одвести се са зетом заједно на њиву, где су му ратари орали. Без икаква даља разговора дам волове из они стари плугова испрећи и у ове нове упрећи. Сам сам плугове најпре пред ратарима удесио и научио их удешавати, затим ухватим за ручице и узорем неколико бразди, пак их онда ратарима предам да даље раде. Дођоше ратари с' вечера кући и немогоше се довољно нахвалити лепе и лаке радње! Е сад питам ја: које овде узрок, што су плугови лежали, и што су на просту изреку ратара бачени: плуг, газда ил' ратар? — Ја одговарам: газда и ратар! јер је газда ратара послушао без да се је сам уверио и уверити умео, а ратар зато, што га није удесити умео, а плуг никако, јер кад сам га добро удесио, онда је добро, лако и сигурно орао, као и данас што оре!

Газда треба дакле најпре сам да се да добро у свом послу обучити, пак онда да свога ратара обучи, те ће и речене сметње одма нестати.

Друштво ће ово сва могућа средства употребити да се сви ти узроци, који су год пабављању ваљани земљодјелски справа на путу стојали, отклони: набављањем такови плугова и справа, награђивањем с' њима поједине сељаке, који усхтеју боље и примерно своје земље обрађавати, и обучавањем у обхођењу и удешавању ти справа, за које ће се време и место у овоме листу опредјелити, а за сада препоручујемо вам ево овај овде

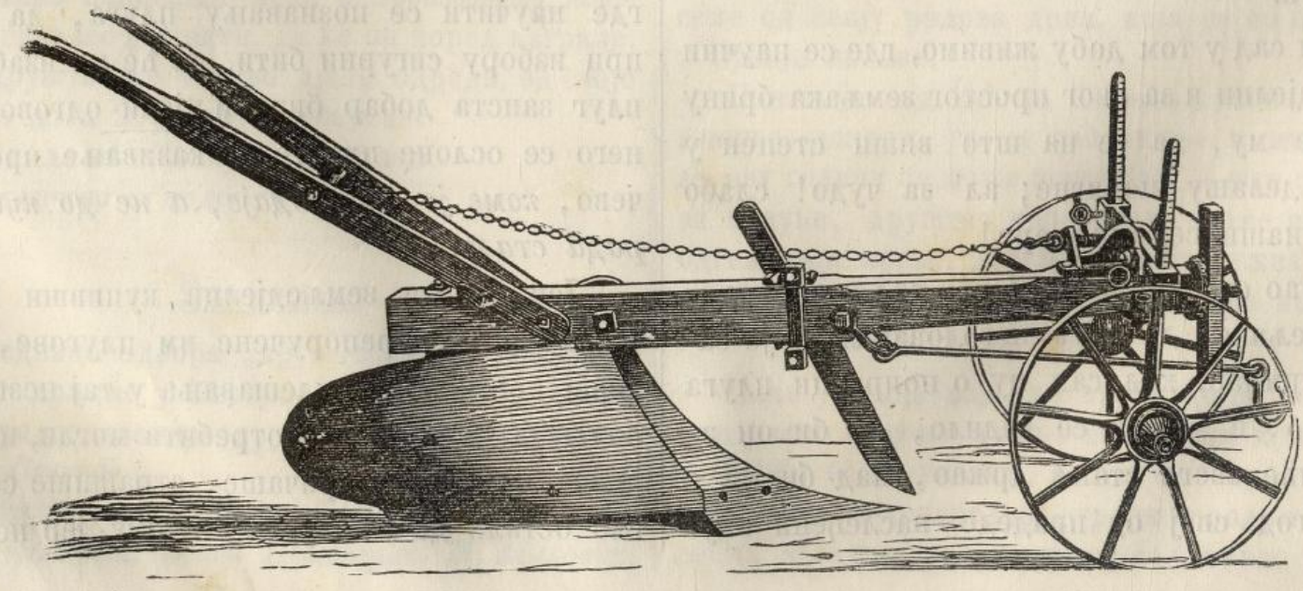

плуг, ког преко друштва овога без колечака:

за 10 палаца дубоко орање за	220	грош.
„ тврду и збијену земљу „	180	„
„ средњу и мање збијену земљу	150	„
„ лаку земљу	140	„
најмања врста	120	„

набавити можете, а колечка стају од 90—140 гроша; како су које богатије ил' слабије гвожђем окована. Са дрвеним осовинама коштају 90, а са гвозденим 100 гроша.

Сваки земљодјелац треба ту ћјел пред собом да има и увек на то да тежи, да му усеви више доносе; а држили се он тога строго, мора увидити, да су му боље справе за обрађивање земље своје нужне. — Друштво ће се ово као што рекао — постарати да све до данас постојеће препоне одклони, ал' мора за то и подпоре код земљодјелаца наћи, и немојте браћо мислити, да ми само за асталом седимо и пером радимо, него има и међу нами који плугом оремо и мотиком копамо, пак на основу тога и вас поучавамо.

Послушате нас дакле опште, а наособ *ваше* користи ради!

Поправљено решето (ветрењача.)

Јошт траје непрестано решетање (вејање) извршене пшенице и друге летине.

Колико нам просто вејање бацањем уз ветар с' лопатом времена одузима, то ће сваком сељаку познато бити. Промишљајући земљодјелци у договору са искусним вештацима, саставише ево ово овде насликано решето. Код решетања је главна ствар *добро* решето, које не само да посао ускорава, него и да зрно савршено чисто и одељено изда.

Извршена рана дође у онај горњи левак, одатле долази, оним зубчастим ваљком од сламе и плеве већ од чести изчишћена, на сита. Са ти (обично два) сита падајући доле изчисти ју ветрењача *сасвим* од плеве, и тако чиста котрља се после преко оног ко-

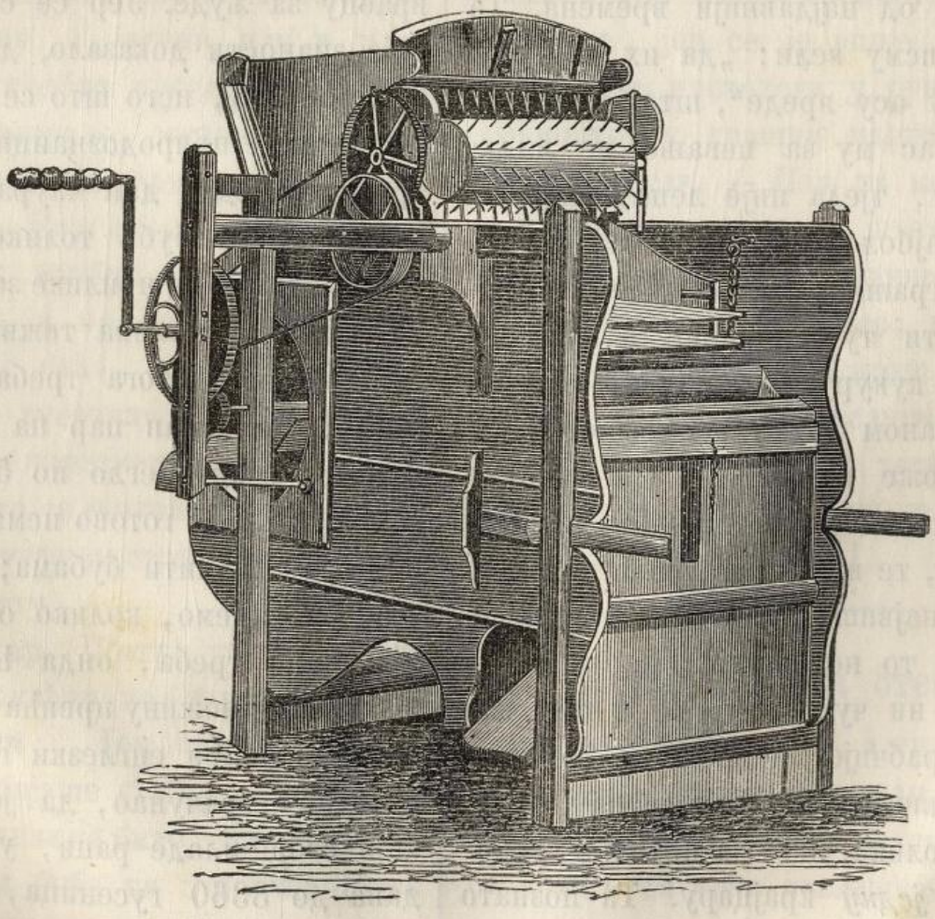

сог дугачког сита на поље, а лакше зрно и очињци падају у стражњи олук, од куда на поље излазе.

Од загушивања је осигуран цео посао оним бодљикастим ваљком.

Но почем је овако решето мало поскупље, то се могу њи више сељака сложити пак га заједнички купити (кошта 1400 гроша).

Поред овакога решета нит' треба лепа дана, нит' ветра изчекивати, што се код обичног вејања чинити мора, него се на сваком месту, и по потреби у свако доба изчишћавати може.

Ми ово решето најсвесрдније препоручујемо.

Штедимо и врабца!

Нема птице, која би код газдинства на хрђавијем гласу била, него што је врабац; на њега су свалили све мане, а ваљаности скоро никакове. Овај неваљали глас повлачи се за њиме већ од најдавнији времена. Та већ се и у св. писму вели: „да их пет врабаца само једну асу вреде“, што је свакако врло мало. Глас му за певање не ваља, него је досадан, тјела није лепа, није му баш ни месо најбоље, а осим тога: где су лети трешње, грашак, жито, кудеља, сунцокрет — ето ти ту и врабца, а зими се држи најрадије кукурузњака. То су страном позитивна, страном негативна својства, с' којима се не може омилити; а да му буде још црњи глас, подари га природа необичном плодношћу, те врабчијега рода има међ' свима птицама највише; пак људи и ту веле: „чега је много, то не ваља.“

Није дакле ни чудо, што се је свет као заклео, да се врабчије племе затре, те неког времена стављаше награду за врабчију главу, па да је бар колика, него за неколико врабчији глава — *једну* крајцару. Та познато је то у Угарској и Хрватској, да су пре 1848. године жупаније (власти) налагале, колико сваки газда мора врабчији глава за порез донети.

Тако то бијаше тамо; али им није била боља срећа ни код напреднији од нас народа, него су тамо јошт горе прошли. Фридрих велики, за кога се барем вели да је био мудар, навести убогим врабцима општи рат, издавши налог својима поданицима, да врабце хватају, стрељају и сваким могућим начином тамане. За његовога владања издало се сваке године више хиљада талира за награде онима, који су врабце убијали, јер је ипак у Пруској један пар по 6 фенига вредио.

Поред таког прогнанства је готово чудо, што кукавноме врабцу није трага нестало, или да се није растао с' људским племеном, те се повукао у високе планине, где би га пуста самоћа била у заштиту узела. Кад би се то било догодило, обкладили би смо се, да би било више жао људма за врабца, него врабцу за људе. Јер се с' резултатима новије знаности доказало, да се врабац више бубама рани, него што се до скора мислило. Како наиме природознанци доказаше, поједе врабац у један дан чаура, гусеница и свакојаки други буба толико, колико је сам тежак. Дакле од прилике за један лот; премда то није баш велика тежина, то ипак сијасет гамади до тога треба. Ако се сад помисли, да један пар на годину три легла излеже, свако легло по 5—6 врабчића, за које родитељи готово немају доста зрња, те ји морају ранити бубама; па кад јошт и то у обзир узмемо, колико овакова млада обитељ ране треба, онда ћемо лако сазнати небројену множину црвића коју управо врабци униште. Један енглезки професор је повторително израчунао, да један пар врабаца, који своје младе рани, утамани на недељу дана до 3360 гусеница, то чини за 6 не-

дења, што своје младе рани, до 20160 гусеница. То је само за време младе постеље, а колико их овај један пар уништи за остали 46 недеља. Према величини дрва доста је по 2000, 3000, 4000, највише 5000 гусеница, да га сасвим погризу, пак ако то две године узастопце учине, угине ти дрво.

Што се врабцу у највећи грех рачунало, да се најрадије држи села и кућа, то му с' економнога гледишта управо цену и повисује, јер да нема врабаца у нашим воћњацима, колико би се ту гада накотило, који би нам воће и воћке уништиле. Колико буба врабци потамане, може се свако и сам осведочити, ако ји мотри у воћњацима, особито с' пролећа, кад се гусенице валити и друге бубе излазити почну. То можеш видити такођер на покошеним шљивицима, перивојима и травницима, који су поред кућа, како их множина по земљи скакуће и црве хвата. Ал' осим црви рани се врабац такођер зрњем од корова, као што се може свако осведочити, ко лети, с' јесени или и зими желудац убијеног врабца прегледи. Кад би врабаца код нас нестало, осетили би то зацело газде, те би ји пожелили. Тако је то било и у Пруској. Кад су онђе Фридриховим гоненьем били врабци од чести похватани и поубијани, а од чести разтерани, нестаде с' њима и воћа, а дрвеће остаде без листа, јер се гусеница и осталог гада умножило обратним саразмером, како се број врабаца умањио, те се њихов пређашњи гонитељ с' њима помири и стави ји посебним законом под заштиту.

Француски ратар *Шател* узе их у посебној разправи такођер под заштиту, те ту приповеда *Басурди:* „Док сам ја добром једним управљао, бијаше у старим зидинама, које нису јошт оправљене биле, сила врабаца. Али тада нису од буба ни гусеница наша поља ни вртови пострадали, а на другим сусједним добрама су се на такове бубе јако тужили.“

Године 1861. завладаше у населбини Викторији у Аустралији гусенице и бубе толико, да друштво „acclimation-society“ закључи, да врабце из Европе преко мора онамо уведу. Од оно доба шаље се множина врабаца сваке године у Аустралију, па се не могу доста с' успјехом да нахвале.

Ми овим саставком немислимо до недавна провикана врабца тако узпоставити, да га се несмеш дотакнути; ми ово наменусмо оним људима, који врабца држе само за шкодљивца, а неће да му допусте у заслуге, пак увек вичу: „удри по врабцу ђе га нађеш!“

Наравно да неће ни врабац увек кобилице давити, па кад види у воћњаку трешње црвенити, није му замерити, ако рану промене. Али исто тако има и човек право, да му покаже, да то није за врабце сађено.

Страшила се свакојака против њи праве и намештају. Ал' се он нестраши од свакога страшила, јер се је више пута догодило, да су ови пустолови у рукаву намештена страшилца у грашку направили гнездо и младе излегли. — Пак на послетку и најкорисније живинче прави штету; кад то врабац чини, онда се ту рачунају само трешње и жито што га је појео, а на оно се не осврћу, што је буба, црви и гусеница потаманио и тим себи заслуга стекао.

Где га сувише има, тамо се може мало и прогонити, ал' где баш не мора бити, недирајмо нашега врабца!

Јели крава стеона?

Ако је *првотелица*, а ти изцеди из сиса оне водице, метни на длан и трај прстом.

Ако се та беличаста водица отеже и леп, то можеш сигурно закључити, да ти је кравица стеона; а ако је та водица сасвим би-

стра и водена, онда си опет сигуран, да ти кравица није стеона.

Што је год та водица гушћа, тим је све ближе време у ком ће се отелити.

Код *краве* (маторије) је теже познати. Многи су се следећим начином осведочили, да им је крава стеона: Узми чашу бистре бунарске воде, подмети је под кравију сису, и пусти да неколико капи млека само у воду падну.

Ако се те капи не разиђу, него онако укупно као капи *које време* у води остану, то се онда закључује, да је крава стеона и што дуже те капи неразиђене остану, то је све телењу ближе.

Код првотелица (младица) је онај речени поступак, за дознати да је стеопа *сасвим сигуран*, а код крава речени, није; зато би добро било, кад би који и од наши читалаца ово, за сваког сељака важно дело покушао, да би сасвим на чисто дошли, јер је истина: да су се већ многи овим код крава реченим начином уверили, али су се млоги и преварили.

Да домаћу живад себи приволеш.

Свако се живинче човеку приљуби, кад се с' њиме благо и човечно поступи.

Ал' осим тога има средства, којима ћеш кућевно живинче сигурније себи приљубити.

Пса ћеш себи приволети, кад му даш комадић леба, ког си неко време под својим позуом држао, те се онога знојавнога мириса напунило; то учини два-трипута.

Мачка ти се приљуби, кад је често гладиш и какав мирис уза себе носиш.

Коњ ће ти се приволети, кад му чешће слаткиша дајеш — по грумичак шећера или ошећерисана леба.

Крава се приљуби, кад јој по неки пут по комадић добро насољена леба даш.

Овца и *свиња* само благо поступање и чешкање зактевају, пак да ти сваким твојим кораком сљедују.

За насађивање кокошака, гусака и остале живине, узми најкрупнија јаја.

Они живинари, који нашу кућевну живину, као: кокоши, гуске, ћурке и патке у већој множини одгајају, опазише, да млада живина, изишавши из јајета, важи две трећине целога јајета. По различној врсти живине, имају и јаја различну тежину. — Гушчије јаје важи кад 8, а кадкад опет 16 лоти; а кокошија јаја иду обично 10 на једну фунту. Поједина јаја од кокошака тежка су 2, а кадкад 4 лота, а има ји и 4 $^1/_2$ лота тежки. Таке разлике има и код пачији и код ћурчији јаја. По томе што је речено, могу млади гушчићи важити 6 ил' 10 лоти, пилићи 2 ил' 3, а ћурићи 3 или 4 лота. Онде, где се, као што реко, живина у велико гаји, чини то велику разлику, дали се насађују тежа ил' лакша јаја.

Челарство.

(свршетак.)

Различне болести у чела.

Челе можемо да сачувамо од болести, ако пазимо на чистоћу, ако челе у своје време кад треба хранимо и то чистим медом, и: ако слабе ројеве у челињаку недржимо и нетрпимо.

Обичне болести, од којих челе пате, ово су: *пролив* и *трулеж*.

1.) *Пролив*, то је болест, која постаје: кад су челе дуго затворене, кад прозебу и кад јих лошим (хрђавим) медом хранимо. Врло је опасна болест и показује се у томе, што челе изтурују из свог тела црвенкасту

нечистоћу (поган) по сећу, па то несносан смрд разтурава.

Лек против пролива.

Кад замотримо да је ова болест челе спопала, онда треба на лепом дану отворити лѣто, да би се челе изван кошнице прочистити могле, па онда болестне челе треба да хранимо: *чистим медом помешаним са мало старог вина.*

2. *Трулеж;* то је болест, која постаје, кад омладак у пролеће прозебе, а то ево како:

Кад се у пролеће покаже лепо и повољно време, челе примакну свој омладак ближе топлоти и разтуре се — размиле се, па чим опет напречац захладни и хладноћа ухвати, челе се одма покупе и збију, а оставе омладак, који сада прозебе и угине, па почне да трули. Овако угинуо омладак разтурава грдан накисео смрад.

Лек против трулежи.

Да би омладак од трулежи сачували, треба кошнице да су покривене платном, крпама, врећама или другим чиме, што топлоту држи. Ако је пак трулеж наступила и развила се, онда треба онај део сећа, где се трулеж показала и развила, одсећи. Ако ли је трулеж ухватила сво сће, онда је најпаметније: пренети и утерати челе у једну празну кошницу, или јих са другим здравим рojем сјединити.

Непријатељи челама.

Као што све животиње, тако и челе имају своје непријатеље, који почине велику штету по челињаку (кованлуку), само ако будемо непажљиви и несмотрени.

Ово су челама непријатељи:

1., *Мишеви*, који се зими кроз лѣто повлаче и у кошницу улазе па сће тамане и јако разкваре — оштете; зато треба: лѣто затварати избушеним лимом (плехом) или бодљавим главучама од дивље чешљуге, или наместити мишоловке, но које не лупају и нешкљоцају кад се затворе, па зато су оне од жица најбоље мишоловке.

2., *Од тица*, неки држе да су *ласте* челама непријатељи и да јих у летењу хватају и тамане. *) *Детлић*, зими обилази око кошница, па често лупа кљуном у кошницу, док је непрокљуви и вади измрзле челе а и оне, које су мало или нимало озебле, те тако чини доста штете кошницама.

Око средоземног и црног мора у јужној Европи жива тица: Ж у р а, (merops apiaster), која редко кад к нама долази; она хвата у летењу челе (а после и друге инсекте), и небои се њихове жаоке; кажу, да по неколико сахата седи крај кошница па вреба челе.

3. *Пауци* хватају челе у своју паучину, зато треба по челињаку (кованлуку) и око њега свуда паучину скинути и уклонити.

4., *Стршљен* (*стрш*) *и оса;* опасни су непријатељи челама, особито у оно доба, када мед доносе, јер јих у летењу хватају и стражњи труп са медом одкину и прождру; зато свуда у близости треба њихова гњизда (стршњак и осињак) таманити.

5. Највећи је непријатељ челама: *челски мољац* (galleria cerellea, који живи преко лета и то дању на кошницама. Женка (лептирица) овог ноћног лептира (вештице) вреба у вече како ће у кошницу да улети па да своја јаја ту улеже.

Младе гусеничице омотају и преплете слаб рој, који после тога угине; због тога: треба беличасто-тавне лептире дању убијати, а добро ће бити ако ноћу метнемо свећу у челињаку, јер ови ноћни непријатељи иду на свећу па јих можемо лако да потаманимо. Све пак слабе рojеве са сећем треба свагда од ових непријатеља из челињака да уклонимо.

*) То неће бити истина, јер дојако није доказано и у науку узето и усвојено; но може бити да хватају у летењу *само трутове*, јер ови немају жаоке.

6. *Жабе*, непријатељи су челама, па јих ваља од жаба чувати, и то: ако изпред челињака и у челињаку све травке почупамо и чисто држимо, да се ове животиње неби могле ту да скривају.

7., *Челске вашн*, то су непријатељи мрке боје и живе на леђима чêла, па се ту често њих две до три својим канцицама учврсте и утврде; ако јих нема млого, нису опасне, али: ако јих има врло млого, онда су опасне, јер челе постају лењиве и најпосле угину. — Лек против челских вашију јошт није познат, дакле га засада и нема.

Добијање меда и воска.

Мед се вади онда, кад челе престану мед да сабирају, а то доба јесте: друга половина месеца септембра.

Кад хоћемо да добијемо чистог меда, онда треба: из кошнице извађено саће стрпати у један лонац или чинију, па се то све меће на сунце или у једну не веома топлу вуруну (пећ); ил' се меће то све изнад тихе жеравице, но тада треба мед помешати са мало воде.

Ако имамо добро цакленисан (глазиран) лонац са једним оздо отвором, који се једним врањићем запушава, онда је боље да ситно раздробљено саће метнемо у такав лонац, па ово све да ставимо на врућу вуруну или крај жеравице да се тако мед *изтија* топи, т. ј. да постане течан. Чим се сав мед разтопио, лонац се измакне и метне на какво хладно место, а мало затим извади се оздо врањић, да у други *подметнут судић* изтече: *чист и бистар мед*, који се зове: *сита* или *самоток;* овај се мед после оставља и чува у ћуповима, које треба озго хартијом затворити и на хладном месту (нпр. у подруму) чувати.

Остатак, т. ј. оно што у томе лонцу заостане, меће се опет на ватру и загреје се па се после на крету (а то је обично дрвена справа за цеђење меда) или на цедило процеди.

Ништа неваља жто неки међу и оставе мед крај ватре да прокључа, јер такав мед неће бити чист, почем се с њиме смеша разтопљени восак и цветни прашак.

Цедило, т. ј. чиста крпа за цеђење меда и воска, изатка се од јаке кудеље али тако *ретко*, да течан мед и восак може олако протицати кроз бушљике или пресјеке тог цедила.

Кад немамо крете за цеђење меда, онда треба медно саће толико разтопити да мед буде течан, па се сипа у *цедило*, које се горе добро заврћава; после тога метне се цедило на трлицу, изпод које се подмеће велика чинија или корито; сад се цедимо са разтопљеним медним саћем гњечи и претискује на трлици дотле, догод се мед кроз цедило пробија и цеди у подметнуту чинију или у подметнуто корито. Тако процеђен мед улива се у ћупове, који се после хартијом затворе па се на хладном месту држе и чувају. После неколико дана треба кашиком скинути сву нечистоћу, која се по врху меда сабрала, и може се за хранење чêла да употреби.

Медовина (шербе, Meth).

То је једно благо пиће, које се овако прави:

Кад је сав мед кроз цедило изцеђен тако да је у цедилу остало чисто, без меда, саће онда: треба то саће метнути у један котао у воду па кувати док непрокључа, да би тако вода изпарила. — Од медовире може се и добро сирће да направи.

Восак.

Кад смо медовину направили, онда: из заосталог саћа вади се и добија восак, и то овако:

Сво заостало саће треба метнути опет у један котао у воду, па се кува и непрестано

меша док непрокључа, после тога успе се то све у једно цедило од лана или од кудеље, па се гњечи и цеди на трљици, изпод које треба да стоји какви подметнут суд (нпр. чинија или корито) са хладном водом.

Овако добивени восак у цедилу треба јошт једанпут са водом метнути у котао да прокључа, па сву нечистоћу треба једном великом кашиком скинути, и —

Течан, чист восак треба сипати у јевтине земљане судове, нпр. у лонце, чиније итд., а сву нечистоћу, која се на врху тог течног или пола стврдлог воска накупила, треба скинути, па пошто се восак добро и сасвим изхладио, треба га из судова онако целцато извадити, очистити и добро чувати.

Восак можемо или за своју домаћу потребу да трошимо или — што је свагда обичније и боље — да продамо.

Мед и восак, то су производи челини, због чега челе — ове ситне животињице, инсекте — тако млого поштујемо и уважавамо и њежно негујемо и чувамо.

Пре нег' што су људи умели из других биљака шећер да праве и пре нег' што су умели из лоја лепо светлећи се стеарин да одвоје, имао је мед и восак млого већу вредност и важност; па и данас, када употреба меда и воска није тако општа, има мед и восак велику вредност, јер:

Мед ће бити и остаће свагда јединствена сласт, догод је језик здрав и спажан орган (оруђе) за окушавање, а

Воштане свеће, — које се праве од воска, као „чистог производа челиног, — биће свуда на олтарима чак до па крај света леп жртвенички пламен, који осветљава побожност сваког оног човека, који се Богу моли.

Воска има и на биљкама и неда да се вода кроз биљке пробија; тако она плава и њежна маглица (пепељак или пепељ) на шљивама састоји се из воска.

Воска има и у цвећу, но челе га најмање доносе у своју кошницу, него га производе и праве од оног меда, којим се оне хране, јер: као што се у других животиња може шећер да промени у маст и да се у телу ова нагомила и наслаже, тако и у чêла сила сваривања може да промени мед у восак, који се после на урезима тела наслаже и нагомила.

Тако дакле видимо, да челе саме себи производе материју, којом граде и зидају онако дивне и чудновате шестостране кљетице (пресјеке), које су тако правилне да јим се човек неможе доста да начуди. Потоме:

Могли би а и морамо исповедити и принати, да нам је Бог ставио челе као углед за вредноћу и за ред у свачему. Челе су огледало, на које треба да се сви радени људи угледају, како да се владају и понашају и како могу непрестаном радњом далеко у срећи и благостању да дотерају. Зато:

Љубезни пријатељи треба да се на челу раделицу угледамо, па да тежимо за лепим и поштеним именом, како би се сваком од нас казало: *„вредан и уредан као чела“.*

ДОНЕО

К. Црногорац

ПРОФЕСОР.

Г. *Јов. Мишк. у Г. Мил.* Ја сам Вам сам мојом руком у 14. број, 12. метнуо, и под једном шлајфном су сва три: 12, 13 и 14 одавде одправљени. Ми само можемо надгледати да се одавде точно лист одправља, *које будите уверени да бива*, а уз пут не можемо на њи пазити, само то можемо сваког поштара замолити, да дотичне бројеве савесно предаје. Послао сам вам 13. и 14. број по ново.

Г. *Милошу М. Ђурићу у Шабцу.* Са овим добивате и 9. број.

Г. *Мијајлу Атанасијевићу учит. у Негот.* Чудим се да вам нису у своје време први бројеви послати. Сад

вам шаљем за поискана 3 предплатника од 1—6 броја. Четврти нам се није пријавио где је и како је.

Г. *Јеремији П. Терзићу у Шабац.* Шаљем вам данас од 1—15. броја. А повељу као члан добићете за кратко време, која се сада, њеној цјели одговарајуће, у Бечу израђује. Дотични број слаће се од сада по вашем наређењу г. *Марку Гојковићу учит. у Добрићу*, у место Марку Којићу.

Г. *Кости А. Ш. у Крушевац.* Који број недобисте?

Г. *Николи Бабамиљићу у Смедерево.* Бројеве 7. и 11. шаљем вам са овим.

Г. *Начелнику бољевачкога среза у Зајечар.* Шаљем вам 1—15. броја у 16 пута. Погрешка је код прошлог одправништва била.

Г. *Марку Милошевићу нареднику у Ваљево.* Г. поштар знајући да ви лист добивате, требао вам је дати оне бројеве, или нами натраг послати, кад су без адресе дошли (која се морала уз пут раздерати), а не под клупу бацити — то није поштански поступак био! Нека се дакле или вами предаду, или нека се нама пошљу.

РАСПИС НАГРАДА.

„Друштво за пољску привреду,“ узимајући то у обзир, како по Србији сијасет *пшенице* још у крстинама пропада, а то из незнања наших сељака у обрађивању и поступању са *пшеницом*, и како се *шума* безразложно сатире а млада не подиже — разписује овим по закључку XI. одборске седнице, држане 31. августа т. г.

1. Награду за најбољу, и најразговетније написану књигу

О ПРОИЗВОЂЕЊУ НАЈБОЉЕ ПШЕНИЦЕ,

која ће околностима Србије и њеним потребама подпуно одговарати. — Ова књига има да се поглавито практичнога пута држи, узимајући у обзир садашње пољско-привредне околности разних крајева у Србији, и да покаже, како би се данашње незгоде, у произвођењу чисте пшенице, одклонити дале. — Награда је **50 дуката цес.**

Рок је 1. Март 1870.

2. Награду за једну такођер популарним стилом написану књигу

О ОДГАЈАЊУ И УПОТРЕБЛЕЊУ ШУМА

у Србији, обзирући се нарочито на данашње стање и отношаје. — Награда је **50 дуката цес.** *Рок је Петровдан 1870.*

Оба дела нека се до означенога рока пошљу: *„Друштву за пољску привреду“* у *Београд.*

Ни једно припослато дело несме бити руком писчевом написано, и мора без имена писчевог са једним знаком обележено бити. Уз дело мора и једно, туђим печатом запечаћено писмо бити, на ком у место адресе исти онај знак да буде, који је и на делу, а у писму нека је име и презиме писчево разговетно написано.

Дело, које награду добије, остаје својина „друштва за пољску привреду“ и оно има власт да промене, што буде за нужно нашло променути, и то у тексту и облику, пак било то да писац сам учини, или други, који на то умољени буду.

Писма ће се само она отворити, на којима се исти знаци на досуђеним делима налазили буду, остала недосуђеним делима припадајућа ће се спалити, а дела на закетевање писцима натраг послати.

У Београду 31. Августа 1869.

Председник „друштва за пољску привреду“.
М. СПАСИЋ.

Секретар:
ДР. Ђ. РАДИЋ.

ОБЈАВА.

Одбор „друштва за пољску привреду“ закључио је у својој 31. авг. о. г. држаној XI. седници, на основу §. 20. друштвеног устава: да се овогодишњи редовни главни збор држи овде у Београду **14. Октобра** на дан *преп. Параскеве* после божанствене литурђије.

Прави позив с' програмом изаћи ће у идућем броју. Ово само знања ради.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ: ДР. ЂОРЂЕ РАДИЋ.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

25. Септембра, 1869. ГОДИНА I. Број 16.

Садрж. Календар за Октомбер — Радња друштвена. — Шта треба месеца Октобра да радиш? — О нези стеоне краве. — Брауншвајгски купус. — О кацама и бурадима, за примање кљука. — Зашто имају наше краве мало и хрђава млека? — Јабуке ћеш од трулежа годину дана сачувати, — Да црни лук дуго сачуваш. — Пољско-привредна књижевност српска, — Различности. — Позив на предплату. — Позив на први редовни главни збор „друштва за пољску привреду.“ — Распис награда. —

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ ОКТОМБЕР, 1869.

Седмични дани			Дан		Дан		Дан		Дан	
1.	Среда	Покров Богор.	8.	Палагија преп.	15.	Евтимије и Лук.	22.	Аверкије еп. јер.	29.	Анастасија преп.
2.	Четвртак	Кипријан свшмч.	9.	Стеф. десп. срб.	16.	Лонгин сат. м.	23.	Јаков б. бож.	30.	Милут. кр. срб.
3.	Петак	Дионисије ареоп.	10.	Евлампије муч.	17.	Осија пророк.	24.	Арета муч.	31.	Стахије и Ампл.
4.	Субота	Стеф. Шчиљан.	11.	Филип апост.	18.	Лука апост. и ев.	25.	Маркијан и Мар.		
5.	**Недеља**	*Харитина муч.*	12.	*Пров и Тарах.*	19.	*Јоил прор.*	26.	**Митров дан.**		
6.	Понед.	Тома апост.	13.	Карп и Папила.	20.	Артемије велкмч.	27.	Нестор муч.		
7.	Уторник	Сергије и Вакх.	14.	**Параскева прд.**	21.	Иларион вел. пр.	28.	Арсеније арх. срп.		

Пун месец 8. у 3 с. 13 м. по подне. — Последња четврт 16. у 9 с. 50 м. изјутра. — Нов месец 23. у 12 с. 52 м. изјутра. — Прва четврт 30. у 4 сах. 12 м. изјутра.

Радња друштвена.

Записник XIII. седнице одбора „друштва за пољску привреду,“ држане у Београду 14. септембра о. г. под председавањем друштвенога председника г. *М. Спасића.*

Присутни чланови: г.г. *др. Ј. Панчић, Арса Ристић, Сергије Станковић, Чедомиљ Мијатовић, др. Радић секретар.*

Бр. 59.

Г. председник предлаже, да се г. министар финанције умоли, да изволи поновити препоруку на општине, да се оне на лист „Тежак“ и даље пренумеришу које га и сад држе, а које га не држе, да се за у будуће од 1. Новембра о. г. предупишу. Господин Мијатовић предлаже да се позиви на предплату и од друштвене стране и осим листа у 1500 комада штампају и свима општинама понаособ пошљу.

Усваја се.

Бр. 60.

Г. Ант. Крагујевић газда топчидерски јавља друштву по препоруци одбора, да је прибрао

и премерно семе, које би се имало по народу разтурити; и да по овом премеравању има:

Раног кукуруза	1100 ока.
Црног пасуља	32 „
Жутог „	15 „
„ шећерца	6 „

Узима се па знање с' тим, да се у своје време по народу разашље.

Бр. 61.

Г. *Алекса Ђурић*, секретар мин. финансије подноси своје дело: *„Кратко и практично наставлење о радњи с' пчелама“*, које је на основу свога 20-то годишњег искуства написао, да га друштво ово оцени и награди.

За оцену се одређују чланови гг. Фрањо Вшетечка и Сергије Станковић, који ће своје мњење о овом делу друштву поднети.

Бр. 61.

Због набављања семена које ће друштво ово својим члановима у своје време давати,

овлашћује се секретар г. др. Радић, који својим послом у Беч полази, да се у исто време код ваљани пештански и бечки семенара извести, пошто ће друштву овоме потребна семена продати, и да одбор о томе извести, како би се даље што треба учинило, да би се за времена семе набавило и члановима разаслати могло.

Бр. 62.

Г. Мијатовић предлаже, да се секретару да награда за уређење броја 12. „Тежака“, ког уређивање му није у дужност спадало.

Овај се предлог усваја и одређује награда од 5 дук. цес.

Бр. 63.

Г. др. Ј. Панчић јавља, да је г. *Клерић* пронашао једну справу, која би се и на пољско-привредне цјели, као н. пр. за чишћење пшенице у место ветренице итд. употребити могла, и пита друштво, да-ли би наклоњено било, да о своме трошку да направити ту справу, па с' њоме покушаје да чини.

Предлог се овај једногласно прима.

Закључено и подписано.

Шта треба месеца октобра да радиш?

Што ниси могао прошлога месеца да посвршујеш што ти је речено, а ти се пожури да довршиш, нарочито не оклевај са сејањем озимице, како ти време допусти.

Кад си озимицу посејао, треба одма да преореш оне њиве, које си за пролетње усеве, опредјелио.

Октобер месец је и време за жетву *доцне* зоби, особито у вишим планинама, где тек октобра сазрева. На време, кад ћеш ову зоб — где је има — косити, мораш добро пазити, јер и један леп пренебрегнути дан, можети много штете нанети.

У планинским предјелима је често врло нужно, да се покошена зоб не оставља у руковеде за дозревање, него се мора одма у снопове везати и увезти, пак се онда мора *под кровом* где оставити да који дан дозрева, ал' га одма на скоро и извршити.

Најглавнији су послови у овоме месецу, збирање *кромпира, репе* где је има и *купуса*. Тамо, где много кромпира сеју, тамо обично лозу од кромпира покосе и с' њоме марву наране, ал' се несме пре покосити, докле год кромпир не сазре, јер кошење лозе, пре сазрева кромпира, умањава множину кромпира.

Другчије пак стоји са кидањем цвета. То знамо, да је за развитак семена многа снага нужна; та се снага пак пренесе на развитак други делова биљке, ако се цветови, како прецветају, покидају. Али је врло трудно један по један цвет одкидати, а и неисплаћује се на тај начин положен труд.

Кромпир се или са мотиком вади, или се вади — где га много има — са за тај посао склопљеним плугом, као што је ево овај овде

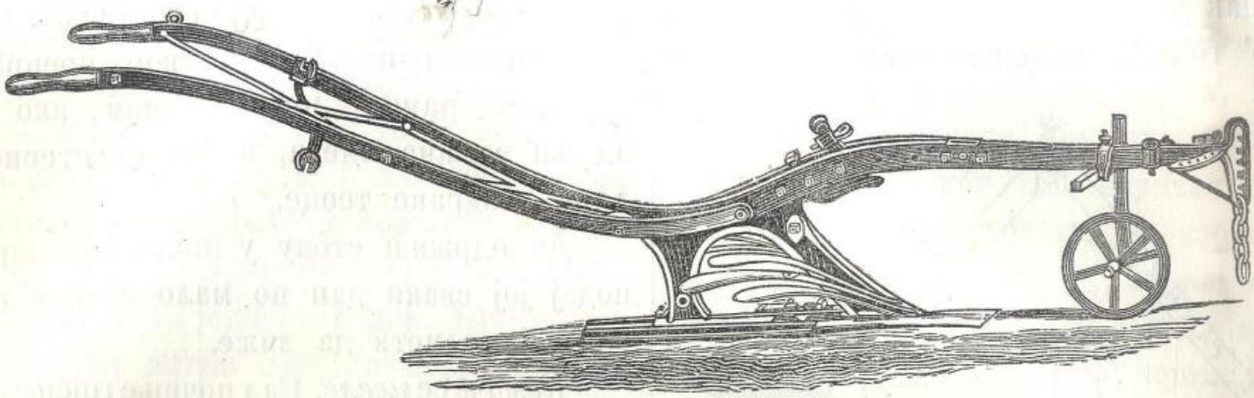

Раоник онај широки дубоко се уриј у земљу под кромпир, пак га из земље издигне и преда оним перајцама, што се над раоником виде; ова перајца га од земље чисте и на страну баце, пак је ту само један коњ ил' во нуждан за вучење и један човек за управљање плуга, а збирати могу и деца. Овај је плуг склопљен у Енглезкој, а има га и другчије склопљеног, као н. пр. овај

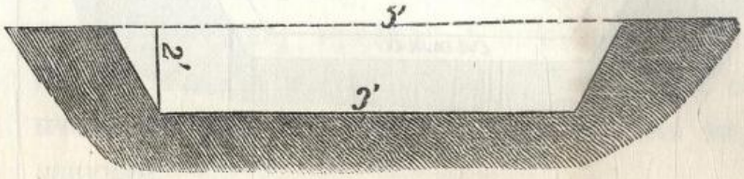

Ову јаму постави доле и са страпе са сламом, пак онда у њу кромпире тако сипај, да ти горе над јамом изгледа као кров од куће. Сад ји са сламом опет добро покри. Ако су кромпири добро изсушени, које треба

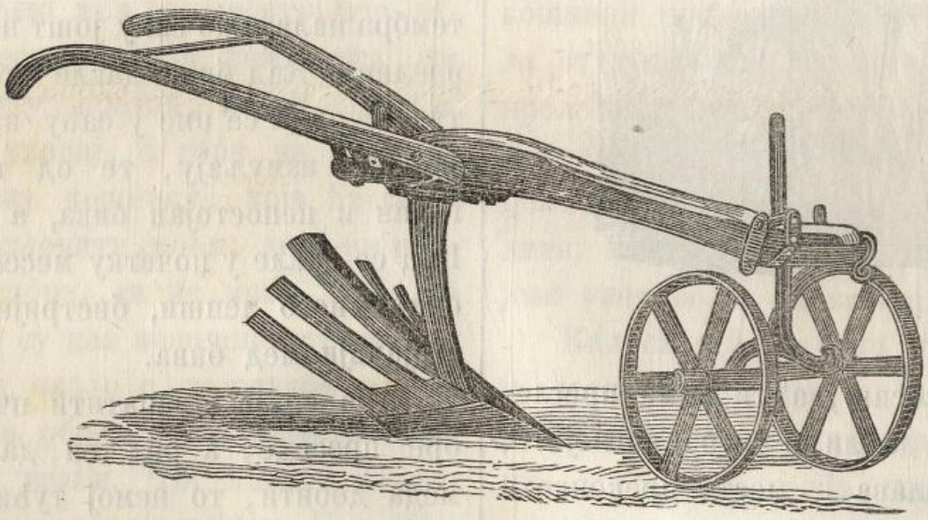

овај је и много јевтинији.

Овде је сад после вадења најглавнији посао остављање, да се преко зиме не уквари и да не изтруне. Ако си кромпире при сувом времену повадио, онда ји можеш одма у подрум, или трап оставити. Ако пак подрума ни трапа немаш, онда ји можеш у гомилу ма гди у авлији послагати на овај начин: Изкопај од прилике 2 стопе дубоку јаму, која нек' ти је доле 3, а горе 5 стопа широка, овако

у сваком случају да су, пре него што ји послажеш, онда ји можеш јошт преко сламе и с' осушеним и опаднутим лишћем из шуме покрити, сигурнији ћеш бити од зиме, а ако настане јака голомразица, онда поспи преко гомиле с' једно 2 палца дебело пепела. Да будеш пак сигурнији, да ти се до пролећа не укваре, а ти направи на сред гомиле горе једну одушку за испарење, коју добро са сламом запуши, пак кад је леп, сув и сунчан дан, ода одушку око подне

отвори, пак је после опет затвори. Одушку ту на вр' гомиле направи овако

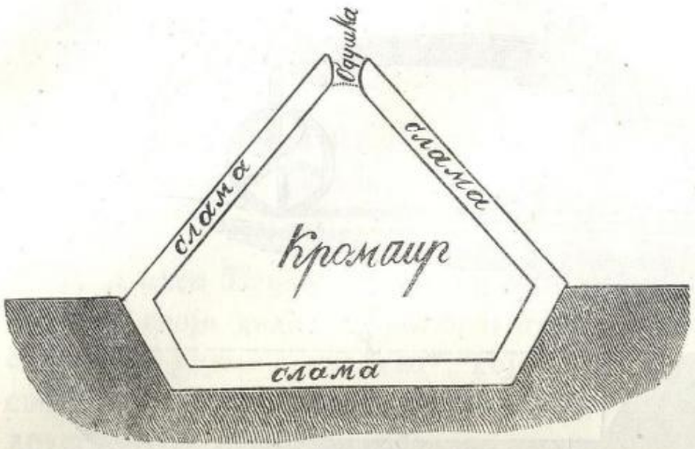

Да се неби вода на том месту задржавала, где је та гомила направљена, а ти је направи на обрежије, да се вода сливати може, а гомила ти изгледа ево овако

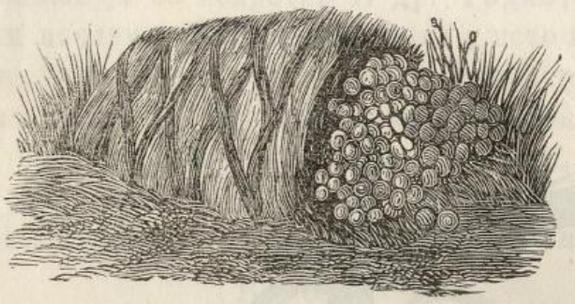

Кад *отаву* покосиш, а ти одма прегледај твоје ливаде: да ли ји треба погнојити, дали празна — ћелава — места прекопкати и засејати, да не буде на ливади више празни места. Ако ти је ливада ил' сенокос маовином обрастао, узми оштре грабље, пак преграбуљај та места а маовину побацај. Ако ти је ливада здраво, или сва маовином тако обрастла, да не може због ње трава да расте, — онда је остави тако до пролећа, пак је на пролеће преори и новим семеном засеј.

Магла и полу трула трава шкоде *стоки;* сад је већ мораш, ако оћеш да ти стока здрава буде, више у штали држати и чим имаш [illegible]ти, ал' као ваљан газда, требао си довољно ране за стоку твоју преправити.

Краве рани с' добром раном, ако оћеш, од њи ваљана млека, и ако су стеоне, ваљане и здраве теоце.

Да одржиш стоку у подпуном здрављу, подај јој сваки дан по мало соли с' раном, или јој подмети да лиже.

Крмаче се *цвеле.* Сад почиње гојење свиња.

Да ти стока здрава остане, мораш стаје промајати.

Кованцији пак оћу о његовом послу што више да рекнем: У почетку месеца октобра треба већ туђи пчеле, ако их ниси потукао при концу прошлога месеца, јер је на пољу већ медљане росе нестало, а пчеле троше само мед у кошници, те га је сваки дан све мање у кошници. Пре зато нетреба пчеле туђи, јер се све до конца месеца септембра налазе по сећу јошт неизлежени млади пчелица. Кад би се дакле пре времена пчеле тукле, онда се оне у сећу налазеће пчелице заједно измуљају, те од тога мед мутан, гадан и непостојан бива, а и лако ускисне. Кад се дакле у почетку месеца октобра туку, онда много лепши, бистрији, светлији и постојанији мед бива.

Ако си рад запатити пчела, а имаш добре пресаде, а рад си да можеш и мало меда добити, то немој туђи ни једну кошницу, него гледај које су ти најтеже, и гледај кад је леп дан и то после подне око 3 сата почни то радити.

Коју си дакле наумио подрезати, закади је мало димом, изнеси је мало изван кованлука, а на њено место метни празну кошницу, а ту пуну укопај — с' вр'ом доле — у земљу, да може управо стајати и да можеш слободно радити. Онда је добро закади димом, са сећа пчеле пером очисти, и тако можеш до по кошнице меда извадити. Ал' у те кошнице, из који мед извадиш,

нужно је после опет унутра метутљо ономе порезаноме сећу, празна сећа три или четири, — што више метеш, то је боље. То празно сће треба да је 6 палаца високо, а широко нека је, као и кошница што је широка, а један од другога сећа нека расстаје празнина од једнога палца. Преко тога празног сећа метни два пречњака од шибице (пруће), те га утврди да не испадне. То се зато чини, што пчела не лежи на меду, него у празном сећу, а кад је подрежеш, онда нема ни мало празна сећа, него се скупи у клупче, а кад стегне јака зима могу се посмрзавати; кад пак овако празно сће метнеш, а пчеле се у њега увуку, себи ту топлине праве и здраве иззимују.

Други начин мед вадити а пчеле штедити да ји не претучеш, овај је: Ону кошницу, из које оћеш мед сав да извадиш, закади мало, изнеси је изван кованлука, на њено место другу празну, а ову пуну с' вр'ом у земљу укопај, а горе на уста јој нађи таку празну кошницу, која ће се с' њоме подпуно склопити моћи; лета им обадвема добро затвори, да не може ни једна пчела изаћи; где су пак кошнице уст'ма преклопљене, обави около с' чаршавом или ји с' каквим крпама обвежи, да пчеле не могу никуда на поље изаћи. То мораш чинити кад је дан леп, и то пре подне. Сад узми парче дрвета и куцај изребар у ту дојну пуну кошницу од прилике један четврт сата или најдуже по сата. За то ће време сва пчела из те пуне кошнице у празну ући. Сад слушај, дали пчеле у тој празној кошници зује. Ако здраво зује, онда можеш онај чаршав мало одрешити, пак погледај, дали је сва пчела из пуне у празну кошницу отишла. Ако се нису све пчеле преселиле, а ти обвежи кошнице опет као и пре, пак још мало куцај, док сва неизађе. Кад ти се дакле сва пчела у ту празну кошницу преселила, онда ји одреши, и ту кошницу са пчелама однеси на оно место, где је та пуна бела (и где си ону празну за време само метнуо, коју сад наравно уклонити треба), пак је ту остави до заода сунца. Кад сунце зађе, онда ј: мораш с' једном пуном саставити, те зато закади и једну и другу (т. ј. једну пуну с' којом је саставити мислиш, и ову празну) и ту сву пчелу стреси на онај пресад, а ону, из које си пчеле са меда изтерао, добро чувај, да се пчеле на мед не намаме, јер би сав мед извукле.

Овако треба радити ако оћеш да ти се: „и коза напасе и да ти се купус спасе“, као што наша пословица вели. О користи оваког вађења меда, сваки ће се лако уверити моћи, само оне пчеле треба таковој кошници придодати, које доста меда имају, да ји преко зиме изранити могу; а кад сине пролеће и поља се цветом наките и пчеле у поље полете, онда ће ти та кошница за цело прва рој избацити, брзо ће сће радити, а и ројеви су јој већи, а рани су ројеви увек бољи од каснији.

Кад си већ наумио туђи пчеле, и ако ји доста имаш, пак ти је споро тако пчелу изкуцавати, а мед мислиш заједно с' воском продати, онда треба направити ватру без пламена, од мокри иверја, да се само добро дими, пак ону кошницу, коју оћеш да тучеш, добро на дим накади, нека се пчеле од дима опију. Сад одигни кошницу на пљоштимке као што сће у кошници стоји, пак сад једну, сад другу страну о земљу туци. На овај ће се начин сво сће од кошнице одљуснути, те га у буре стреси, ал' брзо муљалом муљај, јер пчеле оће јако да боду.

Можеш ако оћеш пчеле и сумпором гушити, онда ће све из сећа мртве на земљу попадати, те ћеш сам мед и восак без пчела добити.

У почетку октобра месеца можеш јошт *зимска црна лука, мркве, петрожеља* и *зимска кеља* сејати. *Зимску салату* расађуј на ладовиту леју па једно 6 палаца раздалеко. Ако је голомразица, можеш леје са сувим лишћем ил' сламом покрити. Немој сав расад расадити, него остави мало за случај, ако би ти први расад озебао.

Мркве (жуте репе, шаргарепе), *целер* и *петрожељ* могу јаку зиму издржати; ако си ји доцније сејао, можеш ји слободно још читав месец дана у земљи оставити.

Ако оћеш од твога зеља *семе* да запатиш, мораш сад већ за то способно зеље изабрати. Изабери најлепше мркве, роткве, кељ, купус, репе и петрожељ, пак ји остави, док ти год време допушта на сувом, промајном месту у слободном, а после ји пресели у подрум или трап, ил' кошару.

Рена изкопај само толико, колико мислиш да ће ти за зиму доста бити; главе пак с' једног палца одсеци и остави да преко зиме на каквом, од мраза заклоњеном месту, до пролећа у песку престоји.

Празне леје треба сад прекопати, да се земља из ваздуха нагној и јача.

Клила или ђубрењаке треба сад разчистити, у њима налазећу се земљу извадити и до идућег пролећа где оставити, а ђубре се или за гнојење или пак за мешање са опом земљом употребљује, која ће на пролеће у клило доћи.

У овом је месецу најбоље време да се *растила*, — семепишта воћна — засеју. Кајсије, брескве, шљиве, трешње и вишње посеј боље с' пролећа, ал' јабуково и крушково семе је много пробитачније с' јесени — сад — посејати. Растила треба на слободно и промајно место направити. Семе треба посејати у редове од 1—1½ стопе растојања. А коштице ваља до пролећа оставити у подруму у песак, само треба на то пазити, да јих не буде много на гомили и да песак не буде одвише влажан.

Око средине овога месеца треба узети парче конопца, тако велико, да се може једаред око дебла обвити; тај конопац треба у катран намочити пак га тако око дебла обмотати, да се неби шкодљиве гусенице из земље на дрво пењати могле.

За она дрва, која ћеш на пролеће усадити, треба сад јаме копати.

Стара дрва, која су се осушила, или су јалова већ, треба повадити. Јаму ту треба једну годину дана незарођену оставити, или је новом, здравом и плодном земљом напунити; ал' увек је добро: другу какву врсту воћа на то место усадити.

Младе воћке треба окопати и с' јаком земљом обгрнути.

Завој треба с' они калама поскидати, које си месеца августа па терајуће око очијо.

Ако оћеш воћке да усађујеш или пресађујеш, а ти то сад чини, — ал' је пролеће боље време за тај посао. Главно је правило, да се воћка не закопа сувише у земљу; никад дубље не треба је усадити, но што је и пређе на свом месту стајала.

Сво *оруђе* треба сад оставити, ал' најпре оправити, да га с' пролећа одма употребити можеш.

Воће бери и остављај.

Виногради се беру, а при берби се држи они правила, која сам ти у прошломе броју наређао, а после бербе одма виноград загрћи.

О неги стеоне краве.

То у самој природи лежи, да успјевање јошт у утроби налазећег се младог телета, зависи од тога, како се крава за време стеености негује. Крава се за то време дакле тако неговати мора, да се *заметак* ваљано развити може; ово је услов, који је код крава

у толико важнији, у колико с--од њи за време стеоности више млека оће. Уједно се свака спољашна повреда и свака пића (рана) избегавати мора, која би пометање проузроковати могла.

Од половине стеоности, дакле са 4 ½ месеца, већ се живост телета указује, и може се осетити, кад се на десну страну краве рука метне. Сад се већ почиње крава видимо ширити, а млеко све више губи; она зактева тим више штедње, што је ближе телењу; нарочито се мора тешко сварљива и надувајућа рана у последње време избегавати.

Ако млеко 6 до 8 недеља пред телење само неусане, т. ј. ако крава за то време не засуши, опет зато треба постепено па то ићи, да засуши. Надокнадиће ти се тај мали губитак, и по себи хрђавог млека, доцније двоструко бољим млеком, а и надати се можеш здравом и крупном телету.

Пометање није код крава редак случај; то чешће бива; а долази понајвише од хрђаве ране, која на материци зла сљедства причињава; долази и онда, кад се стеона крава на пашу тера, док је још на трави мраз, иње итд., од кисела и плеснива сена ил' сламе, од претераног ранења са зрном, од многе зелене не увеле детелине и друге бујно растеће траве; од вијања, гурања, бијења, сваљивања, у опште од несмисленог и нечовечног поступања за време ношње.

Кадкад помете крава при најбољој неги; овде се ништа друго за узрок узети не може, но нагла промена времена, н. пр. кад на трајућу препеку нагла зима и влага настане. Напрасно разлађење може такођер узрок пометању бити; а има довољно примера, где је крава пометнула због тога, што је воду пила, у којој је неко време захрђано гвожђе лежало; од смрдљиве устојане и укварене воде такођер лако пометнути може. Ал' највише је узрок немарно поступање с' кравом за време ношње.

Ал' ако је крава већ пометла, онда нам наравно ништа друго не остаје чинити, по јошт боље с' њоме поступати, него с' каковом која се је на време отелила, јер је тај случај много опаснији, а и млека много губи. —

Оне краве, које су једном пометнуле, већма су томе наклоњене од други, да опет пометну; зато треба, кад опет стеона буде, удвостручити на њу пажњу; ако ти није до те једне краве стало, најбоље ћеш учинити, ако је продаш касапину; оне пак, које су двапута једно за другим пометнуле, немој ни на који начин више ји држати. Од они крава, које су једном пометнуле, изкусио сам кроз више година, да од прилике од две такове увек једна и по други пут пометне; од ти, које су двапута пометнуле, оставио сам две за покушај; једна од њи није никад више ни остала стеона, а друга је и *трећи* пут побацила.

За време ношње бива и то код неки крава, да им материца испада. Од тога је можеш сачувати, кад јој у штали, ил' па месту где је везана, подметнеш под стражње ноге да више стоји, тако, да јој је стражњи део виши од предњега.

Кад први пут то примјетиш — да је материца испала —, узми лапену чисту крпу, замочи је у млаку воду, мало је од воде изцеди, пак с' њоме лагано материцу опет натраг утурај; јер ако то одма неурадиш, може се материца упалити, те ће ти крава морати побацити.

Браунштвајгски купус.

Кад човек прође цјеновнике разних баштована, с' том намером, да изабере себи семе купусно за своју потребу, а он ће наћи до

30 врсти разна купуса, који се један од другога разликују у крупноћи главица, у чврстоћи, у зактеву боље или лошије земље итд.

Сад коју врсту да узме и избере себи? Заиста је ту тежак избор, кад се само по имену изабрати мора; мора ће кога запитати, који једну или другу врсту у њеним својствима познаје.

Горе насликана, тако звана брауншвајгска врста је једна од најпрепоручителнији, за сејање у малом и великом, само ако се право семе од ње добије.

Главица је ове врсте више спљоснаста, но што је округла, т. ј. више је шира но што је виша, врло крупна, а кад се мало дуже, но што обично бива, на леји остави, збију се листови као камен, те се због тога дуго зими одржати може; у мало бољој земљи врло брзо расте, а за домаће употреблење, особито за киселење је неизказано добар.

Ко би дакле овога купуса сејати желио, нека се обрати овамо на „друштво за пољску привреду,“ које ће му драговољно бити на руци, да чисто, добро и право семе добије.

У доброј земљи, и ако се онако с' њиме поступа, као што сам ти рекао у 12. броју овога листа, онда можеш добити од 10 и више ока тешки главица.

Лот семена од њега кошта данас 20 нов.

Јошт и то напомињем, да је ово једна од најдоцнији врсти.

О кацама и бурадима, за примање кљука.

Сиромашнији наши виноделци остављају свој црни кљук у бурадима, да своје прво винско врење сврши; ал' је много боље, да црни кљук у што већој колицини и у већем суду превриј. Зато је за оне винодјелце, који веће винограде имају, и највише црна вина збирају, врло нужно, да велике каце имају, те да ту прво своје нагло и жестоко врење сврши, јер је тиме и много боље црно вино, што у ширем посуђу превриј.

Каца има четвороуголни и округли; ове су округле код нас обичније и тим боље, ако су горе уже, нег' што им је дно широко.

Наше каце и бурад праве обично од растовог дрвета, ал' растово дрво шкоди вину, ако се најпре не приправи, јер растово дрво, особито ако је јошт сирово, има у себи неку опору, траку и горку материју, коју и вино у себе прими, ако у таковој новој каци ил' бурету превриј, или се преврило у таково буре оточи. Овај опор укус постаје од извлачљивог својства тог истог дрвета, од којег и вода, или друго каково, у то буре усуто пиће, лице своје губи и уквари се. Зато је свагда боље и паметније, на годину или две дана напред, дрво за каце и бурад преправити и од сасвим суви дуга ји правити. Ова се горчина и опорост из новог бурета извући може, ако се с' пролећа и преко лета, за прављење буради потребне дуге у води натопе, а вода сваки други дан дотле мења, докле сасвим чиста не буде, јер ћеш примјетити, да вода од ти нови дуга сасвим другу боју добије, и докле год дуге воду бојадишу, дотле је све једнако мењати треба. Кад вода од натопљени дуга више боју немења, онда ји треба из воде повадити, у ладовини где, где ветар промаје, поређати и оставити ји тако да се сасвим добро осуше. Дуге се слажу у накрст, а између сваког реда умеће се дрвеће, да дуга дугу не додирне. Од овако добро наквашеног и осушеног дрвета направљене дуге, много се мање криве, много се боље с' обручевима стежу, а вино је у таковим бурадима много боље и здравије.

Главан је посао: *да је буре* за примање слатког, или већ преврилог вина — *чисто*. Свако буре треба дакле пре свега *запарити*. Запаривање ово бива с' врелом водом; може и с' ладном бити, ал' је ово много спорији посао и не изпере се тако добро као с' врелом. Бурад или каце за примање кљука и вина, или су нова, или су стара, у којима је већ вино држано.

Да ти нешто кажем дакле о поступању са новим и са старим кацама и бурадима.

Кацу, од нови и намочени дуга направљену, треба 12—14 дана пре употреблења с' водом напунити, а то зато, да добро забрекне и да јошт боље дуге изпере. Кад воду из ње изручиш, онда је с' крпама добро избриши. Сад успи подоста врелога маста (шире, слатка вина) у ту нову кацу, да га се дуге напију и насите. Кад успеш тај врели маст у кацу, а ти је одма покровцима и поњавама добро покри, да маст што дуже у каци топал остане. Са мастом ваља 3 пута запарити; како се дакле један излади, а ти успи други. У првом се масту осећа нешто мало опорости, у другом мање, а у трећем ни мало, и онда је каца добро запарена.

Ако си уверен, да ти је буре од дуга водом намочени и после добро осушени, направљено, то је онда довољно с' чистом га водом само запарити и одма ју просути. Сад угреј $^1/_4$ акова воде, успи једну шаку пуну соли у ту воду (то је довољно на 10 акова) да се разтопи; сасни ову слану воду у буре. добро га заврањи и преврћи га на све стране, да се дуге изнутра добро са сланом водом напоје. После тога узправи буре на једно дно да мало престоји; за неко време га опет ваљај, пак га узправи после ваљања на друго дно. Тако 5 до 6 пута ради и онда проспи воду и улиј у њега врелога маста, пак буре на ново ваљај, наравно добро заврањи, и остави да се маст у њему олади, пак га онда оточи.

То је поступање са новим бурадима.

Старе пак каце у којима је већ вино било, треба само добро изапрати; а даљи је посао: 1. да се обручеви неваљали на њима измену, добро покуцају и стегну; 2. да се

водом напуне, да дуге забрекну; 3. да се сваки дан у њима вода мења, да би се нечистоћа с' метлама лакше изчистити могла; 4. да се на један дан пре употреблења вода из каца излије, а дуге и дано добро крпама избришу. Сад можеш један ил' два котла — по величини каце — маста у кацу усути, и на тај маст сипај после и кљук.

Бурад пак, у којима је вино пре било, другога приређивања нетребају, но само да им се пре употреблења једно дано извади, да се онај стари засушени мутљаг и стреш с' дуга и дана саструже, и онда буре на ново задњије и наобруча. Задњевено буре изпитива се јели добро и да на што не удара јошт једанпут овако: узми парче дрвета, удари о дно бурета, и одма метни нос на рупу од врања и мириши, или дуни јако у њега и таки на рупу мириши, те ћеш по мирису осетити, ударали буре на штогод смрдљиво и неваљало. Ако видиш да на ништа не удара, нити је покварено, онда га јошт једанпут с' врелом водом запари.

Ако је само једна покварена судовна дуга, она може сво буре вина судовним направити. Судовност вина ће свако лако познати може. Ова судовност постаје од нечистоте бурета, и може се излечити са жеравицом најбоље. Ево овако: Баци у судовно буре и вино усијаног углевља, буре тамо и амо ваљај, ал' најпре га добро заврањи. Овако можеш радити неколико дана једно за другим. Усијано угљевље или жеравица увуче у себе сав онај задај. На један аков успи увек по по оке углевља.

Ал' буре може не само судовно, но уједно и плесниво бити, а то онда, кад се дуге нису добро изсушиле.

Врло се много пута догађа, да празно отворено буре плесниви, ако се добро не осуши, или на влажно место остави, где ваздух не може да промаја, те тако не само да судовним изнутра постаје, него и на плесан удара. Тако покварено буре овако лечити треба:

1. Узми добро изпеченог, негашеног креча, као песницу велику грудву на два или три акова, стуци га тако крупно, да се кроз врањ у буре спустити може. Сад сипај у буре мало по мако толико воде, колико довољно буде, да се креч унутри загаси и растопи; и кад год воду успеш, одма буре заврањи, и то овако: сваког сата сипај у њега 2—3 оке воде, заврањи га одма и ваљај на све стране; и тако сваког даљег сата сипај воде, заврањуј и ваљај, докле се год у буре бачен креч не разтопи. После тога проспи воду на поље и сипај другу чисту; сад с овом чистом буре испирај и мењај воду дотле, докле год сасвим чиста из бурета излазити не почне.

2. Одадни буре, састружи ону плесан са брезовом ил' каквом другом метлом, добро га испери и очисти сву плесан изнутра; сад буре задни и ули у њега вреле воде, и по величини бурета узми на сваки аков по један лот *галгантова корена* (у апотеци: Galgant-Wurzel), стуци га у пра, метни у воду, сасни у буре, добро га заврањи и особито га с' почетка на све стране преваљуј, пак га онда остави за 24 сата да престоји. После тога времена проспи воду, успи у буре другу чисту и с' њоме га добро изпери, пак онда сумпором закади. Ако ти није хитно, а ти га јошт једанпут с' врелом водом запари.

3. Одадни покварено буре, опали га изнутра са сламом, састружи и очисти сву заосталу стреш, задни га на ново, и два пута га једно за другим овако запари: Први пут скувај у води много растове коре од старога дрвета (од младог неваља), и с' овим јаким цеђом 3 сата добро буре запаравај. У то га време често преваљуј на све стране, дрмај и на изменце изправљај, после га до-

бро с' чистом водом испери, да неби што жестине од овога цеђа у бурету заостало; а други га пут као и обично с' врелом водом запари.

Ово су три начина најбоља.

У идућим бројевима ћемо даљу радњу нашим виноградарима рећи, која им је нужна, оће добра и здрава вина да имају.

Зашто имају наше краве мало и хрђава млека?

Наше се газдарице више пута туже на своје краве, да слабо млека дају, или да им млеко не ваља, јер је као вода, или је модро, а кадкад и црвено. Мислим дакле да ће добро бити, ако што о овој ствари и њезиним узроцима рекнем.

Ако крава мало млека даје, веле наше газдарице: „уврачао јој је неко,“ „разбио лонац о шталски врати“, „прешла јој врачара пут“, и незнам тамо шта! — Све ћемо ми то одклонити драга наша газдарице, јер мисмо ти јошт горе врачаре, нег' икоје бабе, и ми знамо врачбине, да ти опет крава боља и масна и много млека да. Знаш шта ћеш дакле радити, ако ти је која баба уврачала, пак ти је крава престала давати добра млека? Подај крави добра сена, мало прекрупљена јечма, зоби, пусти је на добру пашу, подај јој посољени и натопљени мекиња (трица), пак ћеш се уверити да ми боље знамо да врачамо, јер ће ти крава почети давати добра, масна и много млека.

Кад се краве младице, особито првотелке, зло музу, т. ј. кад се у вимену оставља млека, то је главни узрок, што краве постају хрђаве музаре. Да ово избегнеш, надгледај, да ти се краве увек до последње капи измузе.

Слабо, и као водено млеко долази од хрђаве ране и од хрђаве пробаве (кувања у стомаку). Ако је рана узрок, томе је лако помоћи, подај јој *добре и више ране.* Ако си јој дао добру рану, и опет јој је млеко слабо, онда је узрок у стомаку; тај ћеш узрок овако одклонити: настружи мало *иђирота* и исецкај *пелена*, измешај све са сољом и подај крави. Више пута јој помаже и сама со.

Горко млеко долази највише отуда, што је крава запечена, не балега; онда јој подај 1 литру глауберове соли, или је сапуном клистирај, пак ће бити добро.

Кадкад се млеко, рекао би, већ и у вимену угруша. То долази од премноге киселине у желудцу, а да то поправиш, подај крави једно 4 лота пепељике (поташе) измешане са $^1/_4$ фунте горчице траве (Enzian) и $^1/_4$ фунте иђирота. Ово у пра стуци и подај крави по мало у рани.

Више пута има на млеку модри и црвени пега; те долазе понајвише од нечистоће, а нарочито, кад се не држи чисто посуђе, кад се пре муже не оперу добро виме и руке, или кад се млеко на затвореном, загушном месту држи, а особито ако је то место влажно и плесниво.

Чешће се виду по млеку крваве пруге одма после муже. Томе је обично узрок злоставлење краве, особито од ударца, од здравог претискавања при мужи. Ако крава није јако оштећена, пестаће ти крвави пруга и од себе. И то се догађало, да слушкиње из пакости убоду краву иглом у виме, да тиме зададу стра газдарици, кад види укрвављено млеко, те да ова краву прода, итд.

Ал' крава може добити крваво млеко и од гдекоје ране; тако н. пр. кад се наједе растова, јовова, брестова млада лишћа, или млечике траве. Најчешће се млеко квари, кад се крава с' пролећа тера у влажне лугове; онда се сва земља бели од красна цвета, тако звана *„овчије руно.“* Кад се краве

наједу ове траве, даће крвава млека. Чим престане крава овај цвет пасти, побелиће јој и млеко.

Све ово показује, да нам се нетреба одвише плашити, кад крава слабо млека даје, или кад јој млеко не ваља, и да нетреба одма мислити на вештице и врачаре. Као што сте видили, ствар се лако у свему и свакој прилици да јасно разјаснити и излечити, а што је просто и наравно, то неће паметан човек држати за каково чудо, које је постало преконаравском вештином врачара!

Рани ти добро краву, добро је надгледај, посуђе чисто држи, пак онда нека слободно врачаре „лонце лупају“ и „пут прелазе“, крава ће теби добра и много млека дати!

Јабуке ћеш од трулежа годину дана сачувати,

ако за остављање избереш најздравије јабуке, ако јих лепо у какву собу поређаш, да свака за себе буде, и једна другу не додирује. Сад затвори врата и прозоре од те собе, пак на сред собе наложи ватру од винове лозе, ал' непуштај много пламена, но више дима, и то ради кроз своји 4—5 дана, по величини собе и множини јабука. Кад дим овај јабуке изсуши, поспе ји уједно као неком пепељиком, која се тешко и примјети. Овако осушене јабуке треба поређати у какав сандук и то овако: метни у сандук на дно с' једно 4 палца дебело суве плеве, на ову поређај јабуке, да једна другу не додирне, опет плеве, на то јабуке, и све тако, док сандук пун не буде, пак га онда добро затвори.

Да црни лук дуго сачуваш.

Повађен лук држи најпре на сувом тавану да се добро осуши, али га пре мразева снеси у топлу собу, повежи у венце, тури у цакове (вреће) и држи близу топле пећи. Лук сила врућине поднесе и што је топлије, тим се дуже одржи. На ладноћи и влаги часком проклија и труне.

Пољско-привредна књижевност српска,

од год. 1783. до октобра месеца 1869.

Од то мало пољско-привредни књига што у нашем народу изиђоше, могу се данас јошт само две-три на продаји добити и то од најновији, а старије се — од којих би нам некоје и данас од користи биле — само по великим књижницама налазе као — старине.

Да би наши читаоци знали какове су до данас књиге пољско-привредног садржаја изашле, то ћемо их овде по годинама кад су излазиле, навести. Најстарију књигу пољско-привредног садржаја налазимо у години

1783.

Орфелинъ *Захарія.* Искусный *подрумаръ* вѣрно наставляющій, како Подрумъ, Бурадъ, и новая и старая віна содержавати, различная художественая дѣлати, покварена поправляти: различная о травъ, кореніи и плодовъ къ здравію служащая віна, и другая деликатная воденая питія, и мажуне ради прохлаждающихъ питіяхъ, и притомъ различне ходожествене ракіе, Шербете и оцетъ правити нинѣ первѣе на Сербскомъ языку списанъ. Віенѣ. 1783. (Нема је на продаји).

Ова је књига изашла год. 1808. у II. издању у Будиму.

1809.

Новаковичъ *Стефанъ.* Руководство къ домострочтелству за мужескій и женскій полъ, съ немецкаго на славено-сербскій языкъ преведено. Иждивеніемъ же Благороднаго Господина Григоріа Миковичьа, Славнога комітета Сремскога Присѣдателя, на Типъ изданое. Въ Будимѣ. 1809. (Нема је на продаји.)

1810.

Максимович, *Аврамъ.* Новый Пчеларь или начинъ, како пчеле держати треба изъ разныхъ списателей на Славено-Сербскій языхъ преведенъ. У Будиму. 1810. (Нема је на продаји).

1814.

Дамяновичь, *Матія.* Домодство или наставленіе о землѣдѣлій изъ разныхъ списателей, нарочито изъ Г. Міттерпахера собрано, и на Славено-Сербски языкъ ставлѣно. Часть первая. Въ Будимѣ. 1814. (Нема је на продаји).

1816.

Болиѣъ, *Прокопіе.* Совершенъ Вінодѣлацъ или наставленіе о вінодѣлію, правлѣню віна и оцта и пециву ракіе изъ разногъ вещества, кое по собственому искуству, кое пакъ по правилама найславніи и найискусніи у овой земледелія струки Списателя и Вінословаца, а особито по Шапталу. Две части. У Будиму. 1816. (Нема је на продаји).

1818.

Краткое *наставленіе о воздѣланію виноградовъ*, о художествѣ готовити вино, палену петьи и оцетъ правити. Въ Будимѣ. 1818. (Нема је на продаји).

1822.

Мразовичъ, *Аврамъ*, отъ. Руководство къ польскому и домаћему строенію или Прописъ, что Селянинъ свакогъ месеца при нивахъ, ливадахъ, скотоводству, віноградѣхъ, башчахъ, и домоводству радити има, за Селянску младежь изданый. Въ Будимѣ Градѣ. 1822.

Наставленіе для Сѣятелей догана (дувана) во царствѣ оугорьскомъ и галицкомъ. Въ Будимѣ градѣ. 1822. (Нема је на продаји).

(продужиће се.)

Различности.

— Ц. и кр. економско друштво за краљевину Ческу, држало је 8. јунија о. г. први свој конгрес, где се о најнужнијим потребама земљодјелским већало.

— Из Одесе јављају, да је овогодишња жетва богато испала. Пшеница је изредна у свој јужној Русији. Најлепше је и најтеже у северној Бесарабији и Подолији.

— Најбољи другови наши при утамањивању буба и гусеница јесу за цело наше мале птице певачице. Више сам пути примјечавао па пољу, где слећу на њиву, пак не да зрно једу, него оне у класу налазеће се црвиће и бубице. И ово је један миг, да се овакове птичице неубијају, него да се штеде. За чудо што се ова штедња нашем сељаку толико пута препоручивати мора.

— Како зеље ваљаним неговањем нарастети може, видило се на прошлој баштованској изложли у Хамбургу. Један енглезки баштован изложио је 4 главице купуса у тежини од 75 фунти, 6 велики репа (бургундски) од 158 фунти. Он вели да ништа друго није радио, но само дубоко копао и гнојио обичним шталским гнојем, а у том раду му је — као што сам Енглез каже, јошт и Бог помогао.

ПОЗИВ

НА ПРЕДПЛАТУ НА ИЛУСТОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ

„ТЕЖАКА“

И НА УПИСИВАЊЕ ЧЛАНОВА У ДРУШТВО.

Кад смо пре три четврти године склопили *„друштво за пољску привреду“*, имали смо ту цјел, да нашем, у пољској привреди занемареном н невештом јошт народу, делом и саветом у помоћ притечемо, те да би га на прави пут у газдовању извели, да и он већ једанпут својим радом онако себи привређује, као што из искуства знамо да се привредити може, те да и себи и отачеству своме од вајде буде.

Ми можемо рећи, да смо већ — колико се за то кратко време учинити дало — народу нашем бар у неким домаћим и пољско-привредним стварима показали како треба

да ради, а да му рад користан буде, а у будуће ћемо то и више учинити моћи, ако нас народ наш ваљано подпомагао буде. Ми смо то показивали путем листа нашега „*Тежака,*“ а и устменим саветима, ако нас је ко устмено запитао.

Друштво ово, које тако племенитој цјели тежи, треба сваки Србин, који себи и народу своме напредка жели, да подпомогне, а то ће учинити, ако се на лист „*Тежака*“ као орган друштвени предплати, и ако се као члан овом друштву придружи, где ће незнатним годишњим прилогом друштво ово подпомоћи, да се и друге цјели постићи могу, као: набављање и разпростирање бољи и кориснији пољско-привредни справа, усева итд.

Ко год намеру нашу добро схваћа, и у кога год право србско срце у прсима куца, тај ће сваки морати рећи: „У то друштво које најплеменитијој цјели — поболшању народнога стања — тежи, оћу и ја да ступим, оћу и ја код моје браће већ једном да видим красније ливаде и поља, пуније кошеве и бољу стоку, оћу и ја да видим брата мога у броју остали изображенији народа увршћена, пак ћемо онда обоје: он радом, а ја подпомагањем, цјел постигнувши, веселијим очима на небо погледати и рећи моћи: хвала ти господи на великом дару твом!

Овим дакле позивамо сваког Србина, да се на лист наш „*Тежака*“ предплати и да у друштво ово као члан ступи.

„*Тежак*“ излази сваког 10. и 25. у месецу на најмање *табак и по*, и увек са сликама. „*Тежак*“ ће и од сада учити народ у пољоделству, сточарству, свиларству, пчеларству, сточарској лекарији, пољско-привредним умјетностима и свему што у круг делања нашег спада.

Годишња је цена (од 1. новембра 1869. до 31. септембра 1870.):

у Србији . . . . . 40 гроша чар.
„ Аустрији . . . . . 4 фор. а. вр.

Члан пак овога друштва може бити или *утемељач* или *помагач*.

Члан *утемељач* може бити сваки онај, који на цјели друштвене положи једанпут за свагда 5, 10 или 20 дуката цесарски, и то на овај начин: 1.) Онај, који уложи 5 дуката, ужива оне користи, које и члан помагач; 2.) Ко уложи 10 дуката, ужива осим користи у 1. тачки, јошт и све списе осим листа, и 3) ко положи 20 дук., ужива ће поред оних користи у 1. и 2. тачки јошт и лист, као и сваки редован члан.

Члан *помагач* може бити сваки, који друштву на његове цјели даје годишње најмање 20 гроша чарш. или 2 фор. а. вр. За то ће он од друштва добити диплому, извештај годишње радње друштвене и семења од зелени за своју домаћу башту, или каквог другог усева. За прошлу годину није могло друштво члановима семење послати зато, што се је тек месеца маја конституисало, пак је доцкан било, него ће се наступајуће године и то надокнадити.

Сваки се може уписати на што хоће; оћели као члан утемељач, или помагач, или као предплатоик на „*Тежака*“. Предплата на „*Тежака*“ и уписна такса за члана помагача стаје свега годишње 60 гроша чарш. или 6 фор. а. вр.

Скупљачи, који, или пошаљу 20 чланова помагача, или 10 предплатника на „*Тежака*“, добивају „*Тежака*“ безплатно; а ко 10 чланова *помагача* пошље, тај у име награде постаје члан *помагач*.

Друштво моли све пријатеље народнога напредка, а нарочито гг. свештенике, учитеље, писаре, кметове, званичнике, трговце, занатлије и сваког Србина у опште, да ово саопште свима својим пријатељима и познаницима и да се подухвате уписивања чланова друштвених и предплатника за *„Тежака“*.

Устав друштва овога сваком ће се на захтевање безплатно послати.

Новци и сва писма шаљу се наплаћена

„Друштву за пољску привреду
у Београд.“

У Београду 24. септембра 1869.

„Друштво за пољску привреду.“

ПОЗИВ

на први редовни главни збор „друштва за пољску привреду.“

Одбор друштва за пољску привреду, сходно §. 20. устава свог, закључио је у својој XI. седници држаној 31. августа ове године, да се

Први редовни главни збор држи на Петков дан, четрнаестог октобра ове године пре подне.

Овај збор држаће се у Београду, и то, по саизволењу општине овдашње, у дворани општинског суда.

Седница ће се отворити у 10 сати.

Зато подписано председништво, сходно §. 29. устава друштвеног, има част позвати сву гг. чланове, били они редовни, утемељачи или помагачи, као и све љубитеље народног напретка, да изволе у горе одређено време и место на овај први редовни збор доћи, гди ће се ови предмети на претрес и решење изнети:

1., Читаће се извештај о радњи друштва, која је настављена после држаног ванредног главног збора 11. маја ове године;

2., поднеће се рачун о приходу и расходу за текућу годину;

3., бираће се два контролора из помажућих чланова, који ће рачуне друштвене за ову и престојећу годину прегледати и о њима се изјаснити;

4., бираће се председник, благајник и одборници, који ће предстојеће године друштвеним пословима управљати;

5., предузеће се избор нових редовних и почастних чланова;

6., поднеће се на одобрење предрачун издатака друштвених за рачунску $18\frac{69}{70}$. годину;

7., имаће се решити: хоће ли се 1870. године држати **излог** земаљских пољско-привредних производа; и ако хоће, гди да се држи? и

8., поднеће се предлози од подружина или појединих чланова, ако би каквих било, који би у круг радње главног одбора спадали.

У Београду 20. Септембра 1869.

Председник

М. Спасић с. р.

Секретар

др. Ђ. Радић с. р.

РАСПИС НАГРАДА.

„Друштво за пољску привреду,“ узимајући то у обзир, како по Србији сијасет *пшенице* још у крстинама пропада, а то из незнања наших сељака у обрађивању и поступању са *пшеницом*, и како се *шума* безразложно сатире а млада не подиже — расписује овим по закључку XI. одборске седнице, држане 31. августа т. г.

1. Награду за најбољу, и најразговетније написану књигу

О ПРОИЗВОЂЕЊУ НАЈБОЉЕ ПШЕНИЦЕ,

која ће околностима Србије и њеним потребама подпуно одговарати. — Ова књига има да се поглавито практичнога пута држи, узимајући у обзир садашње пољско-привредне околности разних крајева у Србији, и да покаже, како би се данашње незгоде, у произвођењу чисте пшенице, одклонити дале. — Награда је **50 дуката цес.**

Рок је 1. Март 1870.

2. Награду за једну такођер популарним стилом написану књигу

О ОДГАЈАЊУ И УПОТРЕБЛЕЊУ ШУМА

у Србији, обзирући се нарочито на данашње стање и отношаје. — Награда је **50 дуката цес.** *Рок је Петровдан 1870.*

Оба дела нека се до означеног рока пошљу: *„Друштву за пољску привреду“* у *Београд.*

Ни једно припослато дело несме бити руком писчевом написано, и мора без имена писчевог са једним знаком обележено бити. Уз дело мора и једно, туђим печатом запечаћено писмо бити, на ком у место адресе исти онај знак да буде, који је и на делу, а у писму нека је име и презиме писчево разговетно написано.

Дело, које награду добије, остаје својина „друштва за пољску привреду“ и оно има власт да промене, што буде за нужно нашло променути, и то у тексту и облику, пак било то да писац сам учини, или други, који на то умољени буду.

Писма ће се само она отворити, на којима се исти знаци на досуђеним делима налазили буду, остала недосуђеним делима припадајућа ће се спалити, а дела на зактевање писцима натраг послати.

У Београду 31. Августа 1869.

Председник „друштва за пољску привреду“.

М. СПАСИЋ.

Секретар:

ДР. Ђ. РАДИЋ.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Февр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ: ДР. ЂОРЂЕ РАДИЋ.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од сваког слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

10. Октомбра, 1869. ГОДИНА I. Број 17.

Садрж. Календар за Октомбер — О зимном ранењу наше стоке. — Луцерка детелина. — О калемима. — Крава из Нормандије (сев. Француска). Какву важност има со при одгајању наше кућевне стоке? — Сађење краставаца с' јесени. — Најбољи фитиљ за кандило ил' жижак. — Кламитање зубова код говеда. — Пољско привредна књижевност српска, — Одговори. — Предбројницима на „живинарског лекара.“ — Поправка — Различности. — Позив на предплату. — Позив на редовни главни збор „друштва за пољску привреду“. — Распис награда. —

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ ОКТОМБЕР, 1869.

СЕДМИЧНИ ДАНИ			ДАН		ДАН		ДАН		ДАН	
1.	Среда	Покров Богор.	8.	Палагија преп.	15.	Евтимије и Лук.	22.	Аверкије еп. јер.	29.	Анастасија преп.
2.	Четвртак	Кипријан свшмч.	9.	Стеф. десп. срб.	16.	Лонгин сат. м.	23.	Јаков б. бож.	30.	Милут. кр. срб.
3.	Петак	Дионисије ареоп.	10.	Евлампије муч.	17.	Осија пророк.	24.	Арета муч.	31.	Стахије и Ампл
4.	Субота	Стеф. Шчиљан.	11.	Филип апост.	18.	Лука апост. и ев.	25.	Маркијан и Мар.		
5.	**Недеља**	*Харитина муч.*	12.	*Пров и Тарах.*	19.	*Јоил прор.*	26.	**Митров дан.**		
6.	Понед.	Тома апост.	13.	Карп и Папила.	20.	Артемије велкмч.	27.	Нестор муч.		
7.	Уторник	Сергије и Вакх.	14.	**Параскева прд.**	21.	Иларион вел. пр.	28.	Арсеније арх. срп.		

Пун месец 8. у 3 с. 13 м. по подне. — Последња четврт 16. у 9 с. 50 м. изјутра. — Нов месец 23. у 12 с. 52 м. изјутра. — Прва четврт 30. у 4 сах. 12 м. изјутра.

О зимном ранењу наше стоке.

Кад би данас запитао стотину наши сељака: „Богати брате! колико ти ране треба за твоју стоку, да ју као што ваља преко зиме одраниш, и имаш-ли толико приправљене ране?“ — то сам уверен, да ћу тешко и једнога наћи, који ће ми подпуно на ово питање одговорити моћи! Рећи ће: „Та незнам управо колико ми треба, ал' држим да ће ми ово доста бити што имам.“ Знаш-ли ти шта такови човек, с' таким одговором мисли? Он мисли: изранићe своју стоку којекако до паше, и мисли да ће добро учинити, ако му стока, нарочито краве, преко зиме гладовати морају.

Леп изглед за краве преко зиме на тај начин! Јадне краве, једва се преко лета

једном добро напасле, а преко зиме морају или гладовати, или се најести покварене кукурузовине и суве сламе, да се после од слабости кад легне, једва подићи може.

Врло лепа привреда! Ја би волео само знати, како наши сељаци рачунају, и на какву хасну могу они рачунати, кад им крава и остала стока гладовати мора, онда, кад треба најбоље да се рани? Ту од хасне не може бити ни говора, ал' штете за цело! Крава, која по године мора да гладује, треба по године да се добро рани, а да нешто мало до снаге дође.

Овако се од прилике газдује с' кравама код нас; ал' ово несмем *газдовањем* ни назвати, јер је ово једна немарност, јер ко овако ради, тај незна ни сам шта хоће. Газдовати или привредити значи: старати се, да из оног у земљи и стоци лежећег капитала, што више интереса извучемо.

Питам ја сад: како је могуће н. пр. из оног у крави лежећег капитала добра интереса добити, кад крава гладовати мора? Интерес је од краве, кад продам млеко, сир и масло, па одузмем од тог добивеног новца онолико колико сам на краву потрошио, — што ми остане, то је добит, то је интерес.

Ал' ако ја краву моју тако узраним, да не могу од ње ни млека, ни сира продати, или само толико добити, да је мени за кућу довољно, то ћу ја зло проћи, јер онда не само да од оног у њој лежећег капитала интереса не добивам, него ми и у њој лежећи капитал пропада, почем је ослабљену не могу ни по оно продати, пошто сам је купио; — то је разпикућство, а не привреда!

Кад ми крава гладовати мора, онда се могу јошт и томе надати:

1. Да ће ми јалова остати; јер то је сасвим природно, да слаба крава не може у себи ватре имати, да бика прими. А и како ће кукавна сама гладна, јошт и теле у себи одрањивати?

2. Ако такове краве при свем том стеоне остану, то ће теле слабо бити, пак нити је за месара нити за одрањивање.

3. Ако би морао баш такову телад одрањивати, шта има човек више од њи очекивати, но хрђаве краве ил' волове.

4. Ни ђубре од такови крава не ваља, јер је слабо, пак га човек мора трипута више на њиву бацити, него што би доброга ђубрета бацити морао.

5. Кад ја од моји телади хрђаве и слабе волове имати морам, како ћу ја дубоко орати, да ми усеви бољи буду, кад ми волови нису у стању плуга повући, кад се овај само 5—6 палаца дубоко у земљу урије?

Ко за своју стоку није довољно ране за зиму приправио, тај не газдује, него себе и своје добро упропашћује!

Ал' ево зиме на прагу већ! И јошт имамо времена да се за рану постарамо!

Зимно ранење стоке наше дели се, на ранење: са сламом и сеном, са зрном, осушеном детелином, олајном пројом и са репом где је има.

Како ће се са сеном и сламом ранити, то зависи од тога, како се је газда с' том раном за зиму приправио; ако се пак само са сламом стока ранити мора, као што је код наши сељака обичај, то нам стока, особито пак краве пропадају, а кад дође време да нам се тако рањена крава тели, пак јој се са прекрупом и другом добром раном не припомогне, не само да ће се тешко отелити, него и на послетку и сама угинути.

Само слама (лоза) од грашка, сочива и граорке има у себи више ране, и то тим више, што се раније покосиш. Слама од проје је врло добра рана, тако исто и осушена зелена кукурузовина. Од слама је најгора *ражна*, јер најмање ране у себи има. Сламу

е најбоље давати у форми сечке, са сеном, а машину за сечење сечке сам ти насликао у броју 12. овога листа, а ево ти још једна простија коју ће друштво ово сваком за 8

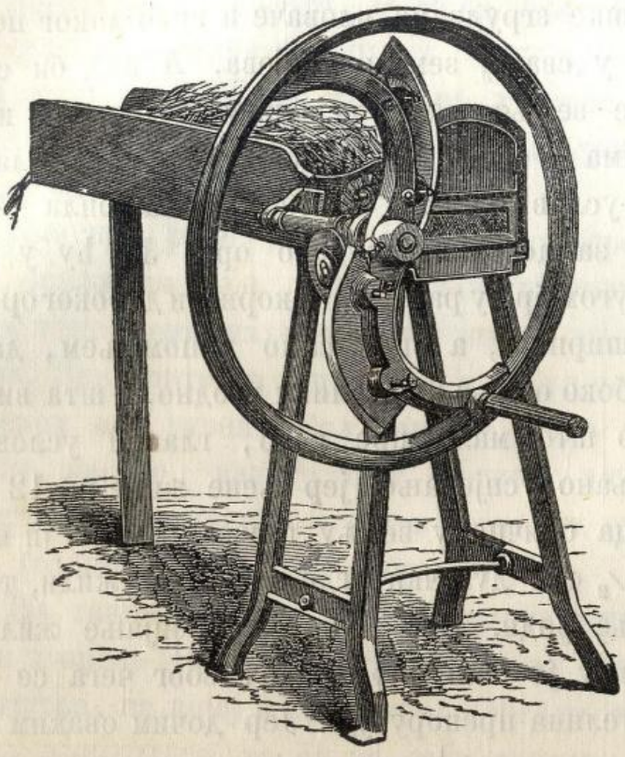

дуката набавити. (Све преко друштва набављене справе и плугови не плаћају ђумрука; и ту је много уштеђено, а друштво ће општег напредка ради све најбоље ствари набављати).

Кад немаш сена, а са сламом ти није вајде ранити стоку, мораш се помоћи са зрном; истина је и то, да је рана са зрном најскупља. Зато треба набавити сечке, пак се помоћи и са сламом. (Наручбине на справе и плугове, нека се у наплаћеним писмама управљају на секретара друштвеног дра Ђорђа Радића, да би се наручбине брже одправљати могле).

Ако баш мораш са зрном ранити, а ти ни пошто не треба зрно суво да даш, јер тако много у штету иде, што се у стомаку не скува.

Пре него што ћеш стоци зрно дати, мораш најпре или поквасити или прекрупити, јер само тако може стока добро у стомаку скувати и прежвакати. Много је боље кад се зрно прекрупи, јер прекрупљена рана $^1/_3$ више пиће у себи има, него кад се у цело даје.

За краву је најбоље зрно *овас* (зоб), особито прекрупљен.

Кад се крава јечмом рани, не може масло од те краве дуго да се одржи, јер одма после неколико дана добије неки несносан и горак укус. Највише се пак ране краве с' мекињама; мекиње треба увек поквасити и тако крави давати.

Детелина је најпробитачнија рана, била она сува ил' зелена; и једна и друга гоји марву, даје јој снаге, кравама млека, а теоци увек добри, јаки и здрави бивају.

Олајна проја је врло добра рана за краве, но овде имам то примјетити, да се олајна проја (ил' олајне лепиње, погаче) само умерено и то на суво дати мора; наквашена шкоди.

Од репе добива крава врло доброг и масног млека. Немогу довољно препоручити нашим сељацима, да репу по својим баштама саде на она места, где им коров узалудно сада расте. За семе добре репе нека се на друштво ово обрате (све наручбине у опште нека се на секретара друштвеног управљају).

Послушајте ме браћо, што вам за вашу хасну говорим! Та није-ли боље да вам је башта чиста и потребним биљем засађена и засејана, него да вам коров више човека тамо расте и земљи снагу узалуд извлачи?! Ја сам многа села прошао, ал' на жалост ретка је башта, која није бар у пола коровом зарастла; није-ли ово греота? Кад се може на то место рана посејати, с' којом би се једна и више крава изранити могле.

Држиш-ли краву, крчи коров и сади репу, ако мислиш од краве и баште хасне имати.

При рани у опште је нуждан ред; кад се крава, и у опште свако марвинче кућевно уредно рани, много му боље прија и бољма

се гоји. Треба дакле тако уредити, да се сваки дан и у исто доба стока рани.

Зими је добро краве на жеђ држати, а то се чини, кад им се доста соли даје.

Уредно на подне соли давати, добро чини свакој марви. Јошт и то споменути морам, да не ваља стоку зими с' ладном водом појити, него треба воду у шталу донети да се мало устоји.

Свему је овом нужна чистоћа.

Чисте стаје, чиста марва, чиста рана, не само да марви прија, него је и од разне болести чува.

Луцерка детелина.

Кад човек путује по оним земљама, где је пољска привреда далеко развијенија, види, колико се тамо луцерке детелине сеје, а кад дође у наше крајеве, он опази, како се код нас те врсте детелине слабо сеје, и онда заиста запитати мора: како је то, да се код нас, где толико земље ваздан на угару лежи, за ову изврсну рану тако слабо мари? Узрок је томе двојаки: једно, што је на жалост у врло претежнијој чести нашега народа сточарство на тако низком степену, да наш народ своју стоку радије по голим врбицама и кршовима пасе, него да би се за зелену пићу побринуо; а друго, што је та детелина из „Швабске“ донешена, пак наше мање газде с' неким неповерењем изпод ока гледају све што је „швабско“, пак неће некако ни „швабску“ детелину. Ја сам бар чуо много пута, где сељаци веле, да „швабска“ детелина није за нашу земљу. Ову пресуду треба од народа нашега уклонити, и настојавати, да му се противно докаже, да му се дакле докаже, да ова детелина, ма да је „швабска“, и на нашим српским земљама прекрасно успјева, и да нам је за нашу гладну стоку од превелике користи.

Главно својство, којим се луцерка детелина препоручује, то је, што она, осим тешке згрудване иловаче и врло лаког песка — у свакој земљи успјева. А кад би се и ове земље мало мешањем дотерале, и на њима би ова детелина добро успјевала. Главно је условље — ма какова земља била — да се за детелину дубоко оре. Ја ћу у ком другом броју разложити користи дубоког орања опширније, а овде само напомињем, да је дубоко орање и детелини угодно, и шта више, као што мало пре реко, главни услов за ваљано успјевање, јер њене жиле по 12 палаца обично у земљу пружа, а има ји и по 1 $^1/_2$ фат дугачки; где се већма ужили, тамо боље роди. Ово дубоко пробијање жила у земљу је баш оно право, због чега се ова детелина препоручује. Јер дочим оваким начином ова детелина својим дугачким жилама с' једне стране из дубљине земље своју рану црпи и тим неким начином горњу рану у земљи штеди, осигурана је с' друге стране оваковом дубљином својих жила и против велике суше. Друге пак врсте детелине, које не пуштају тако дубоко своје жиле у земљу, оне, ако прве године већ и неозебу, а оне, ако је мало суша, од препеке угину.

Осим тога расти лицерка много брже од свију други врсти, пак ју због тога и више пути покосити можеш, него што би друге врсте косити могао. Ако ладно пролеће настане, почне н. пр. црвена детелина једва месеца јунија цветати, а луцерка ти цвет красно развије већ око половине месеца маја. Ако после прве кошње наступи суша и зима, заостаће ти црвена детелина у расту, а луцерки неће ништа сметати; луцерка ће јошт и месеца септембра и октобра стоку обиљном зеленом раном израњивати, а друге су у то доба већ престале напредовати.

Црвена детелина н. пр. редко ће до треће кошње дорастети, а луцерка ти доспе и до пете кошње, или се бар може после четврте кошње на њој стока добро напасти. Наравно да мораш на то пазити, да се са последњом кошњом здраво не задоцниш, нити далеко под зиму да пустиш стоку на луцерки да пасе, јер би се онда повређене жилице тешко могле на зими одржати.

Као што реко, расте луцерка на осредњој земљи најбоље. Суву земљу најволије, зато и не може на подводној земљи да успјева. Земљиште за луцерку се најбоље гноји пепелом или гаром. Кад нарасте једно два палца високо, пак ју онда поспеш добро изпеченим, негашеним и у пра стученим кречом (вапном), онда тек добро успјева.

На таковој земљи може луцерка успјевати и преко 10 година. Да се за то време та земља, на којој је детелина, дебелим жилама изпреплете, то се по себи разуме.

Баш због тога дебелог корена, којим се луцерка у земљу уврежи, пребацује се: да се после ње тешко земља оре. То је истина; ал' ове тешкоће нису сигурно у саразмеру толике, колика је корист, коју је газда за 10 година од луцерке вукао. У осталом не треба чекати док се луцерка толиким жилама по земљи размрежи, него се може преорати после 5—6 година, где ће добар плуг без икакве натеге те жиле пресецати.

Ал' ово густо корење има и добру страну, јер кад изтруне у земљи, тако земљу нагној, да на таковом детелишту можеш и без гноја с' успјехом сејати пшеницу и кромпир.

О калемима.

Од врло је велике важности при каламлењу избор калема; он се може душом следећег дрвета назвати, јер сва својства, која разпрострети желимо, у калему леже. Зато ји треба узети од здрави, плодни и добра плода рађајућа воћака.

Једногодишњи, јаки, са мало срче снабдевени изданци, са вр'а воћке, са сунчане стране и добро развијеним окцама су најбољи. Двогодишњи изданци се могу само у нужди употребити.

За каламлење узми окце само са гране дрварице (дрвенасте), нипошто не са родице или водњаке. Код бресака и кајсија (натиперке, мандалице) је само изузетак, јер ту понајвише родна и дрвена окца једно до друго расте. Гране-дрварице су они млади, 1—1½ стопе дугачки, на вр'у гране израшћени последњи изданци.

То није нужно, да је оно дрво, с' ког ћеш калеме да узмеш, већ родило; довољно је ако знаш, да је она изврстна врста, коју имати желиш.

На среди налазећа се окца, од летошњег изданка, најбоља су. Ниже њи, и она на вр'у налазећа се окца, неваљаду ни зашто.

Ако мораш гранчице, с' којих оћеш окца за калемлење да скидаш, на даље да шаљеш, а ти убоди ону одсечену страну у краставац, јабуку, репу итд. или мораш рез онај са калем-воском добро замазати и влажном маовином обмотати. У мед замочене остају по више недеља добре.

Ако си добио увенуту већ гранчицу, а ти ју забоди у влажну земљу до употребе. На врло сочним дивјакама, ове гранчице јошт боље успјевају, но свеже (фришке, не увеле).

Ако јабуке и крушке рано с' пролећа калемиш, мораш свеже гранчице узети. Код јабука узми тање, а код крушака дебље грацчице.

За очење узми гранчице у пуном соку, са сунчане стране, а сунчана се страна на гранчици познаје угаситијом бојом.

Ако су ти дрва, којих ћеш гранчице узети, на близу, а ти одсеци онда кад ти баш узтребају.

Крава из Нормандије (сев. Француска).

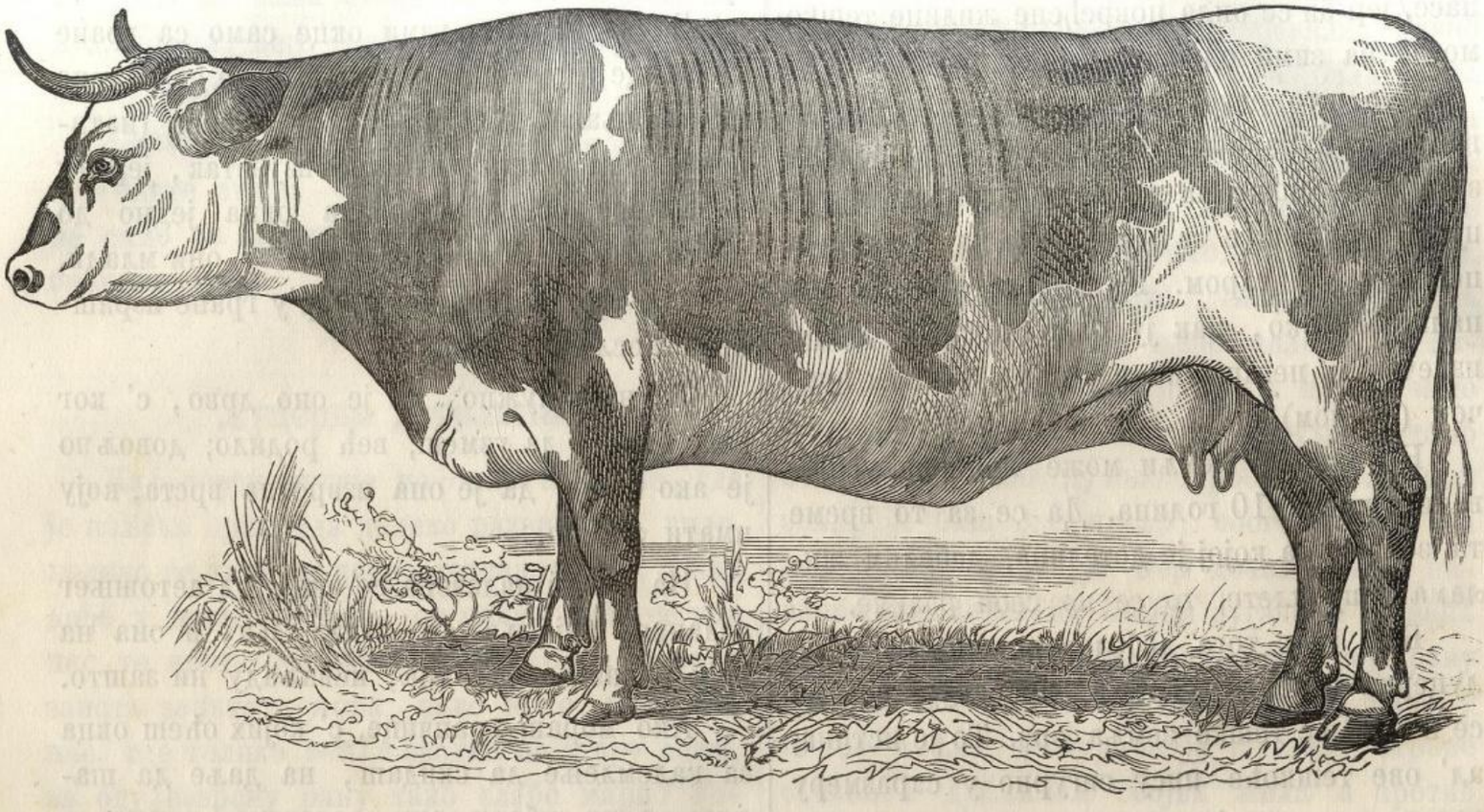

На светској изложби у Паризу 1867. год. било је говеда свакојаки изложени; ал' кад сам се год скиме састао, ком' је такођер пољско-привредно оделење као и мени најглавније било, одма ме је запитао, да-ли сам видео између изложени крава, краву из Нормандије?

Заиста лепа крава!

Ја сам ону, која је прву награду добила скинуо, и ево је овде и нашим читаоцима на видело у слици стављам.

Осим тога што довољно и добра млека даје, даје се врло лако и добро угојити, кад већ ојалови. Једна крава исто толико млека даје, као и на млеку чувена холандска или флемска, а при том јој је млеко боље, т. ј. масније. Крава је омалена, пак ју зато крстаре, да обе цјели постигну, тј. паре са већим сојевима, те да не само доста и добра млека, него и довољно меса добију. Ал' ту не чине добро, јер се зна из искуства, да се увек на једном толико изгуби, колико се на другом добије.

Какву важност има со при одгајању наше кућевне стоке?

Више пута споменусмо у овоме листу, да треба по нешто соли стоки нашој давати.

Сва скоро кућевна наша стока грамзи за сољом, пак је греота велика, што овај природни нагон наши сељаци слабо уважавају, или бар не у оној мери, у којој би нужно било.

Познато ће бити неким економима, да се хрђава рана, плесниво сено и детелина са сољом поправити може, да марви не шкоди кад ју једе. Мало посољена рана лакше се у стомаку скува, здравија је, примамљује на боље ждерање, ускорава испарење коже

марвенске, ускорава такођер и растење длаке и други честица, и у опште је врло нужно и корисно за здравље и плодност кућевне стоке.

Кад узмемо да је најважнија грана у пољској привреди *стока*, а у производу стоке опет со од преке нужде, пак сад кад узмемо горње питање, нећемо моћи на њега ништа друго одговорити, него: да је со у економији врло важна.

Осим горереченог, има со и с' друге стране јошт већи уплив на здравље наше кућевне стоке, јер кад соли дајемо стоки, сачувамо је од прилепчиви болести, а особито од *суве болести* и од *бедренице;* показало се поред најљуће ове болести, да је она марва, у једном истом предјелу, здрава и читава остала, која је по мало соли добивала, где је многа друга, која со није добивала, изгинула.

Та милина је погледати ону стоку, што на долинама поред мора пасе, где море кад излије нешто мало соли за собом на трави остави, како лепо и весело пасе, а особито овце, како лепу, меку, светлу и дугачку вуну добију.

Искуство нам је показало, да је нужно марви соли давати, зато сваки, који год стоку гаје, нетреба да пропусти стоки својој сваки дан уредно по 2—3 драма соли да даје, ако жели од стоке своје хасне имати.

Сађење краставаца с' јесени.

Вишегодишњим покушајима се баштовани око Ерфурта осведочише, да краставци онда најбоље роде, ако се уз једнаке околности земље и времена, с' јесени посеју. Зато се месеца октобра (сада баш!) приреди земља у башти, пак се семе од краставаца као обично посеје. Семе додуше неће с' пролећа рано проникнути, али ће се жиле свакако чвршће уврежити, него оно, што је с' пролећа посејало, те ће и много боље родити. — Вредно би било, да се ово и код нас покуша.

Најбољи фитиљ за кандило ил' жижак.

Разтопи у води соли колико се год разтопити даје, пак фитиљ у ту воду замочи и осуши. Тај фитиљ горе најсветлије и не баца пепела скоро ни мало. — Исто тако горе добро и светло фитиљ, који је у јако винско сирће умочен и онда осушен, а најлепше, ако камфора у јакој ракији разтопиш, и у томе фитиљ намочиш и осушиш.

Кламитање зубова код говеда.

Кад видиш да ти неће говече ваљано да једе, а ти му одма погледај зубе, дали се њињају. Примјетиш-ли то, а ти узми 10 драма стипсе, разтопије у 15 драма воде и помешај ово са 20 драма меда, пак сваки дан два пута с' овим зубно месо триј, докле се год зуби њињају.

(„Домаћи живинарски лекар").

Да промрзнути црни лук

опет употребити можеш, препоручује „*Керти газдашак*" промрзнути лук најпре у *ладну* воду метути, после неколико сати га извадити и добро осушити, пак га онда где на суво место оставити. Овим се начином, вели тај мацарски баштовански лист, тако лук поправи, као канда никад од зиме ни страдао није.

Ово је тај исти поступак, као што се и с' промрзнутим јабукама чини. И промрзнуте јабуке ваља у ладну воду метнути, пак

ји после извадити и на суво, од мраза сигурно место оставити. Што је вода ладнија, тим боље.

Никако не треба ни промрзнути лук, ни јабуке код ватре, ил' топле фуруне (пећи) метнути да се одкраве. — То не ваља.

Пољско-привредна књижевност српска,

од год. 1783. до октобра месеца 1869.

(продужење.)

1823.

Атанасковиħ, *Павао*. Наставленіє о Воздѣланію дудова и Подраньиваню свилены буба, на оупотребленіє народны оучилища, сочинѣно Немецки г. Архімандритомъ Лудовикомъ Міттерпахеромъ, преведено П. А. у Будиму. 1823. (Нема је на продаји).

1828.

Наставленіє о воздѣланію *конопли*. Въ Будимѣ. 1828. (Нема је на продаји.)

1833.

Николичь, *Јованн*. Златный изворъ домостроителства или лондонскій фамиліарни рецепти и новоизобрѣтене тайне природе, за сва станя людій къ возвышенію домостроителства и художества. Съ енглезкогъ єзыка на Немецкій, а съ овогъ на Србскій преведено. Част прва. У Београду. 1833.

Хофманнъ, *Емануелъ*. Наставленіє ко произведенію свиле за хорватскогъ земледѣлца писато. У Бечу. 1833. (Нема ни једне на продаји.)

1844.

Николичь, *Атанасіє*. Искусный землѣдѣлацъ Чича Срећко и нѣгови совѣти србскимъ селяцима у домоводству, землѣдѣлію, скотоводству, пчеловодству и свилодѣлію. У Београду I. II. свезка. 1844.

1845.

Андрićъ, *Александеръ*. Кратко практично руководство къ ползоносмомъ свылодѣлію са досадъ познатимъ найбольимъ и найєфтиніимъ средствама. Съ немачкога превео. У Сегедину. 1845. Са две таблице.

1846.

Бабичь, *Павле*. Башчованъ, или кратко и понятно наставленіє о обдѣлаваню зеленій и дрва, понайвише изъ собственогъ искуства списанъ. У Будиму. 1846. Са једном литографисаном таблицом.

Свилодѣліє, ясно поученіє о подраньиваню дудова; о мѣсту гдѣ се свилене бубе држе; о негованю свилены буба и о производу свиле. Издано изъ канцеларіє попечительства внутрены дѣла княж. Србіє. У Београду. 1846.

Различности.

— На изложби у Бремену, изнео је један баштован кромпир један, ког је лоза два фата дугачка била, а плод је био невиђене величине.

— Да добијеш јабуке црвенога меса, калами је на црвен дуд. Тако вели славни воћар, др. Лукас.

— Умјетно рибарство сваки дан се све већма разпрострањава. Енглези веле, да се рибе тако исто (јошт и боље,) одгајати могу као и овце. У Њемачкој се тај посао сад тек почиње развијати. У Шлезији је само једини *Пол*, који се изкључиво са умјетним произвођењем пастрма занима, и посао му врло од руке иде.

— Чудновати је заиста појав, да је ове године саразмерно много мање ласта у нашим пределима било, но што их је обично. Неки су примјечавали, да су нас јужне птице уобште слабије ове године походили. Земљодјелци, особито воћари су то најбоље искусили; јер да је више ласта и други бубождерни птица било, неби толике штете од гусенице претрпили. Ал' на жалост, где шуме немилице сатиру, тамо и птица, наши пољско-привредни пријатеља, све мање бива.

— У Енглезкој од неколико година већ тако овчари наредише, да своје овце преко године више пута купају; не, да вуну за стрижбу приправе, него да стада своја од разни повремени и приљепчиви болести сачувају. — Овом примеру ваља и наше газде да сљедују, пак неће бити толико болештина код оваца, као што их данас има.

Г. *Петру Рашићу, деловођи суда опш. у Алексинац.* Жива је ограда најбоља од бодљикаве *гледичије,* коју можете од друштва чистог правог семена по 6 гроша фунту добити; што буде за поштарину до Београда плаћено, то ће вам се јавити, те ћете друштву накнадити. — Боље оставите плот, пак поред њега посејте с' једног палца дубоко гледичију, почешће; пак кад се ова отргне, онда плот скините. Време је за сејање најбоље пролеће. За време раста, и докле неизникне заливајте сваки дан јутром и вечером. За *„живинарског лекара„* читајте мало ниже.

ПРЕДБРОЈНИЦИМА НА КЊИГУ

„ДОМАЋИ

ЖИВИНАРСКИ ЛЕКАР“

Књига је изишла из штампе и може се добити у књижари Велим. Валожића у Београду по 5 гроша комад.

Скупитељи и поједини предбројници, нека се обрате и пошљу новце књижари Валожићевој и то скорије, почем више купаца има, но што је књига штампано. Но пошто скупитељи и поједини предбројници првенство имају, то ће се 14 дана на њи чекати, а ако се за то време не јаве, сматраће се као да неће књиге да приме, и прода ће се другима. Књига је изнела пуни 8 табака и украшена је са 7 дрвореза, а и неколико болести има више у њој, но шта је у огласу наведено.

Ова је књига свакој кући без разлике нужна, а цена јој је такова, да ју заиста свако и купити може.

У Београду 10. Октобра 1869.

Др. Ђорђе Радић,
СЕКРЕТАР „ДРУШТВА ЗА ПОЉ. ПРИВРЕДУ.“

ПОПРАВКА.

У позиву на предплату и на уписивање чланова, покрала се једна погрешка при послетку позива, где је у прошлом броју стајало, да се новци у „наплаћеном“ писму друштву шаље. Та погрешка нека се дакле овако поправи:

„Новци и сва писма шаљу се из *Аустрије* **наплаћена**, а из *Србије* **ненаплаћена**, почем по највишем решењу српска пошта друштву овоме и аманете и проста писма ненаплаћена носи и доноси.

ПОЗИВ

НА ПРЕДПЛАТУ НА ИЛУСТОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ

„ТЕЖАКА“

И НА УПИСИВАЊЕ ЧЛАНОВА У ДРУШТВО.

Кад смо пре три четврти године склопили *„друштво за пољску привреду“*, имали смо ту цјел, да нашем, у пољској привреди занемареном н невештом јошт народу, делом и саветом у помоћ притечемо, те да би га на прави пут у газдовању извели, да и он већ једанпут својим радом онако себи привређује, као што из искуства знамо да се привредити може, те да и себи и отачеству своме од вајде буде.

Ми можемо рећи, да смо већ — колико се за то кратко време учинити дало — народу нашем бар у неким домаћим и пољско-привредним стварима показали како треба да ради, а да му рад користан буде, а у будуће ћемо то и више учинити моћи, ако

нас народ наш валано подпомагао буде. Ми смо то показивали путем листа нашега „*Тежака,*“ а и устменим саветима, ако нас је ко устмено запитао.

Друштво ово, које тако племенитој цјели тежи, треба сваки Србин, који себи и народу своме напредка жели, да подпомогне, а то ће учинити, ако се на лист „*Тежака*“ као орган друштвени предплати, и ако се као члан овом друштву придружи, где ће незнатним годишњим прилогом друштво ово подпомоћи, да се и друге цјели постићи могу, као: набављање и разпростирање бољи и кориснији пољско-привредни справа, усева итд.

Ко год намеру нашу добро схваћа, и у кога год право србско срце у прсима куца, тај ће сваки морати рећи: „У то друштво које најплеменитијој цјели — поболшању народнога стања — тежи, оћу и ја да ступим, оћу и ја код моје браће већ једном да видим красније ливаде и поља, пуније кошеве и бољу стоку, оћу и ја да видим брата мога у броју остали изображенији народа увршћена, пак ћемо онда обоје: он радом, а ја подпомагањем, цјел постигнувши, веселијим очима на небо погледати и рећи моћи: хвала ти господи на великом дару твом!

Овим дакле позивамо сваког Србина, да се на лист наш „*Тежака*“ предплати и да у друштво ово као члан ступи.

„*Тежак*“ излази сваког 10. и 25. у месецу на најмање *табак и по*, и увек са сликама. „*Тежак*“ ће и од сада учити народ у пољоделству, сточарству, свиларству, пчеларству, сточарској лекарији, пољско-привредним умјетностима и свему што у круг делања нашег спада.

Годишња је цена (од 1. новембра 1869. до 31. септембра 1870.):

у Србији . . . . . 40 гроша чар.
„ Аустрији . . . . . 4 фор. а. вр.

Члан пак овога друштва може бити или *утемељач* или *помагач*.

Члан *утемељач* може бити сваки онај, који на цјели друштвене положи једанпут за свагда 5, 10 или 20 дуката цесарски, и то на овај начин: 1.) Онај, који уложи 5 дуката, ужива оне користи, које и члан помагач; 2.) Ко уложи 10 дуката, ужива осим користи у 1. тачки, јошт и све списе осим листа, и 3) ко положи 20 дук., ужива ће поред оних користи у 1. и 2. тачки јошт и лист, као и сваки редован члан.

Члан *помагач* може бити сваки, који друштву на његове цјели даје годишње најмање 20 гроша чарш. или 2 фор. а. вр. За то ће он од друштва добити диплому, извештај годишње радње друштвене и семења од зелени за своју домаћу башту, или каквог другог усева. За прошлу годину није могло друштво члановима семење послати зато, што се је тек месеца маја конституисало, пак је доцкан било, него ће се наступајуће године и то надокнадити.

Сваки се може уписати на што хоће; оћели као члан утемељач, или помагач, или као предплатоик на „*Тежака*“. Предплата на „*Тежака*“ и уписна такса за члана помагача стаје свега годишње 60 гроша чарш. или 6 фор. а. вр.

Скупљачи, који, или пошаљу 20 чланова помагача, или 10 предплатника на „*Тежака*“, добивају „*Тежака*“ безплатно; а ко 10 чланова *помагача* пошље, тај у име награде постаје члан *помагач*.

Друштво моли све пријатеље народнога напредка, а нарочито гг. свештенике, учитеље, писаре, кметове, званичнике, трговце, занатлије и сваког Србина у опште, да ово саопште свима својим пријатељима и познаницима и да се подухвате уписивања чланова друштвених и предплатника за *„Тежака“*.

Устав друштва овога сваком ће се на захтевање безплатно послати.

Новци и сва писма шаљу се из Аустрије наплаћена, а из Србије не наплаћена.

„Друштву за пољску привреду
у Београд.“

У Београду 24. септембра 1869.

„Друштво за пољску привреду.“

ПОЗИВ

на први редовни главни збор „друштва за пољску привреду.“

Одбор друштва за пољску привреду, сходно §. 20. устава свог, закључио је у својој XI. седници држаној 31. августа ове године, да се

Први редовни главни збор држи на Петков дан, четрнаестог октобра ове године пре подне.

Овај збор држаће се у Београду, и то, по саизволењу општине овдашње, у дворани општинског суда.

Седница ће се отворити у 10 сати.

Зато подписано председништво, сходно §. 29. устава друштвеног, има част позвати сву гг. чланове, били они редовни, утемељачи или помагачи, као и све љубитеље народног напретка, да изволе у горе одређено време и место на овај први редовни збор доћи, гди ће се ови предмети на претрес и решење изнети:

1., Читаће се извештај о радњи друштва, која је настављена после држаног ванредног главног збора 11. маја ове године;

2., поднеће се рачун о приходу и расходу за текућу годину;

3., бираће се два контролора из помажућих чланова, који ће рачуне друштвене за ову и престојећу годину прегледати и о њима се изјаснити;

4., бираће се председник, благајник и одборници, који ће предстојеће године друштвеним пословима управљати;

5., предузеће се избор нових редовних и почастних чланова;

6., поднеће се на одобрење предрачун издатака друштвених за рачунску $18\frac{69}{70}$. годину;

7., имаће се решити: хоће ли се 1870. године држати **излог земаљских пољско-привредних производа**; и ако хоће, гди да се држи? и

8., поднеће се предлози од подружина или појединих чланова, ако би каквих било, који би у круг радње главног збора спадали.

У Београду 20. Септембра 1869.

Председник

М. Спасић с. р.

Секретар

др. Ђ. Радић с. р.

РАСПИС НАГРАДА.

„Друштво за пољску привреду,“ узимајући то у обзир, како по Србији сијасет *пшенице* јошт у крстинама пропада, а то из незнања наших сељака у обрађивању и поступању са *пшеницом*, и како се *шума* безразложно сатире а млада не подиже — расписује овим по закључку XI. одборске седнице, држане 31. августа т. г.

1. Награду за најбољу, и најразговетније написану књигу

О ПРОИЗВОЂЕЊУ НАЈБОЉЕ ПШЕНИЦЕ,

која ће околностима Србије и њеним потребама подпуно одговарати. — Ова књига има да се поглавито практичнога пута држи, узимајући у обзир садашње пољско-привредне околности разних крајева у Србији, и да покаже, како би се данашње незгоде, у произвођењу чисте пшенице, одклонити дале. — Награда је **50 дуката цес.**

Рок је 1. Март 1870.

2. Награду за једну такођер популарним стилом написану књигу

О ОДГАЈАЊУ И УПОТРЕБЛЕЊУ ШУМА

у Србији, обзирући се нарочито на данашње стање и отношаје. — Награда је **50 дуката цес.** *Рок је Петровдан 1870.*

Оба дела нека се до означеногa рока пошљу: *„Друштву за пољску привреду“* у *Београд.*

Ни једно припослато дело несме бити руком писчевом написано, и мора без имена писчевог са једним знаком обележено бити. Уз дело мора и једно, туђим печатом запечаћено писмо бити, на ком у место адресе исти онај знак да буде, који је и на делу, а у писму нека је име и презиме писчево разговетно написано.

Дело, које награду добије, остаје својина „друштва за пољску привреду“ и оно има власт да промене, што буде за нужно нашло променути, и то у тексту и облику, пак било то да писац сам учини, или други, који на то умољени буду.

Писма ће се само она отворити, на којима се исти знаци на досуђеним делима налазили буду, остала недосуђеним делима припадајућа ће се спалити, а дела на заквевање писцима натраг послати.

У Београду 31. Августа 1869.

Председник „друштва за пољску привреду“.

М. СПАСИЋ.

Секретар:

ДР. Ђ. РАДИЋ.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.

ПРЕТПЛАТУ на овај лист прима „Друштво за пољску привреду“ у Београду, а стаје:
од 1. Фебр. до 31. Окт. о. г.
За Србију . . . . . 30 гр. ч.
За аустријско-угарске земље . . . 3 ф. а. в.
заједно с поштарином.

ИЗДАЈЕ:
ДРУШТВО ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ
У БЕОГРАДУ.
УРЕЂУЈЕ: ДР. ЂОРЂЕ РАДИЋ.

За ОГЛАСЕ плаћа се уредништву од свако слова (писма): За први пут . 1 пара чарш.
После за сваки пут . . . . 1/2 паре „

Писма ваља адресовати: „Друштву за пољску привреду у Београду.“ — Писма из Србије примају се неплаћена, но из Аустрије само плаћена

10. и 25. сваког месеца издаје се по један овакав лист.

25. Октомбра, 1869. ГОДИНА I. Број 18.

САДРЖ. Календар за Новембер. — Чланови утемељачи „друштва за пољску привреду.“ — Радња друштвена. — Шта треба месеца новембра да радиш? — Енгласки гра. — Мала сувача за кућу. — Да познаш колико је коњу године. — Различности. — Пољско привредна књижевнос српска. — Позив на предплату. — Сваком на знање. —

КАЛЕНДАР ЗА МЕСЕЦ НОВЕМБЕР, 1869.

СЕДМИЧНИ ДАНИ			ДАН		ДАН		ДАН		ДАН	
1.	Субота	Кузман и Дамјан	8.	**Михаил арх.**	15.	Гурије, Сам. и Ав.	22.	Филим. и Арх.	29.	Парамон муч.
2.	**Недеља**	*Акинд и Пигаз.*	9.	*Онисифор и Пор.*	16.	*Матије ап. и ев.*	23.	*Амфилохије еп.*	30.	**Андреја Пр.**
3.	Понед.	Ђурђе (Ђурђиц).	10.	Ераст и Олим.	17.	Григорије нео. чд.	24.	Екатерина вел.		
4.	Уторник	Јанићије препод.	11.	Стеф. Деч. и Мина	18.	Платон и Ром.	25.	Климент папа р.		
5.	Среда	Галактијон муч.	12.	Јован мил. пат. ал.	19.	Авдије пророк.	26.	Алимпије столп.		
6.	Четвртак	Павло исповед.	13.	Јован златоуст.	20.	Григорије дек. пр.	27.	Јаков перс. влмч.		
7.	Петак	Лазар препод.	14.	Фил. покл. бож.	21.	**Вход Бог. (Вов.)**	28.	Стеф. нов. прем.		

Пун месец 7. у 8 с. 34 м. изјутра. — Последња четврт 14. у 7 с. 30 м. у вече. — Нов месец 21. у 11 с. 57 м. пре подне. — Прва четврт 29. у 2 сах. 6 м. по подне.

ЧЛАНОВИ УТЕМЕЉАЧИ „ДРУШТВА ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ.“

3. Господин **Миливоје П. Блазнавац**, намесник књажеског достојанства.

4. Господин **Панта Јовановић**, министар финанције.

Радња друштвена.

Записник XIV. седнице одбора „друштва за пољску привреду“ држане у Београду 9. октобра 1869. под председавањем друштвеног председника *М. Спасића.*

Присутни чланови: г.г. *Фр. Вшетечка, Крста Петровић, Сергије Станковић, др. Ј. Панчић, Арса Ристић, К. Црногорац и др. Радић секретар.*

Бр. 64.

Г. министар финанције јавља друштву, да је на оној правителственој кући, која је уступљена за смештај друштва овога, се оправљено, и да друштво може у њој радити.

Узима се на знање с' тим, да секретар друштва прими од исте куће кључеве и друштвене ствари у њој смести.

Бр. 65.

Г. министар финанције јавља, да га је заведење економско у Топчидеру известило, да има при себи 160 ока беле крупне ражи, коју је блаженопочивши кнез Михајло дао реченом заводу на разплођење, и позива у исто доба друштво, да му изјави своје мишлење, како би се ово семе по народу могло разтурити, т. ј. коме и колико треба од истог послати и с' каквим упутством, пак ће се од стране министарства финанције то извршити, почем друштво нема својих органа, преко којих би то учинити могло.

Закључује се, да се назначе и изберу из списка чланова друштвени неколико чланова, којима ће се покушаја ради послати ова раж у разним окружијама, ал' да ови онда од те код њи произведене ражи неку количину друштву овоме на углед пошљу.

Бр. 66.

Г. министар финанције шаље 3 разна дела о одгајању свилене бубе с' препоруком, да му своје мишлење о истима поднесе, изложивши ваљаност сваког дела на по се, и које би најбоље било, да се народу, са свиларством занимајућим се, препоручи.

Сва три дела дају се на преглед члану одбора г. К. Црногорцу и секретару дру Радићу, да своје мишлење о њима даду, а уједно да узму у обзир и новије дело покојнога Косте Поповића.

Бр. 67.

Г. председник подноси од њега склопљен предрачун, који би се имао главноме збору на одобрење поднети.

Одбор овај предрачун одобрава, да се може главноме збору поднети.

Закључено и подписано.

Записник

XV. седнице одбора „друштва за пољску привреду“ држане у Београду 12. октобра 1869. под председавањем друштвеног председника г. *М. Спасића.*

Присутни чланови; гг. *др. Ј. Панчић, Крста Петровић, Фр. Вшетечка, Сергије Станковић, М. Миловук, Коста Црногорац, Арса Ристић и др. Радић секретар.*

Бр. 68.

Секретар друштва др. Радић чита извештај о друштвеној радњи од 8. маја до 14. октобра о. г. који ће се главном збору поднети.

Одобрава се.

Бр. 69.

На захтевање г. К. Црногорца, да му се чланци његови у бр. 11.—15. „Тежака“ штампани о „Челарству“, као целокупно дело оцене и награде,

решава се, да се зактевању његовом не може због тога задоста учинити, што није пре, но што су чланци јавности предати, према пословнику тачки 9. и 10. услове испунио.

Бр. 70.

Г. Коста Црногорац, доцније дошавши и за горњи закључак незнајући, подноси друштву жалбу, што му се није на његову писмену молбу у којој је молио, да му се у прошлом броју наведени чланци о „челарству“ оцене и награде, писмено одговорило.

Решено је да се са одговором до подпуније седнице причека.

Записник

првог редовног главног збора „друштва за пољску привреду“, држаног у Београду 14. октобра 1869. под председавањем друштвеног председника *М. Спасића*, у присуству наместника

књажеског достојанства господина *Јована Гавриловића*, председника државнога савета г. *Јов. Мариновића*, министра финанције г. *П. Јовановића*, министра просвете и црквени дела г. *Дим. Матића* и многи други одабрани гостију, између који и г. Орест Медо Пуцић, познати књижевник из Дубровника.

Бр. 1.

У 10 ½ сати пре подне поздрави и отвори кратком беседом г. председник „друштва" главни збор и позове секретара да прочита извештај о радњи друштвеној од 8. маја до 14. октобра о. г.

Извештај је овај од стране присутни са највећом пажњом саслушан. Исто тако и извештај подружине шабачке, који је доцније приспео, те се није оводруштвеном извештају прикључити могао.

Бр. 2.

Пошто је секретар оба извештаја прочитао, позове г. председник — по дневноме реду — главни збор, да изабере два контролора, који ће рачуне друштвене прегледати, и на његов предлог буду изабрани гг. *Наум А. Николић* овд. трговац и *К. Лекић* рачуноиспитатељ у министарству финанције; обојица чланови овога друштва.

Бр. 3.

Господ. председник вели да је на дневноме реду избор председника, благајника и одборника, и позива главни збор да себи речене частнике избере.

Но пре но што се је к' правом избору приступило, узме реч г. председ. савета *Ј. Мариновић* и разјасњава, да би по друштво врло корисно било, јер је јошт млађано, да се досадашња лица, која су с' друштвом руковала и тако лепа успјеха за ово кратко време показала, и даље на својим местима остану и с' друштвом рукују, почем су им околности сада у почетку много познатије, но што би новима частницима биле и понавља свој предлог, да се бар јошт за годину дана ова лица задрже, која су до сада била. У том је смислу говорио и државни саветник г. *др. Ј. Шафарик.*

И тако буде једногласно умољен досадашњи председник г. *М. Спасић* да се и даље председништва прими, јер је њему цео течај ствари најбоље познат. Обећавајући збору, да ће и даље у корист народнога и земаљскога напредка свесрдно радити, прими се г. *Мил. Спасић* и даље једногласнога избора за председника.

На предлог г. председника буде за благајника једногласно изабран г. *Сергије Станковић,* чиновн. у министарству финанције, који се, захваљујући збору на поверењу, избора тога примио.

Даље је једногласно решено, да одборници досадашњи и даље за годину дана остану, који су избор овај драговољно и примили.

Бр. 3.

Да би друштво ово у свакој пољско-привредној струци што више напредовало и умну снагу увећало, изабрало је себи једногласно за **редовне** чланове следећу господу: *Јулијана Клерића* рудара, *Владим. Јакшића* начал. статистичног оделења у мин. унутр. дела, *Алексу Ђурића* секретара у мин. финанције, *Алексу Спасића* чиновника у управи фондова, *Милосава Миловановића* чиновника у минист. финан. *Адама Богосављевића* економа из В. Копривнице окр. крајинског, *Јов. Ристића* началника у мин грађевина, *Мих. Рашковића* проф. вел. школе, *Емил. Јосимовић* проф. вел. школе, *Николу Димовића* економа, *Косту Јовановића* начал. у минист. унутрашњи дела, *Петра Зоричића* уредника „Gospodarskog lista" у Загребу, *Стевана Поповића* проф. велике школе.

Бр. 4.

Уважавајући сваког, који је на пољу развитка пољско-привредног умно ил' практично радио, изабрало је друштво ово, у сљед стечени заслуга за напредак пољске привреде, на основу §. 8. друштвеног устава сљедећу господу за своје **почастне** чланове: *Ант. Њемеца* практичног економа, мајора *Мишу Анастасијевића, Атанасију Бајића* варадијског, *Петра Пеачевића* спахију румског, *Атанасију Николића* помоћника постојавше попеч. ин. д. у пензији, *Павла Бибића* пароха меленачког, *дра Богосава Шулека* из Загреба, *Драгутина Ламбла* управитеља земљодјел. и шумарске школе у Крижевцу у Хрватској, *Јов. Ламбла* профес.

земљодјелства на политехници у Прагу и уредника „Новица“ у Љубљани.

Бр. 5.

Од г. председника састављен, и од одбора поднешен предрачун за идућу годину, буде без измене примљен.

Бр. 6.

Г. председник предлаже, да се по дневноме реду збор посаветује и изјасни оће-ли се идуће 1870. године излог пољско-привредни производа држати, и ако ће, да опредјели место, где да се држи.

Г. *Ј. Мариновић* предс. држ. савета је тог мишлења да се на сваки начин такав излог држи и уверава главни збор, да ће тај излог веће ползе по народ наш имати, него све књиге, јер ће ту имати сваки сељак прилике видити новије справе за орање и дрљање њива, за жетву, за вршење и т. д. како раде, те ће се уверити да су много боље и корисније од данашњи његови справа, пак ће и сам увидити, да му је већ приспело крајње време, да своје неваљале справе с' бољима замене и обраћа пажњу одбора, који буде програм за излог тај спремао, да на све околности при састављању тога програма добро пази, јер ће од тога првога излога зависити и сви следећи. У томе га подпомаже и г. *др. Ј. Шафарик*, — на које збор закључи, да се држи излог земаљски пољско-привредни производа у првој половини месеца септембра 1870. године сада у Топчидеру, а сваки следећи да се по околностима у другим местима по Србији држи; да се одбор састави који ће програм за тај излог саставити и да се програм тај бољег претреса ради у јавним листовима предходно штампа.

Бр. 7.

За одостоверење овога записника и предрачуна за 1870. г. буду изабрани гг. др. Ј. Шафарик, Јов. Драгашевић и Ант. Крагујевић.

Закључено и подписано.

ПРЕДСЕДНИК:

М. Спасић, с. р.

СЕКРЕТАР:

др. Ђорђе Радић, с. р.

ОДОСТОВЕРАВАЈУЋИ ЧЛАНОВИ:

др. Ј. Шафарик, с. р.

Драгашевић, с. р.

А. Крагујевић, с. р.

Записник

XVI. седнице одбора „друштва за пољску привреду“ држане у Београду 19. октобра т. г. под председавањем друштвеног председника *М. Спасића.*

Присутни чланови: гг. *Арса Ристић*, *Крста Петровић, Сергије Станковић*, *М. Миловук и др. Радић* секретар.

Бр. 70.

Прочитано је писмо пољско-привредне подружине шабачке од 9. октобра бр. 18., у ком друштву јавља да је закључила:

1. да је зато, да се излог земаљски пољско привредни производа држи године 1870.,

2. да се тај излог држи у Крагујевцу, или ако не тамо, а оно у Београду или Шабцу,

3. да се умоли г. министар финанције да изволи преко власти објаснити народу важност таковога излога, и да одобри, да могу општине из своји каса издати неку суму новаца излагачима, ако би ови, за подмиривање проузроковани им трошкова, заштели;

4. да друштво набави неколико добри плугова и да пошље подружини, да их ова по народу разтури, јер то народ шабачког округа жели;

5. да се бољег и савршенијег предива ради набави неколико добри преслица, да се нашим сељанкама да, како би ове лакше и боље прести могле, и

6. да се „Тежак“ сваке недеље издаје.

Што се 1. и 2. тачке тиче, то је већ главни збор одредио.

На изјављену жељу у тачки 3. решава се, да одбор, који буде програм за излог састављао, при састављању истога програма и ову жељу шабачке подружине у виду има.

к' 4. тачки: почем је задатак друштва овога, да разне справе земљодјелске по народу разпростире то закључује, да жељи шабачке подружине задоста учини и набави одма за њен рачун следеће плугове:

за брдовите њиве 4 комада,
„ тешке земље 8 „
„ лакше „ 8 „
са дрвеним колечкама.

Што се пак преслица тиче, то да друштво умоли подружину, да пошље друштву овоме

једну преслицу на углед, од оних, што их подружина у своме писму спомиње, те да се види каквог је састава, како би се даљи нужни кораци учинити могли; а што се

„Тежака“ тиче, то садашње околности још не допуштају, да чешће излази.

Бр. 71.

Г. председник јавља, да се министар финанције г. *Панта Јовановић* записао у друштво ово за члана *утемељача* са 20 дуката цесарски.

Примљено са особитом хвалом.

Бр. 72.

Подружина шабачка шаље рачун за годину 1869. под 6. октомбром о. г. бр. 15., који се друштвеном благајнику даје на употребу. Но почем се из тога рачуна види, да има на дугу 2415 гроша,

то се решава, да се подружина умоли, да што пре тај дуг покупи, како би се рачун за ову годину што пре разчистити могао.

Прочитано и подписано.

Шта треба месеца новембра да радиш?

Што ниси од озимице могао да посејеш до сада, пожури се да посејеш. Како сејитбу свршиш, одма ори за пролетње усеве; угар можеш преорати, докле год мразеви не наступе.

За пролетње усеве намењене њиве можеш још до зиме гнојити. При гнојењу се мораш ових правила придржавати: ђубре губи много од своје снаге испарењем; зато треба сваки газда своје ђубре, које му у авлији на гомили лежи, од времена до времена сувом земљом, лишћем ил' сламом да покрива, те да не губи снагу. Врло је добро кад се стоки преко дана и преко ноћи слама простире, која сву снагу у себе упије и неда да гној изветри; отуда се лако закључити може, како оно ђубре ослаби и изветри, које се дуго у гомилама на њиви остави и киши и сунцу изложи. Ако оћеш ђубре на њиву да изнесеш, а неможеш одма да га заореш, а ти га немој по њиви разпростирати сад, него га извези на њиву и сложи у крај њиве у једну велику гомилу и покри са земљом. Кад узимаш времена да ореш, а ти један дан пре изађи на њиву, разастри ђубре по њој и одма га сутра дан заори; тај ће ти посао од вајде бити и имаћеш од гноја хасне, а другчије, кад га оставиш да ветри и да га киша спира — никакве вајде од њега имати нећеш.

Нарочито ону њиву сад подгној, на којој ћеш на пролеће кукуруз сејати.

Гној ваља једнако по њиви разастрети. Само код брдовити и стрмени њива треба горњи део већма нагнојити, јер киша га на доле спира.

Ђубре — гној — никад дубље од 2—4 палца заорати не треба, јер киша и тако многе честице на доле однесе, пак онда неби у горњем слоју земље ни мало хранећи честица остало. У лакшој песковитој земљи можеш га мало дубље заорати.

Ово је речено за *зрело* изгорело ђубре; а *пресно* ђубре несмеш одма заорати, јер ће усеву више шкодити, но што би му помогло, пресно ђубре треба оставити да најпре сазре, изгоре.

Где ти је земља неједнака, јамураста, тамо гледај пак јаме изравнај док се није земља смрзла, јер онда неможеш ништа радити, а сад је за то најбоље време.

Док је време и земља сува, поправљај путове и стазе. У долинама испод гора, камо вода шљунак и камење са висина спира, треба то скотрљано камење и шљунак сад покупити, да њива чиста остане.

Где су њиве подводне и где се вода с' пролећа обично задржава, треба направити неколико јарчића преко и издуж, да се с' пролећа у њи вода сливати може и да се

земља што пре осуши, те да се одма како се лепи дани укажу обрађивати може.

Стоку треба сад под заклон увести, да не стоји на ладном, влажном и мочарном времену без крова и заклона. Како треба да ју преко зиме раниш, казао сам ти у прошломе броју.

Нерасте пусти по други пут међ крмаче, да би се с' пролећа опрасиле.

Свиње се *гоје*, а гуске кљукају. За гојење је у опште нужно, да је н. пр. свинче, ил' ма које друго за гојење опредјелено марвинче здраво, да је на миру и да му се добра, чиста и здрава рана даје. Што је ужи свињац, тим ће се свиња пре и боље угојити.

Зима слаби. Стока мора дакле имати довољно ране, да се поред ранења и греје. Зато треба да су оне стаје топле, где се стока гоји; а стока ће сама својим испарењем стају угрејати, ако је ова по величини стоке могуће малена. Ал' зато опет треба да је у стајама и свежа ваздуха, да се марва не поболе. Да ти гојећа се стока боље једе, подај јој с' раном и соли.

У *башти* ваља леје прекопавати и тај посао до мразева свршити.

Последњи расад зимске *салате* треба сад расадити.

Петрожељ и спанаћ треба сламом покрити кад јача зима наступи.

У *воћњаку* треба дивјаке у растило, а каламе у башти на своје стално место усадити. У пригревку, где сунце и зими допире, можеш грашак посејати. Покупљено семе и коштице од разнога воћа можеш сад јошт сејати.

Ђубре треба по лејама разносити; ако је зрело, закопај га одма, а ако јошт ниј: изтруло, онда га остави да изтруне најпре, јер пресно ђубре зељу шкоди.

Дебла воћака обгради трњем ил' увиј сламом, да ти зецеви квара не учине. Суве гране сеци и разчишћавај.

Кошнице не треба рано у *тавник* уносити, него кад се добро зазими, јер ако ји рано унесеш, а буде лепа и дуга јесен, у тавнику много пресада а на пољу време топло, а после такођер, где их је много, топлоте чине, онда наваљују на поље и многа пчела се изгуби.

Уношење кошница у тавник треба да буде ујутру рано или с' вечера доцне. Њи треба полагано од земље подићи и управо устма доле окренутим тихо носити, да пчеле чисто и неосети да је носиш.

Кад је овде реч о *тавнику*, казаћу ти драги пријатељу у идућем броју, како треба тај тавник да саградиш.

Енглески гра.

Године 1866. дам донети од једног енглеског баштована много хваљени гра „Laxton prolific early longpod“ да покушам, дали ће и у нашем пределу онако успјевати и онакав у зрну и роду бити, као што га стране баштованске новине хвалише. Поменуте године сам га у мањој колицини сејао. Добивено семе посејем сво год. 1868. и могу ти, драги мој читаоче, о њему ово рећи:

Он расте 4—5 стопа високо, рађа врло обиљато; зрно му је врло крупно, лепе жућкасто-румене боје, а кува се брзо и мекано. Укус му је врло добар, а лоза се за ранење стоке употребити може.

Овај гра воле топлу, дакле кречовиту земљу и у њој најбоље успјева, а и неће у таковој земљи да се измете. Сејао сам ја ову врсту гра и у иловачи и у пескуљи, ал' је у тима земљама и слабије рађао и ситнијег зрна био.

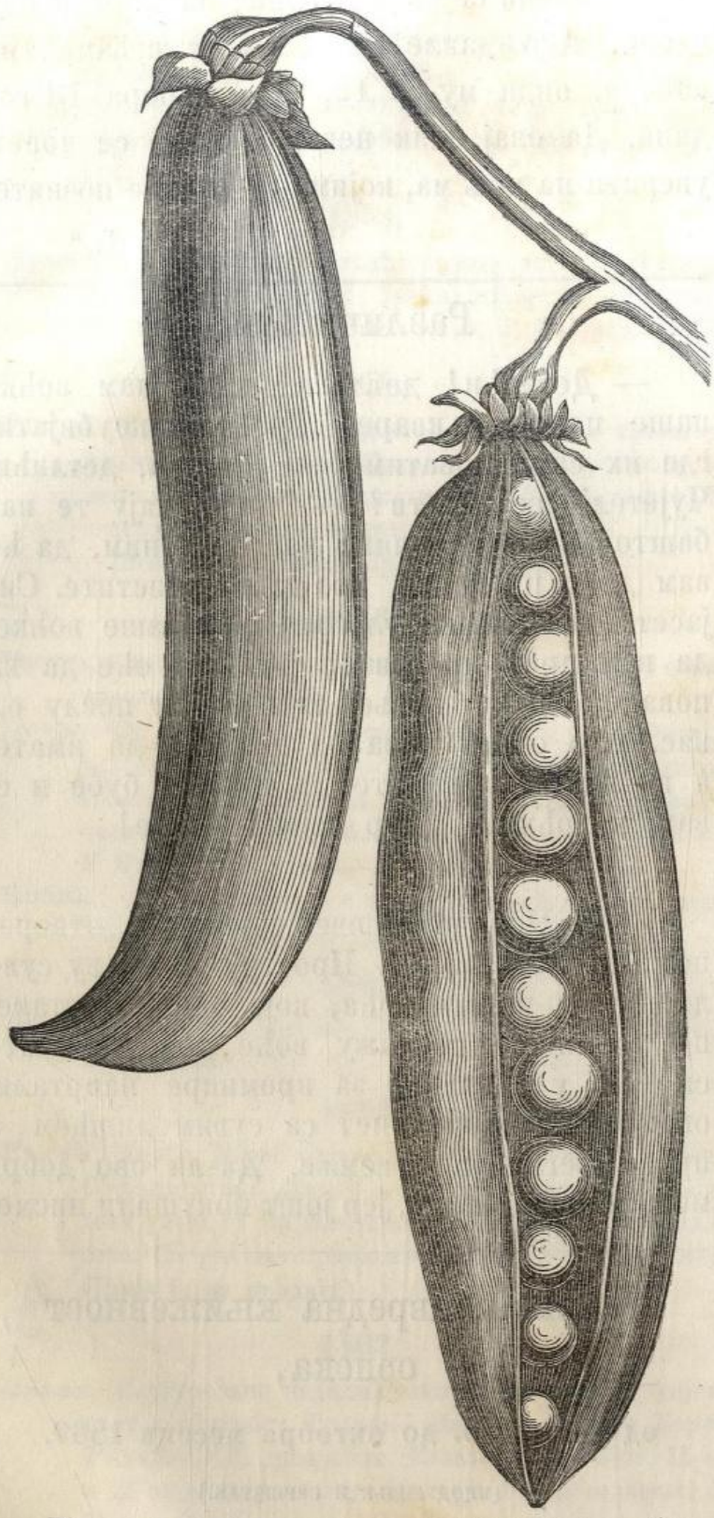

У пескуљу и иловачу можеш само обичније врсте сејати, а боље никако, јер се недобије оно што се жели, него од краснога семена којешта се изметне. И то ти јошт кажем, да у оној земљи добро рађа, где је здравица пропустљива, јер где влага неможе на доле, него се горе задржава, тамо ће слабе робе бити од посејанога, ма и најбољега и најздравијега зрна.

Што је земља топлија, тим пре никне, брже напредује и боље је од своји непријатеља сачуван.

Болест, од које гра у опште трпи, то је *пикац*. Он долази као и код другог усева од нагле промене времена, а нарочито у влажним годинама. Овај се пикац, од *пикца* на другим усевима у толико разликује, што се овај на грашку у малим гомилицама налази. — Једино је сретство против *пикца*, гра раније посејати.

Највећи су му пак непријатељи *врабци* — против њи друга лека нема, него ји страшилама плашити.

Недозрео гној нетрпи овај, као и сваки други гра; леја, на коју ћеш га посејати; мора само изгорелим гнојем нагнојена бити; од недозрела гноја полеже и труне, јер више у лозу тера, но што зрно развија.

И поред целог овог мог говора незнаш ни колика му је мауна, ни како му је зрно; зато ево ти овде верна слика, која ти показује једну целу и једну раздвојену мауну; у раздвојеној видиш и крупноћу зрна.

Мала сувача за кућу.

Оваке мале сувачe могу се сваком препоручити, јер су спретне, да се могу у сваку собу метнути и наместити и кад год шта треба, може се на њој млети. — Један човек може прилично н. пр. пшенице или ку-

куруза самлети ил' прекрупити, много финије него на обичним великим сувачама. Осим пшенице, кукуруза и другога зрна, може се на њој млети сочиво, пасуљ (који би се у цело хрђаво кувао), и жрнати со.

Стаје 35 до 80 форинти; како је која склопљена.

Да познаш колико је коњу година.

Као што обично код животиња, а нарочито код марве, познају се године и код коња по зубима.

Коњ има 40 зуби: 12 предњи или секутића, 4 очњака (кобила их обично нема,) и 24 кутњака. Избацивањем секутића познаћеш коњу године. Преко две године задржи ждребе јоште своје прве (млечие) зубе. Треће године избаци најпре у доњој чељусти (вилици) средња два секутића, и на њиово место дођу нови жућкасти, озго нешто мало шупљи. Ова је шупљина црна, и зове се *језгра*. Четврте године избаци следећа два секутића до њи. Шупљина најпре нарасла секутића се већ нешто мало изравнала, те је из мрке на бледу маст ударила. Пете године измене последња два секутића. Онако по реду као што су нарасла, изгубе сва три пара средњих зубова своје белеге, т. ј. седме године нестане језгре код средњега, осме године код првога до њи, а девете код последњи секутића.

Некоји коњи почињу касније замењивати зубе; такови су најчвршћи и живе најдуже.

Како коњи десету годину пређу, није лако године им сазнати; толико се само за извесно зна, да је онај коњ свакојако стар, који има ружне, дугачке и десана (зубног меса) лишене зубе.

Неки коњозналац пронашао је ипак знак, како се и после девете године старост коња сигурно познати може. — После девете године, начини се сваке године на *већама* нов набор. Ако дакле има коњ на већама три набора, онда му је 12, са 4 набора 13 година. Да овај знак невара, може се човек уверити на коњ'ма, којима су године познате.

„G. L.“

Различности.

— Детлићи! детлићи! како нам воћке наше цепају и кваре! Треба ји поубијати, где их само доватимо! — Да, да, детлићи! Чујетел' их лупати? — Они лупају те вас баштоване зову и чине вас опрезним, да ће вам дрво пропасти, ако га не очистите. Сијасет буба и црви улегоше се у ваше воћке, да вам дрва прогризу; детлићи оће да их поваде, јер су приљежнији у том послу од вас. Ако оћете мира од детлића да имате, а ви их убијајте, те да црви и бубе и с' вашим воћкама „мир всјем“ учине!

— У Немачкој почеше воће на отвореном пољу остављати. Простру на земљу суво лишће од истога воћа, које оће да оставе, на то лишће послажу воће, као оно што смо ми у прошлом за кромпире нацртали; ово воће покрију опет са сувим лишћем, а преко њега наспу земље. Да-ли ово добро може бити, незнамо, јер јошт покушали нисмо.

Пољско-привредна књижевност српска,

од год. 1783. до октобра месеца 1869.

(продужење и свршетак.)

1847.

Николић, *Атанасије*. „Чича-Срећков лист. Излазио 3 године.

Ђурчинъ *Максимиліанъ*. Старый пчеларъ или кратко руководство къ цѣли-сходномъ-практическомъ пчеловодству у плетенымъ кошньицама, основано на више одъ 25-то годишнѣмъ прилѣжномъ вниманію и собственомъ искуству, сочиніо ползе ради свію любителя пчеловодства — — — а издао на користь пензіоналногъ заведенія за сербске и влашке народнѣ Учителѣ у Банатской граници, *Јованъ Пантелићъ*, народны школа Директоръ. У Новом Саду.

1853.

Натошевић, *Ђорђе др.* Нега краве и найвећи добитакъ одъ нѣ. У Новом Саду. 1853.

Николић, *Атанасије.* Землѣдѣлско газдинство. Часть прва. Ратарство за србскогъ землѣдѣлца. У Београду. 1853.

1854.

Николић. *Атанасије.* Землѣдѣлско газдинств. Часть друга: продужење прве части; трећа: воћарство са шумарствомъ; четврта: скотоводство. У Београду. 1854.

1855.

Ратар. Новине за господарство, радиност и трговину. Уређує и издає Дим. Петровићъ ред. професор на великой гимназии у Карловци. Год. I. Излазе уредно свакогъ другогъ четвртка.

Почеле су излазити Јула 1855. год.

1856.

Ратар. Као и горе, са разликом, што је ове године сваке недеље излазио.

Петровић, *Димитрије.* Барона Л. од Бабо, польодѣлство разделѣно на своє месечне раде. Књига за праксисъ польскогъ господарства. Съ єдномъ литографираномъ табломъ и єдномъ таблицомъ. Съ немачкога превео. У Новом Саду. 1856.

Чобић, *Д.* Домоводство и радиностъ или девето дело моє. С' I ксилограф. приликом. У Земуну. 1856.

1860.

Ђорђевић, *Филип. Пчелар.* У Новом Саду. 1860. Стаје 20 новчића.

1861.

Радић, *Ђорђе.* Плугъ одъ постанка нѣговогъ до данасъ. С' додаткомъ: „Зашто се код нас слабо новии плугови уводе?“ За землѣдѣлце и любителѣ землѣдѣлства. Са три литографисане табле. У Новом Саду. (Нема је на продаји.)

1862.

Сељак. Илустровани недељни лист за економију, умјетност и обртност. Година I. Издаје и уређује *Ђорђв Радић.* Са 21 дрворезом. Излази сваког 5-ог, 15-ог и 25-ог дана у месецу. Цена је 4 фор. годишње. У Новом Саду.

1863.

Сељак. Недељни лист за кућу, поље и башту. Излази сваког четвртка. Година II. Издаје и уређује *Ђорђе Радић.* Са 17 дрвореза и 2 бојадисане табле. 4 фор. годишње. У Новом Саду.

1864.

Сељак Недељни лист за кућу поље и башту. Излази сваког другог понедељника. Година III. Издаје и уређује *Ђорђе Радић.* Са 28 дрвореза и литограф. сликом. 4 фор. годишње. У Новом Саду.

Поповић, *Коста.* Поука о подизању бели дудова и неговању свилени буба. Са сликама. Ово је дело награђено из фонда Илије М. Коларца. У Београду 1864.

Радић *Ђорђе.* Економско-кућевна библиотека, за народ србски написао. 3 свезке. У Новом Саду.

1865.

Сељак. Недељни лист за кућу, поље и башту. Излази сваког понедељника. Година IV. Издаје и уређује *Ђорђе Радић.* Са 15 дрвореза. 4 фор. годишње. У Н. Саду.

1866.

Сељак. Недељни лист за кућу поље и башту. Излази сваког понедељника. Година V. Издаје и уређује *Ђорђе Радић.* Са 12 дрвореза. 4 фор. годишње. У Н. Саду.

1867.

Сељак Недељни лист за поље, кућу, башту, умјетност и обртност. Излази сваког понедељника. Година VI. Издаје и уређује *др. Ђорђе Радић.* Са 16 дрвореза. 5 фор. годишње. У Новом Саду.

Радић *Ђорђе др.* Воћа при газдовању србском народу написао. Са 34 дрвореза, 1 црном и 2 бојадисаним таблама. Ово је дело награђено од „Матице Српске“ са 200 форинти. У Новом Саду. 1867.

1868.

Сељак. Илустровани недељни лист за целокупну економију, умјетнност и обртност. Излази сваког понедељника Година VII. Издаје и уређује *др. Ђорђе Радић.* Са дрворезима. 5 фор. годишње. У Н. Саду.

Задруга. Лист за пољску привреду. Излази два пута у месецу. Год. I. Издаје и уређује *Љуб. Каљевић.* Излазила само по године. У Београду.

Радић, *Ђорђе др.* Памук, његов ботанички и економски значај и његова цела нега. Са дрворезима и памучним тканинама. У Новом Саду 1868. 40 нов. или 4 гроша чарш.

1869.

Сељак. Илустровани орган за целокупну економију и њене умјетности. Год. VIII. Издаје и уређује *др. Ђорђв Радић.* Излази у месечним свезкама. Са дрворезима и бојадисаним сликама. Изишло је само 6 свезака, пак је онда престао излазити.

Тежак. Илустровани лист за пољску привреду. Излази 10. и 25. у месецу. Издаје га „друштво за пољску привреду“ а уређивао га испрва *М. Миловук*, а доцније *др. Ђорђе Радић.* Са илустрацијама. 4 фор. или 40 гроша годишње. Год. I.

Радић, *Ђорђе др.* Домаћи живинарски лекар. Са дрворезима. Стоји 5 гроша или 50 нов. Излази сад у другом издању.

Панић, *Никола.* Баштован и воћарство, прештампано дело *Бибићево:* Башчованъ, које је 1846. изишло. — У Београду. 1869. Стаје 6 гр. чарш.

ПОЗИВ

НА ПРЕДПЛАТУ НА ИЛУСТОВАНИ ЛИСТ ЗА ПОЉСКУ ПРИВРЕДУ

„ТЕЖАКА“

И НА УПИСИВАЊЕ ЧЛАНОВА У ДРУШТВО.

Кад смо пре три четврти године склопили *„друштво за пољску привреду“*, имали смо ту цјел, да нашем, у пољској привреди занемареном н невештом јошт народу, делом и саветом у помоћ притечемо, те да би га на прави пут у газдовању извели, да и он већ једанпут својим радом онако себи привређује, као што из искуства знамо да се привредити може, те да и себи и отачеству своме од вајде буде.

Ми можемо рећи, да смо већ — колико се за то кратко време учинити дало — народу нашем бар у неким домаћим и пољско-привредним стварима показали како треба да ради, а да му рад користан буде, а у будуће ћемо то и више учинити моћи, ако нас народ наш ваљано подпомагао буде. Ми смо то показивали путем листа нашега *„Тежака,“* а и устменим саветима, ако нас је ко устмено запитао.

Друштво ово, које тако племенитој цјели тежи, треба сваки Србин, који себи и народу своме напредка жели, да подпомогне, а то ће учинити, ако се на лист *„Тежака“* као орган друштвени предплати, и ако се као члан овом друштву придружи, где ће незнатним годишњим прилогом друштво ово подпомоћи, да се и друге цјели постићи могу, као: набављање и разпростирање бољи и кориснији пољско-привредни справа, усева итд.

Ко год намеру нашу добро схваћа, и у кога год право србско срце у прсима куца, тај ће сваки морати рећи: „У то друштво које најплеменитијој цјели — поболшању народнога стања — тежи, оћу и ја да ступим, оћу и ја код моје браће већ једном да видим красније ливаде и поља, пуније кошеве и бољу стоку, оћу и ја да видим брата мога у броју остали изображенији народа увршћена, пак ћемо онда обоје: он радом, а ја подпомагањем, цјел постигнувши, веселијим очима на небо погледати и рећи моћи: хвала ти господи на великом дару твом!

Овим дакле позивамо сваког Србина, да се на лист наш *„Тежака“* предплати и да у друштво ово као члан ступи.

„Тежак“ излази сваког 10. и 25. у месецу на најмање *табак и по*, и увек са сликама. *„Тежак“* ће и од сада учити народ у пољоделству, сточарству, свиларству, пчеларству, сточарској лекарији, пољско-привредним умјетностима и свему што у круг делања нашег спада.

Годишња је цена (од 1. новембра 1869. до 31. октобра 1870.):

у Србији . . . . . 40 гроша чар.
„ Аустрији . . . . . 4 фор. а. вр.

Члан пак овога друштва може бити или *утемељач* или *помагач.*

Члан *утемељач* може бити сваки онај, који на цјели друштвене положи једанпут за свагда 5, 10 или 20 дуката цесарски, и то на овај начин: 1.) Онај, који уложи 5 дуката, ужива оне користи, које и члан помагач; 2.) Ко уложи 10 дуката, ужива осим користи у 1. тачки, јошт и све списе осим листа, и 3) ко положи 20 дук., ужива ће поред оних користи у 1. и 2. тачки јошт и лист, као и сваки редован члан.

Члан *помагач* може бити сваки, који друштву на његове цјели даје годишње најмање 20 гроша чарш. или 2 фор. а. вр. За то ће он од друштва добити диплому, извештај годишње радње друштвене и семења од зелени за своју домаћу башту, или каквог другог усева. За прошлу годину није могло друштво члановима семење послати зато, што се је тек месеца маја конституисало, пак је доцкан било, него ће се наступајуће године и то надокнадити.

Сваки се може уписати на што хоће; оћели као члан утемељач, или помагач, или као предплатоик на *„Тежака“*. Предплата на *„Тежака“* и уписна такса за члана помагача стаје свега годишње 60 гроша чарш. или 6 фор. а. вр.

Скупљачи, који, или пошаљу 20 чланова помагача, или 10 предплатника на *„Тежака“*, добивају *„Тежака“* безплатно; а ко 10 чланова *помагача* пошље, тај у име награде постаје члан *помагач.*

Друштво моли све пријатеље народнога напредка, а нарочито гг. свештенике, учитеље, писаре, кметове, званичнике, трговце, занатлије и сваког Србина у опште, да ово саопште свима својим пријатељима и познаницима и да се подухвате уписивања чланова друштвених и предплатника за „Тежака“.

Устав друштва овога сваком ће се на захтевање безплатно послати.

Новци и сва писма шаљу се из Аустрије наплаћена, а из Србије не наплаћена.

„Друштву за пољску привреду

у Београд.“

У Београду 24. септембра 1869.

„Друштво за пољску привреду.“

НА ЗНАЊЕ.

Да би у отачбини нашој што више и што бољи пољско-привредни справа било, друштво ће ово **сваком**, свом члану такове справе набавити по најјефтинијој цени, а при том справе **најбоље.** Све справе, које се преко друштва набављале буду, долазе од

дотични најбољи мајстора најпре друштву овоме у Београд, овде их секретар друштвени прегледа дали су добре, и онда их одма ономе шаље којих је наручио.

За сада највише питају за *плугове*. Да би дакле ваљани само плугови у земљу нашу долазили, друштво ће их сваком по следећу цену набављати;

Плуг за *дубоко орање*, који много снаге зактева, за 360 гроша чарш. са колечкама заједно, очеличеним раоником и црталом.

Плуг за *тешку збијену* земљу, за такођер повећу снагу за 330 грош. чар. са колечкама заједно.

Плуг за *лакшу*, мање збијену земљу, са очеличеним раоником и црталом за 300 гр. чарш., са колечкама заједно.

Плуг за *лаку*, трошну земљу, са очеличеним раоником и црталом, са колечкама заједно, за 290 гр. чарш.

Плуг за *брдовите* и стрмените њиве, са очеличеним раоником и црталом за 270 гр. чар., са колечкама заједно.

На плугове који се преко друштва овога набављају, *неплаћају ђумрука*.

Свака наручбина нека се управи на секретара „друштва за пољску привреду“ **дра Ђорђа Радића у Београду.**

Подвозни трошкови износе по плугу од прилике 6—10 гроша чарш.

☞ Ово је последњи број, за текућу рачунску годину, и с' њиме шаљемо садржај и насловни лист. Овом приликом молимо господу предбројнике, да изволе што скорије предплату за идућу 1869-70. годину поновити, како би им се лист без престанка слати могао. Исто тако позивамо свакога да нам јави ко нема подпуне бројеве, да им их попунимо, те да могу целокупног „Тежака“ у књигу свезати.

Ко жели и на даље остати чланом **помагачем** или се, који није био, за таковог уписати, нека се друштву **одма** пријави, како би му се наскоро диплома друштвена послати могла, која ће ових дана готова бити и која се, сасвим по нашим околностима удешена, у Бечу прави, и како би друштво за времена знало за колико чланова семена да наручи.

У Београду прима предплату уредништво (у кући г. Станимировића, на великим басамацима) и књижара В. Валожића.

У Београду 24. октобра 1869.

„Друштво за пољску привреду.“

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
М. Бр. 8568.

САДРЖИНА

ТЕЖАКА

ОД

1869 ДО ЗАКЉУЧНО 1894 ГОДИНЕ

УРЕДИО

Благ. Д. Тодоровић

пређ. секретар Српског Пољопривредног Друштва

ИЗДАЊЕ

СРПСКОГ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА

БЕОГРАД

ЕЛЕКТРИЧНА ШТАМПАРИЈА ПАВЛОВИЋА И СТОЈАНОВИЋА

1899.

ПОКЛОН
УНИВЕРСИТЕТСКОЈ БИБЛИОТЕЦИ
ОД
Г. Тодора Манојловића

ПРЕДГОВОР

Питање о изради *Садржине* Тежака покренуто је одавно, још 1887 године, како се то види из записника Управног Одбора од 11. јуна 1887. године.

Од тада о овој Садржини више пута је расправљано. Бирани су посленици, којима је израда *Садржине* поверавана па је неки од њих или нису могли радити због сметње на које су наишли, или су је други радили али Управном Одбору није била довољна.

У седници од 14 декембра 1896 то је питање коначно решено.

Тада је по мишљењу Књижевног Одбора одлучено, да се Садржина *Тежака* за 25 година изради овако:

а) По струкама — где ваља изложити радове из

I Земљорадње:

1. У опште.
2. Ратарство.
3. Ливадарство.
4. Виноградарство.
5. Воћарство.
6. Градинарство, и
7. Цвећарство.

II Сточарства:

1. У опште.
2. Гајење коња или коњарство
3. „ говеди или говедарство
4. „ оваца или овчарство
5. „ коза или козарство
6. „ свиња и свињарство
7. Гајење живине или живинарство
8. „ пчела или пчеларство
9. „ свилених буба или свиларство
10. „ риба или рибарство
11. Сточно лекарство.
12. Млекарство.

III Шумарство и лов.

IV Пољопривредна техника и примењене науке:

1. Грађевинарство
2. Справе и машине
3. Агрикултурна хемија
4. Хидротехника

5. Климатологија
6. Технологија
7. Хигијена и медецина
8. Природна историја.

V Пољопривредно законодавство и установе:

1. Пољопривредне школе
2. Удружења
3. Заводи и угледна имања
4. Закони, правила, расписи и предлози (мере) за унапређење пољске привреде
5. Кредитне установе
6. Изложбе и утакмице
7. Статистика
8. Аграрна политика
9. Саобраћај и промет
10. Радиност и занати.

VI Књижевност:

1. Прикази и оцене
2. Књижевни огласи
3. Позиви на претплату.

VII Дописи.

VIII Личне вести:

1. Одликовања
2. Постављења
3. Унапређења
4. Премештаји
5. Избори.

IX Некролози.

X Разно:

1. Стечаји
2. Обзнане
3. Позиви.

Чланци по свима струкама да буду уређени по *азбучном реду*.

Белешке, Гласник, Подлистак, Питања и Одговори исто тако, но тако да се не издвајају од *Чланака*, а за разлику од њих да се поред *Бележака* стави у загради *(бел.)* поред *Гласника (гл.)* поред *Подлистка (подл.)* и поред *Питања и Одговори (пит. и одг.)*

Поред сваког *Чланка*, *Белешке*, *Гласника*, *Подлистка* ит.д., да се *римским бројем* означи дотична *година Тежака*, у којој је што штампано а *арапским* бројем *страна Тежака* на којој је што штампано.

в) По **писцима**. *Садржина* да буде таква да се сви *Чланци*, *Белешке* и остали радови ставе поред имена писца. Уз сваки рад да се и овде римским бројем означи *година* а арапским *страна Тежака*, где је што штампано.

Израда *Садржине* тада је поверена мени ондашњем секретару друштвеном.

*

Садржина, коју поштовани читалац има у рукама, израђена је по предњој одлуци Управног Одбора Српског Пољопривредног Друштва.

Имена г. г. писаца узимата су из потписа самих радова; где тога није било, из реферата, по којима су одређиване награде радова; где ни тога није било, радови су уписивани у

рубрику *Непознати писци*. Мољени су јавним путем писци да покажу све своје радове, да би се на тај начин могао знати писац сваког рада, али, мали је број који је похитао то учинити. Зато је код »Непознати писци« уврштен доста знатан број радова. Овде су уврштени и они радови, који су потписивани појединим писменима или шифрама, а није их било у рефератима.

*

Имена г.г. писаца означавана су најпре *презименима* па онда *именима*.

Године су означаване римским бројевима. Ради олакшице у изналажењу овде износимо римски број означава коју годину. Тако:

I	значи	1869	годину	XIV	значи	1883	годину
II	»	1870	»	XV	»	1884	»
III	»	1871	»	XVI	»	1885	»
IV	»	1872	»	XVII	»	1886	»
V	»	1873	»	XVIII	»	1887	»
VI	»	1874	»	XIX	»	1888	»
VII	»	1875	»	XX	»	1889	»
VIII	»	1876	»	XXI	»	1890	»
IX	»	1877-8	»	XXII	»	1891	»
X	»	1879	»	XXIII	»	1892	»
XI	»	1880	»	XXIV	»	1893	»
XII	»	1881	»	XXV	»	1894	»
XIII	»	1882	»				

Арапски бројеви 1. 2. 3. и т. д. означују стране *Тежака;* што *Тежак* за коју годину има више страна, то су и арапски бројеви већи. Арапски бројеви са звездицом означавају, да у тој години *Тежака* има погрешно два пута једних и истих страна, и да ради проналажења рада, треба изнаћи страну која се понавља.

При *азбучном* сређивању радова (чланака, бележака, гласника, и т. д.) многи су радови развођени на *два* па и на *више слова*.

Тако је исто рађено и при сређивању радова по *струкама*.

И једно и друго учињено је ради лакшег изналажења тих радова.

30 октобра 1899
у Београду

Благ. Д. Тодоровић

I

САДРЖИНА ТЕЖАКА ПО ПИСЦИМА

I САРАДНИЦИ

Адамовић Л. — О гојењу кокоши XXI. 63. — Разборито гајење животиња (бел.) XXI. 109. — Како се перу хаљине професора Јегера (бел.) XXI. 109. — Јаја за насађивање (бел.) XXI. 125. — О чувању јаја (бел.) XXI. 125.

Алексић Анто. — Како је по Мачви? XII 581. 602 и 613. — Које су ђерзонке најбоље? (пит.-одг.) XII. 611. — Кошница XIII. 36. 89. 473. и 580. — Размере и грађење ђерзонове кошнице (пит.-одг. XIV. 274. — Лек противу метиља код пчела (пит.-одг.) XV. 59. — Пресељавање пчела у нове кошнице) пит. и одг.) XIV. 276. — Састављање слабих ројева (пит. и одг.) XIV. 628. — Тешко земљи где поплаве овладају XXI. 176. — Једна исправка о винодељу у Србији (бел.) XXIV. 135.

Алексић Јово. — Заштићујмо птице (бел.) XVII. 223.

Алесић Константин. — О извозу српских вина у Француску XX. 34.

Алексић Р. — Путне белешке, II. 200.

Андоновић Милан. — Махине за вршење VIII 136. — IX. 102. — Екертове вршеће машине и њихово намештање X. 201. и 207. — О поправци пољопривредних машина за случај каквога квара XI. 28. — Геодезија, државно економна чињеница XX. 141. — Неколико речи пре приступа катастарском премеру XX. 314.

Анђелијић М. Павле. — Кошнице плетаре (бел.) XXV. 393. — Коса са наслоном (бел.) XXV. 393.

Антић Р. Милан. — Поуке из пчеларства VII. 152. 159. 166. 178. 183. и 192. и VIII. 3. 14. 27. 35. 38. 59. 64. 72. 78. 89. 95 и 106. — Ситна проја VIII. 112. — О подводњавању ливада X. 61. и 67. — О храни биљној X. 147. 159. 165. и 173. — Млекарске станице XII. 373. — Разлика између ђерзонових кошница и кошница америкaнских (пит.-одг.) XIV. 76. — Пресељавање пчела из старих кошница у нове (пит.-одг.) XIV. 202. — Каламљење лозе као средство противу штете од филоксере (књиж.) XVII 636. — Филоксера и рад противу ње (књиж.) XVII. 637. — Основи коњарства (књиж.) XVII. 637. — Уметање празних оквира (пит. и одг.) XVII. 781.

Бабић Милоје. — Прикупљање података о стању наше пољске привреде. XV. 113. — О паприци у башти XIX. 654. — О жњевењу жита XX. 163.

Бабић Мијаило. — Требљење гусеница у срезу јасеничком округу крагујевачком (доп.). XV. 313.

Бабовић Мих. — Народни лек од пантљичаре глисте. (бел.) XX. 106. — Лек противу застоја мокраће (бел) XX. 106.

Бадемлијић Јован. — Хемијско-техничка анализа српских вина. XI. 392.

Бајаловић С. — Нешто о зградама у којима се гаји домаћа животиња. V. 137.

Балтић Љубомир, учитељ. — Бачијање. XXV. 338.

Бенђик Јосиф. — О срдоболи јагањаца. (пит. и одг.). XIII. 254.

Богавац Т. Максим. — Изводи ли се нови закон о шумама? XXIV. 169.

Богдановић С. Вучко. — Важност машина по пољску привреду VII. 6, 12. и 17. — Нешто о ђубрету и ђубрењу. VII. 72. 80. 88. 97. 101. и 108. — Шуме и шумари у Србији VIII. 52 и 67. — Угар X. 62. 68. и 80. — Потеси X. 138. — Суша. X. 182. — Сатирање горе код нас. XI. 5. 14. 30. и 38. — Наш сељак и потреба већег умног и практичног изображења пољопривредног. XI. 323. — Потреба уређења нашег шумарства. XI. 405. 413. и 421. — У интересу упапређења пољске привреде. XII. 19. — О чувању калем гранчица. XII. 57. — Наш сељак и пољопривредно образовање. XII. 76. 91. и 103. — О гајењу стоке. XII. 137. и 154. — Како је несигуран рад земљеделчев. XII. 142. — Воћарство и пчеларство у основним школама. XII. 190. — Леска. XII. 212. — О дивљем овсу. XII. 214. — *Привреда* (приказ) XII. 216. — Набавка семена и семенарнице. XII. 217. Одбору друштва за пољску привреду. XII. 664. — Сејање кукуруза XVI. 162. — Зашто први детелински цвет не доноси семе (бел.) XVI. 188. — Полуосушене саднице (бел.) XVI. 188. — Зашто воће опада више ноћу него дању (бел.) XVI. 190. — О спотицању коња (бел.) XVI. 192. — Сејање детелине (пит. и одг.) XVI. 197. — Користи гајења коња XVI. 227. — Размножавање филоксере (бел.) XVI. 271. — Олеандер (Nericum oleander) (белешке) XVI 271. — Чилијска смрча (бел.) XVI. 345. — Принос вишегодишњих детелинских ливада (бел.) XVI. 416. — Тамањење пацова (бел.) XVI. 417. — Гајење меља у Босни (бел.) XVI. 418. — Пољопривредни аташеји (гл.) XVI. 423. — Извештај с мађарске земаљске изложбе у Будим Пешти XVI. 424. — Црвена детелина, бумбари, пољски мишеви, мачке (бел.) XVI. 568. — Рањење сувим и наквашеним кукурузним зрневљем (бел.) XVI. 568. — Извоз свиња (бел.) XVI. 568. Изгледи на жетву у Хрватској (бел.) XVI. 569. — Изложбе у Анверу у Белгији и Буда Пешти у Мађарској XVI. 575. — Страховита непогода времена (гл.) XVI 577. — Покривање коња за време рада (бел.) XVI 638. — Криза у италијској пољопривреди (бел.) XVI. 638. — Гајење америкaнске лозе (бел.) XVI. 641. — Срчике јабуке као извозни артикал (бел.) XVI. 708. — Чување свежег воћа (бел.) XVI 709. — Никаква вајда од старе стоке (бел.) XVI. 709. — Резултати овогодишње жетве жита (бел.) XVI. 710. — Сејање коштица од шљива (бел.) XVI. 778. Корисност пчела за оплођавање биља (бел.) XVI. 778. — Пресовање сена у Србији XVII. 141. — Набављање детелинског семена XVII. 148. — Штедионице уз по-

ште XVII. 166. — Укрштање пшенице и ражи (бел.) XVII. 224. — Лучење млека и покретање (бел.) XVII. 226. — Гајење пловака (бел.) XVII. 228. — Холандска и швајцарска говеда (бел.) XVII. 228. — Битни хемијски елементи биљака (бел.) XVII. 344. — Заразни пролив код телади (бел.) XV. 345. — Нова теорија о ђубрењу (бел.) XVII. 346. — Стршљени и осице — зоље — као инсекти воћу шкодљиви (бел.) XVII. 347. — Средство да краве не побацују (бел.) XVII. 348. — Користи карболне киселине при сејању (бел.) XVII. 348. — Извештај српског генералног консула у Б. Пешти (гл.) XVII. 352. — Пољопривредна подружина у Јагодини (гл.) XVII. 352. — Економни рат између Аустро-Угарске и Румуније (гл.) XVII. 353. — Нагле промене времена и изгледи на овогодишњи берићет (гл.) XVII. 357. — Вршидба XVII. 369. — *Пољска привреда* од Паје Тодоровића (приказ) XVII. 368. — Угарите њиве XVII. 449. — Пред бербу винограда XVII. 514. — Сејање озиме стрмнине XVII. 517. — Гајење шпаргле по аржантиљској методи XVII. 529. — Да ли шкоди вину плесањ на бурадима? (бел.) XVII. 543. — Давање осуства војницима у време жетве (бел.) XVII. 544. — Преглед свиња у Земуну (гл.) XVII. 558. — Укинута извозна царина на кукуруз, вино и ракију (гл.) XVII. 558. — Набавка семена свилених буба (гл.) XVII. 558. — Писмо П. Т. Тодоровића и одговор уредника *Тежака* (књиж.) XVII. 572. — Читаоцима и сарадницима *Тежака* XVII. 721. — Гвожђе и клороза код биљака (бел.) XVII. 739. — Пољска привреда у Босни (бел.) XVII. 740. — Да ли треба растурено ђубре по њиви да стоји незаорано? XVIII. 87. — Један поглед на привредни значај светковине стогодишњице Господара Јеврема у Шапцу XXI. 183, 191, 204, 217, 225, 233, 247, и 250. — Наше винодеље и филоксера XXI. 349. и 357. — Чување жита после жетве XXI. 317. † Станисав Станисављевић (гл.) XXII. 78. — Два нова утемељача (гл.) XXII. 232. — Др. Милован Спасић XXIII. 57. — Пољопривреда пред Народном Скупштином XXIII. 89. — Практично пољопривредно предавање на добру Српског Пољопривредног Друштва код Шапца (гл.) XXIII. 221. — Тројичке кише (гл.) XXIII. 221. — Нова подружина (гл.) XXIII. 221. — Нов уредник *Тежака* (гл.) XXIII. 221. — Кад треба жњети жита XXIII. 225. — Комисија за ограничавање шума (гл.) XXIII. 245. — Комисија за избор места за сточарски завод (гл.) XXIII. 246. — Бесплатна поштарина XXIII. 246. — Са практичног предавања у Шапцу (гл.) XXIII. 253. — Корисна и лепа мисао (гл.) XXIII. 254. — Једна реткост (коза окозила петоро јаради) (гл.) XXIII. 254. — И вршидба је хитан и важан посао XXIII 269. — Нова биљка за пчеле: Кудрава вика (Vicia villosa) (бел.) XXIII. 275. — Брање јабучастог воћа (бел.) XXIII. 275. — Пројект закона о пољопривреди и пољској полицији у Мађарској (гл.) XXIII. 275. — Комисија за избор места за сточарски завод (гл.) XXIII. 299. — Комисија за ограничавање шума (гл.) XXIII. 299. — Нова подружина (гл.) XXIII. 299. — Утакмица плугова (гл.) XXIII. 299. — Треће редовно земаљско веће свих кола јахача Кнез Михаило (гл.) XXIII. 300. — Занатска изложба у Врањи (гл.) XXIII. 300. — Пољопривредно друштво и стални окружни одбори (гл.) XXIII. 300. — Нов министар народне привреде (гл.) XXIII. 324. — Преглед жетве и потрошње пшенице у 189²/₃ години XXIII. 334. — Са утакмице плугова у орању (гл.) XXIII. 383. — Нова ратарница у Подгорици у Црној Гори (гл.) XXIII. 446. — Наши домаћи плугови XXIII. 473. — Постављења и размештаји (гл.) XXIII. 495. — Избор секцијских секретара (гл.) XXIV. 15. — Набавка пастува (гл.) XXIV. 15. — Корисно решење (гл.) XXIV. 15. — Једна одлука ужичке окружне скупштине (гл.) XXIV. 15. — Крушевачка окружна скупштина одредила 20.000 динара за потпомагање привреде у своме округу XXIV. 15. — Шабачки окружни одбор одредио новчану помоћ за производњу луцерке (гл.) XXIV. 15. — Анализа вина XXIV. 21. — Набавка семена од луцерке и других пићних биљака (гл.) XXIV. 21. и 59. — Са XXIV. главног збора (гл.) XXIV. 55. — Највиши заштитник Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXIV. 74. — Београдска задруга за међусобно помагање и штедњу члан утемељач (гл.) XXIV. 74. — Нова подружина за округ крајински (гл.) XXIV. 74. — Статистички подаци о просечном приносу усева у Србији (бел.) XXIV. 88. — У име поздрава Краљу приликом примања владе XXIV. 107. — Честитка Његовом Величанству Краљу (гл.) XXIV. 118. — Нов министар народне привреде (гл.) XXIV. 118. — Нова правила Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXIV. 144. — Први члан добротвор Српског Пољопривредног Друшта (гл.) XXIV. 144. — Постављења (гл.) XXIV. 144. — Нов члан утемељач (гл.) XXIV. 144. Курс за каламљење лозе (гл.) XXIV. 157. — Набавка ждребади за државну ергелу (гл.) XXIV. 157. — Кад је најбоље време за јаловљење пастува (бел.) XXIV. 157. — Пољопривредна подружина у Г. Милановцу примљена у састав друштва (гл.) XXIV. 172. — Са изложбе ждребади, пастува и кобила у Шапцу (гл.) XXIV. 173. — Утакмице дунавскога кола јахача *Кнез Михаило* (гл.) XXIV. 173. — Тимочког кола јахача свечпност у Зајечару (гл.) XXIV. 185. — Стање усева (гл.) XXIV. 185. — Удружење за набавку пољопривредних справа и семена за поправку домаће стоке (гл.) XXIV. 204. — Јавно предавање с практичним радом на добру пољопривредног друштва у Шапцу (гл.) XXIV. 204. — Са друштвеног практичног предавања (гл.) XXIV. 245. — Поводом оскудице у сточној храни (гл.) XXIV. 245. — Привредно витешке свечаности (гл.) XXIV. 245. — Награда за рад плугом прашачем и огртачем (гл.) XXIV. 259. — Подунавска окружна задруга врши упис акционара (гл.) XXIV. 259. — Смотра — изложба — пољопривредних алата, справа и машина у Јагодини (гл.) XXIV. 283. — Интернационална изложба приплодне и друге стоке у Бечу (гл.) XXIV. 283. — Смотра — изложба — пољопривредних справа одложена (гл.) XXIV. 337. — Поводом смотре пољопривредних справа и алата XXIV. 346. — Стални окружни одбор округа подринског дао Српском Пољопривредном Друштву 200 динара у новцу као награде онима који донесу пољопривредне справе и алате на смотру (гл.) XXIV. 356. — Уређење пољске полиције и уједињавање (комасација) пољских имања (гл.) XXIV. 427. — Државна помоћ Српском Пољопривредном Друштву (гл.) XXIV. 427. — Члан утемељач Српског Пољопривредног Друштва — Милослав Куртовић (гл.) XXV. 349. — О гајењу лана XXV. 97. — За сузбијање пероноспоре XXV. 128., 154. — Из програма рада Српског Пољопривредног Друштва у 1894. години (гл.) XXV. 154. Плави камен и штрцаљке — прскаљке (гл.) XXV. 155. — Упуство за сузбијање пероноспоре (гл.) XXV. 155. — Реферат о расправама о удружењима за производњу и набавку справа стоке и других пољопривредних потреба (подл.) XXV. 230. — Изложба говеди домаћег соја у Обреновцу (гл.) XXV. 269. — Изложба говеди XXV. 337.

Богићевић Милан, свештеник. — У прилог тамањења вилине косице (бел.) XXIII. 264.

Богосављевић Адам. — Како наши тежаци раде VII. 107. 113. 116. 130. 137. 144. 163. 168 и 173. — Којим се начином код нас може земљорадња на боље да окрене

IX. 105. 114. X. 26. 38. 43. 57. 65. 81. 94. 101 и 109. — Једна сеоска прича о орању X. 51 и 59. — Неколико речи из сопствене практике X. 145 и 153. — О храњењу XII. 239. 250. 268. 303 и 317. — Материје из којих је биљка састављена. XII. 413 и 421.

Бајић Влајко. — О пециву ракије од жита V. 56.

Бојић С. Радомир. — Храњење стоке II. 142 и 151. — Пољопривредна писма V. 37. 45. 53 и 61. — Орање и плуг VI. 87 и 93. — Пићна репа. X. 103. 111 и 120. — Неколико практичних алата XII. 135. 155. 181 и 266. — Гајење раних кромпира XII. 224. — О храњењу говеда XII. 243. 253. 272. 296. 313. 332. 687. 700. 715 и 728. — Провењивање кртола за семе XII. 531. — Чување кромпира, репе и мркве преко зиме XII. 543. — Сађење кромпира с јесени XII. 548. — Сејање црвене детелине с јесени у пшеницу XII. 556. — Какве кртоле да сејемо XIII. 86. Производња семена XIII. 110. Сејмо сточно биље (пиљу) XIII. 274. — О ширењу и уништавању вилине косице XIII. 391. — Неколико речи о увођењу бољих алата и плодореда код нас у Србији XIII. 449 и 519. — Гајење овса XIII. 629. — Неколико статистичких података о пољској привреди у Америци (гл.) XIV. 114. 185. — Је ли нужно ђубрити? XIV. 155. — Обрађивање земље и његов утицај на влагу и родност земље XVI. 665. — На шта треба пазити при поправљању стоке и који су сојеви према нашим приликама најподеснији за то XXIII. 289. 303. 323. 330 343. 352. 376. — Ељда и њен значај као културне биљке XXIII. 386. — Производња пиварског јечма XXIII. 433. 450. — Са врањске занатске изложбе XXIII. 434. 450. 458. — Бумбари у своме односу ка гајењу детелина XXIII. 470. — О двогубим жетвама и зеленом ђубрењу код нас XXIII. 502. — Сеоско гајење варива и поврћа XXIV. 9. 18. 39. 46. — Треба ли мењати семе (бел.) XXIV. 75. — Услови добре жетве XXIV. 109. 123. 131. — Како ћемо подићи наше свињарство XXIV. 147. 164. — Рад на сатар XXIV. 190. 201. 208. 219. — Серадела као пићна биљка XXIV. 228. — Гајење олајне репице XXIV. 296. — Да очувамо краставце дубоко у зиму свеже (бел.) XXIV. 301. — Остављање јаја за зиму (бел.) XXIV. 318. — Чешљуга и њено гајење XXIV. 348. — Пољопривредна настава у Цислатајнији (гл.) XXIV. 418.

Болманац Ст. — Нешто из пчеларства, VI. 157. — Реч — говорена приликом оснивања пољопривредне подружине у Мерошину XXV. 222.

Борисављевић Александар. — Значај пчеларства XIX. 483. — Кöса (подл.) XX. 2.

Борјановић К. Јован. — Најважнији радови при подизању четинара XVIII. 321. — Два нова воћарска алата од Кунде-а (бел.) XVIII. 442.

Бранковић Мића. — Говор — на скупу пољопривредне подружине у Лазаревцу, XXIII. 288.

Брзак Драгомир. — Наша вина на изложби у Крајову (Румунији) XXI. 360.

Буринчић Димитрије. — Паприка у Лесковцу и околини XIX. 186. — Нове системе кошница и начин како да се у нас подигне рационално пчеларење XIX. 571. 601. — Млекарство у Данској (бел.) XX. 106. — Да платно не прокисава (бел.) XX. 168. — Водњикасти кромпир (бел.) XX. 178. — Чамова смола као средство за чување зуба (бел.) XX. 178. — Китајски начин чувања јаја (бел.) XX. 178. — Пут срећи и богаству (бел.) XX. 234. — Подобност растења семена при већем сушењу (бел.) XX. 242. — Јевтино домаће пиво (бел.) XX. 250. — Најпростији и најјевтинији предсказивач времена (бел.) XX. 250. и (пит. и одг.) 324. — О нашој ужарској индустрији и производњи конопље XX. 290 и 299. — Земљоделске школе у Аустрији (бел.) XX. 346. — О значају исушене крви у привреди (бел.) XX. 354. — Земљоделска криза у Француској и Америци (подл.) XX. 366. — Бељење платна (бел.) XX. 374. — Пчеле у пољопривреди (бел.) XX. 419. — Да поправиш федер на кручачу *Ексцелзиору* (бел.) XX. 427. — Цеђење меда и воска XXI. 6. — Ново влакнасто растење *алфа* (Xalfa, alfa) (бел.) XXI. 21. — Чишћење буради од гаса (бел.) XXI. 63. — Јевтина кафа (бел.) XXI. 70. — Цвет од ђурђевка (Convalaria majalis) (бел.) XXI. 79. — Лаламанција (Lalemancia iberica) (бел.) 79. — Периодска извешћа о пчеларству XXI. 108. — Пчеларско-воћарска задруга ради (гл.) XXI. 194. — Сланик (кујнска со, натријев хлорид) (подл.) XXII. 448.

Васић Јован — Колера код пилежи. (бел.) XV. 240. — Употреба комине за ђубрење XX. 312.

Вељковић Никола. — Узроци, који проузрокују мањкавање нејаких јагњади у пролеће и средства да се ово отклони XIV. 41. — Добре и рђаве стране наше домаће расе говеди XIV. 207. — Извештај о изложби пољопривредних справа и утакмица (гл.) XIX. 531.

Весић Иван. — Да крмача опраси више прасади (бел.) XV. 304. — Да кобила остане ждребна (бел.) XVI. 125. — Да крава сама себе не издаја — сиса XVI. 395. — Кад и како ваља сејати кукуруз XVII. 183. — Сунцокрет — добра храна за пчеле и пилеж XVIII. 436.

Виловски С. Ђорђе. — Петролеум (бел.) XVI. 241. Чишћење винских судова (бел.) XVI. 341. — Свеже сено и зоб (бел.) XVI. 341. — Да џакови за храну буду чвршћи — трајашнији (бел.) XVI. 342. — Азбучни преглед свију културних биљака XVII. 205., 274. 334. 408. 482. — Додатак азбучном прегледу културних биљака XVII. 538. — Азбучни преглед знатнијих сојева говеди, њихова карактеристика, боја и облик тела и остали нужни подаци XVIII. 217. 301. 348. 430. — Справе у млекарству XIX. 621. — Кад треба набављати стоку са стране? Упуства при куповању стоке. Коју расу треба изабрати. Како треба да изгледа добар приплодан бик и добра крава музара? XXII. 188.

Виловски Стефановић Јован. — Шљивовица и гусенице у Посављу године 1889. XX. 369. — Садимо врбе XXI. 57. — Заливање питомина XXII. 116. — Страдање од кишне поплаве XXII. 227. — Патење и одгајивање рибе у језерима и рибњацима XXII. 350 — Жабе нису безусловно нешкодљиве (бел.) XXIII. 464. — Одбрана воћњака од гусеница XXV. 265. — Двоструке жетве XXV. 340. — Докле се пастув може употребити XXV. 340.

Витоpовић Велимир. — Нова ручна справа (машина) за млевење и јармљене хране XIV. 575. — Нова муљача (гл.) XV. 696. — Топлота вароши Крушевца (бел.) XVII. 107., 229., 349., 419., 549. — Метеоролошке белешке за варош Крушевац (бел.) XVII. 754. — XVIII. 46., 109., 373., 588, 686. — XIX. 109. Извештај о калемљењу воћака у срезу крушевачком XX. 360. — Извештај о калемљењу воћака у срезу расинском округу крушевачком XXI. 378. — Бројни преглед привредне изложбе крушевачке XXIII. 16. — Обделавање лоза које су од зимских мразева оштећене XXIV. 108. — Противу позних мразева пролетњих XXIV. 125. — Нова справа за одмеравање сточних оброка у зоби XXIV. 170. — Извешће о калемљеном воћу у околини Крушевачке пољопривредне подружине (гл.) XX. 343.

Вишњић Ђорђе, економ. — Жеље и жалбе I. 92.

Војиновић П. Велисав. — Градинарска изложба у Берлину 1890 г. XXI. 191. 206.

Вујић Иван. — Распис награде за проналазак средства против тровања риба (бел.) XX. 36.

Вујић Светислав. — Нов начин расплођавања винове лозе. I. 49. (Доп).

Вукићевић Миленко. — Земљорадња, сточарство пчеларство и воћарство код старих народа. (подл.) XXIV. 348. 364 372. 388. 396. 401. 412. — Грађа за уређење пољске полиције. XXV. 311. 329. —

Вучковић Атанасије. — Поправљање вина. I, 24. Избистравање мутног вина. (бел.) I. 39. Слатка вина. (бел.) I. 55. — Вештачко расплођавање и гајење риба, I, 84. — Како се прави шампањ? I, 156.

Вучковић Ж. Милоје. — О подизању гледичије за живу ограду XXV. 7.

Вучовић Светозар. — Чича Вујица и његов ортак — Приповетка са села (подл.) XXI. 2. —

Гавриловић Љ. Светозар. — О подизању и гајењу свиња. VII. 35. 47 и 56. — Како да се и код нас савршенија радна снага у пољопривреди примени? X. 169. 177. 180. 191. и 199. — Земља тежакова. X. 184. 189 и 197. — Када је вино за отакање у флаше зрело? X. 195. — Погрешке при одгајивању телади. X. 209. и 215. — О отакању вина. X. 216. — Начини за сушење дувана у ширем размеру XI. 7. и 18. — Одгајивање телади за разне циљи. XI. 3. 10. 19. 26. 33 и 41. — Орезивање лозе. XI. 37. и 60. Подизање лозе на чардаклијама и шпалирима. XI. 126. и 142. — Да ти воће боље роди. XI. 127. 151 и 165, — Средства за утамањивање пиревине XII. 118 и 210. — Српска сечка XII. 282. — Полегање жита XII. 348. — Гајење свилених буба 1880. г. (Извештај друштву за пољску привреду) XII. 359. 381. 396. 408. 431, 447. 460. 495 и 511. — Јаловљење, копиљење и побацивање код домаће стоке XII. 551. 566. 584. 605 и 617. — Отава и сено XII. 569. — Жучна болест код оваца XII. 588. — Како се ора сади? XII. 610. — Статистика полодеља XII. 670. — Тимар домаће стоке XII. 673.— Полагање XII. 690. — Уволежа XII. 724. Руменикoво млеко XII. 724. — Како да подигнемо и побољшамо наша говеда XIII. 330. — К питању о полегању жита XIII. 358. — Неколико речи о уређењу школе за сточарство XIII 386. — Најбоље средство против шапа код оваца (бел.) XIV. 110 — Одгајивање сасвим раног грашка (бел.) XIV. 110. — Мазало за коњске копите (бел.) XIV. 110. — Средство да воће рано не цвета измамљено временом (бел.) XIV. 111. — Рано телесно развиће код домаће стоке XIV. 142. — Дрљање ливада (бел.) XIV. 172. Уплив неколиких врста хране на каквоћу млека и масла (бел.) XIV. 173. — Гвожђе и ђубре и средство против перађења код воћака (бел.) XIV. 175. — Пролетње храњење пчела (бел.) XIV. 175. — Арома турског дувана (бел.) XIV. 176. — Како ћемо добити доста и добрих тикава (бел.) XIV. 176. — Раж као средство против промржњавања винограда (бел.) XIV. 177. — Уплив продужавања периоде млечности код крава на количину и каквоћу млека (бел.) XIV. 177. — Резултати гајеног овса ђубреног и нећубреног (бел.) XIV. 178. — Стање пољске привреде у Босни (гл.) XIV. 182. — Аграрно питање (гл.) XIV. 184. — Овца с четири јагњета (гл.) XIV. 185. Руси о свињарству у Србији и у Мађарској (гл.) XIV. 189. — Међународна баштованска изложба у Петрограду (гл.) XIV. 190. — Средства за подливање млека XIV. 237 и 300. — Облагорођавање шливе мађарке (бел.) XIV. 246. — Слачица као средство за повишицу производње млека (бел.) XIV. 247. — Облагорођавање воћака у корен (бел.) XIV 247. — Против побацивања код крава (бел.) XIV. 248. — Семење од стрмнина разаслато (гл.) XIV. 257. — Неколико речи о нези ливада и о сену XIV. 340. — Замена млеку, вину и дувану (бел.) XIV. 385. — Статистика мађарске трговине свињама (гл.) XIV. 398. — Како да подигнемо свилодеље XIV. 444. — Распознавање вештачки обојених вина (бел.) XIV. 467. — Нешто о грађењу црног вина (бел.) XIV. 468. — Нешто за практичне пчеларе (бел.) XIV. 468. — Справа којом се откива коса (бел.) XIV. 470. — Гривна за заглављивање косе без клинова (бел.) XIV. 471.— Каквоћа свињског меса зависи од тога каквом је храном свиња гојена (бел.) XIV. 472. — Уплив стрижења оваца на њихово храњење (бел.) XIV. 472. — Како се можемо просто и брзо уверити о доброти једне машине? (бел.) XIV. 472. — Један начин плашћења сена по кишном времену (бел.) XIV. 473. — О заражљивом побацивању код крава (бел.) XIV. 477. — Пчеларска скупштина (гл.) XIV. 480. — Пољопривредна подружина за Крушевац и околину (гл.) XIV. 483. — Производња и потрошња меса у јевропским државама (гл.) XIV. 484. — Краљевска дарежљивост (гл.) XIV. 490. — Неколико речи о неродности воћака XIV. 504. — Справе за цеђење меда и воска XIV. 516. — Неколико примедаба о сушењу воћа (бел.) XIV. 532. — О берби винограда (бел.) XIV. 533. — Уплив даљине оцака на количину и каквоћу кромпира (бел.) XIV. 535. — Нешто о дуњи (бел.) XIV. 536. — Жутило код шљива (бел.) XIV. 536. — Хранљива вредност сена и отаве (бел.) XIV. 537. — Болест *пипа* код кокошију (бел.) XIV. 538. — Како изгледа здраво и добро семе детелинско (бел.) XIV. 538. — Арапски начин одгајивања коња (бел.) XIV. 539. — Вино од репе (бел.) XIV. 541. — Усољено дрво (бел.) XIV. 541. — Стање летине у Аустро-Угарској (бел.) XIV. 547. — Време и летина у Хрватској (гл.) XIV. 547. — Анализе млека код различитих животиња (бел.) XIV. 603. — Погрешке које се чине при подливању (подсиравању) млека (бел.) XIV. 603. — Нешто о одгајивању ждребади (бел.) XIV. 605. — Посипање покислог сена сољу (бел.) XIV. 607. — Сунчана сушница за сушење воћа (бел.) XIV. 608. — Очење пупољком у пролеће (бел.) XIV. 609. — Биљке и дејство кише, росе и прскања лишћа водом (бел.) XIV. 609. — Одбијање сисанчади, прашчића, (бел.) XIV. 610. — Чување справа од квара XIV. 636. — Подизање дуда XIV. 654. и 722. — Лисници (бел.) XIV. 666. — Како граде *малагу* (бел.) XIV. 808. — Како ћемо најбоље очувати мед (бел.) XIV. 808. — Ељда као храна за пчеле (бел.) XIV. 810. — Петељке од трешања (бел.) XIV. 810. — Крупно бело сочиво (леће) (бел.) XIV. 811. — Утицај величине семена на жетву (бел.) XV. 40. — Подсејавање празних места у детелиштама (бел.) XV. 40. — Сејање кукуруза као ране за стоку за кошење зелено (бел.) XV. 41. — Мечија шапа (бел.) XV. 235. — Шта се ради у месецу мају XV. 290. — Делатност мађарскога завода за ширење свилодеља у земљи (гл.) XV. 306. — Арсеник као додатак коњској храни (бел.) XV. 358. — Гајење оваца XV. 267., 337., 418., 469., 530., 598., 659, и 733. — Гајење мехурака XVI. 171. — Уплив топле воде на пораст и дозревање плода код биљака (бел.) XVI. 191. — Бокарска или сибирска детелина (бел.) XVI. 191. — Америчка жива ограда поморанџасти осагенски трн (Maclura aurantiaca) XVI. 243. — Неколико примедаба на практику свилодеља XVI. 230. — Гајење шећерне трске у Бугарској (бел.) XVI. 243. — Описи неких наших сората јабука (бел.) XVI. 272. — Опробано средство против мишева и пацова (бел.) XVI. 273. — Гљивице што производе болест *свињске богиње* (бел.) XVI. 273. — Травњача или кукурузна сњет (бел.) XVI. 273. — Противу челиног убода (бел.) XVI. 274. — Фидани од коштичавих воћака (бел.) XVI. 274. — Употреба кукурузних клипова (бел.) 275. — Да коњи буду здрави и урањени (бел.) XVI. 275.

— Лињање код коња (бел.) XVI. 275. — Неколико речи о прикупљању пољопривредних података код нас XVI. 289. — Коју је врсту хране добро коњима давати у јарми (бел.) XVI. 342. — Да нам завртњи на машинама не захрђају (бел.) XVI. 343. — Зрео и незрео мед (бел.) XVI. 344. — Средство да с кованлука одагнамо мраве (бел.) XVI. 344. — Слад од кукуруза у пиварству (бел.) XVI. 346. — Питање о поправци наше стоке XVI. 458., 529 и 603. XVII. 394., 472. и 521. — Државна помоћ за оснивање фонда за помагање радница ћилимова у Пироту (гл.) XVI. 517. — Пресовање сена и упут за руковање најобичнијим сенским пресама XVI. 684 и 742. Машине за кошење траве XVII. 258. Уништавање вилине косице (бел.) XVII. 416. — Јесење сејање детелине и траве (бел.) XVII. 416. — Пелцери од руже (бел.) XVII. 417. — Куван јечам и средство против затвора (бел.) XVII. 417. — Да кокоши зими носе (бел.) XVII. 417. — Успешнији начин гајења кромпира (бел.) XVII. 417. — Добити раније зрела пасуља (бел,) XVII. 417. — Да се утамане гусенице на купусу (бел.) XVII. 418. — Гвожђе ђубре за воћке (бел.) XVII. 418. — Гусенице на воћкама (бел.) XVII. 418. — Јесење пресађивање воћака (бел.) XVII. 418. — Жуто лишће на виновој лози (бел.) XVII. 418. — Јесење одгајивање лука (бел.) XVII 418. — Пољопривредно удружење за набавку и распростирање пољопривредних справа и машина у Јагодини. (гл.) XVII. 433. — Проба машина за сређивање ливада, сена (гл.) XVII. 433. — Говеђа куга у Бугарској (гл.) XVII. 434. — Бројно стање свиња у Мађарској (гл) XVII. 506. — Пољопривредни извештачи конзули (гл.) XVII. 507. — Извоз стоке из Румуније за Италију (гл.) XVII. 507. — Нов ветеринарски закон за Мађарску (гл.) XVII. 507. — Набавка коња земаљског соја за коњицу (гл.) XVII. 553. — Пресовање сена за војну потребу (гл.) XVII. 554. — Пиротско ћилимарство (гл.) XVII. 555. — Куповина израђене коже за војску искључиво из земље (гл.) XVII. 556. — Парна вршалица јагодинског удружења за набавку и распростирање пољопривредних справа и машина (гл.) XVII. 557. — Подаци о ценама кудеље у новесму (гл.) XVII. 558. — Виноградарство и подрумарство од браће Поповића (књ. прик.) XVII. 571. — Поводом овогодишње летине XVII. 578. — Добра орба и обрада тешке земље и под неповољним околностима XVII. 581. — Шта може држава, одмах без буџета да учини за потпомагање земаљске производње XVII. 641. — О утамањивању неких корова XVII. 646. — Ка одгајивању добре краве музаре XVII. 662. — Машина за крњење пуцади и за муљање грожђа (гл.) XVII. 701. — Овогодишња жетва у свету (гл.) XVII. 703. — Резнице винове лозе из расадница америчких лоза у Смедереву (гл) XVII. 704. — Извоз мехурака свилених буба (гл.) XVII. 704 — Награде свршеним питомцима ратарске школе у Краљеву (гл.) XVII. 705. — Сресски економ у срезу посавском окр. ваљевског постављен од самог среза (гл.) XVII. 705. — Најбољи тријер (пит. и одг.) XVII. 712. — Нова муљача од Велимира Виторовића (пит. и одг.) XVII. 782. — Најпречи начин за унапређење пољске привреде у садашњости а тиме и за повећање порезне снаге народне VIII. 9, 65. — Неколико невиних прича (подл.) XVIII. 53, 175, 237, 313, 367 и 829. — Сејање јарице у озимицу XVIII. 94. — Читатељима и сурадницима *Тежака* XVIII. 129. — Начин обраде земље као помагач у издржљивости усева спрам непогоде XVIII. 156. — Да нам лукац не проклија (бел.) XVIII. 169. — Средство, да се арум коњ намора да вуче (бел.) XVIII. 169. — Средство, да се ораси свежи одрже (бел.) XVIII. 169. — Како ћемо промрзле биљке повратити (бел.) XVIII. 170. — Да учинимо кишобран непропустљивим (бел.) XVIII. 170. — Коштице од шљива (бел.) XVIII. 170. — Добро лепиво за етикете (наслове) на флашама (бел.) XVIII. 170. — Питомац друштвени за монтерску струку (гл.) XVIII. 171. — Нов члан утемељач (гл.) XVIII. 171. — Избор нове управе друштвене и нових редовних чланова (гл.) XVIII. 171. — Да нам пуно буре не протиче (бел.) XVIII. 171. — Преданање о калемљењу америчке лозе (гл.) XVIII. 172. — Изасланици министра народне привреде за практични подрумарски курс у Клостернајбургу и за штудију установа државних ергела у Мађарској (гл.) XVIII. 172. — Расадница благородног воћа на друштвеном имању у Шапцу (гл.) XVIII. 173. — Америчке лозе и мане при подизању садова њихних (гл.) XVIII. 173. — Продаја семена градинарског и цвећарског у ратарској школи у Краљеву (гл.) XVIII. 173. — Добивање семена од луцерке (питање и одг.) XVIII. 183. — Рани кромпири у расадницама и на отвореном пољу (бел.) XVIII. 229. — Опредељавање тежине код угојених свиња без ваге (бел.) XVIII. 229. — Против вашију на говедима. (бел.) XVIII. 230. — Ђубрење ружа (бел). XVIII. 230. — Непропустљива (за воду) маст за мазање обуће (бел.) XVIII. 230. — Да се добију крупнији кромпири (бел.) XVIII. 230. — Да се избегне буђање сена (бел.) XVIII. 230. — Да се буђав овас или овас који заудара опрости смрдљивог мириса (бел.) XVIII. 231. — Нова подружина за варош Лесковац и околину (гл.) XVIII. 231. — Прикупљање података за свилодеље (гл.) XVIII. 231. — Смедеревска локална изложба грожђа и вина — у пројекту је (гл.) XVIII. 232. — Баштовански курсеви за домаћице XVIII. 257. — Пред овогодишњу косидбу XVIII. 292. — Нешто из неге усева XVIII 331. — Појаве пегаве и црне болести код овогодишњих свилених буба и предохрана за у будуће (гл.) XVIII. 410. — Ученик за монтерску струку (гл.) XVIII. 448. — Нови министар народне привреде (гл.) XVIII. 448. — О изгледима на жетву (гл.) XVIII. 449. — Жито (гл.) XVIII. 449. — Руски петролеј (гл.) XVIII. 449. — Стање летине у мађарској (гл.) XVIII. 449. — Султан протув дувана (гл.) XVIII. 450. — Увозна царина на вина у Швајцарској (гл.) XVIII. 450. — Мађарска вина у Немачкој (гл.) XVIII. 450. — Стање усева у Србији (гл.) XVIII. 451. — Колико је стоке прошле и претпрошле године извезено у Немачку (гл.) XVIII. 451. — Апарат Ван Сиклена (гл.) XVIII. 452. — Лечење шапа код свиња (гл.) XVIII. 452. — Употреба тресета у Русији (гл.) XVIII. 453. — Нова подружина (гл.) XVIII. 453. — Сто за стрижење оваца (гл.) XVIII. 453. — Када воћке истерују родне пупољке (бел.) XVIII. 505. — Један ваљан начин за покривање стогова (бел.) XVIII. 506. — Мува житна (Oscinis pussila Mg.) (бел.) XVIII. 507. — Покисло влажно жито (бел.) XVIII. 508. — Преоравање стрњике (бел.) XVIII. 508. — Пре зиме поорано у пола нађубрено (бел.) XVIII. 509. — Гајење печурака (шампиона) на пољу (бел.) XVIII. 509. — Шлајхеров апарат за плетење котарица (бел.) XIII. 510 — Лечење пчелије чуме кафом (бел.) XVIII. 510. — Кућа сва од сламе (бел.) XVIII. 510. — Гајење белог лука (бел.) XVIII. 511. — Најбоља дубина при сејању жита (бел.) XVIII. 511. — Примена парне снаге у пољској привреди XVIII. 561, 604, 718. 794. — Пореза у натури XVIII. 567. — Нова болест на виновој лози (гл.) XVIII. 578. — Руски извоз свиња (гл.) XVIII. 579. — Жетва у Русији (гл.) XVIII. 579. — Још један лек против филоксере (гл.) XVIII. 579. — Доходак жетве у Италији (гл.) XVIII. 579. — Каква је жетва у Румунији (гл.) XVIII. 579. — Награђивање коња у Босни и Ерцеговини (гл.) XVIII. 580. —

Против антифилоксерина (гл.) XVIII. 580. — Наш извоз вила за иноземство (гл.) XVIII. 580. — Повећана увозна царина на вино у Швајцарској (гл.) XVIII.) 580. — Наплата старе порезе и зајма у храни (гл.) XVIII. 580. — Сточарство некад и сад. XXI., 192., 201., 216., 222., 230., 240., 249., 258. — О запату стоке XXI., 305.. 313., 321., 330., 337., 346., 354. и 365. — Важност изучавања педологије за земљомере и практику њихову. (подл.) XXIII., 2. и 10. — Црна Река у погледу сточарском. XXIII., 219., 232. — Преврат у пољској привреди. XXIII., 226., 237., 260., 270., 279., 291., 306. и 318. — Близна јагњад од два овна у истом порођају (бел.) XXIII., 264. — Средство да се спречи појава букарења код крмача за гојење (бел.) XXIII., 264. — Сушење дувана и најпрактичније сушнице за то. XXIII., 302., 313., 329., 338., 349. 361. — Бугарска изложба за пољску привреду и индустрију у Пловдиву XXIII., 368., 379., 392., 403., 415., 427. и 440. — Кратка критика система за оцењивање земиља XXIV., 52., 64., 72., 79., 87., 99., 115., 143., 153., 171., 182., 195., 210., 221., 233., 290., 299., 355., 379. и 392. — Прописи за ђубрење по начину Жорж Виљовом XXIV., 91. — Кукурузна сњет XXIV., 97. — О сејању поврћа и цвећа XXIV., 99. — Изасланици друштвени код Заштитника Српског пољопривредног друштва Његовог Величнства Краља (гл.) XXIV. 102. — Практична жетелица за наше прилике (гл.) XXIV. 103. — Нов министар народне привреде (гл.) XXIV. 103. — Неколико напомена о елди XXIV. 112. — Сиротињска крава (коза) XXIV. 113. — Линјање длаке код стоке (бел.) XXIV. 119. — Нагађање пола код бремене стоке (бел.) XXIV. 129. — О могућности гајења олајне репице у Србији и о потребним претходним условима XXIV. 139. — Тогенбурске козе (гл.) XXIV. 196. — Рибарство у Србији XXIV. 248. — Мочење конопља на хемијски начин XXIV. 287. — Помагање пољске привреде у Швајцарској XXIV. 288., 316. 327. — Пчеле на зимовнику XXIV, 276., 305., 313. и 332. — Насушни хлеб за Србију XXIV. 371. 387 и 394. — Прво схватање најпречих државних потреба XXIV. 403* и 411*. — О срп. земаљској изложби XXIV. 7. — Природни дарови у окр. ужичком (подл). XXIV. 10. — Критика система за оцењивање земаља (прилог Тежаку) XXV. 96. — Још једна важна напомена одгајивачима говеда XXV. 147 — О напреднијој радњи (подл.) XXV. 162, 170, 186 и 206. — Воћарство и пчеларство дуж железничке пруге (гл). XXV. и 166. — Шећерна репа у Босни (гл.) XXV. 166. — Школска деца унапређују воћарство (гл.) XXV. 166. — Школске баште у Босни (гл.) XXV. 166. — Прикупљање података за израду дела »Развитак пољске привреде у Србији« XXV., 169., 228., 243 и 260. — Шта не треба убијати (бел.) XXV., 182. — Прослава двадесет петогодишњице Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXV., 182. — Утакмице за рационално уређење пчеланика са покретним сећем — ђерзонкама (гл.) XXV., 183. — Нов секретар друштвени (гл.) XXV., 183. — Уредник пољопривредног календара за 1895 годину XXV., 183. — Калемљење лозе на зелено (бел.) XXV., 200. — Фосфоро кисели креч за живину и пилеж (бел.) XXV., 200. — Средство противу мољаца у стварима (бел.) XXV., 200. — Конзервирање кожа (бел.) XXV., 200. — Даље вести о сузбијаву пероноспоре (гл.) XXV., 201. — Колико Босанци троше на унапређење коњарства у земљи (гл.) XXV., 201. — Српска почетничка кошница XXV., 211. — Најбоље време за кошење траве (бел.) XXV., 218. — Међународна воћарска изложба у Петрограду (гл.) XXV., 218. — Велика пчеларска изложба (гл.) XXV., 218. — Колонизација пољопривредника у Угарској (гл.) XXV., 218. — Набавка америчке лозе (гл.) XXV. 218. — Опште напомене приликом питања о комасацији XXV., 229., 244., 262 и 277. — Награде за најбоље уређен пчеланик (гл.) XXV., 254. — Задруге за подизање домаће индустрије (гл.) XXV., 270. — Пасишта за ждребад у Мађарској (гл.) XXV., 270. — Какве нам школе требају XXV. 273., 289., 305., 323., 346. и 383. — Пољска привреда и министар. просвете (гл.) XXV., 284. — Одашиљање кајсија и бресака и у опште нежнијега воћа (бел.) XXV., 298. — Бисерак, јако медоносна биљка (бел.) XXV., 299. — О чувању печурака и глива (бел.) XXV., 299. — Прецветане руже треба сасецати (бел,) XXV., 299. — Оцена кубатуре живих дебели шумских дрвета (бел.) XXV., 299. — Лепак за хартију на стакладма (бел.) XXV., 299. — Пренос живе рибе (бел.) XXV., 299. — Против опадања косе (бел.) XXV., 314. — Мрље од мастила на патосу (бел.) XXV., 314. — Да се сланина не ужеше (бел.) XXV., 314. — Петао са звонцетом о врату, против твора (бел.) XXV., 314. — Прављење олмицких кваргли (бел.) XXV., 314. — Јачање очњег вида (бел.) XXV., 314. — Закидање заперака или лачење (бел.) XXV., 348. — Средство противу вилине косице (бел.) XXV., 348. — Шта код осоке или пиштевине избегавати треба (бел.) XXV., 348. — Садите липу (бел.) XXV., 348. — Руски крупни сунцокрет, његово гајење и употреба (бел.) XXV., 348. — Кајсије и брескве за пошиљање на даљи пут (бел.) XXV., 366. — Нови министри (гл.) XXV., 394. — Једна скромна прослава четрдесетогодиш. службовања држави (гл.) XXV., 394. — Ванредни збор Српског Пољопривред. друштва (гл.) XXV., 394. — Кочење и сметње у пољској привреди XXV., 398. и 413. — Нова биљка за исхрану стоке (гл.) XXV., 245. — Latyrus sylvestris (гл.) XXV., 425. — Polygonum Sachalinense (гл.) XXV., 424. — Привредни Савет у другој прошлогодишњој периоди (гл.) XXV., 439. — Брига Шапца о привредном унапређивању њиховог краја (гл.) XXV., 439.

Гавриловићка Стана. — Пресађивање воћака на стално место XXII 65., 73.

Гавриловић Д. Коста. — Неколико речи о сушењу шљива код нас XX. 229., 237., 245., 253. — Упуство за сузбијање пероноспоре XXV. 173., 185. — Из виноградарске праксе XXV. 353., 380., 399.

Голубовић Анто. — Окружни одбори и пољска привреда (гл.) — XXIV. 408. — Ресавска пољопривредна подружина — нова (гл.) XXIV. 408. — Учитељи у служби пољске привреде (гл.) XXIV. 408. — † Сима Кандић XXV. 14. — *Ђаковање цароване*, од Д. Ј. Путниковића (гњ. прик.) XXV. 63. — Учитељи и пољска привреда (гл.) XXV. 440.

Голубовић Јован. — Школ. фондови и увођење рационалних справа XIX. 43. — Шта смета увођењу рационалне привреде? XXI. 41. — Радимо пољске радове на време. XXI. 346. — О шумама у округу ужичком. — XXII. 308.

Григоровић М. — Школа за плетење котарица у Пољској (бел.) XVI. 417.

Грковић Т. Милан. — Оскудица у сточној храни. XXIV. 240.

Гудовић П. Јефрем. — Привредна и трговинска Србија XXI. 309., 320., 326., 334., 341., 361. — Српска жита и осушени плодови у трговини XXII. 267. — Извоз српских производа и природно богаство земљишта XXIV. 101.

Дамњановић Јова. — Резултати млевења и печива хлеба (гл.) XVIII. 678.

Димитријевић, М. Стеван. — Подижимо код основних школа воћна растила или расаднике XX. 5.

Димитријевић-Чакић Шандор. — Америчка лоза и наши виногради XXI. 42.

Исправка. — У горњем ступцу, непажњом слагача одштампано је „Гавриловић“ у место **Главинић** Д. Коста.

Драгашевић Јован. — Право име некојих крушака X. 130. — Самоуков отпоздрав на посланице Чика-Сретине о важности подизања воћака (подл.) XX. 414., 422, 430., 438. — Јабуковача XXI. 30.

Драшкоци Јулије. — Последице гајења свилобуба у Свилајнцу XIII. 243.

Дудан Ј. Матија. — Мере за унапређење рибарства у Србији. XX. 358., 371., 410., 418., 424.

Екер Јован. — О избору животиња за приплод III. 28. — О нези теготних животиња III. 29. — О избору и нези музара. III. 41. — О нези душевне силе и наравствености животиња III. 52.

Ђелмаш П. Љубомир. — Нешто о шталама II. 156. — Телесни састав и знаци спољни добре краве музаре III. 118. — О нези стеоне краве III. 133.

Ђорђевић Б. Алекса. — Кратка поука о расађивању XIII. 179. — Фабрика гајтана (гл.) XVI. 419.

Ђорђевић Владимир. — Бројни подаци ђака ратарске школе у Краљеву од 1882—3 до 1891—2 године (гл.) XXIII. 324. — Испити на ратарској школи у Краљеву (гл.) XXV. 349. — Избор питомаца за ратарску школу у Краљеву (гл) XXV. 350. — Услови здравља и узроци болести домаћих животиња XXV. 363.

Ђорђевић Б. Драгутин. — О подизању и гајењу свиња VII 35., 47. и 56. — Нешто о шуми у погледу на земљорадњу XI. 46. — О сејидби XI. 137., 173., 181., 189., 256., 263., 271., 279, 288.. 294., 300. и 369, — Важност плодореда у пољској привреди (подл.) XI. 296. — О гајењу коња XI. 304., 315., 321., 331. 336. и 350. — Значај и важност шума XII. 151. 185., 203. и 222. — О одводњавању или исушивању земаља XII. 275. и 285.

Ђорђевић Б. Коста. О важности уређења наших шума. XI. 15. Уплив климе на шумарство XI. 62. — Нашим шумарима. XI. 193. — О утицају шума и планина на падање водених талога. XII. 42., 49., 70., 85. и 97. — О трајашности дрвета. XII. 101. и 116. — О прављењу финог сира. (нешатела) XII. 145. — Болест, која се зове *трихинова*. XII. 233. — Привреднички погледи на употребу шума XIII. 17. — О раду комисије за насељавање у ослобођеним пределима Србије. XIII. 424., 495., 547. и 653. — Шта треба имати на уму при сечама за природно подизање шума XIV. 90. — Колико је кад топлије или хладније у шуми него у пољу XIV. 355. — Тара планина XIX. 212., 237. и 267. — Платан шкодљив здрављу (бел.) XIX. 247. — За сређивање и чување растовине (бел.) XIX. 276. — Убијање рибе (бел.) XIX. 276. Степска јаребица (бел.) XIX. 296. — Оплођивање кобила (бел.) XIX. 330. — Против говеђе баши (бел.) XIX. 330. — Угледан оглас (гл.) XIX. 335. — Практично гајење риба XIX. 356. — Дејство грома на дрво (бел.) XIX. 357. — Смрчева кучина за пуњење душека и подглавача (бел.) XIX. 408. — Дабар у Босни (бел.) XIX. 409. — Нов грађевински материјал ксилолит (бел.) XIX. 584. — Чврстоћа дрвета (бел.) XIX. 584. — Глогово семе (бел.) XIX. 584. — Чување свежег грожђа (бел.) XIX. 584. — Црна јова (јелша, јошика) (бел.) XIX. 612. — Јабуке и крушке чувати преко зиме (гл.) XIX. 612. — Противу брања незрелог црно и бело боровог семена (бел.) XIX. 612. — Прост начин очувати дрво у земљи од кварежа (бел.) XIX. 612. — Лако познати суждребну кобилу (бел.) XX. 6. — Проста ловка за лисице. (подл.) XX. 10. — Медовина (бел.) XX. 35. — Против надува код говечета (бел). XX. 53. — Не садите цвеће у нов лонац (бел.) XX. 53. — Да кокоши носе доста и крупна јаја (бел.) XX. 53. Укусан и нарасао хлеб добити (бел.) XX. 53. — Смрзнута јаја употребити (бел.) XX. 62. — Да кромпир буде крупнији (бел.) XX. 62. — Гајење и гојење патака (бел.) XX. 62. — Осецање и чување калем-гранчица (бел.) XX. 63. — Пошиљање вина у стакладима (бел.) XX. 68. — Подизање врбе, тополе и бора на песковима XX. 73. — Рибу свежу очувати (бел.) XX. 77. — Жаба је корисна (бел.) XX. 77. — Лијандер (олеандер) отрован (бел.) XX. 97. Не садите пијасен (бел.) XX. 97. — Без пчела нема воћа (бел.) XX. 97. — Очувати воће за углед (бел.) XX. 106. — Чишћење кокошара (рел.) XX. 120. — Гајење кокошију (бел.) XX. 120. — Да се поправи посни сир (бел.) XX. 120. — Справљање грашка (бел.) XX. 120. — Противу пролива код телади (бел.) XX. 138. — Нова врста американске лозе (cissus mexicana) (бел.) XX. 147. — Да ли је бољи тежи или лакши плуг (бел.) XX. 147. — Мане позне косидбе (бел.) XX. 152 — Народни лек противу шапа (бел.) XX. 162. — Неродно орахово дрво да роди (бел.) XX. 168 — Ритове и мочарне ливаде употребити за рибнике (бел.) XX. 168. — Зелене краставце очувати (бел.) XX. 193. — Зелену боранију пасуљеву и грашкову осушити за зиму (бел.) XX. 193. — Свиларство у шуми (бел.) XX. 210. — Шумска правила за приватне (бел.) XX. 217. — Кинеска овца (бел.) XX. 217. — Труљење дрвене грађе (бел.) XX. 223. — Против колике код коња (бел.) XX. 258. — Пошиљање живих ракова (бел.) XX. 259. — Очувати свеже шљиве преко зиме до пролећа (бел,) XX. 259. — Јесење сађење воћака XX. 317. — Размножавање липе семеном (пит. и одг.) XX. 355. — Утицај воде на кување варива (бел.) XX. 361. — Кад треба сећи врбово пруће за плетење (бел.) XX. 361. — Како се може помоћи кориснијем гајењу лана у брдским пределима XX. 405. — Утицај топле воде на растење биљака и на сазревање њиховог рода (бел.) XX. 410. — Леденицу просто и јевтино наградити XXI. 12. — Које врсте шумског дрвећа треба сејати и садити по голетима (пит. одг.) XXI 64. — Пастрмка XXI. 256., 266., 272., 283., 291. —

Ђорђевић Филип. Начин, да се ројеви не мешају. III. 143. — Нешто из пчеларства. V. 49. — О рањењу пчела V. 147. —

Ђурић Д. Алекса Буба маказар (бел.) XIV. 464. — Још једна реч у прилог гајење сочива. XX. 53. — О сејању кукуруза XX. 101. О калемљењу и размножавању јабука XX. 449. —

Ђурић Марко, капетан. — Ловљење риба (бел.) XX. 46.

Живановић Алекса. — Произвођење дувана. XIII., 190. и 248.

Живановић Јован. — Из науке пчеларства XV. 21. — Сиријска свионица XIX. 384. — Начин мојега пчеларења XX., 42., 50. и 115. — Парна справа за топљење воска XX. 413. — Одломци из мојега пчеларства XXI. 60. — О меду XXI. 75. и 86. *Еренфелс* и најглавнија основна правила његове праксе из пчеларства XXI. 251. — О вештачким ројевима XXI. 390.

Жујевић В. Милутин. — Да одагнамо праве са пчеланика (бел.) XXV. 283.

Зебић Владимир. — Птице и пољска привреда XI. 423.. 429. и 437.

Златић Живојин. — О семену за сејање XXII. 114,

Илијћ Ж. Арса. — Како се калеми винове лозе примају и колико су века XX. 165.

Илијћ Ил. — Вечити календар бремености стоке и лежења пилежи (бел.) XVII. 170.

Јагодинац Н. М. — Пресељавање пчела у нову ђерзонку — кошницу (пит. и одг.) XIV. 842.

Јакшић Гргур. — Хемијско ђубрење винове лозе, воћа и кромпира XXIV. 13. и 20.

Јакшић М. — Опитне пољопривредне станице у Америци и Русији XXII. 283. и 294.

Јанићијевић Живојин. — Коју расу говеда треба да подижемо XXV. 77. — Од пустоши стварајмо питомине XXV. 108. — У колико губимо деобом задруга допунимо то законом о општинама и о подели задруга XXV. 164. и 179. — Чувајмо добру приплодну стоку XXV. 180. — Чувајмо и подижимо гору по ливадама и пашњацима XXV. 233. — Не подижимо земљорадњу на штету сточарства по брдним и планинским крајевима XXV. 278. — Како су подизане и уређене биле задружне куће и стаје и како се данас подижу XXV. 359. — Шта би олакшало и убрзало развиће привреде XXV. 435.

Јанковић Т. Милован. — Још једна реч о калемљењу *нешолисте лозе* (бел.) XX. 36.

Јекић М. Јован. — У осоју Јастрепца XIII 259., 322. и 375. — Наше шуме и шумски завати XIV. 279, — Прикупљање података о стању пољске привреде: Шумарство у срезу крушевачком XIV. 548. — Прикупљање података о стању наше пољске привреде. Расина XV. 578., 635., 697. и 770. — О шумама у срезу кључком (подл.) XVI. 718., и 779. — Ливански кедри (подл.) XVII. 559. — Планинска ива (Salix capreа) XIX. 407. — Планинска ива дивља врба (бел.) XIX. 491. — Да се и наше шуме не забораве XX. 160. — Нешто о мирочким планинама и њиховом насељавању с нарочитим погледом на насељавање села у округу крајинском XX. 423., 434. и 442. — Један врло штетан инсекат на јеловим и смрчевим шумама код нис. (Grapholita stobidella) XXIII. 356. — Горостасни раст (бел.) XXIII. 358. — Подижимо воћне расаднике XXIII. 426. — Притке за винограде XXIV. 126. — † Анта Ђурић XXIV. 158. — Нешто о подмлађивању и гајењу горе у нашим забранима XXIV. 374. и 390. — За и против утрина XXV. 85. — Шта је растовина XXV. 250. — Шумски ценовник (бел.) XXV. 253. — Шумски фонд (гл.) XXV. 285.

Јерговић Ф. — Красте или губа на грожђу (Grocosporium ampelophagum) XXI. 75. — Шта ваља радити ове године против пламењаче или пероноспоре XXI. 89. — Поправљање земље у Црној Гори XXII. 41. — Како се тамане црни скакавци XXII. 134. — Сточарство у Црној Гори XXII. 321. и 328. — Рад око унапређења виноградарства у Црној Гори XXII. 454. — Црногорско вино XXIII. 206. — Нов начин тамањења пољопривредних штеточина XXIV. 417. и 420. — Калемљење лозе помоћу плуте XXV. 113. — Калемљење лозе у зеленом стању XXV. 177. и 190. — Како се поступа даље са у зелено калемљеним лозам XXV. 304.

Јовановић М. Влада. — Сељак (подл.) XX. 198.

Јовановић Владимир. — Предсказивање времена по растјенијама, људма и животињама III. 157. — Предсказивање времена по мени месеца III. 176. — Шта је слана? IV. 141. — Шта је киша и снег? IV. 153.

Јовановић К. Драгољуб. — Пољопривредни односаји у Горњем Тимоку XI. 353. и 363. — Предео Нишаве и Горњег Тимока. Економска студија XVIII. 33. и 95. — Предео Левча и Белице XVIII. 770. — Предео рене Јасенице XIX. 413. — Подриње (Подаци) XIX. 494. 538. — Мачва и Поцерје XIX. 585. — Кроз Јабланицу, Пусту Реку и Топлицу (подл.) XX. 318. и 326. — Предео Лепенице (подл.) XX. 358. — Нишка област (подл.) XXII. 212., 220. и 236. — Економско стање у Г. Тимоку XXIII. 484. 493. и 509. — Предео Копаоника, Жупе и једног дела Поморавља. XXIV. 110., 142., и 152. — Мисли о нашим економским стварима XXV. 214., 225. и 235.

Јовановић М. Драгутин. — Само две речи о употреби справа машина XIII. 76. — Мана при избору семена XIII. 286. — О важности шума у опште XIII. 479. и 539. — Када је најбоље садити воће XIII. 535. — Болест кокошака и ћурака (пит. и одг.) XIV. 276. — Метиљ и брљ (бел.) XIV. 383. — Кокошија болест запаљење (пит. и одг.) XIV. 420. — Неродност воћака XIV. 457. — Шуга (бел.) XIV. 465. — Болести пчела XIV. 726. — Шумеће (кипеће) вино (бел.) XIV. 747. — Колико је пчелама потребно топлоте да могу радити а колико да могу живети (бел.) XIV. 748. — Топлота у кошници, нарочито у плодишту не зависи баш од топлоте ван кошница (бел.) XIV. 748. — Трихина (бел.) XIV. 816. — Неговање усева XV. 144. — Црна ротква као лек (бел.) XV. 237. — Против сточијег надима (бел.) XV. 284. — Лек против детињег кашља с пролећа (бел.) XV. 293. — Лек против колике код коња (бел.) XV. 304. — живот и развиће пчела XV. 407. и 463. — Настало је ројење пчела, спремимо се XVI. 303. — Помаже ли тазе шталско ђубре и воћу као другим усевима XVI. 490. — Прва реч о винодељу XVIII. 21 и 91. — Пољопривредне штеточине и помагачи XVIII. 490., 554., 669., 733. и 808.

Јовановићева Д. Емилија. — О гајењу и размножавању пеларгонија XXV. 387. — Земља нега живине (бел.) XXV. 394. — Како се могу очистити јако запрљане флаше (бел.) XXV. 394. — Предохрана од рђања гвоздених и челичних предмета (бел.) XXV. 394. — Да се сачува мед (бел.) XXV 394. — Против буха и стеница. (бел.) XXV. 394. — Уништење влаге (бел.) XXV. 394. — Како да се сачува свежина осеченом цвећу (бел.) XXV. 394. — Како да распознамо гвожђе од челика (бел.) XXV. 394. — Смрзнутим јајцима повратити свежину, (бел.) XXV. 394. — Смрзнут кромпир учинити добрим за јело (бел.) XXV. 405. — Против знојења и смрзавања прозора (бел.) XXV. 405. — Да се спречи јако крволоптење из ране код животиња (бел.) XXV. 405. — Кад се смрзне креста код кокошију (бел.) XXV. 406. — Неколико речи о неговању малине (бел.) XXV. 420.

Јовановић П. Јован. — Мере за ширење рационалног обрађивања земље и побољшање привредних прилика у нас (гл.) XXV. 406.

Јовановић Кузман. — О пољопривреди у срезу посавском округа београдског (Подаци) XIX. 219. 248.

Јовановић Р. Лазар. — Држање и нега наше домаће стоке V. 69. — Гајење сточног биља — пашће. XII. 113., 132., 161., 201., 488., 505., 523. и 542. — Најобичније биљке болести и средства против њих. XII. 533. 549. и 565. — Семе и сејање XII. 597. — Користи и штете од инсеката XII. 609. — Слепо куче. (Пит. — Одг.) XII. 627. — Плуг и његова употреба XIII. 1. — Штетне бубе на стрмнинама (гл.) XIV. 397. — Мере за унапређење земљорадње и сточарства XIX. 8. 38. — Извештај о стању завода држ. ергеле у 1890. (подл.) XXII. 140., 156., 164., 180.

Јовановић Љубомир. — Здраво и болесно месо (бел.) XXII. 129. — Колика (наступ. трбобоља) XXII. 150. 159. — Противу плесна на ружи XXII. 152. — Како се може да излечи коњ који је из плећке рамао па доцније порамљује XXII. 359. — Младе коње треба опрезно употребљавати на рад XXII. 391. — На шта треба пазити при гајењу и нези коња XXII. 397. 405. — Непокривајте коње кад су у шталама (бел.) XXII. 423. — Не дајте коњима да једу багреновог лишћа ни да глођу кору од овог дрвета (бел.) XXII. 423. — Вештачко храњење ждребади (бел.) XXII. 423. — Опробан лек противу колике (бел.) XXII. 423. — Десет најважнији правила из поуке о храњењу коња (бел.) XXII. 436. — Порекло и важности коња (подл.) XXIII. 42., 58., 70. и 82. — Шуга на живини XXIII. 135. — Бошњачке и ерцрговачке овце XXIII. 239. — Најважнија правила за одгајивање ждребади XXIII. 311. — Како

да се лече отоци док су топли а како кад захладне (бел.) XXIII. 312. — Како се лечи стока која пати од запаљења очију (бел.) XXIII. 312. — Како да познаш место одакле је узрок, због чега ти коњ порамљује (бел.) XXIII. 445. — Правила за неговање и чување коња XXIII. 463. и 468. — Како се лечи повреда круне (бел.) XXIII. 487. — Како се лечи уков (бел.) XXIII. 511. — Како се лечи набој (бел.) XXIII. 511. — Како да познаш и лечиш трулење жабица код коња XXIV. 156. — Треба ли стоку хранити пре или после појења (бел.) XXIV. 251. — Лек противу вашију код ждребади (бел.) XXIV. 251. — Лек против пролива (бел.) XXIV. 251. — Лек против изнурености (бел.) XXIV. 258. — Лепак за пукотине на копити (бел.) XXIV. 258. — Епилепсија код прасади XXIV. 267. — Како да познаш и како да лечиш жуљеве код коња XXV. 70. — Како постаје месечно слепило код коња (бел.) XXV. 152.

Јовановић Мато. — Значај метеорологије за пољопривреду XV. 371.

Јовановић Милан д-р. Посланица селском женскињу од J. Милинковића (приказ) XIX. 425.

Јовановић М. Милутин. — Оснивање првог српског шљиварског друштва у Ваљеву XIV. 191. — Пројекат правила првог српског шљиварског друштва у Ваљеву (гл). XIV. 400. 485.

Јовановић А. Никола. — Садња пољачина (чуварица) (глас са села) XXI. 354. — Борба око утрина, испуста и попаша XXII. 169. — На шта треба подружине да обрате пашњу при растурању разног семења XXIV. 125. — Воћни расадник пожешке подружине (гл.) XXIV. 157. — Шта треба радити са поплављеним ливадама и поплављеним сеном на ливадама (бел.) XXIV. 158. — Колико је користио *Пољопривредни Календар* (гл.) XXV. 119. — Воћни расадник рачанске подружине (гл.) XXV. 119. — Неколико напомена и један предлог (учитељ и пољска привреда) XXV. 386.

Јовановић Саво. — Парафин као добро средство у подруму XXIII. 402. — Вршидба парном вршалицом у Добричеву (гл.) XXIV. 273.

Јовић М. Лазар. — Прикупљајте калемгранчице па чим наступи време приступајте калемљењу XXIII. 90. — Реч у сњоје време — Избор, сечење и чување гранчица до употребе XXV. 60.

Јосимовић Димитрије. — Рибе у Србији XIX. 496. — Имамо ли растовине у нашим шумама XXI. 161.

Јуришић J. Живојин. — Коприва (подл.) XXIII. 363., 410., 422. — Зашто се зимус много воће посушило XXIV. 156.

Кандић Милош д-р. Задруга је корисна и хигијенски (подл.) XX. 278. 286.

Кандић Сима. — Изложба за приплодну стоку XIII. 301. и 346. — Нацрт пројекта за закон о среским и окружним економима (гл.) XVIII. 48 и 114. — Од Београда до Кашеве (подл.) XX. 246. 254. — Српским пољопривредницима XX1. 121. — Земљоделска-шумарска изложба у Бечу (гл.) XXI. 160. — Набавка приплодне стоке (гл.) XXI; 252. — Извоз оваца за Француску (гл.) XXI, 267. — Траже се нерастови (гл.) XXI 267.

Којић Љубомир. — Потреба ваљаних бикова XII. 107. — Винова лоза ванредне величине (бел.) XV. 691. — Село *Засеље* (подл.) XVI. 519. Разишљања о нашим шумама и њиховом уређењу XVII. 2., 49. — Да ли да употребимо америчке лозе које непосредно рађају XXIII. 32. — Нова опасност по винодеље XXIII. 123. — Винодеље у Србији, његов значај и будућност XXIII 193., 213., 229. — Порез и филоксера (бел.) XXIII. 347. — Против филоксере: Обављање наших винограда. Америчке лозе и њихове главније особине XXIII. 457, 498. — XXIV. 5., 10., 19. 37. — Винодељски конгрес у Монтпелију (гл.) XXIV 128. — У прилог једног дневног питања. Куповање бикова XXIV 132., 140., 151. — Натапање винограда водом као средство против филоксере XXIV. 279. — Нашим винодељцима XXIV. 323. — Један користан предлог (посвећен сталним окружним одборима у винодељским крајевима) XXIV. 339., 343., — Филоксера и дрвене струготине XXIV. 377. — Производња вина у Француској (гл.) XXIV. 394. — Говор о слави школе за винодеље и воћарство XXV. 89., 101. — Извештај с виноделског конгреса XXV. 139., 165., 181., 198., 216. 238., 252., 267. 281., 297, 312., 396. Хибрид Фран XXV. 292.

Којић Сретен — Прикупљање података о стању наше пољске привреде. Гружа XVI. 38., 135.

Коњевић Ст. — Да ли да се круна при пресађивању воћака остави или ореже? XIX. 649. — О кресању или резању воћака XX. 102., 116. — По дана у Клојстернајбургу (подл.) XX. 328., 342., 350.

Колубарац Чича Миле. — Амерички кукуруз *златно зрно* (Golden Beanty Corn) XXI. 81.

Костић Стеван. — Шта стаје подвоз воћа железницом (пит-одг.) XVIII. 187.

Крагујевић Ант. — О ђубрењу винограда XX. 326.

Кремић Илија. — Филоксера код нас (гл.) XIII. 493. и 545. — Подстора (бел.) XIII. 543. — Право време јесењег сејања XIV. 442. — У корист шталског храњења стоке XV. 548. — Алгајска раса XIX. 291. — Нешто о подубљивању орнице XXI. 229. — Подижимо у нашој земљи индустрију XXI. 269. — Нешто из ливадарства XXII. 123. — Још неколико речи из ливадарств XXII 165.

Куртовић Милослав. — Извештај са привредно витешких свечаности шумадиске области XXII. 338. — Ремонски заводи XXIII. 42. — Неколике напомене у прилог подизања коњарства и витешко-јахачког духа XXIII. 66. — Клање стоке (бел.) XXIII. 77. — Одличја *Кнез Михаило*. XXV. 205. — У прилог унапређивања земаљског коњарства XXV. 364. —

Кучпарић Савко. Бачијање на Острозубу и Власинским планинама. XIV. 599. — О свиларству у срезу масуричком и како да се оно унапреди (подаци) XX. 7. — У прилог познавању појединих места XX. 216. — Школе могу помоћи свилодељу XXI. 113. — Зашто немамо школске баште XXI. 363 — О ручним женским радовима XXII. 124., 132. — Спремајмо се за пошумљавање голети XXIII. 121. — Позајмице у раду XXIV. 267. — Најбржи начин сушења воћа (бел.) XXIV. 271. — Повика у Немачкој на кварење масла — путера (бел.) XXIV. 424. — Спрема женскиња у Шведској за млекарски посао (бел.) XXIV. 425. — Шта треба имати на уму при мужи стоке XXV. 46. — Статистички подаци о количини произвођења, увозу и извозу млечних производа у појединим државама XXV. 73. — Још једно средство за развиће сточарства XXV. 280. 294.

Љубеновић Цветко. — Спремање масла за пренос и оставу на дуже време (бел.) XXIII. 486. — Како се спрема и оставља кисело млеко на дуже време XXIII. 486. — Домаћа технологија. Прављење пекмеза. Рецепта. Сувих колача (бел.) XXIV. 74.

Лазаревић Р. Д. — Начин, којим би могли учинити да брзо нестане смрада од бојâ (бел.) XXI. 54. — Мрље од вина и црвених плодова (бел.) XXI. 54. — Прашак као средство да се очувају бели зуби (бел.) XXI. 54.

Лапчевић Н. Драгутин. — Пљуске код свиња (бел.) XIV. 804. — Да свиње не једу пилеж и мала јагњад (бел.) XIV. 804. — Нана као лек (бел.) XV. 572. — Свињац (бел). XVI. 130. — Пециво ракије од клековине XVII. 219. — Са кованлука (бел.) XVII. 288 — О при-

храњивању пчела (бел.) XVII. 289. — Стање шума XIX. 537. — Сејање дуда (бел,) XX. 21., 97. — Скупљање пужева (бел.) XX. 106. — Свагда да имаш тазе пасуља (бел,) XX. 130. — Црвљање свиња (бел.) XX. 130. — Зашто пшеница главничи (бел.) XX. 130. — Зашто кукурузно семе не ниче XX. 134. — Како да се створи проћа нашим сувим шљивама. XX. 213. Подизање врба крај путевл и мочара XX. 407. — Шта ћемо са златиборским суватима. XX. 437. — Плетарска индустрија XXI. 97. — Тратор и брећ (из народне медицине (бел). XXI. 109. — Дивизма (из народне медицине) (бел.) XXI. 109. — Луч као лек (народна медицина) (бел.) XXI. 259. и 299. — Да кокоши не испијају јаја (бел.) XXI. 267. — Чувајмо општинску својину XXI. 277. — О прихрањивању пчела (бел.) XXI. 298. — Нана као лек (бел.) XXI. 299. — Сејање дуда (бел.) XXI. 299. — Како наш народ прима рационалнију пољурадњу XXII. 117. — Панађур у Ужицу (гл.) XXII. 193. — Винодеље у околини ужичкој XXII 228. — Чишћење дрва од гусеница XXII. 241. — Из живота голубијег (бел.) XXII. 270, — Не арсеник но ељду (бел.) XXII. 270. — Леп за калеме (бел.) XXII. 270. — Чинимо сами себи зајам XXII. 299 — Слатка ракија (бел.) XXIII. 54. — Из народног марвеног лекарства XXIII. 140. — Искоренити аптовину или бурјан (бел.) XXIII. 208. — Да репа не тера у семе (бел.) XXIII. 208. — Сумпор за уништавање гусенице (бел.) XXIII. 208. Какав треба свињац за крмаче (бел.) XXIII. 208. — Одбрана купуса од бувача (бел.) XXIII. 219. — Уништење лептирова (бел.) XXIII. 234. — Бели лук за туршију (бел.) XXIII. 245. — О напреднијој радњи XXIII. 263. и 274. — Спречавање букарења (бел). XXIII. 324. Сточарска задруга XXIII. 450. — Експлоатација шума у окр. ужичком XXIII. 462. — Народно здравље XXIII. 482. — О српској земаљској изложби XXIV. 7. — Природни дарови у округу ужичком (подл.) XXIV. 10. — Забрањујте ливаде XXIV. 17. — Како купус треба сејати (бел). XXIV. 22. Свиње у воћњаку (бел.) XXIV. 22. — Ткачка индустрија и лан XXIV. 41. — Шта треба коњима давати (бел.) XXIV. 42. — Паприка за кокошке (бел.) XXIV. 42. Лапор и креч (још једно гојно средство) (гл.) XXIV. 42. — Држте добре нерастове (бел.) XXIV. 42. — Нађубрите купушњаке (бел.) XXIV. 42. — Бугарска изложба за пољску привреду и радиност у Пловдиву, од Св. Љ. Гавриловића (приказ) XXIV. 43. — Компост или мешанац XXIV 53. — Сетите се ливада XXIV. 61. — Ђедо (подл.) XXIV. 62., 70., 77. и 84. — Црквени расадници и воћњаци XXIV. 71. — Багрење за телеграфске диреке (бел) XXIV. 74. — Сетва кукуруза XXIV. 84. — Ракија од аптовине (бел.) XXIV. 89. — Пољопривредно осигурање XXIV. 112. — Збор пожешке подружине (гл.) XXIV. 129. — Винодеље у округу ужичком XXIV. 134. — Земљораднички новчани заводи XXIV. 155. и 167. — Зашто је ове године издало кукурузно семе XXIV. 179. — Регулисање река и исцеђивање бара XXIV. 195. — Народни лек за вашљиву телад (бел.) XXIV. 196. — Рђаве навике код коња (бел.) XXIV. 236. — Народне пословице и изреке мудрих људи XXIV. 244., 251., 258. и 270. Годишње изложбе при Српском Пољопривредном Друштву XXIV. 256. О пожешком воћарству XXIV. 281. — Нешто о пољачини XVIV. 297. — Зашто се одсеца кукурузни клас (бел.) XXIV. 309. — Српско вино и шљиве у Русији (гл.) XXIV. 320. — Да се коњи у колима не уједају (бел.) XXIV. 328. — Лечење сипљивости код коња XXIV. 335. — Чупање репа код петлова XXIV. 335. — Биљке за исхрану пернате живине (подл.) XXIV. 340. — Винодеље у Србији XXIV. 353. — Закон сваког разумног пчелара (бел.) XXIV. 356. — Осигурање пољопривредниково XXIV. 392. — Поручујте и набављајте семена XXIV. 395. Пчеларска књижевност у С. Америчким сједињеним државама (бел.) XXIV. 425* — О ражи у пределима где влада суша (бел.) XXIV. 425* — Гојење голубова (бел.) XXIV. 426* — Уређење сточарства и ветеринарства XXV. 6. — Спремајте се (разгледање трава) XXV. 57. — Средство против пацова на њиви (бел.) XXV. 62. — Чила нас зачуђава (бел.) XXV. 62. — Индиска пшеница (бел.) XXV. 63. Сеоске банке у Русији XXV. 63. — Неке траве које се дају стоци XXV. 69 — Голдшлагове косе (бел.) XXV. 73. — И сеоске општине треба да имају ваге XXV. 208. — Вредност свињчета у старо доба (бел.) XXV. 226. — Два казана на једној ватри (печење ракије) (бел.) XXV. 226. — Пољопривредна удружења (подл.) XXV. 247., 263., 274. и 290. — Пчеларство Св. Љ. Гавриловића (приказ). XXV. 300. — Значај раног сејања кукуруза XXV. 303. — Врбоваче XXV. 309. — Једна сељачка болест (Пелара) XXV. 310. — Бисерац изметнут XXV. 311. — Пероноспора у округу ужичком (гл.) XXV. 316. — Један диван пример удружења XXV. 317. Садаљка XXV. 327. — О сејању конопље XXV. 333. — Против пуцања динамитом (бел.) XXV. 333. — Остављање јабука за зиму XXV. 341. — Трговина сточном храном XXV. 341. — Дувански дим на пчеланику (кованлуку) (бел.) XXV. 349. — Кокоши у вотњаку XXV. 349. — Вино од калемљене лозе XXV. 260. — Кичица (бел.) XXV. 393. — Свилодеље у округу ужичком (бел.) XXV. 395. — Потреба и значај трговачких агенција у Русији (бел.) XXV. 403. — Трговина јајима у Русији XXV. 405. — Лечење ревматизма копривом (бел.) XXV. 405. — О производњи сира XXV. 405. — Мрави земљорадници (бел.) XXV. 405.

Леко Т. Марко Др. — О српском вину (гл.) XIX. 410. — О сумиорисаном вину XX. 26. — Анализе неколиких проба српских такуша XX. 370. — Анализе једне српске јабуковаче из Мачве XX. 370. — Шта ваља радити да вина не цикну (пит. и одг.) XX. 411. — О сахарину XXIII. 52., 64. и 74. — Хемијске анализе српских вина од грожђа американских лоза и од грожђа окалемљење лозе на америчкој лози XXIII. 109. — О употреби нових боја за бојадисање пиротских вунених тканина XXIV. 207., 217. и 230. — Лек противу пероноспоре XXV. 192.

Лозанић М. Симо. — О белом смоку II. 44., 50., 65. и 79. — Анализе шећерне репе српске гајене у годиби 1874. и 1875. VIII. 15. — Анализе српског вина XI. 251.

Лукић Арса. — О оснивану винарског акционарског друштва у Негодину XIX. 315.

Лукић Драгутин. — О подизању и сушењу шљива у Француској, превео М. Сандић (приказ) XIII. 148. и 210. — Сушење шљива и нова сушница XIV. 366. — Орезивање винограда XV. 155.

Марковић А. Іаков. — Један предлог у корист унапређења пољске привреде XIII. 565. — Штета нанесена летини у м. мају ов. год. (гл.) XIV. 394. — Стање летине у м. мају (гл.) XIV. 404. — Стечај за два наставника у ратарници у Краљеву (гл.) XIV. 478. — Шумарски курс (гл.) XIV. 478. — Филоксера у Жабарима и београдском округу (гл.) XIV. 480. — Комисија за државну ергелу (гл.) XIV. 480. — Справа за сортирање шљива (гл.) XIV. 480. — Стање летине у јуну (гл.) XIV. 481. — Филоксера (по званичним извештајима) (гл.) XIV. 542. — Сушење грожђа у пушници (гл.) XIV. 543. Практички шумарски курс (гл.) XIV. 543. — Стање летине у Србији у м. јулу (гл.) XIV. 546. — За облагорођење домаћег соја оваца (гл.) XIV. 617. — Уништавање филоксерне заразе (гл.) XIV. 617. — Стање летине у м. августу (гл.) XIV. 619. — Изложба у Ници и Хар-

кову (гл.) XIV. 619. — Подела одељења министарства народне привреде у одсеке (гл.) XIV. 675. — Практички шумарски курс у Топчидеру (гл.) XIV. 753. — Испитна комисија за наставнике нижих пољопривредних школа (гл.) XIV. 753. — Старање о воћу (гл.) XIV. 757. — Наставнички испити (гл.) XIV. 761. — Резултат овогодишње жетве у Србији (гл.) XIV. 761. — Добит од угојених свиња (бел.) XIV. 813. — С биковима треба лепо поступати (бел.) XIV. 814. — Да шине не спадају (бел.) XIV. 815. — Руковање амовима (бел.) XIV. 815. — Уштеда (гл.) XIV. 821. — Време је да се шљиве чисте XV. 8. — Репа у плодореду (бел.) XV. 36. — Слатке јабуке (бел.) XV. 36. — Како ваља засејавати башту (бел.) XV. 37. — Грашак за свиње (бел.) XV. 37. — Суве шљиве за двор (гл.) XV. 45. — За промет сувих шљива (гл.) XV. 45. — Ливница гвожђа у војној фабрици у Крагујевцу (гл.) XV. 46. — Распис о наплаћивању таксе за горосечу (гл.) XV. 47. — Распис о утамањивању гусеница (гл.) XV. 47. — Сваки може да калеми (бел.) XV. 106. — Користи од угара (бел.) XV. 108. — Уједињавање имања (бел.) XV. 108. — Распис о лову (гл.) XV. 112. — Бели лук као лек од псећег беснила (бел.) XV. 231. — Шуга на свињама (бел.) XV. 235. — Подбел (Tussigalo farfara) (бел.) XV. 237. — Земна топлота (бел.) XV. 238. — Прво пољопривредно друштво у Босни (гл.) XV. 242. — Чланови помагачи 1883. и 1884. (гл.) XV. 361. Шта раде трговачко-занатлијски одбори у Мађарској за унапређење заната (гл.) XV. 499. — Боље врсте кромпира код нас (гл.) XV. 500. — Винодеље у Источној Румелији (гл.) XV. 574. — Дајте му више пиће у бољу негу (бел.) XV. 630. — Друштво против корова (бел.) XV. 760. — Како да изранимо стоку с мало хране? XVI. 10. — Утицај плодореда на повишавање приноса XVII. 113. — Како утиче нагла промена хране XVII. 127. — Пољопривреда и сточарство у Северној Бугарској (бел.) XIX. 83. — Врба XIX. 345. и 377. — Подизање шуме (гл.) XIX. 387. — Расадници шумског дрвећа (гл.) XIX. 388. — Врло добар нов чај (бел.) XIX. 462. — Влажност и топлота земље при разном нагибу њеном према странама света и хоризонту (бел.) XIX. 462. — Утицај шума на град (бел.) XIX. 463. — Боље је сплављено дрво од несплављеног (бел.) XIX. 463. — † Илија Милојевић (некролог) XXI. 164.

Марковић Јоца. — Шта смета те се не напредује (подл.) XXI. 106. — Шта нас кошта кујна (подл.) XXI. 130. и 138. — Хељда (Polygonum) XX. 145. — Луцерка (вија) Medicado sativa) XXI. 281.

Марковић Никола. — О тежачком кредиту XXIV. 255., 263., 279., 287.

Маринковић Марко. — Из талијанског грађанског законика о удружењима за наводњавање (гл.) XV. 766. — Извод из статута главног друштва талијанских виноградара (бел.) XIX. 24. — Шпанска вина у инозенству (бел.) XIX. 387. — Румунска вина (бел.) XIX. 387. — Дуван и филокара (бел.) XIX 387.

Маршићанин Божа. — Говеђа куга X. 52. и 63.

Матијевић Вићо свештеник. — Двогуба кокошија јаја (Пит. одг.) XXIII. 265.

Матић М. Гаја. — Рен, II. 42. — Како и кад ваља мусти краве II. 144. — Каквим ћемо средствима подићи нашу пољопривреду? II. 149. — Мјенимо газдовање III, 173. 190. и 195. IV. — 2., 13., 31., 48., 57., 62., 70. и 79. — Нешто из пољске привреде, V. 3., 11., 21., 29. — Како биље расте? V. 51., 55., 65. и 74. — Луцерка детелина VIII. 57. — Корист живих ограда у пољопривреди VIII. 63 и 74. — Неколико речи о свиларству VIII. 69. — Ронац VIII. 75. — Распадање минерала и њихово претварање у орању земљу VIII. 87., 96., 101., 114 и 121. — Ласица VIII. 91. — О врењу VIII. 118. 128 и 135. — Орања земља IX. 109., 117., X., 25. — Нешто о набавци пољско-привредних алата и справа X. 178. — Поглед на овогодишњу жетву X. 181. — Од чега зависи здравље стоке (подл.) X. 203. — О израни тела и о избацима из њега (подл.) 210. и 218. — Како стока вари рану (подл.) XI. 29. — Примери, како читаве земље могу да осиромаше XII. 437. — Вештачко множење дрва XIII. 48. — Ђубрење винограда (бел.) XIII. 130. — Заливање воћака (бел.) XIII. 130. — Утамањивање пиревине (бел.) XIII. 130. — Зрење воћа (бел.) XIII. 131. — Гајење винове лозе и производња вина на Рајни од Љуб. Новаковића (приказ.) XIII. 381. —

Матић М. — Шећерна репа II. 209.

Матић Милан. — Годишњи ресултат метеоролошких бележака за варошицу Александровац за 1887 XIX. 166.—

Мачај Ст. Др. — Уплив шума I. 48 и 61. — О неговању конопље (кудеље, кучиње) III. 22 и 36. *Филоксера васшашрике* VI. 128 и 138. — Маовина VIII. 5. — Забрус гибус. Житна буба XVIII. 479. — Издржљивост коња на већим маршенима XVIII. 572. — Птице треба штедити XIX. 244. 273. — Биље XIX. 517. 544. — Напомене о орању у јесен XIX. 635. — О заштити и множењу наших речних риба XX. 11. 20. 32. — Голубачка мушица XX. 127. 137. 144. — Свежи краставци усред зиме (бел.) XX. 223. — Пелагра (подл.) XX. 262. — Препорођај у подрумској радњи (бел.) XX. 274. — Седељке и прела (подл.) XX. 294. — Мокрење крви код волова XX. 327.

Мијаиловић П. Светозар намесник. — Беседа на дан изложбе домаће стоке у Обреновцу (Подл.) XXV. 306.

Мијалковић Д. Тодор. — О кромпиру XXV. 136.

Мијатовић М. Стеван уч. — **Тежак** и Сељак XXV. 341.

Милановић М. — Српска вина на париској изложби (Подл.) XXI. 155., 162., 170., 178., 186., 198., 214., 222.

Миленковић Милан економ. — Нешто о сиринту XXV. 279.

Миливојевић Илија. — Овче богиње XV. 619. — Гајење сочива — леће XVI. 165. — Шта треба да радимо па да црни лук, који је бикове истерао, заглавили? (бел.) XVI. 272. — Уливаћивање и њега нове ливаде XIX. 321.

Милинковић Јован. — О марвеној хигијени XX. (подл.) 110., 129., 134., 145., 158., 174. — Још једна реч о тежачком кредиту у нас XXI. 83.

Милојевић Јанићије. — Срдобоља код јагњаца (бел.) XIII. 254.

Милојевић Светозар. — Реферат о радовима *Пољопривредна Удружења* XXV. 246.

Милошевић Раша. — Сме ли се дуван сејати за производњу бурмута (пит-одг.) XVIII. 184. — Овогодишња производња дувана XVIII. 496. 628.

Миљковић Мирко — Старинац. — О храњењу домаће стоке уопште XI. 1., 9., 17. и 25. — Нешто о гајењу стрмнина уопште XI. 302., 312., 317. и 327. — Наше шуме XI. 378., 386. и 389. — О избору крава млечара њиховој нези XIV. 209. — Шта се ради у марту XV. 172. — О користима ђубрења XV. 220. — Гајење страних сорти овсова и ражи у Љубичеву (гл.) XV. 692. — Пшеница *Краљ Милан* и кромпир *Онеида* (гл.) XV. 35. — Производња и гајење коња XVI. 383., 401. — Производња коња у Босни и Херцеговини (бел.) XVI. 636. — О тркама XX. 109. — У прилог побољшања домаћег коњарства XX. 175., 184., 191., 198. — По чему ћемо познати свеже и здраве орасе (бел.) XXI. 12. — Планинска раж XXI. 21. — Не раните стоку буђавом раном XXI. 36. — Извоз коња из Енглеске (бел.) XXI. 70. — Први посао с пролећа XXI.

74. — Колико и какво ђубре захтевају поједине културне биљке XXI. 85. — Нов сој ердељских коња за планинске пределе — Фогараш — Липицанер XXI. 137. Вредност стоке у Сев. америчким државама (бел.) XXI. 140. — Стање усева у Мађарској (бел.) XXI. 141. — Зобите коње овсем XXI. 153. — Шта ћемо на местима где је град упропастио летину XXI. 163. — Ново поврће XXI. 163. — Деньење сена у пластове (бел.) XXI. 164. — Извештаји о непогодама 19. и 20 маја (гл.) XXI. 164. и 176. — О жетви стрмних усева XXI 170. и 177. — Нов члан утемељач Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXI. 174. — Два непријатеља XXI. 181. — Један поглед на привредни значај светковине стогодишњице Господара Јеврема у Шапцу XXI. 183., 191., 204., 217., 225., 233., 247 и 250. — Вршидба стрмнина XXI. 199. и 213. — Имовина управе државне ергеле за 1889. (гл.) XXI. 208. — Нова јахачка удружења и скуп српских љубитеља коња у Крагујевцу (гл.) XXI. 208. — Извештај о стању усева XXI. 218. и 226. — Спор око хватања рojева (пит. и одг.) XXI. 219. — Колико је пало кише у Србији између 1. и 9. јула (бел.) XXI. 234. — Српска државна трговчка агентура у Солуну (гл.) XXI. 235. — Штета услед непогода (гл.) XXI. 235. — Уређење државних сточарских завода у Мацарској (подл.) XXI. 246., 254., 262., 270., 278., 286., 302., 310, 318., 326., 334., 342., 350., 358., 374., 382., 390., 398., 406. и 414. — О гајењу овса XXI. 254. и 263. — Задруга Пчеларско воћарска XXI. 260. — Непогода (гл.) XXI. 260. — Извоз воска за Румунију (гл.) XXI. 260. — Број опашених кобила државним пастувима (гл.) — Жетва ељде (бел.) 275. — Ткачка школа у Лесковцу (гл.) XXI. 275. — Правила о прегледу сувих шљива (гл.) XXI. 275. — Програм јубиларне земљоделско шумарске изложбе у Загребу (гл.) XXI. 276 — Пред сејидбу озимних жита XXI. 278. — Уништавање легла од осица (бел.) XXI. 284. — Против сувог кашља (народна медицина) XXI. 284. — Први земаљски збор свију јахача и свију пријатеља привреде и витештва (гл.) XXI. 284. — Важно за одгајивање коња (гл.) XXI. 284. — Набавка приплодне стоке за шабачко добро (гл.) 284. — Пријем ђака у ратарску школу (гл.) XXI. 284. — Чување зелени преко зиме (бел.) XXI. 307. — Министар народне привреде на путу (гл.) XXI. 307. — Изасланик мин. нар. привреде за проучавање фабричке прераде свиле (гл.) XXI. 307. — Са крагујевачког земаљског већа свију кола јахача *Књаз Михаило* (гл.) XXI. 307. — Депутација земаљског већа свију кола јахача код управног одбора Српског Пољопривреднога Друштва (гл.) XXI. 316. — Изложба коња у Крагујевцу (гл.) XXI. 315. — Крагујевачке трке (гл.) XXI. 315. — Да ли је боље сејати детелину и друге ливадске траве с јесени или с пролећа (бел.) XXI. 315. — Чланови сталног одбора земаљског већа свију кола јахача (гл.) XXI. 316. — Овогодишња жетва у Добричеву и Љубичеву (гл.) XXI. 316. — Облагорођавање воћака пресађивањем (бел.) XXI. 323. — Извоз сувих шљива и пекмеза (гл.) XXI. 323. — Источно фриска пасма (стабло) оваца у Мађарској (гл.) XXI. 323. — Млеко као средство за гашење запаљеног петролеума (гаса) (бел.) XXI. 330. — Највећа штала на свету (бел.) XXI 331. — Положио испит (гл.) XXI. 334. — Дозревање воћа (бел.) XXI. 339. — Конопљани зејтин као нов и добар лек протиуу вашију на стоци (бел.) XXI 348. — Винодеље у Турској (гл.) XXI. 348. — Тзрањивање оваца преко зиме (бел.) XXI. 366. — Вода од искуваног боба за чишћење рубља (бел.) XXI. 387. — Нов члан утемељач Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXI. 387. и 425. — Извоз сувих шљива и пекмеза (гл.) XI. 387. — Вредност сена као сточне хране XXI. 413. — Топлота у шталама (бел.) XXI 424. — Ширење туберкулозе код разних раса говеди (бел.) XXII. 7. — Користи од дубоког орања (бел.) XXII. 7. — Чишћење ливаде од маховине (бел.) XXII. 7. — Чистите вотњаке (бел.) XXII. 14. — Распоред државних пастува за опасивање земаљских кобила у 1891. години (гл.) XXII. 14. — Нов члан утемељач (гл.) XXII. 39. — Држање приплодних бикова XXII. 50. и 59. — Први посао на њиви с пролећа XXII. 57. — Уплив електричне светлости на биље (бел.) XXII. 97. — Узроци превременог онеспособљавање коња за разну употребу XXII. 76. — Ђурђевске утакмице дунавског кола јахача *Кнез Михаило* (гл.) XXII. 97. — Има ли кртица очи (бел.) XXII. 97. — Привредни савет (гл.) XXII. 97. — К питању о поправци нашег домаћег соја коња XXII. 99., 112., 124. и 144. — Треба ли њиву подрљати кад се машином сејалицом засеје (бел.). XXII. 129. — Набавка приплодне стоке (гл.) XXII. 129. — Извоз млечних производа из Швајцарске у 1890. години (гл.) XXII. 129. — Најмлечнија крава у сједињеним америчким државама (гл.) XXII. 129. — Продаја коња у Љубичеву (гл.) XXII. 136. — Какве користи има земљоделац кад сеје стрмнине машином сејалицом (бел.) XX. 136. — Јасен (Fraxinus) XXII. 127. — О одбијању прасади и одгајивању њиховом XXII. 127. — Гајење ћурака XXII. 128. — У које доба пролећа треба кромпире садити XXII. 132. — Полагање темеља (гл.) XXII. 152. — Добар приплодни бик бернске расе (гл.) XXII. 152. — Ремонтски заводи (гл.) XXII. 152. — Потапање семена (бел.) XXII. 160. — Гипс је врло добро ђубре за јагоде (бел.) XXII. 160. — Почасна медаља за пољопривреднике (гл.) XXII 161. — Стање усева у Србији (гл.) XXII. 161. — Да пупољци од цвећа брзо расцветају (бел.) XXII. 172. — Извођење садница багремових (бел.) XXII. 172. — Најбоље течно ђубре за баштенску зелен и цвеће (бел.) XXII. 172. По чему ћемо познати да има цихорије у кафи (бел.) XXII. 172. — Гајење црвене детелине (бел.) XXII. 172. — Количина произведене хране у сједињеним америчким државама за 1890. годину (гл.) XXII. 173. — Ново јапанско воће (гл.) XXII. 173. — Крава са три здрава телета (гл.) XXII. 173. — Утакмица тимочког кола јахача *Кнез Михајло* (гл.) XXII. 192. — Интернационални пољопривредни конгрес у Хагу (Холандији) (гл), XXII. 192. — Јоркширско свињче XXII. 198. — Живинарство у Француској (гл.) XXII. 217. — Извештај са утакмице тимочког кола јахача Кнез Михаило у Зајечару XXII. 229. — Колико живе поједине тице (бел.) XXII. 231. — Гајење живине у Угарској (гл.) XXII. 232. — Изгледи овогодишње жетве у Русији (гл). XXII. 233. — Беркширска раса свиња (бел.) XXII. 243. — Знатно спуштене подвозне цене на железници (гл.) XXII. 247. Извештај са овогод. утакмица коња у Шапцу XXII. 247. — Највећа кланица стоке на свету (гл.) XXII. 247. — Спуштене цене на бродовима (гл.) XXII. 247. — Изложба вршећих и сејаћих машина у Букурешту (бел.) XXII. 247. — Суждребност старих кобила (бел.) XXII. 247. — Цвет од зове и липе (бел.) XXII. 247. — Пољска привреда у касарни (гл.) XXII. 248. — Интернационална изложба приплодних пастува у Бечу (гл.) XXII. 248 — Закон против бојења вина у француској (гл.) XXII. 252. — Производња коња у Русији (гл.) XXII. 253. — Велики вашар за куповину коња у Саксонији (гл.) XXII. 353. — Овогодишња жетва пшенице у појединим државама (гл.) XXII. 361. — Брамапутра (брама) XXII. 368. — Најбоље врсте јечмова за трговину и фабрикацију пива XXII. 375. — Средство противу буђе на сиру (бел.) XXII. 382 — Хлеб од растовог жира (бел.)

XXII. 392. — Пшеница *уртоба* (бел.) XXII. 393. — Да ли утрапљени кромпири губе што од тежине и хранећих материја (бел.) XXII. 393. — Најчешћи узроци пролива код телади (бел.) XXII. 393. — Храњење коња у Инглеској (бел.) XXII. 393 — Производња коња у Елзас-Лонтрингији (гл.) XXII. 393. О ђубрењу њива и заоравању ђубрета XXII. 403. и 415. — Свеже (зелено) сено нездрава је храна за коње (бел.) XXII. 423. — Зашто се млеко прогруша и поквари пред олују (бел.) XXII. 424. — Паун (бел.) XXII. 455. — Користи од разумне неге детелине с јесени (бел.) XXII. 456. — Да јагоде буду крупније и више роде (бел.) XXII. 456. — Прављење масла за зиму (бел.) XXII. 456. Озими стрмни усеви у сравњењу с јарим XXIII. 61. — Руске расе коња XXIII. 81., 91., 98., 112., 118., 127., 136., 152.. 166. и 174. — Пред косидбу ливада XXIII. 165. — Комисија за шкартирање коња у државној ергели (гл.) XXIII. 383. — Набава и давање државних коња за војену потребу на исхрану општинама и приватнима (гл.) XXIII. 383. — Извештај са овогодишње утакмице коња тимочког кола јахача Кнез Михаило у Зајечару. XXIII. 406. и 418. — Забрана извоза приплодних коња за иностранство XXIII. 421. и 435. — Исхрањивање говеда преко зиме XXIII 474. и 491 — Шкодљиво је држати ждребад на високим јаслима (бел.) XXIII. 485. — Утакмице крава музара (бел.) XXIII. 510. — Одгајивање приплодних бикова у Швајцарској XXIV. 231. и 241. — Порекло домаћих животиња (подл.) XXIV. 304., 312.. 324. и 332. — Јечам озимац XXIV. 363. — Вода од куваног пиринча добар лек противу пролива код прасади (бел.) XXIV. 382. — Босански сир *шрачиси* (бел.) XXIV. 382. — Примеран воћар — Венијамин Лазаревић (гл.) XXIV. 394. — Унапређење привреде у Угарској (гл.) XXIV. 409. — Угледна добра и радионице у Бугарској (гл.) XXIV. 409. — Колико има стоке у Аустрији (гл.) XXIV. 409. — Најлакши начин одгајивања телади XXIV. 423. — Мед као лек при запаљењу очију (бел.) XXIV. 426. — Електрична снага у пољској привреди (бел.) XXIV. 426. — Пресађивање одраслих дрвета (бел.) XXIV. 426. — На који начин можемо најкорисније буђаву храву да утрошимо (бел.) XXIV. 426. — Коју храну не смемо давати кравама млечарама (бел.) XXIV. 427. — Колико поједине државе у Јевропи имају шума (бел.) XXIV. 427. — Леб од махунастих плодова (бел.) XXIV. 427. — Унапређење говедарства у Босни и Херцеговини (бел.) XXV. 12. — Гајење пернате живине у Мађарској (бел.) XXV. 12. — Комисија за куповину пастува и кобила за државну ергелу (гл.) XXV. 13. — Комисија за набавку бикова и крава за државне заводе и за појенине окружне одборе (гл.) XXV. 13. — Питомци за изучавање прераде млека (гл.) XXV. 13. — Пољопривредне школе у Црној Гори (гл.) XXV. 23. — Угледна добра на манастирским имањима XXV. 48. и и 57. — Набавка лаженог семена (бел.) XXV. 54. — Гојење живине слатким млеком (бел.) XXV. 55. — Најнужнија топлота у шталама за све врсте стоке (бел.) XXV. 55. — Са годишњег збора Пољопривредног друштва (гл.) XXV. 55. — Француски орден за пољопривредне заслуге (бел.) XXV. 63. — Први послови с пролећа на њиви и ливади XXV. 65. — Упутство о храњењу, нези и употреби приплодних кобила XXV. 66. — Вредност угојеног вепра беркширске расе (бел.) XXV. 72. — Да се сачувају џакови, вреће, платно кудељно и лапено од трујењз (бел.) XXV. 82. — Утамањивање вилине косице на детелишту (бел.) XXV. 82. — У које време треба гору обарати (бел.) XXV. 82. — Распоред државних пастува за опасивање земаљских кобила у 1894. години (гл.) XXV. 82. — Како ћемо спречити да се не измећу добре врсте кромпира (бел.) XXV. 92. — Спремање калемгранчица за калемљење винове лозе (бел.) XXV. 92. — Курс за практичне пољопривреднике на вишој пољопр. школи у Бечу (гл.) XXV. 92. — Пољопривредни одсек на универзитету у Хали (гл.) XXV. 92. — Премије за унапређење шумарства (гл.) XXV. 93. — Интернационална утакмица плугова у Лембергу (гл.) XXV. 93. — Акционарска друштва за подизање винограда (гл.) XXV. 93. — Пољопривредни савез у Немачкој (гл.) XXV. 93. — Српско баштованско друштво (гл.) XXV. 93. — Виша школа за баштованство у Аустрији (гл.) XXV. 103. — Рајфајзенове касе у Аустрији (гл.) XXV. 103. — Извоз коња из Мађарске за балканске државе (гл.) XXV. 103. — Годишњи збор пољопривредне подружине за округ крајински (гл.) XXV. 103. — Нова управа драгачевске подружине (гл.) XXV. 111. — Нова управа крушевачке пољопривредне подружине (гл.) XXV. 111. — Секлерски кукуруз XXV. 116. — Награда од 25.000 дин. ко пронађе лек противу говеђе куге (гл.) XXV. 119. — Државни пастуви размештени по станицама (гл.) XXV. 126. — Страни купци коња у Србији (гл.) XXV. 416. — Важне новине на пољу провреднога и вештачкога напретка (гл.) XXV. 126. — Шкоди ли дим биљу (бел.) XXV. 141. — Колика је топлота нужна за клијање семена (бел.) XXV. 141. — Постављења (гл.) XXV. 141. — Потрошња дрвета у Русији (бел.) XXV. 154.

Миодраговић Јован. — Разговор са сељаком VIII. 98., 103., 109., 131. и 133. — Промена климе у Србији XII. 442. и 455. — Један нов задатак српских пољопривредника XVII. 466. — Школа у шуми (подл.) XVII. 630. 768. — Пољска привреда у основним школама XX. 310. 319.

Миоковић Александар. — О зеленој кукурозовини њеном проуготовљавању и употреби за израну стоке XVIII. 82., 150. — Зборишше ливада (подл.) 58., 66., 74. 82., 94., 102., 126., 142., 150., 166., 182., 222., 230. — Како се роје пчеле са покретним сачем (пит. одг.) XXI. 175. — О избору грла за приплод XXII. 131. 139.

Мирковић Игњат. — Леска (бел.) XVI. 128. — Бацио сам га у божји амбар, па како му Бог да (подл.) XVI. 578. — Је ли и на који начин шкодљиво обрашћивање дрва бршљаном? (бел.) XVI. 640. — Премазивање воћака кречом (бел.) XVI. 711. — Старост јаја даје се определити врло лако (бел.) XVII. 169. — Халетов начин облагорођивања семена (бел.) XVII. 220. — Лек противу грбнице и црвеног ветра (бел.) XVII. 289. — Коприва као храна за стоку (бел.) XVII. 289. — Отерати кокошиње ваши (бел.) XVII. 290. Олакшати телење код крава (бел.) XVII. 290. — Најважнији узроци народности наших воћака (бел.) XIX. 105. 138.— Узимање младића у ратарску школу (гл.) XIX. 442. — Добротвори пољске привреде (гл.) XIX. 585. — Хамбург као пијаца за вино (гл.) XIX. 614. — Тарифа за извоз вина у Солун (гл.) XIX. 614. — Кувано јело за домаћу животињу (бел.) XX. 21. — Да не рђају пољопривредна оруђа и алати (бел.) XX. 35. — Лек противу кашља код прасади (бел.) XX. 35. — Нега детелине преко зиме XX. 46. — Начин распоређивања воћака у башти XX. 83. — Непогоде (гл.) XX. 210. — Пелен Arthemisia absinthium XXI. 21. — Да крава музара не бије ногама XXI. 21. — Одучавање ракије (подл.) XXI. 98. — Наши ситни непријатељи. Врбарац (дрвобушац) (Cossus ligniperda) XXI. 117. — Средство за утамањивање гусеница (бел.) XXI. 119. — Утамањивање ситних непријатеља пољске привреде XXI. 203. — Зајам пред жетву или узимање на зелено XXI. 215. — — Пољопривреднику је нужан рачун XXI. 221. — По-

рани на рад, — омркни на раду XXI. 253 — Одржавање шире XXI. 325. — Мењање семена XXI, 374. — Зрно пшенично је врло родно (бел.) XXI. 424. — Опадање сточарства XXII. 9. — Опрати мрље од коломаза (бел.) XXII. 71. — Чување кисела купуса (бел.) XXII. 78. — Крвава ваш XXII. 100. — Сејање кукуруза са узродима XXII. 110. — Сенице у воћарству (бел.) XXII. 118. — Жичка подружина (гл.) XXII. 119. — Сточарска изложба у Б. Пешти (гл.) XXII. 119. — Опасан непријатељ у дому пољопривредника XXII. 128. — У корист поправке стања наших пољопривредника XXII. 134. — Калемљење помоћу плуте XXII. 213. — Прављење вештачког саћа XXII. 219. — Одгајивање хоризонталних кордона XXII. 221. — Справа за калемљење лозе XXII. 241. — Предупређивање туберкулозе (јектике) XXII. 245. — Чување пожњевене стрмњине од закишњавања XXII. 251. — Сељење пчеланика од јула до октобра у циљу сабирања меда по Еренфелсовој пракси XXII. 253. — Плашљивост коња XXII. 255. — Незрео мед XXII. 257. — Загртање стабљика код кромпира (бел.) XXII. 257. — Куван јечам (бел.) XXII. 257. — Замењивање старих матица XXII. 259. — Сасецање (пикирање) кајсија XXII. 266. — О труљењу корена винове лозе XXII. 266. — Паук као предсказан времена XXII. 269. — Ферменти на грожђу (бел.) XXII. 270. — Да ли величина пчеле зависи од величине ћелије у којој је излежена XXII. 281. — Воћарство у основној школи XXII. 282. — Четињасте шуме — Четинари XXIII. 202., 297., 308., 333., 342,, 354., 363., 374., 389., 399., 423., 437., 452., 460. 466. — Значај енсеката у шумарству XXIV. 168. 180. 193. — О условима живота шумских инсеката XXIV. 232. 243. 250. — Како се у једној шуми из постепеног размножавања инсеката јавља изненадна појава њихова у маси XXIV. 267. — Мере против штетних инсеката XXIV. 307. 317. — Тиса Taxus baccata XXIV. 335.

Михаиловић Р. Ахило. — За пренос јаја (бел.). XXIII. 346. — Против глиста по повртњацима (бел.) XXIII. 347. — Да се мрави удале XXIII. 357. — Да се кромпири сачувају (бел.) XXIII. 357. — Против муха и комараца (бел.) XXIII. 357. — Да се масне флеке очисте (бел.) XXIII. 357. — Избелити ћурећа јаја (бел.) XXIII. 357. — Произвођење вина у Јевропи XXIII. 366. — Против биљних паразита (бел.) XXIII. 383. — Губавица (бел.) XXIII. 383. — Против осица (бел.) XXIII. 393. — Како ћеш се уверити да ти кућа није влажна (бел.) XXIII. 439. — Како ћемо распознати гусана од гуске (бел.) XXIII. 439. — Како ћемо сачувати купус XXIII. 439. — Какав треба да је кокошар (бел.) XXIII. 440. — Како треба да се очува чистота расе код пчела (бел.) 456. — Приправљање хране за стоку (бел.) XXIII. 644. — Да се од неупотребљивог бурета направе ведрице (бел.) XXIII. 464. Да се уништи житни жижак (бел.) XXIII. 485. — Употреба мртвог лишћа (бел.) XXIII. 485. — Жабе као штеточине у рибњацима (бел.) XXIII. 485. — Земљорадња у Француској (подл.) XXIII; 490., 498. — Да се масло сачува (бел.) XXIV. 144. — Да се млеко сачува (бел.) XXIV. 144. — Средње бројно стање у Јевропи (гл.) XXIV. 144. — Уништавање гусеница, мрава и лисних вашију (бел.) XXIV. 204. — Колико може бресква да траје (бел.) XXIV. 205. — Да се шљиве сачувају (бел.) XXIV. 205. — Противу убода пчела (бел.) XXIV. 258. — Против запаљења језика у говеди (бел.) XXIV. 258. — Уверити се о каквоћи млека (бел.) XXIV. 259. — Имела (бел.) XXIV. 259. — Ергеле у Француској (бел.) XXIV. 259. — Коњска тежина (бел.) XXIV. 259. — Време жетве у разним земљама (бел.) XXIV. 272. — Да се зејтин не ужеже (бел.) XXIV. 272. — Да грожђе остане свеже преко целе зиме (бел.) XXIV. 272. Жетва у сједињеним америчким државама (бел.) XXIV. 272. — Познати да ли је вино вештачки бојено XXIV. 301. — Боја за маркирање оваца (бел.) XXIV. 301. — Претакање, процеђивање и бистрење вина (бел.) XXIV. 328. — Колико може вино да траје (бел.) XXIV. 345. — Против убода комараца, осица и других инсеката (бел.) XXIV. 356. — Индустрија и трговина шљивама (бел.) XXIV. 398., 406. — Да се види да ли су јаја свежа или не (бел.) XXIV. 417. — Опасности од некуване сланине (бел.) XXIV. 426. — Да се смрзнуто воће открави (бел.) XXIV. 426. — Како да се убрза клијање зрна (бел.) XXIV. 426. — Живина у виноградима (бел.) XXIV. 426. — Пролетњи мразеви и винова лоза XXV. 70. — Лечење рана (бел.) XXV. 71. — О сечи кромпира за сађење (бел.) XXV. 72. — Краставци и пчеле (бел.) XXV. 72. — Штитимо корисне инсекте (подл.) XXV. 98. — Инстинкт код свинчета (бел.) XXV. 118. — Колико могу највише живети неке животиње (бел.) XXV. 118. — Сумпор је потребан биљкама и животињама (бел.) XXV. 119 — Употреба смрзнутог кромпира (бел.) XXV. 119. — Опасност од гаса при лечењу шуге (бел.) XXV. 125. — Врло лак начин за чињење кожа (бел.) XXV. 125. — Анализа земљишта помоћу кемијског ђубрета (бел.) XXV. 126. — Тамањење паразитних инсеката (бел.) XXV. 140. — Заштити обућу од влаге (бел.) XXV. 140. — Колико може појединo дрвеће да траје (бел.) XXV. 140. — Восак за печаћење флаша (бел.) XXV. 140. — Гајење пернате живине у француској (бел.) XXV. 141. — Ђубре за цвеће (бел.) XXV. 141. — Црвињак — храна за живину (бел.) XXV. 141. Средство да се осигура трајање џакова (бел.) XXV. 333. — Слатко од црвена патљџана (бел.) XXV. 333. — Конзервација кромпира (бел.) XXV 333. — Глисте у саксијама (бел.) XXV. 333, — Четкање хаљина (бел.) XXV. 333. — Да се осмуди очупана живина (бел.) XXV. 333. — Производња пшенице у Француској (бел.) XXV. 333. — Штета од филоксере (бел.) XXV. 334. — Увоз и извоз Швајцарске (бел.) XXV. 334.

Михаиловић Драгољуб. — Нешто о употреби бзове (бел.) XXI. 140. 150. — Како се тамане скакавци XXI. 173.

Мићић С. Јеврем. — О пољској привреди у касарнама XXIII. 455. — О подлупљавању коре код шљива XXIV. 61. — О прављењу ракије *клековаче* XXIV. 307. † Јован П. Терзијић XXV. 83. Неке напомене о гајењу говеди XXV. 150. 422.

Мићић Радован. — Начин пчеларења по Коржењевском XVIII. 483., 546., 618., 713. 761. — Пчеларење у пролеће XIX. 73. Оцена књижице *Практични* пчелар за почетнике и свакога (књиж. прик.) XXV. 15. 23. 47.

Младеновић Н. Јован. — Ђубрење воћака преко године (бел.) XVI. 508. — Производња воћа у Француској (бел.) XVI. 569. — Производња хмеља XVI. 671. 752. — Како и чиме ћемо пошумити и утврдити места, која се одроњавају и која вода сплаче и односи? XVII. 324. — Опис крушака у округу крушевачком XIX. 498. — О ловљењу курјакова (вукова) (подл.) XX. 10.

Молеровић Љуба. — Прикупљање података о стању наше пољске привреде XIII. 638. — XIV. 59.

Мохачевић Васа. — Репица и олајница (пит-одг.) XXII. 313.

Муцић Драгић. — Радња плугом *обртачем* (брдским плугом) XIV. 298. — Извештај о стању пољске привреде у Подрињу (гл.) XV. 307. 363. — О пециву ракије код нас. (пит. и одг.) XXV. 167.

Најдановић Лазар. — Зверинац код коња (Mauhe Eczem) XXI. 414. — Шап и заразна устобоља код

наших домаћих животиња XXII. 4., 11., 18., 37. и 42. — Ждребећњак — гунтураћ XXII. 186. — Сакагија (бале) — црв XXIII. 199. и 217. — Заразно запаљење плућа код говеда XXV. 17., и 43.

Натошевић Ђ. Др. — Дуван и наше здравље III. 121. — О упливу месеца на растење биља III. 134. — Главобоља IV. 155.

Непознати. — Календар за м. фебруар, 1869. I. 1. — Програм *Тежаков*, I. 1. — Рад у м. фебруару I. 2. — Постанак друштва за пољску привреду, I. 3 — Земљорад, I. 4., 14., 19. и 32. — Како ћеш неуког коња научити да тегли, I. 6. — Виноград, I. 6., 21. и 35. — Два пут више вина, I. 8. — Познати цвет (сунцокрет) I. 9. — Да кокошке носе много јаја (бел.) I. 11. — Пчеле преко зиме очувати (бел.) I. 11. — Вајда од живе ограде (бел.) I. 11. — Да се у прању не скупи вунена материја (бел.) I. 11. — Календар за м. март I. 13. и 27. — Рад у м. марту I. 17. — Шума I. 18., 31. и 52. — Накнада штете у пољу (бел.) I. 25. — Како се режу ружични фидани (бел.) I. 25. — Месо саламурити шећером (бел.) I. 25. — Колица за вреће (бел.) I. 25. — Колико млека дају краве разних сојева (бел.) I. 26. — Сапун за свилено руво (бел.) I. 26. — Помоћ друштву за пољску привреду (гл.) I. 29. — Подружина за пољску привреду у Шапцу (гл.) I. 29. — Сигурност пољске својине I. 30. — Кафено дрво I. 35. — Тврдоћа дрва I. 37. — Разашиљање дудовог семена I. 37. — Жир I. 38., 68., 77. и 94. — Шта има у вину (бел.) I. 40. — Фини кус (букс) вина (бел.) I. 40. — Везање снопова гвозденом жицом (дротом) (бел.) I. 41. — Огакање вина (бел.) I. 41. — Огакање вина у стакла (бел.) I. 41. — Да се димљено месо не уцрвља (бел.) I. 41. — Јабуке презимити (бел.) I. 41. — Телеграф без жице (бел.) I. 41. — Најбоље време за сађење воћака (бел.) I. 41. — Шта вреди једна кртица (бел.) I. 42. — Календар за м. април 1869. I. 43. и 59. — Подружина за пољску привреду у Чачку (гл.) I. 46. — Рад у мес. априлу I. 47. — Аниж (Онајс) I. 50. — Гајите дудову свилену гусеницу I. 51. — Како се касапи говеђина у Лондону (бел.) I. 56. — Чиме се растерују мрави (бел.) I. 56. — Опанак за коња (бел.) I. 57. — Растерати мишеве (бел.) I. 57. — Полагање (потапање) загртањем (бел.) I. 57. — Справа за сушење кошуља у тесном простору (бел.) I. 57. — Сено из Америке (бел.) I. 57. — Воћарство I. 63., 74., 89. и 106. — Да се не покварі вино I. 64. — Врат у коња I. 65. и 76. — Говеђина и чорба I. 66. — Наслон за лозу по баштама (бел.) I. 69. — План баште за кућом (бел.) I. 69. — Разне жетве (бел.) I. 69. — Колико се где троши меса (гл) I. 69. — Воћке окречити (бел.) I. 70. — Календар за м. мај I. 71. и 83. — Рад у м. мају I. 72. — Мељ I. 72., 86., 104, 121. и 134. — Практична канта за заливање (бел.) I. 79. — Клипови кукурузни — добра храна за стоку (бел.) I. 79. — Кварење петролеума (гаса) (бел.) I. 79. — Да се не покварі кисео купус (бел.) I. 80. — Јевтина артија за копирање (бел.) I. 80. — Да кожа никако не пропушта влагу (бел.) I. 80. — Опадање цвета и воћа (бел.) I. 80. — Колико времена носе разне животиње (бел.) I. 81. — Смола за пивске бечке (бел.) I. 81. — Корен дрва (бел.) I. 81. — Свиње I. 91. — Календар за м. јуни 1869. I. 99. и 115. — Рад у м. јуну I. 103. Растова свилена гусеница и како се гаји I. 108., 123. и 137. — Справа за чишћење и избистравање пијаће воде (бел.) I. 112. — Самовози (бел.) I. 113. — Расплођавање винове лозе потапањем (полагањем) (бел.) I. 113. — Пепео (бел.) I. 114. — Вајда од љиљака (слепих мишева) (бел.) I. 114. — Подрумарство I. 119. и 129. — Справе за прање белога рува (бел.) I. 125. — Американска справа за исцеђивање опраног белог рува (бел.) I. 126. — Календар за м. јули 1869. I. 127, и 143. — Рад у м. јулу I. 128. — Колико јаја носи једна кокошка (бел.) I. 139. — Голубињак (бел.) I. 40. — Пијаћа вода за коње (бел.) I. 140. — Рад у м. августу I. 143. — О оградама зиратних земаља I. 144. — Да ли су коњи или волови за пољску привреду кориснији I. 146. и 188, — Српски сељак испод Острвице I. 154. — О стању летине у Србији I. 157. — Кад је грожђе зрело? I. 157. — Како Холандези своје пашњаке употребљавају I. 158. — Пшеница добро родила (гл.) I. 158. — Да воћка добро роди (гл.) I. 158. — Лишће четинара здрава храна за овце (бел.) I. 158. — Награда за књигу: *Најбољи начин храњења марве у Швајцарској* (гл.) I. 158. — Мараме од свиле (гл.) I. 158. — Календар за м. август 1869. I. 159. и 171. — Тежакова цељ I. 161. — Како се жито облагорођава I. 162. — Шта треба с оним крмачама да радиш, које своје прасице ждеру I. 163. — Коса с наслоном I. 164. — Сечка I. 165. — Најбоље сирће од трулога воћа I. 166. — Да добијеш крупних и чврстих главица купуса I. 167. — О семену и сејању I. 172. — Како се свињче угојоти може I. 173. — У које доба треба младе овце под овна пустити I. 177. — О једној простој ал доброј дрљачи I. 177. — Да заштедиш свеће (бел.) I. 178. — Зашто млада детелина преко зиме озебе — угине (бел.) I. 178. — Кисељак као лек (бел.) I. 178. — Лала по што је продата (гл.) I. 182. — Плодност једне кајсије (гл.) I. 182. — Енглеска пословица о обрађивању земље(бел.) I. 182. — Енглески спанаћ (бел.) I. 182. — Врста роткве, од које се једе само мауна (бел.) I. 182, — Да лебац не плесниви (бел.) I. 182, — Календар за мес. септембар 1869. I. 183. и 195. — Шта треба септембра мес. да радиш I. 183. — Хајдмо у бербу! I. 186. — Неколико начина прављења калем — воска I. 189. — Добра баштованска тестера (бел.) I. 190. — Које биље не сме близу кошница стајати (бел.) I. 190. — Најбоља рана за ћуриће (бел) I. 190. Прављење вештачког леда (гл.) I. 194. — Дивља свиња тешка 12 центи (гл.) I. 194. — Дивљи голубови и грлице су корисне тице (бел.) I. 194. — Ратарска школа у Бурцеланду (Ердељу) (гл.) I. 194. — Замените ваше неваљале плугове бољима, I. 197. — Поправљено решето (ветрењача) I. 199. — Штедимо и врапца. I. 200. — Је ли крава стеона? I. 201. Да домаћу живад себи приволеш (бел.) I. 202. — За насађивање кокошака, гусака и остале живине узми најкрупнија јаја (бел.) I. 202. — Календар за м. октомбар 1869. I. 207. и 223. — Шта треба м. октобра да радиш? I. 208. — О нези стеоне краве I. 212. — Брауншвајгски купус I. 213. — О кацама и бурадима за примање кљука I. 214. — Зашто имају наше краве мало и рђава млека I. 217. — Јабуке ћеш од трулежа годину дана сачувати (бел.) I. 218. — Да црни лук дуго сачуваш (бел.) I. 218. — Пољопривредни конгрес у Ческој (гл.) I. 219. — Птице су најбољи утамањивачи буба и гусеница (бел.) I. 219. — Главице купуса и репе колико могу да израсту (бел.) I. 219. — О зимњем рањењу наше стоке I. 223. — Луцерка детелина I. 226. — О калемима I. 227. — Крава из Нормандије I. 228. — Какву важност има со при одгајивању наше кућевне стоке I. 228. Сађење краставаца с јесени (бел.) I. 229. — Најбољи фитиљ за кандило или жижак (бел.) I. 229. — Кламигање зуба код говеда (бел.) I. 229. — Да промрзнут црни лук опет употребиш (бел.) I. 229. — Изложба кромпира у Бремену (гл.) I. 230. — Да добијеш јабуке црвена меса (бел.) I. 230. — Вештачко гајење риба користи добро (бел.) I. 230. — Летина у нас није била најбоља (гл.) I.

230. — Купање оваца противу болештина (бел.) I. 230. — Календар за м. новембар 1869, I. 235. II. 12. — Шта треба м. новембра да радиш I. 239. — Енглески грах I. 240. — Мала сувача за кућу I. 241. — Да познаш колике је коњу година I.242. — Детлићи су корисни (бел.) I. 242. — — Јесење орање II. 2. — Крушка тако зв. *Граб* II. 5. — О угару II. 5. — Брескве најбоље поред белих зидова напредују II. 8. — Корист слепих мишева II. 9. — Два белгијска оруђа за плевљење II. 9. — Како се болесна уста код коња лече? II. 10. — Црквавица у стоци (гл.) II. 11. — Тровање од болесног грожђа (гл.) II. 11, — Цветање јабуке по други пут (гл.) II. 11, — Неготинско вино (гл.) II. 11. — Радња у м. децембру II. 14. — Велике грабље II 15. — Слинавка и шап II. 16. — Како се детелина суши? II. 17. — Шта је то тречаћење? II. 18. — Какав треба да је „тавник" за кошнице? II. 20. — Плуг за брдовите предјеле без колечки II. 21. — Болест кромпира II. 21. — Да одузмеш усмрђеном месу или риби ону смрад (бел.) II. 22. — Да ти се вино брзо у сирће претвори (бел.) II. 22. — Најстарије вино. (гл.) 22. — Великаши на орању а великашице на плевљењу (гл.) II. 23. — Колико у Чешкој има јутара под усевом и шумом (гл.) II. 23 — Колико у целом свету има становника (гл) II. 23. — Колико се више рађа становника но што умире (гл.) II. 23. — Календар за м. децембар 1869. II. 23. и 35. — Мјењимо газдовање II. 26. — Рамбилет овца II. 30 — О подизању винограда II. 31., 38., 52., 80. и 90. — Како се може њежно биље од мраза сачувати II. 33. — Против мишева II. 34. — Кљукање гусака стељом од кафе II. 34. — Коњска задавица II. 34. — Пољопривредне школе у Швајцарској и Немачкој (гл.) II. 35. — Кафа као лек против рана (гл,) II. 35. — Јавна предавања из пољске привреде (гл.) II. 35. Велика сечка II. 40. — Рад у м. јануару II. 40. — Дрљача за теже њиве II. 44. — Против зецева (бел.) II. 44. — Црни ибришим не ваља метати на уста (бел.) II. 44. — Календар за м. јануар 1870 II. 47., 59. и 75. — Виноград у Угарској (гл.) II. 47. Пољопривредне справе и машине у Влашкој (гл.) II. 47. — Крушке De Ghèlin II. 52. — Плевач II. 55. — Од чега се свињче угојити може II. 58. — Прво предавање из пољске привреде у Великој Школи (гл.) II. 59. — Машина за прекрупљивање II. 64. — Дињa *Туркестан* II. 68: — О потесима или царинама II. 68. — Не прежите ждребад рано у кола нит јармите јунце рано у јарам II. 71. — Енглеска шљива II. 75. — Машина за прање кромпира II. 82. — Шта се изискује од једне кошнице. да свом опредјелењу потпуно одговори? II. 84. — Којим редом треба да разну зелен у башти сејемо II, 85. — Рад у м. фебруару II. 86. — Три добре репе II. 87. — Ко највише пољске мишеве тамани? II. 87. — Добар плуг II. 92. — Послови у м. марту II. 93. — Смитове мердевине (лестве) II. 94. — О болестима воћака и средствима против њих II. 95. — Да израниш у нужди пчеле (бел.) II. 98. — Да се живина брзо угоји (бел.) II. 98. — Да смрзнуто јаје употребиш (бел.) II. 99. — Да познаш челик (бел.) II. 99. — Опака болест на виновој лози у Француској (гл.) II. 99. — Одбор за израду пројекта за оснивање једне пољопривредне школе (гл.) II. 99. — Награда пољопривредног друштва у Прагу за књигу *О ђубрењу* (гл.) II. 99. — Календар за м.март 1870. II. 100. — Велике грабље за купљење сена II. 106. — Кртица као баштован II. 107. — Шамшир-ожерон крмци II. 108. — О попаши зимних усева II. 110. — Мисли о народном газдовању II. 116. и 138. — Ма, Бога ти, како изгледа та парна машина за вршење? II. 121. — Радња у м. априлу II. 124. — Која је крава за мужу и пасму најбоља? II. 125. — О гнојењу II. 126. — О виновој лози у Срему II. 128. — Нешто о дувану II. 130. — Велика машина за крљење кукуруза II. 131. — Како треба салату расађивати II. 131. — О чешћем пресађивању воћкица II. 132. — На шта се род дивјега кестена употребити може II. 133. — Како се калај чисти? (бел.) II. 133. — Зејтином умашћене предмете испрати (бел.) II. 134. — Да се мишеви у мишоловку намаме (бел.) 134. — Да гушчиће од редње сачуваш (бел.) II. 134. — Да ти кокошке боље и више јаја носе (бел.) II. 134. — Да мраве од кошнице одбијеш (бел.) II. 134. — Календар за м. април 1870. II. 134. — Штутгартска крушка II. 141. — Мирисава церовача II. 143. — Радња у м. мају II. 145. — Како ћеш коња обучити да се у штали не ваља и да не копа? (бел.) II. 146. — Указивање пупка код ћурића (бел.) II. 146. — Педесетогодишњица московског пољопривредног друштва (гл.) II. 147. — Излог пољопривредних машина и стоке у Прагу (гл.) II. 147. — Летина у Одеси (гл.) 147. — Жена родила четворо (гл.) II. 147. — Штајерске косе (гл.) II. 147. — Календар за м. мај 1870. II. 147. и 159. — Швајцарска столичица II. 153. — Болесне и здраве воћке II. 153. — Бели памук II. 155. — Ческа дрљача II. 157. — О промрзнутим чокотима II. 159. — Машина за вршидбу, која је за коње удешена II. 167. — Лебац од мекиња II. 168. — Американски плуг за дубоко орање II. 170. — Сравњење репице и лана II. 170. — Календар за м. јуни 1870 II. 171. — Какав ти посао предстоји још овога месеца? II. 177. — Нешто о пловки (патки, шотки или раци) II. 189. — О гнојењу винограда II. 191. — Да ли је добро стеон. крави соли давати? II. 193. — Да јабуке за зиму оставиш (бел.) II. 193. — Плевач с грабљама (бел.) II. 194. — Да крупно грожђе добијеш (бел.) II. 194. — Против црви (бел.) II. 194. — Пужеви се с дрва могу камфором растерати (бел.) II. 194. — Кален. за мес. јули 1870. II. 194. — Рани купус тз. *шећер-глава* II. 199. — Дрвене грабље за једнога коња II. 207. — О гајењу свиња II. 207. — Радња у месецу августу II. 208. — Машина за лежење јаја II. 212. — Чишћење воћака од маховине II. 216. — Знаци ваљане музаре II. 216. — Како се најбоље брашно и лебац остављају? II. 217. — Пшеница после јечма II. 218. — Да дрво с гвожђем, стаклом или каменом спојиш (бел.) II. 218. — Како ћеш познати нечист мед? (бел.) II. 218. — Излог птичијих гнезда у Женеви (гл.) II. 218. — Оцена књиге Гајење пољских усева д-р Ђорђа Радића (гл.) II. 218. — Производња шећерне репе у Аустрији (гл.) 219. — Храњење коња кукурузом (гл.) II. 219. — Календар за месец август 1870. II. 219. — О расплоду и умножавању травуљина II. 223. — Орах, II. 224. — Добра опомена сејачима II. 227. — Зашто они слабо до пилића долазе, који јаја машином легу? II. 228. — Мала машина за сејање II. 229. — Јапанска гуња II. 230. — Кудеља против гусеница (бел.) II. 230. — Како ваља кромпир преко зиме оставити? (бел.) II. 231. — О млеку II. 233. — Сњет и главиица II. 237. — Шта треба септембра месеца да радиш? II. 238. — Коњски *набој* II. 240. — Каква је разлика између оне ране, која се најпре исече и зготови, пре него што ће се марви дати, и оне, која се у целости и незготовљена даде? II. 241. — О матицама, које су сакате ногом или крилом, како треба с њима поступати? II. 242. — О запаљењу слезине код свиња II. 243. Календар за м. септембар 1870. II. 243. — Лан II. 271. — О каламљењу марве, против сваке прилепчиве болести беле цигерице II. 276. — Американски нож за кујну II. 278. — Марва добро очишћена упола је урађена! II. 283. — Како се долази до лепих јагода II 284. Средства

противу гусеница II 285. — Преваре код продаје коња II. 285. — Неколико мигова за баштовање II. 286. — Лан II. 271. — О упливу начина газдовања на плодност земаља II. 279. — О земљи и положају воћњака II. 287. — О ватању рojева II. 288. — Опомена нашим земљорадницима IV. 17. — Опет опомена нашим земљорадницима IV. 21. — Закон по коме се пољска привреда у угарским основним школама предаје као редован предмет (гл.) IV. 59. — Dr Ђорђе Радић добио орден Данила III. степена за изврсне књижевне заслуге гл. IV. 59. — Велика земљодјелска школа у Бечу отворена 1. октобра 1872. (гл.) IV. 59. — Земљоделско шумарска школа отвориће се (гл.) IV. 59. — О змији и њеном уједу IV. 72. — О метиљу IV. 82. — Лековита снага сувих шљива IV. 91. — Извештај о стању пољскопривредном у Кнежевини Србији за месец фебруар 1872. год. IV. 99. — за месец март 1872 год. IV. 107. за месец април и мај 1872. год. IV. 115. Стање пољских усева у другој половини маја IV. 123. — Извештај о стању пољскопривредном у Кнежевини Србији за јуни 1872 IV. 139. — за јули IV. 156. — за август IV. 171. — Јагодичасто воће IV. 157. и 173. — Неговање летњег шебоја IV. 170. — О козијим болесним ногама IV. 188. О елди V. 4. — Вилина косица V. 7. — Извештај о стању пољскопривредном у Кнежевини Србији V. 44., 52., 60., 104., 112., 120., 144. и 160. — Извештај економни о засејаном и поугареном земљишту 1872. V. 47. — Има ли и тежак незгода V. 83. — Нешто о народном газдовању V. 9. — Домаћи економ V. 99., 106. — Кукуруз *Краљ Филип* V. 115. — Чешљуга V. 118. — Пољскопривредна подружина у Пожези V. 120 — О вршидби хране машином. V. 162. — Ручна машина за вршење V. 177. — Ручна машиница за крушење кукуруза VI. 29. — Извештај о стању пољскопривредном VI. 23, 31., 47., 100. и 108. — О ванредном сејању кромпира VI. 29. — Сведоџба о доброти ручне машине за вршење VI. 40. Виноград цара руског у Криму VI. 84. — Српска вина на лондонском излогу VI. 147. — Српско вино на светској винској изложби у Алберт-Халу, у Лондону VI. 161. — Извештај о путовању у Шабац ради прегледања друштвене земље. VI. 166. — Радња и каква треба да је VI. 168. — Шума VI. 169. — Наметнице на воћкама VI. 182. — Штедња VI. 183. — Чувај се сујеверице VI. 183. — Плуг VI. 84. — О томе како се са пчелама ваља опходити VI. 185. — Свилена буба VI. 186. — Ручне машине за вршење VI. 187. — Ђубрење воћака VI. 188. — Нова сушница воћа (Лукасова) VII. 20. — Наша пољска привреда и како да ову унапредимо VII. 41. — Коприва VII. 108. — Извештај о стању пољскопривредном у Кнежевини Србији VII. 116., 122., 131., 139., 148., 156., 164. и 172. — Произвођење крупних кромпира (бел.) VII. 196. — Филоксера у Панчеву (гл.) VII. 196. — Награда за хрватске пољопривреднике (гл.) VII. 196. — О гајењу свилобубе VIII. 2., 9., 26. и 33. — Питања и одговори преко *Тежака* саопштаваће се (гл.) VIII. 68. — Извештај о стању пољскопривредном у Кнежевини Србији за м. април VIII. 116. — О превеликој користи благовремене жетве VIII. 117. — Бела крупна раж VIII. 125. — Издавање *Тежака* обустављено за неко време због рата (гл.) VIII. 133. — О дувану X. 121. и 135. — Нов уредник *Тежака* (гл.) X. 123. — Користи од пчеларства X. 129. и 139. — О фарбаним винима XI. 7., 16., 23., 31. и 39. — О сумпорној киселини и фарбаном вину XI 16. и 26. — О неговању сјагњих оваца XI. 122., 129. и 145. — Припреме за уређење шума XI. 248., 259., 265. и 283. — Пољопривредни одношаји у Горњем Тимоку XI. 354. и 366. — Привреда у округу пиротском XI. 434. и 450. — О ђубрету XII. 158., 205. и 231. — Како да одгајимо ваљани домазлук XII. 182. и 245. — Прва изложба дебеле стоке у Бечу (гл.) XII. 247. — Скупштина доњоаустријских сељака (гл.) XII. 176. 200. и 248. — Пројект закона о школама за пољ. прив. XII. 261. — Скупштина сељака доњоаустријских у Бечу XII. 261. — — Увозна царина (ђумручина) за вино у Француској XII. 262. — Аграрни клуб у Бечу XII. 262. — Забрана увоза америчких свиња у Аустро-Угарској XII. 262. — О мајској слани XII. 263. — Бастард од овце и свиње XII. 263. — Закон о исплати унутрашњег зајма и реквезиције (гл.) XII. 278. — Нова француска царинска тарифа XII. 308. — Шта вреди једно птичије гнездо XII. 308. — Државни питомци по ветеринарској струци XII. 322. — Закон о посредном порезу XII. 323. — Питање о вештачким винима у Немачкој XII. 336. — Распис талијанског министарства за пољску привреду о наградама за гајење америчких сората лозе XII. 336. Предсказање времена XII. 338. — Вештачки мед XII. 339. — О ђубрету XII. 12., 158., 205. и 231. — Савез пољопривредних друштава у Мађарској XII. 354. — Имање продато за 50, дин. у Аустрији XII. 355. — Отровно дејство алкохола XII. 355. — Како се у Енглеској награђују заслужни људи за пољску привреду XII. 372. — За унапређење воћарства XII. 387. — Реформа пољопривредног кредита у Аустрији XII. 387. — Смрзнуто месо из Аустрије XII. 388. — Српска стока на бечку пијацу XII. 404. — О комадању сељачких имања XII. 404. — Међународни конгрес за филоксеру у Бордоу XII. 415. — Скупштина сељака немаца у Ческој XII. 415. — Овогодишња жетва (1882) XII. 416. — Пеге на сунцу и дохотци вина XII. 417. — Летошња врућина и месец XII. 418. — Против кокошијих вашију XII. 483. — Укинута пореза на вино XII. 516. — Ђубрење кречом XII. 557. — Новопотврђена правила друштва за пољску привреду XII. 596. — Пољопривредни буџет у Мађарској 1882. г. XII. 610. — Колико семена треба посејати пшенице на један дан орања (1600 □ хвати) XII. 723. и 739. — Честитка о прогласу Краљевине XIII. 65. — Ниже школе за пољску привреду XIII. 66. — Пољопривредна читаоница у згради Српског Пољопривредног Друштвн XIII. 224., 272. и 448. — Испити за наставнике нижих пољопривредних школа (гл.) XIII. 368. — Пољопривредне књижице за народ (гл.) XIII. 369. — Пољопривредни путујући учитељи (гл.) XIII. 369. — Још један нов инсекат винове лозе (гл.) XIII. 369. — Са изложбе у Бордоу (гл.) XIII. 370. — Шта се ради у фебруару XIV. 53. — Правила Пољопривредне Подружине у Рачи XIV. 72. — Шта се ради у марту XIV. 108. — Изложба у Осеку (гл.) XIV. 113. — Вински сајам у Загребу (гл.) XIV. 114. — Личне вести XIV. 116. — Шта се ради у априлу XIV. 171. — Шта се ради у мају XIV. 242. — Шта се ради у јуну XIV. 306. — Из историје јагоде XIV. 312. — Шта се ради у јулу XIV. 382. — Шта се ради у септембру XIV. 531. — Шта се ради у октобру XIV. 602. — Шта се ради у новембру XIV. 664. — Шта се ради у децембру XIV. 733. — Српска вина на светској изложби у Бордоу (гл.) XIV. 819. — Издавање расадница благородних воћака (гл.) XIV. 821. — Трошкови на једну метричну центу наших шљива од Београда до Њујорка (гл.) XIV. 821. — Шта се ради у јануару XV. 31, — Личне новости (гл.) XV. 55. — Распоред државних пастува (бел.) XV. 176. — Личне новости (гл.) XV. 185. — Ручни млин *Терно* (пит. и одг.) XV. 187. — Жива ограда (пит. и одг.) XV. 188. — Шта се ради у м. јуну XV. 355. — Средство против лисних вашију, купусних гусеница и бувача (бел.) XV. 357. — Помоћ од суше (бел.) XV. 357. — Да се леб држи свеж (бел.) XV. 357. —

Најбољи начин да се прашак сачува (бел.) XV. 358. — Колико у цвету детелине има меда? (бел.) XV. 360. — Мушко или женско теле (бел.) XV. 360. — Каква ће бити берба шљива у Француској за ову годину XV. 380. — Како стоји у нас са шљивама XV. 381. — Шљиве у Француској XV. 447. — Какву бербу обећавају наши виногради за ову годину XV. 448. — Личне вести (гл.) XV. 695. — Производња дувана XVI. 6., 52. и 106. — Српске шљиве на царско-краљевском столу (гл.) XVI. 32. — Новоизабрани редовни и почасни чланови (гл.) XVI. 81. — Рад међународног филоксерног конгреса у Турину 1884. (гл.) XVI. 82. и 131. — Запаљење грева код оваца (пит. и одг.) XVI. 94. — Пољска привреда у основној школи и угледна добра XVI. 99. — Курсеви о употреби воћа у Саксонској (бел.) XVI. 129. — Извоз сувих шљива крајем 1884 (бел.) XVI. 130. — Вести из Подружина (гл.) XVI. 131. — Нове пољопривредне подружине у Пироту и Бољевцу (гл.) XVI. 198. — Ствари послате у Анвер (гл.) XVI. 199. — Још једна нова подружина (гл.) XVI. 199. — Подружина за Ваљево и околину (гл.) XVI. 243. — Два-три основна питања XVI. 314. — Закон о чувању пољског имања (гл.) XVI. 348. — Подружина за Параћин и околину (гл.) XVI. 423. — Подружина за Жагубицу и околину (гл.) XVI. 423. — — Важност угарења XVI. 473. — Нова железничка тарифа (гл.) XVI. 576. — Пољопривредна подружина у Петровцу (гл.) XVI. 577. — Извоз свиња у Немачкој (гл.) XVI. 641. — У корист пострадалих градом (гл.) XVI. 641. — Изасланици на Будим-пештанску изложбу (гл.) XVI. 642. — Награде изложених предмета у Анверу (гл.) XVI. 713. — Употреба кукоља и остале уродице (пит. и одг.) XVI. 717. — Зашто се вино претаче XVII. 56. — Потпомагање пољске привреде од стране држава XVII. 70. — Питање о уједињавању земље XVII. 198. и 242. — Пајасен (Ailanthus glandulosa) (бел.) XVII. 227. — Питање о пољопривредној настави у основној школи XVII. 305. и 374. — Последице неразумног трошења природне плодности земље XVII. 316. — Швајцарски пољопривредници против увоза из Аустро-Угарске (гл.) XVII. 356. — Главни збор Пољопривредног Друштва (гл.) XVII. 357. — *Gospodarska Uprava o umnom gospodarenju* од **G. a. Vichodil-a** (књиж.) XVII. 368. — *Како се гаји живина.* Издање Браће Јовановића у Панчеву (књижев.) XVII. 368. — *Машине за кошење траве* од **Св. Љ. Гаврриловића** (књижев.) XVII. 368. — *O uzgoju i njegoranju cvijeca, uresnog grmlja u drveća* од **P. L. Bijankinija** (књижев.) XVII. 368. — *О винским болвстима* од **Петра Стојадиновића** (књижев.) XVII. 368. — Набавка пољопривредних артикала из земље и са стране у српско-бугарском рату (гл.) XVII. 429., и 495. — Превирање и претакање вина XVII. 470. — Да дође дозру (бел.) XVII. 494. — Набавка машина за кошење жита, за кошење траве и за сређивање сена у Љубичеву (гл.) XVII. 506. — Против жишка (бел.) XVII. 548. — Цеђење меда XVII. 604. — Оснивање сталне изложбе за рукоделе, занате и прерађевину сировина уопште XVII. 644. — Зашто нам се вино мути и како то да отклонимо или спречимо XVII. 664. — Нешто о грађењу доброг подрума XVII. 723. — Шумарско оделење укинуто (гл.) XVII. 763. — Изложба производа српске кућевне индустрије у бечком музеуму (гл.) XVII. 763. — Камфор против метиља у кошницама (пит-одг.) XVII. 780. Савршеније парне пресе (пит-одг.) XVII. 780. — Испитивање вина у државном лабораторијуму у Паризу (гл.) XVIII. 53. — Двадесет милиона оваца полипсало (гл.) XVIII. 53. — Американске лозе у Француској (гл.) XVIII. 53. — Производња семена од црвене детелине и луцерке (бел.) XVIII. 105. — Житни жишци и утамањивање њихово на њивама (бел.) XVIII. 105. — Трстанско воће (пит-одг.) XVIII. 125. — Средство против филоксере (пит.-одг) XVIII. 125. и 245. — Узрок зашто се не траже наша вина (пит-одг.) XVIII. 125. — Кад управо и колико пута треба вино претакати (пит. и одг.) XVIII. 125. — Има ли начина да грађа не пуца (пит-одг.) XVIII. 125. — Извори о нашој старој индустрији и пољској привреди (пит-одг.) XVIII. 125. — Најбоље уље за машине и руковање машинама (пит-одг.) XVIII. 125. — Набавка крава швајцарске расе (пит одг). XVIII. 125. — Је ли шкодљиво давати стоци нов јечам и ново сено (пит.-одг.) XVIII. 125. — Разлика између ђерзонака и плетара (пит. и одг.) XVIII. 183. — Да крава не поводи (пит.-одг.) XVIII. 184, — Може ли се сечка употребити за сву стоку, која се сточна храна може сецкати и на коју дужину (пит.-одг.) XVIII. 245. — Како се добива добар бусен (рудина) траве (пит-одг.) XVIII. 247. — Лечење вина од цикнулости (пит.-одг.) XIII. 249. — Пулзометар за дизање воде (пит-одг.) XVIII. 250. — Како да се сачува градина од живине (пит.-одг.) XVIII. 319. — Средства против црви и лисних вашију XVIII. 328. — Десет грешака при гајењу воћака XVIII. 403. — Основи рационалног сточарства XVIII 650., 697., 753. — Нешто из винодеља XVIII. 664., 706., 785., — Нов начелник одељења за трговину (гл.) XIX. 26. — Извештај о стању заражених винограда и расаднице америчке лозе у Неготини (бел.) XIX. 50. — Нов управитељ државне ергеле (гл.) XIX. 54. — Управитељ државне ергеле смењен (гл.) XIX. 54. — Жива ограда (пит.-одг) XIX. 88. — Комисија за испитивање кандидата за наставнике и економе нижих школа за пољску привреду за 1888. год. (гл.) XIX. 86. — Гг. дописницима *Тежака* XIX. 86. — XXII. 313. — Проглас комисије за изложбу у Паризу изишао (гл.) XIX. 110. — Државни брод Делиград прешао у својину мин. нар. привреде (гл.) XIX. 110. — Државни пастуви нису разаслати због велике Мораве (гл.) XIX. 110. — Личне вести (гл.) XIX. 110. — Употреба ражи за људску и сточну храну (пит. и одг.) XIX. 116. и 143. — Нов министар народне привреде (гл.) XIX. 117. д-р Јосиф Панчић XIX. 117. — Благодарност (гл.) XIX. 170. — Пројекат закона о уређењу угледних привреда на манастирским имањима XIX, 173. — Проучавање свиларства у Србији (гл.) XIX. 221. — Прибирање података о промету белих вина за Француску (гл.) 222. — Изложба у Трсту (гл.) XIX. 251. — Нови трг на југозападу Србије XIX. 259. — Како да се сачува сочиво од гагрице (пит. и одг.) XX. 23. и 29. — Личне вести (гл.) XX. 77. — О начину и средствима за унапређење наше пољске привреде XX. 81., 94., 104., 117. — Унапређење редовних чланова (гл.) XIX. 614. — О потреби сејања уљастог биља XX. 84. — Сетимо се наших градина XX. 118. — Нешто о животу народа нашег у вези са шумама и о подизању ових XX. 173. — Упут правила и услови за утакмице у правилном јахању (гл.) XX. 147. — Образац за *дописе* XX. 188. 204. — На знање (Прибирање података о месечним радовима) XX. 196. — Мере министарства народне привреде за унапређење шљиварске радње XX. 208. — Претплата економног одељења услед. интендатура и сталног проф. слагалишта на *Тежак* (гл.) XX. 224. — Јавне наградне утакмице домаћим коњима у Шапцу (гл.) XX. 250. — Осечка окружна изложба (гл.) XX. 251. — *Господар*, лист слав. господарског друштва у Осеку (гл.) 251. — Помоћ дата М. Петровићу у Сомбору, да иде на париску изложбу и онамо проучи просветне заводе и пољопривредне школе (гл.) XX. 252. — Да растерамо глисте (бел.) XX. 283. — Кад кобила неће да пусти ждребе да дође (бел.)

XX. 283. — Стеону краву опасно је одвести у другу шталу (бел.) XX. 283. — Може ли се на шта употребити плеснив кукуруз или које вариво (бел.) XX. 283. — Овојесење утакмице домаћим коњима одложене (гл.) XX. 283. — Узроци са којих многи коњи ослепе (бел.) XX.. 300. — Правила винарске крајинске задруге (гл.) XX 301. — Изјава о изложби грожђа (гл.) XX. 316. — Награде у Ратарској школи (гл.) XX. 346. Свеже гвожђе у зиму (гл.) XX. 374. — Главни збор пчеларско-воћарске задруге (гл.) XX. 436. — Продају соли примила држава у своје руке (гл.) 436. — Ценовник воћака управе ратарске школе (гл.) XX. 436. — Метеоролошка посматрања са београдске станице (гл.) XXI. 95. — К воћарству XXI. 101. — Како ћемо сачувати подруме од плесни XXI. 123. — Извештај београдске опсерваторије о непогодама времена 1890. (гл.) 125. — Извештај домаћих кобила и ждребади и трке (гл.) XXI. 141. — Изложба справа у Шапцу (гл.) XXI. 145. — Личне вести (гл.) XXI. 151. — Изјава благодарности за бесплатно штампање *Тежака и Пољопривред-Календара* (гл.) XXI. 174. — Воћарство, виноградарство и шумарство (приказ књиж.) XXI. 220. — Неколико речи о пасуљу жутом, званом блеђаку и раном кукурузу XXI. 233. — Житко (мекано) свеже масло (бел.) XXI 243. — Траже се веће количине сувих ораха и шљива (гл.) XXI. 251. — Изасланици Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXI. 252. — Да ли је корисно воћке кречити (бел.) XXI. 267. — Кљунар-лозар XXI. 274. — Поздравна реч министра народне привреде при отварању првог земаљског већа свих кола јахача *Кнез Михаило* XXI 314. — Подаци за унапређење коњарства (гл.) XXI. 331. — Правила и упутства за извршење пописа људства и домаће стоке (гл.) XXI. 331. —Награде у Ратарској школи у Краљеву (гл.) XXI. 339. — Управитељ ратарске школе (гл.) XXI. 348. — Расадница (гл.) XXI. 348. — Пројект закона о уређењу државног сточарског завода (гл.) XXI. 369. — Конституисање одбора земаљског већа свију кола јахача кнез Михаило (гл.) XXI. 379. — Утамањивање шуме растове у Тамнави XXII. 53., 61. — Личне вести (гл.) XXII. 106. — Винодељцима округа крајинског (гл.) XXII. 119. — Тимочко коло јахача Кнез Михаило XXII. 121., 153. — Мисли о распореду и о условима за такмичаре и за њихове коње при овогодишњим изложбама и тркама појединих кола XXII. 149. — Одобрење спуштене цене на српско-државној железници приликом дриносавских утакмица (гл.) XXII. 160 — Одобрене спуштене цене на паробродима (гл.) XXII. 161. — Извештај о изложби коња и о тркама у Београду. XXII. 170., 190. — Личне вести (гл.) XXII. 173. — † Марко Николић (гл.) XXII. 173. — Постављења (бел.) XXII. 247. — Кијавица или уњкавица код оваца (бел.) XXII. 270. — Вештачки полог (бел.) XXII. 271. — Јагоде и малине (бел.) XXII. 271. — Трговина јајима и како се она спремају за извоз на далеко XXII. 423. — Стање усева (гл.) XXIII. 254. — Сређивање жита на време (гл.) XXIII. 254. — Прављење бермета од ракије (бел.) XXIII. 264. — Стање усева (гл.) XXIII. 275, — Наградне утакмице плуговима у орања XXIII. 301., 337., 360. — Комисије за проучавање најподеснијих раса коња за побољшавање домаћег коњарства (гл.) XXIII. 383. — Пресно млеко и кужне болести. (бел.) XXIII. 455. — Да бресква на тешкој снажној земљи добро напредује (бел.) XXIII. 455 — Најобичније средство за гашење пожара (бел.) XXIII. 456. — Добро ђубре за виноград (бел.) XXIII. 495. — Да коље у земљи дуже времена траје. XXIII. 495. — Прилози за решење питања како се унапређује пољска привреда код нас XXIV. 65. — Упутство за пресађивање воћака XXIV. 85. — Коњске расе у погледу на финоћу длаке (бел.) XXIV. 103. — Колики је терет у опште у стању коњ да повуче (бел.) XXIV. 103. — Са трећег годишњег скупа пчеларско воћарске задруге (гл.) XXIV. 118 — Да ли јевропско домаће свињче води своје порекло од домаћег свињчета (бел.) XXIV. 119. — Обрезивање рогова (бел.) XXIV. 135. — Први збор свршених ђака ратарске школе XXIV. 180., 192., 202., 208., 225., 229., 240., 248. и 256 — Калемарски курс у Букову код Неготина (гл.) XXIV. 185. — Извештај Пчеларско Воћарске Задруге трећем главном скупу (гл.) XXIV. 185. — Извод из рачуна Пчел. Воћ. Зад. за 1892. XXIV. 189. — Утакмице тимоч. кола јахача (гл.) XXIV. 196. — Вршидба пар. вршалицом у Топчидеру (гл.) XXIV. 252. — О примени термометра и његова важност код наших пушница XXIV. 257. — Утицај старости семена на клицавост (бел.) XXIV. 272. — Опадање воћа (бел.) XXIV. 272. — Мува, непријатељ гусеници (бел.) XXIV. 272. — Прављење слатке шљивовице (бел.) XXIV. 273. — Комисија за ограничавање шума XXIV. 283. — Извештај солунске краљевске српске агенције (гл.) XXIV. 284. — Цариградска пијаца (гл.) XXIV. 285. — Питомци за пољопривредне науке (гл.) XXIV. 309. — Питомци за савршенију прераду млека (гл.) XXIV. 309. Комисија за решење питања о унапређењу нашег сточарства (гл.) XXIV. 320. Избор питомаца (гл.) XXIV. 320. — Рад комисије о изналажењу мера за побољшање домаћих сојева и унапређењу сточарства (гл.) XXIV. 357. и 369. — Нови пројекти закона у пољопривредној струци (гл.) XXIV. 357. — Израњивање сјагњих оваца преко зиме XXIV. 377. — Трапљење сточне репе XXIV. 378. — Дрвокрес (бел.) XXIV. 382. — Ко су у Русији најугледнији пчелари (бел.) XXIV. 382. — Семе од багрена и гледичије (бел.) XXIV. 382. — Да кромпир у подруму или трапу не труне (бел.) XXIV. 382. Вредност коприве (бел.) XXIV. 382. — Пројект закона о уређењу сточарске и ветеринарске струке (гл.) XXIV. 383 — Шкартирање приплодне стоке у државним економним заводима и школама (гл.) XXIV. 383. — Обреновачке пољопривредне подружине IV. главни скуп XXIV. 433. — Неки лепи и корисни обичаји (бел.) XXIV. 440. — Нега, коју треба дати вину у бурадма (бел.) XXIV. 443. — Којим се начином уклања убој код коња (бел.) XXIV. 425* — Да сазнаш где је убој код коња (бел.) XXIV. 425* — Да зрео сув грашак добије укус зеленог грашка (бел.) XXIV. 11. — Смрзнути кромпири су шкодљиви (бел.) XXV. 11. — О мужи стеоних крава (бел.) XXV. 12. — О тимарењу коња (бел.) XXV. 12. — Шта је прострел или умавица (бел.) XXV. 12. — Нов министар народ. привреде (гл.) XXV. 55. и 111. — Постављења (гл.) XXV. 73. — Образовање пољопривредне подружине у Мерошини (гл.) XXV. 103. — Са пожешке пољопривредне изложбе (подл.) XXV. 106., 114. и 122. — Најважнија правила при гајењу поврћа XXV. 136. — Противу пролива код телади (бел.) XXV. 254. — Да путеви по башти не обрасту травом (бел.) XXV. 254. — На шта треба пазити при избору свиња (бел.) XXV. 254. — Да се опроба брашно (бел.) XXV. 254 — Подајте кравама соли да добијете бољега и више млека (бел.) XXV. 254. — Наредба о брању и сушењу шљива (гл.) XXV. 255. — Сакагија на човеку (бел.) XXV. 269. Може ли се прошлогодишња пшеница употребити ове године за семе (бел.) XXV. 269. — Чувајте се од кромпирових клица (бел.) XXV. 269. — Мртво слово на хартији XXV. 290. — О жутилу лишћа код винове лозе које су калемљене на американским подлогама XXV. 293. — Подлога стоци (бел.) XXV. 315. — Гајење стоке Теорија гајења (бел.) XXV. 315. — Гојење волова (бел.) XXV. 315. — Бољи доходак од кеља (бел.) XXV. 315.

— Против пролива код телади (бел.) XXV. 332. — Слепог миша не треба убијати (бел.) XXV. 332. — И јаребице су пољопривреднику од користи (бел.) XXV. 332. — Пепео најбоље ђубре за грашак и пасуљ (бел.) XXV. 332. — Јапански хмељ XXV. 332. — Шта треба учинити да јаја добију дебљу љуску (бел.) XXV. 332. — Кокошке треба после четврте године клати или продати (бел.) XXV. 332. — Да ли су прво снесена пачија (пловчија) јаја плодна или су чистци (бел.) XXV. 332. — Најранија сорта грашка (бел.) XXV. 333. — Одгајивање крава музара XXV. 389. и 402. — Попис коња у Хрватској и Славонији (гл.) XXV. 395. — О ђубрењу XXV. 436. — Угледан професор (гл.) XXV. 440. — Ресавска подружина (гл.) XXV. 440.

Николић Атанасије. — Папрад или бујад III. 142. — Шљива X. 205. и 213. — Чиме се предупређује да овце не скапавају од крви или прострела? XI. 13. — Мучно напредују стрмна жита у брдима XI. 365. — Кукуруз сиротињска храна иште негу и да се добро гаји XI. 366. — О сушењу шљива XI. 370. — За унапређење нашег сточарства XIII. 225.

Николић Љубомир. — Неколико речи о поплавама и о средствима како да се унеколико уклоне XII. 109.

Николић М. — Овас и његово рађање према разним околностима XVII. 422.

Николић Марко. — Откуда биљке добијају азот. (бел.) XVIII. 823. — Привредни препорођај Србије XXI. 373., 381., 389., 397., 405. — Нацрт привредног преображаја XXII. 6., 13., 20., 37., 44. — Житни метиљ (Anisoplia austriaca) XXV. 354., 374., 382., 398., 414., 430.

Николајевић К. Тодор. — Још једна реч о крвавој ваши XV. 337. — Америчко свињче (бел.) XV. 496.

Нисдорфер др. — О чувању стоке од заразних болештина XXII. 319. 327.

Новаковић Љ. — Детелина IX. 103., 111., 121., X., 34. Гајење винове лозе и производња вина на Рајни IX. 121., X. 27., 41., 53., 73., 105. и 113. — Пре и после слане у винограду X. 126. — Шта да се ради да вина не цикну (пит. — одг.) XX. 377.

Обрадовић Милан Личанин. — Нешто о нашим шумама XXIV. 211., 220. — Две болести на шумском дрвећу XXV. 112., 124. — Колики би приход могли добити од наших шума XXV. 295. — Шумска политика XXV. 362.

Обрадовић Стојан. — Како је и како треба да је код нас II. 213.

Оканови Ђоко. — Луцерка (Madicago sativa) и вилина косица (Cuscuta europea) XIX. 439. — Пуж у трапу (бел.) XIX. 613. — Средство против зечева да зими не кваре воћке XIX. 654. — Мачкурепа (морска репа, свињска репа) (пит. и одг.) XX. 23. — О избору приплодног грла XXI. 4. — Одгајивање телади XXI. 73.

Павловић Ђорђе. — Предлог за уређење тежачког кредита у Србији II. 163. и 188.

Павловић Јелачић. — Губитак азота из ђубрета (бел.) XXIV. 65.

Палеташевић Урош. — И учитељ може помоћи нашој пољопривреди XX. 57. — Наше жене не воле рамбуије XXII. 191. — Пчеларство и учитељство XXV. 237.

Панчић Јосиф Др. — О пореклу жита XVIII. 385. — Оморика (Нова фела четинара у Србији) XVIII. 1.

Пелагић Васа. — Грожђе лек и храна (бел.) XIX. 487. — Салеп (каћун, каћунак) као лек и храна (бел.) XIX 549. — Слачица, горушица, као одлична домаћа лекарија и зачин уз јело (бел.) XIX. 581. — Јабука као храна и лек (бел.) XIX. 640. — Кафа од жира (бел.) XIX. 655. — Лукови као храна и лек (подл.) XX. 50. — Кисео купус као храна и лек (бел.) XX. 90. — Маслачак, жућаник, млечић, млечац, попина погачица, цикорија као храна и лек. (подл.) XX. 112. — Коприва као храна и одлична лекарија противу више болести људских, марвених и живинарских (подл.) XX. 113. — Неколико напомена о корисности елде XXI. 108. — Смрековина, вења, клека и боровина као лек (подл.) XXI. 154.

Пеливановић Сретен. — Нешто о пољској привреди у Левчу (подл.) XI. 53.

Петковић А. Светолик. — Недељни извештај о имању друштвеном у Шапцу XIII. 323., 380., 444., 508. и 561. — Упуство за сађење воћака XVIII. 133. — О употреби плуга за окопавање и загртање кукуруза XVIII. 204. — Набавка калем-гранчица (пит. и одг.) XVIII. 320. — Талијански и француски рајграс XX. 233. — Прављење сирћета од дивљака XX. 298. — Благодети тројичке изложбе у Шапцу (Изложба пољопривредних справа) XXIII. 298. — Практично предавање из воћарства на добру српског пољопривредног друштва (14. и 15. јуна 1891. год.) XXIII. 462. и 471. — Гајење црвеног патлиџана XXV. 197.

Петрашковић Тодор. — Лечење метиља (пит. и одг.) XIV. 844. — Запаљење трбушне покожице, марамице и срчане кесе у оваца (пит. и одг.) XVI. 196. — Да ли је боље штројити млађе или старије ждрепце (пит. и одг.) XVIII. 319. — О нези копита XX. 336.

Петровић Ј. Вукашин. — Из живинарства VII. 39. — О чувању јаја VII. 40. — Како се подижу, гаје и гоје свиње VII. 78.. 89. и 99. — Шта да радимо да нам кокоши носе више јаја VII. 90. — Шта ваља радити да се кокоши не разлежу VII. 108. — Гуска, како се подиже, гаји и гоји VII. 119. — Ћурка, како се подиже, гаји и гоји VII. 127. — О упливу соли и воде на храњење стоке VII. 131. — Голубови, њихово гајење и корист од њих VII. 136. — Употреба воде у сточарском газдинству VII. 154. и 158. — Зашто полеже стрвно жито и како да се то отклони VII. 155. — Од каквог су уплива шуме на ваздух VII. 185. — Касна ружичаста кртола VII. 186. — Енглеска баштенска кокош VII. 194. Средство против црвљања воћа VII. 195. — Како се може доћи до добрих коња VII. 195. — Ораси што се не мрзну VIII. 7. — Уплив ране на доброту масла VIII. 16. — Филоксера вастатрикс VIII. 28. — Уколико зависи клијање пшеница од каквоће њеног семена и од дубине у коју се сеје VIII. 32. — Пресађивање дрва VIII. 60. — Колико траје моћ клијања VIII. 68. — Колико може да остари гуска VIII. 138. — Нема више потковица VIII. 138. — Штедионице и тежаштво XII. 485.. 502. и 520. — Мисли о помагању народне привредне снаге у Србији XIV. 695. — У прилог живинарства XX. 18. — Установа завода за живинарство XX. 368. — Важност жена у нашој народној привреди (подл.) XXI. 114. и 122. — Печурке (рудњаче) XXI. 158. — Јевтина зимска башта XXI. 187. — Винодеље у округу крајинском XXI. 376.

Петровић Добросав. — Комина — џибра — као сточна храна XX. 7.

Петровић Драгутин. — Зумбул и његово гајење XIV. 49. — Како да се обнове виногради што их је филоксера осакатила (бел.) XIV. 242. — Америчке лозе XV. 75. —

Петровић Ђорђе, парох. — О неговању воћака V. 78. и 89. — Нешто о виновој лози VI. 145.

Петровић Крста. — Негдашње и садашње пивнице у Крајини а срезу крајинском XIII. 224. — Међу усев — узрод — у повртарству (бел.) XXIII. 116 — Тој или напитак од јабука, (бел.) XXIII. 116. — Пена при кувању меса (бел.) XXIII. 116.

Петровић М. — О производњи кујнске зелени (поврћа) уопште VIII. 29. 37. 47. и 55.

Петровић Ж. Милосав — Подружина српског пољопривредног друштва у Рачи (гл.) XIII. 269.

Петровић Ј. Милан — Распоред бикова у округу црноречком (гл.) XXIII. 253. — У прилог унапређења привреде у округу црноречком (гл.) XXIII. 446. — Са прве изложбе говеди округа црноречког XXV. 221.

Петровић Мита — Коју расу свилених буба ваља да гајимо XVI. 62. — Микроскопско испитивање свилобубе и њених јаја XVI. 167. — Завод за свиларске и винарске огледе у Горици XVI 323. — Црно вино за трговину XVI. 375. — Зашто не ваља, да вино стоји дуго на комини XVI. 619. — О храни за свилобубе XVII. 241. — Ново вино у трговини XVII. 254. — Сумпор у подруму XVII. 379. 452. — Је ли истина талијански бермет најјачи, и употреба слачице (пит.-одг.) XVIII. 185. — Шта ћемо са свилодељем XVIII. 199. — Пероноспора, нов непријатељ винове лозе XVIII. 282. — Свилодеље у Угарској XIX. 161. — Како се може дознати колико има креча у земљи XIX. 189. — Пиринач у Бачкој XIX. 326. — Креч у земљорадњи XIX. 460. — Један покушај с копањем жита (бел.) XIX. 368 — Опасност за свилодеље XX. 106. — Реч после Ниша XX. 113. — Држање оваца у Бачкој XX. 143. — Како се оцењује вино XX. 157. — Кад треба млатити орах (бел.) XX. 185. — Свилодеље у Русији (бел.) XX. 185. — Пиринач у Бачкој (бел.) XX. 185. Како се унапређују земљорадници XX. 234. — О производњи винског сирћета XX. 325 и 343. Како јеж живи (бел.) XX. 338. — Како се цене економски листови у Америци (бел.) XX. 338. — Земљорадња на светској изложби у Паризу XX. 373., 403. и 416. — Нов предмет у земљеделским школама (гл.) XXI. 22. — Ново средство за потапање семена XXI. 29. — Гајење шећерне репе у Бачкој XXI. 44. Свилодеље у Северној Америци XX. 44. — Земљорадња у Хрватској и Славонији XXI. 68. — Какве белешке треба да се находе у свиларском дневнику XXI. 101. — Како се поштује земљорадња (бел.) XXII. 22. — Земљорадничка настава у учитељским школама (гл.) XXII. 22. — Дивљи кестен (бел.) XXII. 39. — Да се сачувају конопци и т. д. од трулежа (бел.) XXII. 39. — Не гониге слепе мишеве (бел.) XXII. 45. — Колику штету начини коров у пољу XXII. 52. 61. — Паучина у шталама (бел.) XXII. 54. — стање земљорадње у Румунији XXII. 77. — Откуда добија Инглеска тако велике жетве? XXII. 94. — Нешто о пауну (бел.) XXII. 106. — Нешто о морки (бел.) XXII. 118.

Петровић Ј. Никола Др. — Пољска привреда и основна школа XX. 67.

Пецић Јосиф. — Помен Вуку Ст. Караџићу Давидовићу и Т. Павловићу XIX. 515. — Овогодишња жетва XIX. 543. — Утркивање на коњима XX. 286.

Пешић Милан. — Нешто о шумама X: 33. — Значај минералних материја у органској природи (подл.) XIX. 665. — Дуван као лек противу метиља (бел.) XXII. 409.

Пешић С. М. Ранко. — Сњет XI. 366. 376. и 384. Јесење дубоко орање XI. 442. и 463. Ракија од вина (бел.) XIV 669. Да бувач не штети расадник крупусни (бел.) XV. 497. — О храњењу пилежи жиром (бел.) XVII. 168. — Топлота Јунковца (бел.) XVII. 171. — Да кокоши зими носе (бел.) XVII. 626. — Ракија од дуња (бел.) XVIII. 108. — О јунковачком воћарству и његовој употреби XIX. 140. — Ракија од дрењина (бел.) XIX. 247. — О прављењу пекмеза XIX. 457. — Практичан начин ђубрења кукуруза XX. 121. — О сејању бостана XX. 155. — Да ли је корисније двапут окопати или двапут поорати за кукуруз? XXI 50. — Ракија од сувих шљива XXIII. 129. — О прављењу пекмеза од јабука XXIII. 378. — Руј (бел.) XXV. 11 — Вино од дрењина (бел.) XXV. 239. — Ракија од дрењина XXV. 239. — Ракија од трешања (бел.) XXV. 240.

Поповић Љ. Алекса. — Како да се сачувају виногради од пролетњих мразева XIII. 186. — Прострел и вештачко ђубре (бел.) XIII. 207. — Јасеново лишће као средство против пролива (бел.) XIII. 208. — Талог кафе као ђубре (бел.) XIII. 208. — † Чарлс Роберт *Дарвин* (гл.) XIII. 209. — Пепео као ђубре (бел.) XIII. 251. — Помоћ против угушења (бел.) XIII. 253. — Надун код говеди (бел.) XIII. 253. — О засађивању липа ради пчела (бел.) XIII. 253. — Стање пољопривреде у Србији у месецу мају XIII. 263. — Кад треба жито жети XIII. 284. — Које вршеће машине да набављамо XIII. 295. — О давању соли стоци XIII. 308. — Метиљ и пужеви (бел.) XIII. 310. — Најпростија и најјевтинија справа за цеђење меда. (бел.) XIII. 311. — Здравље стоке у 1887. (бел.) XIX. 103. — Шап (Aphthae episoticae) XIX. 162 — Треба ли давати коњима зоб пре или после после појења XX, 10. — Ветеринарски закон у Угарској (гл.) XX. 21. — Мајске утакмице домаћим коњима и ждребадима 1889. г. у Шапцу. XX. 208. — Неговање суждребних кобила XXI. 26. — Пчеларска писма (подл.) XXI. 50., 66. и 146. — Распасивање и опасивање кобила XXI. 65. Читаоцима и сарадницима Тежака XXI. 169. — Одбијање телади XXI. 171. — Против надуна код говеди (бел.) XXI. 173. — Стогодишњица Господара Јеврема у Шапцу (гл.) XXI. 174. — Свиње враћа Аустро-Угарска (гл.) XXI. 174. — Приплодне стоке набавка (гл.) XXI. 184. — Наше свиње не пушта Аустро-Угарска (гл.) XXI. 184. — Из Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXI. 184. — Стање здравља наше домаће стоке за прошлих пет месеци 1890. год. (гл.) XXI. 194. — Стечај за израду сушница (гл.) XXI. 194. — Од обада, комараца и т. д. сачувати стоку (бел.) XXI. 207. — Против ширења филоксерне заразе (гл.) XXI. 208. — Предузимање жетве на време и пречишћивање хране (гл.) XXI. 208. — Брљивост оваца (бел.) XXI. 299. О уређењу државног сточарског завода (гл.) XXI. 367. — За подизање и унапређење сточарства код нас (гл.) XXI. 367. — Увоз меда и воска у Немачку (гл.) XXI. 367. — Збор марвених лекара (гл.) XXI. 367. — Колико треба да је дугачка сечка хране (бел.) XXI. 387. — Просто средство за дезинфиковање (бел.) XXI. 387. — Пројект буџета министарства народне привреде за 1891. год. (гл.) XXI. 395. — Пројект закона министра народ. привреде (гл.) XXI. 395. — Пројект закона о установљењу више земљоделско-шумарске школе (гл.) XXI. 410. — Затворени срезови (гл.) XXI. 411. Промена управитеља у Топчидеру (гл.) XXII. 22. — Ратарнице нове у Угарској (гл.) XXII. 46. — Збор Српског Пољопривредног друштва (гл.) XXII. 46. — Пољопривредна изложба у Немачкој (гл.) XXII. 46. — Бродарско друштво (гл.) XXII. 119. — Храњење коња (бел.) XXII. 136. — Висока јасла за ждребад (бел.) XXII. 136. — Дриносавско коло јахача Кнез Михаило. (гл.) XXII. 161. — Ђурђевске утакмице дунавског кола јахача Кнез Михаило (гл.) XXII. 161. — Црви у трешњама (бел.) XXII. 161. — Виноделско-воћарска школа у Неготини (гл.) XXII. 201. — Постављења (гл.) XXII. 201. — Против скакаваца (гл.) XXII. 201. — Кување јаја (бел.) XXII. 217. Против мишева (бел.) XXII. 217. — Креч у кокошињаку (бел.) XXII. 217. —

Поповић С. Вељко. Земљорадња у Стигу (подаци) XX. 274. — Убој, претукотине залечити. (бел.) XXI. 109.

Поповић Драгољуб. Табеларни преглед вашара за

1883 г. у Србији. (бел.) XV. 294. — За 1884. г. XVI. 510. — За 1885. г. XVII. 749. —

Поповић Захарија Dr. Једна важна напомена одгајивачима говеда. XXV. 330. и 344.

Поповић Х. Милош. Филоксера или сушибуба винове лозе. XIV. 97. — Филоксера XV. 675. — Тројни сумпорни угљеник, нов лек против филоксаре (бел.) XIX. 218 — Практични савет за употребу сумпорног угљеника противу филоксерне заразе XXI. 385., 393., 402., 408. и 420. — У прилог сузбијања филоксере XXII. 419.

Поповић А. Сретен, Годечевац. — Жупа и њезино винодеље (подл.) XXII. 196. и 204. — Филоксерна зајаза у Жупи, берба, летина, панађур у Брусу XXII. 330. — Производња катрана у ужичком округу XXII. 337. — Болести поврћа и његови пријатељи и непријатељи XXV. 251. — Ограђивање вртова XXV. 279. — Подруми у Жупи и неговање вина XXV. 327. — Каквоћа и доброта особине воде потребне поврћу (бел.) XXV. 366. — Лук и његова практична употреба (бел.) XXV. 366. — Гајење малина (бел.) XXV. 366. — Да се трешње за дуго очувају (бел.) XXV. 366. — Скупљање семена од краставаца (бел.) XXV. 366. — Прва нега роја (бел.) XXV. 366. — У коме је добу семе најбоље за сејање (бел.) XXV. 367. — Јагода (бел.) XXV. 367. — Прва грађанска поткивачка школа (гл.) XXV. 367. — Воћарство у ужичком округу XXV. 375. — Десет правила за мужу (бел.) XXV. 404. — Противу црвоточина у дрвету (бел.) XXV. 404. — Да ли је корисно у јесен пуштати строку у младу детелину (бел.) XXV. 404. — Кожне болести код стоке (бел.) XXV. 404. — Највећа млечност крава (бел.) XXV. 404. — Употребљавање крава за рад (бел.) XXV 404. — Чешко воће у Русији (бел.) XXV. 407. — Кукуруз као коњска храна (бел.) XXV. 437. — Потрошња дувана у Аустро-Угарској (бел.) XXV. 438. — Стање руског земљоделства и учињена му олакшица (бел.) XXV. 438. — Производња пива у Аустро-Угарској XXV. 438. —Да кокоши не пију јаја (бел.) XXV. 438. — Рибарство у Русији (бел.) XXV. 438. — Производње ражи у Јевропи (бел.) XXV. 439. — Непријатељи воћа (бел.) XXV. 439.

Поповић Л. Сретен. — Мисирско просо (ситна проја?) XII. 607. — Колико семена треба посејати пшенице на један дан орања (16000 □ хвати) XII. 707. — Утицај времена на оплођење и родност лозе XIII, 79. — Поступање са стоком (бел.) XIII. 364. — Извешће о овогодишњој култури неких биљака XIII. 483. — Мисирско просо XIII. 607. — Наша вина на бордовској француској изложби и како се вина боље негују XIV. 17. — Извештај о стању рада вршећом машином у Тамнави ваљевској XIV. 104. и 166. — У прилог побољшању наше домаће расе оваца XIV. 345. и 423. — Стонов плуг за дубоко орање XIV. 799. — Дгуња (дуња, гуња) (бел.) XV. 35. — Проба сејања памука XV. 109. — Размножавање рашћа поломницама с нарочитим погледом на размножавање лимунова (бел.) XV. 174. — Похвалан рад једног среског старешине (гл.) XVI. 38. — Сејање коштица (пит. и одг.) XVI. 194. —Које воћке није потребно калемити (пит. и одг.) XVI. 195. — Гајење јабука из семена (пит. и одг.) XVI. 195. — Путујући учитељи пољске привреде (пит. и одг.) XVI. 197. — Плевљење или лачење лозе XVI. 245. — Које вршеће машине да купујемо XVI. 251. — Какав је био месец април XVI. 270. — Промена времена у београдској околини и напредовање растења (бел.) XVI. 276. — Разлика између детелине и луцерке (пит. и одг.) XVI. 279. — Може ли се детелина давати сем говеди и другој стоци (пит. и одг.) XVI. 280. — Да ли је боља луцерка или еспарзета (пит. и одг.) XVI. 280. — Прекрупач XVI. 311. — Какав је био мај и шта је и како је у њему успевало XVI. 339. — О стању наше пољске привреде XVI. 358. — Нов плуг XVI. 397. — Опомена у своје време XVI. 399. — Опробани предрачун, каква ће испасти жетва и о новим неким сортама јечмова XVI. 413. — Мухар (пит. и одг.) XVI. 443. — Треба ли стрњику угарити или говеда напасати (пит. и одг.) XVI. 444. — Какав је био месец јули XVI. 507. — Готови рамови за ђерзонке кошнице XVI. 527. — Сејање сточне ране за јесен XVI. 537. — Одржати краве да буду више времена млечне XVI. 549. — Има ли вршећих машина да се могу преносити и по врлетним местима (пит. и одг.) XVI. 572. — Како да се сецкалицом храна крупније сече (пит. и одг.) XVI. 573. — Правила и упуства за подизање живе ограде (прилог) XVI. — Могли би много што шта само кад би хтели (бел.) XVII. 94. — Која је дубина најподеснија за сејање стрмнина XVII. 136. — Разлика у родности и плодности црвене детелине и луцерке. XVII. 145. — Плодност јечма такозв. јерусалимског XVII. 147. — Машина за буђкање масла XVII. 195. — Какво је ове године пролеће XVII. 286. — Произвођење семена XVIII. 131. — Од кога се може набавити дуванско семе (пит. и одг.) XVIII. 185. — Какав је био месец април у Београду и како је у околини београдској напредовала вегетација XVIII. 437. — Сејање мухара на јечмишту (пит. и одг.) XIX 309. — Да ли да се позно или раније сеју озимице XX. 285. — Справљање вина од комине (бел.) XX. 291. — О пчеларству XX. 309., 317., 327. 350., 357., 371., 407., 415., 421. и 438. — Једна молба у своје време (пит. и одг.) XX. 362. — Једна нова врста јаре пшенице и неки јечмови XXI. 9. и 18. — Позно или рано резање лозе XXI. 37. Сејте више јечма и овса XXI. 37. — О дрљању ливада XXI. 74. — Пољопривредно окулирање — очење — у пролеће XXI. 85. — О орању и сејању пролетњем XXI. 91.

Поповић А. Чеда. — Жива ограда (пит. и одг.) XIV. 130. — Јута (пит. и одг.) XIV. 204. — Како стојимо са задругама (бел.) XV. 691. — Каква је била 1887 г. XIX. 5. — Пазимо на ливаде и на производњу хране за стоку XIX. 257. — Како се може накнадити штета и бар донекле ублажити тешке последице од града? XIX. 343. — Трка коња у Шапцу (гл.) XIX. 358. — Извештај о другој трки коња у Шапцу (гл.) XIX. 554. — Каква је била 1888 г. за наше пољопривреднике XX. 2. — Приближна вредност производа земљорадње у Србији 1888 године XX. 36. — Овца и стрижење оваца XX. 149. — Каква је била 1889. г. за наше пољораднике? XXI. I. — Каква је била 1890 година за наше пољораднике XXII. 1. Гајење мака ради произвођења афијона XXII. 91. — Каква је била 1891 година за наше пољораднике XXIII. 1. — Каква је била 1892 година за наше пољораднике XXIV. 2. — Каква је била 1893 година за наше пољораднике XXV. 1.

Протић Иван воћар. — Још један начин на који се дудови из семена подижу I. 147. — За унапређење нашег шљиварства XIII. 175. — Извештаји путујућих пољопривредних учитеља XIII. 608. и XIV. 44. — Калемљење разног воћа и других дрва за украс XIII. 612. — Врсте воћака за северне положаје (пит. и одг.) XIV. 77. — Радња у овом времену у воћњаку XVII. 55.

Протић М. Михаило. — Наша пољопривредна статистика XXV. 131. 148.

Путниковић Ј. Димитрије. — Слана и дим (подл.) XXI. 82. — Кроз Шумадију (подл.) XXII. 2., 10., 18., 42.

Радић Ђорђе Др. — Помози вам Бог I. 159. III. 2. — Једно врло добро ручно млатило III. 1. — О про-

бању и цењену вина III. 2. — Уски и широкласни пир III. 4. — Нешто о пресађивању младих воћака III. 4. — Нова кошница III. 5. — Месечни послови у децембру III. 6. — Од чега зависи доброта меса III. 9. — О резању и поткресивању дудова, који су за одрањивање свилених буба намењени и посађени III. 10. — Чаћ III. 11. — Узроци пометања код оваца III. 12. — Црвенкаста *Ружица* — јабука III. 12. — О поткивању коња III. 13. — Да ли пчеле између себе разговарају III. 13. — О квочки III. 14. — О усекнивању свеће и о начину да боље гори III. 14. — Млатило за коњску снагу удешено III. 17. — О произвођењу семена од свилене бубе III. 17. — Нешто о воћарству III. 18. — Неколико најновијих врста јагода III. 20., 28., 36., 44., 52. и 60. — Кад треба кошнице куповати III. 20. — Паунасти гњетео (фазан) III. 21. — Реч две о птицама III. 21. — Јабука *Краљица енглеска* III. 25. — Брок III. 25. — Нешто о убоду пчелином III. 28. — Месечни послови у јануару III. 30. — Крушка Наполеонова масланка III. 33. — Бала (сакага) III. 33. — Неколико болести на воћкама и њихово лечење III. 35. — Нож за чишћење рана на воћкама III. 37. — Које семе сејати треба III. 37. — Начин за добро обдјелавање дренка за чардаклије III. 37. — Шта треба радити да судовно вино поправимо? III. 38. — Блато из устојаних бара као гној за усеве III. 38. — Од какве нам ползе може бити врба? III. 39. — Кромпир III. 39. — О дубоком орању III. 43. — Зашто се краве јалове III. 43. — О разливању вина у стакла III. 45. — Куколь, III. 45. — Како ваља платно белити III. 46. — Нешто о отакању и доливању вина III. 46. — Колико треба наша домаћа стока да сиса? (бел.) III. 47. — Месечни послови у фебруару III. 47. — Шта је боље коње сâм одрањивати или куповати? III. 49. — Новије воће, III. 50., 58., 66., 75. и 82. — Бантоам петао и кокошка III 53. — Жива ограда од бодљикавог багрена III. 53. — Обдјелавање, да стара скоро изумрла дрва, јошт одржимо и да млада дрва плоднијим начинимо III. 55. — О гнојењу воћака италском мокраћом III. 54. — Капорасти шпански петао III. 57. — Против баштеног гада III. 57. — О користи свилодјелија и препонама, које су му досад на путу стајале III. 61. — Имамо ли какву ползу од јежа III. 62. — О ватању рojева III. 62. — Месечни послови у марту III. 63. — Загртало III. 65. — Карфиол III. 66. О стеоној крави III. 68. — Нож за калемљење у процеп III. 69. — Какве треба да су собе или места где се бубе ране. III. 69. — Које је место најбоље за кошнице III. 70. — Најбоље ђубре за цвеће и у опште за баште III. 70. — Поступање с оним воћкама које су од леда — туче — повређене III. 71. — Како се долази до доброг и чистог дудовог семена? III. 71. — Шећер од кукурузовине. III. 71. — Сејте кукуруз III. 73. — О својствима свилених буба и њиховој храни у опште. III. 73. — Најновије рибизле гроздићи III. 76. — Нешто о винским болестима III. 77. — О држању буради III. 77. — Средство против мрави и ушију на дрвима. III. 78. — Месечни послови у априлу III. 78. — Опис џака што се рojеви ватају, како се ватају, и какви бивају они рojеви, који се у џаку ухвате III. 81. — Скоруп (кајмак) III. 83. — Малајски петао III. 84. — Сељак и његов задатак III. 85. — Машина за љуштење кромпира, јабука, келерабе и т. д. III. 85. — О вуни III. 86. — Парни плуг III. 86. — На шта треба пазити при одрезивању грана на дрвећу III. 87. — Поучавање народних учитеља у пољској привреди (гл.) III. 87. — Угарска пољско-привредна друштва (гл.) III. 87. — Изасланик аустријски за проучавање воћарства у Ческој (гл.) III. 87. — Број чланова бечког пољопривредног друштва (гл.) III. 87. — Министарство за пољску привреду у Русији (гл.) III. 87. — Кад треба свилене бубе лећи. III. 89. — Лекарија у свези са сујеверством по селима III. 90. — Како се може познати која ће кошница скоро рojити. III. 91. — Капорак III. 92. — О расађивању биља III. 92. Сач. (врбовник, силина) III. 93. — Уплив поднебија (климе) на биље, III. 93. — Начин, како у Енглеској дрва од гусеница чувају, и како тим начином дрвету бољу плодност доприносе III. 94. — Да сачуваш ждребад од слепоће III. 94. — Да млеко дуго не ускисне III. 94. — Месечни послови у мају III. 95. — Друштво за чување птица и домаће стоке у Немачкој и Швајцарској (гл.) III. 95. — Награда за утамањивање шљиварке и ронаца (гл.) III. 95. — О гајењу коња III. 97. — О рojевима, који остављају своју кошницу и беже, како их треба заустави III. 98. — О вршећим машинама (млатилима) за мање газде III. 99. — Нешто о краставцима III. 101. — О рojидби и стресању рojева III. 106. — О природи кућевног и баштеног паука III. 107. — Капорка III. 108. — Пепео као особито средство за обдржавање здравих и плодних дрва. III. 108. — Надун III. 109. — О подруму III. 109. Енглески рецепт за добре сељаке III. 111. — Како треба с коњем поступати III. 111. — Да полегло жито подигнеш (бел.) III. 112. — Месечни послови у јуну III. 112. На каквој земљи који усев најбоље напредује? III. 116. — Упутак при поступку са ждребећим копитама III. 119. — О упливу суше и влаге на воћке III. 119. — Општа правила за оне који сирће праве. III. 120. — Јапански петао III. 120. — Дугачка зелена зимска крушка III, 121. Сљедства претераног гојења III. 121. — Примедба на неговање оваца III. 122. Да коље у земљи дуже траје III. 122. — О паши марвенској у обзиру њихових болести III. 126. — Dr. Ламбл, управитељ земљодјелске школе у Крижеву у Хрватској о ливадама. III. 127. — Најновији огроз (морско грожђе) III. 128. — Екертов плуг без колечки III. 129. — Како се вата семе од репе III. 129. — Да мраве од воћака одбијеш (бел.) III. 130. — Месечни послови у јулу III. 130. — Болест ћурчија и средства противу њих III. 135. — У чему се састоји разлика хранеће снаге појединих биља? III. 136. — Калемљење воћака спајањем III. 137. — Ситна проја III. 137. — Користи сејања зелени у редовима. III. 137. — Како треба виноград копати, дубоко или плитко III. 138. — Употребљење коприве III. 139. — Обделавање ђубрета на њиви III. 139. Да црвена репа слађа буде (бел.) III. 139. — Да овца брзо вуну добије (бел.) III. 139. — Како ради ручна машина за вршење III. 144. Машина за прекрупљивање кукукуза III 144. — Новац и земљоделство III. 145. — Нова игла (шиваћка) (бел.) III. 145. — Шта је природа у стању учинити III. 146. — Колико насјекома поједе сјеница за два месеца III. 146. — Добро надимљене шунке (бел.) III. 146. — Месечни послови у августу III. 146. — Нешто о калемљењу високих воћака III. 149. — Упуство при сејању кудеље (конопље) III. 150. — Како да се чува марва од окужења III. 151. — О овчијим оспицама III. 151. — Хајнеова сигурна узда III. 152. — О заливању III. 153. — О проклијавању воћних коштица III. 153. — Која су знања економу нужна III. 154. — О багрену — драчу — и јасену. III. 154. — Нешто о неговању гусака III. 159. — Жути памук III. 160. — У чему се научно-практично изображење економа једног састоји III. 160 — Нова кола за брање воћа (бел.) III 161. — Појење коже машћу (бел.) III. 161. — Месечни послови у септ. III. 162. — Шта вреде рани кромпири III. 165. — Како се још даје научити земљоделство III. 166. — Шупа за сушење

дувана III. 168. — О пресадима који су без матице, како се могу познати и поправити III. 168. — Екертов подривач III. 169. — Путер III. 169. — О свињској рани преко зиме III. 171. — Расађивање лозе од које је једна част коре огуљена III. 171. — Најјевтинији начин раонике челичити (бел.) III. 171. — Сађење воћака III. 175. — О употребљењу течног гноја код воћарства III. 177. — Добар сир III. 178. — Месечни послови у октобру III. 178. — Које су натегаче најбоље III. 186. — Оплемењивање и облагорођивање биља III. 186. — Бик, угарско-ердељског соја III. 187. — Неговање јагода III. 187. — Поправљање сувих ливада, које се не могу наводнити III. 188. — Како дели земљоделац земљу своју по дохотку пожневени усева III. 194. — Летња цимтара (јабука) III. 196. — О прављењу бермета (пелењака) III. 196. — Зеленјак III. 197. — Нешто о говеђим шталама III. 197. — Месечни послови у новембру III. 198. — Узроци пометања код стоке IV. 3. — Зашто где које зеље одвећ рано у семе иде и зашто је много семе неплодно IV. 4. — Крупна келераба IV. 4. — Узроци зашто се страно рашће измете и средства којима би се то препречити могло IV. 5. — Шафран IV. 6. — Башта и њена корист IV. 7. — Какав уплив има со на дебљину млека? IV. 14. — Доркингски петао и кокошка IV. 14. — О дудари IV. 14. — Сушење и солење меса IV. 18. — Непријатељи пчела IV. 19. — Зашто не ваља да су јасла у говеђим шталама на среди и зашто је боље да су уз дувар IV. 22. — Жива ограда од дудова IV. 24. — Шта вреди крава IV. 24. — Патка невештица IV. 25. — Дивји кестен као лебно дрво земаља умереног поднебија IV. 25. — Полагање њежних биљака због зиме IV. 26. — Пчеле и воћке IV. 26. — Добре врсте воћака могу се и од необлагорођених воћака добити IV. 27. — Да јабуке годину дана од трулежа сачуваш IV. 27. — Најбоље крме за гојење IV. 27. — Да свињама глад одржиш IV. 27. — Олајна проја IV. 29. — Нега телета IV. 30. — Зар се и зими може калемити? IV. 32. — О болестима свилених буба и о њиховим непријатељима IV. 32. — Гнојење преко усева IV. 33. — О плевљењу IV. 34. — О кошницама које неће да роје и онима, које се изроје па остану опет тешке IV. 34. — Заливање воћака док су још у цвету (бел.) IV. 35. — Трешње место сувог грожђа IV. 35. — Како стоку преко зиме да ранимо? IV. 37. — Сир IV. 39. — Патка љуштура IV. 41. — О производу семена свилених буба IV. 41. — Облагорођење наших кућевних животиња IV. 42. — Пријатеље и непријатеље треба да упознамо IV. 42. — Кад је најбоље дрва сејати? IV. 43. — Како се она дрва од смрти најбоље сачувају која су покрај јаркова усађена, пак им жиле непокривене ван земље стоје IV. 43. — О месту за гајење свилобубе IV. 45., 54. и 61. — Кад и како разно семе кујнскога зеља да сејемо? IV. 49. и 53. — Да сачуваш цветајућу воћку од мраза (бел.) IV. 50. — О положају земљи и згради воћне школе IV. 58. — О клијању тврдих воћних коштица (бел.) IV. 59. — О гајењу стоке IV. 63. — Тулуска или пиринејска гуска IX. 65. — О телењу IV. 65. — Црвен дуд IV. 66. — На што се коре од дрва употребити дају IV. 67. — Ружино уље IV. 69. — О клијајућој снази жита (пшенице) IV. 71. — Ружа у виду жалосне врбе IV. 73. — Прво је правило у земљоделству штедљивост IV. 73. — Чим се може коњ укротити, кад се неда потковати? IV. 74. — Нешто о шареном лишћу где којих биља IV. 74. — Лек против напрасних болести код свиња, особито против запаљења слезине IV. 74. — Кованција у м. марту или о изношењу пресада из тавника и прегледању и подрезивању кошница IV. 77. — О облагорођењу наше краве IV. 79. — О сејању дувана IV. 81. — Терајућа снага сунчане топлоте IV. 83. — О неговању и географском распрострањењу маслине IV. 85. — Газдовање египатских сељака IV. 87. — Како је постала пчела кућевном животињом? IV. 88. — Кокинкинска кокошка IV. 88. — Болести жила код воћака IV. 88. — Средство за краве, којих се млеко не да у путер стући IV. 89. — Дупли шебој IV. 90. — Кад треба семе бацити кад је земља влажна или сува? IV. 90. — Броћ у Француској IV. 90. — Маховина на воћкама (бел.) IV. 91. — *О сувој болести* козијој (бел.) IV. 91. — Детелину ил ливаду? IV. 93. — О мужи IV. 94. — Нешто о ротквама и ротквицама IV. 95. — Пипа кокошија болест IV. 95. — Нешто о кудељи — конопљи IV. 96. — Шупа (појата) с покрет. кровом IV. 96. — Вунене рите као гној IV. 97. — Спанаћ IV. 97. — Со као лек и јед. IV. 97. — Како се детелина за семе оставља. IV. 98. — Соразмјерност разног семена к месту на којем се сеју IV. 98. — Чишћење стоке IV. 98. — Користи од храњења оваца дудовим лишћем IV. 99. — За младе воћке добро је кад им се око стабла после кише намеће сламе. IV. 99. — Рани кукуруз Краљ Филип и његове добре особине и за наше одношаје IV. 101. — Ко је прави сељак? IV. 102. — Краве се морају дању телити IV. 103. — Како се одмотава или преде свила са чаура? IV. 104. — Да имаш целе зиме зеленог лишћа од петрожеља IV. 104. — О положају кујнске баште IV. 105. — О плесњивом вину IV. 105. — О прерањивању слабих прасади, како их треба ранити и у које доба IV. 106. — Талијанска пчела IV. 106. — Мачка непријатељ голубова IV. 106. — О хранећој снази мекиња — трица. IV. 107. — Најбоље ђубре за лубенице и диње. IV. 107. — Средства да се предупреди распростирање коњске бале — сакаге IV. 109. — Извештај о стању пољске привреде у Кнежевини Србији за март, април, мај, јуни, јули и август IV. 107., 115., 123., 139., 156. и 171. — О постанку потковице IV. 111. Диња *Наполеон* IV. 112. — О сејању кима, слачице, мироћије, коријандера и онајса IV. 112 — О сађењу репе. IV. 113. О чишћењу воћака. IV. 113. — Да ли би се могло и код нас ланено семе произвести, које би се с руским у доброти сравнити могло IV. 114. — Да крупне огрозе добијеш IV. 114. — О лудим матицама IV. 115. — Броћ IV. 117. О искуцавању пчела у другу кошницу, или гушити је димом и сумпором у јесен. IV. 119. — Поправљајте ливаде! IV. 120. — Да добијете рана грашка IV, 121. — Калемљење воћака у *козју ногу* IV. 121. — Један покушај при сејању кромпира IV. 122. — О тавним шталама IV. 122. — О метању краставаца у сирће IV. 122. — Воћкама, које дубоко у земљи стоје у помоћ притећи IV. 123. — Да измамиш млеко од кућевних животиња IV. 123 — Олај из семена сунцокрета IV. 123. — Гвоздене пећи IV. 123. — О купусу IV. 126. — Жетва је ту IV. 128. — О накнади минералних честица у земљи IV. 128. — Сунцокрет у економном погледу IV. 129. — Како се пањеви из земље ваде? IV. 129. — Где треба кошнице наместити? IV. 130. — Мушмула IV. 130. — Да разликујеш голуба од голубице. IV. 131. — Кад те пчела убоде, шта ћеш радити? IV. 131. — Да врло јаког и укусног рена добијемо IV. 131. — Сељак има најбољег господара IV. 135. — Шта је роса? IV. 136. — Рањење марве трулим кромпиром IV. 137. — Како се најбоље суво месо оставља? IV. 138. — Од куд нам је које биље дошло? IV. 138. — Кора од врбе као лек против овче зимнице грознице IV. 138. — О чишћењу и промајању баште IV. 138. — О ископавању и пресађивању воћака IV. 144. — Бресква

у Монтрељу IV. 144 Сељак не може себи згодно време правити али га може употребити IV. 144. Земља IV. 145. — Мразова сестрица у економском погледу IV. 145. — Печена земља као гној IV. 146. — Ко је измислио спајање (копулирање) воћака IV. 146. — О упливу праног жита на мекиње, брашно и лебац IV. 146. — Прављење ђубрењака IV. 147. — О бледилу биља IV. 147. — Како треба да је штала за овце уређена? IV. 147. — О јаловим матицама IV. 147. — Средство против голих баштених пужића IV. 148. — Јабуке и вода против зиме IV. 148. — Помоћ при тешком телењу IV. 152. — О болесним очима говеђим IV. 155. — Нов начин сејања целера IV. 155. — Како се задржи карфиол, купус и келераба преко зиме? IV. 156. — Кравља рана IV. 159. и 168. — Голубије болести и средства противу њих IV. 162. — Зима слаби IV. 163. — Познати памук у платну. IV. 164. — О сејању воћних коштица IV. 170. — Нова рана за пчеле IV. 170. — Како се бурад најбоље испирају IV. 171. — Познати по млеку најбољу краву IV. 171. — Кад је боље краву мусти пре или после појења? IV. 171. — Ранење домаће стоке приуготовљеном раном IV. 177. — Маст за оштећена дрва IV. 178. — Нешто о енглеском раном јечму. IV. 178. — О подупирању младих дрва IV. 178. Да растераш гусенице са воћака IV. 178. — Да сачуваш суво месо од гагрице IV. 179. — Како се позна млеко у које није воде сипано IV. 179. — Копитна мазала IV. 179. — О мењању семена IV. 185. — За кога има матица своју жаоку? IV. 187. — Остављање зеленог пасуља за зиму IV. 187. — Треба ли земљоделцу хемија и шта му она вреди IV. 189. — Дебљина млека зависи од времена у коме је мужено IV. 192. — Обделавање јабукових дрва IV. 193. — Какав уплив има време на јачину дрвета, у ком се дрво сваљивало? IV. 193. — О гајењу лана IV. 194. — О знацима сумпором поквареног вина. IV. 195. — Жбун против мољаца IV. 195. — Средство да купус не *метилави* IV. 194. — Један лек проти надуна IV. 196. — Смрзнуто воће IV. 196. — Отечено виме V. 1. — Зашто су пчеле пакосне и љуте кад на ељди пасу, и да ли се та њихова љутина сасвим ил бар отчести отклонити може V. 5. — Јесу ли нам птице корисне? V. 6. — О гнојењу баште V. 7. — Да јако упрљање прозоре очистиш V. 8. — Зауставити крв из носа V. 8. — Страно рашће и уплив поднебија (климе) на њега V. 9. 25. и 39. — О гајењу ждребета V. 12. — Болести младих воћака и њихово лечење V. 14. — Како Французи своја вина мирише? V. 15. — Где треба које воће усадити? V. 15. — Како се остављају коштице за пролетњи сад? V. 16. — О пропорцима винове лозе V. 16. — Дуван против пчелине жаоке V. 16. — Нешто о талијанској пчели V. 27. — Да обућа воду не пропушта V. 28. — Осам правила, којих треба сваки сточар да се држи V. 32. — Пчеле морају преко зиме на сувом месту бити V. 33. — Како ваља поступати с оним купусом, који се хоће за семе да остави? V. 34. — Да произведеш добра семена од купуса. V. 34. — Матица и стран задај. V. 35. — Рак на воћки. V. 35. — Крваво млеко од крава. V. 36. — Да очистиш упрљану белу кожу. V. 36. — Да познаш здрава јаја од покварених. V. 36. — Леб од укварена брашна. V. 36. — Бистрење и отакање вина. V. 42. — Пепео од каменог угља за ђубрење и чување кромпира. V. 42. — Да накисло вино поправиш. V. 43. — Да ћурке брзо угојиш. V. 44. — Поуздано средство против вилине косице. V. 57. — Нешто о воћарству. V. 58. — О проливу код оваца V. 59. — Нешто у обрану крпице. V. 59. — Сасвим просто средство против костобоље у ногама. V. 59. — Граорка (граор) V. 63. — Поправљене маказе за стрижење оваца. V. 65. — Како Тиролци свој домаћи сир праве? V. 66. — О поткресивању воћака. V. 67. — Како треба музаре краве појити. V. 67. — О остављању грожђа за зиму. V. 68. — О мужи првотелица. V. 68. — Да олај за горење разбистриш. V. 68. — Рано калемљење коштичавог воћа — несигурно је. V. 75. — Да ли и краве да употребимо за теглење или не? V. 76. — Да прасци не закржљаве. V. 76. — О знацима поквареног вина оловом, кречом, гипсом и стипсом. V. 80. — Нешто о гајењу пернади. V. 84. — Наши пољски усеви и њихови сатирачи. V. 86. — Јесу ли птице заиста сељаку од користи? V. 87. — Нешто о кујнској башти. V. 88. — Средство против гусеница. V. 88, — Да сачуваш коња од обади. V. 88. — О појењу стоке. V. 92. — Сланкаменка. V. 92. — Дурхам је најбољи сој говеда у Енглеској. V. 93. — Како се њива за сејање детелине приготовљава. V. 94. — О остављању воћа. V. 95. — Да ли треба вуну пре продаје прати или не? V. 95. — О сејању коштица. V. 95. — Јагода као лек. V. 96. — Које је време за сејање траве најудесније? V. 96. — О сејању лана. V. 101. — О пресађивању старијих дрва. V. 103. — Поморанџа и лимун. V. 104. — Надимљене шунке. V. 104. — Покућства од гвожђа. V. 104. — Негујте воће. V. 105. и 116. — Бурад и каце као посуђе за примање оточених вина. V. 107. — О болестима, које се у новијем добу на шљивама и трешњама указују. V. 109. — О дрљању сенокоса. V. 110. — Из семена произведено воће и његова вредност у обзиру расађивања. V. 110. — Како треба дебла на даске сећи, да се ове мање витопере и која је страна на деблу најчвршћа? V. 111. — Жар. V. 111. — Бубу швабу утаманити. V. 111. — Ручна машина за вршење. V. 112. — Да крмача своје сопствене прасце не једе. V. 119. — Да салата не прорасте. V. 120. — Пастерово мнење о болестима свилених буба. V. 121. — Гајење бресака. V. 123. — Нешто о коњу. V. 125. — Како се диње гаје. V. 123. — Шта вреди добро пругстављена роба. V. 127. — Да пилиће брзо угојиш. V. 127. — Како се код нас гаји млада стока. V. 129. — Како се огрози и рибизле неговати морају? V. 133. — О најглавнијим болестима наших воћака. V. 134. — О млеку и мужи. V. 135. — Ceratochloa australis. V. 135. — Смола за муве. V. 136. — Нешто о слободном газдовању. V. 140. и 153. — О расађивању биља. V. 143. — О подрезивању поћака у м. августу. V. 143. — Гној од воде, где се конопље и лан натапају. V. 144. — Одсечено цвеће да се очува. V. 144. — Које зеље пчела не трпи. V. 144. — Берба незрелог, зрелог и презрелог грожђа. V. 145. — О рањењу пчела V. 147. — Кадј е вино за отакање? у флаше зрело? V. 149. — Средство противу пчелске уши V. 149. — Шпански црни лук с белом љуском. V. 150. — Шта је боље посејати: штајерску (црвену) детелину или луцерску (плаву). V. 151. — Отпаци старог биља припадају новом биљу. V. 152. — Да претвориш младу ракију у стару. V. 152. — Швајцарско планинарство. V. 157. — Како наилазе пчеле на мед. V. 159. — Да од осме године коњу старост познаш. V. 160. — Које су најбоље стеаринске свеће. V. 160. — Белење воска. V. 163. — О плесњивом вину V. 164. — Искорењивање бурјана (аптовине) V. 165. — Прах на цвећу, које се у соби негује V. 165. — Целер V. 166. — Шећерни сирак V. 166. — Свињске чекиње V. 167. — Најбољи гној за дуван V. 167. — Који је гној за лан најбољи? V. 167. — Да лебац не плеснави V. 167. — Да неродна јабука или крушка рађа V. 167. — Да ли је јаје скорашње или је старо V. 167. — Да уватиш твора V. 168. — Да кљукану живину брзо нагојиш V. 168. — Да коња на ча-

сак укротиш V. 168. — Да стоку од мува сачуваш V. 168. — Да очистиш потамнела стакла на прозору V. 168. — Шљива, њен значај, погрешке које се при неговању чине и начин, како је треба неговати V. 170. Неколико речи о кобили и ждребету. V. 172. — Откуда смо добили кромпир? V. 174. — О јесењем калемљењу воћака V. 175. — Врло добро масло V. 176. — Нешто о сејању V. 178. — Да ли је баш тако нужно остављати угар, и не би ли се он другим начином могао заменути? V. 180. — О одучавању коња од бегања V. 181. — Орах, његова нега и умножење V. 181. — Гајење крава музара V. 182. — Ситни непријатељи винове лозе V. 183. — О избору дебла за калемљење воћака V. 183. — Болест кромпира V. 184. — О пољским мишевима V. 185. — Трпе ли то пчеле: да се више матица, било оне плодне или неплодне у једном истом времену а у једној истој кошници задржавају? V. 187. — Наши ситни непријатељи V. 190. — Искорењивање мразовца V. 191. — Како је најбоље да се сеје главичаста салата? V. 191. — Да повратиш окорео леб V. 192. — Како дуго које уље горе V. 192. — Да кокошке боље носе. V. 192. — О гнојењу винограда V. 193. —О ројењу пчела V. 195. VI. 3. — Стрмнине и уљасти усеви такођер дубоко своје жиле пушгају V. 197. — Једно средсво против сњети у пшеници V. 198. — Средство кад говече крваво мокри V. 198. — Најбоље средство против мишева и пацова. V. 199. — Мрква (шаргарепа) као лек и рана V. 199. — Вешгаччко умножавање биља VI. 1. — Пловка (патка, шотка) VI. 5. — Од чега ваљано врење вина зависи? VI. 6. — Три правила кованџијска VI. 7. — Нешто о накислом вину VI. 8. — Калем-восак VI. 8. — Како да побољшамо наше сточарство? VI. 9. и 17. — Болести и непријатељи бресака VI. 11. — О пресађивању младих воћака VI. 14. — Неколико питања и одговора о сејању VI. 15. — Да купус за добре *проколе* произведеш VI. 15. — Средство противу зечева. VI. 16. — Како се вариво најбоље кува? VI. 16. — О чувању пчела преко зиме VI 18. — Нешто о јабуковачи VI. 20. — Разлика млека према мужи VI. 21. — Како су уређене холандске штале? VI. 22. — Луцерка и црвена детелина VI. 22. — Зашто има толико ћоравих коња? VI. 23. — Време и његови предвјесници VI. 25., 39. и 44. — Треба ли гонити овце преко зимских усева на попашу или не VI. 30. — Кад је најбоље време за гнојење винограда VI. 33. О подмлађивању воћака VI. 35. — О гајењу воћака у саксијама VI. 37. — Добрац VI. 38. — О цвекли VI. 38. — Зашто су некоји краставци горки VI. 40. — О гајењу крава музара VI. 41. — Нешто о оснивању и приређивању општинских растила (воћњака) VI. 43. — О мужи пре рађења, за време самог рађења и после рађења VI. 45. — О упливу месеца на растеће биља VI. 46. — Најбоља рана за ћуриће VI. 47. — Пића за кршевиту земљу VI. 47. — Да ли су нужне природне науке пољопривредику VI. 50., 71. и 95. — О избору крмаче за приплод, понаособ VI. 51. — О сејању пирипца. VI. 53. — Дим против мраза VI. 54. — Колико хранеће снаге имају разне зелене пиће VI 55. — Средство противу убода пчелиног VI. 56. — О пресађивању воћака VI. 66. — Да добијеш добре и крупне краставце VI. 67. — Који је леб најпитавији VI. 67. — Гајење ћурака VI. 69. — О познавању старости коња по зубима VI. 72. — О води VI. 73. — Нешто о грашку VI. 75. — Нешто у обрану врабаца и других корисних птица VI. 76. — У очи резидбе винограда VI. 81. и 85. — Нова замена памука (рамија) VI. 84. — Јабуке. како се могу најбоље очувати? — VI. 84. — Дим пржене кафе користан је VI. 84. — Кад говече рог сломије шта треба радити VI. 84. — О сејању мака VI. 89. — Како се орах и лешник расплођавају VI. 91. — Чокот смедеревка VI. 91. — Топломер — термометар, у кућанству и пољопривреди VI. 92. — Некоја средства да се надувено марвинче излечи, т. ј. да се надун уклони VI. 97. — Да ли треба ђубре наших разних кућевних живади помешати или не VI. 98. — Земљорадња у Јапану VI. 104. — Садите воћке VI. 106. — Средство против бубе швабе VI. 107. — Добар калем — восак VI. 107. — Како ваља земљу обрађивати VI. 109. — Каква плата таква и радња — каква радња таква и плата (енглеска пољопривредна прича) VI. 111. — О рањењу целим зрном VI. 113. — О оплођењу матице ван кошнице и о множини трутова VI. 114. — Како се из сећа восак најбоље цеди VI. 115. — О сочиву VI. 115. — Рањење свиња VI. 116. — Нумерисање и ровашење оваца VI. 120. — Како треба да поступамо с ђубретом на њиви? VI. 121. — Сејање конопље VI. 123. — Остављање и употребљавање келерабе преко зиме VI. 123. — Други дан месеца јуна VI. 124. — Органи, који биљу за рану служе VI. 130. и 135. — Умножавање дрва сађеницима VI. 139. — Француски начин сушење воћа VI 140. — О сејању сераделе VI. 147. — О упливу поднебија на биље VI. 148. — Посао кованџије у јулу, августу и септетбру VI. 154 — Како Руси суше месо VI. 155. — Да се пасуљ, грах и т. д. боље и мекше скува VI. 156. — Средство против бувача VI. 156. — Средство против гусеница VI. 156. — О ископавању и пресађивању воћака VI. 158. — О преносу отрова од бедренице поводом мувиног убода на људе и скотове VI. 159. — Пољоделство и сеоске школе VI. 160. — Најбоље испирање оних буради у које ће се купус киселити VI. 162. — Збирајте воћна семена VI. 162. — Да растераш мраве VI. 172. — Како се праве топле леје? VI. 174. — О зимовању пчела VI. 176. — О сејању дудовог семена VI. 177. — О остављању репе и кромпира за зиму VI. 178. — Како праве Швајцарци сир VI. 178. — Кад је најбоље време за сађење лозе VI. 179. — Средство против коњске сипње VI. 180. — Не дирајте у птице VI. 190. — Како треба младице (дивјаке) садити? VI. 193. — Грабље VI. 194. — О измени семена VI. 194. — О погрешном усађивању воћака VI. 195. — Како се сади млад виноград? VI. 195. — Сваки сељак треба да рачуна VI. 196. — Мушмула VI. 196. — Средство против трулог задаја у пшеници VI. 196. — Да се сено не укисели VII. 8. — Наше свиларство VII. 9. — Граорица VII. 10. — Болести на зељу VII. 13. — Да млада дрва брзо и лепо расту VII. 14. — Маст за хамове VII. 14. — О сакатим кошницама и начину како им се помаже VII. 22. — О сејању багрена VII. 24. — Како ћеш код младог дрвета лепу круну произвести? VII. 39. — Кућевно средство за ране VII. 67. — Лек против болести кромпира VII. 67. — Наша варива VIII. 80. и 85. — Врат X. 164. — О пољским мишевима (пит. и одг.) X. 167. — О ројењу пчела XII. 491. — О сејању јаре стрмнине с озимом XII. 508. — Гледичија као шумско дрво XII. 509. — Леп споменик XII. 515. — Жито у Јевропи и Америци XII. 515. — Руска вуна XII. 515. — Преоравајте браћо, стрњике пре зиме XII. 517. — Мисирско просо XII. 525. — Шгедња шума у Русији XII. 532. — Како треба да слажемо на њиву извежено ђубре XII. 539. — Сечка XII. 541. — Шљива француски *пердригон* XII. 542. — Грашкар XII. 554. — Ронац XII. 555. — Ушкопљене краве XII. 563. — Плеснив је леб отров XII. 579. — Уплив шума на влагу XII. 580. — Још једном мисирско просо или мисирска сигна проја XII. 684. — Зашто полеже пшеница? XII. 701. — О из-

рани (узгоју) свиња за домаћу потребу XII. 705. — О пиревини XII. 712. — Шкоди ли говедима што лижу земљу и друге ствари XII. 714. — О шећерној цвекли (шећер репи) XII. 726. — Калифорнијска ситна проја XIII. 40. — Једна искрена реч нашим сељацима а баш у своје време XIII. 45. — О попаши зимњих стрмнина XIII. 46. — О израни наше млечне стоке а на име крава XIII. 51. — О дозревању земље за усев XIII. 57. — О вредности пајасена XIII. 288. — Узроци неких биљних болести и средства против њих XIII. 290. — Хималајски голи јечам XIII. 305. — Врло добра крушка, звана Генерал *Тошлебен* XIII. 307. — Жлездана болест код крава музара XIII. 356. — Како ћеш доћи до добре музаре (бел.) XIII. 367. — Да се мрави од воћака одбију (бел.) XIII. 367. — Да црвена репа (цвекла) слађа и укуснија буде (бел.) XIII. 367. Грашак *Телефон* XIII. 399. — О нези месечарке јагоде XIII. 632. — Неколико препорука вредне пољских усева XX. 205. и 214. — Које је најподесније време за брање воћа и које су најподесније одаје за чување истога XX. 221. — На шта треба пазити при заливању XX. 240. — Грашак XX. 248. — О нези младих воћака преко лета XX. 257. — О уништавању паламиде XX. 257. — О прављењу доброг сира XX. 265. — Поуздано средство против свињске грбнице (бел.) XX. 266. — О чишћењу воћака (бел.) XX. 266. — И коприва је корисна (бел.) XX. 267. — Зашто не може у неким крајевима да успева бресква XX. 270. — Забораву предато лековито биље (бел.) XX. 315. — Пиварски квасац као лек (бел.) XX. 321. — Горка (будимска) вода против колике код коња (бел.) XX. 321. — О сађењу и пресађивању у повртњаку XXII. 155. — Са свим поуздано средство против рака код јабучастог воћа XXII. 160. — О нези очених калема XXII. 163. — О упливу талога (киселице) на вино XXII. 167. — О искорењивању пиревине XXII. 168. — Како се утамањују лисне ваши (бел.) XXII. 171. — На који се начин хватају рojеви XXII. 181. — Да растераш мраве (бел.) XXII. 201. — Да имаш преко целог лета зеленог грашка (бел.) XXII. 201. — Грашак од пре 3000 година (бел.) XXII. 201. — Једна врло добра трешња и једна врло добра вишња XXII. 203. — Да се мрави уз дрво не пењу (бел.) XXII. 209. — Со за стоку (бел.) XXII. 209. — Како је најбоље везивати бикове у штали XXII. 209. — Спанаћ свуда успева (бел.) XXII. 209. — Какво семе — такав плод XXII. 211. — О оцењивању новорођених ждребади и о поступању с кобилом и ждребетом за време дојења XXII. 224. — На који ћемо начин очувати стоку да се не поболе XXII. 226. — О чувању прибраног семена XXII. 239. — Како треба подизати младе пилиће XXII. 257. — *Хернија* или *кила* на зељу XXII. 261. — О јагоди месечарки XXII. 285. — Старост код крава (бел.) XXII. 286. — Шпекулативно храњење пчела (бел.) XXII. 286. — Против ухоболе (бел.) XXII. 286. — О утицају кима на млеко и на масло (бел.) XXII. 286. — О вредности киселог сена (бел.) XXII. 286. — Звездан и звездица XXII. 296. — Теглећа говеда и њихов најправилнији ков XXII. 302. — О приуготовљавању вотњег семена за сејање XXII. 307. — Вргањ (Boletus) edulis) (бел.) XXII. 308. — Против штуцања (бел.) XXII. 308. — О покривању коња у штали (бел.) XXII. 309. — Кокошије ђубре (бел.) XXII. 309. — О калемљењу америчке лозе у процеп (бел.) XXII. 309. — Противу жуљева (бел.) XXII. 309. — Ђубрење на неравној њиви (бел.) XXII 309. — Издржљивост пшеничног зрна према земљи (бел.) XXII. 309. — Да роткве и ротквице не прозукну XXII. 322. — Ђубришта треба засејати (бел.) XXII. 322. — Новоусађена дрва која неће да листају (бел.) XXII. 328. — Како треба новоусађене воћке за тачке привезивати XXII. 350. — Како се растерују вране (бел.) XXII. 352. — Како треба чувати хамове (бел.) XXII. 352. — Против бувача (бел.) XXII. 352. — Мак као пољски усев (бел.) XXII.. 353. — О извођењу и подизању бресака из коштица XXII. 360. — Да кокошке преко зиме носе (бел.) XXII. 360. — Црвен патлиџан (парадајз) као лек (бел.) XXII 361. — Стеоност код крава (бел.) XXII. 361. — Како ћемо заштитити нежније растиње од зиме XXII. 363. — Ђубрите воћке пепелом XX. 372. — Кад треба сејати каначичак (бел.) XXII. 372. — Главница (бел.) XXII. 373. — Шљива из Билертала XXII. 379. — Како треба поступати с кромпирима да у зимовнику не труну XXII. 383. — О американским лозама које непосредно рађају XXII. 399. — Један поглед на наше шљиваке XXII. 427. — Нова сорта мркве (шаргарепе) XXII. 431. — Зелена храна за свиње (бел.) XXII. 437. — Дрвени угаљ као средство да се свиња боље угоји (бел.) XXII. 437. — Сејање наизменце у повртњаку (бел.) XXII. 437. — Шумарица и паомено зеље XXII. 449. — Чистите воћке XIII. 10. — Гроздићи и огрозд XXIII. 12. — Да водени кромпири буду брашнави (бел.) XXIII. 18. — Да добијемо крупнијих јагода (бел.) XXIII. 18. — Да брескве боље роде (бел.) XXIII. 18. — Неколико речи у корист детелине луцерке XXIII. 37. — Испирање буради (бел.) XXIII. 37. — Претопло одело шкоди (бел.) XXIII. 37. — Најбоља саламура (бел.) XXIII. 38. — Кад је најзгодније време да се тамани маховина и поравна ливада (бел.) XXIII. 38. — Крају треба убијати (бел.) XXIII. 38. — Јефтино средство противу вашију код стоке (бел.) XXIII. 38. — Од чега зависи укусност јајета (бел.) XXIII. 38. — Неколико речи о куповању семења XXIII. 44. — Кукљаши и гриваши XXIII. 46. — Остхајмска вишња XXIII. 47. — Шта вреди тријер XXIII. 53. — Против надуна код говеди (бел.) XXIII. 54. — Против бувача (бел.) XXIII. 54. — Дивљи кестен добра храна за кокоши (бел.) XXIII. 54. — Кад треба јуницу пустити под бика (бел.) XXIII. 54. — Шта ћеш урадити кад се крава не може да опрости постељице (бел.) XXIII. 54. — Леп за бурад која цуре (бел.) XXIII. 55. — Против цацова (бел.) XXIII. 55. — О ашову XXIII. 64. — Сумпор против гусеница (бел.) XXIII. 67. — Добар хлеб од покваренога брашна (бел.) XXIII. 67. — Да добијеш више пасуља (бел.) XXIII. 67. — Најновија машина за сађење кромпира XXIII. 71. — Пасуљ *Дешлиф* XXIII. 71. — Кресање трешања (бел.) XXIII. 77. — Кресање ораха (бел.) XXIII. 77. — Да воћке боље рађају (бел.) XXIII. 77. — Крушке Nouvelle-Fulvie XXIII. 85. — Чист и нечист восак (бел.) XXIII. 87. — Глогово семе (бел.) XXIII. 87. — По чему се познаје добра носиља (бел.) XXIII. 87. — Да ли су прво снесена пачија јаја плодна (бел.) XXIII. 95. — Кокошије ђубре XXIII. 95. — Поврће у повртњаку треба наизменце да сејемо XXIII. 98. — О подмлађивању и прекаламљивању старијих воћака XXIII. 104. — Колико се година може вепар употребити за приплод (бел.) XXIII. 97. — Ко нам највише брсти и квари салату (бел.) XXIII. 107. — Јабука цар Александар XXIII. 111. — Сумпорисане крпе против купусњака XXIII. 122. — О потпомагању клицавости код старијег семена XXIII. 129. — Да ли утиче сô на дебљину млека (бел.) XXIII. 130. — Да уштедиш овас при храњењу коња (бел.) XXIII. 130. — Памучно и ланено платно (бел.) XXIII. 130. — Како ћеш распознати голуба од голубице (бел.) XXIII. 130. — Да црни лук дуго одржимо (бел.) XXIII. 130. — Како треба при сејању да прилегне семе од бундева и т. д. (бел.) XXIII. 143. Време је животно благо а за пољо-

привредника понајвеће XXIII. 181. — Пчеларство и воћарство (подл.) XXIII. 182. — Како ћеш вилину косицу у детелини утаманити (бел.) XXIII. 221. — Да крава води (бел.) XXIII. 234. — Да кокошке боље носе (бел.) XXIII. 234. — Врло практично средство да крава за време муже не маше репом (бел.) XXIII. 234. — Мољац на јабуци XXIII. 243. — О набавци јаја од страних кокошака XXIII. 243. — Да ли је врабац штетан или корисан (бел.) XXIII. 245. — О чистоћи код краве (бел.) XXIII. 245. — Заливање млаком водом (бел.) XXIII. 245. — Нова шљива *Разембо* XXIII. 251. Сланинар (бел.) XXIII. 252. — Слатка ракија од вишања (бел.) XXIII. 253. — Може ли се вишње на трешњу калемити (бел.) XXIII. 253. — Корисне белешке за домаћицу (бел.) XXIII. 253. — Угарите ниве XXIII. 276. — Мајоран (бел.) XXIII. 285. — Здраво и нездраво месо (бел.) XXIII. 285. — Да очистиш мрље од коломаза (бел.) XXIII. 285. — Да гвоздено оруђе не хрђа XXIII. 285. — Да укротиш петла нападача (бел.) XXIII. 299. — Да обновиш крзно (бел.) XXIII. 299. — Да искорениш чкаљ (бел.) XXIII. 299. — Америчка лоза *Елвира* (бел.) XXIII. 299. — Сигурно средство против лисних вашију на пасуљу (бел.) XXIII. 311. — Да се буре у ком је било црно вино употреби за бело (бел.) XXIII. 311. — О сејању на врсте XXIII. 316. — О избору, издвајању и остављању семена од краставаца (бел.) XXIII. 335. — Средство против пацова (бел.) XXIII. 236. — Како треба од рака оболеле воћке лечити XXIII. 345. — Ђубрите повртњаке XXIII. 373. — Реч две у у своје враме (о сађењу воћака) XXIII. 385. — Зашто злољесина (леандер) неће сваке године подједнако да цвета (бел.) XXIII. 393. — Где је краставац горак (бел.) XXIII. 393. — Гроздови морају бити од сунчане стране заклоњени (бел.) XXIII. 396. — Како купус треба оставити за зиму (бел.) XXIII. 397. — Бресква *Рина американка* XXIII. 402. — Како треба да сејемо гледичију да од ње добијамо лепу и густу живу ограду (бел.) XXIII. 402. — Свињски реп (бел.) XXIII. 403. — Зевалицу не треба близу кошнице сејати (бел.) XXIII. 403. — Које су врсте кокошака за пољопривреднике најкорисније XXIII. 408. — Домаћа средства за заустављање крви код већих рана XXIII. 414. — Против опаре и ожеге (бел.) XXIII. 414. — Не убијајте жабе (бел.) XXIII. 414. — Бела креста у кокошака (бел.) XXIII. 414. — Како ћемо воћкице од зечева сачувати (бел.) XXIII. 414. — Проклијали кромпири шкодљиви су (бел.) XXIII. 414. — Црни зубићи код прасади (бел.) XXIII. 415. — Дрвен пепео на ливадама (бел.) XXIII. 427. — Да ли сточарство да ли земљоделство XXIII. 465. — Орах XXIII. 494. и 508. — Песак као кокошија храна (бел.) XXIV. 336. — Да се кисео купус не уквари (бел.) XXIV. 336. — Врло добро средство за утамњивање пацова (бел.) XXIV. 336. — О сушењу детелине у смоткама (бел.) XXIV. 336. — О солењу и сушењу свинског меса (бел.) XXIV. 336. — Шећерни спрак као најбоља храна за краве музаре XXIV. 341. — Лишће од јагода као средство противу шапа и слинавке (бел.) XXIV. 345. — Најкрупнија и најситнија паприка XXIV. 351. — Мој суд о крупноглавим сортама купуса XXIV. 352. — О пољским мишевима и њиховом утамањивању XXIV. 366. — Да ли треба при јесењем присађивању воћа орезати круну или не (бел.) XXIV. 368. — О сејању коштица од кајсија (бел.) XXIV. 368. — Једино средство противу вашију код стоке (бел.) XXIV. 369. — Кравама које задржавају млеко, шта треба дати (бел.) XXIV. 369. — О нези руже XXIV. 376. — О спремању и сејању коштица од шљива XXIV. 387. — Како ћемо очувати воћкице од зечева XXIV. 391. — Беланце као домаћи лек (бел.) XXIV. 393. — Сапуњавица за ђубрење воћака (бел.) XXIV. 393. — Једно средство противу обади код коња (бел.) XXIV. 393. — Јаје као храна за пчеле (бел.) XXIV. 393. — Да цилиндар на лампи не пуца (бел.) XXIV. 394. — Да се свињче и боље и брже угоји (бел.) XXIV. 394. — Пријатељи и непријатељи у пољској привреди XXIV. 397. — Да прибрано семе боље очуваш (бел.) XXIV. 399. — Против мрави (бел.) XXIV. 399. — Да добијеш укусније месо од пилића (бел.) XXIV. 399. — Да се суво месо дуго одржи (бел.) XXIV. 440. — Дрвени угаљ помаже гојењу живине (бел,) XXIV. 440. — Мрави у топлим лејама (бел.) XXIV. 440. — Теј од јабука (бел.) XXIV. 440. — Креч у оку (бел.) XXIV. 440. — Да сачуваш зелене краставце (бел.) XXIV. 440. — Најобичнији узроци зашто коњ ослепи XXIV. 407.* — Воденаст кромпир (бел.) XXIV. 407. — Ране на дрвећу (бел.) XXIV. 407.* — О чувању кајсија и бресака (бел.) XXIV. 408.* — Нова поврћа са опитног поља ратарске школе у Краљеву XXIV. 414.* — Шта треба сад у воћњацима да радимо (чишћење воћака) XXIV. 420.* — Одговор *Дневном листу* о тамањењу пољских мишева XXIV. 422.* — Зашто опада род кајсија (пит. и одг.) XXIV. 424.* — Сочиво XXV. 5. — Како треба садити воћке XXV. 21. — О времену за сађење и о дубини у коју треба сјево да дође XXV. 53. — Воћке треба ниско калемити XXV. 68. — Пролетња наша најбоље упливише на одлучивање и на доброту млека (бел.) XXV. 71. — Лек противу крвавог мокрења код говеди XXV. 71. — Чиме се спанаћ најбоље ђубри (бел.) XXV. 72. — Шиљање калемгранчица на страну (бел.) XXV. 72. — О сејању першунског семена (бел.) XXV. 72. — Да се очуваш од пчелиног убода (бел.) XXV. 72. — Десет шталских заповеди (бел.) XXV. 72. — Да жиле и корење у земљи не труну (бел.) XXV. 72. — Да добијеш лепу ситну љутику (бел.) XXV. 73. — Јабуке калемљене на врби (бел.) XXV. 92. — Да лукови од зумбула не труну (бел.) XXV. 92. — Средство против *улога* XXV. 92. — Хоћеш ли крупних или хоћеш ли много кромпира (бел.) XXV. 92. — Семена с тврдом љуском (бел.) XXV. 92. — Да ли је боље ђубрити скорашњим (фришким) или сагорелим (струлим) ђубретом XXV. 99. — Да краве сигурније избаце постељицу (бел.) XXV. 102. — Шта вреди кокошије ђубре у повртњаку (бел.) XXV. 102. — Да ли је старије семе од краставаца и диња боље од новога (бел.) XXV. 102. — О поткресивању воћака XXV. 105. — О измени семена у повртарству (бел.) XXV. 110. — О употреби старих измрвљених цигаља (бел.) XXV. 110. — Које су најбоље подлоге за брескве (бел.) XXV. 110. — О багрену XXV. 117. — Кад можемо истерати овце на попашу озиме стрмнине XXV. 122. — На који се начин најсигурније размножавају племенитије сорте лешника (бел.) XXV. 125. — Које су сорте кукуруза најбоље за кување и пурење XXV. 136. — Граор и његова вредност за напредно газдовање XXV. 206. — Кад је најпробитачније да се кидају лозице од јагода XXV. 209. — Средство против жишка у пшеници (бел.) XXV. 217. — Средство против опеке (бел.) XXV. 217. — Руско средство противу мољаца (бел.) XXV. 217. — Смола за муве (бел.) XXV. 217. — — Да даш јабукама пријатнији мирис (бел.) XXV. 217. — О остављању и чувању јаја XXV. 223. — На шта треба пазити при мужи крава XXV. 236. — Градом оштећене воћке XXV. 293. — О избору и измени сјева XXV. 307. — У ком облику треба воћке да подижемо XXV. 321. — Од куда долази то, да нека нова поврћа код неког добро а код неког рђаво успевају XXV. 358. — О пићној вредности сламе и плеве XXV. 361. — Кра-

вама музарама нуждан је — мир XXV. 373. — Прекопавајте баште XXV. 374. — Заливање поврћа (бел.) XXV. 377. — Рен и његова употреба (бел.) XXV. 377. —Од чега црвљају роткве и ротквице (бел.) XXV. 377. — Да се предупреди отпадање пупољака (бел.) XXV. 378. — Рђаве последице рђаво посађених воћака (бел.) XXV. 378. — Морска кокошка као сатирач гусеницâ и других ситних штеточина (бел.) XXV. 378. — Да крупни црвени патлицани (парадајси) пре сазру (бел.) XXV. 378. — Ране американске брескве (бел.) XXV. 378. — Против бубица на краставцима (бел.) XVV. 378. — Prunus simoni — особена сорта шљива (бел.) XXV. 378. — Једна напомена о сејању лана (бел.) XXV. 378. — Зашто неће питоми кељ добро да рађа (бел.) XXV. 378. — Детелина као коњска храна (бел.) XXV. 379. — Да се вунене кошуље, чарапе и т. д. у прању не скупљају (бел.) XXV. 424. — Против ситних штеточина (бел.) XXV. 424. Салата по француском пропису (бел.) XXV. 424. — Како треба нове шљиваке подизати (бел.) XXV. 424. — Против пчелиног убода (бел.) XXV. 425. — Против пацова (бел.) XXV. 425. — Сад је време (сејање и обрађивање земље) XXV. 434.

Радовановић Вића — Нешто о ђубрету и ђубрењу VII. 72., 80., 88., 97., 101. и 108. — Пришт код говеди XIII. 417. — Путничке поуке једног економа. XVII. 214., и 282. — Како се могу мала газдинства корисно уредити? XVIII. 194.

Радовановић Светолик Dr. — О агрономско-геолошким картирањима у Немачкој (подл.) XXV. 19., 44., 50., 58., 66., 78. и 86.

Радуловић Алекса. — Српска државна трговинска агенција XIX. 458 — Вести српске државне трговинске агенције о нашем извозу XIX. 579. — О нашој извозној винарској трговини XX. 31.

Ранчић Михаило. — Калемари (гл.) XXII. 232. — Муртеница XXII. 244. — Прављење бермета XXII. 267. — Виноделско-воћарска школа у Крајини (гл.) XXII. 310. — Гајење мака — афиона — опијума у Србији (гл.) XXII. 340. — Награде у ратарској школи у Краљеву (гл.) XXII. 352. — Постављења (гл.) XXII. 352. и 361. — Анализа вина у рударском одељењу министарства народне привреде (гл.) XXIV. 291.

Раушар Жуборић С. Јос. — Наш јечам и слад од њега XXI. 92. — Неколико речи о употреби хмеља у нашим пиварама и наш хмељ из Топчидера XXII. 115. — Механичка анализа хмеља из Љубића (код Чачка) XXII. 392. — Анализа хмеља из ратарске школе у Краљеву (гл.) XXIII. 446.

Репић Освалд.— О црвеном ветру код свиња XXI. 383. — Самовољно произвођење пола XXI. 401 — Узроци разног трајања бремености код крава XXII. 58. — Нега суждребних кобила и ждребади. XXII. 93. и 103 — Извештај II. марвеног лекара округа крушевачког за 1891. годину (подл.) XXIII. 474. — Болести ждребади XXIV. 54. — Надун код говеди XXIV. 77. — Пуштање крви XXIV. 298, — Калемљење богиња на овцама XXIV. 303. — Пролив код телади XXIV. 331. — Тељење крава XXIV. 353. — Сточне заразе XXV. 3. и 19. — Нов лек против шапа (бел.) XXV. 55. — Власац XXV. 100. — Овчији обад XXV. 123. — Прострел (пришт, бедреница) XXV. 134.

Ризнић Ст. Михаило. — Прикупљање података о стању наше пољске привреде XIV. 64., 116., 194. и 267. — Стање пољске привреде у Топлици XVI. 203., 280. и 353. — Неколико речи о риболову у нашој домовини XVII. 526. и 608. — О пољопривреди у срезу млавском округа пожаревачког (подаци) XIX. 167. — О пољопривреди у срезу моравском округа пожаревачког XIX. 191. — Како би основна школа давала народу више корисног знања из народне привреде XXI. 148. и 155.

Ристић Атанасије. — Сушење грожђа (бел.) XV. 498.

Рувидић Р. Михаило. — Средња топлота за 1883. г. у Шапцу (бел.) XV. 232. — за 1884. год. XVI. 127. 193., 277., 347., 516. и 571.

Ружић М. Добросав. — Које животиње треба да чувамо да их не утамањујемо (подл.) XX. 18., 26., и 42.. — О важности шума (поводом новог закона о шумама) XXII. 195. и 205.

Савић Миљко. — Простирите под стоку XXIV. 4. — Нова наука о пољској привреди ђубрење земље хемијским ђубретом XXIV. 86. — Како можемо побољшати нашу стоку, жито и воће XXV. 266. — Шта вреди боља обрада земље XXV. 436.

Савић М. Милутин. — Шта ћемо радити у винограду после мраза? VI. 102. — Белешке о винодељу крајинском и смедеревском (извештај *Друштву за пољску привреду*) VI. 117., 125., 133., 141. и 149. — Белешке о винодељу у округу крагујевачком VII. 33. 44. и 53. — О прављењу црног вина VII. 66. 73. 77. 91. 93. и 103. — Болести и вештачко бојење црног вина VII. 120., 125., 138., и 141. — Међународна ампелографска комисија и слике из винодеља у Италији IX. 113. X. 29. — Упут за подизање расаднице и сортиментског воћњака у Ваљеву XI. 2. — Прва поука из науке о нези вина XI. 104., 140., 150., 175., 182., 192., 235., 243., 246., 257., 265., 274., 285., 292., 333. и 343. — Мајска гусеница на виновој лози XI. 266. — Допуњавање буради вином XI. 325. 373. и 381. — Један штеточина винове лозе у Кличевцу код Пожаревца XII. 259. и 309. — Тежачки кредит у Мађарској и у нас XII. 328. и 345. — Искрена опомена онима, који троше вина мађарска и белоцркванска XII. 341. — Зелено бојило вина XII. 343. — Настава пољопривредна у Виртешбершкој XII. 350. — Како се може противстати пустошењу филоксере XII. 428. — Међународно надметање справама машинама и апаратима за винодеље и дестилацију у Италији XII. 636. — Мисли о унапређењу винодеља у Србији XIV. 10. и 81. — Удружења винарска (гл.) XIV. 261., 318. и 320. — Главни угледни подрум у Буда Пешти (гл.) 321. — Нова болест винове лозе *акарусис* у Румунији (гл.) XIV. 398. — Упуство о сушењу шљива у новој сушници XIV. 590. — Справа за сортирање шљива XIV. 597. — Из којих узрока не шкоди филоксера лози засађеној на песку XIV. 705. — Француска шљива из Ажена (бел.) XIV. 735. — О сортирању шљива пештанским тријером (бел.) XIV. 743. — Још једном о извођењу шљива из коштице (бел.) XIV. 746. — Француске сушнице XIV. 778. Црвљиве шљиве XIV. 797. — Расађивање шљивица изведених из коштица (пит. и одг.) XIV. 843. — Податци о постојбини и пореклу нашег воћа XV. 92 и 146. — Претакање црног вина XV. 96. — Шта се ради у нас зими а нарочито у фебруару XV. 99. — Како Италија потпомаже извоз вина и др. производа своје пољске привреде за Швајцарску и Јужну Немачку (бел.) XV. 104. — Из комисије (гл.) XV. 111. — Приновљени чланови Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XV. 113. — Аграрно законодавство и пољска полиција у Србији XV. 129., 193., 257.. 332.. 457. и 521. — Риљ и ашов XV. 136. — Набавка америчке лозе (пит. и одг.) XV. 123. — Шта се ради у априлу XV. 226. — Крвава ваш на воћу XV. 287. — Мужеви заслужни за унапређење пољске привреде у Србији XV. 321., 393., 593., и 750. — Шта се ради у јуну XV. 431. — Један непријатељ кукуруза (бел.) XV. 434. — Наш виноградски коров *Ошпирик* (Sorghum halepense Pers) XV. 436. —

Шта се ради у месецу августу XV. 489. — Лековитост винове лозе (бел.) XV. 492. — Поводом говеђе куге у Румунији (гл.) XV. 500. — Правила о употреби сушнице (гл.) XV. 501. — Болест шљивовог дрвета у Француској (гл.) XV. 528. — Искрена реч пред овогодишње сушење шљива XV. 564. — Шта се ради у месецу септембру XV. 568. — Филоксерна зараза у Румунији (гл.) XV. 573. — Опити професора Хаберланта о семену (гл.) XV. 630. — Још једна опасност виновој лози, црњавина (Peronospora viticola De B.) XV. 657. 727. — Знања ради: шта је у нас некада рађено и предлагано против филоксере (бел.) XV. 762. — Министарство народ. привреде и унапређење пољске привреде у Србији XVI. 1., 49. — Испитивање земље механичном анализом (бел.) XVI. 29. — О стању државне ергеле (бел.) XVI. 84. — Контрола семена детелиног (бел.) XIX. 25. — Србија ће уделовати на светској изложби у Паризу 1889. г. (гл.) XIX. 26. — Могу ли се младице пресађене у јесен одмах идућег пролећа калемити у процеп а младице пресађене у пролеће могу ли се истог пролећа очити (пит. и одг.) XIX. 60. — Потреба контролисања пића и јестива у Србији XIX. 89 и 133. — Кајсија XIX. 95. — Извоз арпацика за Румунију (бел.) XIX. 165. — Како се поступа да се земља не изнури под детелином (бел.) XIX. 90. — Шта треба радити кад лоза приспе (бел.) XIX. 90. — † Планшон (гл.) XIX. 195. — Винарске задруге XIX. 201. — Заступник мин. народне привреде (гл.) XIX. 221. — Анализовање српских вина (гл.) XIX. 221. — Извоз свиња и ћурака (гл.) XIX. 222. — О унапређењу нашег коњарства (гл.) XIX. 222. — Прост лек против смолоточине (бел.) XIX. 247. — Предлози за унапређење винарства у Србији XIX. 261. — Прорадила железница до Солуна (гл.) XIX. 277. — Упис у секције (гл.) XIX. 334. — Воћарска изложба у Бечу (гл.) XIX. 335. — Изложба сира у Аосту у Италији (гл.) XIX. 235. — Упут за разливање вина у стакла и како треба спремати вина за изложбе XIX. 430. — Калемљење лозе очењем (бел.) XIX. 441. — Пред бербу XIX. 455. — Изасланици министра народне привреде на изложби (гл.) XIX. 463. — Избор секретара секција (гл.) XIX. 464. — Сточарске задруге XIX. 523. — Срачуњавање сена пред зиму и израњивање музара XIX. 550. — Сољење стоке (бел.) XIX. 551. — Рафија као средство за везивање калема и ластара (бел.) XIX. 551. — Још једна реч о спреми за париску изложбу XIX. 569. — Како могу наши земљорадници да зараде милион динара XIX. 595. — Годишњи помен † Ивану Протићу XIX. 642. — Пчеларско воћарска задруга (гл.) XIX. 659. — Реч Његовог Величанства Краља Србије о унапређењу пољске привреде у Србији XX. 1. — Извоз вина из Србије (бел.) XX. 7. — Погледајте чешће колико имате хране за стоку (бел.) XX. 14. — Помоћник изложбеног комесара у Паризу (гл.) XX. 22. и 97. — Клијали кромпири за усев (бел.) XX. 14. — Калемљење петолисте лозе (гл.) XX. 14. — Збор винара и виноделаца у Нишу на Св. Тривуна и Сретење XX. 25. — Збор винара у Нишу (гл.) XX. 53. — Одлуке винарског збора држаног у Нишу 1. и 2. фебруара и њихово остварење XX. 65. и 93. — Ново привредно доба у Србији XX. 65. Нови министри и редовни чланови Српског Пољопривредног друштва (гл.) XX. 69. — Оснивање винодељске задруге у Смедереву (гл.) XX. 69. — Извештај министра народне привреде поднесен Краљу о економном стању земље и мерама за привредно унапређење земље (гл.) XX. 69. — Питомци ратарске школе у смедеревском расаднику (гл.) XX. 77. — Набавка пастува у Цариграду (гл.) XX. 77. и 120. — Распродаја Краљеве ергеле (гл.) XX. 77. — Опроштај председника Српског Пољопривредног Друштва са Одбором (гл.) XX. 77. — Набавка коња за војну потребу у земљи (гл.) XX. 91. — Привредни одбор увећан (гл.) XX. 97. — Занатлијски одбор при министарству народне привреде (гл.) XX. 97. — Оснивање школе за винодеље и воћарство у Крајини (гл.) XX. 120. — Наш привредни програм (гл.) XX. 130. — Министар народне привреде у Крајини (гл.) XX. 130. — Тарифа за подмеравање буради (гл.) XX. 138. — Личне вести (гл.) XX. 147. — Штета од голубачке мушице (гл.) XX. 152. — Изложба ждребади у Шапцу (гл.) XX. 153. — Упис у Пчеларско Воћарску Задругу (гл.) XX. 154. — Осечка изложба (гл.) XX. 154. — Непогода (гл.) XX 163. — Нов члан утемељач XX. 163. — Голубачке муве (гл.) XX. 169. — Оглед плугова (гл.) XX. 169. — Инсекти на виновој лози (гл.) XX. 169. — Узимање железнице у државне руке (гл.) XX. 178. — Поклон (гл.) XX. 178. — Набавка приплодних грла у Угарској (гл.) XX. 178. — Непогоде (гл.) XX. 178. — Попис обрађеног земљишта у Србији XX. 181. — Калемљење лозе зеленим ластаром XX. 189. — Воћарски дневник једног учитеља (гл.) XX. 193. — На Видов дан 1889. године XX. 197. — Винарска Задруга у Неготину (гл.) XX. 202. — Стечај за планове бољих сушница (гл.) XX. 202. — Јавна предавања комесара за винодеље у Крајини (гл.) XX. 202. — Извештај руководаља расадника у Неготину (гл.) XX. 210. — Спремајте за бербу раније XX. 269. — Опијума на продаји у Врањи (гл.) XX. 275. — Поклон Краља Милана за ботаничку башту — Јевремовац (гл.) XX. 275. — Изасланик Српског Пољопривредног Друштва у Осеку на изложби Слав. Господарског Друштва (гл.) XX. 275. — Употреба комине за поправљање болесних вина XX. 280. — Прављење пекмеза XX. 282. — † Андрија Славуј (гл.) XX. 283. — † Фрања Бенђик (гл.) XX. 284. — „Ум царује, снага кладе ваља“ XX. 293. — † Антоније Трумер (гл.) XX. 301. — † Светислав Стојановић (гл.) XX. 321. — Испити у ратарској школи у Краљеву (гл.) XX. 321. — Филоксера у крагујевачким виноградима (гл.) XX. 322. — Пројект за закон о општинским кошевима (гл.) XX. 338. — Шта се данас очекује од добрих хришћана и добрих Срба XX. 341. — † Dr. С. Мачај (гл.) XX. 346. — Одликовања српских вина на париској изложби (гл.) XX. 347. — Кување кромпира (бел.) XX. 361. Набавка за двор Н. Величанства Краља *само* српских вина (гл.) XX. 374. — Кукуруз као храна за коње (бел.) XX. 410. — Кварење нетопљеног масла (бел.) XX. 410. — Одликовање (гл.) XX. 411. — Са главног збора (гл.) XX. 411. — Дужина ашова (бел.) XX. 419. — Чување младе стоке преко зиме XX. 421. — Поткивање волова XX. 426. — Нова управа крушевачке подружине (гл.) XX. 427. — Поука земљоделцима о засађивању воћака XX. 429. — Карболна киселина (бел.) XX. 435. — Коју расу говеда треба укрштати са швицком а коју не (бел.) XX. 435. — Колико вреди испитивање семена (бел.) XX. 443. Извоз свињског меса и др. производа из Русије и Србије (гл.) XX 444. — Угледна добра и у Царевини Турској (гл.) XX. 444. — Нега крмача и прасади XXI. 5. — Нова управа подружине у В. Крсни (гл.) XXI. 7. — Наши ситни непријатељи XXI. 10. — Уштеде у сточној храни XXI. 11. — Добро зеље за јело XXI. 12. — Продаја ораховога дрвета (бел.) XXI. 13. — Недајмо да пропадне Задруга Пчеларско Воћарска XXI. 17. — Укрћавање говеди XXI. 20. — Нова подружинска управа (гл.) XXI. 22. — Порекло и гајење шљива XXI. 25., 39., 53., 59., 66., 77., 87., 97. и 105. — Услови да се калемљена лоза боље прими XXI. 28. — Преглед радова око воћака по реду како један за другим долазе XXI. 43. — Носни прстен за укрћавање стоке (пит. и одл.) XX1. 47, Користи од секлерског кукуруза

XXI. 57. — Установа крајинске винарске задруге (гл.) XXI. 64. — Пчеларско Воћарска Задруга у срезу посавском и околини (гл.) XXI. 64. — Неколико података о такуши XXI. 79. и 86. — Личне вести (гл.) XXI. 94. — † Илија Миливојевић (гл.) XXI. 94. — Апарат и средства за уништавање црњавине на лози и пероноспоре XXI. 99. — Болести и повреде од инсеката штетних шљивовој воћки XXI. 122. — Брзо сушење шљива XXI. 129. — Агденово воће и америчке сушнице XXI. 139., 147. и 159. — Нов министар народне привреде (гл.) XXI. 141. — Шљиве криваци или пасуљаре (пит. и одг.) XXI. 143. — Изложба вина и конгрес винарски у Крајови у Румунији (гл.) XXI. 151. — Како се израчунава колико ће се добити коњака из вина (бел.) XXI. 160. — Брање и сушење шљива XXI. 261. — Задаци крајинске школе за винодеље и воћарство у Неготину XXII. 200., 206., 215. — Слава школе за винодеље и воћарство у Букову, код Неготина (подл.) XXIV. 92., 140., 148., 164. —

Савић М. Никола. — Подаци о пољопривреди у шабачком округу XX. 182., 190. Још неки подаци о пољопривреди у шабачком округу XX. 333.

Савић Сп. Н. Десет заповеди о сушењу воћа XX. 201. — Земљорадничка осигуравања XXIV. 311. 326.

Савић М. Петроније. — О прибирању сточне пиће XI. 57., 82., и 93. — Значај пољске привреде XII. 8. — Како се може јефтин подрум начинити? Једна искрена реч винодељцима нарочито смедеревским XII. 13. — Пут за унапређење пољске привреде XII. 195., 249, 264. 279. и 294. — О упливу окидања класа (перјаница перчина) и лишћа на принос кукуруза XII. 389. — Статистика и пољска привреда XXII. 336. — Гајење поврћа и воћа XIII. 97. — Карфиол (пит. и одг.) XIV. 131. — Неговање ждребних кобила XIV. 102. — На шта ваља мотрити при парењу кобила и како треба с кобилом поступати после парења XIV. 136. — Различна употреба петролеја (гаса) (бел.) XIV. 388. — Лековитост црног и белог лука (бел.) XIV. 614. — Кукуруз XV. 197. — Утамањивање паламиде (бел.) XV. 234. — Упуство о сејању луцерке (пит. и одг.) XV. 244. — Једна реч пољопривредницима о осигурању XV. 262. — Угледан подрум у Хрваткој (бел.) XV 305. — Најбољи мелем за повреде на воћкама (бел.) XV. 356. — О избору америчке лозе XIX. 234. — Како напредују јевропске благородне врсте винове лозе на америчкој лози XX. 30. — Поука о извођењу семена од детелине и најважнијих трава XX. 150., 161. 166.

Селаковић Илија. — Нешто о ђубрету и ђубришту — О неговању младих телади IV. 191.

Секулић М. Александар. — Крупни овсик XIII. 106. — Багрен XIII. 124. — Шведска детелина (бел). XIII. 129. — Пројекат за закон о шумама (гл.) XIII. 132. — Нижа школа за пољску привреду у Карановцу XIII. 132. — Нижа школа за пољску привреду у Краљеву XIII. 66. — Цветасти јасен (бел.) XIV. 610. — Припрема шумског семена за клијање (бел.) XIV. 613. — Пошумљивање голети у Мађарској (гл.) XIV. 618. — Жива ограда од гледичије (бел.) XIV. 664. — Правила о полагању испита за наставнике нижих пољопривредних школа (гл.). XIV. 674. — Народна награда (гл.) XIV. 675. — Учитељи награђени за испитивање филоксерне заразе по виноградима (гл.) XIV. 675. — Семе за живу ограду (гл.) XIV. 676. — Латиризам или болест од састрице (бел.) XIV. 749. — Гајење стоке у Тоншидеру (гл.) 757. — Једно пољопривредно удружење у Француској (гл.) XIV. 757. — Комисија за реформу пољопривредне наставе у Чешкој (гл.) XIV. 758. — Ентомолошки конгрес (гл.) 758. — Извоз воћа из Чешке (гл.) XIV. 758. — Завод за осигуравање одгра да (гл.) XIV. 759. — Гајење меља у Хрватској (гл.) XIV. 759. — Наука и практика. XV. 4. — Жива ограда од дивље јабуке (бел.) XV. 41. — Примерни сресски старешина (гл.) XV. 46. — Потпомагање воћарства у Аустрији (гл.) XV. 52. — Стечај за учитељска дела (гл.) XV. 53. — Инспекција пољске привреде у Француској (гл.) XV. 53. — Уређење Топчидера и Љубичева (гл.) XV. 112. — Значај распореда државних пастува за 1884. годину XV. 133. — Воћарство у Чешкој (бел.) 230. — Таблица о ранењу стоке у државним економским заводима (бел.) XV. 233. — Приновљени чланови Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XV. 305. — Личне вести (гл.) XV. 362. — Филоксера у Румунији (гл.) XV. 575. — Енолог као аташе (гл.) XV. 631. — Зимско орање XV. 677. — Шећерна репа (гл.) XV. 695. — Забрана извоза свиња (гл.) XV. 695. — Мешанац или компост XV. 745. — Ампелографска конференција у владином комесаријату за производњу вина у Б. Пешти (гл.) XV. 765. — Отварање антрпота за вино у Бухсу у Швајцарској (гл.) XV. 765. — Извоз рогате марве из Србије одобрен (гл.) XVI. 37. — Забрањивање потеса XVI. 97. — Саков плуг XVI. 749. — Један предлог о поправци семена XVII. 66. — Маховина по ливадама XVII. 129. — Два предавања из управе добара (подл.) XVII. 171., 232., 290.. Истребљивање самониклих трава XVII. 177., 268. — Бели бор XVII. 533., 613., 681., 734. — Закон о државним агромомима у Белгији (гл.) XVII. 627. — Индустрија сира у Добруџи (бел.) XVII. 688. — Пољопривредни кредит у Добруџи XVII. 690. — Гајење стрмнина у практичној школи у Мершину у Француској XVII. 691. — Министарска посланица државним агрономима у Белгији (гл.) XVII. 763. — Сађење и неговање леске XIX. 61. — Бели багрен и његово гајење XIX. 93. — О држању бивола у Ердељу XIX. 120. — Мудре изреке XIX. 144. и 172. — Орах (Junglans regia) XIX. 152. — Природно извођење живине (бел.) XIX. 164. — Шећерни сирак као сточна биљка XIX. 204. — Учење помологије XIX. 264. — Гајење ћурака XIX. 293. — Обезбеђивање у земљорадњи XIX. 399. — Повластице за отварање фабрике за прерађивање алове паприке (гл.) XIX. 442. — Коло јахача *Књаз Михаило* (гл.) XIX. 442. — Писмо пољопривредницима и народним економима (позив на сарадњу на *Повременом спису* (**Пољопривредном Гласнику**) XIX. 559. — Гајење живине XIX. 598. и 628. — Пољопривредне станице у Босни и Ерцеговини XIX. 647. — Дрљање и ваљање жита XX. 17.

Симић Милентије. — Начин лечења говеђе куге X. 40. — Куга говеђа X. 107.

Спасић М. Душан. — О грађењу ђубришта и поступању с ђубретом на њему XIII. 361. — Колико пута ваља дневно мусти XIII. 491. — Штедимо птице (бел.) XIV. 245. — Комора за сушење меса и подобних јестива (бел.) XIV. 803. — Реч-две о уједињавању имаовина — добара XV. 545. — Како да утрапимо питњу репу? XV. 550. — Како да ранимо и негујемо ждребад XVI. 14. — Поуке из млекарства XVII. 61., 117.. 187., 248., 311. и 386, — Да ли да пасемо стоку на паши или да је у стајама хранимо XVII. 185. — Сетимо се сада ливада и детелишта XIX. 92. — Да се мрави отерају из кошница (бел.) XIX. 138. — Креч као средство против трулења кромпира (бел.) XIX. 190. — Да се мрави не нењу на дрва (бел.) XIX. 190. — Кад треба мусти (бел.) XIX. 191. — Изасланик друштва на тркама у Шапцу (гл.) XIX. 462. — Почасни члан управе кола јахача књаз Михаило (гл.) XIX. 492. — Прва седница ратарске секције (гл.) XIX. 492. — Извештај о изложби пољопривредних справа и утакмици (гл.) XIX. 531. —

Ђубрење ливада пиштевином XIX. 632. — Против вашију код стоке (бел.) XIX. 657. — Како ће наш пољопривредник да се помогне? XX. 9. — Како треба садити и неговати живу ограду од гледичије (бел.) XX. 14. — Зевалица као пчелождер (бел.) XX. 14. — Кад треба поткивавати коње (бел.) XX. 14. — Упуство за сејање луцерке (Medicago sativa) и негу луцеришта XX. 49. и 61. — Извештај Српском Пољопривредном Друштву XX. 179. — Да произведеш врло крупан огроз (бел.) XX. 202. — Ране од мраза на рукама (бел.) XX. 202. — Да извадиш мрље од петролеума на поду — даскама (бел.) XX. 202. — Циљ производње и избор расе у говедарству XX. 239. — Да се увериш о каквоћи кромпира за јело (бел.) XXI. 395. — Од сена се коњи зноје (бел.) XXI. 395. — Чување хране у житницама (амбарима, магазама и магацинима) XXI. 400. — Избор свиња за домазлук XXI. 407. — Влажна коњушница нездрава је (бел.) XXI. 410. — Да се земља у саксијама не укисели (бел.) XXI. 410. — Пољопривредни збор у Вел. Крсни (гл.) XXII. 7. — Пољопривредни збор у Обреновцу (гл.) XXII. 7. — Спремајте дрљаче, па чим пукне пролеће подрљајте ливаде и детелишта XXII. 17. — Утицај одвећ ладног подрума на вина XXII. 19. — Пољопривредна подружина у Жичи (гл.) XXII. 22. — Пољопривредна подружина у Варварину (гл.) XXII. 22. — Утицај снега на озиме усеве (бел.) XXII. 54. — Треба ли мусти брзо или споро (бел.) XXII. 54. — Најподеснија дубљина сејања (бел.) XXII. 62. — Против опекотине — ране — од ватре (бел.) XXII. 62. — Састав млека у разно доба периоде мужења (бел.) XXII. 62. — Да олакшаш тељења крава (бел.) XXII. 62. — Нова подружинска управа (гл.) XXII. 63. — Шта треба радити с вином које је било изложено великој ладноћи XXII. 67. — Спуштена цена *Тежаку* (гл.) XXII. 71. — Прихрањивање пчела (бел.) XXII. 71. — Са збора Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXII. 71. — Рана или позна резидба лозе (бел.) XXII. 71. — О избору јаја за насад XXII. 75. — Користи врстачне сејидбе XXII. 107. — Одсецање великих грана (бел.) XXII. 118. — Две напомене о штројењу ждребаца (бел.) XXII. 118. — Обновљена подружина у Нишу (гл.) XXII. 119. — Утицај овса на млечност (бел.) XXII. 151. — И спанаћ треба сејати на време (бел.) XXII. 151. — Штедите птице (бел.) XXII. 152. — Коњске грабље за купљење сена XXII. 158. — Нов начин *очења* (калемљења на окце, на лист) (бел.) XXII. 172. — Десет заповести за срећивање ливада (бел.) XXII. 173. — Помоћ против штете од града XXII. 179. — Колико јаја може кокошка да снесе (бел.) XXII. 192. — Ликер од липовог цвета (бел.) XXII. 192. — Да руже боље цветају (бел.) XXII. 192. — Кад треба предузети *очење* (бел.) XXII. 192. — Један нов начин помоћи у хватању ројева (бел.) XXII. 192. — Да рафија буде издржљивија (бел.) XXII. 192. — Како се пере свила (бел.) XXII. 192. — Шта да сејемо на стрњикама XXII. 235. — Нов уредник *Тежака* (гл.) XXII. 258. — Општа окружна крушевачка изложба и земаљска изложба воћа XXII. 275. — Важност заоравања стрњике XXII. 276. — Изложба у Крушевцу (гл.) XXII. 286. — Непогодно време (гл.) XXII. 286. — Поскупела раж (гл.) XXII. 286. — Нова подружинска управа (гл.) XXII. 287. — Изасланик изложбеног одбора (гл.) XXII. 287. — Справе за изложбу у Крушевцу (гл.) XXII. 287. — Пред бербу кукуруза XXII. 291. — Гајење патака (бел.) XXII. 298. — Нови изасланици (гл.) XXII. 298. — Паковање воћа за изложбу у Крушевцу (гл.) XXII. 298. — Нови чланови изложбеног одбора (гл.) XXII. 298. — Заступник благајника (гл.) XXII. 298. — Чување сесена од мишева (бел.) XXII. 309. — Земаљска воћарска и повртарска изложба у Пешти (гл.) XXII. 310. — Два пут хранио свилене бубе (гл.) XXII. 310. — Изложба у Загребу (гл.) XXII. 310. — Изложба у Темишвару (гл.) XXII. 310. — Пољска привреда у касарни (гл.) XXII. 310. — Да краве воде (пит. и одг.) XXII. 313. — Потапање винограда против филоксере (пит. и одг.) XXII. 313. — Неколико напомена пред бербу зимског воћа XXII. 316. — После изложбе у Крушевцу XXII. 323. — Да главице купуса не прскају (бел.) XXII. 329. — Против пролива код телади (бел.) XXII. 329. — Да дрвени дирек не иструли (бел.) XXII. 329. — Тежина кокошијих јаја (бел.) XXII. 329. — Трајашан маз (креч) за зграде (бел.) XXII. 329. — Воће више опада ноћу но дању (бел.) XXII. 329. — Како се чувају ораси (бел.) XXII. 329. — Да кромпир не проклија (бел.) XXII. 329. — О важности дубоког орања с јесени XXII. 331. — Предавања о гајењу хмеља (подл.) XXII. 332., 344., 356., 364., 376., 384., 396., 404., 412. и 428. — Пазите на храњење стоке лишћем од репе XXII. 333. — О приуготовљавању вотњих садница за сађење XXII. 334. — Кукавица и веверица у пољској привреди (бел.) XXII. 339. — Превртање хране у амбарима и магацинима (бел.) XXII. 339. — Против пролива код телади (бел.) XXII. 339. — Против дифтеритиса код кокошију (бел.) XXII. 339. — Вредност сунцокрета као хране за пилеж (бел.) XXII. 339. Привредни Савет XXII. 339. 343. и 424. — Филоксера у Нишу (гл.) XXII. 340. — Чувајмо се да не останемо без сена идуће године XXII. 355. — Производња храњење и нега говеди XXII. 358., 370., 379., 387., 400., 407., 418., 432. и 452. — Неколико напомена пред зимско храњење стоке XXII. 366. — Корпарство у ратарници у Краљеву (гл.) XXII. 379. — Свечано отварање винодељско-воћарске школе (гл.) XXII. 373. — Први указни шумар (гл.) XXII. 373. — Земаљска занатска изложба (гл.) XXII. 393. — Пољопривредна настава у учитељској школи и богословији XXII. 395. — Пазите да вам воћке не затрпавају (бел.) XXII. 402. Две репе једног лета XXII. 402. — Покривање стаклетом посејаног семена (бел.) XXII. 409. — Одликовани (гл.) XXII. 410. — Постављење (гл.) XXII. 410. — Како се вино у флаше разлива и даље у њима чува XXII. 417. — Шумарска такса (гл.) XXII. 424. — Прихрањивање птица преко зиме (бел.) XXII. 437. — Један знак млечности крава (бел.) XXII. 437. — У прилог презимљавања пчела (бел.) XXII. 437. — Да оцениш зеца (бел.) XXII. 455. — Одличан маз за руке (бел.) XXII. 456. — Да излепиш пукотине на пећи (фуруни) (бел.) XXII. 456. — Слатко вино (бел.) XXII. 456. — Стипса као средство против инсеката (бел.) XXII. 456. — Курс за калемљење лозе (гл.) XXII. 456. — Зимски курс за подрумарство (гл.) XXII. 456. — Економска и календарска нова година XXIII. 1. — Како се добивају нове сорте воћа (бел.) XXIII. 6. — Да се смрзнута сточна репа употреби (бел.) XXIII. 6. — Моћ разних дрва да привуку гром (бел.) XXIII. 6. — Вештачки лед (бел.) XXIII. 6. — Трговачки уговор с Аустро-Угарском (гл.) XXIII. 6. — Забрана извоза пшенице из Русије (гл.) XXIII. 7. — † Мита Петровић (гл.) XXIII. 7. — Производња, храњење и нега говеда XXIII. 14., 48., 72., 128., 138., 154., 175., и 186. — Олакшати гојење женских грла стоке (гл.) XXIII. 18. — Пројект закона за уређење државног сточарског завода (гл.) XXIII. 38. — Јубилеум дра М. Спасића (гл.) XXIII. 38. — Нов члан утемељач (гл.) XXIII. 55. — Са збора Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXIII. 55. — Извоз вина из околине Неготина (гл.) XXIII. 55. — Зборови друштвених подружина (гл.) XXIII. 55. — Честитке о прослави Дра М. Спасића (гл.) XXIII. 67. —

Подружински збор (гл.) XXIII. 67. — Похвално (гл.) XXIII. 77. — Захвалност Дра Милована Спасића на честиткама (гл.) XXIII. 77. — Нов члан утемељач (гл.) XXIII. 87. — Државна помоћ Друштву (гл.) XXIII. 87. — Филоксерно питање пред Народном Скупштином (гл.) XXIII. 87. — Питомци Ратарске Школе у 1891-2 год. (гл.) XXIII. 38. — Прва награда досуђена за напредан рад XXIII. 51. — Реч у своје време XXIII. 59. — Из народне скупштине (гл.) XXIII. 93. — Нов министар народне привреде (гл.) XXIII. 123. — Набавка бикова (гл.) XXIII. 123. — Ђурђевске утакмице (гл.) XXIII. 130. Похвално (гл.) XXIII. 131. — Нова Пољопривредна Подружина (гл.) XXIII. 149. — Откуп ждребади (гл.) XXIII. 143. — Путовање сталног Одбора земаљског већа свих кола јахача *Кнез Михаило* у Љубичево (гл.) XXIII. 143 — Годишњи скуп Пчеларско-Воћарске Задруге XXIII. 157. — Са изложбе коња у Пожаревцу (гл.) XXIII. 170. — Похвално (гл.) XXIII. 178. — Избор секретара Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXIII. 178. — Утакмице кола Јахача у Београду (гл.) XXIII. 178. Постављења и премештаји (гл.) XXIII. 208. и 222. — Страна говеда и унапређење домаћег говедарства XXIV. 325. — Једна важна напомена одгајивачима говеда XXV. 121. — Пред сеидбу кукуруза XXV. 122.

Спасојевић Мика. — Грашак за стоку (бел.) XVIII. 512. — Грахорица XIX. 151.

Спасојевић Т. М. предавач. — О гусеници литијашу. XX. 148. —

Станисављевић Станисав. — Подизање живе ограде из семена багреновог или расадницама багреновим (бел.) XV. 300. — Како се могу помоћи наши земљеделци XIX. 147. — Једна веома важна околност при сејању кукуруза. XIX. 313. — Пољопривредни кредит и катастар као прва и најпреча потреба држави и народу XX. 133. — Неколико речи о гајењу репице XX. 261. —

Станковић Сергије. — Рад м. јануара. VIII. 44. Рад у м. марту. VIII. 61. — Рад у м. априлу. VIII. 76. — Дуван VIII. 77. — Брoћ VIII. 91. — Рад у м. мају VIII. 92. — Подизање нових ливада VIII. 100. — Рад у м. јуну. VIII. 108. — Рад у м. јулу VIII. 122. — Шта ваља да радимо у јуну месецу? X. 117. — Поуке пред жетву X. 125. — Које нам радње одсада долазе у винограду X. 135. — Шта треба да радимо сада а шта у м. јулу X. 137. Рад у м. августу X. 158. — О берби X. 163. — Обрађивање разних видова земље X. 170. — Колико иде семена пшенице на 1600 □ хвати (пит. и одг.) XII. 627. —

Станковић Стојан. — Коса с наслоном (наслоњача) (пит. и одг.) XIV. 78. —

Стакојевић М. Љубомир. — Неколико података о стању пољске привреде и о узроцима њеном ненапредовању у округу црноречком XV. 441., 502. —

Станојевић Ђ. Мил. — Ђурђев дан XXIII. 134.

Стјепановић Љуб. — Труљење кромпира и средства противу тога XXIV. 203. —

Стојаковић Риста. — Питомци за занате сељаку потребне XXIV. 309. —

Стојановић Е. Душан. — На који се начин сузбија размножавање пацова и мишева по стајама и у пољу (пит. и одгов.) X. 149. — Справа за подизање и спуштање буради при отакању вина XIII. 196. —

Стојановић Н. — Прикупљање података о стању наше пољске привреде, Хомоље XVI. 200. —

Стојадиновић Петар. — Нешто о врењу шире XII. 709. — О чувању здравља у наше стоке XIII. 118. и 197. — О надуму (надун или надим) XIII. 396. — Подизање нових и поправљање старих подрума — пивница XV. 614. — О винским болестима XVI. 542., 613. — Пресађивање и неговање воћака на сталном месту XVIII. 541., 601. — Нега младог вина XXV. 8. — Прпорење резница винове лозе XXV. 91. — Претходни услови за подизање нових винограда америчком лозом XXV. 417. —

Стојановић М. Светислав. — О храњењу домаће стоке у опште XI. 1., 9., 17. и 25. — Избор и храна крава музара XI. 58. и 82. — Нешто о гајењу свиња XI. 339., 360., 368., 404., 410., 419. и 425. — О зимњем рањењу домаће стоке у опште XI. 359. — О орању XI. 362. — О ђубрењу XI. 432., 439. и 453. XII. 9., 123., 140. и 153. — Стрижење оваца XII. 591. — Један поглед на ђубре у нас XIII. 84. — Овас као рана коњска у физиолошком и дијететичком односу XIII. 183. — Маказе за стрижење оваца XIII. 422. — Хемијска анализа вина од америчке лозе *Јакец* (бел.) XIII. 492. — Колико је потребно семена на један ектар XIV. 35. — Ељда XIV. 100. — Луцерка XIV. 157. — О просу (ситној проји) XIV. 215 и 294. — Обмане или преваре при продаји крава̂ (бел.) XIV. 244. — Растова свилена гусеница (Јама мај) XIV. 309. Сакагија (бала) (бел.) XIV. 311. — Лек против вашију код стоке (бел.) XIV. 311. — Нове мере (гл.) XIV. 313. — Жетва стрмнина XIV. 362. Шта се ради у августу XIV. 463. — О потреби рачуноводства у пољопривреди XIV. 495. — Прострел (Antrax) XIV. 611. — Један начин испитивања клицавости семена (бел.) XIV. 612. — Пчелина кемија (бел.) XIV. 612. — Филоксера у Француској (гл.) XIV. 618. — О здрављу стоке у Србији (гл.) XIV. 620. — Јак извоз талијанских вина (гл.) XIV. 677. — Шумске паљевине у Русији (гл.) XIV. 678. — Говеђа куга у Буковини (гл.) XIV. 678. — Неправилно тељење (бел.) XIV. 811. — Цурење млека (бел.) XIV. 812. — Предохраниве мере против појављивања и ширења прострела (Antraxa) (бел. XIV. 812. — Путни учитељи за славенске делове аустро-угарске (гл.) XIV. 825. — Птице које пчеле хватају (бел.) XV. 38. — Вештачки мед (бел.) XV. 39. — Бугарски закон о шумама (гл.) XV. 178. — Четири листа из неге стоке XV 211. — Удружујмо се (бел.) XV. 228. — Свилоделье у Италији (бел.) XV. 235. — Домаћа стока у здравом и болесном стању XV. 426., 484., 552. — Први међународни орнитолошки конгрес у Бечу (гл.) XV. 632. — На шта треба пазити при грађењу штала XV. 679. Како стоји Аустро-Угарска са школама привредним (бел.) XV. 689. — Жив термометар и барометар (бел.) XV. 690. — Коматара ракија (бел.) XV. 691. Неколико речи о цељи и користи оснивања пољопривредних подружина. XV. 721. — Подмлађивање и калемљење воћака XVI. 173. — Колика је хранљива вредност сена (бел.) XVI. 188. — Нега коже (бел.) XVI. 189. — Тиса отровна за коње (бел.) XVI. 189. — Пепео од дрвета (бел.) XVI. 189. — Баснословна цена коња пунокрвних (бел.) XVI. 189. — Отекле ноге у коња (бел.) XVI. 190. — Зашто треба виме ,кравље пре муже млаком водом прати (бел.) XVI. 190. — Утицај хране (бел.) XVI. 190. — Против пролива код телади (бел.) XIV. 243. — Уништење вилине косице у луцерки XVI. 248. — Кад треба отпочети жетву жита XVI. 296. — Нешто о спанању (бел.) XVI. 342. — Производња воњњег сирћета у малом (бел.) XVI. 418. — Прикупљање података у округу пиротком XVI. 580., 647., 723. и 783. — Орите дубље и орите с јесени XVI. 597. — Дрљање ливада (бел.) XVI. 638. — Да се најлакше и најбрже униште ваши код говеда XVI. 638. — Зимње храњење стоке XVI. 678. — О мерама предузетим за побољшање виноделства у Бесарабији (Русији) (бел.) XVI. 98. — Једна врло штетна појава наступа у мле-

карству (бел.) XVII. 227. — Кит или лепак за ране на воћкама (бел.) XVII. 228. — Против гусеница и инсеката на виновој лози (бел.) XVII. 228. — Надун код говеди (бел.) XVII. 228. — Средства за утамањивање пољских мишева (бел.) XVII. 342. — Још један услов за поправку наше домаће стоке XVII. 453. — Мед за здравље (бел.) XVII. 490. Додатак сумпорне киселине мокраћи (бел.) XVII. 490. Каква је последица, кад се воћка дубоко пресади (бел.) XVII. 491. — Да ли поједено коровљиво семе усљед варења у стомаку изгуби клицавост (бел..) XVII. 491. — Колико вреди коњска мокраћа (бел.) XVII. 492. — Жир као храна кокошија (бел.) XVII. 492. — Да се очисте бурад од гаса — петролеума (бел.) XXII. 493. — Издржљивост коња (бел.) XVII. 493. — Да се мрави одбију од кошница (бел.) XXII. 493. — Да се уклони смолаточина са воћака (бел.) XVII. 493. — Гојење патака у Ајлесбуру (у Енглеској) (бел.) XVII. 494. — Нов лепак за калемљење воћака (бел.) XVII. 494. — Важно за храњење кокошију (бел.) XVII. 494. — Како треба поступати са оном воћком, чију је кору нагризло говече (бел.) XVII. 494. — Да се убрза линьање коња (бел.) XVII. 494. — Како мисле Французи да унапреде пољску привреду (бел.) XVII. 540. — Сува цибра или требер као нова сточна хране (бел.) XVII. 544. — Наводњавање ливада с јесени (бел.) XVII. 544. — Кокошиње ђубре (бел.) XVII. 545. — Како да се уклони плесан са шунке или кобасице (бел.) XVII. 545. — Гар на пшеници (бел.) XVII. 545. — Средство против глиста или црва (бел.) XVII. 545. — Храњење говеди проклијалим кромпирима (бел.) XVII. 545. — Дуван и медни восак (бел.) XVII. 546. — Како треба поступати с непогодним воћкама (бел.) XVII. 546. — Неовршен овас за коње (бел.) XVII. 547. — Да орах буде роднији (бел.) XVII. 547. — Крваво мокрење код крава и средство против тога (бел.) XVII. 547. — Колико треба поткресати воћке при сађењу (бел.) — XVII. 547. — Увијање јунаца (бел.) XVII. 548. — Нега стеоних крава и отхрањивање телади XVII. 590. — Не треба нипошто кидати лишће са репе или цвекле до бербе њене (бел.) XVII. 619. — Дејство дувана на уништење ситних животињица које живе на кожи (бел.) XVII. 620. — Да се укус покваренoм вину исправи (бел.) XVII. 620. — Пчеле као предсказивачи времена (бел.) XVII. 621. — Утамањивање буба шваба и њој подобних буба (бел.) XVII. 721. — Појење коња (бел.) XVII. 621. — Како се може познати право црно вино од бојеног (бел.) XVII. 622. — Лизање и глодање јасала (бел.) XVII. 622. — Средство против надуна код говеди (бел.) XVII. 622 — Да се одбију вране од жита или кукуруза (бел.) XVII. 623. — Средство против кашља код свиња (бел.) XVII. 623. — Против издајања крава (бел.) XVII. 623. — Нега крава музара XVII. 623. Да се дозна да ли је неком вину додавано шпиритуса (бел.) XVII. 624. — Да се дозна да ли у једној греди има трулежи (бел.) XVII. 624. — Дифтеритис кад зарази живину, заразно је и за људе (бел.) XVII. 624. — Да ли има у црном вину сумпорне киселине и то слободне, невезане (бел.) XVII. 624. — Да се позна, да ли је лебац од главничавог брашна умешен (бел.) XVIII. 625. — Сољење сена или у опште суве хране (бел.) XVII. 625. — Противу мрава (бел.) XVII. 625. — Земљани судови да буду јаки као гвоздени (бел.) XVII. 625. — Флеке или мрље од гвожђа да се очисте (бел.) XVII. 625. — Опет јесење одгајивање белог лука (бел.) XVII. 626. — О утамањивању неких корова XVII. 646. — Још једна врста коприве као предивне биљке (Ramie) XVII. 677. — Добра пијаћа вода за стоку (бел.) XVII. 694. — Утицај светлости и топлоте у штали на израну стоке која се гоји (бел.) XVII. 695. — Дубоко затрпавање семена (бел.) XVII. 695. — Тимарење коња (бел.) XVII. 696. — Да више млека једна крава даје (бел.) XVII. 697. — Употреба салицилне киселине против главничавог житног семена (бел.) XVII. 697. — Чист ваздух и млеко (бел.) XVII. 698. — Да се пшеница опрости буђавог мириса (бел.) XVII. 698. — Да се под или патос у штали сачува од трулења (бел.) XVII. 698. — Шалитра, утамањујуће средство против гусеница и других буба (бел.) XVII. 699. — Пепео за ђубрење кромпира (бел.) XVII. 699. — Средство против ларви од гундеља, мајске бубе или жука (бел.) XVII. 699. — Мед као средство против очних болести (бел.) XVII. 700. — Приранивање пчела (бел.) XVII. 700. — Подсејавање детелина (бел.) XVII. 700. — Жута репа — шаргарепа — за коње (бел.) XVII. 700. — Корисно дејство беле слачице у храни (бел.) XVII. 701. — Да бубе и други инсекти не нагризају младе жилице проклијалог семена (бел.) XVII. 701. — Утамањивање мрава на ливади (бел.) XVII. 701. — О нези сјагњих оваца и јагањаца XVII. 730. — Гојење свиња у Ирској (бел.) XVII. 741. — Како се праве шунке (бел.) XVII. 741. — Горко млеко (бел.) XVII. 742. — Десет тачака из гајења лана (бел.) XVII. 743.— Колика је штетност корова (бел.) XVII. 743. — Једна нова болест кромпирова (бел.) XVII. 744. — Да ли је пробитачније прекрупљена или цела зрна коњима давати (бел.) XVII. 744. — Воћарство у северној Америци (бел.) XVII. 744. — Колико траје жар и после кога времена се јавља понова код поједине домаће стоке (бел.) XVII. 745. — Спасавање воћака од пропасти (бел.) XVII. 745. Сигурно средство против надуна код преживара (бел.) XVII. 745. — Како се вина поправљају додавањем глицерина (бел.) XVII. 746. — Како се може дознати количина ђубрета од домаће стоке (бел.) XVII. 746. — Сејање кајсијних коштица (бел.) XVII. 746. — Да се воће, које је нешто изванредно лепо, дуго одржи (бел.) XVII. 746. — Колико којег средства треба узети за бистрење вина (бел.) XVII. 747. — Колико које младо треба да сише (бел.) XVII. 747. — Колико треба простирке и соли стоци (бел.) XVII. 747. — До које године које грло треба за приплод држати (бел.) XVII. 747. — Слепило код коња (бел.) XVIII. 38. — Како утиче држање јараца у шталама на здравље стоке (бел.) XVIII. 39. — Цибра од јабуковаче (бел.) XVII. 40. — Потапање кукурузног семена у гас — петролеум (бел.) XVIII. 41. — За лечење вртоглавице код оваца (бел.) 42. — Трихине, свиње, пацови, људи (бел.) XVIII. 43. — Прављење салате (бел.) XVIII. 43. — Како се чувају калем гранчице (бел.) 44. — Овсена слама за музаре (бел.) XVIII. 44. — Јабука као средство за ојачање стомака (бел.) XVIII. 44. — Да се позна да ли је природан или прављен мед (бел.) 45. — Да ли треба изјутра или с вечера коње тимарити (бел.) XVIII. 45. — Поткресивање круне и жила на воћкама при пресађивању (бел.) XVIII. 45. — Да поново израсте длака на коњу (бел. XVIII. 45. — Вредност воћа (бел.) XVIII. 102. — Рак на воћкама (бел.) XVIII. 103. — Зашто чардаклије често пута не роде (бел.) XVIII. 104. — Штета од сувише дубоког пресађивања дрвећа (бел.) XVIII. 106. — Како се бистри јабуковача (бел.) XVIII. 107. Продаја живине по тежини (бел.) XVIII. 107. — Да се воћке с пролећа од мраза сачувају (бел.) XVIII. 107. — Дајте стоци соли (бел.) XVIII 108. — О избору времена за сејање пролетњих усева XVIII. 140. — Неколико речи о ђубрењу винограда XVIII. 144. — Побацивање код крава (бел.) XVIII. 160. — Шта је узрок полегању жита (бел.) XVIII. 162. — Да се стока сачува од разбољевања (бел.) XVIII. 163. — Ђубрење воћака зими (бел.) XVIII. 164. — На шта треба пазити при скупљању и чувању коштица (бел.) XVIII. 164. —

Пшеничне мекиње као храна (бел.) XVIII. 165. — Од црног вина бело направити (бел.) XVIII. 165. — Хладна вода узрок појави колике код коња (бел.) XVIII. 166. — Длака здраве и болесне стоке (бел.) XIII. 166. — Утамањивање крвне уши зими (бел.) XVIII. 167. — Нова средства против филоксере (бел.) XVIII. 167. — Одгајивање телади (бел.) XVIII. 167. — Колико топлоте које ђубре производи у топлим лејама (бел.) XVIII. 168. — Тамањење пацова (бел.) XVIII. 168. — Храњење коња овсем (бел.) XVIII. 168. — Да ли је месо здраво од оне стоке, коју убије гром (бел.) XVIII. 169. — Киселјак отрован за овце (бел.) XVIII. 169. — Нега и ђубрење ливада XVIII. 209. — Упоређење сточарства у садањој и стародревној Италији (бел.) XVIII. 222. — Крава са настављеном ногом (бел.) XVIII. 224. — Исецкана слама као простирка (бел.) XVIII. 225. — О храњењу коња за време зиме и онда кад не раде (бел.) XVIII. 225. — Употреба салицилне киселине у сточним болестима (бел.) XVIII. 225. — Старост дрвећа (бел.) XVIII. 226. — Храњење живине угинулим гусеницама свилепе бубе отровно је (бел.) XVIII. 226. — Клицавост старог повртарског семена (бел.) XVIII. 226. — Маз за ране од мраза (бел.) XVIII. 227. — Просто средство да се воће сачува (бел.) XVIII. 227. — Најбоље време за ђубрење (бел.) XVIII. 227. — Најбоље ђубре за воћке (бел.) XVIII. 227. — Да кокоши своја јаја не разбијају (бел.) XVIII. 228. — Да воћка роди (бел.) XVIII. 228. — Да се добију крупне јабуке и крушке (бел.) XVIII. 228. — И опет ново средство против филоксере (бел.) XVIII. 228. — Које и какве мере предузима аустријско министарство земљоградње за унапређење сточарства (гл.) XVIII. 233. — Гајење говеда XVIII. 275. — Како се ради и шта изналази Ексловим широмером (бел.) XVIII. 275. — Утицај раног или позног сејања, као и плићег или дубљег затрпавања семена на главницу и друге болести (бел.) XVIII. 306. — Да се произведе ваљано семе за сејање (бел.) XVIII. 306. — Шта утиче на образовање мушког или женског пола код домаће стоке (бел.) XVIII. 307. — Гојење живине у Енглеској (бел.) XVIII. 308. — Пољопривредни односаји у Босни и Ерцеговини (гл.) XVIII. 308. — Неговање ждребади XVIII. 323. — Како се кредит губи и добија (бел.) XVIII. 354. — Чисто држање крава (бел.) XVIII. 354. — Ваздух и светлост у штали (бел.) XVIII. 355. — Ђубрење пепелом (бел.) XVIII. 356. — Кад детелина први пут цвета зашто нема семена (бел.) XVIII. 356. — Свиње од фина, трихине и гронице сачувати (бел.) XVIII. 357. — Дванаест тачака о гајењу лана (бел.) XVIII. 357. — Овсена слама за музну стоку (бел.) XVIII. 358. — Да ли је боље суву или мокру прекрупу и мекиње давати стоци (бел.) XVIII. 358. — Како се лечи воћка коју је зец оглодао (бел.) XVIII. 358. — Да се утамане гусенице на малинама (бел.) XVIII. 358. — Справа за таманење гусеница (бел.) XVIII. 359. — Вештачко виме за телад (бел.) XVIII. 359. — Свиње по вотњацима (бел.) XVIII. 359. — Против гари јечмове (бел.) XVIII. 360. — Гајење ћурака (бел.) XVIII. 360. — Да ли треба лозу раније или позније орезати (бел.) XVIII. 361. — Гајење першуна (бел.) XVIII. 361. — Како се лечи запаљење вимена (бел.) XVIII. 361. — Средство да свиње добију прохтев — апетит (бел.) XVIII. 361. — Како дејствује цибра на каквоћу или доброту млека (бел.) XVIII. 361. — Храњење свиња овсем (бел.) XVIII. 361. — Шта треба знати при увозу и извозу свиња (гл.) XVIII. 362. — Шта треба знати при увозу и извозу вина (гл.) XVIII. 362. — Нова преса за пресовање сена (гл.) XVIII. 362. — Спаривање муфлона са домаћом овцом (гл.) XVIII. 363. — Одређена казна по закону о чувању пољског имања (гл.) XVIII. 363. — Контрола над продајом млека у Америци (гл.) 364. — Пољопривредна изложба у Харкову (у Русији) (гл.) XVII. 364. — Општински кошеви у Русији (гл.) XVIII. 364. — Да ли има која сорта винове лозе на коју не напада филоксера (гл.) XVIII. 365. — Како се потпомаже свилодеље у Мађарској (гл.) XVIII. 366. — Прва метеоролошка станипа у Србији (гл.) XVIII. 366. — Грдно велики доходак од једног јабуковог дрвета (гл. XVIII. 366. — Закони противу вештачкога вина (гл.) XVIII. 366. — Забрањен извоз коња из Турске (гл.) XVIII. 366. — Дивљи кестен као сточна храна (бел.) XVIII. 439. — Да се јаја дуго одрже (бел.) XVIII. 440 — Да се растерају пацови (бел.) XVIII. 440. — Храњење коња детелином (бел.) XVIII. 440. — Како Французи кољу живину (бел.) XVIII. 440. — Да се увати где кокошка или патка носи јаја (бел.) XVIII. 440. — Посипање воћака кречом (бел.) XVIII. 441. — Шта треба радити кад измрзну воћке (бел.) XVIII. 441. — Да ли да се крупнији или ситнији кромпири за сађење узимају (бел.) XVIII. 441. — Средство против жука, мајске бубе (бел.) XVIII. 443. — Зараза на паткама или пајасеново лишће отровно је (бел.) XVIII. 443. — Да се уништи смолоточина на трешњи (бел.) XVIII. 444. — Куван јечам као храна (бел.) XVIII. 444. — Бели лук као лек (бел.) XVIII. 444. — Глодање јасала (бел.) XVIII. 444. — Која зелена храна производи највећу количину млека у крава (бел.) XVIII. 445. — Утицај хладноће на млеко и његов производ (бел) XVIII. 445. — Лика од рафције за везивање калема (бел.) XVIII. 446. — Да се сачувају пчеле од осица и стршљенова (бел.) XVIII. 446. — Нешто о мужи и млеку (бел.) XVIII. 446. — Да ли сме земљеделац да продаје сламу (бел.) XVIII. 447. — Ласте и пчеле (бел.) XVIII. 447. — Чисто држање говеди (бел.) XVIII. 448. — Уништавање рака на јабуковом дрвећу плавим каменом (бел.) XVIII. 448. — Јесење сађење лишћара и четинара (бел.) XVIII. 574. — Начин *Крева* да се не одређује количина хране према тежини (бел.) XVIII. 574. — Без пчела нема воћа (бел.) XVIII. 575. — Значај дрождине јабучне као хране (бел.) XVIII. 575. — Да боб непрестано цвета и доноси рода (бел.) XVIII. 576. — Тровање кромпировом стабљиком (бел.) XVIII. 576. — Где су мали општински трошкови (бел.) XVIII. 576. — Спанаћ (бел.) XVIII. 576. — Како да се неправилни рогови исправе (бел.) XVIII. 577. — Против сакагије код коња (бел.) XVIII. 577. — Тресет као простирка за стоку (бел.) XVIII. 577. — Средство против шапа на папоњцима (бел.) XVIII. 577. — Да посејано семе не једу тице и живина (бел.) XVIII. 578. — Како утиче скрњивање усева на производну моћ самог усева (бел.) XVIII. 578. — Нова болест на виновој лози (гл.) XVIII. 578. — Руски извоз свиња (гл.) XVIII. 579. — Жетва у Русији (гл.) XVIII. 579. — Још један лек против филоксере (гл.) XVIII. 579. — Доходак жетве у Италији (гл.) XVIII. 579. — Каква је жетва у Румунији (гл.) XVIII. 579. — Награђивање коња у Босни и Херцеговини (гл.) XVIII. 580. — Против антифилоксерина (гл.) XVIII. 580. — Наш извоз вина за иноземство (гл.) XVIII. 580. — Повећана увозна царина на вино у Швајцарској (гл.) XVIII. 580. — Наплата старе порезе и аграрни зајам у храни (гл.) XVIII, 580. — Семе и количина семена (бел.) XVIII. 672. — Правила при храњењу (бел.) XVIII. 673. — Нова болест на виновој лози: Black-Rot (бел.) XVIII. 674. — Наводњавање ливада с јесени (бел.) XVIII. 675. — Сô као ђубреће средство (бел.) XVIII. 675. — Средство против вашију на живини (бел.) XVIII. 675. — Пепео од каменог угља за поправљање ливада (бел.) XVIII. 676. —

Одгајивање младих ждребади (бел.) XVIII. 676. — Неовршен овас за коње (бел.) XVIII. 676. — Кад треба с јесени пресађивати калемљене воћке (бел.) XVIII. 676. — Незрело воће и коприва (бел.) XVIII. 677. — Проба доброте семена (бел.) XVIII. 677. — Да кокоши што више јаја носе (бел.) XVIII. 677. — Кад треба жито продавати (бел.) XVIII. 677. Војни кордон према Русији (гл.) XVIII 684. — Извоз грчких вина (гл.) XVIII. 684. — Редак чокот (гл.) XVIII. 684. — Забрана извоза преживара из Русије у Аустро-Угарску (гл.) XVIII. 684. — Рђава берба грожђа (гл.) XVIII. 684 — Производња и потрошња пшенице у свету за 1887. (гл.) XVIII. 685. — Огледи о рамији у Мађарској (бел.) XVIII. 738. — Који су услови нужни па да воћке увек и редовно рађају (бел) XVIII. 739. — Чувајмо птице (бел.) XVIII. 740. — Црвљиво воће (бел.) XVIII. 740. — Чување семена (бел.) XVIII. 741. — Потапање старог и оног семена које тешко клија, у глицерин (бел.) XVIII. 741. — Да постану слатки кромпири за јело (бел.) XVIII. 741. — Паковање масла (бел.) XVIII. 742. — Употреба љуспе од окрњених ораја (бел.) XVIII. 742. — Просто а сигурно средство противу мишева XVIII. 742. — Конзерве од млека помоћу загрејавања и разлађивања (бел.) XVIII. 742. — Пољопривредно друштво крагујевачког округа (гл.) XVIII. 743. — Стање жетве у Србији (гл.) XVIII. 743. — Против вештачког меда (гл.) XVIII. 744. — Пореза на вино у флашама у Русији (гл.) XVIII. 744. — Колико има пољопривредних друштава и подружина у Аустро-Угарској (гл.) XVIII. 744. — Друштво мађарско за извоз вина из Мађарске за уједињене државе (гл.) XVIII. 745. — Још једна нова болест на виновој лози (гл.) XVIII. 745. — Награда противу пероноспоре (гл.) XVIII. 745. — Наша вина (гл.) XVIII. 745. — Потпомагање винарских друштава у Италији (гл.) XVIII. 746. — Ради унапређења винодеља у Босни и Ерцеговини (гл.) XVIII. 746. — Министар финансија и монопол соли (гл.) XVIII. 747. — Потпомагање земљоделаца у Мађарској (гл.) XVIII. 747. — Пелцовање прострела или антракса (бел.) XVIII. 820. — Да се маховина са дрвета уклони (бел.) XVIII. 822. — Сумпорисање пшенице (бел.) XVIII. 822. Да се смакне црна боја на прстима од ораха (бел.) XVIII. 822. — Опет о непосредом снабдевању профијанта за војску непосредно од народа (гл.) XVIII. 825. — Треба ли шверцери или земљоделци да снабдевају војску коњима (гл.) XVIII. 825. — Какав је доходак жетве у целом свету (гл.) XVIII. 825. — Винодеље у Бугарској (гл.) XVIII. 825. Извоз сувих шљива (гл.) XVIII. 826. — Дивљи кестен двапут у години цвета (гл.) XVIII. 826. — Напредовање коњарства у Босни (гл.) XVIII. 826. — Цена жита на страним пијацама (гл.) XVIII. 826. — И опет о јапанској свиленој буби (гл.) XVIII. 827. — Колико је заражено винограда у Португизу (гл.) XVIII. 827. — Шта кошта филоксера Италију (гл.) XVIII. 827. — Критично стање енглеских спахија (гл.) XVIII. 828. — Осигурање стоке (гл.) XVIII. 828. — Ослобођење винограда од порезе (гл.) XVIII. 828. — Увоз воћа у Енглеску (гл.) XVIII. 828. — Извештај о мерама за унапређење винодеља у Бугарској XIX. 298 и 330, — Како се могу очувати краставци свежи преко зиме (бел.) XIX. 386. — Покривање коња у штали (бел.) XIX. 386. — Од колике је важности чистота код свиња XIX. 386. — Конопљано семе као коњска рана (бел.) XIX. 386. Да се одреди количина меса на живој свињи (бел.) XIX. 441. — Користи од кречења воћака (бел.) XIX. 441. — Израњивање жиром (бел.) XIX. 441. — Да притке буду што трајашније (бел.) XIX. 657. — Зашто се креће воћке (бел.) XIX. 657. — Љуспе од кромпира као средство за чишћење стаклади и судова земљаних (бел.) XIX. 658. Средство против шапа код оваца (бел.) 658. — Лише код телади (бел.) XIX. 658. — Како се спремају ораси за трговину (бел.) XIX. 658. — Да кокоши и зими јаја носе (бел.) XIX 658.

Стојишић К. Драг. — О метиљу (бел.) XX. 35.

Стојковић Алекса. — Шуме чине да се клима мења и да земља боље рађа. II. 103. — Шуме и народно представништво XII. 65. и 81. — Како се шумско питање у нас развијало. XX. 365. — Шарање дрвета бојама (бел.) XXI. 7. — Да се целер јако разглавича (бел.) XXI. 13. Најбољи лак за премазивање (бел.) XXI. — 31. — Практично поступање с грађом XXI. 44. Како се зими чува шмрк (тулумба) на бунару да се не замрзне (бел.) XXI. 45. — Ложење пећи (фуруне) (бел.) XXI. 45.

Ступаревић Мих. учитељ. — Како би се најбоље развило рационално пчеларство у нас и како би најбрже дошли до потребне количине облагорођеног воћа XXIV. 421. — Леп пример — учитељ засновао кованлук (гл.) XXV. 119.

Тајсић Б. Ранко. — Како да поправимо старе винограде XX. 75. 82.

Таушановић Коста. — О издржавању коња V. 131. — О производњи шећерне репе VII. 37. 49. 59. и 61. — Шта ваља да радимо око дувана сада и у јулу? X. 141. — Пчеларство у Америци XII. 435. — Казне за фабрицирање и фалсифицирање вина XII. 435. — Читаоцима *Тежака* (промена уредника) XII. 436. — Једна лоза цело имање XII. 452. — Забрањен извоз рогате марве у Немачку XII. 452. — Филоксера у Угарској XII. 452. — Конференција о филоксери XII 452. — Каква нам је летина ове године XII. 453. — Филоксера у Француској XII. 482. — Колико биљака људи употребљују XII. 482. — Сунцокрет XII. 482. — Како упливише храна на млеко код крава XII. 483. — Професор *Фрајшаг* у Србији XII. 499. — Немачка винарска колонија у Србији XII. 499. — Однос између прашине, магле и облака XII. 513. — Ново испитивање млека XII. 514. — Против филоксере у Мађарској XII. 517. — Међународна конференција о филоксери у Берну XII. 532. — Говеђа куга у Аустрији XII. 532. — Забрањен увоз свињске масти и меса из Америке XII. 547. — Пољопривредна изложба у Бордоу XII. 547. — Средство против говеђе куге XII. 595. — Утицај филоксере на потрошњу пива у Француској XII. 596. — Конференција винодељаца из целе Америке XII. 610. — Воће, ботаничка студија XII. 628. 645. и 661. — Кресање дрвећа XII. 633. — Гајење луцерке за производњу семена XII. 644. — Тешкоћа код домаће стоке, трајање полног нагона, способности за приплод XII. 644. — Сточарство у Швајцарској XII. 674. — Против вилине косе XII. 675. — Говеђа куга XII. 675. — О берби у Француској XV. 675. — Трговински уговор с Аустријом XII. 675. — Аустријска култура у Босни XII. 675. — Забрањен увоз вина у Влашку XII. 675. — Како се очува фришко грожђе преко зиме XII. 691. — Средство против вашију код телади XII. 691. — Шта треба радити у месецу фебруару XIII. 42. — Сејање XIII. 44. —

Тодоровић Д. Благоје — Хранећи материјали за говеда — XI. 207. и 416. — Кад си твој воћњак подигао засадио, да ли си учинио све, што се од тебе захтева? XIII. 193. — Како да спасемо наше њиве од слачице и кукоља XIII. 293. — Неколико речи о јесењем орању за пролетње усеве XIII. 453. — Зашто наше овце с дана на дан слабије и ситније бивају и шта да радимо да нам крупније буду XIII. 529. — Неколико

речи у прилог очувавању наших шума XIV. 596. — Неколико речи у прилог обрађивања земље XVI. 299. — Жишци као риљаши који кваре зрно варива XVI. 539. — Хромост ђурића (бел.) XVI. 570. — Материје из којих је биљка састављена XVII. 328. 401. — Зашто је крупније семе боље за сејање XVIII. 29. — О вештачком избору семена XVIII. 76. — О полегању стрмнина XVIII. 264. 339. 422. — О подизању шума на природан начин XVIII. 465. 529. 593. — Да ли зрелина семена утиче на живот и развитак биљке XIX. 525. — Утицај развијања лишћа на доходак кромпира XIX. 609. — Каквог је утицаја различна дубина или запремина земље на развијање биљака XIX. 610. — Збориште ливадара (подл.) XX. 58., 66., 74., 82., 94., 102., 126, 142., 150., 166., 182., 222.. 230. — Више шкоди кипа сувој но сировој храни XX. 177. — Непријатељ винове лозе. Винови смотавац (Tortrix uvana) XX. 240. — Је ли боље јара жита сејати раније или доцније XXI. 3. — На који начин вилина косица сише сокове из других биљака (подл.) XXI. 10. 18. и 26. — Како се вилина коса развија и шта чини природа за опстанак ове биљке (подл.) XXI. 34. — Замените шуму оним чим можете XXI. 40. — На који се начин сузбија вилина косица (подл.) XXI. 51. и 58. — Како се тамани вилина коса (подл.) XXI. 67. и 74. — Да ли је боље садити целе кромпире или их сећи XXI. 107. — Шта смета те се не напредује (бел.) XXI. 106. — Шта нас кошта кујна (подл.) XXI. 130. и 138. — Како се може сачувати вино од штетног утицаја ваздуха (бел,) XXI. 193. — Како се може оценити доброта шумског семена и како ваља збирати и чувати семе различитих врста XXI. 239. и 246. — На шта треба пазити при сејању шума XXI. 270. — Пред бербу XXI. 285. — На шта треба пазити при обрађивању земље за сејање шума XXI. 288. — На који се начин може неугодна шира поправити, па да од ње добијемо ваљано вино XXI. 301., 311., 321., 328., 336., и 344. — У које се доба сеје шума и колико семена иде на ектар XXI. 303. — На колико се начина може шума посејати и кад који начин треба употребити XXII. 68. — Говор епископа жичког у Жичи (под.) XXII. 92. — Говор приликом оснивања жичке пољоприв. подружине (подл.) XXII. 100 и 108. — Старост биљака и њихова смрт XXII. 147. — У којој густини ваља сејати шуму и како се врши само сејање XXII. 196., 214., 278., 293. и 304. Значај физичких особина земље за пораст биљака XXII. 198., 208., 216. и 226. — Винарска писма (подл.) XXII. 252., 276., 300., 316., и 324. — У којим приликама треба претпоставити сађење шума сејању XXII. 256. — О превирању шире и кљука XXII. 292. и 305. — Два пут већу жетву имаћеш, ако за сејање узмеш накрупнија и најједрија зрна XXII. 300. Комисија за поделу и ограничавање шума (гл.) — XXII. 310. — Проветравање шире XXII. 315. — Колика треба да је топлота кад шира превире XXII. 317. — Чланови комисије (гл.) XXII. 322. — Врањ за превирање XXII 320. — Судови за превирање кљука XXII. 321. — Рапуља (Bromus inermis) XXII. 325. — Кадилаков начин калемљења лозе, кад је ова посађена XXII. 334. — О чувању зимског воћа, поглавито јабука и крушака XXII. 336. — Претакање вина XXII. 346. — На колико се начина шума сади XXII. 348. — Трапљење зелени XXII. 356. — Које су саднице добре за сађење шума и како да их произведемо XXII. 368., 390. и 781 — Може ли се сумпорисање буради чиме заменити XXII. 377. — Двоплуг за винограде XXII. 385. — У које је доба године најбоље шуму садити XXII. 399. — У ком се растојању шума сади XXII. 407. — Кандилка (попина капица Aepnilegia) XXII. 308. — Пчеланик (трмчаник, уљаник, кованлук) XXII. 411. — Користи од справе за истресање меда XXII. 434. — Српска вина XXII. 447. — Накнадно превирање (довирање, предовирање) XXII. 451. — Машина за шишање стоке XXIII. 35. — На шта треба пазити при ископавању шумских пресадница из земље XXIII. 50 — Размножавање винове лозе XXIII. 83., 93., и 100. — Како треба поткресати гране и жиле шумских садница XXIII. 86. — Орезивање винове лозе XXIII. 117. и 125 — Шта треба да радиио са шумским садницама ако их не би могли одмах да усадимо и како ваља да их спремимо, ако би их имали где да преносимо XXIII. 120. — Бистрење вина XXIII. 133. — Филтровање (процеђивање) вина XXIII. 149 — Учицај светлости на шумско дрвеће (бел.) XXIII. 160 — Крвава ваш (бел.) XXIII. 160. — Земља као узрок болести и смрти чокота (бел.) XXIII. 160 — Мухар или коштањ (бел.) XXIII. 161. — Трошкови око подизања шума сађењем (бел.) XXIII. 161. — Комисија за поделу и ограничавање шума (гл.) XXIII. 161 — Како праве кашкаваљ на Копаонику XXIII. 168. — Како се може познати је ли вино помешано с јабуковачом XXIII. 169 — Образовање дебла и круне воћака XXIII. 173., 183. и 198. — Трговина дрвима у Бугарској и Источној Румелији XXIII. 177. — Погоде и клима и њихов утицај на развијање дрвећа и осталих биљака (подл.) XXIII. 194. и 214 — О подизању воћа из семена XXIII. 205. — Парање воћака XXIII. 228. — Сазревање и чување вина XXIII. 249. и 257 — Излет ђака Ратарске школе на Копаоник XXIII. 250., 258., 270., 278., 290., 302., 314. и 330 — О гајењу угарњаче (турнипса) XXIII. 273. — Јабуковача XXIII. 282. и 293 — Којим овсем и како ваља коње хранити XXIII. 283. — Пред бербу воћа XXIII. 295. и 320. — Руковаљка — паламарка — (бел.) XXIII. 311. — Пероноспора XXIII. 322. — О поступању с биковима XXIII. 346. — Како треба мусти краву па да у вимену остане млека колико је потребно телету XXIII. 358. — Противу колике (трбобоље) (бел.) XXIII. 372. — Да кокошке боље носе (бел.) XXIII. 372. — Горостасан јасен (бел.) XXIII. 372. — Најстарији коњ XXIII. 372. — На колико се начини шума сади XXIII. 388. — Како се шума сади гранама XXIII. 397. — Винодеље и трговина вином у Босни и Херцеговини XXIII. 413. — Размножавање шума положницама XXIII. 481. — Најважнија правила из поуке о гајењу крава музара XXIII. 482. — Ради чега се лоза калеми и шта при том ваља имати на уму XXIV. 45. — Напредни и назадни економ (подл.) XXIV. 47. — О избору и спремању семена за сејање XXIV. 49. — Зашто је у Аустрији после 10. година мањи број машина за предиво лана (бел.) XXIV. 56. — Подмирује ли Аустрија домаћу потребу производњог лана (бел.) XXIV. 56. — У којој се мери производи лан у Јеврупи (гл.) XXIV. 56. — На шта треба пазити при избору подлоге и калемлозе и које је најзгодније доба за каламљење лозе XXIV. 78. 84. — Са главног годишњег збора подружине жичке (гл.) XXIV. 128. — Калемљење ластарима зелено или летње каламљење лозе XXIV. 199. — Услови од којих зависи примање каламљење лозе XXIV. 247. — Одлуке жичке пољопривредне подружине (гл.) XXIV. 251. — Подмлађујте воће XXIV. 263. — О прављењу коњака XXIV. 269. 281. — Ђубрите воћке XXIV. 314. — Калемљење лозе у процеп XXIV. 79. — Како се калеми лоза спајањем XXV. 87. — На којим положајима треба воћке садити XXV. 89. — Каква треба да је земља за гајење воћа и на којој земљи поједино воће најбоље напредује XXV. 109. — Које користи има пољопривредник од коња кад их сам гаји и на шта при том треба да пази XXV. 309.

Тодоровићка П. Зорка. — Начини по којима се јаја могу дуго сачувати да се не покваре XII. 401. —

Тодоровић Милош. — Хранећи материјали за говеда VI. 207. и 416. — Нешто у корист боље производње свиња у нас XIII. 231. — Старо семе (бел.) XIII. 368. — Уништавање филоксерне заразе у смедеревским виноградима XIII. 664. — О гајењу свилене гусенице — бубе XIV. 230., 291. — Употреба сурутке (бел.) XV. 106. — Исушивање баруштина (гл.) XV. 111. — Упуство при куповини коња XV. 217. — Синђелика или крковина (Алацувер) (бел.) XV. 230. — Семе свилених гусеница (гл.) XV. 243. — Семе свилених гусеница (гл.) XV. 243. — Семе дудово (гл.) XV. 243. — Разне стрмнине и разне сорте кромпира (гл.) XV. 305. — Средства за поправку млека које не даје масла (бел.) XV. 573. —

Тодоровић Т. Паја. — Хранидба младе стоке X. 82. и 92. — Нова наука о току бучкања XI. 50. и 66. — Орите дубље XI. 281. и 286. — Како ваља хранити радну стоку XI. 319. и 328. — Кредит и рационална земљорадња XI. 446. и 461. XII. 4., 27. и 36. — Знање је моћ XI. 448. и 456. — О шапу XI. 459. — Најновије књиге за земљораднике наше XII. 14. — На колико женских јединака можемо пустити једну мушку јединку у парењу XII. 16. — Распоред радова XII. 22., 68., 84., 129., 193., 264. и 325. — Поука за прављење масла XII. 24. — Крунач XII. 42. — О зградама земљорадничким XII. 72., 90., 98., 119. и 148. — Корисније је хранити стоку јармом (прекрупом) него ли читавим зрневљем XII. 94. — Противу сњети (гара) XII. 125. — Сагоревајте кукурузне бадрљке XII. 157. — Средство противу месечне слепоће XII. 157. — Противу утамањивања корисних животиња у земљорадњи XII. 192. — Закон о школама за пољску привреду XII. 198. — Прва изложба дебеле стоке у Бечу XII. 247. — Скупштина аустријских сељака XII. 248., 261. — Оплемењивање (калемљење) лозе XII. 258. — Клорни креч као средство против гусеница XII. 260. — Противу филоксере XII. 290. — Трговина између Аустро-Угарске и Србије у 1879. години XII. 292. — Противу лисних вашију XII. 322. — Восак воћарски XII. 322. — Какво је ђубре добро за поврће XII. 335. — Додавање танина при бистрењу вина XII. 336. — Друштво имућнијих пољопривредника за непосредну продају својих производа XII. 337. — За чишћење прљотина XII. 339. — Двадесет правила у воћарству XII. 353. и 364. — Забрана увоза биљака и винове лозе у Русији XII. 354. — Припрема за жетву и кад који усев ваља жњети XII. 357. — За унапређење пољске привреде у Босни и Херцеговини XII. 371. — Програм Немачке пољопривредне (аграрне) партије XII. 371. — Из којих узрока може чокот да не рађа XII. 386. — Нов штеточина нашим виноградима XII. 386. — Имфовање (калемљење) бедренице (антракса) XII. 403. — Др. *Фрајшаг* о нашој стоци XII. 501. — Највеће крушково дрво у Чешкој XII. 547. — Воћарство у Ческој XII. 547. — За фабрикацију свињских производа у Београду XII. 580. — Шта треба да радимо у априлу XIII. 73. — Млеко XIII. 102. — Напомена пчеларима (бел.) XIII. 128. — Колико иде семена од детелине на један дан орања (75 ара, 1600 □ метара) бел.) XIII. 128. — Ратарница у Даљу (гл.) XIII. 133. — Швајцарски буџет за пољску привреду (гл.) XIII. 133. — Међународна (светска) изложба вина у Бордоу (гл.) XIII. 133. Прва јужноугарска подрумарска дружина у Вршцу (гл.) XIII. 134. — Трећи вински сајам у Загребу (гл.) XIII. 134. — Промене у комисији за филоксеру (гл.) XIII. 134. Марвени пазарни дан у Београду (гл.) XIII. 158. и 221. Смедеревска пијаца (гл.) XIII. 158. — Вашари (гл.) XIII. 221., 269., 326. и 383. — Шта треба да радимо у мају XIII. 161. — Десет правила шумарства (бел.) XIII. 203. — Пролетња жита кад их град потуче (бел.) XIII. 204. — *Цвет* на кичми и млечност крава (бел.) XIII. 204. — Инкарнатска детелина (бел.) XIII. 205. — Важност и дејство лишћа винове лозе (бел.) XIII. 205. — Болест затвор код ждребади (бел.) XIII. 206. — Прелаз из храњења сувом храном у храњење зеленом храном (бел.) XIII. 207. — Закон о установљењу сточарских завода (гл.) XIII. 208. — Непогода града и о потреби осигурања (обезбеђења) против града XIII. 238. — Запаљење вимена (бел.) XIII. 254. — Да се подрум од мемле очисти — дезинфикује (бел.) XIII. 254. — Говеђа куга у Босни (гл.) XIII. 256. и 369. — Сатирање винограда од филоксере у Француској (гл.) XIII. 256. — Задруга за штедњу и међусобно помагање у Хрватској (гл.) XIII. 256. — Изасланици Србије за изложбу у Бордоу (гл.) XIII. 256. — Комисија за филоксеру (гл.) XIII. 256. — Нова аустро-угарска увозна тарифа (гл.) XIII. 268. — Одобрења вашара (гл.) XIII. 269 и 326. — Шта треба да радимо у јулу XIII. 273. — Кад се пресађују четинари (бел.) XIII. 311. — Да ли се може плесниво вино поправити (бел.) XIII. 311. — Биљке на које пчеле лете (бел.) XIII. 312. — Аграрни зајам (гл.) XIII. 313. — Бубице на краставцима (бел.) XIII. 313. — Пољопривредна радионица справа у Краљеву XIII 314. Пољопривредни закон за новоослобођене пределе (гл.) XIII. 314. — Филоксера у виноградима смедеревским (гл.) XIII. 314. и 368. — Партија за потпомагање пољске привреде у буџету министарства финансија (гл.) XIII. 315. — Пољопривредне школе (гл.) XIII. 315. — Забрана увоза зеленог рашћа у Румунију (гл.) XIII. 315. — Шта се све којегде (а можда и код нас) мора пити (гл.) XIII. 315. — Исељавање из Далмације (гл.) XIII. 315. — Говеђа куга у Румунији и Босни (гл.) XIII. 316. — Доњоаустријски сељачки савез (гл.) XIII. 316. — Војници као пољски радници у Француској (гл.) XIII. 316. — Потврђени уговори и конвенције (гл.) XIII. 325. — Допуштен увоз стоке из Бугарске и Турске (гл.) XIII. 326. Измена тарифе за шиљање вина у Швајцарску и Француску (гл.) XIII. 326. — Шта треба да радимо у августу XIII. 328. — Да овце не чупкају вуну (бел.) 365. — Средство да крмаче не прождиру прасце (бел.) XIII. 366. — Приправљање есенције за сирење млека из јакомог (фришког) сиришта (бел.) XIII. 366. — Против гронице (бел.) XIII. 366. — Водњикави кромпири како се поправљају (бел.) XIII. 367. — Шта треба да радимо у септембру XIII. 385. — Пред бербу XIII. 419. — Кашаљ код младе стоке (бел.) XIII. 423. — Да кров од шиндре буде сигуран од паљевине (бел.) XIII. 424. — После бербе XIII. 487. — Ладна вода као лек (бел.) XIII. 489. — Сунцокрет (бел.) XIII. 490. — Трули кромпири (бел.) XIII. 491. — Познавање година код коња (бел.) 491. — Излетање филоксере (бел.) XIII. 491. — Храњење музара (бел.) XIII. 493. — Примерна пушница за шљиве (гл.) XIII. 494. — Узимање питомаца за ратарску школу у Краљеву (гл.) XIII. 494. — Ради предохране од филоксере (гл.) XIII. 494. — *Екокомска задруга* у Црној Гори (гл.) 494. — Да нам мразеви зимски мање нашкоде (бел.) XIII. 544. — Колико требају пчеле меда преко зиме (бел.) XIII. 545. — Одликовање српског вина на светској изложби у Бордоу (гл.) XIII. 546. — Државна пушница за шљиве у Аранђеловцу (гл.) XIII. 546. — Пероноспора витикола (гл.) XIII. 547. — Метиљ на виновој лози (пит. и одг.) XIII. 563. и 671. — Ђубрење (бел.) XIV. 53. — О каламљењу (навртању) (бел.) XIV. 54. — Кад зечеви воћке нагризају (бел.) XIV. 55. — Опробано средство против купусних гусе-

ница (бел.). XIV. 55. — Министарство народне привреде (установљено) (гл.) XIV. 55. — Збирка семена у министарству финансија (гл.) XIV. 56. — Пољопривреда у основним школама (гл.) XIV. 56. — Опадање материјалног стања у Немачкој (гл.) 57. — Баштованско-пчеларско-свиларска задруга у Новом Саду (гл.) XIV. 57. — Слободан извоз рогате стоке (гл.) XIV. 57. — Општински кошеви (гл.) XIV. 57. — Калемљење прострела у Француској (гл.) XIV. 58. — Против сатирања шума (гл.) XIV. 58. — Календар за српске пољопривреднике (гл.) 58. — Избор нове управе Српског Пољопривредног Друштва (гл.) 58. — Смолоток код воћака (бел.) XIV. 109. — Против гари јечмене и овсене (бел.) XIV. 109. — Пазите кад купујете семе детелинско (бел.) 109. — Грашкар (бел.) 109. — Закон о мерама против филоксере (гл.) XIV. 111. — Дуван *јеница* (гл.) XIV. 112. — Семе од јапанске расе свилобуба (гл.) 112. — Аграрни зајам (гл.) XIV. 112. — Шљиварско удружење (гл.) XIV. 113. — Црногорски сир (гл.) 113. Слободан извоз рогате стоке (гл.) XIV. 113. — Трећа изложба дебеле стоке у Бечу (гл.) XIV. 114. — Међународна изложба стоке у Хамбургу (гл.) XIV. 114. — Похитајмо са чишћењем воћака од гусеница (гл.) XIV. 178. — Мере противу филоксерне заразе (гл.) XIV. 179. — Програм пољопривредне наставе у основним школама (гл.) 179. — Хрватска влада и пољопривреда (гл.) 180. — Ручни млин за млевење кафе (гл.) 180. — Личне вести (гл.) XIV. 191. — Фабрика пољопривредних справа у Краљеву (пит. и одг.) XIV. 203. — Против кртица (бел.) 249. — Против уједа пчелиног (бел.) 249. — Димљење у виноградима (гл.) 254. — Министарство за народну привреду (гл.) 255. — Ручни млин за млевење жита (гл.) XIV. 256. — Програм пољопривредне наставе у основним школама (гл.) 256. — Личне новости (гл.) XIV. 266. — Како да се неродни или стари воћњаци поправе (бел.) XIV. 308. — Вегнерово гајење пиће (бел.) XIV. 309. — Нов начин, да се ниске и чардаклијске (шпалирне) воћке сачувају од позних мразева (бел.) XIV. 309. — Против инсеката (бел.) XIV. 312. Храњивост воћака (бел.) XIV. 312. — Јефтин предсказач времена (бел.) XIV. 312. — Против филоксере (гл.) XIV. 316. — Десинфиковање америчке лозе (гл.) XIV. 317. — Заражена места филоксером у Аустро-Угарској (гл.) XIV. 317. — Сађење воћака покрај друмова у Швајцарској (гл.) XIV. 317. — Винодеље у Бугарској (гл.) 322. — Стање летине у Србији око половине маја (гл.) XIV. 322 — Усеви после града и шта ваља радити кад усеве град потуче (бел.) XIV. 389. — Бистрење вина (бел.) XIV. 390. — Клорни креч као средство против гусеница (бел.) IV. 391. — Сузење лозе (бел.) XIV.) 391. — Расађивање поврћа по сувом времену (бел.) XIV. 391. — Мирисаве георгине (бел.) XIV. 392. — Биљке као средство против инсеката, штеточина животиња и др. (бел.) XIV. 392. Бастардне (мелеси) лозе (бел.) XIV. 393. — За облагорођавање домаћег соја оваца (бел.) XIV. 395. — Две нове сушнице за шљиве (гл.) XIV. 395. — Испитивање винограда (гл.) XIV. 395. Реформе у нашем шумарству (гл.) XIV. 396. — Уједињавање (арондирање) земљишта (гл.) XIV. 396. — Против филоксере (гл.) XIV. 396. — Фабриковање биљног уља (зејтина) (гл.) XIV. 397. — Слободан увоз и извоз стоке у Босну и Херцеговину (гл.) XIV. 397. — Забрањена продаја шкодљивог масла (гл.) XIV. 397. — Пољопривредне банке и ратарске школе у Русији (гл.) XIV. 398. — Кокошија болест запаљење (пит. и одг.) XIV. 420. — Ђубрење воћака пепелом (бел.) XIV. 473. — Уништавање гусеничних гнезда (бел.) XIV. 474. — Топло млеко као лек (бел.) XIV. 474. — Еукалиптус глобулус (бел.) XIV. 474. — Како се односи зрно према слами (бел.) XIV. 474. — Да се зрење воћа убрза (бел.) XIV. 474. — Увоз оваца у Париз (гл.) XIV. 483. — За уништавање мравињака (бел.) XIV. 540. — Утицај сунчање светлости на дозревање вина и шпиритуса (бел.) XIV. 540. — Да се назимад брже угоје (бел.) XIV. 540. — Против шкодљивих инсеката на дрвећу (бел.) XIV. 541. — Лишће од јагода као чај (бел.) XIV. 541. — Краљев дар (гл.) XIV. 542. — Вашар за приплодну стоку говеда и свиња у Буда Пешти (гл.) XIV. 544. — Установа за привредни напредак у Мађарској (гл.) XIV. 544. — Јустуса Либига споменик (гл.) XIV. 544. — Изглед о летини у Русији (гл.) XIV. 545. — Пољопривредни ордени за заслуге у Француској (гл.) XIV. 545. — Пољопривредна настава у Француској (гл.) XIV. 545. — Узимање питомаца за нижу пољопривредну школу у Краљеву (гл.) XIV. 548. — Пољопривреда у основној школи XIV. 567. — Кафени остаци као храна за пилеж (бел.) XIV. 612. — Да се месо сачува да се на врућини не поквари (бел.) XIV. 612. — Средство против кутњих инсеката (бел.) XIV. 613. — Конзервирање шљива за зиму (бел.) XIV. 616. — Забрањен увоз свиња (гл.) XIV. 618. — Такса за сточне пасоше (гл.) XIV. 618. — Изгледи о овогодишњој берби (гл.) XIV. 620. — Царински поступак при увозу вина у Француској (гл.) XIV. 621. — Жетва у Аустро-Угарској (гл.) XIV. 621. — Филоксера у Белој Цркви (гл.) XIV. 622. — Пољопривредни календар за 1884. годину — готов (гл.) XIV. 629. — Пољопривреда у економији народа XIV. 631. — Каламљене ораха (бел.) XIV. 667. — Рак на воћкама (бел.) XIV. 668. — Глисте, носиоци заразе (бел.) XIV. 669. — Крваво мокрење (бел.) XIV. 670. — Средство противу псећег беснила (бел.) XIV. 670. — Да кокошке носе јаја и преко зиме (бел.) XIV. 670. — За уништење микроскопских животиња (бел.) XIV. 671. — Да ли птице доиста пчеле хватају (бел.) XIV. 671. — Да коље не иструне (бел.) XIV. 671. — Колико је потребно времена да се месо и млеко у желудцу свари (бел.) XIV. 671. — Практична справа за брање воћа (бел.) XIV. 671. — Пиридин против филоксере (бел.) XIV. 672. — Средство да се кртице одгоне а да се не убивају (бел.) XIV. 672. — Приуготовљавање коштица од шљива за сејање (бел.) XIV. 672. — Народна банка (гл.) XIV. 673. — Предавања у нижој пољопривредној школи у Краљеву (гл.) XIV. 675. — Професор Фрајтаг у Црној Гори (гл.) XIV.676. — Сакови плугови у Румунији (гл.) XIV. 676. — Значајна народна светковина у Ческој (гл.) XIV. 676. — Гласови о филоксери у Смирни (гл.) XIV. 677. — Међународни конгрес за заштиту животиња у Бечу (гл.) XIV. 677. — Личне новости (гл.) XIV. 678. — Храњење говеда исецканом храном (бел.) XIV. 734. — Калемљење маторих шљива (бел.) XIV. 738. — Један практичан поступак да се маторе воћке пресађују (бел.) XIV. 739. — Да се мрави одбију (бел.) XIV. 739. — Средство против гљивице на ружи (бел.) XIV. 739. — Резултати опита против филоксере (бел.) XIV. 740. — Бактерије (бел.) XIV. 740. — Дивље кестење као смеса хране за стоку (бел.) XIV. 742. О избору бика за спаривање (бел.) XIV. 742. — Каква лоза ваља за резније (бел.) XIV. 744. — Ђубрење кречом (бел.) XIV. 745. — Да се лампе не пуше (бел.) XIV. 746. — Заступништво српске производње у Њујорку (Америци) (бел.) XIV. 754. — Крајишке шуме (бив. војничке границе) (гл.) XIV. 754. — Питомци у резбарској (дрводељској) школи (гл.) XIV. 754. — Изложба дувана у Б. Пешти (гл.) XIV. 755. — Пчеларење (гл.) XIV. 755. — Винодељска удружења у Угарској (гл.) XIV. 755. — За распростирање пољопривредних справа

у Италији (гл.) XIV. 756. — Говеђа куга у Румунији (гл.) XIV. 756. — Извештај краљ. срп. генералног консула о овогодишњој летини у Мађарској (гл.) XIV. 759. — Крвава ваш у Немачкој (гл.) XIV. 762. — Стока према становништву у појединим државама (гл.) XIV. 763. — Књижевност и извешћа (гл.) XIV. 763. — Скрњивање перјаница (класа) на кукурузу (бел.) XIV. 804. Употреба средства за бистрење вина (бел.) XIV. 804. — Промене у брашну (бел.) XIV. 806. — Сирће од воћа (бел.) XIV. 806. — О куповању кошница (бел.) XIV. 806. — Учење пољопривреде у нашој основној школи (гл.) XIV. 922. — Фонд за потпомагање пољопривреде у Хрватској и Славонији (гл.) XIV. 823. — За преуређење пољопривредне наставе у Ческој (гл.) XIV. 823. — Буџет мађарског министарства народне привреде (гз.) XIV. 824. — Фабрикација шећера у Русији (гл.) XIV. 824. — Личне новости (гл.) XIV. 825. — На нову годину XV. 1. — Најситнији непријатељи пољопривредникови (бел.) XV. 32. — Воћке које могу мраз да подносе (бел.) XV. 42. — Против нагризања воћака (бел.) XV. 43. — Црвљиви ораси (бел.) XV. 44. — Средство против камена у бешици и слабости у бубрезима (бел.) XV. 44. — Да се меду одузме његов својствени мирис (бел.) XV. 44. — О уништавању филоксере (бел.) XV. 45. Српска пчеларска задруга (гл.) XV. 48. — Изложба дебеле стоке у Бечу (гл.) XV. 49. — Ниже пољопр. школе у Славонији (гл.) XV. 49. — Изложба ручних радова српкиња у Н. Саду (гл.) XV. 49. — Проф. Фрајтаг о црногорској стоци (гл.) XV. 49. — Путујући учитељи у Хрватској и Славонији (гл.) XV. 50. — Уређење школских башта (вртова) у Хрватској (гл.) XV. 50. — Економно стање у Босни (гл.) XV. 51. — Закон о пољопривредним задругама у Немачкој (гл.) XV. 52. — Пољопривредне новине (гл.) XV. 54. — На ливади у пролеће XV. 151. — Опет пољска привреда у основној школи XVI. 369. — У смедеревским виноградима (подл.) XVI. 643. — Храњење говеда у Инглеској XVII. 13. — Воћке не треба дубоко садити XVII. 16. — Избор подесних воћака за башту XVII. 17. — Из једног пешачког пољопривредног путовања од Прага до Комина у Ческој XVII. 17. и 76. — Со за пилеж (бел.) XVII. 23. — Старом маслу повратити укус (бел.) XVII. 24. — Семе од глога (бел.) XVII. 24 — Правила за куповање кромпира за јесен (бел.) XVII. 25. — Клупа за сортирање воћа (бел.) XVII. 25. — Како утиче храна на доброту меса свињског (бел.) XVII. 25. — Кад свиње изгубе прохтев за јело (бел.) XVII. 26. — Још један начин да зелено воће вештачки сазри (бел.) XVII. 26. — Креч за брескве и остало коштичаво воће (бел.) XVII. 26. — Заштита птица у Немачкој (бел.) XVII. 26. — По чему се разликују старе гуске и патке од млађих (бел.) XVII. 27. — Да се позна вино кад је бојено (бел.) XVII. 27. — Скупи коњи (бел.) XVII. 27. — Да се воћке и друго дрвеће приме и без жила (бел.) XVII. 28. — Гушобоља (дифтеритис) код пилежи (бел.) XVII. 28. — Да краве не пресуше (бел.) XVII. 28. — Не бацајте кости (бел.) XVII. 29. — Жир за пилеж (бел.) XVII. 29. — Да се откинути цвет одржи свеж (бел.) XVII. 29. — Прогрушано млеко (бел.) XVII. 29. — Цибра као ђубре (бел.) XVII. 30. — Наредба конзулату у Будим Пешти да подноси извештај обрта на пештанској пијаци (гл.) XVII. 30. — Увоз сенских преса (гл.) XVII. 31. — Наредба о попуњавању општинских кошева (гл.) XVII. 31. — Двадесетпетогодишњица земљоделско-шумарског вишег завода у Крижевцу (гл.) XVII. 31. — Отварање школа за плетење котарица у Земуну и Митровици (гл.) XVII. 32. — Повећавање броја шумара у Босни (гл.) XVII. 32. — Избор посланика скупштинских у Инглеској (гл.) XVII. 32. — Кестен (коштан) (подл.) XVII. 33. — Штете које имамо од паше XVII. 58. — Незрео мед (бел.) XVII. 101. — Оморика (бел.) XVII. 101. — Величина и старост воћака (бел.) XVII. 102. — Употреба црног лука за лек (бел.) XVII. 103. — При куповању воћкица (бел.) XVII. 104. — Клупа за сортирање воћа (бел.) XVII. 104. — Надражење нагона код јуница (бел.) XVII. 104. — Боб за храњење стоке (бел.) XVII. 105. — Одрањивање ждребади кад кобила нема довољно млека (бел.) XVII. 105. — Залеђени прозори (бел.) XVII. 105. — Мрави на воћкама (бел.) XVII. 106. — За цвећаре (бел.) XVII. 106. — Слепило код оваца (бел.) XVII. 106. — Распоред државних пастува за овогодишњу сезону (гл.) XVII. 108. — Извештај са пештанске пијаце (гл.) XVII. 109. — Против држања коза (гл.) XVII. 110. — Да семе брже изникне (бел.) XVII. 169. — Производња масла у маломе (бел.) XVII. 169. — Употреба рода од дивљега кестена (бел.) XVII. 169. — Да вране не кваре посејани кукуруз (бел.) XVII. 169. — Шумарство и уређење шумарске службе у Ерцеговини (гл.) XVII. 230. — Животиње и празноверице (подл.) XVII. 361. — Пољопривредна настава у неколико страних држава XIX. 33. и 64. — Пољопривредна настава у нашој основној школи (гл.) XIX. 139. — У прилог питању о манастирским добрима XIX. 352. — Скоро отпало лишће (бел.) XIX. 409. — Пољопривредна настава у основној школи у Хрватској и Славонији (гл.) XIX. 492. и 529. — Главни збор хрватско-славонског друштва (гл.) XIX. 527. и 551. — Унапређење сточарства у Мађарској (бел.) XIX. 527. — О дубини покривања семена (бел.) XIX. 581. — Нов устав (гл.) XX. 7. — Све бољи изгледи XX. 41. — Подижимо школске баште уз основне школе XX. 125. и 135. — Како ће се коњи сачувати од мува (бел.) XX. 242. — Знаци добре музаре краве (бел.) XX. 242. — О уређењу школске баште XX. 263., 273. и 281. — Из северо-западних крајева Чешке и Горње Аустрије (подл.) XX. 270., 280., 287., 297. и 310. — О потреби и уређењу пољопривредног кредита код нас XX. 277., 287. и 294. — Са београдске учитељске школе (гл.) XX. 291. — Против мрава (бел.) XX. 300. — Заштита пчела од зоље и стршљена (бел.) XX. 301. — Шта је сељаку најпотребније (гл.) XX. 316. — Размишљање пред питањем о унапређењу говедарства код нас XX. 331., 345. и 352. — Производња вина у Далмацији (бел.) XX. 354. — Школе за домаћице (гл.) XX. 374. — Учитељи за плетарство за дрворез (гл.) XXI. 32. — Воћарство у Француској (бел.) XXI. 45. — Велики сточни трг у Румунији (гл.) XXI. 46. — Опет о школској башти учитељске школе XXI. 100. — На шта може дрво од воћака да се употреби XXI. 125. — Прописи за мужу (бел.) XXI. 125. — Правила за гајење коња (бел.) XXI. 134. — Рајфајзенове позајмичне задруге (гл.) 175. — Један поглед на привредни значај светковине стогодишњице Господара Јеврема у Шапцу XXI. 183., 191., 204., 217, 225., 233., 247. и 250. — Да се јабуке брзо ољуште (бел.) XXI. — Чудно јаје (бел.) 184. — Да ли пољопривредни одсек на Великој Школи или самостална пољопривредна академија XXI. 185. и 197. — Има ли плугова за прашење и огртање кукуруза (пит. и одг.) XXI. XXI. 210. — Сејалица на сачму и на редове (пит и одг.) XXI. 210. — Плугови за орање за два вола (пит. и одг.) XXI. 210. — Машина жетелица и косилица (пит. и одг.) XXI. 210. — Да ли Српско Пољопривредно Друштво даје на отплату справе и машине (пит. и одг.) XXI. 210. — Далматинска вина (гл.) XXI. 227. — У навртање (подл.) XXI. 230. и 238. — Поводом забране извоза наших свиња у Аустро-Угарску XXI. 237. — Како треба коров требити (бел.)

XI. 243. — Угарите XXI. 245. — Липсавање пилића (бел.) XXI. 251. — Почасна медаља за пољопривредне раднике у Француској (гл.) XXI. 316. — На шта се има пазити при прављењу и чувању црног вина XXI. 333. — Живик (жива ограда) од багрема (бел.) XXI. 356. — Ратарска школа у Краљеву (гл.) XXI. 395. — Извештај министру народне привреде (подл.) XX.II 50., 58., 66., 74. — Утицај нашега свештенства на унапређење пољске привреде XXII. 69. — Пољопривредни скуп у Врдилима XXII. 228. — Екскурзија питомаца ратарске школе (гл.) XXII. 232. — Нова стока за рататску школу XXII. 232. — Трећи скуп пољопривредне подружине жичке (гл.) XXII. 310. — Штета од града на имању Ратарске школе у Краљеву (гл.) XXIII. 246. — Четврти скуп жичке пољопривредне подружине (гл.) XXIII. 264. — Са пољопривредно-витешке забаве подружиие жичке код манастира Жиче. (гл.) XXIII. 275. — Говор потпредседника жичке подружине на пољопривредно-витешкој забави XXIII. 287. — Извештај са скупа и изложбе стоке жичке подружине у Самаилима XXIII. 487. — Ратарство мора са сточарством и сточарство мора са ратарством XXIII. 488. — Прослава десетогодишњице Ратарске школе и први годишњи збор исте школе у Краљеву (подл) XXIV. 2. — Из трговинског уговора Србије са Аустро-Угарском (гл.) XXIV. 22. — Стока босанско ерцеговачка (гл.) XXIV. 43. — Неколико свршених питомаца Ратарске школе могу добити место на угледним добрима у Славонији (гл.) XXIV. 43. — Напомене при набавци пинцгавских и сименталских приплодних грла XXIV. 62. — — Припрема семена XXIV. 69. — Колико се и како обрађују земље у Енглеској XXIV. 103. — Свршени питомци Ратарске школе могу ступити на имање код Вуковара (гл.) XXIV. 103. — Кад је најбоље време за тељење (бел.) XXIV. 157. — Како храни сурутка (бел.) XXIV. 158. — Узроци што је слатко масло меко (гл.) XXIV. 158. — Из ризнице искуства (бел.) XXIV. 158. — Проф. Меркер о чувању жита у житници (бел.) XXIV 183. — Како треба коње хранити (бел.) XXIV. 183. — Противу роваца у топлим лејама (бел.) XXIV. 174. — У прилог оцењивања коња XXIV. 179. — Суве шљиве из Славоније и Босне (гл.) XXIV. 184. — Пољоделска школа у Гружу у Далмацији (гл.) XXIV. 185. — Објава управе фондова о издавању новаца (гл.) XXIV. 196. — Набавка пастува из мађарских завода (гл.) XXIV. 211. — Талијанско вино (бел.) XXIV. 212. — Виша пољопривредна школа у Бечу (гл.) XXIV. 212. — Други збор свршених ђака Ратарске школе (гл.) XXIV. 212. — Извоз сена из наше земље XXIV. 215. — Рано телесно развијање говеди XXIV. 239. — Које се биљке могу на угару сејати (бел.) XXIV. 271. — Шумарска настава у окупираним земљама XXIV. 315. — Размештај чиновника пољопривредне струке (гл.) XXIV. 337. — Комисија за претрес пројеката законских пољопривредне струке (гл.) XXIV. 336. — Модерна станара у Топчидеру (гл.) XXIV. 337. — Комисија за претрес и оцену законских пројеката пољопривредне струке (гл.) XXIV. 345. — Изасланици министра народне привреде за набавку ждребади и пастува за државну ергелу (гл.) XXIV. 346. — Пољска привреда у основним и учитељским школама (гл.) XXIV. 383. — Пројекат закона о сточним манама (гл.) XXIV. 383. — Једна исправка на чланак *Једна важна напомена одгајивачима говеди* XXV. 162. — Противу бувача XXV. 214. — Међународна смотра приплодне стоке говеда и свиња у Бечу (гл.) XXV. 218. — Утицај индустрије на промену климатских односа (гл.) XXV. 240. — Поучна пољопривредна предавања у Далмацији (гл.) XXV. 240. Друштво за унапређење привредних односа у Далмацији (гл.) XXV. 241. — Два вола за 200 дуката (гл.) XXV. 254. — Докле се пастув може употребити (бел.) XXV. 283. — Сирће од водњике (бел.) XXV. 283. — Сириште као средство за испитивање доброте млека (бел.) XXV. 284. — Лековитост купина (бел.) XXV. 284. — Енглески двор и пољска привреда (гл.) XXV. 284. — Земља за обрађивање и главнији пољски усеви у Великој Британији (гл.) XXV. 299. — Стање стоке у Русији (гл.) XXV. 300. — Колико је где у свету родило жита ове године (гл.) XXV. 316

Тодоровић Д. Перо. — Употреба ваљка и дрљаче да би задржали земљи влагу XIII. 126. — Једна реч у прилог чланка: *Како да подигнемо и побољшамо наша говеда* XIV. 4. — Шишање коња (бел.) XV. 355. — Има ли код наше рогате марве заразног запаљења плућа XIX. 633. — И опет о заразном запаљењу плућа XX. 258. — Нафталин као средство против овчег и говеђег метиља и пантљичаре XXIII. 169. — Кокошија куга или колера (пит. и одг.) XXIII. 9.

Томић Мих. — Потив муха (бел.) XIX. 409.

Трајковић и Живковић. — Још једном о ужарској индустрији XX. 337.

Тројановић Милорад. — Црна пламењача XIII. 637. — Уништавање филоксерне заразе у смедеревским виноградима XIII. 664. — Конференција за одбрану против филоксере (гл.) XIV. 56. — Нижа пољопривредна школа у Букову (гл.) XIV. 56. — Потпомагање народне радиности (гл.) XIV. 57. — Поклоњена пушница (гл.) XIV. 57. — Наше тканине (гл.) XIV. 57. — Покушај за нову пијацу нашим шљивама (гл.) XIV. 57. — Ислахана (добра кућа) (гл.) XIV. 113. — Још једна нова пушница за сушење шљива (гл.) XIV. 113. — Парна стругара (гл.) XIV. 159. — Опет у корист трговине са сувим шљивама (гл.) XIV. 180. — Шумске расаднице (гл.) XIV. 255. — Калемљење лозе за украс (Ampelopsis hederacea) XX. 315. — Извештај о винарском конгресу и изложби у Крајови XXI. 422. — Слава виноделско-воћарске школе XXIII. 338. и 358.

Угричић Захарија. — Земљорадници морају бити добре рачунџије XXI. 34.

Урошевић Михаило. — О подизању шљива из кошница XV. 29.

Филиповић Таса. — Арапски коњ XXII. 184. и 242.

Хофман Феликс. — Жива против филоксере (бел.) XV. 761.

Христић Димитрије. — Мудре изреке XIX. 144. и 172. — О пропадању калема XXI. 105. — Лек противу срдобоље код телади XXI. 114. — Нешто о гајењу конопље XXI. 115. — Како ваља поступати при засађивању винограда америчком лозом XXI. 416. — Употреба цедила за брзо сазревање вина XXII. 263.

Целба Антоније. — Калемгранчице за калемљење XXV. 81. — Значај воћарства и на који се начин може увећати производња воћа код нас XXV. 327.

Црногорац Коста. — Челарство I. 147., 167., 179., 191. и 202. — Фебруар за пољопривреднике XI. 69. — Маз за махине и кола XI. 79. — Биљке и животиње у природи фебруара месеца XI. 80. — Март за пољопривреднике XI. 88. 96. и 109. — Биљке и животиње у природи марта месеца XI. 119. — Шеница XI. 123., 132., 159., 170., 178., 188., 233., 242., 245., 253., 261., 268. и 277. — Воћарски мелем XI. 167. — Април за пољопривреднике XI. 153., 169., 176., 185., 229. и 237. — Енглеско сточарство. Свинче XIII. 28., 401., 456., 536. и 592. — XIV. 23., 93., 148., 222., 287., 347., 433., 510., 581., 643., 708. и 784. — XV. 12. и 80. — Пољска привреда у држави XV. 609. — Октобар за пољопривреднике XV. 622. — Новембар за пољопривреднике XV. 683. — Децембар за пољопривреднике XV. 753. — Јануар

за пољопривреднике XVI. 19. — Фебруар за пољопривреднике XVI. 73. — Март за пољопривреднике XVI. 115. — Април за пољопривреднике XVI. 176. — Мај за пољопривреднике XVI. 257. — Јуни за пољопривреднике XVI. 326. — Јули за пољопривреднике XVI. 400. — Август за пољопривреднике XVI. 494. — Септембар за пољопривреднике XVI. 551. — Октобар за пољопривреднике XVI. 622. — Новембар за пољопривреднике XVI. 698. — Децембар за пољопривреднике XVI. 764. — Јануар за пољопривреднике XVII. 36. — Фебруар за пољопривреднике XVII. 81. — Март за пољопривреднике XVII. 151. — Дуван (nicotiona) Култура и фабрикација XVIII. 657., 689. и 776. — Дуван XIX. 14., 46., 81., 99., 120., 155., 178. и 207. — Фабрикација или прерађивање дувана XIX. 348., 379. и 403. — Извештај Српском Пољопривредном Друштву XX. 179.

Червенко Јован. — Неговање јагода XII. 445. — Жива ограда XIII. 485. — Платан (бел.) XV. 105. — Какве треба да буду саднице од воћака XX. 74. — Сламне асуре (бел.) XXI. 93. — Како се призводе печурке (Champignon) XXI. 100.

Чидић Емилијан. — Подизање шљива из коштица у Француској (бел.) XIV. 392.

Чолић М. Мих. — Једна напомена против шпиритуље (бел.) XXIV. 81. — Како ћемо стари пасуљ и маторо говеђе месо добро укувати (бел.) XXV. 283.

Шмит А. Dr. — Лудило или вртоглавица IV. 135. — Псећа бесноћа IV. 161.

Шокорац А. Живко. — Дуван I. 22., 33., 54., 67. и 76. — Студије из млекарства VII. 5., 50., 65., и 69. — Нешто о семену у опште VII 63. — Студије из виноградарства. VII. 82., 85., 95. и 105. — Воћарство на селу VII. 111. — Кад је измена семена корисна? VII. 120. — Гајење сочива увелико VII. 128. — И опет о семену VII. 133. и 146. — О гајењу коња VII. 134. — Још једна реч о гајењу ћурака VII. 147. — Подижимо ратарске школе VII. 149. — Распарчаност земаља VII. 157. — Гајење оваца за производњу вуне VII. 161. 169., 175., 181. и 189. — Нов ручни крунач VII. 168. — Нова мала преса (за грожђе) VII. 177. — Нов начин награда VII. 179. — О закидању лишћа на лозама. VII 180. — Берба (грожђа) VII. 191. — Једна реч винодељцима нашим после бербе VIII. 6. — О гајењу говеда с обзиром на наше прилике VIII. 11 и 22. — Како да изранимо стоку преко зиме VIII. 16. — Сушење ливада и њива VIII. 34. Разне врсте земљишта и њихово обрађивање VIII. 40. и 45. — Мељ VIII. 43. — Како се граде слатка вина VIII. 43. — Како се приплодом својине у оваца поправити могу? VIII. 49. — Дрљање пшенице у пролеће VIII. 51. — Кратко упутство за гајење лана VIII. 51. — Рад у фебруару VIII. 52. — Пепео као ђубре за ливаде VIII. 52. — Подижимо сеоска друштва за набавку потребних ствари VIII. 62. На шта се ваља обзирати при подизању стаја за домаћу стоку. VIII. 66. и 71. Кад треба овце да се јагње? VIII. 71. — Започнимо машином косидбу и жетву. VIII. 84. — Поправљајмо ливаде VIII. 93. — Шта вреди рана резидба VIII. 100. — Подмлађивање винограда VIII. 104. — Салата VIII. 107. — Једна пољопривредна подружина на селу VIII. 111. и 119. — Шта је у другим земљама за дренирење учињено и какви су успеси постигнути? VIII. 113. — Катанац VIII. 132. — На шта ваља да пазимо при избору плугова за наше прилике IX. 112. и 119. X. 49. 77. — Која је врста вршећих машина за наше прилике најзгоднија X. 118 — О справама за чишћење ране и о могућности да се исте и код нас израђују X. 155. и 161. Справе за припуготовљавање кукуруза за употребу (круначи и прекрупачи). X. 175. — Који је алат најзгоднији за чишћење воћака (пит. одг.) X. 176. — Чему је сад време? XI. 12. — О пролетњим усевима XI. 20., 28. и 43. — Филоксера вастатрикс XI. 290. Да пречистимо и утврдимо правац за унапређење наше пољске привреде XII. 2., 17. и 33. — Филоксера вастатрикс XII. 53., 75. и 88. — Време је да се наручују справе за идућу годину XII. 58. и 111. Српски заводи за пољопривредну индустрију XII. 78. — Дрљача XII. 208. — Како да се изврши што је закључено за напредак пољске привреде наше XII. 365, 376., 392. и 405. — Млекарске станице XII. 373. — О увођењу савршенијих земљоделских справа и о могућности да се исте справе и код нас израђују (извештај ванредном збору Друштва за пољску привреду) XII 373. — Одбору Друштва за пољску привреду XII. 664. — Пазите на винограде XIII. 117. — Ширење филоксере и забрана увоза сумњивих предмета (гл.) XIII. 135. Плодоред XIII. 163. Наша пољска привреда и држава XIII. 513. и 574. — Општинске књижнице XIV. 776. — Чиме да се замену задруге сродничке XV. 203. — Сређивање хране XV. 326. — Сушнице израђене у Србији XV. 362. — Извештај с мађарске земаљске изложбе у Будим Пешти XVI. 424. — Организација и рад Одбора за париску изложбу (бл.) XIX. 194. — Упоредно орање и надметање плуговима XIX. 229. — Мед за децу (бел.) XIX. 277. — †Гаја Матић, његов живот и рад XIX. 285. — Уливађивање и нега нове ливаде XIX. 321. Путни учитељ XIX. 371. —

Шолуповић Јеврем. — Губа код свиња (бел.) XIV. 307. —

II ДОПИСНИЦИ

Алексић М. Јован. — Црна Бара XIV. 324., XV. 438.
Алимпић Ш. Ђока. — Барич XVIII. 243., XIX. 228.
Анђелић М. Павле. — Бечањ XXIII. 77., XXIII. 447., XXIV. 105., XXV. 74., XXV. 117., XXV., 285.
Атанацковић Т. Андреја. — Бељина XX. 99.
Бабић М. Алексије. — Коморан XX. 307.
Бабић Милоје. — Орашац XV. 113., XV. 313. IX. 440., XV. 773., XVI. 92., XVI. 136., XVI. 139., XVI. 446., XVII. 237., XVII. 707., XIX. 224., XX. 63., XX. 138., XX., 163., XX. 217., XXI. 110., XXI. 166., XXI. 276., XXII. 194., Загорица XXII. 438., XXIII. 179., XXIII. 266., XXIII. 446., XXIV. 224.
Бабовић А. Михаило. — Посаво Тамнава XIX. 171. Коцељево XX. 98., XX. 169., XX. 275.
Бобић Стева. — Рогљево XVIII. 123.
Богавац Т. Максим. — Краљево XXII. 354., Грдица XXIII. 210., Испод Златибора XXIII. 267., Краљево XXIII. 312., XXIII. 326., Дрина XXIII. 359. — Грдица XXIV. 56., XXIV. 104., Адрани XXIV. 205. —
Богдановић С. Вучко. — Мироч VIII. 82., Брза Паланка VIII. 108., Мироч VIII. 126., Брза Паланка X. 83., X. 143. —
Богосављевић Адам. — Копривница II. 55., и II. 109.
Болманац С. — Ниш XIII. 374.
Васиљевић С. Радојко. — Азања XIX. 363., XIX. 396., XIX. 644., XX. 252.
Великић Д. Коста. — Свилајнац XVII. 561.
Вемић М. С. — Кнић XX. 186., XX. 203., XX. 235., XX. 260., XX. 307., XX. 322., XX. 339., XX. 362., XX. 427., XXI. 64., XXI. 110., XXI. 166., XXI. 308. XXI. 411., XXII. 152., XXIII. 209.
Весић Иван свештеник. — Крушевац IX. 106. и 115., Пепељевци XIII. 260., XV. 314., XV. 372., XV. 709., XVI. 86., XVI. 366., XVI. 593.
Виторовић Веља. — Крушевац XVIII. 456., XVIII. 518., XIX. 304., XX. 77., XX. 99., XX. 131., XXII. 22. XXIV. 430.*
Вулчевић В. Риста. — Кладово XXI. 388., XXII, 15., Кључ XXII. 394., Кладово XXIII. 7., XXIII. 78., XXIII. 396., XXV. 286.
Вучетић Љубомир. — XXIV. 119.
Вучковић Ж. Милоје. — Пожаревац XIX. 226.
Вучовић Светозар. — Доњи Пек XIX. 341., XIX. 368., XIX. 394., XIX. 503., XIX. 555., XX. 8. Средњево XX. 132., XX. 164., XX. 186., XX. 226., XX. 235., XX. 268.
Гавриловић Љ. Светозар. — Лесковац X. 135. и 141. С пута (крајински округ) XIII. 378.
Гојковић Стеван. — Црна Река XVIII. 837. Валакоње XIX. 197., XIX. 395., XIX. 471., XX. 37., XX. 97., XX. 121., XX. 170., XX. 211., XX. 224., XX. 243., XX. 323. Јасиково XXIII. 143., XXIII. 211.
Голубовић Јован. — Дуб XIX. 303., XIX. 445., XX. 98., XX. 194., XX. 225., XX. 322., XXI. 244. Ужице XXII 136., XXII. 123., XXIII. 179., XXIII. 193; XXIII. 225. XXIII. 359., XXIV. 274., XXIV. 383., XXV. 94.
Грбић М. Саватије. — Врћеновица XXIV. 224.
Грујић Јеремија. — Г. Рачник XXII. 174. —
Дамјановић Пера. — Смедерево XVIII. 119. —
Дикић Јоца. — Топола XIX. 390. —
Димитријевић М. Стева. — Липовац XIX. 55., XIX. 616., XX. 355. Ниш XXI. 195 —
Ђорђевић Б. Алекса. — Власотинци XIV. 69. Лесковац XIV. 832., XV. 777. XVI. 448. Сурдулица XXI. 22.
Ђорђевић Милисав. — Крагујевац XX. 121., XX. 186., XX. 267., Варварин XX. 307., XXI. 126., XXIII. 312, XXIII. 419, XXIV. 213.
Ђорђевић Светозар. — Сићево XXI. 425. XXIV. 105.,
Ђурић Др. — Лапово XX. 210.
Живановић М. Радосав. — Црљенац XX. 69. Рогљево XXII. 287.
Жујовић Р. С. — Уб XXII. 394.
Захарић З. — Кремна XVII. 112.
Златић. Вел. — Честин XX. 267.
Златић Т. Живојин. — Грабовац XXI. 167. Краљево XXI. 339., XXIII. 235. Гушевац (ср. сврљишки XXIII. 358.
Игњатијевић Ј. Пера. — Златово XXII. 273., XXII. 340.
Илић Д. Јован. — Богатић XVI. 732.. XVII. 568.
Илић И. М. — Поцерина XX. 22., XX. 47., XX. 70., XX. 106., XX. 121., XX. 122., XX. 260.
Јевремовић Л. — Пожаревац XXIV. 223.
Јевтић М. Михаило. — Јагодина XX. 362.
Јевтић Сретен. — Близнак XV. 580.
Јекић М. Іован. — Пирот X. 98. и 107. Са Јастрепца XII. 560., XIII. 259., 322. и 375., XIII. 507. Испод Буковика XIV. 405. Под Столом XV. 372. Расина (прикупљање података) XV. 578., 635., 697. и 770. Подвршка XVII. 434. Пирот XIX. 308. XIX. 451., XX. 235.
Јеремић М. Светозар. — Прањани XIX. 339., XIX. 392., XX. 8., XX. 78., XX. 170., XX. 203., XX. 427.
Јовановић Доброслав. — Мириловац XIX. 222., XIX. 393., XIX. 494., XX. 37., XX. 195., XX. 243., XXII. 193., XXIII. 223.
Јовановић К. Драгољуб. — Г. Тимок XI. 353. и 363. Испод Пљачкавице XIII. 429. Власина XIII. 554. Подриње XIX. 494. и 538. Јасеница XIX. 413. Мачве и Поцерје XIX. 585.
Јовановић Д. Јован. — Милошиште XVI. 215., XVI. 525

Јовановић Кузман. — Степојевац XVIII. 315., XVIII. 458., XIX. 142., XIX. 219. и 248., XIX. 252., XIX 342., XIX. 393.

Јовановић Р. Љубомир. — Лапово XV. 519., XV. 706. XVI. 730.

Јовановић М. Милан. — Тешица XIX. 307., XIX. 363., XIX. 422., XIX. 468., XIX. 504., XIX. 542., XIX. 556., XIX. 644., XX. 132., XX. 154., XX. 170., XX. 195., XX. 252., XX. 260., XX. 339., XXI. 94., XXI., 142.

Јовановић Милутин. — Ваљево XIV. 191.

Јовановић Т. Михаило — Доња Буковица XX. 54., XX. 179., XX. 284.

Јовановић А. Никола — Дуб XXII. 79., XXII. 249., XXII. 425., XXIII. 39., XXIII. 108., XXIII 171., XXIII. 224., XXIII. 430., Г. Милановац XXIV. 175., Рогачица XXV. 255., Осаница XXV. 379.

Јовановић Нинко. — Посавина (београдски) XVI. 594., Брус XIX. 304., XIX. 450.

Јовановић А. Сава. — Барич XIX. 362.. XX. 307.

Јовић М. Лазар. — Николичево XXII. 218.. XXII. 353., XXII. 374., XXII. 456., XXIII. 56. XXIII. 144., XXIII. 190.

Јојкић Јанко. — Жагубица XIX. 304., XIX. 497., XIX. 589., XX. 22., XX. 154., XX. 171., XX. 179., XX. 235., XX. 267.

Јосимовић А. Петар — Испод Мироча XVI. 40., XVI. 214., XVII. 561., Д. Милановац XIX. 111. XIX. 360., XIX. 615. XX. 362.

Казимировић Ст. Ник. — Подвршка XX. 54., XX. 107., XX. 178.

Катић Здрав. Павле. — Породин XXII. 312.

Ковачевић В. Љубомир. — Крупањ XXIII. 39., XXIII. 87., XXIII. 347., XXIV. 75., М. Зворник XXIV. 82., Г. Милановац XXV. 300.

Којић Љубомир. — Крупањ XIII. 320., 434., 556. и 658., XIV. 493., Монтпелије (у Француској) XXIII. 355. и 366., Ажен (у Француској) XXIII. 407.

Којић В. Срстен — Закута XIII. 500., Печењевац XIII. 506., Закута XV. 515., XV. 707., Гружа (прикупљ. података) XVI. 38. и 135.

Којић Ст. — Штитар XX. 63., XX. 91.

Костић М. Радоје — Жупа XIV. 622., XV. 518., Стубла XVI. 215., Жупа XIX. 337., XIX. 389., XIX. 420.

Крстић О. Жив. — Љубовија XXIII. 171., XXIII. 131., XXIII. 223., XXIII. 286., XXIV. 81.X

Кремић Н. Илија. — Свилајнац XIV. 408., Добричево XIV. 412., и 564.

Крчевинац Средоје. — Ариље XIX. 304.

Кукањац Андрија. — Са извора Млаве XIX. 172.

Кучпарић Савко. — Кладово XII. 622., Предејан XV. 648., XVI 445., Власина XVII. 564., Сурдулица XIX. 335., XIX. 391. Каменица XX. 195., XX. 218., XXI. 13., XXI. 235.

Лазаревић Гаврило. — Страгари XXIV. 212.

Лазаревић Л. — Ваљево XIX. 334.

Лазаревић М. Милован. — Жупањац XXI. 151. Са Љига XXIII. 209., XXIII. 246.. XXIII. 327.

Лапчевић Н. Драгутин. — Пожега XVII. 48., XVII. 364., XVII. 779., XVIII. 118.. XVIII. 182., XIX 223., XIX. 252., XIX. 307., XIX. 367., XIX. 422., XIX. 472., XIX. 537. XX. 121., XX. 148., XX. 156., XX. 171., XX. 193., XX. 203., XX. 226., XX. 245., XX. 323., XXI. 94., XXI. 126., XXII. 153, С пута XXII. 249., Пожега XXII. 298., XXII. 438., XXIII. 79., XXIII. 144, XXIII. 179., XXIII. 223., XXIII. 246., XXIII. 285., XXIV. 15., XXIV. 205., XXV. 201. XXV. 368.

Лештерић. Ц. Б. — Врело XIX. 362.

Лукић М. Ј. — Суботица XX. 170.

Луковић Огњан. — Жупа XXIV. 275.

Маринчевић Ј. Аврам. — Бања Алексиначка V. 43.

Марјановић Милош. — Бољевац XVI. 41., XVI. 657.

Марковић Алекса. — Соко-Бања XXII. 288., XXII. 373., XXII. 394., XXIII. 8., XXIII. 327., XXIV. 236.

Марковић М. Крста. — Делиград XIX. 475. Бања Алексиначка XXII. 175.

Марковић П. Мил. — Обреновац XXI. 167., XXI. 236., XXII. 175.

Марковић М. Св. — Са Љига XIV. 556.

Матић П. Вића. — Лајковац XIX. 305. Ратковац и Д. Лајковац XIX. 363., Ратковац XX. 131., XXI. 209.

Матић Д. Мих. — Краљево XVI. 216,, Жабаре XVII. 634, Наталинце XVII. 511., XVIII. 180.

Мијатовић М. Илија. — Кучево XIX. 309., XIX. 365., XX. 224., XX. 323., XXI. 119.

Мијатовић М. Станоје. — Малајница XXIII. 327., Милутовац XXIV. 261., XXV. 202., XXV. 271., XXV. 407.

Милановић М. Драг. — Каменица XX. 224., XX. 259., XX. 242., XX. 284., XX. 307.

Миленовић Н. Милен. — Јелашница XXIII., 210.

Миленовић М. Урош, — Јелашница XXII. 273.

Милетић. М. П. — Десина XIX. 447.

Миливојевић Илија. — Страгари XII. 626., XII. 135., 257. и 437, Блазнава XIII. 317., 436. и 666, Околина моравска и ибарска XV. 439., Испод Копаоника XV. 585., XV. 587., Краљево XV. 75.

Миловановић С. Живота. — Раброво XVII. 174., XIX. 591., XXII. 233., XXIII. 456., XXV. 166.

Миловановић В. Радомир. — Радобуђа XXII. 424., XXIII. 107.

Милојевић Миладин. — Кијево XVII. 112.

Милошевић Петар. — Белушић XXI. 166.

Миљковић Димитрије. — Жабаре XIX. 334.

Миљковић М. Мирко. — Љубичево XIII. 373., XIV. 413., XVI., 524.

Митровић Јован. — Зајечар XV. 776.

Митровић Д. Коста. — Алексинац XX. 243.

Михајловић Р. Михаило. — Женева (Швајцарска) XXIV. 159., XXIV. 196., XXIV. 260., XXIV. 283. и 231., XXIV. 323., XXIV. 360., XXIV. 329., XXV. 111., XXV. 218. XXV. 331.

Михаиловић Јанко, свештеник. — Крсна XX. 390.

Мишић Јован. — Неготин XV. 584. и 585., XVII. 711.

Младеновић Н. Јован. — Испод Јастрепца XIV. 250., XIV. 407., Мали Шиљеговац XIX. 471., Јастребац XIX. 590.

Недељковић Данило. — Манастир Св. Роман XIX. 336., XIX. 367.

Николић Михаило. — Метриш XIX. 367., Брестовац XIX. 395., Метриш XIX. 501., XIX. 556., XIX. 615., Брестовац XX. 47., XX. 98., Метриш XIX. 306. XX. 138., Брестовац XX. 156., XX. 169., XX. 179., XX. 275.

Обрадовић Ј. Лаза. — Аранђеловац XIX. 417.

Обренић Јеврем. — Котража XXII. 311., Драгачево XXIII. 246., XXIV. 105., XXV. 141., XXV. 257.

Огњановић Е. Никола. — Жагубица XXII. 175., XXIII. 209., XXIV. 252.

Окановић Ђорђе. — Смедерево XIX. 308., XIX. 365., XIX. 421., XIX. 451., XIX. 500., XIX. 542., XIX. 557, XIX. 661., XX. 22.

Непознати. — Врачевић X. 31., Ресава X. 151., 179., 187., 195., 204., 212. и XI. 31., Мијаиловац (Крајина) XIV. 830., Смедерево XV. 437., Г. Лепеница XV. 510., Бордо XV. 580., XV. 643., XV. 703., Темнић XV. 704., Ивањица XV. 706., Бордо XV. 772., Ужице XV. 776., Пирот XVI. 286., Уб XVI. 368., Ивањица XVI. 368., С пута XVII. 436., XVII., 567., Лозовик XVIII. 177., Књажевац XVIII. 512., Поцерина XVIII. 584., Са извора Млаве XIX. 172., Грачаница XIX. 340., Кучево XIX. 397., Ратковић XIX. 501, Смедерево XIX. 617., Крушевац

XX. 54., Голубац XX. 179., XX. 218., Параћин XX. 243,, XX. 268., Бачина XX. 307., Параћин XX. 307., Испод Овчара XX. 317., Гружа XXI. 54., Гроцка XXI. 109., Неготин XXI. 143., Шабац XXI. 227., Топлица XXI 236., Параћин XXI. 244., Ниш XXI. 260., XXI. 268., Шабац XXI. 299., С пута XXII. 209., Жупа XXII. 272., Аранђеловац XXII. 287., Сиколе XXII. 311., Испод Словца XXII. 361., Пожега XXIII. 396., С пута XXIV, 401.* (после стране 440), Црљенци XXIV. 129., Медвеђа XXIV. 89., Ћуприја XXV. 226.

Павловић Ц. Милан. — Велико Село XXII. 79., XXIII. 96. 190.

Пајевић Милан. — Ивањица XV. 371., 502., XVI. 43.

Павловић Цветко. земљорадник. Велико Село XVIII. 61., XIX. 339., 465., XX. 235., 322.

Павловић В. Мих. — Брзан XXIV. 81.

Полеташевић Урош. — Горња Врањска XX. 138. — Поцерина XX. 252., XXI. 119., XXII. 175. — Горња Врањска XXII. 288., 312. — Поцерина XXII. 340., 373. — Са Добраве XXIII. 223. — Са Орида XXIII. 78., 107., XXIV. 89. Орид XXIV. 213. — Са Добраве XXV. 126.

Параћанин В. Андра — Пољна XIX. 335., 337., XX. 259., XXI. 126., 135., 236., XXII. 210., XXIII. 209., 211., XXV. 256., 301.

Петровић Добросав. — Бољевац XIX. 337. 467., 469., 542., 557., XX. 37., 54., 107., 132., 156., 179., 225., 355., XXI. 195.

Петровић Здравко. — Краљево XX. 193., 218., 242., 268., 306., Ломница XXI. ?.

Петровић Марко, поп. — Бранковина XVI. 141., 360., 591.

Петровић Ј. Милан. — Вражогрнци XXI. 348., 380., XXII. 63., 233., 410., XXIII., 179, 255., 383., 447., XXIV. 167., 275., 361., XXV. 167., 257.

Петровић Милоје. — Баточина XX. 225.

Петровић Ж. Милосав — Рача (краг.) XIII. 316.

Петровић Р. Петар. учитељ. — Дреновац XX. 179. 203., XXII. 289.

Пешић Милан. — Са Космаја X. 71.

Пешић Ранко. — Милатовац XIII. 259, 663., XIV. 323., 560. — Јунковци XVI. 44. 445., XVII. 569., XV. 313., 518., 643., 649., 710., 772., XVIII. 459., 843., XIX. 251. 391., 473., 503. — Клока XIX. 588., XX. 91., 121., 155. — Крагујевац XX. 193. — Рача XX. 217. — Са Дрине XXII. 437. — Лозница XXIII. 144. — Краљево Село XXIV. 361. — Горњи Зунич XXIV. 361. — Алексинац XXV. 334., 350. — Лоћика XXV. 408.

Поповић Љ. Алекса. — Беч XIII. 137.

Поповић Велизар. — Рашка XIV. 624. — Бајина Башта XIX. 390., 422., 466., 473., XX. 194., 226. 268.

Поповић С. Вељко. — Кула XXI. 46., 94., 102. 143., 209. — XXII. 312.

Поповић Гаврило, архамандрит. — Манастир Враћевшница XXI. 167. — XXII. 174., 248., XXIII. 212., 448., XXIV. 174.

Поповић Ђ. Герасим. — Александровац XVIII. 59., 516. XXIV. 260., XXV., 256., 285.

Поповић Д. Д. — Љубеража XXII. 373., 425., XXIII. 212., 419.

Поповић С. Јован. — Црна Трава XXIII. 161., 190.

Поповић Ј. Л. — Субјел XIX. 464., XX. 122. 171. 306.

Поповић Милутин. — Голубац XIX, 542. 557., 615. XX. 121. 191.

Поповић М Светозар. — Лозовик XVIII. 454.

Поповић Сима, намесник. — Бољевац XVI. 446.

Поповић А. Срета-Годечевац. — С. Ћетиња XIX. 469. — Жупа XXII. 330.

Поповић Л. Сретен. — Београд XIII. 139. — Совљак XIII 171. — Тамнава XIII. 432. — Уб XIII. 502. — Тамнава ваљевска XIV. 490. 562. — Совљак XIV. 684.

Прокић П Драгутин. — Вишевац XXIII. 179.

Прокић А. Лазар. — Забојница XXII. 63.. 175. — Милушинац XXII. 311. — Забојница XXII. 353., XXIII. 78., 144. 211.

Протић Ив. М. — Подгорина XVIII. 122.

Радивојевић П. Јован. — Краљево XXI. 102., 127., 209., 260., 268., — Брзоход XXI. 425., XXII. 174., 288., 298., 353., 382.

Радовановић М Илија. — Мачва XIX. 227., — Узвеће XIX. 500., XX. 155., 236., XXI. 110., 194. — Мачва XXIII. 267.

Радовановић Милутин. — Лапово XXI. 110., 339., 426., XXII. 63., 173.

Радосављевић М. Павле. — Медвеђа XVIII. 751. — Ресава XIX. 113. — Медвеђа XIX. 225., 366., 450., 645., XX. 70., 107., 122., 148., 195., 211., 236. 259., 275., 324., 411. — Околина Ресаве XXI. 126. — Медвеђа XXI. 219., 768., 403., XXII. 97. — Медвеђа Ресавска XXII. 161. — Степош XXII. 201. — Ресава XXII. 248. — Медвеђа XXII. 313. — Левач XXII. 353. — Ћуприја XXII. 425. — Медвеђа XXIII. 430. — Левач XXIII. 372. — Медвеђа XXIII. 79., 209., 265., 325., 327., XXIV. 22. — Ћуприја XXIV. 130. — Добричево XXIV. 159., 212., 275., 291. 385. — Ћуприја XXV. 126.

Радосављевић М. Радивоје. — Мозгово XXII. 402, 457., — Заграђа XXIV. 159. 222. — Крагујевац XXV. 286.

Рајковић М. Митар. — Врњци XVI. 367. — Врњачка Бања XVII. 365. — Врњци XIX. 336. — Бања Јошаничка XIX. 361. — Врњци XIX. 466. 660., XX. 107., 211., 284.

Рајичић Ј. Гаврило. — Чумић XX. 250.

Ракић Ђ. Костић. — Са ушћа Пека XIX. 468.

Радовановић Ж. Ранко. — Рудовац XX. 64., 217. 259., 411., XXI. 119. 339., 411., XXII. 152. 312., XXIII. 55., 78., 265., XXIV. 429. — XXV. 286.

Ранчић Ђ. Михаило. — Гроцка XX. 436., XXI. 135., 167., 411. — XXIII. 372.

Репић Освалд. — Алексинац XXI. 142., 368, 426.

Ризнић Ст. Михаило — Кучево XII. 366. — Лапово XIII. 319., 435., 559., XIV. 410., 769., XV. 311. — Топлица XV. 513. — Горња Топлица XV. 650. — Кучево XV. 711., XVII. 238. — Срез голубачки XVII. 297. — Срез звишки XVII. 440. Кучево XVII. 705. — Хомоље XVII. 775. — Азања XVIII. 179., 317., 514. — Срез рамски XVIII. 747. — Неготин XIX. 196. 301. 448. — Ниш XX. 37. 122. 170. — Прћиловица XXI. 135. — XXII. 272. — Срез Параћински XXIV. 136. 174. — Доњи Милановац XXIV. 273. — Прћиловица XXIV. 330. 440., XXV. 83. 241. 270.

Ристић Мијаило. — Ниш XXI. 411., XXII 46.

Рувидић прота. — Шабац XV. 776.

Сазић Миљко. — Свештица XXII. 288. 437., XXIII. 55., 108., 161., 190., 285, 487., XXIV. 81., 136., 223.. 337., С пута XXIV. 431. — Свештица XXV. 93. 157. 368.

Самокресовић Ј. — Топлица XXII. 362.

Сарачевић Јоз. Никола. Љутовница XXIV. 76. 253., XXV. 157.

Симић Ил. Љуба. Конатица XV. 517. 705. 774., XVI.367. XVII. 365. XIX. 26. 394.

Симић Р. Павле. — Чумић XIX. 334.

Смиљанић Т. Љубомир. — Марковица XXV. 142.

Софронијевић Ј. Грујица. — Горње Добриње XXII. 410., XXIV. 76.

Спасић М. Душан. — Тоужетин XV. 373. 505.

Спасојевић Т. Н. — Ниш XX. 148.
Стевановић Н. А. — Ушће XX. 355. — XXI. 102. 244. — Студеница XXI 299. — Ушће XXI. 299. 368. — Врањевшница XXI. 380. — Студенице XXI. 396. 426. — Ушће XXII. 72., 174.. 233., 288., 311. — Рашка XXII. 374. — Студеница XXIII. 7. 95. — XXIV. 65. 145. 292. — XXV. 441
Стевановић Димитрје. — Орашје XXII. 267.
Стојадиновић Пера. — Д. Милановац XII. 529. 619.
Стојановић М. Љубо. — Књажевац XV. 441. 502 652. — XIX. 305. 366. 421.
Стојановић Никола. — Јасиково XV. 520. 645. — XVI. 281. 658.
Стојановић М. Петар. — Мокре XX. 99. 347. — XXIII. 267.
Стојановић И. Светислав. — Пирот XII. 512. 593, 641 138., 261., 321., 376. XIII. 501., — XV. 5., 581. XVIII. 522.
Ступаревић Михаило. — С пута XXV. 301.
Суботић М. Петар. — Рамаћа XXI 110. 135.
Тајсић Б. Ранко. — Драгачево XVII. 443., — XVIII 62. — XIX. 443. — XXII. 271. XXIII. 222. 326.
Тодоровић Д. Благоје. — Крагујевац XII. 577. 624. 261. 318., — XIV. 623.
Тодоровић Милош. — Смедерево XIII. 664. — С пута XIV. 559. — Горња и Доња Лепеница XIV. 688. — Жабари XIV. 833.
Тодоровић Михаило. — Баталага XX. 252. 284. 338. — XXI. 46.
Тодоровић Т. Паја. — Јагодина XIII. 559.
Тодорвић Д. Пера. — Из околине Јагодине VII. 122., VIII. 106.
Томић Михаило. — Страгари XIX. 306. 392. 472. XX. 427. — XXI. 101. 119. 195.
Тројановић Милорад. — Смедерево XIII. 664. — XVII. 438. 508. 561.
Убавкић М. — Ступчевић XVI. 93.
Урошеч Ј. Милан. — Брестовац XVI. 447. — XVIII. 520. — Гружа XIX. 558. — Брестовац XX. 131.
Урошевић Чедо. — Грабовац Ресава XXV. 368.
Филиповић Т. — Ћуприја XXII. 457.
Херцег Ст. Остоја. — Лешница XIX. 421. 468. — XX. 203. 259.
Цакић Н. Михаило. — Жагубица XVII. 566. — — Хомоље XIX. 396. — Добра XXI. 260. 348. — Рготина XXIII. 67.
Цакић М. Ст. — Алексиначка Бања XVII. 710.
Чолић Михаило. — Пожега XXIV. 236. — Добриње XXIV. 245. 252. 259. — Пожега XXIV. 276. — Ариље XXIV. 301. XXV. 350.
Шајковић С. Атанасије. Душник XXIV. 145.
Шљивић М. Атанасије — Стрижа XVIII. 242.

II

САДРЖАЈ „ТЕЖАКА“ ПО АЗБУЧНОМ РЕДУ

I

ЗЕМЉОРАДЊА

1. У опште

Август за пољопривреднике I 143., II 208., III 146., X 158., XIII 328., XIV 463., XV 489. и XVI. 494.
Аграрна зајма и старе порезе наплата у храни XVIII 580.
Аграрно законодавство и пољска полиција XV 129., 193., 257., 332., 457. и 521.
Агрономско геолошко картирање земаља у Немачкој (подл.) XXV 19., 44., 58., 66., 78. и 86.
Алата и справа израду, за смотру потпомогао новчано стални окружни одбор округа подринског XXIV 356.
Апарат Шлајхеров за плетење котарица XVIII 510.
Април за пољопривреднике XI 153., 169., 176., 185., 229., 239., XVI 270.
Април, какав је био у Београду и како је у околини београдској напредовала вегетација XVIII 437.
Арондирање имања (земљишта) (бел.) XIV 396., XV 108.
Артикала пољопривредних набавка из земље и са стране у српско-бугарском рату XVII 424. и 495.
Бактерије (бел.) XIV 740.
Барâ исушивање и регулисање река XXIV 195.
Белешке путне II 200.
Белешке из једног пешачког путовања од Прага до Комина у Чешкој XVII 19. и 76.
Белешке из Клостернајбурга (подл.) XX 320., 342. и 350.
Белешке из северозападних крајева Чешке и Горње Аустрије (подл.) XX 270., 280., 287., 297. и 310.
Белешке корисне за домаћицу (бел.) XXIII 253.
Белешке с пута кроз Шумадију (подл.) XXII 2., 10., 18. и 42.
Белешке с пута од Београда до Кашаве (подл.) XX. 246. и 254.
Белице и Левча, предео XVIII 770.
Београдска учитељска школа (гл.) XX 291.
Биљака старост и њихова смрт XXII 147.
Биље XIX 517 и 544.
Биље — одкуд нам је које дошло IV 138.
Биљка и дејство кише, росе и прскање лишћа водом (бел.) XIV. 609.
Биљке и животиње у природи фебруара XI 80., марта XI 119.
Биљке као средство против инсеката и штеточиних животиња (бел.) XIV. 392.
Биљни паразити како се тамане (бел.) XXIII 383.
Благодети тројичке изложбе (справа) у Шапцу XXIII 298.
Богатству и срећи — пут XX 234.
Борба око утрина, испуста и попаша XXII 169.
Братство XXI 341.
Бубе швабе, како се тамане V 111. VI 107. (бел.) XVII 621.
Буве, бухе, како се тамане (бел.) XXV 394.
Буџет пољопривредни у Србији (гл.) XXI 46.
Буџет пољопривредни угарског (мађарског) министарства народне привреде (гл.) XIV 824.
Веверица и кукавица у пољској привреди (бел.) XXII 339.
Видовдан и кућевна индустрија XX 197.
Влада хрватска и пољопривреда (гл.) XIV 180.
Вода VI 73.
Воде топле утицај на растиње биљака и на сазревање њиховог рода (бел.) XVI 191. (бел.) XX 410.
Војници као пољски радници у Француској (гл.) XIII 316.
Волови, да ли су за пољску привреду кориснији од коња I 146. и 188.
Врабац да ли је штетан или корисан (бел.) XXIII 245.
Врапца штедимо I 200.
Врапце и друге корисне птице заштићавајмо VI 76.
Вредност производа земљоградње приближна у Србији 1888. год. (гл.) XX 36.
Време згодно, сељак не може себи правити, али га може употребити IV 144.
Време и летина у Хрватској XIV 547.
Време је животно благо а за пољопривредника понајвеће XXIII 181.
Време непогодно (гл.) XXII 286.
Врућина летошња и месец XII 418.
Вујица — чича и његов ортак (подл.) XXI 2.
Газдинства мала, како се могу корисно уредити XVIII 194.
Газдовање египатских сељака IV 87.
Газдовање мјенимо II 26., III 173., 190. и 195., IV 2., 13., 31., 38., 48., 57., 62., 70. и 79.
Газдовања начин, какав има утицај на плодност земаља II 279.
Газдовање народно II 116., 138. и V 97.
Газдовање слободно V 140. и 153.
Геодезија, државно-економска чињеница XX 141.
Геолошко-аграрно картирање земаља у Немачкој (подл.) XXV 19., 44., 50., 58., 66., 78. и 86.
Глисте како се растерују (бел.) XVII. 545., (бел.) XX. 283.
Глисте носиоци заразе (бел.) XIV 669.
Говор Љубомира Војића о слави школе за Винодеље и Воћарство XXV 89, 101.

Говор Милорада Тројановића о потрици, приликом славе Винодељско-Воћарске Школе у Букову код Неготина XXIII. 338. и 350.
Година нова XV. 1.
Горњег Тимока и Нишаве — предео XVIII 33. и 95.
Господара Јеврема стогодишњице светковина у Шапцу — види стогодишњица.
Господара најбољег — има сељак IV 135.
Гнездо птичије шта вреди XII 308.
Град и завод за осигурање од града (гл.) XIV. 759.
Град оштетио имање ратарске школе у Краљеву (гл.) XXIII 246.
Града непогода и о потреби осигурања (обезбеђења) против града XIII 238.
Градом пострадале треба помогнути (гл.) XVI. 541.
Градом нанесене штете накнадити или бар донекле ублажити XIX 342. и XXII 179.
Грађа за уређење пољске полиције XXV. 311. и 329.
Грађански талијански законик о удружењима за наводњивање (гл.) XV 766.
Дарови природни у округу ужичком (подл.) XXIV 10.
Два предавања из управе добара (подл.) XVII 171. 232. и 290.
Двор енглески и пољска привреда (гл.) XXV. 284.
Децембар за пољопривреднике: II 14. II 238. III 6. XIV 733. XV 753. и XVI 764.
Диван пример удружења XXV 317.
Дим и слана (подл.) XXI 82.
Дим против мраза VI 54.
Доба ново, привредно, у Србији XX 65.
Добара — уједињавање XV 545.
Добра кућа — види Ислахана.
Добра манастирска XIX. 352.
Добра угледна и у царевини Турској (гл.) XX. 444.
Домаћи економ V 99, и 106.
Држава наша и пољска привреда XIII 513. и 574.
Држава наша, како потпомаже пољску привреду XVII 70.
Држава, шта може одмах без буџета да учини за потпомагање земаљске производње XVII 641.
Државних најпречих потреба, прво схватање XXIV 403. и 411.*
Друштва сеоска за набавку потребних ствари, подижимо XIII. 62.
Друштво имућнијих пољопривредника за непосредну продају својих производа XII 337.
Ђедо (подл.) XXIV. 62., 70., 77. и 84.
Ђурђев-дан (подл.) XXIII 134.
Економ домаћи V. 99. и 106.
Економ напредан и назадан (подл.) XXIV 47.
Економа путних извештај о изашиљању (прилог) XV-тој години.
Економни рат између Аустро-Угарске и Румуније (гл.) XVII 353.
Економно стање у Босни (гл.) XV 51.
Економно стање у Г. Тимоку XXIII 484., 493. и 509.
Економска и календарска година XXIII 1.
Економске ствари наше XXV 214., 225. и 235.
Економу која су знања потребна III. 154.
Електрична снага у пољској привреди (бел.) XXIV. 426.*
Електричне светлости утицај на биље XXII 97.
Енглески двор и пољска привреда XXV 284.
Енглеских спахија критично стање (гл) XVIII 828.
Екскурзија пољопривредна по Мађарској XVII (прилог.)
Енглески рецепт за добре сељаке III. 111.
Жаба је корисна (бел.) XX 77.
Жеље и жалбе I 92.
Жетва овогодишња у свету (гл.) XVII 703.
Жетва овогодишња у Србији X 181.
Жетва у Хрватској XVI 569.
Жетве овогодишње у Србији резултат (гл.) XIV 761.
Живих ограда корист у пољопривреди XIII 63. и 74.
Живот народа нашег у свези са шумама и подизању ових XX 173.
Животиње које треба чувати (подл.) XX 18., 26. и 42.
Животиње и биљке у природи фебруара XI 80. и марта XI 119.
Животиње и празноверице (подл.) XVII 361.
Животиње корисне земљорадњи, не треба таманити XII 192.
Жупе, Копаоника и једног дела Поморавља — предео XXIV 110., 142. и 152.
Забрана увоза зеленог рашћа у Румунију (гл.) XIII 315.
Забрањивање потеса XVI. 97.
Завод за осигурање од града (гл.) XIV. 759.
Задатак један нов српских пољопривредника XVII 466.
Задруга је корисна и хигијенски (подл.) XX 277. и 286.
Задруге, како стоје у нас (бел.) XV. 691.
Задруге позајмичне Рајфајзенове (гл.) XXI 175.
Задруге сродничке чиме да се замену XV 203.
Зајам пред жетву или узимање назелено XXI. 215.
Зајам, чинимо сами себи XXII 299.
Закључак, за напредак наше пољске привреде, како да се изврши XII 365., 376., 392. и 405.
Закон о среским и окружним економима, нацрт пројекта (гл.) XVIII 48. и 114.
Закон о чувању пољских имања (гл.) XVI 348.
Закон, по коме се и пољска привреда у Угарским основним школама предаје као редован предмет (гл.) IV 59.
Засеље село (подл.) XVI 519.
Збирка семена у министарству финансија (гл.) XIV 315.
Зеленог рашћа увоз у Румунију, забрањен (гл.) XIII 315.
Земаља за оцењивање, критика система XXIV 52., 64., 72., 79., 87., 99., 115., 143., 153., 171., 182., 195., 210.. 221., 233., 290., 299., 355., 379. и 392., XXV 96., (и као прилог).
Земаља зиратних ограђивање I 144.
Земаља распарчаност VII 157.
Земаља уједињавање (арондирање) (гл.) XIV 396., (бел.) XV 108. и XVII 198. и 242.
Земље под усевом и шумом колико има у Ческој II 23.
Земље читаве како могу да осиромаше, има примера XII 437.
Земљишта обрађеног у Србији — попис XX 181.
Земљиште зсејано и поугарено 1872. г. у Србији V 47.
Земљоделац како да се помогне XXII 363.
Земљоделац, како дели земљу по дохотку пожњевеног усева III 194.
Земљоделац прави ко је IV 102.
Земљоделаца у Мађарској потпомагање (гл.) VIII 747.
Земљоделско-шумарска изложба у Бечу (гл.) XXI 160.
Земљоделско-шумарска изложба у Загребу програм (гл.) XXI 276.
Земљоделство и новац III 145.
Земљоделство или сточарство XXIII 465., XXIII 489.
Земљоделство, како се још даје научити III 166.
Земљоделство руско и учињене му олакшице (бел.) XXV 438.
Земљеделцу, хемија је ли потребна и шта му вреди IV 189.
Земљоделци наши, како се могу помоћи XIX 147.
Земљоделцима послате поуке преко сеоских општина IV 149.
Земљоделчев рад, како је несигуран XII 142.
Земљорад I 4., 19. и 32.
Земљорадници, како могу да зараде милион динара XIX 595.

Земљорадници, како се унапређују XX 254.
Земљорадници морају бити добре рачунције XXI 34.
Земљорадничка криза у Француској и Америци (подл.) XX 366.
Земљорадничка настава у учитељским школама (гл.) XXII 22.
Земљорадња и шумарство XI 46.
Земљорадња, како може на боље да се окрене IX 105. и 114., X 26., 38.. 43., 57., 65., 81., 94., 101. и 109.
Земљорадња, како се поштује (бел.) XXII 22.
Земљорадња на светској изложби у Паризу XX 373., 408. и 416.
Земљорадња, сточарство, пчеларство и воћарство код старих народа (подл.) XXIV 348., 364., 372., 388., 396., 401. и 412.
Земљорадња у Јапану VI 104.
Земљорадња у Румунији XXII 77.
Иемљорадња у Француској (подл.) XXIII 490. и 498.
Земљорадња у Хрватској и Славонији XXI 68.
Земљорадње и сточарства мере за унапређење XIX 8., 38.
Земљорадње обезбеђивања XIX 399.
Земљорадње — производа, приближна вредност у Србији XX 36.
Земљорадњу, не подижимо на штету сточарства по брдним и планинским крајевима XV 278.
Зима слаби IV 163
Зиратних земаља ограђивање I 144.
Златиборске сувате, хоћемо ли употребити XX 437.
Змија и њен ујед IV 72.
Знања, која су економу потребна III 154.
Знање је моћ XI 456.
Значај метеорологије за пољопривреду XV 371.
Извештај економни о засејаном и поугареном земљишту 1872. године V 47.
Извештај краљ. српског генералног консула о летини у Мађарској (гл.) XIV 759., XVII 352.
Извештај министра народне привреде о економном стању земље и мерама за привредно унапређење земље (гл.) XX 69.
Извештај одбору друштва за пољску привреду XII 667.
Извештај о изашиљању путних економа XV (прилог).
Извештај о непогодама 19. и 20. маја 1890. године XXI 164. и 176.
Извештај о стању пољско привредном у Кнежевини Србији IV 99., 107., 115., 139., 156., V 44., 52., 60., 104., 112., 128., 144., 160., 176. и 200., VI 23., 31., 47., 100. и 108., VII 116., 122., 131., 139., 148., 156., 164. и 172., VIII 116.
Извештај о стању пољске привреде у Подрињу XV 307. и 363.
Извештај путујућих пољопривредних учитеља XIII 608.
Извештачи пољопривредни (конзули) (гл.) XVII 507.
Извозна царина на кукуруз, вино и ракију — укинута (гл.) XVII 558.
Извори о нашој старој индустрији и пољској привреди XVIII 125.
Изгледи на жетву (бел.) XVI 569.
Изгледи све бољи XX 41.
Изложба земљоделско-шумарска у Бечу (гл.) XXI 160.
Изложбе земљоделско-шумарске у Загребу, програм XXI 276.
Изложбе тројичке — справа и алата — благодети XXIII 298. XXIV 346.
Изображење научно-практично економа једног у чему се састоји III 160.
Израду пољопривредних справа у земљи за смотру потпомогао стални окружни одбор подринског округа (гл.) XXIV 356.
Изрека мудрих људи и народне пословице XIX 144 и 172 XXIV 244. 251. 258. и 270.
Имања сељачких, комадање (гл.) XII 404.
Имања уједињавање XV 108. XV 545.
Индустрија кућевна о Видов-дану XX 197.
Индустрију у нашој земљи подижимо XXI 269.
Инсеката (насекома) колико поједе сеница за два месеца III 146.
Инсекти корисни и штетни XII 608. (бел.) XIV 312.
Инсекти кутњи како се тамане (бел.) XIV. 613.
Инспекција (надзорништво) пољске привреде у Француској (гл.) XV 53.
Искуства (бел.) XXIV 158.
Ислахана (добра кућа) (гл.) XIV 113.
Испусти, попаше и утрине — смањују се XXII 169.
Исушивање бара и регулисање река XXIV 195.
Іабланица, Пуста Река и Топлица (подл.) XX. 318. и 326.
Јануар за пољопривреднике II 40. III 30. VIII. 44. XV. 31. XVI. 19. и XVII 36.
Јеж да ли је корисан III 62.
Јеж како живи (бел.) XX 338.
Јело кувано за домаћу животињу (бел.) XX. 21.
Јубиларне земљодељско-шумарске изложбе у Загребу, програм XXI 276.
Јули за пољопривреднике I 128. III 130. VIII 122. X 137. XIII 273. XIV 382. XV. 431. XVI 400.
Јули какав је био XVI. 507.
Јуни за пољопривреднике I 103. III 112. VIII 108. X. 117. XIV 306. XV 353. XVI 326.
Казна по закону о чувању пољског имања одређена (гл.) XVIII. 363.
Каква је била 1887 за наше пољопривреднике XIX 5.
Каква је била 1888. XX 2.
Каква је била 1889. XXI 1.
Каква је била 1890. XXII 1.
Каква је била 1891. XXIII 1.
Каква је била 1892. XXIV 2.
Каква је била 1893. XXV 1.
Каква плата, таква радња VI 111.
Како је и како треба да је код нас II 213
Како је по Мачви види — Мачва.
Календар за јануар I 47. 59. и 73.
Календар за фебруар I 1.
Календар за март I 13. 27. II 100.
Календар за април I 43. 59. II 134.
Календар за мај I 71. 83. II 147. и 159.
Календар за јуни I 99. 115. II 171.
Календар за јули I 127. и 143 II 194.
Календар за август I 159. и 171 II 219.
Календар за септембер I. 183. 195. II 243.
Календар за октобар I 207. 223.
Календар за новембар I 235. II 12.
Календар за децембар II 23. и 35.
Календарска и економска нова година XXIII 1.
Карболна киселина (бел.) XX 435.
Картирање земаља агрономско геслошко у Немачкој XX 19. 44. 50. 58. 66. 78. и 86.
Катастар и кредит пољопривредни као прва и најпреча потреба држави и народу XX 133.
Катастарски премер XX 314.
Кафено дрво I 35.
Кашава — Београд путне белешке (подл.) XX 246. и 254.
Кише, колико је пало у Србији између 1. и 9. јула (бел.) XXI 234.
Кише, росе и прскања лишћа водом, дејство (бел.) XIV 609.
Кише тројичке (гл.) XXIII 221.
Кишне поплаве колико су штетне XXII 227.

УНИВЕРЗИТЕТ БИБЛИОТЕКА

Клима и погоде и њихов утицај на развијање дрвећа и осталих биљака (подл.) XXIII 194. и 214.
Климе у Србији промена XII 442. и 455.
Климе утицај на биље III 93. VI. 148.
Књижице пољопривредне за народ (гл.) XIII 369.
Колонизација пољопривредних радњи у Угарској (гл.) XXV 218.
Комадање сељачких имања (гл.) XII 404.
Комарци како се растерају (бел.) XXIII 357.
Комасација — опште напомене XXV 229. 244. 262 и 277.
Комисије за изложбу у Паризу — проглас XIX 110.
Конзули пољопривредни (гл.) XVII 507.
Коњи да ли су кориснији од волова за пољску привреду I 146. 188.
Копаоника, Жупе и једног дела Поморавља — предео XXIV 110, 142. и 152.
Кошева општинских — пуњење (гл.) XVII 31.
Кочење и сметње у пољској привреди XXV 398. и 413.
Крви исушене значај у привреди (бел.) XX 354.
Кредит и рационална земљорадња XI 446. и 461., XII 4., 27. и 36.
Кредит како се губи и добија (бел.) XVIII 354.
Кредит пољопривредни и катастар, као прва и најпреча потреба, држави и народу XX 133.
Кредит пољопривредни у Добруџи (бел.) XVII 690.
Кредит тежачки и како да се уреди II 163., 188, XII 328., 345., XXI 83., XXIV 255., 263., 279. и 287.
Кредит тежачки у Мађарској и у нас XII 328. и 345.
Кредита пољопривредног у нас, потреба уређења XX 277., 287. и 294.
Кредита тежачког, предлог за уређење у Србији II 163. и 188.
Кредита тежачког реформе у Аустрији XII 387.
Крају треба убијати (бел.) XXIII 38.
Криза у италијанској пољопривреди (бел.) XVI 638.
Криза земљорадничка у Француској и Америци (подл.) XX. 366.
Критика система за оцењивање земаља XXIV 52., 64., 72., 79., 87., 99., 115., 143., 153., 171., 182., 195., 210., 221., 233., 290., 299.. 355., 379., 392., XXV 96.
Критично стање енглеских спахија (гл.) XVIII 828.
Кроз Јабланицу, Пусту Реку и Топлицу (подл.) XX 318. и 326.
Кроз Шумадију (подл.) XII 2., 10., 18., 42.
Кртица има ли очи (бел.) XXII. 97.
Кртице треба узети у одбрану (бел.) V. 59.
Кујна шта нас кошта (подл.) XXI 130., 138.
Кукавица и веверица у пољској привреди (бел.) XXII 339.
Кућевног и баштенског паука природа III. 107.
Кућевна индустрија на Видовдан XX 197.
Лампе да се не пуше (бел.) XIV 746.
Ласица VIII 91.
Левча и Белице — предео XVIII 770.
Лепенице — предео (подл.) XX. 358.
Летина у Аустро-Угарској (гл.) XIV 547.
Летина у Мађарској (гл.) XIV 759., XVIII 449., XXI 141.
Летина у Одеси (гл.) II 147.
Летина у Србији (гл.) I 157., I 230., IV 123., 171., XII 452., XIII 263., XIV 322., 404., 394., 481., 246., 619., XVII 578., XVIII 451., XXII 161., XXIII 254., 275., XXIV 185.
Летина у Русији (гл.) XIV 545.
Летина у Хрватској XIV 547.
Летошња врућина и месец XII 418.
Лишћа мртвог употреба (бел.) XXIII. 485.
Љиљани (слепи мишеви) су корисни (бел.) I 114.
Људи заслужни за пољску привреду, како се у Енглеској награђују XII 372.
Мај за пољопривреднике I 72., II 145., III 95., VIII 92., XIII 161., XIV 242., XV 290., XVI 257.
Мај какав је био и шта је у њему успевало XVI 339.
Мајска слана XII. 263.
Мала газдинства, како се могу корисно уредити XVIII 194.
Манастирска добра XIX 352.
Март за пољопривреднике I 17., II 93., III 63., VIII 61., XI 88., 96. и 109., XIV 108, XV 172., XVI 115., XVII 151.
Мачва, како је по њој XII 181., 602. и 613.
Мачва и Поцерје XIX. 585.
Машина и справа савршенијих, пољопривредних, потреба, избор и набавка (подл.) XXII 260.
Менимо газдовање II 26., III 173., 190. и 195, IV 2., 13., 31., 38., 48, 57., 62., 80. и 79.
Мере за убрзано унапређење (развијање) привреде код нас XXV 435.
Мере нове (гл.) XIV 313.
Меса колико се где троши (гл.) I 169.
Месец, како утиче на растење III 134. и VI 46.
Месеца овог још какав ти посао предстоји II 177.
Места појединих познавање XX 216.
Метеорологије значај за пољску привреду XV. 371.
Млевења и печива хлеба, резултат (гл.) XVIII. 678.
Микроскопских животиња уништавање (бел.) XIV 671.
Милион динара како могу наши земљорадници да зараде XIX 595.
Министарска посланица државним агрономима у Белгији (гл.) XVII 763.
Министарства народне привреде мађарског буџет (гл.) XIV 824.
Министарство народне привреде и унапређење пољске привреде у Србији XVI 1., 49.
Министра народне привреде извештај, поднесен Краљу о економном стању земље и мерама за привредно унапређење земље (гл.) XX. 69.
Мисли о народном газдовању II 116. и 138.
Мисли о нашим економским стварима XXV 214, 225. и 235.
Мишеви и пацови како се тамане V 199., X 149. (бел.) XVI 273. (бел.) XVIII 742., XXII 217.
Мишеви како се намамљују у мишоловку (бел.) II 134.
Мишеве слепе не треба таманити I 114., II 9., XXII 45.
Мољци како се тамане (бел.) XXV 200. (бел.) XXV 217.
Монопол соли и министар финансија (гл.) XVIII 747.
Мраве да растераш VI 172. (бел.) XVII 625 (бел.) XX 300. (бел.) XXII 201. (бел.) XXIII 357. (бел.) XXIV 399.
Мравињаке да уништиш (бел.) XIV 540.
Мраз и дим VI 54.
Мразеви позни и пролетњи како се сузбијају XXIV 125.
Мразова сестрица у економском погледу IV. 145.
Муве, како се тамане (бел.) XIX 409. (бел.) XXIII 357.
Мудре изреке XIX 144. и 172.
Мужеви заслужни за унапређење пољске привреде у Србији XV 321., 393., 593., 750.
Набавка пољопривредних артикала из земље и са стране у српско-бугарском рату (гл.) XVII 424, 495.
Набавка пољопривредних справа II 12.
Награда народна (гл.) XIV 675.
Награда прва досуђена за напредан рад XXIII. 51.
Награде за хрватске пољопривреднике (гл.) VII 196.
Надзорништво (инспекција) пољске привреде у Француској (гл.) XV 53.
Назадан и напредан економ (подл.) XXIV. 97.
Накнада штете у пољу (бел.) I 25.
Наплата старе порезе и аграрног зајма у храни (гл.) XVIII 580.
Напреднија радња XXIII 263. и 274. (подл.) XXV 162., 170., 186 и 206.

Наредба о попуњавању кошева (гл.) XVII 31.
Народна значајна светковина у Ческој (гл.) XIV 676.
Народна награда (гл.) XIV. 675.
Народна школа и пољоделство (гл.) XIV 483.
Народне пословице и изреке мудрих људи XXIV 244., 251., 258. и 270.
Народних учитеља поучавање у пољској привреди (гл.) III 87.
Народно газдовање V 97., II 116, 138.
Насекома (инсеката) колико поједе сеница III 146.
Настава пољопривредна у основним школама (гл.) XIV 179., 256., XVII 305. и 374.
Настава пољопривредна у учитељским школама (гл.) XXII 22.
Настава пољопривредна у учитељској школи и богословији XXII 395.
Настава пољопривредна у Виртембершкој XII 350.
Настава пољопривредна у Француској (гл.) XIV 418.*
Наставе пољопривредне у основним школама, програм XIV 256. и XVII 305. и 374.
Насушни хлеб за Србију XXIV 371., 387. и 394.
Наука и практика XV 4.
Науке пољопривредне да ли су нужне пољопривреднику VI 50., 71. и 95.
Научно практично изображење економа једног у чему се састоји III 160.
Нацрт привредних преображаја XXII 6., 13., 20., 37. и 44.
Нацрт пројекта за закон о сресним и окружним економима (гл.) XVIII 48. и 114.
Начин газдовања, како утиче на плодност земаља II 279.
Начин и средства за унапређење наше пољске при- XX 81., 94., 104. и 117.
Начин, којим се код нас земљорадња може на боље да окрене IX 105., 114., X 26., 38., 43., 57., 65., 81., 94., 101., 109.
Начин најпречи за унапређење пољске привреде у садашњости а тиме и за повећање порезне снаге народне XVIII 9., 65.
Наш пољопривредник како да се помогне XX 9.
„Наш привредни програм“ (гл.) XX 130.
Наш сељак и потреба већег умног и практичног изображења пољопривредног XI 323.
Наша пољска привреда и држава XIII 513., 574.
Наши ситни непријатељи V 190., XXI 10.
Не напредовању шта смета (подл.) XXI 106.
Нежније растиње, како ћемо заштитити од зиме XXII 363.
Неколико речи пре приступа катастарском премеру XX 314.
Непогода града и о потреби осигурања (обезбеђења) против града XIII 238.
Непогоде (гл.) XX 163., 178., 210., XXI 164. 176., 260., XXII 286.
Непогодом причињена штета (гл.) XXI 235.
Непосредно снабдевање профијанта за војску од народа (гл.) XVIII 825.
Непријатељ опасан у дому пољопривредника XXII 128.
Непријатеља пољске привреде утамањивање XXI 203..
Непријатељи и пријатељи у пољској привреди XXIV 397.
Непријатељи најситнији пољопривредникови (бел.) XV 32
Нишка област (подл.) XXII 212. 220. и 236.
Нов начин награде VII 179.
Нова година XV 1.
Новац и земљоделство III 145.
Новембар за пољопривреднике I 239., III 198., XIV 664. XV 683., XVI 698.
Нове мере (гл.) XIV 313.
Новина важна на пољу привреднога и витешкога напретка (гл.) XXV 126.
Ново привредно доба у Србији XX 65.
Његовог Величанства Краља Србије реч, о унапређењу пољске привреде у Србији XX 1.
Обезбеђивање у земљорадњи XIX 399.
Обичаји неки, лепи и корисни (бел.) XXIV 440.
Област нишка (подл.) XXII 212., 220. и 236.
Обраћеног земљишта у Србији попис XX 181.
Ограда живих корист у пољопривреди VIII 63. и 74.
Ограде зиратних земаља I 144.
Одбори окружни и пољска привреда (гл.) XXIV 408.*
Одношаји пољопривредни у Босни и Херцеговини (гл.) XVIII 308.
Одређена казна по закону о чувању пољских имања (гл.) XVIII 363.
Окружни одбори и пољска привреда (гл.) XXIV 408.*
Октобар за пољопривреднике I 208 III 178., XIV 602., XV 622., XVI 622.
Опасан непријатељ у дому пољопривредника XXII 128.
Основна питања два-три XVI 314.
Основна школа и пољска привреда (гл.) XIV 56., 567., XV 67., XVI 369., XX 310. и 319., XXIV 383.
Опште напомене приликом питања о комасацији XXV 229., 244., 262. и 277.
Општински трошкови где су мали (бел.) XVIII 576.
Општинску својину чувајмо XXI 277.
Осигурање пољопривредника XV 262.
Осице како се тамане (бел.) XXIII 393.
Осичина легла како се уништавају (бел.) XXI 284.
Оцењивања земаља — системи XXIV 52., 64., 72., 79., 87., 99., 115., 143., 153., 171., 182., 195., 210., 221., 233., 290., 299., 355., 397. и 392., XXV 96.
Паразити биљни, како се тамане (бел.) XXIII 383.
Паука баштеног и кућевног природа III 107.
Пацови и мишеви како се растерују (бел.) X 149., (бел.) XVI 417., (бел.) XVIII 168., (бел.) XVIII 440., (бел.) XXIII 55., (бел.) XXIII 336., (бел.) XXIV 336., (бел.) XXV 425.
Педологије, важност изучавања за земљомере и практику њихову (подл.) XXIII 2. и 10.
Пелагра (подл.) XX 262.
Петролеум (бел.) XVI 241.
Петролеум руски (гл.) XVIII 449.
Петролеума (гаса) различна употреба (бел.) XIV 388.
Пецива хлеба и млевења, резултати (гл.) XVIII 678.
Пиво, домаће јевтино (бел.) XX 250.
Писма пољоправредна V 37., 45., 53. и 61.
Питање о пољопривредној настави у основној школи XVII 305. и 374.
Питање о уједињавању земаља XVII 198. и 242.
Пити шта се све мора (гл.) XIII 315.
Плата — радња VI 111.
Поглед на 1887. годину XIX 5.
Поглед на 1888. годину XX 2.
Поглед на 1889. годину XXI 1.
Поглед на 1890. годину XXII 1.
Поглед на 1891. год. XXIII 1.
Поглед на 1892. год. XXIV 2.
Поглед на 1893 годину XXV 1.
Поглед на жетву X 181.
Поглед на привредни значај светковине стогодишњице господара Јеврема у Шапцу XXI 183., 191., 204., 217., 225., 233., 242., 252.
Погоде и клима и њихов утицај на развијање дрвећа и осталих биљака XXIII 194. и 214.
Подаци о пољској привреди у окр. шабачком XX 182. 190., 330.
Подаци о пољској привреди у Стигу XX 274.

Подаци о стању пољске привреде и о узроцима њеном ненапредовању у округу црноречком (доп.) XV 441. и 502.
Поднебија утицај на биље III 93. и VI 148.
Подриње XIX 494. и 538.
Пожара гашење најобич. средство (бел.) XXIII 456.
Позајмице у раду XXIV 267.
Позни мразеви, како се сузбијају XXIV 125.
Покућанство од гвожђа (бел.) V 104.
Пољачина (чуварина) XXI 354 XXIV 297.
Пољоделство и народна школа (гл.) XIV 483.
Пољоделство и сеоске школе VI 160.
Пољопривреда и основна школа XV 67. XVI 369. XX 310. и 319.
Пољопривреда и сточарство у Северној Бугарској (бел.) XIX. 83.
Пољопривреда пред Народном Скупштином XXIII 89.
Пољопривреда у економији народа XIV. 631.
Пољопривреда у основним школама (гл.) XIV 56., 567., 822.
Пољопривреда у срезу бољевачком XVI 358.
Пољопривреда у срезу млавском XIX 167.
Пољопривреда у срезу моравском XIX 219. и 248.
Пољопривреда у Топлици XVI 203. 280. и 353.
Пољопривреда у учитељским школама (гл.) XXIV 383. 822.
Пољопривреде учење у основној школи XIV 822.
Пољопривредна екскурзија по Мађарској XVII (прил.)
Пољопривредна настава у Виртембершкој XII 350.
Пољопривредна настава у основној школи XVII 305. и 374. (види пољопривред. у осн. школама.)
Пољопривредна настава у учитељским школама (гл.) XXII 22.
Пољопривредна настава у учитељској школи и богословији XXII 395.
Пољопривредна настава у Француској (гл.) XIV 545.
Пољопривредна настава у Цислајтанији (гл.) XXIV 418.*
Пољопривредна писма V 37. 45. 53. и 61.
Пољопривредна статистика XXV 131. и 148.
Пољопривредне књижице за народ (гл.) XIII 369.
Пољопривредне наставе у основним школама програм (гл.) XIV 179., 256.
Пољоприв. станице у Босни и Ерцеговини XIX 647.
Пољопривредни одношаји у Босни и Ерцеговини (гл.) XVIII 308.
Пољоприв. одношаји у Горњем Тимоку XI 353. и 363.
Пољопривредни путујући учитељи (гл.) XIII 369.
Пољопривредник каквих има незгода V 83.
Пољопривредник како да се помогне XX 9.
Пољопривредник како дели земљу по дохотку пожњевеног усева III 194.
Пољопривредник наш како да се помогне XXII 363.
Пољопривредник прави ко је IV 102.
Пољопривредника имућнијих друштво за непосредну продају својих производа XII 337.
Пољопривредника руског стање и учињене му олакшице (бел.) XXV 438.
Пољопривредника српских један нов задатак XVII 466.
Пољопривредникови најситнији непријатељи (бел.) XV 32.
Пољопривредници како могу да зараде милион динара XIX. 595.
Пољопривредницима српским XXI 121.
Пољопривредних справа у Италији распростирање (гл.) XIV 756.
Пољоприв. образовање и наш сељак XII 76. 91. и 103.
Пољопривредног кредита у нас, потреба уређења XX. 277. и 287.
Пољопривреду нашу, каквим ћемо средствима подићи II 149.
Пољорадњу рационалнију, како наш народ прима XXII 117.
Пољска полиција и аграрно законодавство у Србији XV 129., 193., 257., 332., 457. и 521.
Пољска привреда V 3., 11, 21. и 29.
Пољска привреда и министар просвете (гл.) XXV 284.
Пољска привреда како се поштује (бел.) XXII 22.
Пољска привреда наша и држава XIII 513. и 574.
Пољска привреда наша и како да је унапредимо VII 41.
Пољска привреда и окружни одбори (гл.) XXIV 408.*
Пољска привреда и статистика XII 536.
Пољска привреда и учитељи (гл.) XXIV 408.,* (гл.) XXV 440.
Пољска привреда у Босни (гл.) XIV 182., XVII 740.
Пољска привреда у држави XV 609.
Пољска привреда у касарни (гл.) XXII 248., (гл.) XXII 310., XXIII 455.
Пољска привреда у Левчу (подл.) XI 53.
Пољска привреда у основној школи и угледна добра XVI 99.
Пољска привреда у угарским основним школама обавезна је по закону да се предаје (гл.) IV 59.
Пољске полиције, грађа за уређивање XXV 311. и 329.
Пољске полиције уређење и уједињавање (комасација) пољских имања (гл.) XXIV 427.*
Пољске привреде значај XII 8.
Пољске привреде инспекција (надзорништво) у Француској (гл.) XV 53.
Пољске привреде најпречи начин у садашњости за унапређење, а тиме и за повећање порезне снаге народне XVIII 9. и 65.
Пољске привреде пут за унапређење XII 195., 249., 264., 279. и 294.
Пољске привреде, унапређење XII 19.
Пољске привреде унапређење у Босни и Херцеговини (гл.) XII 371.
Пољске својине сигурност I 30.
Пољској привреди, кочење и сметње XXV 398. и 413.
Пољску привреду како мисле да унапреде Французи (бел.) XVII 540.
Пољску привреду нашу како да унапредимо XII 41.
Помагање народне привредне снаге у Србији XIV 695.
Помагачи и штеточине пољопривредне — види штеточине.
Помагање пољске привреде у Шведској XXIV 288., 316. и 327.
Поморавље, Копаоник и Жупа XXIV 110., 142. и 152.
Помоћ против штете од града XXII 179.
Помоћ новчану дао стални окружни одбор округа подринског Српском Пољопривредном Друштву као награду онима, који донесу пољопривредне справе и алате на смотру (гл.) XXIV 356.
Помоћ од суше (бел.) XV 357.
Помоћ новчану одредила крушевачка окружна скупштина на потпомагање пољске привреде у своме округу (гл.) XXIV 15.
Попаша, испусти и утрине XXII 169.
Попис обрађеног земљишта у Србији XX 181.
Поплаве где овладају, тешко земљи XIX 176.
Поплава и средства како да се у неколико отклоне XII 109.
Поплаве кишне колико су штетне XXII 227.
Поправке стања наших пољопривредника XXII 134.
Порани на рад — омркни на раду XXI 253.
Пореза у натури XVIII 567
Порезе старе и аграрног зајма наплата (гл.) XVIII 580.
Порекло биља IV 138.
Посао, какав ти још предстоји овога месеца II 177.
Посланица министарска, државним агронимима у Белгији (гл.) XVII 763.

Последице од града, какве су XIX 343.
Пословице народне и изреке мудрих људи XXIV 244., 251., 258. и 270.
Потеса забрањивање XVI 97.
Потеси — расписи министра финансија III 105., VI 66. и 101.
Потпомагање земљорадње у Мађарској (гл.) XVIII 747.
Потпомагање пољске привреде од стране државе XVII 70.
Потреба, најпречих државних, прво схватање XXIV 403.* и 411.*
Потрице (подл.) види говор XXIII 338. и 350.
Поука земљоделцима IV 149.
Поште уз штедионице XVII 166.
Правац и унапређење наше пољске привреде да пречистимо XII 2., 17. и 33.
Правила и упуства за извршење пописа људства и домаће стоке (гл.) XXI 331.
Празноверице и животиње (подл.) XVII 361.
Прва награда досуђена за напредан рад XXIII 51.
Практика и наука XV 4.
Практично научно изображење једног пољопривредника у чему се састоји III 160.
Преврат у пољској привреди XXIII 222., 237., 270., 279., 291., 306. и 318.
Предавања два, из управе добара (подл.) XVII 171., 232. и 290.
Предавања из пољске привреде јавна (гл.) II 35.
Предао Копаоника, Жупе и једног дела Поморавља XXIV 110., 142. и 152.
Предео Нишаве и Горњег Тимока XVIII 33 и 95.
Предлог један и неколико напомена XXV 386.
Предлог један у корист унапређења пољске привреде XIII 565.
Предсказивач времена најјевтинији XX 250., 324.
Прела и седељке (подл.) XX 294.
Премер катастарски XX 314.
Привреда у окр. пиротском XI 434. и 450.
Привреде унапређење у округу ужичком (гл.) XXIII 446.
Привреде унапређење у Угарској (гл.) XXIV 409.
Привреди рационалној, шта смета те не напредује XXI 41.
Привредна и трговинска Србија XXI 309., 320., 326., 334., 341. и 361.
Привредне установе у Мађарској (гл.) XIV 544.
Привредни значај светковине стогодишњице Господара Јеврема у Шапцу XXI 183., 191., 204., 217., 233., 242. и 250.
Привредни препорођај у Србији XXI 373., 381., 389., 397. и 405.
„Привредни програм наш" (гл.) XX 130.
Привредно доба у Србији XX 65.
Привредно унапређење Шапца (гл.) XXV 439.
Привредног преображаја нацрт XXII 6., 13., 20., 37. и 41.
Пријатеље и непријатеље треба да познамо (жабе, кртице и пауци) IV 42.
Прикупљање података о стању пољске привреде у Србији из разних крајева XIII 638., XIV 59., 64., 94., 116., 267., XIV 544., XV 113., XV 441. и 502., XV 578., 635., 697. и 770., XVI 200., XVI 35., 135., XVI 289., XVI 580., 647., 723. и 783., XVIII 33. и 95., XIX 413., XIX 494. и 538., XIX 585. XX 182. и 190., XX 196., XX 274., XX 333., XXIV 110., 142. и 152.
Прикупљање хране за Црногорце досељенике XX 341.
Прилози за решење питања како се унапређује пољска привреда код нас XXIV 65.
Примена парне снаге у пољској привреди XVIII 561., 604., 718. и 794.
Примери, како читаве земље могу да осиромаше XII 437.
Природа кућевног и баштенског паука III 107.
Природа шта је у стању учинити III 146.
Природне науке, јесу ли нужне пољопривреднику VI 50., 71. и 95.
Природни дарови у округу ужичком (подл.) XXIV 10.
Прихрањивање птица преко зиме (бел.) XXII 437.
Прича неколико невиних (подл.) XVIII 53., 175., 237., 313., 367. и 829.
Проглас комисије за изложбу у Паризу (гл.) XIX. 110.
Програм јубиларне земљоделско шумарске изложбе у Загребу (гл.) XXI 276.
Програм пољопривредне наставе у основним школама (гл.) XIV 179. и XIV 256.
Прозори залеђени (бел.) XVII 105.
Пројекат за закон о општинским кошевима (гл.) XX 338.
Производа земљорадње у Србији 1888 приближна вредност (гл.) XX 36.
Производњом великом, Чила нас зачуђава (бел.) XXV 62.
Пролетњи мразеви како се сузбијају XXIV 125.
Пролеће, какво је ове године XVII 286.
Промена климе у Србији XII 442. и 445.
Прскања лишћа водом, дејство на биљке (бел.) XIV 609.
Птица прихрањивање преко зиме (бел.) XXII 437.
Птица у Немачкој, заштита (бел) XVII 26.
Птице и пољска привреда XI 423., 429. и 437.
Птице јесу ли нам корисне III 21. V 6. и V 87.
Птице не дирајте VI 190.
Птице штедимо (бел.) XIV 245., (бел.) XVII 223., (бел.) XVIII 740., XIX 244. и 273., (бел.) XXII 152.
Птичије гнездо једно шта вреди XII 308.
Пулзометар (пит и одг.) XVIII 250.
Пужева скупљање (бел.) XX 106.
Пут срећи и богаству (бел.) XX 234.
Путне белешке из северозападних крајева Чешке и Г. Аустрије XX 270., 280., 287., 297. и 310.
Путовање од Београда до Кашаве (подл.) XX 246., 254.
Путовање од Прага до Комина у Чешкој XVII 19. и 76.
Пуста Река, Јабланица и Топлица (подл.) XX 318. и 326.
Путни учитељи XIX 371.
Путујући учитељи за словенске делове Аустро-Угарске (гл.) XIV 825.
Путујући учитељи и пољска привреда (пит. и одг.) XVI 197.
Путујући учитељи у Хрватској и Славонији (гл.) XV 50.
Путујућих учитеља пољопривредних, извештаји XIII 608., XV (прилог).
Рад земљоделчев, како је несигуран XII 142.
Рад у јануару II 40., III 30., VIII 44., XV 31., XVI 19. XVII 36.
Рад у фебруару I 2., II 86., III 47., VIII 52., XI 69., XIII 42., XIV 53., XV 99., XVI 73., XVII 81.
Рад у марту I 17., II 93., III 63., VIII 61., XI 88., 96., 109., XIV 108., XV 172., XVI 115., XVII 151.
Рад у априлу I 47., II 124., III 78., VIII 76., XIII 73., XIV 171., XV 226., XVI 176.
Рад у мају I 72., II 145., III 95., VIII 92., XIII 161., XIV 242., XV 290., XVI 257.
Рад у јуну I 103., III 112., VIII 108., X 117., XIV 306., XV 353., XVI 326.
Рад у јулу I 128., III 130., VIII 122., X 137., XIII 273., XIV 382., XV 431., XVI 400.
Рад у августу I 143., II 208., III 146., X 158., XIII 328., XIV 463., XV 489., XVI 494.
Рад у септембру I 183., III 162., XIII 385., XIV 531., XV 568., XVI 551.
Рад у октобру I 208., III 178., XIV 602., XV 622., XVI 622.
Рад у новембру I 239., III 198., XIV 664., XV 683., XVI 698.

Рад у децембру II 14., II 238., III 6., XIV 733., XV 753., XVI 764.
Радимо пољске радове на време XXI 346.
Радна снага савршенија у пољопривреди, како да се и код нас примени X 169., 177., 180., 191. и 199.
Радника пољопривредних, колонизација у Угарској (гл.) XXV 218.
Радња и каква треба да је VI 169.
Радња напреднија XXIII 263. и 274. (подл.) XXV 162., 170., 186. и 206.
Радња — плата VI 111.
Радова распоред XII 22., 68., 84., 129., 193., 264. и 325.
Развијање пољске привреде, како се може олакшати XXV 435.
Разговор са сељаком VIII 98., 103., 131. и 133.
Рајфајзенове позајмичне задруге (гл.) XXI 175.
Распарчаност земаља VII 157.
Распис министра финансија о вршењу закона о потесима III 105.
Распис министра финансија о прикупљању статистичних података о увозу и извозу пољопривредних справа и семена XVI 641.
Распис министра финансија свима окружним и среским начелницима о царинама или потесима VI 66. и 101.
Распоред радова: XII 22.. 68., 84., 129., 193., 264. и 325.
Растиње, нежније, заштитити од зиме XXII 363.
Рат економни између Аустро-Угарске и Румуније (гл.) XVII 353.
Ратарство мора са сточарством и сточарство мора с ратарством XXIII. 448.
Рационална земљорадња и кредит XI 446., 461., XII 4., 27. и 36.
Рационалној привреди шта смета те се не уводи XXI 41.
Рационалнију пољорадњу, како наш народ прима XXII 117.
Рачун је пољопривреднику потребан XIV 495. XXI 34. и XXI 221.
Рачуноводства потреба у пољопривреди XIV 495., XXI 34., XXI 222.
Рашћа зеленог, забрањен увоз у Румунију (гл.) XIII. 315.
Регулисање река и исцеђивање бара XXIV 195.
Резултати млевења и пецива хлеба (гл.) XVIII 678.
Реформа пољопривредног кредита у Аустрији (гл.) XII 387.
Реч пољопривредницима о осигурању XV 262.
Ризница искуства (бел,) XXIV 158.
Росе, кише и прскања лишћа водом, дејство на биљке (бел.) XIV 609.
Садања пољачина XXI 354.
Салата по француском начину (бел.) XXV 424.
Све бољи изгледи XX 41.
Светковина народна, значајна у Ческој (гл,) XIV 676.
Свештенства нашег утицај на унапређење пољске привреде XXII 69.
Својине пољске,сигурност I 30.
Седељке и прела (подл.) XX 294.
Село засеље (подл.) XVI 519.
Сељак (подл.) XX 198.
Сељак и његов значај III 85.
Сељак има најбољег господара IV 135.
Сељак наш и потреба већег умног и практичног изображења пољопривредног XI 323., XII 71., 76. и 103,
Сељак не може себи згодно време правити али га може употребити IV 144.
Сељак прави, ко је IV 102.
Сељак српски испод Острвице I 154.
Сељака египатских, газдовање IV 87.
Сељаку, јесу ли птице од користи V 87.
Сељаку која су знања потребна III 154.
Сељаку шта је најпотребније (гл.) XX 316.
Сељачких имања комадање (гл.) XII 404.
Семена збирка у мин. финансија (гл.) XIV 56.
Сеница, колико инсеката поједе за 2. месеца III 146.
Сестрица мразова у економном погледу IV 145.
Сеоска друштва за набавку пољопривредних ствари, подижимо XIII 62.
Септембар за пољопривреднике I 183., III 162., XIII 385., XIV 531., XV 568., XVI 551.
Сигурност пољске својине I 30.
Ситни наши непријатељи V 190., XXI 10.
Скакавци, како се тамане XXI 173. XXII 134., XXII 201.
Слана и дим (подл.) XXI 82.
Слана мајска XII 263.
Сланинар (бел.) XXIII 232.
Слепи мишеви су корисни I 114., II 9., (бел.) XII 45., (бел.) XXII 45., (бел.) XXV 332.
Слободно газдовање V 140. и 153.
Сметње и кочње пољској привреди XXV 398. и 413.
Смола за муве (бел.) XXV 217.
Смотра пољопривредних справа и алата XXIV 283. 337. и 346.
Смрт и старост биљака XXII 147.
Снабдевање профијанта за војску непосредно од народа (гл.) XVIII 825.
Снага електрична у пољској привреди XXIV 426.*
Снага кладе ваља, а ум царује XX. 293.
Снага народна, савршенија, како да се и код нас у пољопривреди примени X 169., 177., 180., 191. и 199.
Снаге парне примена у пољској привреди XVIII 561., 604., 718. и 794.
Снаге порезне народне повећане, и најпречи начин за унапређење пољске привреде XVIII 9. и 65.
Соли продају, узела држава у своје руке (гл.) XX 436.
Спахија енглеских критично стање (гл.) XVIII 828.
Справа пољопривредних набавка II 12. и XXII 260.
Справа пољопривредних, распростирање у Италији (гл.) XIV 756.
Справа рационалних увођење и школски фондови XIX 43.
Србија привредна и трговинска XXI 309., 320., 326., 334., 341 и 361.
Средства и начини за унапређење наше пољске привреде XX 81., 94., 104. и 117.
Средства против инсеката (бел.) XIV 392.
Сресства противу поплава XII 109.
Срезови затворени (гл.) XXI 411.
Срећи и богаству пут (бел.) XX 234.
Српски сељак испод Острвице I 154.
Српским пољопривредницима XXI 121.
Станице пољопривредне у Босни XIX 647.
Стање критично енглеских спахија (гл.) XVIII. 828.
Стање летине у Аустро-Угарској (гл.) XIV. 547.
Стање летине у Мађарској XIV 759., XVIII 449., XXI 141.
Стање летине у Одеси (гл.) II 147.
Стање летине у Србији I 157., I 230., IV 123., IV 171., XIV 322., XIV 394., XIV 404., XIV 481., XIV 545., XIV 546., XIV 619., XVII 578., XVIII 451 XXII 161., XXIII 254., XXIII 275., XXIV 185.
Стање летине у Хрватској (гл.) XIV 547.
Стање наше пољске привреде XIII 638., XIV 59. XIV 64., 116., 194., 267., XV 113., XVI 289.
Стање наших пољопривредника, како да се поправи XXII 134.
Стање пољске привреде у Босни (гл.) XIV 182., XV. 51.
Стање пољске привреде у Г. Тимоку XI 353. и 363. XXIII 484., 493. и 509.
Стање пољске привреде у бољевачком срезу XVI 358.
Стање пољске привреде у Гружи XVI 38. и 135.
Стање пољске привреде у крушевачком срезу XIV 548.

Стање пољске привреде у Мачви XIX 585.
Стање пољске привреде у млавском срезу XIX 167.
Стање пољске привреде у моравском срезу XIX 191.
Стање пољске привреде у пиротском округу XI 434., 450., XVI 580., 647., 723. и 783.
Стање пољске привреде у Подрињу XV 307. и 363. XIX. 494. и 538.
Стање пољске привреде у посавском срезу (окр. подунав.) XIX 219. и 248.
Стање пољске привреде у Поцерју XIX 585.
Стање пољске привреде у Расини XV 578. 635. 697. и 770.
Стање пољске привреде у Србији IV 99., 107., 115., 139. и 156., V 44., 52., 60., 104., 112., 128., 144., 160., 176., и 200., VI 23., 31., 47., 100., и 108., VII 116., 122., 131., 139., 148., 156., 164., и 172., VIII 116., XIII 263., XX 196.
Стање пољске привреде у Стигу XX 274.
Стање пољске привреде у Топлици XVI 203. 280 и 353.
Стање пољске привреде у Хомољу XVI 200.
Стање пољске привреде у црноречком округу XV 441. и 502.
Стање пољске привреде у шабачком округу XX 182. 190. и 333.
Стање руског земљоделства и учињена му олакшица (бел.) XXV 438.
Старе индустрије и пољске привреде — извори (пит. и одг.) XVIII 125.
Старост биљака и њихова смрт XXII 147.
Статика пољодеља XII 670.
Статистика и пољска привреда XII 536. XXV 131. и 148.
Статистика увоза и извоза справа и семена XVI 641.
Стенице како се тамане (бел.) XXV 394.
Стипса, као средство против инсеката (бел.) XXII 456.
Стогодишњица Господара Јеврема у Шапцу и један поглед на привредни значај те светковине XXI 183., 191., 204., 217., 225., 233., 242. и 250.
Сточарство, земљорадња, пчеларство и воћарство код старих народа (подл.) XXIV 348., 364., 372., 388., 396., 401. и 412.
Сточарство, и земљорадња како се могу унапредити XIX 8. 38.
Сточарство или земљеделство XXIII 465. XXIII 489.
Сточарство и пољопривреда у северној Бугарској (бел.) XIX 83.
Страдање од кишне поплаве XXII 227.
Сувате златиборске на шта да употребимо XX 437.
Сујеверја чувај се VI 183.
Сунчане топлоте, терајућа снага IV 83.
Суша како се отклања (гл.) XV 357.
Тежак и сељак XXV 341.
Тежак има ли каквих незгода V 82.
Тежачки кредит и како да се уреди II 163., 188., XII 328., 345., XXI 83., XXIV 255., 263., 279. и 287.
Тежакова цељ I 161.
Тешко земљи где поплаве овладају XIX 176.
Тице поједине, колико живе (бел.) XXII 231.
Топле воде утицај на пораст и дозревање плода (бел.) XVI 191. и XX 410.
Топлице, Јабланице и Пусте Реке — предео (подл.) XX 318. и 326.
Топлоте сунчане, терајућа снага IV 83.
Трг нов, на југозападу Србије XIX 259.
Трговински уговор Србије са Аустро-Угар. XXIV 22.
Тресета употреба у Русији (гл.) XVIII 453.
Трећачење, шта је, II 18.
Трошкови општински, где су мали (бел.) XVIII 576.
Тројичке изложбе справа у Шапцу благодети XXIII 298.
Тројичке кише XXIII 221.
Уволежа (бел.) XII 724.
Угарено и засејано земљиште 1872 г. у Србији V 47.
Угледна добра и у царевини Турској (гл.) XX 444.
Угледна добра и пољска привреда у основној школи XVI 99.
Уговор трговински Србије са Аустро-Угарској (гл.) XXIV 22.
Удружења, диван пример XXV 317.
Удружење за набавку справа и стоке (гл.) XVII 204.
Удружење за набавку справа у Јагодини (гл.) XXV 433.
Удружење за наводњивање (гл.) XV 766.
Удружујмо се (бел.) XV 228.
Ужичког округа природни дарови (подл.) XXIV 10.
Узимање назелено или зајам пред жетву XXI 215.
Уједињавање (арондирање) земљишта (гл.) XIV 396. (бел.) XV 108., XV 595., XVII 198. и 242 XXIV 427.*
Унапређење пољске привреде и Министарство народне привреде у Србији XVI 1 49.
Унапређење пољске привреде у округу црноречком (гл.) XXIII 446.
Унапређење пољске привреде како је могућно XII 2, 17 и 33 XII 19. XVI 1. и 49. XXIV 65.
Унапређење пољске привреде у Угарској (гл.) XXIV 409.*
Уређење пољске полиције и уједињавање пољских имања (комасација) (гл.) XXIV 427.*
Уређење тежачког кредита II 163. 188. XII 328 и 345. XXI 83. XXIV 255. 263, 279. и 287.
Упуства и правила за извршење пописа људства и домаће стоке (гл.) XXI 331.
Установа за привредни напредак у Мађарској (гл.) XIV 544.
Утамањивање ситних непријатеља пољске привреде XXI 203.
Утрине, испусти и попаша XXII 169.
Учење пољопривреде у нашој основној школи XIV 822.
Учитеља народних поучавање у пољској привреди III 87.
Учитеља путујућих пољопривредних, извештаји XIII 608.
Учитељи и пољска привреда XX 57., XXV 386., XXV 440.
Учитељи и пољска привреда (гл.) XXIV 408.*
Учитеља народних, поучавање у пољској привреди (гл.) III 87.
Учитељи, путујући, пољопривредни (гл.) XIII 369. (пит. и одг.) XVI 197., XIX 371.
Учитељи путујући, пољопривредни, за славенске делове аустро-угарске (гл.) XIV 825.
Учитељи, путујући, пољопривредни, у Хрватској и Славонији (гл.) XV 50.
Учитељска школа и пољска привреда (гл.) XXIV. 383.
Фебруар за пољопривреднике I 2., II 86., III 47., VIII 52., XI 69., XIII 42., XIV 53., XV 99. XVI 73., XVII 81.
Фонд за потпомагање пољске привреде у Хрватској и Славонији (гл.) XIV 823.
Французи, како мисле да унапреде пољску привреду (гл.) XVII. 540.
Хартија јефтина за копирање (бел.) I 80.
Хемија, земљоделцу, је ли потребна IV 189.
Хлеб насушни за Србију XXIV 371., 387. и 394.
Хрватска влада и пољопривреда (гл.) XIV 180.
Хришћани и Срби добри шта треба да чине XX 341.
Царина извозна укинута на ракију, кукуруз и вино (гл.) XVII 558.
Честитка о прогласу Краљевине XIII 65.
Чешка колико има јутара под усевом и шумом (гл.) II 23.
Чила нас зачуђава (бел.) XXV 62.
Чиме да се замену задруге сродничке XV 203.
Чинимо сами себи зајам XXII 299.
Чича Вујица и његов ортак (подл.) XXI 2.
Чувајмо општинску својину XXI 277.
Чувајмо птице (бел.) XVIII 740.
Чуварина (пољачина) XXIV 297.

Шапца старање о привредном унапређивању свога краја (гл.) XXV 439.
Шине, да не спадају (бел.) 815.
Школе какве нам требају XXV 273., 289., 305., 323., 343. и 383.
Школе народне и пољоделство (гл.) XIV 483.
Школе сеоске и пољоделство VI 160.
Шлајхеров апарат за плетење котарица (бел.) XVIII 510.
Шта се све мора пити (гл.) XIII 315.
Шта смета те се не напредује (подл.) XXI 106.
Штедимо птице (бел.) XIV 245., XIX 244. и 273 (бел.) XXII 152.
Штедионице уз поште XVII 166.
Штедљивост је прво правило у земљоделству IV 73.
Штета од града како се може накнадити или ублажити XIX 343.
Штете и користи од инсеката XII 608.
Штете од града на имању Ратарске школе у Краљеву (гл.) XXIII 246.
Штете у пољу — накнада (бел.) I 25.
Штеточине пољопривредне и помагачи XVIII 490, 554., 669., 733 и 808.
Шума у погледу на земљорадњу XI 46.

2. Ратарство

Азбучни преглед свију културних биљака XVII 205., 274., 334., 408., 482.. XVII 538.
Азот, одакле биљке добивају (бел.) XVIII. 823.
Азота из ђубрета губитак (бел.) XXIV 65.
Алата бољих и плодореда увођење код нас XIII 449. и 519.
Алати и оруђа, да не рђају (бел.) XX 35.
Алата и справа набавка X 178.
Алата, неколико практичних, XII 135., 155. и 181.
Алфа, ново влакнасто растиње (бел.) XXI 21.
Анализа земљишта помоћу хемијског ђубрета (бел.) XXV 126.
Анализа хмеља из Љубића (код Чачка) XXII 392.
Анализа хмеља из Ратарске школе у Краљеву XXIII 446.
Анализа шећерне репе VIII 15., 24.
Апарат Ван Сиклена за ђубрење (гл.) XVIII 452.
Аптовина (бурјан) како се искорењује V 165. и XXIII 208.
Арсеник не треба давати коњима но елду (бел.) XXII 270.
Аустријска култура у Босни (бел.) XII 675.
Ашов и риљ XV 136.
Бадрљике кукурузне, сагоревајте XII 157.
Баруштина, исушивање (гл.) XV 111.
Бацио сам га у Божји амбар, па како му Бог дâ (подл.) XVI 578.
Берба кукуруза XXII 291.
Биља, облагорођивање и оплемењивање III 186.
Биљака, вештачко умножавање VI 1.
Биљака, колико људи употребљавају (бел.) XII 48.
Биља сточног гајење XII 113., 132., 161., 201., 488., 505., 523, 542., XIII 274.
Биље, како расте V 51., 55., 65. и 74.
Биљке, за исхрану пернате живине (подл.) XXIV 340.
Биљке, које се могу сејати на угару (бел.) XXIV 271.
Биљна храна X 147., X 157., 159., 165. и 173.
Биљне болести, најобичније XII 533., 549. и 565.
Биљних болести неких, узроци и средства противу њих XIII 290.
Биљу, шкоди ли дим (бел.) XXV 141.
Битни, хемијски елементи биљака (бел.) XVII 344.
Блато из устојаних бара, као гној за усеве III 38.
Боб за храњење стоке (бел.) XVII 105.
Болести биљака XII 533., 549. и 569., XIII 290.
Брдски плуг — обртач XIV 298.
Брећ III 25., IV 117., VIII 91.
Брећ и тратор (бел.) XXI 109.
Брећ у Француској IV 90.
Бубе и други инсекти, како да не нагризају младе жилице проклијалог семена (бел.) XVII. 701.
Бубе штетне стрмнинама (гл.) XIV 397.
Бурјан (аптовина) како се искорењава V 165. XXIII 208.
Бујад или папрад III 142.
Бумбари у своме односу ка гајењу детелина XXIII 470.
Бундева семе како треба при сејању да прилегне (бел.) XXIII 143.
Вагнерово гајење пиће (бел.) XIV 309.
Ваљане и дрљане жита XX 17.
Ваљка и дрљаче употреба за задржавање влаге у земљи XIII 126.
Вариво плесниво или кукуруз, може ли се на што употребити (бел.) XX 283.
Везивање снопова жицом (бел.) I 41.
Великаши на орању а великашице на плевљењу (гл.) II 23.
Вештачки избор семена XVIII 76.
Вештачко ђубре и прострел (бел.) VIII 207.
Вештачко умножавање биља VI 1.
Вика (види грахорица)
Вилина коса, како се развија и шта чини природа за опстанак ове биљке (подл.) XXI 34.
Вилина коса, на који начин сише сокове из других биљака (подл.) XXI 10. 18. 26.
Вилина коса, на који се начин сузбија (подл.) XXI 51. и 58.
Вилина коса, на који се начин тамани V 7. V 57 (бел.) XII 675., XIII 391., XVI 248., XVII 416., XIX 439., (подл.) XXI 67. и 74. (бел.) XXIII 221., (бел.) XXIII 264., (бел.) XXV 82., (бел.) XXV 348.
Вино од репе (бел.) XIV 541.
Влажно, покисло, жито (бел.) XVIII 508.
Влажност и топлота земље при разном нагибу њеном према странама света и хоризонту (бел.) XIX 462.
Воде утицај, на кување варива (бел.) XX 361.
Војницима давање одсуства у време жетве (бел.) XVII 544.
Восак и дуван (бел.) XVII 546.
Вране како да се одбију од засејаног жита или кукуруза (бел.) XVII 169. (бел.) XVII 623 (бел.) XXII 352.
Врбовник — види Сач.
Време најбоље за ђубрење (бел.) XVIII 227.
Време најбоље за сејање јесењих усева XIV 442.
Време најбоље за сејање пролетњих усева XVIII 140.
Време сејања и о дубини у коју сјево треба да дође XXV 53.
Времена промене у београдској околини и напредовање растиња (бел.) XVI 276.
Вршалица (пит. и одг.) XXI 210.
Вршалица парна у Добричеву (гл.) XXIV 273.
Вршалица парна у Топчидеру (гл.) XXIV 252.
Вршећа машина за коње удешена II 167.
Вршећа машина за мање газде III 99.
Вршећа машина, парна, јагодинског удружења (гл.) XVII 557.
Вршећа машина прва, у Тамнави (доп.) XIII 371. XIV 104. и 166.
Вршеће машине Екертове и како се намештају X 192 201. и 207.
Вршеће машине, које да набављамо (бел.) VIII 52., X 118., XIII 295., XVI 251.
Вршећих машина, има ли, да се могу преносити и по врлетним местима (пит. и одг.) XVI 592.
Вршидба стрмнина XVII 369., XXI 199., 213., XXIII 269.
Вршидба стрмнина машинама (вршилицама) V 162., XXIV 252., XXIV 273.
Вунене рите као гној IV 97.
Гар (сњет) како се уклања XII 125.

Гар на јечму како се уклања (бел.) XIV 109. XVIII 360.
Гар на пшеници (бел.) XVII 545.
Гар на овсу (бел.) XIV 109.
Гвожђе и хлороза код биљака (бел.) XVII 739.
Главнији пољски усеви и земља за обрађивање у Великој Британији (гл.) XXV 299.
Главница (бел.) XXII 373.
Гној од воде, где се конопља и лан натапају V 144.
Гнојење — II 126.
Гнојење преко усева IV 33.
Голдшлагове косе (бел.) XXV 73.
Горушица као одлична домаћа лекарија и зачин уз јело (бел.) XIX 581.
Гундељ (жук, мајска буба) како се тамани (бел.) XVII 699. (бел.) XVIII 443.
Гра, енглески I 240.
Гра, пасуљ и т. д. да се боље скува (бел.) VI 156.
Грабље дрвене за једног коња II 207.
Град кад потуче усеве, шта ваља радити (бел.) XIV 389.
Граор и његова вредност за народно газдовање V 63., XXV 206.
Грахорица V 63., VII 10., XIX 151.
Грашак VI 75., XX 248.
Грашак за свиње (бел.) XV 37.
Грашак за стоку (бел.) XVIII 512.
Грашак зрео (сув), како да добије укус зеленог грашка (бел) XXV 11.
Грашак како да се најбоље сачува (бел.) XV 358.
Грашак од пре 3000 година (бел.) XXII 201.
Грашак *Телефон* XIII 399.
Грашка зеленог да имаш преко целе године (бел.)XXII 201.
Грашкар XII 554. (бел.) XIV 109.
Губитак азота из ђубрета (бел.) XXIV 65.
Дванаест тачака о гајењу лана (бел.) XVIII 357.
Детелина IX 103., 111., 121., X 34.
Детелина бокарска или сибирска (бел.) XVI 191.
Детелина инкарнатска (бел.) XIII 205.
Детелина кад први пут цвета, зашто нема семена (бел.) XVIII 356.
Детелина како се за семе оставља IV 98.
Детелина како се суши II 15., XXIV 336.
Детелина, којој се стоци може давати (пит. и одг.) XXI 280.
Детелина млада, зашто преко зиме озебе и угине (бел.) I 178.
Детелина, у чему се разликује од луцерке (пит. и одг.) XVI 279. и XVII 145.
Детелина црвена, бумбари, пољски мишеви и мачке (бел.) XVI 568.
Детелина шведска, (бел.) XIII 129.
Детелина црвена и луцерка (пит. и одг.) VI 22.
Детелине неговање зими XX 46.
Детелине неговање у јесен (бел.) XXII. 456.
Детелине подсејавање (бел.) XVII 700.
Детелине сејање (пит. и одг.) XVI 197.
Детелине сејање у јесен (бел.) XVII 416.
Детелине црвене гајење (бел.) XXII 172.
Детелине црвене, сејање с јесени у пшеницу XII 556.
Детелином, да се земља не изнури. како се поступа (бел.) XIX 190.
Детелином храњење коња (бел.) XVIII 440. (бел.) XXV 379.
Детелински први цвет, зашто не доноси семе (бел.) XVI 188.
Детелински цвет колико има меда (бел.) XV 360.
Детелинско семе кад купујете, пазите (бел.) XIV 109.
Детелинског семена, контрола (бел.) XIX 25.
Детелинског семена производња (бел.) XVIII 105.
Детелинског семена набављање XVII 148.
Детелину и друге ливадске траве, да ли је боље сејати с јесени или с пролећа (бел.) XXI 315.
Детелину или ливаду IV 93.
Детелину штајерску (црвену) или луцерку V 151.
Дивизма (бел.) XXI 109.
Дим, шкоди ли биљу (бел.) XXV 141.
Доходак жетве у Италији (гл.) XVIII 579.
Дренирањем, какви су успеси учињени у другим земљама VIII 113.
Дрљање и ваљање жита XX 17.
Дрљање шенице у пролеће VIII 51.
Дрљача XII 208.
Дрљача за теже њиве II 44.
Дрљача проста али добра I 177.
Дрљача ческа II 157.
Дрљаче и ваљка употреба, да би задржали земљи влагу XIII 126.
Друштво против корова (бел.) XV 760.
Дубина различна од каквог је утицаја на развијање биљака XIX 610.
Дубина, најбоља у коју семе треба да дође XVII 136., XVIII 511., XXII 62., XXV 53.
Дубоко затрпавање семена (бел.) XVII 695., XIX 581.
Дубоко орање III 43.
Дуван I 22., 33., 54., 67., 76. и 111., II 130., VIII 77., X 121., 135.
Дуван, његова култура и фабрикација XVIII 657, 689., 776., XIX 14., 46, 81.; 99., 120., 155., 178. и 207.
Дуван *Јеница* (гл.) XIV 112.
Дуван и медни восак (бел.) XVII 546.
Дуван и наше здравље III 121.
Дуван и филоксера (бел.) XIX 387.
Дуван, како треба неговати у јулу X 141.
Дуван као лек против метиља (бел.) XXII 409.
Дуван којим ђубретом ваља ђубрити (бел.) V 167.
Дуван противу пчелине жаоке (бел.) V 16.
Дуван, сме ли се сејати за производњу бурмута (пит. и одг.) XVIII 184.
Дувана дејство, на уништавање ситних животињица, које живе на кожи (бел.) XVII 620.
Дувана изложба у Б. Пешти (гл.) XIV 755.
Дувана потрошња у Аустро-Угарској (бел.) XXV. 438.
Дувана производња XIII 190, 248., XVI 6., 52., 106., XVIII 496., 628.
Дувана сејање IV 81.
Дувана сушење XI 7., 18., XXIII 302., 313., 329., 338., 349 и 361.
Дувана турског, арома (бел.) XIV 176.
Дувана фабрикација (прерађивање) XIX 348., 379., 403.
Дуванско семе од кога се може добити (пит. и одг.) XVIII 185.
Дувану, млеку и вину, замена (бел.) XIV 385.
Дувану и султан — противан (гл.) XVIII 450.
Ђубре IV 151. VII 72., 80., 88., 97., 101., 108., XII. 158., 205., 231, XIII 84.
Ђубре да ли треба растурено по њиви да стоји несагорело XIII 87.
Ђубре, како треба да слажемо на њиви XII 539.
Ђубре кокошије (бел.) XVII 545.
Ђубре живине, треба ли помешати или не VI 98.
Ђубре од воде где се потапају конопља и лан V 144.
Ђубрета, колико и каквог захтевају поједине културне биљке XXI 85.
Ђубрета количина од домаће стоке, како се може дознати (бел.) XVII 746.
Ђубрета обделавање на њиви III 139.
Ђубрења користи XV 220.
Ђубрење II 126., VII 72., 80., 88., 97., 101. и 108., XI 12., XI 432., 439., 453., XII 9., 123. 140., 153., XIV 53., XXV 436.

Ђубрење кречом XII 557. XIV 745.
Ђубрење кукуруза (практичан начин у Клоки) XX 121.
Ђубрење неравних њива (бел.) XXII 309.
Ђубрење њива и заоравање ђубрета XXII 403., 415.
Ђубрење пепелом (бел.) XVIII 356.
Ђубрење по новој теорији (бел.) XVII 346.
Ђубрење преко усева IV 33.
Ђубрење хемијским ђубретом и прописи за то XXIV 86., XXIV 91.
Ђубрета заоравање XXII 403 и 415.
Ђубретом како треба поступати на њиви VI 121.
Ђубрити, да ли је боље скорашњим (фришким) или сагорелим (струлим) ђубретом XXV 99.
Ђубрити, је ли нужно XIV 155.
Ђубрити у које је време најбоље (бел.) XVIII 227.
Ђубришта прављење IV 147., IV 151., XIII 361.
Ђубришта треба засејати (бел.) XXII 322.
Елда V 4., XIV 100., XXI 145., XXIV 112.
Елда и њен значај као културне биљке XXI 108., XXIII 386.
Елда, као храна за пчеле (бел.) XIV 810.
Елде жетва (бел.) XXI 275.
Елду, а не арсеник (бел.) XXII 270.
Енглеска пословица о обрађивању земље I 182.
Еспарзету или луцерку, да ли да гајимо (пит. и одг.) XVI 280.
Жетва VI 128.. X 125.
Жетва елде (бел.) XXI 275.
Жетва овогодишња (гл.) XII 416. (гл.) XVIII 743., XIX 543.
Жетва пшенице у појединим државама (гл.) XXII 361.
Жетва стрмнина XIV 362. (доп.) XX 163., XXI 170, 177.
Жетва у Аустро-Угарској (гл.) XIV 621.
Жетва у Добричеву и Љубичеву (гл.) XXI 316.
Жетва у Одеси (гл.) I 129.
Жетва у Румунији (гл.) XVIII 579.
Жетва у Русији (гл.) XVIII 579., XXII 233.
Жетва у Сједињеним америч. државама (бел.) XXIV 272.
Жетве две једног лета (гл.) XXII 402.
Жетве двогубе XXIII 502.. XXV 340.
Жетве добре, услови XXIV 109., 123, 131.
Жетве доходак у свету (гл.) XVIII 825.
Жетве изгледи XVI 413. (гл.) XVI 449. (гл.) XVII 357., (гл.) XVIII 449.
Жетве овогодишње резултати (бел.) XVI 710.
Жетве пшенице, преглед XXIII 334.
Жетве разне (бел.) I 69.
Жетве тако велике, Енглеска откуда добива XXII 94.
Жетву два пут већу имаћеш, ако за сејање узмеш најкрупнија и најједрија зрна XXII 300.
Жетву жита кад треба предузети V 121., VIII 117., XII. 357., XIII 284 XVI 296. (гл.) XVI 422, XX 221 (гл.) XXI 208 XXIII 225. (бел.) XXIV 272.
Жетву и косидбу, започнимо машином VIII 84.
Жетелица и косилица (пит. и одг.) XXI 210.
Жетелица практична за наше прилике (гл.) XXIV 103.
Жиле и корење у земљи да не труну (бел.) XXV 72.
Жита јара, кад је боље сејати, раније или доцније XXI 3.
Жита, колико је где у свету родило (гл.) XXV. 316.
Жита окопавање, покушај (бел.) XIX 638.
Жита, порекло XVIII 385.
Жита праног утицај на мекиње, брашно и хлеб IV 146.
Жита пролетња кад град потуче (бел.) XIII 204.
Жита сређивање на време (гл.) XXIII 254.
Жита сриска и осушени плодови XXII 267.
Жита чување после жетве XXI 317.
Жита чување у житници по начину проф. Меркера (бел.) XXIV 183.
Жито, какву има снагу у клијању IV 71.
Жита цена, на страним пијацама (гл.) XVIII 826.
Житна буба XVIII 479.
Житни метиљ XXV 354., 374,, 382., 398., 414., 430.
Житна мува (бел.) XVIII 507.
Жито (гл.) XVIII 449.
Жито, зашто полеже III 112., VII 155., XII 348., 701., XIII 358. (бел.) XVIII 162. 264., 339., 422.
Жито, кад треба жњети V 121., VIII 117. XII 357., XIII 284., XVI 296. (гл.) XVI 422., XX 221., (гл.) XXI 208., XXIII 225., (бел.) XXIV 272.
Жито кад треба продавати (бел.) XVIII 677.
Жито, како се облагорођава I 162.
Жито, како се побољшава XXV 266.
Жито, покисло, влажно (бел.) XVIII 508.
Жито у Јевропи и Америци (бел.) XII 515.
Жишци, који кваре зрно варива XVI 539.
Жишци житни, како се тамане (бел.) XVII 548., (бел.) XVIII 105., (бел.) XXIII 485., (бел.) XXV. 127.
Жук — види гундељ.
Жута репа за коње (бел.) XVII 700.
Забрана извоза пшенице из Србије (гл.) XXIII. 7.
Забрус гибус (види житна буба).
Завртњи на машинама да не захрђавају (бел.) XVI 343.
Загртало III 65., XVIII 704.
Загртање стабљика код кромпира (бел.) XXII 257.
Зејтина фабриковање (гл.) XIV 397.
Зелене кукурузовине, приуготовљавање XVIII 82., 150.
Зелено ђубрење и двогубе жетве XXIII 502.
Зеленог пасуља остављање за зиму IV 187.
Земља IV 145.
Земља орања IX 109., 117. X 25.
Земља печена као гној IV 146.
Земља тежакова X 184., 189., 197.
Земље боља обрада шта вреди XXV 436.
Земље дозревање за усеве XIII 57.
Земље испитивање механичком анализом (бел.) XVI 29.
Земље испитивање хемијским ђубретом (бел.) XXV 126.
Земље колико се и како обрађује у Енглеској (гл.) XXIV 103.
Земље под усевом колико има у Ческој II 23.
Земље поправљање у Црној Гори XXII 41
Земљишта одводњивање (исушивање) XII 275., 285.
Земљишта разне врсте и како се обрађују VIII 40. и 45.
Земљу, како ваља обрађивати VI 109., XVI 299 XVI 665., (гл.) XXV 299.
Зимских усева попаша II 10.
Зоб свежа (бел.) XVI 341.
Зрелина семена, да ли утиче на живот и развијање биљака XIX 525.
Зрно према слами, како се односи (бел.) XIV 474.
Зрно пшенично је врло родно (бел.) XXI 424.
Извештај о култури неких биљака XIII. 483.
Извештај о стању усева — види Стање усева.
Извештај о утакмици плуговима у орању XXIII 420., 431.
Изложба справа у Шапцу XXI 145.
Изметање страног рашћа услед чега бива и како би се могло предупредити IV 5.
Избор и мењање семена VI 194., VII 120., XXIV 49., XXV 307.
Инсекти како да не нагризају младе жилице проклијалог семена (бел.) XVII 701.
Интернационална утакмица плугова у Лембергу (гл.) XXV 93.
Испитивање клијавости семена (бел.) XIV 612.
Исушивање баруштина (гл.) XV 111.
Исушивање земаља XII 275. и 288.
Јаре пшенице нова врста XXI 9., 18.
Јесење усеве, сејте што више (распис мин. финансија) VI 50.

Јечам, голи, хималајски XIII 305.
Јечам, енглески, рани IV 178.
Јечам куван (бел.) XXII 257.
Јечам куван као храна (бел.) XVIII 444.
Јечам куван, као средство против затвора (бел.) XVII. 417.
Јечам наш и слад од њега XXI 92.
Јечам озимац XXIV 363.
Јечма гајење за употребу пивара XIX 402.
Јечма за сејање, мочење, као средство противу сњети (бел.) XIV 477.
Јечма јерусалимског плодност XVII 147.
Јечма и овса сејте више XXI 37.
Јечма најбоље врсте за трговину и фабрикацију XXII 375.
Јечма пиварског, производња XXIII 433., 450.
Какво семе, такав плод XXII 211.
Карболне киселине користи при сејању (бел.) XVII 348.
Катанац VIII 132.
Кафе талог као ђубре (бел.) XIII 208.
Клијања моћ, колико траје VIII 68.
Клијање зрна, лако да се убрза (бел.) XXIV 426.*
Клијање пшенице у колико зависи од квалоће семена и од дубине у којој се сеје VIII 32.
Клијавост старијег семена потпомагање XXIII 129.
Кокошије ђубре (бел.) XVII 545.
Количина произведене хране у Сједињеним северо-америчким државама (гл.) XXII 173.
Количина семена и сламе (бел.) XVIII 672.
Компост или мешанац XV. 745., XXIV 53.
Конопља против гусенице II 130.
Конопљано семе као коњска храна (бел.) XIX 387.
Конопље гајење V 96., XXI 115.
Конопље мочење, на хемијски начин XXIV 287.
Конопље неговање III 22. 36. III 150.
Конопље сејање VI 123. (бел.) XXV 333.
Конопље у повесму (кудеље) цена (гл.) XVII 558.
Контрола семена детелиног (бел.) XIX 25.
Коњи за пољску привреду, јесу ли корисније од волова I 146. и 188.
Коприва VII 108. (подл.) XXIII 363, 410., 422.
Коприва је такође корисна (бел.) XX 267.
Коприва као храна и одлична лекарија противу више болести људских, марвених и живинарских (подл.) XX. 113.
Коприве вредност (бел.) XXIV 382.
Коприве још једна врста — види Рамија.
Коприве употреба III 139.
Корење и жиле у земљи да не труну (бел.) XXV 72.
Коров како треба требити XVII 646. (бел.) XXI 243.
Коров, колику штету начини у пољу XXII 52., 61., (бел.) XVII. 743.
Корова утамањивање, брига нарочитог друштва (Друштво против корова) — (бел.) XV 760.
Коровљиво семе, да ли варењем у стомаку, изгуби клијавост (бел.) XVII 491.
Коса вилина — (види Вилина Коса.)
Коса с наслоном I 164., (пит. и одг.) XIV 78., (бел.) XXV 393.
Косе Голдшлагове (бел.) XXV 73.
Косе штајерске најбоље (бел.) II 147.
Косидбу и жетву, започнимо машином VIII 84.
Косилица и жетелица (пит. и одг.) XXI 210.
Кости, не бацајте (бел.) XVII 29.
Коштан или мухар (бел.) XXIII 161.
Креда и лапор за ђубрење (гл.) XXIV 42.
Креч, као средство против труљења кромпира (бел). XIX 190.
Креч у земљорадњи XIX 460.
Креча, колико има у земљи, како се може дознати XIX 189.
Крма најбоља за гојење IV 27.
Кромпир III 39. XXV 136.
Кромпир воденаст (бел.) XX 178., (бел.) XXIV 407.*
Кромпир водњикаст, да буде брашнав (бел.) XXIII 18.
Кромпир водњикаст, да се поправи (бел.) XIII 367.
Кромпир, да не проклија (бел.) XXII 329.
Кромпир, да у подруму или трапу не труне (бел.) XXIV 382
Кромпир, како ваља остављати преко зиме II 231., VI 178., XXII 383.
Кромпир, од куда смо добили V 174.
Кромпир *Онеида* (гл.) XVI 35.
Кромпир смрзнут, да буде добар за јело (бел.) XXV 405.
Кромпира болести и како се лече II 21., V 184., VII 67., XVII 744.
Кромпира, бољи начин гајења (бел.) XVII 417.
Кромпира, ванредно сађење VI 29.
Кромпира за јело, каквоћа, како се оцењује (бел.) XXI 395.
Кромпира за јело, правила за куповање (бел.) XVII 25.
Кромпира изметање добрих врста, како се може спречити (бел.) XXV 92.
Кромпира прање, машином II 82.
Кромпира крупних, произвођење (бел.) VII 196.
Кромпира кување (бел.) XX 361.
Кромпира раних гајење XII 224.
Кромпира сађење један покушај IV 122.
Кромпира сађење с јесени (бел.) XII 548.
Кромпира сађење у пролеће — најбоље време XXII 132.
Кромпира сечење за сађење (бел.) XXV 72.
Кромпира смрзнутих, употреба (бел.) XXV 119.
Кромпира сорте, разне XV 305., XV. 500.
Кромпира, хоћеш ли крупних или много (бел.) XXV 92.
Кромпира чување преко зиме XII 543., XXIII 357. XXV 333.
Кромпире, да ли је боље садити исечене или целе XXI 107.
Кромпире, какве да садимо XIII 86. (бел.) XVIII 441.
Кромпири, да буду слатки за јело (бел.) XVIII 741.
Кромпири клијали, за усев (бел.) XX 14.
Кромпири, крупнији да буду (бел.) XVIII 230., (бел.) XX 62.
Кромпири проклијали. шкодљиви су (бел.) XXIII 414.
Кромпири рани, колико вреде III 165.
Кромпири рани у расадницима и на отвореном пољу (бел.) XVIII 229.
Кромпири смрзнути, шкодљиви су (бел.) XXV 11.
Кромпири трули и средства против труљења (бел.) XIII 491., XXIV 203.
Кромпири трули, као храна за стоку IV 137.
Кромпири утрапљени, да ли губе што год од тежине и хранећих материја (бел.) XXII 393.
Кромпировим стабљикама, тровање (бел.) XVIII 576.
Кромпирових клица чувајте се (бел.) XXV 269.
Кртола, касна, ружичаста VII 186.
Кртоле, како се провењавају за семе (бел.) XII 531.
Крунач, велики, за крњење кукуруза II 131.
Крунач, нов, ручни VII 168.
Кудеља, види Конопља.
Кукоељ III 45.
Кукоља и остале уродице употреба (пит. и одг.) XVI 117.
Кукоељ како се треби с њиве XIII 293.
Кукуруз XV 197.
Кукуруз *Бисерац* изметнут XXV 311.
Кукуруз *Златно зрно* XXI 81.
Кукуруз као храна за коње (бел.) II 219., (бел.) XX 410., (бел.) XXV 437.
Кукуруз *Краљ Филип* — рани и његове добре особине за наше одношаје IV 101., V 115.
Кукуруз плеснив, може ли се на шта употребити (бел.) XX 283.
Кукуруз рани XXI 233.

Кукуруз *секлерски* и користи од овог кукуруза XXI 57., XXV 116.
Кукуруз, сиротињска храна, иште негу и да се добро гаји XI 366.
Кукуруза, берба XXII 291.
Кукуруза за сејање, мочење, као средство против сњети (бел.) XIV 477.
Кукуруза један непријатељ (бел.) XV 434.
Кукуруза практичан начин ђубрења у Клоки (доп.) XX 121.
Кукуруза раног значај сејања XXV 303.
Кукуруза, сејање III 73., XVI 162., XVII 183., XIX 313., XX 101., XXIV 84.
Кукуруза сејање, као хране за стоку, за кошење у зелено XV 41., XVIII 82., 150.
Кукуруза сејање са узродом XXII 110.
Кукуруза, сорте, најбоље за кување и пурење XXV 136.
Кукурузовина зелена, како се спрема и употребљава за исхрану стоке XV 41., XVIII 82., 150.
Кукурузна сњет — кила, травњача (бел.) XVI 273. XXIV 97.
Кукурузне бадрљике сагоревајте XII 157.
Кукурузни клас (перчин, перјаница) зашто се одсеца и утицај овог рада на принос XII 389., (бел.) XXIV 309.
Кукурузних клипова окрњених, употреба за исхрану стоке I 79., (бел.) XVIII 41.
Кукурузно семе, зашто је издало XXIV 179.
Кукурузног семена, потапање за сејање у петролеум — гас (бел.) XVIII 41.
Култура аустријска у Босни (бел.) XII 675.
Куче слепо (пит. и одг.) XII 627.
Кучина — види коноље.
Лалеманција (Lallemancia iberica) (бел.) XXI 79.
Лан, како се гаји II 271., IV 194., VIII 51., XXV 97., (бел.) XVII 743., (бел.) XVIII 357., (бел.) XXV 378.
Лан и репица II 170.
Лан, у којој се мери производи у Јевропи (гл.) XXIV 56.
Лана гајење у брдским пределима, како се може помоћи XX 405.
Лана сејање V 101.
Ланено семе да ли би се могло и код нас произвести да у доброти буде равно руском IV 114.
Ланеног семена набавка (бел.) XXV 54.
Ланом произведеним у земљи, подмирује ли Аустрија домаћу потребу (гл.) XXIV 56.
Лапор и креда (гл.) XXIV 42.
Lathyrus sylvestris (гл.) XXV 425.
Леће — види сочиво
Лисне ваши на пасуљу, како се тамане (бел.) XXIII 311.
Лишће са репе или цвекле, не треба кидати до бербе (бел.) XVII 619.
Лишће, скоро опало, као ваљано ђубре (бел.) XIX 409.
Лишће, како у развијању утиче на доходак кромпира XIX 609.
Луцерка I 226. VIII 57., XIV 157., XXI 281., XXIII 37.
Луцерка и вилина коса XIX 439.
Луцерка и црвена детелина VI 22.
Луцерка, како се сеје (пит. и одг.) XV 244., XX 49., 61.
Луцерка у чему се разликује од детелине (пит. и одг.) XVI 279., XVII 145.
Луцерке гајење за производњу семена (бел.) XII 643., (бел.) XVIII 105.
Луцерку или есперзету (пит. и одг.) XVI 280.
Маз за машине и кола XI 79.
Мак као пољски усев (бел.) XXII 353.
Мак, како се сеје VI 89.
Мака гајење, ради производње афијона (опијума) XXII 91., (гл.) XXII 340.
Материја минералних у органској природи, значај (подл.) XIX 665.
Материје из којих је биљка састављена XII 413., 421., XVII 328., 401.
Машина вршећа, парна II 121.
Машина за љуштење кромпира итд. III 85.
Машина за пољску привреду — важност VII 6., 12., 17.
Машина за предиво лана, зашто у Аустро-Угарској има мање но пре 10 година (бел.) XXIV 56.
Машина и справа — употреба XIII 76.
Машина мала за сејање II 229.
Машина најновија за сађење кромпира XXIII 71.
Машина ручна за крњење кукуруза VI 29.
Машине вршеће и разне величине витла XIII 136.
Машине вршеће које друштво набавља како раде VIII 52.
Машине, вршеће, ручне V 112. V 177. VI 187.
Машине вршеће ручне, како се оцењује доброта VI 40. (бел.) XIV 472.
Машине и справе, даје ли Српско Пољопривредно Друштво на отплату (пит. и одг.) XXI 210.
Машине пољопривредне, кад се покваре, како се поправљају XI 28.
Мачкурепа (морска репа, свињска репа) XX 23.
Мељ I 72., 86., 104., 121., 134., VIII 43.
Мељ из Љубића, (код Чачка) механичка анализа XXII 392.
Мељ ратарске школе у Краљеву анализа (гл.) XXIII 446.
Мељ гајење у Босни (бел.) XVI 418.
Мељ гајење у Хрватској (гл.) XIV 759.
Мељ производња XVI 671. 752.
Мељ употреба у нашим пиварама и наш мељ из Топчидера XXII 115.
Мењање семена IV 185. VI 194. XXI 374.
Мењање семена, кад је корисно VII 120.
Места која је град упропастио, чиме да засејемо XXI 163.
Места празних у детелиштима, подсејавање (бел.) XV 40.
Метиљ житни XXV 354., 374., 382., 398., 414., 430.
Мешанац — компост XV 745., XXIV 53.
Минералних материја у органској природи значај (подл.) XIX 665.
Минералних частица у земљи накнада IV 128.
Мисирско просо XII 525., XII 607., XII 684.
Мишеви пољски, како се тамане I 57., II 34., V 185., X 167., XVII 342., XXIV 366., XXIV 422.*
Мишеве пољске ко највише тамани II 87.
Млатило, за коњску снагу удешено III 17.
Млатило ручно III 1.
Млин ручни за млевење жита (гл.) XIV 256.
Млин ручни *Черно* (пит. и одг.) XV 187.
Мокраћа коњска колико вреди XVII 492.
Мочење јечма и кукуруза за сејање као средство против сњети (бел.) XIV 477.
Мочење коноље на хемијски начин XXIV 287.
Мраз и земљорадници (бел.) XXV 405.
Мразеви зимски да мање нашкоде (бел.) XIII 544.
Мразовац како се искорењава V 191.
Мува житна (бел.) XVIII 507.
Мухар (пит. и одг.) XVI 443.
Мухар или Коштан (бел.) XXIII 161.
Мухара гајење XVI 171.
Мухара сејање на јечмишту (пит. и одг.) XIX 309.
Награда за рад плугом прашачем и огртачем (гл.) XXIV 259.
Надметање и упоредно орање плуговима XIX 229.
Народне утакмице с плуговима у орању XXIII 301., 337. и 360.
Начин обраде земље, као помагач у издржљивости усева спрам непогоде XVIII 156.

Нашим земљорадницима опомена IV 17., IV 21.
Нешто из неге усева XVIII 331.
Њива за сејање детелине, како се приуготовљава V 94.
Њиве наше, како да спасемо од слачице и куколља XIII 293.
Њиве, угарите XVII 449., XXIII 276.
Њиву кад се засева машином сејалицом, треба ли подрљати (бел.) XXII 129.
Облагороћивање и оплемењавање биља III 186.
Обрада и орба тешких земаља и под неповољним околностима XVII 581.
Обраде земље начин, као помагач у издржљивости усева спрам непогоде XVIII 156.
Обрађивање земље VI 109., X 170., XXV 434.
Обрађивање земље — енглеска пословица (бел.) I. 182.
Обрађивања земље мере за ширење (гл.) XXV 406.
Овас буђав, да не заудара (бел.) XVIII 231.
Овас дивљи XII. 214.
Овас и његово рађање према разним околностима XXII 421.
Овас као храна за коње (бел.) XVIII 168.
Овас као храна коњска у физиолошком и дијететичном односу XIII 183.
Овас као храна за свиње (бел.) XVIII 361.
Овас, како се гаји XIII 629., XXI 254. и 263.
Овас неовршен за коње (бел.) XVII 547.
Овса, ђубреног и нађубреног резултати гајења (бел.) XIV 178.
Овса, сејте више XXI 37.
Овса утицај на млечност (бел.) XXII 151.
Овсева, страних сората, гајење (гл.) XV 692.
Овсем којим и како ваља коње хранити XXIII 283.
Овсена слама за музну стоку (бел.) XVIII 44., XVIII 358.
Овсик, крупни XIII 106.
Овце, треба ли гонити преко зимских усева VI 30.
Озимице, да ли да се позно или раније сеју XX 285.
Окопати кукуруз два пут да ли је боље или два пут за њ поорати XXI 50.
Олај из семена сунцокрета IV 123.
Олајна проја IV 29.
Олајна репица, како се гаји (пит. и одг.) XXI 195., XXIV 296.
Олајне репице могућност гајења у Србији и о потребним предходним условима XXIV 139.
Олајница и репица (пит. и одг.) XXII 313.
Опијум на продаји у Врању (гл.) XX 275.
Оплемењивање и облагороћивање биља III 186.
Оплођавање биља и пчеле (бел.) XVI 778.
Опомена, нашим земљорадницима (да засеју што више пшенице) IV 17., IV 21.
Опомена у своје време (набавка семена) VI 399.
Орање XI 362.
Орање — сеоска прича X 51., 59.
Орање дубоко III 43. (бел.) XXII 7., XXII 331.
Орање зимско XV 677.
Орање јесење II 2.
Орање јесење дубоко, XI 463., XIX 635.
Орање јесење, за пролетње усеве XIII 453.
Орање и надметање плуговима XIX 229.
Орање и плуг VI 87. и 93.
Орање и сејање пролетње XXI 91.
Орба добра и обрада тешке земље и под неповољним околностима XVII 581.
Органи који биљу служе за храну VI 130. и 135.
Орите дубље XI 281. и 286.
Орите дубље и орите с јесени XVI 597.
Орнице, подубљивање XXI 229.
Оруђа два, белгијска за плевљење III 9.
Оруђа гвоздена, и алати да не рђају (бел.) XX 35., (бел.) XXIII 285.
Осока (пиштевина) — шта код ње треба избегавати (бел.) XXV 348.
Отпаци старог биља, припадају новом биљу V 152.
Оцака даљина, како утиче на количину и квалитет кромпира (бел.) XIV 535.
Паламарка — види руковаљка.
Паљамида, како се тамани (бел.) XV 234., XX. 257.
Памук бели II 155.
Памук жути III 160.
Памук, како се гаји (упуство) XXI 82.
Памука — замена (Раме — биљком) VI 84.
Памука, проба сејања (бел.) XV 109.
Папрад или бујад III 142.
Пасуљ *блеђак* XXI 233.
Пасуљ гра и т. д. да се боље и мекше скува VI 156.
Пасуљ *детлиħ* XXIII 71.
Пасуљ зелени, како се оставља за зиму IV 187.
Пасуља, да добијеш више (бел.) XXIII 67.
Пасуља свежег, да имаш свагда (бел.) XX 130.
Цацови на њиви, како се тамане (бел.) XXV 62.
Пепео (бел.) I 114.
Пепео за ђубрење кромпира (бел.) XVII 699.
Пепео као ђубре (бел.) XIII. 251.
Пепео, најбоље ђубре за грашак и пасуљ (бел.) XXV 332.
Пепео од дрвета (бел.) XVI 189.
Пепео од каменог угља за ђубрење и чување кромпира V 42.
Перјаница и лишћа скрњивање на кукурузу од каквог је утицаја на пренос кукуруза XII 389., (бел.) XIV 804.
Пир уски и ширококласни III 4.
Пиревина XII 712.
Пиревина, како се тамани XII 188., 210. (бел.) XIII 130. XXII 168.
Пиринач, како се сеје VI 53.
Пиринач у Бачкој XIX 326. (бел.) XX 185.
Пића, за кршевиту земљу VI 47.
Пиће гајење по Вагнеровом начину XIV 309.
Пиће, разне, зелене, колико имају хранеће снаге VI 55.
Пићна репа X 103., 111., 120.
Пиштевина (осока) — шта код ње избегавати треба (бел.) XXV 348.
Плевач II 55.
Плевач с грабљама (бел.) II 194.
Плевљење IV 34.
Плодоред XIII 163.
Плодореда важност у пољској привреди XI 296.
Плодореда увођење код нас у Србији XIII 449., 419.
Плодореда утицај на повишавање приноса XVII 113.
Плуг VI 184.
Плуг американски за дубоко орање II 170.
Плуг добар II 92.
Плуг Екертов без колечака III 129.
Плуг за брдовите пределе II 21.
Плуг и његова употреба XIII 1.
Плуг нов XVI 397.
Плуг парни III 86.
Плуг Саков XIV 676. XVI 749.
Плуг Стонов за дубоко орање XIV. 799.
Плуг тежи, да ли је бољи од лакшег плуга (бел.) XX 147.
Плуга употреба за окопавање и загртање кукуруза XVIII 204.
Плугова оглед (гл.) XX 169.
Плугови домаћи, наши XXIII 473.
Плугови за орање за два вола (пит. и одг.) XXI 210.
Плугова за прашење и огртање кукуруза да ли има (пит. и одг.) XXI 210.
Плугова — избор за наше прилике IX 112., 119., X49. и 77.

Плуговима наградне утакмице у орању (гл.) XXIII 299. XXIII 301.. 337. и 360. XXIII 383.
Плугове неваљале замените бољима I 197.
Плугом обртачем (брдским плугом) рад XIV 298.
Податци статистички о просечном приносу усева у Србији (бел.) XXIV 88.
Подбел (бел.) XV 237.
Подривач Екертов III 169.
Подружине Српског Пољопривредног Друштва, на шта треба да обрате пажњу при растурању разног семења XXIV. 125.
Подубљивање орнице XXI 229.
Полегање жита (бел.) III 112., VII 155., XII 348., 701. XIII 358., (бел.) XVIII 162., XVIII 264., 339., 422.
Polygonum sachalinense — врста елде (гл.) XXV 424.
Поорано пре зиме. упола нађубрено (бел.) XVIII 509.
Попаша зимњих стрмнина XIII 46.
Поправљање земље у Црној Гори XXII 41.
Порекло жита XVIII 385.
Посао први с пролећа XXI 74.
Посао први с пролећа на њиви XII 57. XXV 65.
Последице неразумног трошења природне плодности земље XVII 316.
Потапање (мочење) јечма и кукуруза за сејање као средство против сњети (бел.) XIV 477.
Потапање кукурузног семена у гас — петролеум — (бел.) XVIII 41.
Потапање семена (бел.) XXII 160.
Потапање старог и оног семена које тешко клија, у глицерин (бел.) XVIII 741.
Поуке о јесењем и пролетњем орању и сејању (распис министра финансија) V 161.
Поуке путничке једног економа XVII 214. и 282.
Практика сопствена X 145., 153.
Превртање хране у амбарима и магацинима (бел.) XXII 339.
Преглед азбучни свију културних биљака XVII 205., 274., 334., 408., 482.' XVII 538.
Преглед жетве и потрошње пшенице у 1892-3 години XXIII 334.
Предавања о гајењу хмеља (подл.) XXII 332., 344., 356., 364., 376., 384., 396.. 404., 412. и 428.
Прекрупач XVI 311.
Преоравања стрњике (бел.) XVIII 508.
Принос жетве у Италији (гл.) XVIII 579.
Принос жетве у целом свету (гл.) XVIII 825.
Проглас о држању смотре справа и машина XXIV 227.
Производња и потрошња пшенице у свету за 1887 годину (гл.) XVIII 685.
Производња пшенице у Француској (бел.) XXV 333.
Прострел и вештачко ђубре (бел.) XIII 207.
Проја ситна (просо) III 137., VIII 112.. XIV 215., 294.
Проја ситна, калифорнијска XIII 40.
Проја ситна, мисирска XII 607. и 684.
Пуж у трапу (бел.) XIX. 613.
Пшеница XI 123., 132., 146., 159., 170., 178., 188., 233., 242., 245, 253., 261., 267., 277.
Пшеница да се опрости буђавог мириса (бел.) XVII 698.
Пшеница добро родила (гл.) I 158.
Пшеница, зашто главничи (бел.) XX 130.
Пшеница, зашто полеже XII 701.
Пшеница индиска (бел.) XXV 63.
Пшеница после јечма (бел.) II 218.
Пшеница Краљ Милан (гл.) XVI 35.
Пшеница прошлогодишња може ли се употребити ове године за семе (бел.) XXV 269.
Пшеница Уртоба (бел.) XXII 393.
Пшенице дрљање у пролеће VIII 51.
Пшенице јаре нова врста и неки јечмови XXI 9. и 18.
Пшенице и ражи укрштање (бел.) XVII 224.
Пшенице сумпорисане (бел.) XVIII 822.
Пшеничан труо задах, како се отклања (бел.) VI 196.
Пшенично је зрно врло родно (бел.) XXI 424.
Пшеничног зрна издржљивост према зими (бел.) XXII 309.
Рад на сатар XXIV 190., 201., 208. и 219.
Раж. бела, крупна VIII 125.
Раж као средство против промржњавања винограда (бел). XIV 177.
Раж планинска XXI 21.
Раж, поскупила (гл.) XXII 286.
Раж у пределима где влада суша (бел.) XXIV 425.*
Ражи и овсова, страних, гајење у Љубичеву (гл.) XV 692.
Ражи производња у Јевропи (бел.) XXV 438.
Ражи и пшенице укрштање. (бел.) XVII 224.
Ражи употреба за људску храну (пит. и одг.) XIX 116. и 143.
Разлика хранеће снаге појединих биља, у чему се састоји III 136.
Ракија од жита V 56.
Рамија, предивна биљка VI 84., XVII 668.
Рамија у Мађарској (бел.) XVIII 738.
Рсанике, очеличити јефтино (бел.) III 171.
Расађивање биља III 92., V 143.. XIII 179.
Распадање минерала и њихово претварање у орању земљу VIII 87., 96., 101., 114., 121.
Распис министра финансија окружним начелствима, да народ сеје што више јесење усеве и угари земљу за пролетње усеве VI 50.
Распис министра финансија окружним начелствима о жетви жита V 121.
Распис министра финансија о шиљању поуке о јесењем и пролетњем орању и сејању V 161.
Распис министра народне привреде да се жетва врши на време (гл.) XVI. 422., XX. 221.
Рашће страно зашто се измеће и средства, којима се спречава изметање IV 5.
Резултати гајења овса, ђубреног и нађубреног (бел.) XIV 178.
Репа, да не тера у семе (бел.) XXIII 208.
Репа жута, за коње (бел.) XVII 700.
Репа пићна X 103. 111 и 120.
Репа сточна, смрзнута, да се употреби (бел.) XXIII 6.
Репа у плодореду (бел.) XV 36.
Репа црвена, да буде слађа и укуснија (бел.) III 139. XIII 367.
Репа шећерна II 209., XII 726., (гл.) XV 695.
Репа шећерна у Босни (гл.) XXV 166.
Репе колике могу да израсту (бел.) I 219.
Репе — сејање IV 113.
Репе, употреба за вино (бел.) XIV 541.
Репе сточне, трапљене XXIV 378.
Репе, три добре II 87.
Репе шећерне, анализа XIII 15. 24.
Репе шећерне, гајење у Бачкој XXI 41.
Репе шећерне, произвођење VII 37., 49., 59., 61.
Репе шећерне произвођење у Аустрији (гл.) II 219.
Репе шећерне, упуство за сејање XVIII (прилог).
Репе чување преко зиме XII 543.
Репино лишће не треба кидати до бербе (бел.) XVIII 619.
Репино семе како се хвата III 129.
Репица, како се гаји XX 261.
Репице сравњење с ланом II 170.
Репу пићну, како да утрапимо XV 550.
Рецепат енглески за добре сељаке III 111.
Решето поправљено (на вејалици) I 199.

Риљ и ашов XV 136.
Риљаши, види — жишци.
Роба, добро приуготовљена шта вреди (бел.) V 127.
Ронац VIII 75., XII 555.
Руковаљка (паламарка) (бел.) XXIII 311.
Рухадло (леп споменик) — (бел.) XII 515.
Салицилне киселине употреба против главничавог житног семена (бел.) XVII 697.
Сатирачи пољских усева V 86.
Сач III 93.
Сејалице на сачму и на редове (пит. и одг.) XXI 210.
Сејање V. 178., XI 137,, 173. 181., 189., 256., 263., 271, 279., 288., 294., 300., 369., XIII 44.
Сејања врстачног — користи XXII 107.
Сејања раног или позног утицај на главницу и друге болести (бел.) XVIII 306.
Сејање и орање XXI 91.
Сејање јарица у озимицу XVIII 94.
Сејање луцерке — упуство (пит. и одг.) XV 244.
Сејање — неколико питања и одговора VI 15.
Сејање озимих усева XXI 278.
Сејање пролетњих усева XVIII 140.
Сејачима — опомена II 227.
Сељацима нашим, искрена реч у своје време XIII 45.
Семе VII 63., VII 133., 146., XXII 114.
Семе ваљано за сејање да се произведе (бел.) XVIII 306.
Семе да брже изникне (бел.) XXVII 169.
Семе детелинско, здраво, како изгледа (бел.) XIV 538.
Семе и количина семена (бел.) XVIII 672.
Семе и сејање I 172., XII 597.
Семе, кад треба бацити у земљу, кад је земља влажна или сува IV 90.
Семе, које треба сејати III 37.
Семе крупније, зашто је боље за сејање XVIII 29.
Семе кукурузно, зашто не ниче XX 134.
Семе од репе, како се хвата III 129.
Семе посејано, да не једу тице и живина (бел.) XVIII 578.
Семе прибрано, да се боље очува (бел.) XXIV. 399.
Семе старо (бел.) XIII 368.
Семе у које је доба најбоље сејати (бел.) XXV 367.
Семена величина како утиче на жетву (бел.) XV 40.
Семена вештачки избор XVIII 76.
Семена доброта како се оцењује (бел.) XVIII 677.
Семена дубоко затрпавање (бел.) XVII 695.
Семена зрелина како утиче на развијање и живот биљке XIX 525.
Семена избор и измена XXV 307.
Семена избор и спремања за сејање XXIV 49. XXIV 69.
Семена избор за сејање има ли каквих мана XIII 286.
Семена измена VI 194. VII 120.
Семена испитивање колико вреди (бел.) XX 443 (бел.) XVIII 677.
Семена, колико је потребно на један хектар XIV 35.
Семена куповање XIII 44.
Семена мењање IV 185. XXI 374. и XIV 75 (види семена измена).
Семена — набављање XI 13. XII 217. XVI 399. XXIV 21., 59., XXIV 395.
Семена облагороћивање на Халетов начин (бел.) XVII 220.
Семена од детелине и трава — извођење XX 150 161. 166.
Семена од детелине колико иде на један хектар (бел.) XIII 128.
Семена од луцерке, добивање (пит. и одг.) XVIII 183.
Семена од пшенице колико иде на један хектар (пит. и одг.) XII 627. XII 707. XII 723. 739.
Семена, подобност растења при већем сушењу (бел.) XX 242.
Семена поправка, један предлог XVII 66.
Семена потапање (бел.) XXII 160.
Семена потапање — ново средство XXI 29.
Семена потапање у глицерин (бел.) XVIII 741.
Семена произвођење XIII 110 XVIII 131.
Семена произвођење од луцерке потпомагао новчано шабачки окр. Одбор (гл.) XXIV 15.
Семена прибраног — чување (бел.) XVIII 741. XXII 239.
Семена разног сразмера према месту на којем се сеје IV 98.
Семена старог утицај на клајавост (бел.) XXIV 272.
Семење стрмнина — разаслато (гл.) XIV 257.
Сено свеже и зоб (бел.) XVI 341.
Сетва кукуруза XXIV 84. XXV 122.
Серадела као пићна биљка VI 147. XXIV 228.
Силина (види сач.)
Сирак шећерни V 166.
Сирак шећерни, као сточни биљка XIX 204.
Сирак шећерни, као најбоља храна за краве музаре XXIV 341.
Ситна проја III 137. VIII 112. XIII 40. XIV 215. 294. (види Мисирско просо).
Ситне штеточине како се тамане (бел.) XXV 424.
Скрњивање перјанице на кукурузу, од каквог је утицаја (бел.) XIV 804.
Скрњивање усева, како утиче на производну моћ самог усева (бел.) XVIII 578.
Слад од јечма и наш јечам XXI 92.
Слама исецкана, као простирка (бел.) XVIII 225.
Слама како се односи према зрну (бел.) XIV 474.
Сламу, сме ли земљоделац продавати (бел.) XVIII 447.
Слачица као одлична домаћа лекарија и зачин за јело (бел.) XIX 581.
Слачица као средство за повишицу производње млека (бел.) XIV 247.
Слачица како се уклања с њива XIII 293.
Слачице беле корисно дејство у храни (бел.) XVII 701.
Слепо куче (пит. и одг.) XII 627.
Снаге хранеће колико имају разне зелене пиће VI 55.
Снег, како утиче на озиме усеве (бел.) XXII 54.
Снопова везивање жицом (бел.) I 41.
Сњет XI 366., 376., 384.
Сњет и главница II 237.
Сњет кукурузни (бел.) XVI 273 XXIV 97.
Сњет пшенични V 198.
Со, као ђубреће средство (бел.) XVIII 675.
Сочиво VI 115. XXV 5.
Сочиво, бело крупно (бел.) XIV 811.
Сочиво, како се гаји VII 128., XVI 165. XX 53.
Сочиво како да се сачува од гагрице (пит. и одг.) XX 23. 39.
Споменик, леп XII 515.
Справа — изложба XXIV 227.
Справа — изложба у Крушевцу (гл.) XXII 287.
Справа — изложба у Шапцу XXI 145.
Справа пољопривредних — набавка X 178. XII 50. 111.
Справа савршенијих, могућност израђивања и код нас XII 383.
Справа чување од квара XIV 636.
Справе за приуготовљавање кукуруза за употребу X 175.
Справе за чишћење хране и могућности, да се код нас израђују X 155. 161.
Сређивање хране XV 326.
Стање усева (види извештај о стању усева.)
Стогова, ваљан начин покривања (бел.) XVIII 506.
Сточног биља гајење XII 113., 132., 161., 201., 488., 505, 523., 542., XIII 274.
Стрмна жита мучно напредују у брдима XI 365.

Стрмни озими усеви у сравњењу с јарим XXIII 61.
Стрмнина гајење уопште XI 302., 312. и 317.
Стрмнина гајење у практичној земљеделској школи у Мершину у Француској (бел.) XVII 691.
Стрмнина јарих сејање са озимим XII 508.
Стрмнина озимих, сејање XVII 517.
Стрмнина пожњевених чуване од закишњавања XXII 251.
Стрмнина полегање XVIII 264., 339. и 422 (в. полегање.)
Стрмнина сејање сејалицом од какве је користи (бел.) XXII 136.
Стрмнинама, које су бубе штетне (гл.) XIV 397.
Стрмнине и уљасти усеви пуштају дубоко своје жиле V 197.
Стрмних усева жетва XIV 362 (види жетва).
Стрњике, важност заоравања XXII 276.
Стрњике преоравање пре зиме XII 517, (бел.) XVIII 508.
Стрњике, чиме треба засејавати XXII 235.
Стрњику, треба ли угарити или говеда напасати (пит. и одг.) XVI 444.
Сумпор је потребан биљкама и животињама (бел.) XXV 119.
Сумпорисање пшенице (бел.) XVIII 822.
Сунцокрет V 9., XII 482., XIII 490.
Сунцокрет добра храна за пчеле и пилеж XVIII 346., (бел.) XXII 339.
Сунцокрет крупни, руски и како се гаји (бел.) XXV 348.
Сунцокрет у економском погледу IV 129.
Тежаци наши, како раде VII 107., 113., 116., 130.. 137., 144., 163., 168. и 173.
Терно — ручни млин (пит. и одг.) XV 187.
Тикава, како ћемо добити доста и добрих (бел.) XIV 176.
Топлота и влажност земље при разном нагибу њеном према странама света и хоризонту (бел.) XIX 462.
Топлота, колика је нужна за клијање семена (бел.) XXV 141.
Трава самониклих, истребљивање XVII 177. и 268.
Трапљење сточне репе XV 550., XXIV 378.
Трговање сточном храном XXV 341.
Тресета употреба у Русији (гл.) XVIII 453.
Тријер најбољи (пит. и одг.) XVII 712.
Тријер, шта вреди XXIII 53.
Трске шећерне, гајење у Бугарској (бел.) XVI 243.
Turnips — види угарњача.
Tussilago farfara — види подбел.
Убијати, шта не треба (бел.) XXV 182.
Угар II 5., X 68. и 80.
Угар, да ли је баш тако нужно остављати и не би ли се он другим начином могао заменути V 180.
Угар, за које је биљке удесан (бел.) XXIV 271.
Угарења важност (бел.) XV 108., XVI 473.
Угарите њиве XVII 449., XXI 245., XXIII 276.
Угарњаче — гајење XXIII 273.
Уље — најбоље за машине и руковање машинама (пит. и одг.) XVIII 125.
Уља биљног, фабриковање (гл.) XIV 397.
Уљастог биља, потреба сејање XX 84.
Упуство о гајењу лана VIII 51.
Упуство о гајењу памука XXI 82.
Упуство о сејању кудеље (конопље) III 150.
Упуство о сејању луцерке и неговању луцеришта (пит. и одг.) XV 244., XX 49. и 61.
Уродице и кукоља, употреба (пит. и одг.) XXXV 717.
Усев — на каквој земљи који најбоље напредује III 116.
Усева зимског — попаша II 110.
Усева неговање XV 144.
Усева пољских—неколико препоруке вредних XX 205, 214
Усеве јесење — народ што више да сеје и да угари за пролетње усеве (распис) VI 50.
Усеви пољски наши и њихови сатирачи V 86.
Усеви после града и шта ваља радити, кад их град потуче (бел.) XIV 389.
Усеви пролетњи XI 20., 28. и 43.
Утакмица плугова, интернационална (гл.) XXV 93.
Фабрика пољопривредних справа у Краљеву (пит. и одг.) XIV 203.
Федер на круначу ексцелзиору, како да поправиш (бел.) XX 427.
Физичких особина земље значај на пораст биљака XXII 199., 208., 216. и 226.
Хаберландови огледи о семену (бел.) XV 630.
Халфа — ново влакнасто растење (бел.) XXI 21.
Хељда — види елда.
Хемијски, битни елементи биљака (бел.) XVII 344.
Хлороза и гвожђе код биљака (бел.) XVII 739.
Хмељ — види мељ.
Храна биљна X 147, X 159., 165. и 173.
Храна добро приуготовљена, шта вреди (бел.) V 127.
Храна зелена за свиње (бел.) XXII 437.
Храна зелена, од које краве дају највише млека (бел.) XVIII 445.
Храна, како утиче на млеко код крава XII 483.
Хране, колико се производи у Сједињеним североамеричким државама (гл.) XXII 173.
Хране пречишћавање и предузимање жетве на време (гл.) XXI 208.
Хране сточне, сејање за јесен XVI 537.
Хране чување у житницама XXI 400.
Цвекла (црвена цвекла, црвена репа) VI 38.
Цвеклино лишће, не треба кидати до бербе (бел.) XVII 619.
Цвет детелине колико има меда (бел.) XV 360.
Цвет детелински први, зашто не доноси семе (бел.) XVI 188.
Цена жита на страним пијацама (гл.) XVIII 826.
Цена кудеље у повесму (гл.) XVII 558.
Цигаља изломљених — употреба (бел.) XXV 110.
Чађ III 11.
Челичити, раонике — најјевтиније (бел.) III 171.
Чешљуга, како се гаји V 118 XXIV 348.
Чкаљ — да искорениш (бел.) XXIII 299.
Чување хране у житницама (амбарима, магазама и магацинима) XXI 400.
Шафран IV 6.
Шеница — види пшеница.
Шећер од кукурузовине III 71.
Шећерна репа — види репа.
Штеточине пољопривредне, како се тамане на нов начин XXIV 417.,* 420.*
Шупа за сушење дувана III 168.
Џакови за храну, да буду чвршћи и трајашнији (бел.) XVI 342.
Џибра као ђубре (бел.) XVIII 30.

3. Ливадарство

Бусен траве, ваљан, како се добива (пит. и одг.) XVIII 247.
Врâг (Lolium temulentum) X 164.
Време, најбоље за кошење траве (бел.) XXV 218.
Време, најудесније за сејање траве (бел.) V 96.
Гору, чувајмо и подижимо по ливадама и пашњацима XXV 233.
Грабље велике, за купљење сена II 15., 106.
Грабље коњске за купљење сена XXII 158.
Гривне за заглављивање косе без клинова (бел.) XIV 471.
Дењење сена у пластове (бел.) XXI 164.
Детелине и траве — јесење сејање (бел.) XVII 416.

Детелину и ливадске траве, да ли је боље сејати с јесени или с пролећа (бел.) XXI 315.
Детелину или ливаду IV 93.
Детелишта и ливада, сетите се XIX 92.
Детелинских ливада вишегодиш., принос (бел.) XVI 416.
Дрљање ливада (сенокоша) V 110. (бел.) XIV 172. (бел.) XVI 638. XXI 74.
Дрљача, ческа II 157.
Дрљаче, спремајте, па чим пукне пролеће, подрљајте ливаде и детелишта XXII 17.
Ђубрење ливада пиштевином XIX 632.
Забрањујте ливаде XXIV 17.
Зборишће ливадара (подл.) XX 58., 66., 74., 82., 94., 102., 126., 142., 150., 166., 182., 222. и 230.
Заливање питомина XXII 116.
Киша више шкоди сувој но сировој храни XX 177.
Кичица (бел.) XXV 393.
Коњи се зноје од сена (бел.) XXI 395.
Коњске грабље за купљење сена — види Грабље.
Коса (подл.) XX 2.
Косидба ливада XVIII 292., XXIII 165.
Косидба позна, каквих има мана (бел.) XX 152.
Косилица XVII 258.
Кошење траве, кад је најбоље вршити (бел.) XXV 210.
Ламбл, Др. управитељ земљоделске школе у Крижевцу, у Хрватској, о ливадама III 127.
Ливада дрљање — види дрљање ливада.
Ливада ђубрење — види ђубрење ливада.
Ливада забрањивање XXIV 17.
Ливада — косидба XXIII 165.
Ливада — наводњивање с јесени (бел.) XVII 544. (бел.) XVIII 675.
Ливада — нега XIV 340., XVIII 209., XIX 321.
Ливада нових, подизање VIII 100.
Ливада подводњивање X 61., 67.
Ливада, поправљање IV 120. VIII 93.
Ливада поправљање, кад треба вршити (бел.) XXIII 38.
Ливада, сетите се XIX 92. XXIV 61.
Ливада, сређивање — десет заповести (бел.) XXII 173.
Ливада сувих, поправљање III 188.
Ливадама поплављеним и сеном шта треба радити (бел.) XXIV 158.
Ливадара зборишће — види зборишће.
Ливадарства — напомене XXV 123., 163.
Ливаде — пазите XIX 257.
Ливаду или детелину IV 93.
Маховина по ливадама VIII 5., XVII 129.
Маховина, како се чисти с ливада (бел.) XXII 7.
Маховину, кад је најбоље таманити (бел.) XXIII 38.
Машина за сређивање ливада (сена), проба (гл.) XVII 433.
Машине за кошење траве XVII 258.
Машине за кошење траве и сређивање сена у Љубичеву — набавка (гл.) XVII 506.
Мрави на ливадама, како се тамане (бел.) XVII 701.
Наводњивање ливада с јесени (бел.) XVII 544. (бел.) XVIII 675.
Нега ливада XIV 340., XVIII 209., XIX 321.
Отава и сено XII 569.
Отаве и сена хранива вредност (бел.) XIV 537.
Паша, какве нам штете доноси XVII 58.
Пепео дрвен на ливадама (бел.) XXIII 427.
Пепео као ђубре за ливаде VIII 52.
Пепео од камена угља за поправљање ливада (бел.) XVIII 676.
Плашћења сена по кишном времену — један начин (бел.) XIV 473.
Питомина — заливање XXII 116.
Поплављеним ливадама и поплављеним сеном на ливадама шта треба да радимо (бел.) XXIV 158.
Поравњивање ливада, кад треба вршити (бел.) XXIII 38.
Преса нова, за пресовање сена (гл.) XVIII 362.
Преса парна савршенија (пит. и одг.) XVII 780.
Преса сенских увоз (гл.) XVII 31.
Пресовање сена и упут за руковање најобичнијим сенским пресама XVI 684. 742.
Пресовање сена у Србији XVII 141. 554.
Принос вишегодишњих детелинских ливада (бел.) XVI 416.
Производња хране за стоку и ливаде XIX 257,
Рад на ливади у пролеће XV 151.
Разгледање трава XXV 57.
Рајграс талијански и француски XX 233.
Рапуља (Bromus inermis) XXII 325.
Расплођавање и умножавање травуљина II 223.
Семена од детелине и трава најважнијих извођење XX 150., 161., 166.
Сена буђање да се избегне (бел.) XVIII 230.
Сена вредност као сточне хране XXI 413.
Сена дењење у пластове (бел.) XXI 164.
Сена извоз из наше земље XXIV 215.
Сена, колика је хранива вредност (бел.) XVI 188.
Сена покислог, посипање сољу (бел.) XIV 607.
Сена пресовање за војну потребу (гл.) XVII 554.
Сена пресовање и упут за руковање најбичнијим сенским пресама XVI 684. 742.
Сено XIV 340.
Сено, да се не укисели (бел.) VII 8.
Сено из Америке (бел.) I 57.
Сено свеже, зелено нездрава је храна за коње (бел.) XXII 423.
Сенокоса дрљање — види дрљање ливада.
Сеном коњи храњени зноје се (бел.) XXI 395.
Сеном снабдевање за идућу годину XXII 355.
Справа, којом се откива коса (бел.) XIV. 470.
Спремајте се XXV 57.
Сређивање ливада (бел.) XXII 173.
Сушење ливада и њива VIII 34.
Талијански рајграс XX 233.
Траве и детелине јесење сејање (бел.) XVII 416.
Травуљина размножавање II 223.
Увоз сенских преса (гл.) XVII 31.
Уливађивање и нега нове ливаде XIX 321.
Умножавање и расплођивање травуљина II 223.
Упут за руковање сенским пресама XVI 684. 742.
Француски рајграс XX 233.
Холандези како употребљавају своје пашњаке (бел.) I 158.
Цератоха (Ceratocha australis) — трава V 135.
Штете које имамо од паше XVII 58.

4. Виноградарство

Акарусис у Румунији — нова болест винове лозе (гл.) XIV 398.
Акционарско друштво за подизање винограда (гл.) XXV 93.
Акционарског друштва, винарског, оснивање у Неготину XIX 315.
Американска лоза нова врста (cissus mexicana) (бел.) XX 147.
Американске лозе, гајење (бел.) XVI 641.
Американске лозе у Француској (гл.) XVIII 53.
Америчка лоза Елвира (бел.) XXIII 299.
Америчка лоза и мане при подизању садова њихних (гл.) XVIII 173.
Америчке лозе, дезинфиковање (гл.) XIV 317.

Америчке лозе — избор XIX 234
Америчке лозе и њихове главније особине XXIII 457., 498. XXIV 5., 10., 19., 37.
Америчке лозе које непосредно рађају, XXII 399.
Америчке лозе које непосредно рађају да ли да садимо XXIII 32,
Америчке лозе ко гаји у Италији добива награду (гл.) XII 336.
Америчке лозе — набавка XV 75. (пит и одг.) XV 123. (гл.) XXV 218.
Ампелографска конференција у владином комесаријату за производњу вина у Б. Пешти (гл.) XV 765.
Ампелографска међународна комисија и слике из винодеље у Италији IX 113 X 29.
Анализа вина од америчке лозе (бел.) XIII. 492. XXIII 109.
Анализа вина у рударском оделењу министавства народне привреде (гл.) XXIV 291.
Анализа српских вина XI 251, XI 392. (гл.) XIX 221. XXIII 109.
Анализа француских вина (гл.) XVIII 53.
Антифилоксерин (гл.) XVIII 580.
Антрпота за вино у Бухсу, у Швајцарској, отварање (гл.) XV 765.
Апарат и средства за уништавање пероноспоре — црњрвине XXI 99.
Бастарди лозе (бел.) XIV 392.
Белешке о винодељу крајинском и смедеревском VI 117.. 125., 133., 141., 149.
Белешке о винодељу у округу крагујевачком VII 33., 44. и 53.
Берба грожђа I 168. XII 191. X 163. XIII 419. XIII. 487. XVII 514. XIV 533. XIX 455. XX 269.
Берба грожђа како изгледа (гл.) XIV 620.
Берба грожђа — рђава (гл.) XVIII 684.
Берба грожђа у Француској (гл.) XII 675.
Берба незрелог и презрелог грожђа V 145.
Бермет, како се прави III 196. XXII 267.
Бермет како се прави од ракије (бел.) XXIII 264.
Бермет талијански, да ли је истина најјачи (пит. и одг.) XVIII 185.
Бистрење вина I 39., V 42, XIV. 390., (бел.) XVII 747. XXIII 133., XXIV 328.
Блак-Рот (бел.) XVIII 674.
Болести вина III 77. XVI 542. и 613.
Болести и вештачко бојење црна вина VII 120., 125., 138. и 141.
Болести нове на виновој лози II 99 (гл.) XIV 398. (гл.) XVIII 578 (гл.) XVIII 745.
Бурад да не цуре (бел.) XVIII 171., XXIII 55.
Бурад и каце за примање кљука I 214.
Бурад и каце за примање оточеног вина V 107.
Бурад неупотребљива употребити за ведрице (бел.) XXIII 464.
Буради, допуњавање XI 325., 373. и 381.
Буради држање (чување) III 77.
Буре пуно, да не протиче (бел.) XXIII 171 (бел.) XVIII 55.
Буре у ком је било црно вино, употребити за бело (бел.) XXIII 311.
Вина — анализа (види анализа вина)
Вина, бистрење (види бистрење вина).
Вина, буке (бел.) I 40.
Вина, вештачка у Немачкој (гл.) XII 336.
Вина вештачки обојених, распознавање (бел.) XIV 467., (бел.) XXIV 301.
Вина, грчких извоз (гл.) XVIII 684.
Вина да не цикну, шта треба радити (пит. и одг.) IV 377., 411.
Вина далматинска (гл.) XXI 227.
Вина, два пут више I 8.
Вина, дохоци и пеге на сунцу (бел.) XII 417.
Вина — зелено бојило XII 343.
Вина извоз из Србије (гл.) XVIII 580. (бел.) XX. 7 (гл.) XXIII 55.
Вина извоз, како се потпомаже у Италији (бел.) XV 104.
Вина испитивање у државном лабораторијуму у Паризу (гл.) XVIII 53.
Вина, како се поправљају додавањем глицерина (бел.) XVII 746.
Вина кушање III 2.
Вина, кушање у Француској V 15.
Вина мађарска у Немачкој (гл.) XVIII 450.
Вина младог, неговање XXV 8.
Вина наша (гл.) XVIII 745.
Вина наша зашто се траже (пит. и одг.) XVIII 125.
Вина наша на бордовској и француској изложби, и како да се боље негују XIV 17.
Вина наша на изложби у Крајову (Румунији) XXI 360.
Вина неговање (прва поука) XI 104., 140., 150., 175., 182., 192., 235., 243., 246., 257., 265., 274., 285. 292., 333., и 343.
Вина, отакање I 41., V 149., X 195.
Вина, петиотовање (бел.) XX 291., (пит. и одг.) XX 362.
Вина, поквареног оловом, кречом, пепелом — знаци V 80.
Вина поквареног сумпором знаци IV 195.
Вина поквареног, укус поправити (бел.) XVII 620.
Вина, поправљање I 24., XVII 746.
Вина пошиљање у стакладма (бел.) XX 68.
Вина прављење од комине (бел.) XX 291., XX 362.
Вина превирање и претакање XVII 470.
Вина, претакање XV 96., (пит. и одг.) XVIII 125., XXII 346.
Вина пробање III 2., V 15.
Вина, производња, у Далмацији, (бел.) XX 354.
Вина производња у Јевропи XXIII 366.
Вина, производња у Француској (гл.) 394.
Вина, разливање у стакла I 41., III 45., XIX 430., XXII 417.
Вина румунска (бел.) XIX 387.
Вина, састојци (бел.) I 40.
Вина сазревање и чување XXIII 249, 257.
Вина слатка, како се праве I 55., VIII 43., (бел.) XXII 456.
Вина справљање од комине (бел.) XX 291., XX 362
Вина српска XXII 447.
Вина српска и шљиве у Русији (гл.) XXIV 320.
Вина српска на лондонској изложби VI 147. VI 161.
Вина српска на париској изложби (подл.) XXI 155., 162, 170., 178., 186., 198., 214., 222.
Вина српска на светској изложби у Алберт-Халу и Лондону VI 161.
Вина српска на светској изложби у Бордоу (гл.) XIV 819.
Вина српских само набавка за двор Његовог Величанства Краља Србије (гл.) XX 374.
Вина српских одликовање на париској изложби (гл.) XX 347.
Вина српских одликовање на светској изложби у Бордоу (гл.) XIII 546.
Вина — сумпорисање XX 26.
Вина, талијанска (бел.) XXIV 212.
Вина талијанских, јак извоз (гл.) XIV 677.
Вина укус, фини, (бел.) I 40.
Вина ценење III 2., V 15.
Вина цикла, како се лече (пит. и одг.) XVIII 249.
Вина црног болести и вештачко бојење VII 120, 125. 138., 141.
Вина црног, прављење VII 66., 73., 77., 91., 93., 103., (бел.) XIV 468., XXI 333.
Вина црног, претакање XV 96.
Вина црног чување XXI 333.

Вина фарбана XI 7., 16., 23., 31., 39.
Вина фарбана и сумпорна киселина XI 16., 26.
Вина шпанска у иноземству (бел.) XIX 387.
Винарска задруга у Немачкој (гл.) XX 202.
Винарска писма (подл.) XXII 252., 276., 300., 316. 324.
Винарска трговина Србије за 1886. год. (гл.) XVIII 824.
Винарске задруге XIX 201.
Ванарске колоније немачке у Србији (гл.) XII 499.
Винарских задруга у Италији, потпомагање (гл.) XVIII 746.
Вино бојено, како се познаје (бел.) XIV 467. (бел.) XVII 27. (бел.) XXIV 301.
Вино, да се брзо усирћети (бел.) II 22.
Вино да се не поквари I 64.
Вино, зашто не ваља да дуго стоји на комини XVI 619.
Вино зашто се мути и како да се то отклони или спречи XVII 664.
Вино, зашто се претаче XVII 56.
Вино, кад је помешано с јабуковачом, како се познаје XXIII 169.
Вино како се може чувати од штетног утицаја ваздуха (бел.) XXI 193.
Вино како се оцењује XX 157.
Вино, како се разлива (у флаше) и како се у овима чува I 41. III 45. XIX 430 XXII 417.
Вино колико може да траје (бел.) XXIV 345.
Вино колико пута и кад треба претакати (пит. и одг.) XVIII 125.
Вино од каламљене лозе XXV 260.
Вино најстарије (гл.) II 22.
Вино накисело да поправиш V 43.
Вино неготинско (гл.) II 11.
Вино ново у трговини XVII 254.
Вино плесниво IV 105. V 164.
Вино плесниво, како се може поправити (бел.) XIII 311.
Вино судовно, како се поправља III 38.
Вино црно, за трговину XVI 375.
Вино црно има ли у себи слободне сумпорне киселине (бел.) XVII 624.
Вино црно начинити да буде бело (бел.) XVIII 165.
Вино црно, право, може ли се познати од обојеног (бел.) XVII 622.
Вино црногорско XXIII 206.
Вино шумеће (бел.) XIV 747.
Винова лоза XI 145.
Винова лоза ванредне величине (бел.) XV 691.
Винова лоза и пролетњи мразеви XXV 70.
Винова лоза у Срему II 128.
Винове лозе лековитост (бел.) XV 492.
Винове лозе нов начин расплођивања I 49.
Винове лозе расплођивање полагањем (бел.) I 113.
Винови смотавац XX 240.
Виноград I 6. 21. 35.
Виноград како треба копати: дубоко или плитко III 138.
Виноград млад како се сади VI 195.
Виноград цара руског у Криму VI 84.
Винограда ђубрење II 191. V 193. (бел.) VIII 130. XX 326.
Винограда засађивање америчком лозом XXI 416.
Винограда испитивање (гл.) XIV 395.
Винограда колико је заражено у Португизу (гл.) XVIII 827.
Винограда орезивање XV 155.
Винограда ослобођење од порезе (гл.) XVIII 824.
Винограда подизање II 31. 38. 52. 80. 90.
Винограда подмлађивање VIII 104.
Винограда сатирање од филоксере у Француској (гл.) XIII 256.
Виноградарска пракса XXV 353. 380. 399.
Виноградарство, воћарство шумарство (књижев.) XXI 220.
Винограде пазите, XIII 117.
Винограде старе како да поправимо XX 75. 82.
Виногради и америчка лоза XXI 42.
Виногради како да се обнове што их је филоксера осакатила (бел.) XIV 242.
Виногради како да се сачувају од пролетњих мразева XIII 186.
Виногради наши какву бербу обећавају XV 448.
Виногради у Угарској (гл.) II 47.
Виноградски коров наш — види оштрик.
Винодеља унапређење у Босни и Ерцеговини (гл.) XVIII 746.
Винодеља унапређење у Србији XIV 10. 81.
Винодеље и трговина вином у Босни и Херцеговини XXIII 413.
Винодеље наше и филоксера XXI 349. 357.
Винодеље у Бугарској (гл.) XIV. 322. (гл.) XVIII 825.
Винодеље у Источној Румелији (гл.) XV 574.
Винодеље у околини ужичкој XXII 228. XXIV 134.
Винодеље у округу крагујевачком VII 33. 44. 53.
Винодеље у округу крајинском VI 117. 125. 133. 141. 149. XXI 376.
Винодеље у Смедереву VI 117. 125. 133. 141. 149.
Винодеље у Србији XXIII 193. 213. 229. XXIV 353.
Винодеље у Турској (гл.) XXI 348.
Винодељско-воћарска школа у Крајини и њен задатак (гл.) XX 120. (гл.) XXII 310. XXII 200. 206. 215. (гл.) XXII 201.
Винодељске Задруге у Смедереву — основане (гл.) XX 69.
Винодељцима округа крајинског (гл.) XII 119.
Винодељцима нашим XXIV 323.
Винодељцима нашим једна реч после бербе VIII 6.
Винодељцима свима у Србији (гл.) XIV 257.
Вином које је било изложено великој хладноћи шта треба радити XXII 67.
Вину какву негу треба дати у бурадма (бел.) XXIV 440.
Вину неком, да ли је додаван шпиритус, како се дознаје (бел.) XVII 627.
Вину, шкоди ли плесан на бурадма (бел.) XVII 543.
Вински, трећи, сајам у Загребу (гл.) XIII 134.
Восак за печаћење флаша (бел.) XXV 140.
Врањ за превирање XXII 320.
Време које је најбоље за гнојење винограда VI 33.
Време, које је најбоље за сејање лозе VI 179.
Времена утицај на оплођење и радност лозе XIII 79.
Врење VIII 118., 128. и 135.
Врење вина од чега зависи VI 6.
Врење шире XII 709.
Гајење винове лозе и производња вина на Рајни IX 121., X 27., 41., 53., 73., 105. и 113.
Глицерином, како се поправља вино (бел.) XVII 746.
Грожђа остављање за зиму V 68., (бел.) XII 691., (бел.) XIX 584., (бел.) XX 374., (бел.) XXIV 272.
Грожђа сушење у пушници (гл.) XIV 543., (бел.) XV 498.
Грожђе болесно је отровно (гл.) II 11.
Грожђе, кад је зрело I 157.
Грожђе крупно да добијеш (бел.) II 194.
Грожђе, лек и храна (бел.) XIX 487.
Гроздови морају бити заклоњени од сунчане стране (бел.) XXIII 396.
Губа или краста на грожђу XXI 75.
Гусенице и инсекти на виновој лози (бел.) XVII 228.
Двоплуг за винограде XXII 385.
Димљење у виноградима (гл.) XIV 254.
Довирање (накнадно превирање) вина XXII 451.
Доливање и отакање вина III 46.
Допуњавање буради вином XI 325., 373. и 381.
Дрвене струговине и филоксера XXIV 377.
Дренка за чардаклије, обделавање III 37.

Дружина јужно-угарска, подрумарска у Вршцу (гл.) XIII 134.
Друштво мађарско за извоз вина из Мађарске за Сједињене државе (гл.) XVIII 745.
Дуван и филоксера (бел.) XIX 387.
Ђубре добро за виноград (бел.) XXIII 495.
Ђубрење (гнојење) винограда II 191., V 193., XIII 130., XVIII 144., XX 326.
Ђубрење хемијско винове лозе, воћа и кромпира XXIV 13. и 30.
Европске, благородне врсте винове лозе, како напредују на америкаској лози XX 30.
Екслов широмер шта изналази (бел.) XVIII 305.
Елвира, америчка лоза (бел.) XXIII 299.
Жива, против филоксере (бел.) XV 761.
Живина у виноградима (бел.) XXIV 426.*
Жупа и њезино виноделье (подл.) XXII 196. и 204.
Жутило лишћа винове лозе (бел.) XVII 418.
Жутило лишћа код винових лоза које су калемљене на америчким подлогама XXV 293.
Забрана увоза биљака и винове лозе у Русију (гл.) XII 354.
Забрањен увоз вина у Влашку (гл.) XII 644., (гл.) XII 675.
Завод за свиларске и винарске огледе у Горици XVI 323.
Задаци крајинске школе за виноделье и воћарство у Неготину XXII 200., 206. и 215.
Задруге виноделске у Смедереву, оснивање (гл.) XX 69.
Закидање заперака или лачење лозе (бел.) XXV 348.
Закон против бојење вина у Француској (гл.) XXII 252.
Закон противу вештачких вина (гл.) XVIII 366.
Збор винара у Нишу XX 25., (гл.) XX 53.
Зелено бојило вина XII 343.
Земља као узрок болести и смрти чокоћа (бел.) XXIII 160.
Знаци поквареног вина оловом, кречом, гипсом и стипсом V 80.
Знаци сумпором поквареног вина IV 195.
Избор америкаске лозе XIX 234.
Извештај о винарском конгресу и изложби у Крајови XXI 422.
Извештај о мерама за унапређење виноделья у Бугарској (гл.) XIX 298. и 330.
Извештај о прскању винограда у округу крушевачком XXV 427.
Извештај о стању заражених винограда и расадница америчке лозе у Неготини (бел.) XIX 50.
Извештај руководеља расадника у Неготину (гл.) XX 210.
Извештај с виноделског конгреса XXV 139., 165., 181., 198., 216., 238., 252., 267., 281., 297., 312. и 396.
Извоз вина грчких (гл.) XVIII 684.
Извоз вина да се изврши, шта треба знати (гл.) XVIII 362.
Извоз вина из Србије (бел.) XX 7.
Извоз вина из околине Неготина (гл.) XXIII 55.
Извозна винарска трговина XX 31.
Изложба вина и конгрес у Крајови у Румунији (гл.) XXI 151.
Изложба вина у Бордоу (гл.) XIII 133. и (гл.) XIII 370.
Изложба грожђа (гл.) XX 316.
Изложба грожђа и вина у Смедереву (гл.) XVIII 232.
Инсекат нов, као штеточина винове лозе (гл.) XIII 369.
Инсекти на виновој лози и гусенице — како се тамане (бел.) XVII 228., (гл.) XX 169.
Искрена опомена онима који троше вина мађарска и белоцрквенска XII 341.
Исправка једна о виноделью у Србији (бел.) XXIV 135.
Јабуковаче, кад има у вину како се може дознати XXIII 169.
Кадилаков начин калемљења лозе кад је ова посађена XXII 334.
Казне за фабрицирање и фалзифицирање вина (бел.) XII 435.
Калем лозе (гранчица) за калемљење, спремање (бел.) XXV 92.
Калеми винове лозе како се примају и коликог су века XX 165.
Како се поступа даље са узелено калемљеним лозама XXV 304.
Калемљење лозе XII 258.
Калемљење лозе (избор подлоге и калем лозе и које је најзгодније доба за калемљење) XXIV 78. и 84.
Калемљење какве погодбе (услове) захтева, па да се калемљена лоза прима XXI 28., XXIV 247.
Калемљење лозе ластарима (назелено) XX 189., XXIV 199., XXV 177. и 190., XXV 200.
Калемљење лозе очењем (бел.) XIX 441.
Калемљење лозе петолисте (Ampelopsis hederacea) (гл.) XX 14., (бел.) XX 36., XX 315.
Калемљене лозе плутом XXII 213. XXV 113.
Калемљење лозе спајањем XXV 87.
Калемљење лозе у процеп XXII 309. XXV 79.
Каце и бурад за примање кљука I 214 V 107.
Киселице (талога) утицај на вино XXII 167.
Кљука и шире превирање XXII 292.
Кљунар (лозар) XXI 274.
Колонија немачка винарска у Србији XII 499.
Коље да не иструне III 122. (бел.) XIV 617. (бел.) XXIII 510.
Комина (цибра) као сточна храна (доп.) XX 37.
Комине употреба за ђубрење XX 312.
Комине употреба за поправљање болесних вина XX 280.
Комисија ампелографска међународна и слике из виноделье у Италији IX 113. X 29
Конвенција за одбрану против филоксере (гл.) XIV 56.
Конгрес винарски у Крајови и изложба вина (гл.) XXI 151.
Конгрес виноделски у Монпељију (гл.) XXIV 128
Конгрес међународни за филоксеру у Бордоу (гл.) XII 415.
Конференција ампелографска међународна о филоксери у Берну XII 532.
Конференција ампелографска у владином комесаријат за производњу вина у Б. Пешти (гл.) XV 765.
Конференција виноделаца из целе Америке XII 610.
Конференција о филоксери (гл.) XII 452.
Коњак, како се прави XXIV 269. и 281.
Коњака, колико ће се добити из вина, како се израчунава (бел.) XXI 160.
Копати виноград како треба: дубоко или плитко III 138.
Курс за калемљење лозе (гл.) XXII 456., XXIV. 157., XXIV 333., 343.
Курс за калемљење лозе у Букову код Неготина (гл.) XXIV 185.
Курс зимски за подрумарство (гл.) XXII 459.
Краста или губа на грожђу XXI 75.
Лачење (плевљење) лозе XVI 245.
Лек против пероноспоре XXV 192.
Лек противу пероноспоре — Миљардова формула XXV 145.
Лековитост винове лозе (бел.) XV 492.
Лепиво добро за етикете (наслове) на флашама (бел) XVIII 170.
Лишћа винове лозе важност и дејство (бел.) XIII 205.
Лишћа закидање на лозама VII 180.
Лишће жуто на виновој лози (бел.) XVII. 418.
Лоза једна цело имање (бел.) XII 452.
Лоза кад приспе, шта треба радити (бел.) XIX 190.
Лоза, каква ваља за резнице (бел.) XIV 744.
Лоза на коју не напада филоксера (гл.) XVIII 365.

Лоза ради чега се калеми и шта при том треба имати на уму XXIV 45.
Лозе бастарди — мелези — (бел.) XIV 392.
Лозе винове гајење и производња вина на Рајни IX 121. X 27., 41., 53., 73., 105. и 113.
Лозе винове европске, како напредују на америчкој лози XX 30.
Лозе винове лековитост (бел.) XV 492.
Лозе, које су оштећине од зимских мразева, како се негују XXIV 108.
Лозе винове лачење или плевљење XVI 245.
Лозе винове орезивање XI 37. и 60. XXIII 117. и 125.
Лозе винове подизање на чардаклијама и шпалирима XI 126. и 142.
Лозе винове размножавање XXIII 83., 93. и 100.
Лозе винове расађивање (код које је огуљен неки део коре) III 171.
Лозе винове сузење (бел.) XIV 391.
Лозар (кљунар) XXI 274.
Мајска гусеоица на виновој лози (Pyralis vitana, Tortrix filleriana) XI 366.
Маказар (бел.) XIV 464.
Маказар (буба) на виноградима неготинским (гл.) XIV 479.
Малага како се гради (бел.) XIV 808.
Машина за крењење пуцади и за муљање грожђа (гл.) XVII 701.
Мере предузете за побољшање винодеља у Бесарабији (Русији) — (бел.) XVII 98.
Метиљ на виновој лози (пит. и одг.) XIII 563. и 671
Могли би много што шта, само кад би хтели XVII 94
Мразеви пролетњи да не штете винограде XIII 186 XXV 70.
Муљача нова (Велимира Витоновића) (гл.) XV 696, (пит. и одг. XVII 782.
Награда против пероноспоре (гл.) XVIII 745.
Надметање међународно справама, машинама и апаратима за винодеље и дестилацију у Италији XII 636.
Накнадно превирање XXII 451.
Наслон за лозу по баштама (бел.) I 69.
Натапање винограда водом као средство противу филоксере XXIV. 279.
Натегаче, које су најбоље III 186.
Нега вина — прве поуке XI 104., 140., 150., 175., 180., 192., 235., 246., 257., 265., 274., 285., 292., 333. и 343.
Нега младог вина XXV 8.
Неговање калемљене лозе ластарима XXV 304.
Непријатељи винове лозе V 183. XX 240.
Нешто из винодеља XVIII 664.. 706. 785.
Обнављање винограда XXIII 457., 498., XXIV 5., 10., 19 и 37
Одликовање српских вина на париској изложби (гл.) XX 347.
Одлуке винарског збора држаног у Нишу XX 65. 93.
Опасност нова по винодеље XXIII 123.
Оплемењивање (калемљење) лозе XII 258.
Опомена нашим виноградарима и љубитељима винове лозе VII 14., 51., 59. и 67.
Орезивање винове лозе XI 37., 60., XXIII 117 и 125.
Орезивање винограда XV 155.
Отакање вина I 41., III 46., V 42., X 216.
Отакање вина у стакла I 41.
Othiorhynchus girrafo нов непријатељ винове лозе XII 259. и 309.
Оштрик — виноградски коров (бел.) XV 436.
Парафин, као добро средство у подруму XXIII 402.
Пеге на сунцу и доходци вина (бел.) XII 417.
Пероноспора (гл.) XIII 547., XIII 637., XVIII 282., XXIII 332.
Пероноспора како се сузбија XXI 89., XXI 99., XXV 128., XXV 154., XXV 155., XXV 173. и 185. XXV 201.
Пероноспора у округу ужичком (гл.) XXV 316.
Петиотовање вина (пит. и одг.) XX 362.
Пивнице негдашње и садашње у Крајини XIII 244.
Пиридин против филоксере (бел.) XIV 672.
Питање о вештачким винима у Немачкој (гл.) XII 336.
Плави камен и штрцаљке (прскалице) XXV 155.
Пламењача црна — види пероноспору.
Плевљење или лачење лозе XVI. 245.
Плесањ на бурадма да ли шкоди вину (бел.) XVII 543.
Подлоге и калем лозе избор и које је најподесније доба за каламљење XXIV 78. и 84.
Подмлађивање винограда VIII 104.
Подрум III 109.
Подрум добар, како да се начини XVII 723.
Подрум главни угледни у Будим Пешти (гл.) XIV 321.
Подрум јефтин начинити XII 13.
Подрум угледни у Хрватској (гл.) XV 305.
Подруме, како ћемо сачувати од плесњи XXI 123.
Подруми нови како се подижу и како се поправљају стари подруми XV 614.
Подруме од мемле очистити (бел.) XIII 254.
Подруми одвећ хладни, како утичу на вино XXII 19
Подруми у Жупи и неговање вина XXV 327.
Подрмарство I 119., 129.
Полагање XII 690.
Полагање (потапање) загртањем (бел.) I 57.
Полагање темеља зграде за винодеље и воћарство у Букову код Неготина (гл.) XXII 152.
Порез и филоксера (бел.) XXIII 347.
Пореза на вино у флашама у Русији XVIII 744.
Пореза на вино укинута (бел.) XII 516.
Потапање винограда против филоксере (пит. и одг.) XXII 313.
Потпомагање винарских друштава у Италији XVIII 746.
Правила винарске крајинске задруге (гл.) XX 301.
Пракса виноградарска XXV 353., 380., 399.
Прва реч о винодељу XVIII 21., 91.
Превирање и претакање вина XVII 470.
Превирање шире и кљука XXII 292. и 305.
Предавања јавна, комесара за винодеље у Крајини (гл.) XX 202.
Предавање о калемљењу америчке лозе (гл.) XVIII 172.
Предлози за унапређење винарства у Србији XIX 261.
Предходни услови за подизање нових винограда америчком лозом XXV 417.
Препорођај у подрумској радњи (бел.) XX 274.
Преса, нова мала за цеђење грожђа VII 177.
Претакање вина XVII 470., XXII 346.
Претакање црног вина XV 96.
Прибирање података о промету белих вина за Француску (гл.) XIX 222.
Притке да буду трајашније (бел.) XIX 657.
Притке за винограде XXIV 126.
Проветравање шире XXII 315.
Процеђивање вина (филтровање) XXIII 149.
Прпорење резница винове лозе XXV 91.
Прпорци винове лозе V 16.
Прскалице и плави камен (гл.) XXV 155.
Рад око унапређења виноградарства у Црној Гори XXII 454.
Рад међународног филоксерног конгреса у Турину 1884. (гл.) XVI 82., 131.
Рад у винограду после мраза VI 102.
Радње, које нам од сада долазе у винограду X 135.
Разливање вина у стакла III 45.
Ракије — одучавање (подл.) XXI. 98.

Ракију младу да претвориш у стару V 152.
Рафија да буде издржљивија (бел.) XXII 192.
Рафија за везивање калема (бел.) XVIII 446.
Рафија као средство за везивање калема и ластара (бел.) XIX 551.
Резидба VI 81., 85
Резидба рана или позна XVIII 361., XXI 37., XXII 71.
Резидба рана, шта вреди VIII 100.
Резнице винове лозе из расадника америчких лоза у Смедереву (гл.) XVII 704.
Резнице од којих лоза ваља уаимати (бел.) XIV 744.
Резултати опита против филоксере (бел.) XIV 740.
Реч после Ниша XX 113.
Савет практичан за употребу сумпорног угљеника противу филоксерне заразе XXI 385. 393. 402. 408. 420.
Сађење лозе кад је најбоље вршити VI 179.
Сајам вински, трећи у Загребу (гл.) XIII 134.
Састојци вина (бел.) I 40.
Свечано отварање Винодељско-Воћарске школе у Букову код Неготина (гл.) XXII 373.
Сирће винско, како се производи XX 325. 343.
Слана у винограду X 126.
Сланкаменка V 92.
Слачице употреба при прављењу бермета (пит. и одг.) XVIII 185.
Смедеревкин чокот VI 91.
Смотавац винови (Tortrix uvana) XX 240.
Справа за каламљење лозе XXII 241.
Справа за подизање и спуштање буради при отакању вина XIII 196.
Сорте винове лозе на које не напада филоксера (гл.) XVIII 365.
Средства, колико којег треба узети за бистрење вина (бел.) XVII 747.
Средства нова против филоксере (бел.) XVIII 167. (бел.) XVIII 228.
Средстава за бистрење вина — употреба (бел.) XIV 804.
Српска вина (гл.) XIX 410.
Српских вина одликовање на светској изложби у Бордоу (гл.) XIII 546.
Судова винских чишћење (бел.) XVI 341.
Судови за превирање кљука XXII 321.
Сумпор у подруму XVII 379 и 452.
Сумпорисање буради чиме се може заменити XXII 377.
Сумпорисање вина XX 26.
Сумпорна киселина и фарбана вина XI 16. и 26.
Сумпорне киселине невезане има ли у црном вину (бел.) XVII 624.
Сунчане светлости утицај на дозревање вина и шпиритуса XIV 540.
Студије из виноградарства VII 82. 85. 95. и 105.
Талога (киселице) утицај на вино XXII 167.
Танина при бистрењу вина додавање XII 336.
Тарифа за извоз вина у Солун (гл.) XIX 614.
Тарифа за подмеравање буради (гл.) XX 138.
Топлота колика треба да је кад шире превире XXII 317.
Трговина вином и винодеље у Босни и Херцеговини XXIII 413.
Тровање од болесног грожђа (гл.) II 11.
Тројни сумпорни угљеник, нов лек против филоксере (бел.) XIX 218.
Труљење корена винове лозе XXII 266.
У смедеревским виноградима (подл.) XVI 643.
Удружења винарска (гл.) XIV 261.
Удружење винарско за извоз мађарских вина (гл.) XIV 320.
Удружење винарско у Илоку (гл.) XIV 318.
Удружење винодељско у Угарској (гл.) XIV 755.
Управа крајинске винарске задруге (гл.) XXI 64.
Упут за разливање вина у стакла и како треба спремати вина за изложбе XIX 430.
Утицај времена на оплођење и родност лозе XIII 79.
Учитељи награђени за испитивање филоксерне заразе по виноградима (гл.) XIV 675.
Ферменти на грожђу (бел.) XXII 270.
Филоксера вастатрикс VI 128 и 138. VIII 28. XI 290 XII 53. 75. 88. XIV 97 (гл.) XIV 542. XV 675.
Филоксера и дрвене струготине XXIV 377.
Филоксера и дуван (бел.) XIX 387.
Филоксера и порез (бел.) XXIII 347.
Филоксера из којих узрока не шкоди засађеној лози на песку XIV 705.
Филоксера какве штете причињава (бел.) XXV 334.
Филоксера како се сузбија и уништава XII 290. XII 428. (бел.) XII 516. (гл.) XIII 494 (доп.) XIII 664. (гл.) XIV 179. (гл.) XIV 316. (гл.) XIV 396. (гл.) XIV 617. (бел.) XIV 740. (бел.) XV 45. (пит. и одг.) XVIII 125 и 245 (гл.) XVIII 579. (гл.) XXI 208. XXI 419. XXIII 457. 498. XXIV 5. 10. 19. и 37.
Филоксера код нас (гл.) XIII 493. и 545.
Филоксера у Аустро-Угарској (гл.) XIV 317.
Филоксера у Белој Цркви (гл.) XIV 622.
Филоксера у виноградима смедеревским (гл.) XIII 314 и 368.
Филоксера у Жабарима и окр. београд. (гл.) XIV 480.
Филоксера у Жупи (доп.) XXII 330.
Филоксера у крагујев. виноградима (гл.) XX 322.
Филоксера у Нишу (гл.) XXII 340.
Филоксера у Панчеву (гл.) VII 196.
Филоксера у Румунији (гл.) XV 573. (гл.) XV 575.
Филоксера у Угарској (гл.) XII 452.
Филоксера у Смирни (гл.) XIV 677.
Филоксера у Француској (гл.) XII 482. (гл.) XIV 618.
Филоксера шта коштa Италију (гл.) XVIII 827.
Филоксере да не буде, шта је у нас некада рађено (бел.) XV 762.
Филоксере излетање (бел. XIII 491.
Филоксере размножавање (бел.) XVI 271.
Филоксере утицај на потрошњу пива у Француској (гл.) XII 596.
Филоксере ширење и забрана увоза сумњивих предмета (гл.) XIII 135.
Филоксерно питање пред Народном Скупштином (гл.) XXIII 87.
Филтровање (процеђивање вина) XXIII 149.
Фран Хибрид XXV 292.
Французи, како своја вина мирису V 15.
Хамбург као пијаца за вино (гл.) XIX 614.
Хемијско ђубрење винове лозе, воћа и кромпира XXIV 13. 20.
Хибрид Фран XXV 292
Царина (ђумручина) увозна на вино у Француској (гл.) XII 262.
Царина увозна на вино у Швајцарској (гл.) XVIII 450. (гл.) XVIII 580.
Царински поступак при увозу вина у Француској (гл.) XIV 621
Цедила за брзо сазревање вина, употреба XXII 293.
Цеђење, претакање и бистрење вина (бел.) XXIV 328.
Црњавина — види Пероноспора.
Чардаклије да се сачувају од позних мразева (бел.) XIV 309.
Чардаклије, зашто често пута не роде (бел.) XVIII 104.
Чардаклије и шпалири XI 126. и 142.
Чишћење винских судова (бел.) XVI 341.
Чокот — промрзли II 159.

Чокот, из којих узрока може да не рађа XII 386.
Чокот редак (гл.) XVIII 684.
Чокот смедеревке VI 91.
Чување и сазревање вина XXIII 249. и 257.
Шампањ, како се прави I 156.
Шира неугодна како се може поправити па да од ње добијемо ваљано вино XXI 301., 311., 321., 328., 336., 344.
Шире одржавање XXI 325.
Шире превирање XII 709.
Шире прветраваоње XXII 315.
Шпалири лозе XI 126 и 142.
Шпиритус кад је додаван вину, како се познаје (бел.) XVII 624.
Штеточина винове лозе у Кличевцу код Пожаревца XII 259. и 309.
Штеточина нов нашим виноградима XII 386.

5 Воћарство

Алата два нова воћарска од Кундеа (бел.) XVIII 442.
Алденово воће и америчке сушнице XXI 139., 147. и 159.
Алкохола отровно дејство (бел.) XII 355.
Анализе једне српске јабуковаче из Мачве XX 370.
Анализе српских такуша XX 370.
Берило — нова кеса за брање воћа III 161.
Берба воћа XXI 285., XXII 316. XXIII 295. и 320.
Берба шљива у Француској (гл.) XV 380.
Биља, вештачко умножавање VI 1.
Болести жила код воћака IV 88.
Болести и непријатељи бресака VI 11.
Болести наших воћака и како се лече II 95. III 35. V. 14. V 134.
Болести трешања V 109.
Болести шљива V 109. XV 528. XXI 122 и 133.
Брање воћа кад треба вршити и најподесније одаје за чување воћа XX 221.
Брање и сушење шљива XXI 261.
Брање јабучастог воћа (бел.) XXIII 375.
Бресака гајење X 123.
Бресака и кајсија пошиљање (бел.) XXV 298. (бел.) XXV 336.
Бресака и кајсија чување (бел.) XXIV 408.*
Бресака извођење и подизање из коштица XXII 360.
Бресква да боље роди (бел.) XXIII 18.
Бресква да добро напредује и на тешкој снажној земљи (бел.) XXIII 455.
Бресква, зашто не може да успева у неким крајевима XX 270.
Бресква колико може да траје XXIV 205.
Бресква најбоље напредује поред белих зидова II 8
Бресква рана, американска XXIII 402., XXV 378.
Бресква у Монтрељу IX 144.
Бршљаном обрашћивање дрва да ли је шкодљиво (бел.) XVI 640.
Ваши, гусенице и мрави како се уништавају на воћкама XXIV 204.
Ваши лисне, како се тамане XII 322. XVIII 328. (бел.) XXII 171.
Вијока (калемгранчице) избор, сечење и чување до употребе XXV 60.
Вишња на трешњу може ли се калемити XXIII 47.
Вишња остхајмска XXIII 47.
Восак воћарски XI 167., XII 322.
Восак за печаћење флаша (бел.) XXV 140.
Вотњак кад си подигао, да ли си учинио све што се од тебе захтева XIII 193.
Вотњак, какву тражи земљу и положај II 287.
Вотњака одбрана од гусеница XXV 265.
Вотњаци стари или неродни како да се поправе (бел.) XIV 308.
Вотњаци и црквени расадници XXIV 71.
Вотње расаднике подижимо XXIII 426.
Вотње садница како се припремају за сађење XXII 334.
Воћа вредност (бел.) XVIII 102.
Воћа хранивост (бел.) XIV 312.
Воћака величина и старост (бел.) XVII 102.
Воћака вештачког умножавање VI 1.
Воћака гнојење шталском мокраћом III 84.
Воћака добре врсте могу се добити и од неблагородних воћака IV 27.
Воћака и поврћа гајење XIII 97.
Воћака избор за башту XVII 17.
Воћака начин распоређивања у башти XX 83.
Воћака неговање V 78. и 89.
Воћака неродност XIV 504.
Воћака облагороћивање у корен (бел.) XIV 247.
Воћака посипање кречом (бел.)XVIII 441.
Воћака премазивање кречом (бел.) XVI 711.
Воћака производња у Француској (бел.) XVI 569.
Воћака рђаво посађених, рђаве последице (бел.) XXV 378.
Воћака, спасавање од пропасти (бел.) XVII 745.
Воћака чишћење од маховине II 216.
Воћар примеран (гл.) XXIV 394.
Воћарска и повртарска земаљска изложба у Пешти (гл.) XXII 310.
Воћарска међународна изложба у Петрограду (гл.) XXV 218.
Воћарски восак, мелем, смола XI 167., XII 322.
Воћарски дневник једног учитеља (гл.) XX 193.
Воћарства значај и на који се начин може увећати производња воћа код нас XXV 327.
Воћарства потпомагање у Аустрији (гл.) XV 52.
Воћарства унапређење (гл.) XII 387.
Воћарство I 63., 74., 89. и 106., III 18., V 85., XXI 101.
Воћарство, деца школска унапређују (гл.) XXV 166.
Воћарство и пчеларство (подл.) XXIII 182.
Воћарство и пчеларство дуж железничке пруге (гл.) XXV 166.
Воћарство и пчеларство у основним школама XII 190.
Воћарство на селу VII 111.
Воћарство у Јунковцима (гл.) XIX 140.
Воћарство у основној школи XXII 282.
Воћарство у пожешком срезу XXIV 281.
Воћарство у северној Америци (бел.) XVII 744.
Воћарство у ужичком округу XXV 375.
Воћарство у Француској XXI 45.
Воћарство у Ческој XII 547., (бел.) XV 230.
Воће (ботаничка студија) XII 628., 645. и 661.
Воће више опада ноћу но дању (бел.) XXII 329.
Воће зашто више опада ноћу но дању (бел.) XVI 190.
Воће јапанско, ново (гл.) XXII 173.
Воће незрело и коприва (бел.) XVIII 677.
Воће новије III 50., 58., 66., 75. и 82.
Воће очувати за углед (гл.) XX 106.
Воће свеже како се чува V 195., (бел.) XVI 709., (бел.) XVIII 227., (бел.) XVII 746.
Воће смрзнуто IV 196.
Воће смрзнуто да се открави (бел.) XXIV 426.*
Воће трстанско (пит. и одг.) XVIII 225.
Воће чешко у Русији (бел.) XXV 407.
Воћке болесне и здраве II 153.
Воћке где које треба садити V 15.
Воћке градом оштећене XXV 293.
Воћке да боље роде (бел.) I 158., XI 127., 151., 165., (бел.)

XIV 175., (бел.) XVIII 228., (бел.) XVIII 739., (бел.) XXIII 77.
Воћке да ли је корисно кречити I 70 (бел.) XXI 267.
Воћке да не буду нагризане (бел.) XV 43.
Воћке да рано не цветају (бел.) XIV 111.
Воћке за северне положаје (пит. и одг.) XIV 77.
Воћке зашто се креће (бел.) XIX 657.
Воћке и друго дрвеће како да се приме и без жила (бел.) XVII 28.
Воћке и пчеле IV 27.
Воћке кад измрзну шта треба радити (бел.) XVIII 441.
Воћке, кад је најбоље садити XIII 535.
Воћке кад се дубоко посаде какве имају незгоде (бел.) XVIII 491., (бел.) XVIII 106.
Воћке када истерују родне пупољке (бел.) XVIII 505.
Воћке како да сазру на вештачки начин.
Воћке како да се сачувају с пролећа од мраза (бел.) XVIII 107.
Воћке како подносе сушу и влагу III 119.
Воћке како се могу сачувати од гусеница III 94.
Воћке како треба садити XXV 21.
Воћке калемљене кад треба с јесени пресађивати (бел.) XVIII 676.
Воћке које је зец оглодао како се лече (бел.) XVIII 358.
Воћке које није потребно калемити (пит. и одг.) XVI 195.
Воћке које подносе мраз (бел.) XV 42.
Воћке које су у цвету, сачувати од мраза (бел.) IV 50.
Воћке колико треба поткресати при пресађивању (бел.) XVII 547.
Воћке маторе на који начин треба пресађивати (бел.) XIV 739.
Воћке на који се начин могу побољшати XXV 266.
Воћке не треба дубоко садити XVII 16.
Воћке негујте V 105. и 116.
Воћке од којих болести највише пате II 95., III 35. V 134.
Воћке оштећене ледом (градом, тучом) како треба неговати III 71.
Воћке пазите, да вам се не затрпавају (бел.) XXII 402.
Воћке произведене из семена и њихова вредност у обзиру расађивања V 110.
Воћке садите VI 106.
Воћке треба ниско калемити XXV 68.
Воћке у ком облику треба да подижемо XXV 321.
Воћке усађене покрај јаркова са огољеним жилама како да се од смрти сачувају IV 43.
Воћкама дубоко пресађеним, притећи у помоћ IV 123.
Воћкама непогодним како треба поступати (бел.) XVII 546.
Воћкама чију је кору оштетило говече, како треба поступати (бел.) XVII 494.
Воћкица за сађење набавка (бел.) XVII 104.
Воћкица чешће пресађивање II 132.
Воћкице како се могу чувати од зечева (бел.) XXIII 414., XXIV 391.
Воћни расад пожешке подружине (гл.) XXIV 157.
Воћњаци (види вотњаци).
Врбарац (Cossus ligniperda) XXI 117.
Врбоваче (јабуке) XXV 309.
Време најбоље за сађење воћака (бел.) I 41.
Гајење воћака и поврћа XIII 97.
Гајење воћака у саксијама VI 37.
Гајење и порекло шљива XXI 25., 39., 53., 59., 66., 77., 87., 97., 105.
Гвожђе, ђубре за воћке (бел.) XVII 418.
Гнезда гусеничних уништавање (бел.) XIV 474 — види гусенице.
Граб — крушка II 5.
Градом оштећене воћке XXV 293.
Грана великих одсецање (бел.) XXII 118.
Гранчица (вијока, калем-гранчица) избор, сечење и чување до употребе XXV 60.
Гроздићи и огроз XXIII 12.
Гуња јапанска II 230.
Гусенице на воћкама и како се уништавају II 285., IV 178., V 88., VI 156., VI 182., (бел.) XIV 474 (доп.) XV 313., (бел.) XVII 418., (бел.) XVIII 358., (бел.) XVIII 359., (доп.) XX 148., XX 369 (бел.) XXI 119., XXI 181. XXII 241.
Два казана на једној ватри (бел.) XXV 226.
Двадесет правила у воћарству XII 353., 364.
Дебла за каламљење воћака избор V 183.
Дебла и крунє воћака образовање XXIII 173.. 183. и 198.
Десет грешака при гајењу воћака XVIII 403.
Десет заповести о сушењу воћа XX 201.
Детлићи су корисни (бел.) I 242.
Дозревање воћа (бел.) XXI 339.
Дрвеће поједино колико може да траје (бел.) XXV 140.
Дрво од воћака на шта може да се употреби (бел.) XXI 125.
Дрвокрес (бел.) XXIV 382.
Дрождина јабучна као храна (бел.) XVIII 575.
Дуд црвен IV 66.
Дуда подизање I 147., XIV 654., 722., (бел.) XX 21., 97. (бел.) XXI 299.
Дудара IV 14.
Дудова, за храну свилених буба, поткресивање и резање III 10.
Дудово семе како се збира III 71. XV 243.
Дудовога семена разашиљање I 37.
Дуња (дгуња, гуња) (бел.) XIV 536., XV 35.
Дуња да добро роди (пит. и одг.) XIV 494.
Дуња јапанска II 230.
Ђубре најбоље за воћке (бел.) XVIII 227.
Ђубре свеже (тазе) шталско помаже ли и воћу као и другим усевима XVI 490.
Ђубрење воћака VI 188.
Ђубрење воћака зими (бел.) XVIII 164.
Ђубрење воћака пепелом (бел.) XIV 473., XXII 372.
Ђубрење воћака преко лета (бел.) XVI 508.
Ђубрење хемијско, воћака, винове лозе и кромпира XXIV 13., 20.
Ђубрета течног употреба у воћарству III 177.
Ђубрите воћке XXIV 314.
Енглеска шљива II 75.
Жива ограда од дивље јабуке (бел.) XV 41.
Жива ограда од дудова IV 24.
Жутило код шљива (бел.) XIV 536.
Заливање воћака (бел.) XIII 130.
Заливање воћака док су још у цвету IV 35.
Засађивање воћака, поука земљорадницима XX 429.
Земаљска воћарска и повртарска изложба у Пешти (гл.) XXII 310.
Земља каква треба да је за воћни расадник IV 58.
Земља, каква треба да је за гајење воћака XXV 109.
Зечеви да не кваре воћке II 44., VI 16., (бел.) XIV 55., XIX 654.
Зими, зашто се воћке суше XXIV 156.
Зимско каламљење воћака IV 32.
Значај воћарства и на који се начин може увећати производња воћа код нас XXV 327.
Зоље, као инсекти воћу шкодљиви (бел.) XVII 347.
Зрење воћа (бел.) XIII 131.
Зрење воћа да се убрза (бел.) XIV 474.
Изасланик аустријски за проучавање воћарства у Чешкој (гл.) III 87.
Извештај о каламљењу воћака у срезу крушевачком XX 360.

Извештај о каламљењу воћа у срезу расинском округа крушевачког XXI 378 (гл.) XXV 343.
Извођење и подизање бресака из коштица XXII 360.
Извоз воћа из Чешке (гл.) XIV 758.
Извоз сувих шљива (бел.) XVI 130. (гл.) XVIII. 826.
Извоз сувих шљива и пекмеза (гл.) XXI 323., (гл.) XXI 387.
Издавање расадница благородних воћака (гл.) XIV 821.
Изложба воћарска у Бечу (гл.) XIX 335.
Изложба воћарска у Крушевцу XXI 323.
Име право некојих крушака X 130.
Индустрија и трговина шљивама XXIV 398. 406.*
Инсекти шкодљиви воћкама (бел.) XIV 541.
Ископавање и пресађивање воћака IV 143., VI 158.
Искрена реч пред овогодишње сушење шљива XV 564.
Јабука, гајење из семена (пит. и одг.) XVI 195.
Јабука да роди, кад је неродна V 167.
Јабука (дрво) дала грдно велики доходак (гл.) XVIII 366.
Јабука *енглеска краљица* III 25.
Јабука и вода против зиме IV 148.
Јабука као храна и лек (бел.) XIX 640.
Јабука као средство за ојачање стомака (бел.) XVIII 44.
Јабука *летња цимешара* III 196.
Јабука неколиких наших, опис (бел.) XVI 272.
Јабука остављање за зиму I 41., I 218. II 193., IV 27., VI 84., XIX 612., XXV 341.
Јабука по други пут цветала (гл.) III 11.
Јабука *цар Александар* XXIII 111.
Јабука *црвенкаста ружица* III 12.
Јабукама дати пријатнији мирис (бел.) XXV 217.
Јабуке брзо ољуштити (бел.) XXI 183.
Јабуке калемљене на врби (бел.) XXV 92.
Јабуке крупне да се добију (бел.) XVIII 228.
Јабуке слатке (бел.) XV 36.
Јабуке срчике као извозни артикал (бел.) XVI 708.
Јабуке црвена меса, произвести (бел.) I 230.
Јабуковача VI 20., XXI 30., XXIII 282., 293.
Јабуковача како се бистри (бел.) XVIII 107.
Јабукових дрва обделавање IV 193.
Јагоде и малине (бел.) XXII 271.
Једна напомена противу шпиртуље (бел.) XXIV 81.
Јесење калемљење воћака V 175.
Јесење пресађивање воћака (бел.) XVII 418. XX 317.
Јесење сађење воћака (бел.) XVII 418. XX 317.
Казне за фабрицирање и фалзификовање вина (гл.) XII 435.
Кајсија XIX 95.
Кајсија и бресака пошиљање (бел.) XXV 298. (бел.) XXV 366.
Кајсија и бресака чување (бел.) XXIV 408.*
Кајсија сасецање (пикирање) XXII 266.
Кајсије зашто опадају с дрвета (пит. и одг.) XXIV 424.*
Кајсије једне плодност (гл.) I 182.
Каламљење високих воћака III 149.
Каламљење воћака и подмлађивање XVI 173.
Каламљење воћака зими XIV 32.
Каламљење воћака спајањем III 137.
Каламљење воћака у јесен V 175.
Каламљење воћака у козју ногу (на исечак) XIV 121.
Каламљење и размножавање јабука XX 349.
Каламљење коштичавог воћа рано несигурно је V 75.
Каламљење маторих шљива (бел.) XIV 738.
Калем восак како се припрема I 189., VI 8 VI 107., XI 167. XII 322 (бел.) XXII 270., (бел.) XVII 494.
Калема пропадање XXI 105.
Калемари (гл.) XXII. 232.
Калеми I 227.
Калемити може сваки (бел.) XV 106.
Калемљење разног воћа и других дрва за украс XIII 612.
Калемгранчица набавка (пит. и одг.) XVIII 320.
Калемгранчица одсецање и чување (бел.) XX 63., XXIII 90., XXV 60.
Калемгранчица шиљање на страну (бел.) XXV 72.
Калемгранчице за каламљење XXV 81.
Калемгранчице, како се чувају (бел.) XVIII 44.
Кеса нова за брање воћа III 161.
Кит или лепак за ране на воћкама (бел.) XVII 228.
Клијање тврдих воћних коштица (бел.) IV 59.
Клупа за сортирање воћа (бел.) XVII 25 (бел.) XVII 104.
Кокоши у воћњаку (бел.) XXV 349.
Коље у земљи дуже да траје III 122 (бел.) XIV 671. (бел.) XXIII 510.
Кора од дрва на шта се може употребити IV 67.
Кордона хоризонталних одгајивање XXII 221.
Корен дрва I 81.
Коштица од шљива спремање и сејање XXIV 387.
Коштице од шљива (бел.) XVIII 170.
Коштице за пролећно сејање како се остављају V 16.
Крвава вш (Schizoneura lanigera) XV 287. (гл.) XIV 762. XV 337. (бел.) XVIII 167. XXII 100. XXIII 160.
Кресање воћака XII 633 XX 102. 116.
Кресање ораха (бел.) XXIII 77.
Кресање трешања (бел.) XXIII 77.
Креч за брескве и остало коштичаво воће (бел.) XVII 26.
Кречење воћака и користи које се имају отуда (бел.) I 70. (бел.) XXI 267 (бел.) XIX 441.
Круне и дебла воћака образовање XXIII 173. 183. 198.
Круну лепу код младог дрвета како ћеш произвести VII 39.
Круну приликом пресађивања воћака, треба ли поткресивати XIX 649. XXIV 368.
Крушка *Генерал Тошлебен* XIII 307.
Крушка *Граб* II 5.
Крушка De Ghèlin II 52.
Крушка *зелена зимска* III 121.
Крушка Наполеонова масленка III 33.
Крушка Nouvell-Fulvie XXIII 85.
Крушка *Штутгартска* II 141.
Крушке и јабуке да буду крупне (бел.) XVIII 228.
Крушково дрво у Ческој највеће (бел.) XII 547.
Купина лековитост (бел.) XXV 284.
Курсеви о употреби воћа у Саксонској (бел.) XVI 127.
Лептирова уништавање (бел.) XXIII 234.
Леска XII 212.
Лестве Смитове II 94.
Лешник и орах како се размножавају VI 91.
Лешника племенитије сорте како се размножавају (бел.) XXV 125.
Лисне ваши како се тамане XII 322 XVIII 328 (бел.) XXII 171.
Лукасова сушница VII 20.
Лимун и поморанџа (бел.) V 104.
Љуспе од окруњених ораха могу се употребити (бел.) XVIII 742.
Мâз за ране од мраза на воћкама (бел.) XVIII 227.
Малине гајење (бел.) XXV 366.
Малине неговање XXV 420.
Маслине неговање и географско распростирање IV 85.
Маст за оштећена дрва IV 178.
Маховина на воћкама IV 91.
Маховина с воћака како да се уклони (бел.) XVIII 822.
Мађарке шљиве облагорођивање (бел.) XIV 246.
Мелем за повреде на воћкама најбољи (бел.) XV 356.
Мере министарства народне привреде за унапређење шљиварске радње XX 208.
Мирисава церовача II 143.
Млада дрва да расту брзо и лепо VII 14.

Млада дрва плодним начинити а стара, изумрла, одржати III 54.
Младих дрва подупирање IV 178.
Младице (дивјаке) како треба садити VI 193.
Младице пресађене у јесен могу ли се одмах идућег пролећа калемити, а младице пресађене у пролеће треба ли одмах и калемити (пит. и одг.) XIX 60.
Могло би се много што шта само кад би хтели (бел.) XVII 94.
Мољац на јабуци XXIII 243.
Моћ разних дрва да привуку гром (бел.) XXIII 6.
Мрави да се растерају I 56. III 78. III 130. (бел.) XIII 367 (бел.) XIV 739. (бел.) XVII 106. (бел.) XIX 190 (бел.) XXII 209. (бел.) XXIV 204.
Мува непријатељ гусеници (бел.) XXIV 272.
Мушмула IV 130. VI 196.
Навртање — види каламљење.
Најважнији узроци неродности воћака — види неродност воћака.
Наметнице на воћкама VI 182.
Наредба о брању и сушењу шљива (гл.) XXV 255.
Нега младих воћака преко лета XX 257.
Нега очених калема XXII 163.
Неговање и пресађивање воћака на сталном месту XVIII 541. 601.
Неколико примедаба о сушењу воћа (бел.) XIV 532.
Непријатељи воћа (бел.) XXV 439.
Неродност воћака XIV 457. XIV 504. (бел.) XIX 105 138.
Ново усађена дрва која неће да листају (бел.) XXII 328.
Новоусађене воћке за тачке привезивати XXII 350.
Нож за каламљење у процен III 69.
Нож за чишћење рана на воћкама III 37.
Облагороћивање воћака пресађивањем (бел.) XXI 323.
Облагороћивање воћака у корен (бел.) XIV 247.
Огроз крупан произвести IV 114. (бел.) XX 202.
Огроз и гроздићи XXIII 12.
Огроз и рибизле како треба неговати V 133.
Огроз најновији III 128.
Одаје за чување воћа и најподесније доба за брање воћа XX 221.
Одрезивање грана на дрвећу III 87.
Опадање воћа XXIV 272.
Опадање цвета и воћа (бел.) I 80.
Опис крушака у источном делу среза крушевачког XIX 498.
Ораси да буду свежи (бел.) XVIII 169.
Ораси како се спремају за трговину (бел.) XIX 658.
Ораси, како се чувају (бел.) XXII 329.
Ораси црвљиви (бел.) XV 44.
Ораси што се не мрзну VIII 7.
Орах II 224., V 181., XIX 152., XXIII 494., 508.
Орах да буде роднији XVII 547.
Орах и лешник како се размножавају VI 91.
Орах, кад треба млатити (бел.) XX 185.
Орах, како се сади (бел.) XII 610.
Ораха, каламљење (бел.) XIV 667.
Орахе здраве и свеже по чему ћемо познати (бел.) XXI 12.
Орахово неродно дрво да роди (бел.) XX 168.
Ораховог дрвета продаја (бел.) XXI 13.
Осице и стрпљени шкодљиви воћу (бел.) XVII 347.
Очења нов начин (калемљење на окце, на лист) (бел.) XXII 172.
Очење кад треба предузети (бел.) XXII 192.
Очење пупољком у пролеће — нов начин — (бел.) XIV 609.
Очење у пролеће XXI 85.
Паковање воћа за изложбу у Крушевцу (гл.) XXII 298.
Парање воћака XXIII 228.
Пекмез како се прави XIX 457., XX 282., XXIII 378., (бел.) XXIV 74.
Пепео као особито средство за обдржавање здравих и плодних дрва III 108.
Петељке од трешања (бел.) XIV 810.
Пециво ракије код нас (пит. и одг.) XXV 167.
Повреде од инсеката штетних шљивовој воћки XXI 122., 133.
Погрешно усађивање воћака VI 195.
Податци о постојбини и пореклу нашег воћа XV 92., 146.
Подвоз воћа железницом шта стаје (пит. и одг.) XVIII 187.
Подизање воћака из семена XXIII 205.
Подизање воћака од колике је важности (подл.) XX 414., 422., 430., 438.
Подизање и сушење шљива у Француској XIII 148., 210.
Подизање шљива из коштица (бел.) XIV 392.
Подлоге за каламљење воћака V 183.
Подлоге, које су најбоље за брескве (бел.) XXV 110.
Подлупљивање коре код шљива XXIV 61.
Подмлађивање и прекалемљивање старијих воћака VI 35., XXIII 104., XXIV 263.
Подрезивање воћака у августу V 143.
Подупирање младих дрва IV 178.
Покушај за нову пијацу нашим шљивама (гл.) XIV 57.
Положај за воћке XXV 89.
Положај за воћни расадник IV 58.
Помологије учење XIX 264.
Поморанџе и лимун (бел.) V 104.
Порекло и гајење шљива XXI 25., 39., 53., 59., 66., 77., 87., 97. и 105.
Поткресивање воћака V 67.
Поткресивање дудова ради добивања бољег лишћа за храњење свилених буба III 10.
Поткресивање круне и жила на воћкама при пресађивању (бел.) XVIII 45.
Правила министарства народне привреде о издавању награда пажљивим воћарима за подизање и гајење воћака XXI 49.
Правила о прегледу сувих шљива (гл.) XXI 275.
Правила о употреби сушница (гл.) XV 501.
Практична предавања из воћарства на добру Српског пољопривредног друштва у Шапцу (гл.) XXIII 221., (гл.) XXIII 253., XXIII 462., 471., (гл.) XXIV 204., (гл.) XXIV 245.
Практична справа за брање воћа (бел.) XIV 671.
Преглед радова око воћака по реду како један за другим долазе XXI 43.
Пресађивање воћака III 4., IV 143., VI 14., VI 66., VI 158., VIII 60., XVIII 541., 601., XXII 65., 73.
Пресађивање одраслих, старих воћака, V 103., (бел.) XXIV 426.*
Приуготовљавање воћног семена за сејање XXII 307.
Приуготовљавање коштица од шљива за сејање (бел.) XIV 672.
Пројект правила првог српског шљиварског друштва у Ваљеву (гл.) XIV 400., 485.
Проклијавање воћних коштица III 153.
Прокресивање воћака XXV 105.
Промет сувих шљива (гл.) XV 45.
Птице су најбољи утамањивачи буба и гусеница (бел.) I 219.
Пужеве с воћака растерати камфором (бел.) II 194.
Пушница државна за сушење шљива у Аранђеловцу (гл.) XIII 546.
Пушница нова за сушење шљива (гл.) XIV 113.
Пушница поклоњена (гл.) XIV 57.

Пушница примерна (гл.) XIII 494.
Пчеларство и воћарство (подл.) XXIII 182.
Пчеларство и воћарство дуж железничке пруге (гл.) XXV 166.
Пчеларство и воћарство у основним школама XII 190.
Пчеле и воћке IV 27.
Радње у вотњаку XVII 55., XXIV 420.*
Размножавање воћака (дрва) сађеницама VI 139.
Размножавање рашћа положницама с нарочитим погледом на размножавање лимунова (бел.) XV 174.
Рак на воћкама и како се лечи V 35., (бел.) XIV 668., (бел.) XVIII 103., (бел.) XVIII 448., XXII 160., XXIII 345.
Ракија *комашара* (бел.) XV 691.
Ракија од аптовине — бурјана (бел.) XXIV 89.
Ракија од вишања, слатка (бел.) XXIII 253.
Ракија од дуња (бел.) XVIII 108.
Ракија слатка (бел.) XVIII 54.
Ракија од сувих шљива (бел.) XXIII 54., XXIII 129.
Ракија од трешања (бел.) XXV 240.
Ракије печење код нас (одг. и пит.) XXV 167.
Ране на дрвећу (бел.) XXIV 407.*
Расадник воћни рачанске пољопривредне подружине XXV 119.
Расадник воћни Српског пољопривредног друштва у Шапцу (гл.) XVIII 173.
Расаднице (гл.) XXI 348.
Расадници и вотњаци црквени XXIV 71.
Расађивање шљивица изведених из коштица (пит. и одг.) XIV 843.
Распис министра народне привреде о утамањивању гусеница (гл.) XIV 259., (гл.) XV 47., (гл.) XVI 199.
Распис министра народне привреде свима који се баве сушењем шљива XIV 258.
Растила вотњих општинских, оснивање VI 43. и 74.
Растила вотњих оснивање код основних школа XX 5.
Резање воћака — види кресање и поткресавање воћака XX 102. и 116.
Рецепт, како се спрема (бел.) XXIV 74.
Рибизле најновије (гроздићи) III 76.
Руке како се могу опрати од орахових мрља (бел.) XVIII 822.
Саднице воћака какве треба да буду XX 74.
Саднице полуосушене (бел.) XVI 188.
Сађење воћака III 175., XX 429., XXIII 385.
Сађење воћака покрај друмова у Швајцарској (гл.) XIV 317.
Сађење воћака с јесени (бел.) XVII 418., XX 317.
Сапуњавица за ђубрење воћака (бел.) XXIV 393.
Свиње по вотњацима (бел.) XVIII 359., XXIV 22.
Сејање дудовог семена VI 177.
Сејање коштица IV 170.. V 95, (пит. и одг.) XVI 194.
Сејање коштица од кајсија (бел.) XVII 746., (бел.) XXIV 368.
Сејање коштица од шљива (бел.) XVI 778.
Сејати воћно семе, кад је најбоље IV 43.
Семена воћна збирајте VI 162.
Сенице у воћарству (бел.) XXII 118.
Сирће како се прави III 120.
Сирће од водњике (бел.) XXV 283.
Сирће од воћа (бел.) XIV 806.
Сирће од трулог воћа I 166.
Сирћета вотњег произвођење умалом (бел.) XVI 418.
Сирћета од дивљака, прављење XX 298.
Скупљање и чување коштица (бел.) XVIII 164.
Сламу после кише треба метути око стабла младих воћака IV 99.
Смитове лестве, стубе (мердевине) II 94.
Смолоток на воћкама како се лечи (бел.) XIV 109., (бел.) XVII 493., (бел.) XVIII 444., (бел.) XIX 247.
Спајање воћака ко је измислио IV 146.
Сорте нове воћа, како се добивају (бел.) XXIII 6.
Сортирање шљива пештанским тријером (бел.) XIV 743.
Справа за сортирање шљива (гл.) XIV 480., XIV 597.
Справа за тамањење гусеница (бел.) XVIII 359.
Српске шљиве на царско краљевском столу (гл.) XVI 32.
Старање о воћу (гл.) XIV 757.
Старост дрвећа (бел.) XVIII 226.
Статистика о цветању воћака и сушењу плодова XIX 427.
Суве шљиве за двор (гл.) XV 45.
Суве шљиве из Славоније и Босне (гл.) XXIV 184.
Сувим шљивама нашим, како да се створи прођа XX 213.
Сувих шљива и ораха тражња (гл.) XXI 251.
Суви колачи, вотњи, како се праве (бел. XXIV 74.
Сумпор против гусеница (бел.) XXIII 65., (бел.) XXIII 208.
Сунчана сушница за сушење воћа (бел.) XIV 608.
Суше и влаге утицај на воћке III 119.
Сушења воћа најбржи начин (бел.) XXIV 271.
Сушење и брање шљива XXI 261.
Сушење шљива XI 370.
Сушење шљива и нова сушница XIV 366.
Сушење шљива какве има замерке (бел.) XIV 532.
Сушење шљива код нас XX 229., 237., 245. и 253.
Сушење шљива на француски начин VI 140.
Сушење шљива, најбржи начин XXI 129.
Сушница државна за сушење шљива у Аранђеловцу (гл.) XIII 546.
Сушница нова, још једна, за сушење шљива (гл.) XIV 113.
Сушница поклоњена (гл.) XIV 57.
Сушница примерна за сушење шљива (гл.) XIII 494.
Сушнице две нове за шљиве (гл.) XIV 395.
Сушнице израђене у Србији (гл.) XV 362.
Сушнице француске XIV 778.
Такуша — неколико података о њој XXI 79. и 86.
Теј од јабука (бел.) XXIII 116., (бел.) XXIV 440.
Термометра важност за наше сушнице XXIV 257.
Тестера баштенска добра (бел.) I 190.
Трговина и индустрија сувим шљивама (гл.) XIV 180., XXIV 398. и 406.*
Трешња једна врло добра XXII 203.
Трешње да се дуго очувају (бел.) XXV 366.
Трешње место сувог грожђа IV 35.
Трошкови на једну метричну центу наших шљива од Београда до Њу-Јорка (гл.) XIV 821.
У навртање (подл.) XXI 230. 238.
Увоз воћа у Енглеску (гл.) XVIII 828
Удружење шљиварско (гл.) XIV 112. (доп.) XIV 191.
Упут за подизање расаднице и сортиментског воћњака у Ваљеву XI 2.
Упуство за сађење воћака XVIII 133. XXIV 85.
Упуство за сејање дудовог семена и произвођење дудова XVIII (прилог.)
Упуство о сушењу шљива у новој сушници XIV 590.
Фидани од коштичавих воћака (бел.) XVI 274.
Француккa шљива из Ажена (бел.) XIV 735.
Хлорни креч као средство против гусеница XII 260. (бел.) XIV 391.
Хранивост воћа (бел.) XIV 312.
Ценовник воћака управе рататрске школе (гл.) XX 436.
Церовача мирисава II 143.
Црви у трешњама (бел.) XXII 191.
Црвљање воћа да се спречи VII 195,
Црвоточине у дрвету да не буде (бел.) XXV 404.
Црвљиве шљиве XIV 797.
Црвљиво воће (бел.) XVIII 740.

Чишћење воћака IV 113. (бел.) XX 266. (бел.) XXII 14. XXIII 10.
Чишћење воћака од гусеница (гл.) XIV 178. XXII 241.
Чишћење воћака од маховине II 216.
Чишћење шљива XV 8.
Чување зимског воћа поглавито јабука и крушака XXII 336.
Чување калемгранчица XII 57.
Шалитра против гусеница и других буба (бел.) XVII 699.
Шљива X 205. 213.
Шљива енглеска II 175.
Шљива из Билертала XXII 379.
Шљива извођење из коштица (бел.) XIV 746. XV 29.
Шљива, њен значај, погрешке које се при неговању чине и начин како је треба неговати V 170.
Шљива Prunus Simoni, нова сорта (бел.) XXV 378.
Шљива *Разембо* XXIII 251.
Шљива сувих лековитост IV 91.
Шљива *Француски Пердигон* XII 542.
Шљиваке нове како треба подизати (бел.) XXV 424.
Шљиваци наши — поглед на њих XXII 427-
Шљиварско удружење (гл.) XIV 113. (доп.) XIV 191.
Шљиварство наше како се може унапредити XIII 175.
Шљиве, како стоје у нас XV 381.
Шљиве *криваци* или *пасуљаре* (пит. и одг.) XXI
Шљиве *мађарке* облагорођивање (бел.) XIV 205.
Шљиве очувати преко зиме (бел.) XIV 616. (бел.) XX 259. (бел.) XXIV 205.
Шљивици и гусенице у Посављу 1889. године XX 369.
Шљивовица слатка, како се прави (бел.) XXIV 273.
Џибра од јабуковаче (бел.) XVIII 40.

6. Градинарство

Аниж (онајс) I 50.
Арпацика извоз за Румунију (бел.) XIX 165.
Ашов XXIII 64.
Ашова дужина (бел.) XX 419.
Башта и њена корист IV 7.
Башта кухинска V 88.
Башта зимска јевтина XXI 187.
Башта школска у Босни (гл.) XXV 166.
Башта школска учитељске школе XXI 100.
Башта школских уређивање у Хрватској (гл.) XV 58.
Баште ђубрење V 7.
Баште кухинске положај IV 105.
Баште план (бел.) I 69.
Баште ограђивање XXV 279.
Баште прекопавајте XXV 374.
Баште чишћење и промајање IV 139.
Баште школске подижимо уз основне школе XX 125. 135.
Баште школске уређење XX 263. 273.
Баштованима, неколико мигова II 286.
Баштованска изложба у Берлину XXI 191. 206.
Баштованске изложбе у Петрограду (гл.) XIV 190.
Баштовански курсеви за домаћице XVIII 257.
Башту како ваља засејавати (бел.) XV 37.
Биље лековито предато забораву (бел.) XX 315.
Биље које не сме стајати близу кошница (бел.) I 190.
Биље нежно, како се може од мраза сачувати II 33.
Биљке промрзле да се поврате (бел.) XVIII 170.
Блеђење биља IV 147.
Боб да непрестано цвета и доноси рода (бел.) XVIII 576.
Болести на зељу VII 13.
Болести поврћа и његови пријатељи и непријтељи XXV 251.
Боранију пасуљеву и грашкову зелену осушити за зиму (бел.) XX 193.
Бостана сејање (доп.) XX 155.
Бубе и други инсекти да не нагризају младе жилице проклијалог семена (бел.) XVII 701.
Бубице на краставцима (бел.) XIII 313. (бел.) XXV 378.
Бувачи како се тамане VI 156. (бел.) XV 357. (бел.) XV 497. (бел.) XXII352. (бел.) XXIII 54. (бел.) XXIII 219. XXV 214.
Бурад у која ће се киселити купус, како је најбоље испирати VI 162.
Варива наша VIII 80. ·85
Варива сеоског гајење XXIV 9., 18., 39. 46.
Вода VI 73.
Воде потребне поврћу каквоћа и особине (бел.) XXV 366.
Вртова ограђивање XXV 279.
Гад баштенски како се тамани III 57.
Гипс је врло добро ђубре за јагоде (бел.) XXII 160.
Главице купуса да не прскају (бел.) XXII 329.
Главице купуса и репе колико могу да нарасту (бел.) I 219.
Гледичију како треба садити па да се добије лепа и густа жива ограда (бел.) XXIII 402.
Глисте по повртњацима (бел.) XXIII 347.
Гљива и печурака чување (бел.) XXV 299.
Грабље VI 194.
Градина, како да се сачува од живине (пит. и одг.) XVIII 319.
Градина наших сетимо се XX 118.
Градинарска изложба у Берлину XXI 191., 206.
Градинарског и цвећарског семена у Ратарстој школи у Краљеву продаја (гл.) XVIII 173.
Грашак VI 75., XX 248.
Грашак рани да се добије IV 121., (бел.) XIV 110.
Грашак Sytjons emeralb gem., најновија сорта (бел.) XXV 333.
Грашак *Телефон* XIII 399.
Грашка справљање (бел.) XX 120.
Гусенице купусне како се растерују (бел.) XIV 55., (бел.) XVII 418.
Диња *Наполеон* IV 112.
Диња Туркестан II 68.
Диње да дозру (бел.) XVII 494.
Диње како се гаје V 126.
Ђубре, какво је добро за поврће XII 335.
Ђубре кокошије (бел.) XXII 309., (бел.) XXIII 95.
Ђубре кокошије шта вреди у повртњаку (бел.) XXV 102.
Ђубре најбоље за баште и цвеће III 70.
Ђубре најбоље за лубенице и диње IV 107.
Ђубре течно најбоље за баштенску зелен и цвеће (бел.) XXII 172.
Ђубрење баште V 7.
Ђубрите повртњаке XXIII 373.
Жива ограда XIII 485. (пит. и одг.) XIV 130., (гл.) XIV 314. (гл.) XIV 676. (пит. и одг.) XV 188. (прилог) XVI (пит. и одг.) XIX 88.
Жива ограда од багрена III 53., (бел.) XV 300. (бел.) XXI 356.
Жива ограда од гледичије (бел.) XIV 664. (бел.) XX 14. (бел.) XXIII 402.
Жива ограда од поморанџастог (осагенског) трна (Maclura aurantiaca) XVI 226.
Живе ограде корист (бел.) I 11.
Жућаник (подл.) XX 112.
Заливање зелени, поврћа III 153., XX 240 (бел.) XXV 377.
Заливање млаком водом (бел.) XXIII 245.
Збирање семена од краставаца (бел.) XXV 366.
Зелен у башти, којим редом треба сејати II 85.
Зелена лишћа од петрожеља имати преко целе зиме IV 104.
Зелени кухињске преизводња VIII 29., 37., 47., и 55.

Зелени преко зиме чување (бел.) XXI 307.
Зелени трапљење XXII 356.
Зеленјак (види купусна гусеница).
Зеље добро за јело XXI 12.
Зеље погдекоје зашто одвећ рано иде у семе и зашто је много семе неплодно IV 4.
Земаљска повртарска и воћарска изложба у Пешти (гл.) XXII 310.
Из историје јагоде (бел.) XIV 312.
Избор издвајање и остављање семена од краставаца (бел.) XXIII 335.
Извоз арпацика за Румунију (бел.) XIX 165.
Издвајање, избор и остављање семена од краставаца (бел.) XXIII 335.
Изложба међународна баштованска у Петрограду (гл.) XIV 190.
Измена семена у повртарству (бел.) XXV 110.
Инсекти и друге бубе да не нагризају младе жилице проклијалог семена (бел.) XVII 701.
Јагода (бел.) XIV 312 (бел.) XXV 367.
Јагода као лек V 96.
Јагода неговање III 187., XII 445.
Јагода, неколико најновијих врста III 20., 28., 36., 44., 52., 60.
Јагоде крупне произвести (бел.) XXII 456., (бел.) XXIII 18.
Јагоде лепе добити II 284.
Јагоде месечарке XIII 632. XXII 285.
Јагодино лишће као чај (бел.) XIV 541.
Јагодичасто воће IV 157., 173.
Јесење одгајивање белог лука (бел.) XVII 418. (бел.) XVII 626.
Канта практична за заливање (бел.) I 79.
Карфиол III 66. (пит. и одг.) XIV 131.
Карфиол и келераба како се чува преко зиме IV 156. VI 123.
Келераба крупна IV 4.
Кељ како може дати бољи доходак (бел.) XXV 232.
Кељ питоми зашто неће добро да рађа (бел.) XXV 378.
Кила или хенрија на зељу XXII 261.
Ким како се сеје IV 112.
Ким како утиче на млеко и на масло (бел.) XXII 286.
Кисељак као лек (бел.) I 178.
Кисељак отрован за овце (бел.) XVIII 169.
Клицавост старог повртарског семена (бел.) XVIII 226.
Коријандер, како се сеје IV 112.
Користи сејања зељени у редовима III 137.
Краставац III 101.
Краставац где је горак (бел.) XXIII 393.
Краставци зашто су неки горки VI 40.
Краставци зелени свежи како се могу сачувати (бел.) XX 193., (бел.) XIX 386., (бел.) XX 223. (бел.) XXIV. 301., (бел.) XXIV 440.
Краставци и пчеле (бел.) XXV 72.
Краставци како се мећу у сирће IV 122.
Краставци крупни како се производе VI 67.
Краставци како се саде с јесени (бел.) I 229.
Креч за зграде трајашан (бел.) XXII 329.
Кромпири како се чувају преко зиме XII 543.
Кртица једна шта вреди (бел.) I 42.
Кртица као баштован II 107.
Купус IV 126.
Купус брауншвајски I 213.
Купус да не метиљави IV 194.
Купус за добре *броколе* VI 15.
Купус кад треба сејати (бел.) XXIV 22.
Купус како се чува преко зиме IV 156. XXIII 397. (бел.) XXIII 439.
Купус кисео да се не поквари I 80.
Купус крупан произвести I 167.
Купус крупноглави XXIV 352.
Купус *шећер-глава* II 199.
Купусар, купусна гусеница (Mamestra brassica) III 197. (бел.) XIV 55., (бел.) XVII 418.
Купусно семе како се производи V 34.
Купушњаке нађубрите (бел.) XXIV 42.
Курсеви баштовански за домаћице XVIII 257.
Леје топле како се праве VI 174.
Лишће од јагода као средство противу шапа и слинавке (бел.) XXIV 345.
Лишће шарено гдекојих биљака IV 74.
Лозице од јагода кад је најпотребније да се кидају XXV 209.
Лук бели за туршију (бел.) XXIII 245.
Лук бели као лек (бел.) XVIII 444.
Лук бели као лек од псећег беснила (бел.) XV 231.
Лук да не проклија (бел.) XVIII 169.
Лук и његова практична употреба (бел.) XXV 366.
Лук црни да се очува I 218. XXIII 130.
Лук црни да не тера бикове (бел.) XVI 272.
Лук црни промрзли опет употребити (бел.) I 229.
Лук црни *шпански с белом љуском* V 150.
Лука белог гајење (бел.) XVIII 511.
Лука белог и црног лековитост (бел.) XIV 614.
Лука белог одгајивање с јесени (бел.) XVII 418. (бел.) XVII 628.
Лука црног употреба за лек (бел.) XVII 103.
Лукови као храна и лек (подл.) XX 50.
Љутику ситну лепу да добијеш (бел.) XXV 73.
Мајоран (бел.) XXIII 285.
Маслачак (подл.) XX 112.
Међуусев у повртарству (бел.) XXIII 116.
Мачија шапа (Clavaria flava) (бел.) XV 235.
Мигова неколико за баштоване II 286.
Мирођије сејање IV 112.
Млечац (подл.) XX 112.
Млечић види млечац.
Мрави у топлим лејама (бел.) XXIV 440.
Мрква као лек V 199.
Мрква, нова сорта. XXII 431.
Мркве чување преко зиме XII 543.
Неколико мигова за баштоване II 286.
Непријатељи поврћа XXV 251.
Онајс види — Аниж.
Остављање краставаца за семе (бел.) XXIII 335.
Паомено зеље и шумарица XXII 449.
Паприка за кокошке (бел.) XXIV 42.
Паприка најкрупнија и најситнија XXIV 351.
Паприка у башти XIX 654.
Паприка у Лесковцу и околини XIX 186.
Пасуља зрела добити раније (бел.) XVII 417.
Патлиџан црвен (парадајс) као лек (бел.) XXII 361.
Патлиџана црвеног гајење XXV 197.
Патлиџани црвени, крупни пре да сазру (бел.) XXV 378.
Першуна гајење (бел.) XVIII 361.
Першунског семена сејања (бел.) XXV 72.
Петрожељева лишћа имати зелена преко целе зиме IV 104.
Печурака гајење (бел.) XVIII 509. XXI 100.
Печурака и гљива чување (бел.) XXV 299.
Печурка *Вргањ* (Boletus edulis) — (бел.) XXII 308.
Печурка *Рудњача* XXI 158.
План кухинске баште I 69.
Поврћа зашто код неког напредују добро а код неког лоше XXV 358.
Поврћа и воћа гајење XIII 97.
Поврћа и цвећа сејање XXIV 99.

Поврћа нова са опитног поља Ратарске Школе XXIV 414.
Поврћа расађивање по сувом времену (бел.) XIV 391.
Поврћа у повртњаку треба сејати наизменце XXIII 98.
Поврће ново XXI 163.
Поклон *Краља Милана* за ботаничку башту (гл.) XX 275.
Покривање стаклетом посејаног семена (бел.) XXII 409.
Полагање нежних биљака због зиме IV 26.
Положај кухинске баште IV 105.
Попина погачица као храна и лек (подл.) XX 112.
Правила најважнија при гајењу поврћа XXV 136.
Прекопавајте баште XXV 374.
Пресађивање у повртњаку XXII 155.
Промајање и чишћење баште IV 139.
Пужеви баштенски, голи како се тамане IV 148.
Путеви по башти да не обрасту травом (бел.) XXV 254.
Ракија од диња (бел.) XIV 669.
Рен — види *Хрен.*
Ровци у топлим лејама како се тамане (бел.) XXIV 174.
Ротква од које се једе само махуна (љушчица) — (бел.) I 182.
Ротква црна као лек (бел.) XV 237.
Роткве и ротквице IV 95.
Роткве и ротквице да не прозукну (бел.) XXII 322.
Роткве и ротквице од чега црвљају (бел.) XXV 377.
Садаљка XXV 327.
Сађење и пресађивање у повртњаку XXII 155.
Салата главичаста како се најбоље сеје V 191.
Салата да не прорасте V 120.
Салату како треба расађивати II 131.
Салату ко нам највише брсти и квари (бел.) XXIII 107.
Сапуњавица за ђубрење воћака (бел.) XXI 393.
Сејање кима слачице мирођије, коријандера и онајса IV 112
Сејање на врсте XXIII 316.
Сејање наизменце у повртњаку (бел.) XXII 437.
Сејање поврћа и цвећа XXIV 99.
Сејање поврћа на врсте од какве је користи III 137.
Семе за живу ограду (гл.) XIV 672.
Семе разног поврћа кад и како треба сејати IV 49. и 53.
Семе старије од краставаца и диња да ли је боље од новога (бел.) XXV 102.
Сеоско гајење варива и поврћа XXIV 9., 18., 39. и 46.
Скупљање семена од краставаца (бел.) XXV 366.
Слатко од црвена патлиџана (бел.) XXV 333.
Спанаћ IV 97. (бел.) XVI 342 (бел.) XVIII 576.
Спанаћ енглески (бел.) I 182.
Спанаћ свуда успева (бел.) XXII 209.
Спанаћ треба сејати на време (бел.) XXII 151.
Спанаћ чиме се најбоље ђубри (бел.) XXV 72.
Сумпорне крпе против купусњака (купусара) XXIII 122.
Топле леје како се праве VI 174.
Топлоте колико које ђубре производи у топлим лејама (бел.) XVIII 168.
Трапљење зелени XXII. 356.
Узрод (међуусев) у повртарству (бел.) XXIII 116.
Хенрија или кила на зељу XXII 261.
Хрен II 42.
Хрен и његова употреба (бел.) XXV 377.
Хрен врло јак и укусан како да добијемо IV 131.
Целер V 166.
Целер да се јако разглавича (бел.) XXI 13.
Целера нов начин сејања IV 155.
Цихорија као храна и лек (одг.) XX 112.
Цихорије у кафи да ли има како се може познати (бел.) XXII 172.
Црви како се тамане (бел.) II 194.
Чишћење и промајање баште IV 139.
Чување зелени преко зиме (бел.) XXI 307.
Шаргарепа види — Мрква
Шарено лишће где којих биљака IV 74.
Школска башта у Босни (гл.) XXV 166.
Школска башта учитељске школе XXI 100.
Школске баште зашто немамо XXI 363.
Школске баште уз основне школе подижимо XX 125. 135.
Школских башта уређивање XX 263. 273.
Школских башта уређивање у Хрватској (гл.) XV 50.
Шпаргле по аржантиљској методи гајење XVII 529.
Шумарица — паомено цвеће XXII 449.

7. Цветарство

Георгине мирисаве (бел.) XIV 392.
Глисте у саксијама (бел.) XXV 333.
Гљивице на ружи и средство противу њих (бел.) XIV 739.
Ђубре за цвеће (гл.) XXV 141.
Ђубре најбоље за цвеће и уопште за баште III 70.
Ђубрење ружа (бел.) XVIII 230.
Ђурђевков цвет (бел.) XXI 79.
Звездан и звездице XXII 296.
Зевалица као пчелождер (бел.) XX 14. (бел.) XXIII 403.
Земља у саксијама да се не укисели (бел.) XXI 410
Злољесина (леандер олеандер) — (бел.) XVI 271 (бел.) XX 97.
Злољесина зашто неће сваке године подједнако да цвета (бел.) XXIII 393.
Злољесинини пупољци да не отпадају (бел.) XXV 378.
Зумбул и његово гајење XIV 49.
Зумбулови лукови да не труну (бел.) XXV 92.
Капачичак кад треба сејати (бел.) XXII 372.
Кандилка XXII 408.
Кађун — као храна и лек (бел.) XIX 549.
Кађунаћ — види Кађун.
Лала, по што је продата (гл.) I 182.
Леандер — види Злољесина.
Лукови од зумбула да не труну (бел.) XXV 92.
Нана као лек (бел.) XXI 299.
Олеандер — види Злољесина.
Пеларгонија како се гаји и размножава XXV 387.
Пелен XXI. 21.
Плесан на ружи (бел.) XXII 152.
Попина капица — види Кандилка
Прах на цвећу које се у соби негује V 165.
Пупољака код злољесине отпадање како да се спречи (бел.) XXV 378.
Пупољци од цвећа да се брзо расцветају (бел.) XXII 172.
Ружа у виду жалосне врбе (бел.) IV 73.
Руже да боље цветају (бел.) XXII 192.
Руже како се ђубре (бел.) XVIII 230.
Руже како треба неговати XXIV 376.
Руже прецветане треба сасецати (бел.) XXV 299.
Ружина плесањ како се отклања (бел.) XXII 152.
Ружини пелцери (бел.) XVII 417.
Ружини фидани како се режу (бел.) I 25.
Ружино уље IV 69.
Салата по француском пропису (бел.) XXV 424.
Салеп види Кађун.
Сејање цвећа XXIV 99.
Семена цветарског и градинарског продаја у Ратарској школи у Краљеву (гл.) XVIII 173.
Цвеће кад се гаји на шта треба пазити XXIII 507.
Цвеће како се сеје XXIV 99.
Цвеће не садите у нов лонац (бел.) XX 53.
Цвећу откинутом сачувати свежину V 44. (бел.) XVII 29. (бел.) XXV 394.
Цвећарима (бел.) XVII 106.
Шебој дупли IV 90.
Шебоја летњег неговање IV 170.

II

СТОЧАРСТВО

I. У опште.

Анкетна комисија о унапређењу сточарства у Мађарској (писмо министра фин. Друштву за пољску привреду) XII 649.
Биљке нове за исхрану стоке (гл.) XXV 425.
Боб за храњење стоке (бел.) XVII 105.
Босанско-херцеговачка стока (гл.) XXIV 43.
Ваздух и светлост у штали XVIII 355.
Вариво, или плеснив кукуруз може ли се нашто употребити (бел.) XX 283.
Ваши и једино средство против њих код стоке (бел.) XXIV 369.
Ветеринарства и сточарства уређење XXV 6.
Виме кравље зашто треба пре муже прати млаком водом (бел.) XVI 190.
Виме отечено V 1.
Вода и соли уплив на храњење стоке VII 131.
Вода пијаћа добра за стоку (бел.) XVII 694.
Воде употреба у сточарском газдинству VII 154. и 158.
Воће наше и стоку нашу како можемо да поправимо XXV 266.
Гајење, разборито животиња (бел.) XXV 109.
Гајење стоке IV 63. XII 137. и 154.
Гајење стоке у Топчидеру (гл.) XIV 756.
Говеђина, како се касапи у Лондону (бел.) I 56.
Гојења претераног средства III 121.
Гојење женских грла олакшати (бел.) XXIII 18.
Гојење стоке. Теорија гојења (бел.) XXV 315.
Голубачка мува XX 127., 137. и 144.
Голубачка мушица (гл.) XX 169.
Голубачке мушице, штетне су (гл.) XX 152.
Грашак за стоку (бел.) XVIII 512.
Грла приплодних набавка у Угарској (гл.) XX 178.
Грло приплодно до које године треба које за приплод држати (бел.) XVII 747.
Десет шталских заповеди (бел.) XXV 72.
Длака здраве и болесне стоке (бел.) XVIII 166.
Домазлук ваљан како да одгајимо XII 183. и 245.
Дрождине јабучве значај као хране (бел.) XVIII 575.
Ђубрета количина, како се може дознати од домаће стоке (бел.) XVII 746.
Жар колико траје и после кога времена се јавља понова код поједине домаће стоке (бел.) XVII 745.
Живети колико могу највише неке животиње (бел.) XXV 118.
Животиње разне колико времена носе (бел.) I 81.
Жиром израњивање (бел.) XIX 441..
Жито и стоку како можемо побољшати XXV 266.
Запат стоке XXI 305., 313., 321., 330., 337., 346., 354., и 365.
Зелена кукурузовина, њено приуготовљавање и употреба за израну стоке XVIII 82. и 150.
Земљеделство или сточарство XXIII 465.
Земљорадња, сточарство, пчеларство и воћарство код старих народа XXIV 348., 364., 372., 388., 396., 401. и 412.
Зграде у којима се гаји домаћа стока V 137.
Зимње храњење домаће стоке XI 359.
Зимње храњење наше стоке I 223.
Зимње храњење стоке XVI 678.
Зимско храњење стоке, неколике напомее XXII 366.
Златиборски сувати, шта ћемо с њима XX 437.
Зоб и свеже сено (бел.) XVI 341.
Избор грла за приплод XXII 131. и 139.
Избор животиња за приплод III 28.
Избор приплодних грла XX 4.
Извештај Друштву за пољску привреду: О стању сточарства у округу крушевачком, чачанском и ужичком XII 29., 44., 58., 78. и 95.
Извештај са сточне изложбе жичке подружине у Самајилима XXIII 487.
Извоз и увоз стоке, слободан, у Босну и Херцеговину (гл.) XIV 397.
Извоз рогате марве у Немачку забрањен XII 452.
Извоз рогате стоке слободан (гл.) XIV 57.
Извоз рогате стоке слободан (гл.) XIV 113.
Извоз стоке из Румуније за Италију (гл.) XVII 507.
Изложбе за приплодну стоку XIII 301. и 346.
Изложба дебеле стоке у Бечу (гл.) XV 49.
Изложба дебеле стоке у Бечу, прва XII 247.
Изложба дебеле стоке у Бечу, трећа (гл.) XIV 114.
Изложба интернационална приплодне и друге стоке у Бечу (гл.) XXIV 283.
Изложба међународна стоке у Хамбургу (гл.) XIV 114.
Изложба сточарска у Б. Пешти (гл.) XXII 119.
Испусти и борба око њих и утрина и попаша XXII 119.

Исхрана тела и избаце из њега (подл.) X 210 218.
Јаловљење копиљење и побацивање код домаће стоке XII 551. 566. 584. 605. 617.
Јармом (прекрупом) корисније је хранити стоку него ли читавим зрневљем XII 94.
Јечам куван као храна (бел.) XVIII 444.
Јечам нов је ли шкодљиво давати стоци и ново сено (пит. одг.) XVIII 125.
Календар вечити бремености стоке и лежења пилежи (бел.) XVII 170.
Кестен дивљи као сточна храна (бел.) XVIII 439.
Кестење дивље као смеса хране за стоку (бел.) XIV 742.
Киша више шкоди сувој но сировој храни XX 177.
Клање стоке (бел.) XXIII 77.
Комисија за избор места за сточарски завод (гл.) XXIII 246. (гл.) XXIII 299.
Конгрес међународни за заштиту животиња у Бечу (гл.) XIV 677.
Копиљење, јаловљење и побацивање код домаће стоке XII 551. 566. 584. 605. 617.
Коприва као храна за стоку (бел.) XVII 289.
Коровљиво семе да ли поједено услед варења у стомаку изгуби клицавост? (бел.) XVII 491.
Крева-ов начин да се не одређује количина хране према тежини (бел.) XVIII 574.
Кромпира кување, (бел.) XXII 361.
Крунач XII 42.
Кукуруз плеснив или које друго вариво може ли се на што употребити (бел.) XX 283.
Кукурузни клипови добра храна за стоку (бел.) I 79.
Кукурузних клипова употреба (бел.) XVI 275.
Кукурузног класа окрњеног употреба (бел.) XXIV 345.
Кукурузовина зелена и њено приуготовљавање и употреба за израну стоке XVIII 82. 150.
Ливаде и производња хране за стоку XIX 257.
Лињање длаке код стоке (бел.) XXIV 119.
Марва добро очишћена полак је урањена II 283.
Марвени пазарни дан у Београду (гл.) XIII 158. 221.
Машина за прекрупљивање II 64.
Машина за прекупљавање кукуруза III 144.
Мекиња и трица храњива снага IV 107.
Мекиње пшеничне као храна (бел.) XVIII 165.
Мере аустриског министарства земљорадње за унапређење сточарства XVIII 233.
Мере за унапређење земљорадње и сточарства XIX 838.
Младунци колико треба да сишу? (бел.) XVII 747.
Млеко и мужа V 135.
Млеко како да измамиш од кућевних животиња IV 123.
Мужа IV 94.
Мужа и млеко V 135.
Мужа пре храњења, за време самог храњења и после храњења VI 45.
Мужа стоке шта треба имати на уму при њој XXV 46.
Музара добра како се добија (бел.) XIII 367.
Мусти кад треба (бел.) XIX 191.
Мусти колико пута ваља дневно (бел.) XIII 491.
Мусти треба ли брзо или споро (бел.) XXII 54.
Наквашеним и сувим кукурузним зрневљем храњење XVI 568.
Нега душевне силе и наравствености животиња III 52.
Нега стоке у четири листа XV 211.
Нега теготних животиња III 29.
Негу бољу и више пиће дајте му (бел.) XV 630.
Облагорођење наших кућевних животиња IV 42.
Овса утицај на млечност (бел.) XXII 151.
Осигурање стоке (гл.) XVIII 828.
Основи рационалног сточарства XVIII 650. 697. 753.
Отаве и сена хранива вредност (бел.) XIV 537.
Парење и на колико женских јединака можемо пустити једну мушку јединку XII 16.
Патос у штали сачувати од трулежи (бел.) XVII 698.
Паучина у шталама (бел.) XXII 54.
Паша и које штете имамо од ње XVII 58.
Паша марвенска у обзиру сточних болести III 126.
Паша пролетња најбоље упливише на одлучивање и доброту млека (бел.) XXV 71.
Питање о поправци наше стоке XVI 458. 529. 603. XVII 394. 472. 521.
Пиће више дајте му и бољу негу (бел.) XV 630.
Плеве и сламе пићна вредност XXV 361.
Побацивање, јаловљење и копиљење код домаће стоке XII 551. 566. 584. 605. 617.
Под у штали сачувати од трулежи (бел.) XVII. 698.
Подизање и унапређање сточарства код нас (гл.) XXI 367.
Подлога стоци (бел.) XXV 315.
Подстора (бел.) XIII 543.
Појење стоке V 92.
Пол мушки или женски под каквим се утицајима образују (бел.) XVIII 307.
Пола самовољно произвођење XXI 401.
Пола нагађање код бремене стоке (бел.) XXIV 129.
Пољопривреда и сточарство у Северној Бугарској (бел.) XIX 83.
Попаша, испусти и утрине и борба око њих XXII 169.
Поправке домаће стоке још један услов XVII 458.
Порекло домаћих животиња (под.) XXIV 304., 312. 324 332.
Поступање са стоком (бел.) XIII 364.
Правила осам, којих треба сваки сточар да се држи V 32.
Правила при храњењу (бел.) XVIII. 673.
Прекрупљивање кукуруза машином III 144.
Прекрупљивање машином II 64.
Прелаз из храњења сувом храном и храњење зеленом храном (бел.) XIII. 207.
Прекрупу и мекиње како је боље — суву или мокру — давати стоци (бел.) XVIII 358.
Прибирање сточне пиће XI 57, 82, 93.
Производња хране за стоку и ливаде XIX 257.
Пројект закона о сточним манама (гл.) XXIV 383.
Прописи за мужу (бел.) XXI 125.
Простирите под стоку XXIV 4.
Простирке и соли колико је потребно стоци (бел.) XVII 747.
Разлика између сецкане и несецкане хране II 241.
Рано телесно развиће код домаће стоке XIV 142.
Ратарство мора са сточарством и сточарство мора са ратарством XXIII 488.
Репа сточна смрзнута да се употреби (бел.) XXIII 6.
Рогова обрезивање (бел.) XXIV 135.
Ручна нова справа (машина) за млевење и јармљење хране XIV 575.
Светлост и ваздух у штали (бел.) XVIII. 355.
Сељаку шта је најпотребније (гл.) XX 316.
Сена вредност као сточне хране XXI 413.
Сена да имамо идуће године XXII 355.
Сена и отаве хранива вредност (бел.) XIV 537.
Сена киселог вредност (бел.) XXII 286.
Сена покислог посипање сољу (бел.) XIV 607.
Сена срачунавање пред зиму и израњивање музара (бел.) XIX 550.
Сено ново и јечам нов је ли шкодљиво давати стоци (пит. и одг.) XVIII 125.
Сено свеже и зоб (бел.) XVI 441.
Сечка I 165., XII 541.
Сечка велика II 40.
Сечка може ли се употребити за сву стоку, која се

сточна храна може сецкати и на коју дужину (пит. и одг.) XVIII 245.
Сечка српска XII 282.
Сечка хране колико треба да је дугачка? (бел.) XXI 387.
Сечкалица може ли се употребити за сву сточну храну и на коју дужину (пит. и одг.) XVIII 245.
Сирак шећерни као сточна биљка XIX 204.
Слама исецкана као простирка (бел.) XVIII 225.
Сламе и плеве питна вредност XXV 361.
Слачице беле корисно дејство у храни (бел.) XVII 701.
Со за стоку (бел.) XXII 209.
Со какву има важност при одгајивању наше кућевне стоке I 228.
Сојеви, који су према нашим приликама најподеснији за поправку наше стоке XXIII 289., 303., 323., 330., 343., 352. 376.
Соли давање стоци (бел.) XIII 308.
Соли дајте стоци (бел.) XVIII 108.
Соли и простирке колико треба стоци (бел.) VII 747.
Соли и воде утицај на храњење стоке VII 131.
Сољење сена или у опште суве хране (бел.) XVII 625.
Сољење стоке (бел.) XIX 551.
Справа нова за одмеравање сточних оброка у зоби XXIV 170.
Стаје за стоку како ваља подазати и на шта се при томе ваља обзирати VIII 66. 71.
Стање стоке у Русији (гл.) XXV 300.
Стока босанско-херцеговачка (гл.) XXIV 43.
Стока домаћа колико треба да сиса (бел.) III 47.
Стока млада како се код нас гаји V 129.
Стока нова за ратарску школу (гл.) XXII 232·
Стока према становништву у појединим државама (гл.) XIV 763.
Стока српска за бечку пијацу XII 404.
Стока стара никаква вајда (бел.) XVI 709.
Стоке вредност у Северо-Америчким Државама (бел.) XXI 140.
Стоке домаће држање и нега V 69.
Стоке домаће тешкоћа; трајање полнога нагона, способност за приплод XXII 664.
Стоке колико има у Аустрији? (гл.) XXIV 409*.
Стоке колико је прошле и претпрошле године извезено у Немачку? (гл.) XVIII 451.
Стоке младе чување преко зиме XX 421.
Стоке поправка и сојеви, који су према нашим приликама најподеснији за то XXIII 289., 303., 323., 330., 343., 352., 376.
Стоке приплодне набавка (гл.) XXI 252 (гл.) XXII 129.
Стоке приплодне набавка за шабачко добро (гл.) XXI 284.
Стоку добру приплодну чувајамо XXV 180.
Стоку да ли да пасемо на паши или да је у стајама хранимо XVII 185.
Стоку је ли корисно пуштати у јесен у младу детелину? (бел.) XXV. 404.
Стоку како да исхранимо с мало хране XVI 10.
Стоку како ћемо сачувати да се не поболе XXII 226.
Стоку од мува да сачуваш V 168.
Стоку преко зиме како да исхранимо VIII 16.
Стоку преко зиме како да хранимо IV 37.
Стоку радну како ваља хранити XI 319. и 328.
Стоку са стране кад ваља набављати? Упутства при куповању стоке. Коју расу треба изабрати. Како треба да изгледа добар бик приплодни и добра крава музара? XXII 188.
Стоку сачувати од обада, комараца и т. д. (бел.) XXI 207.
Стоку треба ли хранити пре или после појења? (бел.) XXIV 251.
Столичица швајцарска II 153.
Сточарства и ветеринарства уређење XXV 6.
Сточарства и земљорадње мере за унапређење XIX 8. 38.
Сточарства нашег унапређење XIII 225.
Сточарства опадање XXII 9.
Сточарства развиће још по једном средству XXV 280. и 294.
Сточарства унапређење у Мађарској (бел.) XIX 527.
Сточарства упоређење у садашњој и стародревној Италији (бел.) XVIII 222.
Сточарска задруга XX 450.
Сточарске задруге XIX 523.
Сточарског државног завода уређење (гл.) XXI 367.
Сточарство да ли земљоделство XXIII 465.
Сточарство, земљорадња, пчеларство и воћарство код старих народа (подл.) XXIV 348.. 368., 372., 388., 396., 401. и 412.
Сточарство и пољопривреда у северној Бугарској (бел.) XIX 83.
Сточарство мора са ратарством а ратарство мора са сточарством XXIII 488.
Сточарство наше како да побољшамо? VI 9. 17.
Сточарство некад и сад XXI 192., 201., 216., 222., 230. 240., 249. и 258.
Сточарсрво у Швајцарској XII 674.
Сточарство у Црној Гори XXII 321. 328.
Сувати златиборски, шта ћемо с њима XX 437.
Таблица о храњењу стоке у државним економним заводима (бел.) XV 233.
Такса за сточне пасоше (гл.) XIV 618.
Тешкоћа код домаће стоке; трајање полнога нагона, способност за приплод XII 644.
Тимар домаће стоке XII 673.
Топлота најнужнија у шталама за све врсте стоке XXV 55.
Топлота у шталама (бел.) XXI 424.
Топлоте и светлости утицај у штали на израну стоке која се гоји (бел.) XVII 695.
Траве неке које се дају стоци XXV 69.
Трајање полнога нагона, тешкоћа код домаће стоке, способност за приплод XII 644.
Трг велики сточни у Румунији (гл.) XXI 46.
Требер или сува ђибра као нова сточна храна (бел.) XVII 544.
Тресет као простирка за стоку (бел.) XVIII 577.
Трица и мекиња хранива снага IV 107.
Увоз и извоз стоке у Босну и Херцеговину слободан (гл.) XIV 397.
Увоз стоке из Бугарске и Турске допуштен (гл.)XIII 326.
Унапређење и подизање сточарства код нас (гл.) XXI 367.
Утрине, испусти и попаша и борба око њих XXII 169.
Уштеда у сточној храни XXI 11.
Фрајтаг Dr о нашој стоци XII 501.
Фрајтаг професор, о црногорској стоци (гл.) XV 49.
Холандези како употребљавају своје пашњаке 158.
Храна како да се сецкалицом крупније сече (пит. и одг.) XVI 573.
Храна неколико врсти како утиче на квалитет млека и масла XIV 173.
Храна сецкана и несецкана разликује ли се између себе II 241.
Хране за стоку колико имате погледајте чешће (бел.) XX 14.
Хране нагла промена како утиче XVII 127.
Хране приправљање за стоку (бел.) XXIII 464.
Хране сточне оскудица XXIV 240. .(гл.) XXIV 245.
Хране утицај (бел.) XVI 190.
Хране утицај на доброту масла VIII 16.
Хранећи материјали за говеда XI 407. 416.
Хранидба младе стоке X 82. 92.

Хранити стоку треба ли пре или после појење (бел.) XXIV 251.
Храном буђавом не храните стоку XXI 36.
Храну буђаву на који начин можемо најкорисније да утрошимо (бел.) XXIV 426.*
Храну како стока вари (подл.) XI 29.
Храњење XII 239., 250., 268., 303 и 317.
Храњење домаће стоке приуготовљеном храном IV 177.
Храњење домаће стоке у опште XI 1.. 9., 17., 25.
Храњење музара XIII 493.
Храњење стоке II 142. 157.
Храњење стоке лишћем од репе XXII 333.
Храњење сувим и наквашеним кукурузним зрневљем XVI 568.
Храњење целим зрном VI 113.
Црна Река у погледу сточарском XXIII 219. 232.
Чишћење стоке IV 98.
Швајцарско планинарство V 157.
Шкартирање приплодне стоке у државним економним заводима и школама (гл.) XXIV 383.
Школе за сточарство уређење у неколико речи XIII 386.
Штала највећа на свету XXI 331.
Штале II 156.
Штале и на шта треба пазити при њиховом грађењу XV 679.
Штале тавне IV 122.
Штале холандске како су уређене VI 22.
Шталског храњења стоке користи XV 548.
Штете, које имамо од паше. XVII 58.
Ђибра сува или требер као нова сточна храна (бел.) XVII 544.

2. Коњарство

Амовима руковање (бел.) XIV 815.
Арапски коњ XXII 184. и 242.
Арапски начин одгајивања коња (бел.) XIV 539.
Арсеник као додатак коњској храни (бел.) XV 358.
Арсеник не треба давати коњима већ хељду (бел.) XXII 270.
Арум коња наморати да вуче (бел.) XVIII 169.
Багреново лишће не дајте коњима да једу ни да глођу кору овог дрвета (бел.) XXII 423.
Босанци колико троше на унапређење коњарства у земљи (гл.) XXV 201.
Важно за одгајиваче коња (гл.) XXI 284.
Вашар велики за куповину коња у Саксонији (гл.) XXII 353.
Вештачко храњење ждребади (бел.) XXII 423.
Вода пијаћа за коње (бел.) I 140.
Волови за пољску привреду како стоје према коњима I 146. и 188.
Врат у коња I 65. и 76.
Гајење ждребади V. 12., (бел.) XIV 605., (бел.) XVIII 676.
Гајење коња III 97., VII 134., XI 304., 315., 321., 331., 336., 350., XVI 227., XVI 383., 481., XXII 397. и 405.
Глодање и лизање јасала (бел.) XVII 622.
Десет најважнијих правила из поуке о храњењу коња (бел.) XXII 436.
Детелина као коњска храна (бел.) XVIII 440., (бел.) XXV 379.
Ђурђевске утакмице (гл.) XXII 97., (гл.) XXIII 130.
Ергеле државне стање (бел.) XVI 84.
Ергеле у Француској (бел.) XXIV 259.
Ерделски нов сој коња за планинске пределе — Фогараш липицанер XXI 137.
Ждребад и кобила — неколико речи V 172.
Ждребад не прежите рано у кола нити јармите јунце рано у јарам II 71.
Ждребади набавка за државну ергелу (гл.) XXIV 157.
Ждребади откуп (гл.) XXIII 143.
Ждребади производња, неговања и храњење V 12., (бел.) XIV 605., XVI 14., (бел.) XVII 105., XVIII 323., (бел.) XVIII 676., (бел.) XXII 423.
Жуљеве код коња како да познаш и како да лечиш XXV 70
Жута репа, шаргарепа за коње (бел.) XVII 700.
Зоб треба ли давати коњима пре или после појења XX 10.
Зобница, нова (бел.) XVIII 578.
Изасланици министра народне привреде за набавку ждребади и пастува за државну ергелу (гл.) XXIV 346.
Извештај о стању завода државне ергеле у 1890. XXII 140., 156., 164. и 180.
Извоз коња из Енглеске (бел.) XXI 70.
Извоз коња из Мађарске за балканске државе (гл.) XXV 103.
Извоз коња из Турске (гл.) XVIII 366.
Извоз приплодних коња за иностранство забрањен XXIII 421. и 435.
Издржавање коња V 131.
Издржљивост коња на већим маршевима (бел.) XVII 493., (бел.) XVIII 572.
Изложба ждребади у Шапцу (гл.) XX 153.
Изложба ждребади и кобила (гл.) XXI 141.
Изложба коња у Пожаревцу (гл.) XXIII 170.
Изложба пастува и кобила у Шапцу (гл.) XXIV 173.
Интернационална изложба приплодних пастува у Бечу (гл.) XXII 248.
Јасала глодање и лизање (бел.) XVII 622., (бел.) XVIII 444.
Јасла висока шкодљива су за ждребад (бел.) XXII 136., (бел.) XXIII 485.
Кобила да остане ждребна (бел.) XVI 125.
Кобила и ждребе V 172.
Кобила кад неће да пусти ждребе да дојн шта треба радити (бел.) XX 283.
Кобила кад се пари, на шта ваља мотрити и како треба с њом поступати после парења XIV 136.
Кобила колико је опашено државним пастувима (гл.) XXI 267.
Кобилу суждребну лако познати (бел.) XX 6.
Колика код коња како се лечи (бел.) XV 304.
Комисија за куповање пастува и кобила за државну ергелу XXV 13.
Комисија за проучавање најподеснијих раса коња и за побољшавање домаћег коњарства (гл.) XXIII 383.
Комисија за шкартирање коња у државној ергели (гл.) XXIII 383.
Конопљано семе као коњска храна (бел.) XIX 387.
Коњ V 125.
Коњ отрован плесниво м (буђавом) храном (доп.) XXII 457.
Коњ, чиме се може укротити кад се поткива IV 74.
Коња гајење III 97., VII 134., XI 304., 315., 321., 331., 336. и 350., XVI 227., XVI 383. и 481.
Коња ћоравих зашто има много VI 23.
Коња неуког научити да тегли I 6.
Коња одучити да се не ваља и да не копа II 146.
Коња одучити од бегања V 181.
Коња сачувати од обади V 88.
Коња часком укротити (бел.) V 168.
Коња храњење детелином (бел.) XVIII 440., (бел.) XXV 379.
Коњарства у Босни напредовање (гл.) XVIII 826.
Коње, да ли је боље сам одрањивати или куповати III 49.
Коње добре како можемо имати VII 195.
Коње како треба хранити (бел.) XXIV 183.

Коње младе треба опрезно употребљавати на рад XXII 391.
Коње не покривајте у штали (бел.) XXII 423.
Коње сачувати од мува (бел.) XX 242.
Коњи да буду здрави и урањени (бел.) XVI 275.
Коњи или волови — за пољску привреду I 146., 188
Коњи од сена зноје се (бел.) XXI 395.
Коњи скупи (бел.) XVII 27.
Коњи у колима да се не уједају (бел.) XXIV 328.
Коњима да ли је боље давати прекрупљена или цела зрна (бел.) XVII 744.
Коњима како треба поступати III 111.
Коњима не треба давати да једу багремово лишће и да глоћу кору од овога дрвета (бел.) XXII 423.
Коњима треба ли шверцери или земљоделци да снабдевају војску (гл.) XVIII 835.
Коњима шта треба давати (бел.) XXIV 42.
Копитама ждребећим како треба поступати IV 119.
Копите како треба неговати XV 336. XX 336.
Копитна мазала IV 179. (бел.) XIV 110.
Коњушница влажна нездрава је (бел.) XXI 410.
Кукуруз као храна коња II 219., (бел.) XX 410, (бел.) XXV 437.
Линјање код коња (бел.) XVI 275.
Линјање коња да се убрза (бел.) XVII 494.
Мисли о распореду и о условима за такмичаре и њихови коњи при овогодишњим изложбама и тркама појединих кола XXII 149.
Набавка и давање државних коња за војену потребу на исхрану општинама и приватним (гл.) XXIII 383.
Набавка коња земаљског соја за војену потребу (гл.) XVII 553 (гл.) XX 91.
Навике рђаве код коња (бел.) XXIV 236.
Награђивање коња у Босни и Херцеговини (гл.) XVIII 580.
Наградне јавне утакмице домаћих коња у Шапцу (гл.) XX 250.
Најстари коњ (бел.) XXIII 372.
Напомене неколике у прилог подизања коњарства и витешког јахачког духа XXIII 66.
Неговање ждребади XVIII 323.
Неговање коња XXII 397. 405.
Неговање копите XV 336. XX 336.
Неговање суждребних кобила XIV 102., XXI 26., XXII 93., 103.
Обад како да се отклони од коња (бел.) XXIV 393.
Овас да уштедиш при храњењу коња (бел.) XXIII 130.
Овас као храна коњска у физиолошком и дијететичком односу XIII 183.
Овас неовршен за коње (бел.) XVII 547 (бел.) XVIII 676.
Овсем којим и како ваља коње хранити XXIII 283.
Овсем храњење коња (бел.) XVIII 168. XXI 153.
Опанак за коња (бел.) I 57.
Опасивање и распасивање кобила XXI 65.
Оплођивање кобила (бел.) XIX 330.
Оцењивање ждребади новорођених и о поступању с кобилом и ждребетом XXII 224.
Оцењивање коња XXIV 179.
Пасишта за ждребад у Мађарској (гл.) XXV 270.
Пастув докле се може употребљавати (бел.) XXV 283., XXV 340.
Пастува набавка (гл.) XXIV 15.
Пастува набавка из мађарског завода (гл.) XXIV 211.
Пастува набавка из Цариграда (гл.) XX 77., и 120.
Пастуве у које је време најбоље јаловити (бел.) XXIV 159.
Пастуви државни нису разаслати због велике Мораве (гл.) XIX 101.
Плашљивост коња XXII 255.
Подаци за унапређење коњарства (гл.) XXI 331.
Појење коња (бел.) XVII 621.
Поправка нашег домаћег соја коња XXII 99., 112., 124, 144.
Покривање коња за време рада (бел.) XVI 638.
Покривање коња у штали (бел.) XIX 386., (бел.) XXII 309.
Пољопривредник које има користи од коња кад их сам гаји и на шта при том треба да пази XXV 309.
Попис коња у Хрватској и Славонији (гл.) XXV 395.
Порекло и важност коња (подл.) XXIII 42., 58., 70., 82.
Поткивање коња III 13.
Поткивати коње кад треба (бел.) XX 14.
Потковица како је постала IV 111.
Потковица — нема више VIII 138.
Правила за гајење ждребади XXIII 310.
Правила за гајење коња (бел.) XXI 134.
Правила за неговање и чување коња XXIII 463. 468.
Прва грађанска поткивачка школа (гл.) XXV 367.
Преваре код продаје коња II 285.
Продаја коња у Љубичеву (гл.) XXII 136.
Производња коња у Босни и Херцеговини (бел.) XVI 636.
Производња коња у Елзас-Лотрингији (гл.) XXII 393.
Производња коња у Русији (гл.) XXII 253.
Расе коњске у погледу на финоћу длаке (бел.) XXIV 103.
Распасивање и опасивање кобила XXI 65.
Распоред државних пастува (бел.) XV 176. (гл.) XVIII 108. (гл.) XXII 14. (гл.) XXV 82. (гл.) XXV 126.
Распореда државних пастува за 1884 годину значај XV 133.
Распродаја Краљеве ергеле (гл.) XX 77.
Ремонтски заводи (гл.) XXII 152. XXIII 42.
Репа жута за коње (бел.) XVII 700.
Руске расе коња XXIII 81, 91, 98, 112, 118, 127, 136, 152, 166, 174.
Сено, свеже зелено, нездрава је храна за коње (бел.) XXII 423.
Сипљиви коњи како се лече XXIV 335.
Слепило месечно како постаје код коња (бел.) XXV 152.
Спотицање коња (бел.) XVI 192.
Старост коња — како се оцењује I 242, V 160, VI 72. (бел.) XIII 491.
Страни купци коња у Србији (гл.) XXV 126.
Суждребност старих кобила (бел.) XXII 247.
Тежина коњска (бел.) XXIV 259.
Терет колики је у опште у стању коњ да повуче (бел.) XXIV 103.
Тимарење коња (бел.) XVII 696 (бел.) XXV 12.
Тимарити коње да ли треба изјутра или с вечери (бел.) XVIII 45.
Тиса отровна је за коње (бел.) XVI 189.
Трке коњима и изложбе (гл.) XIX 358, (гл.) XIX 554, XX 109, XX 208, (гл.) XX 283, XXII 149.
Убој код коња где је, како да сазнаш (бел.) XXIV 425.*
Убој код коња како се може отклонити (бел.) XXIV 425.*
Узда Хајнеова III 152.
Узроци превременог онеспособљавања коња за разноврсну употребу XXII 76.
Узроци најобичнији зашто коњи ослепе (бел.) XX 300, XXIV 407.*
Унапређење коњарства земаљског (гл.) XIX 222. XX 175, 184, 191, 198 XXV 364.
Упут; правила и услови за утакмицу у правилном јахању (гл.) XX 147.
Упуство при куповању коња XV 217.
Уређење државних сточарски завода у Мађарској (подл.) XXI 246, 254, 262, 270, 278, 288, 302, 310, 318, 326, 334, 342 350.
Уста болесна код коња како се лече II 10.
Утркивање на коњима XX 286.
Хамове, како треба чувати (бел.) XXII 352.

Храну коју је добро давати коњима у јарми (бел.) XVI 342.
Храњење ждребади вештачко (бел.) XXII 423.
Храњење ждребади кад кобила нема довољно млека (бел.) XVII 105.
Храњење и неговање ждребади XVI 14.
Храњење коња и правила за то (бел.) XXII 136, (бел.) XXII 436.
Храњење коња преко зиме и онда кад не раде (бел.) XVIII 225.
Храњење коња у Инглеској (бел.) XXII 393.
Цена баснословна коња пунокрвних (бел.) XVI 189.
Шаргарепа (жута репа) за коње (бел.) XVII 700.
Шишање коња (бел.) XV 355.

3. Говедарство

Азбучни преглед знатнијих сојева говеди, њихова карактеристика, боја и облик тела и остали нужни подаци XVIII 217. 301. 348. 430.
Алгајска раса XIX 291.
Бивола држање у Ердељу XIX 120.
Бик бернске расе добар приплодни (гл.) XXII 152.
Бик угарско-ерделског соја III 187.
Бика за спаривање избор (бел.) XIV 742.
Бикова ваљаних потреба XII 107.
Бикова набавка (гл.) XXIII 123.
Бикова набавка. — У прилог једног дневног питања XXIV 123. 140. 151.
Бикова приплодних држање XXII 50 59.
Бикова приплодних одгајивање у Швајцарској XXIV 231. 241.
Бикове у штали како је најбоље везивати XXII 209.
Бикови и лепо поступање с њима (бел.) XIV 814.
Бикови и поступање с њима XXIII 346.
Виме вештачко за телад (бел.) XVIII 359.
Вола два за 200 дуката (гл.) XXV 254.
Волова гојење (бел.) XXV. 315.
Време кад је најбоље за тељење (бел. XXIV 157.
Говеда гајење XVIII 275.
Говеда гајење са обзиром на наше прилике VIII 11. 12.
Говеда израњивање преко зиме XX 474. 491.
Говеда наша како да подигнемо и да пољшамо XIII 330.
Говеда наша како да поправимо — Једна реч у прилог тог чланка XIV 4.
Говеда одгајивање по још једној важној напомени XXV 147.
Говеда храњење XII 243., 253., 272., 296., 313., 332., 687. 700., 715., и 728.
Говеда храњење исецканом храном (бел.) XIV 734
Говеда храњење у Инглеској XVII 13.
Говеда чисто држање (бел.) XVIII 448.
Говеди укрћивање XXI 20.
Говедарства унапређење у Босни и Херцеговини (бел.) XXV 12.
Говедима шкоди ли што лижу земљу и друге ствари XII 714.
Детелина може ли се давати сем говеди и другој стоци (пит. и одг.) XVI 280.
Домаће наше расе говеди добре и рђаве стране XIV 207.
Дургхам најбољи сој говеди у Инглеској V 93.
Женско или мушко теле (бел.) XV 360.
Жлездана болест код крава музара XIII 356.
Знак један млечности крава (бел.) XXII 437.
Избор крава музара и њихова нега XIV 209.
Извоз рогате марве из Србије одобрен (гл.) XVI 37.
Извоза забрана преживара из Русије у Аусуро-Угарску (гл.) XVIII 684.
Издајање крава и мере противу њега (бел.) XVII 623.
Изложба говеда XXV 337.
Изложба говеда домаћег соја у Обреновцу (гл.) XXV 269.
Изложба говеди округа црноречког и извештај са ње XXV 221.
Јасла у говеђим шталама зашто не ваља да су на среди и зашто је боље да су уз дувар IV 22.
Јуницу кад треба пустити под бика (бел.) XXIII 54.
Јунце не јармите рано у јарам нити прежите ждребад рано у кола II 71.
Кламитање зуба код говеди (бел.) I 229.
Крава да води (бел.) XXIII 234.
Крава да за време муже не маше репом врло практично сресство (бел.) XXIII 234.
Крава да не поводи (пит. и одг.) XVIII 184.
Крава да сама себе не издаја сиса XVI 395.
Крава да сигурније избаци постељицу (бел.) XXV 102.
Крава и бикова набавка за државне заводе и за поједине окружне одбре.
Крава из Нормандије I 228.
Крава је ли стеона? I 201.
Крава кад се музе на шта треба пазити XXV 236.
Крава која је за мужу и пасму најбоља II 125.
Крава музара гајење V 182.
Крава музара да не бије ногама XXI 21.
Крава музара нега (бел.) XVII 623.
Крава најмлечнија у Сједињеним америчким државама (гл.)XXII 129.
Крава са настављеном ногом (бел.) XVIII 224.
Крава стеона III 68.
Крава са три здрава телета (гл.) XXII 173.
Крава стеоних нега и отхрањивање телади XVII 590.
Крава тељење XXIV 353.
Крава употребљивање за рад (бел.) XXV 404.
Крава чисто држање (бел) XVIII 354.
Краве швајцарске расе набавка (ипт. и одг.) XVIII. 125
Крава шта вреди? IV 24.
Кравама које задржавају млеко шта треба дати (бел.) XXIV 369.
Кравама млечарама коју храну не смемо давати XXIV 426.*
Кравама музарама нужан је мир XXV 373.
Краве да воде (пит. одг.) XXII 313.
Краве да ли да употребиме за теглење или не V 76.
Краве да не пресуше (бел.) XVII 28.
Краве добре музаре знаци (бел.) XX 242.
Краве добре музаре одгајивање XVII 662.
Краве добре музаре телесни састав и спољни знаци III 118.
Краве зашто се јалове. III 43.
Краве како и кад ваља мусти VI 144.
Краве музаре како треба поијти V 67.
Краве музаре одгајивање XXV 289. 402.
Краве наше облагорођење IV 79.
Краве одржати да буду више времена млечне XVI 549.
Краве се морају дању телити IV 103.
Краве стеоне нега I 212 III 133.
Краве ушкопљене XII 563.
Кравља храна IV 159. 168.
Краву кад је боље мусти: пре или после појења? IV 171.
Краву како треба мусти па да у вимену остане млека колико је потребно телету XXIII 358.
Краву најбољу познати по млеку IV 171.
Краву стеону опасно је одвести у другу штталу XX 283.
Млека више да даје једна крава (бел.) XVII 697.
Млека зашто имају наше краве мало и рђавог I 217.
Млека колико дају краве разних сојева? I 26.
Млеко крваво код крава (бел.) V 36.
Млечност крава највећа (бел.) XXV 404.

Мужа првотелица V 68.
Мужа стеоних крава (бел.) XXV 12.
Музара избор и нега III 41.
Музаре ваљане знаци V 216.
Мушко или женско теле (бел.) XV 360.
Награда од 25.000 динара ко пронађе лек противу говеђе куге (гл.) XXV 119.
Надражење нагона код јуница (бел.) XVII 104.
Напомена важна одгајивачима говеди XXV 121. XXV 330. 344.
Напомена важна одгајивачима говеди — Исправка на чланак XXV 162.
Напомене неке о гајењу говеди XXV 150. 422.
Напомене при набавци пинцгавских и сименталских приплодних грла XXIV 62.
Носни прстен за укроћивање стоке XXI 47.
Обмане или преваре при продаји крава (бел.) XIV 244.
Побацивање код крава и средства против њега (бел.) XIV 248.
Погрешке при одгајивању телади X 209 215.
Пометање код крава и узроци томе IV 3.
Помоћ при тешком телењу IV 152.
Поткивање волова XX 426.
Правила најважнија из науке о гајењу крава музара. XXIII 482.
Продужавања периоде млечности код крава уплив на количину и каквоћу млека (бел.) XIV 177.
Производња. храњење и нега говеди XXII 357., 370., 379., 387., 400., 407., 418., 432., 452.. XXIII. 14., 48. 72., 128., 138., 154.. 175. 186.
Размишљања пред питањем о унапређењу говедарства код нас XX 331., 345. 352.
Рано телесно развијање код говеди XXIV 239.
Распоред бикова у округу црноречком (гл.) XXIII 253.
Расу говеди коју треба да подижемо? XXV 77.
Расу говеди коју треба укрштати са швицком а коју не? (бел.) XX 435.
Рог кад говече сломије шта треба радити? VI 84.
Рогови неправилни како да се исправе? (бел.) XVIII 577.
Сирак шећерни као најбоља храна за краве музаре. XXIV 341.
Слама овсена за музаре (бел.) XVIII 44.
Слама овсена за музну стоку (бел.) XVIII 358.
Слачица као средство за повишицу производње млека (бел.) XIV 247.
Смотра међународна приплодне стоке говеда и свиња у Бечу (гл.) XXV 218.
Соли да ли је добро стеоној крави давати II 193.
Соли подајте кравама да добијете бољега и више млека (бел.) XXV 254.
Средства за краве којих се млеко не да у путер стући IV 89.
Старост код крава (бел.) XXII 286.
Стеоност вод крава (бел.) XXII 361.
Стоке млечне израна а на име крава XIII 51.
Страна говеда и унапређење домаћег говедарства XXIV 325.
Теглећа говеда и њихов најправилнији ков XXII 302.
Телади одбијање XXI 171.
Телади најлакши начин одгајивања XXIV 423.*
Телади одгајивање за разне циљи XI 3., 10., 19.. 26. 33. и 41.
Телади одгајивање XXI 73. (бел.) XVIII 167.
Телади младих неговање IV 191.
Телење IV 65.
Телење неправилно (бел.) XIV 811.
Телење олакшати код крава (бел.) XVII 290. (бел.) XXII 62.
Телета нега IV 30.
Увијање јунаца (бел.) XXII 548.
Узроци разног трајања бремености код крава XXII 58.
Упутство о храњењу, нези и употреби приплодних бикова XXV 66.
Утакмице крава музара (бел.) XXIII 510.
Холандска и швајцарска говеда (бел.) XVII 228.
Храна зелена која производи највећу количину млека у крава (бел.) XVIII 445.
Храна како упливише на млеко код крава XII 483.
Храњење говеди проклијалим кромпирима (бел. XVII 545.
Храњење и избор крава музара XI 58. 82.
Цвет на кичми и млечност крава (бел.) XIII 204.
Циљ производње и избор расе у говедарству XX 239.
Чистоћа код крава (бел.) XXIII 245.
Штале говеђе. нешто о њима III 197.

4. Свињарство

Беркширска раса свиња XXII 243.
Букарења појава да се спречи код крмача за гојење (бел.) XXIII 264.
Букарења спречавање (бел.) XXIII 324.
Вепар колико се колико може употребити за приплод (бел.) XXII 107.
Вепра беркширског угојеног вредност (бел.) XXV 72.
Гајење и подизање свиња VII 35., 47., 56.
Гајење, подизање и гојење свиња VII 78., 89., 99.
Гајење свиња XI 339., 360., 368., 404., 410., 419. 425.
Глад свињама да одржиш IV 27.
Гојење свиња II 207.
Гојење (израна, узгој) свиња за домаћу потребу XII 705.
Гојење свиња у Ирској (бел.) XVII 741.
Грашак за свиње (бел.) XV 37.
Губа код свиња (бел.) XIV 307.
Добит од угојених свиња (бел.) XIV 813.
Зубићи црни код прасади (бел.) XXIII 415.
Избор свиња за домазлук XXI 407.
Избор свиња и на шта при њему ваља пазити (бел.) XXV 254.
Извоз наших свиња забрањен у Аустро-Угарску и реч поводом те забране XXI 237.
Извоз свиња (бел.) XVI 568.
Извоз свиња и ћурака (гл.) XIX 222.
Извоз свиња руских (гл.) XVIII 579.
Извоз свињског меса и др. производа из Русије и Србије (гл.) XX 443.
Извоза свиња забрана (гл.) XV 695.
Инстинкт код свинчета (бел.) XXV 118.
Јоркширско свињче XXII 198.
Крмача да своје сопствене прасице не једе? V 119.
Крмача да опраси више прасади (бел.) XV 304.
Крмаче да не ждеру своје прасце и шта треба с њима радити I 163.
Крмаче да не прождиру прасце, (бел.) XIII 366.
Крмаче за приплод избор понаособ VI 51.
Меса свињског каквоћа зависи од тога каквом је храном свиња гојења (бел.) XIV 472.
Меса свињског количина да се одреди на живој свињи (бел.) XIX 441.
Назимад да се брже угоје (бел.) XIV 540.
Нега крмача и прасади XXI 5.
Нерастове добре држите (бел.) XXIV 42.
Нерастови траже се (гл.) XXI 267.
Овсем хранити свиње (бел.) XVIII 361.
Одбијање прасади и одгајивање њихово XXII 127.
Одбијање сисанчади, прашчића (бел.) XIV 610.
Ожерок — шампир крмци II 108.
Подизање, гајење и гојење свиња VII 78.. 89., 99.

Подизање и гајење свиња VII 35., 47., 56.
Прасци да не закржљаве V 76.
Преглед свиња у Земуну (гл.) XVII 558.
Реп свињски (бел.) XXIII 403.
Руси о свињарству у Србији и Мађарској (гл.) XIV 189.
Свиња беркширске расе XXII 243.
Свиња бројно стање у Мађарској (гл.) XVII 506.
Свиња дивља тешка 12 центи (гл.) I 194.
Свиња производња да се у нас појача XIII 231.
Свињама глад да одржиш IV 27.
Свињарство наше како ћемо подићи XXIV 147., 164.
Свињац (бел.) XVI 130.
Свињац какав треба за крмаче (бел.) XXIII 208.
Свиње I 91.
Свиње враћа Аустро-Угарска (гл.) XXI 174.
Свиње да добију прохтев — апетит (бел.) XVIII 361.
Свиње да не једу пилеж и малу јагњад (бел.) XIV 804.
Свиње кад изгубе прохтев за јело (бел.) XVII 26.
Свиње од фина, трихина и гронице сачувати (бел.) XVIII 357.
Свиње наше не пушта Аустро-Угарска (гл.) XXI 184.
Свињче. Инглеско сточарство XIII 28., 401., 456., 336., 592., XIV 23., 93., 148., 222., 287., 347., 433., 510. 581., 643., 708., 784., XV 12., 80.
Свињче америчко (бел.) XV 496.
Свињче да се и боље и брже угоји (бел.) XXIV 394.
Свињче домаће јевропско да ли води своје порекло од домаћег свињчета (бел.) XIV 119.
Свињче како се може угојити I 173.
Свињче од чега се може угојити II 58.
Свињчета вредност у старо доба (бел.) XXV 226.
Тежине опредељавање код угојених свиња без ваге (бел.) XVIII 229.
Увоз свиња забрањен (гл.) XIV 618.
Увоз свиња у Немачку (гл.) XVI 641.
Увоз свињске масти и меса из Америке забрањен XII 547.
Увоза америчких свиња забрана у Аустро-Угарској XII 262.
Угаљ дрвени као средство да се свиња боље угоји (бел.) XXII 437.
Фабрикација свињских производа у Београду XII 580.
Храна зелена за свиње (бел.) XXII 437.
Храна како утиче на доброту меса свињског (бел.) XVII 25.
Храна свињска преко зиме III 171.
Храњење свиња VI 116.
Чекиње свињске (бел.) V 167.
Чистота од колике је важности код свиња (бел.) XIX 386.
Шамшир — ожерон крмци II 108.
Шуга на свињама (бел.) XV 235.

5. Овчарство

Бастард (мелез) од овце и свиње XII 263.
Богиње овчије XV 619.
Боја за маркирање оваца (бел.) XXIV 301.
Болесне козје ноге IV 188.
Бошњачке и херцеговачке овце XXIII 239.
Вуна III 86.
Вуна руска XII 515.
Вуну да овца брзо добије III 139.
Вуну да ли треба пре продаје прати или не V 95.
Вуну да овце не чупкају (бел.) XIII 365.
Гајење оваца за производњу вуне VII 161. 169. 175. 181. 189.
Гајење оваца XV 267. 337. 418. 469. 530. 598. 659. 733.
Домаће наше расе оваца побољшање XIV 345 423.
Домаћег соја оваца облагорођивање (гл.) XIV 395.
Домаћег соја оваца облагорођивање (гл.) XIV 617.
Дуван као лек против метиља (бел.) XXII 409.
Дудово лишће корисно за храњење оваца IV 99.
Жар (овча болест) V 111.
Зимски усеви као попаша II 110.
Извоз оваца за Француску (гл.) XXI 267.
Источно-фриска пасма (стабло) оваца у Мађарској (бел.) XXI 323.
Јагњад близна од два овна у истом пороћају (бел.) XXIII 264.
Јагњење оваца кад треба да буде VIII 71.
Јараца за држање по шталама, како утиче на здравље (бел.) XVIII 39.
Коза и разлози противу држања коза (гл.) XVII 110.
Коза окозила петоро јаради (гл.) XXIII 254.
Коза — сиротинска крава XXIV 113.
Козе тогенбурке XXIV 196.
Козје болесне ноге IV 188.
Кинеска овца (бел.) XX 217.
Кисељак отрован за овце (бел.) XVIII 169.
Купање оваца противу болештина (бел.) I 230.
Лишће четинара здрава храна за овце (бел.) I 158.
Маказе за стрижење оваца XIII 422.
Маказе поправљене за стрижење оваца V 65.
Машина за шишање стоке, XXIII 35.
Муфлона спаривање са домаћом овцом (гл.) XVIII 363.
Нега сјагњих оваца и јагањаца XVII 730.
Нумерисање и ровашење оваца VI 120.
Оваца двадесет милиона полипсало (гл.) XVIII 53.
Оваца домаће наше расе побољшање XIV 345. 423.
Оваца домаћег соја облагорођивање (гл.) XIV 395. (гл.) XIV 617.
Оваца држање у Бачкој XX 143.
Оваца источно-фриске пасме стабло (гл.) XXI 323.
Оваца својине како се приплодом могу поправити? VIII 49.
Оваца сјагњих неговање XI 122. 129. 145.
Овца домаћа спарена са муфлоном (гл.) XVIII 363.
Овца и стрижење оваца XX 149.
Овца кинеска (бел.) XX 217.
Овца рамбуиље II 30.
Овца с четири јагњета (гл.) XIV 185.
Овце да не скапавају од крви или прострела XI 13.
Овце кад можемо истерати на попашу озиме стрмнине XXV 122.
Овце кад треба да се јагне? VIII 71.
Овце младе у које доба треба под овна пустити I 177.
Овце наше зашто с дана на дан слабије и ситније бивају; и шта да радимо да нам крупније буду XIII 529.
Овце треба ли гонити преко зимских усева или не VI 30.
Примедбе на неговање оваца III 122.
Пролив код оваца V 59.
Рамбуиље — овца II 30.
Рамбуиље — овце наше жене не воле XXII 191.
Ровашење и нумерисање оваца VI 120.
Сто за стрижење оваца (гл.) XVIII 453.
Стрижења оваца уплив на њихово храњење (бел.) XIV 472.
Стрижење оваца XII 591.
Стрижење оваца и овца — XX 149.
Тогенбурке козе XXIV 196.
Увоз оваца у Париз (гл.) XIV 483.
Узроци који проузрокују мањкавање нејаких јагњади у пролеће и средства да се ово отклони XIV 41.
Узроци *пометања* код оваца III 12.
Усева зимњих попаша II 110.

Фриско-источна пасма (стабло) оваца у Мађарској (гл.) XXI 323.
Херцеговачке и бошњачке овце XXIII 239.
Храњење оваца преко зиме (бел.) XXI 366.
Храњење сјагњих оваца преко зиме XXIV 377.
Штала како треба да је за овце уређена IV 117.

6. Млекарство

Анализе млека код различитих животиња (бел.) XIV 603.
Бачијање XXV 388.
Бачијање на Острозубу и Власинским планинама XIV 599.
Бели смок II 44., 50., 65. и 79.
Буђа на сиру, како се отклања (бел.) XXII 382.
Бучкање масла — нова наука XI 50. и 66.
Ваздух и млеко (бел.) XVII 698.
Десет правила за мужу (бел.) XXV 404.
Есенција, за сирење млека из јакомог (свежег) сиришта како се прави (бел.) XIII 366.
Женскиња спремање у Шведској за млекарски посао (бел.) XXIV 425.*
Извоз млечних производа из Швајцарске у 1890. (гл.) XXII 129.
Изложба сира у Аосту у Италији (гл.) XIX 335.
Кајмак — види скоруп.
Кашкаваљ како се прави на Копаонику XXIII 168.
Кварглге олмицке, како се праве (бел.) XXV 314.
Ким какав има утицај на млеко и масло (бел.) XXII 286.
Конзерве од млека помоћу загрејавања и расхлађивања (бел.) XVIII 742.
Контрола над продајом млека у Америци (гл.) XVIII 364.
Кужне болести и пресно млеко (бел.) XXIII 455.
Масла кварење у Немачкој (бел.) XXIV 424.*
Масла петопљеног, кварење (бел.) XX 410.
Масла паковање (бел.) XVIII 742.
Масла прављење XII 24.
Масла прављење за зиму (бел.) XXII 456.
Масла производња у маломе (бел.) XVII 169.
Масла спремање за пренос и оставу на дуже време (бел.) XXIII 486.
Масла шкодљивог забрањена продаја (бел.) XIV 397.
Масло врло добро V 176.
Масло житко (мекано) зашто је слатко (гл.) XXIV 158.
Масло житко (мекано), свеже (бел.) XXI 243.
Масло сачувати (бел.) XXIV 144.
Маслу старом повратити укус (бел.) XVII 24.
Машина за буђкање масла (бел.) XVII 195.
Мечија шапа (бел.) XV 235.
Млека дебљина зависи од времена у ком је мужено IV 192.
Млека лучење и покретање (бел.) XVII 226.
Млека — нова испитивања XII 514.
Млека састав у разно доба периоде мужења (бел.) XXII 62.
Млека цурење (бел.) XIV 812.
Млекарска модерна станица у Топчидеру (гл.) XXIV 337.
Млекарске станице (бачије) XII 373.
Млекарство у Данској (бел.) XX 106.
Млеко II 233., XIII 102.
Млеко горко (бел.) XVII 742-
Млеко да за дуго доба не ускисне III 94.
Млеко зашто се прогушава и квари пред олују (бел.) XXII 424.
Млеко и мужа V 135., (бел.) XVIII 446.
Млеко и чист ваздух (бел.) XVII 698.
Млеко као средство за гашење запаљеног петролеума (гаса) — (бел.) XXI 330.
Млеко кисело како се спрема и оставља на дуже време (бел.) XXIII 486.
Млеко према мужи да ли се разликује VI 21.
Млеко пресно и кужне болести (бел.) XXIII 455.
Млеко прогрушано (бел.) XVII 29.
Млеко руменикаво (бел.) XII 724.
Млеко сачувати (бел.) XXIV 144.
Млеко топло као лек (бел.) XIV 474.
Млеко у коме има воде, познати IV 179.
Млеку замена (бел.) XIV 385.
Млеку, оценити квалитет (бел.) XXIV 259.
Невшател сир, како се прави XII 145.
Повика на кварење сира и путера у Немачкој (бел.) XXIV 424.*
Погрешке које се чине при подливању млека (подсиривању) (бел.) XIV 603.
Питомци за изучавање прераде млека (гл.) XXV 13.
Појава једна штетна наступа у млекарству (бел.) XIV 227.
Поуке из млекарства XVII 61., 117., 187., 248., 311., 386
Путер III 169.
Сир IV 39.
Сир босански *Трапист* (бел.) XXIV 382.
Сир добар III 178.
Сир како Тиролци праве V 66.
Сир, накисели VI 8.
Сир *Невшател*, како се прави XII 145
Сир посни, како се прави (бел.) XX 1.20.
Сир швајцарски, како се прави VI 178.
Сир црногорски (гл.) XIV 113.
Сира производња XX 265 (бел.) XXV 405.
Сира у Добруџи — индустрија (бел.) XVII 688.
Сириште XXV 279.
Сириште као средство за испитивање доброте млека XXV 284.
Скоруп (кајмак) III 83.
Со, да ли утиче на дебљину млека IV 14., (бел.) XXIII 130.
Справе у млекарству XIX 621.
Средства за подливање млека XIV 237. и 300.
Средства за поправку млека које не даје масла (бел.) XV 573.
Студије из млекарства VII 5., 50., 65. и 69.
Сурутка, како храни XXIV 158.
Статистички подаци о количини произвођења, увозу и извозу млечних производа у појединим државама (гл.) XXV 73.
Трапист, босански сир (бел.) XXIV 382.
Хладноћа има ли утицаја на млеко и његове производе (бел.) XVIII 445.
Џибра, како утиче на квалитет или доброту млека (бел.) XVIII 361.

7. Живинарство

Бантам петао и кокошка III 53.
Биљке за израну пернате живине (подл.) XXIV 340.
Болест кокошија *запаљење* (пит. одг.) XIV 420.
Болест кокошака и ћурака (пит. одг.) XIV 276. 420.
Брамапутра (брама) XXII 368.
Гајење пернади V 84.
Гајење пернате живине у Француској (бел.) XXV 141.
Гојење голубова (бел.) XXIV 426.*
Гојење живине слатким млеком (бел) XXV 55.
Гојење живине у Инглеској (бел.) XVIII 308.
Гојење пернате живине у Мађарској (бел.) XXV 12.
Голуба од голубице да разликујеш IV 131.
Голуба од голубице како ћеш распознати (бел.) XXIII 130.
Голубији живот (бел.) XXII 270.
Голубињак (бел.) I 140.

Голубови дивљи и грлице корисне су тице (бел.) I 194.
Голубови, њихово гајење и корист од њих VII 136.
Градина како да се сачува од живине (пит. одг.) XVIII. 319.
Гриваши и кукљаши XVIII 46.
Грлице и голубови корисне су птице (бел.) I 194.
Гусана од гуске како ћемо разликовати (бел.) XXIII, 439.
Гуска и њено неговање III 159.
Гуска како се подиже, гаји и гоји VII 119.
Гуска колико може да остари VIII 138.
Гуска тулуска или пиринејска IV 65.
Гуске и патке старе по чему се разликују од младих (бел) XVII 27.
Гушчиће од редње да сачуваш (бел.) II 134.
Доркински петао и кокошка IV 14.
Друштво за чување птица и домаће стоке у Немачкој и Швајцарској (гл.) III 59.
Ђубре кокошиње (бел.) XVIII 545.
Енглеска баштенска кокош VII 194.
Живад домаћу да себи приволеш (бел.) I 202.
Живина да се брзо угоји (бел.) II 98.
Живина очунана да се осмуди (бел.) XXV 333.
Живина у виноградима (бел.) XXIV 426.*
Живинарство и из њега неколико речи VII 39.
Живинарство и у прилог живинарства XX 18.
Живинарство у Француској (гл.) XXII 217.
Живине гојење XIX 598. 628.
Живине гојење у Угарској (гл.) XXII 232.
Живине разне колико времена носе I 81
Живину како Французи кољу (бел.) XVIII 440.
Живине продаја по тежини (бел.) XVIII 107.
Жир за пилеж (бел.) XVII 29.
Жир као храна кокошија (бел.) XVII 429.
Завода за живинарство установа. Предлог Пољопривредном друштвт XX 368.
Зараза на паткама или пајасеново лишће отровно је (бел.) XVIII 443.
Зимња нега живине (бел.) XXV 394.
Извођење природно живине XIX 164.
Излог птичијих гнезда у Женеви (гл.) II 218.
Јаја да добију дебљу љуску (бел.) XXV 332.
Јаја да ли су свежа или не (бел.) XXIV 417.*
Јаја дуго да се одрже (бел.) XVIII 440
Јаја за насађивање (бел.) XXI 125.
Јаја здрава да познаш од покварених V 36.
Јаја избор за насад XXII 75.
Јаја кокоши да не испијају (бел.) XXI 267.
Јаја кокоши да не пију (бел.) XXV 438.
Јаја кокошија двогуба (пит. одг.) XXIII 265.
Јаја кокошијих тежина (бел.) XXII 329.
Јаја кување (бел.) XXII 217.
Јаја на које се начине могу дуго очувати да се не покваре XII 401.
Јаја набавка од страних кокошака XXIII 243.
Јаја најкрупнија узми за насађивање кокошака, гусака и остале живине (бел.) I 202.
Јаја остављање за зиму (бел.) XXIV 318.
Јаја остављање и чување XXV 223.
Јаја пачија првоснесена да ли су плодна (бел.) XXIII 95.
Јаја пачија првоснесена да ли су плодна или су чистци (бел.) XXV 332.
Јаја пренос (бел.) XXIII 346.
Јаја чување (бел.) XXI 125.
Јаја чување по китајском начину (бел.) XX 178.
Јаја своја кокоши да не разбијају (бел.) XVIII 228.
Јаја смрзнута да употребиш II 99.
Јаја смрзнута употребити (бел.) XX 62.
Јаја старост даје се врло лако определити (бел.) XVII 169.
Јаја ћурчија избелити (бел.) XXIII 357.
Јаја чување VII 40,
Јаје да ли је скорашње или је старо? (бел.) V 167.
Јаје чудно (бел.) XXI 184.
Јајета укусност од чега зависи (бел.) XXIII 38.
Јајцима смрзнутим повратити свежину (бел.) XXV 394.
Јапански петао III 120.
Јаребица светка (бел.) XIX 296.
Јаребице су пољопривреднику од користи (бел.) XXV 332.
Капорак III 92.
Капорка III 108.
Капорасти шпански петао III 57.
Квочка III 14.
Кокошака врсте које су најкорисније за пољопривредника XXIII 408.
Кокошака чишћење (бел.) XX 120.
Кокошар какав треба да је (бел.) XXIII 440.
Кокоши гојење XXI 63.
Кокоши да нам носе више јаја VII 90. (бел.) XVIII 677.
Кокоши да носе доста и крупних јаја (бел.) XX 53.
Кокоши да се не разлегу VII 108.
Кокоши и дивљи кестен за добра њихова храна (бел.) XXIII 54.
Кокоши и зими да носе јаја (бел.) XVII 417., XIX 658.
Кокошију гојење (бел.) XX 120.
Кокошињак и креч у њему (бел.) XXII 217.
Кокошиње ђубре (бел.) XVII 545.
Кокошка или патка да се ухвати где носи јаја (бел.) XVIII 440.
Кокошка једна колико носи јаја (бел.) I 139.
Кокошка кокнинкинка IV 88.
Кокошке боље да посе V 192. (бел.) XXIII 234. (бел.) XXIII 372.
Кокошке да носе много јаја (бел.) I 11.
Кокошке да носе преко зиме (бел.) XIV 670. (бел.) XXII 360.
Кокошке да ти боље и више јаја носе (бел.) II 134.
Кокошке треба после четврте године старости клати или продати (бел.) XXV 332.
Креста бела у кокошке (бел.) XXIII 414.
Креста кад се смрзне код кокошију (бел.) XXV 406.
Кљукање гусака стељом од кафе II 34.
Кљукану живину брзо да напојиш (бел.) V 168.
Кукљаши и гриваши XXIII 46.
Љуштура патка IV 41.
Малајски петао III 84.
Мачка — непријатељ голубова IV 106.
Машина за лежење јаја II 212.
Машином који изводи јаја, ти слабо имају пилића II 228.
Месо од пилића да добијеш укусније (бел.) XXIV 399.
Морка и неколико речи о њој (бел.) XXII 118.
Морске кокошке као сатирачи гусеница и других ситних штеточина (бел.) XXV 378.
Невештица патка IV 25.
Носиља добра по чему се познаје (бел.) XXIII 87.
Паприка за кокошке (бел.) XXIV 42.
Патака гајење и гојење (бел.) XX 62.
Патака гојење (бел.) XXII 298.
Патака гојење у Ајлесбурну (у Инглеској) (бел.) XVII 494.
Патка љуштура IV 41.
Патка невештица IV 25.
Патке и гуске старе по чему се разликују од младих (бел.) XVII 27.
Паун (бел.) XII 455.
Паун и нешто о њему (бел.) XXII 106.
Паунасти гњетео (фазан) III 21.
Песак као кокошија храна (бел.) XXIV 366.

Петао бантам и кокошка III 53.
Петао доркингски и кокошка IV 14.
Петао јапански III 120.
Петао капорак III 92.
Петао капорасти шпански III 57.
Петао малајски III 84.
Петао нападач да се укроти (бел.) XXIII 299.
Петао са звонцетом о врату — против твора (бел.) XXV 314.
Пилиће брзо да угојиш V 127.
Пилиће младе како треба подизати XXII 257.
Пиринејска или тулуска гуска VI 65.
Пловака гајење (бел.) XVII 228.
Пловка (патка, шотка) VI 5.
Пловка и нешто о њој II 189.
Пупка указивање код ћурића (бел.) II 146.
Репа чупање код петлова XXIV 335.
Семе посејано да не поједу птице и живина (бел.) XVIII 578.
Со за пилеж (бел.) XVII 23.
Сунцокрета вредност као хране за пилеж (бел.) XXII 339.
Трговина јајима и како се она спремају за извоз надалеко XXII 423.
Трговина јајима у Русији (бел.) XXV 405.
Тулуска или пиринејска гуска IV 65
Угаљ дрвени помаже гојењу живине (бел.) XXIV 440.
Фазан (паунасти гнетео) III 21.
Фосфоро-кисели креч за живину и пилеж (бел.) XXV 200.
Храна најбоља за ћуриће (бел.) I 190. VI 47.
Храњење живине угинулим гусеницама свилене бубе — отровно је (бел.) XVII 226.
Храњење кокошију и шта је за њ важно (бел.) XVII 494.
Храњење пилежи жиром (бел.) XVII 168.
Хромост ћурића (бел.) XVI 570.
Црвињак — храна за живину (гл.) XXV 141.
Ћурака гајење VI 69. XIX 293. XXII 128.
Ћурака гајење и још једна реч о томе VII 147.
Ћурака гојење (бел.) XVIII 360.
Ћурке брзо да угојиш (бел.) V 44.
Ћурка, како се подиже, гаји и гоји VII 127.

8. Марвено лекарство.

Антракс (прострел) (бел.) XIV 611.
Антракс (прострел) и пелцовање његово (бел.) XVIII 820.
Антракс (прострел) и предохрањујуће мере против његовог појављивања и ширења (бел.) XIV 812.
Бала (сакага) III 83. XIV 311.
Бале (сакаге) коњске и средства да се предупреди њихово распростирање IV 109.
Бале (сакагије) — црв XXIII 199. 217,
Беснећа псећа IV 161.
Богиње овчије XV 619.
Болести голубије и сресства противу њих IV 163.
Болести свиња и лек противу њих особито противу запаљења слезине IV 74.
Брљ и метиљ (бел.) XIV 382.
Брљивост оваца (бел.) XXI 299.
Ваши говеђе и лек противу њих (бел.) XIX 330.
Ваши код говеда да се најлакше и најбрже униште (бел.) XVI 638.
Ваши код ждребади и лек противу њих (бел.) XXIV 251.
Ваши код стоке и јефтино средство противу њих (бел.) XXIII 38.
Ваши код стоке и лек противу њих (бел.) XIV 331.
Ваши код стоке и средства против њих (бел.) XIX 657.
Ваши код телади и средство противу њих XII 691.
Ваши кокошије и лек противу њих XII 483.
Ваши кокошиње отерати (бел.) XVII 290.
Ваши на говедима и средство против њих (бел.) XVIII 230.
Ваши на живини и средство противу њих (бел.) XVIII 675.
Вештачко ђубре и прострел (бел.) XIII 207.
Вимена запаљење (бел.) XIII 254.
Власац XXV 100.
Вода горка (будимска) против колике код коња (бел.) XVII 32.
Вода од куваног пирипча добар лек противу пролива код прасади (бел.) XXIV 382.
Вода хладна — узрок појави колике код коња (бел.) XVIII 166.
Врбова кора као лек против овче зимнице — грознице IV 138.
Вртоглавица или лудило IV 135.
Вртоглавица код оваца и њено лечење (бел.) XVIII 42.
Гљивице што производе болести *свињске богиње* (бел.) XVI 273.
Говеђа куга X 52. 63. XII 675.
Говеђа куга и начин њеног лечења X 40.
Говеђа куга и средство против ње XII 595.
Говеђа куга у Аустрији XII 532.
Говеђа куга у Босни (бел.) XIII 256- 369.
Говеђа куга у Бугарској (гл.) XVII 434.
Говеђа куга у Буковини (гл.) XIV 678.
Говеђа куга у Румунији (гл.) XIV 756.
Говеђа куга у Румунији и Босни (гл.) XIII 316.
Говеђа куга у Румунији и говор поводом ње (гл.) XV 500.
Говече кад крваво мокри V 198
Гроница и средства против ње (бел.) XIII 367.
Грозница и црвени ветар и лек противу њих (бел.) XVII 289.
Гроница свињска и поуздано средство противу ње (бел.) XX 266.
Губа код свиња (бел.) XIV 307.
Гунтураћ — ждребећњак XXII 186.
Гушобоља кад зарази живину заразна је и за људе (бел.) XVII 624.
Гушобоља код кокошију и средства против ње (бел.) XXII 339.
Гушобоља (дифтеритис) код пилежи (бел.) XVII 28.
Длака да поново израсте на коњу (бел.) XVIII 45.
Дифтеритис кад зарази живину заразан је и за људе (бел.) VII 624.
Дифтеритис код кокошију и средство противу њега (бел.) XXII 339.
Дифтеритис (гушобоља) код пилежи (бел.) XVII 28.
Епилепсија код прасади XXIV 267.
Жабица код коња кад труне како да се позна и лечи XXIV 156,
Жар — очја болест V 3.
Ждребад да сачуваш од слепоће III 94.
Ждребад и њихове болести XXIV 54.
Ждребећњак — гунтураћ XXII 186.
Жучна болест код оваца VII 588.
Задавица коњска II 34.
Закон ветеринарски нов за Мађарску (гл.) XVII 507.
Закон ветеринарски у Угарској (гл.) XX 21.
Запаљења заразног има ли код наше рогате марве XIX 633.
Запаљење вимена како се лечи (бел.) XVIII 361.
Запаљење заразно плућа, и опет реч о њему XX 258.
Запаљење заразно плућа код говеди XXV 17. 43.
Запаљење језика у говеди и средства против тога (бел.) XXIV 258.
Запаљење очију и како се лечи стока која од њега пати (бел.) XXIII 312.

Запаљење трбушне покожице (марамице) и срчане кесе у оваца (пит. у одг.) XVI 196.
Запаљење црева код оваца (пит. и одг.) XVI 94.
Затвор, болест код ждребади (бел.) XIII 206.
Збор марвених лекара (гл.) XXI 367.
Зверинац код коња (Mauke (Eczem) XXI 414.
Здравље наше домаће стоке за прошлих пет месеци 1890. (гл.) XXI 194.
Здравље наше стоке како се чува XIII 118. и 197.
Здравље стоке од чега зависи (подл.) X 203.
Здравље стоке у 1887. (бел.) XIX 103.
Здравље стоке у Србији (гл.) XIV 620.
Зејтин конопљани као нов и добар лек противу вашију на стоци (бел.) XXI 348.
Извештај II марвеног лекара округа крушевачког за 1891. годину (подл.) XXIII 474.
Изнуреност и лек противу ње (бел.) XXIV 258.
Импфовање (калемљење) бедренице (антракса) XII 403.
Јасеново лишће као средство противу пролива (бел.) XIII 208.
Каламљење бедренице (импфовање антракса) XII 403.
Каламљење богиња на овцама XXIV 303.
Каламљење марве II 276.
Каламљење (импфовање) прострела у Француској (гл.) XIV 58.
Кашаљ код младе стоке (бел.) XIII 423.
Кашаљ код прасади и лек противу њега (бел.) XX 35.
Кашаљ код свиња и средство против њега (бел.) XVII 623.
Кијавица или уњкавица код оваца (бел.) XXII 270.
Кожне болести код стоке (бел.) XXV 404.
Колера код пилежи (бел.) XV 240.
Колика (наступ-трбобоља) XXII 150. и 159.
Колика и опробан лек противу ње (бел.) XXII 423.
Колика код коња и лек противу ње (бел.) XV 304.
Колика код коња и средство противу ње (бел.) XX 258., (бел.) XXII 372.
Копите коњима да не пуцају (бел.) XXIII 311.
Коприва као храна и одлична лекарија противу више болести људских, марвених и живинарских (подл.) XX 113.
Крава кад се не може да опрости постељице, шта ћеш радити (бел.) XXIII 54.
Краве да не побацују, једно средство (бел.) XVII 348.
Крваво мокрење (бел.) XIV 670.
Крваво мокрење код говеди и лек противу тога XXV 71.
Крваво мокрење код говеди и средство противу тога V 198.
Крваво мокрење код крава и средство противу тога (бел.) XVII 547.
Куга говеђа IX 107.
Куга или колера кокошија XXIII 9.
Лепак за пукотине на копити (бел.) XXIV 258.
Лише код телади (бел.) XIX 658.
Лишће од јагода као средство противу шапа и слинавке (бел.) XXIV 345.
Лудило или вртоглавица IV 135.
Марва како да се сачува од окужења III 151.
Марвена хигијена (подл.) XX 110., 129., 134., 145., 158., 174.
Месечна слепоћа и средство противу ње XII 157.
Месо од оне стоке, коју гром убије, да ли је здраво, (бел.) XVIII 169.
Метиљ IV 82., (бел.) XX 85.
Метиљ и брљ (бел.) XIV 383.
Метиљ и пужеви (бел.) XIII 310.
Метиља лечење (пит. и одг.) XIV 844.
Мокрење крви код волова XX 327.
Набод и како се лечи (бел.) XXIII 511.
Набој коњски II 242.
Надим и средство против њега (бел.) XV 237.
Надув код говечета и средство против њега (бел.) XX 53.
Надувено марвинче како да се излечи, т. ј. да се надун уклони IV 97.
Надум (надун или надим) XIII 396.
Надун III 109.
Надун и један лек против њега IV 196.
Надун код говеди (бел.) XIII 253., (бел.) XVII 228., XXIV 77.
Надун код говеди и средство против њега (бел.) XVII 622., (бел.) XXI 173., (бел.) XXIII 54.
Надун код преживара и сигурно средство против њега (бел.) XVII 745.
Народно марвено лекарство XXIII 140.
Нафталин као средство против овчијег и говеђег метиља и пантљичаре XXIII 169.
Ноге отекле у коња (бел.) XVI 190.
Обад овчи XXV 123.
Овчи обад XXV 123.
Овче оспице III 151.
Оспице овче III 151.
Отоци како да се лече док су топли а како кад захладне (бел.) XXIII 311.
Отров од бедренице (Milzbrand) поводом мувиног убода пренесен на људе и скотове VI 159.
Очи говеђе и њихове болести IV 155.
Пелцовање прострела или антракса (бел.) XVIII 820.
Пилића липсавање (бел.) XXI 251.
Пипа (кокошија болест) IV 95.
Пипа болест код кокошију (бел.) XIV 538.
Пљуске код свиња (бел.) XIV 840.
Побацивање заражљиво код крава (бел.) XIV 474.
Побацивање код крава (бел.) XVIII 160.
Повреда круне како се лечи (бел.) XXIII 487.
„Пометању“ код оваца какав је узрок III 12.
Порамљивање коња и како се познаје место одакле је и узрок због кога оно наступа (бел.) XXIII 445.
Пришт код говеда XIII 417.
Пролив зараза код телади (бел.) XVII 345.
Пролив и лек против њега (бел.) XXIV 251.
Пролив код телади (бел.) XXIV 331 (бел.) XVI 243. XX 138 (бел.) XXII 339. (бел.) XXV 254 (бел.) XXV 332.
Пролив код телади и најчешћи узроци (бел.) XXII 393.
Прострел (Antrax) (бел.) XIV 611.
Прострел (пришт. бедреница) XXV 134.
Прострел и вештачко ђубре (бел.) VIII 207.
Прострел и предохрањујуће мере против појављења и ширења његова (бел.) XIV 812.
Прострел или умавица шта је (бел.) XXV 12.
Прострел код оваца како се предупређује XI 13.
Пуштање крви XXIV 298.
Рамање и како се може да излечи коњ који је из плећке рамао па доцније порамљује XXII 359.
Сакага (бала) III 33. (бел.) XIV 311.
Сакага (бала) коњска и средства да се предупреди распростирање њено IV 109.
Сакагија (бала) — црв. XXIII 199. 217.
Сакагија код коња и средство против ње, (бел.) XVIII 577.
Сакагија на човеку (бел.) XXV 269.
Салицилна киселина и њена употреба у сточним болестима (бел.) XVIII 225.
Сипљивост код коња и лечење XXIV 335.
Сипља коњска и срество против ње VI 180.
Слезине запаљење код свиња II 243.
Слепило зашто наступа код малих коња, (бел.) XX 300.
Слепило код коња (бел.) XVIII 38.
Слепило код оваца (бел.) XVII 106.
Слепило месечно код коња како постаје (бел.) XXV 152

Слинавка и шап II 16.
Спотицање код коња (бел.) XVI 192.
Срдобоља јагњаца (пит. и одг.) XIII 254.
Срдобоља код телади XXI 114.
Стока да се сачува од разбољевања (бел.) XVIII 163.
Стока домаћа у здравом и болесном стању XV 426. 484. 552.
Стоке чување од заразних болести XXII 319. 327.
Сточне заразе XXV 3. 19.
Сува козија болест (бел.) IV 91.
Трихина (бел.) XIV 816.
Трихине (свиње, пацови, људи) (бел.) XVIII 43.
Трихиноза, болест која се тако зове XII 233.
Туберкулоза и њено ширење код разних раса говеди (бел.) XXII 7.
Убој код коња, да сазнаш где је (бел.) XXIV 425.*
Убој код коња којим начином отклонити (бел.) XXIV 425.*
Убој препукотине залечити (бел.) XXI 109.
Узроци болести и услови здравља домаћих животиња XXV 363.
Узроци најобичнији зашто коњ ослепи XXIV 407.*
Уков како се лечи (бел.) XXIII 511.
Умавица или прострел, шта је (бел.) XXV 12.
Уста болесна како се код коња лече II 10.
Устобоља заразна и шап код наших домаћих животиња XXII 4. 11. 18. 37. 42.
Црвени ветар код свиња XXI 383.
Црвљање свиња (бел.) XX 130.
Црквица у стоки (гл.) II 11.
Ћурење болести и средства противу њих III 135.
Шап XI 459.
Шап (Aphthae episoticae) XIX 162.
Шап и заразна устобоља код наших домаћих животиња XXII 4. 11. 18. 37. 42.
Шап и слинавка II 16.
Шап и народни лек противу њега (бел.) XX 162.
Шап и нов лек против њега (бел.) XXV 55.
Шап код оваца и најбоље средство противу њега (бел.) XIV 110.
Шап код оваца и средсво противу њега (бел.) XIX 658.
Шап код свиња и лечење његово (гл.) XVIII 452.
Шап на напоњцима и средство против њега (бел.) XVIII 757.
Штројење ждребаца, две напомене о њему (бел.) XXII 118.
Штројити да ли је боље млађе или старије ждрепце (пит. и одг.) XVIII 319.
Шуга (бел.) XIV 465.
Шуга на живини XXIII 135.
Шуга на свињама (бел.) XV 235.

9. Пчеларство

Баштованско-пчеларско-свиларска задруга у Новом Саду (гл) XIV 57.
Биљка нова за пчеле. Кудрава вика (Vicia vilosa) XXIII 275.
Биљке на које пчеле лете (бел.) XIII 312.
Биље, које не сме стајати близу кошница (бел.) I 190.
Бисерак, јако медоносна биљка (бел) XXV 299.
Болести пчела XIV 726.
Ваш пчелска и средство против ње V 149.
Восак како се из саћа најбоље цеди VI 115.
Восак медни и дуван (бел.) XVII 546.
Восак чист и нечист (бел.) XXIII 87.
Воска бељење V 163.
Воска и меда цеђење XXI 6.
Воћа нема без пчела (бел.) XVIII 575.
Воћарство и пчеларство (подл.) XXIII 182.
Воћарство и пчеларство дуж железничке пруге (бел.) XXV 166.
Воћарство и пчеларство у основним школама XII 190.
Воћке и пчеле IV 27.
Главни збор пчеларско-воћарске задруге (гл.) XX 436.
Губавица (крастава жаба) тамани пчеле (бел.) XXIII 383.
Дуван и медни восак (бел.) XVII 546.
Дуван противу пчелиње жаоке (бел.) 16.
Дувански дим на пчеланику (кованлуку) (бел.) XXV 349.
Ђерзонке и американке и разлика између њих (пит. и одг.) XIV 76.
Ђерзонке и плетаре и разлика између њих (пит. и одг.) XVIII 183.
Ђерзонке које су најбоље (пит. и одг.) XII 611.
Ељда као храна за пчеле (бел.) XIV 810.
Еренфелс и најглавнија основна правила његове праксе из пчеларства XXI 251.
Живановића Јована начин пчеларења XX 42. 50., 115.
Живот и развиће пчела XV 407.
Задруга пчеларско-воћарска не дајмо да пропадне XXI 17.
Закон о повластици задрузи пчеларско-воћарској у Београду (гл.) XXI 141.
Закон сваког разумног пчелара (бел.) XXIV 356.
Зевалица као пчелождер (бел.) XX 14.
Зевалицу не треба близу кошницâ сејати (бел.) XXIII 403.
Зеље које пчела не трпи. V 144.
Зимовање пчела VI 176.
Извешћа периодска о пчеларству XXI 108.
Извоз воска за Румунију (гл.) XXI 260.
Изложба велика пчеларска (гл.) XXV 218.
Искуцавање пчела у другу кошницу, или гушити је димом и сумпором у јесен (гл.) IV 119.
Историја пчеле и њезиног гајења XV 284.
Истресање меда и корист од справе за тај посао XXII 434.
Јаје као храна за пчеле (бел.) XXIV 393.
Камфор против метиља у кошницама (пит. и одг. XVII 780.
Кафа као лек од пчелије чуме (бел.) XVII 288.
Кованлук и реч са кованлука (бел.) XVIII 510.
Кованција у јулу, августу у септембру VI 154.
Кованција у месецу марту, или о изношењу пресада из тавника и прегледање и подрезивање кошница IV 77.
Коржењевсков начин пчеларења XVIII 483., 546., 618., 713.. 761.
Корист од пчеларства X 129., 139.
Кошница XIII 36., 89., 473., 580.
Кошница, која свом опредељењу потпуно одговара II 84.
Кошница, која ће се скоро ројити, како се може познати III 91.
Кошница куповање (бел.) XIV 806.
Кошница нова III 5.
Кошнице где треба намештати IV 130.
Кошнице кад треба куповати III 20.
Кошнице, које неће да се роје и оне, које се изроје па остану опет тешке IV 34.
Кошнице плетаре (бел.) XXV 393.
Кошнице *сакате* и начин како им се помаже XII 22.
Ласте и пчеле (бел.) XVIII 447.
Липа, сађена ради пчела (бел.) XIII 253.
Матица за кога има своју жаоку IV 187.
Матица и страп задај V 35.
Матица старих замењивање XXII 259.
Матице јалове IV 147.
Матице које су сакате ногом или крилом, како да се с њима поступа II 242.
Матице луде IV 115.
Мед XXI 75. 86.
Мед вештачки XII 339. (бел.) XV 39.
Мед вештачки и против њега (гл.) XVIII 744.
Мед да се позна кад је природан а кад прављен (бел.) XVIII 45.
Мед да се сачува (бел.) XXV 394.

Мед за децу (бел.) XIX 277.
Мед за здравље (бел.) XVII 490.
Мед зрео и незрео (бел.) XVI 344.
Мед како ћемо најбоље очувати (бел.) XIV 808.
Мед као лек при запаљењу очију (бел.) XXIV 426.*
Мед као средство против очних болести (бел.) XVII 700.
Мед незрео (бел.) XVII 101. XXII 257.
Мед нечист како ћеш познати (бел.) XVI 341.
Меда и воска цеђење XXI 6.
Меда колико има у цвећу детелине (бел.) XV 360.
Меда колико треба пчелама преко зиме (бел.) XIII 545.
Меда цеђење VII 604.
Медовина (бел.) XX 35.
Меду да се одузме његов својствени мирис (бел.) XV 44.
Место најбоље за кошнице III 70.
Метиљ код пчела и лек противу тога (пит. и одг.)
Мрави да се одагнају с пчеланика (бел.) XXV 283.
Мрави из кошница да се отерају (бел.) XIX 138.
Мрави од кошница да се одбију (бел.) II 134. (бел.) XVII 493,
Мрави с кованлука да се одагнају (бел.) XVI 344.
Награде за најбоље уређен пчеланик (гл.) XXV 254.
Напомена пчеларима (бел.) XIII 128.
Наука о пчеларству XV 21.
Непријатељи пчела IV 19.
Нове системе кошница и начин како да се у нас подигне рационално пчеларење XIX 571. 601.
Одликовање Јована Живановића на изложби у Осеку (гл.) XX 411.
Одломци из мојега (Ј. Жив.) пчеларења XXI 60.
Оквира празних уметање (пит. одг.) XVII 781.
Оплођење матице ван кошнице и множина трутова VII 114.
Парна справа за топљење воска XX 413.
Писма из апистике XXIII 16., 36., 76., 141.
Полог вештачки (бел.) XXII 271.
Поука за практичне пчеларе (бел.) XIV 468.
Правила три кованцијска VI 7.
Презимљивање пчела (бел.) XXII 437.
Пресади који су без матице како се могу познати и поправити III 168.
Пресељавање пчела из старих кошница у нове (пит. одг.) XIV 202
Пресељавање пчела у нову ђерзанку кошницу (пит одг.) XIV 842.
Пресељавање пчела у нове кошнице (пит. одг.) XIV 276.
Прихрањивање пчела (бел. XVII 289. (бел.) XVII 700. (бел.) XXI 298. (бел.) XXII 71.
Прихрањивање слабих пресада, како их треба хранити и у које доба IV 106.
Пролетње храњење пчела (бел.) XIV 175.
Птице које пчеле хватају (бел.) XV 38.
Птице да ли доиста пчеле хватају (бел.) XIV 671.
Пчела заштита од зоље и стршљена (бел.) XX 301.
Пчела искуцавање у другу кошницу, или гушити је димом и сумпором у јесен IV 119.
Пчела кад нема, нема ни воћа (бел.) XVIII 575. (бел.) XX 97.
Пчела како је постала кућевном животињом IV 88.
Пчела корисност за оплођавање биља (бел.) XVI 778.
Пчела чување преко зиме VI 18.
Пчелама колико је потребно топлоте да могу радити а колико да могу живети? (бел.) XIV 748.
Пчеланик (трмчаник, уљаник, кованлук) XXII 411.
Пчеларење (гл.) XIV 755.
Пчеларење у пролеће XIX 73.
Пчелари најугледнији у Русији ко су (бел.) XXIV 382
Пчеларска књижевност у С. А. Сједињеним Државама (бел.) XXIV 426.*
Пчеларска писма (подл.) XXI 50., 66., 90., 146.
Пчеларска скупштина (гл.) XIV 480.
Пчеларско-баштованско-свиларска задруга у Н. Саду (гл.) XIV 57.
Пчеларско-воћарска задруга (гл.) XIX 659.
Пчеларско-воћарска задруга ради (гл.) XXI 194.
Пчеларство I 147., 167., 179., 191. 202. V 49. VI 157. XX 309., 317., 327., 421., 438.
Пчеларство у Америци XII 435.
Пчеларство и воћарство (подл.) XXIII 182.
Пчеларство и воћарство дуж железничке пруге (гл.) XXV 166.
Пчеларство и воћарство у основ. школама XII 190.
Пчеларство и корист од њега X 129. 139.
Пчеларство и његов значај XIX 483.
Пчеларство и поуке из њега VII 152.. 159., 166., 178., 183., 192. VIII 3., 14, 27., 35., 38, 59, 64., 72., 78., 89., 95., 106.
Пчеларство и учитељство XXV 237.
Пчеларство рационално како би се најбрже развило у нас и како би најбрже дошли до потребне количине облагорођеног воћа XXIV 421.*
Пчеле да ли трпе, да се више матица, плодних или неплодних, у једно исто време задржавају у једној истој кошници? V 187.
Пчеле да ли између себе разговарају III 13.
Пчеле да се сачувају од осица и стршљенова (бел.) XVIII 446.
Пчеле величина да ли зависи од величине ћелије у којој је излежена XXII 281.
Пчеле зашто су накосне и љуте кад на ељди пасу и да ли се та њихова љутина сасвим или бар од чести може отклонити V 5.
Пчеле и воћке IV 27.
Пчеле и како се с њима ваља опходити VI 185.
Пчеле и ласте (бел.) XVII 447.
Пчеле као предсказачи времена (бел.) XVII 621.
Пчеле како наилазе на мед V 159.
Пчеле на зимовнику XXIV 296., 305., 313. и 332.
Пчеле преко зиме морају бити на сувом месту V 33.
Пчеле преко зиме сачувати (бел.) I 11.
Пчеле у пољопривреди (бел.) XX 419.
Размере и грађење ђерзонове кошнице (пит. и одг.) XIV 274.
Рамови готови за ђурзонке кошнице XVI 527.
Раса код пчела да се очува у чистоти (бел.) XXIII 456.
Роја, прва нега (бел.) XXV 366.
Ројева хватање II 288., III 62.
Ројева хватање, један нов начин у том послу (бел.) XXII 192.
Ројева слабих састављање (пит. и одг.) XIV 628.
Ројеви вештачки XXI 390.
Ројеви, да се не мешају III 143.
Ројеви, који остављају своју кошницу и беже и како их треба зауставити III 98.
Ројеви, на који се начин хватају? XXII 181.
Ројење пчела V 195., VI 3., XII 491.
Ројење пчела настало је; спремимо се XVI 303.
Ројење пчела са покретним сећем (пит. и одг.) XXI 175.
Ројидба и истресање меда III 106.
Сакате кошнице и како им се помаже VII 22.
Сећа вештачког прављење XXII 219.
Сељење пчеланика од јула до октобра у циљу сабирања меда по Еренфелсовој пракси XXII 253.
Скуп годишњи пчеларско-воћарске задруге XXIII 157.
Спор око хватања ројева (пит. и одг.) XXI 219.
Справа за цеђење меда, најпростија и најјевтинија (бел.) XIII 311.
Справе за олакшавање рада медом и воском (пит. и одг.) XIV 494.
Справе за цеђење меда и воска XIV 516.

Српска почетничка кожница XXV 211.
Српска пчеларска задруга (гл.) XV 48.
Сунцокрет (добра храна за пчеле и пилеж) XVIII 436.
Тавник какав треба да је за кошнице II 20.
Талијанска пчела IV 106., V 27.
Топлота у кошници, нарочито у плодишту не зависи баш од топлоте ван кошнице (бел.) XIV 748.
Три правила кованцијска VI 7.
Убод пчела и средства против њега (бел.) XXIV 258.
Убод пчелин кад добијеш, шта ћеш радити IV 131.
Убод пчелин и нешто о њему III 28.
Убод пчелин и средство против њега VI 56. XVI 274.. (бел.) XXV 425.,
Убода пчелиног да се сачуваш (бел.) XXV 72.
Увоз меда и воска у Немачку (гл.) XXI 367.
Ујед пчелин и средство против њега (бел.) XIV 249.
Утакмице за рационално уређење пчеланика са покретним саћем (гл.) XXV 183.
Учитељ засновао кованлук, леп пример (гл.) XXV 119.
Учитељство и пчеларство XXV 237.
Хемија пчелина (бел.) XIV 612.
Храна нова за пчеле IV 170.
Храна пчела у нужди (бел.) II 98.
Храњење пчела V 147.
Храњење пчела спекулативно (бел.) XXII 286.
Цвеће детелине колико има меда? (бел.) XV 360.
Цеђење меда XVII 604.
Цеђење меда и воска XXI 6.
Чуме пчелије лечење кафом (бел.) XVIII 510.

10. Свиларство

Болести свилених буба и о њиховим непријатељима IV 32.
Гајења свилобуба последице у Свилајнцу XIII 243.
Гајење свилобуба VIII 2., 9., 26. и 33.
Гајење свилене гусенице-бубе XIV 230. и 291.
Гајење свилених буба 1880. године. Извештај Друштву за пољску привреду XII 359., 381., 396., 408., 431., 447., 460., 495. и 511.
Гајите дудову свилену гусеницу I 51.
Дневник свиларски и какве белешке треба да се налазе у њему XXI 101.
Дудови, намењени и посађени за одрањивање свилених буба, како се режу и поткресују III 10.
Завод за ширење свилодеља у Мађарској и његова делателност (гл.) XV 306.
Завод за свиларске и винарске огледе у Горици XVI 323.
Извештај о гајењу свилених буба (из Каменице) XXI 235.
Извоз мехурака свилених буба (гл.) XVII 704.
Јапанска свилена буба (гл.) XVIII 827.
Место за гајење свилобуба IV 45., 54. и 61.
Микроскопско испитивање свилобуба и њених јаја XVI 167.
Набавка семена свилених буба (гл.) XVII 558.
Опасност за свилодеље XX 106.
Пастерово мњење о болести свилених буба V 120.
Пегава и црна болест код овогодишњих свилених буба и предохрана за убудуће XVIII 410.
Поткресивање дудова који су за одрањивање свилених буба намењени и посађени III 10.
Последице гајења свилобуба у Свилајнцу XIII 243.
Прање свиле (бел.) XXII 192.
Прикупљање података за свилодеље (гл) XVIII 231.
Примедбе неколике на практику свилодеља XVI 230.
Производња семена од свилених буба II 17.
Производња семена свилених буба IV 41.
Растова свилена гусеница (Јама — мај) (бел.) XIV 309.
Растова свилена гусеница како се гаји I 108., 123., 137.
Расу свилених буба коју да гајимо? XVI 62.
Резање и поткресивање дудова који су за одрањивање свилених буба намењени и посађени III 10.
Својства свилених буба и њихова храна III 73.
Свила како се одмотава или преде са чауре? IV 104.
Свиларски дневник какве белешке треба да садржи XXI 101.
Свиларство и неколико речи о њему VIII 69.
Свиларство наше VII 9.
Свиларство и његово проучавање у Србији (гл.) XIX 221.
Свиларство у срезу масуричком за 1888. и како да се унапреди XX 7.
Свиларство у шуми (бел.) XX 210.
Свилена буба VI 186.
Свилене бубе кад треба лећи III 89.
Свилених гусеница семе (гл.) XV. 243.
Свилену дудову гусеницу гајите I 51.
Свилодеље и шта ћемо с њим XVIII 199.
Свилодеље како да подигнемо XIV 444.
Свилодеље у Италији XV 235.
Свилодеље у Мађарској како се потпомаже (гл.) XVIII 366.
Свилодеље у округу ужичком (бел.) XXV 395.
Свилодеље у Русији (бел.) XX 185.
Свилодеље у Северној Америци XXI 44.
Свилодеље у Угарској XIX 161.
Свилодјелија користи од њега и препоне, које су му досада на путу стајале III 61.
Семе од јапанске расе свилобуба (гл.) XIV 112.
Семена од свилене бубе произвођење II 17. IV 41.
Собе или места где се бубе ране, какве треба да су III 69.
Храна за свилобубе XVII 241.
Храна за свилобубе уопште и њихова својства III 73.
Хранимо двапут свилене бубе (гл.) XXII 310.
Школе могу помоћи свилодељу XXI 113.
Црна и пегава болест код овогодишњих свилених буба и предохрана за убудуће XVIII 410.

11. Рибарство

Вештачко расплођивање и гајење риба I 84.
Гајење вештачко риба добро користи (бел.) I 230.
Гајење и патење рибе у језерима и рибњацима XXII 350.
Динамитом пуцање штетно је (бел.) XXV 333.
Жабе као штеточине у рибњацима (бел.) XXIII 485
Заштита и множење наших речних риба XX 11. 20. 32.
Ливаде мочарне и ритове употребити за рибњаке (бел.) XX 168.
Мере за унапређење рибарства у Србији XX 358. 371. 410 418. 424.
Множење и заштита наших речних риба XX 11 20 32.
Пастрмка XXI 256. 266. 272. 283. 291.
Пренос живе рибе (бел.) XXV 299.
Против пуцања динамитом (бел.) XXV 333.
Ракова живих пошиљање (бел.) XX 259.
Распис награде за проналазак средства против тровања риба (бел.) XX 36.
Расплођавање и гајење риба вештачко I 84.
Рибарство у Русији (бел.) XXV 438.
Рибарство у Србији XXIV 248.
Рибе у Србији XIX 496.
Риболов у нашој домовини и неколико речи о њему XVII 526. 608.
Ритове и мочарне ливаде употребити за рибњаке (бел.) XX 168.
Убијање риба (бел.) XIX 276.

III

ШУМАРСТВО И ЛОВ

1. Шумарство

Аладувар — види кркавина
Багрен XIII 124. XXV 117.
Багрен бели и његово гајење XIX 93.
Багрен и јасен III 154.
Багрена сејање VII 24.
Багреново лишће не треба давати коњима ни да глоћу кору овога дрвета (бел.) XXIII 432,
Багреново семе и семе од гледичије (бел.) XXIV 382.
Багренових садница извођење (бел.) XXII 172.
Багрење за телеграфске direke (бел.) XXIV 74.
Бара исушивање XXIV 195.
Бзове употреба (бел.) XXI 140. 150.
Болести две на шумском дрвећу XXV 112. и 124.
Бор бели XVII 533., 613., 681. 734.
Бора, врба и топола подизање на песковима XX 73.
Борба око утрина, испуста и попаша XXII 169.
Боровина као лек (подл.) XXI 154.
Борово, незрело семе не треба брати (бел.) XIX 612.
Бршљаном обрашћивање дрва је ли и на који начин шкодљиво (бел.) XIV 640.
Бугарски закон о шумама (гл.) XV 178.
Вења — види клека.
Вино од дрењина (бел.) XXV 239.
Врба XIX 345. 377.
Врба дивља — види Ива.
Врба крај путева и мочара XX 407.
Врба од какве нам користи може бити III 38.
Врбарац XXI 117.
Врбе, подизање на песковима XX 73.
Врбе садимо XXI 57.
Врбово прће за плетење кад треба сећи (бел.) XX 361.
Време у ком се дрва секу, какав има утицај на јачину дрвета IV 193.
Гледичија као шумско дрво XII 509.
Гледичије подизање за живу ограду XXV 7.
Гледичијево семе (бел.) XXIV 382.
Гледичију кад треба садити за живу ограду (бел.) XXIII 402.
Глогово семе (бел.) XVII 24. (бел.) XIX 584· (бел.) XXIII 87.
Голети пошумљивање потреба XXIII 121.
Голети пошумљивање у Мађарској (гл.) XIV 618.
Горе сатирање код нас XI 5., 14., 21., 30., 38.
Горе у нашим забранима гајење и подмлађивање XXIV 374. 390.
Гору подижимо по ливадама и пашњацима XXV 333.
Гору у које доба треба обарати (бел.) XXV 82.
Грађа да не пуца (пит одг.) XVIII 125.
Грађе дрвене труљење (бел.) XX 223.
Грађом практично поступање XXI 44.
Гранама како се шума сади XXIII 397.
Греда, да ли има трулежи, како се познаје (бел.) XVII 624.
Грома утицај на дрво (бел) XIX 357.
Дебла за даске како треба сећи па да се даске не витопере V 111.
Десет правила шумарства (бел.) XIII 203.
Дрва вештачко множење XIII 48.
Дирек да не иструли (бел.) XXII 329.
Дрвета потрошња у Русији (бел.) XXV 154.
Дрвета трајашност XII 101 и 116.
Дрвета шарање бојама (бел.) XXI 7.
Дрвеће какво треба сејати и садити по голетима (пит. и одг.) XXI 64.
Дрвеће како се може примити и без жила (бел.) XVII 28.
Дрвеће подижимо по ливадама и пашњацима XXV 233.
Дрвеће поједено колико може да траје (бел.) XXV 140.
Дрво сплављено боље је од несплављеног (бел) XIX 463.
Дрво у земљи очувати од кварежи (бел.) XIX 612.
Дрво усољено (бел.) XIV 541.
Експлоатација шума у округу ужичком XXIII 462.
Еукалиптус глобулус (бел.) XIV 474.
Жбун против мољаца IV 195.
Жива ограда XIII 485. (пит. и одг.) XIV 130. (гл.) XIV 676. (пит. и одг.) XV 188. (пит. и одг.) XIX 88.
Жива ограда како се подиже (гл.) VIV 314. (прилог) XVI
Жива ограда од багрена III 53. XV 300. (бел.) XXI 356.
Жива ограда од гледичије (бел.) XIV 664. XX 14. XXIII 402.
Жива ограда од поморанџастог трња, маклуре, осагенског трна XVI 226.
Живих ограда корист у пољопривреди VIII 63. 74.
Живот народа нашег у свези са шумама и подизању шума XX 173.
Жир I 38., 68.. 77., 94. (бел.) XIX 441.
За и против утрина XXV 85.
Завати шумски и наше шуме XIV 279.

Закон о шумама бугарски (гл.) XV 178.
Закон о шумама нови, како се изводи XXIV 169.
Засеље село (подл.) XVI 519.
Збор хрватског славонског друштва (гл.) XIX 527. 551.
Земља што боље рађа има удела шума II 103.
Земље за сејање шума обрађивање XXI 288.
Земље под шумом колико има у Ческој II 25
Земљоделско-шумарска изложба у Бечу (гл.) XXI 160.
Ива планинска (бел.) XIX 407. XIX 491.
Изложба земљоделско-шумарска у Бечу (гл.) XXI 160.
Изложбе земљоделско-шумарске јубиларне у Загребу, програм (гл.) XXI 276.
Имела (бел.) XXIV 259.
Инсекат један врло штетан јеловим и смрчевим шумама код нас XXIII 356.
Инсеката у шумарству значај XXIV 168. 180. 193.
Инсеката шумских живот XXIV 232.. 243. 250.
Инсекти шкодљиви дрвећу шумском како се тамане (бел.) XIV 541. XXIV 267. XXIV 307. 317.
Исушивање бара и регулисање река XXIV 195.
Јасен XXII 127.
Јасен горостасни (бел.) XXIII 372.
Јасен и багрен III 154.
Јасен цветасти (бел.) XIV 610.
Јастребац (доп.) XIII 259. 322. 375.
Јова црна (бел.) XIX 612.
Кава од жира (бел.) XIX 655.
Катрана у ужичком округу производња.
Кестен дивљи (подл.) XVII 33. (бел.) XVIII. 493 (бел.) XXII 39.
Кестен дивљи два пут у години цвета (гл.) XVIII 826.
Кестен дивљи као лебно дрво у земљама умереног поднебија IV 25.
Кестена дивљег род наште се употребљава II 133. (бел.) XVII 169.
Клека као лек (подл.) XXI 154.
Клековача ракија како се прави XXIV 307.
Клима и погоде и њихов утицај на развијање дрвећа и осталог биља XXIII 144., 214.
Клима каква ће бити зависи од шума II 103.
Климе у Србији промена XII 442., 455.
Климе утицај на шумарство XI 62.
Колико је кад топлије или хладније у шуми него у пољу XIV 355.
Коље у земљи да не труне III 122., (бел.) XXIII 510.
Комисија за поделу и ограничавање шума (гл.) XXII 310., (гл.) XXIII 161., (гл.) XXIII 245. (гл.) XXIII 299., (гл.) XXIV 383.
Кора од дрвета на шта се употребљава IV 67.
Корен дрва (бел.) I 81.
Крајишке шуме (гл.) XIV 754.
Крковина или синђелика (бел.) XV 230.
Ксилолит, нов грађевински материјал (бел.) XIX 584.
Кубатура живих дебала шумских дрвета (бел.) XXV 299.
Кучина смрчева за пуњење душека и подглавача (бел.) XIX 408.
Леска XII 212 (бел.) XVI 128.
Леске сађење и неговање XIX 61.
Лешник како се расплођава VI 91.
Ливански кедри (подл.) XVII 559.
Ликер од липовог цвета (бел.) XXII 192.
Липама, да се засади порта у Пожаревцу — решено (гл.) XXIII 259.
Липе размножавање семеном (пит и одг.) XX 355.
Липу садите (бел.) XXV 348.
Лишћара и четинара јесење сађење (бел.) XVIII 574.
Лисници (бел.) XIV 666.
Луч као лек (бел.) XXI 259. (бел.) XXI 299.
Мирочке планине с нарочитим погледом на насељавање села у округу крајинском XX 423., 434.
Моћ разних дрва да привуку гром (бел.) XXIII 6.
Мрави да се не пењу на дрво (бел.) XIX 190
Муртеница — планина XXII 244.
Настава шумарска у окупираним замљама XXIV 315.
Оморика (бел.) XVII 101., XVIII 1.
Орах II 224., XIX 152., XXIII 494., 508.
Орах како се расплођава VI 91.
Орах како се сади (бел.) XII 610.
Орах, његова нега и умножење V 181.
Ораховиx дрвета продаја (бел.) XXI 13.
Падање водених талога зависи од шума и планина XII 42., 49., 70, 85., 97.
Пајасен (бел.) XVII 727.
Пајасена вредност XIII 288.
Пајасен не садите (бел.) XX 97.
Пањеви из земље како се ваде IV 129.
Пањевине шумске у Русији (гл.) XIV 678.
Платан (бел.) XV 105.
Платан шкодљив здрављу (бел.) XIX 247.
Подаци о стању шумарства у срезу крушевачком XIV 548.
Погоде и клима и њихов утицај на развијање дрвећа и осталих биљака (подл.) XXIII 194., 214.
Подизање шума (гл.) XIX 387.
Положницама размножавање шума XXIII 481.
Поткресивање грана и жила шумских садница како се врши XXIII 86.
Пошумљавање места која се одроњавају и која вода сплâче и односи XVII 324.
Правила шумарска за приватне (бел.) XX 217.
Премије за унапређење шумарства (гл.) XXV 93.
Пресадница шумских ископавање XXIII 50.
Привреднички поглед на употребу шума XIII 17.
Припреме за уређење шума XI 248., 259., 275. 283.
Притке да буду што трајашније (бел.) XIX 657.
Приход колики би могли добити од наших шума XXV 295.
Радови најважнији при подизању четинара XVIII 321.
Размишљања о нашим шумама и њиховом уређењу XVII 2 , 49.
Ракија од дрењина (бел.) XIX 247. (бел.) XXV 239.
Ракија клековача XVII 219.
Ране на дрвећу (бел.) XXIV 407.*
Расадници шумски (гл.) XIV 257., (гл.) XIX 388. (гл.) XXI 348.
Распис за одбрану наших шума (гл.) XIV 818.
Распис о наплаћивању такса за горосечу (гл.) XV 47.
Раст горостасан (бел.) XXIII 398.
Растовина шта је XXV 250.
Растовине имамо ли у нашим шумама XXI 161.
Растовине сређивање и чување (бел.) XIX 276.
Растових шума у Тамнави, утамањивање XXII 53., 61.
Рашће страно и како на њ утиче поднебије V 9., 25. 39.
Реформе у нашем шумарству (гл.) XIV 396.
Руј (бел.) XXV 11.
Садницама шумским шта да радимо, ако их не би могли одмах усадити и како их ваља спремати за даљи пренос XXIII 120.
Саднице шумске које су добре и како се производе XXII 368., 781. 390.
Саднице шумског дрвећа кад се копају из земље на шта треба пазити XXIII 50.
Сађење јесење лишћара и четинара XVIII 574.
Сађење шума колике трошкове захтева (бел.) XXIII 161.
Сађење шума на колико се начина врши XXII 348. XXIII 388.
Сађење шума у које је доба најбоље вршити XXII 399.

Сађење шума у којим се приликама претпоставља сејању XXII 256.
Сађење шума у ком се растојању врши XXII 407.
Сатирање шума код нас XI 5., 14.. 21., 30., 38., (гл.) XIV 58.
Светлост како утиче на шумско дрвеће (бел.) XXIII 160.
Сејање шума на колико се начина врши и кад који начин треба употребити XXII 68.
Сејање шума у којој се густини врши и како XXII 197., 214., 278., 293., 304.
Сејању шума, кад се приступа, на шта треба пазити XXI 270.
Семе за живу ограду (гл.) XIV 676.
Семе од багрена и гледичије (бел.) XXIV 382.
Семе од глога XVII 24. (бел.) XIX 584., (бел.) XXIII 87.
Семена шумског припремање за клијање (бел.) XIV 613.
Семена шумског разног, како се оцењује доброта и како ваља збирати и чувати семе расличних врст XXI 239., 246.
Семена шумског разног дрвећа, колико треба на хектар XXI 303.
Семена шумског дрвећа с тврдом љуском (бел.) XXI 92.
Сече шумске кад се врше у циљу подизања шуме на природан начин, на шта треба пазити XIV 90.
Синђелика или крковина (бел.) XV 230.
Смола чамова као средство за чување зуба (бел.) XX 178
Смрековина као лек (подл.) XXI 154.
Смрча чилска (бел.) XVI 345.
Смрчева кучина за попуњење душека и подглавача (бел.) XIX 408.
Сплављено је дрво боље несплављеног XIX 463.
Старост дрвећа (бел.) XVIII 226.
Стоку не треба пуштати у шуму (гл.) XIX 335.
Стругара парна (гл.) XIV 182.
Суша X 182.
Такса шумарска (гл.) XXII 424.
Тара планина XIX 212., 237., 267.
Тврдоћа дрва I 37 (бел.) XIX 584.
Тиса XXIV 335.
Тополе подизање на живим песковима XX 73.
Трајашност дрвета XII 101., 116.
Трговина с дрвима у Бугарској и Источној Румелији XXIII 177.
Трошкови око подизања шума сађењем (бел.) XXIII 161.
Уређења нашег шумарства потреба XI 405., 413 и 421.
Уређење шума какве припреме захтева XI 248., 259., 275., 283.
Уређење шумарске службе и шумарство у Херцеговини (гл.) XVII 230.
Утрине да ли да буду или не XXV 85.
Хлеб од растовог жира (бел.) XXII 392.
Цвет од зôве и липе (бел.) XXII 247.
Чврстоћа дрва — види тврдоћа дрва.
Четинара и лишћара јесење сађење (бел.) XVIII 574.
Четинари кад се подижу који су најважнији радови XVIII 321.
Четинари кад се пресађују (бел.) XVIII 311.
Четинасте шуме — четинари XXIII 202., 297., 308.. 333., 342., 354., 363., 374., 389., 399., 423., 437., 452., 460. и 466.
Чланови комисије (гл.) XXII 322.
Чување шума XIV 596.
Шарање дрвета бојама (бел.) XXI 7.
Школа у шуми (подл.) XVII 630. и 768.
Шума I 18., 31., 52., VII 169., X 33.
Шума важност у опште XII 151., 185., 203., 222., XIII 479., 539,, XXII 195. и 205.
Шума важност уређења XI 15.
Шума колико имају поједине државе у Јевропи (бел.) XXIV 427.*
Шума подизање на природан начин XVIII 465., 529., 593.
Шума на колико се начина сади XXII 348., XXIII 385.
Шума у које се доба сади XXII 399.
Шума у ком се растојању сади XXII 407.
Шума у погледу на земљорадњу XI 46.
Шумâ утицај I 48. и 61.
Шума утицај на ваздух VII 185.
Шума утицај на влагу (бел.) XII 580.
Шума утицај на падање водених талога XII 42., 49., 70., 85. и 97.
Шума утицај на град (бел.) XIX 463.
Шума штедња у Русији (бел.) XII 532.
Шумар први, указни (гл.) XXII 393.
Шумара у Босни повећан број (гл.) XVII 32.
Шумарима нашим XI 193.
Шумарства нашег потреба уређења XI 405., 413., 421.
Шумарска настава у окупираним земљама XXIV 315
Шумарска такса (гл.) XXII 424.
Шумарски практични курс у Топчидеру (гл.) XIV 478, (гл.) XIV 543., (гл.) XIV 753.
Шумарско одељење укинуто (гл.) XVII 763.
Шумарство и уређење шумарске службе у Херцеговини (гл.) XVII 230.
Шумарство у срезу крушевачком XIV 548.
Шуме и народно представништво XII 65. и 81.
Шуме и шумари у Србији VIII 52. и 67.
Шуме наше XI 378., 386. и 389., XXIV 211. и 220.
Шуме наше да се не забораве XX 160.
Шуме наше и шумски завати XIV 279.
Шуме у округу ужичком XXII 308.
Шуме и срезу кључком (подл.) XVI 718. и 779.
Шуме чине, да се клима мења и да земља боље рађа II 103.
Шумска политика XXV 362.
Шумски фонд (гл.) XXV 285.
Шумски ценовник (бел.) XXV 253.
Шумско питање како се у нас развијало XX 365.
Шуму замените чим можете XXI 40.

2. Лов

Дабар у Босни (бел.) XIX 409.
Зеца да оцениш (бел.) XXII 455.
Курјаци како се лове (подл.) XX 10.
Ловка за лисице (подл.) XX 10.
Награда за убијање курјакова (гл.) XXIV 15.
Распис о лову (гл.) XV 112.
Риба ловљење (бел.) XX 46.
Риба практично гајење XIX 356.

IV

ПОЉОПРИВРЕДНА ТЕХНИКА И ПРИМЕЊЕНЕ НАУКЕ

1 Грађевинство

Зграде земљорадничке XII 72. 90 98. 119. 148.
Кров од шиндре да буде сигуран од поплаве (бел.) XIII 424.
Кућа сва од сламе (бел.) XVIII 510.
Леденицу просто и јевтино наградити XXI 12.
Свињац (бел.) XVI 130.
Телеграф без жица I 41.
Штала највећа на свету (бел.) XXI 331.
Шупа за сушење дувана III 168.
Шупа с покретним кровом IV 96.

2 Справе и машине

Алат, најзгоднији за чишћење воћака (пит. и одг.) X 176.
Алата неколико практичних XII 135. 155. 181.
Алата пољопривредних и справа набавка X 178.
Алата пољопривредних и справа набавка за смотру од стране сталног окружног одбора (гл.) XXIV 356.
Алати и оруђа да не рђају (бел.) XX 35.
Американска справа за исцеђивање опраног белог рубља I 126.
Америчанске сушнице XXI 139. 147. 159.
Амерички нож за кујну II 278.
Апарат Ван Сиклена за ђубрење (бел.) XIV 815.
Апарат Шлајхеров за плетење котарица (бел.) XVIII 510.
Ваге сеоске општине треба да имају XXV 208.
Вршалице II 121. II 167. III 99. V 112. V 177. VIII 52. VIII 136. X 118. 192. 201. 207. XIII 295. XIV 104. 166. XVI 251. (пит. и одг.) XVI 542. (гл.) XVII 506. 555. (пит. и одг.) XXI 210 (гл.) XXIV 252 (гл.) XXIV 273.
Грабље дрвене за једног коња II 207.
Грабље коњске за купљење сена II 15. V 106 XXII 158.
Гривна за заглављивање косе без клинова (бел.) XIV 471.
Двоплуг за винограде XXV 385.
Дрљача I 177 XII 208.
Дрљача за теже њиве III 44.
Дрљача ческа II 157.
Друштва сеоска за набавку потребних справа, подижимо VIII 62.
Жетелица и косилица (пит. и одг.) XXI 210.
Завртњи на машини да не зарђају (бел.) XVI 343.
Загртало III 65.
Игла нова, шиваћка III 245.
Извештај о утакмици с плуговима у орању (гл.) XIX 531 XXIII 420. 431.
Извоз пољопривредних справа и машина (гл.) XVI 641.
Изложба пољопривредних справа (гл.) II 147. (гл.) XIX 531. XXI 145. (гл.) XXIV 283. (гл.) XXIV 337. XXIV 346.
Колица за вреће I 25.
Косе Голдшлагове (бел.) XXV 73.
Косе с наслоном I 164. (пит. и одг.) XIV 78. (бел.) XXV 393.
Косилице XVII 258. (гл.) XVII 433. (пит. и одг.) XXI 210.
Круначи за крљење кукуруза II 131. VI 29. VII 168 (гл.) XVII 701.
Маказе за стрижење оваца V 65. VIII 422.
Машина за бућкање масла XVII 195.
Машина за прекрупљивање кукуруза II 64. III 144.
Машина за љуштење кромпира, јабука, келерабе и т. д. III 85.
Машина за сађење кромпира, најновија XXIII 71.
Машина мала за сејање II 229.
Машина за шишање стоке XXIII 35.
Машина пољопривредних и справа потреба избор и набавка (подл.) XXII 260.
Млатило за коњску и ручну снагу III 1 и III 17.
Млин за млевење жита (гл.) XIV 256. (пит. и одг.) XIV 494.
Млин ручни за млевење кафе (гл.) XIV 180.
Млин ручни терно (пит. и одг.) XV 187.
Муљача за грожђе, нова (гл.) XV 696. (пит. и одг.) XVII 782.
Надметање плуговима у орању XIX 229.
Надметање справама и машинама у Италији XII 637.
Натегаче, које су најбоље III 186.
Огртач XVIII 204 (пит. и одг.) XXI 210.
Оруђа за плевљење II 9.
Оруђа пољопривредна гвоздена да не рђају (бел.) XX 35 (бел.) XXIII 285.
Плевач II 55.
Плевач с грабљом (бел.) II 194.
Плугови I 197. II 92. II 177. III 129. VI 184. XVI 397. (гл.) XX 169. (пит. и одг.) XXI 210. XXIII 473.
Плуг да ли је бољи тежи или лакши (бел.) XX 147.

Плуг за брдовите крајеве без колечака II 21.
Плуг за окопавање и загртање кукуруза XVIII 204.
Плуг Саков (гл.) XIV 676 XVI 749.
Плуг Стонов XIV 799.
Плуговима утакмица у орању (гл.) XXIII 299. (гл.) XXIII 383. XXIII 420. 431
Подривач Екертов III 169.
Прашач (пит. и одг.) XXI 210.
Прекрупач XVI 311.
Преса мала нова за грожђе VII 177.
Преса нова за пресовање сена (гл.) XVIII 362.
Пресе савременије, парне (пит. и одг.) XVII 780.
Пулзометар (справа за дизање воде) — (пит. и одг.) XVIII 250.
Радионица пољопривредних справа и алата у Краљеву (гл.) XIII 314 (пит. и одг.) XIV 203.
Решето поправљено (ветрењача) I 199.
Ручна нова справа (машина) за млевење и јармљење хране XIV 575.
Самовози (бел.) I 113.
Сејалица за сејање на сачму и на редове (пит. и одг.) XXI 210.
Сечка (сецкалица) I 163, XII 541.
Сечка српска XII 282.
Смотра справа и машина XXIV 227.
Справа за откивање косе (бел.) XIV 470.
Справа за подизање и спуштање буради при отакању вина XIII 196.
Справа за сушење кошуља у тесном простору (бел.) I 57.
Справа за тамањење гусеница (бел.) XVIII 359.
Справа за чишћење и избистривање пијаће воде (бел.) I 112.
Справа за чишћење хране и могућност да се и код нас израђује X 155. 161.
Справа пољопривредних набавка II 12. X 178.
Справа повопривредних распростирање у Италији (гл.) XIV 756-
Справа пољопривредних увођење и школски фондови XIX 43.
Справа пољопривредних чување од квара XIV 636.
Справе за изложбу у Крушевцу (гл.) XXII 287.
Справе за прање белог рува (бел.) I 125.
Справе за приуготовљавање кукуруза за употребу X 175.
Справе за сортирање шљива (гл.) XIV 480. XIV 597.
Справе пољопривредне у Влашкој II 47.
Справе у млекарству XIX 621
Сувача мала за кућу I 241.
Терно — види млин ручни.
Тријер најбољи (пит. и одг.) XVII 712.
Тријер шта вреди XXIII 53.
Увоз пољопривредних справа и машина XVI 641.
Удружење за набавку справа и машина (гл.) XVII 433. (гл.) XXIV 204.
Фабрика пољопривредних справа у Краљеву види Радионица.
Федер поправита на круначу Екцелзиору (бел.) XX 427.
Широмером Ексловим како се ради (бел.) XVIII 305.
Школски фондови и увођење рационалних справа XIX 43.
Шлајхеров апарат за плетење котарица (бел.) XVIII 510.
Шмрк на бунару како се зими чува (бел.) XXI 45.

3. Агрикултурна хемија

Азот, одакле биљке добијају (бел.) XVIII 823.
Азота ветрење из ђубрета (бел.) XXIV 65.
Аналаза вина наших (српских) XI 251., XI 392., (гл.) XIX 221., (гл.) XXIV 21. (гл.) XXIV 291.
Анализа вина од грожђа америчких лоза од грожђа окалемљене лозе на америчкој подлози (гл.) XIII 492. XXIII 109.
Анализа вина у државној лабараторији у Паризу (гл.) XVIII 53.
Анализа земље механичким путем (бел.) XVI 29.
Анализа земље хемијским ђубретом (бел.) XXV 126.
Анализа јабуковаче из Мачве XX 370.
Анализа млека код различних животиња (бел.) XIV 603.
Анализа такуша српских XX 370.
Анализа шећерне репе српске VIII 15. 24.
Анализа хмеља из Љубића (код Чачка) XXII 392.
Анализа хмеља из ратарске школе у Краљеву XXIII 446.
Биљке кахо расту V 51., 55., 65. 74.
Биљке нежне, како се могу сачувати од мраза II 33.
Воде топле утицај на растење биљака и на сазревање њиховог рода (бел.) XVI 191. (бел.) XX 410.
Воде утицај на кување варива (бел.) XX 361.
Гвожђе и хлороза код биљака (бел.) XVII 739.
Гвожђе као ђубре за воћке (бел.) XIV 175. (бел.) XVII 418.
Дим против мраза VI 54.
Ђубрење хемијско винове лозе, воћа и кромпира XXIV 13., 20.
Електрична светлост како утиче на биље (бел.) XXII 97.
Караболна киселина од какве је користи при сејању (бел.) XVII 348.
Киша како дејствује на биљке (бел.) XIV 609.
Кости не бацајте (бел.) XVII 29.
Крви исушене значај у природи (бел.) XX 354.
Креча колико има у земљи како се може дознати XIX 189.
Лишће жуто на виновој лози (бел.) XVII 418.
Материје из којих се биљка састоји XII 413., 421. XVII 328. 401.
Материје хемијске, преко потребне (битне) у биљака (бел.) XVII 344.
Материја минералних значај у органској природи (подл.) XIX 665.
Месеца утицај на растење биљака III 134.
Науке природне, је су ли потребне пољопривреднику VI 50. 71. 95.
Овас ђубрен и неђубрен, какве је дао резултате (бел.) XIV 178.
Отпаци старог биља припадају новом биљу V 152.
Пеге на сунцу и дохоци вина (бел.) XII 417.
Пепео од каменог угљена за поправљање ливада (бел.) XVIII 676.
Погоде клима и њихов утицај на раззијање дрвећа и осталих биљака (подл.) XXIII 194.
Поднебија утицај на биљке III 93.
Последице неразумног трошења природне плодности земље XVII 316.
Преврат у пољској привреди XXIII 226., 237., 260., 270. 279., 291., 306 , 318.
Прскање лишћа аодом како усиче на биљке (бел.) XIV 609.
Разлика хранеће снаге појединих биљака у чему се састоји III 136.
Росе утицај на биљке (бел.) XIV 609.
Сахарин XXIII 52., 64., 74
Сланик (кухинска со) — (подл.) XXII 448
Со као ђубре (бел.) XVIII. 675.
Статика пољодеља XX 670.
Сумпор је потребан биљкама и животињама (бел) XXV 119.
Сумпорне киселина додавање мокраћи (бел.) XVII 490.
Сунчане светлости утицај на дозрељање вина и шпиритуса (бел.) XIV 540.

Сунчане топлоте утицај на биљке IV 83.
Топлоте, колико које ђубре производи у топлим лејама (гл.) XVIII 168.
Хемија треба ли земљораднику IV 189.
Хемијско ђубрење винове лозе, воћа и кромпира XXIV 13. и 20.
Хлороза и гвожђе (бел.) XIV 175., (бел.) XVII 418. XVII 739.
Храна биљна X 147., X 159., 165. и 173.
Ђибра као ђубре (бел.) XVII 30.

4. Хидротехника

Бара исушивање (гл.) XV 111.
Влага како да се уклони (бел.) XXV 394.
Време и његови предвјесници VI 25., 39. и 44.
Земаља исушивање XII 275. и 285.
Поплаве где овладају тешко земљи XIX 176.
Поплаве и средства како да се у неколико отклоне XII 109.
Поплаве кишне колико штете наносе XXII 227.
Удружење за наводњивање предвиђено у грађанском закону у Италији (гл.) XV 766.

5. Климатологија

Барометар живи (бел.) XV 690.
Важност и топлота земље при разном нагибу, према њеним странама света и хоризонту (бел.) XIX 462.
Врућина летошња (бел.) XII 418.
Дим и слана (подл.) XXI 82.
Други дан месеца јуна IV 124.
Земна топлота (бел.) XV 238.
Извештаји о непогодама (гл.) XVI 577., (гл.) XX 163., (гл.) XX 171., (гл.) XX 210., (гл.) XXI 164. и 176., (гл.) XXI 235., (гл.) XXI 260., (гл.) XXII 286., (гл.) XXIII 246.
Индустрије утицај на промену климатских односа (гл.) XXV 240.
Киша, шта је IV 153.
Кише колико је пало између 1. и 9. јула (бел.) XXI 235.
Метеорологије значај за пољску привреду XV 371.
Метеоролошка посматрања у Александровцу (бел.) XIX 166.
Метеоролошка посматрања у Београду XXI 95., XXI 125.
Метеоролошка посматрања у Јунковцу (бел.) XVII 171.
Метеоролошка посматрања у Краљеву XV 75.
Метеоролошка посматрања у Крушевцу (бел.) XVII 107., (бел.) XVII 229., (бел.) XVII 349., (бел.) XVII 419., (бел.) XVII 549., (бел.) XVII 754., (бел.) XVIII 46., (бел). XVIII 109., (подл.) XVIII 373 (доп.) XVIII 456., (доп.) XVIII 518 588., (гл.) XVIII 686., (бел.) XIX 109.
Метеоролошка посматрања у Страгарима XII 626., XIII 135., 257. и 437.
Метеоролошка посматрања у Шапцу (бел.) XV 232., (бел.) XVI 127., (бел.) XVI 193., (бел.) XVI 277., (бел.) XVI 347., (бел.) XVI 516., (бел.) XVI 571.
Метеоролошка прва станица у Србији (гл.) XVIII 366.
Однос између прашине, магле и облака XII 513.
Паук као предсказивач времена XXII 269.
Погоде и клима и њихов утицај на развијање дрвећа и осталих биљака XXIII 194. и 214.
Поднебија утицај на биљке III 93., VI 148.
Предсказивање времена (бел.) XII 338.
Предсказивање времена по мени месеца III 176.
Предсказивање времена по растењу, људима и животињама III 157.
Предсказивач времена, јевтин (бел.) XIV 312., (бел.) XX 250 (пит. и одг.) XX 324.
Промене времена у београдској околини и напредовање растиња (бел.) XVI 276.
Промене климе у Србији XII 442. и 455.
Рад земљоделчев како је несигуран XII 142.
Роса, шта је IV 136.
Слана и дим (подл.) XXI 82.
Слана мајска (бел.) XII 263.
Слана шта је IV 140.
Снег шта је IV 153.
Термометар живи (бел.) XV 690.
Термометар (топломер) у кућанству и пољопривреди VI 92.

6. Технологија

Бермета прављење XXII 267.
Бермета прављење од ракије (бел.) XXIII 264.
Бистрење вина и колико којег средства треба за ово узети I 39., (бел.) XIV 390., (бел.) XVII 747., XXIII 133.
Боја нових употреба за бојадисање пиротских вунених тканина XXIV 207, 217. и 230.
Брашно да се опроба (бел.) XXV 254.
Брашно какве има промене (бел.) XIV 806.
Брашно како је најбоље чувати — остављати II 217.
Бурад од гаса (петролеума) како се чисте (бел.) XVII 493., (бел.) XXI 63.
Бурад која цуре чиме се лепе (бел.) XXIII 55.
Бурад неупотребљива могу се употребити за ведрице (бел.) XXIII 464.
Видов дан и кућевна индустрија XX 197.
Вина бојена XI 7., 16., 23., 31. и 39.
Вина бојена и сумпорна киселина XI 16. и 28.
Вина зашто цикну и како се лече (пит. и одг.) XX 377., (пит. и одг.) XVIII 249., (пит. и одг.) XX 411.
Вина зелено бојило XII 343.
Вина како се бистре I 39., (бел.) XIV 390. (бел.) XVII 747., XXIII 133.
Вина како се поправљају додавањем глицерина (бел.) XVI 746.
Вина кушање III 2.
Вина петиотовање (пит. и одг.) XX 362.
Вина поправљање I 24.
Вина пошиљање у стакладма (бел.) XX 68.
Вина прављење од комине (бел.) XX 291.
Вина слатка како се праве I 55., VIII 43.
Вино да се брзо усирћети II 22.
Вино да се не поквари I 64.
Вино зашто не ваља да стоји дуго на комини XVI 619.
Вино зашто се мути и како да се то отклони XVII 664.
Вино зашто се претаче XVII 56.
Вино кад је зрело за отакање у флаше V 149., X 195,.
Вино накисело да поправиш V 43.
Вино од дренина (бел.) XXV 239.
Вино од репе (бел.) XIV 541.
Вино плесниво поправити IV 105. V 164. (бел.) XIII 311.
Вино судовно поправити III 38.
Вино црно за трговину XVI 375.
Вино црно како се може начинити да буде бело (бел.) XVIII 165.
Вино црно како се прави VII 66. 73. 77. 91. 93. 103. (бел.) XIV 468.
Вино црно познати да ли је вештачки бојено (бел.) XIV 467 (бел.) XVII 27 (бел.) XVII 622 (бел.) XXIV 301.
Вино шумеће (бел.) XIV 747.
Вино покварено гипсом, кречом, оловом и стипсом, како се познаје V 80.
Вино покварено сумпором како се познаје IV 195.

Вино црно да ли има сумпорне киселине (бел.) XVII 624.
Вину, да ли је додаван шпиритус, како се познаје (бел.) XVII 620.
Вину замена (бел.) XIV 385.
Вину поквареном поправити укус (бел.) XVII 620.
Вода од искувана боба за чишћење рубља (бел.) XXI 387.
Восак за печаћење флаша (бел.) XXV 140.
Вреће сачувати од трулежи (бел.) XVI 342. (бел.) XXV 82
Вунене материје да се у прању не скупљају (бел.) I 11. (бел.) XXV 424.
Гвожђе од челика како се распознаје (бел.) XXV 394.
Гвожђе спојити са дрветом стаклетом и камењем (бел.) II 218.
Гвоздених и челичних предмета предохрана од рђања (бел.) XXV 394.
Говеђе месо и пасуљ добро укувати (бел.) XXV 283.
Говеђина и чорба I 66.
Глицерином како се вина поправљају (бел.) XVII 746.
Грах да се боље и мекше скува VI 156.
Грашак зрео да добије укус зеленог грашка (бел.) XXV 11.
Грашак како се најбоље може очувати (бел.) XV 358. (бел.) XXII 201.
Дим пржене каве користан је VI 84.
Дрвета шарање бојама (бел.) XXI 7.
Дрво спојити с гвожђем стаклом или каменом (бел.) II 218.
Дрво усољено (бел.) XIV 541.
Дувана прерађивање фабрикација XIX 348. 379. 403.
Дувану замена (бел.) XIV 385.
Есенције за сирење млека из сиришта приправљење (бел.) XIII 366.
Етикете на флашама (бел.) XVIII 170.
Женски ручни радови (подл.) XXII 124. 132.
Зејтин да се не ужеже (бел.) XXIV 272.
Зејтина фабрикација (гл.) XIV 397.
Зејитином умашћене предмете испрати (бел.) II 134.
Зелено бојено вино XII 343.
Земљани судови да буду јаки као гвоздени (бел.) XVII 625.
Знаци поквареног вина гипсом, кречом, оловом сумпором и стипсом IV 195. V 80.
Извори о нашој старој индустрији и пољској привреди (пит. и одг.) XVIII 125.
Индустрија кућевна XX 197.
Индустрија плетарска XXI 97.
Индустрија ткачка и лан XXIV 41.
Јаја како се чувају VII 40. XII 401.
Јаја смрзнута употребити II 99 (бел.) XXV 394.
Јута (пит. и одг.) XIV 204.
Кашкаваљ како се прави на Копаонику XXIII 168.
Кава јефтина (бел.) XXI 70.
Кава од жира (бел.) XIX 655.
Кавени остаци као храна за пилеж (бел.) XIV 612.
Калај како се чисти (бел.) II 133.
Камен спојити с дрветом стаклом или гвожђем (бел.) II 218.
Карболна киселина (бел.) XX 435.
Катрана производња у ужичком округу XXII 337.
Кима утицај на млеко и на масло (бел.) XXII 286.
Кишобран начинити непропустљивим (бел.) XVIII 170.
Конзереве од млека помоћу загрејавања и разлаћивања (бел.) XVIII 742.
Клековача како се прави XVII 219. XXIV 307.
Кожа да никако не пропушта влагу (бел.) I 80.
Кожа напајање машћу (бел.) III 161.
Кожа конзервисање (бел.) XXV 200.
Коже чињење на врло лак начин (бел.) XXV 125.
Кожу белу, упрљану очистити (бел.) V 36.
Колачи од воћа како се праве (бел.) XXIV 74.
Коље да не иструне (бел.) XIV 671.
Комора за сушење меса и подобних јестива (бел.) XIV 803.
Конопље мочење на хемиски начин XXIV 287.
Конопци да се сачувају од трулежа (бел.) XXII 39.
Коњак како се прави XXIV 269. 281.
Кошуље вунене у прању да се не скупљају (бел.) XXV 424.
Крзно да обновиш (бел.) XXIII 299.
Кромпирове љуске као средство за чишћене стаклади и судова земљаних (бел.) XIX 658.
Купус кисео очувати (бел.) XXII 78 (бел.) XXIV 336.
Кућа да ли је влажна како ћеш се уверити (бел.) XXIII 439.
Лак најбољи за премазивање (бел.) XXI 31.
Лан и ткачка индустрија XXIV 41.
Ланено платно разликовати од памучног (бел.) XXIII 130.
Лампе да се не пуше (бел.) XIV 746.
Леб — види хлеб.
Лед вештачки (бел.) XXIII 6.
Леда вештачког прављење (гл.) I 194.
Лепак за бурад која цуре (бел.) XXIII 55.
Лепак за хартију на флашама (бел.) XVIII 170 (бел.) XXV 299.
Ливница гвожђа у војној фабрици у Крагујевцу (гл.) XV 46.
Ликер од липова цвета (бел.) XXII 192.
Љуске од кромпира као средство за чишћење стаклади и судова земљаних (бел.) XIX 658.
Маз за махине и кола XI 79.
Маз одличан за руке (бел.) XXII 456.
Малага како се гради (бел.) XIV 808.
Марама од свиле (гл.) I 158.
Маст за мазање обуће (бел.) XVIII 230.
Маст за хамове (бел.) XII 14.
Меса доброта од чега зависи III 9.
Меса свињског прерађивање (фабрикација) у Београду (бел.) XII 580.
Меса свињског сољење и сушење (бел.) XXIV 336.
Месо здраво и болесно (бел.) XXII 129 (бел.) XXIII 285.
Месо, како Руси суше VI 155.
Месо суво да се сачува (бел.) I 41. IV 138., IV 179., (бел.) XIV 612., (бел.) XXIV 440.
Месо саламурити шећером (бел.) I 25.
Месо смрзнуто из Аустралије (бел.) XII 388.
Месу усмрделом одузети смрад II 22.
Млека, нова испитивања (гл.) XII 514.
Млеко као средство за гашење петролеума (гаса) (бел.) XXI 330.
Млеку замена (бел.) XIV 385.
Мочење конопље на хемијски начин XXIV 387.
Мрља чишћење (бел.) XII 339.
Мрље масне очистити (бел.) XXIII 357.
Мрље од вина и црвених плодова (бел.) XXI 54.
Мрље од гвожђа очистити (бел.) XVII 625.
Мрље од коломаза очистити (бел.) XXII 71. (бел.) XXIII 284.
Мрље од мастила очистити (бел.) XXV 314.
Мрље од петролеума (гаса) на поду (даскама) очистити (бел.) XX 202.
Обућа да не пропушта воду (бел.) V 28, (бел.) XXV 140.
Олај за горење избристити (бел.) V 68.
Олај из семена сунцокрета IV 123.
Олајна проја IV 29.
Памук познати у платну IV 164.
Памучно и ланено платно (бел.) XXIII 130.
Пасуљ боље и мекше скувати VI 156.
Пасуљ стари маторо говеђе месо скувати (бел.) XXV 283.
Пекмез како се кува (бел.) XXIV 74.

Пена при кувању меса (бел.) XXIII 116.
Петиотовање вина (пит. и одг.) XX 362.
Петролеума кварење (бел.) I 79.
Пиво јефтино домаће (бел.) XX 250.
Пива производња у Аустро-Угарској (бел.) XXV 438.
Пити шта се све мора (гл.) XIII 315.
Платна бељење (бел.) XX 374.
Платно да не прокисава (бел.) XX 168.
Платно како ваља белити III 46.
Платно кудељно и ланено сачувати од труљења (бел.) XXV 82.
Плесањ са шунке или кобасице уклонити (бел.) XVII 545.
Плетарска индустрија XXI 97.
Подрумарство I 119. 129.
Прљотине — види мрље.
Проја олајна I 8.
Прозоре упрљане очистити (бел.) V 8.
Прозори да се не зноје и замржњавају (бел.) XXV 456.
Пукотине на пећи излепити (бел.) XXII 456.
Ракија од аптовине, бурјана (бел.) XXIV 89.
Ракија од вишања (бел.) XXIII 253.
Ракија од жита V 56.
Ракија од дињa (бел.) XIV 669.
Ракија од дрењина (бел.) XIX 247 (бел.) XXV 239.
Ракија од дуња (бел.) XVIII 108.
Ракија од клеке XVII 219. XXIV 307.
Ракија од сувих шљива (бел.) XXIII 54 XXIII 129.
Ракија од трешања (бел.) XXV 240.
Ракија слатка (бел.) XXIII 54.
Ракије пециво код нас (пит. и одг.) XXV 167.
Ракију младу начинити да буде као и стара (бел.) V 152.
Репе употреба за вино (бел.) XIV 541.
Рецепт, како се прави (бел.) XXIV 74.
Риби усмрделој како се може одузети смрад II 22.
Рибу свежу, очувати (бел.) XX 77.
Ружино уље IV 69.
Руке од орахових мрља опрати (бел.) XVIII 822.
Салама како се прави (бел.) XVIII 43.
Саламура најбоља (бел.) XXIII 38.
Сапун за свилено руво (бел.) I 26.
Свеће да заштедиш (бел.) I 178.
Свеће како треба усекњивати да боље горе III 14.
Свеће стеаринске које су најбоље V 160.
Сирће како се прави III 120.
Сирће од водњике (бел.) XXV 283.
Сирће од воћа (бел.) XIV 806.
Сирће најбоље од трулог воћа I 166.
Сирћета винског производња XX 325., 343.
Сирћета прављење од дивљака XX 298.
Слад од кукуруза у пиварству (бел.) XVI 346.
Сламне асуре (бел.) XXI 93.
Сланина да се не ужеже (бел.) XXV 314.
Слатко од црвених патлиџана (бел.) XXV 333.
Смола за муве (бел.) V 136.
Смола за пивске бечке (бел.) I 81.
Смрад од боја, на који начин може брзо да се уклони (бел.) XXI 54.
Сољење меса IV 18 (бел.) XXIV 336.
Средство просто за дезинфековање (бел.) XXI 387.
Средства за бистрење вина — види бистрење вина.
Стакла на прозорима очисти V 168.
Стакло спојити с дрветом, гвожђем и каменом (бел.) II 218.
Судови земљани да буду јаки као гвоздени (бел.) XVII 625.
Сумпорне киселине да ли има у црном вину (бел.) XVII 624.
Сушење меса IV 18. (бел.) XXIV 336.
Танина додавање при бистрењу вина XII 336.
Ткапине наше (гл.) XIV 57.
Ужарска индустрија XX 337.
Уља биљног фабриковање (гл.) XIV 397.
Уље, колико које дуго гори (бел.) V 192.
Уље, најбоље за машине (пит. и одг.) XVIII 125.
Фитиљ најбољи за кандило (бел.) I 229.
Флаше прљаве очистити (бел.) XXV 394.
Флеке како се чисте — види мрље.
Хаљине професора Јегера, како се перу (бел.) XXI 109.
Хартија јефтина за копирање (бел.) I 80.
Хлеб да не плесниви I 182. V 167.
Хлеб да се очува II 217. (бел.) XV 357.
Хлеб најпитавији VI 67.
Хлеб од главничава брашна познати (бел.) XVII 625.
Хлеб од махунастих плодова (бел.) XXIV 427.*
Хлеб од мекиња III 168.
Хлеб од покварена брашна V 36. XXIII 67.
Хлеб од растовог жира (бел.) XXII 392.
Хлеб окорео да омекша V 192.
Хлеб плеснив, отрован је (бел.) XII 579.
Хлеб укусан и нарасао добити (бел.) XX 53.
Цилиндар на лампи да не пуца (бел.) XXIV 394.
Цихорије да ли има у кави како се познаје (бел.) XXII 172.
Чај, врло добар, нов (бел.) XIX 462.
Чарапе вунене да се у прању не скупљају (бел.) XXV 424.
Чекиње свињске (бел.) V 167.
Челик распознати од гвожђа II 99. (бел.) XXV 394.
Челичних предмета предохрана од хрђања (бел.) XXV394.
Чишћење стаклади и судова земљаних љуспама од кромпира (бел.) XIX 658.
Чорба и говеђина I 66.
Шампањ, како се прави I 156.
Шарање дрвета бојама (бел.) XXI 7.
Швајцарско планинарство V 157.
Шећера фабриковање у Русији (гл.) XIV 824.
Шира неугодна на који се начин може поправити, па да се од ње добије ваљано вино XXI 301., 311., 321., 328., 336. и 344.
Шпиритуса да ли има у вину, како се дознаје (бел.) XVII 624.
Шунке добро надимљене III 146., V 104.
Шунке, како се праве (бел.) XVII 741.
Џакови да дуже трају (бел.) XVI 342., (бел.) XXV 82.
Џибра од јабуковаче (бел.) XVIII 40.

7. Хигијена и медицина

Алкохола отровно дејство (бел.) XII 355.
Арсеник као додатак коњској храни (бел.) XV 358., (бел.) XXII 270.
Беланце као домаћи лек (бел.) XXIV 393.
Беснило псеће како се лечи (бел.) XIV 670.
Боровина као лек (подл.) XXI 154.
Бубрези нездрави како се лече (бел.) XV 44.
Вења као лек (подл.) XXI 154.
Вида очњег јачање (бел.) XXV 314.
Вода хладна као лек (бел.) XIII 489.
Гас је опасан при лечењу шуге (бел.) XXV 125.
Главобоља IV 155.
Горушица као лек (бел.) XIX 581.
Грожђе болесно, отровно је (гл.) II 11.
Дивизма као лек (бел.) XXI 109.
Добрац — људска болест VI 38.
Дуван и наше здравље III 121.
Дуван као лек противу метиља (бел.) XXII 409.
Жућаник као храна и лек (подл.) XX 112.
Жуљеви како се лече (бел.) XXII 309.
Задруга је корисна и хигијенски (подл.) XX 278., 286.

Здравље и дуван III 121.
Здравље народно XXIII 482.
Зуби да буду бели (бел.) XXI 54.
Јечам куван као средство против затвора (бел.) XVII 417.
Јектика (људска), како се предупређује XXII 245.
Ибришим црни не ваља метати на уста (бел.) II 44.
Кава као лек против рана (гл.) VI 35.
Камен у бешици и слабост у бубрезима како се отклања (бел.) XV 44.
Кађун као лек (бел.) XIX 549.
Кашаљ детињи с пролећа како се лечи (бел.) XV 293.
Кашаљ суви како народ лечи (бел.) XXI 284.
Квасац пиварски као лек (бел.) XX 321.
Кисељак као лек (бел.) I 178.
Клека као лек (подл.) XXI 154.
Коже неговање (бел.) XVI 189.
Коса да не опада (бел.) XXV 314.
Костобоља у ногама како се лечии (бел.) V 59.
Крв из носа заустивити (бел.) V 8.
Крв код већих рана, зауставити (бел.) XXIII 414.
Крволиптење из ране код животиња, спречити (бел.) XXV 405.
Креч у оку (бел.) XXIV 440.
Купус кисео као храна и лек (бел.) XX 90.
Латиризам (бел.) XIV 749.
Лекарија у свези са сујеверством по селима III 90.
Лук бели и црни као лек (бел.) XIV 614., (бел.) XV 231., (бел.) XVII 103., (бел.) XVIII 444 (подл.) XX 50.
Луч као лек (бел.) XXI 259., (бел.) XXI 299.
Маслачак као храна и лек (подл.) XX 112.
Месо за које се време може сварити у желудцу (бел.) XIV 671.
Млеко пресно и кужне болести (бел.) XXIII 455.
Млечић, као храна и лек (подл.) XX 112.
Млеко топло као лек (бел.) 474.
Мокраћа као лек против застоја (бел.) XX 106.
Нана као лек (бел.) XV 572. (бел.) XXI 209.,
Одело претопло шкоди (бел.) XXIII 37.
Опара како се лечи (бел.) XXIII 414.
Опекотине како се лече (бел.) XXII 62., (бел.) XXIII 414., (бел.) XXV 217.
Очњег вида јачање (бел.) XXV 314.
Патлиџан црвен као лек (бел.) XXII 361.
Пантљичаре глисте како народ лечи (бел.) XX 106.
Пелагра (сељачка болест) — (подл.) XX 262., XXV 310.
Пелен XXI 21.
Пећи гвоздене IV 123.
Пећи ложење (бел.) XXI 45.
Помоћ против угушења (бел.) XIII 253.
Попина погачица као грана и лек (подл.) XX 112.
Прашак за зубе (бел.) XXI 54.
Псеће беснило како се лечи (бел.) XIV 670.
Рана лечење (бел.) VII 67., (бел.) XXV 71.
Ране од мраза на рукама (бел.) XX 202.
Ревматизма лечење копривама XXV 405.
Салеп као лек (бел.) XIX 549.
Састричина болест (бел.) XIV 749.
Сир, како се прави XX 265.
Сир *Невшашел*, како се прави XII 145.
Сланина некувана опасна је по здравље (бел.) XXIV 426.*
Слачица као лек и зачин јелу (бел.) XIX 581.
Смола чамова као средство за чување зуба (бел.) XX 178.
Смрековина као лек (подл.) XXI 154.
Со као лек IV 97.
Соли утицај на дебљину млека IV 14., (бел.) XXIII 130.
Сурутка како храни (бел.) XXIV 158.
Тровање од болесног грожђа (гл.) II 11.
Туберколозе предупређивање XXII 245.
Убод од комарца, осице и других инсеката, како се лечи (бел.) XXIV 356.
Улог (болест у зглавцима) како се лечи XXV 92.
Ухобоља, како се лечи (бел.) XXII 286.
Хаљина четкање (бел.) XXV 333.
Хамове, како треба чувати (бел.) XXII 352.
Хељда, као додатак коњској храни (бел.) XXII 270.
Цихорија као храна и лек (подл.) XX 112.
Штуцање, како се спречава (бел.) XXII 308.

8. Природна историја

Бактерије (бел.) XIV 740.
Биљке и животиње у природи фебруара и марта месеце XI 80., XI 119.
Биљке, као средство против инсеката, штетних животиња и др. (бел.) XIV 392.
Болести биљне најобичније и средства противу њих XII 533., 549. и 565.
Болести биљних узроци и средства противу њих XIII 290.
Бубе и други инсекти да не нагризају младе жилице проклијалог семена (бел.) XVII 701.
Бубе швабе како се тамане (бел.) V 111. (бел.) VI 107. (бел.) XVII 621.
Бубе штетне на стрмнинама (гл.) XIV 397.
Бувач како се тамани (бел.) VI 156. (бел.) XV 357. (бел.) XV 497. (бел.) XXII 352. (бел.) XXIII 54. (бел) XXIII 219. XXV 214.
Буве како се растерују (бел.) XXV 394.
Бумбар и црвена детелина (бел.) XVI 568.
Бумбари у своме односу ка гајењу детелина XXIII 470.
Ваши лисне и средства противу њих XII 322. (бел.) XXIV 204.
Веверица у пољској привреди (бел.) XXII 339,
Врабац да ли је корисан или штетан I 200. VI 76 (бел.) XXIII 245.
Вране како се растерују (бел.) XVII 169. (бел.) XVII 623. (бел.) XXII 352.
Воће — ботаничка студија XII 628., 645. 661.
Глисте носиоци заразе (бел.) XIV 669.
Глисте растерати (бел.) XVII 545. (бел.) XX 283.
Голубачка мува XX 127., 137., 144. XX 152. (гл.) XX 169.
Грашкар XII 554. XIV 109.
Гуњдељи како се тамане (бел.) XVII 699. (бел.) XVIII 443.
Гусенице на воћкама како се тамане (бел.) II 285. (бел.) IX 178. (бел.) V 88. (бел.) VI 156. (бел.) XIV 474. (доп.) XV 313. (бел.) XVII 418. (доп.) XX 148. (бел.) XXI 119. XXI 181. (бел.) XXIV 204.
Гусенице на купусу како се тамане III 197. (бел.) XIV 55. (бел.) XVII 418,
Гусенице на малинама уништити (бел.) XVIII 358.
Гусенице на виновој лози и средства противу њих (бел.) XVII 228.
Детлићи су корисни (бел.) I 242.
Дивизма (бел.) XXI 109.
Дуван као лек противу метиља (бел.) XXII 409.
Дуван као средство за уништавање ситних животињица на кожи (бел.) XVII 620
Жабе су корисне (бел.) IV 42. (бел.) XX 77. (бел.) XXIII 464.
Жива против филоксере (бел.) XV 761.
Животиње и биљке у природи фебруара и марта XI 80. XI 119.
Животиње и кувано јело (бел.) XX 21.
Животиње и празноверице (подл.) XVII 361.
Животиње које треба да чувамо XII 192. (подл.) XX 18., 26. 42.
Животиње микроскопске како се уништавају (бел.) XIV 671.

Животиње неке, колико могу највише живети (бел.) XXV 118.
Житна мува XVIII 479. (бел.) XVIII 507.
Жишци у зрну варива и средства против њих XVI 539. (бел.) XVII 548.
Жишци у житу и како се тамане (бел.) XVIII 105 (бел.) XXIII 485. (бел.) XXV 217.
Жук — види Гундељ.
Забрус гибус — види житна мува.
Зеленјак, види Гусенице на купусу.
Змија и њен ујед IV 72.
Зоље — шкодљиве воћкама (бел.) XVII 347.
Изреке мудре XIX 144. 172.
Инсекат (Grapholita stobilella) на смречевим и јеловим шумама XXIII 356,
Инсеката колико поједе сеница за два месеца III 146.
Инсеката паразитних уништавање (бел.) XXV 140.
Инсекте корисне штитимо (подл. XXV 98.
Инсекти да не нагризају младе жилице проклијалог семена (бел.) XVII 701.
Инсекти корисни и штетни XII 608.
Инсекти на виновој лози (гл.) XIII 369. (бел.) XVII 228. (гл.) XX 169.
Инсекти штетни и како се тамане (бел.) XIV 312. (бел.) XIV 541. (бел.) XIV 613. XXIV 267. XXIV 307. 317.
Јаребица степска (бел.) XIX 296. (бел.) XXV 332.
Јеж да ли је корисан III 62.
Јеж како живи (бел.) XX 338.
Кафено дрво I 35.
Комарци како се растерују (бел.) XXIII 357.
Крају треба убијати XXIII 38.
Кромпирове болести II 21.
Кртица да ли је корисна или штетна IV 42. (бел.) V 59. (бел.) XIV 249.
Кртица има ли очи (бел.) XXII 97.
Кртице како да се одгоне а да се не убивају (бел.) XIV 672.
Кукавица у пољској привреди (бел.) XXII 339.
Купусар — види гусенице на купусу.
Куче слепо — види слепо куче.
Ласица VIII 91.
Лептирова уништење (бел.) XXIII 234.
Лисне ваши — види Ваши.
Љиљани — види Слепи Мишеви.
Маказар буба (бел.) XIV 464.
Мајска буба — види Гундељ.
Мачке и црвена детелина (бел.) XVI 568.
Метиљ на виновој лози (пит. и одг.) XIII 563. 671.
Мишеве у мишоловку намамити (бел.) II 137.
Мишеви и пацови како се тамане (бел.) I 57. II 34. (бел.) V 199. (пит. и одг.) X 149. (бел.) XVI 273. (бел.) XVI 417. (бел.) XVIII 168. (бел.) XVIII 440. (бел.) XVIII 742. (бел.) XXII 217. (бел.) XXIII 55. (бел.) XXIII 336. (бел.) XXIV 336. (бел.) XXV 62. (бел.) XXV 425.
Мишеви и црвена детелина (бел.) XVI 568.
Мишеви пољски како се тамане II 87. V 185. X 149. X 167. (бел.) XVII 342 XXIV 366. (пит. и одг.) XXIV 422.*
Мишеви слепи — види Слепи Мишеви.
Мољци у стварима и средство противу њих (бел.) XXV 200 (бел.) XXV 217.
Мраве растерати (бел.) I 56. VI 172. (бел.) XIV 739. (бел.) XVII 625. (бел.) XX 300. (бел.) XXII 201. (бел.) XXIII 357. (бел.) XXIV 399.
Мраве с воћака растерати III 78. (бел.) III 130. (бел.) III 367. (бел.) XVII 106. (бел.) XVII 190. (бел.) XXII 209. (бел.) XXIV 204.
Мраве с ливада растерати (бел.) XVII 701.
Мрави у топлим лејама (бел.) XXIV 440.
Мравињаци како се уништавају (бел.) XIV 540.
Мува житна — види Житна мува.
Муве како се растерују (бел.) XVIII 357. (бел.) XIX 409. XXV 217.
Непријатељи пољопривредникови ситни, како се тамане (бел.) XV 32. XXI 203. XXII 128. XXIV 397.
Осице како се тамане (бел.) XVII 347 (бел.) XXI 284. (бел.) XXIII 393.
Паразити биљни и средства противу њих (бел.) XXIII 383.
Паука баштенског и кућевног природа III 107.
Пацови и мишеви како се тамане (бел.) I 57. II 34. (бел.) V 199. (пит. и одг.) X 149. (бел.) XVI 273. (бел.) XVI 417. (бел.) XVIII 168 (бел.) XVIII 440. (бел.) XVIII 742. (бел.) XXII 217. (бел.) XXIII 55. (бел.) XXIII 336. (бел.) XXIV 336. (бел.) XXV 62. (бел.) XXV 425.
Петролеум и његова употреба (бел.) XIV 388. (бел.) XVI 241. (гл.) XVIII 449.
Подбел. (бел.) XV 237.
Помагачи пољопривредни и штеточине XVIII 490. 554 669. 733. 808.
Пријатеље и непријатеље треба да упознамо IV 42.
Птица прихрањивање преко зиме (бел.) XXII 437.
Птице и пољска привреда III 21. V 6. XI 423. 429. 437.
Птице заштићујмо VI 190. (бел.) XIV 245. (бел.) XVII 223. (бел.) XVIII 740. XIX 244. 273. (бел.) XXII 152.
Птице поједине, колико живе (бел.) XXII 231.
Пуж у трапу (бел.) XIX 613.
Пужева тамањење (бел.) II 194. IV 148.
Ропац VIII 75, XII 555.
Сеница колико поједе инсеката за два месеца III 146
Скакавци како се тамане XXI 173. XXII 134 (гл.) XXII 201.
Сланинар (бел.) XIII 252.
Слепе мишеве не треба убијати (бел.) I 114. II 9. (бел.) XXII 45. (бел.) XXV 332.
Слепо куче (пит. и одг.) XII 627.
Смола за муве (бел.) XXV 217.
Стенице како се тамане (бел.) XXV 394.
Стипса као средство противу инсеката (бел,) XXII 456.
Стоку сачувати од обада и комараца (бел.) XXI 207.
Стршљени штетни су воћу (бел.) XVII 347.
Сумпор против гусеница (бел.) XXIII 67. (бел.) XXIII 208.
Тице — види Птице.
Твора да ухватиш (бел.) V 168.
Убијати шта не треба (бел.) XXV 182.
Уволежа (бел.) XII 727.
Хлорни креч као средство противу гусеница (бел.) XII 260. (бел.) XIV 391.
Црви и средства противу њих (бел.) II 194.
Шалитра против гусеница (бел.) XVII 699.
Штеточине пољопривредне и помагачи XVIII 490. 554. 669. 733. 808.
Штеточине пољопривредне ситне како се тамане XXIV 417* 420* (бел.) XXV 424.

V

ПОЉОПРИВРЕДНО ЗАКОНОДАВСТВО И УСТАНОВЕ

1 Пољопривредне школе

Академију пољопривредну да ли да подигнемо или отсек пољопривредни на Великој Школи XXI. 185. 197.

Банке пољопривредне и ратарске школе у Русији (гл.) XIV 398.

Баште школске — види школске баште.

Винодељско-Воћарска школа — види школа.

Виша пољопривредна школа у Бечу (гл.) XXIV 212.

Виша пољопривредна школа у Бечу кад је отворена IV 59.

Виша школа за баштоване у Аустрији (гл.) XXV 103.

Воћарство у основној школи XXII 282.

Говор Љубе Којића и Милорада Тројановића о слави школе за винодеље и воћарство у Букову код Неготина XXIII 338. 350. XXV 89. 101.

Екскурзија питомаца Ратарске школе у Краљеву (гл.) XXII 232.

Екскурзија пољопривредна по Мађарској XVII (прилог).

Извештај Павла Т. Тодоровића о пољопривредним школама на страни поднесен министру народне привреде (подл.) XXII 50. 58. 66. 74.

Излет ђака Ратарске школе на Копаоник XXIII 250., 258, 270, 278, 290, 302, 314, 330.

Испити на Ратарској школи у Краљеву (гл.) XX 321. (гл.) XXV 349.

Испити наставника за ниже пољопривредне школе (гл) XIII 368. (гл.) XIV 761.

Комисија за реформу пољопривредне наставе у Чешкој (гл.) XIV 758.

Курс за каламљење лозе (гл.) XXII 456 (гл.) XXIV 157. (гл.) XXIV 185 XXIV 339. 343.

Курс за практичне пољопривреднике на вишој пољопривредној школи у Бечу (гл.) XXV 92.

Курс зимски за подрумарство (гл.) XXII 456.

Курсеви баштовански XVIII 257.

Курсеви о употреби воћа у Саксонској (бел.) XVI 129.

Награде у Ратарској школи у Краљеву (гл.) XX 346. (гл.) XXI 339. (гл.) XXII 352.

Настава пољопривредна у Виртенбершкој XII 350.

Настава пољопривредна у неколико страних држава XIX 33. 64.

Настава пољопривредна у основним школама XVII 305. 374. (гл.) XIX 139.

Настава пољопривредна у основним школама у Хрватској и Славонији (гл.) XIX 492 529.

Настава пољопривредна у учитељским школама (гл.) XXII 22. XXII 395.

Настава пољопривредна у Француској (гл.) XIV 545.

Настава пољопривредна у Цислајтанији (гл.) XXIV 418*.

Наставе пољопривредне у Ческој преуређење (гл.) XIV 823.

Одсек пољопривредни на универзитету у Хали (гл.) XXV 92.

Основне школе како би народу могле давати више користи из народне привреде XXI 148. 155.

Питомаца узимање за Ратарску школу у Краљеву (гл.) XIII 494. (гл.) XIV 548 (гл.) XIX 442 (гл.) XXI 284 (гл.) XXV 350.

Питомци државни по ветеринарској струци (гл.) XII 322.

Питомци за изучавање прераде млека (гл.) XXV 13.

Питомци за пољопривредне науке (гл.) XXIV 309.

Питомци за савршенију прераду млека (гл.) XXIV 309.

Питомци Ратарске Школе у Смедеревском расаднику (гл.) XX 77.

Пољопривредне школе — види школе.

Пољска привреда у касарни (гл.) XXII 248 (гл.) XXII 310 XXIII 455.

Пољска привреда и народне школе (гл.) XIV 483.

Пољска привреда и путни учитељи (пит. и одг.) XVI 197.

Пољска привреда и учитељи (гл.) XXV 440.

Пољска привреда и сеоске школе VI 160.

Пољске привреде учење у основним школама (гл.) XIV 56., XIV 567. (гл.) XIV 822. XV 67. XVI 99. XVI 369. XX 310. 319. (гл.) XXIV 383.

Предавање прво из пољске привреде на Великој Школи (гл.) II 59.

Предавања пољопривредна поучна у Далмацији (гл.) XXV 240.

Предавања о каламљењу лозе (гл.) XVIII 172 (гл.) XX 202.

Предавања у нижој пољопривредној школи у Краљеву (гл.) XIV 675.

Предмет нов у земљоделским школама (гл.) XXI 22.

Прослава десетогодишњице Ратарске школе у Краљеву и први збор свршених ђака исте школе XXIII 396 (подл.) XXIV 2.

Прослава двадесет-петогодишњице земљоделско-шумарског вишег завода у Крижевцу (гл.) XVII 31.

Ратарница у Даљу (гл.) XIII 133.

Ратарска школа — види школа.
Снага кладе ваља а ум царује XX 293.
Слава школе за винодеље и воћарство у Букову код Неготина (подл.) XXIV 92. 140. 148.
Темеља зграде школе за винодеље и воћарство у Букову код Неготина полагање (гл.) XXII 152.
Ум царује снага кладе ваља XX 293.
Учитеља народних поучавање у пољској привреди (гл.) III 87.
Учитеља путних пољопривредних извештај XIII 608.
Учитељи и пољска привреда XXIV 440. XXV 386.
Учитељи путни (гл.) XIII 369. (пит. и одг.) XVI 197. XIX 371.
Учитељи путни за славенске делове аустро-угарске (гл.) XIV 825.
Учитељи путни у Хрватској и Славонији (гл.) XV 50
Школа Винодељско Воћарска у Букову код Неготина (гл.) XIV 56., (гл.) XXII 201., (гл.) XXII 310.
Школа за сточарство — уређење XIII 386.
Школа Земљоделско-шумарска — отворићe се (гл.) IV 59.
Школа Пољопривредна у Гружу, у Далмацији (гл.) XXIV 185.
Школа основних програм пољопривредне наставе (гл.) XIV 179., (гл.) XIV 256.
Школа Ратарска у Бурцеланду (Ердељу) — (гл.) I 194.
Школа Ратарска у Краљеву (гл.) XIII 132., (гл.) XIII 210., (гл.) XXI 395.
Школа Ратарска у Подгорици у Црној Гори (гл.) XXIII 446.
Школа у шуми (подл.) XVII 630. и 768.
Школе Винодељско-воћарске у Крајини задаци XXII 200., 206. и 215.
Школе Винодељско-воћарске у Букову оснивање (гл.) XX 120.
Школе Винодељско-воћарске свечано отварање (гл.) XXII 373.
Школе земљоделске у Аустрији (бел.) XX 346.
Школе какве нам требају XXV 273., 289., 305., 323., 346. и 383.
Школе народне и пољоделство (гл.) XIV 483.
Школе пољопривредне (гл.) XIII 315.
Школе пољопривредне у Швајцарској и Немачкој (гл.) II 35.
Школе пољопривредне, ниже XIII 66., (гл.) XXI 13.
Школе пољопривредне ниже у Славонији (гл.) XV 49.
Школе пољопривредне у Аустрији (бел.) XV 689.
Школе пољопривредне у Црној Гори (гл.) XXV 23.
Школе ратарске и пољопривредне банке у Русији (гл.) XIV 398
Школе ратарске подижимо VII 149.
Школе ратарске у Угарској (гл.) XXII 46.
Школска башта учитељске школе XXI 100.
Школске баште у Босни (гл.) XXV 166.
Школске баште зашто немамо XXI 363.
Школске баште уз основне школе подижимо XX 125., 135.
Школских башта уређење XX 263., 273. и 281.
Школских башта уређење у Хрватској (гл.) XV 50.

2. Удружења

Акционарска друштва за подизање винограда (гл.) XXV 93.
Акционарско винарско друштво у Неготину, оснивање XIX 315.
Братства XXI 341.
Бродарско друштво (гл.) XXII 119.
Буџет Срп. пољопривредног друштва (за 1884.) XVI (прилог).
Већа земаљска свих кола јахача кнез Михаило (гл.) XXI 284., (гл.) XXI 307., (гл.) XXIII 300.
Већа земаљског свих кола јахача Кнез Михаило, конституисање одбора (гл.) XXI 316., (гл.) XXI 379.
Већа земаљског свих кола јахача Кнез Михаило, путовање у Љубичево (гл.) XXIII 143.
Говор Благоја Д. Тодоровића приликом оснивања Подружине Жичке (подл.) XXII 100. и 108.
Говор Епископа Жичког Господина Саве на зборовима Жичке Пољопривредне Подружине (подл.) XXII 92., (подл.) XXIV 22., XXIV 160. и 175.
Говор Ђ. Н. Стајића на збору пољопривредне подружине у В. Крсни XX 227.
Говор Миће Бранковића на збору пољопривредне подружине у Лазаревцу XXIII 28.
Говор Павла Т. Тодоровића на витешкој забави Жичке пољопривредне подружине XXIII 287.
Говор Стевана Болманца приликом оснивања пољопривредне подружене у Мерошини XXV 222.
Дипломе за чланове — види повеље.
Добротвори Српског пољопривредног друштва (гл.) XIX 585., (гл.) XXIV 144.
Друштава винарских у Италији ипотпомагање (гл) XVIII 746.
Друштава пољопривредних у Мађарској, савез (гл.) XII 354.
Друштва бечког пољопривредног број чланова (гл.) III 87.
Друштва пољопривредна угарска (гл.) III 87.
Друштво за чување птица у Швајцарској III 95.
Друштво против корова (бел.) XV 760.
Друштво за пољску привреду — види Српско пољопривредно друштво.
Друштво за унапређење привредних интереса у Далмацији (гл.) XXV 241.
Друшво мађарско за извоз вина из Мађарске за уједињене државе (гл.) XVIII 745.
Друштво подрумарско у Вршцу (гл.) XIII 134.
Друштво пољопривредно прво у Босни (гл.) XV 242.
Друштво шљиварско у Ваљеву (доп.) XIV 191.
Задруга винарска у Неготину (гл.) XX 202.
Задруга економска у Црној Гори (гл.) XIII 494.
Задруга је корисна и хигијенски (подл.) XX 278. и 286.
Задругама нашим како стојимо (бел.) XV 691.
Задруге винарске XIX 201.
Задруге винарске у Смедереву, оснивање (гл.) XX 69.
Задруге за подизање домаће индустрије (гл.) XXV 270.
Задруге Пчеларско-воћарске упис (гл.) XX 154., (гл.) XXI 64., (гл.) XXI 260.
Задруге сродничке чиме да се замене XV 203.
Задруге сточарске XIX 523., XXIII 450.
Записник ванредног главног збора Српског Пољопривредног Друштва I 100., I 116., II 162., II 270., XIX (прилог) XXIV 426., XXV 441.
Записник годишњег скупа Жичке пољопривредне подружине XXIII 286.
Записник редовног главног збора Српског Пољопривредног Друштва III 15., IV 9., V 17., VI 57., VII 25., VIII 17., X 85., XI 205. и 206., XIV 126., XV (прилог) XVI 217., XIX (прилог) XXIII 95.
Записник седница Обреновачке Пољопривредне Подружине XXIV 278.
Записник седница Управног Одбора Српског Пољопривредног Друштва I 16. и 17., I 46., I 60., I 72., I 84., I 100., I 103., I 127., I 171., I 195. и 196., I 206., I 230., II 14., II 38., II 62., II 78., II 102. II 198., II 222., III 7. III 15. III 23. III 31. III 39. III 55. III 79. III 102. III 112. III 147. III 155. III 191. III 198. III 163. IV 35. IV 50. IV 59. IV 75. IV 131. IV 139 IV 156. IV 179. IV 188. IV 196. V 28. V 44. V 60.

V 99. V 112. V 127. V 166. V 199. VI 16. VI 68. VI 107. VI 163. VI 180. VII 14. VII 24. VII 75. VII 92. VII 123. VII 186. VIII 8. VIII 123. VIII 124 VIII 139. VIII 140. IX 123. IX 124. X 115. X 123 X 124. X 144. X 160. X 170. X 171. X 180 XI 9. XI 10. XI 11. XI 19. XI 54. XI 67. XI 92. XI 119 XI 197. XI 204. XI 299. XI 305. XIII 59. XIII 60. XIII 61. XIII 62. XIII 141. XIII 142. XIII 143. XIII 144. XIII 145. XIII 214. XIII 215. XIII 216. XIII 217. XIII 264. XIII 265. XIII 266. XIII 267. XIII 268. XIII 324. XIII 444. XIII 445. XIII 446. XIII 447. XIII 509. XIII 561. XIII 669. XIV 70. XIV 198 XIV 274. XIV 325. XIV 415. XIV 691. XIV 772. XIV 834. XV 55. XV 117. XV 185. XV 382. XV 448. XV 588. XV 713. XVI 152. XVI 449. XVI 734. XVI 792. XVII 300. XVII 717. XVIII 251. XVIII 381. XVIII 524. XVIII 844. XIX 28. XIX 59. XIX 113. XIX 198. XIX 253. XIX 278. XIX 311. XIX 368. XIX 397. XIX 422. XIX 451. XIX 475. XIX 504. XIX 562. XIX 618. XIX 645. XIX 662. XX 15 XX 22. XX 37. XX 47. XX 71. XX 78. XX 108. XX 122. XX 139. XX 187. XX 193. XX 203. XX 218. XX 227. XX 236. XX 275. XX 292. XX 308. XX 339. XX 364. XX 375. XXI 7. XXI 14. XXI 23. XXI 47. XXI 70. XXI 80. XXI 102. XXI 111 XXI 151. XXI 195. XXI 209. XXI 227. XXI 323. XXI 331. XXI 340. XXI 356. XXI 403. XXI 412. XXI 427. XXII 15. XXII 39. XXII 47. XXII54. XXII 120. XXII 137. XXII 176. XXII 249. XXII 341. XXII 354. XXII 362. XXII 425. XXII 457. XXIII 18. XXIII 39. XXIII 56. XXIII 68. XXIII 79. XXIII 88. XXIII 96. XXIII 108. XXIII 116. XXIII 123. XXIII 161. XXIII 171. XXIII 172. XXIII 180. XXIII 191. XXIII 267. XXIII 336. XXIII 348. XXIII 360. XXIII 384. XXIII 511. XXIV 57. XXIV 82. XXIV 120. XXIV 137. XXIV 146. XXIV 160. XXIV 197. XXIV 213. XXIV 224. XXIV 237. XXIV 253. XXIV 254. XXIV 261. XXIV 285. XXIV 292. XXIV 320. XXIV 338. XXIV 385. XXIV 409.* XXIV 431.* XXV 75. XXV 76. XXV 84. XXV 94. XXV 127. XXV 142. XXV 158. XXV 183. XXV 203. XXV 204. XXV 219. XXV 243. XXV 258. XXV 302. XXV 303. XXV 350. XXV 369. XXV 371. XXV 379. XXV 380. XXV 395. XXV 409. XXV 410. XXV 411. XXV 427.

Заштитник Српског Пољопривредног Друштва највиши (гл.) XXIV 74.

Збор винара у Нишу XX 25 (гл.) XX 53.

Збор В. Крњанске пољопривредне подружине (гл.) XXII 7.

Збор Жичке пољопривредне подружине XXII 228. (гл.) XXII 310. (гл.) XXIII 264. (гл.) XXIII 275. (гл.) XXIV 128.

Збор Крајинске Пољопривредне подружине (гл.) XXV 103

Збор Обреновачке пољопривредне подружине (гл.) XXII 7

Збор Пожешке пољопривредне подружине (гл.) XXIV 129

Збор Посавске пољопривредне подружине XXI 168.

Збор Пчеларско-Воћарске Задруге (гл.) XXIV 118.

Збор свршених ђака Ратарске школе у Краљеву (подг.) XXIV 180. 192. 202. 208. 225. 229. 240. 248. 256.

Збор II свршених ђака ратарске школе у Краљеву (гл.) XXIV 212.

Збор Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XVII 357. (гл.) XIX 643. (гл.) XX 411. (гл.) XXII 46. (гл.) XXII 71. (гл.) XXIII 55. (гл.) XXIV 55. (гл.) XXV 55. (гл.) XXV 394.

Збор Хрватско-Славенског Друштва (гл.) XIX 527 551.

Зборови Подружина Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXIII 55. (гл.) XXIII 67.

Извештај Гаје М. Матића о путовању у Шабац ради прегледања друштвена имања VI 166.

Извештај Живка Шокорца и Вучка Богдановића Срп. Пољопривредног Друштва XII 664.

Извештај Ивана Протића Српском Пољопривредном Друштву XIV 44.

Извештај Косте Црногорца и Душана М. Спасића управном одбору Српског Пољопривредног Друштва XX 179.

Извештај недељни воћара и надзорника добра Српског Пољопривредног Друштва XIII 323. 380 444 508. 561.

Извештај о раду Ваљевске Пољопривредне Подружине XXIV 37.

Извештај о раду Драгачевске Пољопривредне Подружине XXIV 83. XXV 42.

Извештај о раду Жичке Пољопривредне Подружине XXIII 26. XXIV 34. XXV 38.

Извештај о раду Колубарске Пољопривредне Подружине XXV 75.

Извештај о раду Крушевачке Пољопривредне Подружине XXIII 30. XXIV 33. XXV 37.

Извештај о раду Лужничке Пољопривредне Подружине XXIV 37.

Извештај о раду Моравске Пољопривредне Подружине XXIII 31. XXV 40.

Извештај о раду на друштвеном добру у Шапцу XXIII 25. XXIV 32. XXV 35.

Извештај о раду нишке пољопривредне подружине XXII 28.

Извештај о раду обреновачке пољопривредне подружине XXIV 35.

Извештај о раду пожешке пољопривредне подружине XXV 43.

Извештај о раду посавске пољопривредне подружине XXII 104.

Извештај о раду пчеларско воћарске задруге XXIV 185.

Извештај о раду Српског Пољопривредног Друштва VI 58. VII 26., X 87., XI 214., 221., 236., XII 677., XIII. (прилог) XV 677. XX 381. (гл.) XXI 184, XXII 25. XXIII 21., XXIV 25., XXV 25.

Извештај о раду и одлукама секција Српског Пољопривредног Друштва XXI 294.

Извештаји о стању благајне Српског Пољопривредног Друштва III 47., VI 80., VIII 138., IX 124., X 32. XII 693.

Извод из рачуна Пчеларско-Воћарске Задруге (гл.) XXIV 189.

Клуба аграрног (пољопривредног) у Бечу, оснивање (гл.) XII 262.

Кола Јахача Кнез Михајло (гл.) 121., 153., XXII 161.

Колонизација пољопривредних радњи у Угарској (гл.) XXV 218.

Конгрес ентомолошки (гл.) XIV 758.

Конгрес међународни за заштиту животиња (гл.) XIV 677.

Конгрес међународни за филоксеру у Бордоу (гл.) XII 415.

Конгрес међународни орнитолошки у Вечу (гл.) XV 632.

Конгрес међународни пољопривредни у Хагу (Холандији) (гл.) XXII 192.

Конгрес међународни филоксерни у Турину (гл.) XVI 82., 131.

Конгрес попривредни у Ческој (гл.) I 219.

Његово Величанство Краља поздравило Српско Пољопривредно Друштво приликом кад је примио владу XXIV 107.

Његовом Величанству поднело Српско Пољопривредно Друштво честитке (гл.) XXIV 118.

Одбор привредни увећан (гл.) XX 97.

Одлуке ванредног збора Српског Пољопривредног Друштва поднесене министру финансија XII 367.
Одлуке винарскога збора у Нишу XX 65., 93.
Одлуке жичке пољопривредне подружине (гл.) XXIV 251.
Писмо Српског Пољопривредног Друштва сталним окружним одборима XXIII 300.
Повеље за чланове Српског Пољопривредног Друштва (гл.) II 147.
Подунавска окружна задруга врши упис акција (гл.) XXIV 259.
Подружина бољевачка (гл.) XVI 198.
Подружина ваљевска (гл.) XVI 243.
Подружина г. милановачка (гл.) XXIV 172.
Подружина жагубичка (гл.) XVI 423.
Подружина жичка (гл.) XXII 22 XXII 119.
Подружина јагодинска (гл.) XVII 252.
Подружина крајинска (гл.) XXIV 74.
Подружина крушевачка (гл.) XIV 483. (гл.) XIV 552.
Подружина лесковачка (гл.) XVIII 231.
Подружина нишка (гл.) XXII 119.
Подружина обреновачка (гл.) XXIV 433.*
Подружина параћинска (гл.) XVI 423.
Подружина петровачка (гл.)XVI 577.
Подружина пиротска (гл.) XVI 198.
Подружина пожешка V 120.
Подружина пољопривредних и друштава колико има у Аустро-Угарској (гл.) XVIII 744.
Подружина рачанска (гл.) XIII 269. XIV 72.
Подружина ресавска (гл.) XXIV 403* (гл.) XXV 440.
Подружина темнићска (гл.) XXII 22.
Подружина у Мерошини (гл.) XXV 103.
Подружина чачанска I 46.
Подружина шабачка (гл.) I 29.
Подружине нове VIII 112., 119. (гл) XVI 199. (гл.) XVIII 453 (гл.) XXIII 143 (гл) XXIII 221 (гл.) XXIII 299.
Подружине пољопривредне у коме се циљу оснивају и које се користи од њих имају XV 721.
Подружинске вести (гл.) XVI 131.
Позајмице у раду XXIV 267.
Поклон г. Окановића (гл.) XX 178.
Пољопривредно Друштво крагујевачкога округа (гл.) XVIII 743.
Помажући чланови Српског Пољопривредног Друштва I 59. 71., 84., 115., II 12., 25., 37., 49., 61., 77., 89., 111., 112., 113., 137., 149., 161., 173., 197. III 23., 39, 147., 155. VII 8.
Помоћ државна Српском Пољопривредном Друштву (гл.) I 29., (гл.) XXIII 87. (гл.) XXIV 427.*
Представка министру финансија поднесена од стране управног одбора Српског Пољопривредног Друштва о потреби имања XI 21.
Програм рада Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXV 154.
Прослава двадесетпетогодишњице Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXV 182.
Прослава педесетогошњиње московског пољопривредног друштва (гл.) II 147.
Реферат о расправама о удруживањима за производњу и набавку справа, стоке и других пољопривредних справа (подл.) XXV 240.
Савез пољопривредни у Немачкој (гл.) XXV 93.
Светковина народна, значајна у Ческој (гл.) XIV 676.
Свечаности привредно витешке (гл.) XIX 442., XXI 314. (гл.) XXI 315. (гл.) XXII 161., XXII 170 (гл.) XXII 192., XXII 229 XXII 247. (гл.) XXII 338., XXIII 148., (гл.) XXIII 178., XXIII 192., XXIII 235., 247., 256., (гл.) 383., XXIII 406., 418., (гл.) XXIV 173. (гл.) XXIV 185., XXIV 196., (гл.) XXIV 245.
Секретара секција Српског Пољопривредног Друштва избор (гл.) XIX 464.
Секције Ратарске прва седница (гл.) XIX 492.
Савез доњоаустријских сељака (гл.) XII 248 (гл.) XII 261., (гл.) XIII 316.
Скупштина сељака Немаца у Ческој (гл.) XII 415.
Српско баштованско друштво (гл.) XXV 93.
Српско Пољопривредно Друштво и стални окружни одбори (гл.) XXIII 300.
Српског Пољопривредног Друштва постанак I 3.
Стогодишњица Господара Јеврема у Шапцу XXI 174. XXI 183., 191., 204., 217., 225., 233., 242., 250.
Трка коња у Шапцу (гл.) XIX 358., (гл.) XIX 554.
Трке XX 109.
Удружења винарска (гл.) XIV 261.
Удружења винарска за извоз мађарских вина (гл.) XIV 320.
Удружења винарска у Илоку (гл.) XIV 318.
Удружења винодељска у Угарској (гл.) XIV 755.
Удружења диван пример XXV 317.
Удружења јахачка (гл.) XXI 208.
Удружења пољопривредна (подл.) XXV 247., 263., 274., 290.
Удружења пољопривредна у Француској (гл.) XIV 757.
Удружење шљиварско (гл.) XIV 113.
Удружујмо се (бел.) XV 228.
Упис у секције (гл.) XIX 334.
Управа првог српског повлашћеног бродарског друштва позива удеоничаре XXII 488., 496.
Управе пољопривредних подружина (гл.) XVIII 171 (гл.) XX 427., (гл.) XXI 7. (гл.) XXI 22. (гл.) XXI 64. (гл.) XXII 63. (гл.) XXII 287. (гл.) XXV 111.
Утакмице домаћим коњима (гл.) XX 283.
Утемељачи Српског Пољопривредног Друштва I 235. (гл.) II 63. (гл.) XVIII 171. (гл.) XX 163. (гл.) XXI 174. (гл.) XXI 387. (гл.) XXI 425. (гл.) XXII 39. (гл.) XXII 232. (гл.) XXIII 55. (гл.) XXIII 87. (гл.) XXIII 178. (гл,) XXIV 74. (гл.) XXIV 144. (гл.) XXV 349.
Читаоница пољопривредна у згради Српског Пољопривредног Друштва XXIII 224., 272., 448.

3. Заводи и Угледна добра

Воћњаци црквени XXIV 71.
Газдинства мала како се могу корисно уредити XVIII 194.
Газдовање народно II 116., 138. V 97.
Ергеле државна у Љубичеву имовина (гл.) XXI 208.
Ергеле државне у Љубичеву извештај о стању (бел.) XVI 84. (подл.) XXII 140. 156. 164. 180.
Ергеле државне у Љубичеву уређење (гл.) XV 112.
Ергеле у Француској (бел.) XXIV 259.
Заводи српски за пољопривредну индустрију XII 78.
Картирање земаља аграрно геолошко у Немачкој (подл.) XXV 19. 44. 50 58. 66 78. 86.
Манастирска добра XIX 352.
Питомине стварајмо од пустоши XXV 108.
Питомци Ратарске школе у Краљеву, свршени, могу добити место на угледним имањима у Славонији ради праксе (гл.) XXIV 43 (гл.) XXIV 103.
Плодореда утицај на повишавање приноса XVII 113.
Расадница благородног воћа на друштвеном имању у Шапцу (гл.) XVIII 173.
Расадници црквени XXIV 71.
Распарчаност имања сељачких VII 157. XII 404.
Станице пољопривредне у Америци и Русији XXII 283.
Станице пољопривредне у Босни и Херцеговини XIX 647.
Топчидера уређење (гл.) XV 112.

Угледна добра и радионице у Бугарској (гл.) XXIV 409.*
Угледна добра и у царевини Турској (гл.) XX 444.
Угледна добра на манастирским имањима XXV 48. 57.
Уједињавање имања (гл.) XIV 396. (бел.) XV 108. XV 545. XVII 198. 242.
Уређење државних сточарских завода у Мађарској XXI 246. 254. 262. 270. 278. 288. 302. 310. 318 326. 334. 342 350.

4. Закони, правила, расписи и предлози (мере) за унапређење пољске привреде

Аграрно законодавство и пољска полиција у Србији XV 129. 193. 257 332. 457. 521.
Анкентна комисија о унапређењу сточарства у Мађарској XII 649.
Буџет мађарског министарства народне привреде (гл.) XIV 824.
Буџета министарства народне привреде пројекат (гл.) XXI 395.
Буџетска партија за потпомагање пољске привреде у буџету министарства финансија (гл.) XIII 315.
Винодеља унапређење — види Мере за унапређење.
Влада Хрватска и пољска привреда (гл.) XIV 180.
Војницима давање осуства у време жетве (бел.) XVII 544.
Воћарства потпомагање у Аустрији (гл.) XV 52.
Воћарства унапређење — Мере воћарства за унапређење.
Воће како можемо побољшати XXV 266.
Грађа за уређење пољске полиције XXV 311. 329.
Двор енглески и пољска привреда (гл.) XXV 284.
Држава и наша пољска привреда XIII 513. 574. XV 609. XVII 70.
Држава шта може одмах без буџета да учини за потпомагање земаљске производње XVII 641.
Жалбе и жеље I 93.
Жито како можемо побољшати XXV 266.
Задатак нов српских пољопривредника XVII 466.
Закон о бесплатном штампању *Тежака* и *Пољопривредног Календара Српског Пољопривредног Друштва* XXI 129.
Закон о државним аграномима у Белгији (гл.) XVII 627.
Закон о исплати унутрашњег зајма и реквезиција (гл.) XII 278.
Закон о мерама против филоксере (гл.) XIV 111.
Закон о пољопривредним задругама (гл.) XV 52.
Закон о посредном порезу (гл.) XII 323.
Закон о српској државној класној лутрији (гл.) XXI 134.
Закон о установљењу земљоделско шумарске школе III 6.
Закон о установљењу сточарских завода (гл.) XIII 208.
Закон о чувању пољских имања (гл.) XVI 348.
Закон о школама за пољску привреду XII 198.
Закон о шумама како се у нас изводи XXIV 169.
Закон о шумама у Бугарској (гл.) XV 178.
Закон по коме се пољска привреда у угарским основним школама предаје као редован предмет IV 59.
Закон против бојења вина (гл.) XVIII 366.
Закон против бојења вина у Француској (гл.) XXII 252.
Закони пољопривредни за новооослобођене пределе (гл.) XIII 314.
Законом општинским и о подели рада накнадимо оно што губимо деобом задруга XXV 164. 179.
Земљорадња како да се унапреди — види Маре за унапређење.
Инспекција пољске привреде у Француској (гл) XV 53.
Комисија за проучавање најподеснијих раса коња за побољшање домаћег коњарства (гл.) XXIII 383.
Контролисања пића и јестива у Србији, потреба XIX 89. 133
Казна по закону о чувању пољских имања одређена (гл.) XVIII 363.
Казне за фабрицирање и фалсифицирање вина (гл.) XII 435.
Катастарски премер пре него што се отпочне, шта треба урадити XX 314.
Комасација — опште напомене XXV 229. 244. 262. 277.
Комисија за претрес и оцену законских пројеката пољопривредне струке (гл.) XXIV 336. (гл.) XXIV 345.
Комисија за решење питања о унапређењу нашег сточарства (гл.) XXIV 320. XXIV 357. 369.
Контрола над продајом млека у Америци (гл.) XVIII 364.
Контрола семена детелиног (бел.) XIX 25.
Кошеви општински и наредба да се морају попуњавати (гл.) XIV 57. (гл.) XVII 31.
Масла шкодљива забрањена продаја (гл.) XIV 397.
Медаља почасна за пољопривреднике (гл.) XXII 161.
Медаља почасна за пољопривредне раденике у Француској (гл.) XXI 316.
Мере аустриског министарства земљорадње за унапређење сточарства (гл.) XVIII 233.
Мере за унапређење винодеља у Бесарабији (Русији) XVII 98.
Мере за унапређење винодеља у Босни и Херцеговини (гл.) XVIII 746.
Мере за унапређење винодеља у Бугарској (гл.) XIX 298 330.
Мере за унапређење винодеља у Србији XIV 10. 81. XIX 261.
Мере за унапређење винодеља у Црној Гори XXII 454.
Мере за унапређење земаљског коњарства (гл.) XIX 322. XX 175. 184. 191. 198. XXV 364.
Мере за унапређење пољске привреде VII 41. IX 105. 214. X 26. 38. 43. 57. 65. 81. 94. 101. 109. XII 195. 249. 264. 279. 294. XIII 565. XIV 695. XVI 1. 49. XVIII 9. 65. XIX 8. 38. XX 81. 94. 104. 117. XX 254. XXV 433.
Мере за унапређење пољске привреде у Босни и Херцеговини (гл.) XII 371.
Мере за унапређење пољске привреде у Мађарској (гл.) XVIII 747.
Мере за унапређење пољске привреде у Француској (бел.) XVII 540.
Мере за унапређење пољске привреде у Шведској XXIV 288. 316. 327.
Мере за унапређење сточарства код нас (гл.) XXI 367.
Мере за унапређење шљиварства XIII 175.
Мере зе ширење рационалног обрађивања земље и побољшања пољопривредних прилика у нас (гл.) XXV 406.
Мере министарства народне привреде за унапређење шљиварске радње XX 208.
Мере нове (гл.) XIV 313.
Министарства народне привреде у нас установа и подела у оделења (гл.) XIV 55. (гл.) XIV 255. XIV. 675.
Министарство народне привреде у Русији (гл.) III 87.
Награда за утамањивање шљиварке и ронаца (гл.) III 95.
Награде за Хрватске пољопривреднке (гл.) VII 196.
Награда народна (гл.) XIV 675.
Награде — нов начин (гл.) VII 179.
Образац за писање дописа у Тежаку XX 188. и 204.
Одличје *Кнез Михаило* XXV 205.
Орден за пољопривредне заслуге у Француској (бел.) XXV 63.
Осигурање стоке (гл.) XVIII 828.

Пољачина (чуварина) XXI 354., XXIV 297.
Пољопривреда пред Народном Скупштином XXIII 89.
Пољска полиција у Србији — види Аграрно законодавство.
Пољске полиције и уједињавања (комасације) уређење XXIV 427.*
Пољске привреде потпомагање од стране државе XVII 70.
Пољској привреди кочње и сметње XXV 398. и 413.
Посланика скупштинских избор у Инглеској (гл.) XVII 32.
Посланица министарска државним економима у Белгији (гл.) XVII 763.
Пословник *Друштва за пољску привреду* I 126. и 140.
Потеси или царине II 68., X 138., XVI 97.
Поштарину бесплатну има Српско Пољопривредно Друштво (гл.) XXIII 246.
Правила главног друштва талијанских виноградара (бел.) XIX 24.
Правила дружине *Ратар* XXIII 114.
Правила за уређивање *Тежака* органа Српског Пољопривредног Друштва XVI 213.
Правила и упутства за извршење пописа људства и домаће стоке (гл.) XXI 331.
Правила Крајинске винарске задруге XX 301.
Правила о каквоћи, распоређивању, примању и награђивању чланака за *Тежак* XI 24.
Правила о полагању испита за наставнике нижих пољопривредних школа (гл.) XIV 674.
Правила пчеларско-воћарске задруге XX 85.
Правила редакционог одбора за лист Српског Пољопривредног Друштва III 146.
Правила Српског Пољопривредног Друштва XII 596., XII 652., XIV 120., XVIII (прилог) (гл.) XXIV 144.
Привредни препорођај у Србији XXI 373., 381., 389., 397. и 405.
»Привредни програм наш« (гл.) XX 130.
Привредни Савет (гл.) XXII 97., XXII 339., XXII 343., (гл.) XXII 424., (гл.) XXV 439.
Привредних преображаја нацрт XXII 6., 13., 20., 37., 44.
Пројект за закон о општинским кошевима (гл.) XX 338.
Пројект закона о сточним манама (гл.) XXIV 383.
Пројект за закон о среским економима (гл.) XVIII 48., 114.
Пројект за закон о шумама (гл.) XIII 132.
Пројект за закон о пољопривредној станици II 99.
Пројект за закон о уређењу сточарских завода (гл.) XXI 369., (гл.) XXIII 38.
Пројект закона о уређењу сточарске и ветеринарске струке (гл.) XXIV 383.
Пројект закона о пољској привреди у Мађарској (гл.) XXIII 275.
Пројект закона о потпомагању гимнастичких дружина у Краљевини Србији (гл.) XXIII 13 XXIII 59.
Пројект закона о потпомагању стрељачких дружина у Краљевини Србији (гл.) XXIII 13., XXIII 59.
Пројект закона о уређењу угледних привреда на манастирским имањима XIX 173.
Пројект закона о установљењу више земљоделско шумарске школе (гл.) XXI 410.
Пројект закона о школама за пољску прувреду (гл.) XII 260.
Пројект правила првог шљивароког друштва у Ваљеву (гл.) XIV 400. и 485.
Пројект закона министарства народне привреде (гл.) XXI 395.
Пројекти нови закона у пољопривредној струци (гл.) XXIV 307.
Птица заштита у Немачкој (бел.) XVII 26.
Распис министра финансија о вршењу закона о потесима III 105.
Распис министра финансија свима окружним начелницима о царинама или потесима VI 66. и 101.
Рраспис свима поштама о бесплатној поштарини преписка Српског Пољопривредног Друштво (гл.) XIV 629.
Свештенства нашега утицај на унапређење пољске привреде XXII 69.
Својине пољске сигурност I 30.
Својину општинску чувајмо XXI 277.
Снага савршенија како да се и код нас у пољопривреди примени X 169., 177., 180., 191. и 199.
Срезови затворени (гл.) XXI 411.
Стања наших пољопривредника, поправке XXII 134.
Стоку, како можемо побољшати XXV 266.
Сточарсто како да побољшамо VI 9. и 17., XIII 225.
Такса за сточне пасоше (гл.) XIV 918.
Увођењу рационалне пољопривреде шта смета XXI 41.
Уређење државног сточаровог завода (гл.) XXI 367.
Уређење сточарства и ветеринарства XXV 6.
Устав *Друштва за пољску привреду* IV 165.
Устав нови (гл.) XX 7.
Штете у пољу накнада (бел.) I 25.

5. Кредитне установе

Аграрни зајам (гл.) XIII 313., (гл.) XIV 112.
Банке сеоске у Русији XXV 63.
Буџет пољопривредни у Мађарској (гл.) XII 610.
Буџет швајцарски за пољску привреду (гл.) XIII 133.
Завод за осигурање од града (гл.) XIV 759.
Заводи земљораднички новчани XXIV 155. и 167.
Задруга за штедњу и међусобно помагање у Хрватској XIII 256.
Зајам пред жетву или узимање на зелено XXI 215.
Зајам, чинимо сами себи XXII 299.
Кредит и рационална земљорадња XI 446. и 461., XII 4., 27. и 36.
Кредит како се добија и губи (бел.) XVIII 354.
Кредит тежачки XXI 83., XXIV 255., 263. и 279.
Кредит тежачки и катастер као прва и најпреча потреба држави и народу XX 133.
Кредит тежачки у Добруџи (бел.) XVII 690.
Кредит тежачки у Мађарској и у нас XII 328. и 345.
Кредита тежачког реформа у Аустрији (гл.) XII 387.
Кредита тежачког у Србији предлог за уређење II 163., 188., XX 277. и 287.
Народна банка (гл.) XIV 673.
Осигурања земљорадничка XIII 238., XV 262., XIX 399. XXIV 112., XXIV 311. и 326., XXIV 392.
Рајфајзенове позајмичне задруге (гл.) XXI 175., (гл.) XXV 103.
Рачун ваља да води сваки сељак VI 196.
Управе фондова објава о издавању новаца XXIV 196.
Установе за привредни напредак у Мађарској (гл.) XIV 544.
Уштеда (гл.) XIV 821.
Фонд за потпомагање пољопривреде у Хрватској и Славонији (гл.) XIV 823.
Штедионице и тежашко XII 485., 502. и 520.
Штедионице уз поште XVII 166.
Штедња VI 183.

6 Изложбе и утакмице

Вина наша на изложби у Крајеву (Румунији) XXI 360.
Вина наша на изложби у Лондону VI 147.
Вина наша на париској изложби (гл.) XX 347. (подл.) XXI 155. 162. 170. 178. 186. 214. 222.

Вина наша на светској изложби у Алберт-Халу у Лондону VI 161.
Вина наша на светској изложби у Бордоу (гл.) XIII 546. XIV 17. (гл.) XIV 819.
Воћарска изложба у Бечу (гл.) XIX 335.
Воћарска међународна изложба у Петрограду (гл.) XXV 218.
Говор Светозара П. Мијаиловића намесника на дан изложбе домаће стоке у Обреновцу (подл.) XXV 306.
Земљорадња на светској изложби у Паризу XX 373. 408. 416.
Изасланици министарства народне привреде на изложбе (гл.) XIX 463.
Извештај Живка Шокорца и Вучка С. Богдановића с мађарске земаљске изложбе у Будим-Пешти XVI 424.
Извештај Душана М. Спасића и Николе Вељковића о изложби пољопривредних справа и утакмица XIX 531.
Извештај Милована Спасића о изложби пољопривредној у Апатину (Бачкој) VI 164.
Извештај о винарском конгресу и изложби у Крајови XXI 422.
Извештај о првој изложби српских производа II 245.
Извештај Управном Одбору Српског Пољопривредног Друштва о изложби справа у Шапцу XXI 226.
Изложба вина и конгрес винарски у Крајови у Румунији (гл.) XXI 151.
Изложба вршећих и сејаћих машина у Букурешту (бел.) XXII 247.
Изложба говеда XXV 337.
Изложба говеда домаћег соја у Обреновцу (гл.) XXV 269.
Изложба говеда (прва) у округу црноречком XXV 221.
Изложба грожђа — изјава XX 316.
Изложба грожђа и вина у Смедереву (гл.) XVIII 232.
Изложба домаћих кобила и ждребади и трке (гл.) XXI 141.
Изложба ждребади у Шапцу (гл.) XX 153.
Изложба дувана у Будим Пешти (гл.) XIV 755.
Изложба занатска земаљска (гл.) XXII 393.
Изложба занатска у Врању (гл.) XVIII 300 (подл.) XXIII 434. 450. 458.
Изложба земаљска XXIV 7.
Изложба земаљска воћарска и повртарска у Пешти (гл.) XXV 310.
Изложба земљоделско шумарска у Бечу (гл.) XXI 160.
Изложба коња у Пожаревцу (гл.) XXIII 170.
Изложба интернационална приплодних пастува у Бечу (гл.) XXII 248
Изложба кромпира у Бремену (гл.) I 230.
Изложба пастува и кобила у Шапцу (гл.) XXIV 173.
Изложба пољопривредних справа (гл.) XXIV 283 (гл.) XXIV 337. XXIV 346.
Изложба пољопривредних справа (машина) и теглеће стоке у Прагу (гл.) II 143.
Изложба пољопривредних справа у Шапцу XXI 145. XXIII 198.
Изложба производа српске кућевне индустрије у бечком музеуму (гл.) XVII 763.
Изложба ручних радова Српкиња у Н. Саду (гл.) XV 49.
Изложба стоке приплодне XIII 301. 346.
Изложба стоке дебеле у Бечу (гл.) XIV 114. (гл.) XV 49.
Изложба стоке међународне у Хамбургу (гл.) XIV 114.
Изложба стоке приплодне у Бечу (гл.) XXIV 283.
Изложба сточарска у Б. Пешти (гл.) XXII 119.
Изложба сира у Аосту у Италији (гл.) XIX 335.
Изложба у Анверу, Белгији. и Б. Пешти (гл.) XVI 199 (гл.) XVI 575.
Изложба у Бордоу (гл.) XV 547. (гл.) XII 133. (гл.) XIII 370.
Изложба у Загребу (гл.) XXII 310.
Изложба у Крушевцу XXII 275. (гл.) XXII 286. XXII 323. XXIII 16.
Изложба у Пловдиву (у Бугарској) XXIII 368. 379. 392. 403. 415. 427. 440.
Изложба у Немачкој (гл.) XXII 46.
Изложба у Ници (гл.) XIV 619.
Изложба у Осеку (гл.) XIV 113. (гл.) XX 154. (гл.) XX 251.
Изложба у Паризу (гл.) XIX 26. (гл.) XIX 194. XIX 569.
Изложба у Петрограду (гл.) XIV 190.
Изложба у Пожези (подл.) XXV 106. 114. 122.
Изложба у Темишвару (гл.) XXII 310.
Изложба у Трсту (гл.) XIX 251.
Изложба у Харкову (у Русији) (гл.) XVIII 364.
Изложбе годишње при Српском Пољопривредном Друштву XXIV 256.
Изложбе земљоделско шумарске јубиларне у Загребу, програм (гл.) XXI 276.
Изложбе сталне за рукоделе, занате и прерађевину сировина у опште, оснивање XVII 644.
Мисли о распореду и условима за такмичаре и њихове коње при изложбама и тркама појединих кола XXII 149.
Награде изложених предмета у Анверу (гл.) XVI 713.
Награде раздате на изложби II III и IV Српског Пољопривредног друштва III 182. IV 181. VII 2.
Наградне утакмице међународне плуговима у орању у Ламбергу (гл.) XXV 93.
Наградне утакмице плуговима у орању XXIII 301 337.
Позив на париску светску изложбу и проглас комисије за исту изложбу (гл.) XIX 110. XIX 145.
Програм изложаба Српског Пољопривредног друштва II 58. 72. II 114. VI 76.
Упуства за изложбе II 125. 140. II 174.
Утакмице мајске домаћим коњима и ждребадима у Шапцу XX 208.

7 Статистика

Вина производња у Јевропи XXIII 366.
Вредност производа приближна у Србији 1888 (гл.) XX 36.
Дувана потрошња у Аустро Угарској (бел.) XXV 438.
Ђака Ратарске Школе бројни подаци (гл.) XXIII 38. (гл.) XXIII 324.
Жена родила четворо (гл.) II 147.
Жетве принос у свету (гл.) XVII 703 (гл.) XVIII 825.
Жетве принос у Србији (гл.) XIV 761. (бел.) XXIV 88.
Жетве преглед и потрошња (гл.) XVIII 685 XXIII 334.
Жита принос у свету (гл.) XXV 316.
Земљишта обрађеног у Србији попис XX 181.
Извештај економни о засејаном и поугареном земљишту 1872. године V 47.
Извештај министра народне привреде поднесен Краљу о економном стању и мерама за привредно унапређење земље (гл.) XX 69.
Кобила колико је опашено државним пастувима (гл.) XXI 267.
Кујна шта нас кошта (подл.) XXI 130 и 138.
Меса колико се где троши у јевропским државама (гл.) I 69. (гл.) XIV 484.
Подаци статистични о пољској привреди у Америци (гл.) XIV 114 185.
Попис коња у Хрватској и Славонији (гл.) XXV 395.
Свиња бројно стање у Мађарској (гл.) XVII 506.

Становника колико се више рађа но што умире (гл.). II 23.
Становника колико има у целом свету (гл.) II 23.
Стање бројно средње у Јевропи XXIV 144.
Статистика и пољска привреда XII 536.
Статистика мађарске трговине свињама (гл.) XIV 398.
Статистика о цветању воћака и сушењу плодова XIX 427.
Статистички подаци о количини произвођења, увозу и извозу млечних производа у појединим државама XXV 73.
Стока према становништву у појединим државама (гл.) XIV 763.
Стоке, колико има у Аустрији (гл.) XXIV 409.*
Стоке колико је извезено у Немачку (гл.) XVIII 451.
Трошкови на једну метричку центу наших шљива од Београда до Њујорка (гл.) XIV 821.
Хране колико се произвело у Сједињеним североамеричним државама у 1890 (гл.) XXII 173.
Чешка колико има јутара под усевом и шумом (гл.) II 23.

8 Аграрна политика

Агентура српска државна у Солуну (гл.) XXI 233.
Агенција српска државна трговинска XIX 458.
Агенција трговачких потреба и значај XXV 403.
Агенције српске државне извештаје о нашем изводу XIX 579.
Агенције краљ. српске солунске извештаји (гл.) XXIV 284.
Аграрно питање (гл.) XIV 184.
Антрпота за вино у Бухсу у Швајцарској, отварање (гл.) XV 765.
Артикала пољопривредних у српско бугарском рату набавка из земље и са стране (гл.) XVII 424. 495.
Винограда ослобођење од порезе (гл.) XVIII 828.
Друштво имућнијих пољопривредника за непосредну продају својих производа (гл.) XII 337.
Заступништво српске производње у Њу-Јорку (Америци (гл.) XIV 754.
Извештаји генералних конзула (гл) XVII 352., (гл.) XVII 507.
Извоз коња из Енглеске (бел.) XXI 70.
Извоз коња из Мађарске за балканске државе (гл) XXV 103.
Извоз коња из Турске, забрањен (гл.) XVIII 366.
Извоз коња приплодних за иностранство, забрањен XXII 421., 435.
Извоз млечних производа из Швајцарске (гл.) XXII 129.
Извоз оваца за Француску (гл.) XXI 267.
Извоз преживара из Русије у Аустро-Угарску, забрањен (гл.) XVIII 684.
Извоз рогате марве из Србије одобрен (гл.) XIII 113, (гл.) XVI 37.
Извоз свиња руских (гл.) XVIII 579.
Извоз свиња и ћурака (гл.) XIX 222.
Извоз стоке из Румуније у Италију (гл.) XVII 507.
Извоз српских вина у Француску XX 34.
Извоза пшенице из Русије забрана (гл.) XXIII 7.
Исељавање из Далмације (гл.) XIII 315.
Италија како потпомаже извоз вина и др. производа своје пољске привреде за Швајцарску и Јужну Немачку (бел.) XV 104.
Колонија винарска, немачка у Србији (гл.) XII 499.
Комисије за насељавање у ослобођеним пределима Србије рад XIII 424., 495., 547., 653.
Кордон војни према Русији (гл.) XVIII 684.
Криза земљорадничка у Француској и Америци (подл.) XX 366.
Криза у италијанској пољопривреди (бел.) XVI 638.
Куповина израђене коже за војску искључиво из земље (гл.) XVII 556.
Куће задружне како су раније уређиване и подизане а како данас XXV 359.
Масти свињскеувоз забрањен из Америке, (бел.) XII 577.
Меса свињског увоз из Америке. забрањен (бел.) XII 577.
Одношаји пољопривредни у Босни и Херцеговини (гл.) XVIII 308.
Пореза на вино у флашама у Русији (гл.) XVII 744.
Пореза на вино укинута (бел.) XII 516.
Пореза у натури XVIII 567.
Порезе старе и аграрног зајма наплата у храни (гл.) XVIII 580.
Програм немачке пољопривредне (аграрне) партије (гл.) XII 371.
Профијанта непосредно снабдевање за војску од народа (гл.) XVIII 825.
Рат економни између Аустро-Угарске и Румуније (гл.) XVII 353.
Сајам вински у Загребу (гл.) XIII 134. (гл.) XIV 114.,
Свиње враћа Аустро-Угарска (гл.) XXI 174., XXI 184.
Србија привредна и трговинска XXI 309., 320., 326., 334., 341., 361.
Стања материјалног у Немачкој опадање (гл.) XIII 57.
Стоке рогате, забрањен извоз у Немачку (гл.) XII 452.
Стоке рогате слободан извоз (гл.) XIV 57.
Тарифа за извоз вина у Солун (гл.) XIX 614.
Тарифа за подмеравање буради (гл.) XX 138.
Тарифа нова, железничка (гл.) XVI 576.
Тарифа увозна, аустро-угарска, нова (гл.) XIII 268.
Тарифа царинска, француска, нова (гл.) XII 308.
Тарифе за шиљање вина у Швајцарску и Француску, измена (бел.) XIII 326.
Трг нови на југозападу Србије XIX 259.
Трговачки уговор са Аустро-Угарском (гл.) XII 675 (гл.) XXIII 6 (гл.) XXIV 22.
Трговина између Аустро-Угарске и Србије у 1879. (гл.) XII 292.
Увоз биљака и винове лозе у Русији забрањен (гл.) 354.
Увоз вина у Влашку забрањен (гл.) XII 644., (гл.) XII 675.
Увоз зеленог рашћа у Румунији забрањен (гл.) XIII 315.
Увоз оваца у Париз (гл.) XIV 483.
Увоз свиња америчких забрањен у Аустро-Угарској (гл.) XII 262.
Увоз свиња забрањен (гл.) XIV 618. XXI 237.
Увоз свиња у Немачку (гл.) XIV 641.
Увоз стоке из Бугарске и Турске допуштен (гл.) VIII 326.
Увоз стоке и извоз у Босну и Херцеговину, слободан (гл.) XIV 397.
Уговори и конвенције потврђене (гл.) XIII 325.
Царина извозна на кукуруз, вино и ракију, укинута (гл.) XVII 558.
Царина увозна за вино у Француској (гл.) XII 262.
Царина увозна на вино у Швајцарској (гл.) XVIII 450. (гл.) XVIII 580.
Царински поступак при увозу вина у Француској (гл.) XIV 621.
Швајцарски пољопривредници противу увоза из Аустро-Угарске (гл.) XVII 356.
Шљивама сувим нашим како да се створи прођа XX 213.

9. Саобраћај

Арпацика извоз за Румунију (бел.) XIX 165.
Вашар велики за куповину коња у Саксонској (гл.) XXII 353.
Вашар за приплодну стоку говеда и свиња — у Будим-Пешти (гл.) XIV 544.

Вашар у Пожези XXII 274.
Вашар у Ужицу (гл.) XXII 193., XXIII 448.
Вашара одобрење (гл.) XIII 269., 326.
Вашара у Србији табеларни преглед (бел.) XV 294., (бел.) XVI 510., (бел.) XVII 745.
Вашари XIII 221., 269., 326., 383.
Вашарска трговина Србије за 1886. (гл.) X.
Вина грчких извоз (гл.) XVIII 684.
Вина из околине Неготина извоз (гл.) XXIII 55.
Вина из Србије извоз (бел.) XX 7.
Вина мађарска у Немачкој (гл.) XVIII 450.
Вина наша зашто се не траже (пит. и одг.) XVIII 125.,
Вина наших извоз за иноземство (гл.) XVIII 580.
Вина талијанских јак извоз (гл.) XVI 677.
Вина шпанска у иноземству (бел.) XIX 387.
Винарска извозна трговина наша XX 31.
Винодеље и трговина вином у Босни и Херцеговини XXIII 413.
Воћа увоз у Енглеску (гл.) XVIII 828.
Говеђина, како се касапи у Лондону (бел.) I 56.
Делиград државни брод прешао у својину министарства народне привреде (гл.) XIX 110.
Железница до Солуна прорадила (гл.) XIX 277.
Железнице у државне руке узимање (гл.) XX 178.
Жита српска и осушени плодови у трговини XXII 267.
Жита цена на страним пијацама (гл.) XVIII 826.
Жито кад треба продавати (бел.) XVIII 677.
Извештај са пештанске пијаце (гл.) XVII 30. (гл.) XVII 109.
Извештај са солунске пијаце XXV 276.
Извоз Швајцарске (бел.) XXV 334.
Јабуке *срчике* као извозни артикал (бел.) XVI 708.
Кромпировим стабљикама трговина (бел.) XVIII 576.
Марвени пазарни дан у Београду XIII 158 и 221.
Пекмеза извоз (гл.) XXI 323. (гл.) XXI 387.
Преса сенских увоз (гл.) XVII 31.
Продаја живине по тежини (бел.) XVIII 107.
Производа српских извоз и природно богаство земљишта XXIV 101.
Промета белих вина за Француску прибирање података (гл.) XIX 222.
Сена извоз из земље XXIV 215.
Смедеревска пијаца (гл.) XIII 158.
Сточном храном трговина XXV 341.
Цена знатно спуштена на железници (гл.) XXII 160. XXII 247.
Цена знатно спуштена на паробродима (гл.) XXII 161. XXII 247.
Такса за сточне пасоше (гл.) XIV 618.
Трговина јајима и како се спремају за извоз надалеко XXII 423.
Трговина јајима у Русији (бел) XXV 405.
Увоз и извоз из Швајцарске (бел.) XXV 334.
Цариградска пијаца (гл.) XXIV 285.
Шљива сувих извоз (гл.) XXI 323. (гл.) XXI 387.

10. Радиност и занати

Државна помоћ за оснивање фонда за помагање радница ћилимова у Пироту (гл.) XVI 517.
Жена важност у нашој народној привреди (подл.) XXI 114. 122.
Индустрију у нашој земљи подижимо XXI 269.
Кланица стоке највећа на свету (гл.) XXII 247.
Корпарство у Ратарници у Краљеву (гл.) XXII 373.
Одбори занатлиски при министарству народне привреде (гл.) XX 97.
Одбори трговачко занатлиски у Мађарској за унапређење заната шта раде (гл.) XV 499.
Пиротско ћилимарство (гл.) XVII 555.
Питомци за занате сељаку потребне (гл.) XXIV 309.
Питомци у резбарској (дрводељској) школи (гл.) XIV 754.
Повластица за отварање фабрике за прерађивање алове паприке (гл.) XIX 442.
Радиности народне потпомагање (гл.) XIV 57.
Ткачка школа у Лесковцу (гл.) XXI 275.
Ужарска индустрија наша и производња конопље XX 290. 299.
Учитељи за плетарство и дрворез (гл.) XXI 32.
Фабрика гајтана (гл.) XVI 419.
Школа за плетење котарица у Земуну и Митровици (гл.) XVII 32.
Школа за плетење котарица у Пољској (бел.) XVI 417.
Школа поткивачка прва грађанска XXV 367.
Школе за домаћице (гл.) XX 374.

VI

КЊИЖЕВНОСТ

1. Прикази и оцене

Бугарска изложба за пољску привреду и радиност у Пловдиву од Светозара Љ. Гавриловића XXIV 43.
Виноградарство и подрумарство од Браће Поповића XVII 571.
Воћарство, Виноградарство, Шумарство од Паје Т. Тодоровића — Ђаковчића XVII 368. XXI 220.
Воћарство од DraЂ. Радића XX 196.
Гајење винове лозе и производња вина на Рајни XIII 381.
Гајење пољских усева од Dra Ђ. Радића (гл.) II 218.
Gospodar лист славенског господарског друштва у Осеку (гл.) XX 251.
Gospodarska uprava o umnom gospodarenju od G. A. Vichodila XVII 368.
Ђаковање царовање од Димитрија Ј Путниковића XXV 63.
Jzvješće o kr. gospodarskom i šumarskom učilištu i ratararuici u križevzih XVII 368.
Како се гаји живина XVII 368.
Календар за српске пољопривреднике (гл.) XIV 59. (гл.) XIV 629. (гл.) XXV 119.
Калемљење лозе као средство противу штете од филоксере XVII 636.
Књиге најновије за земљораднике наше XII 14. XII 216. XIII 63. 147. 210. 564 (гл.) XIV 763.
Како се цене економни листови у Америци (бел.) XX 338.
Мали воћар од Стеве Димитријевића XXIV 198.
Машине за кошење траве од Свет. Љ. Гавриловића XVII 368.
О винским болестима од Петра Стојадиновића XVII 368.
Општинске књижнице XIV 776.
O uzgoju i njegovanju cvijeca, uresnog grmlja i drveća od P L Biankinija XVII 368.
Основи коњарства од Л. Р. Јовановића XVII 637.
Пољопривредне књижице за народ (гл.) XIII 369.
Пољопривредне новине (гл.) XV 54.
Пољска привреда и основна школа од Петра М. Стојановића XXIV 402*
Посланица селском женскињу XIX 425.
Практични пчелар XXV 15. 23. 47.
Произвођење и употреба шума од Алексе Стојковића IV 164. 172. 180.
Пчеларство Игњата Мирковића XX 243.
Цчеларство Светозара Љ. Гавриловића XXV 300.
Редомична сетва XIV 421.
Прикупљање података за израду дела *Развитак пољске привреде* у Србији XXV 169., 228., 243. 260.
Рецензија о *подизању нових винограда америчком лозом* XXV 155.
Реферат о радовима *Пољопривредних удружења* XXV 264.
Филоксера и рад противу ње XVII 637.

2. Књижевни огласи

Пољопривредни календар XIII 674. XIV 566., 694. XIV 773. 845. XX 340, 348., 380., 412., 420., 428. XX 436. XXI 24,, 48. XXI 388., 396., 404. XXII 354., 362. XXII 426,, 438. XXIII 8. XXIV 8. XXIV 394., 402* 418* XXV 320., 336., 352., 396., 411., 428. 443.
Пољопривредне књиге и позиви на претплату I 218., 243. I 231. II 11. II 24.. 36., 48., 60., 76., 88., 100., 135., 147., 171.. 195. III 14., 16., III 32., 40., 48., 96., 104., 156., 164., 172., 180., 192., 200. III 56., 63., 64. 116. III 64., 72., 200. IV 8., 20., 28. IV 8., 20., 28., 36., 44., 52., 60., 68., 76., 84.. 92., 100., 108., 116., 124. IV 36., 44., 52., 60., 68., 76., 84., 92. 100., 108., 116., 124. IV 36., 44., 52., 68., 76., 100., 108., 116., 124. V 44., 52. V 104., V 128., 136. VI 8., 16. VIII 52., XIII 159., 223·, 271., 384., 447., 564., 675., XIII 223., 271., XIV 79., 206. XIV 80., 134., 205., 344., 566., 845. XIV 204. XIV 204., 278., 344., 421. XIV 278. XX 132. XX 228., 260., 276., 324., 356., 379. XXI 16., 48., 112., 120., 128., 136.. 300. XXI 252. XXI 332, XXI 428. XXII 8. 330., XXII 342., 24. XXII 64., 178., 216. XXII 178. XXII 234. XXII XXIII 40., 80., 132., 147., XXIII 80., 88., 96., 132., 147., XXIII 132., 146. XXIII 488., 512. XXIV 8., 76., 83., 90., 106. XXIV 190., 278., 286. XXIV 278., 286., 294. XXIV 59., 68. XXIV 130., 190. XXIV 386 XXIV 436* XXIV 120., 128. 144. 160., 144., 160., 168. XXV 160. XXV 160., 168. XXV 204., 244., 260., 272., 320., 352., 38. XXV 244., 260., 272., 288., 320. XXV 317. XXV 412. XXV 31.0 322., 330., 338., 346., 362. и 370.
Пољопривредне и друге новине и претплата на њих XIV 134. XXI 126. XXI 284 XXII 130. XXII 19. 164. XXII 145. XXIV 226.
Позиви на претплату Тежака I 12., 29., 42., 70., 81., 82.,

96., 219., 231., 244. II 1. 11. 47., 197., 288. III 14. 16., 39., 63., 95., 112.. 147., 155., 181. 193. IV 1. 172., 18. 67., 75., 92. V 28., 169., 170., 184., 192. VI 172., 173., 180., 181., 189. VII 52., 60., 68. 188. 165., 180., 187. X 219. XI 1. XII 725. XIII 160. 224., 272., 327., 448., 676. XIV 79., 133., 773., 775. XV 62., 126., 190., 388., 453., 653., 779., XV 780. XVI 46. 94. 457. XVII 721. XVIII (прилог) XX 211., 219., 224., 243. 260., 276. 436., 444. XXI 8., 16., 32. 220. 428. XXII 8., 16. 71. 447. XXIII 8., 20., 40., 497. (гл.) 77. (гл.) 131. XXIV 1., 24., 44., 60., 419* 15. XXV 16. 161., 441.

Од уредништва: I 1. I 58. I 81., 96., 140. I 159. I 194 II 11. II 23., 75., 88., 99., 134., 219. III 2. VI 92 124., 140. VI 161. VII 8. VIII 68. VIII 133 XII 1 XII 436. XII 483. XII 484, 500. XII 564. XII 596. XIII 71. XIII 156.' 218., 268., 325., 511. XIV 1., 78. 133., 204., 277., 422., 594., 772. XIV 277. XV 65., 315, 716. XVI. 160. XVI 224. XVI 595, 663. XVII 1., XVII 784. XVIII 128. XVIII 129. XVIII (прилог) XIX 86. XIX 88., XIX 559. XX 55., 108, 132., 164. 171., 188. XX 211., 219. 243. XX 324. XXI 55. XXI 169., XXI 174. XXII 313. XXIII 193. XXIV 59. XXV 304, 319. 336. XXV. 319. 372.

VII

ДОПИСИ

Из *Авале* — XXI 441.
» *Адрана* — XXV 205.
» *Ажена* (Фјанцуска) — XXIII 407.
» *Азање* — XVIII 179., XVIII 317., XVIII 514., XIX 363., XIX 396., XIX 644., XX 252.
» *Александровца* — XVIII 59., XVIII 516., XXIV 260., XXV 256., XXV 285.
» *Алексинца* — XX 245., XXI 142., XXI 368., XXI 426., XXV 334., XXV 350.
» *Аранђеловца* — XV 313., XIX 417., XXII 287.
» *Ариља* — XIX 304., XXIV 301.
» *Бајине Баште* — XIX 390., XIX 422., XIX 466., XIX 473., XX 194., XX 226., XX 268.
» *Бање* (алексиначке) — V 43., XVII 710., XXII 175., XXII 288., XXII 373., XXII 394., XXIII 8., XXIII 327., XXIV 236.
» *Бање* (јошаничке) — XIX 361.
» *Бора* — XV 583.
» *Барича* — XVIII 243., XIX 228., XIX 362., XX 307.
» *Баталаге* — XX 225., XX 252., XX 284., XX 338., XXI 46.
» *Бачине* — XX 307.
» *Белушића* — XXI 166.
» *Бељине* — XX 99.
» *Беча* — XIII 137.
» *Београда* — XIII 139.
» *Бечња* — XIII 77., XXIII 447., XXIV 105., XXV 74., XXV 119., XXV 285.
» *Блазнаве* — XIII 317., XIII 436., XIII 666.
» *Близнака* — XV 580.
» *Богатића* — XVI 732., XVII 568.
» *Бољевца* — XVI 41., XVI 446., XVI 657., XIX 337., XIX 467., XIX 469., XIX 542., XIX 557., XX 37., XX 54., XX 107., XX 132., XX 156., XX 179., XX 225., XX 355., XXI 195.
» *Бордо-а* (Фр нцуска) — XV 580., XV 643., XV 703., XV 772.
» *Бранковине* — XVI 141., XVI 360., XVI 590.
» *Брестовца* — XVI 447., XVIII 520., XIX 395., XX 47., XX 98., XX 131., XX 138., XX 156., XX 167., XX 179., XX 275.
» *Брзана* — XXIV 81.
» *Брзе Паланке* — VIII 108., X 83., X 143.
» *Брзохода* — XXI 425., XXII 174., XXII 288., XXII 298., XXII 353., XXII 383.

Из *Бруса* — XIX 304., XIX 450.
» *Буковика* — XIV 405.
» *Валакоње* — XIX 197., XX 37., XX 97., XX 121., XX 170., XX 211., XX 224., XX 243., XX 323.
» *Ваљева* — XIV 191., XIX 334., XXII 233., XXII 456., XXV 166., XXV 301.
» *Варварина* — XX 186., XX 267., XX 307., XXI 126., XXIII 312., XXIII 419.
» *Великог Села* — XVIII 61., XIX 335., XIX 465., XX 235., XX 322., XXII 79., XXIII 96., XXIII 190., XXV 226.
» *Вишевца* — XXIII 179.
» *Власине* — XIII 554., XVII 564.
» *Власотинца* — XIV 69.
» *Влашког Поља* — XIX 473.
» *Вражогрнаца* = XXI 348., XXI 380., XXII 63., XXII 233., XXII 410., XXIII 179., XXIII 255., XXIII 383., XXIII 447., XXIV 160., XXIV 275., XXIV 167., XXV 257.
» *Враћевшнице* — XXI 167., XXI 380., XXII 174., XXII 248., XXIII 212., XXIII 448., XXIV 174.
» *Врачевића* — X 31.
» *Врела* — XIX 362.
» *Врњаца* — XVI 367., XVII 365., XIX 336., XIX 466., XIX 660., XX 107., XX 211., XX 284.
» *Врћеновца* — XXIV 254.
» *Голупца* — XVII 297. XIX 395., XIX 471., XIX 542., XIX 557., XIX 615., XX 121., XX 179., XX 218., XXI 195.
» *Горње Вранске* — XX 138., XXII 288., XXII 312.
» *Горњег Добриња* — XXII 410., XXIV 76., XXIV 245., XXIV 252., XXIV 259.
» *Горње Зуниче* — XXIV 361.
» *Горње Лепенице* — XIV 688. XV 510.
» *Горњег Милановца* — XXIV 175. XXV 300.
» *Горњег Рачника* — XXII 174.
» *Горњег Тимока* — XI 353. XI 363.
» *Горње Топлице* — XV 650. XV 513. XXI 236. XXII 362.
» *Грабовца* — XXI 167. XXIII 235. XXIV 383. XXV 368.
» *Градишта* — XVIII 747.
» *Грачанице* — XIX 340.
» *Грдице* — XXIII 210. XXIV 56. XXIV 104.
» *Гроцке* — XX 436. XXI 109. XXI 135. XXI 167 XXIII 372.
» *Груже* — XVI 38. XVI 135. XIX 558. XXI 54.
» *Гушевца* — XXIII 358.
» *Делиграда* — XIX 475.

Из *Десине* — XIX 447.
» *Добре* — XXI 260. XXI 348.
» *Добричева* — XIV 412. XIV 564. XXIV 159. XXIV 212 XXIV 275. XXIV 291. XXIV 385.
„ *Доње Буковице* — XX 54. XX 179. XX 284.
» *Доњег Душника* — XXIV 145.
» *Доње Лепенице* — XIV 688.
» *Доњег Милановца* — XII 529. XII 619. XIX 111. XIX 360. XIX. 615. XX 362. XXIV 273.
С *Доњег Пека* — XIX 341. XIX 368. XIX 394. XIX 503. XIX 555 XX 8.
„ *Драгачева* — XVII 443. XVIII 62. XIX 443. XXII 271. XXIII 222. XXIII 246. XXIII 326. XXIV 105. XXIV 141. XXV 257.
» *Дреновца* — XX 179. XX 203. XXII 209.
Са *Дрине* — XXII 437. XXIII 359.
Из *Дуба* — XIX 303. XIX 445. XX 98. XX 194 XX 225 XX 322. XXI 244. XXII 79. XXII 249. XXII 425 XXIII 39. XXIII 108. XXIII 171. XXIII 224. XXIII 430.
Са *Дубраве* — XXIII 78. XXIII 223. XXIV 89. XXIV 126.
„ *Ђешиње* — XX 469.
Из *Жабара* — XIV 833. XVII 634. XIX 334.
„ *Жагубице* — XVII 566. XVIII 170. XIX 172. XIX 304. XIX 467. XIX 589. XX 221. XX 154. XX 171. XX 179. XX 23). XX 267. XXII 175. XXIII 209. XXIV 252.
„ *Женеве* (Швајцарска) — XXIV 159. XXIV 196. XXIV 260. XXIV 283 и 291. XXIV 329. XXIV 360. XXIV 429. XXV 111. XXV 210. XXV 33 ..
„ *Жупе* — XIV 622. XV 518. XIX 337. XIX 389. XIX 420. XXII 272. XXII 330. XXIV 275.
„ *Жупањца* — XXI 151.
„ *Забојнице* — XXII 63. XXII 175. XXII 353. XXIII 78., XXIII 144. и XXIII 211.
„ *Загорице* — XXII 438., XXIII 179., XXIII 266., XXIII 446., XXIV 119., XXIV 224.
„ *Заграђе* — XXIV 159. XXIV 222.
„ *Зајечара* — XV 776.
„ *Закуше* — XIII. 500. XV 515, XV 707.
» *Златова* — XXII 273. XXII 340.
Испод Златибора — XXIII 267.
Из *Ивањице* — XV 371. XV 502. XV 706. XVI 43. XVI 368.
„ *Јагодине* — VII 122. VIII 106. XIII 559. XX 362.
„ *Јасенице* — XIX 413.
„ *Јасикова* — XV 520. XV 645. XVI 287. XVI 658. XXIII 143. XXIII 311.
Испод *Јастрепца* — XII 560. XIII 259. 322. 375. XIII 507. XIV 250. XIV 407. XIX 590.
Из *Јелашнице* — XXII 273. XXIII 210.
„ *Јунковца* — XV 643. XV 710. XV 772. XVI 44. XVI 445. XVII 445. XVIII 459. XVIII 843. XIX 251. XIX 391. XIX 503.
„ *Каменице* — XX 195. XX 218. XX 224. XX 242. XX XX 209. XX. 284. XX 307. XXI 13. XXI 235.
» *Кијева* — XVII 112.
» *Кладова* — XII 622., XXI 388., XXII 15., XXIII 7., XXIII 78., XXIII 396.
» *Клоке* — XIX 588., XX 91., XX 121., XX 155.
» *Кључа* (крајински) — XXII 394.
» *Кнића* — XX 186., XX 203., XX 235., XX 260., XX 307., XX 322., XX 339., XX 362., XX 427., XXI 64., XXI 110., XXI 166., XXI 308., XXI 411., XXII 152.
» *Књажевца* — XV 441 и 502., XV 652., XVIII 512., XIX 305., XIX 366., XIX 421.
» *Коморана* — XX 307.
» *Конашице* — XV 517., XV 705., XV 774., XVI 367., XVII 365., XIX 26., XIX 394.
Испод Копаоника — XV 585,
Из *Копривнице* — II 55., II 109.
Са Космаја — X 71.
Из Кошраже — XXII 311.
» *Коцељева* — XX 98., XX 169., XX 275.
» *Крагујевца* — XII 577., XII 624., XIII 261., XIII 318, XIV 623., XV 286., XX 121., XX 193.
» *Краљева* — XV 439., XV 587., XV 774., XVI 216., XX 193., XX 218., XX 242, XX 268., XX 306., XXI 102, XXI 127., XXI 209., XXI 260., XXI 268., XXI 339., XXII 354., XXIII 312., XXIII 326.
» *Краљева Села* — XXIV 361.
» *Кремне* — XVII 112.
» *Крсне* — XIX 390.
» *Крупња* — XIII 320., XIII 434., XIII 556., XIV 493., XXIII 39., XXIII 87., XXIII 347., XXIV 75.
» *Крушевца* — IX 106. и 115., XVI 86., XVIII 456., XVIII 518., XIX 304., XX 54., XX 77., XX 99., XX 131., XXII 22., XXIV 430*
» *Кукљина* XXIV 213.
» *Куле* XXI 46., XXI 94., XXI 102., XXI 143., XXI 209., XXII 312.
» *Кучева* — XII 366., XV 711., XVII 238., XVII 440., XVII 705., XIX 309., XIX 365., XIX 397., XX 224., XX 323., XXI 119.
» *Лазаревца* — XXIII 209.
» *Лајковца* — XIX 305., XIX 363.
» *Лапова* — XIII 319., XIII 435., XIII 559., XIV 410., XIV 769., XV 311., XV 519., XV 706,, XVI 730., XX 210., XXI 110., XXI 339., XXI 426., XXII 63., XXII 173.
» *Левча* — XXII 353., XXIII 372.
» *Лесковца* — X 135., XIV 832., XV 777., XVI 448.
» *Лешнице* XIX 421., XIX 468., XX 203., XX 259.
» *Липовца* — XIX 55., XIX 616., XX 355.
» *Лознице* — XXIII 144.
» *Лозовика* — XVIII 177., XVIII 454.
» *Ломнице* — XXI 127.
» *Лоћика* — XXV 408.
Са Љига — XIV 556., XXIII 246., XXIII 327.
Из Љубераждe — XXII 373., XXII 425., XXIII 212., XXIII 285., XXIII 419.
» *Љубичева* — XIII 373., XIV 413., XVI 524.
» *Љубовије* — XXIII 131., XXIII 171., XXIII 223, XXIII 286., XXIV 81.
» *Љушовнице* — XXIV 76., XXIV 253., XXV 157.
» *Малајнице* — XXIII 327.
» *Малог Зворника* — XXIV 82.
» *Малог Шиљеговца* — XIX 471.
» *Марковице* XXV 142.
» *Мачве* — XIX 227., XIX 585, XXIII 267.
» *Медвеђе* — XVII 751., XIX 585., XIII 751., XIX 225., XIX 450., XIX 645., XX 70., XX 107., XX 122., XX 148., XX 195., XX 211., XX 236., XX 259., XX 275., XX 324., XX 411., XXI 219., XXI 268., XXI 403., XXII 97., XXII 161., XXII 313., XXIII 79., XXIII 430., XXIV 22., XXIV 89.
» *Мешриша* — XIX 306., XIX 367., XIX 501. XIX 556., XIX 615.
» *Мијаиловца* (Крајина) XIV 830.
» *Милошишта* — XVI 215., XVI 525.
» *Милутовца* — XIII 259., XIII 663., XIV 323., XIV 560., XV 313, XV 518., XV 649., XVII 569., XXIV 261., XXV 202., XXV 271., XXV 407.
» *Милушинца* XXII 311.
» *Мириловца* — XIX 222., XIX 393., XIX 449., XX 37., XX 195., 243., XXII 193., XXIII 223.
» *Мироча* — VIII 82., VIII 126., XVI 40 XVI 214., XVII 561.
» *Мозгова* — XXII 402,, XXII 457.
» *Мокре* — XX 99., XX 347., XXIII 267.
» *Монпелија* (Француска) — XIII 355. и 366.

Из *Наталинаца* — XVII 511.
» *Неготина* — XV 584., XVII 438., XVII 508., XVII 561., XVII 711 XIX 196., XIX 301., XIX 448., XXI 143.
» *Николичева* — XXII 218., XXII 353., XXII 374., XXII 456., XXIII 56., XXIII 144., XXIII 190.
» *Ниша* — XIII 374., XX 37., XX 122., XX 148., XX 170., XXI 195., XXI 260., XXI 268., XXI 411., XXII 46.
» *Обреновца* XXI 167., XXI 236., XXII 175.
Испод Овчара— XX 347.
Из *Орашца* — XIII 501., XV 113., XV 440., XV 773., XVI 92., XVI 139., XVI 446., XVII 237., XVII 709., XIX 224., XX 63., XX 138., XX 163., XX 217., XXI 110., XXI 166., XXI 276., XXII 194.
» *Орашја* — XX 267.
» *Орида* — XXIII 107., XXIV 213.
» *Осанице* — XXV 379.
» *Острва* — XV 581.
» *Паракина* — XX 243., XX 268., XX 307., XXI 244., XXIV 136., XXIV 174.
» *Пепељевца* — XIII 260., XV 314., XV 372., XV 709., XVI 366. XVI 593.
» *Печењевца* — XIII 506.
» *Пирота* — X 98. и 107., XII 512., XII 593., XIII 138., 261., 321. и 376., XVI 286., XIX 308., XIX 451 XX 235.
» *Подвршке* — XVII 434., XX 54., XX 107., XX 178.
» *Подгорине* — XVIII 122.
» *Подриња* — XIX 494. и 538.
» *Пожаревца* — XIX 226., XXIV 223.
» *Пожеге* — XVII 48., XVII 364., XVII 779., XVIII 118 XVIII 182., XIX 223., XIX 252. XIX 307., XIX 367., XIX 422., XIX 472., XIX 537., XX 121., XX 148., XX 156., XX 171., XX 193., XX 203., XX 226., XX 243., XX 323., XXI 94., XXI 126., XXII 153., XXII 298., XXII 438., XXIII 79., XXIII 144., XXIII 179., XXIII 223., XXIII 246., XXIII 285., XXIII 396., XXIV 15., XX IV. 205., XXIV 236., XXIV 276., XXV 201., XXV 350., XXV 368.
» *Пољне* — XIX 335., XIX 337., XX 259., XXI 126., XXI 135., XXI 236., XXII 210., XXIII 209., XXIII 211 348., XXV 256., XXV 301.
„ *Породина* — XXII 312.
» *Посавине* (београдске) — XVI 594., XIX 219., и 248.
„ Поцерине — XVIII 584., XIX 585., XX 22., XX 47., XX 70., XX 106., XX 121., XX 122., XX 252., XX 260., XXI 119., XX 175., XXII 340., XXII 373.
„ Прањана — XIX 339., XIX 392., XX 8., XX 78., XX 170., XX 203., XX 427.
„ Предејана — XV 648., XVI 445.
» Прћиловице — XXI 135., XXII 272., XXIV 330., XXIV 440., XXV 83., XXV 241., XXV., 270.
„ *С пуша* — XIII 378., XIII 429., XIV 559., XVII 436., XVII 567., XVIII 522., XXII 209., XXII 249., XXIV 401*., XXIV 431.*
» *Раброва* — XVII 174., XIX 591.
» *Радобуђе* — XXII 424., XXIII 107.
» *Рамаће* — XXI 110., XXI 135.
„ *Расине* — XV 578., 635., 697 и 770.
» *Рашковца* — XIX 363., XX 131., XXI 209.
„ *Ратковића* — XIX 501.
» *Раче* — (крагујевачке) XIII 316., XX 217.
„ *Рашке* — XIV 624., XXII 374., XXIV 292.
» *Ресаве* X 151., 179., 187., 195., 204., 212., XI 31., XIX 113., XXI 126., XXII 248., XXIII 67.
» *Рогачице* — XXV 255.
„ *Рогљева* — XVIII 123., XXII 287.
Из *Романа* (манастира) XIX 336., XIX 367.
» *Рудоваца* — XX 64., XX 217., XX 259., XX 411., XXI 119., XXI 339., XXI 411., XXII 152., XXII 312., XXIII 55., XXIII 78., XXIII 265., XXIV 429* XXV 286.
„ *Свештице* — XXII 288., XXII 437., XXIII 55., XXIII 108., XXIII 161., XXIII 190., XXIII 285., XXIII 487., XXIV 81., XXIV 136., XXIV 223., XXIV 337., XXV 93., XXV 157. XXV 368.
» *Свилајнца* — XIV 408., XVII 561.
„ *Сиколе* XXII 311.
„ *Сићева* — XXI 425., XXIV 105.
Испод *Словца* — XXII 361.
Из *Смедерева* — XIII 664., XV 437., XVIII 119., XIX 308., XIX 365., XIX 421., XIX 451., XIX 500., XIX 542., XIX 557., XIX 617., XIX 661., XX 22.
Из *Совљака* — XIII 371., XIV 684.
„ *Средњева* — XX 132., XX 164., XX 186., XX 226., XX 235., XX 268.
» *Степојевца* XVIII 315., XVIII 458., XIX 142., XIX 252., XIX 342., XIX 393.
» *Степоша* — XXII 201.
Под *Столом* — XV 215.
Из *Страгара* — XII 626., XIII 135., XIII 257., XIII 437., XIX 306., XIX 392., XIX 472., XX 427., XXI 101., XXI 119., XXI 195., XXIV 212.
» *Стриже* — XVIII 242.
„ *Стубла* — XVI 215.
„ *Студенице* — XXI 299., XXI 396., XXI 426., XXII 233, XXII 288., XXII 311., XXIII 7., XXIII 95., XXIV 145., XXV 65., XXV 441.
» *Ступчевића* — XVI 93.
» *Субјела* — XIX 464., XX 122., XX 171., XX 306.
» *Суботице* — XX 170.
» *Сурдулице* — XIX 335., XIX 391., XXI 22.
„ Тамнаве — XIII 432., XIV 490., XIV 562., XIX 171.
„ Тамнича — XXIV 361.
» Темника — XV 704.
» Тешице — XIX 307., XIX 363., XIX 422., XIX 468., XIX 504., XIX 542., XIX 556., XIX 644., XX 132., XX 154., XX 170., XX 195., XX 252., XX 260., XX 339., XXI 94., XXI 142.
» Тополе — XIX 390.
» Тоужетина — XV 373., XV 505.
„ Ђуприје — XXII 425., XXII 457., XXIV 130., XXV 126., XXV 226.
» *Уба* — XIII 502., XVI 368., XXII 394.
» *Ужица* — XV 776., XXII 136, XXII 193., XXIII 123., XXIII 179., XXIII 255., XXIII 359., XXIV 274., XXV 94.
» *Узвеће* — XIX 500., XX 155., XX 236., XXI 110., XXI 194.
„ *Ушће* — XX 355., XXI 102., XXI 244., XXI 299., XXI 368., XXII 72., XXII 174.
„ *Ушће* Пека — XIX 468.
» *Хомоља* — XVII 775., XIX 396.
„ *Цветојевца* — XXV 286.
„ *Црљенца* — XX 69., XXIV 129.
„ *Црне Баре* XIV 324., XV 438.
» *Црне Реке* — XVIII 837.
» *Црне Траве* — XXIII 161., XXIII 190.
» *Честина* — XX 267., XXIII 209.
„ *Чумића* — XIX 334., XX 250.
» *Шапца* — XV 776., XX 63., XXI 227., XXI 249 XXII 119.
» *Шпитара* — XX 91.

VIII

ЛИЧНЕ ВЕСТИ

Аташеји пољопривредни (гл.) XVI 423.
Биографија Дра Јосифа Панчића XIX 117.
Биографија Дра Милована Спасића XXIII 57.
Депутација земаљског већа свију Кола Јахача код управног одбора Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XXI 316.
Енолог као аташе (гл.) XV 631.
Изасланици Министарства народне привреде (гл.) XIII 256., (гл.) XVIII 172., (гл.) XIX 463.
Изасланици Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XVI 642., (гл.) XIX 464., (гл.) XX 275., XXI 307., (гл.) XXI 252., (гл.) XXII 287., (гл.) XXII 298., (гл.) XXIV 102., (гл.) XXIV 346.
Интендантура стал. проф. слагалишта прима Тежак (гл.) XX 224.
Јустуса Либига споменик (гл.) XIV 544.
Комисија за државну ергелу (гл.) XIV 480.
Комисија за испитивање кандидата за наставнике и економе нижих школа за пољску привреду (гл.) XIV 753., (гл.) XIX 86.
Комисија за куповину пастува и кобила за државну ергелу (гл.) XXV 13.
Комисија за набавку бикова и крава за државне заводе и за поједине окружне одборе (гл.) XXV 13.
Комисија за филоксеру (гл.) XIII 134 (гл.) XIII 256.
Комисија за поделу и ограничивање шума (гл.) XXII 310., (гл.) XXIII 161., (гл.) XXIII 245., (гл.) XXIII 296., (гл.) XXIV 283.
Краљевска дарежљивост (гл.) XIV 490., (гл.) XIV 542.
Личне вести (гл.) XIV 58., (гл.) XIV 116., (гл.) XIV 191., (гл.) XIV 266., (гл.) XIV 678., (гл.) XIV 825., (гл.) XV 55., (гл.) XV 111 (гл.) XV 185., (гл.) XV 362., (гл.) XV 695., (гл.) XIX 110., (гл.) XXI 331., (гл.) XXII 106., (гл.) XXII 173., (гл.) XXII 298 (гл.) XXII 322.
Министар Народне привреде нов (гл.) XVIII 448 (гл.) XIX 221., (гл.) XX 69., (гл.) XX 130., (гл.) XXI 141., (гл.) XXIII 123., (гл.) XXIII 324., (гл.) XXIV 103., (гл.) XXIV 118., (гл.) XXV 55., (гл.) XXV 111 (гл.)XXV 394.
Министра народне привреде путовање (гл.) XXI 307.
Мужеви заслужни за унапређење пољске привреде XV 321., 393., 593., 750.
Награде свршеним питомцима Ратарске Школе у Краљеву (гл.) XVII 705.
Одликовања (гл.) IV 59., (гл.) XXII 410.
Опроштај председника Српског Пољопривредног Друштва г. Таушановића са Управним Одбором (гл.) XX 77.
Ордени пољопривредни за заслуге у Француској (гл.) XIV 545.
Питомац Српског Пољопривредног Друштва за монтерску струку (гл.) XVIII 171. (гл.) XVIII 448.
Питомаца избор (гл.) XXIV 320.
Помен В. Карацићу, Давидовићу и Т. Павловићу XIX 515.
Помоћник комесара на изложби у Паризу (гл.) XX 97.
Постављења и размештаји чиновника пољопривредне струке и редовних чланова Српског Пољопривредног Друштва (гл.) XIX 26. (гл.) XIX 54. (гл.) XIX 614. (гл.) XX 22. (гл.) XX 77. (гл.) XX 147. (гл.) XX 252. (гл.) XXI 94. (гл.) XXI 348. (гл.) XXII 22. (гл.) XXII 201. (гл.) XXII 247. (гл.) XXII 361. (гл.) XXII 352. (гл.) XXII 410. (гл.) XXIII 208. (гл.) XXIII 222. (гл.) XXIII 495. (гл.) XXIV 144. (гл.) XXIV 290. (гл.) XXIV 337. (гл.) XXV 73. (гл.) XXV. 141.
Похвалан рад једног среског старешине (гл.) XV 46. (гл.) XVI 38.
Прослава Дра М. Спасића (гл.) XXIII 38. (гл.) XXIII 67. XXIII 69.
Прослава једна скромна четрдесетогодишњег службовања држави (гл.) XXV 394.
Прослава Косте Црногорца 30 годишњице професорске службе (гл.) XXI 151.
Професор угледан (гл.) XXV 440.
Професор Фрајтаг у Србији и Црној Гори (гл.) XII 499. (гл.) XIV 676.
Секретара друштвеног избор (гл.) XXIII 178. (гл.) XXV 183.
Секретара секцијских избор (гл.) XXIV 15.
Сресни економ у срезу посавском постављен од среза (гл.) XVII 705.
Уредника календара избор (гл.) XXV 183.
Уредника *Тежака* избор X 123. (гл.) XXII 258. (гл.) XXIII 221.
Чланови изложбеног одбора (гл.) XXII 298.
Чланови помагачи I 13. 27. 43. (гл.) XV. 361.
Чланови почасни и редовни Српског Пољопривредног Друштва приновљени (гл.) XV 113. (гл.) XV. 305. (гл.) XVI 81.
Чланови почасни Управе Кола Јахача *Кнез Михаило.* (гл.) XIX 492.
Чланови управног одбора IV 21.

IX

НЕКРОЛОГИЈА

† Адолф пл. Руф XVI 791.
† Алекса Миљковић XIII 384
† Алекса Николић XXIV 159.
† Андреја Славуј (гл.) XX 283.
† Анта Алексић XXIV 428.*
† Анта Ђурић XXIV 158.
† Антон Маш XV 577.
† Антоније Трумер (гл.) XX 301.
† Атанасије Николић XIII 383.
† Dr Аћим Медовић XXIV 174.
† Вићентије, епископ ужички.
† Гаја Матић XIX 285.
† Драгутин Илинкић XIV 266.
† Драгутин Ламбл XV 390.
† Драгутин Лукић XVI 223.
† Ђорђе Топузовић XVII 33.
† Иван Протић XVIII 848, XIX 642.
† Илија Миливојевић XXI 94. XXI 164.
† Јаниће Поповић XX 140.
† Јован Валента XVIII 460.
† Јован Ђорђевић XVIII 848.
† Јован К. Ристић XXI 410.
† Јован П. Терзић XXV 83.
† Љуба Димић XXV 56.
† Љубомир Ђелмаш XIII 327.
† Љубомир Поповић XIX 595.
† Марко Николић (гл.) XXII 173.
† Милан Миловук (гл.) XIV 191.
† Миладин Петровић XV 578.
† Миливој П. Блазнавац V 77.
† Мита Петровић XXIII 7.
† Павле Куртовић XV 635.
† Панта Јовановић XVII 33.
† Панта Куртовић XXV 300.
† Планшон (гл.) XIX 195.
† Dr С. Мачај XX 346.
† Светислав М. Стојановић (гл.) XX 321.
† Сима Кандић XXV 14.
† Средоје Ј. Крчевињац XXIV 428*
† Сретен Л. Поповић XXI 410.
† Станисав Станисављевић XXII 78.
† Стеван Ј. Гричаревић XXI 48.
† Стеван Коњевић XXV 300.
† Фрањо Бенђик (гл.) XX 285.
† Цветко Контак XIV 323.
† Цветко Крстић XV 578.
† Чарлс Роберт Дарвин (гл.) XIII 209.

X

РАЗНО

I **Стечаји**: I 158., I 206., 222., 234., II 99., III 103., 115., 123., 131., III 115., 123., 131., IV 67., 75., 83., IV 140., 148., IV 164., 172., 180., X 76., 84., XII 339., 355., XIII 673., XIV 478., XV 53., XV 317., 389., XVIII (прилог) XIX 31., XX 15., 23., 39., 48., 56., 64., XX 72., 80., 92., 100., 124., XX 202., XX 419., 444., XXI 15., 24., 48., XXI 33., XXI 56., XXI 71., XXI 72., 80., XXI., 104., 112., 120., 128., 136., (гл.) XXI 194., XXI 220., 228., 236, XXII 56., 64., 72., XXII 80., 98., XXII 80., 98., 130., 138., 154., 162., 178., XXII 191., 212., 224., 236., 248., 268., 288., XXII 194., 202., 210., XXII 234., 250., 274., XXIII 41., XXIII 80., 88., 116., 131., 146., XXIII 131., 145., 163., XXIII 172., XXIII 180., XXIV 83., 106., XXIV 90., XXIV 138., 162., 178., 189., 206., 238., 254., 262., XXIV 163., XXV 64, 76., 84., 104., 112., XXV 84., 96., 104., 112., XXIV 84., 96., 104., 112., XXV 96., 112., 120., 128., XXV 143., 159., XXV 220 227., 259.

2. Обзнане (објаве) огласи и изјаве благодарности итд. I 245., II 24.. 36., 48., II 24., 36., 48., 100., 135., 195., 219., II 135., II 135., 147., 195., II 136., 148., 160., 172., 195., 220., 232., 244., III 8., 24., 78., III 8., 24., 48., 72., 96., 104., 156., 164., 172., 180., 192., III 8,, 24., 32., 40., 48., 72., 80., 88., 96., 104., 140., 132., 148., 156., 172., 180., 192., 200., III 8., 24., 40., 48., 72., 80., 88., 96., 104., 132., 140., 148., 156., 164., III 24., 56., III 32., 48., 96., 104., 116., 124., 156., 164., 172., 180., III 32., 172., 180., 192., 200., III 32., 40., 48., 116., 129., 132., 140., 148., 156., 164., 172., 180., 192., 200., III 40., 96., 104., 116., 124., 132., 140., 148., III 79., 87., 113., 157., 172., 182., III 80., 88., III 80., 88., III 116., 124., IV 8., 20 IV 8., 20., 28., 60., 68., 76., IV 67., 75., 84., 92., IV 77., 85., 533., IV 84., 92., 100., 108., 116., 124., IV 108., 116., 132., 140., V 52., 169., V 76., 88., 96., 104 112., 120., 128., 136., 144., 152., V 120., VI 24., 32., 40., 48., 56., 76., VI 56., VI 92,, 100., 108., 116., VI 100., 108., 116., 124., VI 108., VI 162., 172., VI 172., 180., 188., 192., VI 173., 181., 189., VII 8., 16., 40., 52., 60., 68., 76., 84., 92., 100., 124., 132., 140., 148., 164., 172., 188., 196., VII 40., 52., 60., 68., 164., 172., VII 132., 140., 148., 164., 188., 196., VII 140., 148., 164., 188., 196., VII 188., 196., VIII 44., 52., 60., 68., 76., 84., 92., IX 108., X 32, 108., 124., 152., 220., X 136., 144., 152., 172., 180., 188., 196., 204., 212., 220., XI 12., 32., XI 12., 32., XI 80., 144., 168., 316., 428., 452., XI 244., XI 260., XI 372., 388., 412., 468., XII 16., XII 16., 80., 112., 128., XII 48., 96., 160., 340., 356., 388, 404., 436., 452., 484., 500., 516, 548., 580., 612., 627., 724., 740., XII 263., XII 355., XII 340., 356., 372., 388., 436., 484., XII 580., 596., 612., 724., 740., XIII 160., 224., 272., 448., XIII 221., 326., XIII 223., 270., XIII 511., XIV 80., 135., XIV 134., 205., 353., XIV 135., 278., XIV 278., XIV 565., 630., 845., XIV 630., 694., 774., XIV 774., 846., XV 63., 127., 191., 255., 319., 391.,, 455., 654., 718., 782., XV 389, 454., 653., 717., XV 717., 781., XVI 48., 96., 159., 224., XVI 48., 96., 160., XVII 240., XVII 575., XVII 576., XVII 720., XVIII 189., 253., 526., 590., XVIII 462., XVIII 525., XVIII 528., 591., XIX 3., XIX 31., XIX 170., XX 39., 48., XX 39., 48., 56., 64., 79., 123., 140., 379., XX 56., 64., 79., XX 444., XXI 111., 112., 138., 136., XXI 196., 111, 144., 260., 276., XXI 316., 324., 332., 340., XXI 324., 332., XXI 372., XXI 404., XXII 80., 98., 122., 130., XXII 122., XXII 122., 130., 138., 154., 162., XXII 210., XXII 426., XXII 68., 80., 116., 147., 164., XXIII 77., XXIII 487., 496., XXIV 68., 76., XXIV 90., 106., 122., 138., 162., 178., 190., 206.,

XXIV 121., XXIV 357., XXIV 370., XXV 56., XXV 76., XXV 96., XXV 103., XXV 144., 154., 168., XXV 244., 260., 272., 304., 320., XXV 261., 287., XXV 288., XXV 336., 351., 372., XXV 352., 380.

3 Позиви : I 98., 114., I 206., I 221., 233., II 221., 231., III 7., III 199., IV 124., V 8. VI 49., VII 1., VIII 2., X 56., XI 81., XI 341., 357., XI 121., XII 66., 676., 692., 708., XIII 222., 272., XVI 47., XVII 575., XVIII (прилог) XX 16., 24., 40., XX 364., 379., XXI 370., XXI 144., XXII 7., 16., 24., 40. XXII 176., XXII 250., 258., 289., XXIII 19., XXIII 124., XXIII 146., XXIII 164., 172., 180., XXIII 312., XXIII 420., XXIV 15., 24., 43., XXIV 68., 76., XXIV 177., 189.; 190., 286., 294., XXIV 362., XXV 211., XXV 24., 48., XXV 24., 48., 50., XXV 104.

4. Штампарске исправке у Тежаку : I 231., III 23., VI 172., VIII 60., X 64., XII 160., XII 308., XII 548., XIV 78., 694., 774., 845., XV 125., 316., XV 381., XVI 456., XX 276., XX 284., 308., 316., XXI 212., XXI 228., XXII 64., XXIII 40., XXIII 328., XXIV 59., XXIV 76., XXIV 226., XXV 104., XXV 204.